

Kediler üzerinden siyaset, laiklik, demokrasi

Demiray Oral 19.02.2008

"CHP Genel Merkezi'nde yaşayan bir kedinin durumu nedir?" diye düşündüm sabahın köründe gazeteleri okuduktan sonra. Biliyorsunuz CHP'nin bir süredir bir kedisi var. Adı "?ero". Partinin Genel Merkezi'nde yaşıyor. Deniz Baykal, "Ebu Hanifi ve Ebu ?afi'nin görüşleri ışığında 14 asırdır İslam'da türban yoktur" konulu doktora tezini verdikten sonra "kedi" teorisine geçiş yapmıştı. Başbakan'a, "Kediye ciğeri emanet ederim sana laikliği etmem" dediği konuşmasını ilk okuduğumda "Kesin bu lafı söylerken aklından ?ero geçmiştir" demiştim içimden. Haklı çıkmanın onurunu filan yaşamadım ama tahminim doğruymuş. Baykal, teorisi medyada rağbet görünce ?ero'lu versiyonuyla yeniden tekrarlamış: "Ben Genel Merkez'deki kedi ?ero'ya ciğeri emanet ederim, sana laikliği emanet etmem."

XXX

Çok miktarda kediyle (son saydığımda dört adetti) hayatımı geçirmek zorunda olduğum için Baykal'ın sözlerini okuyunca ?ero-CHP-emanet minvalinde düşüncelere dalmışım. CHP'nin karargâhında bile yaşasa, son tahlilde bir kedi olduğu ve kedilerin karakterlerinin asla tam evcilleşmediğini iyi bildiğim için şöyle düşündüm. Herhalde ?ero, genel başkanının dediklerini duysa "Benim adıma böyle sözler verme arkadaşım" derdi. Sonra evimizin hayvanlardan sorumlu devlet bakanı pozisyonunda olan karıma, bu mevzudaki fikrini sormaya karar verdim. Kendisi hem 3 yaşından beri kedi besliyor, hem de son seçimlerde CHP'ye oy vermiş bir şahsiyet. Dolayısıyla konumuzda görüş alınabilecek uzman kişi niteliklerini kesinlikle taşımakta. Böyle bir uzman, üstelik sadece bir oda mesafedeyken, onunla konuşmadan yargıya varmak objektif gazeteciliği yaralar diye düşündüm. Yanına gittiğimde, çevresi Kartalkaya'dan hallice bir durumda olan evimizin penceresinden dışarı bakıyor ve telefonda kar nedeniyle gecikeceği toplantılarını ayarlamaya uğraşıyordu. Gerilim dozunun, benim muhabbetlerimi kaldıramayacak boyutta olduğunu sezmeme rağmen derdimi anlatmaya çalıştım. Önce fırça yedim: "Bir saattir gazete okudun, bir buna mı takıldın... Yazı günün ya yine tuhafısın." "Yoo, başka takıldığım bir ton şey var. İstersen onları da konuşalım." "Sabahları güne bunlarla değil de daha farklı başlasak..." "Nasıl yani? İstersen Ahmet Muhip Dıranas'ın 'Kar' şiirini okuyayım, hem günün anlam ve önemine de uyar."

XXX

Son söylediklerim, konuşmayı noktaladı. "CHP Genel Merkezi'nde yaşayan bir kedinin durumu nedir," soruma uzman görüşü alamamıştım. Gerçi benim aklımda, bilmem kaç katlı süper lüks parti merkezinde, Baykal ve etrafındaki "politbüro üyeleri"yle vakit geçiren, doğal olarak ulusalcı bir "cumhuriyet muhafızı" kıvamında olduğunu tasavvur ettiğim ?ero'ya ilişkin bazı sahneler vardı. Zaten bunları siz de hayal edebilirsiniz. Ama asıl önemlisi, sorularım yanıtsız kalmıştı. Kedi ve CHP uzmanı şahsiyet kaçmasaydı, belki şunların yanıtını üç aşağı beş yukarı alabilirdik: 1-Kediler mutlaka ev ahalisinden birini kendine asıl "sahip" seçtiğine göre, ?ero'nun bir numaralı sahibi kim olabilir? Baykal mı, Önder Sav mı...? 2-Kediler insansız yapamadığından bir şekilde birinin yanına mutlaka kıvrıldığına göre ?ero özellikle geceleri kimin yanında geçiriyor? "Katrın karası geceler" deyip Ankara'da âlemlere mi akıyor? 3-Baykal'ın ortalama iki maç süresi kadar devam eden grup konuşmalarını, her Salı günü ?ero'nun seyretmesi mecburi mi? 4-"?ero'ya ciğeri emanet ederim" lafının bir metafor olmaması ihtimali var mı? Salı konuşmaları ve CHP'lilerle yaşamak kedinin kimyasını bozmuş olabilir mi? 5-Ve şimdilik son soru: Başkentin ayak oyunu bol siyasetinde, yarın bir gün Baykal muhalifleri partiyi ele geçirirse çok şey bilen ?ero'nun durumu ne olacak?

XXX

Neyse ?ero bir yana ama galiba şu emanet mevzusunda hem CHP hem de Ak Parti'lilerin ciddi bir yeniden düşünme sürecine ihtiyaçları var. CHP "sana emanet etmem" diyor ama yaptıklarıyla laikliğin altını oyan, zayıflatan parti konumunda olan asıl kendisi. Laiklik, inananlara bilmem kaç yüzyıl sonra "sizin dininizde örtünme yok" demek, bunu ispatlamaya çalışmakla güçlenmiyor. Ya da türban yasağına destek çıkarak. Ne zaman ki türban konusunda "tehdit" algısı yaşayanlara sahip çıktığı kadar, üniversiteye türbanla giremeyen gençlerin "dışlanmışlık" duygusuna da sahip çıkar, işte o zaman laiklik CHP'ye emanet edilebilir. Ak Parti ise son dönemde, "demokrasi" konusunda "emanet" krizi yaşıyor. Ama onlar da tıpkı CHP'liler gibi bunu anlamamak için şahane bir direnç gösteriyor. Özellikle Kürt sorunu, 301 ve AB süreci gibi konularda son dönem performansı, türban performansı ile birleştirilince "kendine özgürlükçü" bir tablo çıkıyor ortaya. Kısaca "emanet" mevzusunda bugün itibarıyla buradan görünen manzara aynen şudur: "Laikliği Baykal'a, demokrasiyi Erdoğan'a emanet etmem arkadaş..."

19.02.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öldür de kurtulayım

Demiray Oral 26.02.2008

Hayatta kurmaktan en çok nefret ettiğın cümle ne diye sorsalar, "Antibiyotik alıyorum ben içmeyeyim" kesinlikle ilk üçte yer alır. Bu çok mühim saptamayı önceki gece yaşadıklarımdan sonra yaptım. Malum, zor günlerden geçiyoruz. Hayatımız "harekât günlüğü" haberleri arasında akıp gidiyor. Gündüzleri gazetelerde harekât günlüklerini okuyorum, geceleri pencereden askere uğurlama kutlamalarını seyrediyorum. Gündüzleri her gün ölen gençlere ilişkin rakamların soğuk yüzünü, geceleri yeni askere gidecek gençler için yapılan ateşli kutlamaları yaşıyorum.

XXX

Bizim Karadeniz bölgesine komşu mahallemizde, hava kararır kararmaz ortalık yıkılmaya, "en büyük asker..." konvoyları fener alayı kıvamında yolları arşınlamaya başlıyor. Bu nedenle genelde karanlık çökünce attığım turları, son günlerde askıya almıştım. Geçen gece baktım ortalık normal kıvamında, kendimi dışarı attım. Daha beş-on dakika yürümüştüm ki, az kalsın askere uğurlama konvoyunun bir arabasına "maskot" olacaktım. Tam dibimde, acı bir frenle durdu araba. Meğer mahallenin çocukları beni tanıyıp küçük bir "şaka" icra etmek istemişler, aracın kornası da saatlerdir yapılan muameleye dayanamayıp son kullanma tarihini erken doldurduğu için falan filan... Neyse ki aceleleri var, çünkü konvoylarını kaybetmişler. Ayaküstü bir muhabbetten sonra evli evine (yani ben) gidecek diye sevinirken olaylar tam tersi yönde seyretti. Gidemezdim, hayatta olmazdı. Onlar "konvoyumu kaybettim hükümsüzdür" arayışı yaparken, beni de eve bırakacaklardı. Böyle anlarda kaderci bir yanıma var galiba. Başa gelen çekilir hesabı, fazla direnç göstermeyip, akışına bırakıyorum. Sonuçta arabaya bindim. Önde dört (şoför dâhil), arkada beş şahıs şeklinde "oturduk." Kısa sürede kornamızın bozuk oluşu vesilesiyle asla teselli bulmamam gerektiğini kavradım. Çünkü ortam Galatasaray maçlarındaki Fener tribünlerini asla aratmıyordu. Arabada çalan favori müzik Hayko Cepkin. Birkaç başka CD de var ama onların isimlerini bile aklımda tutamadım. Nadir sessizlik anlarından birinde sormayı başardım: "Aranızda askere gidecek var mı?" Hayır, yokmuş, askere gideceklerin hepsi firardaki konvoyda bulunuyor. İyi de nerede bunlar, ortalık onların korna ve sloganlarıyla inliyor ama konvoy gözüküyor. Tam ses var, görüntü yok durumu.

XXX

Sonunda teknoloji devreyi giriyor. Cep aletleri sayesinde buluşma noktasının koordinatları belirleniyor. Ben "evim, güzel evim" modundayım. Ama durum öyle ümitsiz ki, araba yavaşladığında Amerikan filmlerinden öğrendiğim gibi bir atlayış yapmayı bile zihnimden geçiriyorum. Buluşma noktasının önüne geldiğimizde, yapmadığım bu atlayıştan dolayı duyduğum pişmanlık kelimelerle tarif edilemez. Biraz sonra kapısından içeri gireceğimiz yer, ben diyeyim taverna, siz deyin... Yok, siz en iyisi lütfen bir şey demeyin. Kısaca, sakın bir orman yürüyüşü planım, bir tavernanın ahşap sıralarında oturmakla nihayet buldu. Bizim grup içeri girince müzik değişti, hayatımda ilk kez duyduğum oyun havaları başladı. Mikrofonu kapan biri "bütün tertipleri piste davet ediyorum" dedi. Epey bir süre sonra, pistten kopmalar başladı. Herkes oturma moduna geçmeye, müzik romantik-arabesk şeklinde dinginleşmeye başladı. Benim oturduğum gözden en ırak masa da kısa zamanda doldu.

XXX

Gece boyunca tam dokuz kez çaldığı için, "arkadaşımın aşkısın" ünündeki 2008 model parçayı da doğal olarak keşfettim. Adı yanlış hatırlamıyorsam "Öldür de kurtulayım." Çevrenizde askere gidecek varsa, işte size dev bir hizmet. Verin sözlerini, ezberlesin de yabancılık çekmesin: Maksadın öldürmekse Öldür de kurtulayım Maksadın yalvartmaksa Dizine kapanayım Uçurumun kenarına getirdin ömrümü Harabeye döndürdün garip gönlümü Kalbim seni istiyor söyle ben ne yapayım Elimden gelmiyor ki seni söküp atayım

XXX

Bu şarkıyı peş peşe en çok çaldıranlardan biri yanımda oturuyordu. Galiba beşinci "Öldür de kurtulayım"dan sonra kalkmak için hamle yaptığımda, "Abi çok mu sıkıldın, kalkma söz bir daha istek yapmayacağım" dedi. Adı Tolga. Ailesi Vanlı. O İstanbul'da doğmuş. Ortaokul mezunu. 19 yaşında. İşsiz. İri yarı, daha bıyıkları bile seyrek çıkan bir delikanlı. Bana bir bira ısmarlamak istedi. "Sağol, antibiyotik alıyorum içmeyeyim" dedim. (Tüm geceye içmeden katlanmama neden olan bu cümleyi bir daha asla kurmamaya ant içtim.) Tolga'yla sohbetে başlayınca "Bu parçayı neden çok seviyorsun" diye sordum. Sevdığı kızı bu "şiir"i okuyarak güç bela tavlamis da ondan. Geçen hafta sözlenmişler, 18 aylık askerliği bitince evleneceklermiş. "Neresi çıktı acemi birliği olarak" dedim. "Foça Komando Okulu" diye cevap verdi. Sessizlik oldu. Bu kez o sordu. "Abi sen bilirsin, bizim acemiliğimiz bitene kadar bu savaş da biter mi?" Doğruyu söylemek için hiç uygun bir zaman ve zemin değildi. "Biter tabii, merak etme" dedim. Gözleri adeta doğum gününde hediye paketini açan bir çocuğunkiler gibi parladı. Bana döndü, "Abi izin ver de son bir kez şu şarkıyı hep birlikte söyleyelim be" dedi. Başımla onaylar gibi bir şeyler yaptım. Sonra aynı şarkı başladı. Tolga bir elini omzuma attı, birlikte söyledik: Maksadın öldürmekse öldür de kurtulayım...

26.02.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Asker doğanlar

Demiray Oral 28.02.2008

1, 2, 3, 4... 1, 2, 3, 4... Bir süredir sabahları bu seslerle güne başlıyorum. Evin yakınındaki okulun bahçesinde çocuklar, kızlı erkekli avazı çıktığı kadar bağıyor: 1, 2, 3, 4... Tıpkı askerdeki acemi eğitiminde olduğu gibi. Arkasından 10. Yıl Marşı'nı söylemeye başlıyorlar. Galiba çocuklar marşın Kenan Doğulu versiyonuna daha aşına oldukları için bir senkron sorunu yaşanıyor ama olsun, o kadar kusur...

Beni acemi askerlik günlerine götüren bu sesler, nüfus cüzdanı benden 10 sene eski olan komşuma da 12 Eylül

sonrası Mamak Askeri Cezaevi günlerine doğru tatlı bir seyahat yaptırıyormuş meğer.

İlk gün, işgüzar bir beden (eğitimi) hocasının başının altından çıktığını sandığımız bu durum artık her sabah ilk ders saatinde aynen tekrarlanıyor. Herhalde mevzunun "Birlik ve beraberliğe en çok ihtiyaç duyduğumuz şu günlerde" diye başlayan bir açıklaması vardır diyerek, sabahları hayata uyum sağlamaya çalıştığım ilk saatlerde olayların nasıl geliştiğinden kısaca söz etmek istiyorum.

XXX

Güne acayip enerjik, zıpkın gibi filan başladığım kesinlikle söylenemez. Eğer evde vakit geçirme hakkımın olduğu bir gün ise uyandıktan sonra da mümkün olduğu kadar yatay pozisyonda kalmaya çaba sarf etmek gibi bir huyum var. (Hatta şimdi yazarken fark ettim ki bizim gazetede ki 20 Soru'da yer alan "Size en fazla keyif veren kötü huyunuz hangisi" sorusuna vereceğim yanıtı da keşfetmiş bulunmaktayım.) Yataktan kalkıp, kanepedam moduna geçerek bir yandan gazeteleri okurum, bir yandan da TV'de sesi kısılmış bir haber kanalı açık durur. Bu sırada tek hedefim ise en yüksek miktarda sıvıyı (kahve-çay) tüketmektir. Kadim dostum Vatoz'un bir yazarımızdan araklayarak hayat felsefemiz haline getirdiği "Dışarıda kötülük vardı" şiarına iman tazeleyerek de mümkünse evde takılmayı tercih ederim.

XXX

Hayatımda her şey yine böyle zuhur ediyor. Ancak bazı "militarist" farklılıklarla.

Bir kere artık güne yeniden, tıpkı ilkokulda olduğu gibi "ant içerek" başlıyorum. Benim hayata gözümü açtığım saatlerde, dibimizdeki ilköğretim okulunun bahçesindeki çocukların ritüeli de medyamızın pek sevdiği deyimle "start" alıyor. Ezberim her zaman berbat olmuştur ama bu ritüel öylesine parçam haline gelmiş ki çeyrek asırdan uzun bir süre sonra bile varlığımı Türk varlığına armağan ederken tek kelime hata yapmıyorum. Eskiden andımı içip daha sonra normal sivil düzenime geçiyordum. Ama bahsettiğim gibi artık bu durumun üzerinden iki kahve bile geçmeden acemi eğitimi başlamakta. Kadınlar, henüz yapmamış erkekler ve vicdani retçiler bilmeyebilir, askerde buna yürüyüş kararı saymak deniyor. Bu da kendi içinde "normal" ve "komando" olmak üzere ikiye ayrılıyor ama askerlik geyiğine sardırıp zaten bir avuç olduğunu tahmin ettiğim okuyucumu da kaçırmanın âlemi yok diye düşünüyorum.

Kısaca artık günlük matbuatı okuma saatlerinde bir yandan da içimden yürüyüş kararı saymaktayım. Herhalde teslim edersiniz ki bu hiç de ideal sayılacak bir güne başlama hadisesi değil.

XXX

Ben, kendi açımdan çok rahat bir taşınma bahanesi teşkil edecek bu durumdan yakınırken Vatoz'dan ağır sosyal içerikli fırça yedim. Bencilliğimden girizgah yaptı, ilkokul yaşındaki çocukların her sabah yaşadığı bu durumdan nasıl etkileneceğimi nasıl hiç düşünmediğimden geliştirdi, bir gazeteci olarak bunun lokal mi yoksa tüm okullarda yapılan bir uygulama mı olup olmadığını nasıl hiç merak etmediğimden sonuçlandırdı. (Bu sırada bir an için sesini Arena'da perfore (dış ses) okuyan arkadaşını çok benzettiğimi itiraf etmeliyim.)

XXX

Vatoz, Kuzey Irak'taki savaş başladığından bu yana aşırı hassas bir dönemden geçiyor. Geçen gün santim santim ilerleyen İstanbul trafiğinde vakit geçirmece oynuyoruz. Arkadaş radyoyu kurcalarken birden haberlere denk geldi. Spiker günlük "savaş ve skor dili" üzerinden ölü sayısını veriyor. O dakika itibarıyla "etkisiz hale getirilen"lerin sayısı 230, şehit sayısı 24'müş. Spiker diyor ki "Eğer üç köy korucusunu da eklersek şehit sayısı

30". Çeyrek asırlık "geçici" korucular eklesin mi eklemesin mi? Ne soru değil mi?

Üniversitede okurken okuldan şutlanıp askere alınmıştı Vatoz. Galiba 1991'deki ilk büyük harekâta da Kuzey Irak'a giren askerlerden biriydi. Fiziksel olarak tek parça dönmeyi başardıktan sonra orada yaşadıkları üzerine birkaç cümleden fazla konuştuğunu hiç duymadım. Sadece askerden döndükten sonra geceleri yazlık evlerinin bahçesinde dede yadigârı tüfekte nöbet tuttuğu rivayet olunur. Bilemem, hiç sormadım...

XXX

Spiker tutulan "çetele"yi okuyunca dudaklarından "Yine ona bir" lafı döküldü, yüzünü buruşturdu. "Hayrola" dedim. "Yok bir şey ya, biliyorsun böyle dönemlerde 'Vietnam sendromu' gibi geliyorlar bana, boş ver" dedi. Israr edince konuştu: "Bizi o zaman oralara götürdüklerinde de aynı durum vardı... Ölü sayısı açıklanırken bire on oranı... ?imdi de harekâtın ilk gününden beri rakamlara bakıyorum hemen hemen hep aynı oran korunuyor. Belki de İç Hizmet Yönetmeliği vardır bu konuda da..."

"Halkı askerlikten soğutmaya sokarlar oğlum bunu" dedim.

"Ben gaziyim bilmem farkında mısın" karşılığını verdi.

Sonra ekledi: "Hem sen evinin dibinde o ilkokul varken kimin kimden soğumasını tahayyül edebiliyorsun ki hâlâ anlayamadım?.."

29.02.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fren balataları yağsız kalan bir yazı

Demiray Oral 17.03.2008

Memleket, "seviyor-sevmiyor" rahatlığında, "kapanır mı-kapanmaz mı" diye papatya falı bakan büyük bir toplama kampını andırırken, alakasız mevzulardan söz etmek ayıp kaçacak, farkındayım. Ama yaklaşık 15 yıllık gazetecilik hayatımda, Kürtlerin kurduğu partiler, birkaç sosyalist parti ve Milli Görüş geleneğinden gelenlerle birlikte bir çırpıda en az 10 kapatılan siyasi parti adını sayabilecek biri olarak, yüksek müsaadenizle ayıp etme hakkımı kullanmak istiyorum. Ya da daha entelektüel bir gerekçe isteyenlere İsmet Özel'den alıntıyla "Ütüsüz bir pantolon kadar tedbirliyim / Tarihi bir gerçek kadar sıkılgan" diyebilirim. Hadi bir de yıllardır okuduğunuz haber diliyle söyleyeyim: "Fala inanmam ama falsız da kalamam diyenlerle, bu satır itibarıyla yollarımızın ayrıldığı bildirildi."

XXX

Hikâyeye göre, büyük yazar James Joyce'u bir gün bir dostu ziyaretine gelmiş. Joyce, tam bir umutsuz vaka halinde, başını yazı masasına dayamış sabit bakmaktaymış. "Ne oldu James?" demiş dostu, "Yazılarını mı ilgili?" Yazar, tek kelime bile etmeden "elbette" anlamında başıyla onaylamış. "Bugün kaç kelime yazdın," diye sormuş arkadaşı. Joyce "Yedi," demiş. "Yedi mi... Bu gayet iyi, en azından senin için!" Bunun üzerine başını masadan kaldıran Joyce "Evet," dedikten sonra şöyle devam etmiş: "Ama onları nasıl bir sıraya sokacağımı bilmiyorum!"

XXX

Bu hikâyeyi kısa süre önce öğrendim. Ve bu hikâyeyi öğrenmemim de bir hikâyesi var. Henüz evde boş boş oturabilecek zamanımın olduğu günlerdi. Bir şeyler okumaya çalışırken, erkeklere karşı icat edilen küresel canavar çalışmaya başladı. Kısa sürede, elektrik süpürgesi denen alet bulunduğum odaya giderek yaklaştı. Giyinip hazırlanma konusunda kendi rekorumu egale ederek soluğu arabada aldım. Hedefim önce günlerdir ertelediğim işi yapıp arabayı servise bırakmak, onu almayı beklerken de bir yerlerde çay, kahve, gazete, kitap mesaisi yapmaktı. Her şey aynen planladığım gibi gitti. Akşamüstü arabayı alıp eve geri döndüm. Ertesi sabah, eşim işe gitmeden arabada kalan birkaç kitabımı almak istedim. Ancak kitaplardan birini bulamadım. Arabayı didik didik ettim. Öyle ki yaz tatilinden bu yana bagajda yaşayan bazı kitap ve dergiler için bile kurtarma operasyonu gerçekleştirdim. Her zamanki dalgınlığıma verip, herhalde başka bir yerde unuttum diye üstünde durmadım. Akşam eşim eve dönüp, arabanın bazı zimbirtılarından ses gelmeye devam ettiğini müjdeleyince, ertesi sabah yeniden servisin yolunu tutmak zorunda kaldım. Bir gün önce tamirat işlemi yapan 25 yaşlarındaki gence durumu anlattım. Hafif tebessüm edip elimi sıktı, adının İbrahim olduğunu söyleyip “Bakarız abi... Sen bırak,” dedi. “Başüstüne,” deyip, bekleme salonu olarak kullandığım Boğaz’daki kahveye gitmek üzere oradan ayrıldım. Taksi bulmak için caddeye kadar epeyce yürüdüm. Tam boş taksilere “el etme” aşamasına geçmişim ki, çantamı arabada bıraktığımı fark ettim. Saatler sürecektir kahve faslında günü kurtaracak her türlü neşriyat çantada olduğu için geri dönmeye karar verdim.

XXX

Geldiğim yolu söylene söylene yürüyüp servise ulaştım. Araba bir tamir bölmesine çekilmişti. Etrafında kimse yoktu. Tamir için altına girilen bölmeden ışık geliyordu. İbrahim’in orada olduğunu anladım. Yavaşça başımı uzatıp aşağıya baktım. İbrahim, elindeki büyükçe bir feneri kendine abajur yapmış, betonun üstüne sırtüstü sanki kumsaldaymış gibi rahat bir halde uzanmış kitap okuyordu. “Kolay gelsin,” diye seslendim. Beş saniye sonra genç tamirci yanımdaydı. Bir gün önce arabamızdan “ödünç” aldığı Samuel Beckett’in kitabını arkasında tutarak, mahcup bir halde durumu açıklamaya çalışıyordu. Önce çok sinirliymiş gibi, ciddi bir yüz ifadesiyle onu dinlemeye başladım. Sonra bu sahneye daha fazla dayanamayıp patladım ve güldüm. Hani insan öğrencilik yıllarında derste kendini tutmaya çalıştıkça daha çok güler ya, işte aynen öyle... Bana ustasının durumu çakmaması için arabanın altındaki bölmede konuşmayı teklif etti. Fener ışığında aydınlanan, motor yağı kokan bölmede bir süre konuştuk.

XXX

İbrahim, doğma büyüme Diyarbakırlı. Liseden sonra çalışmak için İstanbul’a gelmiş. Okul yıllarından beri okumaya acayip meraklı. Hem de öyle böyle değil. Okuduğunu söylediği yazarları saysam afallarsınız. Kahramanı ise Beckett. Onun Türkçeye çevrilen her şeyini okumuş. Daha doğrusu öyle sanıyormuş. Bizim arabada daha önce hiç görmediği bir Beckett kitabı görünce, olan olmuş işte. Sonra da arabada mahsus tamir etmediği bir yer bırakmış. Yeniden servise geldiğimde kitabı geri koyabilsin diye. Tek hayali yazar olmak. İşten çıkar çıkmaz, sabaha kadar yazıyormuş. Benim de gazetede bir şeyler karaladığımı öğrenince, hem iyice rahatladı (Ne de olsa yazar yazarı anlar di mi ama?), hem de yazının başındaki hikâyeyi anlattı. Genç bir yazar adayı tamirciyle, yazı üzerine yaptığım tuhaf konuşma, ustanın “İbrahiiiiim” sesiyle sona erdi. Arabanın altındaki loş bölmeden ustanın duruma anlam veremeyen bakışları altında yeryüzüne çıktık. İbrahim, ustasına, “Fren balataları yağsız kalmış hallettim,” dedi. Usta olay yerinden uzaklaşmaya başlayınca, kitabımı bana uzattı. “Okuyunca verirsin artık,” dedim. Arabama binip servisten ayrıldım. Biraz ileride frene bastım. Ve anladım ki, İbrahim belki bir gün iyi bir yazar olabilir ama kesinlikle iyi bir tamirci değil.

18.03.2008

Bir hukukçu aranıyor

Demiray Oral 21.03.2008

İnsan hayatının denklemini çözmek için kabuğuna çekilen adamların, arada bir yeryüzüne çıkması yıpratıcı oluyor. Her iki taraf için de. Misal, sabahın köründe şöyle bir telefon diyaloguyla başlıyorum güne. Arayan tahmin ettiğiniz gibi dostum Vatoz. "Güneş bugün bir görünecek, bir kaybolacak ne demek sence?" "Nasıl yani, kim diyor..." "Hava durumlarında bir sürü TV'de en sık kullanılan klişe bu, duymadın mı?" "Yorum yok." "Güneşin bir görünüp bir kaybolması gibi tuhaf bir 'bilgi'nin bize nasıl bir faydası dokunması bekleniyor, sorarım sana..." "Söz, bunu düşüneceğim... Ben de sana bir şey sormak istiyordum aslında iyi ki aradın." "Peki dinlemedeyim..." "Hani bizim sınıfta lâkabı demokrat İsmet olan bir çocuk vardı Hukuk'ta okurken. Ne yapıyor şimdi, ulaşabileceğim bir numarası var mı sende?" "Senden fazlasını bilmiyorum. Akademik kariyerine devam ediyor, doçent şu anda. Ne yapacaksın onu?" "Hazır gündem kapatma davasıyken arayıp biraz makara yapayım dedim. Hani şu meşhur hikâyesi var ya onun... Anlamışsındır..." "Aman usta, yazında sakın gerçek adını soyadını, okulunu filan yazma valla bitirirsin adamı..." "Zamanaşımı doldu oğlum zaten, bir şey olmaz." "Sakın ha! Karizma sıfırlanması konusu zamanaşımına tâbi değil..." "Tamam, tamam merak etme. Ne zaman kimi afişe ettik şimdiye kadar?" "Yahu benim Güneydoğu'da askerlik yaptıktan sonra dedemin çiftesiyle evimizin bahçesinde sabaha kadar nöbet tuttuğumu bile yazdın sen..." "Kalemin ayarı kaçmış o gün... Madem sabah sabah ren geyiğine bağladık, bari derin zekânla bir konuda bana yardım etmeni isteyeyim." "Dinlemedeyim..." "Adalet, Adalet ve Kalkınma Partisi'nin peşine düşünce eş, dost herkes hukuk tahsil etmenin cezası olarak aynı soruyu sormaya başladı. 'Ne olur kapatırlar mı' diye. Var mı dinleyende hayranlık etkisi uyandıracak bir cevabın?" "Bak usta, ben aslolarak başkalarına anlatmadıklarından beslenen bir adamım. Ha, şimdiye kadar sana anlattıklarımı yazdın, hoşuma gitmedi mi, gitti tabii. Ama anladım ki varlığımı sürdürebilmem için bazı şeyleri kendime saklamam lazım." "Vay be, basit bir geyik muhabbeti sorusuna böyle felsefi bir cevap verdiğine göre durumun gerçekten kritik senin. Alt tarafı bir espri bekliyordum." "Kötü mü olsun?" "İyi olur." "Ben oraları çalışmadım de. Böyle acayip saçma sorulara klasik cevaplar vermek en yerinde harekettir. Konuşmanın seviyesi ışık hızıyla düşer, her iki taraf da rahatlar ve kısa sürede konu kapanır..." "Anlaşıldı... Ben oraları çalışmadım... Denerim..."

XXX

Aslında buraya bağlamak için kurgulamamıştım ama 'Ben oraları çalışmadım' tam da bizim İsmet'in hikâyesine girmek için ideal. 12 Eylül darbesi sonrasında, üniversiteli olmanın heyecanıyla başlamıştık Hukuk Fakültesi'ne. Hakaret değil sadece tasvir etmek için söylüyorum, kısa sürede ortamın şahane bir sirki andırdığını anladık. "İnsanlar da koçlar gibi kafa kafaya tokuşurlar" başlıklı "derin" kompozisyonlarla Türk Dili sınavı yapan hocalarla, Medeni Hukuk derslerinde "Atatürk pusulası bozuk vapurla nasıl Samsun'a çıktı?"yı anlatan profesörlerle tanıştık. Yaşadığımız tarifsiz hayal kırıklığı, içimizdeki tembelle birleşip bizi daha birinci sınıfta kantin müdavimi yaparken, kendimizi gerçekten hukuk öğrencisi gibi hissettiren birkaç hocamız da elbette vardı. Kaçırılmamaya itina gösterdiğimiz bu derslerden biri de Anayasa Hukuku'ydu.

XXX

Sene içinde yapılan vizeler bitip, haziran ayında finaller gelip çatmıştı. Bu aylarda Hukuk öğrencilerinin hali gerçekten ağlanacak gibi olur. Çoğu dersin bin küsur sayfaya ulaşan, rahatlıkla cinayet aleti olarak da kullanılabilecek tuğla kalınlığında kitapları vardır. Bu nedenle öğrenci cenahı genelde bazı dersleri kafadan

eylüle bırakıp, finallerde belli sayıda dersi temizleme stratejisi izler. Haziran ayının pis sıcak bir günüydü. Anayasa Hukuku final sınavı vardı. Görünümü de kendisi de ?ahin olan arabaya doluşup okula gitmiştik. Yaşadığı bir olay nedeniyle lâkabı demokrat İsmet olan arkadaşımız da arabada yanımda oturuyordu. Fakültenin bahçesine park ettiğimizde, arabadan çıkmak için hiçbir harekette bulunmadı. Benden anahtarları isteyip, arabayı gölge bir yere çekip bizi bekleyeceğini söyledi. "Neden sınava girmiyorsun," diye sordum. "Bu dersin hocası saygı duyduğum nadir hocalardan biri. Girip de abuk sabuk bir kâğıt vermek istemiyorum. Okulu bitirince akademik kariyer planım var, rezil olmak istemem," dedi. Biz saatler süren sınavda ter döktük. Çıkışta arabaya gittiğimde İsmet'i, o zaman çok meşhur olan Tracy Chapman'ın albümünü dinler halde uyuklarken buldum.

XXX

Yaklaşık bir ay sonra, sınav sonuçları belli olmaya başladığında gerçeküstü bir şey oldu. İsmet girmedığı Anayasa Hukuku final sınavından geçmiş, biz çıkmıştık. Önce nasıl olsa bir karışıklık olmuştur, yakında ortaya çıkar diye düşündük. Yıllar birbirini kovaladı. İsmet okulu bitirme noktasına geldiğinde bile şöyle düşünüyordu. "Tam mezuniyet işlemleri yapılırken gerçek ortaya çıkacak." Öyle olmadı. Üstelik bundan da daha gerçeküstü bir şekilde İsmet, mezun olduktan sonra Anayasa Hukuku dalında asistan olarak kaldı. ?imdi makaleleri, kitapları filan olan bir doçent, iyi bir hukukçu. Refah Partisi kapatma davası sırasında çalıştığım TV kanalından arayıp "Sizi uzman olarak yayınımıza almak istiyorduk ama araştırdık okulda Anayasa Hukuku'ndan hileli geçmişsiniz, vazgeçtik," dediğimde sanırım ilk kalp spazmını geçirmişti. ?imdi hayatımız yine kapatma davası olunca İsmet aklıma geldi. Neydi ya modern hukukta parti kapatma kriteri? Demokratik toplum düzenine aykırılık mıydı? Usta seni yayına almak istiyoruz. Bi zahmet arar mısın!?

21.03.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaşasın stüdyo daire direnişimiz!

Demiray Oral 25.03.2008

Tek gayemiz, stüdyo tipi bir daire bakmaktı. Ancak kendimizi, karamsarken umutlu olmayı öğreten bir adamın hikâyesinin tam ortasında bulduk. Bilge bir şair de diyebilirsiniz ona, emlakçimizin gözüyle "kuşları uçurmuş bir eleman" da. Anlatacağım...

XXX

Ben, bir müddettir evde "Stüdyo, stüdyo" sloganları atarak yaşıyorum. Mesela, pazar günlerinin büyük sabah kahvaltısının tam ortasında, koridorda eşimle karşı karşıya gelince veya telefonda "kredi kartlarının asgarisi" konulu aylık olağan toplantımızı yaparken birden "Stüdyo, stüdyo..." diye bağırmaya başlıyorum. Mevzu aramızda müzakere edilip, Kıbrıs meselesi kıvamında bir kilitlenmeye vardığı için aslında tamamen umutsuzum. Ama yine de eylemlerimi yılmadan sürdürüyorum. Sloganlarım karşısında eşim elbette üzerime biber gazı filan sıkıyor. ?imdilik sadece, delirdiğimi hissettiren bir yüz ifadesiyle koordinatlarını değiştirmekle yetiniyor.

XXX

Benim melekler kadar masum bir niyetle, tamamen kendime çalışma mekânı yapmak için istediğim stüdyo daire, kadın cenahının gözünde Hz. Âdem'in yasak elmayı yemesi kadar tehlikeli bir simge. Bir adamın, sadece çalışmak veya kafa dinlemek için stüdyo tutması gibi bir şeyin kesinlikle söz konusu olamayacağına dair

sarsılmaz bir inançları var. Eşimle aramızdaki ilk müzakere sırasında geçen şu diyalogla geri püskürtüldüm: Ben: "Evimiz medeniyetten çok uzakta Karadeniz yakınlarında. Hem yazı yazmam gereken, hem de işten geç çıktığım geceler çalışmak için medeniyete yakın bir stüdyo kiralamak istiyorum..." O: (Sadece kahkaha efekti...) Ben: "Ciddiyim, gerçekten bir çalışma mekânına ihtiyacım var..." O: Bence çok iyi fikir. Ben de aynı durumdayım zaten. Bir tane de ben stüdyo tutayım. İstersen hemen bakmaya başlayalım..."

XXX

Mevzu işte bu diyalogla kapandıktan sonra "otorite"ye karşı sloganlı eylemlerime başladım. Ancak, hayat kısa müzakere süreci uzun olduğu için zamanla eylemlerimin kapsamını sivil itaatsizlikten daha ileriye taşımaya karar verdim. Geçtiğimiz günlerde "otorite" İstanbul dışına çıkınca, fikrimi hemen kadim dostum Vatoz'la paylaştım. Onun yaptığı kısa bir araştırmayla belirlediği birkaç daireye, ben işten çıktıktan sonra bakmak üzere sözleştik. Taksim'de buluşup, Tarlabası'ndaki emlakçinin yolunu tuttuk. Emlakçi İsmail Abinin listesinden hem fiyatı hem boyutları makul olan bir daireyi seçtik. İsmail Abi, seçimimizi acayip öven uzun bir konuşma yaptıktan sonra ekledi: "Ancak bir durum var, evin içindeki kiracı daha çıkmadı. Çok kira borcu var, onu çıkartırız siz bir görün de hele evi..." Eve telefon açtı İsmail Abi ama bir sonuç alamadı. Bunun üzerine bize anahtarı ve adresi verip, daireyi görmemizi söyledi.

XXX

Karanlıkta Tarlabası'nın sokaklarında yarım saat süren bir sürünmeden sonra apartmanı bulduk. Birinci kattaki dairenin ziline bastık. Bir daha, bir daha bastık. Hiçbir yanıt gelmeyince Vatoz, bir hırsız paranoyasıyla önce etrafa bakındı, ardından anahtarı çıkarıp apartman kapısını açmayı başardı. Artık stüdyomuzla aramızda sadece bir kapı kalmıştı. O kapıya doğru yaklaşıp, apartmanın elektrik düğmesine bastık. Etraf aydınlandı. Kapının üzerindeki yazıyı görünce gayri ihtiyari birbirimizin yüzüne baktık. ?öyle yazıyordu kapıda: "Böyle bir düzen içinde insan düşünebilir mi?" Bu yazının altında da "Bu evde şiir yazılır, sessizlik!" ifadesi vardı. Vatoz "Gidelim" dedi. Ben "Girelim" karşılığını verdim. Vatoz bir kez daha anahtarı kilide soktu ve çevirdi. Kilit açıldı ama kapı birkaç santimden fazla kesinlikle açılmıyordu. Biz iyice yüklenince önce bir şeylerin devrilme sesi ardından uluma gibi bir ses geldi içerden. Birazdan uluyan kişi karşımızdaydı. Sakallı, uzun boylu, gözlüklü, üstü başı özensiz ama temiz 50'li yaşlarında bir adam. Derdimizi anlattık, gülererek bizi içeri aldı. Rutubet ve tütsü kokusunun birbirine karıştığı daire, sanki biraz önce polis tarafından aranmış gibi darmadağınktı. Yatak, ortadaki sehpa, bir bilgisayar ile eski bir daktilonun durduğu çalışma masasının üstü birkaç sayfası okunup bırakılmış kitaplarla doluydu. Bir duvarı boydan boya kaplayan ahşap kütüphanede ise biraz kitap, onlarca dosya ve defter vardı. Bir oda, bir küçük mutfak ve bir tuvaletten oluşan evde ayakta dikilmeye başladık. Birazdan kendisini "Ben şair İsmet" diye tanıttı karşımızdaki adam. Oturabilmemiz için odadaki tek kanepenin üzerindeki dergi ve kâğıt yığınlarını yere savurdu. İltiği şarap şişesini elimize tutuşturarak "ikram"da bulundu. "Auschwitz'den sonra şiir yazılamaz diyenlere inat, yazıyorum" dedi. "Bir gün böyle bir düzen içinde büyük şeyler düşünülemez deyip, buraya çekildim. Burayı kendime bir düşünce odası yaptım." Saatlerce şiir üzerine, yazmak üzerine konuştu, dinledik. İkinci şarap şişesinin de dibini gördükten sonra dosyalarını çıkardı. Karıştırdıkça karşımızda gerçekten enteresan bir adamın, dahası sıkı bir şairin olduğunu fark ettik. Kitaplaşmaya hazır üç şiir dosyası var. İsimleri "Bazı aşkların üstüne şarap dökülür", "Sevdiğim çiçek adları: Beyaz peynir, kavun, rakı" ve "Değişen benim".

XXX

Aradan kaç saat geçti bilmiyorum, bizi merak eden emlakçi İsmail Abi kapıdaydı. ?air İsmet, ağzından girip burnundan çıktı ve onu bir güzel kovaladı. Sonra yanımıza geldi. "Altı aydır kiramı ödeyemiyorum. Ama ilk iki kitabım yakında basılıyor. Ondan sonra İstanbul'dan gideceğim. Söz bu daireyi size bırakacağım" dedi.

Çakırkeyif bir halde ayağa kalkıp ?air İsmet’le el sıkıştık. Tam kapıdan çıkmadan önce bir de hediye verdi bize. Bir şeyler karaladığı kâğıdı elime tutuşturup, “Çıkınca okursunuz, hayatın anlamının formülünü veriyorum size” dedi gülümseyerek. Yeniden karanlık sokaklara attık kendimizi. Biraz yürüyünce, dibini bile zor aydınlatan bir sokak lambasının ışığı altında ?air İsmet’in verdiği kâğıdı okuduk. Cemal Süreya’dan bir dize vardı. ?öyle yazıyordu: “Hayat kısa / Kuşlar uçuyor.”

25.03.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Karşıtlıklar evreninde darbe muhabbetleri

Demiray Oral 28.03.2008

Akşam işten çıkmaya hazırlanırken cep cihazı mesaj geldiğini bildirme kaygısıyla titreşti. Yine hangi bankanın, hangi kart borcum vesilesiyle benimle iletişim kurmak istediğini merak ederek, “Oku” dedim cihaza. Bende tanımlı olmayan bir numaradan gelen mesajda şöyle yazıyordu: “Darbe yapmak tehlikeli ve yasaktır – Bir dost.” O dostun kim olduğunu, mesajın da ne anlama geldiğini kesinlikle tahmin ettiğim için, “Cevapla” yapıp şunu yazdım: “Bence de... Koordinatlarınız nedir?” Bir süredir, haftalık olağan görüşmelere katılmadığım için bu bizim elemanların bir tür “gel gel” mesajıydı. Meali de şuydu: “Ciddi takılacağımız geldi, mutlaka bekliyoruz, söz geyik yok.” XXX Enlem ve boylamlarını öğrenip, Boyacıköy semalarında olduklarını anlayınca, eve geçmeden iki satır muhabbet iyi gelir diye olay yerine doğru gazladım. Mekâna ulaşıp kalabalık masaya oturdum. Hemen hepsi okumuş çocuklar olan, benzer sosyal sınıflardan gelen bu insanlar hararetli politik bir tartışmanın içindeydiler. Mevzu ise malum, sadece iki kelimedden oluşuyor: “Kapatma ve Ergenekon.” Önce şunu söylemem şart. Masadaki bölünmüşlük tam bir “Karşıtlıklar evreni” kıvamındaydı. Öyle ki ilk başta paranoyakça “Acaba benim için hazırlanan bir mizansen mi?” diye düşünüp, muhabbete dâhil olmamayı bile tercih ettim. Kısa süre sonra, ilk sessizlik anını fırsat bilen Vatoz ayağa kalktı ve “Tartışıyoruz, tartışıyoruz sonuç hep kesirli çıkıyor. Bir türlü net sonuca ulaşamıyoruz. Senin yüksek fikirlerini dinlemek için sabırsızlanıyoruz” dedi. Sonra, zaman zaman benim de dâhil olduğum, hatta bir ara diğer masalardan yancı yazılanların da “katkı”da bulunduğu bir tartışma gece boyunca sürdü. Her zamanki muhabbetlerin aksine suratlar biraz asık, sinirler epey gergindi. Aramızda sık sık yapılan kötü espriler bile yapılmaz olmuştu. XXX Neyse, benim “Karşıtlıklar evreni” diye adlandırdığım, bu inanılmaz keskin bölünmüşlük ortamından çıkardığım neticeleri müsaadenizle sıralamak istiyorum. Her iki taraf da, yani Ak Parti’ye kapatma davasını destekleyenler de, Ergenekon soruşturması nereye kadar gidiyorsa gitsin diyenler de birbirlerini resmen “faşist” diye niteliyor. Biri ötekine “dinci faşist” diye bakıyor, diğeri de ona “milliyetçi faşist” olarak. Bir taraf, kapatma davasını demokrasiyi imha etme girişimi olarak niteliyor. Onlara göre Ergenekon’un ve darbecilerin amacı demokrasiyi yıkmak. Aslolarak da AB üyeliğini engellemek. Demokrasiye tahammülü olmayan “otoriter laik” kesimin, iktidarın ellerinden gitmesi nedeniyle çoğunluğa karşı darbe arayışında olduğunu düşünüyorlar. Üstelik, “laik” kesimdeki çoğu kişinin, sırf bu durum Ak Parti’nin aleyhine diye sessiz kalarak, farkında bile olmadan Ergenekon çetesinin pasif destekçisi konumuna gelme tehlikesine dikkat çekiyorlar. Derslerini bayağı iyi çalışmışlar. “Ergenekon tamamen bir safsata” diye bağırان yanımdaki elemana bir çırpıda şunları sıralayıverdiler: 2003 ve 2004’te Sarıkız ve Ayışığı adlı iki darbe girişimi olmadı mı, Nokta’da yayınlanan eski komutana ait günlüklerin gerçek olduğu daha yeni kanıtlanmadı mı, ?emdinli olayı bir hayal miydi, Danıştay saldırısındaki bombaların kaynağı şimdi tutuklu olan emekli bir general çıkmadı mı, Hrant Dink cinayetini önceden neredeyse herkesin bildiği, dönemin Trabzon Alay Komutanı’nın cinayeti haber veren jandarma görevlilerine “Bakarız” dediği bizzat bu görevlilerince mahkemede söylenmedi mi? Ergenekon safsataysa, bunlar neydi peki? XXX Karşı tarafın asıl derdi ise Ak Parti. “Çete varsa tabii ortaya çıkarılsın” filan diyorlar ama

biraz gönülsüzce. Çünkü Ergenekon soruşturmasının iktidarın bir intikam alma operasyonu olabileceğinden şüpheliler. Daha özgürlükçü ve demokrat bir ülkede yaşamak istediklerini söyleyip, Ak Parti'nin bunu gerçekleştirebileceğine kesinlikle inanmıyorlar. Bununla ilgili birazdan yazacağım gerekçelerine katılmamak imkânsız ama şunu da eklemek lazım. Ak Parti'nin "kendine demokrat" olduğuna ilişkin sıraladıkları bu gerekçeleri, aslında şimdiye kadar çok da dert edinmediklerini tartışmanın harareti içinde itiraf ediyorlar. Diyorlar ki, ifade özgürlüğünün üstünde sallanan 301. madde kılıcını ortadan kaldırmak için hiçbir şey yapmadılar. AB konusunu derin dondurucuya kaldırarak samimi olmadıklarını gösterdiler. DTP'ye kapatma davası açılınca gıklarını çıkarmayıp "Konu yargıda" dediler, şimdi parti kapatmayı zorlaştırmak için hukukla oynuyorlar. Ve en önemlisi de 22 Temmuz seçimlerinden sonra girdikleri ruh hali. Önce sivil anayasa yapacaklarını söyleyip, özgürlükten anladıklarının "türban özgürlüğü" olduğunu kanıtladılar. XXX Durum özetle budur. Biliyorum, pek iç açıcı bir yazı olmadı. Ama ortam da öyle değil zaten. Dayanamadığım için muhabbetin sonuna kadar orada kalamadım. Yine de gecenin karakolda bitmediğini umuyorum. Ben tam masadan kalkarken gecenin tek kötü esprisi Vatoz'dan geldi. Garsonlardan biri, daha önce baktırdığı kahve falları nedeniyle medyum muamelesi yaptığı Vatoz'a "Abi sen bilirsin darbe ne zaman olur" diye sordu. Yanıt şöyleydi: "Bir cuma günü piyasalar kapandıktan sonra!"

28.03.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çocukların oyunu – büyüklerin oyunu

Demiray Oral 01.04.2008

Bizim mahallede "Deniz Gezmişçilik" oynayan çocukları yazacaktım aslında. Eğer normal bir insan gibi yazı yazmak için düşünecek vaktim olsa, sabah kalkıp sert bir kahve eşliğinde gazeteleri okuyacak, Boğaz'da kısa bir yürüyüş yapıp bir yerde oturacak, boş boş denize bakıp, beş altı bardak demli çay devirirken küçük bir deftere not alıp sonra hiçbirini beğenmeyip üstünü çizecek vaktim olsa... İşte o zaman Deniz Gezmişçiliğin nasıl oynandığı üzerine, yerli dizi nesliyle yaptığım kapsamlı söyleşi huzurlarınızda olacaktı. Büyük ihtimalle gaza gelip, "Çok şükür, çok şükür bugünü de gördüm ölsem gam yemem gayrı" kıvamında bir şeyler karalayacaktım. Belki de "Yaygın medya sen çok yaşa, canım feda olsun sana..." deyiverecektim. Ama sıcak haber yazıyı dövdü. Boğaz'daki bir kahvede oturup düşman topçusunu gözlemek filan bir yana, bilgisayarın başına oturacak zaman bile kalmadı. Tam yazı saati gelip çattığında, yüce yargı Ak Parti kapatma davasını kabul ettiğini açıkladı. Yargıçlar kısaca "Oyuna devam" dedi. Ve ben, büyüklerin bu oyununda bir şekilde rolü olan biri olarak, çocukların oyununu anlatacak hayal gücünü kesinlikle kaybettigimi fark ettim.

XXX

Sıcak haberin sıcaklığı geçip, mevzuyu kısık ateşte demlenmeye bırakınca bir köşeye oturup iki dakika düşündüm. Hukuk gerçekten enteresan bir şey. Yıllar önce, hayatımın en iyi öngörüsünde bulunup bir meslek olarak kendilerini terk etmeye karar verdiğimde, "Hukuk hayal gücünü öldürüyor" demiştim. Hâlâ da öyle düşünüyorum ama geçen yıllar şunu da öğretti ki, ne kadar kaçarsan kaç, bu hukuk denen "şey" bir yerden mutlaka karşına çıkıyor. Herhalde hayatta bana en çok sorulan ikinci soru, "Neden hukukçuluk yapmadın" oldu. (Birinci soruyu mevzu sıkıntısı çektiğim başka bir güne saklıyorum.) Kabul edersiniz ki, böyle sorulara biraz önce yazdığım gibi "Hayal gücünü öldürüyor" filan gibi bir cevap vermek pek anlamlı olmaz. Onun yerine, başıma gelen bir olayı anlatmanın çok daha açıklayıcı olduğu tecrübelerimle sabit.

XXX

Henüz hayatla ilgili alınmış hiçbir ciddi kararımın olmadığı öğrencilik yıllarında, ben de tüm hukuk öğrencileri gibi bir avukatın yanına çalışmaya girmiştim. Ağırlıklı olarak icra davalarına bakan bu avukat, çalışmaya başlamamın üzerinden birkaç gün geçtikten sonra beni yanına çağırdı. Odasına girdiğimde masanın üstündeki pembe renkli bir dosyayı uzattı. "Yarın şehir dışında önemli bir davam var. Bu nedenle sabah yanına icra memurlarını alıp, sana vereceğim adresteki evde haciz işlemini yapmanı istiyorum" dedi. Bizim müvekkilin alacaklı olduğu miktarı söyleyip, haciz işleminin raconuna ilişkin bir de uzun diskur çekti. İyice anlamış mıydım ne yapacağımı, evet anlamıştım. Elimde pembe dosya, içimde tarifsiz bir sıkıntıyla bürodan çıktım. Neredeyse her saat başı uyanıp saate bakarak sabahı zor ettim. O sabah, daha adliye açılmadan, traş olmuş ve en son kimbilir hangi arkadaşımın düğününde takmış olduğum kravatımı bağlamış halde icra dairesinin kapısında hazırdım.

XXX

Adliyede hayat başladı ancak saatler geçmesine ve tüm çabalarımın rağmen hiçbir hareket olmadı. Bunun üzerine avukatımın öğrettiği racona göre gerekli adımı attım. Bu adım şimdiki moda deyimiyle küçük bir "bahşiş"ten ibaretti. Mekanizma birden işlemeye başladı. Böylece öğle saatleri geldiğinde yanımda bir icra memuru ve bir polisle birlikte hedefimizdeki adrese doğru yola koyulduk. Gri bir İstanbul günüydü. Bahçeli ev karşıımızdaydı. Bahçe kapısının üzerindeki zili çaldık. Birazdan evden, son derece kibar bir hanım çıktı. Ben utancımdan kıpkırmızı olmuş bir halde, iki cümle bile peş peşe kuramadan derdimi anlatmaya çalıştım. Hanımefendi bunun üzerine gözleri dolmuş bir halde, beni bahçe kapısını açıp içeri aldı ve evin kapısına götürdü. "Lütfen başınızı uzatıp içeri bir bakın" dedi. Tedirgin bir halde başımı uzattım. İçerde, daha evvel kendi evimizde binlercesine şahit olduğum bir "gün" vardı. Bir de son derece lüks eşyalar dikkatimi çekti. Hanımefendi ağlayarak bana aynen şöyle dedi: "Bugün benim günüm. ?imdi içeri girip eşyalarımızı haczederseniz, bütün mahalleye rezil olacağım. Bana bir-iki saat verin, herkesi yollayayım sonra söz istediğinizi yaparsınız..."

XXX

Annem yaşındaki bir kadının yalvarmasına daha fazla dayanamayıp "Olur" dedim. Evden çıkıp, bahçe kapısının dışında bekleyen icra memuru ve polise bir-iki saat sonra yeniden geleceğimizi, bu arada kendilerine şahane bir öğle yemeği ısmarlayabileceğimi söyledim. Biraz mırın kırımla kabul ettiler. Yemeğimiz yiyip, tam bir buçuk saat sonra yeniden evin kapısına gittik. Bahçe kapısının zilini birkaç kez çalmama rağmen açan olmadı. Kısa süre sonra bahçe kapısının açık olduğunu fark ettim. Hızla içeri girip evin kapısına yöneldim. Evin kapısı da açıktı. Çünkü artık evde bir tane eski tabure hariç, tek bir çöp bile kalmamıştı. O tabureye her anlamda çöktüm. İcra memuru ve polis gülmek için kendilerini zor tutarak, beni teselli ediyordu. Sonrasını tahmin edersiniz diyeyim ama aslında tahmin bile edemezsiniz. İlk hukukçuluk oyunum işte böyle bitti. Aynı zamanda büyükler âlemindeki son hukukçuluk oyunum. Demiştım ya, hukuk kesinlikle hayal gücünü öldürüyor. Tabii bağlantıyı kurabilene...

01.04.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Erdoğan'ın çakısı Türkiye'nin fay hatlarını keser mi?

Demiray Oral 08.04.2008

“Tekliften önceki son kutu” aşamasında girdik içeri. Dükkândaki herkes “O an” modunda, donup kalmıştı. Bakışlar duvara monte edilmiş 37 ekran TV’de. Saçı olmayan müşterisinin kafasını kurutan Esmer, çırağı Apaçi (saçlı) Selim, sıra bekleyen iki kişi ve komşu kahveden yancı yazılanlar kapıdan girdiğimizin farkında bile değillerdi. Bu kutsal ritüeli bozmamak için Vatoz’la ben de kapının önünde hazırda bekledik. Sonra komut yüksek yerden geldi: “Hep beraber geri sayalım... 20, 19, 18...” Herkes içinden sayarken saçsız abinin kafası kavrulma aşamasına geçince Esmer kurutma cihazını kapattı. Apaçi Selim avucunda kurumaya yüz tutan yarım kilo jöleden kurtulmaya çalıştı, dükkânda bekleme yapanlar sigaralarından seri nefesler çekip burunları marifetiyle dumanı özgür bıraktı. Ve o an geldi: Mutlu son... Varoş berberindeki kitle, “Son beşe üç kırmızıyla girmenin” sevinciyle rahatladı.

XXX

Mekânda normalleşme sürecinin başlamasıyla bakışlar bize döndü. Bu sırada küçük çaplı bir buhran yaşayan Vatoz, cebinden çıkardığı kalemiyle duvardaki bir resmi sabote etmeye çalışırken yakalandı. O resimde, büyük ihtimalle Danimarkalı, sapsarı saçlarına gölge atılmış bir arkadaş vardı. Eline vurmak zorunda kaldım kadim dostumun.

Yaklaşık üç ay sonra yeniden ziyaret ettiğimiz, Ortadoğu’nun en ucuz berberi (her şey dâhil: 3,5 YTL.), tıklım tıklım doluydu. Hayatının prime-time saatlerini burada geçirmekten büyük mutluluk duyan insanlar, aralıksız çay içiyor, futbol ve nadiren siyaset konuşup TV seyrediyordu. 15’inden beri bu dükkânda çalışan ve artık patron olan Esmer yandaki kahveden iki sandalye getirtip, bizi bir yerlere sıkıştırdı. O sırada yarışmada “kisa bir ara” durumu hâsıl olmasından faydalanan Vatoz, “komutan” dediği kumanda aletine el koyup zaplamaya başladı. Sahnede çizgili gömleğiyle Başbakan Erdoğan’ın olduğu bir görüntüde takıldık. Malatya’da halı hediye ediyorlar Erdoğan’a. Ama halının içinde olduğu ruloya atılan düğüm bir türlü çözülüyor. Sonunda Erdoğan, usulca elini cebine götürüp çakısını çıkardı ve düğümü tek hamlede “çözüp” halıya ulaşmayı başardı. Acun’a kıyasla mekânımızda oldukça düşük “reyting” olan bu sahne biter bitmez, daha önce tanımadığım 70’lerinde, kavruk tenli, hafif doğu şiveli, gür sesli bir adam direkt bizi bakış hapsine alarak lafa girdi: “Türkiye’nin 80 küsur yıllık çözülmemeyen tüm düğümlerini de şimdi işte böyle çözmesi lazım...”

XXX

Adamın lafı biter bitmez Esmer, “Baba yine başlama Allah aşkına” deyince, konuşan şahsiyetin kim olduğunu anladık. Ancak Rıza amca ne Esmer’in yalvarmalarını, ne de Apaçi Selim’in “Yarışma kaçıyor” sızlanmalarını dinlemeye hiç niyetli değildi. Fena halde dolmuş, hazır daha önce namını duyduğu okumuş çocuklar da (biz oluyoruz) dükkâna teşrif etmişken fırsatı kaçırmadı. Arada Apaçi “Bizim arkadaşın sözlüsü de yarışmada” kıvamında laflarla komutana birkaç hamle yapsa da de Rıza amca aslanlar gibi direndi. Tek tek sıraladı Başbakan’ın çakısını kullanması gerektiren düğümleri: “Yeni bir anayasa yapması, AB için adım atması, Kürt sorununu çözmesi, derin devletle hesaplaşması lazım.”

İlk şoku atlatınca, “Peki yapabilir mi” diye sordu Vatoz. Rıza amca “Valla yeğenim yalan konuşmaya gerek yok. Aslında bunları kimse yapamaz. Eskiden olsa Erdoğan da yapamazdı. Ama artık durumlar değişti” dedi. Değişen durumları da şöyle anlattı: “Bizim oralarda bir laf vardır. Altına işersen kendini sadece o anlığına ısıtırsın. Yani şimdi yaşadığımız kriz Erdoğan’a gösterdi ki, sadece günü kurtaracak, kendini kurtaracak geçici çözümlerle bir yere varamazsın. TV’lerdeki oturumlarda diyorlar ya iki fay hattı var bu ülkenin. Siyasi İslam ve Kürt sorunu diye. İşte bu işleri çözmek için ortaya atılacak. Yaparsa da hani denir ya tarih yazacak, yani kahraman olacak. Biliyor musun aslında kimse kahraman olmak için yola çıkmaz ama bazen olaylar öyle gelişir ve kahraman olursun... İşte şimdi de onun durumu böyle.”

“Ağzı bir karış açık kalmak” deyiminin ete kemiğe bürünmüş halini Rıza amca’yı dinlerken Vatoz’da gördüm.

Gayrı ihtiyarı "Siz ne iş yapıyorsunuz?" gibi bir şeyler geveledi Vatoz. "Emekli berberim ben ama ömrümde bir gün bile akşam ajansını kaçırmadım" cevabını aldı. Bu sırada Apaçi Selim, kuşaklararası tüm iletişim kopukluğunu bünyesinde barındırarak girdi araya. "Ya Rıza amca, ne çok lüzumsuz şey biliyorsunuz siz yaşlılar" dedi. Karşılığını almakta gecikmedi: "Biz harp çocuğuyuz, öyle hiçbir şeyi atamayız kolayca."

XXX

Rıza amca müsaade isterken, "Her şey dâhil" sırası bize geldi, koltuklara kurulduk. O sırada Boğaz sırtlarındaki varoş berberimizin kapısına üç genç kız geldi. Kırmızıya çalan saçları apaçi tarzı kesilmiş çırak Selim, ikisi türbanlı olan bu kızları görünce hemen dışarı çıktı. Birkaç dakika sonra dükkâna dönüp çekmecedan aldığı paraları türbanlı kızlardan birine verdi. Yanıma geldiğinde durumu özetlemek ihtiyacı hissetti: "O benim kız kardeşim, diğerleri de arkadaşları. İstinye Park'a gece matinesine filme gidecekler de..."

"Tamam" dedim, "Yıkama işlemine başlayalım artık."

"Önce bir şey soracağım abi" dedi Apaçi, "Hani deminden beri konuşuyorsunuz ya... Mutlaka kırılması gereken fay hattı diye... Nedir bu, nasıl kırılacak?"

Vatoz devreye girip, onu aydınlattı: "Tıpkı kız kardeşinle senin yaptığınız gibi..."

08.04.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Stand-by konumundaki Baykal

Demiray Oral 11.04.2008

"Acıklı Türk filmi seyredirken taze fasulye ayıklayan ev kadınları gibisin" diye takıldı elemanlar. Eh, görüntü itibarıyla haksız da sayılmazlar. Baykal seyredilmek üzere eve toplaşmış durumda. Benim önümde, yaptığım hassas hesaplara göre tam 7,5 yıldır açılmamış büyük bir taşınma kolisi var. Moda, Topağacı, Emirgân hattındaki yolculuğunu dört yılda "el değmeden" tamamlayıp, hali hazırda ikamet ettiğimiz evde de ilk günden bu yana bir kapı arkasında hazırola duran koli, bu gece açılacak. Heyecan dorukta filan değil ama yine de içinden çıkacaklar merakla bekleniyor.

X X X

"Sol duyumuz Baykal'ı izleme ve analiz etme ekibi" üç kişiden oluşmakta. Bendeniz, Vatoz ve uzun zamandır muhabbetine hasret kaldığımız mahallemizin korsan taksicisi Ecevit abi. Kendisinin bu geceki misyonu çok mühim. Hem nüfus cüzdanı bizden bir 10 yıl kadar eski, hem de ona "Ecevit" lakabını kazandıracak kadar siyasetle yıllardır içli dışlı. Yani ben ve Vatoz'la kıyaslandığında bir siyaset bilimci ağırlığında kalacağını kesinlikle söylenebilir. CHP liderinin, CNN Türk'te gazetecilerin sorularını yanıtlayacağı programın başlamasıyla, ben karton koliyi açmak için ilk hamlede bulundum, Vatoz "Volume" yaptı. Kolinin bir süre direnen kapakları, terk edilmiş bir konağın kapılarının gıcırdaması gibi kendin has sesler çıkararak açıldı. Toz öbekleri, yıllardır Alaaddin'in sihirli lambasının içinde özgür kalmayı beklemiş cin gibi özgürlüğünü ilan edip uçuşmaya başladı.

Ben tam, kutunun en dibinden ucu görünen 70-80 yıllık "Cosmos" marka şahane daktiloyu Vatoz'a takdim edecektim ki... Ecevit abi rolümü çaldı ve ilk tur soruların bitmesiyle lafa daldı: "Baykal yine stand-by pozisyonunda. Yani 35 yıllık aktif siyaset hayatında hep yaptığı gibi beklemede. Çünkü beklemenin kendince her zaman faydasını gördü. Parti içi mücadelede defalarca yenildi, hiçbir şey olmamış gibi azimle sırasını bekledi. Yıllarca kurultaylarda Bülent Ecevit, Erdal İnönü, Hikmet Çetin karşısında kaybetmesine rağmen, taş çatlatan sabrı sayesinde sonunda CHP Genel Başkanlığı koltuğuna geldi. O hep aynı yerde durup, rakiplerinin yıpranmasını bekledi. ?imdi de aynı yöntemle Türkiye'nin de son çaresi konumuna gelmeyi bekliyor. Durumu işte bundan ibaret."

X X X

Dedemden bana kalan en güzel miras olan simsiyah tarihi daktiloyu kucağıma alıp orasını burasını silmeye başladım. Vatoz da hemen yanıma konuşlanmış, hayran bakışlarla daktiloyu süzüyordu. Onlara "Biliyor musunuz, bu daktilo Türkiye Cumhuriyeti'nin bütün yakın tarihinin tanığı. Bununla dedem Balıkesir'de çıkardığı gazetede CHP ve Demokrat Parti üzerine neler yazmış neler..." dedim. Ecevit abi hemen araya parça atıp bizi bilgilendirdi: "Baykal 1938 doğumlu olduğuna göre demek bu daktilonun tuşlarından o yazılar çıktığında daha çocukmuş. Siyasal'da okurken 'Ortanın solu' konulu tezi nedeniyle Turan Güneş ona 'Genç dahi' demiş ve hem İsmet Paşa'yla hem de Bülent Ecevit'le tanıştırmış. Sonra 73'te milletvekilliği dönemi..." "Abi vallahi İnkılâp Tarihi dersi gibi oldu" diye sözünü kesen Vatoz koliye hamle etti. Sonra elinde bazı kasetleri tutarak bize sırttı. Ben uzun zamandır kaset denen nesneyi görmediği için eğlendiğini sanırken, o kasetlerin kurşun kalemle yazılmış kapaklarını okumaya başladı: "Buğdayın Türküsü –Yeni Türkü, Dire Straits –Communique, Kendi Sesinden ? iirleriyle-Can Yücel, Araba kasedi –Özel..." "Araba kasedi" insanların birbirlerine sevdiği parçalardan, kaset yapıp hediye etme döneminden kalma çok özel bir çalışmaydı. (Vallahi bunlar yapılıyordu, çok da güzeldi.) Vatoz bu özel albüme dinlemek için el koyup, koliyi karıştırmaya devam etti. Kutunun diplerinden, benim çocukluk dönemimden kalma Matchbox'ın nefis oyuncak arabalarını çıkarırken, Baykal ekranda 6. kez "Kardeşim" diye söze başlayıp, "Hukuktan korkmayın. Bekleyelim davanın sonucunu görelim" deyip Ak Parti'yi uyarıyordu: "Demokrasiyle cumhuriyeti tokuşturmayın."

X X X

Baykal'ın bu minvaldeki sözlerini sabırla dinleyen Ecevit abi sonunda sinirlendi: "Hâlâ aynı şeyi yapmaya devam ediyor. Cumhuriyetle demokrasiyi birbirinin zıttı, hatta düşmanı gören bu zihniyetten kurtulamadığı sürece CHP hiçbir zaman iktidar olamayacak. Baykal da sürekli 'Ben uyarımtım onları' diye diye kendisi beklemeye, etrafındakileri de bekletmeye devam edecek.... Hâlbuki bu ülkede cumhuriyetle demokrasi barışacak. Çünkü bu artık hayatın doğasına aykırı hale geldi." "İyi de" dedi Vatoz "Madem cumhuriyetle demokrasi barışacak diyorsun, yani Baykal senin deyiminle şu meşhur stand-by konumundan vazgeçip bazı adımlar mı atmak zorunda kalacak?" Ecevit abi, "Yoo asla yapmayacak. Çünkü o bekleyerek bir gün kazanacağından çok emin. Demin İnkılâp Tarihi dersi gibi deyip kesmeseydin anlatacaktım. ?imdi dinle bari. Deniz bey, müstakbel eşini daha üniversite yıllarında 'Dikkatli ol sen ileride başbakan karısı olacaksın' diye uyarılmış birisi. O günden beri, ikisi de 35 yıldır beklemede..." diye kaptırmışken... Yaşadığı ona göre aşırı politik ortam nedeniyle buhran sinyalleri veren Vatoz, çoktan cebinden çıkardığı "Araba kaseti"ni teybe yerleştirmişti. Ortalığı birden Leonard Cohen'in sesi kapladı. Ecevit abi lafının kesilmesine, hem de onun deyimiyle böyle "kart" bir sesle kesilmesine çok hiddetlendi. Baykal ekranda, gerildiği anlarda hep yaptığı gibi "l... l... lı" sesleri çıkarırken Vatoz'un kendini savunması bir hayli naifti: "Abi, eskiden evde doldurulan bu kasetlerde, en sondaki parça hep yarım kalırdı. Bu nedenle de o şarkı hep eksik ezberlenirdi. Koliden çıkan araba kasedinde yarım kalan şarkı hangisi acayip merak ettim. Evde dinleyecektim ama herkes Baykal değil ki, daha fazla bekleyemedim..."

11.04.2008

Tahıl krizinin çözümünü öğrendim

Demiray Oral 15.04.2008

Yurdumun eğitim sisteminden geçmiş, dolayısıyla beyin ölümü erken yaşta gerçekleşmiş hangi Türk'e "Okul hayatında öğrendiğin iki mutlak doğruyu söyle bakalım" deseniz, kesinlikle şu cevabı alırsınız: "İç Anadolu Bölgesi yurdumuzun tahıl ambarıdır ve Rusya'nın sıcak denizlere inme arzusu..." İkincinin yanına bir de "Türkiye'nin jeopolitik konumu" diye başlayan bir cümle kurarsanız, sonu "Bizim bizden başka dostumuz yoktur"a çıkan şahane derinlikte bir konuşma yapabilirsiniz. Ayrıca, son yıllarda Antalya ve civarındaki sahillerin durumundan yola çıkarak "Rusya'nın sıcak denizlere inme arzusu"nun gerçekleştiğini söyleyenlere de rastlamak olasıdır. Ama asıl vahim olan birinci mutlak doğrumuzun artık doğru olmadığına açıklanmasıdır. Evet, bütün ziraatçı şürekâsının aleni bir şekilde söylediğine göre Türkiye'de buğday ve pirinç bitme noktasındadır. Dolayısıyla, İç Anadolu artık yurdumuzun tahıl ambarı değildir. Bu nedenle halen ilköğretim Sosyal Bilgiler kitaplarında bulunan ve hepimizin ölene kadar ezberinde kalacak şu satırların değişmesi gerekecektir: "2. büyük bölgemiz olan İç Anadolu'daki ilkbahar yağışı ve yaz kuraklığı tahıla uygun ortamı oluşturur. Bölge, Türkiye'nin tahıl ambarıdır. Sulanabilen arazinin azlığı buğday ekim alanlarının geniş olmasına yol açmıştır. Buğday nadas yöntemiyle yetiştirilir. Alan bakımından nadasa bırakılan toprakların en fazla olduğu bölgemizdir..."

XXX

Dünyadaki gıda krizi bazı ülkelerde ayaklanmalara yol açıp, "Tahıldaki kriz en çok Türkiye'yi vuracak" haberleri günlük neşriyatın ayrılmaz bir parçası haline gelince, üstelik bir de yetkililerimiz "Çok şükür bize bir şey olmaz" minvalinde açıklamalar yapmaya başlayınca araştırmacı gazetecilik içgüdüleriyle harekete geçtim. Konuyu doğru analiz edebilmek için işin birinci elden tanığı olanlarla temas kurmaya karar verdim. Ancak lafın sonunda söyleyeceğimi, kendimi daha fazla tutamayıp en baştan söylemek istiyorum: "Vermez olsaydım!" Neden mi? Anlatmaya çalışacağım...

XXX

Karadeniz Bölgesi'ne komşu olan mahallemizde, nefis ekmekler yapan bir odun fırını var. Ben de genelde akşamları eve dönerken buradan ekmek alıyorum. Alışveriş yaparken de tüm esnafla olduğu gibi fırının sahibi olan, hafiften rahmetli Cevat Kurtuluş'u anımsatan, her daim kırmızı yanaklı amcayla da iki satır sohbet ediyorum. Üç-beş alışverişin ardından bir gün yine eve dönerken fırının camlı bölmesinin önüne gidip "İyi akşamlar, bir ekmek" dediğimde durumda bir tuhaflik olduğunu hissettim. "Cevat amca", beni görür görmez sıra bekleyen onca müşteriye bir kalemde unutup ellerini önlüğüne sildiği gibi soluğu dışarıda, yanımda aldı. Bir sonraki sahnede ikimizi şapır şupur öpüşürken hatırlıyorum. Bir de hafif tertip şöyle bir fırça yediğimi: "Neredesin sen, iki gündür fırının önünde duran her arabaya sen ineceksin diye bakıyorum..." Ben, tek dertleri evlerine ekmek almak olan, etrafımızdaki kitlenin şaşkın bakışları arasında, bu durumdan nasıl bir vazife çıkarmam gerektiğini düşünürken Cevat amca elime iki ekmek tutuşturdu. Verdiğim parayı da almayıp, beni bir güzel arabama yolcu etti. Arkamdan seslenmeyi ihmal etmeyerek: "Yarın akşam gel bak, bekliyorum..." Olan bitene hiçbir anlam veremesem de, her Türk gibi ekmeksiz yemek saati düşünülemez inancında olduğum için ertesi akşam yine fırının önündeydim. Ancak bu kez tedbirli davranıp, bir süre arabada bekledim ve hiç kimsenin olmadığı bir sırada harekete geçtim. Daha selamlaşma faslım bitmeden Cevat amca cam bölmenin arkasından konuşmaya başladı. "Ben sana çok küssüm. Bak iki gündür gelmiyorsun dükkânın bereketi kaçtı..."

Öyle içten konuşuyordu ki, ben de suçluluk hissetmeye başlayıp "Vallahi şehir dışındaydım, yoksa hiç gelmem mi" filan diyerek kıvırmaya başlamıştım. Aramızdaki diyalog, bir elimde içinde dört ekmek olan bir poşet, diğerinde ise beş YTL olduğu halde sona erdi. Artık bırakın paramla ekmek almayı, oraya uğramadığım günler için de üstüne para alıyordum.

XXX

O akşam eve döndüğümde, dört ekmeği ve beş YTL'lik harçlığını mutfak bankosunun üzerine bıraktım. Karım "Yemeğe misafir mi geliyor?" kıvamında bakışlarla beni süzerken yaşadıklarımı anlattım. Kafa kafaya verip, bu işin içinde ne olduğunu düşündük ama kesinlikle bulamadık. Ve ben, aynı sahneyi bir kez daha yaşamayı kaldıramayacağımı hissederek, ekmek alma işini sitenin kapıcısına devrettim. Aradan yaklaşık iki ay geçti. Kimi akşamlar eve dönerken fırının önünde trafik tıkanınca arabada gizlenerek, kimi akşam oradan geçerken gaza basarak... Ama dünyada gıda krizi başlayıp, İç Anadolu bile Türkiye'nin tahıl ambarı olmaktan çıkma noktasına gelince, mesleki merakıma yenilip geçenlerde yine, tırsarak da olsa fırının yolunu tuttum. Bu kez bir öğlen vaktiydi. Dükkânın önüne geldiğimde, Cevat amca kafasını bankoya dayamış uyukluyordu. Ben "Merhaba" deyince, hafifçe kafasını kaldırdı. Sonra, her an gülmeye hazırmış gibi duran yüzünde büyük bir sevinç ifadesi belirdi. "Gel gel" diye işaret etti. İçeri girdim. Sarılıp öptü beni. Sonra "Bak" dedi, "Sen bu dükkânın bereketisin, uğurusun. Neden diye sorma. Öyle, çünkü ne zaman sen buradan evine bir ekmek alsan arkandan en az bir saat müşterilere ekmek yetiştiremiyorum. Senin gelmediğin günler işler inan yarı yarıya düşüyor. Bakıyorum herkes yolun sonundaki fırına gidiyor. ?imdi gelmediğin günler için şu parayı al, bir daha da gelmezlik edip bereketimi kaçıрма sakın..." Bu kez cezam büyük olduğu için, elime tam 20 YTL tutuşturmuştu. Bir süre tek kelime bile edemedim. Toparlandığımda, "Abi ben sana Türkiye'deki tahıl kriziyle ilgili bir şeyler soracaktım aslında" dedim. "Vallahi sen varken ben kriz mırız dinlemem. Herkes de kendine bulsun senin gibi bir bereket. Yoksa bu gidişin sonu vahimdir... Hadi bakalım şimdi al şu ekmekleri de, yarın bekliyorum. Yoksa bozuşuruz bak" diye karşılık verdi.

15.04.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP, halüsinasyonlar, anılar...

Demiray Oral 26.04.2008

Yoğun ateş altında geçirdiğim birkaç gün boyunca ciddi işkencelere maruz kaldım. Derin uykulardan sonra gözümü açtığımda, gündüzleri hemşireliğimi üstlenen Vatoz mümkünse önce ilaç tıktırıyor ağzıma, sonra özgün üslubuyla beni hayata döndürmeye çalışıyor. "Orhan Veli'nin en sevdiği kuş hangisidir?" Ben, yurtdışında kilise gezen Türk turistler gibi bakınca kendisi yanıtlıyor: "Yelkovan kuşudur, bu kuş denizin bir karış üstünde uçar ve ..." Ya da bir diğer gözümü açma seansım sırasında, bakıyorum TV'de 60'lı yıllardan bir Türk filmi: "Arkadaşımın Aşkısın." Ekrem Bora, Filiz Akın, İzzet Günay karşımızda. Tabii sadece bu kadarla kurtuluş yok. Soruyor Vatoz: "Peki Ümit Besen'in aynı adlı şahane şarkısı filminden önce mi, sonra mı bestelendi." Ateş gündüz 37-38, gece 38-39 derece civarında seyretmekte, ruhum açıklarda kaba dalgalı, yanıtlamıyorum. İnternette indirdiği şarkıyı çalmaya başlıyor bu kez: "Ümit verme insanım ben, çek bakışlarını benden / ?üphe de etme sevgimden / Kalbim yalnız senin değil arkadaşımın da bunu bil / Tercihle geçerse ömrün yaşayamam ben ölürüm / Dikkat kimse anlamasın arkadaşımın aşkısın..." Ancak faydasız, umutsuz vakayım. XXX Hayatın halüsinasyonlarından, uykununkilere yelken açmak üzere yeniden gözlerimi kapıyorum. Elbette orada da rahat yok. Beynimdeki yönetmen sürekli aynı rüyayı (kâbusu?) gösterime koyuyor. Anaokulundayım. İlk kez sahneye

çıkiyorum. Anne-babalarımız, seyirci koltuğunda. Günlerce çalışmışız. Ben yanılmıyorsam evin uşağını oynuyorum. Diyaloglarımı canavar gibi ezberlemişim. Ama oyunun bir noktasında, evin beyi ne diyeceğini unutup aval aval yüzüme bakmaya başlıyor. "Kısa ama derin sessizlik" denen şeyin ne olduğunu böylece beş yaşında öğreniyorum. Sonra o sessizlik, benim en önde oturan babama "Vallahi ben unutmadım, konuşma sırası onda" dememle yırtılıyor. Doğal olarak, o dakikadan itibaren ortada devam edebilecek bir oyun filan da kalmıyor. Tiyatro sahnesiyle erken halleşmeme yol açan bu olaydan sonra, asıl bozulduğum ise "evin beyinin" yıllar sonra konservatuara girip tiyatro okuduğunu öğrenmem olmuştu. Haberi veren anaokulu arkadaşşıma, "Mezun olmayı başarır da bir yerde sahneye çıkarsa, haber ver. Ona bir çift lafım olacak" demiştim de çocuk arkasına bile bakmadan yanımdan uzamıştı. XXX Neyse, güzide tiyatroculuğumuzu her zaman yaptığımız gibi sorunlarıyla baş başa bırakıp mevzuumuza dönelim derim. İşte böyle beynimdeki yönetmen ile evdeki yönetmen-hemşirenin zulmü arasında inlediğim günlerin ardından, biraz gözümü açtım ve iletişim kurulabilir durma geldim. Dün sabah gazeteleri okurken, Vatoz bey pek bir şey kaçırmadığımı söyleyip ekledi: "Yalnız hafta sonunda CHP Kurultayı var, haberin olsun..." Artık ona nasıl baktıysam, daha bir şey demeden kendisi atıldı. "Merak etme 'nasıl bir CHP' minvalinde konular açmayacağım. Sadece sen hasta yatarken kütüphanenden şahane bir kitap bulup okudum. Hatta okuman için bazı bölümlerin altını bile çizdim. CHP tarihinden birinci elden inanılmaz tanıklıklar var..." Biraz sonra elinde kitapla yanımdaydı. "1938 Kuşağı, Cahit Kayra" Türkiye'nin son yüzyılına tanıklık etmiş, bürokratik ve CHP içinde politikacılık yapmış Cahit Kayra'nın kitabını bundan 7-8 yıl önce elimden düşürmeden okumuştum. Benim ciddi ve akli başında şeyler yazan bir köşe yazarı olmamı annemden bile daha çok isteyen kadim dostum da, benim yerime bir gazetecinin yapması gerekeni yapmış ve kurultaya hazırlanmıştı. XXX O, hemşirelik nöbetini akşam eşime devredene kadar konuyla hiç ilgilenmemiş gibi yapıp, daha kapıdan çıkar çıkmaz kitabı elime aldım ve altını çizdiği bölümleri okumaya başladım: "1973 seçimi öncesinde, mayıs ayında Bülent Ecevit'le birlikte ve büyükçe bir katile halinde Antalya'ya gittik. Amaç liderin en yakın ve geleceğı olan arkadaşşı genç politikacı Deniz Baykal'ı partinin nasıl desteklediğini göstermekti. Gezinin başarılı olduğunu sanmıyorum. Birçok yerlerde, sözgelimi Alanya'da aralarından geçtiğimiz insanlardan sıcak bir ilgi görmedik; hatta zaman zaman küfürler duyduk. Ama beni asıl düşündüren olay Ecevit'in desteklediğı Deniz Baykal'ın daha başlangıçta, orada, Antalya'da, kendisine karşı tavır koyması ve bize verilen yemekte onun masasına gitmeyip kendi yandaşlarıyla ayrı bir yerde oturması oldu..." Ve 1974'te Kayra'nın defterine aldığı notlardan bir bölüm, Baykal ve Ecevit'in siyaset formülleri üzerine: "Türkiye'deki siyaset anlayışıyla ilk kez karşılaşıyordum. Bunlardan bir tanesi Siyaset Bilimcisi olan Deniz Baykal'ın formülüydü: 'Politika sürekli koalisyon sanatıdır.' Bu kural ne kadar doğru olursa olsun ben o kadar kıvrak değildim. Sürekli değişik insanlarla değişik anlaşmalar yapacak kadar becerikli de değildim... Oysa Bülent Ecevit'ten işittiğim formül daha korkutucu idi: 'Mücadele içe dönüktür.' Bu formül politikada karşılıklı güveni ve bağlılığı yasaklayan bir formül. Yani karşı partilerdeki politikacılarla boğuşmanın önemi ikinci planda. Biz içeride, içimizde birbirimizle boğuşup duracağız (...) Bizim zamanımızın CHP'sini karakterize eden dağınıklığın kökenlerini burada aramak belki doğru olur." XXX Yıl yine 1974. CHP-MSP koalisyon hükümetinin, o zamanki adı Avrupa Ekonomik Topluluğı (AET) olan şimdi Avrupa Birliğı (AB) dediğimiz olaya bakışı: "AET konusu hükümet programında dış politikaya ayrılan bölümde değil, dış ticaret bölümünde (ve satırlar arasında) yer almıştı. Buradaki anlatıda da hükümetimizin AET ile organik bağlar kurmak istemediğı açıkça anlatılıyordu. Oysa AET ülkeleri topluluğı güçlendirmek için yeni ortaklar arıyorlardı. Türkiye'nin bu bakımdan ciddi avantajlar sağlayarak ortaklık görüşmeleri yapması, sonuç alması olanağı vardı. Koalisyon hükümeti bu olanağın gerçekleşmesini suyun başında kesiyordu. Bu tarihte asıl maksat ne olursa olsun bu politika yandaşlarının dayandıkları güçlü bir tez vardı. Türk ekonomisi ve sanayii böyle bir ortaklık için hazır değildi..." Nasıl denir, işte size son 35 yıldan küçük bir CHP fotoğrafı. Büyük fotoğraf ise hafta sonunda. Ve yine aynı netlikte olacağı ne yazık ki kesin gibi...

- 1938 Kuşağı Olaylar, İnsanlar, Anılar / Cahit Kayra / Cem Yayınevi 1995

25.04.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Meğer "düş"müş

Demiray Oral 29.04.2008

Hekim talimatıyla günlerdir evde oturuyorum çarnaçar. Cep cihazını da kapattım, kendimi ulaşılmaz kıldım. Sadece öğlene doğru "Bi şey lazım mı abi"ye gelen Osman'a yerimden kıpırdamadan cevap verebilmek için cep cihazını açtım. İlk günlerde biraz kafası karıştı Osman'ın. Ama sonra o da benimsedi cepten "bir ekmek bir su" sistemini. Bütün kumandaları yanıma dizip günlerce bekleme yaptım, kanepemin şeklini aldım. Eve gelen gazeteleri bulmacalarına kadar okudum. Başladığım hiçbir kitabı bitirmeyi başaramadım. Bol film, az miktarda TV formülünü uyguladım. Sigara içmedim (gerçekten). Baykal'ın 160 dakika süren kurultay söylevinde üç kere içim geçti. Ertesi gün gazetelerde "Baykal 10'da 10 yaptı" başlığını görüp, CHP'nin 10 numara sorununu çözmüş olmasına hislendim. Pazar sabahı "büyük kahvaltı" klişesini bozmadım. Sonra içimde tuhaf bir sıkıntıyla derbiyi bekledim. Derbiyi beklerken, dört yıl önce hazırlığı yapılan iki darbeyi düşündüm. Hukuk ilgi göstermemişti darbeye, parlamento öyle, medya ilgisizdi, toplum da. TV'ler Galatasaray'ın 10 numarasının sakat olduğunu, maçta oynayamayacağını flaş flaş duyuruyordu. Toparlandım. Kumandanın kırmızı düğmesine bastım. Bir önceki günün gazetelerini okumaya başladım. İtalyan derin devletini çökerten eski savcı gelmiş İstanbul'a. Nasihatlerde bulunmuş Türk meslektaşına. "Cesur ol" demiş. Bizim gazeteden Yıldray Oğur, köşesinde sormuş İtalyan savcıya: "Biz başarabilecek miyiz. Ergenekon'dan çıkabilecek miyiz." Yanıt savcının paneldeki konuşmasında saklı. Mealen şöyle bir şeyler söylemiş adam: "Gladio soruşturmasını Başbakan destekledi, Meclis sahip çıktı, yargı destekledi, İtalyan medyası cesaret verdi, kamuoyu yanımızdaydı. Bir tek jandarma komutanı üstünü kapatmamı istedi, onu da tutuklattım..."

X X X

Evde "Do-mi-sol" şeklinde yankılanan zil düdüğüyle dünyaya döndüm. Osman yine kapıda. Cebi açtım, hayata bağlandım. "Aloo, bişey lazım mıydı abi?" "Bana Sarıyer marketten birer kilo hükümet, meclis, yargı, medya ve toplum al Osman... Gladio'yu yenicem de..." "Abi yazamadım, bi daha söyleyiversene..." "Boşver Osman, zaten yazması gerekenler de yazmıyor..." Hükümet, Meclis, yargı, medya, toplum... Malzeme bu. Soru ise şu: Peki biz başarabilecek miyiz? Umudu kesme yurdundan!

X X X

Ertesi güne cep cihazını açık unutmanın azizliğiyle başladım. "Gazeteleri kaptım, simit de aldım geliyorum" dedi Vatoz. Rüşvet sağlam, boynum kıldan ince. Tek dert kapıyı açmak için hamle etmek. Ama onda evin anahtarının olduğu aklıma geldi. Rahatladım. Kanepemde soldan sağa doğru döndüm. Kadim dostum, kapıdan girip elindekileri sehpa bırakır bırakmaz yumurtladı: "Kadın bir borçlar hukuku maddesidir." Son günlerde favori lafı buymuş. Nereden arakladığını sormama gerek kalmadı. Telepatik durumları güçlü bir şahsiyettir kendisi. "Enis Batur'un bir kitabında okudum" dedi. Vatoz, bu laftan yola çıkarak kurduğu yeni teoriyi anlatırken ben getirdiği gazeteleri okudum. Onu dinlemediğimi anlayıp, kanepeden ne zaman kopmayı düşündüğümü sordu. Cevap vermedim. Üsteledi. "Arkadaşım, hekim tavsiyesiyle yatay pozisyondayım" dedim. Beni yerimden kımıldatmak için orantısız güç kullanımına geçti. ?u kadarını söyleyeyim, Tanju Okan'ın "Ben artık parkta yaşıyorum" adlı şarkısını söyledi.

X X X

Dikkatimi dağıtmayı başarmıştı ki tam o sırada gördüm haberi. Bir tek Taraf'ta vardı. Yüksekova Çetesi sanıkları zaman aşımından kurtulmuş. Muhabirlik yıllarımın çetesiydi kendileri. Susurluk olayından sonra patlamıştı. Namı diğer "Üniformalı çete." Davada Albay Hamdi Poyraz, Binbaşı Mehmet Emin Yurdakul, Üsteğmen Bülent Yetüt, Korucubaşı Kemal Ölmez, PKK itirafçısı Kahraman Bilgiç, özel harekâtçı polis Enver Çırak ile bazı belediye yöneticileri çete kurmak, uyuşturucu kaçakçılığı, çok sayıda faili meçhul cinayet, gasp ve bombalama ile suçlanıyorlardı. Dava dosyası, çetenin ortaya çıktığı 1996 yılından sonra yerel mahkemeler ile Yargıtay arasında defalarca gidip geldi. Yerel mahkemelerin verdiği hapis cezaları her seferinde Yargıtay tarafından bozuldu. Aradan on küsur yıl geçti. Bu arada biraz daha büyüdük. Susurluk yeniden tostü ve ayrıniyla bir ilçemiz haline geldi. Ve sonunda öğrendik ki Yüksekova Çetesi davası "düş"müş.

29.04.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

1 Mayıs'ta Taksim'deydim

Demiray Oral 21.05.2008

Ama sabah saat 8 sıralarında işe doğru yürürken. Galatasaray'da geceyi geçirdiğim arkadaş evinden çıkıp İstiklal Caddesi'ne doğru yürüdüm önce. Günün ilk günaydınını caddenin başında, Galatasaray Lisesi'nin köşesinde bekleyen polis barikatına verdim. Cesur yürekli kimi esnaf melûl ve mahzun bir yüz ifadesiyle dükkânını açıyordu. İstiklal Caddesi'nde sabahlayıp, harap ve bitap düşmüş polisler yere oturmuş, gaz maskelerini yastık yapmış kaçamak şekerlemeler yapıyorlardı. Yüzlerce polisin arasında yürümenin yarattığı potansiyel suçlu paranoyasıyla sigara yakma refleksinde bulundum. Bir süre tüm ceplerimi aradıktan sonra artık sigara taşımadığımı hatırladım. Sigara krizini atlatabilmek için şuursuz bir hareket yapıp, önünden geçtiğim bir 'Simit Köşkü'ne girdim ve sıcak poğaçaya aldım.

XXX

Yeniden yürümeye başlayıp, Taksim Meydanı'na doğru yaklaştım. Yaklaştım diyorum çünkü daha ileri gitmek sabahın o saati itibarıyla bile mümkün değildi. Manzarayı umumiye Taksim'in bir açık hava hapishanesine dönüştüğünü göstermekteydi. Meydana girişi engelleyen demir parmaklıkların önündeki polis, beni görünce sağ elinin işaret parmağını üzerime doğru çevirip birtakım işaretler yaptı. Sağır-dilsiz alfabesi konusunda işsizlik dönemlerimde TRT izleyerek edindiğim tecrübe aracılığıyla ne dediğini anlamaya çalıştım. Ama çıkartamadım. Polise birkaç adım daha yaklaştım. Hâlâ ısrarla aynı hareketi yapıyordu. Sonra konuşmaya karar verdim ve aramızda şöyle tuhaf bir diyalog yaşandı. Ben: Geçebilir miyim? İşyerim Taksim'de... O: 1 Mayıs günü nerden aldın sen onu? Ben: Ne almışım 1 Mayıs'ta?.. Sadece işe gitmeye çalışıyorum ben... O: Arkadaşım, elindeki poşeti diyorum... Açık pastane nerede var buraya yakın? Onu soruyorum... Hepimiz açız... Ben: 100 metre geride solda simit köşkü var... O: Para versek bize de alır mısın? Ben: (1 Mayıs sabahına polise erzak alarak başlamanın moda deyimle hiç de 'şık' olmayacağını düşünerek) Gidemem ama istersen benim iki poğaçayı veririm. Tabii sen de geçmeme izin verirsen... O: (Etrafına bakındıktan sonra) Tamam gel ama bir şey soran olursa Taksim'deki bir otelin müşterisi olduğunu söylersin... Ben: Tamam. (Poğaçaya poşetini teslim etme sahnesi. Benim rüşvet veren, onun da alan olması sebebiyle bu sırada her ikimizde hafif mahcup bir eda içindeydik.) Ancak şu kesin. Polis abi gerçekten açtı. Daha demir parmaklıklı barikatı aralayıp, bana geçebileceğim kadar yer açarken poğaçadan büyük bir ısırık almıştı bile. Neyse, başka hiçbir güvenlik gücümüzle "otel müşterisiyim" filan geyiğine girmeme gerek kalmadan, paylaşılamayan Meydan'dan geçip talimhaneye doğru topukladım.

XXX

Sonra gün boyu işim gereği neler olup bittiğini takip ettim, olayları izlemeye giden muhabir arkadaşlarımla konuştum. Söyleyeceğim şudur: Bu 1 Mayıs, İstanbul Valisi'nin günler öncesinden şahane bir şekilde gaz vermesinden sonra polisin gaz bombası atma şovuna dönüştü. Gösterici, esnaf, vatandaş demeden özellikle ? işli ile Pangaltı arasındaki cadde boyunca herkesin üzerine biber gazı atıldı. Eskiden devlet 1 Mayıs'ta hayatı durduran yasaklar koyar, kimse bir yerden bir yere kıpırdayamaz hale gelir, sadece göstericiler gazdan nasibini alırdı. Bu kez günlük hayatın ortasına gaz atıldı. Öyle ki, ?işli Etfal Hastanesi'nin bahçesine, hatta ek hizmet binasının içine bile göstericilerin sığındığı gerekçesiyle gaz bombası atıldığını, orada bulunan muhabirlerden dinledim. Ee tabii, ulu mülki amir günler öncesinden "Orantılı güç kullanacağız" gibi bir savaş deyimini kullanırsa, hastaneye de gaz bombası atılır. Gerçi, en azından filmlerden bildiğimiz kadarıyla savaşta bile hastanelerin dokunulmazlığı vardır ama neyse şimdi karıştırmayalım. Taksim, ?işli, Harbiye, Osmanbey çevresinde gökyüzünü kaplayan beyaz duman öyle yoğundu ki, pencerelerini açma gafletinde bulunanlar bile zaman zaman 'duygusal anlar' yaşadı. Hatta bir ara 1 Mayıs vesilesiyle birliklerini denetleyen muzaffer komutan edasıyla ortalıkta dolanan bay Cerrah(paşa) bile bu durumdan nasibini aldı. Polis adeta eldeki stokları eritmek istercesine hareket edince, herhalde maliye nazırımızın oğlu, şimdi de biber gazı ithalatına başladı diye bile düşündüm.

XXX

Neyse, ne denir, sonuçta bu 1 Mayıs da yaşandı bitti saygısızca... Yaşananlar hepimize acayip de yakıştı ayrıca... Ak Parti hükümeti, 12 Eylül ruhunu yaşatan yasaklardan yana tavır aldı bir kez daha: Yakışır... Sendikacılar, son ana kadar Taksim'deyiz deyip sonra her zamanki gibi yan çizdiler: Yakışır... Mülki amirler, hayatı durdurmaya çalışan yasaklar ilan etmek konusunda yetkilerini mükemmel kullandılar: Yakışır... Ve ben, alkolü araç kullanmaktan sonra 1 Mayıs gibi bir günde de polise rüşvet vererek 'Sağ sapma'nın doruklarındaki yerimi aldım: Yakışır...

02.05.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aslanlı gece

Demiray Oral 21.05.2008

İtiraf ediyorum. "Ortalama laik Türk" olmamın gazına geldim ve "Onlar"ın şampiyonluk kutlamalarının içinde bir şekilde yer aldım. Ertesi gün ayılır ayılmaz kendi cezamı kendim kestim. Kalemi kırdım ve lacivert tribün kombine kartımı duvara astım. Altına da "veresiye veren" kıvamında bir resmimi ilıştirdim.

X X X

O güne huşu içinde başladığım söylenemez. Sabah itibarıyla tablo kısaca şöyle özetlenebilirdi: İşyerim Taksim'deydi ve şampiyon olacak takım onlardı. Yani ruh halimin o hali son derece normaldi. Normal olmayan, gün içinde gelen bir telefona "Evet" deyip, geceyi Beyoğlu'nda bir ocakbaşında geçirmeyi kabul etmemdi. Hafifletici sebep olsun diye değil, araya sosyal mesaj sıkıştırmak için filan hiç değil ama beni o "evet"e götüren süreci de bilmeniz lazım.

X X X

Taksim'e varıp, işyerinin kapısından girmemle birlikte güne yine ölenlerin sayılarıyla başlamıştım. ?ehit askerlerin ve "etkisizleşen" PKK'lıların sayıları...

PKK'nın liderleri kaçıyor(muş). Demek ki Kürt sorunu çözüldü çözülecek. Genelkurmay "Örgüt dağılıyor" demiş. Eli kulağında o zaman Kürt sorunu çözülüyor. Karakola saldırmışlar ama PKK'lılardan daha çok ölü var(mış). Kesinlikle çözülür artık Kürt sorunu...

Abartmıyorum, durum aynen böyleydi. Kendi yalanına inanmak diye bir şey varsa, ülkece işte tam da öyle olmamız istenen günlerden birindeydik.

Neyse, bu manzarayı umumiye içinde acı acı çaldı telefon. Oralardan yeni bir haber gelebilir telaşıyla açtım. Karşımda sanki tamamen başka bir ülkeden, hemen hepimizin sık sık yaşadığı bir körlüğü yaşayan, heyecandan içi titreyerek maç saatini bekleyen, ortalama laik bir arkadaşım vardı.

-- "Akşam herhalde bizi tebrik etmek için, ocakbaşındaki yemeğe gelirsin?"

-- "Neden geleyim anlamadım?"

-- "Usta sen değil misin, büyük gazetedeki o köşe yazısını okuduğundan beri 'Ben ortalama laik Türk'üm' diye ortalıkta gezinen..."

-- "Eee ne alaka..."

-- "Ortalama laikin manifestosunda ilk maddede ne vardı?"

-- "?u vardı: 'Fazla içenden rahatsız olur, hiç içmeyenden hiç rahatsız olmaz.' Dolayısıyla siz bu gece anlamsızca çok içeceğiniz için manifestoya göre gelemem..."

-- "Senin dediğin ikinci madde. Manifestomuzun ilk maddesi 'Laiklik bir Batı değeri olduğuna göre, Batı değerlerine saygılı bir insandır' şeklinde..."

-- "Hâlâ ocakbaşı bağlantısını idrak etmekte güçlük yaşıyorum..."

-- "En önemli Batı değeri nedir? Medeni olmaktır. Yani medeni biri olarak yemeğe gelip bizi tebrik etmen gerekir..."

Bu "Rehn geyiği" sohbeti daha fazla uzayamadı. Çünkü ben bir yandan yeni gelen açıklamalar ve sayılarla uğraşmak zorundaydım. Konuşmayı noktalamak için "Tamam" dedim, "Geliyorum akşam iş çıkışında

X X X

Sonrasında yaşananlar, standarttı. Ben yemek boyunca medeni medeni oturdum, onlar da medeni medeni beni taciz ettiler. Her şey önceden tahmin ettiğim kadar kötü olduğu için hayatımdan memnunken olan oldu. TV ekranı aniden, statta beliren demir parmaklıkların içindeki bir aslanı göstermeye başladı. GS yönetimine ağır sitemlerimi sundum içimden. Hayır, olaya kaşlarımı çatıp hayvan hakları hassasiyetiyle ya da sırtık bir ifadeyle "kafesten bi çıksa ne biçim olur Cemşit abi" tarzında yaklaştığım için değil. Başıma gelecekleri bildiğim için. Belki hatırlayanlar vardır. Taraf'ın çıktığı ilk günlerde İstanbul'da yakalanan "Aslanlı çete" olayı sırasında evimizde yaşananları yazmıştım. İflah olmaz bir hayvansever olan karım yine benzer bir tepki göstermekte gecikmedi. Gece boyunca kavga etmememiz için aramıza oturttuğumuz üç kişiden sıyrılıp, yanımdaki sandalyeye oturdu önce. (Üzerinde söylememe gerek yok onların forması vardı ve bu feci halde sinirimi bozuyordu.)

Sonra beklediğim diyalog başladı:

-- "Bak ne şahane... Aslan o..."

-- "Evet, üç yaşımdan beri tanıyorum aslan görünce..."

-- "Stada bile getirmişler, biz de yavru bir tane alsak diyorum sana..."

-- "Tamam sen sor bakalım kredi kartına taksit yapıyorlar mı?"

-- "Ben ciddiym, çok kötüsün..."

-- "Eve aslan almadığım için mi?"

-- "Peki, şöyle yapsak. Siz şampiyon olunca kanarya alsak, biz olunca aslan..."

-- "Sen keşke Hz. Nuh'la filan evlenseydin. Ayrıca bu dediğini yaparsak kısa sürede evin her tarafı kanaryayla dolar..."

X X X

Karımın bir küçücük aslancık salvosunu daha böylece başarıyla savuşturdum. Hepsi çok içtiği için manifestomuza göre onlardan rahatsız olma hakkım olduğunu ve bu hakkımı kullandığımı belirttim. Masadan kalktık.

İstiklal Caddesi'nde vücut vücuda bir mücadeleden sonra arabaya ulaştık. Arka sokaklardan çevre yoluna çıkıp olay mahallinden uzaklaşmaya başladım. Artık kendimi daha iyi hissediyordum.

Anlamsız korna seslerini ve tezahüratları bastırmak için henüz 72 saattir piyasada olan bir CD'yi müzik aletine koydum. "Organic ?arkılar" adlı albüm müzik dünyası açısından değil ama piyasa açısından yeni bir isme, Zafer Cınbıl'a aitti. Hepsi birbirinden lezzetli organik şarkılar çalmaya başladıkça, yavru aslan gerilimi yaşayan karım da sakinleşmeye başladı. Ona döndüm ve "Bir sürprizim var" dedim. CD'nin 10. şarkısına geçtim. Parçanın adı "Aslancık"tı. Harika bir müzik "Bir küçücük aslancık varmış..." sözleri eşliğinde arabanın içini kapladı...

13.05.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hayatın sosyoloji laboratuvarında

Demiray Oral 21.05.2008

Onlarla Boğaz'da sayıları hızla artan plastik beyaz sandalyeli çay bahçelerinden birinde karşılaştım. Sabahın köründe arkadaş (Vatoz) marifetiyle yataktan kaldırılmış, işe gitmeden önce günün ilk kahvesini birlikte içeceğimiz deklare edilmişti. Çay bahçesinin her daim tozlu gibi duran plastik sandalyelerine henüz oturmuştum ki, anne ve kızı da caddede karşıdan karşıya geçip dibimizdeki masaya yerleştiler. Annenin üstünde kendisine hayli bol gelen gri bir manto, başında çene altından iğne ile tutturulmuş başörtüsü, elinde eski bir pazar çantası vardı. Ege köylülerine özgü bir şiveyle, öyle yüksek perdeden bir ses tonuyla konuşuyordu ki, bir süre sonra tamamen sosyolojik kaygılarla kulak kabartmaya başladım. Vatoz ise bir iki mızımızlanmadan sonra çayını, simidini ve gazetelerin eklerini alıp onlardan en uzak masaya geçeceğini açıkladı. Arkadaş, hayatı gözlemle aşamasını tamamladığı ve tek arzusunun sessizlik olduğu gibi sabahın o vakti itibarıyla tahammül ötesi derinlikte bir gerekçe ortaya koyunca, sadece elimle "git, git" hareketi yapabildim.

X X X

Anne-kızın konuşmalarından yaklaşık 20 yıl önce köyden şehre geldikleri anlaşılıyordu. Başörtülü, gri mantolu annenin suratında makyajdan eser yoktu. Büyük ihtimalle genç yaşta derin çizgilerin yerleştiği yüzü, buruş buruştu. Kız henüz 18 yaşında bile yoktu. İstanbul'da doğmuştu. Üzerinde annesi gibi bol bir manto değil,

vücudunu saran ve dizlerine kadar gelen beyaz bir ceket vardı. Pantolon giymişti yüzü ise makyajlıydı. Başını örtmüştü ama annesininkinden çok farklı bağlanmış, moda renklerde ve kesinlikle şık bir eşarp takıyordu. Ben, denize bakar gibi yapıp onları izlerken Vatoz elinde bir gazeteyle yanımda belirdi. Bu fani dünyada kendisine benim medya takip merkezim olma rolü biçtiği için, mühim gördüğü bir haberi gözüme sokmaya çalıştı. "AKP'nin kadınları feminist ideolojinin kölesi olmadı" başlığı taşıyan haberde Dengir Mir Fırat şöyle diyordu: "Kadın ile erkek arasında feminist düşüncenin çatışma ortamı yaratmasından yana değiliz. Ak Parti'nin kadınları feminizmin kölesi olmadılar, olmayacaklardır." Haberi okuyup yüzüne baktım. Feminizmi, firijitliğin bahanesi olarak gören Türk erkeği ekolünden gelen biri olan kadim dostum, "Sokakta hiçbir zaman kel ve şişman bir kadınla yürüyen bir erkek göremezsin, diyeceğim budur" deyip olay yerinden uzaklaştı. O sırada cümlesinin yarısından yakaladım annenin söylediklerini: "Bazen aynaya bakıp, ellerime bakıp üzülüyorum. Keşke yıllar önce gelseydik buralara..." İster istemez ellerine baktım. Yıllarca güneşin altında tarla çapalamaktan kavrulmuş elleri, biz şehirlilerin bildiği kadın eli olmaktan çıkmıştı. Sonra kızına baktım. Onunkiler bakımlı ama ojesizdi. Kızıyla dertleşen anne tam bu sırada şöyle dedi: "Senin ellerin böyle olmayacak... Tahsil yapacaksın, iyi bir işin olacak, paran olacak, güzel giyineceksin, istersen oje bile süreceksin..." Kendisi köylü olan anne, çocuğunun şehirli olması "umudunu" anlatıyordu. Gerçi kızı okumuştı, her şeyi ondan iyi biliyordu ama anne kendi yaşayamadıklarından yola çıkarak ona "adam yerine konmanın" nasıl bir şey olduğunu öğretiyordu. Burası şehirdi, İstanbul'du. Umut edebilme hakkı vardı. O da bu hakkını kullanıyor ve anlatıyordu kızına: "Kimden ne noksanımız var. Baban kendi dükkânını açtı. Abin atölyede çıraklıktan ustalığa geçti. Başımızı sokacak evimiz var. Ama sen illa okuyacaksın. Evde koca beklemeyeceksin, evlenip koca eline bakmayacaksın. Doktor da olacaksın, avukat da, hâkim de... Ne istersen onu olacaksın. Biz kölüyüz ama sen şehirli olacaksın. O zaman hakların olacak. Kimse seni ezemeyecek."

X X X

Dünya nimetlerini istiyordu anne. En azından kızı için. Tıpkı onlardan önce şehre gelmiş veya şehirde doğmuş ötekiler kadar. Kız, annesinin sözünü hiç kesmeden dinledi. Garson çayları tazeledi, kızın cep aletine mesaj geldiğini gösteren tuhaf bir ses çıktı. Çaylar içildi. Denize bakıldı, hayaller tazelendi. O zamana kadar hep annesini dinleyen kız, neredeyse ilk kez benim de duyabileceğim bir ses tonuyla konuştu: "Üniversiteye girince başımı açacağım değil mi anne? Senin şehirli dediğin arkadaşlarımın hepsinin başı hep açık..." "?imdi nasıl çarşıya pazara giderken eşarbını takıp, okula giderken çıkarıyorsun yine öyle yaparsın. Kim ne karışır, gerekirse hep çıkarırsın. Meraklanma baban da abin de bir şey diyemez. Senin ailenin tek tahsillisi olacağını hepsi biliyor artık." Genç kız gülümsedi. Annesi mantosunun cebinden çıkardığı bozuk paraları masaya bıraktı, kalktılar.

X X X

Onlar gidince Vatoz, kürkçü dükkânına geri döndü. Dinlediğim muhabbeti anlattım. "Usta sen Türkiye'nin yaşadığı ağır ideolojik çalkantıyı paketleyip sosyoloji labarotuarında hassas bir mikroskop altında incelemişsin, bilmem farkında mıyız?" dedi. Cevap vermedim. "Laiklik elden gidiyor diyenlere ithaf olunur, dersin yazının başında" diye devam edip ne yazmam gerektiğini anlatmaya başladı sonra.

06.05.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Küçük burjuva severse

Lüzumsuz derecede dengesiz bir gününe denk geldiği kesin. Asla yapmayacağım bir şeyi yapıp, Beyoğlu'nda üç-beş katı kitapçı, bir katı kafe olan mekânlardan birinde oturdum ilk kez. Büyük ihtimalle sizin "so what" gibi bir tepki vereceğiniz bu durum, benim için sıra dışı bir maceraya dönüştü. Ancak kaygıya mahal yok, oradaki yüksek gözlemlerimden bahsetmeyeceğim. Sadece, üzerimde ropdöşambra benzeyen bir şeyle söylene söylene evde televizyon seyrettiğim saatleri anlatmaktansa, o şahane ifadeyle 'hayatın içinden' bir şeyler yazayım dedim.

XXX

Neyse, bu tuhaf kafelerden birinde eğreti halde otuyordum. Neredeyse tamamen dolu olan masalarda, kızlar 'çiz kek' yiyor, erkekler çay-kahve içiyordu. Tek tük de olsa kitap raflarının önünde de birileri vardı elbet. Onlar kitaplara, ben de hangi kitaplara baktıklarına bakıyordum. O sırada, çoğunluğun önünden gözlerini kapatarak geçtiği 'klasikler' bölümüne bir genç kız geldi. Ben, kısa sürede nerede park ettiğini fark edip diğer bölümlere doğru olay yerinden hızla uzaklaşacağını tahmin ederken, arkadaş Dostoyevski-Çehov-Puşkin üçgeninde takılmaya başladı. Bu arkadaşların kitaplarıyla epey haşır neşir olduktan sonra hepsini tekrar yerlerine koyup ani bir hareketle en alttaki raftan bir kitabı aldı ve yürüdü. Meraktan ölmek üzere filan değildim ama neyi aldığını da bilmek istiyordum. Bir yandan onu göz takibinde tutuyor, bir yandan merakımı giderecek bir formül arıyordum. Ancak yarı yaşındaki bir genç kıza, böyle bir gerekçeyle imge gerillalığı yapmanın ne kadar masumane görüneceği konusunda kendimi bile ikna edemediğim için her türlü yaklaşımdan derhal vazgeçtim.

XXX

Hemen kısa bir durum muhasebesi yaptım. Mekânın doluluk oranı tavan yapıp, içerdeki ses düzeyi geçici duyma bozukluğuna yol açacak seviyeye gelmişti, önümdeki gazeteyi tamamen okumuş geriye yalnızca spor sayfaları kalmıştı, Galatasaray'ın telaffuz etmek istemediğim malum durumu vesilesiyle o sayfaları artık okumayı bırakmışım, ayakta dikilenlerin masada tek başına oturan şahsıma yönelik bakışları bayram tatillerinde Bursa'dan transit geçerken iskender sırası bekleyenlerin bakışlarını hatırlatmaktaydı, en önemlisi burada olmamın somut ya da soyut hiçbir sebebi yoktu. Kısaca, "İşinla beni Scotty" durumundaydım ve kuş seslerinin ovalara yayıldığı, Karadeniz'e yakın mahalleme dönmek istiyordum. (Bugün yazıda kurgu murgu kalmadı, iyice dağıldık farkındayım ama aklıma geleni söylemeden de edemeyeceğim. Bu lafı 'Turist Ömer Uzay Yolunda' adlı başyapıtta Sadri Alışık şahane bir ifadeyle 'enerjile' olarak söylemekteydi.) Ancak ne yazık ki hayattaki en hakiki mürşit, hâlâ enerjilenme sorunumuzu çözememişti.

XXX

Bu sırada 'Yeter ki iste' ideolojisi yandaşlarını haklı kılan bir şey oldu. Hikâyemizin başrolündeki hatun, yanında bir başka kız arkadaşıyla birlikte masanın önünde dikilip, "Oturabilir miyiz" dedi. ?aşkınlığım ses tonuma yansır endişesiyle konuşmadan elimle sandalyeleri gösteren bir işaret yaptım. (Karıma mühim not: Kız kesinlikle sıradan bir tipti, arkadaşı da. Yeminle bak...) Elbette 'Turist Ömer' projemi erteledim. Hiç konuşmadan beklemeye başladım. Yeni kitaplar alan birinin, oturduğu ilk yerde onları incelemesi değiştirilmesi teklif bile edilemeyen bir kural olduğu için sadece sabırlı olmam gerekiyordu. Ve sonuçta o an geldi çattı. Kız, sırayla poşetten aldığı üç kitabı da çıkardı. Doğal olarak benim merak ettiğim kitap son sırada sahnealandı ve Gorki'nin 'Küçük Burjuvalar' adlı oyunuydu. Dayanamayıp konuştum, mealen şöyle bir şeyler geveledim:

- "Gorki sever misin? Özellikle bu kitap hatırladığım kadarıyla bayağı sıkıcıdır da..."
- "Hayır, daha önce hiç okumadım bu yazarı. Erkek arkadaşım geçen hafta hediye etmişti bu kitabı ama kaybettim. Çaktırmamak için mecburen aldım..."
- "Ben de bir an yeni nesilde ani bir bilinçlenme oldu diye tedirgin olmuşum..." "(Gülme efekti) - Yok aslında ben kitap okurum. Mesela Tuna Kiremitçi'nin çoğu kitabını okudum. Bu Gorki ona benziyor mu?"

- “Evet acayip benzer... Sadece olay Rusya’da geçiyor, bu nedenle misal Ali yerine Aleksandır Zahariç filan gibi isimler vardır içinde. Gerisi, temposunun yavaşlığıyla filan aynı sıkıcılıkta diyebiliriz...”
- “Ne anlatıyor?”
- “Küçük burjuva denen insan türünün ahlakı, yaşam biçimi vs. üzerine bir şeyler...”
- “Gerçekten sıkıcıya benziyor...”
- “Ben de yıllar önce bir vesileyle karıştırmıştım. Ama merak etme ilk kaygılanan sen değilsin. Bu oyun zamanında Rusya’da ilk oynandığında Çarlık yanlıları da acayip tedirgin olmuşlar...”

XXX

Bu 20 küsur yıl sonra ‘Küçük Brujuvalar’la ikinci karşılaşmamdı. (Kitabıyla elbette.) Üniversite yıllarımızda da kafası karışık, karizmatik, melankolik, fırlama ev arkadaşlarımdan biri yaklaşık bir hafta bu kitabı yanında gezdirdikten sonra, okul kantininde yeni tanıştığı bir kıza hediye etmişti. Kitabın adı ve hediye ettiği kızın üst düzey apolitik bir şahsiyet olması sebebiyle olay uzun süre gündemimizde espri konusu olarak kalmıştı. Sonunda kızcağız, içine “Kusura bakma, denedim ama 10 sayfa bile okuyamadım. Galiba olmayacak...” diye bir not yazıp ‘Küçük Burjuvalar’ı okumak için verdiği mücadeleyi ve arkadaşımıyla başlaması olası ilişkilerini noktalamıştı. Masadan kalkmadan önce bu acı olayı, hikâyemizin başrolündeki kıza da anlattım sevabına. “Ne yapalım, ben de internetten kitapla ilgili her şeyi okur, biliyormuş gibi yaparım” dedi. “İyi olur” dedim, “Gorki artık sevenleri ayırmasın lütfen...”

09.05.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tiryakinin vay haline

Demiray Oral 21.05.2008

Bugün (yani dün) saat 15.00 itibarıyla henüz büyük bir kaos yaşanmış değildi. Tüm Türkleri hafif tertip gülümseten ve uygulanamayacağı konusunda üzerinde geniş bir toplumsal mutabakat bulunan sigara yasağından söz ediyorum. Avrupalının da gözü üzerimizde, Kopenhag kriterlerini denetler gibi meraklı meraklı bakmaktalar üç tarafı denizlerle çevrili yurdumuza. Britanyalı arkadaşların gazetesi The Guardian “Gönülsüz Türkler sigara yasağına hazırlanıyor” başlığını atıp analizini yapmış: “Sigara yasağı, bulundukları mekâna aldırmaksızın, dokunulmaz bir şekilde sigara yakabilen milyonlarca Türk için büyük bir kültür şoku yaratacak.” Doğru analize ne denir demeye kalmadan, kültür şokunun yan etkileri haber merkezimize ulaşmakta gecikmedi. Lütfen tamamen sosyolojik kaygılarla, ajansların Kars’tan geçtiği şu haberi hep birlikte okuyalım: “Sigara yasağına halk ozanlarından da destek geldi. Ozanlar, her akşam sahne aldıkları Murat Çobanoğlu Âşıklar Koruma Derneği’nde sigarayla ilgili değişler söylerken tiryakiler ise tüttürmeden duramadı. Az sayıda izleyiciye saatlerce seslenen ozanlar ‘Tiryakinin vay haline’ ve ‘Sigaraya paydos tütüne paydos’ kafiye atışma yaptılar. Renkli olduğu kadar ilginç ve düşündürücü görüntülerin de yaşandığı konser boyunca izleyiciler sigara tüttürmeye devam ettiler. Birbiri ardına yakılan sigaralarla dernek adeta duman altı oldu. Günde iki paket sigara içen Murat Çobanoğlu Âşıklar Koruma Derneği Başkanı Mahmut Karataş da bir yandan saz çalıp türkü söyledi bir yandan da sigarasını tüttürdü. Karataş daha sonra sigarasını söndürerek bugünden sonra içmeyeceğini şu dörtlülle dile getirdi: Der Mahmutum geçmişimi yandırdı./ 30 yıldır hep beni boşa kandırdı./ Huzurunuzda son sigarayı yandırdı./ Sigaraya paydos, tütüne paydos...” İşte moda tabirle “Al sana kültür şoku” durumu.

XXX

?ahsen bu kültür şokunu kolay atlatacağım kanısındayım. Çünkü sigara yasağı konusunda şerbetli olmamı sağlayacak bazı tecrübelerim oldu. En enteresanı okyanus ötesinde yaşanandı. Sene 2005. New York sokaklarındayım. Öyle, "Bir güzele gönül verdim/ Uçuverdim uzaklara" durumu filan yok. Olay tamamen turistik. Oraya ilk gidişim. Ama her sağlıklı Türk gibi Amerikan filmlerinden aldığım eğitim ve "İstanbul'da yaşayan New York'ta da başının çaresine bakar" düsturuna olan inançla ortalıkta bilinçli bilinçli dolaşıyordum. New York'a gidip de barlarını dünya gözüyle görmeden dönmek olmaz. Kaçınıcı cadde olduğunu hatırlamadığım bir caddenin ara sokaklarındaki bir mekâna daldım. Bardaki son boş tabureye oturdum. Bir içki söylemeyi bile başardım. Gerçi ortalıkta şahane sarışınlar veya kovboy şapkalı serseriler filan yoktu ama bunların haricinde her şey filmlerdeki gibiydi. Barda oturanlarla birlikte televizyondaki Amerikan futbolu maçını izlerken hiçbir yabancılik hissetmemem beni kendime biraz yabancılaştırsa da, hemen bu tür anlamsız felsefi düşünceleri ertelemeye karar verdim.

XXX

Hepsi 100 kilonun üstünde olan bar arkadaşlarım, önlerindeki her şeyi ışık hızıyla tüketiyor ve on dakikada bir yerlerinden kalkıyorlardı. Onların sürekli tualete gittiklerini sanarak ne kadar vahim bir hataya düştüğümü ilk sigaramı yakmaya kalkışınca fark ettim. ?işman barmen tahminen "Hey ahbap, ne yaptığını sanıyorsun sen" minvalinde bir şeyler haykırdı ve ağızımdan gayriihtiyari Türkçe bir şeyler çıktı. İşte rastlantı tanrısı tam bu sırada bir kez daha devreye girdi. Yanımdaki taburede oturan Alex mahlas isimli Ali'yle böylece tanıştım. Alex bana New York'ta sigara yasağının barlarda da uygulandığını, sigara içmek için kapının önüne çıkmam gerektiğini söyledi. Olayın ilk şokuyla, onunla birlikte sokağa çıkıp sigaramı yaktığımda kapının önünde küçük çaplı bir kalabalık birikmişti. Ben hâlâ "Nası ya, yani bir kadeh içki içip canın sigara çekince dışarı mı çıkıyorsun, kovboylar tabii huzursuz olur New York sokaklarında" gibi laflar geveliyordum. Biraz sakinleştikimde, yaklaşık on yıldır Amerika'da yaşayan Alex, bu memlekette barlarda sigara içilen herhangi bir bölümün bile bulunmadığını söyledi. Sonra yüzümdeki şaşkın ifadeyi görüp, "Televizyonlarda her gördüğüne inanma" gibi baba bir nasihatte bulundu. Bu lafı başucuma asacağımı söyledim. Tıpkı askerdeki gibi dört fırtta içilen sigaralar sırasında, "Dolar store" (Amerika'da her şeyin 1 dolara satıldığı dükkân) işlettiğini öğrendim. O bana ne iş yaptığı sorunca "Televizyoncuym, ama tamirci anlamında değil yayıncılık anlamında" dedim. Biraz önce verdiği nasihat aklına gelmiş olacak ki siniri epey bozuldu ve gülmeye başladı. Bitmeden biten sigaraların ardından içeri döndük. Ben hâlâ her yerinde sigara içilebilen canım İstanbul'u, o da New York'u ve kendi hikâyesini anlatmaya başladı. Yani Ali'nin nasıl Alex olduğunu. Hikâyesi gerçekten yazmaya değer. Ancak ne yazık ki bugünlük bize ayrılan sürenin sonuna geldik. Artık bir daha ki sefere diyorum. Yeni yaşamımızın hayırlara vesile olması dileğiyle...

20.05.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ali nasıl Alex oldu veya bir Türkiye hikâyesi

Demiray Oral 23.05.2008

Çıkan kısmın özeti: (2005 senesinin sıcak bir yaz günü, naçizane yazarınız acemisi olduğu New York sokaklarında Amerikan filmlerinden aldığı iman gücüyle bilinçli bilinçli dolanmaktadır. Bir bara girip son boş tabureye oturur. Bar arkadaşlarıyla birlikte TV'den Amerikan futbolu seyretmekte, her şey olağanüstü olağan gitmektedir. Ancak ilk içkisinin sonuna doğru bir sigara yakmaya kalkmasıyla hem bu şehirle ilgili cehaleti ortaya çıkar, hem de ağızından Türkçe bir küfür. Ve bu küfür sayesinde, yanındaki taburede oturan Alex

mahlaslı Ali'yle tanışır. Yeni arkadaşı önce bu memleketteki haşin sigara yasaklarını anlatır, sonra Ali'nin nasıl Alex olduğunu.)

Kapı önünde sigaralarımızı içip, yaz sıcağında leş gibi kokan New York sokaklarının havasını da bol miktarda teneffüs ettikten sonra içeri döndük. Bara otururken beni uzun bir muhabbetin beklediğini biliyordum. Bu nedenle Alex boş kadehini itip bir tane daha doldurması için barmene işaret edince, aynı hareketi tekrarladım. Salonun en arkasında kadın bir piyanist caz melodileri çalmaya başlamıştı. Manzara özetle şöyleydi. İlk kez geldiğim New York'ta bir barda, Dry Martini içen Tuncelili Alex'le kadeh tokuşturuyor ve caz dinliyordum. Ama Alex nasıl Ali olduğunu anlatmaya başlayınca New York'u da, martiniyi de, caz çalan güzel piyanisti de unuttum.

XXX

?imdi 50'li yaşlarını süren Alex'in hikâyesini üç şey belirlemişti. Tuncelili olması (Alevi ve Kürt), normalden zeki olması ve küçükken yaptığı küçük bir "hırsızlık." İnanılmaz bir yoksulluk içinde büyümüştü. O meşhur klişede olduğu gibi, çarığı yırtık karnı açmış gerçekten de. Her gün köylerinden Tunceli'deki ilkokula o halde yürüyerek gidip gelmiş. Bir gün öğretmenleri, okulda mesire yapılacağını herkesin evden yemek getirmesini istemiş. Ali eli boş ve her zamanki gibi aç gittiği o mesirede, hayatında ilk defa kıymalı börek denen şeyin ne olduğunu görmüş. Öğretmenin kızının getirdiği kıymalı börekler o kadar güzel kokuyormuş ki, zaten çok aç olan Ali daha fazla dayanamamış. Kızın yanına gidip "Öğretmenimiz okulda seni bekliyor" demiş. Kız içi börekle dolu tepsiyi bırakıp gidince de bütün kıymalı börekleri afiyetle yiyip oradan tüymüş.

XXX

İşte bu kıymalı börek vakası henüz yedi yaşında olan Ali'nin yapacağı mesleği belirlemiş. Nasıl mı? ?öyle... Yaptığı şey oranın kaymakamının kulağına gitmiş. Adamcağız, ailesinin durumunu araştırıp ne kadar yoksul olduklarını öğrenince Ali'yle konuşmaya karar vermiş. Bir gün okul çıkışında evine doğru yürürken, kaymakam atıyla önünü kesmiş. Ali "Ben artık bittim" modunda korkudan titrerken kaymakam "Aferin çok zekice bir plan yapmışsın ama bundan sonra canın bir şey isteyince gelip benden isteyeceksin" deyip başını okşamış. O an, atın üstünde çok heybetli görünen kaymakamın bu şefkatli sözleri Ali'yi öyle derinden etkilemiş ki "Ben onun gibi biri olacağım" deyip kaymakam olmaya karar vermiş.

XXX

O gazla, ailesinin tüm karşı çıkmasına rağmen okumaya devam etmiş. Günde iki saat yürüyerek ortaokula gitmiş. Ortaokulu da, liseyi de acayip iyi notlarla bitirip Siyasal Bilgiler'i kazanmayı başarmış. Üstelik Siyasal'dan da çok iyi bir dereceyle mezun olmuş. Ama kaymakam olamamış. Yedi yaşından beri kurduğu hayal, gerçek olmak üzereyken parmaklarının ucundan kayıp gitmiş. Neden mi? Çünkü o sıralarda 1980 darbesinin en "duygusal" günleri yaşanmaktaymış. Ve hem Alevi, hem Kürt olan bir olağan şüphelinin kaymakam olması ancak uçuk bir fanteziymiş. Birkaç yıl sonra seçimler yapıp, darbe ortamı nispeten yumuşayınca Ali, Devlet Planlama Teşkilatı'na girmiş. Ama lüzumsuz yere zekâsını kullanıp orada da bir sürü pis işe çomak sokan raporlar hazırlayınca, kendini kapının önünde bulmuş. İşine geri dönmek için yargıya gitmiş. Davanın sonucunu beklerken de Ankara'da büfe açıp sosisli sandviç satmış. Sonunda davayı kazanıp işine iade edilmiş. Ama bu kez de ayakaltında dolaşıp tehlike arz etmemesi için burs verip ABD'ye postalamışlar Ali'yi.

XXX

Ve devlet, çıplak ayakla okula gidip, kaymakam olmak için okuyan Ali'yi pes ettirmeyi başarmış. ABD'ye geldikten sonra kısa süre sonra istifa etmiş. Tüm yaşadıklarına rağmen çok nazikçe ifade ediyor kızgınlığını. "Türkiye'de en çok doğruyu söyleyene kızıyorlar" diyor. Hemen hemen 10 yıldır Amerika'da yaşıyor. Taksicilik,

 orba lokantası işletmek gibi işlerden sonra son 5-6 yıldır “dolar store” (her şeyin 1 dolara satıldığı bir mağaza türü) işletiyor.

XXX

Karşımdaki adam, Ali’nin hikâyesini anlattıktan sonra, yeniden Alex olup bir içki daha vermesi için boş bardağını barmene doğru itti. Yıllardır tanıdığı barmenle aralarında benim anlayamadığım bir diyalog geçti. “Ne konuştunuz” diye sordum Alex’e. Muhabbetin   yle tezahür ettiğini öğrendim: Barmen: Dördüncü kadeh için biraz erken değil mi? Alex: Mutsuzluğun saati mi olur?

23.05.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yalnız, güzel ve...

Demiray Oral 27.05.2008

En son televizyonda sabaha karşı yayınlanacak bir şeyi seyretmek için saat kurduğumda, herhalde sene 1975 filandı. Yedi sekiz yaşlarında bir velet olarak, Muhammed Ali’nin sabahın dördünde naklen yayınlanan boks maçlarında beni de uyandırması i in babama yalvarırdım. Bir süre sonra feci şekilde kandırıldığımı fark edince de saat kurmaya ba lamı tım. Kimseyi uyandırmamak i in, karanlıkta kısık sesle siyah-beyaz tv’mizi seyreden babamın yanına gider oturdum. Sabaha karşı artık buz gibi olmuş sobalı evin salonunda, battaniyeye sarılı bir halde, önüne geleni deviren o adamı izlerdim. Elbette, “Baba sen Muhammed Ali’yi döversin di mi” soruları eşliğinde...

XXX

Sonraki yıllarda, her şey çok kolay ulaşılır olduğu için mi, yoksa yalnız izlemek aynı tadı vermediği için mi bilmem, tv’deki herhangi bir şey için uykumdan feragat ettiğimi hatırlamıyorum. Önümüzdeki beş yıllık kalkınma planımda da böyle bir varyasyon kesinlikle yoktu. Ama insan etrafında Vatoz gibi bir dostu olunca, hayatı üstüne kesin planlar yapmaması gerektiğini öğreniyor. Nitekim yine öyle oldu... Duvardaki plazmaya bol miktarda bakmış, son olarak da Basın Kulübü’nde Cemil    ek’in “Milletle bürokratik oligarşi arasında kavga yaşanıyor” ve “Muhalefet iyice kabızla tı” tespitleriyle finali yapmıştım. Kısa sürede daldığım  ahane uykudan cep aletinin alarmıyla uyandığımda, saat 02.30’u gösteriyordu. Defalarca yer çekimine yenik düşen telefonumu, aynı kaderi bir kez daha yaşatmak hissiyatıyla elime aldım. Alet bir yandan Jamaika kumsallarında bile tahammül edilemeyecek bir reggae melodisi çalıyor, bir yandan da ekranında “Mars görevi” yazısı yanıp s n yordu. Takdir edersiniz ki uyku sersemi biri için hiç de kolay bir durumda değildim. Neyse, Jamaika ezgisini susturup s k neti sağladım. Daha doğrusu öyle sanmışım. Henüz olan biteni düşünmek için tavana bakacak vakit bile bulamadan bu kez de kapı çalmaya başladı.

XXX

“Kim o” demeye gerek duymadan açtım kapıyı. Elinde cips dolu poşetlerle karşımda duran Vatoz saatini gösterip, “Sekiz dakikamız kaldı” dedi ve içeri daldı. O geceki planımızın, NASA’nın Mars’a gönderdiği uzay aracının inişini naklen izlemek olduğunu, bu nedenle cep aletimin alarmını gizlice kurduğunu böylece öğrendim. Ben salonun bir köşesinde    yıldır hiç kullanılmadan duran teleskopa bakarken, Vatoz konuyla ilgili bilgileri birbiri ardına sıralıyordu: “Uzay aracının adı ‘Anka Ku u.’ Yani anka ku unun küllerinden yeniden doğuşu gibi, uzay aracının da önceki iki denemenin başarısızlığının ardından geliştirilmesini simgeliyor. Anka

kuşu Mars'a inmek için 680 milyon kilometre yol kat etti..." İmdadına tv'de başlayan yayın yetiştii. Kuşumuz iniş geçmişti. Spikerin söylediklerinden anladığım kadarıyla, o anda bir NASA üssünde, bir de bizim evde büyük heyecan yaşıyordu. Spiker "tarihî" anı anlatıyor, ben yanında getirdiği cipsleri ışık hızıyla tüketen Vatoz'u seyrediyordum. Ve sonunda bu teneke kuş, Mars'ın kuzey kutup bölgesine saat tam 02.53'te iniş yaptı. Pardon, iniş değil yumuşak iniş yaptı. Bu çok önemli bir ayrıntıymış. Gerçi ben pek bir şey göremiyordum ama hem tv'de konuşan herkes, hem de dibimdeki Vatoz her şeyi gördüğüne göre ortada bir sorun yoktu.

XXX

Mars görevini başarıyla yerine getirmenin iç huzuruyla koltuklarımıza yaslandık. Bir süre, bazı uzmanlar ukalalık yaptı ekranda. Ardından Vatoz tam sahne sırasının kendisine geldiğini düşünüp, yüksek fikirlerini açıklamaya kalkışyordu ki hemen önlemimi aldım. Ona, susma hakkını kullanması karşılığında, "Amerikalılar gerçekten Ay'a gitti mi" minvalinde sorular sormama sözü verdim.

XXX

Zaten bir süre sonra tv'de de mevzu değişti. "İyi ki Mars görevi için uyanmışım" dedim içimden. Çünkü ekrandaki spot, Nuri Bilge Ceylan'ın Cannes Film Festivali'nde en iyi yönetmen seçildiğini bildiriyordu. Sesi açtım. Tam o sırada Ceylan "Bu ödülü tutkuyla sevdiğim, yalnız ve güzel ülkeme adıyorum" diyordu. Abartma hakkımı kullanarak söylüyorum, Nâzım Hikmet'in şiirini ilk keşfettiğimdeki gibi tüylerim diken diken oldu. "Yalnız ve güzel ülke..." Daha iyi tarif edilebilir miydi buralar? Neler giriyordu o "yalnız"ın içine, var mı anlatmaya kalemi ve cesareti yeten? İşte kelimeler bazen bu kadar güçlü olabiliyordu. Bize yaşatılan tüm bu mayıs sıkıntısının içinde, bazen bir laf bile karanlığı temize çekmeye yetiyordu.

XXX

Vatoz'a baktım hiç oralı değildi. Hafif tertip sinirli bir şekilde, "Ne diyorsun Nuri Bilge Ceylan'ın sözleri için" diye sordum. Önce yeni bir cips paketi açtı, sonra ağır konuştu. "Biliyor musun, onun filmlerini tutkuyla sevdiği ülkesinde ortalama 20 bin kişi izliyor..."

27.05.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hayatın üstünlüğü

Demiray Oral 30.05.2008

Bizim ekip toplanmış, kafa kafaya verip "telekulak" meselesini çözmüş. CHP'nin dinlenmesiyle ilgili perde arkası bilgileri kamuoyuyla paylaşmak için bana da elektronik postalamışlar. Onların deyimiyle dev bir hizmette bulunup, analizlerini virgülüne bile dokunmadan dikkatinize sunuyorum: "Normal bir insanın CHP'yi dinlemek istemesi düşünülemez. Bir an için Deniz Baykal'ı, Kemal Anadol'u veya Önder Sav'ı dinleyerek güne başladığınızı hayal etmeye çalışırsanız ne kadar haklı olduğumuzu hemen idrak edersiniz. Bir istihbaratçıya bu görevin verilmesi de olsa olsa disiplin cezası kapsamında mümkün olabilir. Nitekim CHP'deki telekulak'ın ortaya çıkması da, istihbaratçıların canlarına tak etmesi sonucunda gerçekleşmiştir. Başka bir göreve tayin için her türlü yolu deneyen istihbaratçı arkadaşlar sonuç alamayınca, doğal olarak AİHM'e de gidemeyecekleri için çareyi skandalın ortaya çıkmasında bulmuşlardır. Böylece CHP'nin dinlendiğini gösteren haberin bir gazetede çıkmasını sağlamışlardır. Skandalın patlamasından sonra bu görevden alınan istihbaratçılar, hayatlarının en huzurlu üç gününü geçirmişlerdir."

Türkiye, patlayan her skandalın ardından telekulak'a karşı alacağı önlemleri tartışıyor. Ama ben bu konuda doğru dürüst ceza alan hiç kimseyi hatırlamıyorum. Ne yasadışı dinleme yapan ceza alıyor, ne yayınlayan. Mesela, telefon dinlemesi yaptıranlar bir gün gelip bunları medyada yayınlatabileceğinden emin olmasalar, bir şeyler değişir mi acaba diye düşünüyorum. Yani bu tip kayıtların yayınlanması yasaklansa, şu şahane demokrasimiz çok mu yara alır acaba?

Neyse, geçen hafta yargıdan gelen muhtıralar birbirini izleyip, "Artık önümüzdeki muhtıralara bakacağız" günlerini yaşıırken, bir okul arkadaşımın e-mektup aldım. Kendisi, Anadolu'daki bir sulh hukuk mahkemesinde hâkimlik mesleğini icra etmekte. Ben, "Sıranın size gelmesine az kaldı. Önce ağır ceza ve sulh ceza, ardından da sulh hukuk mahkemelerinin bildiri yayınlayacağı söyleniyor. Eğer hâlâ okuldaki kadar ağırsan muhtıra metnini şimdiden yazmaya başlasan iyi olur..." minvalinde dokundurunca, cevap yollamış. Okuyunca anladım ki, emekli olana kadar başkentteki "yüksek" mahkemelere kesinlikle tayin olamayacak. O sulh hukuk senin bu sulh hukuk benim Anadolu'da dolanacak. Bakın mühim olmayan bir hâkim olarak neler yazmış: "Yargı bir süredir yaptıklarıyla feci şekilde can çekiyor. 28 Şubat'ta darbeden yana tavır alması, 27 Nisan muhtırasında gıkını bile çıkarmaması, 367 kararı denen rezaleti kabullenmesi... Şimdi de muhtıralar yayınlayarak Meclis'in yerine iktidarı ele geçirmek istemesi. Ve en acısı halk olan biteni nasıl olsa anlamaz, nasıl olsa yuttururuz inancında olmaları. Oysa inan bana, yaşadığım şu küçük Anadolu kentinde, etrafımdaki o "sıradan" insanlar her şeyin öyle farkında ki. Yaşananların onlarda oluşturduğu ortak duygu "yargıya olan saygılarını kaybetmeleri." Burada her gün bu durumun örneklerini yaşıyorum. Hem mutsuz hem de endişeliyim. Çünkü yargının saygın bir güç olmaktan çıkması bir ülke için olabilecek en tehlikeli şey. İnsanlara nasıl yaşamaları gerektiğini öğretmeyi vazife edinmiş, bu nedenle toplumla bağlarını koparmaya başlamış bir yargı var ortada. Bu nedenle de feci şekilde can çekiyor. Galiba üniversitede beynimize kazınan "hukukun üstünlüğü" kavramını birileri fena halde yanlış anlamış, ya da öyle anlamak istiyor. Ama "hayatın üstünlüğü" tüm yanlış anlamaları er veya geç düzeltecek..."

Bir yerlerde hâlâ, toplumu korumanın devleti korumaktan önemli olduğuna inanan hukukçuların olduğunu göstermek için yayınladım bu mektubu. Çünkü eğer bir gün demokrasiye ve hukuka kavuşacaksa böyle hukukçulara çok ihtiyacımız olacak. Belki o zaman, yapay gündemler yerine hayatın gerçeklerini tartışabiliriz. Yoksa şu kısa hayatımız, bir sahil kasabasına yerleşme bunalımlarıyla böyle geçip gidecek.

30.05.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türban: Bir havuz problemi

Demiray Oral 06.06.2008

Herkes çok daha huzurlu girebilirdi bence şu güzelim haziran ayına. Milletvekilleri Meclis'in tatile girmesi, hâkimler adli tatil, gazeteciler de yıllık izinleri için "şafak" saymaya başlayabilirdi.

Onlar huzur ve refah içinde olunca bu elbette topluma yansır, başta münevverler olmak üzere birçok insan da yüksek yüksek mahkemelerin vereceği kararlara ilişkin her gün papatya falı bakmak zorunda kalmazdı.

Ama olmadı. Birileri bu mutluluğu bize çok gördü.

XXX

Ben, anlamsız hayatımızı darmadağın eden suçluyu ararken, 12 Eylül'den bu yana apolitiklik madalyasını şerefle taşıyan dostum Vatoz, beklenmeyen bir çıkış yaparak, kafadan konuya girdi. Kendisi sadece "içindeki düzen"le ilgilenip "dışındaki düzen"e hiç takılmayan, yatay çizgili bir hayata sahip olduğu için bu ani sosyalleşme çabasını ilgiyle takip ettim.

XXX

Klişe tabiriyle gözümüzün kulağımızın Anayasa Mahkemesi'nde olduğu bu günlerin baş sorumlusunu Vatoz şöyle deklare etti:

"Her şeyin fitilini ateşleyen arkadaş o İspanyol gazetecidir. 15 Ocak 2008 günü Başbakan Erdoğan'a malum soruyu sormuş ve Erdoğan'ın 'İslam yurdu' Endülüs'te bulunmanın da gazıyla "Velev ki siyasi simge..." diye başlayan cevabı vermesine yol açmıştır. Medyamızdan istirham ediyorum, hayatımızda zincirleme kriz tamlamasına neden olan bu İspanyol gazeteci kimdir, bulunsun. Kendisine vaziyet aktarılın ve hayatının sorusunu sorduğunu idrak etmesi sağlansın. Türk siyasi yaşamını derinden etkileyen isimler arasına altın harflerle yazmamız için adı öğrenilsin. Hatta, siyasi görüşü, türban olayına bakışı, tuttuğu takım, burcu ve yükselen burcu da öğrenilsin. Antalya Hâkimevi'nde ömür boyu tatil hakkı verilsin. Eğer bu mevzuata aykırıysa, Sabih Kanadoğlu tatil hakkını bu arkadaşta devretsinsin..."

XXX

Bir yandan yazıyı yazarken, gözüm bir yandan TV'de. Anayasa Mahkemesi türban kararını açıklayacak (mı acaba?). Böyle günlerde iyi kötü hukuk tahsil etmenin ıstırabını yaşıyorum. Telefonu eline alan "?iddetli geçimsizlik sebebiyle boşanma" davası kıvamında sorular sorup kesin cevaplar istiyor: "Mahkeme türbanı yasaklayacak mı."

Onlara şöyle cevap veriyorum. "İlkokulu bitirdiğine göre mutlaka havuz problemlerini bilirsin. Hani, iki musluk havuzu doldururken bir musluk anlamsızca boşaltır. Bizim de bu problemi çözmemiz istenir. İşte durum tam da böyle. Ve benim ilkokulda havuz problemlerini okurken hep midem bulanırdı..."

XXX

Aslında size afili hukuk yorumu içeren bir yazı yazabilirdim. Evet, sanırım yapabilirdim bunu. Misal, "Bu yazıyı yazmaya otururken henüz mahkeme kararını açıklamamıştı ama..." diye başlayıp, kendimi her olasılığa karşı sigortalayan, olabilecek birkaç ihtimali anlatan bir yazı. Sıkıcı olurdu ama hem namım yürürdü, hem de ciddiye alınırdım.

Bugün bütün köşe yazılarında o tip yazıları da, mahkemeden gelecek açıklamaya ilişkin yorumları da okursunuz. Bense şahsıma gelen sorulara bir kerede toplu cevap vermek ve yazının geri kalanını doldurabilmek amacıyla bir öngöründe bulunmak istiyorum.

XXX

Eğer bu hukukçu denen türü biraz tanıyorsam, 11 yüksek yargıçtan öyle bir karar çıkar ki, havuz problemleri bile solda sıfır kalır. Kararın ilk satırlarını okurken gülen suratlar, son satırlara gelindiğinde ağlamaklı olabilir. Misal, önce CHP'nin iptal başvurusunun reddedildiğini belirtip, sonra da türbanın üniversitelerde serbest olamayacağı söylenebilir. Bu çelişkili gibi görünen durumla ilgili de geçmiş yıllardaki bir içtihadı atıf yapıp, kafaları iyice karıştırırlar. Böyle bir durumla karşılaşılması kuvvetle muhtemeldir. Ondan sonra, tıpkı "İstanbul depreminin boyu değil işlevi önemli" tartışması gibi uzmanlar o TV senin bu TV bizim dolanır dururlar.

“Peki hâkimler neden böyle kararlar yazıyorlar” dersiniz, ki bence demelisiniz, çok basit bir cevabı var.

Adamlar bu işin eğitimini alıyor arkadaşlar. Üniversite sıralarında öğrenciyken sınavlarda, geçmiş yıllara ait anlaşılması kesinlikle imkânsız, içtihat haline gelmiş yaklaşık bir sayfa uzunluğundaki kararların çözümlemesini yapmaları isteniyor. Sonra hâkim olduklarında doğal olarak aynı inanılmaz Türkçe ve karışıklıktaki kararlara imza atmaktan başka çareleri kalmıyor. (Makale şamil durumlar.)

Bir de şu var tabii. ?u anki olayımızda, Türkiye’nin Cumhuriyeti’nin kurulduğundan beri çözemediği bir konuyu çözmeleri beklenen 11 yargıçtan söz ediyoruz. Dolayısıyla başka şansları kesinlikle bulunmamakta. Ben de onların yerinde olsam aynı yöntemi izlerim.

Çünkü bizim Vatoz’un deyimiyle, “Adamlara bunu soracağına hayatın anlamını sor daha iyi valla.”

06.06.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kaygılarımla

Demiray Oral 10.06.2008

Her iki tarafı da dinledim. Bir tarafın zaten içinde yaşıyorum sayılır, bu nedenle onları anlıyorum. Diğer tarafa yaşam biçimi olarak uzağım ama ön yargısız otomatik programımı kullanmak suretiyle onları da anlıyorum. Ve bu tüm bu Güzin Abi ruh hali içinde olan bitenden ne anladığımı yazmaya kalkışmak istiyorum.

XXX

Türban bir dublör. Dublör olarak kullanılıyor. Her iki tarafça da. Yaşadığımız şeyin asıl adı rejim tartışması. Türban, ne karşı çıkanlar ne de gündeme taşıyanlar açısından –en azından geldiğimiz aşamada- temel sorun. İki taraf da onu malzeme yaparak, artık başlamış olan bu savaşta kendi cephesini güçlendirmeye çalışıyor. İki taraf için de şahane bir malzeme türban. Çünkü, karşı çıkana da destekleyene de en elverişli gerekçeleri sunuyor. En görünür malzeme türban, en iyi sembol. Yandaşı onu özgürlükler sorunu olarak pazarlayabiliyor, düşmanı yobazlığın.

XXX

İki tarafı da dinliyorum günlerdir. Kimi zaman çok sıkılarak, sıkıntıdan zona çıkartarak ama anlayabilmek umuduyla dayanarak. Hani “sıradan” insanlar var ya, onlar dinlediklerim. Büyüklerin tepedeki kavgası sırasında dinlemeye pek fırsat bulamadığı o insanlar. Hepsisi de okumuş çocuklar. Kimse konuyu, üniversite çağına gelmiş bir genç kızın okula istediği kıyafetle gitme sorunu olarak görmüyor artık. Herkes, adını koysa da koyamasa da yaşananın başka bir şey olduğunu düşünüyor, hissediyor, biliyor... Bir rejim tartışması yaşıyoruz çünkü. Ve olan bitene böyle bakıyor insanlar.

XXX

Bu nedenle, Anayasa Mahkemesi yetkisini aşmış, Meclis’in iradesine müdahale etmiş, egemenlik yargıçların eline geçmiş, bu rejimin adı artık demokrasi değilmiş gibi nakaratların hepsinin yüzde yüz doğru olduğuna inansalar bile, önemsemiyor bir taraftakiler. Peki neden? Neden farkında oldukları halde umarlarında değil tüm bunlar? Anladığım şu. Birincisi çaresizler. Ortada bir rejim kavgası olduğunun farkındalar ve yaşam biçimlerine ilişkin gerçekten kaygılılar. Bu kaygı, Ak Parti’nin onlarda yarattığı “derin samimiyetsizlik” hissiyle birleşince,

onaylamasalar da olan bitene kayıtsız kalıyorlar. İkincisi, hiçbir zaman gerçek bir demokraside yaşamamışlar. Dolayısıyla "yargı darbesi oldu, demokrasi elimizden kayıp gitti" söylemi onlara pek bir şey ifade etmiyor. İnsan, hiçbir zaman sahip olmadığı bir şeyi kaybedemiyor da doğal olarak. Yine de kafaları karışık kaygılıların. Çünkü sığınacak limanları yok. Ak Parti "olağan şüpheli" onlar için CHP "kendi kendini intihar etmiş" bir parti. MHP'ye ise "dip friz"de bekleyen dondurulmuş ürünlere bakar gibi bakıyor çoğu. Bazıları da gerçek sol bir parti bekliyor. (Ancak konuyu dağıtmak pahasına elime son geçen "bilgi"yi onlarla paylaşmak zorundayım. Entellerin medyum olarak bilinen kişi, Türk solunun falına bakmış ve ÖDP'nin 2048'de iktidar olacağını söylemiş. Ciddiyim...)

XXX

Ve diğer taraftakiler. Birinci tarafın "kaygılı" olmasından yola çıkarak bu tarafa da "kaygısızlar" diyelim. Kaygısızlar, açıkçası derdini daha iyi, daha derli toplu ifade ediyor. Hani on beş dakika konuşsan rahatlıkla eli yüzü düzgün, içinde fikir de taşıyan bir yazı çıkar. Ama biraz sıkıcı olabilir çünkü ezberlenmiş havası veren bir söylemle karşılaşıyor insan. Bir kere çoğu yaşananın adını rahatça koyup, "Bu bir rejim tartışması" diyebiliyor. Sonrası malum: Bizim gizli bir ajandamız yok, türbanlı kızlar özgürce üniversiteye girebilmeli çünkü bu bir demokrasi sorunu ve Anayasa Mahkemesi hukuki değil siyasi bir karar verdi... Özellikle bu sonuncusunun üzerinde tepiniyorlar. Anayasa Mahkemesi sadece anayasaya bakarak mı karar verir yoksa Cumhuriyeti korumak üzere de karar oluşturabilir mi? Yani yüksek mahkemenin görevleri arasında "Cumhuriyet'in korunup kollanması" da var mıdır? Kaygısızlara göre bu sorunun yanıtı kesinlikle "hayır". Ama hem mahkemenin kuruluşundan bugüne kadarki pratiği bunun tersini gösteriyor, hem de kaygılıların kaygılarını gidermeden bunun aksi zor görünüyor.

XXX

En sıkıcı yazım olarak çerçeveleyeceğim bu yazıyı bitirmeden önce, özel istek üzerine girmek istediğim bir top daha var. İstek, kaygısızlar grubundan hukuk tahsil etmiş bir arkadaşın. Hani geçen gün bir gazeteye de manşet olan "Meclis seçimler 20 yılda bir yapılır diye bir anayasa değişikliği yaparsa, buna da seyirci mi kalacağız" sorusu üzerine. Ne yazık ki mucidinin bir Anayasa Mahkemesi üyesi olduğunu öğrendiğimiz bu akıllara zarar soruya bir karşı soru sormak istiyor arkadaş. Sorusu şu: Meclis, Anayasa Mahkemesi'nin kaldırılmasına yönelik bir anayasa değişikliği yaparsa, bu konuda da mahkeme mi karar verecek? Böyle bir durumda, mesela herhangi bir askerî darbe olmadığı sürece (tak, tak, tak) Meclis'in Anayasa Mahkemesi'ni kaldırma ihtimali var mıdır?" Valla ben aracıyım. Soru böyle. Eğer o Anayasa Mahkemesi üyesi cevap vermek isterse yollasın onu da yazayım. Yok, merak etmesin haber kaynağı kesinlikle gizlidir yani.

10.06.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hükümet katarının ruhunu aldırılmış yetkilileri

Demiray Oral 13.06.2008

95- İzzet, 96- Deniz, 97- Murat, 98- İhsan, 99- ??? 1-Tayyip, 2- Cemil, 3- Hayati, 4- Zafer, 5- Faruk, 6- ???

İlk sıradakiler ölüm tersanesi Tuzla'da hayatını kaybeden işçilerden bazıları. Alttakiler ise onları yaşatmakla görevli olanlar. Başbakan ve onun "ölmek var inmek yok" dediği hükümet katarının bakanları. İlk sıradakiler güçsüz ve yoksul. Hem de çok. Diğerleri güçlü ve zengin. Hem de acayip. Ve ikinciler, birincileri bile bile ölüme gönderiyor.

XXX

Sendika, "13 haziranda kalemleriniz Tuzla'daki tersane işçilerini yazsın. 13 haziranı iş cinayetlerine karşı dayanışma günü ilan edelim, daha fazla işçi ölmesin, daha çok çocuk yetim kalmasın diye köşelerinizi Tuzla'ya ayırın" yazılı metni bana da elektronik postalamış. Üç gün sonra greve çıkacaklar. Böylece işçiler ilk kez "ölmek için" grev yapacaklar.

XXX

Geçtiğimiz haftalarda, her gün düzenli olarak bir işçi ölürken Tuzla'daki tersanelerden biri, Selah tersanesi kapatılmıştı. Bir an için şaşırıp, sayın yetkililerin olaya el koyduğunu sanmışım. Ama onlarca işçiye mezar olan tersane tam 6 gün (yazıyla altı) sonra yeniden "hizmete" açılıverdi. Yetkililer, "Tersane eksiklikler tamamlandığı için açıldı" diyordu açıklamalarında. Meğer o kadar insan hayatına mal olan yerin bütün eksikliklerini gidermek için altı gün yeterliymiş. Bu haber beni nasıl rahatlattı, anlatamam! Zaten, 1 Mayıs'ta işçilere atılan meydan dayağından sonra İşçileri Bakanlığı müfettişlerinin raporunda da "orantısız şiddeti" sadece 2 (yazıyla iki) polis memurunun kullandığı açıklanmıştı. Anladığım kadarıyla polis teşkilatının içindeki kötü niyetli iki polis, 1 Mayıs öncesinde kafa kafaya verip, "Taksim-Dolapdere-Kurtuluş" hattındakilere sen; "?işli-Harbiye-Taksim" hattındakilere ben girişeceğim diye plan yaptılar. Sonra da üniformalarını üzerlerinden çıkartıp, içlerine giydikleri Süpermen kıyafetiyle işçilere orantısız güç uygulamak üzere havalandılar. Altı günde cillop gibi olan ölüm tersanesi ve binlerce işçiye dövmeye yeten iki polis. İşte Türkiye'yi özetleyen iki gerçek.

XXX

?öyle bir soru sormak çok naifçe mi acaba: Başbakan, elinde Tuzla tersanesindeki ölümleri durdurmak gibi bir güç varken neden kullanmaz? İnsan ölüm karşısında nasıl bu kadar umursamaz olabilir? Başbakan güne hafif bir kahvaltı yaparak başlarken gazetelerin ön sayfalarını şöyle bir gözden geçiriyormuş. (Hülya Avşar'ın mülakatı sayesinde öğrendik.) Önüne gelen gazete takımında Taraf da vardır herhalde. Gazetede "Yarın yine ölecekler" manşetini okuyup da, hiçbir şey olmamış gibi hafif kahvaltısına devam edip, diğer gazetenin birinci sayfalarına nasıl geçti acaba? Söz ettiğimiz şey Baykal'ın grup konuşması değil ki yahu! Yoksa, mukadderat tarifesine filan mı giriyor bu ölümler başbakanın gözünde?

XXX

Gazetecilikte, "kötü haber iyi haberdur" ilkesinin uzun yıllar sonunda yarattığı mesleki deformasyon, başkalarının bakamayacağı fotoğraflara, görüntülere, en insanlık dışı haberlere bile mesela "haziran ayı enflasyonu açıklandı" haberi kıvamında bir yaklaşımda bulunmayı zorunlu kılar. Bu nedenle birbirimize "Ruhunu aldırmaşın sen" diye takılırız. Ama biz ruhumuzu, yapacağımız haberin etkisinde kalmayıp, en doğru ve toplum yararını en iyi gözütecek halde verebilmek için aldırırız. Galiba iktidar da ruhlarını alıyor iktidar sahiplerinin. Oysa onlar ruhsuz olmamalıdır. Çünkü ellerinde sınırsız bir güç var ve ancak ruhları olursa o gücü doğru kullanabilirler. Aksi takdirde, yoksul insanlar peş peşe ölürken bunu hiç umursamayan neo-liberaller oldukları, bir daha aksi ispatlanamaz şekilde doğrulanmış olur. 1 Mayıs'ta işçilere dayak attıran, Tuzla'da ölen işçiler için parmağını bile kıpırdatmayan, tek derdi partisiyle ilgili kapatma davası olan ruhlarını aldırmaş yetkililer. "Ölümleri durduracak önlemler alınana kadar burayı kapatın" talimatını vermekten, tersane patronlarını kızdırmaktan korkan bir katarın makinisti ve kondüktörleri. Biliyorum umarlarında değil ama şu anda aynen böyle görünüyorlar. Umarım tüm bu seri cinayetler unutulmaz, umarım toplum yaşama hakkına değer vermeyen ruhunu aldırmaş yetkililerden bunun hesabını sorar. Sorar mı sahi?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Seyyar köşe yazarının yüksek fikirleri

Demiray Oral 19.06.2008

"Milli Takım finale çıkarsa, Ak Parti'yi kapatsınlar valla kimsenin gıkı çıkmaz" yazıyordu cep cihazıma gelen kısa mesajda. Güne başlamak için şahane bir espri değil mi ama? İki seçenek vardı önümde. Ya "cevapla" yapıp, günün ilk ışıklarında anlamsız bir cep mesajı trafiğini başlatacaktım ya da o anı yaşanmamış varsayıp, gün boyu Vatoz'un cep tacizine katlanacaktım. Belki "hiçbiri" tadında üçüncü bir alternatif de bulunabilirdi. Ancak sabahları kesinlikle kafası az çalışan türe mensup, aksi bir "sirke adam" (bu tabir de aynı arkadaşına ait) olduğum için bulamadım. Gün boyu ölmektense bir kez ölmeye karar verdim. Ortadoğu'nun en hızlı mesaj yazarı insanıyla (o), en yavaş yazanı (ben) arasında, saatler sabahın körünü göstermekteyken "tık tık tık" sesleri arasında, en modern haberleşme başladı. Sonunda baktım olmayacak, cep cihazına şöyle yazdım: "Telgrafçı Hamdi Bey modunu bırakalım da en iyisi ara konuşalım."

XXX

Vakit kaybetmeden aradı arkadaş. -- "Önerime ne diyorsun?" -- "Siyasete ilgi duymaya başladıysan, yanlış adama pas attın arkadaşım" -- "Hayır, ilgim yıllardır reddettiğim cep telefonuna ve hızlı mesaj yazmaya" -- "Tebrikler yakışır" -- "Evet, önerime ne diyorsun?" -- "İçerik olarak anlamsız, espri olarak seviyesiz" -- "Rejim krizini çözecek tarihi bir uzlaşma içeriyor bence" -- "Peki, öyle diyorsan öyledir, artık bitirebilir miyiz karım başka bir kadın var sanacak" -- "Boşver onlar nasılsa hep öyle sanıyor" -- "Tamam, ama özet ver lütfen" -- "Ülke kazanacaksa biz kaybetmeye hazırız kimin lafı?" -- "Başbakan'ın" -- "Ne zaman söyledi?" -- "Kapatma davasından sonra, il il Anadolu turunda" -- "O zaman Milli Takım kazanacaksa, Ak Parti kaybedebilir değil mi?" -- "Müthişmiş..." -- "Büyük kriz de böylece çözülür, işte tarihi uzlaşma" -- "Yani tek yapmamız gereken Türkiye'nin finale çıkmasını sağlamak" -- "Aynen" -- "İyi de benden ne yapmamı istiyorsun, misal Hırvatlara gidip ülkem adına açılalım mı?" -- "İyi fikir, bir denesene. Bak herkes çok sıkıldı bu kriz muhabbetlerinden sevaba girersin valla" -- "Başka akıllara zarar önerin varsa kaptır koyuver, nasılsa olan oldu" -- "Var aslında, hem de ilkine gönderme içeren bir tane var" -- "Meraktan ölüyorum diyeyim bari" -- "Gazetelerin çoğuna acayip yakışır, şık durur önerim" -- "Söylemeyi düşünüyor musun, yoksa sadece betimleyip benim keşfetmemi mi isteyeceksin?" -- "Tamam, önerim şu. Ak Parti kapatma davasında kararın açıklanacağı gün gazeteler sür manşetlerine Anayasa Mahkemesi üyelerinin toplu bir fotoğrafını koyup, altına da 'Bugün için doğdunuz' başlığını atmalılar..." -- "Sen kesinlikle o gazetelerin yazı işlerine layıksın, valla hakkın yeniyor"

XXX

Son cümleyi kurmam elbette "ağır kusur" kapsamına giriyordu. Ancak bir an için karşımdakinin kim olduğunu unutmuş ve lafı ağzımdan kaçırılmışım. Vatoz, daha önce de benim köşe yazılarımda sık sık anılmasından aldığı cesaretle oluşturduğu muhteşem teorisini, anlatmaya koyuldu hemen. Söylediklerini gazeteye mutlaka iletmemi sıkı sıkı tembihleyerek. Yapmazsam başıma gelecekleri bildiğim için, gazete yönetiminden özür dileyerek yazıyorum.

XXX

Arkadaşın naçizane talebini kısaca, "seyyar köşe yazarlığı" olarak adlandırmak mümkün. Her gün gazetenin farklı bir sayfasında yer alacak bir köşe istiyor. Atıyorum, bir gün siyaset, bir gün ekonomi, bir başka gün dış haber veya spor sayfasında yazacakmış. Böylece hem okurlar onun "kısa ama çarpıcı" yazılarının o gün hangi konu üzerine olduğu merakıyla gazeteye bakacakmış, hem de "seyyar köşe yazarı" olarak her gün bir başka alanda yazacağı için kendini sürekli yenileyecekmiş. Yüksek fikrini büyük bir coşkuyla anlattıktan sonra, bu

seyyar köşenin adını koyma şerefini de bana lütfetti. Sinir bozukluğu galiba insanı yaratıcı yapıyor. Ben de o anki ruh halimle, köşesinin adının "Kalem-Tıraş" olmasını önerdim. Vatoz'un birkaç saniye önce coşkuyla çınlayan sesi kısıklaştı, yarım yamalak "Eyvallah" deyip cep cihazını kapattı. Kadim dostumu bir kez daha fena halde kırmıştım anlaşılan. Günün kalanında "özür" niteliğinde bir dünya mesaj yolladım kendilerine. Gün boyu sessiz kaldıktan sonra, özrümün kabul edildiğini akşama doğru cep cihazıma gelen şu mesajla anladım: "Ekonomide resesyon, ülkede restorasyon, kedi ?ero'da depresyon, Vatoz'da da halüsinasyon..."

17.06.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir hukuk hikâyesi / Bir hukukçu testi

Demiray Oral 20.06.2008

Çocukken Anadolu'nun orta büyüklükteki bir kentinin adliye binasında görüp duyduklarımdan öğrenmiştim. Büyüyüp üniversite tahsil etmeye başlayınca henüz birinci sınıfta, Hukuk Başlangıcı denen derste, aynı şeyi bu kez teorik olarak öğretiler. ?uydu öğrendiğim: Hâkimler aynı zamanda milletin vicdanını temsil ederler. Kısa ama çok mühim, basit gibi görünen ama kesinlikle öyle olmayan bir cümle. Falanca kanunun filanca maddesinde değil, hukuk adamının vicdanında taşıdığı bir ilke.

XXX

Çocukluğum, bu ilkeyi farkında olmadan öğrendiğim Anadolu'daki o kentin adliyesinde geçti. Babam savcı, adliyenin koridorları ikinci oyun alanımdı. Hemen her gün babamın ardından mutlaka ben de "daire"nin yolunu tutardım. O dairede, yani adliyede kimi zaman küçük bisikletimle slalom yapar, kimi zaman jandarmaların arasındaki sanıkların bileklerindeki kelepçelere korku dolu gözlerle bakardım. Beni kontrol altına alıp, adaletin mülkün temeli olarak normal işleyişinin yeniden tesis etmek için tek bir yol vardı. Savcıların çalışma odası olan odada, babamın "makamı"nda oturmam. Çünkü savcıların çalışma masalarının arkasındaki duvarda, vişne rengi kadife bir pano olurdu. Ve bu panonun bir yerinde gizli olan düğmeye basınca adliyenin çaycısı anında yanımda biterdi. O düğme benim için sınırsız sayıda sarı ve turuncu gazoz içebilmek demektir. Çaycı, gazozu getirdikten sonra alacağı markaların durduğu çekmeceyi ezbere bilirdi. Yıllar sonra hukuk fakültesine gitmemi, bilinçaltımdaki bu gazoz fantezisine bağlayan yorumlar da yapıldı yakın çevremde, ama onlara girersek çıkamayız derim.

XXX

Her neyse, hayatımın ilk hukuk derslerini işte o adliye koridorlarında aldım. "Adalet" denen şeyle ilgili bir şeyler hissetmeye ilk kez orada yaşadıklarımla başladım. Bir gün, yedi-sekiz yaşlarında, yani benimle yaşıt bir çocuk, polis marifetiyle getirilmişti savcıların odasına. "Suçu" bir bakkaldan gazoz çalmaktı. Polis, bakışları sürekli yerde olan çocuğu bırakıp çıktı odadan. Babam masanın yanındaki bir sandalyeye oturtup "ne oldu, niye yaptın" gibi sorular sordu. Çocuk, canının çok gazoz çektiğini ama ailesinin fakir olduğunu anlattığında inanılmaz şaşırmış, dünyanın hiç de adaletli bir yer olmadığını galiba ilk o zaman fark etmiştim. Babam (yani savcı), bir güzel nasihat ettikten sonra onu yanına çağırdı. Çocuk ürkek adımlarla yürüdü. Savcı (yani babam), yanına gelince onun elini tutup, arkasındaki panoda bulunan benim gizli düğmeye bastırdı. Ve çocuğun korku dolu bakışları arasında çaycı elinde tepsile odaya geldi. Sonra mı? Sonrasını anlatmak, o çocuğun tepsideki beyaz gazozu alışı ve içişi sırasında gördüklerimi anlatabilmek için sinemacı olmayı çok isterdim.

Bir hukukçu testi

Günlerdir, Yargıtay Başsavcısı Abdurrahman Yalçınkaya'nın esas hakkındaki mütalaasını okuyorum. Bünye tepki verdi. Haziran sıcaklarında final sınavlarına çalışıyormuşum gibi okurken uykum gelmeye, midem hafiften ekşimeye başladı. Kendime acı çektirmeyi sevdiğim için değil elbette, yazdıklarından yola çıkarak bir şeyler karalarım, Başsavcı'nın psikolojisini çözerim belki diye okuyordum. Bu sırada e-postama bir mesaj geldi. "Vatoz iftiharla sunar" başlıklı bu mesajın ekinde, "20 soru-özel röportaj" diye bir bölüm vardı. İşte 20 soru'ya bir Başsavcı'nın verdiği acayip hayali cevaplar: 1- En sevdiğiniz kelime?

- Google 2- Nefret ettiğiniz kelime?
- Ümmetçi+Birinci 3- Ne sizi heyecanlandırır?
- Anayasa Mahkemesi kararının açıklanma anı 4- Heyecanınızı ne öldürür?
- "Aradığınız terimleri içeren hiçbir belge bulunamadı" ibaresi 5- En sevdiğiniz ses nedir?
- "Oy birliğiyle kapatılmasına" diyen hâkimin sesi 6 – Nefret ettiğiniz ses nedir?
- Ulusa sesleniş 7- Hangi mesleği yapmak istemezsiniz?
- Ulemalık 8- Hangi doğal yeteneğe sahip olmak isterdiniz?
- Düşünce okumayı istiyordum, o da oldu zaten 9- Kendiniz olmasaydınız kim olurdunuz?
- Kel Ali (İstiklal Mahkemeleri'nin meşhur yargıcı) 10- Nerede yaşamak isterdiniz?
- 1923 Türkiye'sinde 11- En önemli kusurunuz nedir?
- Gördüğüm her şeyi kapatma takıntım 12- Size en fazla keyif veren kötü huyunuz hangisi?
- Her gördüğümü delil sanmak 13- Kahramanınız kim?
- O da Kel Ali... 14- En çok kullandığınız küfür?
- Takiyyecinin 15- ?u anki ruh haliniz nasıl?
- İçim içime sığmıyor dersem anla beni 16- Hayat felsefenizi hangi slogan özetler?
- Ben tavuğu kızarmış severim... ?ey pardon internetten yanlış kopyaladım. "Baylar, iyi biliniz ki, Türkiye Cumhuriyeti şeyhler, dervişler, müritler, memleketi olamaz" diyecektim... 17- Mutluluk rüyanız nedir?
- Tek partili demokrasi 18- Sizce mutsuzluğun tanımı?
- Çok partili demokrasi 19- Nasıl ölmek isterdiniz?
- Mahkemede iddianamemi okurken 20- Ölüncce cennete giderseniz, Tanrı'nın kapıda size ne demesini istersiniz?
- Senin naçiz vücudun elbet bir gün toprak olacaktır ama Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır.

20.06.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Medeniyete varoş darbesi

Demiray Oral 24.06.2008

Yan masada "Biliyorsun seninle çok güzel şeyler yaşadık..." şeklinde bir ayrılık konuşması girizgâhı başlamıştı. Devamını duymamak için yabancısı olduğum kafenin başka bir masasına attım kendimi. Çok geçmeden arabayı park etmekle uğraşan Vatoz da geldi.

Yanlışlıkla sosyalleşmiştik. Nişantaşı'ndaydık. Tarlabası'ndan, kuş seslerinin ovalara yayıldığı Karadeniz'e komşu mahallemize dönerken, vahim bir hata sonucu, burası Nişantaşı buradan çıkış yok trafiğine girmiştik. Rumeli Caddesi'nde 50 dakikada iki trafik ışığı arasındaki mesafeyi ancak kat edince de daha fazla zorlamamaya karar vermiştik. Gıdım gıdım ilerleyen trafikte son hatırladığım şeydu. Etrafımızdaki arabalar, içinde bulundukları tüm ahval ve şeraite rağmen önlerinde açılan 10 metrelik boşlukta pati atmayı başarıyor, direksiyondaki Vatoz

camdan "Arkadaşım bu muhitte pati atmadan gitmek yasak mı" diye onlara laf çakıyordu. Patıcı şoförler de bizimkine yeni nesil ultra anlamsız cevaplar vermeye başlayınca, hayatımızda zaten yeterli gerilimin olduğunu düşünerek az ilerdeki "otopark" tabelasını işaret ettim. Ve Vatoz'un itiraz edip mızımızlanmasına fırsat bırakmadan, arabadan inip kafenin yolunu tuttum.

XXX

Mekâna geldiğinde arkadaşın ilk lafı "Niye tuvalete en yakın masayı seçtin" oldu. Ona "bir ayrılığın ilk dakikaları" adlı oyunda rol almak istemediğimi belirtip, ilk oturduğum yerdeki iki genci gösterdim. Durumu idrak edip, hemen söylenmeyi kesti.

Biz zorunlu sosyalleşmemizi yaşarken, mekân dolmaya başladı. Öyle ki sonunda kafenin bütün tersanelerine girildi, bütün masaları zaptedildi. Yanımızdaki masaya oturan, çoğu genç kızlardan oluşan grup sipariş vermeye başladı. Papatya çayı, rezine çayı, ahududu, kuşburnu, yeşil çay... Medeni Nişantaşı ortamında sinirleri bozulan ilkel insan Vatoz daha fazla dayanamayıp avazı çıktığı kadar bağırarak yancı yazıldı: "Arkadaşım bize de iki erkek çayı yolla..."

Mekânda işitme bozukluğuna yol açacak seviyedeki konuşma gürültüsü bir anda kesildi. Bakışlar bizim masaya döndü. Sessizliği fırsat bilip Vatoz bir daha tekrarladı: "İki erkek çayı vericen mi?"

XXX

Ben, ışık hızıyla oradan uzaklaşmak için eşyalarımı toplarken, kafenin işletmecisi olarak kendini tanıtan genç bir kadın yanımızda bitti. Gülümseyerek "oturabilir miyim" dedi. İçimden, "Medeni olmak zor iş valla, bizi kovmak üzereyken bile neredeyse teşekkür edecek" diye geçirirken, Vatoz'a dönüp "Affedersiniz, erkek çayı nedir acaba, demin sizden duydum ve merak ettim" dedi. Sonra benim tedirgin bakışlarım arasında, ikisi yaklaşık yarım saat boyunca konuştular. ?u kadarını aktarmakla yetineyim Vatoz, "Dem açısından zengin, su ve şeker açısından fakir olan çaya verilen isimdir" diye gayet bilimsel ifadelerle başladığı konuşmasının sonlarında "Bildiğin zifttir aslında..." diyor ve ikisi de kırk yıllık arkadaş gibi kahkahalar atıyordu.

XXX

Muhabbet biter bitmez bizimkini kolumdan tuttuğum gibi mekândan çıkardım. Kafeden ayrılırken bir yandan "Kahpe Bizans'ın yiğit kızı bekle beni döneceğim" bakışları atan Vatoz, bir yandan da bana söyleniyordu.

Arabaya ulaştık. Trafik az da olsa açılmıştı. Yol boyunca arkadaş hiç susmadı. O anti sosyal, anti Nişantaşı, anti kafe adamın yerinde lodos esiyordu.

"Kafenin mönüsüne 'erkek çayı'nı da ekleyecekler" dedi. "Bence mekânda rezalet çıkmasın diye kız sana mesai harcadı" karşılığını verdim. Normal koşullarda, en az 48 saat küsmesine neden olacak bu sözlerim bile etki etmedi. Mahallemize varana kadar geçen 45-50 dakikalık süre boyunca konuştu.

Sonunda dayanamayıp, "Erkek çayı lafını nereden uydurdun" diye sordum. Birden acayip hiddetlendi. O, söylediklerinin hepsinin doğru olduğunu; ben hayatımda bir milyon kere kahveye gittiğimi ve böyle bir şey duymadığımı iddia ettim. O, kendisini kıskandığımı söyledi; ben, komik duruma düşmemesi için onu korumaya çalıştığımı...

Sonunda her zamanki gibi pes ettim. O da yolun kalanında hiç susmadan devam etti, hatun kişiyle yaptıkları konuşmanın tüm ayrıntılarını anlattı.

XXX

Tam Bizans'ın yiğit kızının yükselen burcunu öğrenme aşamasına kadar gelmişim ki, mahalle kahvemiz ufukta göründü. Az sonra arabayı park edip, içeri daldık. Bir masaya oturduk. Çaycının fırlama çırağı Tekin hemen önümüze iki çay bırakınca atıldım: "Oğlum, Vatoz abine sordun mu hangi tür çay içeceğini, öyle her çayı içmez o." Tekin bizi şöyle bir süzdükten sonra konuştu: "Erkek çayı bıraktım abime her zamanki gibi..."

Vatoz, muzaffer bir komutan edasıyla oturduğu sandalyenin arkasına yaslandı. Daha çırağın yaşattığı şoku atlatamadan, ikinci darbe geldi. Vatoz'un cep cihazı ötmeye başladı. Cihazın ekranına şöyle bir bakıp, sanki çok normal bir şeymiş gibi "O arıyor" dedi. Konuşmaya başladılar. Kısa süre sonra bizimki "Bir daha tekrar etsene" deyip, benim de duyabilmem için cihazın hoparlörünü açtı. Karşıdaki kadın sesi şöyle diyordu: "Artık mönümüzün sıcak içecekler bölümünde en üstte 'erkek çayı' var. Fiyatı da 2,5 YTL..."

Kahvenin masasına iki "erkek çayı"nın parasını bırakıp oradan uzaklaşırken Vatoz arkamdan bağıırıyordu: "Tekin oğlum, bir çay daha ver, yalnız daha demli olsun yoksa bundan sonra çayımı Nişantaşı'nda içerim..."

24.06.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Herkesin travması kendine

Demiray Oral 01.07.2008

Farkındasınızdır, bir süredir içinde "travma" kelimesi geçmeyen köşe yazısı yazmak yasaklandı. Hatta mümkünse, başlıkta yer alırsa daha şık duruyor. Yasağa ilişkin tebliğname Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi.

Siyaset, ekonomi, spor sayfaları, tv'deki haber bültenlerinin kş'leri de travmaya gönderme yapan başlıklardan geçilmiyor. Tıpkı bir ara "velev ki"ye yapılan muamele gibi. Eyvallah, hepsini anlayışla karşılıyorum. Daha doğrusu karşılıyordum. Ta ki geçenlerde bir gazetede ki magazin haberini görene dek. Aralarında mankenler, şarkıcılar filan da bulunan bazı çok mühim şahsiyetlere sormuşlar, "Atatürk devrimleri travma yarattı mı" diye. Yanıtlar tahmin edeceğiniz üzere ilkokul sosyal bilgiler dersi "pusulası kırık vapur" seviyesinde filan. Bir tanesi hariç. İm di adını hatırlayamadığım manken-şarkıcı karışımı şöyle yanıt vermiş: "Bugün biz bu meslekleri özgürce yapıyorsak işte bu travma sayesinde yapıyoruz. O büyük insana bu nedenle her gün şükrediyorum." Buyur buradan yak! Kafaya mı alınıyoruz, büyük bir sosyoloji dehasıyla mı karşı karşıyayız anlamadım valla.

XXX

İşin tuhaf yanı milli maç hay huyunda kızcağızın analizi satır aralarında kaynadı gitti.

Önlenemez dağınıklığım nedeniyle, sakladığım haberi bulamadığım için kimdi adını da hatırlamıyorum. Eğer yoğun talep gelir, telefonlarım falan kilitlenirse ne yapar eder bulurum, söz. Bu arada, söz konusu arkadaş da bir çağrım olacak. Beni yormayıp, "o kişi benim" diye bir elektronik posta açılımı yapma inceliğini gösterirse acayip sevinirim. (Merak etmesin, biliyorum elbette o öyle demedi. Ya muhabir veya sayfayı yapan editör, söylediklerini cımbızlayıp içinden o cümleyi alıverdiler.)

XXX

Bu havadisi aktardıktan sonra nasıl olacak bilmiyorum ama lafı CHP'ye bağlamam gerekiyor. En iyisi direkt gireyim. Önce değerli parti yöneticileri ve sayın genel başkana bir istirhamımı arz etmek istiyorum. Beyler! Lütfen beni CHP'yle ilgili topa girmek zorunda bırakmayın. Annem kızıyor, ailem yanlış anlıyor, kırk yıllık

çocukluk arkadaşlarım bozuluyor. Adeta, laiklikten çıkmışım gibi bir algılama oluyor. Üstelik midem rahatsız olduğu için son dönemde ağzıma içki filan da koymuyorum, etrafımdakiler tedirgin gözlerle beni izliyor.

XXX

Artık mevzuya geçiyorum. Bundan birkaç ay önce, Hollandalı bir arkadaşımız gelmişti. Oradaki sol partinin üyesi olan, siyasete acayip meraklı bir hatundu. Ona her gün Türk gazeteleri ve haber tv'lerinden çeviri yapmaktan bizim çocuklar mütercim tercüman seviyesine ulaşmıştı. Her neyse, Hollandalı bu arkadaşın Türkiye günleri sırasında CHP'nin önde gelen isimlerinden ?ükrü Elekdağ, Parti Meclisi'nde yaptığı konuşmada "Başsavcı'nın iddianamesi yetersiz, AKP bu delillerle kapatılamaz" minvalinde bir şeyler söylemişti. Lafları basına yansıyınca CHP'de kıyamet kopmuş, Elekdağ sözlerini nasıl yalanlayacağını bilememişti. Bizim Hollandalı, olan biteni bir türlü idrak edemedi. Kızcağz bir noktaya kadar geliyor sonra "Peki CHP Türkiye'nin sosyal demokrat partisi değil mi" diye sorup burada takılıyordu. Bizim çocuklar dilleri döndüğünce anlatmaya çalışsa da, parti içinde eleştiri yapmanın nasıl olup da yasak olabileceğini, bir türlü kavrayamıyordu. Bir ara benden de yardım istediler. İlkokulda "demokrasi" adında ders gören birine, ilkokulda "düşmanlarımız yenilince biz de yenik sayıldık" muhabbetlerini okuyan birinin açıklama yapmasının imkânsız olduğunu belirtip ekledim: "Bu topraklarda ona yardım edebilecek tek kişi olsa olsa Hasan Bülent Kahraman'dır..." Arkadaş ciddiye aldı, numarasını bulsa Kahraman'ı da arayacaktı ama neyse ki başaramadı. Sonuçta aklında sorularla, mutsuz bir Hollandalı olarak ülkesine döndü.

XXX

?ansızlık bu ya iki üç hafta önce yeniden İstanbul'a geldi. Birkaç gün sonra bizim elemanlarla bir yemekte buluştular. Kız bu sırada Türkçe haber kanallarını ve basını gayet sıkı takip edip, etrafındaki şansız insanlara yazılıp çizilen her şeyi çevirtmiş. Yine CHP'yle ilgili, kesinlikle anlayamadığı iki mevzu olmuş. Birincisi bir haber tv'sinde Deniz Baykal'ın, Ak Parti kapatılırsa seçime gitmeye gerek olmadığını, sekiz aylık Meclis'le seçime gidilemeyeceğini, Ak Parti'nin Erdoğan'a dokunulmazlık sağlamak için seçime gitme stratejisi izlediğini söylemesi olmuş. Her rasyonel insan gibi soruyor: "Normalde seçimi isteyen tarafın ana muhalefet olması gerekmez mi." Kolaysa açıkla bakalım...

Anlayamadığı ikinci mevzuya gelince... Geçen hafta TÜSİAD yeni anayasa talebini açıklayınca, Baykal parti grubundaki konuşmasında hemen karşı çıkmış. 1982 Anayasası'nın cumhuriyetin temellerini yansıttığını falan söyleyip acayip savunmuş. Hollandalı soruyor: "Sosyal demokrat partinin lideri darbe anayasasını neden savunuyor." Yanıtları dinliyor ama kesinlikle tatmin olmuyor...

XXX

Kızcağz yine "Nasıl ya" durumunda, travmatik ülkesine dönecekken, imdada Sosyalist Enternasyonal yetişti. CHP'nin izlediği politikalar nedeniyle artık sosyal demokrat parti kimliğinden uzaklaştığı ve uyarılacağı ortaya çıkınca, bunu hemen flaş flaş şeklinde bizim çocuklara müjdeledim: "Çözümü buldum. Arasın Enternasyonal'deki kendi elemanlarını, CHP hakkında ne istiyorsa öğrensin işte. Allah rızası için Hasan Bülent Kahraman'ın cep telefonu numarasını öğrenmeye çalışmaktan da vazgeçsin artık..."

01.07.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sıradan bir hikâye

Bir süredir sabahın köründe başlıyorum hayata. Hem de acayip disiplinli bir şekilde, dakika sektirmeden. "İstikrar, istikrar, ey sevgili istikrar..." şeklinde birilerinin durmadan kafamızın etini yemesinin sebebini böylece idrak ettim. Vallahi çok güzel şeymiş istikrar. Sadece istikrar değil, büyüklerimizin diğer nasihatlerine uyarak ortamı germemeye de özen gösteriyorum. Peki neden, nereden çıktı bütün bunlar, başına avokado mu düştü diye sorarsanız (ki bence sormayın kötü espri olur) cevabım hazır: Köpeğimi gezdiriyorum. Biliyorum, ortalık ergenekondan yıkılmış, gazeteciler kendini gladyoyu çözmeye adanmışken böyle mevzulardan bahsetmek pek sakil kaçacak ama elden ne gelir, ben böyle sıradan bir köşe yazarıyım işte. Sıradan mevzulardan hoşlananlar buyursun.

XXX

Karadeniz'e komşu köyümüzün güzide sitesinde, köpeklerden sorumlu devlet bakanlığı görevini de yürüten kapıcımız, geçenlerde deklare etti: "Yıllık iznimin bir bölümünü kullanacağımdan faaliyetlerime ara veriyorum..." Yaşadığımız derin kıskançlık bir yana, bu durum kendi küçük dünyamız için ciddi bir kaos, bir kriz demekti. Her sabah 07.00-09.00 saatleri arasında, sitedeki çeşitli cins ve modelde yaklaşık 15 köpeğin seyahat özgürlüğü ve ihtiyaç molası haklarını kullanmalarını sağlayan kişinin bir anda buharlaşması başka nasıl açıklanabilirdi ki?

XXX

Kaos, ilk günlerde çok vahim olaylarla gösterdi kendini. Misal bizim 40 kiloluk Belçika kurdu köpeğimizle, bir komşumuzun hayli irice rotvaydır köpeğinin aynı dakikalarda ihtiyaç molasına çıkması hiç de şık olmayan durumlara yol açtı. Ortamın liderliği için yıllardır enteresan sesler çıkartarak, uzaktan uzağa sürdürdükleri iktidar savaşı, bu kez göğüs göğüse çarpışmaya dönüştü. Ne benim, ne de komşumun bu vahşi ikiliyi ayırmaya gücü kesinlikle yetmediği için, mecburen iyi oynayan kazansın şeklinde olan biteni seyre daldık. Bir süre sonra hayli hasarlı iki köpekle, sitenin iki farklı kapısında evlerimizin yolunu tuttuk. Tabii şık olmayan durumlar sadece ölümüne savaşlardan oluşmadı. Daha barışçıl olan köpekler savaşmak yerine ölümüne sevişmeyi tercih etti ki, onların sahiplerinin yerinde olmak gerçekten istemezdim diyeyim başka da bir şey demeyeyim. (Sabahın köründe iki köpeğin cinsî münasebetini seyretmek için o kadar çok insanın bir anda nasıl olay yerine toplandığı, ayrıca araştırılması gereken bir vaka diye düşünüyorum.)

XXX

Pazar sabahı yine karga kardeşlerin kahvaltısı yaptığı saatte ayaktaydım. Korsan'ı (köpeğimin adı) dışarı çıkarmak için gerekli hazırlıkları yaptım. Ayağıma spor ayakkabı giyip, çorabımı Rahmi Koç'un kızmayacağı şekilde sımsıkı yukarıya çektim. Sonra mutfaktaki ekmeği alnıma götürüp, ormanlık alanda yapacağımız yürüyüş sırasında, her sabah onlarcasını gördüğüm keneler beni ısırsa bile Sağlık Bakanı'nın istediği gibi bunu kimselere söylemeyeceğime yemin ettim. Artık sabah turuna hazırdım. Daha dışarı adım atar atmaz, bir tuhafılık olduğunu hissettim. Çünkü Korsan ihtiyaç molası için en sevdiği ağacın altına koşmak yerine tam ters tarafa yönelmişti. Hesapta tasmaından tutuyordum ama ben onu değil o beni gezdirdiği için beyefendinin istediği yöne doğru akıyorduk. Yeni bir facia yaşanmasından tırsarak 100 metreyi 15 saniye civarında aldım. Kendi rekorumu egale etmemin sevinci, Vatoz'u karşımda görmemle yarım kaldı. Arkadaş, üzerinde pötikareli elbisesi olan, kediden biraz hallice köpeği andıran bir şeyi gezdiriyordu. Bizi görünce, pötikareli canlıyı hemen kucağına aldı. "Amacın ne" diye sordum, "Korsan'ın sabah kahvaltısında o elinde tuttuğun şeyi yemesi mi?" "Hayır" dedi "Komşumun köpeğini gezdirme hakkımı kullanıyorum." Ancak Korsan'ın hal ve hareketleri, kucağındaki küçük yaratığı biraz ilerideki arabaya götürmesi için Vatoz'u kendiliğinden ikna etti.

Üçümüz, kesinlikle kene bulunmayan (bulunsa da ısırmayan, ısırda da kırım Kongo ateşine yol açmayan, yol açsa da toplumun huzur ve refahı için ölene kadar sır olarak saklayacağımız) ormanlık alanda yürümeye başladık. Merakım fazla uzun sürmedi, dayanamayıp mevzuya girdi. "Ben de Taraf'ın önünde okurlarla birlikte nöbet tutacağım" dedi. Bir süre sustuktan sonra ona "Her türlü riski alıp, Ergenekon sularına hiç girmeyen bir yazı yazmayı planlamıştım. Korsan'la sabah gezintilerimi yazacaktım. Ama şimdi sayende bunu başaramayacağım" dedim. Baktım hiç oralı değil ben de ciddileştim.

- "Üzgünüm arkadaşım, Taraf'ta okurlarla birlikte nöbet tutman imkânsız. Çünkü daha kapının önünde gördüğün ilk kişiye kendini tanıtmaya kalkışacağından adım gibi eminim."
- "Öyle bir şey yapmayacağıma söz versem yine de izin vermez misin?"
- "Kendinden bahseden köşe yazılarından oluşan bir dosyayla oraya gideceğini çok iyi biliyorum, asla olamaz..."
- "Peki o zaman şöyle yapsam. Taraf okurları nöbet için iki vardiya belirlemiş. Birinci grup sabah 11.00'den akşam 17.00'ye, ikinci grup da 17.00'den gece 24.00'e kadar duracakmış. Ben sabah erkenden gidip 11.00'e kadar takılsam. Yani kimsenin olmadığı saatlerde?"
- "Artık askerî savcılık sabah erkenden basarsa gazeteyi, tek başına aslanlar gibi direnirsin..."
- "Ayrıca önemli bir misyonum daha olur..."
- "Neymiş o?"
- "Türk solu hep geç kalkar çünkü sabaha kadar içmiştir lafının doğru olmadığını da dostu düşmana gösteririm!"

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hassas insan Baykal

Demiray Oral 11.07.2008

İki genç kadın konuşuyordu. Birisi, "Ah Tanrım, hayat bir türlü yakamı bırakmıyor, nereye gitsem ne yapsam peşimde" diye alıntılıyordu durumunu (Dostoyevski'denmiş). Öteki onu kesinlikle dinlemiyordu. "Gece rakı kadehi devrilmiş salonda, sabah kanepede bir uyandım, üstüm başım her yer buram buram kokuyordu" diye karşılık veriyordu arkadaşına. Öyle görünüyordu ki, hayat memat mevzularına girmek isteyen entel ablanın da, akşamdan kalma ablayı dinlemeye niyeti yoktu. "Bıktım dünyayı sırtımda taşımaktan" minvalinde konuşmasını derinleştirmeye devam ediyordu. Ben ise birbirini dinlemeyen iki kadını dinliyor, günün ilk kahvesini bir an önce içmek için garsonu göz hapsinde tutuyordum. Ancak sabahın o vakti itibarıyla mekânda tek başına olan garsonumuz hiçbir şekilde umut vaat etmiyordu. XXX Masamızda körler sağırılar birbirini ağırlamaya devam ederken, duruma müdahale etmeye karar verdim. Ayağa kalkıp, oradan oraya koşuşturan garsonun yanına gittim. Kısa bir pazarlıktan sonra, ben kahve yerine çay içmeyi, o da beş dakika içinde çayı getirmeyi kabul etti. Yerime otururken masadaki ablalara "Uzlaşma ne güzel şey" dedim. Birbirlerini dinlemeyen arkadaşlar beni de dinlemedi, sözlerim uzaya ışınlandı. XXX Masadaki entel abla bir psikiyatrdı. Hayatım boyunca psikiyatrîstlere mesafeli durdum. Söz konusu olan kadın psikiyatrist ise mesafeyi azıcık daha uzun tuttum. Sebebini anlatmak meşakkatli ve lüzumsuz. Kısaca önyargı deyip geçelim. Güne anason kokuları içinde uyanan kadın ise işsiz bir gazeteciydi. Bir süre sonra yeterli miktarda sıvı alınıp, zihinler açılınca memleket meselelerinin üzerinden şöyle bir geçilmeye başlandı. Sıkıcı sulara yelken açılmasının tedirginliğiyle ortamdan uzama planları yaparken, entel abla bazı mühim şahsiyetler hakkında psikolojik analizlere geçti. "Dur bakalım," dedim kendi kendime "nereye bağlayacak acaba lafı". Maalesef mevzu sonuçta Deniz Baykal'da kilitlendi. Baykal'ın adı geçince ikisi de lafı

birbirinin ağzından kapmaya başladı. Ben ise filmlerde anne babası kavga eden küçük çocuklar gibi, söylenenleri duymamak için kulaklarımı tıkayıp bağıra çağıra şarkı söylemek istiyordum. Bir ara işsiz gazeteci abla "Baykal şimdi de kriminolog olmuş" dedi. "Geçen gün Ergenekon'un doğal avukatlığını yaparken 'ortada mermi yok, mühimmat yok, top yok, tank yok, emekli subaylar var, asker yok' gibi laflar etti... Son hatırladığımda, İslam'da türban takmak var mı tartışması yaşanırken fıkıh uzmanıydı. Ebu Şafi ve Ebu Hanefi'den alıntılarla doktrin tartışmaları yapıyordu" diye devam etti. XXX Her neyse, nihayet sıra psikiyatr ablanın analizine geldi. Kulaklarımı tıkamaktan vazgeçip dinlemeye başladım. Bize, Baykal'ın tanımı haline gelen "Durumundan memnun, iktidara gelmek gibi bir derdi yok, hayatının sonuna kadar ana muhalefette kalmaya razı" laflarına neden muhatap kaldığını açıkladı: "İnsan ömrünü iki kere ikinin peşinde geçirir, bu uğurda denizler aşar, yaşamını harcar ama aradığını eline geçirmekten inanın ki korkar. Çünkü onu bulur bulmaz artık arayacak başka bir şeyinin kalmayacağını bilir" dedi. Hiç beklemediğim bu sıkı tespit karşısında ağzım bir karış açık bakakalınca, "Yine Dostoyevski'den bir alıntı" deyip beni rahatlatmıştı. Durum şöyleymiş. Bazı insanların bilinçaltında, çok önem verdiği, ulaşmak istediği bir işi bitirmek ölüm benzeri bir sona tekabül edermiş. Çünkü bu durum, hayattaki olasılıkların bitmesi anlamına gelirmiş. Bu nedenle insan çok istediği bir işi bitirmeyi, bir hedefe varmayı farkında olmadan yarım bırakmış. Önce önyargılarımı okşadım, sonra dayanamayıp araya girdim ve didiştik: "Psikiyatr abla valla öyle bir anlattın ki neredeyse üzüleceğim adamın durumuna, yapma Allah aşkına" - "İnanıp inanmamakta serbestsin ama onun yaşadığı ruh halinin analizi budur..." - "İyi de diğer liderlerde neden bu 'yarım bırakma' tribi yok. Dediğin doğru olsa dünyada seçim kazanan parti başkanı kalmazdı..." - "Herkesin aynı psikolojide olması mümkün mü? Özellikle daha hassas insanlarda görülür bu durum..." - "Yani memleketin 20 küsur yıldır acı çekmesinin sebebi arkadaşın hassas olması mı?" - "Bence öyle..." - "Bari hassas insan Baykal'dan özür dileyeyim ilk fırsatta ben..." - "Tabii sadece bu değildir, mutlaka başka bazı sebepler daha vardır ama tam bir analiz için hastanın tam hikâyesini kendi ağzından dinlemek gerekir..." - "Anladım ben anlayacağımı... En iyisi hayrına ofisinin adresini ver de, hassas insan uzansın senin divana, iktidar korkusundan başlayarak bedavadan bütün dertlerini sıralayiversin..." XXX Kıssadan hisse: Önyargı, tıpkı ön yıkama gibi faydalı bir eserdir.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Taklitlerimden sakınınız

Demiray Oral 18.07.2008

Malum, memleket hassas günlerden geçiyor. Gerçi hepimiz şerbetliyiz bu mevzuda. Yaşam biçimimizdir kendileri. Bu "hassas günler" denen arkadaş biraz ortada görünmese eksikliğini acayıp hissederiz. Hemen o sülaleden birini çağırma seansları düzenleriz. Kimi zaman küçük kardeş gelir, kimi zaman ortanca. Şanslıysak abi bile şöyle bir uğrar. Gündeme bomba gibi düşeni de olur, büyük yankı yaratıp çekip gideni de. Yine de onca debelenmeden sonra arkalarından elde var sıfır şeklinde bakakalırız genelde.

Ancak görünen o ki, bu kez gelen hassas günler sülalesinin büyük büyük babası. Tıpkı ölümsüz ruh Fantom'un kafatası mağarasında saklayıp, kuşaktan kuşağa aktardığı günlükler gibi, memleketin kirli tarihinin sayfalarını tek tek önümüze koyuyor.

Nasıl geldiği, kimin çağırdığı konusunda rivayet muhtelif. Ama bilirsiniz, "Sadece ormanda 'Fantom' diye seslenin, o sizi bulur..." derler. Üstelik yine bilirsiniz ki, "O herkesle anladığı dilden konuşur."

Bütün hayatını zalimlik ve haksızlıkla mücadeleye adanmış Fantom'a kalpten başarılar dilerken, lafı da on kaplan gücünde bir performans sergileyen *Taraf'a* bağlamak istiyorum aslında.

XXX

Evet, yaşadığımız hassas günlerin dillerden düşmeyen bir aktörü de bizim gazete oldu kuşkusuz. Son aylarda bakıyorum, eli biraz kalem tutan, biraz mürekkep yalamış birkaç kişi bir araya gelince mevzu öyle ya da böyle mutlaka *Taraf*'a bağlanıyor.

Ahalinin yaklaşımı açısından, gazetenin yayın hayatına başladığı ilk günlerle son dönem arasında müşahade ettiğim mühim bir fark var. Henüz gazete çıkmadan yapılan "ABD, AB, irtica, Soros, İkinci Cumhuriyet, Hilafet, CIA ve Fethullah Gülen'ci bunlar" (eksik kalanları siz doldurun) seri atışlarının kimi zihinlerde yaratmaya muvaffak olduğu bulanıklık nedeniyle *Taraf*, "Onu ya çok seversin ya da nefret edersin, ikisinin arası olmaz" konumundaydı. Ancak zamanla bu "aşk-nefret" dayatması, önyargısı, planı, saçmalığı kırıldı. *Taraf*'ın duruşuyla, o duruşun temelini oluşturan haberlerle. O haberler zamanla, katılsa da katılmasa da AKLI BAŞINDA herkesin önemsedığı bir ses haline getirdi bu gazeteyi. Bunun kanıtlarından biri de bizim Vatoz'un deyimiyle "Adı lazım değil baş harfi tiraj" oldu.

XXX

Görebildiğim kadarıyla *Taraf*, özellikle genç okuyucu ve basın camiasında bayağı revaçta. En büyük direnç ise, başbakan Erdoğan'ın deyimiyle kusura bakmasınlar ama yaşlılardan geliyor. "Yaşlılar" derken, hem rakam yazmaya cesaret edecek kadar delikanlı değilim, hem de sözünü ettiğim yaşlılığın tek belirleyicisi yaş değil.

Bu grubun bizim gazeteye yaklaşımını tarif etmek için imdadıma Castro'yla ilgili yıllar önce okuduğum bir anekdotu çağırıyorum. Küba'da devrim olduktan üç-beş yıl sonra Batılı bir gazeteci halkla röportaj yapıyor. Devrimden sonra ülkedeki durumdan memnun olup olmadıklarını ve Castro'yla ilgili ne düşündüklerini soruyor. Kübalılar, "Eğitim daha önce paralıydı artık parasız, sadece zenginler sağlık hizmeti alabiliyordu şimdi hastaneler bedava, hepimiz işsizdik şimdi işimiz var, bunların hepsini Castro yaptı ama..." diyorlar. Gazeteci "Ama ne..." diye üsteliyor. Bunun üzerine Kübalılar "Bir de komünist olmasa..." diye karşılık veriyorlar.

İşte "yaşlılar" dediğim grubun yaklaşımı da tıpkı bu hesap. "*Taraf*'ın haberleri valla çok güzel, köşe yazarlarının çoğuna bayılıyoruz, eleştirdiği şeylerde de aslında haklı canım... Ama..." "Ama ne" deyince cevap şöyle geliyor: "Bir de Atatürkçü olsa..."

XXX

Her neyse, elbette gazetenin etkinliğinin ve tirajının artması sadece böyle ciddi olaylarla tezahür etmiyor. Biraz da gülelim adlı güzide köşemizle bitirelim derim. Geçen gece, şahsım için hazırlanmış harika sofrayı ve onu hazırlayan kadını saatlerce bekletmiş bir halde eve doğru gidiyordum. Vatoz bey de yanımda "ko pilot" tadında oturmaktaydı. Bilge insan olarak hemen hayat kurtaran formülü verdi: "Başarılı bir çis kek her zaman işe yarar..." Dağ başını duman almış mahallemizin harika pastanesinin önünde durdum. İçeri girdik. Vatoz pastaların durduğu buzdolabının camına uzun süre başını dayadıktan sonra seçimimizi söyledi. Pastanede görevli genç hanım paketimizi yaparken birden bana dönüp "Siz *Taraf*'ta köşe yazarısınız değil mi?" demez mi. Ben utanmış bir halde kem küm ederken, Vatoz kendini tanıtmaya başlamıştı bile. Bir elimde 'firanboğazlı çis kek' ötekinde 'boşboğazlı Vatoz' mekândan nasıl çıktığımı bilemedim.

XXX

Eve vardığımızda olan biteni her fırsatta anlattıktan sonra birlikte Tv seyretme aşamasında aniden ortadan kayboldu. Bir süre sonra aramıza döndü ve hemen gitmesi gerektiğini söyledi. Yaptıklarında herhangi bir anlam aramayı uzun süre önce bıraktığım için aldırmadım.

Ertesi sabah eşim, kışlık kazakların bulunduğu dolabı neden karıştırdığımı sordu. “Kediler girmiştir herhalde” deyip geçiştirdim. Ancak o kedilerden birinin Vatoz olduğunu öğle saatlerinde e-postamı açınca öğrendim.

şu anda bu köşedeki fotoğrafta gördüğünüz kahverengi dik yakalı kazağım üzerinde sırtık bakmaktaydı. Altında da “Senin hak ettiği manevi değeri veremeyeceğinden korktuğum için ilk köşe yazarlık fotoğrafındaki bu kazağı kamulaştırıyorum” yazıyordu...

Yani temmuz ortasında, kahverengi dik yakalı kazakla ortalıkta dolanan birini görürseniz şaşırmayın. Dur bakalım sakal işini nasıl çözecek...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tanıdıktır, kırar şimdi...

Demiray Oral 22.07.2008

Tarabya - Beşiktaş hattında çalışan minibüs şoförü, İstinye deniz otobüsü iskelesinin dibindeki viraja her zamanki gibi el yordamıyla dalmıştı. O sırada karşı yönden gelen Mercedes’in sürücüsü direksiyon hâkimiyetini kaybetti. Minibüs şoförü üzerine doğru gelen otomobili gördü ancak gaz kesmedi... Devamını gazete haberinden okuyalım: “Minibüs şoförü, Mercedes’in üzerime geldiğini gördüm ama tanıdıktır, şimdi direksiyonu kırar diye içimden geçirdim. Fakat süratle bana çarptı. Neye uğradığımı anlayamadım dedi.” Sonuç kafa kafaya tokuşan iki araç, hastanelik olan çok sayıda yolcu vs.

Bu haber geçen hafta, bazı gazetelerin 3. sayfasında, şakülü kaymış bir minibüsün fotoğrafı eşliğinde arz-ı endam ediyordu. Takıldım kaldım.

İşte tam bir “geliyorum” diyen kaza haberi. Tüm kazalarda olduğu gibi her şey birkaç saniye içinde olup bitmişti. Ve minibüs şoförü durumu kurtarabileceği bu birkaç saniyeyi, “tanıdıktır şimdi kırar direksiyonu” diye düşünerek geçirmişti. Yeryüzünün başka hiçbir memleketinde eşine rastlanamayacak, acayip özgün bu kaza bizi bize anlatıyordu adeta.

XXX

Toplum olarak bir minibüsün içine doluşmuş, sıkış tepiş gidiyoruz. Herkes içinden söyleniyor ama kimsenin “Yahu neden bunca yıl çalıştıktan sonra dolmuşta sırtımda bir adamın kıcı olmak üzere evime gidiyorum” diye isyan etmeye niyeti yok. O âlemin değıştirilmesi teklif dahi edilemeyen kuralı gereği, minibüs şoförüne iktidar kontenjanından, söylediği her şeyde ne kadar haklı olduğu konusunda emme basma tulumba şeklinde kafa sallanıyor. İddiasız ama bu memlekette ulaşılması mühim bir hedefi var herkesin. Kazasız belasız, bir şekilde eve gitmek. Ama olmuyor. Virajı dönünce birden üzerimize doğru bir araba gelmeye başlıyor. Kendimizi ellerine teslim ettiğimiz, ne eylerse güzel eyler diye nedamet getirdiğimiz iktidardaki şoförümüz “tanıdıktır kırar şimdi direksiyonu” diyor. Hep birlikte kafa sallayıp

tekrarlıyoruz: “Kırar şimdi direksiyonu!” Ama kırmıyor adi tanımadık. Neye uğradığımızı anlamadan kafadan dalıyoruz birbirimize. Sonra mı? En acıklısı da sonrası zaten. Her işte bir hayır vardır deyip, sessizce dağılıyoruz...

Bu iş zor

Bu satırdan itibaren yazılanları, Bülent Ortaçgil’in “Bu iş zor Yonca” şarkısı eşliğinde okumanız tavsiye olunur. Çünkü bayağı karışık bir hukuki durumu, basit bir kurguyla anlatmaya çalışacağım.

1- Ergenekon iddianamesinde, Alparslan Arslan’ın gerçekleştirdiği Danıştay saldırısı da yer alıyor. Yani Savcı, Danıştay saldırısının arkasındaki adresi Ergenekon olarak gösteriyor.

2- Danıştay saldırısına bakan mahkeme davayı Ergenekon’la bağlantı kurmadan karara bağladı. Alparslan Arslan’ın Ergenekon’la bağlantısını gösteren delil ve fotoğrafları dikkate almadı. Yani, Arslan’ın İslamcı bir militan olduğu hükmüne vararak kararını verdi.

3- Bu sırada Ak Parti kapatma davasını açan Yargıtay Başsavcısı da, Danıştay saldırısını önemli bir delil olarak iddianamesine koydu. Hükümeti laiklik karşıtlarını cesaretlendirip, Danıştay saldırısına zemin hazırlamakla suçladı. Yani ona göre de Alparslan Arslan, Danıştay saldırısını türban nedeniyle yapan İslamcı bir militandı.

4- Kapatma davası açıldıktan kısa süre sonra Yargıtay Başkanlar Kurulu, zehir zemberek siyasi bir bildiri yayınlayıp Başsavcı’ya destek verirken, Ak Parti’nin kapatılması gerektiğini resmen açıkladı. (Unutanlar mayıs ayı arşivlerine bakabilir.)

5- Yargıtay’ın 21 hukuk, 11 tane ceza dairesi var, bildirinin altında tüm bu dairelerdeki yargıçları temsilen başkanlarının imzası mevcut. Danıştay davasında da bu ceza dairelerinden biri karar erecek.

6- Yargıtay eğer Ergenekon bağlantısını kabul edip mahkemenin Danıştay saldırısıyla ilgili kararını bozarsa, kapatma iddianamesinin çok önemli bir dayanağı da çökmüş olacak. Yok, eğer mahkemenin verdiği kararı onarsa, o zaman da başsavcının kapatma iddianamesindeki suçlaması güçlenecek.

7- Yargıtay sadece iki ay önce yayınladığı bildiriyle “Ak Parti kapatılmalı” demişti. Pardon bunu galiba yazmıştım...

8- Hukukta “İhsas-ı rey” olarak adlandırılan temel bir ilke vardır. Yani, yargıçlar bakacakları bir davayla ilgili önceden görüş açıklayamaz.

9- Bu durumda 3. musluk havuzu kaç dakikada doldurur..?

XXX

Ne demiştik.

Bu iş zor, çok zor Yonca / Çünkü en çok bağırın en doğru sayılır / İnsanlar işitmeyince...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Meclis arşivinde yaşayan altı kardeşin hikâyesi

Demiray Oral 25.07.2008

Lütfen Meclis Ergenekon’u Araştırma Komisyonu kurulmasın.

Kesinlikle espri yapmıyorum. Her fırsatta meseleyi sulandırmaya çalışanların neye hizmet ettiklerinin acayip farkındayım. Bu köşede şimdiye kadar hiç olmadığım kadar ciddi bir edayla söylüyorum, talep ediyorum, uyarıyorum, yalvarıyorum. Meclis Ergenekon’u Araştırma Komisyonu kurulmasın!

O komisyonun kurulduğu gün; Türkiye’nin, cumhuriyetin ilk yıllarından bu yana başına musallat olan derin devletle hesaplaşmasında bir kez daha “kafaya alındığı” gün olarak kayıtlara geçecek çünkü. Meclis arşivinin tozlu raflarındaki komisyon dosyaları biraz iteklenip, yeni gelen kardeşe yer açılacak sadece...

Peki diğer kardeşlerin akıbetini ya da Türkiye’nin derin devleti araştırma tarihinde, çıkan kısmın özetini dinlemek ister misiniz? Buyurun öyleyse.

XXX

Ailenin ilk çocuğunun adı “Lockheed” idi. 1976 yılında uluslararası bir skandal olarak dünyaya geldi. ABD’li bir uçak firması olan Lockheed’in, başta F-104’ler olmak üzere uçaklarını satabilmek için birçok ülkenin devlet

yetkililerine rüşvet dağıttığı ortaya çıktı.

Türkiye de 40 tane F-104 almıştı. ABD Senatosu'nda yapılan araştırmada Türkiye'ye de rüşvet gönderildiği, isimlerle birlikte belgelendi. Üstelik bu uçaklarda aynı zamanda ciddi teknik arızalar yaşanıyor ve adları "Uçan tabut"a çıkmıştı. Hemen TBMM'de Lockheed Araştırma Komisyonu kuruldu. Komisyon ABD'den rüşvet listesini bir türlü alamadı, araştırmalar sırasında en ufak bir iz bulsa duvara çarptı. Dinlemek için çağırdığı üst düzey isimler gelmediler.

Meclis Lockheed Komisyonu 1977'de raporunu tamamladı. Komisyona göre rüşvet alanları saklayanlar arasında Başbakan (Demirel), Milli Savunma Bakanı ve Genelkurmay Başkanlığı da vardı.

Gerçeği öğrenince içimiz acayip rahatladı. Ancak raporun hemen arkasından 1977 seçimleri geldi ve yasama dönemi bittiği gerekçesiyle Meclis'te görüşülmeden arşiv raflarındaki yerini aldı.

XXX

İkinci kardeşin adı "hayali ihracat" idi. 1984-1990 yılları arasında yaşadı. TBMM'de hemen bir Hayali İhracat Araştırma Komisyonu kuruldu.

Başına benzer şeyler geldi. "Birileri" tarafından çalışmaları engellendi, dinlemek istediği isimler bilgi vermeyi reddettiler. Sonuçta komisyon, hayali ihracatın devletin, devletin bilgisi dahilinde soyulduğu bir organizasyon olduğunu açıkça belgeledi. Sorumluların ise birinci derecede Başbakan (Özal) ve bazı bakanlar olduğunu açıkladı. Karanlıkların aydınlığa çıkmasının zevkiyle içimizin yağları eridi.

Ancak raporun ardından hiç kimse hakkında yasal işlem yapıl(a)madı. Dosya, Meclis arşivindeki rafa, ilk kardeşinin yanına kondu.

XXX

Üçüncü kardeş 1989'de dünyaya geldi. Adı, TBMM Kemal Horzum Araştırma Komisyonu'ydu.

Uzatmadan şu kadarını söyleyeyim, Kemal Horzum hayali ihracattan, Turgut Özal'a suikast girişimine kadar hakkında onlarca iddia olan kapkaranlık bir isimdi. Zaten adına Meclis araştırma komisyonu kurulması herhalde durumu yeterince gösteriyordu.

Komisyonun iki yıllık çalışmadan sonra açıkladığı raporda ne dendiğini yazmaya bile gerek görmüyorum. Çünkü bu rapor da Meclis'te görüşülmedi. Gerekçe süperdi: Meclis'in tatile girmesi!

O da arşiv raflarındaki iki kardeşinin yanına ilişti. Raflar artık tozlanmaya başlamıştı...

XXX

Dördüncü, beşinci ve altıncı kardeşleri yakından tanıyorsunuz. Faili Meçhul Siyasi Cinayetler, Uğur Mumcu Cinyeti ve Susurluk.

Toplumda infial yaratan her üç konuyla ilgili olarak da nur topu gibi Meclis araştırma komisyonları oluşturuldu. Sonuç aynı oldu. "Sıkışın biraz biz geliyoruz dediler kardeşlerine" ve Meclis'in artık tozlanmış olan raflarının nadide çiçekleri oldular.

XXX

Galiba geçen sene ekim ayıydı. TV haberlerinde “Meclis Hrant Dink Cinayetini Araştırma Komisyonu kurulmasına karar verildi” deniyordu. Yanımdaki Vatoz “Eyvah” dedi. “Ne oldu” diye sordum. “Yine toplumun gazını alıp, konuyu ört bas edecekler” karşılığını verdi. O zaman karşı çıkmıştım kadim dostuma. Bunun üzerine bana Meclis arşivinde yaşayan altı kardeşin hikâyesini anlatmıştı.

Komisyon olayının aslında, sistemin kendini aklamak için kurduğu mekanizmanın şahane bir parçası olduğunu böylece idrak ettim. Meclis gerekli araştırmaları yapıyordu işte, biz de evimizde efendi efendi oturup, fazla da kurcalamamalıydık bu işleri...

XXX

Şimdi korkuyla bekliyorum. Bir gün TV’de, “TBMM Ergenekon’u Araştırma Komisyonu kuruldu. Önce oluşturulacak alt komisyon bir rapor hazırlayacak. Sonra...” şeklinde başlayan o cümleyi duyacağım diye...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Anlatılan ne yazık ki bizim hikâyemiz

Demiray Oral 29.07.2008

Günde ortalama 12 saat çalışan, yaklaşık iki saati trafikte geçen, bir şeyler atıştırmak, telefonla konuşmak ve tualete gitmek gibi zorunlu ihtiyaç molaları dışında “İddianame” okuyarak yaşayan bir adamım. Patlayan bombalar nedeniyle bu okumalara verdiğim aralardan söz etmek gereğini bile duymuyorum.

Telefonum çalıyor, karşıdaki ses soruyor: “Kaçınıcı sayfadasın.”

Eş dost elektronik posta koyma telaşında: “Ergenekon İddianamesi’nden hemen bir örnek de bana yolla.”

2455 sayfalık bu “kült” eserle başa çıkabilmek için kimi hızlı okuma kurslarına gitmeyi düşünüyor (ciddiyim), kimi sindire sindire ilerlemekten yana.

XXX

Gerçi ben hukuk tahsil ettiğim yıllardan, rahatlıkla cinayet aleti olarak da kullanılabilecek tuğla kalınlığında kitaplara antrenmanlıyım. Ama artık hem bünye eskisi gibi kaldırmıyor, hem de serde sabırsızlık var.

Birkaç gün önce Anadolu Ajansı haberlerini hızla tararken, gözüme ilişen bir başlık ilk bakışta beni acayip umutlandırdı. Başlık şöyleydi: “Ergenekon İddianamesi gerçekte 100 sayfa.” İçimden, “işte beni kurtaracak haber” deyip ayrıntılarını okumaya daldım. Ama daha üçüncü satırında bu sözlerin sahibinin Doğu Perinçek’e “cezaevindeki bilge” diyen partinin sözcüsüne ait olduğunu anlayınca tarifsiz bir düş kırıklığı yaşadım. Arkadaşa göre, kimlik tespiti bölümleri ve tekrarları çıkarınca iddianame 100 sayfalık bir şeymiş!

XXX

Her neyse, “bilenler bilmeyenlere anlatsın” formülünü yaşama geçirmek işte bu ruh hali içinde adeta bir güneş gibi doğdu. Hemen kadim dostum Vatoz’un derin katkılarıyla, yıllarını bu işlere vakfetmiş, tekaüt bir istihbaratçının yolunu tuttuk. Kapısına dayanıp, Ergenekon İddianamesi’ni bize fâş etmesini istedik. Susurluk skandalı döneminin bu aktif istihbaratçısıyla yaptığımız yaklaşık dört saatlik muhabbetten, rahatlıkla dört gün sürecek yazı dizisi çıkar. Ancak o detayları kendimize saklayıp, bu tecrübeli ismin iddianameyi okuyunca

çıkardığı en temel sonucu aktaralım. Beni bir hayli sarsan bu tespiti hepimiz hazırsak, kendisinin ağzından yazıyorum:

“Ergenekon denen yapılanmanın en tepesindeki yöneticilerden, tetikçi olarak kullanılan mafya unsurlarına kadar hepsi çok kısa süre içinde bir darbe olacağından yüzde yüz eminlerdi.”

“Neden” diye sorduğunuzu duyar gibiyim. Biz de sorduk. Cevabı yine tekaüt istihbaratçımıza bırakıyorum: “İddianamenin en çarpıcı ve güçlü delil teşkil edecek bölümleri; sanıkların kendi aralarındaki telefon görüşmeleri, birbirlerine yazdıkları notlar. Bu görüşmeler ve yazışmaların tümünde pervasızlık derecesine ulaşan bir rahatlık dikkat çekici. Suikastlara, yapılmış ve yapılacak olan eylemlere ilişkin her şey öyle açık açık konuşulmuş ki, hem hiçbir şekilde yakalanmayacaklarından hem de çok yakın bir tarihte darbenin gerçekleşeceğinden eminler. Bir başka deyişle tam olarak direktan dönmüşüz!”

Yani sizin anlayacağınız, mevzu üçüncü sınıf mizah dergisi tadında “Av tüfeğiyle darbe” manşeti atacak noktada kesinlikle değil.

XXX

Bir “bilen” anlatmaya devam ediyor. “Bu iddianamede telefon görüşmeleri dökümünden sonra savcıya davayı kazandıracak veya kaybettirecek bölüm Danıştay ve Cumhuriyet Gazetesi’ne yapılan saldırılarla ilgili bölümdür. Savcı eğer Ergenekon örgütü ile bu iki olay arasındaki organik bağı kanıtlayabilirse, şu anda cezaevinde olan bazı isimler bir daha güneş yüzü zor görür. Yok kanıtlayamazsa bu kez de savlarını dayandığı temel yapı çöker.”

Ve iddianameden çıkardığı üçüncü sonuç: “Bu dava, kısa süre içinde Susurluk ekseninde hâlâ karanlıkta kalan kimi noktalara doğru kayacaktır. Bu da özellikle Güneydoğu’daki faili meçhul cinayetleri ve Kürt işadamlarına yönelik suikastları kapsayacak şekilde dava kapsamını genişletecektir. Çünkü Ergenekon’un özellikle asker kökenli yöneticilerinin, Güneydoğu’da yapılan operasyonlar için özel yetiştirilmiş isimler olduğunu görüyoruz. O isimlerin ilişkileri mercek altına alındıkça, dava giderek TSK’yı daha çok içine alan bir eksene oturacaktır.”

XXX

Dediğim gibi, ev-iş-iddianame-iş-kapatma davası-son dakika haberi-iş çizgisinde “yaşayan” sıkıcı bir adamım. Bu nedenle doğal olarak terk edildim. Sevgilim (yani karım) hayata deniz kenarındaki bir kasabadan bakmaya gitti. Oralara ayak basar basmaz beni aradı: “Kesin karar verdim, seneye biz artık buraya yerleşiyoruz...”

Arkasından cep aletime bir mesaj attı. Lacivert-mavi bir denizin kenarındaki boş bir şezlongu gösteren fotoğrafın altında “Yanımdaki yer senin için” yazıyordu.

Ne yalan söyleyeyim, o an içimden şöyle dedim: “Bu iddianamede anlatılan gerçekten bizim hikâyemiz ise durdurun dünyayı ben de inmek istiyorum...”

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Erdoğan “mesaj”ı alacak mı?

Demiray Oral 01.08.2008

Görünen o ki, önümüzdeki günlerde Türkiye siyasetinde “hayatın anlamı” bu soruda gizli olacak.

Erdoğan, dolayısıyla Ak Parti mesajı aldığına biat edene kadar, o soru işareti Demokles'in kılıcı gibi tepelerinde sallanacak.

Önce kararı veren yüksek mahkemenin başkanı kürsüden açık açık söyledi: "AKP'nin bu karardan çıkan mesajı alacağı temennisinde bulunmak istiyorum." (Kimseye de bu tuhaf gelmedi.)

Ardından dün itibarıyla medya marifetiyle "Erdoğan mesajı alacak mı" sorusunun üzerinde tepinilmeye başlandı.

Herkes kendi meşrebine göre ilettiler mesajını elbet. Kimi güzellikle, kimi hafif tertip tehditle. Yani şekilde görüldüğü üzere:

"Erdoğan pragmatist bir lider olarak mesajı alacaktır."

"Kararı kabullenmese de ders çıkaracaktır."

"Erdoğan balkona."

"Mesajı alıp derhal 22 Temmuz söylemine dönmeli."

"22 Temmuz söylemine dönse bile vaatlerini tutacak mı bakalım?"

"İlk konuşmasında 'biz hiçbir zaman laikliğe karşı odak olmadık' dedi, bu umutları kırdı."

"İlk konuşması 22 Temmuz'un gerisinde kaldı."

"İlk konuşmasında 'tüm toplumu kucaklayacağız' dedi, mesajı aldığını gösterdi."

"İlk konuşmasında 'doğrusu neyse yapmayı sürdüreceğiz' lafı sorunlu algılanabilir."

"İlk konuşmasındaki AB vurgusu, mesajı aldığını gösterdi. Çünkü laik kesimler için AB tıpkı TSK gibi güvence sayılıyor."

"Erdoğan gemiyi kurtaran kaptan, şimdi yeni rotayı doğru çizmeli."

"Sacit Adalı bile 'Ak Parti odak' dedi, Erdoğan artık mesajı almalı."

"Kapatma çıksaydı 'rövanş' duygusu olabilirdi ama şimdi buna hakkı yok."

"Muhalefetle görüş alışverişi yapmalı."

"Türban ısrarından vazgeçmeli."

"Daha liberal olmalı."

"Rejimle ilgili kaygıları gidermeli."

"İddianamede geçen birkaç bakanı değiştirip kabinede revizyon yapmalı."

"Milli Eğitim Bakanı Çelik'i görevden alabilir."

"Başbakan siyaseti iyi okur, özeleştirir yapmalı."

"Bu karar hâlâ sistem içinde çözümler olduğunu göstermeli başbakana."

“Dava sürecinde çok soğukkanlı davrandı, yine öyle olmalı.”

“Dava sürecini kısaltarak istikrara önem verdiğini gösterdi, mahkemenin mesajını alacaktır.”

“Çıkan ‘ihtar’ mesajını almalı, Haşim Kılıç’ın ‘Başsavcı takibini sürdürecektir’ dediğini unutmasın.”

“Başbakanın yüz ifadesi ve konuşmasında ‘ihtar kararı haksızlık’ duygusu hâkimdi.”

“Akp’yi merkeze taşıyacak isimler kabineye girmeli.”

“Kabinede revizyon, ekonomide adımlar ve AB. Bu üç nokta rahatlamayı sağlar.”

“Laik kesimlerin kaygısını gidermeli.”

“Yaşam tarzını tehdit altında hisseden orta sınıf kentlileri rahatlatmalı.”

XXX

Dün gün boyu birkaç haber kanalını, bünye istiap haddini doldurana kadar izledim. Ekranlarda arzı endam eden gazeteci, akademisyen ve hukukçular, yani konuk tayfası mahkemenin verdiği mesajın içeriğini böyle dolduruyordu.

Ak Parti, iyi çocuk olup merkez sağdaki herhangi bir partiyle aynı çizgiye gelirse uzlaşmış, mesajı almış olacaktı. Böylece şu meşhur, kaygı içindeki insanların da kaygıları giderilecekti. Bu mühim mesajları gün boyu damardan almış biri olarak harap ve bitap düşmek üzereyken, mevzuyu özetleyen şahane bir şey oldu.

Bir spiker sordu: “Yaşam tarzından kaygılı olanları biraz açar mısınız.”

Konuk cevapladı: “Boğaz’da rahat rakı içemeyeceğini düşünen insan bu kaygılı olan...”

Ne demişti Anayasa Mahkemesi Başkanı Haşim Kılıç? “Ak Parti’nin bu karardan çıkan mesajı alacağı temennisinde bulunmak istiyorum.”

Valla bende...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir Güngören polisiyesi: Katil uşak

Demiray Oral 05.08.2008

Türk Ceza Kanunu’nun bilumum maddelerine rahatlıkla girecek laflar etmek geçiyor aklımdan.

Öyle Adalet Bakanı’nın iznine tabi filan da olmayacak suçları her an işleyebilme potansiyeline sahibim.

Başka nasıl anlatılır ki böyle bir ülkede yaşamak.

Bebeklerin hastane köşelerinde faili meçhul cinayetlere kurban gitmediği bir ülkede yaşamak istiyorum desem.

Kurtarır mıyım?

Ya da yazının başlığını, güzide basınımızın pek sevdiği klişeyle “bebek katilleri” koysam.

“Cuk” mu oturur, yoksa sert mi kaçır biraz?

O bebeklerden birinin küçücük cesedi ailesine, üzerinde bilmemne bebe yazan mukavva bebek bezi kutusunda teslim edildiğinde ben, sözün de Ceza Kanunu maddelerinin de bittiği yere demirliyorum.

Bu nedenle sormaya devam edelim diyorum. Hiç olmazsa bunu yapalım.

XXX

Öteki "bebek katilleri"ne geçelim mesela. Hani şu İstanbul Güngören'de, annesinin karnındaki bebeği öldürenlere.

İçişleri Bakanı'nın, kameraların karşısında kendinden emin ifadelerle yakalandıklarını duyurduğu, örgüt adı yerine de the best of klişe kontenjanından "eli kanlı bölücü terör örgütü üyeleri" dediği sekiz kişiye. PKK'nın en başından beri kesinlikle üstlenmediği saldırının PKK'lı sanıklarına.

Yakalananlar gerçekten bombalama olayının failleri mi? Var mısınız biraz dedektiflik yapmaya?

Ne de olsa polisiyeler, "bu yaz ne okusak güzelim" tadındaki kitap eki sorularının tercihe şayan cevaplarından. Hem hafif, hem ince olurlar. Böylece şezlonga uzanmış güneşlenirken, acil olarak bronzlaşmasını istediğiniz vücudunuza gölge de etmezler.

Gerçi öyle görünüyor ki, Güngören polisiyesi hem ağır, hem kalın, hem de daha başından "katil uşak" misali belirlenmiş bir "son"a sahip. Ama biz yine de dedektifliğimizi yapalım.

XXX

Önce şunu belirtmem lazım, birazdan okuyacağınız bilgiler, iddialar, şüpheler tamamen kişisel merakım neticesinde, masa başından tecrübeli polis-adliye muhabiri arkadaşlarımla yaptığım görüşmeler ve akılma takılan sorularla ortaya çıktı. Başlıyorum.

1- Gazetelere saldırının baş faili olarak yansıyan Hüseyin Türelî başta olmak üzere sekiz sanığın hiçbiri poliste ifade vermemiş, yani "susma hakkı"nı kullanmış. Öyle ki, konuştuğum polis muhabirlerinin büyük çoğunluğu, Hüseyin Türelî'nin ağzından gazetelerde çıkan "Önce patlatıp sonra seyrettim" kıvamındaki haberlere Emniyet yetkililerinin bile şaşırdığını anlattı.

2- Hiçbir gazete değer verip üstünde durmadı (*Taraf* hariç) ama sekiz sanık da mahkemece "örgüt üyeliği - yardım ve yataklık etmek"ten tutuklandı. Normalde "Tasarlayarak adam öldürme" türünden cezası çok daha ağır suçlardan tutuklanmaları gerekirdi. Yani yakalananların hiçbiri bomba koyma ve onunla direkt bağlantılı olaylarla suçlanmıyor.

3- Sanık avukatlarının aldığı bilgiye göre, yakalananlara sorgularında ne bomba konusunda ne de "Kandil'de eğitim" gibi konularda tek bir soru bile sorulmamış.

4- Patlamanın baş faili ilan edilen ve bomba eğitimi gördüğü Kandil'den Türkiye'ye geldiği iddia edilen Hüseyin Türelî'nin ailesi oğullarının sekiz yıldır İstanbul'da sigortalı bir işte çalıştığını, çıkan haberlerle ilgili gazetelere tekleşip yollayacaklarını söylüyormuş.

5- Hüseyin Türelî'nin mobese kameralarınca, olaydan önceki günlerde patlamanın olduğu yerden muhtelif defalar geçerken tespit edildiği için gözaltına alındığı belirtiliyor. Ailesi ise zaten oraya yakın oturduklarını, ayrıca kardeşinin işyerinin de o bölgede olduğu için oğullarının gidip geldiğini anlatıyormuş.

6- Basında yer alan polis kaynaklı haberlerde, Hüseyin Türelî'nin, 24 Aralık 2007'de Mecidiyeköy'de metroya binmek için Akbil alırken üstüne atlayan bir polis tarafından yakalanan Bülent Öztürk'le birlikte Kuzey Irak'tan

Türkiye'ye geldiği yer alıyor. Hatırlatalım, Bülent Öztürk'ün Silopi'den giriş yapmasından itibaren izlendiği açıklanmış, tam bombayı patlatacağı sırada yakalandığı belirtilerek, olay bir istihbarat başarısı olarak gösterilmişti. İnsan doğal olarak soruyor. Madem Hüseyin Türelî de onunla birlikte Türkiye'ye geldi, o neden izlenmedi acaba? Var mı ikna edici bir açıklaması olan? (Meraklısına not: "Mecidiyeköy bombacısı" adı takılan Öztürk'ü, içinde bomba olan sırt çantasını çakısıyla "etkisiz" hale getiren "bomba uzmanı"nın TV ekranlarına yansıyan görüntüsünden hatırlayınız. Bir de yeni öğrendiğim bilgi: Öztürk, tutuklandıktan bugüne kadar dava sürecinde hiç konuşmamış, olayla ilgili hiçbir şey anlatmamış.)

7- Bir gazetecinin basın toplantısı sırasında "Asıl bombacı yakalandı mı" sorusuna İçişleri Bakanı Atalay'ın cevabı: "Olaya karışan çok sayıda kişi var, büyük kısmı yakalandı..."

8- Fikrini sorduğum, bu soruşturmayı takip eden polis muhabirlerinin hemen hepsi aynı kanaatte: Bu yakalananlar bu işin asıl failleri değil, olsa olsa dış kapının mandalları...

XXX

İşte meraklısı için Güngören polisiyesindeki bazı tuhaflıklar. Gerçi basında artık pek meraklı kimse kalmadı galiba. ABD Büyükelçiliği saldırısı soruşturması ne oldu diye sorsam mesela. Var mı cevabı olan?

Soru sormak yerine, hazır açıklamaları kullanmak elbette hem daha kolay oluyor, hem de kimsenin "kanı yerde kalmadığı" için herkesi acayip rahatlatıyor.

Ama aslında tam tersine sürekli soru sormak gerekiyor. 17 canı alan gerçek katilleri bulabilmek için. Türkiye'nin karanlık tarihine bir sayfa daha eklenme ihtimali olduğu için.

Soru sormak lazım... Avaz avaz!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

"Sarı tehlike": Bis

Demiray Oral 12.08.2008

Sekiz yaşımdaydım. Daha birincisinin nasıl bir şey olduğunu idrak edemeden, devlet memuru çocuğu kontenjanından ikinci senemde ikinci okuluma başlamıştım. Taşradan İstanbul'a geliş, bir kovadan öteki kovaya savrulan balıklık günleri filan derken, tüm o ahval içinde nasıl olduysa okumayı sökmüştüm.

Olaya yeni dâhil olan tüm çocuklar gibi başta tabelalar olmak üzere önüme gelen her şeyi okumaya çalışıyordum. Ancak İstanbul'a taşınmamızla birlikte, tabela okuma hastalığıma gem vurup mühim bir merhale kat etmiştim.

Yeni takıntım kitap isimleriydi. Teyzemin evindeki, her daim ağzına kadar kitapla dolu kütüphane benim için bir altın madeni gibiydi.

Kütüphanenin alt raflarını bitirip sıra üstteki raflara gelince, sandalye destekli kitap adı okuma-kapak resmi inceleme denemelerim başlamıştı.

XXX

"Çin Uyanınca" ile işte böyle tanışmıştım. Elbette Çin'le filan ilgili herhangi bir fikrim olduğu için değil ama bu kitap, daha doğrusu adı ve kapağı beni acayip etkilemişti. Sekiz yaşımın hayal gücüyle katlanıp, çocukluğumun

değişmez resimleri arasında yerini almıştı.

Bugün gibi hatırlıyorum. Üzerinde “Çin Uyanınca” yazan kitabın alt başlığında da “yer yerinden oynar” diyordu.

Kapağında ise benim yaşlarımda Çinli bir çocuk, üstünde tek tip beyaz önlüğü, elinde küçük kırmızı bir defter hafif şaşkın bakıyor, arkasındaki sırada aynı tek tiplikte örgülü saçlı Çinli bir kız görünüyordu.

Ancak anlayamadığım bir şekilde, rafta bu kitaptan iki tane vardı. Sorularıma karşılık olarak yapılan, aynı kitabın ikinci bir cildinin olduğu açıklaması hiç mantıklı gelmemişti bana. (Laf aramızda hâlâ ikinci ciltleri, devam filmlerini filan hiç sevmem.)

O zamanlar elbette adı dışında tek bir satırını bile okuyamadığım bu kitap, yıllar sonra üniversite tahsil etmek için yeniden İstanbul’un yolunu tuttuğumda aynı kütüphanede beni bekliyordu. Modası epey geçmiş, karton kapağı biraz sararmış da olsa Çinli çocuk yine şaşkın bakmaktaydı.

XXX

İlk fırsatta büyük bir iştahla okumaya daldım çocukluğumun fantastik kitabını. Üstelik artık bir sürü şey biliyordum, çok şey biliyordum, hatta bazen her şeyi bildiğime inandığım bir dönemden geçiyordum. Öyle ki Türkiye’de “Çinciler” olduğunu, onlarla ilgili şöyle böyle düşünüldüğünü bile biliyordum.

Her neyse, Alain Peyrefitte adlı Fransız yazar “Çin Uyanınca”da dünyanın en kalabalık nüfusuna sahip bu ülkenin, bir gün dünyanın en büyük ekonomisine ve teknolojisine sahip olacağını, kısaca yeryüzüne hükmedecek bir güç haline geleceğini etkileyici bir dille anlatıyordu. Kitabın alt başlığındaki “yer yerinden oynar” lafını da zamanında Napolyon Bonapart söylemişti.

Kitaptan öyle etkilenmişim ki, pek nadir yaptığım bir şeyi yapıp ikinci cildi bile okumuştum. (Ancak kaygıya mahal yok, gördüğünüz üzere “Çinci” olup yıllar sonra da ulusalcılığa filan yazılmadım.)

Kitaptan aklımda kalan enteresan şeylerden biri de, soğuk savaş döneminde çok moda olan, Amerikalıların Çinliler için söylediği “Sarı tehlike” lafının nasıl bir atmasyon olduğuydu. Çünkü Çin nüfusunun gerçekte çok küçük bir oranı sarı renkliydi.

XXX

“Çin Uyanınca”, 2008 Pekin Olimpiyatları vesilesiyle aklıma gelmedi aslında.

Ben de herkes gibi Çin’in Tibet’te yaptığı insan hakları ihlalleri nedeniyle daha olimpiyatlar başlamadan bir ton ülkede yapılan U2, REM gibi baba müzik gruplarının da katıldığı protestoları izliyordum.

Sonra olimpiyatların açılışı geldi çattı. Pekin Olimpiyat Stadı’ndaki “Kuş yuvası” hesabı yapılan şahane koreografi (okura söz: bir daha bu kelimeyi kullanmayacağım) nedeniyle evde, işte, plajda bir gözümüz TRT 3’te takılıyor. Selefî Meclis TV’ye de saygımız sonsuzdur gerçi ama yukarıda Allah var, Pekin 2008 görsel olarak onun yanında “feyşin Tv” gibi kalır.

Neyse baktım, olimpiyatların başlamasından sonra da Batı ülkeleri, basınıyla, sivil toplum örgütleriyle, yönetimleriyle Çin’in insan hakları ihlalleri nedeniyle bu organizasyonu düzenlemeye nasıl layık olmadığını kanıtlama yarışı içinde. Hatta ABD Başkanı Bush, Çin’i insan haklarına ve çevre konularında sorumlu davranmaya bile çağırmış. Hey yarabbim... Irak, Afganistan, Kyoto vs. şuracıklarda dururken, dinime küfreden Müslüman olsa hesabı...

Çin masum olduğu için değil elbet, onların faşistliği zaten tescilli ama hep bir ağızdan saydıran Batı'nın derdi o değil... .

XXX

Bu işlerin uzmanı değilim ama anladığım kadarıyla dert şu: "Çin Uyanınca"da 30 küsur yıl önce yapılan öngörü artık gerçek olma yolunda aşama aşama ilerliyor. Çin dünya ekonomisine açıldı ve uzmanlar bunu "Asya'da Rönesans" olarak niteliyor. Gelişmekte olan ülkeler üzerindeki etkisi ve ilişkileri ABD'yi acayip sollamış durumda.

Olimpiyatları da Batı basınının tüm negatif propagandasına rağmen şu ana kadar çok başarılı kotardı ve imajını güçlendirmek için çok iyi kullandı.

O zaman fark ettim işte.

İkinci "Sarı tehlike" dönemini idrak etmiş durumdayız, atış serbest..!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bodrum beni neden yoruyosuuun

Demiray Oral 26.08.2008

Eminim ki sizin gözünüzde pek yazlık bir tip değilim. Yaklaşık bir yıldır dik yakalı kazağıyla sakallı bir adam var karşınızda.

Acemi köşe yazarınız, bu işin baharı var yazı var diye öngörüde bulunamadığından mı, yoksa "bu köşe yazı görmez ahbap" diyen o pis karamsar sesi dinlediği için mi artık bilinmez.

Vatoz'a kalırsa "hissedilen sıcaklık 38 derece iken, hayatın manasını açıklasan, gazete de onu birinci sayfadan 'Taraf artık salı-cuma hayatın manasını veriyor' diye anonslasa o köşe okunmaz." Olabilir, haklıdır kadim dostum. Ancak tüm bunlar benim de naçizane şıpıdık terlik giyip yaz tatiline çıkmadığımı göstermez. Çıktık da netice itibarıyla ama yine acemiliğe denk geldi ve en mühim şeyi atladık. Memleketteki her köşe yazarı adayı gibi benim de yıllarca hayalimi süsleyen "yıllık iznimin bir bölümünü kullandığımdan..." diye başlayan o karizmatik cümleyi köşeye kondurmayı unuttuk. Madem öyle dedim, bari dönüşüm şahane olsun. İşte Türk basın tarihinde bir ilk... Dik yakalı kazaklı bir köşe yazarından Bodrum yazısı...

XXX

Uçağa bindik. Huzursuzum. Sadece çalışmaya ayarlı bünye, yapması gereken bir şeyler varmış da yapmıyormuş modunda. Tatil havasına girene kadar biten son iznim aklıma geliyor. Ve fakat tam o sırada, o da ne! İlahi güçler benden yana. M, F ve Ö uçağın first class'ına serpiştirilmiş durumda. Bodrum uçağı dediğin böyle olur valla.

Herkes gibi ben de adamlara mel mel bakmayayım diyorum ama olmuyor. Mazhar Alanson'u kesmekle kalmayıp neredeyse "Bodrum'a mı abi" dememek için zor tutuyorum kendimi. Çok affedersiniz ünlü olmak gerçekten boktan bir şey. Önüm arkam, sağım solum vıdı vıdı onlardan konuşuyor. O sırada, "Bodrum Bodrum"u kastederek eşime, "ne acayip değil mi bu şarkı Mazhar'ın ömür boyu arkasından gelecek" gibi bir cümle kurma gafletinde bulunuyorum. Ancak pası yan koltuktaki silikon abla alıp hemen doksana çağıyor:

“Öyle demeyin ama çok yaşlanmış adam yaa...” Emniyet kemerimi sonsuza kadar sıkıp, koltuğumda görünmez olacak kadar küçülmeye çabalıyorum.

XXX

Uçaktan iniyoruz. Ne yani 55 dakika geçti ve her şey bitti mi? Siyaset, savaş, bombalar, Ergenekon, Deniz Baykal filan tedavülden kalktı mı? Evet öyleymiş. Sadece YTL hâlâ geçerli. Havaalanı-Bodrum 95 YTL lütfen. Yol boyu taksi radyosunda Serdar Ortaç yapıyor karşılama törenimizi: “Hayaaat beni neden yoruyosuuun...” İyi bir soru en azından. Ayrıca durumumuz da albümün adına (Şeytan), acayip uygun. Çantaları odaya atıp, ürkek adımlarla deniz kenarına çıkınca manzarayı umumiye “Bodrum’a gelmekle tam şeytana uymuşuz” dedirtiyor. Bir takım koca koca adamlar ve kadınlar üstlerinde mayo ve bikinileri olmak suretiyle iskele şeklindeki plajlarda Serdar Ortaç şarkıları eşliğinde “ oynuyor.”

Nasıl söylesem, tam “bilmezdim kelimelerin kifayetsiz olduğunu” durumu. Veya “öyleyse hiç eğlenmemişsin gönül sen” hesabı. Bu ortamda, sadece iki organım çalışıyor. Ağzım ve burnum. Birincisi bir karış açık, ikincisinde ise Datça, Bozburun filan tütüyor.

Henüz ben söylenmeye bile başlamadan, otel sahibimiz Emine Hanım her an kaçabileceğimizi profesyonelce hissedip, ilk gün terapisine başlıyor: “Bunlar hafta sonu müşterisi, yarın sabah buralar çok sakın olur endişelenmeyin...” Kesinlikle ikna olmasam da, o anda yapacak tek şey bekleyip görmek.

Sonraki günler kısmen otel sahibimiz haklı çıkıyor, kısmen de bünyemiz kumsuz iskele plajlara ve höyküren şarkılara alışıyor. Ne yapalım, gül gibi yayılıp gidiyoruz işte. Öyle ki bir şeyler okuyabildiğim gibi, utanmadan küçük defterime bazı şeyler bile karalayabiliyorum. Misal, ilerde tefrika halinde yayınlamayı planladığım “Deniz Kenarında En Sık Kurulan En Anlamlı Cümleler” adlı eserimden birkaç kuple aktarmam, sanırım oradaki insan türünün haleti ruhiyesini anlatmak açısından mühim: “Bir küçük su istiyorum”, “Deniz bugün daha serin”, “Havuç hapını her gün almayı unutma ama”, “İstanbul’la konuştum yapış yapışmış valla”, “Biraz dön hep aynı yerin yanacak”, “Akşam nereye gitsek”, “Yağ üzüm rakısı ertesi gün baş ağrısı yapmıyor”, “Kesin buralara yerleşmek lazım”, “Yaz-kış tutunca kiralar çok iyiymiş”, “Uyuyakalacaksın güneşin altında bak”, “Bi bu parça bi de Ajda’nın ki harika.” Sonra mı? Sonra all together hopaa “Hayaaat beni neden yoruyosuuuuun...” Valla “Aynen öyle... aynen öyle...”

XXX

Final için de sıkı bir şey var elimde. Geceleri bizim için geç, Bodrum’daki insanlık için çok erken vakitlerde otelimize dönüp, ıssızlaşmış deniz kenarında biraz otururken, genelde ayıptır söylemesi dondurmali kazandibi yiyorduk. Elbette, “tesis var işletme yok” konusunda sınır tanımayan Bodrum zihniyeti her yerde olduğu gibi, burada da tezahür etti.

Tatil bitti, bizim ekstradan yiyip içtiklerimiz için adisyonlar biriktiği kutudan trafik cezaları gibi çıkmaya başladı. Hesabı kapatmadan önce adisyonlara şöyle bir göz atarken bir tuhaflik olduğunu fark ettik. Muhtemelen hayatındaki ilk garsonluk deneyimini Bodrum’da yaşayan eleman, literatüre özgün bir katkı yapmıştı. Su, kahve, bira vs. şeklinde gün boyu yaptıklarımızı özetleyen tüm adisyonların sonunda hep aynı şey yazıyordu: “Dondurmali haydari.”

“Nasıl yani” şeklindeki ilk tepkimize “Sizin yatmadan önce yediğiniz karışım var ya abi” cevabı geldi.

Sonra mı? Hemen küçük defterime not aldım. “23 Ağustos 2008, Bodrum denen karışımın yeni adı bulundu.”

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Modern zamanların vicdanı

Demiray Oral 29.08.2008

Hayat nadir de olsa öyle insanlar çıkıyor ki karşıma onların kelimelerini kullanmak, onlar gibi hissetmek, bildikleri her şeyi bilip bilmedikleri bir ton şeyi ben de unutmak istiyorum bazen. Galiba en çok da onların kelimeleriyle konuşmayı, yazabilmeyi hayal ediyorum.

Yıllar önce okuduğumda aklıma kazınmıştı. “Keşke yalnız Paris’in sebze halinde kullanılan kelimeleri kullanabilsem” diyordu Montaigne abi meşhur denemelerinde. İşte biraz o hesap.

XXX

İyi kalpli, vicdan sahibi, çoğu yoksul ama kalbindeki iyiliği yoksullaştırmayan insanlar bunlar. Hani şu üzerlerine “sıradan” yazan sitikirlar yapıştırıp, aslında modern zamanlar için hiçbir özellikleri olmadığını söylemek istediğimiz insanlar.

Onlardan birini tanıdım. Şu anda İstanbul sokaklarında direksiyon sallıyor. Karakterine cuk oturan bir ismi var. Erdem abi, kendi ifadesiyle “60’ındayım üç senedir” durumunda. Bir gün denk gelir de binerseniz 77 model burnu kalkık Magirus minibüsüne, son durağa kadar gidin ki, araç tenhalaşmaya başlayınca anlatacaklarını dinleyin. İyi gelir.

XXX

Bu noktada, “iyi de arkadaşım nasıl tanıyacağız senin Erdem abini” diye sormanız gerekiyor. Basit. Anlatayım.

Yeryüzünde, torpido gözünün üzerinde yeraltı edebiyatının babalarından William Burroughs’tan alıntı bir cümle taşıyan tek minibüs onunki. Cart yeşil renkteki torpidonun üzerinde aynen şöyle yazıyor bir süredir: “Konuşmak yalan söylemektir – W. Burroughs.”

Elbette Erdem abi Burroughs’un hastası filan değil. Junky’i okuduğunu da hiç sanmıyorum. Herhalde adını da ilk kez birkaç gün önce, Vatoz öncülüğünde bizim elemanların yedikleri haltla duydu.

XXX

Yüksek müsaadenizle anlatayım, olaylar şöyle geliyor. Erdem abi saatlerce direksiyon sallayıp akşamları mahalle kahvesine geldiğinde, son zamanlarda sürekli minibüste yanındaki koltuğa oturan bir kadının çok konuşmasından şikâyetçiydi. Aslında bozulduğu şey biraz da rolünün çalınmasıydı. Tam yolcu sayısı azalıp, artık çoğunu tanıdığı son durak yolcularıyla tatlı tatlı sohbet edecekken, tezcanlı teyze lafını ağzından kapıyordu. Efendiliğinden bir şey de diyemiyordu üstelik ve canı acayip sıkındı.

Bunun üzerine Vatoz öncülüğündeki elemanlardan oluşan eylem timi önce tanıdık bir yerde malum lafın yazdığı bir çıkartma bastırıp, sonra da minibüsün torpido gözüne yapıştırmışlardı. Amaç akşamüstü her günkü gibi minibüse binmesi beklenen teyzeye “mesaj” vermektir.

Ancak işler pek de planlandığı gibi gitmedi. Çünkü elemanlar, Türkiye’de yaşayan “sıradan” bir teyzenin, anarşist bir edebiyatçının derin lafını nasıl anlayacağını düşünememek gibi küçücük bir hesap hatası yapmışlardı. (İnanılmaz ama onlara göre teyze bunu okuduğunda, Erdem abiyle aralarında hafif felsefi bir muhabbet olması gerekiyordu.)

XXX

Büyük an tecelli edip, tezcanlı teyze muavin koltuğuna oturduğunda önünde iri puntolarla yazan “konuşmak yalan söylemektir” yazısını okudu. Sonra vakit kaybetmeden “bu da ne demek, kim demiş bunu Erdem bey” diye sordu. “Bizim çocuklar bana şaka yapmışlar, tanımam etmem bir şair miymiş, romancı mıymış artık bilmem” diye karşılık verdi Erdem abi. Ve ardından sıkışık akşamüstü trafiğinde geçmek bilmeyen dakikalar boyunca hiç susmadan bu lafın ne kadar “çirkin ve edepsizce” olduğu konusunda bir diskur çekti teyze. Öyle ki herhalde Burroughs duysa, tıpkı karısına yaptığı gibi, kafasına bir elma koyup silahıyla atış talimi yapardı.

Her neyse, Erdem abi salvolar karşısında küçüldükçe küçüldü, özürlerden özür beğendiremedi.

Olayın final sahnesinde ise son durakta tüm yolcular indikten sonra, küçük kalbi kırılan teyzeyi Magirus’uyla evinin kapısına kadar bırakırken görölüyordu.

XXX

Yaşadığı bu ağır vakanın ardından birkaç gün kontak kapattı. Tatil günlerinde onlarca “vicdanlı hikâye” dinledik ondan.

Dükkânı kapatmadan bir tanesini anlatayım da, bir gün yanındaki koltuğa otursanız nasıl biriyle karşı karşıya olduğunuzu bilin.

Sık sık aracına bindiği için artık tanıdık haline gelen bazı yolculara, küçük bir test yaparmış Erdem abi. Bir çeşit “iyi yürekli insan testi” bu. Sınavı geçen, arkadaş merhalesine yükselirmiş onun için.

Şöyle yapıyormuş. Hemen her gün minibüsünde gördüğü, yoksul olduğu her halinden belli olan yolculardan birini seçip, kendisine uzattığı paranın üstünü vermiyormuş. Paranın üstünü vermeyi unutmuş gibi yapıyormuş. Büyük ihtimalle cebindeki son parayı veren yolcu bunu söyleyemezse, yani kendi parasının üstünü bile istemeye utanırsa testi geçiyormuş. O artık Erdem abinin deyişiyle “güzel insan” kategorisine giriyormuş. Yıllarca bunu yaparak epey dost biriktirmiş.

XXX

Modern zamanlarda hâlâ böyle insanların olduğunu duymak belki size de iyi gelir diye anlattım tüm bunları.

Çünkü Erdem abi beni biraz karamsar bulup sık sık kendi üslubunca fırçalarken aslında size de mesaj yolluyor.

“Söyle etrafındaki okumuş yazmışlara da” diyor, “hem okudum hem yazdım, yalan dünya senden bezdim diyerek yaşanmaz evladım...”

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sözle etkili olma aşaması

Demiray Oral 02.09.2008

Orta yaşlı adamla genç kadın ağır bir kavga ediyorlardı.

Biz de gazete okur gibi yaparak, heyecanla yan masamızdaki kavgayı izliyorduk. Vatoz öyle pür dikkat kilitlenmiş durumdaydı ki, konsantrasyonunu bozuyor diye bana gazete sayfası çevirmeyi bile yasakladı.

Kavga sert ama centilmence geçiyordu. Sesler yükselmiyor, hakaret edilmiyordu.

Erkek çok sinirli ama inanılmaz beyefendiydi. Kadın ise gerilimi tırmandırmak için elinden geleni yapıyordu. Adamın ağzından geri dönülmez bir şeylerin çıkmasını ve bu işin burada bitmesini ister gibiydi.

Ancak amacına bir türlü ulaşamadı. Çünkü adamda tuhaf, tanımlanması güç ikinci bir kontrol vardı sanki.

Genç kadın sonunda hayatında başka biri olduğunu ima etti, bir şekilde onu aldattığını hissettirdi adama.

Ve finalde öyle bir şey oldu ki, hayatımızın en "entelektüel" kadın-erkek kavgasına şahit olduğumuzu fark ettik.

XXX

Adam ayağa kalktı. Biz içimizden "eyvah" derken o, sakın ama kararlı bir tonla şöyle dedi kadına: "Şu anda sana bir tokat attım kabul et. Çünkü aslında öyle yaptım. Ben tamamen öyle hissettiğime göre sen de tokat yedin..."

Kadının sersemlemiş bakışları altında oradan uzaklaştı.

Vatoz'la birbirimize baktık. Hatta aptalca bir gizli kamera şakasından bile kıldandık ama yaşananlar tamamen gerçektir.

Adam arkasına bile bakmadan uzaklaşırken, Vatoz "böyle birini bir daha bulamayız, gidip konuşalım" derdine düştü.

Onu şöyle ikna ettim: "Ne yani adamın omzuna vurup şöyle mi diyelim. 'Pardon haberiniz yok galiba, embedded sosyal demokrat Deniz Baykal sözle etkili olma aşamasının geride kaldığını açıkladı. Bu nedenle atacaksanız atın tokadı, kodunuz mu oturtun lütfen'..."

XXX

Bitmedi. Ortaköy'de deniz kenarındaki kafede tek başına oturmaya devam eden genç kadın, aradan iki çay geçtikten sonra cep aletine sarıldı. Biraz önce herkesin ortasında "tokat yediği" adamı ertesi sabah aynı yerde yeniden buluşmaya davet etti.

Vatoz "yaşasın yarın buradayız" dedi.

Ben ise bu arkası yarın piyesini merak etsem de itiraz ettim. "Senin için hava hoş tabii ama benim işim gücüm var arkadaşım. Kendin gibi hür general birini, misal mütekit paşa Büyükanıt'ı çağır. Hem belki o yeni bir Dolmabahçe mutabakatı yapıp sevenleri de barıştırır."

Aramızdaki didişme sonunda Vatoz beni, belki de hayatımın hikâyesini yakaladığıma ikna etmeyi başardı.

XXX

Ertesi sabah erkenden mekâna gittiğimizde, ikiliyi aynı masada otururken bulduk.

"Neyse bir şey kaçırmadık, onlar da yeni gelmişler, baksana daha çayları bile gelmemiş" dedi içi içine sığmayan dostum.

Yan masamızdaki konuşmanın harareti kısa sürede tavan yaptı.

Her şeye rağmen sevdiği kadının çağrısına karşı koyamayıp gelen adam, büyük hayal kırıklığı yaşıyordu.

Çünkü anlaşılan "yediği" tokat kadının ağrına gitmişti ve iyice hırpalayıp, intikam almak için çağırmıştı adamı.

Öyle şeyler anlattı ki gururunu kırmak için, Vatoz bile "tamamdır artık, adam birazdan Baykal'la aynı zihniyete kesin gelecek" deyip şiddetle etkili olma aşamasını beklemeye başladı.

Üçümüz de adama bakıyorduk.

O ise sabitlenmiş halde denize bakmaya devam etti.

Sessizlik uzadı. Bir ara repliğini unutmuş oyuncu çaresizliğiyle, yardım ister gibi bize doğru baktı. Ben hemen gözlerimi kaçırdım. Vatoz ise kesinlikle reddetse de, bana "vur vur" dermiş gibi geldiği için, masanın altından küçük bir tekme notasına maruz kaldı.

Sonunda adam eski sevgilisine döndü ve aynen şöyle dedi: "Kadın olmuşsun ama adam olamamışsın!"

XXX

Sonrasını bitirdiği filminde bir şeyler eksik kalan yönetmenin "şimdi ne haldeler" tadında ekrana getirdiği kısa notlarla anlatalım.

Ben

: Ohh yoo türünden bir ses çıkartarak, hafif şizo olduğuna karar verdiğim bu ortamdan ışık hızıyla uzaklaştım. Sakin bir hayat sürmekteyim.

Kadın

: Aynı kafede yeni sevgilisiyle kavga ediyor. Çok mutlu.

Vatoz ve Adam

: Vatoz, adamla tanışmayı başardı. İyi anlaştılar. Şu anda Vatoz'un "Yarım Kalmaya Mahkûm Kadın-Erkek Kavgaıları" isimli film senaryosu üzerinde çalışıyorlar.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ulus-üniter-laik ve derin devlet

Demiray Oral 05.09.2008

Neyse memleket normale dönmeye başladı. Yeni komuta kademesinin görevi devralmasıyla, her şey büyük bir hızla olağan mecrasına giriyor.

Bir ara medyadaki Pollyannalar'ın da etkisiyle, askerin Ergenekon olayında çetelerin tasfiyesine en azından karşı çıkmayacağını, en üst rütbeye gelmiş komutanların bile suçlandıkları zaman kurumsal himaye görmeyeceklerini filan zannetmiştik. Neyse ki, emekli paşalara cezaevinde "TSK adına" yapılan ziyaretle bünyeler normale döndü.

Zaten İlker Başbuğ görevi devralırken yaptığı Habermas katkılı konuşmalarda, memlekete günde üç öğün ulus devlet- üniter devlet- laik devlet reçetesi yazarken bir eksiklik hissetmiştik. Hani eskiden antibiyotik, yanında vitamin olmadan içilmezdi ya, o hesap. Reçetede görünmeyen diğer vitamin de artık ulus- üniter ve laik isimli kardeşlerinin yanına yazıldı: Derin devlet.

İnsanlar üzerinde defalarca denenmiş bu vitaminin sayesinde, yeni Kara Kuvvetleri Komutanı Işık Koşaner'in buyurduğu gibi "Ulus devletimiz demokrasi adına dağılmaya, insan hakları adına da bölünmeye mahkûm edilemeyecektir."

XXX

Tesadüf bu ya, önce embedded sosyal demokrat Deniz Baykal, Org. Başbuğ'un konuşması için "sözle etkili olma aşaması geride kaldı" diye başyapıt niteliğinde bir değerlendirme yaptı.

Sonra yeni Hava Kuvvetleri Komutanı Babaoğlu, "Ergenekon'un ne olduğu belli değil ki" dedi.

Ve hemen ardından, "yargıya sonsuz saygılarla" yapılan cezaevi ziyareti gerçekleşti. Genelkurmay'ın ziyaretle ilgili açıklamasında ise şu cümle yer aldı: "TSK'ya uzun süre hizmet veren iki emekli komutana yapılan bu ziyaret, TSK adına yapılmıştır."

Peki, o zaman gelin "TSK'ya uzun süre hizmet vermiş" bir başka komutanın hikâyesine bakalım.

XXX

Aktaracaklarım Ergenekon iddianamesinden. İddianame ve eklerindeki haber bolluğu arasında kendine yer bulup, bir yerlerde yayınladı mı bilmiyorum. Ancak, iddianamede "Ergenekon İle DHKP/C Bağlantısı" başlığı altında, Adana Jandarma Bölge Komutanı Temel Cingöz suikastıyla ilgili gizli tanıkların anlattıkları, çok önemli ayrıntılar içeriyor. Bakın Cingöz suikastı döneminde Dev-Sol örgütünün üst düzey sorumlularından biri olan "Dilovası" kod adlı gizli tanık neler anlatıyor: "Dev-Sol örgütüyle ilgili söylenebilecek en temel bağlantı gerçekleştirdiği suikastlarda kendini göstermektedir. Örgütün atılım yılları olarak tabir ettiği 90-91-92 yıllarında bir sürü seri cinayetler işlenmiştir."

"Dilovası" bunları, eski MİT mensupları Hiram Abas, Adnan Ersöz ile emekli paşalar İsmail Selen, Memduh Ünlütürk, Kemal Kayacan ve Temel Cingöz cinayetleri olarak sayıyor. Gizli tanık anlatmaya devam ediyor: "Bu eylemlerin yapıldığı dönemde örgütün her şeyine hâkim olan arkadaşlarımızla sonradan yaptığımız görüşmelerde o dönem örgütün eylem amaçlı böyle bir istihbarat çalışması olmadığını konuştuk." İddianameyi okumaya devam edelim: "Temel Cingöz suikastının faili Adnan Temiz ifadesinde, Temel Cingöz'ün istihbaratının (kaldığı jandarma lojmanlarına giriş çıkış yolları krokisi, generalin her gün sabah evden çıkışının saat saat gün gün belirtildiği) Dev-Sol örgütü Merkez Komite Üyesi Niyazi Aydın tarafından kendisine kapalı zarf içinde hazır olarak verildiğini beyan etmiştir."

Ve bir başka gizli tanık "İsmet" (O da Dev-Sol'un eski yöneticilerinden) anlatıyor: "Temel Cingöz Adana'da Adnan Temiz isimli Dev-Sol militanının başında bulunduğu ekipçe taranarak öldürüldü. Adan Temiz, Jandarma A Tipi Özel Kuvvetler'de görevli Yüzbaşı Necmi Suna'nın akrabasıdır."

Cingöz'ü öldüren Adnan Temiz daha sonra yakalanıyor. Ancak cezaevinde kendi örgütü tarafından infaz edilerek öldürülüyor. Ya da gizli tanık "İsmet" in deyişiyle "susturuluyor". Eski Dev-Sol'cu "İsmet" anlatmaya devam ediyor: "O dönemde Yüzbaşı Necmi Suna vasıtasıyla örgütün eylem için ihtiyaç duyduğu patlayıcı ve silahlar ile eylem istihbaratlarını tedarik ediyordum (...) 88-89 yıllarında kurulan Jandarma A tipi Özel Kuvvetler birliklerinde görevli subaylarla, örgütün talimatıyla görüşmeler yapıyorduk. Görüşmelerde silah, patlayıcı ve istihbarat konularında bilgi alışverişi yapıyorduk." Gizli tanık bu istihbaratların, yukarıda adlarını saydığımız MİT mensubu ve paşalara yapılacak suikastlarda kullanıldığını söylüyor. "İsmet" ayrıca, örgütte suikast istihbaratı çalışmalarının normalde kendi mensupları tarafından yapılarak merkeze rapor edilmesi gerekirken, başta Cingöz olmak üzere o dönemdeki cinayetlerde istihbaratların örgütün merkezinden dosyalarla militanlara verildiğini, bunun da örgütün tetikçi olarak kullanıldığını gösterdiğini söylüyor.

XXX

Merak ediyorum. Acaba "TSK'ya uzun yıllar hizmet vermiş" Temel Cingöz Paşa'nın ailesi bu iddiaları okuduğunda ne düşünüyor?

Adana Jandarma Bölge Komutanı'nı öldüren terör örgütüne istihbaratı jandarma verdi. Hiram Abas'tan, Kemal Kayacan'a kadar birçok suikastta Ergenekon şüphesi var. İddialar böyle.

Ve "Ergenekon'un ne olduğu belli değil ki" diyen Sayın Hava Kuvvetleri Komutanı, işte Ergenekon bu vahim iddiaların araştırılması için açılmış bir soruşturma, bir dava.

Kritik soru ise şu: TSK kendisiyle ilgili iddiaları açıklığa kavuşturma yönünde mi bir duruş sergileyecek, yoksa üstünü kapatmak için cezaevi ziyaretleriyle yargıyı etkilemek yönünde mi?

Bir de hatırlatma. Artık antibiyotiğin yanında vitamin alma devri geçti.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir yazı nasıl yazılmaz

Demiray Oral 09.09.2008

Bir hayalim daha gerçek oldu. Okulların açılması vesilesiyle haftalardır nasıl bir olağanüstü hal yaşanacağı ilan edilen İstanbul'da 8 eylül pazartesi günü sabahını (yani dünü) trafikte, direksiyon başında geçirdim.

Oysa uzun zaman sonra ilk kez gazeteye yollayacağım yazıyı evden yazacağım için, hafta sonu boyunca eksik olan alt yapıyı tamamlama savaşı vermiştim. Hedefim mütevazıydı. Pazartesi sabahı erkenden hayata başlayıp, kahvemi içerek gazetelerimi okumak ve sonra da kimseye "nerde kaldı yazı" diye elektronik posta koyma fırsatı vermeden işimi bitirmek.

Ancak pazartesi sabahı elimde tuttuğum şey kahve fincanı yerine direksiyon olduğuna göre, tahmin edebileceğiniz gibi işlerin yolunda gittiği pek söylenemezdi.

XXX

Aslında her şey hafta sonunda, eksik alt yapıyı tamamlama çalışmalarım sırasında başladı. İlk iş olarak her sabah eve düzenli olarak üç gazete getiren kapıcımız Osman'ı aradım ve pazartesi gününden itibaren alınacak gazetelerin sayısının artacağını, yapacağım listeyi pazar gecesi sokak kapısına bırakacağımı söyledim. Aylardır eve her gün *Taraf* getirmesine rağmen benim yazı yazdığımdan kesinlikle haberi olmayan, hatta ne iş yaptığımı da artık anlamaya çalışmaktan vazgeçen Osman, her zamanki gibi kafa sallayıp uzaklaştı. İlk aşamayı halletmiştim, "yap bunları" yazılı listeme safça ilk artıyı koydum.

Sıra ikinci ve en hayati meseleye gelmişti. Evde uzun zamandır kullanılmadan duran eski bir dizüstü bilgisayar vardı ama kendileri lepi topu Q klavye bir şahsiyetti. Acil bir cinsiyet değiştirme operasyonu ile F klavye yapılmalıydı. Cumartesi günü hemen arabaya atlayıp ameliyathanenin yolunu tuttum. Bilgisayarı bırakıp, geri alacağım akşamüstüne kadar oylanmak için bir kafeye gidip oturdum. Bekleme yaparken, birkaç haftadır birikmiş gazetelerin kitap eklerine göz atmaya başladım. Eklerden birinde, üç isim sahibi Türk yazar-şairlerden biri, çocukluğundan beri nasıl çılgınca okuduğunu anlatıyordu. Arkadaş, kaptırdığı bir günde normal okuma ortalamasının 1.200 sayfa olduğunu söylüyordu. Üç isimli karizmatik şahsiyetler karşısında ömür boyu hissettiğim doğal eziklik, ortalama 1.200 sayfa okuma eklenince bütünüyle bir yenilgiye dönüşmüştü.

O ruh haliyle mekândan kalkıp bilgisayarımı almak üzere arabaya atladım. Sıkışık trafikte ağır ağır giderken hesaplamaya başladım. Günde 1.200 sayfadan haftada beş gün okusa 6.000 sayfa eder, yılda eder 72 bin sayfa...

Kendime iyice acımaya başlamıştım. Ben ki, ilk ciddi okuma teşebbüsünü ilkokul 4. sınıfta "Türkçe Sözlük" ile yapmışım ve "C" harfine kadar süren bu teşebbüsüm de ablamın durumu fark etmesiyle yarım kalmış. Bir ara "acaba bugüne kadar hayatımda toplam 1.200 sayfa okudum mu" diye bile aklımdan geçirdim. İçimdeki ses bu soruya "yok artık o kadar da değil" diye cevap verirken, birisinin arabanın camına vurduğunu fark ettim. Camı açıp, "söyle bakalım arkadaşım günde kaç sayfa okuyorsun" diyecektim ki, adamın elinde bir tampon tuttuğunu görüp vazgeçtim. Daha dikkatli bakınca, bunun benim arabamın tamponuna çok benzediğini düşündüm. Ve adam konuşunca onun benim tamponum olduğunu anladım. "Motosikletimle yanlışlıkla arka tamponunuza çarptım, yerinden çıktı ama fark etmediniz bile, neyse ki kırmızı ışık yanıyordu da sizi yakaladım" dedi. Bütün saçma işlemleri bir an önce tamamlamak için önüme gelen her şeyi imzaladım. Çünkü cinsiyet değiştiren bilgisayarım, zamanında yetişemezsem kötü yola düşebilirdi. Bu durumda ben de mahallesindeki internet kafede yazı yazan ilk köşe yazarı unvanına kavuşurdum.

XXX

Her neyse, bilgisayarımı dükkân kapanmadan aldım ve eve döndüm. Zor da olsa cumartesi gününden bütün işleri bitirmiştım. Zafer sarhoşluğuyla "yap bunları" listesini yırtıp attım.

Pazar gününü uzun zamandır hasret kaldığım bir şekilde, yatay durumda geçirdim. Daha doğrusu geçiriyordum ki, ilk felaket haberi geldi. Arayan bana çarpan kibar motosikletliydi. Arabanın tamiri için pazartesi gününe randevu verdiklerini, sigorta eksperinin de geleceğini, gitmeyi unutmamamı yoksa en az bir hafta sonraya randevu verebileceklerini söyledi. Kötü bir şey söylememek için hiçbir şey söylemeden kapattım telefonu. O ruh haliyle çalışma odasına daldım. Pazartesi sabahını OHAL koşullarındaki İstanbul'da geçireceğime göre bari yazımı erken yazmaya çalışayım diye düşündüm. Bilgisayarı açtım. Her şey yolundaydı. Yazmayı planladığım konuyla ilgili internette yer alan eski haberlere bakmak istedim. O anda anladım ki bizim internetimiz kesikti, yoktu, inek içmişti, yanmış bitmiş kül olmuştu.

XXX

Günün kalanında akşama kadar TV seyrederek kendimi uyuşturdum. Hava kararınca, pazar günleri izinde olan kapıcımız Osman'la daha önce konuştuğumuz gibi, 10 gazetelik listemi sokak kapısına bıraktım. Huzursuz bir uykudan sonra pazartesi sabahı sanki tatil bitmiş de okula başlıyormuşum gibi sıkıntıyla kalktığımda, kapıda sadece üç gazete ve bir ekmek vardı. Nedense hiç şaşırmadım.

Hemen evden çıktım. Arabayı servise bırakıp geri döndüğümde saat 12'yi geçiyordu, internetim yoktu ve sadece Gürcüce bilen temizlikçi bir kadın erkek neslinin baş düşmanı elektrikli süpürgeyle çalışma odamı tarumar ediyordu.

O sırada kapı çaldı. Gelen Osman'dı. Gazeteleri niye almadığını sordum. Şöyle cevap verdi: "Hepsini bugüne mi istedin sen... Ben nasılsa okuyamazsın diye onları her gün üç üç sırayla alıcam sandıydım..."

Kapıyı kapattım. Fonda, torbası dolan elektrikli süpürge'nin şahane sesi vardı.

Anne, sana sesleniyorum. Beni niye üç isimli karizmatik bir entel olarak doğurmadın?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bizim Evren'in sırları çözülecek mi?

Demiray Oral 12.09.2008

Güzel bir eylül sabahının hafif ürperten esintisi açık pencereden yattığım odaya doluyordu.

12 yaşına basalı birkaç hafta olmuştu henüz.

Erdek'te yaz tatilinin son günlerini geçiriyor, heyecan ve sıkıntı karışımı bir ruh haliyle yeni adım atacağım ortaokulun açılmasını bekliyordum.

Saat çok erkendi ama salondan gelen sesler evimizde olağan dışı bir hareketlilik olduğunu gösteriyordu.

Günlerden 12 Eylül 1980'di.

Darbeye uyanmıştım ve dünyadan haberim yoktu.

XXX

Uyku mahmuru bir halde yataktan kalktım. Evin en küçüğü kontenjanından her zamanki gibi sabah mızızlığı hakkımı kullanmak istedim. Ama kimse bana yüz verecek halde değildi.

Herkes çıt çıkarmadan oturuyor, sessizliği radyodaki askerî marşlar ve bas bariton sesli bir adamın konuşmaları bozuyordu.

O anı hiç unutmuyorum.

Yıllarını CHP'de siyasete adanmış olan dedem yanıma geldi ve bana şöyle dedi: "Askerler ihtilal yaptı, örfi idare ilan edildi oğlum..."

Bana söylenenlerle ilgili en ufak bir fikrim yoktu. Henüz sadece evimize alınan gazetelerin spor sayfalarını okuma aşamasındaydım.

"İyi o zaman ben denize girmek için aşağı iniyorum" diye karşılık verdim.

Bunun üzerine babam, dışarı çıkamayacağımı çünkü sokağa çıkmanın yasak olduğunu anlattı. İşte bunu duyunca biraz kızmıştım ihtilale. Ne yani bütün gün evde mi oturacaktık? Ayrıca niye evde oturmamız isteniyordu ki? Hem sonra kimse dışarı çıkmazsa bakkala, fırına nasıl gidilecekti, basket maçımız ne olacaktı?

Elbette o sırada kimsenin benim sorularıyla ilgilenecek vakti yoktu.

Başımın çaresine bakmaya karar verdim. Sokağa çıkmak yasaksa balkona çıkmak da yasak değildi ya? Arka balkona çıkıp oturdum.

İlk gördüğüm şey, ilerideki boş araziden yükselen dumanlar oldu. Zaman geçtikçe dumanlar giderek artıyordu ve etrafında birileri koşuşturuyordu.

İtfaiye koluna yıllarını vermiş öğrenci duyarlılığıyla, yangın çıktığını sanıp hemen bizimkilere haber verdim. Aldığım cevaba çok şaşırmıştım. Gençlerin, kitaplarını yaktıklarını öğrenmiştim çünkü.

"Peki, biz de yakacak mıyız evimizdeki kitapları" diye sordum.

“Hayır, yakmayacağız” dedi babam. Annem yine de evimizde kitaplar olduğundan kimsenin yanında söz etmememi sıkı sıkı tembihledi.

XXX

Sonraki günler, tek kanallı memleketimizin siyah beyaz TV’sinde üniformalı bir generalin anlattıklarını dinlemekle geçti.

“Evren Paşa” adındaki bu adam konuşurken genelde arkasında dört general daha bulunuyordu. Hatta bu nedenle onlara “beşi bi yerde” denerek dalga geçildiğini evdeki muhabbetlerde duymuştum. Tabii yine, sakın kimsenin yanında söylememem tembihiyle birlikte.

Darbe, küçük Anadolu şehrindeki küçük hayatlarımızın bir parçası haline gelmiş, ortaokul günlerim başlamıştı. Bir gün hepimizi okulun bahçesine toplayıp, şehrimize gelen Evren Paşa’yı karşılamaya götürdüler.

Yağmurun altında saatlerce bekledikten sonra, epey yükseklerde olan kürsüde Evren Paşa göründü. Orada toplanan binlerce öğrenciye memleketi nasıl anarşistlerden kurtardıklarını uzun uzun anlattı.

Sonra hiç unutmuyorum, hemen hemen aynen şöyle dedi: “Anarşistleri destekleyenler her yerde olabilir. Hatta ailemizde bile olabilir. Ancak bizim asıl ailemiz vatanımızdır. Bu nedenle anarşistlerden yana olanlar ailemizde bile olsa onları ihbar etmeliyiz. Öğretmeninize söyleyin, mahallenizdeki polise, askere söyleyin... Zaten hepsi tek tek yakalanacaklar. Siz kendiniz ihbar ederseniz daha az ceza alırlar.”

Evren Paşa’nın bu konuşmasından sonra ailesini ihbar eden çocuklar üzerine epey bir şehir efsanesi dolandı ortalıkta.

Merak etmeyin, ben böyle bir şey yapmayı aklımdan bile geçirmedi.

Sadece gerçek bilançosu hiçbir zaman ortaya çıkarılamayan 12 Eylül darbesine ilişkin çocukluğumun en travmatik anısını yazıp kurtulmak istedim.

XXX

İzliyorsunuzdur, bilim adamları topladılar CERN’de evrenin sırlarını çözmek için müthiş bir deney yapıyorlar.

Biz ise, 12 Eylül’ün bilmem kaçınıcı sene-i devriyesini idrak ettiğimiz bugün, henüz kendi Evren’imizin sırlarını bile çözmekten aciziz.

Ünlü bilim adamı Stephan Hawking, “100 dolarına bahse girerim deney başarısız olacak, evrenin sırlarını çözemeyecekler” demiş.

Valla katılıyorum!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Olmasa mektubun!

Demiray Oral 16.09.2008

Tamam işte, sonunda mevzu “Olmasa mektubun / Yazdıkların olmasa / Kim inanır senle ayrıldığımıza” kıvamına geldi dayandı.

Öğrendik ki, ülkenin en büyük medya grubunun patronu, başbakana mektuplar yazıp bazı talep ve beklentilerini iletmış. Başbakana göre bu taleplerinde Aydın Doğan, bir hokus pokus ile yayıncı şapkasından işadamlığıyla ilgili istediği imtiyazları çıkarıvermiş.

Doğan’a göre ise ortada bir hokkabazlık filan yok. Yaptığı Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığının kendisine verdiği hakkı kullanmakmış.

XXX

Gazeteler “Doğan – Erdoğan savaşları” broşürüne dönüşüp, seviye “benim patronum haklı – emret başbakanım” basitliğinde seyretmeye başlayınca, doğal olarak tartışmanın gazı da erken kaçtı. Bizim Vatoz’un deyişiyle tam bir “sabaha kadar oynasalar berabere biter” durumu.

Oysa medya – siyaset ilişkilerinde bir milat olması umut ediliyordu bu tartışmanın.

Peki, günlerdir ortaya dökülenlerden sonra aslında yeni bir şey öğrendik mi?

Bence hayır.

Kirli ilişkilerle ilgili bazı şeyler çok daha açık şekilde söylendi, o kadar. Zaten bildiğimiz, hissettiğimiz bir ilişki biçimi bir kez daha teyit edilmiş oldu. Ama açıkça söylenen o şeylerden bu ülkede yaşayan insanların zaten hiçbir kuşkusu yoktu.

Sokağa çıkıp gündemi ortalama takip eden birini çevirin veya gün boyu radyoda haber bülteni sektirmeyen bir taksiciye sorun, takır takır sayıversin size.

Neleri mi?

Gazete patronlarının bugüne kadar hep “imtiyazlı” kişiler olduklarını.

Patronların bu imtiyazları, gazetecilik dışında yaptıkları işlerde kullandıklarını.

İhaleleri, kredileri bu imtiyazlar sayesinde aldıklarını.

Şimdi Aydın Doğan imtiyazsız hale getirilirken, Ak Parti'ye yakın bazı medya patronlarının dibine kadar imtiyazlı olacağını.

Hükümetin bu imtiyaz dağıtma meselesini sona erdirmek için, iktidardaki altı yılı boyunca olduğu gibi bundan sonra da hiçbir düzenleme yapmayacağını.

Medya patronlarının da bu imtiyaz müessesesinin ilelebet baki kalmasını istediğini.

Erdoğan ile üç gün sonra barışırsa Aydın Doğan'ın imtiyazlarını aynen geri alacağını.

Çünkü aralarındaki kavganın ilkesel değil “tamamen duygusal” sebeplerden kaynaklandığını.

Siyaset dünyasının kendi kirlerini aklaması için medyayı “benim güzel çamaşırhanem” kıvamında bir yere dönüştürdüğünü.

Medya patronlarının da talepleri karşılandığı sürece bu durumdan hiçbir şikâyetleri olmadığını...

Daha sayayım mı?

XXX

İşte Türk toplumu tüm bunları ezbere sayabildiği için medyaya da siyasilere de güvenmiyor.

Özellikle medyayla ilgili güvensizlik yıllar geçtikçe artık kemikleşmiş durumda ve kırılması çok zor.

Bir arkadaşım, her gün okuduğu çok sayıda gazeteyle olan “hastalıklı” ilişkisini şöyle anlatmıştı bir keresinde: “Eve her gün ortalama üç-dört gazete alıyorum. Her grubun gazetesini okuyorum, çünkü tek başına hiçbirine inanmıyorum. Ancak tek tek hiçbirine güvenmeyince, farklı gazeteleri okumak da sorunu halletmiyor. Buna rağmen neden hâlâ bir sürü gazete almaya devam ettiğimi düşündüm ve şu sonuca vardım. Durumum bir bakıma, memlekette yayımlanan günlük futbol gazetelerinin okuyucusuna benziyor. Bu gazeteler, yıllardır her sezon olur olmaz, yalan yanlış bir ton ünlü futbolcuyu üç büyüklere transfer eder durur. Biz de bunların yüzde 99,9’nun yakıştırma olduğunu adımız gibi biliriz ama yine de onları okumaya devam ederiz. Neden? Çünkü o ünlü futbolcuların kendi takımımıza transfer olduğunun hayalini bile kurdurmaları iyi gelir. Ancak gazete satmak için yalan söylediklerini de asla unutmayız...”

XXX

Doğan – Erdoğan savaşlarının gazetelerde yarattığı köşe yazısı enflasyonu arasında, yaşananlara şimdiye kadar tek farklı yaklaşan, konuyu sosyolojik bir zemine oturtan Hasan Bülent Kahraman oldu. Pazartesi günü *Sabah*’taki köşesinde “Anadolu – İstanbul Meydan Muharebesi” başlığıyla yazdığı yazıyı kaçırdıysanız yazık olmuş. Kahraman şöyle diyordu: “Bugünkü iktidar belki de Cumhuriyet tarihinde ilk kez (doğru veya yanlış) yerleşik burjuvaziyi karşısına alıyor. Bu sadece Doğan – Erdoğan tartışması değildir. Bu bana kalırsa AKP – burjuvazi çatışmasıdır. Anadolu’ya dayanan, farklı bir sermayeden yana olan, yeni bir sosyo-politik dinamik yaratmaya çalışan AKP nihayet burjuvaziyle büyük savaşına girdi.”

Yani yapılan birçok yorumun aksine, bugün yaşananlar geçmişteki bazı örnekleri gibi üç gün sonra unutulacak siyaset – medya savaşlarından değil. Bu “beklenen” ve “kaçınılmaz” olan bir savaşı Kahraman’a göre.

Durum yine o şarkının minvalinde seyrediyor gibi geliyor bana da.

Bir taraf ötekine “Neydi bir arada tutan şey ikimizi / bırak bana anlatma imkânsız sevgimizi” diyor ve meydan muharebesi başlıyor.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kriz, Tarantino, Shakespeare

Demiray Oral 19.09.2008

İnsanın erken uyarı sistemi işlevini gören bir arkadaşı olmasının faydaları saymakla bitmez. Bu nedenle saymayacağım. Ancak şunu söyleyebilirim ki kesinlikle her eve lazım.

Ne demek istediğimi müsaadenizle anlatmaya çalışayım.

Farkındasınızdır, “küresel ekonomik kriz” durumları, kendimizi uzaylı gibi hissetmemizi sağlayan bütün o literatürüyle yine kapımıza dayandı. Makro kırılğanlıklar, fonlamalar, portföy yatırımları, likidite sorunları, uzun erimli sanayi stratejileri filan havada uçuşmakta. Onlar havada uçuştukça, çocukken otobüste kitap okuduğum anlarda olduğu gibi benim midem bulanmakta.

XXX

Her neyse, bu küresel kriz durumlarına karşı herkes bir süredir kendince tedbir almaya çalışıp, kriz olur mu olmaz mı diye yüksek ekonomi bilgisi olan şahsiyetlere danışıyordu. Ekonomiden hiç hazzetmeyen ve zerre kadar anlamayan ben ise “krizsavar İsmet”in gözünün içine bakmaktaydım.

Krizsavar dediysem, öyle sivrisinek kovucu tabletler gibi fişe falan takılmıyor elbet kendileri. Bu elemanın özelliği, memlekette bir kriz yaşanacaksa mutlaka en az birkaç ay önce işten çıkartılması. Yaklaşık 18 yıldır özel sektörde çalışıyor, şimdiye kadar üç kere kapının önüne konmuş durumda, üçü de ağır krizlerden hemen önce ama ortalık henüz süt limanken oldu. Bunlardan birine ben de şahit oldum. Hiç unutmuyorum. Ecevit’in Cumhurbaşkanı Sezer’in kafasına fırlattığı Anayasa kitapçığıyla başlayan krizden bir ay önce, ortada henüz fol da yumurta da yokken İsmet gizemli bir şekilde işsiz kalmıştı.

“Kriz geliyor dostlar” diye erken uyarı işlevini yerine getirmeye kalkıştığında ise fena dalga geçmiştik.

Ancak tarih onu haklı çıkarmaya devam edince müritleri hızla arttı. Hikâyesi dilden dile yayıldı. Arkadaşlarımızın anneleri, “bir ara bakayım İsmet’in işinde her şey yolunda mıymış” diye oğullarına telefonlar açmaya başladı.

XXX

Geçen aybaşında İsmet’in yeniden işten atıldığını Vatoz’un “son dakika” telefonuyla öğrendim.

Ertesi gün aradığımda, “yakında gündüzleri hep birlikte TV’lerdeki kadın programlarını seyrediyor olacağız” mesajını almıştım. Kötü haber ışık hızıyla yayıldı. Ona biat edenler hemen eşi dostu aramaya başladılar.

Herkes kendine göre bir pozisyon aldı. Kimileri dolar aldı, kimileri dolarını sattı. Biz ise Vatozla olmayan pozisyonumuzu korumaya karar verip, şahane kaderciliğimizle beklemeye geçtik.

Bu nedenle haftaya, bütün kara parçalarında Afrika dahil nur topu gibi yeni bir krizle girdiğimizde hiç şaşırmadık.

İsmet ise bir kez daha test edilip onaylanmanın gururuyla kahvede tebrikleri kabul ediyordu.

Ancak İsmet'in kriz karşıtı hareketlerin odağı olması, normal şartlardaki oda sıcaklığında hep en ilgiye mazhar insan olmaya alışmış Vatoz'un canını feci halde sıktı. Çalınan rolünü geri almak isteyen ayrıntıların insanı Vatoz, ertesi gün elinde bir adet Shakespeare kitabıyla geldi kahveye. Gündemi yeniden kendisine çevirmek için, masada tek başına sessizce oturup kitabını okur gibi yaparak avını beklemeye başladı. Ve meraklı bir avın sorusu gecikmedi. Bu soru sayesinde ben de son zamanlarda duyduğum en akıllara ziyan açıklamayla tanışmış oldum.

XXX

Vatoz neden deliler gibi Shakespeare okuduğuna, çok satan bir gazetenin 2. sayfasındaki bir haberi gözümüze sokarak cevap verdi. Haberde Didem Erol adındaki bir foto-model, manken, oyuncu yani modern zamanlardaki adıyla "sanatçı", hafiften öne eğilmiş silikonlu bir fotoğrafıyla şöyle diyordu (lütfen sonuna kadar okuyunuz): "Buralara diğerleri gibi oturarak gelmedim. Kıskanmayın ne olur. Kimse bilmiyor ama Kevin Costner İstanbul'a geldiğinde onunla kaldığı oteldeki odasında sabahladım. Çok güzel zaman geçirdik. Sosyetik kadınlar kapıda beklerken ben içerideydim. Buradaki gerçek sanatçılar soyunup poz verdiğim için beni dışlıyor. Halbuki ne Oliver ne de Tarantino bana bunu yapmıyor. Onlarla oturup Shakespeare konuşuyorum."

İşte tişört yaptırıp giyilecek laf diye buna derim ben!

Kadim dostum haksız mıymış kendini Shakespeare'e adamakta?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İşte gazete boykotunun gerçek yüzü

Demiray Oral 23.09.2008

Bakkal Mahir...

Ankara'daki Ak Parti Genel Merkez binasına gazeteler ondan gidiyor.

Yani son dönemin en mühim şahsiyetlerinden biri kendileri.

Başbakan Erdoğan'ın parti teşkilatına “almayın bunların gazetelerini” çağrısından sonra neler oldu?

Merak edilen bu sorunun cevabı onda.

Ak Parti'nin şahane sonradan görme plazasına “bunların gazeteleri” alınmaya devam ediyor mu, etmiyor mu?

Bakkal Mahir açıklıyor.

Yok arkadaşım, bana değil elbette.

Başkentin yüksek siyasetinden de alçak siyasetinden de anlamam ben.

Ak Parti'nin bakkalından bu çok özel bilgiyi alan *Hürriyet*'ten Fatih Çekirge.

Ancak nasıl olmuşsa olmuş, kesinlikle birinci sayfalık bu bilgi Çekirge'nin sayfasının en dibinde kalmış gitmiş.

Ben de her zamanki gibi dev bir hizmette bulunup, *Vaziyet* okurları için araklıyorum.

Azıcık sonra filan da değil hemen şimdi üstelik.

İşte bakkal Mahir'in, TV haberciliğinin muhteşem klişesiyle “gazeteleri boykot tartışmasına son noktayı koyan” sözleri: “Abi üç gün önce gazete vermeyi ben kestim. Çünkü çok borçları birikti. Uzun süredir aldıkları gazetelerin parasını ödemediler. Onlar ödemeyince ben de gazete vermeyi tümünden kestim...”

Ne demeli ki şimdi?

İster inan ister inanma.

Biraz da gülelim.

Buyur buradan yak.

Ya da en iyisi bakkal Mahir şöyle desin: “Ak Parti ne kadar borcu olduğunu açıklasın. Cumartesiye kadar süre size, açıklamazsanız ben açıklayacağım...”

Yok, yok şu daha güzel: “Tayip Erdoğan bu borçlarla ilgili bana mektuplar yazdı. Ancak genel başkan şapkasıyla yazdığı mektuplarda başbakan şapkasıyla bazı taleplerde bulundu. Yani şapkalarını birbirine karıştırdı... Sevsinler seni, boykotçu Erdoğan...”

XXX

Bu konuyu noktalamadan, bir de istirahatım olacak.

Ankara gazetecisi abilerim, ablalarım. Bu şahane haberle ilgili tüm ayrıntıları öğrenmek, iktidardaki partinin gazetelerini kesen bu kahraman bakkalı yakından tanımak istiyoruz.

Zahmet olacak ama...

XXX

Hazır zahmet olacak demişken, eğer yüzsüzlük gibi algılanmazsa bir haberle ilgili daha bilgi rica edecektim.

Hani şu bir türlü kendisinden kurtulamadığımız Nobel ödüllü tek Türk var ya, mevzu işte onunla ilgili.

Daha doğrusu onun yargılandığı davada, Yargıtay'ın paralimpik direnişiyle ilgili.

Hatırlarsınız, Orhan Pamuk'un İsviçre'deki bir dergiye verdiği röportajda, "Bu topraklarda 30 bin Kürt, 1 milyon Ermeni öldürüldü. Kimse söylemeye cesaret edemiyor, ben ediyorum" dediği öne sürülmüştü.

Davacılar arasında Ergenekon örgütü üyeliğinden cezaevinde bulunan avukat Kemal Kerinçsiz ile İstanbul Şehit Anaları Derneği de var. Pamuk'tan 36 bin YTL tazminat istiyorlar. Dava yaklaşık üç senedir sürüyor.

Kerinçsizgiller "Türk milletinin bir ferdi olmaları nedeniyle yansıma yoluyla kişilik haklarına saldırı olduğunu" iddia ediyor.

Şişli 3. Asliye Hukuk Mahkemesi hâkimi Ayser Oktay ise "öyle yansıma olmaz" deyip davanın reddine karar veriyor.

Dava Yargıtay'ın önüne gidiyor. Ve Yargıtay, hâkim Ayser Oktay'ın kararını bozuyor. Yani "davayı reddetme" diyor. Bunun üzerine Orhan Pamuk davası yeniden Şişli 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin önüne geliyor.

Memlekette biraz hukuka bulaşmış olan herkes bilir ki, Yargıtay'dan dönen davalarda yerel mahkeme kendi kararında çoğunlukla direnmez. Yanlış hatırlamıyorsam, bu konuda yapılan bir araştırmaya göre mahkemelerin Yargıtay kararlarına uyma oranı yüzde 80 civarındaydı.

Ancak cumartesi günü birkaç gazetede, o da sinek kakası büyüklüğünde yer alan haberlerden öğrendik ki Pamuk davası hâkimi kararında yine direniyor.

Yani davanın bir kez daha reddine karar veriyor.

Şimdi dava bildiğim kadarıyla Hukuk Genel Kurulu’nun önüne gidecek. Ve oradan çıkacak karar kesin olacak.

Ama ben bu aşamaya kadar yaşanan hukuki süreçte bazı soruların cevaplarını çok merak ediyorum.

Mesela Yargıtay Orhan Pamuk’un, Kerinçsizgiller’e tazminat ödemesini hangi gerekçelerle istedi?

Yerel mahkemenin davanın reddi yönünde verdiği kararı bozarken nelere dayandı?

Aynı şekilde Şişli’deki direnen hâkim, Yargıtay’ın “davayı kabul et” hükmünden sonra verdiği kararda neler diyerek kendi kararında ısrar etti?

Bana bu işin altından bazı gazetelerimizin pek sevdiği dille “Yargıtay’dan hukuk dersi gibi karar” başlığı çıkacak gibi geliyor.

Ama çok tartışılacak türden bir hukuk dersi.

Neler öğreneceğiz bu seferki hukuk dersimizde merak eden yok mu?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kazanan Televizyon olacak

Demiray Oral 26.09.2008

Kim ne derse desin, ben yıllardır böyle heyecanla beklenen bir TV düellosu görmedim.

Kılıçdaroğlu-Fırat randevusu için ligin son haftalarına girilirken oynanan derbi maçı gibi hazırlık vardı izleyici cenahında.

Birlikte seyretmek için arkadaşlar arasında randevular verildiğine, yılbaşı sofrası kıvamında alışveriş hazırlıkları yapıldığına bizzat şahidim.

Sadece “var mısın iddaaya” diye bahis oynanması eksik kaldı valla.

XXX

Evet, tartışmanın konusunu sorsan büyük ihtimalle on kişiden dokuzu cevap veremez.

Bu tartışmadan somut bir sonuç çıkar mı? Çıkmaz elbet, ona da eyvallah.

Ama şu “Meclis’in itibarını zedeleme” geyiğini kimse yapmasın Allah aşkına.

Çünkü vıcık vıcık sahtekârlık kokuyor.

Meclis’in kendi saygınlığını, western filmlerinde atın arkasına bağlanan kovboylar gibi nasıl yerlerde süründürdüğünü gösteren bir ton örnek sayar bu millet bir çırpıda.

Her neyse, düello henüz başlamadan bu yazıyı yazdığım için medya kimi galip ilan edecek bilemiyorum.

Ya da hangi medya hangisini galip ilan edecek?

Ama şunu biliyorum ki, bu düellodan kimsenin gerçeklerin ortaya çıkmasını falan beklediği yok.

Zaten galip gelen de gerçekleri ortaya çıkaran, belgeleri ekranda sallayan taraf olmayacak aslında.

Geçmişte de örneklerini gördüğümüz gibi “rolünü” iyi oynayan kazanacak.

Sözlerin nasıl söylendiği söylenenlerin içeriğinden, bırakılan izlenim eldeki belgelerden daha önemli olacak.

İkna edebiliyorsan istersen Fırat'ın birikmiş su faturalarını salla kameralara fark etmez.

Ya da Kılıçdaroğlu'nun ilkokulda gofret çaldığı bakkalı ortaya çıkar, o da tutar.

XXX

Düello öncesinde Vatoz'la çocukluğumuzdan bu yana TV ekranında izlediğimiz, çoğunu Uğur Dündar'ın yönettiği mühim tartışmaları konuşuyorduk.

Yaptığımız nostaljik yolculuk sonunda, birinciliği 1983 seçimleri öncesinde TRT'de izlediğimiz Özal'lı, Calp'li, Sunalp'li açık oturuma verdik.

Çünkü o canlı yayın, televizyonun asla sadece televizyon olmadığını ve rolünü kötü oynayanın akıbetini en şahane gösteren tartışmaydı.

XXX

12 Eylül darbesinden sonra ilk genel seçim yapılacak.

Saha, malum sebeplerden dolayı demokratik bir seçim yapmaya hiç elverişli değil.

Darbeci tayfası, emekli general olan Turgut Sunalp'e kurdurdukları Milliyetçi Demokrasi Partisi'nin (MDP) seçimi kazanması için hiçbir fedakârlıktan kaçınmıyor.

Diğer iki isim, Halkçı Parti'nin başındaki Necdet Calp ile ANAP'ın lideri Turgut Özal.

Yaklaşık üç yıldır askerlerin yönettiği memlekette genel beklenti, Sunalp'in seçimi kazanacağı yönünde.

Ta ki o geceye kadar...

O gece, üç lider memleketin tek TV’si olan TRT’de buluştu.

Ekranın siyah-beyaz olduğu, birine moderatör desen küfür ettin diye kavga çıkacak günler.

Turgut Sunalp favorisi olduğu o seçimleri, ne emekli asker olduğu için milletin darbeye olan tepkisinden, ne seçimden bir gece önce TV’ye çıkıp açıkça onun adına oy isteyen Kenan Evren’e olan antipatiden, ne bir röportajında “karakolda kadınlara copla tecavüz edildiği doğru mu” sorusuna “ne münasebet elimizde taş gibi delikanlılar var” diye cevap verdiği için, ne de partisinin amblemi bir horoz olduğu için kaybetti.

O gece TV’de kaybetti.

Neden kaybetti biliyor musunuz?

TRT’deki açık oturumda yaptığı konuşmaları, önündeki kâğıtlara bakarak yaptığı için kaybetti.

Yani irticalen konuşamadığı için.

Ertesi gün hem sokaktaki, hem de gazetelerdeki yorumlar şu minvaldeydi: “Gördün mü Sunalp Paşa önüne konulan kâğıtlarda yazarları okudu... Özal ile Calp çatır çatır konuştu halbuki...”

Ve önündeki kâğıtlardan kopya çeken Sunalp’e kimse oy vermedi.

Seçim sonuçları MDP için tam bir fiyasko oldu ve Özal’lı günler başladı.

Sunalp de yeni çıktığı siyaset sahnesinden bir daha geri dönmemek üzere silindi.

Kılıçdaroğlu-Fırat düellosu da büyük ihtimalle kaybedenin siyasi hayatında dönüm noktası olacak.

İkisinden biri mutlaka kaybedecek.

Umarım, onunla birlikte “doğrular” da kaybetmez.

Kesin kazanacaklar listesine ise iki madde var.

Birincisi Televizyon, ikincisi Uğur Dündar.

Saat yaklaşıyor.

Hakem sahaya çıktı. Takımlar da gelmek üzere.

Tribünler tıklım tıklım dolu.

Dünya Kupası’nı seyrettiğim koltuğumu da acayip özlemişim.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

PKK’ya ‘terörist’ demeyen berber

Demiray Oral 30.09.2008

İsteyenin dört dörtlük Ramazan Bayramı, isteyenin Şeker Bayramı, öyle münasip görenin sadece Ramazan Bayramı kutlu olsun.

Ne şahane bir bayram sabahı değil mi, birbirinden çılgınca nefret eden ve amip gibi bölünen bir toplum olduk sonunda.

Bayram kutlamanın bile fraksiyonları var artık.

Oysa adettendir, bayramda ksler barıştırılır.

Peki, memleketin hangi ksknn ötekiyle barıştırsak adı bile doktrinde tartıřmalđ hale gelen şu bayramda...

Kürtlerle Türkleri, Alevilerle Sünnileri, trbanlılarla laikleri, Ermenilerle Türkleri, başbakanla şeker bayramını, solcularla ramazan bayramını...

Seç, beğen, al...

Çeşit çok. Ancak kampanyalar stoktaki demokrasiyle sınırlđ haberiniz ola.

XXX

Yanlış anlamalara karřđ baştan söyleyeyim. Bu bir, “İnsanlar el ele tutuşsa, hayat bayram olsa, uzansak sonsuza” yazısı değıl elbette.

Ama “mozaik” kelimesinin de sadece annemin en güzel yaptığı pasta olarak bir çocukluk anısı şeklinde kalmasına gönül razı değıl.

Çünkü inanıyorum ki Krd, Trk, Alevisi, Snnisi, trbanlısđ, trbansızđ birer “ezilen” olarak ne vakit birbirinin hakkını savunmaya samimi olarak başlayacak, işte o vakit uyandığımız bayram sabahları farklı olacak bu memlekette.

Mevcut vaziyette bu belki hayal gibi görünüyor.

Olabilir. Ama işin sırrđ ne kadar çok kişinin aynı hayali kurduğı değıl mi zaten?

Benim gibi “hayatta tanıdığım en kötümser adam kendimim” lafını şiar edinmiş biri bile böyle düşünüyorsa, inanđn umut var demektir.

Bayram Poliyannası modunda falan değilim. Yüce pozitif enerji felsefesi kurbanları arasına da katılmadım henüz çok şükür.

Sadece varoş berberimle konuştum. O iyi geldi.

Daha evvel de kendisinden bahsetmişliğim vardır.

Reşit Paşa civarındaki eski mahalleimde, kahvenin bitişiğindedir dükkânı.

Herkes Esmer der ona. Adını daha hiç duymadım. Tahmin ettiğiniz gibi bir Kürt.

30’lu yaşlarında. 20 seneden çok olmuş ailesiyle İstanbul’a göçeli.

Çok hayat dersi aldım onun dükkânında ama şimdiye kadar hiç politikadan bahsedildiğini duymamıştım.

Ta ki, bayram tıraşı vesilesiyle uğradığım pazar gününe dek.

XXX

Meğer benim “PKK’ya terörist demeyen” bir berberim varmış.

Bunu müjdeli haber kontenjanından söylemiyorum.

Sadece, asimilasyonun doruklarında gezen bir Kürt olarak tanıdığım genç bir adamın, bende yarattığı şaşkınlığı anlatmaya çalışıyorum.

Onunla konuşunca anladım ki aslında durum basit. Ben sıradan bir Türk olarak nasıl özgür irademle PKK’ya terörist diyorsam, o da aynı şekilde demiyor, ya da onun deyişiyle “dili varmıyor” işte.

Mevzu kendiliğinden açıldı ve sık sık kesintiye uğrayan bir sohbet yaptık Esmer’le.

İçeri müşteri girince “n’olacak bu Fenerbahçe’nin hali”, yalnız kalınca “Kürt sorunu”nu konuştuk. Yine şaşırttı beni.

XXX

Malum, DTP “terörist demedin” gerekçesiyle büyük ihtimalle yakında kapatılacak.

İşte böyle bir dönemde, bir Kürdün PKK’ya terörist demesinin bizimkiyle neden aynı olmadığını ilk kez hissetmemi sağladı Esmer.

Kendi konuşmalarımı çıkartıp, sözü ona bırakıyorum:

“Abi 80’li yıllardan beri bu meselede atılan tek somut adım ne? ‘Kart-kurt’tan ‘kürt’ demeye gelinmesi değil mi? Bunun dışında sağlanan tek bir gerçek gelişme var mı? Yok. Peki bu nasıl oldu, kendiliğinden mi? Tabii ki hayır. PKK hiç varolmamış olsa olur muydu? Kürtlerin bütün partilerini kapatan devlet verilecek demokrasi mücadelesiyle Kürt kimliğini tanıır mıydı yani? Yeryüzünde bir tane bile Kürt bulamazsın ki, PKK olmasa ‘kart-kurt’tan ‘Kürt’e gelinebileceğine inansın. Yoksa onun abisi, bunun kardeşi dağdaymış laflarıyla bu durum tam açıklanmaz. Birileri senden kimliğinin tanınmasını sağlayan mücadelenin en önemli parçasını reddetmeni istiyor. Ne yaparsın? O örgütün yaptığı bir ton şeyi onaylamasan da, nasıl diyeyim işte dili varmıyor insanın anlıyor musun? Peki, şunu varsayalım. DTP de Kürtler de, bunlara ‘terörist’ dedi. Durumu kurtarmak için yani. Bu yalanla yaşamaya mahkûm edilen milyonlarca Kürt nasıl bir psikoloji içinde olacak? Ben sana söyleyeyim, kendini ‘ruhsuz, sahtekâr’ hissedecek. Onlar öyle hissederken nasıl mutlu bir toplum olarak birarada yaşanacak? Birlik ve beraberlik denen şey bu mu?”

XXX

Şimdi ben soruyorum.

Var mı bu sorulara makul cevapları olan?

Var mı Kürtlerin PKK’ya istediğini deme hakkını savunacak Türk?

Malum, küsleri barıştırmaya kalkıştık bu bayramda.

Var mı Kürtlerle barışmak isteyen?

Yoksa kısa yoldan DTP'yi de, Esmer'in berber dükkânını da kapatalım gitsin mi?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt sorunu yandan çarklı

Demiray Oral 03.10.2008

Çarşamba, yani bayramın ikinci günü sabahı itibarıyla tablo şöyleydi.

“Bayramda İstanbul boşaldı, fırsattan istifade şehrimizi gezelim görelim” muhabbetlerinin fena halde gazına gelmişiz.

Büyükada'ya gidilecek. Tek deniz otobüsü seferine yetişmek için debeleniyoruz.

O telaş içinde, bilgisayarı kapatacağım sırada fark ettim ki, elektronik posta kutumda haddinden fazla, hatta istiap haddinden bile fazla mesaj bulunmakta.

Normalde, gazetede yazımın çıkmasından sonraki 24 saat içinde üç-beş-sekiz e-posta ortalamasıyla sezonu geçiren benim için hiç de hayra alamet bir durum değil.

Direkt olarak silinecek antin-kuntin mesajları atınca, elektronik posta koyan okuyucu adedi yeminle bugün piyasaya çıkacak yeni banknotla aynı rakama sahip.

Ancak mühim bir farkla. Benim mesajlarda, yeni 200 liralardaki gibi Yunus Emre değil, şahane küfürler mevcut.

Bu küfürlerin “anten”li ve “kurma kollu” olanlarına bünye askerlik günlerinden aşına. Büyük bölümüyle tanışma şerefine ise ilk kez ulaşıyorum.

Birkaç tanesine göz gezdirince reyting notumun bu kadar yükselmesinin nedeninin, tahmin ettiğim gibi salı günkü “PKK’ya terörist demeyen berber” yazım olduğunu anladım.

Ancak ada vapuru yandan çarklı telaşı içinde, derin bir inceleme yapamadan bilgisayarı kapattım.

XXX

Büyükada’ya gidecek deniz otobüsünün bulunduğu Kabataş iskelesine seferden 15 dakika önce ulaştık. Fakat manzara hiç iç açıcı değildi.

İstanbul işgal kuvvetleri o gün toplu halde adalara çıkartma yapmaya karar vermiş durumda.

İskelenin önünde büyük bir nümayiş var. Ve sonuçta işgal kuvvetlerinin büyük kısmı deniz otobüsüne binemeden kapılar kapandı.

Zayıflığımın bütün avantajlarını kullanarak aradan sıyrılıp, ortamın en mühim adamına, yani kapıyı açıp kapatma iktidarında olan özel güvenlik görevlisine ulaştım.

“Albayım, başka sefer yok mu” diye sordum.

Arkadaş da espri yeteneği olduğunu gösterdi hemen.

Gizli bir bilgi verir gibi kulağıma eğilerek “var, 10 dakika sonraya ek sefer konu” dedi.

“Çok sağol, hemen eşimi çağırayım o zaman” dedim.

Tekrar kulağıma eğilip, “ancak ona da hiç yer kalmadı” diye fısıldadı.

Geriye tek bir seçenek kalmıştı. Bir buçuk saat sürecek vapur yolculuğu. İşgal kuvvetleriyle omuz omuza ve sigara içmeden. (Tiryakisine mühim bilgi: Vereyim 69 lira'yı içeyim sigarayı da yokmuş. Hem parayı alıyorlar, hem de sigaranı söndürtüyorlarmış.)

Vapurda, sol yanımızda “en az iki dil şart abicim”, sağ yanımızda ise “hiç gitme oraya, manitayla girilecek ortamlar diil, yengen acayip rahatsız oldu biz hemen çıktık” şeklinde iki ayrı rengeyiğini dinleyerek seyahat ediyorduk.

O sırada cep cihazım titreşti. Arayan malum yazımın baş aktörü, berber Esmer'di.

Anlattıklarından, onun bu mevzuyu benim kadar hafif atlatamadığını anladım.

Yaklaşık 20 yıldır, berber çıraklığından bu yana oturduğu mahallede ilk kez dışlandığını söyledi Esmer.

Israr etmeme rağmen olan bitenin ayrıntılarını anlatmak istemedi.

Sadece benim üzüldüğümü fark edince “Daha iyi oldu abi, boşver. Bazı şeyleri anlamamı sağladı bu olay. Senin gazetede bir köşe yazarının dediği gibi biz Kürtler bu ülkenin zencilerindenmişiz gerçekten” dedi.

Vapurda telefon iyi çekmediği için yeniden konuşmak üzere kapattık.

XXX

Harika bir sonbahar güneşi altında Büyükada'ya indiğimizde, işgal kuvvetleri arasındaki en büyük paylaşım savaşının faytonları ele geçirmek konusunda olduğunu tespit etmem güç olmadı. Çünkü kuyruk meydandan itibaren yaklaşık bir kilometre kadardı.

Biz de adanın şahane sokaklarının gazına gelip, ağır ağır yürüyerek tepeye doğru çıkmaya başladık.

Ancak 15 dakika sonra bunun hiç de iyi bir fikir olmadığını fark edip pes etme noktasına gelmiştik ki, çölde serap görür gibi oldum. (Hiç görmedim ama sanırım aramızda başka gören de olmadığı için itirazı olan yoktur.) İleride boş bir fayton sağa çekmiş duruyordu.

“Bu işi ne yapıp edip bitiricem, gerekirse REM konseri biletlerimizi teklif edicem” deyip eşimin şaşkın bakışları arasında harekete geçtim. Neyse ki faytoncu aksi bir ihtiyar çıkınca, konser biletlerini vermeme gerek kalmadan doğal olarak anlaştık.

Yaklaşık 45-50 dakika süren turumuzda ihtiyar faytoncu bize atlarının hikâyesini anlattı. İki dişi atından birinin adı Makbule, ötekini Esmâ idi. Sonra gülerek şöyle dedi: “Makbule benim kaynanamın adı olduğu için bu ata koydum. O kafamı bozunca ben de hırsımı bundan çıkarıyorum...”

Sıra tam Esmâ hanıma gelmişti ki, berber Esmer yeniden aradı. Konu dağılsın diye ona Makbule’nin hikâyesini anlattım.

Dinledikten sonra şöyle dedi Esmer, “Galiba biz Kürtler de Makbule’nin durumundayız. Birileri PKK’ya kızınca acısını bizden çıkarıyor...”

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Adını bile koyamadığımız bir savaş

Demiray Oral 07.10.2008

Saat 19.00. Memleket için acı vakti.

Evde televizyonun karşısında gözümüzden yaşlar süzülerek oturuyoruz.

Kanepenin bir ucunda ben, bir ucunda eşim.

Ana haber bülteninde şehit cenazeleri.

İkimizden biri ötekine “değiştirelim” diyemiyor.

Konuşamıyoruz.

Çocukluğumuzdan beri yaptığımız şeyi, bilmem kaç bininci defa bir kez daha yapıyoruz sessizce: Seyrediyoruz.

Tabuttaki genç bedenleri.

Ana-babaların, çocukların, eşlerin, sözlülerin kimsenin paylaşamayacağı tarifsiz acılarını.

Ahalinin “şehitler ölmez – vatan bölünmez” sloganlarını.

Yetkililerin “kanları yerde kalmayacak”, “kimse birlik ve beraberliğimizi bozamaz”, “bu son çırpınışları” nutuklarını.

Uzmanların savaşı kutsayan korkunç dilleriyle kestikleri ahkâmları.

Siyasetçilerin gözyaşı tüccarlığını.

“Bayraktepe Destanı” sürmanşetinin beş santim altındaki “15 şehidin 13’ü K. Irak’tan atılan havan topu şarapnel parçalarının kurbanı” cümlesini.

Seyrediyoruz.

Çeyrek asırdır yaptığımız gibi.

* * *

Daha adını bile koymakta uzlaşamadığımız bu savaşla tanıştığımda 16 yaşındaydım.

Yıl 1984’tü. PKK, Şemdinli baskınını yapmıştı.

Aklıma kazınan ilk cümle, bozuk Türkçesiyle TRT mikrofonuna konuşan bir Kürt çocuğa aitti.

“Apocular geldiler, bize kurşun sıktılar” diyordu Kürt çocuk.

Muhabir “Kaç kişiydiler” diyor, çocuk yine “Apocular geldiler...” diye aynı cevabı veriyordu.

Sonra PKK’nın eylemleri artmaya, adı daha sık duyulmaya başladı.

Ancak devlet deyim yerindeyse acayip “cool” takılıyordu.

Duruma ilk “mükemmel” tespiti yapan Başbakan Özal’dı. “Üç-beş çapulcuya devlet pabuç bırakmaz” demişti.

Aynı Özal, daha sonra durumu kavrayıp soruna en cesur çözüm arayan siyasetçi oldu.

Bu süre içinde “Kürt realitesini tanıyoruz” diyen siyasiler de çıktı, “AB’nin yolu Diyarbakır’dan geçer” diyen de.

Ama sonuçta yaklaşık 25 yılda daha bu sorunun adını bile koymayı başaramadık işte.

Eşimle, aynı yakın tarihi aynı yaşlarda yaşayan iki Türk olarak ekran başında sessizce acı çekmemiz bundandı galiba.

* * *

Aktütün saldırısından sonra bir tabu sarsıldı.

İlk kez soru sorulmaya, saldırı sorgulanmaya başlandı.

Bunda kuşkusuz *Taraf*’ın Dağlica baskınından sonra yaptığı gazeteciliğin büyük payı vardı.

Türk basını ilk kez, devletin ve TSK'nın yaptıklarının da sorgulanabilir olduğunu o zaman fark etti.

Böylece Aktütün olayından sonra ürkekçe de olsa bazı adımlar atıldı.

Ancak asıl mesele, asıl tabu, "Peki, ne yapmak lazım" sorusunu cesaretle sorabilmekte gizli.

Bu soruya kimsenin verebileceği ciddi bir cevap yok.

Çünkü bu soruyu daha hiç soğukkanlılıkla konuşamadık.

16 yaşından bu yana ben, bu mevzunun normal bir ruh haliyle konuşulduğuna hiç tanık olmadım.

Tıpkı bugün olduğu gibi, sadece akan kanın doruğa çıktığı, akıldan çok duyguların hâkim olduğu dönemlerde tartışılmaya çalışıldı.

Sonuç karşınızda.

* * *

Geçen 25 yıl içinde çok Kürt arkadaşım oldu.

Onlarla sabahlara kadar, kimi çok sert tartışmalar yaptım bu mevzuda.

"Peki, ne yapmak, nereden başlamak lazım" sorusuna hemen hepsinin verdiği ortak bir cevap vardı: "Önce Kürt gençlerinin örgüte neden katıldığını anlamak lazım."

Gerçekten, büyük ihtimalle ölüme gittiklerini bilen bu çocuklar, neden katılmaya devam ediyorlar PKK'ya?

Türkiye hâlâ bu soruyu cesurca soramıyor.

Fakat asker, bir terörle mücadele önlemi olarak da olsa, artık en önemli konunun örgüte katılımları durdurmak olduğunu ve bunda başarısız olduğunu kabul ediyor.

Bu sorunun cevabını bulmamız çok önemli.

Çünkü o cevap, asıl sorunun, yani “Ne yapmak lazım” sorusunun önünü açacak.

* * *

25 yıl, sadece sloganların, sadece silahların konuşmasının bir işe yaramadığını herkesin görmesi için umarım yeterli bir süredir.

Çünkü bu mevzunun bayrağı olan, “şehitler ölmez – vatan bölünmez” sloganına bile artık sığınamayacak hale geliyoruz.

Gençlerimiz ölüyor ve toprak olarak değil belki ama bu topraklarda yaşayan insanlar olarak, her geçen gün biraz daha ayrışıyoruz.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

PKK'ya Aghahowa taklaları attıracak önlemler

Demiray Oral 10.10.2008

Sabahın ilk ışıklarında Bodrum'da Gümbet sokaklarında yürüyorum.

Deniz kıpırtısız, sokaklar sessiz, hava şahane.

Esnaf, artık dolmayacağını bildiği dükkânlarını, adet yerini bulsun diye ağır ağır açma hazırlığında.

Sahil kasabalarına yaz sonunda çöken kendine has hüznün de yerli yerinde duruyor.

Memleketin yürek burkan hallerinden kaçıp, buralara gelmemi sağlayan emrivaki işlere şükranlarımı sunma modundayım sabah sabah.

Yoğun bir yaz mesaisinden çıkmış Bodrum köpekleri, sokaklara yayılmış sonbahar güneşinde miskinlik yaparken zar zor tek gözlerini açıp beni kesiyorlar.

“Ben de yorgunum arkadaşım” diyorum. Anlayışlı yaratıklar nitekim, hemen yumuyorlar gözlerini.

Halet-i ruhiyem neredeyse, “bu ödülü hak edecek ne yaptım” kıvamında.

Ama biraz ötedeki marketin tabelası adeta “büyü”nün bozulmasının yakın olduğunun işareti.

Market demek gazete demek. Bütün gazeteler alınıp okunacak, gündem yakalanacak.

Memlekette yaşamamanın manevi cezası neyse, sindire sindire çekilecek.

Neyse ki günlük neşriyatın tamamı henüz ulaşmamış mahallemize.

İyi o zaman ben sahilde bir tur atayım dönüşte söz, her türlü acı itinayla çekilecek bakkal amca.

* * *

Görünen o ki Bodrum, çoğu Kuzey Avrupalı, turistlere kalmış durumda.

Hani bizim sıvıışortla gezdüğimiz havaları bronzlaşmak için ideal gören türe mensup olanlar.

Durum yine aynı minvalde seyrediyor. Elemanlar sabahın köründe plaja konuşlanma hazırlığında. Ben de üzerinde montla gezen mutlu bir İstanbullu.

Kaderden kaçılmıyor elbet. Sabah Pollyannalığı saatleri çabuk sona erdi.

Gazete takımımızı aldık, dersimizi çalışmaya başladık.

Ancak deniz karşımda, ders kitabının içine gizlenen Tommiks-Teksas gibi durmakta.

Gözüm iki de bir onda.

Bazı köşe yazarları “Hava Kuvvetleri Komutanı’nın golf sahasından harekât yönettiği ülke” diye yazmış. Birisi “Golf Paşası” demiş.

Eksik kalır mı bizim Vatoz da mercek altına almış durumu. TSK’yı yıpratmak isteyen çevrelerin maksatlı yayınları kategorisine açık ara girecek e-postasında şöyle diyor: “Hava Kuvvetleri Komutanı, Aktütün saldırısının ertesi günü golf oynadığı için de, ‘Eleştiride bulunanları mutlu etmek için o gün Aktütün’e mi gitseydim’ dediği için de yırtar bence. Ancak yeni Genelkurmay Başkanı daha üç vakit önce ‘Golf oynamak isterdim ama Türkiye öyle bir yer değil’ demişken nispet yapar gibi turnuvalara katılmak olmaz işte. Bir bakmışsın dosyası bir dahaki ağustosta YAŞ’a gelivermiş...”

Üstelik, yine köşelerin yalancısıyım golf turnuvasına 10 yarışmacı katılmış, komutan 9.’luğu kazanmış.

Ee tabii, karakolların onarımıydı, mayın döşenmesin diye yolların asfaltlanmasıydı filan golf sahasına para mı kalıyor?

Asker golfünü geliştirmek istiyor, tesis yok kardeşim.

Belki orduevlerindeki, yazlık askerî kamplardaki tost fiyatları 25 kuruştan 50 kuruşa çıkartılabilir ödenek olsun hesabı.

* * *

“Güzel” bir köşe yazarı da, “terörle mücadele” mevzusunda Baykal ve Bahçeli’den bile şahin döktürmüş radikal bir gazetede.

Eskiden şahinlik ölçüsü askerle kıyaslanırdı.

O devirler geçti artık. Baykal ve Bahçeli’nin bu haftaki salı vaazlarını dinleyenler anlamıştır.

Bahsettiğim bu köşe elemanı, tüm yazısı boyunca sadece bir (rakamla 1) satırda “teröristle halk ayırt edilmeli” dedikten sonra kaptırıp koyuvermiş.

Kuzey Irak’a 5 yıl sürecek kara ve hava harekâtından, -jandarma komando kolordusu-polis özel harekât timleri-acil müdahale timleri- psikolojik harekâta kadar topyekûn bir savaş istiyor. Bir de Öcalan’ın “tesirsiz hale getirilmesi”ni.

Bünye doğal olarak meşrubat reklamındaki gibi “Bırrrrr” deme ihtiyacı hissediyor.

“24 yıldır nerede yaşıyorsunuz güzel arkadaşım siz” demek geliyor içimden de.

Bu dediklerini yapıp, üstüne bir tutam da şu OHAL tedbirlerinden serpersen, PKK’lılar yeminle Fenerbahçe maçında hat-trick yapan Kayserisporlu Aghahowa gibi taklalar atar Kandil dağlarında.

* * *

Bitirirken her şeye karşın barıştan söz edelim.

Yarın Kürt edebiyatının en mühim yazarı Mehmed Uzun’un ölüm yıldönümü.

Onun ardından yazılan yazılarda şöyle bir cümle okumuştum:

“Kürt çocuklarıyla Türk çocuklarını öldürmeyin diyen bir yazar.”

Ne yazık ki, geçen yıl o ölmeden hemen önce ekim başında Kürt çocuklarıyla Türk çocukları ölüyordu, tıpkı şimdiki gibi. 11 Ekim’de onun ölümünün ardından 20 Ekim’de Dağlıca olayı gerçekleşti.

Ve şimdi yine çocuklar ölüyor.

Tadımız hiç yok ama yine de Mehmed Uzun’un cenazesinde Yaşar Kemal’in dediği gibi, “Ne olursa olsun, kimler karşı koyarsa koysun Türkiye barışa kavuşacak Yakında bu savaş barışla bitecek ve Mehmet mezarında rahat edecek...”

İnanmak istiyorum.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gözaltında dayak, sokakta linç

Demiray Oral 14.10.2008

Kimi zaman yazmak ne kadar zor ve saçma.

Birkaç kere başlayıp sonra hepsini sildim yazdıklarımın.

Bilgisayarın başında oturup, uzun uzun dışarıyı seyrettim.

Ne söylersem söyleyeyim kelimelerin kifayetsiz kalacağını düşünerek.

Ancak mutlaka anlatmam lazım duyduklarımı, bilmeniz lazım yaratılan nefret ikliminin sonuçlarını.

Öfkeli ve utanç içindeyim (Sonuna “yine” eklemeliyim bir de).

Çünkü karakollarda, cezaevlerinde gençler öldürülüyor. Yine.

Ve “ölmesinler” demek artık sorgusuz sualsiz vatan hainliğine giriyor haberiniz ola.

İnanmıyorsanız, size anlatacağım İstanbul’un göbeğinde yaşanmış, taze bir linç girişimi hikâyesini dinleyin.

Çok eski bir arkadaşımın başına gelenleri...

XXX

Arkadaşım ve eşi, 16 yaşındaki kızlarını da alıp evlilik yıldönümü kutlaması için müdavimi oldukları Boğaz’daki meyhaneye giderler.

Pazar gecesi olduğu için mekânda sadece üç dört masa doludur.

Hepsi “çağdaş” görünümlü, genç kadın ve erkekler.

Yenilip içilir, saatler ilerler ve her zamanki gibi bir müzisyen gitar çalıp şarkı söyler.

Bir süre sonra müzisyen tanıdığı ve güzel şiir okuduğunu bildiği arkadaşımı yanına çağırır.

O da eşine evlilik yıldönümü hediyesi olarak Cemal Süreya’nın bir şiirini okur gitar eşliğinde.

Şiir, “Ne zaman hürlüğün barışın sevginin aşkına / Bir cigara atmışsak denize / Sabaha kadar yandı durdu” dizeleriyle biter.

Arkadaşım, şiirin sonunda da canını birkaç gündür acıtan bir mevzuyla ilgili iki satır konuşur.

Engin Ceber adlı gencin önce karakol ardından cezaevinde işkence görmesi sonucunda ölmesinden sözeder.

Mikrofondan “Bu son olsun, gençler artık gözaltında da savaşlarda da ölmesin” der.

Hepsi bu kadar.

Masasına dönüp, eşi ve kızının arasına oturur.

Ancak yanlarındaki kalabalık masadan önce laf atmalar, ardından hakaretler edilmeye başlar.

Üstelik tacizci grup öyle mahallenin milliyetçi bıçkın delikanlıları filan değil, son derece “çağdaş” görüntüdeki tiplerdir.

Tatsızlık çıkmaması için susar arkadaşım.

Bunun üzerine 30 yaşlarındaki bir kadın ayağa kalkıp, “Burası Türkiye, sen her gün askerimizi öldüren teröristleri anamazsın burada” diye başlayıp galiz küfürler eder.

Ardından masadaki diğer erkek ve kadınlar da ayağa kalkıp (hepsi acayip çağdaş görünümlüdür) aynı minvalde saydırmaya başlarlar.

Eşi ve kızının yanında gururu kırılan arkadaşım kalkmak için hemen hesabı ister.

İşte o sırada önce kendisine, ardından araya girmeye çabalayan eşine karşı tam bir saldırı başlar.

Garsonlar ayırana kadar, kalabalık gruptan dakikalarca tekme-tokat dayak yerler, kızlarının gözü önünde.

Diğer masalarda oturanlar ise kıllarını bile kıpırdatmadan olayı seyrederler.

XXX

Kavga ayrıldığında arkadaşım hemen polis çağrılmasını ister.

O sırada eskiden beri tanıdığı bir garson “Abi emin misin polis istediğinden” diye sorar.

Ağzı burnu kan içindeki arkadaşım “Ne demek emin misin yahu” diye tepki gösterince garson kulağına eğilip “Abi bu bölge İstinye Karakolu’na bağlı” der.

Bizimki duruma o zaman uyanır.

Engin Ceber’in dayak yediği yerin o karakol olduğunu okumuştur gazetede.

Hadi bakalım, yiyorsa çağır polisi, şikayetçi ol!

Şöyle mi diyeceksin: “Şey memur bey, ben sizin gözaltında iki gün boyunca dayak attığınız doktor raporuyla belgelenen Engin Ceber adlı gencin ölümünü şey etmiştim ama arkadaşlar yanlış anladı galiba. Vallahi billahi kimseden şikâyetçi değilim. Arkadaşlar elleri dert görmesin zaten bizi eşek sudan gelene kadar dövdü, lütfen siz yorulmayın...”

XXX

Arkadaşım, olayın ertesi günü hâlâ İstanbul’un göbeğinde karşısına çıkan bu linç kültürünün şokunu yaşıyordu.

Ailesinin başına geleceklerden korktuğu için hiçbir şey yapamamanın ezikliği ise ayrı koyuyordu.

“Yaşadığım ülkeden utanıyorum” dedi.

Ama hepsinden çok, kızının sorularına cevap verememek kahrediyordu onu.

Bana, “Sence nasıl açıklamalıyım kızıma” diye sordu.

Hiçbir şey diyemedim o anda.

Şimdi düşününce, galiba yapılacak şey özür dilemek.

Bu ülkeyi yönetenler adına utanıp, tüm çocuklardan özür dilemek.

Onlara böyle bir ülke bırakacağımız için...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mahalle kahvesinden komutan izlenimleri

Demiray Oral 17.10.2008

Kendimi Balıkesir'deki acemi birliğimde öğlen içtimasında sandım bir an.

Genelkurmay Başkanı Başbuğ konuşmaya başlayınca TV'nin sesi aniden yükseldi.

Tıpkı reklamlarda olduğu gibi.

Mahallemizin nezih kahvelerinden birinde öylece duruyordum.

Etrafa bakındım, kimse uzaktan kumanda ile gerçek kumandanın sesini açmamıştı.

Reklamlarda olduğu gibi Genelkurmay Başkanı konuştuğunda sesin yükselmesi bir satış stratejisi olarak da uygulanamayacağına göre...

Demek ki komutan bağıırıyordu.

Vallahi sadece ben içtimada sanmadım kendimi, kahvece “sasduruş” (esas duruşun askerdeki telaffuz biçimi) durumunu aldık.

Kadınlar için açıklayayım, “esas duruşu ancak ölüm veya aksi bir emir bozar”.

(Şair Ece Ayhan’a göre ise “esas duruş mülkün temelidir” ama oralara hiç girmeyelim şimdi.)

Neyse, çok şükür mekânda herhangi bir ölüm vakası olmadı ancak kahvedeki erkek milleti olarak beklediğimiz aksi yöndeki emir de ortada yoktu.

Org. Başbuğ, “beni rahatta dinleyin” deyiverse ıstırabımız bitecek oysa.

Ama nerede, bir kere kaptıran komutan tüm hiddetiyle konuşmaya devam etti.

Öyle ki bir ara bizim Vatoz iyice havaya girip, pabuçlarının boyalı olup olmadığını bile kontrol etti.

Ve ayağındaki lastik ayakkabıları görünce, kâbustan ilk uyanan şahsiyet oldu.

O, “sasduruş”u bozup yerine oturunca, biz diğer “askerler” de cesaretimizi toplayıp normalleşmeye çalıştık.

Ancak komutanın konuşmasındaki şahane ton ve üslup sayesinde bu hiç de kolay değildi.

Çarşı iznine çıkmış da gizlice sivillerini giymiş asker tedirginliğinde oturduk sandalyemizde.

Sanki kapıdan iki adet As.İz. (inzibat oluyor) girecek de hepimizi götürecekmış gibi.

XXX

Bu tip konuşmaları kalabalığın içinde izlemek, tepkileri gözlemlemek açısından enteresan oluyor.

Mesela, orada olup da benim bu gazetede yazdığımı bilenlerin eksiksiz hepsi, Org. Başbuğ’un konuşmasının iki yerinde bana manidar baktı.

Birincisi en çok bağırdığı “terör örgütünün yaptığı eylemleri başarılı gibi gösterenler akan ve akacak olan her damla kanın sorumluluğuna ortak olurlar” sözü. İkincisi ise “son kararım” kıvamındaki, “herkesi dikkatli olmaya ve doğru yerde bulunmaya çağırıyorum” ifadesi.

Etrafımda işçisinden, esnafına, işsizsinden öğrencisine klasik ifadeyle toplumun her kesiminden insan vardı.

Ve hepsi komutanın sözlerinin açıkça bir tehdit olduğunun farkındaydı.

Bu nedenle o demin bahsettiğim bana yönelik bakışlarda iki farklı duygu vardı.

Birincisi, “bittiniz oğlum siz, asker sizi oyacak” bakışı.

İkincisi de “valla helal olsun, galiba ilk kez birileri gerçeği yazıyor ki asker bu kadar kızdı” bakışı.

Bunlardan ilki mühim değil, üstünde durmaya değmez.

Ama en başta Genelkurmay Başkanı olmak üzere TSK’yı yönetenler iyi biliyor ki ikincisi çok mühim.

Neden mi?

Cevabı şu satırlarda: “Bugünün ulusal ve uluslararası politik ortamında, medyanın sağladığı olanaklarla insanların zihinleri gerçek anlamda bir mücadele alanıdır. Dolayısıyla insanların zihinleri yeni savaş alanlarıdır.”

Bu cümleler, Org. Başbuğ’un ağustos sonunda görevi teslim alırken yaptığı konuşmada yer alıyordu. “Devlet”, “birey” ve “özgürlük” kavramlarından sözeden Başbuğ, bunlardan birinin diğerinin aleyhine genişlemesinin her üçünü birden tehlikeye sokacağını belirtip buradan medyaya düşen sorumluluğa gelirken yukarıdaki tespiti yapıyordu.

Evet, zihinler yeni savaş alanları.

Ve Org. Başbuğ, adeta medyaya muhtıra verircesine yaptığı konuşmasıyla TSK’nın zihinlerdeki savaşta büyük yara almasına yol açtı.

XXX

Konuşması bittikten sonra bence çok mühim olan kahve geyiklerini dinledim uzun uzun.

Gördüğüm şu. Başbuğ’un inanılmaz bir öfkeyle, kamuoyuna hiçbir bilgi vermeden yaptığı konuşma büyük bir inandırıcılık sorunu yarattı.

Her Türk’ün içinde biraz var olan “kıllanan adam”ı harekete geçirdi.

İnsanlar, ancak haksız konumda olan birinin bu kadar öfkeleneneğini düşünmeye başladı.

Muhabetler şu minvalde: “Komutan neden bu kadar hiddetlendi ki, halkın gerçekleri öğrenmesi mi rahatsız etti anlamadık. Valla bu konuşmadan sonra artık içimize kurt düştü...”

Bir de dikkatimi şu çekti. İnsanlar, “PKK’nın eylemlerini başarılı gibi gösterenler” sözünden sonra özellikle şuna takılmış durumdalar: “Asıl Aktütün saldırısından sonra 5 karakolun yeri değişecek diye açıklama yapmak PKK’nın ekmeğine yağ sürmek değil mi?”

XXX

Her neyse, kahve cenahında durumlar bu minvalde.

İlgililerin ilgisine arz ederim.

Rahat!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mutsuz çocukların eylemi

Demiray Oral 21.10.2008

Gündemin gönüllü kölesi haline gelip ne zamandır yazmayı ertelediğim bir mevzu var.

Benim de içinde bulunduğum bir grup insanın yaklaşık bir ay boyunca polisiye heyecanı ile takip ettiğimiz bir hikâye bu.

Bir ilköğretim okulunda geçiyor. Öyle sıradan bir okulda değil elbet, “özel” bir okulumuzda.

Olan biten tamamen gerçek ama adı geçen okulu ve “maktul” durumundaki öğrencinin adını vermeyeceğim.

Sadece yaşanan trajikomik olayı anlatmaya çalışacağım.

XXX

Biliyorsunuz, artık parası olan ailelerin çocukları içinde “her şey” olan korunaklı sitelerde gözlerini dünyaya açıp, okul çağı gelince de özel okullara gidiyor.

Elbette memleketin batısından ve büyük şehirlerinden bahsediyorum.

Misal ben son yıllarda çevremde durumu iyi olup da çocuğunu devlet okuluna gönderene rastlamadım.

Her neyse, amacım kendi ilkokul günlerimize nostalji yapıp, “kapıcının çocuğuyla aynı sırada oturarak büyüdük biz” havası atmak değil.

Ancak görünen o ki, kendileri gibi çocukların bulunduğu korunaklı sitelerde büyüyüp, ardından da çok özel okullara giden bu çocuklar, bir süre sonra fena halde daralmaya başlıyor.

Okula gidecekleri servisten, öğlen yemeklerinin kalorisine kadar tüm günleri birileri tarafından planlanmış olan ilkokul çocuklarından bahsediyoruz.

Sitelerinin, resmî gazeteyi kısıkandıracak kadar düzenli bahçeleri hariç neredeyse sokağa adım bile atmayan çocuklardan.

Onların kural dışı bir hareket yapmaları, hatta birazdan göreceğiniz üzere kural dışı düşünmeleri bile aslında yasak.

XXX

İstanbul'daki bu çok özel okullardan birinde, bir arkadaşımın çocuğu okuyor.

6. sınıftaki bu erkek çocuğuna kısaca “Ç” diyelim.

Bir gün din dersi öğretmeni Ç’lerin sınıfında bir yazılı sınav yapıyor.

Ancak akşam eve gidip kâğıtlara bakmaya başladığında hayli şaşırıyor.

Önce bizim Ç’nin sınav kâğıdını görüyor.

Sorulara cevap olarak tek bir cümle yazmaktadır: “Kadınlara asla güvenme... Din adamlarına da...”

Din dersi öğretmeni daha sonra tüm kâğıtlara hızla göz atıyor ve iki öğrencinin daha kâğıdında birebir aynı cümleyle karşılaşılıyor.

Önce üç çocuğa bunu neden yazdıklarını soruyor.

Ancak veletler kesinlikle cevap vermiyor.

Öğretmen bunun üzerine durumu okul yönetimine aktarıyor.

Ve olay acayip büyüyor.

Aileler çağırılıp konuşuluyor, rehber öğretmenlerle toplantılar yapılıyor.

Hem aileler, hem rehber öğretmenler çocuklarla gayet medeni şekilde konuşup, “Kadınlara asla güvenme... Din adamlarına da...” lafını nereden duyduklarını ve neden yazdıklarını öğrenmeye çalışıyor.

Ancak üç arkadaş susma hakkını kullanmakta ısrar ediyor.

Çok özel okulun yönetimi bunun üzerine, bir yandan psikologları filan devreye sokup çok modern çözümler ararken, bir yandan da aman duyulmasın skandal olur korkusuyla sessiz ve derinden gitmeye çalışıyor.

Ancak sınıftaki diğer çocukların aileleri olan biteni duyunca, kızılca kıyamet kopuyor.

Bazı aileler, mevzuyu nasıl olur da benim çocuğum onlarla aynı sırada oturur noktasına getirip, yönetimi çocuklarını okuldan almakla tehdit ediyor.

Bunun üzerine akan sular duruyor, okul yönetiminin modern yöntemleri orada bitiyor.

Üç çocuk neredeyse okuldan uzaklaştırılma noktasına geliyor.

Sonunda Ç. babasına herkesin dedektif gibi kaynağını aradığı lafı nereden duyduğunu açıklıyor: “O sözleri senin evdeki Tex’lerinden birinde okuyup defterime yazdım ve arkadaşlarıma söyledim. Sonra da bu planı yaptık...”

Arkadaşım ilk şoku atlatınca, “Peki neden yaptınız,” diye soruyor.

Basit ama mühim bir cevap geliyor: “Çünkü bu okuldaki hayattan çok sıkıldım, hiçbir sürpriz yok, olması ihtimali de yok. Dakika dakika ne yapacağımız belli... Biraz heyecan olsun istedik.”

Arkadaşım, önce söz konusu çizgi romanı açıp o lafın gerçekten Tex'teki bir "kötü adam" tarafından aynen söylendiğini görüyor.

Sonra gidip okul yönetimine durumu anlatıyor.

12 yaşındaki üç çocuğun sanıldığı gibi "sapık felsefe"leri öğrenmelerinin filan söz konusu olmadığını, gerçek sebebin "sıkıntı ve mutsuzluk" olduğunu söylüyor.

Bu sırada rehber öğretmenlerden birinden, "evdeki kitaplarınıza dikkat etmelisiniz" diye bir de uzun nasihat dinliyor.

Daha sonra da, Ç'yi evlerine yürüme mesafesindeki devlet okuluna yollayacağını söyleyip, okuldan kaydını alıyor.

Diğer iki çocuk, Ç'nin günah keçiliğini üstlenmesi sayesinde, mevzu daha fazla büyümesin diye sadece birer "uyarı" ile yırtıyor.

XXX

İşte böyle.

Son günlerde bizim çevremizde, babasının Tex'inden aparttığı cümlelerle eylem koyup amacına ulaşan küçük Ç. konuşuluyor.

Mevzunun eğitim sistemiyle ilgili boyutları mı ne olacak?

Tabii, tabii eğitim şart!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kurtulanların ağzından "33 Er Katliamı"

Demiray Oral 28.10.2008

Her zamanki gibi sabah gazete takımımı elime alır almaz önce bizim gazetenin birinci sayfasına baktım.

Manşette Öcalan'ın avukatlarına geçen hafta söyledikleri vardı. “Meselenin çözümünü istemeyenler var, kastedilen budur” diyordu.

Bu sözleri, daha önce gazeteci Avni Özgürel'e söylediği, “Ben PKK meselesini bitirirsem beni de bitirirler” ifadesini doğrulamak için sarf ediyordu.

Bu haberin hemen altında da Neşe Düzel'in röportaj yaptığı PKK muhalifi Kürt yazar Ümit Fırat'ın 1993'te Bingöl'de 33 askerin öldürülmesine ilişkin sözleri vardı: “Affı önlemek için 33 askeri öldürttüler.”

Fırat'ın anlattıkları arasında en çarpıcı olanı, çoğu tezkereci olan ve birliklerine giden silahsız askerler için PKK'ya, “sizi vurmaya özel bir birlik geliyor” bilgisinin gittiğiydi.

Ve 33 er, 25 Mayıs 1993 günü PKK tarafından kurşuna dizilmişti.

Tam da Bakanlar Kurulu'nun, Cumhurbaşkanı Demirel başkanlığında dağdakilere af gündemiyle toplanacağı günde.

Öcalan'ın ateşkes ilan etmesinin üzerinden henüz bir ay geçmişken.

Fırat, “Derin devlet bunu PKK'ya sahte enformasyon vererek yaptırdı ve af gündemden kalktı” diyordu.

XXX

Onun söylediklerini okuyunca hemen aklıma, 33 erin şehit olduğu katliamdan kurtulan bazı askerlerle yıllar sonra yapılan röportajlar geldi. Hafızam beni yanıltmıyorsa, o askerlerin anlattıklarında Fırat'ın iddiasıyla örtüşen bilgiler vardı.

“Neyse ki henüz interneti yasaklamadılar” diye şükrettim.

Ve 31 Ağustos 2005'te *Hürriyet*'te Gülden Aydın imzasıyla yayınlanan röportajlara 30 saniye içinde ulaştım.

Katliamdan kurtulan askerlerden Osman Partal yaşadıklarından 12 yıl sonra bakın neler anlatmıştı:

“Trabzonluyum. İki midibüsteki toplam 50 askerden biriydim. Van-Özalp'teki birliğime gidiyordum. Yol boyunca gereksiz molalar veren şoför bir ara lastik patladığını söyleyip durdu. Lastiğin patlamadığını, krikoya dokunmadığını gördüm. Aksın altına girdiğinde birileriyle konuşma yaptığını duydum. Galiba telsizle konuşuyordu. Şemdin Sakık şimdi 'Eylem planlanırken buradan askerlerin geçeceğini bilmiyorduk,' diyor. Yalan söylüyor. Çünkü ilk otobüsün en ön koltuğunda oturuyordum. Yolumuzu kestiklerinde otobüsün kapısını bizzat Sakık açtı (...) Şoföre, diğer otobüsün nerede olduğunu sordu. 'Arkada, geliyor' cevabını aldı. İki dakika sonra diğer otobüs düştü pusuya. Yani bizi bekliyorlardı.”

Siirt'teki birliğine gitmek üzere midibüslerden birine bindirilen er Erkan Omay da, PKK'lıların kendilerini beklediğini ve içlerinde komando aradıklarını anlatıyordu:

“Malatya'dan iki sivil midibüse bindirildik. 50 askerin hiçbirinde silah yoktu, refakatçi de. Bingöl'e 10 kilometre kaldığını belirten tabelayı geçtik, ilk dönemeçte silah sesleri duyduk. (...) Şoföre geri dönmesi için bağırdım. Duymazdan geldi. Zaten tuhaf şekilde, dört saatte üç mola vermişti. Bizi indiren PKK'lılar 'Geleceğinizi biliyor, sizi bekliyorduk,' dedi. (...) İçimizde komando olup olmadığını sordular. Tişörtümde Kırkağaç-Komando yazıyordu. Devrem Konyalı Adnan Gebeş'in verdiği parkayı giyip, bunu sakladım.”

Ve Erkan Omay'ın anlattığı, bugün hâlâ cevabı bilinmeyen çok önemli bir ayrıntı daha vardı. Omay, “Sağ kalan askerleri kurtarma operasyonu sırasında askerimiz dokuz eri yanlışlıkla şehit etti,” diyordu:

“Sürekli yürüyorduk. Ertesi gün 12.00'de silah seslerinden askerlerin yaklaştığını anladım. Asıl harekât 16.00'da başladı. Sikorsky ve F-16'lar uçuyordu tepemizde. PKK'lılar kazma kürek çıkarıp siper kazdı, kayalıklara saklandı. Bizi hedef olarak ortada bıraktılar. Askerimiz, yanlışlıkla içimizdeki dokuz eri şehit etti bu yüzden. Bizi kalkan olarak kullanan Şemdin Sakık bir ara yanımıza geldi, sağ kaldığımızı görünce şaşırdı. Teröristler geri çekiliyordu. 13 kişi kalmıştık. Ellerimizi çözmeyi başardık. Kaçmaya başladık...”

XXX

Bu satırları okuduktan sonra akla ilk gelen sorular şunlar elbette: Erkan Omay'ın söylediği gibi dokuz er “yanlışlıkla” şehit edildi mi? Eğer öyleyse bu dokuz erle ilgili bir açıklama yapıldı mı? Bu doğruysa o gün Bingöl'de hayatını kaybeden askerlerin gerçek sayısı 42 mi?

Var mı bu sorulara makul bir cevabı olan?

XXX

Tam bu soruları sıralarken, ekranıma “TSK’nın Aktütün incelemesi tamamlandı” haberi düştü.

Baştan sona okudum hemen.

Ve inceleme raporunda yer alan şu cümle beni acayip rahatlattı: “2 ekimdeki görüntüler teröristlere ait değil, TSK’nın bilgisi dahilinde tarlada çalışan çiftçilere aittir.”

Şey, pardon o zaman.

Çiftçiler bile TSK’nın bilgisi dahilinde tarlada çalıştığına göre...

Demek ki ortam şahane!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

“Mustafa”ya 62 lira ceza kesilsin

Demiray Oral 31.10.2008

Seri bir el hareketiyle klavyenin üzerindeki tuşlara önce soldan sağa, sonra sağdan sola dokundum.

Tıpkı, misafirlige gittiği evde salonda gördüğü piyanoyu kurcalamadan duramayan çocuklar gibi.

Yazının kendiliğinden ekranda belirivermesi hayaliyle bilgisayara baktım.

Sonuç, komşu evindeki piyanodan çıkan akor solosu kıvamındaki seslerden farklı değildi elbet.

Üstelik bu hareketim, bizim elemanlarla düzenlediğimiz “Aydın Tembeli” yarışmasında da “mansiyon” dahi alamazdı.

Kökleri o meşhur hamburgerciye “Aydın Elemanı” olayından tiksitmeye dayanıyordu bizim organizasyonun. İsteyen herkes o ay içinde övündüğü bir tembellik örneğiyle katılabiliyordu.

O sırada kamuoyunun gündemine gelmiş şahane bir tembellik vakası da aday gösterilebiliyordu.

Türk-Kürt, türbanlı-türbansız, Alevi-İslamcı, Fenerbahçeli-Galatasaraylı ayrımı gözetmeksizin tüm tembellere açıktı.

Ve ekim ayının galibi de tartışmasız belliydi.

Geçen hafta memleketteki herkesle birlikte saatini geri almayı reddedip, bunu "tembellikten, ancak saatim bir saat ileride olursa yapmak zorunda olduğum işlere ucu ucuna yetişiyorum" diye gerekçelendiren Vatoz ödülü kazanacaktı.

Bunları düşünürken bir akor solosu daha attırmışım tuşlarda.

Ancak yazı yerine, F-klavye bir alfabe vardı ekranımda.

Sıkıntıyla gazetelere baktım. Alfabeyi söktükten sonra yazmayı öğrendiğimiz ilk kelimelerden biri, "Atatürk" tartışılıyordu.

Çünkü *Mustafa* filmi vesilesiyle herkes kendi çapında hayretler içindeydi.

Düşünsenize, adımızla aynı anda yazmayı öğrendiğimiz, ardından üniversiteyi de sayarsak en az 15 sene boyunca hayatı ve yaptıkları bize "öğretilen" Atatürk'le ilgili bir film çekilmişti ve iktidarından muhalefetine, gazetecisinden yüksek yargıcına kadar herkes büyük bir şaşkınlık içindeydi.

Neden? Çünkü Atatürk'ün insani yönleri de varmış!

Hadi ya sahi mi?

Vallahi bak, meğer o da kadınlara mektuplar yazar âşık olarmış, o da rakı ve sigara içermiş (hem de çokça), o da parasız kalarmış, o da not defteri tutarmış, meğer o da çok yalnızmış...

Ne olur birisi bana makul bir cevap versin. Bir ömür boyu Atatürk'le yatıp, Atatürk'le kalkan bir toplumun onu bu kadar tanımaması, hakkında en ufak bir şey öğrenince bunca sarsılması normal midir?

* * *

Mustafa filmini henüz görmedim. Ama yarattığı tartışmadan anlaşılıyor ki, Atatürk'ün etrafına örülen duvarın arkasına geçiş için küçük de olsa bir delik açacak.

Tabii kimilerini bu kadarı bile deyim yerindeyse çıldırtmaya yetmiş durumda.

Misal, Deniz Baykal. Gazetelerde Baykal'ın *Mustafa*'yı beğenmediğine ilişkin haberleri okurken bir şey dikkatimi çekti.

Baykal ısrarla "Atatürk yalnız değildi," diyor.

Aynı şekilde Türk Tarih Kurumu'nun eski başkanı Yusuf Halaçoğlu da "O hiçbir zaman yalnız değildi," demiş.

Aynı şürekâdan başkaları da var bu yalnızlık mevzusuna şiddetle muhalefet eden.

Bakın sevgili arkadaşlar. Birincisi, "yalnızlık"tan ne anladığınız konusunda ciddi şüphelerim var. "Yalnız olmamak" sandığınız gibi insanın etrafında birilerinin olması demek değildir. Atatürk'ün Çankaya sofrasında 20 kişiyle yemek yemesi, onun "yalnız" olmadığını göstermez. Klişe olacak ama tam da yeri: Bir stadyum dolusu insanın içinde de yalnız olabilir kişi...

İkincisi, neden bu kadar korkuyorsunuz Atatürk'ün yalnız olmasından? Kötü şeyler kategorisinde mi yalnızlık?

Ne olur Atatürk yalnız bیریse, misal oyları mı düşer?

Galiba asıl dert, "özel hayat" ve "yalnızlık" gibi noktaların üzerinden Atatürk'ün etrafına örülen duvarın aynen yerinde kalmasını sağlamak.

O duvardan tek bir tuğla bile eksiltmemek.

Çünkü maazallah bir tuğla çekilirse oradan, bir bakmışsınız duvar birilerinin üstüne çöküvermiş.

* * *

Yazıyı bağlarken, "sen bizi güldürdün Allah da seni güldürsün" başlıklı bölümümüz var sırada.

Herkes kendi meşrebince "Mustafa"nın özel hayatına karşı tedbir almaya çalışıyor ya. Meclis Başkanı Toptan da, Atatürk'ün elinde sürekli sigara olmasına takılmış, görev bilinciyle. Galada, filmin yönetmeni Can Dündar'a "Sinemalarda böyle gösterilmesi sorun yaratabilir, düzeltilmesini diliyorum," demiş. Günde üç pakete yakın sigara içen bir liderin hayatını anlatmaya çalışan Dündar da ne desin, "Önemli olan tarihe sadık kalmak," cevabını vermiş. Sayın başkanım, yüksek müsaadenizle benim naçizane bir önerim var. Şimdi bu saatten sonra, filmde Atatürk'ün sigara tuttuğu eline televizyonculuk tabiriyle "mozaik atmak" uygun kaçmaz. Üstelik film "mozaik"ten geçilmez sonra. En iyisi, *Mustafa*'da her sigara içilen sahne için "burada sigara içilmez - cezası 62 lira" kuralını uygulamak. Böylece hem şu sigara cezası arada bir uygulanmış olur, hem de "bakın bizde kanunlar önünde herkes nasıl eşit" deyip AB'ye hava bile atarız. Cezayı kim mi ödeyecek? Bir sponsor bulunur canım artık. Turkcell'in yediği dayaktan sonra hangi şirketin gözü "Mustafa"ya "hayır" demeyi yer?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir Güneydoğu hatırası

Demiray Oral 04.11.2008

Başbakan Erdoğan'ın "gidemediğin belediye senin değildir" şiarıyla çıktığı çelik yelekli Güneydoğu seferinde, gazetecilerin Hakkâri'de göstericilerin taşlı saldırısı sırasında yaşadıklarını izlerken, 1995 yılına uzandım. Güneydoğu'ya gazeteci olarak ilk kez gidiyordum. Çalıştığım dergiden, "hazırlan yarın Diyarbakır'a gidiyorsun" talimatını aldığımda deyim yerindeyse havalara uçmuştum. Ama bu uçuşum, gerçekten uçacağım gerçeğini öğrendiğimde tam anlamıyla "havada panik" tadında bir ruh haline dönüşmüştü. "Sabah uçağa biniyorsun, haberi iki günde toparlayıp ertesi gün akşamüstü yine uçağa atlayıp yazıyı bu haftaya yetiştiriyorsun" dediklerinde sadece iki seçeneğim vardı. Ya inanılmaz uçak korkuma rağmen o uçan tenekeye binecektim, ya bu diyardan gidecektim. Hangi cesaretle hâlâ bilmiyorum ama birinciyi seçtim. 1995 deyince iki dakika durup, hatırlatmak lazım. 1993'teki "33 er katliamı"ndan sonra, TSK bölgede yeni bir stratejiyle savaşılmaya başlamış, daha önce giremediği neredeyse bütün bölgelere girmeyi başarmış, üstünlüğü ele geçirmiş durumda. Sadece 93-94 yıllarında 8 bin PKK'lının öldürüldüğü açıklanmış. Ve 95 yılı martında korgeneral Hasan Kundakçı komutasında 35 bin askerle Kuzey Irak'a en büyük operasyon yapılmış.

* * *

Benimse çömez bir gazeteci olarak önümde sadece bir günüm vardı dersimi çalışmak için. Ve şimdiki gibi internete tek bir kelime yazınca hazine değerinde bir ton bilgi karşında hazırola geçmiyordu.

Arşive girip, bölgeyle ilgili saklanan haber kupürlerinin saatlerce fotokopisini çektim.

Sadece iki gün geçireceğim Diyarbakır seyahatine, sanki dönüşte "Güneydoğu raporu" yazacakmışım gibi hazırlandım.

* * *

Yatak odamın tavanındaki tüm çizgileri ezberleyerek gözümü kırpmadan sabahı ettiğim bir gecenin ardından uçuş vakti geldi.

Bildiğim bütün sakinleştiricilerden kendi imalatım bir "the best off" hazırlayıp içtim.

Uyuklayarak başladığım yolculukta ilk başlarda her şey yolunda gibiydi.

Ancak hava boşluğu denen şeyi, diğer yolcular gibi gazetemın sayfasını çevirerek karşılamam kesinlikle imkânsızdı.

Sadece ayağa kalktığımı ve avazım çıktığı kadar bağırdığımı hatırlıyorum.

Kaç dakika sonra hiç bilmiyorum, kendimi hostes marifetiyle uçağın en arka koltuğuna götürülürken buldum.

Biraz su ve asla ikna etmeyen birkaç teskin edici cümleden sonra beni gözlerinin önüne, en arkadaki bir adamın yanına oturtular.

Yaptıklarımın utanmış bir halde, hafif bir baş selamı verdim yeni komşuma.

O da adını söyleyip, Diyarbakır'da yaşadığını belirtti. Ardından bana ne iş yaptığımı, niye Diyarbakır'a geldiğimi sordu.

Cevapladım ve ilk kez gelmeme rağmen bölge hakkında ne çok şey bildiğimi bir Kürte göstermek telaşıyla öğrendiğim, duyduğum ne varsa şahane bir özet geçtim. Tabii o yıllarda sahip olduğum radikal sol söylemle. Son olarak bölgede hâlâ PKK'nın "gece benim, gündüz senin" dengesini uygulayacak kadar etkin olduğunu bildiğimi filan anlattım.

O zamana kadar sessiz kalarak beni dinleyen komşum, "Geçti o devirler, bu kış gece üstünlüğü alındı ellerinden," diye karşı çıktı.

Hem bu cümleyi söylerken sarf ettiği "alındı ellerinden" vurgusu, hem de ses tonundaki ani değişim içime, "senin neden dişlerin bu kadar uzun babaanne" kıvamında bir kurt düşürdü. Zaten kurdun içimi fazla kemirmesine de gerek kalmadı, komşum kendini tanıttı.

"Diyarbakır Emniyeti'nden Hasan ... ben."

Yüzümde aptal bir sırıtış asılı kalmış olacak ki, sivil polis komşum konuşmaya devam etti.

"Anlattıklarına bakılırsa buralarla ilgili bayağı okumuş, bir sürü de hikâye dinlemişsin... Ama kendin yaşayıp görmeden hiçbirine inanma. Burayı yaşamadan, soluk alıp vermeden burayla ilgili konuşanların laflarını unut gitsin..."

* * *

Bu maceralı uçak sohbetinin ardından Diyarbakır'da iki gün geçirdim.

Sonraki yıllarda bir kez Hakkâri ve Mardin'e, bir kez daha Diyarbakır'a gittim.

Yaptığım her Güneydoğu seyahati, Diyarbakır Emniyeti'nden Hasan'ı doğruladı.

Gerçekten de ancak oralardaki havayı soluyunca, sorunu az da olsa kavrayabiliyordu insan.

Ve tıpkı okudukça ne kadar cahil olduğunu anlamak gibi, oraları yaşadıkça da bu çetrefilli sorunla ilgili hazır reçeteler sunmaktan imtina ediyordu.

Ama en azından, nelerin kesinlikle yapılmaması gerektiğini hissediyordu.

İşte sırf bu nedenle, arkasında yerel seçimlerdeki AKP-DTP oy savaşı da olsa, taşlarla da karşılaşılsa, kimi zaman "ya sev ya terk et" kıvamında Kürtlere kendi topraklarından yol veren sözler de söylese, Başbakan Erdoğan Güneydoğu gezilerini iyi ki yapıyor diyorum.

Çünkü oradaki insanların hayal kırıklıklarını hissetmenin başka yolu yok.
Mühim olan Erdoğan'ın o hayal kırıklıklarını tamir etmeyi mi, yoksa oya tahvil etmeyi mi seçeceği.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hayır, yapamayız

Demiray Oral 07.11.2008

Günlük neşriyatı takipte sıkıştığım zor zamanlarda bana gönüllü olarak "medyadaki gözünüz" hizmeti sunan kadim dostum Vatoz'dan yine acil bir brifing aldım.

Haber seçimi konusunda güvenim sonsuzdur, benim diyen yazışları elemanını cebinden çıkarır kendisi.

Ama kimi mevzuların yorumlanmasında acayip farklı noktalara savruluruz, istediklerini yazmaya kesinlikle ikna edemez beni.

Misal üçüncü köprü hikâyesi, bunlardan biridir. O, Sarıyer muhiti çocuğu olmasının da etkisiyle iflah olmaz bir üçüncü köprü muhalifidir. Ben, ateşli bir destekçisi.

O, "bebek katili" der yeni köprü için, ben "sayın" sıfatını koyarım önüne.

Bu nedenle sabahın köründe bohçacı kadın gibi gelip, çantasındaki kâğıtları masaya yaymaya hazırlanırken uyardım: "Vaktim dar, yorum yapma haber ver."

Kaygılanmamamı söyleyip, gündemini sıralamaya başladı.

"Birinci sırada Org. Başbuğ'un *Akşam* gazetesinin deyişle 'Şakayla çakması' var. Başbakan Erdoğan'ın bir günlük komando eğitimi almaya, pardon izlemeye gittiği Eğirdir'de güne damgasını Başbuğ'un Ergenekon esprisi vurmuş. Org. Başbuğ, G 3 piyade tüfeği ile yapılan atışlardan geriye kalan iki boş kovani hatıra olarak alan Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek'e 'Aman dikkat et, iyi sakla. Ergenekon'dan içeri girersin' diye espri yapmış."

Kısa bir süre sessizce birbirimize baktık.

"Sen olsaydın ne yazardın," diye sordum.

Hevesle anlattı. Ben de köşe yazısına formatladım: "Birkaç gün önce teröre verilen dış desteği kanıtlamak için 'yakalanan PKK'lıların çoğu sünnetsiz' diyerek Kürt sorununa çözüm formülü olarak 'kırvem Mehmetçik olsun' kampanyalarını adres gösteren Bakan Çiçek'e askerden şok cevap geldi. Genelkurmay Başkanı Başbuğ, 'G 3 kovanlarını aman iyi sakla yoksa Ergenekon'dan içeri girersin' deyip askerin bu formüle soğuk baktığını gösterdi. Başbuğ, bu sözleriyle aynı zamanda hükümete ve kamuoyuna Ergenekon mesajları da göndermiş oldu. Görevi devraldığı ilk hafta, cezaevindeki iki paşayı ziyaret için bir tümgenerali görevlendiren Başbuğ, hükümete 'terörle mücadeleyi TSK'ya devrettim, askerle ilişkileri düzelttim sanma Ergenekon'u unutmadık' derken; kamuoyuna da 'Bizim gözümüzde Ergenekon fasa fiso' mesajı verdi. Böylece, Ümraniye'de bulunan el bombalarının da, Çiçek'in Eğirdir hatırası olarak almak istediği iki G 3 çekirdeğinden farksız olduğunu vurguladı. Zaten evinde el bombaları bulunan emekli asker de bunları 'hatıra' olarak sakladığını söylememiş miydi? Uzun lafın kısıası Org. Başbuğ, herkese bir kez daha durması gereken yeri işaret etmiş oldu. Şimdi bu parça tesirli şakadan sonra Ak Parti hükümetinin doğru yerde durmak için ne yapacağı merakla bekleniyor..."

Vatoz yazdığımı okuyup, "şahane oldu" diyerek övdü kendini.

Bohçasında başka neler olduğunu sordum.

"Bir Türk kızının Kuzey Iraklı bir Kürde, hem de bu konjonktürde âşık olmasını anlatan filme aslanlar gibi direnen Kültür Bakanlığı'nın İsviçre'deki festivale sansür uygulamasına ne dersin?"

Gerekçesi neymiş bakanlığın?

"Normal zamanlarda herkes âşık olabilir ama biz terör dönemindeyiz, olamaz" demişler.

Kültür Bakanı kimdi?

"Ertuğrul Günay..." Başka sorum yok, bohçaya dönelim.

"Peki o zaman, memlekette yüzde 3-4 vatan haini olduğunu söyleyen Adana Valisi neyi kast etmiş bilmek ister misin? Ya da 'Savunma 303' olayı var, CHP'nin birinci Vakit kuşatması var..."

Nedir bu savunma 303 meselesi?

"Çok taze bir mevzu, bugün sadece iki gazetede kısacık vardı. Ben internetten genişlettim..."

Tamam, alıyorum, anlat.

"Bu sene dört kişinin öldüğü Nevruz olaylarını inceleyen TBMM İnsan Hakları Komisyonu, polisin plastik mermi kullanıp kullanmadığını araştırırken Siirt emniyet yetkililerinden şu bilgileri almış. *Radikal*'den okuyorum:

'Plastik mermi diye bir şey yok, o savunma 303 mermisi. Aynı zamanda içinde yarım daire şeklinde kum tanecikleri halinde demir var. Vücuda çarptığında üzerindeki plastik muhafaza kırılıyor darbe etkisi yapıyor. Cop etkisi yapıyor. 40-50 metre mesafede etkili. Aynı zamanda şahısları mimlemek için kullanılıyor.'

İnternetteki savunma sitelerinden araştırdım. Savunma 303 tüfekleri Belçika'dan bu sene tanesi 2 bin dolara 100 adet alınmış. Gösterilerin yoğun olduğu 10 ile dağıtılmış. Mermileri özel tasarımlarıyla isabet eden de baygınlık yaratabiliyormuş. Ayrıca yurtdışında bir olayda bu tüfikle ölen biri olduğu ve ailesine dava açmamaları için 5 milyon dolar tazminat verildiği yazıyordu aynı sitede."

Yani plastik mermi diye bildiğimiz şey bu mudur?

"Budur."

Bize ayrılan sürenin sonuna geliyoruz. Eklemek istediğin bir şey yoksa kapatacağız dükkânı.

"Bir de Obama mevzuu var.. Amerika 'Yes, we can' dedi biliyorsun."

Bizdeki tablo ne diyor sence?

"No we can't."

Sonuna 'be annem' eklemeyi de unutmayalım lütfen...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bölücü arılar, cesur Türkler

Demiray Oral 11.11.2008

Pazartesi sabahları güne *Maraton*'dan kalma bir halde başladığım için haliyle biraz geç kalkıyorum.

Gece kanepede sızmadan önce son hatırladığım sahne, Şansal Büyüka ve Erman Toroğlu'nun günün anlam ve önemi vesilesiyle taktıkları, üzerlerinde Atatürk baskısı olan 10 Kasım kravatlarıydı. Bu sırada rüyalar âlemine dalmışım.

Sabah gözümü yine kanepede acı bir çocuk haykırışıyla açıp, çığlıkların arasında "10 Kasım", "saygı duruşu", "Atatürk" gibi kelimeler duyunca hâlâ *Maraton*'dayım sandım önce.

Sonra duruma ve hayata uyanmak için, haykırışları takip ederek pencereyi açtım.

Manzara şöyleydi.

Yan tarafımızdaki komşu evin bahçesinde bir çocuk avazı çıktığı bağıırıyordu ve bizim Korsan da (köpeğimiz

olur) kart sesiyle ona karşılık verme yarışındaydı.

Saat 9.30'a geliyordu.

Korsan'ı seri havlama durumundan homurdanma aşamasına geçirmeyi başardıktan sonra olan biteni idrak etmeyi başardım.

Komşunun çocuğu, sokağın hemen yukarısındaki okulun bahçesinde arkadaşlarıyla birlikte 10 Kasım vesilesiyle yapılacak anma töreni için sıraya giriyor.

Ancak anlaşılan çocuklar arasındaki konuşma ve didişmeler bir türlü bitmiyor.

Bunun üzerine, benim de her sabah megafondan öğrencilere yaptığı "nazik" konuşmalara tanık olduğum okul müdürü "herkes susana, çıt çıkmayana kadar hepinizi burada bekleteceğim" diyor. Böylece bekleyiş başlıyor.

Kızgın müdür bu anlamsız boşluğu anlamlandırmak için bir de şahane öğreti aşıyor çocuklara: "10 Kasım'da Ata'mızı anarken arı bile soksa kıpırdamayacaksınız. Türk milleti öyle cesur olur."

Her neyse, birkaç dakika sonra okul bahçesinde asayiş berkemal hale gelince, anma töreni başlıyor.

Bu sırada, müdür beyin lafını duyan bölücü iki arı harekete geçiyor. Ve bizim komşunun çocuğunu sokuyor.

(Üstelik Karadeniz'e komşu köyümüzde arıcılık yapıldığı için maşallah buraların arıları epey besili, ayıptır söylemesi eşek gibidir.)

İki arının iğneleri eline saplanan çocuk müdürün verdiği gazla elinden geldiği kadar direniyor.

Ancak tören bir türlü bitmek bilmiyor. Ufaklığın eli kabardıkça kabarmaya, gözlerinden yaşlar akmaya başlıyor.

Sonunda basıyor çılgılığı. Ortalık bir anda karışıyor.

* * *

Benim yetişebildiğim son sahnede artık tedavisi yapılmış olan ufaklık, acısından çok galiba Türk gibi cesur olmama ihtimali nedeniyle ağlıyordu.

Çünkü etrafındakilerin "erkek adam ağlamaz" laflarını duydukça ağlama volümü biraz daha artıyordu.

Ne yapsın, bir 10 Kasım sabahında hem Türk gibi cesur olmayı, hem erkek gibi davranmayı becerememişti. O ağlamasın da kimler ağlasındı.

Çocuk ağlaması ve seri köpek havlamasının yazı yazmak için ideal bir fon oluşturmadığını takdir edersiniz.

Bu nedenle, kendimi dışarı attım. Korsan taksici arkadaşlarımdan birinin arabasına binip Boğaz'da çay-simit-gazete üçgenine kendimi bir süre hapsetmeye karar verdim.

Araba daha mahallemizin sınırlarından çıkmadan bir müşteri aradı arkadaşımı.

- O da Yeniköy'e gidecekmiş, alsak olur mu? Olur tabii, neden olmasın.

* * *

Beş dakika sonra orman yolundan Boğaz'a doğru giden arabanın içinde üç kişi olmuştuk.

Arka koltuğa oturan 50'li yaşlardaki hanım telefonla konuşmaya başladı, ben de arkadaşşıma sabah sabah güne nasıl başladığımı anlattım, gülüştük.

Meğer arkadaki hanım, telefonla konuşurken ortam dinlemesi yapabilme gibi bir özelliğe sahipmiş.

Telefonu kapatır kapatmaz ilk işi bizi şiddetle kınamak oldu.

Türk çocuklarının cesur yetiştirilmesi gerektiği, Türk'ün Türk'ten başka dostu olmadığı yönünde bir diskur çekip işi "baksanıza düşman içimizde, içimizi oyuyor"a bağlayıverdi.

İçimden, "bildiğim şahane pompalı tüfekler satan bir dükkân var" demek geçse de engin tecrübelerime dayanarak sustum.

"Cesaret ana" da ortamı boş bulmanın etkisiyle epey bir salladı.

Son duyduğum lafı şuydu: "Gazetede okudum, bu DTP'li belediyeler gösterilerde kolay sökülüp atılsın diye kaldırım taşlarını gevşek yapıyorlarmış..."

Günde ortalama 10 gazete okuyan biri olarak hayretle suratına baktım ve dayanamayıp "Siz hangi gazeteyi okuyorsunuz," diye sordum.

Anlaşıldı ki, haberi o okumamış ama okuyan bir arkadaşı anlatmış falan filan.

Ağır bir "cesur Türkler" propagandası altında Boğaz'a doğru devam ettik.

Arabanın camını sonuna kadar açıp, muhitimizin eşek gibi arılarının içeri girmesi için yol boyu dua ettim.

Ancak ne gelen oldu, ne giden.

Yeniköy'e geldik. "Cesaret ana" arabadan indi.

Ben deniz kenarında bir kahveye oturdum.

Bu yazıyı yazdım.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tartışılması teklif dahi edilemez

Demiray Oral 14.11.2008

"Yıkım müteahhitleri..."

"Sivil dikta hazırlığı..."

"AKP'nin arka bahçesi..."

"Laik cumhuriyeti çürütme çabalarına katkı..."

"Darbeci Kenan Evren'in aziz dostu İhsan Doğramacı'nın oğlunun organizasyonu..."

Duyan Ergenekon çetesi yakalandı sanır yeminle.

Peki, aslında ne olmuş?

Ankara'da uluslararası bir hukuk sempozyumu yapılmış.

Konusu, "Anayasalardaki Değiştirilemez İlkeler".

Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Alman Uluslararası Hukuki İşbirliği Vakfı ile birlikte düzenlemiş. Her iki ülkeden hukukçular konuyu tartışmış, bildiriler sunmuşlar.

Konuşmacılar arasında Anayasa Mahkemesi Başkanı Haşim Kılıç ile yüksek mahkemenin raportörü Doç. Dr. Osman Can da var.

Anayasa konusunda bilimsel bir sempozyumda hukukçular tartıştı diye, basındaki kimi köşelerde infial var günlerdir.

Hem Kılıç ve Can, hem de organizasyonu yapan üniversite ile Alman vakfı yukarıda sıraladığım ifadelerle adeta linç ediliyor.

Çünkü onlara göre, anayasanın değiştirilmesi teklif dahi edilemeyen maddelerinin, tartışılması da teklif dahi edilemez.

Mantık basit: Madem değiştirilmesi teklif dahi edilemez, o zaman tartışılmasına da gerek yok.

Velew ki tartıştın Cumhuriyet düşmanısın, AKP'nin adamısın, rejimi yıkım müteahhitliğine soyunmuşsun.

Anlaşılan o ki, Haşim Kılıç sempozyumun ilk gününde, anayasalardaki değiştirilemez ilkeler tartışmasını

Anayasa Mahkemesi'nin kuruluş yıldönümünde konu olarak seçmeyi düşündüğünü belirtip, "ancak bu konuda ne kadar cesaretli olabilirim, biraz endişeliyim," derken yerden göğe kadar haklıymış.

* * *

Sempozyumun düzenleyicilerinden Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin dekanı Prof. Dr. Osman Gürzumar günlerdir, basında yer alan bazı haber ve köşe yazılarını düzeltmek için uğraş veriyor, açıklamalar yolluyor.

Çünkü, “niyet okuma” metoduyla yapılan eleştirilerde ciddi hatalar ve bilgi yanlışları var.

“Niyet okuma” metodunu kullanan isimlerden Oktay Ekşi dün (13 kasım) *Hürriyet*’teki köşesinde bakın ne diyordu: “Sempozyuma katılan bir kısım ‘sunucu’ların asıl derdi sırf ‘bilimsel bir görüş alışverişi’ olsa mesele yoktu. Oysa hepimiz biliyoruz ki, maksat ‘üzüm yemek’ yani çağımızın Anayasa hukuku sorunlarını görüşmek ve bundan bilimsel sonuçlar üretmek değil, düpedüz ‘bağcıyı dövmek’...”

İnsanın içinden, “hepimiz nereden biliyoruz” demek geliyor ama nafile...

Çünkü Ekşi kristal küresine bakmış bir kere. Ona göre, bu sempozyum anayasanın değişmez ilkelerine zemin hazırlamak için düzenlenmiş, buna uygun isimlerin konuşmacı olarak çağırıldığı, çıkacak sonucun baştan belli olduğu bir organizasyon.

Oysa Bilkent Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Gürzumar’ın açıklamasında Ekşi’yi ve onun gibi düşünen köşe yazarlarını mahcup edecek satırlar mevcut, okuyalım:

“Toplantıya katılan Alman bilim adamlarının tamamı, birçok Avrupa ülkesinde olduğu gibi Federal Alman Anayasası’nda da değiştirilemez ilkelerin yer aldığını ve bu ilkelerin gerekli ve yararlı olduğunu vurgulamış ve bu ilkelerin demokratik rejim ile çelişki içinde bulunmayıp, aksine bu rejimi korumak için kabul edildiğini açıkça dile getirmişlerdir. Yazılı ve görsel basında, söz konusu Alman bilim adamlarından Prof. Dr. Winfried Hassemer’in anayasalarda yer alan değiştirilemez ilkelerin ‘demokratik rejime aykırı olduğu’nu söylediği ifade olunmaktadır. Toplantıya katılan bütün konuşmacı ve davetlilerin teyit edeceği üzere Prof. Hassemer’e atfedilen bu ifadeler tamamıyla gerçeğe aykırıdır. (...) Toplantıya konuşmacı olarak katılan Türk bilim adamları arasında, anayasa değiştirilirken T.C. Anayasası’nda yer alan değiştirilemez ilkelere de dokunulmasının kaçınılmaz olduğunu, yoruma açık kavramların T.C. Anayasası’nda yer alan değiştirilemez ilkeler kapsamına alınmasının yanlış olduğunu savunanlar olduğu gibi; bir bildiride de bu görüşlerin tam aksi açık ve hiçbir kuşkuyla yer vermeyecek şekilde dile getirilmiştir. Ayrıca tartışmalar sırasında salondaki bilim adamları ve diğer dinleyiciler, anayasada yer alan değiştirilemez nitelikteki ilkelerin mevcudiyetini savunan değerlendirmeler yapmışlardır. Sempozyum sonunda ortaya çıkan ağırlıklı görüş, değiştirilemez ilkelerin demokratik rejimle çelişmediği ve bunların gerekli olduğu yolundadır.”

* * *

Demek ki neymiş?

Toplantıya katılan Alman hukukçular, değiştirilemez ilkeleri savunmuşlar.

Türk hukukçulardan bazıları karşı fikir de dile getirmekle birlikte, toplantıdan çıkan ağırlıklı görüş

“değiştirilemez ilkelerin demokrasiyle çelişmediği ve gerekli olduğu” yönünde olmuş.

Demek ki ne yapmayacakmışız?

Kendi aramızda konuşmayacakmışız. Bir telefon ederek öğrenebileceğimiz bilgileri almayıp, insanları linç etmeyecekmişiz.

Demek ki ne yapacakmışız?

İçimizdeki laiklik canavarını durduracakmışız!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bakan Şahin de sırasını savdı

Demiray Oral 18.11.2008

Artık kesinlikle eminim.

Başbakan Erdoğan hükümetteki bakanlara dönem ödevi verdi.

Konusu "Devlet Noktasında..."

Açılışı Kürtlere topraklarından yol veren "sev-terk et" başlıklı muhteşem konuşmasıyla bizzat yaptı.

Ardından tek tek bakanlar döktürmeye başladı.

Milli Savunma Bakanı Vecdi Gönül'ün tarihe geçecek "Milli Devlet" başlıklı kompozisyonundan sonra, Adalet Bakanı Mehmet Ali Şahin de dönem ödevini bitirip teslim etti.

Şahin'in son sözleri, her ne kadar Dağlıca baskınında PKK'ya esir düşen erler için söylediği "kurtulduklarına sevinemedim" düzeyinde olmasa da rahatlıkla geçer notu alacak kapasitede.

Hrant Dink'in cenazesinde yaptığı konuşma nedeniyle hakkında TCK 301. maddeden dava açılan yazar Temel Demirer için yargılama izni vermesini şöyle savunmuş Bakan Şahin: "Ben devletime katil dedirtmem. Bu kişinin sözlerine kimse dikkat etmiyor. Adam 'Türkiye katil devlettir. Önce Ermenileri katletti, şimdi Kürtleri katledecek' diyor. Bu ifade özgürlüğü değil."

* * *

İnsan neresinden tutacağını bilemiyor.

En iyisi önce Şahin'in isteğini kırmayıp Temel Demirer'in konuşmasına "dikkat edelim".

Açılan davanın iddianamesinde yer aldığı biçimiyle konuşmasını okuyalım: "Gerçekleri haykırmamanın cinayete ortak olduğu bir ülkede yaşıyoruz. Hrant sadece Ermeni olduğu için değil bu ülkede soykırım olduğu gerçeğini ifade ettiği için katledildi. Türkiye aydınları eğer 301 kere 301 suçu işlemezlerse Hrant'ın cinayetine ortak olmuş demektirler. Tarihimizde bir soykırım var. Adı Ermeni soykırımı. Hrant bu gerçeği hepimize kanı canı pahasına anlattı. Katil devlet karşısında suç işlemeyenler Dink cinayetine ortak olanlar. Dün Ermenileri katledenler bugün Kürt kardeşlerimize saldırıyor. Halkların kardeşliğini isteyenler bu tarihle hesaplaşmak zorunda. Ermeni kardeşlerimizin başına gelenlerin Kürt kardeşlerimizin de başına gelmemesi için suç işlemeliyiz. Hepinizi suç işlemeye çağırıyorum." (Kaynak: www.bianet.org)

Yazar Demirer işte böyle demiş Dink'in cenazesinde.

Peki, Başbakanlık Teftiş Kurulu'nun bir buçuk yıllık çalışmayla hazırlanan ve birkaç gün önce açıklanan raporda ne deniyordu?

Hrant Dink'in öldürüleceğinin cinayetten bir yıl kadar önce gerek Trabzon Jandarma Komutanlığı, gerekse Trabzon Emniyeti'nde bilindiği, bu bilgilerin İstanbul Emniyeti'ne de iletildiği, dolayısıyla cinayetin rahatlıkla önlenileceği ve Hrant Dink'in yaşıyor olabileceği yazıyordu.

Yani Hrant Dink cinayeti, Türkiye'deki siyasi cinayetler içinde devletin en aleni biçimde işin içinde olduğu, devlet görevlilerinin katillerle hatıra fotoğrafı çektirdiği bir cinayet.

Temel Demirer de elbette "Katil devlet" derken bunu kast ediyor, yıllardır bu memlekette yaşayan biri, bir yazar olarak bunları öngörüyordu.

* * *

"Katil devlet" demek gençlerin cezaevinde işkenceden öldürülmesi, Adalet Bakanı'nın çıkıp devlet adına özür dilemesi demek.

İnsanların sokakta "dur" ihtarına uymadığı gerekçesiyle polis kurşunuyla can vermesi demek.

"Bana sağcılar adam öldürüyor dedirtemezsiniz" diyen Süleyman Demirellerden, "Dink cinayeti milliyetçi hislerle işlenmiş bireysel bir suç" diyen Celalettin Cerrahlardan, "Devlete katil dedirtmem" deyip yazalar hakkında yargılama izni veren Mehmet Ali Şahinlerden; bu zincirleme faşizm tamlamasından utanmak demek.

Bunları söyledi, yazdı diye insanların öldürüldüğü devlet demek.

(Aklıma takıldı. Misal Engin Çeber cinayeti nedeniyle özür dilediği için Bakan Şahin hakkında da 301'den dava açılacak mı?)

* * *

Her neyse, bari bir işe yarasın diye cep aletinin hesap makinesinde hesapladım.

$301 \times 301 = 90.601$

Tıpkı Bakan Şahin'in dönem ödevini vermesi gibi, bu yazıyla da sanırım ben sıramı savdım.

Kaldı geriye suç işleyecek 90.600 kişi daha.

Not: Cumartesi yapılan *Taraf*'ın birinci yaş günü kutlamasında bana sürekli alkolsüz bira içirterek geceyi cin gibi geçirmemi sağlayan şahsiyetlere duyurulur. İntikamım acı ve hızlı olacak. Öyle soğuk yemeyi filan beklemeyeceğim, haberiniz olsun.

İyi ki varsın *Taraf* !

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Rozet de rozetmiş ha

Demiray Oral 21.11.2008

Hani gazetelerin hafta sonu eklerinde kerameti kendinden menkul, tuhaf testler olur.

Gündeme ilişkin akla ziyan soruları yaratıcı kabul ederek tırıskadan tayyare seçeneklerden birini seçmeniz ve pazar kahvaltınızı yaparken hoşça vakit geçirmeniz istenir.

İşte öyle bir testte "Atatürkçüleri, aşağıdakilerden hangisi Mustafa filminden bile daha çok kıl eder" gibi bir soru sorulsa, yeminle testi hazırlayanın aklına bu şık gelmezdi.

Ne mi?

Baykal'ın CHP'ye katılan çarşafılı kadınlara parti rozetini bizzat takması.

Hem de iğneyi batırmadan.

Ben haberi hafta sonunda evde oturmuş, gazetede test çözerken aldım gerçekten.

Telefondaki kadim dostum Vatoz bayağı bir debelendi anlatmaya çalışırken.

Düşünsenize bir yanda yıllardır yaptığı mavralar nedeniyle onun hayatımın yalancı çoban kontenjanında bir numarada oluşu.

Öte yanda Baykal'ın ne olduğunu hâlâ kimsenin tam olarak çözemediği biçimde küt diye çarşafılı kadınlara kucak açması.

Vatoz doğal olarak kıvrınmaya başladı telefonda.

Böylece saçma konuşmalarımızdan birini daha gerçekleştirdik.

"Selam usta... Şimdi sana bir şey söyliysem, inanamıycaksın ama doğru..."

"Ne oldu doğalgaz faturan mı geldi?"

"Yok o değil... Gerçeküstü bir şey ama gözümle gördüm"

"Sonunda Salvador Dali sergisine gittin yani..."

"Yok yok... Sen en iyisi saat başında haber kanallarından birini aç kendin gör..."

"Söz ne dersen inanıcam, bunu yapamam..."

"Kapatıyorum bak mutlaka bir haber kanalı aç saat başında..."

“El Cezire seyrediyorum sadece ben, uygun mudur?”

“Yakında onda da görürsün ama bugünlük yerli malı bir tane seç, hadi eyvallah...”

* * *

Akreple yelkovana baktım, saat başına sadece beş dakika kalmıştı.

Sevgili kanepeme geçtim.

Bu hareketimin televizyonun açılması anlamına geldiğini bilen evin kedi ahalisi de yavaş yavaş embedded durumuna geçmeye başladı.

ABD’de yaşanan değişimden sonra bizim evin Obama’sı kıvamında takılmaya başlayan Marsık (kara kedi olur kendisi), son günlerde olduğu gibi yine sol yanımdaki yerini aldı. (Atıyorum sanacaksınız ama yine de söyleyeyim. Marsık artık sezgisel midir nedir bilmiyorum, ABD başkanlık seçimlerini benimle birlikte sabahın ilk ışıklarına kadar pür dikkat TV’den izledi.)

Her neyse, haberler başladı.

Ve birinci haberde Baykal’ın çarşafli-türbanlı kadınlara rozet takışını izledim.

Çarşafli bir kadının rozetini takmakta epey zorlandı CHP lideri, iğne bir türlü çarşafa saplanmak istemedi.

Rozet işlemi kazasız bitince Baykal hanımlara bir baş selamı çaktı.

Haber daha bitmeden Marsık mevzunun kendisini ilgilendirmedigine karar verip kanepeden atladı.

Arkasından, “hatalısın arkadaşım onlar da bu ülkenin zencileri” dediysem de kâr etmedi. Cevap olarak yüzüme doğru kocaman esnedi.

* * *

Pazartesi günü, şimdi yer yerinden oynayacak diye düşünerek gazetelere baktım ama hayal kırıklığına uğradım. Sıradan haberlerle geçirilmişti mevzu.

Salı gününden itibaren ise beklediğim oldu. Manşetler ve köşeler bu konuyla doldu.

Baykal’ın deyimiyle “Mutaassıp kadınlar”ın partiye alınması, benim deyimimle “Mutaassıp Laikler” arasında infial yarattı.

Öyle ki, Oktay Akbal *Cumhuriyet* gazetesindeki köşesinde “Yerel seçimlerde AKP’ye oy vermeyin diyecektim ama vazgeçtim. Ha AKP ha CHP, hangisi gelirse gelsin değişen bir şey yok...” diye yazdı.

Oktay Ekşi ise *Hürriyet*’te, CHP’de politika değişikliği olduysa açıklanmasını isteyip eğer öyleyse “AKP ile CHP arasında fark kalmadı der bitirirsiniz” ifadesini kullandı.

CHP’li olmayan cephede ise Baykal’ın bu hareketi “inandırıcılık” sorunu ekseninde sorgulanmaya başlandı. Ki bugüne kadar Baykal’ın sergilediği pratik bunu acayip haklı kılıyordu.

Üstelik CHP lideri, kimilerinin “açılım” dediği bu hareketi neden yaptığını da ikna edici bir şekilde şimdiye dek açıklayamadı.

* * *

Baykal “mutaassıp”ları partiye alıyor, MHP Alevilere göz kırıyor, Erdoğan statükoyla cilveleşiyor. Ne oluyor yahu?

Bu soruyu da biz “kararsızlar” soruyor. İçimizde Alevi de var, mutaassıp da, laik de, şu da bu da...

Ve bu soruyu soranlar doğru dürüst bir açıklama bekliyor.

Ve o sorunun cevapsız kalması, şu inancı güçlendiriyor.

“Hey ahbap sakın ol ha... Her şey oy için !”

Not. Vatoz’dan CHP’ye seçim afişi önerisi.

Baykal’ın mutaassıp kadınlara rozet taktığı fotoğrafın altında “Taklitlerinden sakınmayınız çünkü onlar da iyidir” sloganı.

Notun notu. Yukarıdaki slogan Cemal Süreya’nın günlüğünden araklanmıştır, telif durumları olabilir ona göre.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tabuları yıkan bir lodos

Demiray Oral 25.11.2008

Hiçbir zaman Tezer Özlü’nün “beğendiğim insanlar” listesindeki “lodosta başı ağrımayanlar”dan biri olmadım. Bundan tam bir sene önceydi.

İstanbul’un lodosu yine adamın içinden esip de geçiyordu.

Taraf’ın ilk sayısının matbaaya gitmesine sadece saatler kalmıştı.

Gazetenin o inanılmaz hay huyu içinde, lodos mağduru üç kuruşluk akılla oradan oraya koşturuyordum.

İçimi rahatlatan tek bir şey vardı.

İkinci gün çıkacak gazetede yayınlanacak ilk köşe yazım hazırды.

Bir ara öğle yemeği bahanesiyle dükkândan kaçıp, lodosun muhteşem netliğiyle Kadıköy iskelesinden İstanbul’u seyreyleyim diye düşünüyordum ki olan oldu.

Ahmet Altan “Gazetenin ilk günü senin de yazın çıkacak, bitti mi” diye soruverdi.

Hazırda olan yazımı kastederek “evet, siz de okumuştunuz” dedim.

“Onu ikinci gün yayınlayacağız, ben yarın için yeni bir yazı istiyorum senden” deyip adeta başka bir noktaya ışınlanıverdi.

Bu, ilk köşe yazımı yazmam için en fazla üç-dört saatim olduğu anlamına geliyordu.

* * *

Yani kâinatta, geçen yılın lodos mağduru kesinlikle bendim.

Bu yıl birinciliği Karaköy iskelesine verdiler.

Onun şahane batış hikâyesi aklıma ilk köşe yazımı yazmak için çektiğim ıstırabı getirdi.

“Arşive baktım da şöyle yazmışım” ukalalığına gerek yok.

Neredeyse tamamı ezberimde hâlâ o yazının.

Şöyle başlıyordu: “Malum, gazete çıkartıyoruz. Ruh halimiz İstanbul’un lodosu gibi...”

* * *

İskelenin batmasının ertesi günü, akşamüstü Karaköy’de sahilde bir yerde oturdum.

Deniz-lodos işbirliğiyle yok olan iskele gözümde bir çirkinlik abidesiydi.

Yanlış hatırlamıyorsam, üniversite için İstanbul’a geldiğim 1985 senesinde eskisi sökülüp o monte edilmişti.

Gece son vapurla Kadıköy’e geçmem için beni sırtında çok taşımıştır ama hiçbir zaman sevememiştim kendisini.

“İstanbul da daha fazla dayanamayıp bu çirkinliği sonunda yuttu” diye geçirdim içimden.

Karaköy’de lodoslu bir akşamüstüydü.

Şehir inanılmaz bir netlikte, göz alabildiğine karşımızdaydı.

Güzel ve hüzünlüydü.

Birkaç arkadaş titreyerek de olsa oturduk sahilde.

Aklıma beş yaşından beri ABD’de yaşayan yeğenimin yaz tatilinde buraya geldiğinde “çakma Türkçesiyle” söyledikleri geldi.

Onu boncukçulara götürmemiz için uzun süre yalvardıktan sonra adres olarak da “Siyahköy’deymiş hepsi” deyivermişti.

Mantık şahane değil mi?

Açıp telefonu söylesem mi acaba: “Denizcim senin Siyahköy’ün vapur iskelesi Iodostan battı...”

İstanbul’da tsunami oldu sanır çocuk herhalde.

* * *

Her neyse, ıstırap ve heyecan dolu o ilk yazıyı yazdığım Iodoslu günden bu yana bir sene geçti işte.

Bu süre içinde *Taraf*, aynı İstanbul’un Iodosu gibi kimilerinin başını fena ağrıttı.

Tıpkı sulara gömülen Karaköy iskelesi gibi memleketin birçok tabusunun batmasını sağladı.

Her biri birer çirkinlik abidesiydi.

Ama batırılacak daha çok tabu var.

Listenin en tepesinde de şu meşhur “korkular” oturuyor.

Cumhurbaşkanı’nı Kürt sorunundan konuşmaktan, Anayasa Mahkemesi Başkanı’nı anayasadan söz etmekten, gazeteleri gerçekleri yazmaktan korkutan öcüler.

Baksanıza *Taraf* okurları örgütlenmiş ve derneğin kuruluş açıklamasında şöyle denmiş: “Taraf bir gazetenin kaldıramayacağı bir sorumluluk üstlendi. Cesur, doğru, bağımsız habercilik yapanın yaşatılmadığı bir ortamda...” diye gidiyor cümle.

Doğru ve bağımsız habercilik yapmak, yani aslında bir gazetenin asgari görevi “kaldırılamaz bir sorumluluk” olarak algılanıyor bu memlekette.

Haksız mı peki okurlar?

Ne yazık ki hayır.

Cumhurbaşkanını korkutan neyse, Anayasa mahkemesi başkanı neyden tırsıyorsa, gazeteciler neden yazamıyorsa, *Taraf* okurları derneği de onu işaret ediyor aslında.

Korkunç ama gerçek.

Ve Iodoslu bir akşamüstünden de, Tezer Özlü’nün “beğendiğim insanlar” listesinden de hüzünlü.

Ara sıra okurum o ironik listeyi.

Memleketin haletiruhiyesine göre birincim sık sık değişir.

Ama şampiyonluk ipini en sık göğüsleyen şudur:

“Kendilerine hâkim olmaları gerektiğini sananlar.”

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Siyasette “çanak çömlek patladı”

Demiray Oral 28.11.2008

“2007 ekim ayının sonları. Şırnak Gabar Dağı’nda operasyona çıkan bir tim pusuya düşürülmüş, 13 asker şehit olmuş. Üzerinden birkaç hafta geçmeden bu kez Dağlıca saldırısında 13 şehit var. Başta büyük şehirler,

memleketin dört bir yanı miting alanına dönmüş durumda. İstanbul'da neredeyse her gün, milliyetçilik dozu giderek artan irili ufaklı terör protestoları gerçekleşiyor. Öyle ki, bir öğle vakti Kadıköy'ün ara sokaklarında okuldan çıkmış kızlı erkekli bir avuç öğrenciyi ellerinde Türk bayrağıyla "kahrolsun..." diye bağırırken görmek mümkün. Ana caddede daha büyükçe bir başka protesto.

Bazı sivil toplum örgütü ve siyasi partilerin gösterilerini, gazete sayfalarını general veya komando üniformalı çocuklar süslüyor. Şu sıralar tek gündemimiz bu. Her zamanki gibi sadece akan kanın ardından tartışıyoruz Kürt sorununu. Tartışıyor muyuz?..."

Bu satırları geçen sene günlük notlar tuttuğum küçük defterimden aldım.

Ve aynı günlerde akşamüstü gazeteden eve dönerken vapurda şahit olduğum bir konuşma:

Ellerindeki kitaplardan ortaokul üçüncü sınıf öğrencisi oldukları anlaşılan iki kız vapurda yüksek volümde muhabbet ediyor. Daha doğrusu kızlardan biri heyecanla anlatıyor, diğeri hayranlıkla dinliyor:

- Bugün okulu kırıp, İşçi Parti'siyle "ya sev ya terk et" mitingine gittim...
- Hadi ya... Peki evdekiler okulu kırdığını duyarsa?
- Olsun daha iyi... Babam benimle gurur duyar o zaman...
- Neden, baban İşçi Partili mi?
- Yok değil ama gençliğinde o da devrimciymiş...

* * *

2008 kasım ayı. "Ya sev ya terk et" söylemi bu kez Erdoğan'ın dilinde. AKP, CHP ile devletçilik yarışında. CHP ise "çarşaf açılımı"yla dış kulvardan atakta. Neredeyse varlık sebebi olan, karşı çıktığı İslami sembolleri benimseme telaşında. Herkesin kafası fena halde karışık. Günde on gazete, onlarca köşe yazısı okuyorum (fonda "gel sen ne çektiğimi bir de bana sor" çalıyor) ben de bir cevap bulamadım sorulara.

Önceki gün birisiyle buluşmak için bir kafeye girdim. Mekânda okuldan tanıdığım iki kadın avukat var. Biliyorum, ikisi de damardan ulusalcı. Hatta birinin Cumhuriyet mitingi için özel tayyör diktirdiği bile rivayet olunmuştu. Kaçamadım. Teşvikiye açıklarında iki "ulusalcı korsan"a esir düştüm. Neyse ki son tahlilde iyi çocuğum ben, bir de *Taraf*'ta yazmasam... Soruyorlar da soruyorlar, iyi ki cevap duymak istemiyorlar.

- "AKP laikliğe tehdit", "türban Çankaya'ya çıkmasın" diye Cumhuriyet mitingleri yapmadık mı biz?
- "Solcular CHP'ye, sağcılar MHP'ye" demedik mi?
- Sonra ne oldu? MHP türban için AKP'ye destek verdi Meclis'te...
- Şimdi de CHP kara çarşafa kucak açmadı mı?
- Erdoğan da tayyörlü kadınlara parti rozeti takıyor üstelik...
- "Erdoğan, Obama'ydı Bush oldu" diyorlar ya... Asıl CHP ile MHP, AKP oldu...

* * *

2008 kasım ayının sonları. Yine vapurdayım. Karşımda oturan üniversiteli iki genç kız muhabbet ediyor. Birinin başı açık diğerrinin kapalı. Başörtülü kız son derece alçak bir sesle, diğeri benim de rahatlıkla duyacağım volümden konuşuyor. Mevzu malum.

- Baksana "CHP arşaflları bile partiye aldı. Artık bu sorun özölür" diyorlar, sen de yeniden okuluna gitmeye başlarsın o zaman...
- Ama Baykal hâlâ "başörtölüler üniversiteye giremez" diyormuş, gazetede okudum...
- Ben de son lafını hiç anlamadım Baykal'ın (elindeki gazeteden ilgili haberi göstererek)...
- Ne demiş?
- "arşaf siyasi simge değil Türban siyasi simgedir" diyor...
- (Başörtölü kız tepkisiz bir ifadeyle haberi okuduktan sonra) Yani ben başörtüsü yerine çarşafı gidersem okula girecek miyim?
- Olmaz herhalde... Olsa yapar mısın?
- Zorla arşaf giydirmekle zorla başını açtırmanın farkı var mı sence?
- Valla bu siyasetçilere bir şeyler olduğı kesin... Kırk yıllık CHP'li babam bile geçen gün haberleri izlerken "hepsi balataları sıyırdı bunların... Ama vatandaş bir çözsün durumu sağım, solum, önüm, arkam diyip birilerini sobeleyecek bu seçimde" diye homurdanıyordu...

VATANDAŞA İKAZ: Dikkat! Hatırlatayım, saklambaç oyununda Kaya'nın hırkasını Ayşe giyer. Kandırılan ebe "Ayşe sobeeee" deyince de herkes "anak çömlek patladı" diye bağırmaya başlar. Siyasilerin değıştirdiğı hırkalara dikkat edin sonra çanağı ömleğı patlatmayın derim.

VATANDAŞA İPUCU: Ne demişti mühim Türk düşünürü İdris Küçükömer: "Türkiye'de sol sağdır, sağ da soldur."

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir Beyoğlu Kürdü

Demiray Oral 02.12.2008

Artık "yerlisi" mertebesine ulaştım anlaşılan bu köyün.

Pazar öğlene doğru bir telefon. "Benim damat hususi otomobiliyle şehre iniyo abi bişey lazımsa söyle aldırıveyim..." Arayan taksici Kadri.

İstanbul'a çok uzak - fazla yakın köyümüzün korsan taksicilerinden biri.

"Sağolasın ben de inicem bugün şehre... Hazır Edu-Volkan ikilisi 'çalışılmış' gollerinden birini atmamış, Fenerbahçe kazanmışken ortalıkta dolaşma hakkımı kullanıcam..."

Ama Kadri ısrarlı. Ne yapılacaksa yapıverecek damadı benim için işte, hazır altına hususi arabayı da çekmişken.

İyi o zaman. Beyoğlu'na gitsin benim için. Önce Yahya Kemal için açılan sergiyi gezsın, sonra İstiklal'deki kitapçılarda birkaç saat gezinsin, Aslı Han'daki sahaflardan yakında olacak pikabım için temiz plak baksın, acıkınca kokoreç - midye tava - bira yapsın, akşamüstü de Kaktüs'e gidip geçmiş günler hatırına bir kahvelik saygı durumunda bulunsun... diyemedim tabii ki.

Klasik ama etkili yalanlardan, "Filme gidicez" temalı olanı kullanarak savuşturdum onu.

* * *

Beyoğlu'na ulaşip, İstiklal Caddesi'ndeki kitleyle mitinglerdeki gibi kol kola, anlamsız bir dayanışma içinde yürümenin şokunu bir iki omuz darbesinden sonra atlattım. Ve Kadri'nin damadına söyleyemediğim planımı uygulamak üzere harekete geçtim.

Her zamanki gibi bir hafta içinde yine sinir bozucu oranda yeni kitap çıkmıştı, doğru dürüst hiç düşüş plak yoktu, kokoreç ile midye yeterince şahane, Kaktüs ıssızdı. Yahya Kemal'in ölümünün 50. yılı vesilesiyle hazırlanan sergi ise ne yalan söyleyeyim hayal kırıklığı oldu benim için.

Beyoğlu sokaklarında amaçsızca dolanmanın keyfini sürerken, arkadan bir el sertçe omzuma vurdu.

Sinirle arkama baktım.

Karşımdaki adam, aynen beş yıl önce son gördüğümdeki gibi sırtıyordu.

Kürt Fikret ya da nam-ı diğer "Fiko."

Türkücüydü Fiko. Yıllar önce yaşadığım bir Türkü bar faciasında hayatımı kurtarmıştı diyebilirim. (Zamanaşımı dolunca anlatırım söz.)

O sayede başlayan arkadaşlığımız, şimdi oturduğum Karadeniz'e yakın köyümüze taşınana kadar sürmüştü. Sonra görüşemez olmuştuk.

Önümüze çıkan ilk çaycının bir taburesine oturttu beni ve anlatmaya başladı.

Dedim ya Fiko türkücü. Ya da onun deyişiyle "ses sanatçısı."

Gerçekten çok iyi Türkçe ve özellikle Kürtçe türkü söyler.

O ve diğer Kürtçe şarkı söyleyen arkadaşları, TRT'nin yeni kurulan Kürtçe kanalında (*Heşt TV*) müzik-eğlence programları için eleman arandığını duyup başvurmak istemişler.

Ama anlattığına göre şöyle bir duvarla karşılaşmışlar: "Daha önce *Roj TV*'de türkü, şarkı söyleyenler kapıdan giremez..."

Fiko diyor ki, "Abi şimdiye kadar *Roj TV*'ye çıkmamış bir tane bile eli yüzü düzgün adam Kürt sanatçılar içinde bulamazlar. Ne yapsın insanlar, Kürtçe şarkı söyleyecek, çalışacak başka televizyon mu vardı. Biz o kanala çıkıp Güneydoğu'nun türkülerini söyledik, örgüt marşı söylemedik ki. Bıraksınlar çalışalım. Bir Beyoğlu Kürdü olarak barlarda mı sürüneceğiz hayat boyu..."

* * *

TRT böyle bir kural koydu mu bilmiyorum. Varsa şaşırmam elbette. Ama yönetici pozisyonundaki birileri,

kraldan çok kralcı görünmek için de bu tip bir "açılım"da bulunmuş olabilir.

Çünkü yakından tanıyanlardan duyduğum kadarıyla TRT Genel Müdürü İbrahim Şahin, son derece pragmatist, iş bitirici bir yönetici. Bu tip anlamsız tabuların Kürtçe TV gibi kritik önem taşıyan bir yayını sabote etmesine herhalde izin vermez.

Ayrıca TRT'nin Kürtçe yayın için gayet iyi bazı prodüksiyon şirketleriyle kaliteli belgesel ve kültür sanat programları yapılması için anlaştığını da biliyorum.

Heşt TV'nin yayının 1 ocakta başlaması planlanıyor.

Eminim ki ilk başta, her iki tarafın ön yargıları galip gelecek ve yapılan kimseyi memnun etmeyecek.

Önemli olan TRT yönetiminin, ön yargıları kırmanın atomu parçalamaktan zor olduğunun farkında olup olmadığı...

AZICIK İSTANBUL

Kod adı Dilruba. Tarihi. Son yıllarda elinde fotoğraf makinesi İstanbul'un semtlerinin. Mahallelerinin izini sürüyor. Ben de dev bir hizmette daha bulunup, Vaziyet'çilere ara sıra onun gözünden ve kaleminden "Azıcık İstanbul" zerk etmeye karar verdim. Lütfen, memnuniyetinizi dostlarınıza, şikâyetlerinizi Dilruba'ya bildiriniz.

HACOPULO GEÇİDİ

Mekân ismi değiştirme tiki var bu devlette. Manalı manasız levha değiştiriliyor. Han geçidi neresidir bilen var mı? Ya peki Hacopulo geçidi neresidir? Beyoğlu'ndan yolu azbuçuk geçen herkes bilir; en azından bugün, girişinde incik boncuk satılan, ilerleyince çantacıların olduğu, avlusunda amcanın şahane kahvesinin içildiği, Madam Katia'nın şapkalarının son nefesini hâlâ vermediği bir geçittir Hacopulo.

Bir zamanlar Heral Usta'nın "aşırı kibar" ve "snop" ayakkabılar satmış olduğu, Madam Touzet'nin kumaşlarını sergilediği, Ahmet Mithat'ın matbaasına evsahipliği yapmış, Çuhacıyan operasından aryların yükseldiği bu pasaja özensizce "han geçidi" demek yakışık alır mı? Üst katlarda yaşayan ve yaşamış olan Beyoğlululara ayıp en azından... <http://dilruba-dilruba.blogspot.com>

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hayatımızın pierosu

Demiray Oral 05.12.2008

Eski bir İstanbul mahallesinde, apartmanların arasına adeta bir çürük diş gibi sıkışıp kalmış ahşap bir evde oturuyorduk.

Bir öğrenci evinde.

Onlar gençliklerinin tüm enerjisi ve umursamazlığıyla konuşurken, ben üzerinden bin yıl geçmiş gibi hissettiğim Moda'daki öğrenci evinde geçen günleri yâd ediyordum.

Salonunda tek bir çöp bile olmayan evi, eskici dükkânlarının tamire değer bulmayıp kapı önüne bıraktıkları eşyalarla bir gece operasyonuyla döşeyişimizi.

Bakkala rakı almaya diye çıkıp sırtında üç ayaklı berjer koltukla eve dönenleri.

Ceplerimizden çıkan bozuk paraların o geceki içkileri almaya yeteceğini hesapladığında yaşadığı sevinci, bir daha hayatında hiçbir zaman yaşamadığını sandığım dostlarımı.

Eskici dükkânlarının artıklarıyla döşenen eve, ilk maaşıyla en şahanesinden müzik seti satın alan ev arkadaşımı. Tehlike arz edecek kadar dalıyordum ki, dünyaya geri döndüm.

"Keşke hayatımızın da bir 'piero'su olsa" lafıyla.

* * *

Heyecanla anlatıyordu genç Ali arkadaşlarına.

"Tıpkı maçlardaki tartışmalı pozisyonları çözen o alet gibi bir şey olsa... Bakın 17 yıl önceki Fener-Beşiktaş derbisinde top çizgiyi geçti mi geçmedi mi bilmecesini bile çözmüş alet. Düşünsenize hayatımızın bilmecelerini de çözen böyle bir alet olduğunu..."

Rengeyiği lezzetine ışık hızıyla ulaşmıştı muhabbet. Ve kritik soru gecikmedi: Peki hayatınızın pierosunun ilk olarak neyi çözmesini isterdiniz?

Herkesten kendine göre cevaplar dökülmeye başladı.

Kimi, "kız arkadaşımın beni gerçekten o herifle aldatıp aldatmadığını göstermesini isterdim" dedi, kimi "boşanmalarında annem mi haklı babam mı, bu konudaki gerçeği" diye cevap verdi. Öğrenci evinin hazineden sorumlu bakanı konumundaki Tuncay'ın ise tek derdi vardı: "Mahalle bakkalının veresiye defteriyle oynayıp her ay bizden ne kadar indira Gandhi yaptığını ölçmesini isterdim pieronun..."

Sıra bana gelmişti.

"Ukalalık olsun diye değil ama benim kendimle ilgili aklıma gelen bir şey yok. Galiba daha kritik konuları çözmesini isterdim hayatımızın bir pierosu olacaksa" dedim.

Bakışlar artık tamamen üzerimdeydi, devam ettim.

"Ermeni soykırımıyla ilgili gerçeği gösterebilirsin mesela... Top çizgiyi geçmiş mi geçmemiş mi? Ama lütfen sözde piero olmasın..."

"Kürt sorunuyla ilgili gerçekleri gösterebilirsin... Savaşın sürmesi için, topa çizgiyi geçsin diye kimler vuruyor, kimler var gücüyle koşup gol olmadan topu dışarı çıkartmaya çalışıyor..."

Hoşuna gitti elemanların siyasi piero olayı. Ne de olsa hepsi okuyan çocuklar. Açılımı devam ettirdiler.

Böylece, "Dağlıca ve Aktütün saldırılarıyla ilgili, 16 Mart katliamı için, Maraş ve Çorum katliamları için, Madımak için, faili meçhul cinayetlerle ilgili pierolar ürettiler gece boyunca.

* * *

Biten ucuz şarap artık kalkma vaktinin geldiğini gösterirken gerçekten gerçeküstü bir şey oldu.

Ahşap evin bozuk olduğu için her daim iki parmak açık olan penceresinden, ilk duyuşta naraya benzeyen bir ses içeriye doldu.

Ev ahalisi hayatlarının bir parçası haline gelen bu sesi duyunca gülmeye başladı.

Kısa süre sonra aynı ses bu kez daha yakından, evin önünden geliyordu.

Ali, bilgi vermek için "kuşları hafif uçurmuş bir abimizdir kendisi, her gece böyle bağırarak ortalıkta dolanır" dedi.

Beni geçirmeleri için birlikte kapının önüne çıktığımızda, kuşları uçuran abi karşı komşuyla yüksek tansiyonlu bir tartışma içindeydi.

Komşu ne dedi, bizimki neye kızdı bilmiyordum. Ancak o kızgınlıkla komşunun evinin önünde şöyle bağırıldığını yemin ederim ki duydum: "CHP elden gidiyooooor... CHP elden gidiyooooor..."

Ben sinir bozukluğuyla etrafıma bakınca açıkladılar.

"Eskiden seçim zamanları filan sürekli altı oklu bayrakla dolaşırdı sokaklarda, hasta CHP'liydi, son günlerde çarşaf hikâyelerinden sonra işte böyle bağırmaya başladı... Bizim komşu da Baykalcı, her gece pencere önü meydan muharebesi yaşıyorlar..."

Bir gecede bu kadar sosyalleşme bünyeye fazla deyip yürümeye başladım.

Caddeye ulaşana kadar elemanın sesi sokağı çınlatmaya devam etti: "CHP elden gidiyooooor..."

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bayram, ölümlü bir test, vesaire

Demiray Oral 09.12.2008

İki gündür garajımızdan gelen feryat, hayatımızın fon müziği oldu.

Geceleri o feryatla başımızı yastığa koyuyoruz, sabah aynı acı feryadı duyarak güne başlıyoruz.

Komşularımızdan birinin kapkara kurbanlık ineğini, siz bu satırları okurken artık büyük ihtimalle duymuyor olacağız.

Ya bu diyardan "gitmiş" olacak, ya da "birileri" daha fazla dayanamayıp duvara bağlandığı o kısacık ipi çakısıyla kesiverecek.

Çok iyi biliyorum ki o birileri, bu işi yapmak için gerekli keşif gezilerini bile yaptı.

Sitenin garajı gözetleyen güvenlik kameralarının nereleri görüntülediğini inceledi, kusursuz bir plan için.

Eyleme geçmesine artık ramak kaldı, birkaç feryat sonra istiap haddi dolacak.

Kurban bayramları, çocukluğumdan beri ölümü en çok düşündüğüm günler olmuştur benim.

Birkaç gün içinde kesilen onca hayvan ve yapılan kabristan ziyaretleri arasında, doğal olarak "bugün bayram erken kalkın çocuklar" ruh halinde olamadım hiçbir zaman.

Ölüm mevzuunun bayram günü için hiç de iç açıcı olmadığı itirazını yapacaklarla doğal olarak yollarımız burada ayrılıyor. Ancak artık birbirimize iki yabancı olmadan önce, bu arkadaşlara gözlerinizi açın da etrafınıza bir zahmet bakiverin demek istiyorum.

Her neyse, mevzuumuza geri kalan elemanlarla devam edelim biz.

Yıllar önce inançlı bir dostum, ölümü asansörde kalmaya benzetmişti.

“Paniğe gerek yok. Daha önce de milyonlarca kez olmuş bir şey. Sadece elektrikler gitti ve asansörde kaldık. Çakmağı yakıp bizimle birlikte öteki tarafa gelenlere şöyle bir bakarız. Aramızdan birisi, anlamsızca asansörün alarm düğmesine basmaya devam eder. Kapıcı Rüstem Efendi’nin yetki alanını çoktan terk etmişizdir oysa. Havasızlıktan boğulma ihtimalimiz de, asansör kabininin apartman boşluğuna çakılması ihtimali de yoktur üstelik. Tek yapacağımız elektriğin gelmesini beklemek, beklerken hayatımız üzerine sorulara cevap vermektir. Yeterli zaman geçtikten sonra (‘kıyamet’) elektrikler gelir. Tanrıya şükür! Herkes inmek istediği katın düğmesine basar yeniden.”

Arife günü, kadim dostum Vatoz senelerdir ilk kez aile mezarlığını ziyarete gitmiş.

Senelerdir gidememesinin nedeni ölümlerden korkması.

Korkusunu nihayet yenip yaptığı bu ilk ziyarette, orada olan bitenlerden bir hayli etkilenmiş.

Hemen yanındaki genç bir kadın, babasının kabrinin önünde konuşuyormuş. Şöyle diyormuş babasına: “Bir gün ben de senin gibi ölecek miyim gerçekten?”

Genç kadının birkaç kez tekrarladığı bu sorunun ardından, bir gün kendisinin de ölecek olmasına dakikalarca ağlaması, ayrıntıların insanı Vatoz’u aşırı etkilemiş. Eve dönüp, uzun uzun düşünmüş. Sonra kafasına takılan sorulardan bir test hazırlamış. Testteki soruları ben de size sormak istiyorum. Üzerine düşünmeye değer görenlerin elektronik cevaplarını bekliyorum. Merak etmeyin bu ölümlü testte yanlış cevap söz konusu değil, dolayısıyla doğruların yanlışlar tarafından götürülmesi de.

- 1- Bir gün öleceğinizi düşündüğünüzde, şimdiye kadar yaşadıklarınız mı anlamsız geliyor yoksa bundan sonra yaşayacaklarınız mı?
- 2- Ölümden korkuyor musunuz? Kaç yaşından beri?
- 3- Öleceğinizi hissettiğiniz zamanlar önce ne düşündünüz:
 - a) Yalan dünya, her şey bomboş
 - b) Evi darmadağınık bıraktığınızı
 - c) Yarım kalan işleri, ödenmemiş fatura ve borçları
 - d) Geride bıraktığınız insanları
 - e) Yapamadıklarınızı
- 4- Planlı programlı, öleceğinizi bilerek mi ölmek istersiniz yoksa aniden, mesela kafanıza bir saksı düşerek mi?
- 5- Elinizde olsa, ölmenin nasıl bir şey olduğunu öğrenip geri dönmek ister misiniz?
- 6- Bundan yüz yıl sonra, artık tanıdığınız hiç kimsenin kalmadığı bir dünyada yaşamak ister misiniz?
- 7- Ölümsüz olmak ister misiniz? (iyi düşünün)

Cevaplarınız bu sıralarda kendini Jung’a adanmış Vatoz tarafından değerlendirilecek ve size yollanacaktır. Ben adet gereği hepinize iyi bayramlar dileyip huzurlarınızdan ayrılıyorum. Malum, daha kesmem gereken bir ip var...

Paris üzerine bazı mülahazalar

Demiray Oral 12.12.2008

PARİS

Seyahate çıkan bir dostunuzun size vardığı her yerden düzenli olarak mektup, kart yazarken birden bire susması, ya öldüğüne veyahut Paris'e vardığına işarettir. Paris'in havasına giren adam, mektup yazmak için artık vakit bulamaz, böyle şeylerle meşgul olmayı artık hiç düşünmez...

Elbette siz modern birey olarak, mektup ve kart yazmanın yerine mesaj atmayı koyarak okuyun Ahmet Haşim'in yukarıdaki satırlarını.

Haşim, 42 yaşında Paris'e yaptığı seyahatte böyle yazmış. Tam 80 sene önce.

Toplama çıkarma hesabına göre 40 yaşını devirmeme sadece 20 gün kalan bendenize de bizim frankofon hatunlar (eşim Özlem ve Dilruba kod adlı şahsiyet), "sürpriiz Paris'e gidiyoruz" dediler geçenlerde.

Ahmet Haşim yapacağı seyahat öncesinde durumunu, "benim gibi 42 yaşının faziletine ermiş olan bezgin ve tembel bir adamın kolay kolay işleyeceği bir hata değildi" diye özetlemiş.

Bezgin ve tembel kısmı üstümde kesinlikle iyi durur, yaştan da yırtarım, hatta fazileti bile kaynatabilirim arada. Ama biliyorum ki, hayatta eğer mutlak doğru diye bir şey varsa o da bu hatunların benle ya da bensez, bu işi yapacak olmaları.

Biraz mırın kırın etsem, Özlem hemen gün aşırı uğrayıp bana yemek yapması için bilmem ne ablayı arayıverecek.

Aynı durumda yakını olanlar bilir. Bizimkilerin gittiği tarzda Fransız okullarında okuyanların kafalarına bir çip yerleştiriliyor. O çip belli periyotlarla "Paris'e git... Paris'e git" diye çok güçlü bir sinyal vermeye başlıyor.

Bunlar sinyali alınca kayışı kopartıyor ve koşullar ne olursa olsun "yıkırım bendimi enginlere sığmaz taşarım" kıvamında harekete geçiyor.

Hal böyleyken, "Sağolun ben bu bayram tatilinde kendi içimde astral bir seyahate çıkmayı düşünüyordum" diyecek kadar delikanlı değildim.

İkiletmeden valizimi hazırlamaya koyuldum.

* * *

Kafamdaki, değirmenin suyu nereden geliyor şeklinde özetleyebileceğimiz çok bilinmeyenli denkleme ilişkin soruları ise daha sonra sordum.

Öyle bir açıklama geldi ki tatili Paris'te geçirmemizin İstanbul'da kalmaktan daha ucuza geleceğine ikna oldum.

Uçak biletleri kredi kartlarında biriken millerle alınmıştı. Otele para ödenmeyecekti. Bir tanıdık aracılığıyla acayip ucuza bir haftalığına ev kiralanmıştı. Böylece evde de bir şeyler atıştırabileceğimizden dışarıda yemek ve içkiye de fazla para gitmeyecekti falan filan... Öyle ki ben de gaza gelip ekledim: "Hatta bu soğuklarda İstanbul'daki evde yakmayacağımız doğalgazın faturasını düşünersek kâra bile geçeriz vallahi bu işten..."

Ardından, "Acaba temelli mi kalsak" demedim tabii ki. Çünkü bu "tür"e bu tip şakalar yapmak sizi dönüşü olmayan bir yola sokabilir.

İtiraf ediyorum, naçizane bir köşe yazarı olarak, yazımın tepesine şöyle afili bir Paris yazmak da fena fikir gelmedi doğrusu. Ölse gam yemem gayrı...

* * *

Her neyse, Ahmet Haşim'in "her taşı bin bir çeşit sanatkâr eliyle kutsal bir nitelik almış ve bir gün yeraltına geçse, eski Yunan medeniyeti yıkıntılarından bin kere daha paha biçilmez bir harabe âlemi bırakacak olan Paris şehri..."ne kavuştuk sonuçta.

Uçaktan inip, havaalanından taksiyle bir buçuk saatte evimize ulaştık. Biliyorum asap bozucu ama bizim iki hatun sayesinde burada da korsan bir takside bulduk kendimizi. Küçük defterime "Bahçeköy'den Paris'e korsan taksi... İşte küreselleşme" diye not düştüm.

Dün gece gördüğüm kadarıyla bu şehrin yarısı yine kafelerde oturmaya, diğer yarısı da caddelerde yürüyerek onları seyretmeye devam ediyor.

İlk sabahımı bu yazıyı yazarak geçirdim. Karşımızdaki apartmanın penceresine konan kocaman kafalı bir karga sürekli beni seyretti.

Bir sonraki yazıya kadar buralarda epey dolanmış, şehrin havasına girmiş olacağız. Kimseye reçete dağıtacak değilim elbet ama enteresan bir şeyler olursa anlatırım söz.

Althusser, paranoyanın tarifini "Hişt! Sen! dendiğinde dönüp bakarız" diye yapmış.

Neyse ki yok burada "Hişt! Sen!..." diyecek kimse...

* * *

Not 1: Edirne F Tipi Cezaevi'nden yolladığı mektuba idare tarafından el konulunca bana faks mesajı yollayan Edip Tarhan, sağol. Tüm tutuklu ve hükümlülere sabır ve tez özgürlük diliyorum.

Not 2: Geçen yazımdaki "Ölümlü bir test"e yolladığınız cevapları Vatoz'a iletiyorum. İtinayla değerlendiriyor, değerlendirmeleri bayram sonrası yapacak umarım.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fransız kalmanın derin acısı

Demiray Oral 16.12.2008

PARİS

Bir vatan karşılığında bir çift ayakkabı...

Buraların buz gibi soğuşunda yüreğimizi ısıttı Iraklı gazeteci El Zeydi.

Bush'a fırlattığı ayakkabılarıyla yılın "altın ayakkabı" ödülünü almaya kesinlikle hak kazandı.

ABD'ye, Saddam heykelini terlikle döven bir Iraklıyla merhaba demişlerdi; El Zeydi'nin "Bu sana Irak halkının veda öpücüğü köpek!" sözleriyle elveda.

Ve Bush "olaydan yara almadan kurtuldu."

Yüz binlerce Iraklı eğilip kurtulamadı oysa.

Alınların çatına yediler akıllı bombayı.

Sağolasın El Zeydi, çok güzel hareketler bunlar.

Yazıya oturmadan önce memlekete idmansız dönmek için Tv'de zap yapıyordum.

Sıkıcı ve başarısız Fransız kanalları haberlerinde Iraklı gazetecinin eylemini güvenlik önlemleri ve doğu kültüründe ayakkabı atmanın derin anlamı üzerinden işliyorlardı anlayabildiğim kadarıyla.

Hatta görüş aldıkları İngilizce konuşan uzman bir şahsiyet, bu olayın Irak'taki direnişin özünü sembolize ettiğini söyledi. Bush'u sıyıran ayakkabıların, Iraklıların o anda ellerinde ne varsa onunla silah yapıp savaştığını gösterdiği gibi akıllara seza yorumlarda bulundu.

Sen gençliğinde fazla McGyver (kendisi limon, maydanoz ve egzoz borusuyla iki dakikada roketatar hazırlayan İsviçre çakısı gibi biridir) izlemiştin usta diyeceğim, diyemiyorum.

Yabancı dilim yetersiz. Söyleneni anlıyorum da konuşamıyorum düzeysizliği.

Televizyonu kapatıyorum. Aklım, geçen gün kısa keşif gezileri yaptığım plakçı ve kitapçılarda. Ödevini bitirince sokağa çıkmasına izin verilecek çocuk durumundayım.

Tek farkı harfleri dana kadar yazıp çabuk yırtma şansımın olmaması.

Paris'teki kültür sanat ortamlarını anlatıp ukalalık yapmanın âlemi yok biliyorum.

Ama şu kadarını söylemek zorundayım, insan ortalama bir kitapçıya bile girdiğinde deyim yerindeyse kopuyor, sinemaların önünden kuyruk hiç eksik olmuyor, her gece 200'den fazla tiyatro perdelerini açıyor(muş), müze ve sergilerden söz etmiyorum bile.

Her neyse, geçen gün büyük sayılabilecek, birkaç katlı bir kitapçıya girdim. Okuma şansım bulunmayan binlerce Fransızca kitap arasında dolaşp iyice asabım bozulduktan sonra, kendimi teskin etmek için Italo Calvino'nun kitapları kategorize eden formülünü ödünç almaya karar verdim.

Böylece önce, okumama gerek olmayan kitaplar ile okumaktan başka amaçlar için yazılmış kitapları eledim.

Ardından yaşayacak başka hayatlarım olsaydı kesinlikle bunları da okurdum ama ne yazık ki ömrümün geri kalan süreleri sayılı olduğu için okuyamayacağım kitaplar, okumaya niyet ettiğim ama daha önce okumam gereken başka kitaplar olmasaydı okumak isteyeceğim kitaplar ve şu anda çok pahalı olduğu için yarı fiyatına düşmesini bekleyeceğim kitaplarla vedalaştım.

Son olarak da herkesin okumuş olduğu ve bu nedenle benim de okumuş sayılabileceğim kitaplar ile birisinden ödünç almayı deneyeceğim kitapları da çıkarınca epey bir rahatladım.

Tam Özlem'e şöyle kallavi bir Fransızca roman alıp çıkmak için bir rafa elimi uzatmıştım ki, hep okumuş numarası yaptığım ama artık gerçekten okumamın zamanı gelmiş olan kitaplar ve uzun yıllardan beri arayıp bulamadığım kitaplarla burun buruna geldim.

İşte bu hain pusunun ardından şimdi yeni planlarla, daha hazırlıklı olarak o kitapçıya gideceğim müsaadenizle. Bu nedenle sizi Dilruba ile baş başa bırakıyorum, memlekette görüşürüz artık.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Memleketin tahammül ötesi halleri

Demiray Oral 19.12.2008

Daha evvel de olmuştu, yine oldu.

Bir süre uzaklaştıktan sonra geri dönüp memlekette ne olup bitiyor diye şöyle bir bakınca herkesin aynı şeyi söylediğini düşünüyorum.

Herkes, herkesin hangi konularda konuşacağını belirliyor önce.

Sonra herkes çok farklı şeyler söyler gibi yapıp, farklı kelimelerle aynı şeyleri söylüyor.

Siyasetçiler herkes gibi, herkes siyasetçiler gibi konuşuyor.

Bakkal ana muhalefet lideri gibi konuşuyor.

Ana muhalefet lideri köşe yazarı gibi.

Köşe yazarı, farklı kelimelerle bakkal gibi yazıyor; dolayısıyla ana muhalefet lideri gibi.

Bizim mahallenin korsan taksicisiyle başbakan "Ermenilerden özür dileme" konusunda aynı şeyleri söylüyor.

Ben başbakana feci sinirlenip, arabasına bindiğimde taksiciyi onaylıyorum.

Taksici benden onay alıp akademisyene sallıyor.

Ben eve dönüp köşemde akademisyeni destekleyip; taksici, bakkal, başbakan ve muhalefet liderini kalaylıyorum.

Herkes, herkes gibi kızıyor birbirine.

Herkes gibi küfredip, herkes gibi hak veriyor.

XXX

Herkesin aynı şeyi söylemesine tahammül edemeyip kitaplara sarılıyorum.

Bakıyorum eskiden de herkes, herkes gibi konuşuyormuş.

Çok farklı şeyler söyler gibi yapıp aslında aynı şeyleri söylüyormuş.

Daha eskiden de, çok eski çağlarda da durum yine öyleymiş.

Farklı çağlar filan yok herhalde diyorum.

İnsanlar hep aynı çağda yaşıyor.

XXX

Manzarayı böyle gören ruhlar için ise sadece iki seçenek kalıyor.

Düş kurmayı başarmak ya da sıkıntı.

Sıkıntı dostum Vatoz'un deyişiyle herhangi bir şey yapmanın gereksiz olduğuna kalpten inanmış insanların başına gelen karmaşık bir vaka.

Dolayısıyla yapmak zorunda olduğunuz ne kadar çok iş varsa, çekilecek sıkıntı da o oranda ağır olur.

Sıkıntının tadını çıkarabilmek ise ancak sıkıntıdaki huzuru yakalamakla gerçekleşir.

Bu da –Vatoz'un yalancısıyım- öyle kolay kolay herkesin başaramayacağı kadar tehlikeli bir bölgedir.

Ve ancak her şeye kayıtsız kalacak şekilde düş kurmayı başarabilmekle mümkündür.

(Hâlâ okumaya devam edenler için ahkâm kesmeyi sürdürüyüm bari.)

Bu tehlikeli bölgeye girmenin ilk adımı da önce kendini hiçbir şey olarak düşlemek.

Çünkü herhangi bir şey olsak, kuracak düş de kalmazdı diyor çokbilmiş Vatoz Bey.

Kesinlikle uyuşturucuların en kolay alışkanlık yapanı olan düş de aslında tehlikeli bir şey.

Tadını alan bir daha kolay kolay iflah olmaz.

Ve bu gidişatın sonunda sanatçı da olmak var, düş bağımlısı bir çatlak da.

XXX

Gördüğünüz gibi memleketten uzaklaşmak bana pek iyi gelmiyor.

Döner dönmez 10 küsur gazete okumamın verdiği azap bile ruhumu yoldan çıkarmaya yetiyor.

Böyle durumlarda ehven-i şer olan sıkı bir dostunuzu esir alıp, abuk sabuk düşüncelerinizle kafasını doldurmanızı tavsiye ederim.

Ama eğer benim gibi, "hayata beraber başladığımız dostlarla da yollar ayrıldı bir bir – gittikçe artıyor yalnızlığımız" durumundaysanız geriye tavsiye edebileceğim tek yol kalıyor.

Gidip bir psikiyatriste biraz "anlayış" satın almak.

Misal ben öyle yapacağım.

Çünkü hayalpereset olacak kadar param olmadı hiç.

Ne oluyoruz yahu?

Neler diyorum ben?

Biri beni tekmeleyip uyandırısın artık...

Vicdan sözlükte bir kelime mi?

Demiray Oral 23.12.2008

Sonunda bu ülkenin en tepesindeki makama, Cumhurbaşkanlığına seçilen kişiyi bile "Türküm, doğrudum..." kıvamında açıklama yapmak zorunda bıraktık ya...

Emeği geçen herkese helal olsun hakikaten.

Acaba ben mi abartıyorum diye düşünüyorum bazen.

Ama memlekette sabah yatağından kalkıp güne başlayan herhangi biri olarak yaşadıklarım hiç de normal görünmüyor gözüme.

Misal, Ortadoğu'nun en hızlı silah çeken kadını şeklinde objektiflere poz veren CHP'li Canan Arıtman'ın mikrofonlara Cumhurbaşkanı Gül hakkında höykürmesinden iki gün sonrası.

Önce sokak kapısına bırakılan gazete takımını kucakladım. Ardından günün ilk kahvesi için su ısıtırken, evimizin arkasındaki okuldan günlük andını içen öğrencileri duydum. Bırakınız içsinler. Benim tek derdim suyun bir an önce nicel değişimden nitel değişim aşamasına geçmesi. Beklerken, fonda öğrencilerin sesi eşliğinde gazetelere göz attım. Ve Cumhurbaşkanı Gül'ün "Ailem Türk'tür..." minvalindeki açıklamasını gördüm.

Öğrenciler, varlıklarını Türk varlığına armağan edip ant içmeyi bitirirken ben de kahvemden ilk yudumu alıyordum.

Başka bir misali var mıdır acaba?

Yani sabah uyanıp gazetesini açan bir Fransız'ın "Ben Fransız'ım" demek zorunda kalan Fransa Cumhurbaşkanıyla ilgili, İtalyan'ın "Ben İtalyan'ım" diyen İtalya Devlet Başkanıyla veya bir İranlı'nın "Ben İranlı'yım" açıklaması yapan İran Cumhurbaşkanıyla ilgili haber okuduğunu tahayyül edebiliyor musunuz?

"Özür" mevzuunda Erdoğan-Arıtman-Bahçeligitler korosunun ettiği vicdansız laflardan, kimi köşelerde başlayan diaspora ajanları edebiyatından sonra yıllar önce aldığım, hiçbir toplu imza eylemine katılmama kararımdan dönüp bildiriye imza attım.

İmza atmadan önce de "Vicdan" kelimesinin anlamına baktım. Büyük amcam Kemal Demiray'ın 1982 yılında hazırladığı ve o sırada henüz 14 yaşında olan bana da adam yerine koyup bir adet hediye ettiği Temel Türkçe Sözlük'te şöyle yazıyordu: "İnsanda iyiyi, kötüyü ayırt eden duygusu."

Yanlış anlama olmasın. İmza atanlar vicdanlı, atmayanlar vicdansız demeye getirmiyorum, hâşâ.

Lafım sadece yukarıda adlarını zikrettiğim koroya. Çünkü onlar, iyiyi kötüyü ayırt eden duyguya sahip olmayarak, memlekette kalan Hrant'ın 60 bin Ermeni'yi bir kez daha ağır yaraladılar.

Ağır yaralı vakalardan birini bir arkadaşım anlattı. Geçen gün çok eski dostları olan Türkiye vatandaşı Ermeni bir ailenin evine oturmaya gitmişler. Laf ister istemez malum mevzua gelmiş. Evin en yaşlısı olan Ermeni anneannenin hali hepsinin yüreğini burkmuş. Anneanne, özellikle Canan Arıtman'ın "Gül'ün annesi araştırılsın, Ermenidir" biçiminde söylediğı sözlerden bu yana gazetelerde bu konuda çıkan haberleri okurken koltuğunda sessizce ağlıyormuş. Sonunda eve gazete almamaya, haber bültenleri sırasında televizyonu açmamaya başlamışlar.

Yine sözlüğüme baktım. Bu durumu yaratanlarla ilgili şöyle yazıyordu.

Vicdansız: "Vicdanlı davranmayan, hak gözetmez, insafsız."

2009 topla gel arkadaşım

Olmuyor ama... Şunun şurasında yeni yıla bir hafta kalmış ortada ne yılbaşı kutlanmalı mı, kutlanmamalı mı tartışması var; ne de Taksim'de kutlama olacak mı geyiğı. Medyayı uyarıp sorumluluğunu hatırlatmak istedim.

En azından Taksim olayı kamu yararı açısından derhal açıklığa kavuşturulmalı. Çünkü aldığım duyumlara göre, taciz müfrezeleri heyecanla beklemekte. Ayrıca meydandaki bayrak direğine bu yıl tırmanacak elemanlar da Olimpiyat Stadı'nda yapılan seçmeler sonucunda belirlenmiş durumda.

Bu arada 2009'a da bir çift lafım olacak. Bak arkadaşım, almayı planladığım dört adet çeyrek tayyare piyangosu biletime büyük ikramiye isabet etmemesi durumunda gelmen beni hiç ilgilendirmiyor. Vatoz ise senden talep etmek için çarşaf gibi bir liste yapmış. Yerim kalırsa bir dahaki yazıda anlatırım.

Ben şartımı baştan söyledim sana. Aksi takdirde topla gel, teğet geç git derim o kadar...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TRT'nin Hrant Dink ayıbı

Demiray Oral 26.12.2008

Bu da oldu işte... demekten başka bir şey gelmiyor aklıma.

Evet, bu da oldu...

Sonunda Hrant Dink, devlet kanalı TRT-1'de yayınlanan belgeselde Maraş Katliamı'nın sorumluları arasında gösterildi.

Yazdıklarım aynıyla vaki.

Çarşamba gecesi oturmuş televizyon seyrediyordum.

Daha önce çoğu bölümünü kaçırdığım, TRT-1'deki Şahların Labirenti belgeseline takıldım.

Türkiye'yi 12 Eylül darbesine götüren günler anlatılıyordu.

1 Mayıs 77 katliamı, Güneş Motel vakası filan derken sıra resmî rakamlara göre 111 insanın öldürüldüğü Maraş Katliamı'na geldi.

Katliama ilişkin ayrıntılar, dönemin görüntüleri eşliğinde verilirken Maraş olaylarının bir numaralı ülkücü sanığı Ökkeş Şendiller ekranda arzı endam etti.

Şendiller, Maraş'ta yaşananların bir Alevi-Sünni çatışması olmadığını, işin içinde Hrant Dink ve arkadaşlarının kurduğu sol örgütlerin (yanlış duymadıysam TİKKO dedi) bulunduğunu söyledi.

Bu sırada ekrana deyim yerindeyse nal gibi bir Hrant Dink fotoğrafı geldi ki, öldürüldüğü günden bu yana TRT'de yayınlanan bütün Hrant fotoğraflarını ucuca ekleseniz o kadar etmez.

Bitmedi...

Ökkeş Şendiller devam etti: "Hrant Dink ve arkadaşlarının örgütleri bu işleri yaptı. Zaten olaylarda ölenlerin arasında yer alan 6-7 tane sünnetsiz cesedin Alevilikle Sünnilikle ne alakası var?"

Böylece, şu meşhur klişeyle vatandaşın vergisiyle yayın yapan TRT'de, kendilerine Ökkeş Şendiller, Haluk Kırıcı gibi ağabeylerini örnek alan Yasin Hayaller, Ogün Samastlar tarafından öldürülen Hrant Dink bir kez daha infaz edildi.

Bir tarafta Dink cinayeti duruşmaları sırasında "Kanımız aksa da zafer İslam'ın" diye Maraş Katliamı'nda hafızalara kazınan bir sloganı haykıran Yasin Hayal.

Aynı tarafın ekran kısmında, Maraş'taki provokasyona yol açan bombayı içi ülkücülerle dolu sinemaya atmaktan yargılanan Ökkeş Şendiller. Pardon, o zamanki adıyla Ökkeş Kenger.

Şendiller'in kim olduğunu, neler yaptığını anlatmak istemiyorum.

Çünkü bu köşeye bulaşacak o kadar kan lekesini *Vaziyetmatik* bile temizleyemez.

Lafının bir değeri olduğu için de değil.

Ancak birincisi, gecenin bir vakti evimde otururken kamuya ait bir televizyondan sevdiğim insanlara çirkin yalanlarla katil muamelesi yapılmasını duymak istemiyorum.

İkincisi, o belgesele çıkıp, gayet cool analizler yapan Hrant'ın arkadaşlarının bu hakarete karşı diyecek bir çift lafları var mı bilmek istiyorum.

Ve son olarak salakça bir iyi niyetle bekliyorum. Bu çirkin iftira nedeniyle TRT, Dink ailesinden özür dileyecek mi? ----

2009: İsteyenin bir yüzü kara...

2009 adlı arkadaşına geçen yazıda yaptığım, “topla gel, teğet geç git” çağrısı *Vaziyet* okurları arasında anlamsız bir yankı yarattı. Elektronik posta kutum okur mesajlarıyla doldu. Baktım, hissiyatımız ortak, herkes kendi meşrebince sallamış 2009’a.

Bu arada benim, “alacağım dört adet tayyare piyangosu biletine büyük ikramiye isabet etmediği müddetçe gelmen umurumda değil” lafımdan yola çıkan kimi –çok affedersiniz- yüzsüz okurlar Nimet Abla’dan bilet siparişi vermiş. Çorumlu cin gibi bir okur işi daha da ileri götürüp “Beş tane tam bilet alın benim için Nimet Abla’dan. Hesabınızı verirsiniz hemen ücretini yollarım. Biletler sizde dursun. Bir şey çıkarsa haber verirsiniz” demiş. Çorumlu elemana cevabım kısa ve net olacak: Bana ‘güvenimizin eseri’ muamelesi yapmanızdan oralarda epey yanlış anlaşıldığım sonucunu çıkarıyorum. Bırak ikramiye çıkınca kös kös haber vereceğimden emin olmayı, yollayacağın paralarla bilet alacağımı bile garanti edemem. Beş tam bilet alacak kadar keş parayı ne zamandır bir arada görmediğimden haberin var mı?

Her neyse, yeri gelmişken Vatoz’un 2009’dan neler istediğini merak edenleri de aydınlatayım. Öncelik sırasına göre yapmadığını iddia ettiği listesi şöyle: Şakira ile tanışayım (o ‘çıkayım’ demişti de ben makul hale getirdim!), geçen hafta sökülen doğalgaz saatimi geri alayım, Volkan-Edu ikilisi çalışılmış gollerini ikinci devre atmasın (yani F.B. şampiyon olsun), İstanbul’daki UEFA Finali’ni izleyeyim, Şakira ile tanışayım, sıkı bir şiir kitabı okuyayım, Zizek ve Cioran’ı hem okuyup hem de anlayayım, yıllardır okumuş numarası yaptığım kitapları okumaya başlayayım, Şakira ile tanışayım, Gökhan Saki’nin K-1 maçlarından birini canlı seyredeyim, 26 yıl sonra serbest kalan RAF militanı Chirstian Klar’la röportaj yapayım (bu benden araktır), Şakira ile tanışayım...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

2009’a en şahane giriş şekli

Demiray Oral 30.12.2008

Acı haber ulaştığında, eski mahallemdeki varoş berberimdeydim.

“Taksim’deki yılbaşı kutlamaları İsrail’in Gazze’ye yaptığı saldırılar nedeniyle iptal edildi” cümlesi TV’den duyulduğunda önce kısa süreli bir sessizlik, ardından gürültülü bir muhabbet başladı.

Okuyanlar hatırlar, geçen hafta “Taksim’de yılbaşı kutlaması yapılacak mı yapılmayacak mı, taciz müfrezeleri heyecanla bu sorunun cevabını bekliyor” diye sormuştum.

Kısmet, cevabı bizim Esmer’in varoş berberinde almakmış. Etrafım apaçi kafalı berber ve kahve çıraqlarıyla doluyken.

Elemanlar, hüznün ki en çok yakışandır bize tadında dondu kaldı.

Kutlama yok, canlı müzik yok, dicey yok, havai fişek yok...

Kendi aralarında fısıf fısıf konuşup, hemen durumdan vazife çıkarma çalışmalarına başladılar.

Benim soru işaretleri içeren bakışlarım üzerine apaçi Selim dert yandı: "Abi böyle de olmaz ki... Zaten geçen sene de güvenlik nedeniyle Taksim'deki kutlamalar iptal olmuştu. Neden sadece Taksim? O zaman çıkıp bu sene komple yılbaşı kutlaması yok desinler..."

Ne yapacaksınız şimdi dedim.

"Artık mecburen Nişantaşı'na çıkıcaz. Orası gerçi bize ters, fazla lüks ama bakıcaz artık..." dediler. Yani anlayacağınız, elemanlar bu yılbaşında Taksim'de biraz takılıp yüklerini aldıktan sonra kortejler halinde Nişantaşı'na yürüyecek.

Tabii bunun, tören birliğinin ihtiram yürüyüşü gibi olmayacağını tahmin edersiniz.

Nişantaşı sırtlarına dayanırken jingle bells jingle bells diye şarkı söylemeyecekleri de kesin.

XXX

Bu çocukların her biri aynı zamanda birer internet canavarı ve farklı varoş mahallelerindeki yaşlılarıyla acayip bir iletişim içindeler.

Aslında onlara bakarsanız kötü bir niyetleri yok. Tıpkı hafta sonları büyük alışveriş merkezlerinde yaptıkları gibi, kalabalığın arasına karışıp biraz dağıtmak istiyorlar.

Ama sayıları artıp, kafaları da güzel olunca aralarından bazıları biraz fazla kaynaşmak istiyor ve ortaya her yılbaşında aynı sahneler çıkıyor.

Her neyse, ben kamu yararı gereği bu mevzudaki son gelişmeleri kitlelere aktararak huzurlu bir şekilde kanepemde yılbaşına girmeye hazırlanıyorum.

Arada bir de elimi cebime atıp, dört adet çeyrek tayyare piyangosu biletimi seviyorum.

Dün kadim dostum Vatoz aradı. Çeyrek bilete büyük ikramiye isabet ederse kazanılacak paranın günlük faizinin yaklaşık 2.500 lira olduğunu söyledi.

Ona, Meclis'in Kürtçe konuşan DTP'li vekillere yaptığı muameleyi yaptım.

"Bu söylediklerin benim için 'anlaşılamayan bir dil' arkadaşım" dedim.

Telefonu kapattı.

XXX

Sonra bir başka eski dostumdan, 1991 senesi yılbaşı akşamını hatırlatan bir elektronik-anı geldi. Bir kez daha içim titreyerek hatırladım o geceyi.

O zamanlar Moda'daki öğrenci evinde ikamet etmekteyiz. Yılbaşını evde kutlamaya karar verip, tanıdık herkesi çağırılmışız.

Gündüzden mahalle bakkalına gidip, son paralarımızla ne kadar alkollü sıvı varsa aldık.

Öyle ki, evin salonunda duran aile yadigârı 1960 model prescold buzdolabı ilk kez tam kapasiteyle çalışıyor. İkimiz, evin sinek kakası büyüklüğündeki balkonuna iki sandalye atıp o soğukta akşamüstünden içmeye başladık. Ancak bir süre sonra sigaramızın bitmesiyle korkunç gerçeği fark ettik. Balkon kapısının her daim yerinden çıkan kulpu yine yer çekimine yenik düşmüştü. Kapı kilitli kalmıştı. Epey bir uğraştık ama ampul değiştirmek için elektrikçi çağırın ekolünden iki adam olarak açmayı başaramadık. Balkon kapısının camı da çift cam. Yiyorsa kır... Tıpkı gemisi batan felaketzedeler gibi ilk başlarda "bizi birazdan bulacaklar" kıvamında birbirimizi teselli ettik. Ancak saatler geçip, yanımızdaki şarap da bitmesine rağmen bizim partiye ne gelen oldu ne giden. Sokaktan geçen birkaç kişiden "balkonda mahsur kaldık, çilingir çağırın" diye yardım istememiz ise doğal olarak "pis sarhoşlar" muamelesi görmekten öteye gitmedi. Saat gece yarısını gösterip memleket yeni bir yıla girerken, biz iki adam ısınmak için birbirimize sarılıyorduk.

Hemen her gece izdiham yaşanan evimize, o yılbaşı partisi için hiç kimse gelmedi.

Balkonda feci şekilde can vermekten, sızmak için yatağına gelmeyi tercih eden ev ahalisinden bir arkadaşımız sayesinde kurtulduk.

O kafayla bizi balkonda sarmaş dolaş gördüğünde, "siz çıkıyor musunuz" deyip direkt yatmaya gitmişti.

2009 mu dediniz?

Kesinlikle kanepemde giriyorum.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yine başlıyoruz

Demiray Oral 02.01.2009

Senenin gayet şahsiyetsiz ilk günü oturup kös kös yazı yazmamdan vaziyeti idrak etmişsinizdir herhalde.

Üç adet karavana, bir adet son rakamı 2 durumundan amortiyle yaptık başlangıcı.

İnsanda manasız bir umut devşirme hissine yol açan amorti adlı arkadaşın nereden gelip nereye gittiğini öğrenmeyi *kelimebaz*'dan rica edip, talih kuşu denen arkadaştan da kargadan başka kuş tanımam diyerek intikam almak istiyorum.

XXX

Bu arada gazetecilik meslek ilkeleri arasına, "yılbaşının ertesi günü yazı yazmak zorunda olan köşe yazarlarının sınırsız saçmalama hakkı vardır, bu hak kamu yararına olsa dahi kısıtlanamaz" maddesi eklenmesini teklif

ediyorum.

Yanlışsam söyleyin...

Masanın üstü mide ilaçları ve ağrı kesicilerle dolmuş, çalışma odası nöbetçi eczane kıvamına gelmişken insan doğal olarak çok yaratıcı olamıyor.

“Bana ne arkadaşım içmeseydin sen de” diyeceklere izah edeyim.

Söz konusu ortamın sebepleri arasında akşamdan kalmalık ilk üçe bile giremez.

Çektiğim mide ve baş ağrısının asıl sebebi, gece boyunca seyretmek zorunda kaldığım televizyonların halidir.

Yayınların içeriksizliği üzerine ahkâm kesmek bir yana, bir ara Türk televizyonları yeni yıla giremeyecekler diye derin bir endişeye kapıldım.

Gece yarısına saniyeler kala, engellenemez bir tutkuyla ailece geri sayıma geçmek isterken yeminle yayında olan kanal bulamadım.

Elimde komuta cihazı kanal arayışındayım. Onu açıyorum reklam, ötekini açıyorum aynı.

Bu sırada üzerimdeki baskı giderek artıyor. Evdekiler 50 saniye kaldı, 30 saniye kaldı diye bağırarak endişe içinde renkli Türkçe herhangi bir kanal bulmamı bekliyor.

Ama eski bir televizyoncu olarak, hayatımın en seri zaplamalarını yapmama rağmen bir türlü başaramıyorum.

Öyle ki neredeyse yeni yıla Suudi Arabistan TV’siyle gireceğiz.

Son bir hamleyle reklamlarla vedalaşmayı başarmış bir kanal bulduğumda, ekranda beliren Beyaz’ın bile ilk sözü “30 saniye kalmış arkadaşlar” oldu.

XXX

Yazının başından beri mız mız söylendiğime bakmayın, aslında 2009 güzel bir yılbaşı oldu benim için.

Uzun zamandır almak istediğim ancak Issız Adam trendiyle gözümde ağır yara alıp soğuma emareleri göstermeye başladığım pikaba nihayet kavuştum.

Hayatımda ilk ve son kez kullanacağım titriyle bacanağım, benim pikap peşimde olduğumu duyup kendisinin kullanmadığı şahane bir cihazı hediye etti.

Üstünde çizik bile olmayan, sanırım 80’lerin başında üretilmiş bir parça.

Şimdi geriye ona uygun bir amfi ile iğne bulmak kaldı. Her ikisi de rüçhan hakkı olan işler listesine alındı bile.

XXX

Yılbaşı gecesi ailece geri sayımı tamamlayıp herkes sessizce dağıldıktan sonra baktım saat daha makul, Vatoz'a "durumun nedir?" diye bir cep mesajı attım.

"Koltuk arası sehpa pozisyonunda oturuyoruz" cevabı gelince pikabımı kucakladığım gibi yola koyuldum.

Kapıdan içeri girdiğimde tablo şöyleydi: Sesi kapalı olan televizyonda *Testere-3* filmi oynuyor, müzik aletinde Neil Young'ın albümü çalıyor ve Vatoz bir arkadaşıyla avuç içi büyüklüğünde bir langırtın önünde debeleniyordu. Kucağımdaki paketi görünce langırt maçı bir anda gol atan galibe dönüşüp iki saniyede bitiverdi.

Vatoz daha bana Noel baba muamelesi yapıp pikabıma sultanmadan durumu derhal izah ettim.

Sonra paketten çıkardığımız pikabın önüne toplaşıp, resmen onu sevdik.

Ardından bizimki, evde daha önceki pikaplarından kalma ne kadar iğne varsa getirip benim cihazın sesini duymak istedi. Ama iğnelerin hiçbiri uymadı.

Onlar Vatoz'un plaklarının önünde 70'li yıllar partisi kıvamında nostalji yapma moduna geçerken, ben de çaktırmadan kanalı değiştirip *Testere'*den kurtuldum.

İki viski, bir bitki çayı içtikten sonra da paketime sarılıp evin yolunu tuttum.

Yatarken hediyemi yatağın hemen yanına, yere koydum.

Kedi ahalisinin sabotajlarını önlemek için odanın kapısını sıkıca kapattım.

Sabah rüya tedirginliğiyle uyanıp, ilk iş onu koyduğum yere doğru baktım.

Bütünüyle gerçekte.

Büyük ikramiyem yatağımın yanı başında beni bekliyordu.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürtçe TV muhabbetleri

Demiray Oral 06.01.2009

Kürtçe TRT hakkında Abdullah Öcalan suç duyurusunda bulundu desem inanır mısınız?

İster inanın, ister inanmayın ama şu sözleri avukatlarıyla yaptığı son görüşmede Öcalan söylüyor: "Yasası kanunu olmadan sen nasıl kanal kurabiliyorsun. Türkiye'de kanunsuz işler yapılıyor (...) Televizyon kurulması için yasal ve anayasal düzenleme gerekiyor..."

Gördüğünüz gibi sadece "Cumhuriyet savcılarını harekete geçmeye çağırıyorum" demesi eksik kalmış.

Elbette başka şeyler de söylüyor aynı konuşmasında Öcalan. Bu kanal ABD'nin hükümete dayatmasıyla kuruldu, bu yolla devlet kendi Kürdünü yaratmak istiyor vs. vs.

Memleketin geldiği noktaya bakar mısınız?

Devlet televizyonu 24 saat yayın yapan bir Kürtçe kanal kurmuş.

CHP ve MHP karşı çıkıyor, PKK durumdan hiç memnun değil ve anlaşılıyor ki DTP'ye bu memnuniyetsizlik iletiliyor, dolayısıyla oradan da homurtular yükseliyor.

Bu homurtuların en komiği de "Kürtçe TRT, AKP'nin seçim yatırımı" lafları.

İnsanın "nasıl yani" diyeceği geliyor.

Başka nasıl olacaktı ki? Demokrasi denen sistem zaten buna dayanmıyor mu?

Yani partilerin daha çok oy alabilmek için toplumdan gelen talepleri karşılamasına.

Şunu anlıyorum. Kürtçe TRT yayını resmî ideolojinin bir propaganda aracına dönüşebilir.

İyi de o zaman zaten "Üç nokta TV" olarak oyunu kaybeder ve mesele kalmaz.

XXX

DTP'lilerin yaptığına en hafifinden mızıkçılık denir.

Daha düne kadar "Kürt dilinin ve kimliğinin tanınması çatışmaların durması için yeterli olur" minvalinde söyledikleri sözler gazete arşivlerinde duruyor.

Bir dilin tanınması için devlet televizyonundan yapılan Kürtçe yayından daha somut ne olabilir?

Tamam, bir tarafta hâlâ Meclis'te Kürtçe konuşan vekillerin sözleri dalga geçer gibi "üç nokta" şeklinde tutanaklara geçiriliyor.

Diğer yanda, cezaevlerinde hâlâ insanlar yakınlarıyla ana dilinde görüşme yapamıyor.

Hepsine eyvallah.

Ama bu gibi saçmalıkları ortadan kaldırıp dönüştürmenin yolu Kürt kimliğini ve dilini güçlendiren adımları desteklemekten geçmiyor mu?

Haftada yedi gün, 24 saat Kürtçe yayın yapan televizyona sahip bir devletin, tüm eksiklerine rağmen, Kürt kimliğini tanımadığını söylemek abesle iştigal olmaz mı?

DTP'nin artık bir karar vermesi lazım.

Gerçekten şiddetten uzak, siyasi çözümü savunan bir parti olmaları için Kürtçe televizyon mevzuu turnusol kâğıdı işlevi görecek çünkü.

Alacakları tavra göre ya PKK'nın terör eylemlerine karşı çıkmayı başaramadıklarında olduğu gibi sınıfta kalacaklar, ya da şahsiyetli davranıp doğru bildiklerini söyleyecekler.

XXX

Bu arada TRT 6 konusunda "garip ama gerçek" tadında bir dedikoduyu da aktaralım.

Birkaç gündür Güneydoğu'daki bazı gazeteci arkadaşlardan telefon sohbetlerinde işitiyordum. Baktım bugün gundem-online.com sitesinde de yer almış aynı kulis haberi.

Olay şöyle kıymetli *Vaziyet* okurları. Biliyorsunuz TRT 6, uydu yayınları için Roj TV ile aynı frekansı kullanıyor.

Amaç böylece Roj TV izleyenleri daha kolay TRT 6'ya çekmek. Ancak rivayet o ki, TRT Diyarbakır Bölge Müdürlüğü buna itiraz etmiş ve frekansın hemen değiştirilmesini istemiş. Gerekçesi ise şöyle: "Roj TV'nin yayını engellemek için uyduya bozucu sinyal yolluyoruz. Bu durumda sinyaller TRT 6'nın yayını da engelleyebilir."

Eğer bu doğruysa, ben şahsen Diyarbakır TRT Bölge Müdürü'nün yerinde olmak kesinlikle istemezdim.

Düşünsenize uzaya bir sinyal çakıyorsunuz, tüm gözlerin üzerinde olduğu TRT'nin Kürtçe kanalı gümlüyor.

Sonra çıkacak patırtıyı ve komplo teorilerini izle sen...

"TRT kendi kanalını vurdu !", "Devlet Kürtçe yayına beş gün tahammül edebildi" veya "F-16'lar Kürtçe TV'yi vurdu !" (Bu başlıkla verilecek haberin altına küçük bir kutu açılıp Kıbrıs çıkarmasında kendi gemimizi nasıl batırdığımız anlatılabilir.)

Her neyse uzatmayalım, yeminle o bölge müdürünü Ulaştırma Bakanlığı'nda bir daha postacı kadrosunda bile çalıştırmazlar. (Bütün postacılar bana karşı örgütlenmesin lütfen sadece kinaye yapmaya çalışıyorum.)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TRT Şeş izleme çabaları

Demiray Oral 09.01.2009

"Üniversite yıllarımızda Ahmet Kaya'yla ilgili yapılan geyik muhabbetini hatırlıyor musun" dedi.

Hatırlayamadım elbette, her zaman olduğu gibi.

Hemen hatırlattı.

“O zamanlar, evinde Ahmet Kaya’nın üç tane kasetini bulundurmak suç denirdi.”

Doğruydu söylediği, gülümsedim.

Yani bir veya iki kasetini bulundurmak serbest ama üç olursa yasak...

12 Eylül’den miras kalan şahane muhabbetlerden biri işte.

Sonradan aklıma geldi. Acaba o zamanlarda (1985-86 filan) Ahmet Kaya’nın yayınlanmış üç albümü var mıydı, dedim. “Bilmem, yoktu belki de. Zaten mühim olan da o değil” diye cevap verdi.

Eski kasetlerini karıştırdığını düşünmüştüm Vatoz’un.

Ancak yanılmışım. Meğer evine uydu mu, çanak mı artık her neyse bir anten taktırmış *TRT Şeş*’i seyretmek için.

Akşam koltuğuna kurulup, Kürtçe yayını izlemeye başlayınca da “nereden nereye” yapmış kendi kendine.

İşte o sırada hatırlayıp, kayıtlara geçsin diye bana söylemeye karar vermiş bunu.

XXX

Son günlerde adeta zaman makinesini keşfetmiş de 70’li yıllara seyahat ediyor gibiyiz.

Konu, komşu, arkadaş kim varsa hava kararınca *TRT Şeş* seyretmek için Vatoz’un evine doluşuyor.

Tıpkı çocukluğumuzdaki gibi.

Gerçi televizyon o zamanlardaki gibi masif kaplama bir kasanın içinde durmuyor.

Siyah-beyaz olan yayını renklendirmek için ekranına mavi veya yeşil camdan filtre de takılı değil.

Voltaj düşük diye televizyonun altında kendine has bir cızırtı çıkartarak çalışan regülatör adlı tuhaf cihaz da yok.

Elbette düğmesine bastıktan iki dakika sonra önce ses, sesten birkaç dakika sonra görüntü gelmesi gibi bir durum da kesinlikle söz konusu değil.

Ama televizyon yine başköşede.

Hem de renkli Kürtçe olarak.

Ve evin oturma odası tıpkı o yıllardaki gibi ful çekmiş durumda.

Neredeyse hepimiz, “bak çocuğum eğer televizyon sehпасından düşerse bomba gibi patlar ve apartmanımız çöker” diye büyütölen bir kuşağın fertleri olarak yine o kutunun karşısındaız.

Annemizden aldığımız nasihatle yıllarca ödümüz koparak izlediğimiz televizyona, tıpkı o yıllardaki gibi yine boş gözlerle bakıyoruz.

Çünkü konuşulanlardan hiçbir şey anlamıyoruz.

Ama yine de sektirmeden her gün hava kararınca soluğu Vatoz’un evinde TRT Şeş’in karşısında alıyoruz.

XXX

Hayatının kesinlikle en sosyal dönemini geçiren kadim dostum da şimdilik mazhar olduğı bu büyük ilgiden memnun görünüyor.

Öyle ki, evsahibi olarak dev bir hizmette bulunarak yayınları anlayabilmemiz için bir akşam bizim berber Esmer’i eve getirdi.

Her ne kadar Kürtçeden çat pat çeviri yapabildiğı ortaya çıksa da, oradaki kitle ilk kez bir şeyler anlamının gaziyla Esmer’e film festivali simöltanecisi muamelesi yaptı.

Durum gerçekten asap bozucu halbuki.

Misal, bir program başlıyor ekrandakiler iki dakika filan konuşuyor ardından Esmer dönüp “Herkeseye iyi geceler dedi. Şimdi Kürtçe şarkılar söylenecekmiş” kıvamında bir çeviri yapıyor.

Ya da yayın sürerken Esmer babasına telefon açıp bazı Kürtçe kelimelerin anlamlarını soruyor. Sonra dönüp bize “çeviriyor.”

Her neyse, şu anda Kürtçe televizyona sonsuz hoşgörü aşamasında olduğumuz için durumu idare ediyoruz artık.

Yakında evli evine, köylü köyüne şeklinde Kürtleri kendi kanallarıyla baş başa bırakacağımızı umut ediyorum.

Bu arada bana ayrılan sürenin sonuna gelirken, bugün elektronik posta kutuma düşen Kürtçe bir mesajı aktarıp hava atmak da istiyorum.

Mesajı atan Esmer. TRT Şeş’in yayınlarını izleyen ailesinin ve çevresindeki Kürt arkadaşlarının ilk izlenimini yazmış: “TRT 6 a bi Kurdi xweş destpêkir.”

Türkçesi, “Kürtçe TRT iyi başladı” demekmiş.

Baştan söyleyeyim, valla ben tamamıyla Esmer’in yalancısıyım.

Hayır, çünkü sonra ben kötü oluyorum.

“Hey gidi dünya” dedi Nâzım

Demiray Oral 13.01.2009

Nâzım Hikmet 57 sene artı kûsurat zaman birimi sonrasında yeniden Türk vatandaşlığına alınacak ve ertesi günkü gazetelerde bu mevzuda hiçbir köşe yazısı olmayacak deseler...

Dediler valla, çünkü bizim eve giren 10 adet gazeteye göre vaziyet aynen böyle.

Ben de köşelere ve Ergenekon’a inat, Memet Fuat’ın ‘*Nâzım Hikmet*’ adlı kallavi yapıtını okuyorum sabahın köründen beri. Gurbet ellerde, “kederimden geberiyorum” diyen adamın tarifsiz hayatını.

Hani hakkındaki neredeyse her şeyi bildiğinizi sandığınız bir yakınınız öldükten yıllar sonra sandıktan günlükleri çıkar ve okuduklarınızla afallar kalırsınız ya.

İşte yıllardır kütüphanemde duran bu kitap da benim bünyede aynı tesiri yaptı.

Belki de kiminiz biliyorsunuzdur birazdan okumaya başlayacaklarınızın. Bu ihtimalde, cahilliğime verip bu yazıyı geçiniz lütfen. Kalan sağlar benimdir.

XXX

İki tarihi Bakanlar Kurulu kararı. Biri 25.7.1951 tarihli. Altında Adnan Menderes başbakanlığındaki kabinenin imzası var. En tepede de Cumhurbaşkanı Celal Bayar’ın onayı. İstanbul’dan önce Romanya’ya, oradan da Moskova’ya kaçan Nâzım Hikmet şu ifadelerle vatandaşlıktan çıkarılıyor: “ (...) komünizmi yaymak maksadını güden neşriyatıyla Sovyet Hükümetinin verdiği hizmeti ifa etmekte olan maruf komünist Nâzım Hikmet Ran’ın kendisinden bu hizmeti terk etmek hususunda yapılacak tebligatın bir fayda vermeyeceği mülahaza edildiğinden Türk vatandaşlığından çıkarılması ...”

Ve bu kararı yürürlükten kaldıran 5.01.2009 tarihli Bakanlar Kurulu kararı. Altında Başbakan Tayip Erdoğan Hükümeti’nin imzası var. Tepesinde de Cumhurbaşkanı Abdullah Gül’ün onayı.

Nâzım Hikmet, kendisine tebliğ edilmesine bile gerek görülmemiş, bu nedenle hukukçuların “yok hükmünde” dediği vatandaşlıktan çıkarılma kararını duyunca fazla önemsemez ve şöyle der: “Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığımdan –hey gidi dünya- çıkarılmışım. Beni Türklükten, halkımın evladı olmaktan, milletime ölümsüz bağlı bulunmaktan kimse, hiçbir kuvvet çıkaramaz, ayıramaz.”

XXX

Okuduklarım içinde en “şahane” bölümler ise şairin yurtdışına kaçmasının ardından 1951 senesinde Türk gazetelerinin yazdıklarıydı. Nâzım Hikmet’in Harp Okulu mezunu olmasına, kalbi ve karaciğerindeki rahatsızlıklar nedeniyle çürük raporuyla askerlikten çıkarılmasına, yıllarca süren hapislikten sonra 48 yaşında tekrar askere alınıp er olarak Zara’ya gönderilmek istenmesine, yani kısaca ölümle karşı karşıya bırakılmasına gözünü sımsıkı kapayan dönemin gazetelerinde çok ağır yazılar kaleme alınıyordu. Misal, şair Ahmet Muhip

Dıranas'ın 29 Haziran 1951 tarihli *Zafer* gazetesindeki yazısının başlığı "Canı Cehennemi!" idi. Aynı günlerde Nadir Nadi *Cumhuriyet*'te "Bırakın Gitsinler" başlığıyla, Rusya'ya gitmek isteyen komünistlere bir daha ülkeye dönmemeleri şartıyla kolaylıkla pasaport verilmesini önererek acayip "demokrat" takılıyordu.

Akrabası Refik Erduran'ın yardımıyla bir küçük motora binip tamamen bireysel bir kaçış gerçekleştiren şair için basında yazılan komplo senaryolarında ise neler yoktu ki?

Kaçış planı komünistlerce dışarıda hazırlanmış, kızıl ajanlar yardım etmişti. Gemlik'ten getirilen yedi metre uzunluğunda motorlu bir kayıkla Bulgar ajanları, balıkçı kılığındaki Nâzım'ı Beykoz'dan alıp Karadeniz'e açılmışlardı. Hayır, hayır öyle olmamıştı. Tayfa kılığına giren Nâzım, Şile'den gizlice motorla Rumen gemisine binmişti. En şahane senaryo ise o dönem şaire yönelik en ağır hakaretlerin yer aldığı gazete olan *Cumhuriyet*'teydi. 4 Temmuz 1951 tarihli gazetede, çok emin bir vasıta ile Şile'de önceden belirlenen bir yere götürülen Nâzım'ın orada denize fenerle işaret verilmek suretiyle hazırda nöbet bekleyen bir denizaltıdan çıkarılan kauçuk sandalla denizaltıya alındığı yazıyordu. Halbuki gerçekte Refik Erduran'ın kullandığı küçük motorla Karadeniz'de uzun süre bilinçsizce yol alan ikili nihayet uzakta Rumen bandıralı bir gemi görmüşlerdi. Gemiye yanaşmaya çalışırken, bir yandan da Nâzım Fransızca ve Rusça kim olduğunu haykırıp kendisini içeri almalarını istemişti. Bu uğraş saatlerce sürmüş ve ilk denemelerinde gemi onları denizin ortasında bırakıp uzaklaşmıştı. Yeniden gemiye yetişip bu kez içeri alınmayı başardığındaysa şairi bir sürpriz bekliyordu. Geminin salonunda, altında "Nâzım Hikmet'e özgürlük" yazan kocaman resminin yer aldığı bir kampanya afişi vardı.

XXX

Ve "Gurbetlik zor zanaat" diye diye memleket hasreti çeken, kadınlara tutkuyla âşık olan, Havana'ya Fidel Castro'ya ödül vermeye gittiğinde yaşadığı devrimci coşkudan etkilenip "keşke ben de memleketimde kalıp dağlara çıksaydım" diyecek kadar çocuksulaşan mavi gözlü şair bir daha ülkesini görmedi.

3 Haziren 1963 sabahı, eşi Vera ile yaşadıkları Moskova yakınlarındaki kır evinde kapıyı açıp mektup ve gazeteleri aldıktan sonra birdenbire yere yığıldı. Eşi Vera, onun ölümünden sonra ceketinin cebinde kendi fotoğrafını buldu. Arkasına "Veraya" başlıklı şu şiir yazılmıştı:

Gelsene dedi bana / Kalsana dedi bana / Gülsene dedi bana / Ölsene dedi bana
Geldim / Kaldım / Güldüm / Öldüm

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yazarını kaybeden yazı

Demiray Oral 16.01.2009

Yazı yazmam gereken günlerde hafif bir karın ağrısıyla uyandıktan sonra kendi kendime 'hayatta tanıdığım en huysuz insan kesinlikle benim' diye düşünüyorum.

Üstelik bu düşüncem sadece teoride kalmasın diye pratiğe dökmek için de elimden gelen gayreti gösteriyorum.

Kısaca, her an her şeye söylenme vitesine takmış bir vaziyette oluyorum.

Yataktan kalkmamla masanın başına oturmam arasında geçen sürede ise yılbaşı geceleri Noel Baba'nın gelmesini bekleye bekleye yaşlanan çocuklar gibi hep aynı fanteziyi kuruyorum.

Size son derece sığ gelecek bu fantezi benim için ilahi bir kudret içeriyor.

Şöyle ki, masanın karşısına geçip bilgisayarımı açtığımda, hep yazmak istediğim ama asla yazamadığım şahane yazılardan birinin hazır ve nazır halde beni beklediğini görüyorum.

Tek yapmam gereken, birkaç kez okuyup her satırına hayran olduktan sonra onu gazeteye elektronik postalamak.

XXX

Bu sabah yine aynı karın ağrısıyla uyandım. Ancak bu kez huysuz insan rolümü oynamam için özel bir gayret göstermeme gerek kalmadı. Hayır, hayır, kendimden acayip sıkılıp dublör filan da tutmadım.

Sadece kesinlikle iddia ediyorum ki, bu sabah benim yerimde sevgili Pollyanna bile olsa en azından içinden 'batsın bu dünya' şarkısını mırıldanırdı.

Vaziyeti iki kelime ile ifade etmem mümkün: 'Cadı' ve 'Vatoz.'

Kelimelerin açılımı ise şöyle. Cadı, evde yaşayan kedigiller familyasının henüz iki yaşındaki, bembeyaz bir üyesi. Kendisi birkaç aylıkken bir hayvan barınağından saygıdeğer eşim tarafından alınıp, hülleyle evimize monte edilmiştir.

Üstelik Cadı Hanım eve kapağı attıktan sonra öyle ağır hasta çıkmıştır ki, tedavisini yapan veteriner ücretini söylemeden önce "Kedinizin özel sağlık sigortası vardır umarım" deme ihtiyacını hissetmiştir.

Her neyse, son günlerde cinsel ihtiyacını sabahlara kadar avaz avaz haykırarak bize tebliğ eden Cadı Hanım, durumunun umutsuz vaka olduğunu kavrayınca adından da aldığı feyiz ile iyice saldırganlaştı.

Koyduğu son eylem ise bilgisayarım ile priz arasında elektrik alışverişini sağlayan kablolarla yönelik oldu. Sabah uyandığımda, kablolar illa bir şeye benzetmek gerekirse pırasayı andırıyordu.

XXX

Soğukkanlı olmaya çalışıp basit bir plan yaptım. Önce evde gazeteleri okuyup, yazı yazmak için de kadim dostum Vatoz'a gidecektim. Hemen gazetelerimi almak için sokak kapısını açtım. Ama gazeteler yerine kapıya iliştirilmiş bir not buldum.

Şöyle yazıyordu: "İnsan gazetelerden vazgeçmemeli. Ama şiddetle de karşı çıkmalı onlara." Bu yazının kime ait

olduğunu biliyordum. Hemen telefon ettim Vatoz'a.

Bana tek kelime bile söyletmeden izahata girişti:

"Kaynak: Flaubert'in Yerleşik Düşünceler Sözlüğü... Notumdaki o güzel cümlelerle bu sıkıcı sabahına bir mana katmak istedim..."

"Madam Bovary'nin arsenikli yaşam öyküsünden dönem ödevi bile yazmayı tercih ederdim ama bugün yazı günüm... Gazetelerim nerede?"

"Bir haftadır beni atlatmanın müeyyidesi... Emanetin bende, bekliyorum" dedi ve kapattı.

XXX

Zamanım daralıyordu. Gazeteden "Yazıı ???" şeklinde e-postanın gelmesine en fazla iki saatim kalmıştı. Mahallemizin korsan taksisinin servisini aradım, kedi ahalisine konserve mama ikram ettim, Cadı Hanım'ı play girl çığlıklarıyla baş başa bıraktım ve çıktım.

"Öndeki aracı takip et" kıvamında korsan taksiye atladım.

İlk kez aracına bindiğim genç şoföre "Gazla lütfen bugün yazı günüm" gibi son derece gereksiz bir açıklama yaptım. Ve elbette bedelini ödedim.

Şoför beni tanıdığını, gazeteci olduğumu bildiğini anlattıktan sonra sordu: "Abi ben de futbola acayip meraklıyım. Sık sık sizin *Taraftar* gazetesini de alıyorum... Senin yazıları hiç sektirmem valla... Geçen günkü de süperdi..."

Lafını bitirince bana baktı. Ben de bir şey demeden ona. Sonra o mecburen yola bakmaya başladı.

Radyoda sınıf öğretmenliği bölümünden mezun olmuş bir spiker, uzman konuğuna "Ergenekon hakkında bildiklerinizi yazınız" tadında 'derin' sorular soruyordu.

Kısa bir süre kendime acıdıktan sonra şoföre dönüp "Beni zamanında yetiştirirsen sen asıl yarın çıkacak yazıyı bi oku..." dedim.

Genç şoför, hayranı olduğu yazarı yetiştirmenin heyecanıyla topukladı...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hayattan potpuriler

Demiray Oral 20.01.2009

İki adam güneşli bir kış günü Boğaz'daki kahveye konuşlanmış gazete okuyordu.

“Yazdan kalma bir gün yaşıyor” dedi biri.

Pası hemen aldı öteki.

“Türkiye’nin birçok bölgesinde soğuk hava hayatı olumsuz etkilerken” diye ekledi.

Oyunu başlatan, eksik parçayı tamamladı.

“Güneşli havayı gören İstanbullular kendilerini sahile attı.”

Yeniden başladı gazete okuma mesaisi. Ara sıra kısa muhabbetlerle kesilerek.

“Okudun mu, Ergenekon’da son tutuklanan asker de Öcalan’ı memlekete getiren ekiptenmiş...”

“Daha evvel yakalanan iki albay ve bir binbaşı için de öyle denmemiş miydi?”

“Evet... Anlaşılan Öcalan’ı getiren uçakta TSK’dan bir tabur varmış...”

“Hııı... Tıpkı Kıbrıs çıkarması gibi yani...”

“Ne Kıbrıs’ı?”

“Orada da biliyorsun herkes Kıbrıs’a ilk çıkan veya atlayan birliktendir...”

“Doğru ya... Ben daha hiç babası Kıbrıs’a ikinci çıkan birlikten olan asker çocuğu hatıratı dinlemedim...”

“Güzelmış bu... Bir peçeteye yaz da unutmayayım...”

* * *

“Ergenekon dedin de aklıma geldi. Geçen hafta takside gidemiyoruz. Taksici zaten arabaya biner binmez açılışı ‘Yeminle bak bu saatte ilk siftah senden’ diye yapmış bir eleman. Trafik kilitlenince baktı bir yere gidebilme ihtimalimiz yok, radyoda kanal kanal dolaşmaya başladı. Sonunda bir radyoda Baykal’ın salı vaazını dinlemeye karar verdi iyi mi? Baykal ‘Türkiye üzerinde karanlık oyunlar oynanıyor’ kıvamında kulağımıza hitap ederken, İstanbul trafiğinde arabanın içinde mahsur kalmış haldeyim. Beklemede şıkır şıkır göbek atan taksimetre de cabası. İnsem çevre yolunda kaderimle baş başa kalıcam, otursam maddi manevi ağır hasar görücüm...”

“Hakikaten ağır bir travma yaşamışsın. Ne oldu peki?”

“İmdatıma yetişip beni kurtaran yine Baykal oldu... Ergenekon mevzulu konuşmayı yaklaşık 10 dakika dinledikten sonra o zamana kadar renk vermeyen taksici birden acayip patladı...”

“Ne yaptı?”

“Valla dikiz aynasından beni de keserek aynen şöyle dedi: Ergenokon, Ergenokon... Ergenokon kendini camdan atsa sen de mi atacaksın kardeşim?”

"Ben en son ilkokul öğretmenimden duyduğum bu lafa dayanamayıp gülmeye başlayınca da doruk noktasına çıkan özgüveniyle 'Hayır yani abi... İki de bir Ergenekon'un avukatıym diyor ya o açıdan yani...' diye izah etti."

"Şahaneymiş hakikaten... Garsondan peçete istedin mi? Unutacağım bak bunları..."

* * *

"Bir adet hikâye de ben anlatıyım bak... Son günlerde televizyonda ailece beğenerek izlediğimiz bir program var..."

"Türk televizyonlarında mı?"

"*Ülke TV*'de... Adı Meksika Sınırı... İyi geliyor adama, tavsiye ederim. Her neyse, programda üç adet akli başında genç adam İsrail saldırılarını konuşurken ekranda 'Senden sonra şiiir yok Gazze' diye bir yazı (televizyoncu âleminde kş deniyor) vardı... O sırada televizyonun önündeki halının üstünde oynayan arkadaşımın ortaokul birinci sınıftaki oğlu biraz ekrana baktıktan sonra 'Ben zaten şiiirden nefret ederim' dedi aniden. Ne diyeceğimizi bilemez halde sustuk kaldık. Adeta yıkılan entelektüel baba ise epey çırpınıp ekrandaki yazının manasını izaha çabaladı. Ama ufaklık babasını dinledikten sonra aynı kararlılıkla yineledi: 'Ben şiiirden nefret ederim.' Vaziyeti sonradan çözdük..."

"Mecbur mu ya çocuk şiiir sevmeye... Belki de o haklı ne biliyorsunuz ki..."

"Yok usta, çocuk henüz bu mevzudaki seçimini yapmış değil... Şiiirden nefreti çok vahim bir olaya dayanıyormuş meğerse... Okullarında hesapta Türkçe öğretmeni olan şahıs bir gün sınıftakilere ezberlesinler diye bir şiiir vermiş... Ertesi derste de sırayla tek tek herkesi kaldırıp şiiiri okumalarını istemiş... Bakmış ki çoğu ezberleyememiş, şiiiri okuyamayana tokadı çakmış... Bizim ufaklık da sınıfın ortasında darp edilenler grubundanmış..."

"Eee sonra ne oldu?"

"Şimdi diğer veliler de durumu duydu, iş büyüdü öğretmene soruşturma açıldı falan filan... Ama ne fark eder, o çocuklar bir daha şiiir sever mi sence?"

"Siz en iyisi getirin bana onu, 'kolay maç yok' başlıklı hayat üzerine konuşmamı yapayım..."

"Saçmalama... Peçeteler de gelmedi zaten... Madem öyle, hakemin eli cebine gitsin bakalım, öde hesabı da mahallemize dönelim..."

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Doğalgaz faturası, Ergenekon vesaire

Evde “temizlik devrimi” gökyüzünde senenin ilk ısıtan güneşi var.

Elbette bir manası olmalı bunun.

Hemen çıkmalı buradan, zengin kalkışı yapmalı, yolluk niyetine bir kadeh demli çay içip sokaklara vurmali.

Ergenekon okyanusunun yeni dalgalarını oradan buradan, kâh arabanın radyosundan, kâh mahalle kahvesindeki 37 ekrandan yalan yanlış takip etme lüksünün tadına varmalı.

Bahar kokuyor yeminle İstanbul.

Zalim nisan gelse, erguvanlar da çıksa.

Doğalgaz soygunu bitse, hayat bayram olsa, hatta uzansak sonsuza...

XXX

“Zam haberini gazetede okumak başka, faturayı eline almak başka şey” biçiminde formüle ettiğim teorinin ardından ilk doğalgaz faturalarına kavuştuk.

Sistemi sarsacak bir isyan dalgası beklemiyorum. Ama direkt yüreklere hitap eden doğalgaz borçları karşısında, eğer bu insanlar yüreklerinin götürdüğü yere bir giderlerse... diye umutlanmıyorum desem de yalan olur.

Bu nedenle önce kahveye göz atmalı. Hem İsmet’in sade kahveleriyle ayılalım, hem de bakalım ahali sivil itaatsizliğin neresinde?

Uzun parkuru kullanıp, ormanın içinden geçerek mahalleye çıkmalı.

Orman yolunun bitiminde şahane bir yere konuşlanmış acayip lüks bir site var.

Onun hemen yanından geçiyor yürüdüğüm toprak yol.

Nefis orman manzaralı, göbek adını 2-B olarak tahmin ettiğim sitenin bahçesinde nereyi boş bulurlarsa bir tabela iliştiirmişler: “Köpek gezdirmek yasaktır!”

Eskiden zengin villalarının kapılarında “Dikkat! Köpek var” yazardı.

Can Yücel’in de buna asabı bozulmuş, bir şiir döktürmüştü.

Elinde kalem dolanıp, “Dikkat! Köpek var” tabelalarının altına “doğrudur” yazdığını söylüyordu.

Artık başka bir merhaleye geldik anlaşılan Can Baba.

Şimdi “Köpek gezdirmek yasak.”

Söylesene ne yazmalı bu lafın altına?

XXX

Kahvede iyi olan tek şey Türk kahvesiydi. Doğalgaz faturalarını gömlek cebinde taşıyan kahvem insanı ise en iyi ihtimalle komünizmin çocukluk hastalığı evresinde.

Ağız ishali olmuşlar, mızır mızır mızmızlanıyorlar sadece.

Tepede yerçekimine karşı mücadele vererek 60 dereceden bize bakan televizyon Ergenekon'dan kızarmış vaziyette.

Akreple yelkovan sürekli son dakika mesaisinde. Artık normal bir dakika mevcut değil televizyoncu milletin hayatında.

Zamanın akışını yumuşatmayı başarmış insanlar için ise hiçbir değeri yok bu kızarmış ekranların.

Asla önemsemediklerinden değil. Tam tersine herkes olan biteni, yıllardır bu memlekette neden süründüklerinin cevabını bu kez bulabilmenin heyecanıyla takip etmeye çalışıyor. Ama anladığım kadarıyla bir noktadan sonra bilgi kirliliğinden harap ve bitap düşülüyor.

Galiba mesleğin şu meşhur ve pek uygulanmayan kuralı 5N-1K ile yapılmış basit hatırlatma haberlerine çok ihtiyaç var şu sıralarda.

XXX

Tabii bu dediğim normal insanlar için geçerli. Her şeyi bilen tür için söz konusu değil.

Onlardan ikisine öğleden sonra Yeniköy'deki Boğaz kahvesinde denk geldim.

Kalabalıktan dolayı aynı masayı paylaşmak zorunda kaldık bir müddet.

İki adet, 27 Mayıs'ı üniversite öğrencisi olarak yaşamış hanım.

Memleketin demokrasiyle değil nostaljiyle yönetilmesini isteyen; muhtemelen hukuk, siyasal gibi bölümlerden mezun olmuş ikili, sucuklu tostları bitince vaziyeti şahane anlatan şu muhabbetle günümü noktaladılar:

– Geçen gün bir arkadaşıma misafirliğe gitmiştim... Sabah uykumdan İstiklal Marşı ile uyandım. Birden ihtilal oldu zannettim. Nasıl heyecanlandım sorma. Meğer evin bitişiğindeki okulda bayrak töreni varmış...

– 27 Mayıs'ta da sabah marşlarla uyanmıştık ya...

– Yaa, nasıl hemen sokaklara koşmuştuk...

– Baksana bugün yine bir sürü insanı gözaltına almış bunlar...

– Evet, evet, sivil 12 Eylül yaşıyor canım resmen...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ali, bak bu ağaç

Demiray Oral 27.01.2009

Seneyi tam hatırlamıyorum. 90'lı yılların başıydı diyelim. İyi vakit geçirilen seneleri hatırlamak sanılanın aksine zor oluyor.

Bir arkadaşımızın atadan yadigâr kır evine gitmiştik. Aslında kulübe demek kesinlikle daha doğru olur. Hani çocukların çevrelerini ve boya kalemlerini ilk keşfedip, kesintisiz resim yaptıkları o korkunç dönemde çizdikleri korkunç kulübeler nasılsa aynen öyle.

Bir kapısı, önünde ve yan duvarlarında küçücük birer penceresi, damında bacası (duman çıkmıyor ama) ve gökyüzünde de kulübeye sırtan bir güneş vardı. Hatta tam önünde, kulübeye her daim gölge eden haşmetli bir ağaç bile bulunuyordu.

Oraya neden gittiğimiz hakkında şu anda hiçbir fikrim yok. Bu yazıdaki kötü espri yapma jokerimi feda ederek söylemeliyim ki, kır gerillası mı - şehir gerillası mı tartışmalarına "Kırşehir gerillası" cevabını üretmiş, 80 sonrasının apolitik, kaka çocuklarıyız. Yani o tarz bir kırsal durum asla yok. Dolayısıyla, söz konusu resmi tamamlamak için çöp adam kontenjanından bulunuyoruz herhalde orada.

XXX

Her neyse, dört insan ve bir adet köpekten oluşan ekibimizle kulübeye yerleştik.

Ekte üç arkadaşlık aslında. Dördüncü şahsiyet ablasının peşine takılıp gelen Ali idi. O sıralarda 16 yaşındaydı ve anladığım kadarıyla yazları tıklım tıklım dolu sahil kasabalarında yaptığı tatilleri saymazsak şehirden ilk kez ayrılıyordu.

Yolda giderken gördüğü her şeyi büyük bir şaşkınlıkla "Ördeğe bakın !", "Aaa inek !", "Orada ahır var, belki içinde atlar vardır" (orası kalacağımız evdi oysa) şeklinde haykırıyordu.

Biz ise taşra sokaklarında büyümenin verdiği pastoral ukalalık ile onun tepkilerine Zagor tenay edasında gayet cool cevaplar veriyorduk.

Hedefimize varır varmaz ilk iş olarak, alışveriş için yakındaki köye gittik. Ali'nin "köy yumurtası var mı" kıvamında soruları eşliğinde bakkaldan ihtiyaçlarımızı aldık.

Hava kararır kararmaz da uyuduk. Çünkü uzun zamandır adım atılmamış mekânda bizi ertesi gün sıkı bir temizlik mesaisi bekliyordu.

Kır hayatımızın ilk gününde hiç unutamadığımız bir şey oldu.

Ali, temizlikten yırtmak için sabah erkenden ormanda yürüyüşe çıkmak istedi. Biz de ilk kez yaşayacağı bu hazdan mahrum bırakmak istemeyip, "tamam" dedik.

Yanına çok zarif bir hanımefendi olan Alman kurdu Nora'yı da alıp anında gözden kayboldu.

Yaklaşık yarım saat sonra arka odalarda yaptığı temizliği bitiren ablası, kardeşinin nerede olduğunu sordu. Ormanda yürüyüşe çıktığını söylediğimizde ise küçük çaplı bir panik atak geçirdi. "O daha bu yaşa kadar okuldan eve bile yürümedi İstanbul'da" diye bizi bir güzel fırçaladı. Önce, Nora'nın bir şey olursa kardeşini kurtaracağını söyleyip kötü esprilerle onu sakinleştirmeye çalıştık. Ancak saatler ilerledikçe "Koca adam canım birazdan gelir" tedirginliğine ulaştık. Ve aradan geçen üç saatin sonunda abla teskin edilemez noktaya gelince arama tarama faaliyetlerine başladık.

XXX

İki saate yakın ormanda "Aliii... Noraaa" şeklinde dolandık. Hiç unutmuyorum, bu sırada over dose evhamdan ilk kalp krizini geçirmek üzere olan abla "Benim kardeşim hayatında daha ağaca bile çıkmamıştır yahu" diye bize söyleniyordu. Bu serzenişi de ortalama beş dakikada bir tekrarlıyordu: "Kardeşim ağaca bile çıkamaz ormana yolların mı hiç..."

Havanın kararmasına az kaldığı için karar aşamasına gelmiştik. Hiç istemediğimiz halde, mecburen köy yakınındaki jandarma karakoluna gidip yardım isteyecektik. Arabayı almak üzere koşarak kulübeye döndük ve kapının önünde Nora'yı bulduk. Bundan sonrası, insanın en şahane dostu akıllı köpek Lassi dizisindeki gibi gelişti. Nora önde biz arkada yola koyulduk. Epey dolandık. Artık tam, Nora'yı kazıyınca altından Rin Tin Tin çıkacağını düşünerek umudu kesmeye başlamıştık ki... Ali'yi bulduk. Nora bir ağacın altında durmuş ısrarla havlıyordu. Ve o ağacın tepesinde de küçük kardeş Ali bağıırıyordu. Ablası aşağıdan onu fırçalarken bizimki ise oturduğu dalın üstünden "çıktım... çıktım" diye haykırıyordu. Ormanda gezerken kalabalık bir köpek sürüsü üzerlerine doğru koşmaya başlamış, Nora "üzgünüm" deyip topuklamış, Ali de hayatında ilk kez ağaca çıkmıştı. Ama şimdi küçük bir sorun vardı. İnemiyordu. Uzun uğraşlardan sonra ağaçtan kopardığımız elemanın üstü başı dikenli tel banyosu yapmış gibiydi. Ali'nin mi ağaca, ağacın mı Ali'ye çıktığı tartışma götürse de o hayatından acayip memnundu.

İyi de, niye mi anlattım bunları? Başım yine onunla dertte de ondan.

Bu sabah Ali bana uğradı. Ben yazıya oturunca da köpeğim Korsan'ı alıp Belgrad Ormanı'nda dolanmaya çıktı. Ancak saatler geçti, hâlâ ortada yok.

Biraz önce ablası "öylesine" aramış, muhabbet ettik. Ali'yi telefona isteyince, "bahçede Korsan'la oynuyor" dedim.

"Aman dikkat et ormana yürüyüşe filan çıkmasın, o günden beri Ali bir daha ağaca çıkmadı biliyor musun" dedi gülerek.

"Tamam, merak etme sen" dedim ağlamak isteyerek.

Hukuk şart!

Demiray Oral 30.01.2009

Mecburen sahalara geri dönüyorum arkadaşlar.

Sürçülisan edersem uzun zamandır takımdan ayrı düz koşu yapmama bağlayın lütfen.

Diyeceğim şu. Sonunda benim gibi köşesine çekilmiş münzevicilik oynayan ve sadece keyif aldığı projelerde yer almak isteyen birini topa girmek zorunda bıraktılar.

Neden mi?

Memleketin kirli tarihindeki cinayetler, cephanelikler, krokiler ve isimler arasındaki bağlar ortaya çıkıyor. Daha önce de ifşaatlarda bulunan eski bir itirafçı-tetikçi-JİTEM elemanı çıkmış, bu kez neredeyse katilleri oturduğu evin posta koduna kadar açıklıyor. Ama Susurluk uzmanı basından tık yok.

Sadece gazete içi acayip şeffaf Ergenekon anketleri yapıp, "vallahi billahi çetelerin varlığına inanıyoruz ama hukuk atlanmasın" muhabbeti yapılıyor.

*Tarafa*ta günlerdir yayınlanan eski itirafçı Abdülkadir Aygan'ın açıklamalarına "güvenilir değil" diye yer verilmiyor.

Sanki onun anlattıklarını ilk kez duyuyorlar. Sanki mesleğe bu yılbaşında başladılar.

Bu işlerle biraz ilgilenmiş herhangi bir gazeteci odasında küçük bir temizlik yapsa, çekmecelerinden Aygan'ın anlattıklarının misliyle resmî raporlara geçmiş infaz hikâyesi çıkar.

* * *

Galiba Meclis arşivinin tozlu raflarında çürüyen Faili Meçhul Cinayetleri Araştırma Komisyonu Raporu'nu tefrika halinde vermenin tam da sırası.

1993 yılında kurulan komisyonun, Güneydoğu'daki infazlara mahcup delikanlı edasıyla da olsa ilk kez el attığı o rapora belki vicdanlı kalemler itibar eder.

Aygan'ın günlerdir tüylerimiz ürpererek okuduğumuz anlatımlarından çok daha fazla vahşet hikâyesi mevcut çünkü içinde.

Bir Jandarma bölük komutanının Silvan'da hoşlanmadığı bir siyasi parti yöneticisini öldürmesi için tetikçi görevlendirmesi de var, JİTEM'in itirafçıları nasıl kullandığı da, itirafçıların bölgede istediği insanı infaz edecek kadar inanılmaz bir güce ulaşması da. Hem de öyle iddia olarak filan değil kimi zaman Emniyet'in, kimi zaman MİT'in, kimi zaman da Cem Ersever gibi JİTEM komutanlarının anlatımlarıyla. Hatta mahkeme tutanaklarına geçmiş belgelerle. Bunlar arasında itirafçıların konumunu en çarpıcı gösterenlerden biri, bir itirafçı ile mahkeme arasındaki yazışma.

Tarih 31 Ağustos 1993. Güneydoğu'da sadece Kürt olmanın infaz edilmek için yeterli olduğu dönemlerden biri. Abidin İvâk adlı itirafçı bir yandan cezaevinden "izinli" olarak çıkarılıp "operasyonlarda" yoğun şekilde kullanılmakta, bir yandan da İstanbul ve Diyarbakır DGM'de davaları sürmektedir. İstanbul'daki davada ifade vermesi için çağırılır. Ancak itirafçı Abidin'in onca iş güç arasında gitmesine imkân yoktur. Hemen mahkemeye bir faks döşenir ve aynen şöyle der: "İstanbul Cezaevi'nde itirafçı koğuşı olmadığı, ayrıca sürekli izne çıktığımdan dolayı mahkemenize gelememekteyim (...) Şu an güvenlik kuvvetleriyle operasyonlara katılmam her yönüyle devletin yanında olduğumun göstergesidir. 9 eylül tarihli duruşmada tahliye talebimin onaylanarak tarafıma iletilmesini talep ederim."

Yaaa... Gördünüz mü? Bir de itirafçının lafına güvenilmez diye onları kâle almıyorsunuz. Adam Güneydoğu'dan İstanbul'daki DGM'ye talimat veriyor, "Tahliye kararımı verip bana yollayın, canımı da fazla sıkmayın" diyor resmen.

Bitmedi... İtirafçı Abidin bakıyor tahliye kararı zatîlilerine bir türlü gitmiyor, bu kez Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'ne (OHAL) bir dilekçe döşeniyor: "Burada sekiz aydır izindeyim. (Yani sekiz aydır cezaevi dışındayım diyor. Oysa kanunda itirafçıların 15 günden çok dışarı çıkarılamayacağı yazıyor. –D.O.) Başta grubum olmak üzere birçok kellenin alınmasını ve silah, sığınak ve örgüt milislerini yakalattım. İstanbul'da davam sürüyor. Oraya gitme imkânım olmadığı için siz devlet büyüğümüzden dosyamın Diyarbakır'a aktarılmasını rica ederim."

Dikkatinden kaçanlara uyarı: O satırlardaki "kelle" insan demek oluyor.

* * *

Her neyse, bunlar hukuk sevdalıları için sadece birkaç küçük örnek. Raporda ayrıntılarıyla anlatılan JİTEM infazlarına giremedim bile.

İşte bu nedenle Meclis Faili Meçhul Cinayetleri Araştırma Komisyonu Raporu'nu okumanın tam zamanı diyorum. Orada Abdülkadir Aygan'ın anlatımlarıyla birebir örtüşen onlarca örnek göreceksiniz.

Satırlarıma son verirken, bir merakımı da dile getirmek istiyorum. Dikkat ediyorum, ne Ergenekon soruşturmasında, ne Güneydoğu'yla ilgili ifşaatlarda kimse Emekli Org. Teoman Koman'ın adını bile anmıyor. 1988-92 arasında MİT Müsteşarlığı yaptıktan sonra, Jandarma Genel Komutanlığı görevinde bulunan, Susurluk skandalı patladığında "İki gözüm aksın JİTEM yok"tan başka bir şey demeyip, komisyona ifade vermeyi de reddeden Koman'dan söz ediyorum.

Şu işler bir de ona sorulsa diyorum.

Kızmayın canım, aklıma geldi de söyleyeyim dedim sadece.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

JİTEM: 15 bin faili meçhul, 1,5 dava

“Bu işlere girmek var çıkmak yok” klişesiyle ölümsüzleşen durumun ânında içinde bulduk kendimizi elbette.

Geçen yazıda, uzun bir aradan sonra sahalara dönüşümü açıklayıp, memleketin kirli tarihine orasından burasından bulaştım ya... Artık freni boşalmış dolmuş gibi müsait bir yere çarpana kadar durmak yok, yola devam.

Böyle olacağını eski tecrübelerimden gayet iyi biliyordum. Çünkü derin mevzulara bir kere giren biraz vicdan sahibi, üstelik polisiye meraklısı birinin iflah olması artık biraz güç oluyor.

O isim onu tanıyor, şu şunun adamı, ötekinin acayip şüpheli ölümü filan derken geceleri bilgisayarınıza sarılıp yatmaya, kankanız haline gelen Google ile muhabbet etmeye başlanıyor.

Nitekim (12 Eylül darbesinden beri bu kelimeyi galiba ilk kez doğru yazdım), son bir haftam aşağı yukarı böyle geçti.

Ancak bu sefer mevzua bir de dostum Vatoz embedded oldu. Kendisi zaten uzun süredir Ergenekon ovasında zıvanadan çıkmış bir şekilde takılmaktaydı. Benim henüz baştan sona kat etmeyi başaramadığım 2.500 sayfalık iddianameyi iki kez hatim etti. Kötü espri kontenjanından söylüyorum, yakınları ona Zekeriya Vatoz demeye başlamıştı bile.

* * *

Benim de epey direndikten sonra ucundan kıyısından bu işlere bulaşmamı büyük sevinç gösterileriyle karşıladı. Galiba üçüncü sınıf dedektif dizilerindeki ikililer gibi karanlıkları aydınlığa çıkaracağımızı umut ediyor. Oysa o üçüncü sınıf dizilerde bile ekipte, tehlike anında kırmak için en azından bir adet sarışın bulunur di mi ama?

İşin en kötü yanı arkadaş hayatta tanıdığım en paranoyak ikinci insan.

Misal, geçenlerde gün boyu yaptığımız Ergenekon mesaisinden sonra dışarı çıkıp bir yerlerde çay içmeye karar verdik.

Arabada giderken gözüm göstergedeki kırmızı bir ışığa ilişti. Yanıp sönüyor ve üzerinde de ben diyeyim uçan daire siz deyin hayal gücünüze göre bir şey, tuhaf bir şekil vardı.

Bunu söylememle birlikte Vatoz, bir insanın tek başına yaratabileceği en büyük paniği o anda yaratmayı başardı ve şehrin en ıssız orman yollarından birinde zincirleme bir kazanın eşiğinden dönüldü.

Sonunda arabayı yolun sağına çekip durduk. Ben tam Uğur Mumcuculuk oynamasının manasızlığı üzerine fırça çekerken arkadaş torpidodan arabanın kitapçığını bulup, kırmızı ışık ve uçan daire ikilisinin fren hidroliğinin bitmesi demek olduğunu ispatladı. Benim için hâlâ ilk benzincide hallolacak neviden olan bu sorun onu bütünüyle şüpheyi sevk etmeye yetmişti... Dedim ya halimiz tam üçüncü sınıf polisiye...

* * *

Ama bir yandan da çalışıyoruz. Yani mevzuun ciddi kısmında sıkı bir çalışma var diyebilirim gönül rahatlığıyla. Tamam, henüz arabamıza suikast yapılacak noktaya geldiğimizi iddia edemem ama önemli şeyler öğreniyorum

kendi adıma. Ve elbette bunları siz sayın seyircilerimle de paylaşmak istiyorum. Nasıl bağlayacağımı bilemediğim için de kafadan konuya giriyorum.

Duymuşsunuzdur. Memlekette 80'li yılların sonundan itibaren işlenen faili meçhul cinayetlerin sayısının 5 ile 15 bin arasında olduğu tahmin ediliyor. Büyük çoğunluğu Güneydoğu'da işlenen bu cinayetler nedeniyle varlığı uzun süre reddedilen JİTEM suçlanıyor.

Ve bu 5-15 bin cinayet iddiasına karşılık JİTEM hakkında açılmış, devam eden bugün sadece 1,5 dava bulunuyor. O da 1989 yılında Şırnak'ın İdil ilçesinde Tahsin Sevim, Hasan Utanç ve Hasan Caner adlı üç köylünün infaz edilmesiyle ilgili. Bölgede uzun süre JİTEM adına faaliyet gösteren PKK itirafçısı İbrahim Babat, 1997 yılında Başbakanlık Teftiş Kurulu ve İstanbul DGM Savcılığı'na itiraflarda bulununca dönemin İdil Savcısı İlhan Cihaner dava açıyor. Savcı Cihaner'in dava açtığı isimler iki bölümden oluşuyordu. Bir tarafta JİTEM'e çalışan itirafçı ve korucular, diğer tarafta ise dönemin JİTEM yöneticisi askerler. İtirafçı ve korucularla ilgili dava 10 yıl mahkeme mahkeme gezdikten sonra nihayet birkaç hafta önce görülmeye başladı. Yani birinci dava.

Yarım dava ise 17 askerle ilgili olanı. Ona Genelkurmay'dan izin çıkmadığı için yıllardır başlanamadı. Asıl tuhafı, geçen yıllar içinde bu askerler arasında bulunan Jandarma Asayiş Kolordu komutanları Korg. İsmail Selen ve Korg. Hulusi Sayın cinayete kurban gittiler. Cem Ersever JİTEM Grup Komutanlığı'ndan ayrıldıktan sonra Ankara yakınlarında ölü bulundu. Tuğg. İsmet Yediyıldız şüpheli bir trafik kazasında öldü. Yüzbaşı İsmail Öztoprak'ın nöbetçi bir er tarafından kaza kurşunuyla öldürüldüğü iddia edildi. Ve hatırlarsınız, son olarak da JİTEM Grup Komutanlığı yapmış olan Albay Abdülkerim Kırcı kısa süre önce intihar etti. (Savcının 10 yıl önce sanık sandalyesine oturtmak istediği diğer iki asker ise halen cezaevinde Ergenekon tutuklusunu. Emekli Tuğg. Veli Küçük ve emekli Albay Arif Doğan.)

Yani memleketin toplam 1,5 adet JİTEM davasının üst düzey 6 asker sanığı 10 yıl içinde bir şekilde hayatını kaybetti.

Enteresan değil mi?

Ne demiştik? Bu işlere girmek var çıkmak yok.

Bunu girizgâh kabul edin. Gelecek yazıda daha enteresan ayrıntılarla JİTEM hikâyesine devam edeceğim.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

JİTEM davası: ısrarla isteyiniz

Demiray Oral 10.02.2009

Yeni başlayanlar için JİTEM matinerimize devam ediyoruz. Sürekli matine.

Önceki yazımı okumasan da olur. Gir salona, yakaladığın yerden seyretmeye başla.

Mevzu hep aynı nasıl olsa. Tabii yüreğin dayanıyorsa...

XXX

80'li yılların sonundan itibaren 5-15 bin insanın hayatından sorumlu tutuluyor JİTEM.

Fırat'ın doğusunda hayali bir örgüt. Yasadışı ve hiçbir kanuna tâbi değil.

Ben söylemiyorum bunu. Eski Jandarma İstihbarat Astsubayı Hüseyin Oğuz söylüyor, Meclis Susurluk Komisyonu'na verdiği ifadede.

Zaten yıllarca TSK'nın tek ayak üstünde "JİTEM yoktur" demesi de buna dayanıyor. Cinayetleri gerçek, kendisi hayali olan bu yapılanmayı bakın nasıl anlatıyor Oğuz: "JİTEM kanunen mevcut ve örgütlenme şeması içinde bir birim değil. Jandarmada resmen istihbarat birimleri var ancak bu birimlerin terörle fiilen mücadele görevleri yok, görevleri sadece istihbarat (...) Diyarbakır, Elazığ, Mardin, Hakkari gibi bazı illerde gayri resmî olarak örgütlendi. JİTEM elemanları Jandarma İstihbarat Başkanlığı'na bağlı olarak çalışır. Genellikle kod adı kullanırlar."

JİTEM'in devlet içindeki yerini anlatan bu ifade, itirafçı Abdülkadir Aygan'ın söyledikleriyle birebir örtüşüyor. Yani JİTEM birimleri bulundukları bölgenin askerî amirine değil, doğrudan Ankara'ya bağlılar. Bölgedeki komutanın yetkisini aşan bir dokunulmazlığa sahipler.

Bu nedenle Teoman Koman gibi isimler yıllarca "JİTEM yok" deyip başka bir şey demediler. Aksi takdirde, hiçbir kanuna tâbi olmayan bu birimin tüm faaliyetlerini bildiklerini ve dolayısıyla sorumlu olduklarını kabul etmek zorunda kalacaklardı.

Bu nedenle Ergenekon davası sırasında eski Genelkurmay Başkanları İsmail Hakkı Karadayı ve Hüseyin Kıvrıkoğlu JİTEM'in eski grup komutanlarından Veli Küçük'ü tanımadıklarını söylediler.

Karadayı'nın Genelkurmay Başkanlığı yaptığı 1994-98 yılları arasında Veli Küçük Kocaeli Jandarma Alay Komutanı idi ve işlenen onlarca faili meçhul cinayet nedeniyle Adapazarı-Düzce-Sapanca üçgeni neredeyse matematik ders kitaplarına girecekti. 96'da Küçük'ün tuğgeneralliğe terfi ettiği Yüksek Askerî Şûra kararının altında da herhalde benim imzam vardı!

Kıvrıkoğlu'nun Genelkurmay Başkanlığı yaptığı 1998-2002 yılları arasında ise Susurluk skandalı nedeniyle artık Veli Küçük'ü tanımayanı deyim yerindeyse dövüyorlardı.

Ne diyelim, demek ki o yıllarda çok dikkatsiz bir Genelkurmay Başkanı varmış memleketin...

Ancak yıllarca Jandarma İstihbaratı'nda çalışmış Hüseyin Oğuz bu kadar iyi niyetli bir yorum yapmıyor. Bakın Küçük'ün adının onca faili meçhul cinayetle anılmasına rağmen terfi etmesini nasıl anlatıyor: "Veli Küçük bir zamanlar JİTEM'in en kıdemli, en sözü geçen kişisiydi. Bu kişiyi tutan kötü insanlar çoğunlukta olduğu için general oldu. Kocaeli Jandarma Komutanı iken birkaç soruşturma geçirdi ama bunlar kapatıldı."

"Kötü insanlar..." 15 bin cinayetin yanında ne kadar naif kalıyor değil mi?

XXX

Son olarak Güneydoğu'da faili meçhul cinayetlerin nasıl işlendiğini aktaralım. Oğuz'a göre, bölgede "tetik timi" denen infaz timleri oluşturulmuştu. Bunların işi istihbarat birimlerinin verdiği listedeki isimlerin öldürülmesiydi. Aynen şu ifadeyi kullanıyor: "Sabah istihbarat timi listeyi verirdi, akşam infaz timi infaz etmiş olurdu."

İtirafçı Aygan'ın dere yataklarında, yol kenarlarında, ıssız arazilerde yerlerini tarif ettiği cesetler bu infaz timlerinin eseri işte.

"Tesis" yokluğundan bir kerede en fazla üç kişinin sığdırılabildiği Toros arabalarda taşınan insanlar onlar...

Peki, bunca vahşet hikâyesinden, bunca itiraftan sonra kimse hiçbir şey yapmayacak mı gerçekten?

Fırat'ın doğusunda yaşananlarla ilgili harekete geçmeyi göze alacak bir tane bile savcı yok mu bu memlekette?

Sadece JİTEM'in yaptıklarını soruşturacak bir dava açılması için ne eksik? Yeterli şüphe mi yok, suç duyurusu mu? Ne?

Yoksa Güneydoğu'da görevli savcılar bu işi de Ergenekon davası savcılarına paslayıp, vicdanları acayip rahat bir şekilde en kötü Türkçe ile kim iddianame yazar oyununa devam ederek yaşayıp gidecekler mi?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sevgililer Günü için bir JİTEM hatırası

Demiray Oral 13.02.2009

İki genç Diyarbakır'ın merkezinde el ele geziyordu. Eruhlu olan Servet Aslan üniversite öğrencisiydi. Kız arkadaşı Fatma ise Mersinliydi. Haklarında somut hiçbir suçlama yoktu.

Birden önlerinde Toros marka bir araba durdu. JİTEM'de görev yapan eski itirafçı Serpil'in ifadesi nedeniyle iki genç Diyarbakır'ın merkezinde güpegündüz arabaya bindirilip götürüldüler. Sonrasını o Toros'un içinde olan Abdülkadir Aygan'dan dinliyoruz: "Birbirlerine âşık olmuşlar. Normal bir hayat yaşıyorlar. PKK militanı Diyarbakır'ın merkezinde kız arkadaşıyla el ele gezemez. Çocuk PKK'lı olmadığını ağlaya ağlaya söylediyse de..."

Henüz 20'li yaşlarındaki iki genç JİTEM'de iki gün boyunca sorgulandı, işkence gördü. Aygan'a göre, dönemin JİTEM Grup Komutanı Abdülkerim Kırca kıza kendisi işkence yaptı. Sonra da gençler şehir dışına götürülüp, öldürülerek yol kenarına atıldı.

Aradan 15 yıl geçti. Birbirlerine âşık olan Servet ve Fatma, öldürmekten zevk alan vahşilerce infaz edilmeselerdi şimdi yolun yarısında olacaktı.

İşte size yarın vıcık vıcık kutlanacak Sevgililer Günü için bu memleketten bir JİTEM hatırası.

XXX

Ama her şeye rağmen, kaplumbağa hızıyla da olsa umut veren bazı gelişmeler olmaya başladı son dönemde.

Mesela, Aygan'ın anlatımıyla yeniden gündeme gelen Servet ve Fatma'nın hikâyesinin aslında 1997'de Jandarma istihbarat astsubayı Hüseyin Oğuz'un Susurluk Komisyonu'na verdiği ifadede isim vermeden anlattığı gençlere ait olduğu anlaşıldı. Oğuz, 1996'da Malatya İl Jandarma'da sorgu görevinde çalıştığı dönemde, Elazığ-Malatya arasındaki Kömürhan köprüsü yakınında 20-25 yaşlarında genç bir erkek ve kadının cesedinin bulunduğunu, her ikisinin de ellerinin arkadan bağlı olduğunu ve enselerinden vurulduğunu, olay yerinde 9 mm Makine Kimya mermileri bulunduğunu söylemişti. Diyarbakır'la cesetlerin bulunduğu yer arasında 11-12 tane güvenlik kontrol noktasının yer aldığını, güvenlik güçlerinden başka kimsenin bu noktaları yanındaki kişilerle veya cesetle geçmesinin mümkün olmadığını anlatan Oğuz komisyona şöyle demişti: "Bu olayın başkası tarafından değil kesinlikle güvenlik güçlerince yapılmış bir infaz olduğu kanaatine vardık."

Şimdi iki sevgilinin Diyarbakır'daki adliyesinin faili meçhuller bölümündeki tozlu dosyaları yeniden açılmayı bekliyor.

XXX

1994'teki bir başka infazın dosyası ise geçtiğimiz günlerde yeniden açıldı bile. Böylece 15 bin faili meçhul cinayete karşın toplam 1,5 adet JİTEM davası bulunan memleketin nur topu gibi yeni bir davası daha olmak üzere.

Diyarbakır Sağlık Sendikası üyesi üç genç Necati Aydın, Ramazan Keskin ve Mehmet Ay'ın ölümleriyle ilgili Bismil Savcılığı fezleke düzenleyip dosyayı Diyarbakır Özel Yetkili Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderdi.

Üç genç sendikacı polis tarafından gözaltına alınıp Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne (DGM) sevk edilmişti. DGM ifadelerini alıp üçünü de serbest bıraktı. Ancak kapıda onları da beyaz bir Toros bekliyordu. Devamını Aygan anlatıyor: "Komutan Kırca serbest bırakılırlarsa bu gençleri JİTEM'e getirmemizi emretti. Nuri Ateş adındaki astsubayla birlikte dört kişi beyaz Renault'yla mahkemenin önüne gittik. Biz onları beklerken onlar davaları bitti diye sevine sevine geliyorlardı. JİTEM'de sorgulandıktan sonra Silvan yolunda bir araziye götürüldüler. Elleri ve gözleri bağlandı. Sonra Kırca gençlere diz çöktürüp enselerinden birer el ateş etti. Kurşun beyinlerini delip geçti. Bize 'gömün bunları' dedi. İki arabayla oraya gitmiştik, yedi-sekiz kişi bu olaya tanık olduk."

Ve bir başka enteresan ayrıntı. Üç sendikacının soruşturmasını yapan askerî savcının adı Tanju Güvendiler'di. Tesadüf bu ya Güvendiler yıllar sonra Ergenekon soruşturması kapsamında gözaltına alınıp serbest bırakılan isimlerden biriydi. Eski Diyarbakır Barosu Başkanı Sezgin Tanrıkulu, üç sendikacı ortadan kaybolunca Güvendiler'e gittiğini, "Bilmiyorum, hâkim serbet bırakmış" cevabını aldığını anlatıyor. Tanrıkulu bunun üzerine Başsavcı'ya gidiyor ve o da "Bence DGM'den çıktıktan sonra örgüte katıldılar" karşılığını veriyor. Ve bir hafta sonra üç kişinin Silvan yolunda cesetleri bulunuyor.

Şimdi bu cinayetlerle ilgili düzenlenen fezlekede bir yüzbaşı, bir astsubay ve iki uzman çavuşun sanık sandalyesine oturtulması isteniyor. Kısa süre önce intihar eden devlet övünç madalyası sahibi Albay Kırca'nın adı ise fezlekeden çıkartıldı.

Bir neslin yakasına yapışan acı

Demiray Oral 17.02.2009

Maslak'tan minibüse bindim. Bomboştu, arka dördlünün başına oturdum. Alnımı çocukluktan kalma alışkanlıkla cama yapıştırıp titrek kafayla İstanbul'u seyre başladım. Tuhaflığı sonra fark ettim. Radyoda klasik müzik çalıyordu. Bu işlerden anlamam ama galiba Bach'tı. Şoför farkında değil. "Gültepe'ye kadar kapatmazsa bugün şahane geçecek" oyununa başladım. Bir dakika bile sürmedi, pat kapattı.

Beşiktaş'ta inip Taksim'e devam ettim. Buluşmak için sözleştiğimiz mekâna gittim. Yıllardır görmediğim eski dost beni bekliyordu. Tedirgin sarıldık birbirimize. Çok zayıftı, yüzünün kemikleri yüzüme battı.

"Veda turuna çıktım" dedi.

"Yapılabilecek bir şeyler yok mu" diye sordum.

"Boş ver şimdi bunları" dedi. Çantasından kullanılmamış bir tomar kalın sarı ve beyaz kâğıt çıkardı. Bana getirmişti. Hep, benim bir gün sıkı bir şeyler yazacağıma inanmıştı. Üniversite yıllarımızda bir şeyler karalayıp oraya buraya attığım küçük defterleri, kâğıtları çaktırmadan sakladığını sonradan öğrenmiştim.

Aynı yaştaydık. Tank sesiyle mışıl mışıl uyuyakalan 12 Eylül çocuklarıydık. İşkence gören ya da öldürülen arkadaşımız olmamıştı bizim. Çaresizce acı çekip, kendini öldürür gibi yaşayanlar vardı sadece. Karşımda yorgun gözlerle bana bakan bu incecik, hayalet adam da onlardan biriydi işte. Üstelik sistem ona çivi çivi söker koçum yapmış, üniversiteden şutlanıp savaşa yatay geçişte bulunmuştu. Bildiğimiz komandoydu. Sınırötesi, kılı tüyü de cabası.

Can aldı mı hiç bilmiyorum. Bunca yıldır intikam alır gibi kendini yok etmeye çalıştığına bakılırsa, mümkündür. Hiç konuşmazdı oralarla ilgili. Sadece askerden yeni döndüğünde, bir gece sızmak üzereyken, kendisinin yerine göreve çıkan bir asker arkadaşının içinde olduğu cipin mayının üzerinden geçtiğini ve çocuğun bacakların koptuğunu söylemişti. "Onu hastaneye yetiştirmeye çalışırken o kadar yüksek sesle ve o kadar uzun süre çığlık attı ki, hâlâ işitiyorum."

Önündeki içkiyi yuvarlayıp ikinciye söyledi. Henüz sabahın körüydü. Kafasını güç topluyordu konuşurken. "Sevdiklerin için bu kâğıtlara yaz. İnsanlara hiç değilse çocuklarını korumaları için bu ülkenin değişmesi gerektiğini anlat. Çok fazla acı ve yalan var burada, çok fazla ve gereksiz..." dedi.

Emaneti aldım, vedalaştık. Ağırdı, hem de çok ağır. Eve kadar zor taşıdım.

XXX

Eve geldiğimde bilgisayarımda bu kez yaşıtım olan kadın bir dostumun mesajını buldum. Faili meçhullerle, araziye gömülü insan kemikleriyle, JİTEM vahşetiyle ortaya dökülen hikâyeler fena halde yakmıştı canını. En çok da, yanı başında olup biten bunca vandallığı yıllarca ıskalamasına kızgındı. Satırları, bizim neslin yakasına yapışan acının tarifiydi:

"Benim canım hiç bu kadar sıkılmamıştı. Haftalardır sebep arıyorum, yokladığım yerler hep bireysel, bulmuyor

da değilim ufak tefek sebepler. Kendimle ilgili dokunduğum noktalarda bir sızı oluyor ama bunca sıkıntıya sebebiyet verecek acının yerini bulamıyorum. Bulamıyordum. Ben nasıl karşı durulur bilmiyorum, eğitimimde, kültürümde, neslimde bu bilgi yok, olmayacak da işin acıklısı. Kim kime ne kadar rüşvet vermiş, hangi belediye başkanının hangi damadı nereye kat çıkmış, hangi kasabada kaç dükkânda içki yasak, mahallemde kaç mini etekli, kaç türbanlı var umurumda değil açıkçası. Bunları otuz sene önceki seçimlerde oy vermiş adamlar düşünüyorlar, düşünsünler de zaten. Bense şiddetli ve sağlıksız bir intikam duygusu içindeyim. Otuz senedir görmediğim, düşünmediğim her şey yakama yapıştı. Ben büyürken, benden habersiz, yanı başımda gündüz gözüyle görünen karabasandan sorumlu adamlar hakkında, umarsızca 'kötü adamlar' diyor birileri, adamlar sokakta geziyor hâlâ. Karabasani gören anneler haftada bir gün, bunca zaman sonra toplanıyorlar, değil mi ki cenaze kalkmadan yas bitmez, devlet beş zırhlı araçla 'mevcutlu' hemen yanı başlarında.

Memleketten umudu kesmeyen, iyi adamlardan biri yine güpegündüz, misal olsun diye memleketin en büyük şehrinin en işlek caddesinde yere düşüyor. Gizli saklı değil, vuran hapiste ertesi gün. Karısı çocuğu gitmiyor memleketten, mahallede oturuyorlar –ben giderdim- mahkemeye gidiyorlar her seferinde, terbiyesizlikleri dinliyorlar, komedi izliyorlar, gitmiyorlar, yerde yatan gibi ailesi de umutlu, ben değilim.

'Duyarlı', 'hassas', 'sağduyuluyum', bunları düşünmemek için çok kitap okudum, başkalarının acıları ile çok avundum. Madame Bovary'nin, Celine'in, Pavese'nin karanlığı beni pek avuttu, 'tutunamayanlar' beni şahane meşrulaştırdı, Edward Said yeterince mesafeli baktırttı içinde yaşadığım coğrafyaya, eh sağ olsunlar hükümetler de layığınca yabancılaştırdı beni ortama... Ama yeter gari... Çok kızgınlım."

Mesajı okudum, önümde duran tomardaki sarı kâğıtları aldım. Müzik aletine Bach cd'si koydum, sabaha kadar kapatmadım.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kılıçdaroğlu'na aç aç dosya tavsiyeleri

Demiray Oral 20.02.2009

Malum, korsan taksi sık kullandığım bir ulaşım aracı. Keyfimden değil elbet, oturduğum yerde tesis yok arkadaşlar. Karadeniz'e komşu köyümüzde sarı taksi durağı mevcut değil ne yazık ki. O nedenle, parayı denkleştirebildiğim günler İstanbul'a korsan abiler eşliğinde iniyorum.

Geçmişte rahatlıkla bir araba alacak kadar taksi parası verdiğim de düşünülürse bu mevzunun mütehassısı olduğumu gönül rahatlığıyla söyleyebilirim.

Dün sabah bir arkadaş ziyaretinden dönüşte eve gitmek için Sarıyer Çayırbaşı yakınlarındaki sarı taksi durağına yürüdüm. Ama durak kербela gibi. Tek bir araç yok.

* * *

Ayakta dikilirken, durağın kâhyası olduğunu tahmin ettiğim yaşlıca bir amca yanıma yaklaştı.

Kısa süre sonra bir arabanın geleceğini söyledikten sonra ısrarla ağzımı aramaya, beni alıcı gözüyle süzmeye

başladı.

Önce gideceğim yeri öğrendi. Sonra oturduğum mahallenin yerlisi olup olmadığını sordu. "Hayır" cevabını alınca bu kez mahalleden tanıdıklarını saydı. GBT kontrolünden başarıyla geçince "sivil" olmadığımı kanaat getirip "Gel ben seni atayım o zaman" dedi.

Az sonra metalik lacivert eski kasa bir Doğan görünümlü Şahin'in içindeydim.

Ne yalan söyleyeyim çocukluğumdan beri hastasıyım bu arabaların. Üstelik gençlik yıllarımda bizim tayfa arasında efsane haline gelen bir adet beyaz Şahin'im de olmuştu. Eski bir dostla hasret giderir gibi kuruldum ön koltuğa. Şoför amca Formula 1 pilotlarını aratmadığı için ikinci hareket olarak kemerimi bağladım.

Sürat felakettir klişesine nazire yaparak giderken haberi ondan aldım.

CHP'nin İstanbul büyükşehir belediye başkan adayı Kemal Kılıçdaroğlu, seçilirse İstanbul'da korsan taksileri ortadan kaldıracığını söylemiş. Yaşlı pilotum kızgındı, hem de fena halde. Bir yandan "Taksi durağı kurdular da mı çalışmadık diyor" bir yandan Avrupa'nın en seri vites değiştiren şoförü unvanını kazanmaya çalışıyordu.

Diyeceksiniz ki, "iyi de Kılıçdaroğlu haklı."

Ben de korsan taksicilerle yaptığım teşrikimesailerden aldığım güçle diyorum ki, kazın ayağı görüldüğü gibi değil ey ahali...

Misal benim mahallemde yıllardır taksi durağı kurulmasına izin çıkmıyor. Eğer altında araba yoksa, şehre gitmek için iki yol kalıyor. İlki belediye otobüsünü bekleyip, balkanlardan soğuk-yağışlı hava fiilen gelmemiş ve trafik de açıksa ortalama 1,5 saatte gitmek. İkincisi ise bizim oradaki üniversite öğrencileri gibi otostop yapmak. Ve ben her iki seçenek için de fazla yaşlı hissediyorum kendimi.

* * *

Hâlâ diretenlere, dibimize metro geldi de biz mi kullanmadık veya koca bir Boğaz'a sahip bu şehre doğru dürüst bir deniz ulaşımı ağı kuruldu da binmedik mi filan demeyeceğim.

Ama bazı mevzular öyle "Ben dürüstüm... Dosyanı açarım" diye İstanbul'da dolanmaya benzemiyor ne yazık ki.

Çünkü o zaman taksici camiası da diyor ki...

1- Korsan taksilerin büyük çoğunluğu sivil araçlar değil sarı taksiler arasında. Yasal olan sarı taksiyle aynı plakaya sahip olan yüzlerce korsan sarı taksi var. Ve bunların sahipleri de ya polis ya da polis koruması altındaki kişiler. Ortada dönen büyük rantı paylaşıyorlar. Asıl bu dosyayı aç Kılıçdaroğlu...

2- İstanbul'daki sarı taksi duraklarından haftalık olarak belli paraların toplandığı, bunların da hiyerarşik bir şekilde polis arasında paylaşıldığı iddialarını yıllardır sağır sultan bile duydu. Bu dosyayı da açiver Kılıçdaroğlu...

3- Taksim gibi turist müşteri potansiyeli yüksek yerlerde cadde kenarlarında bir taksinin bekleme yapmasına izin vermek resmen mafyanın elinde. Aç dosyayı, aç Kılıçdaroğlu...

Daha uzar gider ama vaziyet bu minvalde. Bu nedenle Kılıçdaroğlu kesip atmadan önce bu işi bir daha düşünsün derim.

Bu arada vaziyet deyince, biliyorsunuz bu haftadan itibaren dükkânımızı yeni yerine, 13. sayfaya taşıdık.

Zaten kriz nedeniyle arka sayfada işler pek kesattı. Siftah yapmadan kapattığımız günler oluyordu yeminle.

Kendi kendime, "13. sayfa ağır sayfa, acayip ciddi takılmak icap eder" diye telkinde bulunduysam da fayda etmedi işte.

Taksicilere ödenecek bir gönül borcum vardı.

Yoksa ben bilmez miydim, GATA'dan profesörlerin bulduğu şizofreni ilacından yola çıkarak "İyi olacak JİTEM'in doktor ayağına gidermiş" mevzulu bir yazı yazmayı?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sahalarda görmek istemediğim hareketler

Demiray Oral 24.02.2009

Eş, dost, hısım, akraba söylüyordu da itibar etmiyorduk. Haklılarmış, son zamanlarda demirlediğimiz derin politik mevzular benim de Vatoz'un da kimyasını feci bozmuş meğer.

Geçen akşamüstü arabada maç dinliyoruz. Fenerbahçe yenik durumda, üstelik Deniz Feneri dosyasının Almanya'dan yurda geliş hızından daha ağır atağa çıkıyor filan. O sırada spiker Gençlerbirliği atağını anlatırken aniden bir futbolcuya Jitem demez mi?

Vatoz'la ikimizin ruh hali, başbakanın Diyarbakır mitingini seyretmek için TRT Şeş açıp karşısında *Prensese Pembu*'yu bulan izleyiciden beter oldu.

Yanılmak istiyoruz, hem de tüm benliğimizle ama adama bir türlü top gelmiyor. Radyonun sesini kökleyip çıt çıkarmadan beklemeye başladık. Aradan üç uzun dakika geçti ve spiker "Jitem pas verecek bir arkadaşını arıyor..." dedi.

Bu ıstırapla daha fazla yaşayamayacağımız için seneler evvel buralardan kaçıp o meşhur sahil kasabası fantezisini gerçekleştiren bir dostumuzu aradık. Allah rızası için bilgisayarını açıp içimizden şu zalim şüpheyi kaldırmasını veya bizi oraya aldırmasını istedik.

Birkaç dakika sonra geri döndü. Meğer fakirin günahını almışız, adı Djite'ymiş. Vatoz "fark etmez bu adamı Türk yaparlarsa İlhan Cavcav ona nasılsa Jitem adını verir" diyerek söylenirken ben de o anda bu mevzulardan kendimizi araklamaya kesin karar verdim.

XXX

Biraz da, vatan için yatan da yatılan da şerefli dir şeklinde özetleyebileceğimiz muhabbetlerine takılalım artık memleketin.

Vatoz'un deyiş iyle, yaş durumundan *Recep İvedik* seyretmesi yasak olan Kürt çocuklarının, el falına bakılıp bilmem kaç yıllık cezalarla yargılanmasının serbest oldu ğ u bir yer burası.

Hazır fal deyip metafizik âlemlerle bağlantıya geçmiş ken de o kulvardan akalım.

Sizi bilmem ama benim çevremde Mustafa Denizli artık resmen medyum gibi görölüyor. Yakında Fulya tesislerinin kapısına yığılmış kitleleri görürse şaşırm asın. Çünkü ne dese çıkıyor, basbayağı gelece ğ i görüyor yani.

Beşiktaş'ın her yenilgisinden sonra kameraların karşısına geçip "her şey çok güzel olacak, rakiplerimiz yenilecek biz puan alacağız ve 26. haftada bu iş çözülmüş olacak" dedi dedi ve bunların hepsi bir bir olmaya başladı.

Öyle ki Fenerbahçe ile Galatasaray yenile yenile Beşiktaş'ın altına düştü. Üstelik bu hafta Trabzon'da yenildi.

Bitmedi, Denizli bunları söylerken, tıpkı hastası olduğumuz *The Mentalist* dizisinde psişik güçleri olan ve polisin cinayetleri çözmesine yardım eden Simon Baker gibi kameralara yarım ağızla pis pis sırtıyordu.

O zamanlar durumu çözemiyordum. Misal, önce maçları seyrediyordum ve Beşiktaş puan kaybetmiş oluyordu. Herkes burnundan solurken Denizli gayet cool bir halde "bu yenilgi şahane oldu, hesaplarımız aynen tutuyor" diye gülüyordu.

Arkasından gecenin bir vakti *Digitürk*'te *The Mentalist*'i seyretmeye başlıyordum. Orada da seri katilin biri önüne geleni doğrarken hafiften medyum Simon Baker "hallederiz" kıvamında etrafındaki dedektiflere sırtıyordu. Hadi Baker'ın yanında acayip frijit bir kadın dedektif var ve adam sinir bozuklu ğ undan deliye vuruyor, peki Denizli niye sırtıyor diye düşünüp duruyordum. Vaziyeti şimdi çözüyorum ki bu telekinezi iş inin raconu böyleymiş de haberimiz yokmuş.

XXX

Her neyse, araya bir metafizik parça attık bak nerelere geldik. Parça deyince de aklıma geldi. İstanbul'un tarihî ve erotik değerlerini bir bir kaybetti ğ imizi belirtmek isterim.

Yıllardır İstiklal Caddesi'nde "İki süper film birden" ş iarıyla kamu hizmeti veren Rüya Sineması artık yok sayın seyirciler.

Yani var da, artık "normal"e dönüp Yeni Rüya Sineması olmuş. Ben müteessir oldum şahsen. (Çünkü her şey bir yana o mekânın gazetecilik hayatımda kendine has komik bir hikâyesi vardır, müsait bir gün anlatırım.)

İstanbul için aşkla yola çıkan Sayın Topbaş, Sayın Kılıçdaro ğ lu ve adını bir kerede söylemeyi başaramadığ ım Sayın Beyo ğ lu Belediye Başkanı'na arz ederim.

Ne de olsa başka Rüya Sineması yok!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir bilmecem var büyükler

Demiray Oral 27.02.2009

Geçen hafta kadim dostum Vatoz'dan öğrendiğimden beri etrafımdaki herkese "bir bilmecem var" şeklinde aynı problemi soruyorum.

Kaynağı Simone de Beauvoir. Vatoz da bir kitapta okumuş. Ben problemin kendisini enteresan bulmuştum ama etraftan cevaplar gelmeye başladıkça mevzu daha enteresan hale büründü.

En iyisi size de sorayım, bakalım ne diyeceksiniz?

* * *

Azgın suları olan bir nehir var. Bu nehrin üzerinde de sadece bir tane köprü mevcut. Nehrin güney yakasında evli bir çift oturuyor. Kadın, her gün kocası işe gidince, sevgilisinin evine gitmek için nehrin karşı tarafına, yani kuzey yakasına geçiyor. Ancak dönüşte geç saate kalmaması gerekiyor. Çünkü geçeceği tek köprüünün üzerinde saat 17.00'den itibaren bir avcı bekliyor ve geçmeye kalkanları vuruyor.

Kadın bir gün evine dönmekte gecikiyor. Saat 17.00'yi geçtiği için avcı tetikte beklemeye başlıyor. Sevgilisi, kadının evinde kalmasını kabul etmiyor.

Kadın bunun üzerine evi sevgilisinin evine yakın olan bir arkadaşına gidiyor. Ancak arkadaş da onu evine almıyor. Son çare olarak sandalıyla insanları nehrin diğer yakasına geçiren adama gidiyor. Sandalcı da parası olmadığı için kadını karşıya geçirmiyor.

Çaresiz kalan kadın köprüye gidip karşıya geçmek için şansını denemeye karar veriyor. Ancak avcı kadını vurup öldürüyor.

Soru şu: Bu olayda en suçlu kişi kim?

Doğrusu, Vatoz bunu bana sorduğunda önce çocukluktaki hileli bilmecelerden kalma bir paranoya ile işin içinde bir hinlik olup olmadığını düşündüm. Ama sonra yaratıcısının Beauvoir olduğunu da hatırlayarak bu paranoyadan kurtuldum ve kendi mantığımla asıl suçluyu belirledim.

* * *

Benim sorduklarım arasında ise kadınların çoğu "asıl suçlu sevgili" derken, erkeklerin çoğu duraksamadan "asıl suçlu kadın" dediler.

Sandalcıyı bile suçlu ilan edenler oldu. Ve toplam 10 kişiden sadece ikisi "avcı suçlu" hükmüne vardı.

Ben, kısa bir süre düşündükten sonra tereddüt etmeden "avcı" demiştim. Herkesin de bu şekilde akıl yürüteceğini düşünmüştüm.

Vatoz da benimle aynı cevabı vermiş. Ancak bana problemi anlattıktan sonra "etrafındakilere sor bakalım, kaç kişi avcı diyecek" diye uyarmıştı.

Hakikaten haklı çıktı. İşin tuhaf yanı, insanların cevaplarını verdikten sonra bile asıl suçlunun avcı olduğunu kabul etmeyip, kendi gerekçelerini sıralayarak buldukları suçluda ısrar etmeleri oldu.

Tüm bunların içinde bizim favori cevabımız ise müzmin muhalif bir elemandan geldi: "O nehre sadece tek köprü yaptıkları için yöneticiler asıl suçlu!"

Biz sizin yaşıңызdayken...

Eğer gazetelerde okuduğum haber doğruysa Bandırma'da keşfedilmeyi bekleyen genç bir yetenek var. Kanımca sinema sektörü derhal harekete geçip lise 1. sınıf öğrencisi Arzu'nun elinden tutmalı. Doğru dürüst planlanmış, zekice bir soygun bile işlenemeyen bu memlekette 15 yaşındaki Arzu kesinlikle gelecek vaat ediyor.

Bakın geçen gün okula geç gidip, öğretmenlerine yakayı ele veren Arzu bu durumdan yırtmak için nasıl bir hikâye anlatmış: "Kar maskeli saldırganlarca kaçırılıp bir bordum katına götürüldüm. Kar maskeli kişiler çantalarından çıkardıkları uyuşturucuyu gösterip, kullanmayı bilip bilmediğimi sordular. Korkudan çığlık attım. Yoldan geçenler sesimi duyup yardıma geldi. Kaçtılar."

Nasıl ama? Tamam, senaryonun sonu biraz zayıf olmuş ama karşınızda 15 yaşında bir çocuk olduğunu unutmamanızı rica ederim.

Zaten okul idaresi de hikâyeyi bir güzel yutmuş. Ama idareciler durumu polise haber verince Arzu çapraz sorguda artık daha fazla uzatmamış.

Değerli büyüklerim, pek kıymetli misafirlerim... Bir de kendi öğrencilik günlerinizi düşünün lütfen.

Karnedeki notu hipoyla silip değiştirmece, okuldan kayıp sonra veli taklidi imzalı kâğıt götürmece, hadi en fazla tanıdık bir doktordan hastaydım diye çakma rapor almaca filan...

Kar maskeli saldırgan senaryosu yazıyor yeni nesil...

Klişe güzeldir: Gençlerin önünü açmak lazım!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İki tokatta bir milliyetçi yaratmak

Demiray Oral 03.03.2009

Roni adında genç bir Kürt mektup arkadaşım oldu. Henüz 21 yaşında. Roni, "aydınlık" demekmiş. İki gündür, bana yolladığı uzun mektubu okuyorum. Daha doğrusu okumaya çalışıyorum. Çünkü ona hem anadilini öğrenmesini yasaklamışız, hem de doğru dürüst Türkçe öğretmemişiz. Öyle ki 21 yaşında, derdini anlatacak bir mektubu zar zor yazabiliyor.

Bundan beş ay önce hayatında ilk kez İstanbul'a gelen ve kendini uzaylı gibi hisseden bu Kürt delikanlısı önce benim JİTEM'le ilgili yazılarımı okuyup, ardından başrolünde kendisinin oynadığı, içinden Toros geçen bir kâbus görünce yazmaya karar vermiş. Müsaadenizle, Roni'nin satırlarında (düzeltmeden) biraz dolaştırmak istiyorum sizi.

"Yaşım 21, ama 5 ay oldu Türkiye'yi tanımam. Benim hikayem 5 ay önce başlamıştı bir gün istanbula gelme kararı aldım ilk başlar da istanbulun başka bir ülke olduğunu düşünüyordum televizyonlar da gördüğüm zaman lar hayretler için kalıyorum bana çok tuaf geliyordu nasıl bir yer diye...Doğunun çok küçük ve bir o kadar da güzel bir ilçesinde yaşıyorum ilçemiz kürt ilçesi Elazığa bağlı yaşadığım ilçe de hiç bir zaman kürt olduğumu his etmiyordum çünkü rahat konuşa biliyordum rahat müzik dinliye biliyordum o yüzden fazla kafama takılmıyordu kürt olmam taki istanbula geldiğim zaman lar."

* * *

Roni İstanbul'da yeğeninin yaşadığı bekâr evine yerleşiyor. İlk sokağa çıktıklarında Beyoğlu'nda insan kalabalığından ürküp kaybolmamak için yeğeninin elini tutuyor. Günler geçtikçe bir yandan İstanbul'a alışmaya, bir yandan da yaşadıkları nedeniyle giderek kendini dışlanmış, yabancı hissetmeye başlıyor. Ve ülkesinin resmî dilini doğru dürüst konuşup yazamayan, anadilini de öğrenmesi yasak olan Roni İstanbul'da üçüncü bir dil öğrenmek için kursa (anladığım kadarıyla İngilizce) yazılıyor.

"Bir gün minübüse bindim birden bir ses Vey daye (Vah anne) diye seslendi hemen dikkatimi sesin geldiği yöne çevirdim yaşlı bir teyze belliki ayakları ağrıyor dayanamıyor birde kürtçe konuştuğu için hemen kalktım gerçi kürt, türk olması benim için bir şey değiştirmez kalktım dedim daye vere vıra (anne dedim gel buraya dedim) ama münübüste kaç kişi bana çok kötü baktı olsun dedim olsun... Bi baktım metroya gelmişim bindim son durakta indim taksim de çıkışta kimlik kontrolü vardı beni de durdurdular cüzdanımı çıkardım her yerime baktım yok pardon dedim kimlik evde kalmış lehçemden anladılar ki doğuluyum kızmaya başladılar sana ceza yazacağız dediler 55 ytl. yazın dedim sorun deyil bi baktım bir tokat indi suratıma şaşırmış bir durumdaydım neden ulan neden vurdun bana diye içimden kızmaya başladım vurur vurmaz konuştu. Artise bak bir de konuşuyor ceza da yazarım vururum da... Kursuma gidene kadar içim de kin nefret başlamaya başladı e dedim nasıl olsa kürtsün döverlerde ezilirsin de ya sevecen ya da terk edecen inadına sevecem ulan ne yaparsanız yapın sevecem."

Başka bir gün kursta tanıştığı birkaç Kürt arkadaşıyla yakındaki bir okulun bahçesinde yapılan futbol maçını seyretmeye gidiyorlar. Anladığım kadarıyla oraya bir polis arabası geliyor. Seyirci öğrenciler polisle bir süre konuştuktan sonra Roni ve arkadaşlarına dönüp "Şehitler ölmez vatan bölünmez, kahrolsun PKK, Kürtlere ölüm" diye bağırmaya başlıyor.

"O kadar zoruma gitti ki gözlerim yaşaracaktı içimde kin nefret doğmaya başladı artık ben de bir milliyetçi bir

kürt pkk sempatizanı olmuşum.”

* * *

İstanbul’da yaşadıkları Roni’nin Kürtçe konuştuğu için yediği ilk tokadı aklına getiriyor hep.

“Aslın da benim milliyetçi olma dönemim orta 1 de başladı benim okumam zor oldu çünkü evde kürtçe konuşuyoruz okul da türkçe o yüzden ne tam olarak kürtçe öğrendim ne de tam olarak türkçe öğrendim. Birgün resim hocamız bize bir ödev verdi işte malzemeler bunlar diye ben de bir tanesini anlıyamadım hocama sordum. Öğretmenim sen dedin o şeyin naweyı çıye (Dediğin şeyin ismi ne) diye sorar sormaz tokatı yedim neden vurdu acaba diye merak ederken birden ulan Türkçe bilmiyorsun da niye okula geliyorsun Allahın pis kürdü dedi ben o esna da kürt ne türk ne bilmiyorum sadece çok zoruma gitmişti ağlamıştım.”

Yediği iki tokat ve beş ayda İstanbul’da yaşadıkları yüzünden ne yazık ki Roni şimdi kendini “PKK sempatizanı” olarak tanımlıyor. Tüm bu yaşadıklarını da “Benim de hayatımdan bir Toros geçti ve ben de Kürt olduğumu öğrendim, milliyetçi bir Kürt oldum” diye ifade ediyor.

Ne dersiniz saygıdeğer Vaziyet okurları, bir dahaki yazıda bu genç adama bir mektup da biz yazalım mı?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Galiba bize geldiler

Demiray Oral 06.03.2009

Sabah erkenden buluşup eskiden oturduğumuz varoş mahallesinden, beyaz Türklerin muhiti Teşvikiye’ye kadar berber, taksici, büfeci, kafeci ne kadar ahabamız varsa hepsine akacaktık. Gayemiz, onlara ev ödevi olarak verdiğimiz, müşterileriyle yapacakları şifahi seçim anketlerinin sonuçlarını almaktı.

Evden çıktım. Baktım Vatoz henüz ortalarda yok, köpeğim Korsan’a biraz ilgi göstermek için bahçeye doğru yürüdüm.

Ve o korkunç sahneye karşılaştım. Korsan, ağzından köpükler çıkartarak başını yerden yere vuruyordu. Çıkardığı seslerden, gözlerindeki ifadeden tarifsiz bir acı çektiği belliydi. Zor nefes alıyordu.

Kulübesiyle bahçeyi birbirinden ayıran demir parmaklıklı kapıyı açtım.

Yanına diz çöküp ne olduğunu anlamaya çalıştım. Ama faydasızdı.

Yaklaşık 40 kiloluk, Belçika kurdu kapkara bir köpek olan Korsan yanıma gelip bir omuz darbesiyle beni yere serdikten sonra kıvranmaya devam etti. O sırada, dişlerinin arasında kan olduğunu gördüm. Tek başıma bu canavarı nasıl zapturapt altına alacağımı düşünürken Vatoz olay yerine intikal etti.

Korsan'ın kendisine dokunma hakkı verdiği nadir canlılardan biri olduğu için Vatoz'a "sen arkadan onu sımsıkı tut ben çenesini açıp bakacağım" dedim. Kadim dostum, bu lafı "bakkaldan bir ekmek bir gazete kapıp geliver" kolaycılığında söylememe isyan eden gözlerle baksa da komutu uygulamak üzere hareketlendi.

Kırmızı kadife elbisesi, manikürlü patileri olan bir kanepede köpeğinden söz etmiyoruz arkadaşlar! İnsana ve medeniyete pek alışık olmayan, sert takılan bir kurt köpeğı söz konusu. İstatistikleri arasında ikisi veteriner, çok sayıda vukuatı bulunuyor.

Yani yapmaya çalıştığımız şey bir yabancı için kesinlikle aslanın ağzına kafasını sokan adam numarasından farksızdı.

Ben Korsan'ı sakinleştirip, dikkatini dağıtmak için onunla konuşurken Vatoz bir güreşçi gibi arkadan sımsıkı sarıldı. Hemen başını kavrayıp, çenesini güçlükle açtım.

Ve böylece boğazına takılan kemiğı gördüm. Kemik inanılmaz bir şekilde gırtlığına diklemesine, tam 90 derece açıyla adeta yapıştırılmıştı. Ne dışarı çıkarabiliyor, ne yutabiliyordu.

İki seçenek vardı. İlki, bir veterinerine götürüp, bayılttıktan sonra kemiğı çıkarmaktı.

Ancak yaptığı vukuatlardan sonra yakın çevremizde Korsan'la muhatap olmak isteyen veteriner kalmamıştı.

İkinci seçenek, iş başa düştü deyip harekete geçmektir. Biz de öyle yapmaya karar verdik. Ama Korsan direniyor, sahibi bile olsam kesinlikle gırtlığına kadar elimi sokmama izin vermiyordu. Birkaç denemeden sonra tonu değişen hırıltılarının, "fazla zorlama senin de canını yakabilirim" mesajı olduğunu biliyordum.

Vatozla ikimiz yere çökmüş, çaresiz bir halde onun giderek daha fazla acı çekmesini seyrederken tuhaf bir şey oldu.

Nereden geldiğini anlayamadığım, fakir görünümlü, üzerinde ayak bileklerine kadar uzun bir palto bulunan yaşlıca bir adam bahçeden içeri girdi. Yüzüyle ilgili tek hatırladığım kırış kırış olduğuydu.

Biz daha ne olduğunu anlamadan Korsan'ın yanına gitti. Ben, "dikkat edin yabancılara saldırır" demeye çalışırken adam onun yanına çömelip başını okşadı ve bir şeyler mırıldandı.

Vatoz o sırada "boğazına kemik takılmış, çıkmıyor" dedi. Adam hiç orali olmadan ağır ağır ayağına kalktı ve birden Korsan'ı arka ayaklarından havaya kaldırdı.

Sanki havaya kaldırdığı bizim siyah canavar değil de minik bir kediymiş. İşin daha garibi, yan komşumuza bile dört senedir hâlâ alışamayıp, her gördüğünde onu yemek isteyen Korsan'ın bu esrarengiz adama hiçbir tepki vermemesiydi. Adam, bir iki silkelemeden sonra Korsan'ın ensesine eliyle sert bir şekilde vurdu ve kemik pat diye yere düştü.

Vatoz, ben ve Korsan zafer sarhoşluğu içinde birbirimize sarılmış kutlama yaparken adam geldiği gibi esrarengiz şekilde ortadan kaybolmuştu.

Merakımdan, her bir yanı yüksek yüksek duvarlarla çevrili sitemizin kapısında görevli Mustafa amcaya gidip, o adamın kim olduğunu sordum. "Hangi adam" dedi Mustafa amca, "ben sabahtan beri buradayım hiçbir yabancı içeri girmedi."

Roni'cilere not: Salı günü "İki tokatta bir milliyetçi yaratmak" yazısından sonra Roni'ye Türkiye'nin dört bir yanından onlarca mektup yazıldı. Hepsini asıl sahibine yolladım, yolluyorum. Birçoğu, özellikle milliyetçilik konusunda, benim de hislerime tercüman olan bu şahane mektuplar için *Vaziyet* okurlarına teşekkürler.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çıplak vatandaşa kim gülüyor?

Demiray Oral 10.03.2009

Seneler önce Babiâli yokuşundan İkitelli'ye ışınlanmayı bünyesi reddetmiş "bu devrin gazetecisi değilim ben arkadaş" deyip sahneden çekilmişti. Hemen pes etmemişti gerçi. Bir süre sıkıp dışını plaza mesaisine de talim etmişti.

Aynı binada çalışıyorduk. Ben acemi bir çaylak, o imzası bilinen, görmüş geçirmiş bir muhabirdi. Bir gün etraftaki fabrikalarda olduğu gibi bizim fabrikada da vardiya bitmiş, gazeteci milleti olarak kendimizi medeniyete götürecek tek araç olan 18.30 servisine yetişmek için koşturuyorduk.

Servise binip yanına oturdum. O akşamüstü bana "yapamıyorum, benim gibi bir gazetecinin bu plazalarda, bu habercilik zihniyetiyle mutlu olması mümkün değil" demişti. Bu sözler senelerdir süren meslek yaşamını noktaladığı bildirisi oldu.

Seneler geçti. Dostluğumuz sürdü. Ben o plaza senin, bu plaza benim değil oradan oraya savrulurken o evinde oturup kızını büyütüp, çiçeklerini suladı.

Uzun bir aradan sonra geçen hafta evlerine gittim. Akşam yemeği için sofraya oturmadan önce baktım televizyon tam kapasiteyle hizmet vererek bize ana haberleri bildirmekte. Dostumun bir anlamda mesleği bırakmasının kapısını aralayan yeni nesil televizyon haberciliğinden hiç haz etmediğini ve kesinlikle izlediğini bildiğim için hafif şaşkın bakmış olmalıyım. Hemen, bu ne yaman çelişki anne kontenjanından izah etti.

Küçük kızı, bebekliğinden beri haberleri seyretmeden kesinlikle yemek yemiyordu. Çok uğraşmışlar, doktor doktor gezmişlerdi. Denemedikleri yöntem kalmamıştı. Ama çocuk rayting demiş başka da bir şey dememişti.

Arkadaşım, hayatının yabancılaşma efekti olan televizyonun sesi adeta bir ceza gibi kulağında çınlarken, ekrana sırtını dönmüş sessizce yemeğini yiyordu. Ben ise başköşede oturmuş, pür dikkat haberleri izleyen küçük kızı izliyordum.

Bülten akışındaki mühim haberler bölümü bitmeye, televizyoncu âleminde "soft" denen haberlere geçiş yapılmaya başlamıştı. Sunucu bir kez daha ekranda göründü. Bütün güzel dişlerini gösterip, ağız dolusu gülerek yeni haberi anons etti: "Sayın seyirciler, 'Çıplak Vatandaş' filmi İzmir'de gerçek oldu. İşsizlikten bunalan baba sokağın ortasında çırlıçıplak soyunup bakın nasıl dolaştı..."

Haber önce Şener Şen'in malum filminden görüntülerle başladı. Ardından 'işsizlikten bunalan' babadan karelere geldi sıra. Çıplak adamın görüntüleri hızlı okunuyor, fonda da şirin hayvanlar alemi belgeseli tadında, voynk-voynk şeklinde seyirciye 'burada gülünecek' diyen bir müzik çalıyordu. Ama ne olur ne olmaz diye tedbir elden bırakılmamış, montaj sırasında bir de kakhaha efekti attırılmıştı altına.

Utancımdayan daha fazla bakamasam da haber seslendirmesini duymaya devam ettim. Sonuçta tüm şaklabanlıkları ayıklayınca haberin aslında şu olduğunu anlayabildim.

45 yaşında avurtları çökmüş bir adam var. Biri üniversitede, iki çocuk sahibi. Aylar önce işinden atılmış. Borç içinde yaşıyor. Her yolu denemiş ama iş bulamamış. Ve sonunda çıldırıp, kendini çırlıçıplak sokağa atmış. Sokaktaki bir simitçi adamı bir binaya sokup, üstüne bir şeyler örtmüş. Haberin sonunda adam, ağlayarak "biliyorum üniversitedeki kızım beni artık asla affetmeyecek" diyordu. Ve memleketin utanç vesikası olması gereken bu görüntüler, yine başladığı gibi "soft haber" kontenjanından, pek şirin şekilde adamın çıplak kareleri müzik eşliğinde hızlı okunarak, kakhaha sesleriyle bitiyordu.

Sunucumuz görev bilinciyle yeni bir kam-spikere yelken açarken arkadaşımın küçük kızı sordu, babası cevaplamaya çabaladı:

"Baba bu adam şaka yapmak için mi çıplak dolaşmış?"

"Hayır kızım. İşsiz kalıp evine, çocuklarına bakamadığı için."

"Peki, o zaman niye herkes ona gülüyordu?"

"Aslında kimse gülmüyordu kızım, habere sahte bir gülme sesi koymuşlar."

"Yani bu gerçek değil, bir film mi?"

"Yok kızım haber gerçek ama kakhahalar sahte..."

"Kim gülüyor yani adama?"

"Galiba bu haberleri hazırlayanlar kızım."

Küçük kızın gözlerinden yaşlar dökülmeye başladı. Babası onu kucağına alıp sarıldı.

Ben, ne yapacağımı bilemez bir halde televizyonun sesini kapattım.

Sonra küçük kız yaşlı gözlerle, "ben artık yemek yerken haberleri izlemek istemiyorum babacım" dedi.

Arkadaşım, ona hayatta gördüğüm en büyük öpücüğü kondurdu.

Ben, uzaktan kumandanı alıp acayip hissederek televizyonu of of yaptım.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Höşmerim ve yeni zaferim

Demiray Oral 13.03.2009

Mizah yok, ironi yok, yaratıcılık sıfır, zekâ pırıltısı kesinlikle görülmüyor. Düzey, seçim minibüsü hoparlörleri için alelacele kotarılmış dandik parti marşlarını aratmıyor.

Kısaca acayip sıkıcılar. Erdoğan ve Baykal arasındaki muhabbetten söz ediyorum. Hafta başından bu yana her gün, memleketimin tatlısı hoşmerim üzerinden "yer misin-yemez misin" kıvamında vıdı vıdı konuşuyorlar.

"Valimi Baykal'a yedirmem..."

"Ben vali yemem hoşmerim yerim..."

"Ye, ye ama çok yeme. Sonra şekerin yükselir... Yiğit muhtaç olmuş kuru soğana..."

"Soğan dedi ama ben işi tatlıya çekmek istiyorum... Höşmerim yiyorum ama şekerim yüzün altında. Sen benim şekerime değil halkın tansiyonuna çare bul..."

Valla bu muhabbetin devamı gelir mi, gelirse nasıl gelir tahayyül bile edemem.

Ama hakkını yememek lazım. Baykal son şahane esprisini daha birkaç gün önce, "AKP seçimde yüzde 52 alamazsa yenilmiş sayılır" diyerek yapıp sırasını başarıyla savdı.

Bu nedenle şimdi sıra Erdoğan'ın "espri noktasında" söyleyeceklerinde.

XXX

Bir dakika, Sayın Vaziyet Okuru! Rica edeceğim, sayfanın sağına soluna göz atmaya, yazıdan kopma emareleri göstermeye başlama. Merak etme, bu seviyeli ilişki üzerinden devam edip, lotodan sıfır çektiğini öğrendiğin kasvetli cuma günü ruhunu hepten karartmaya kesinlikle niyetli değilim.

Söz konusu girizgâhın tek ve masum sebebi, kişisel tarihimde yeni bir zaferin keyfini sürme fırsatını bana yaşatmasıdır. İzah etmeye çalışayım.

Hiçbir zaman mevzunun uzmanı olmadım ama şu kadarını söyleme cüretini hayat bana öğretti. Kadın-erkek ilişkileri bir yanıla dipten dibe süren bir meydan muharebesi gibidir. (Var mı itirazı olan?)

Özellikle evlilikler, bu didişme halinin en verimli topraklarıdır. (Neler diyorum böyle...)

Taraflar birbirine acayip cool yapıp, hiç önemsemezmiş gibi görünseler de, en ciddi mevzudan en saçmasına kadar bir haklı çıkma mücadelesi ilelebet devam eder gider.

Şimdi bizim cepheden bu haklı çıkma didişmeleriyle ilgili ilk aklıma düşenleri rasgele sıralıyorum:

Ben tiyatroya tahammül edemem, o hem seyretmeye, hem de beni bir şekilde tiyatroya götürüp seyretmeme gerekçelerimi çürütmeye bayılır. Benim Baykal'ın temsil ettiği CHP zihniyetiyle işim olmaz, onun Erdoğan ile. Ben "darağacında olsam bile son sözümüz Fenerbahçe" derim, o "... tarihi de Galatasaray" marşını söyler. Ben memleketim Balıkesir'in spesiyallerinden hoşmerim tatlısına bayılırım, o hoşmerimi acayip kıro bulup ağzına bile koymaz, koyanı da adam yerine koymaz. O frankofon ekolü olan ve fondü diye okunan şeyi yemeye bayılır, ben "ekmek-peyniri size kakılıyorlar" diye aşağılarım. O nüfus kâğıdını değiştirip benim soyadımı oraya yazdırmaya direnir, ben sadrazam soyundan geldiğim için değil ama bir gün mevzuat hazretlerinin başımıza bir ton dert açacağını bildiğim için söylenirim...

XXX

Ve yüreğimi açtığım sayın okur, insan bu didişme mevzularından herhangi birinde kıymık kadar haklı çıktığını gösteren bir delil başlangıcı bile ortaya çıksa, onu rakibinin gözüne gözüne sokar.

İşte ben de Baykal'ın "vali yemem hoşmerim yerim" demesi vesilesiyle bir kez daha haklı çıkmanın gurunı yaşamaya başladım.

Modern, laik, çağdaş, kültürlü vs. CHP bir yanda, "kıro" hoşmerim diğer yanda...

"Yemem yiyenin de zevkinden şüphe ederim" lafı bir yanda, seçim sandığı öteki yanda...

Tamam, Baykal'ın "vali yemem fondü yerim" gibi bir cümle kurması, reel politik açısından pek makul olmazdı, kabul ediyorum ama ben sonuca bakarım arkadaş.

Son tahlilde, bir karı-koca meydan muharebesinden bahsetmekteyiz ki, mantık aramak mevzunun doğasına aykırı.

Bırakın da küçük zaferimin tadını çıkarayım.

Hadi bana afiyet olsun...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Atkıma sahip olabilirsin ama ruhuma asla

Çocukluğumuzun kâbus cevabıydı o cümle. Ailecek beğenerek izlediğimiz TRT'deki Pazar Stüdyo'sunda sunucu "hangi takımı tutuyorsunuz" diye sanatçıya sorar, o da "sadece Milli Takım'ı" diyerek yüreklere su serperdi.

Bu nedenle ben çocukluğum boyunca, ne kadar şarkıcı, oyuncu, ünlü şahsiyet varsa hepsinin gerçekten de sadece Milli Takım'ı tuttuğunu sandım.

Ve bizim gibiler bir sürü başka takımı tutarken onların niye tutamadığını bir türlü anlamadım.

Pazar günü televizyonu açtım. Başbakan Erdoğan memleketim Balıkesir'de konuşuyor. Boynunda Bal-Kes'lerin kırmızı-beyaz atkısı. Pek yakışmış maşallah. Birkaç saat önce İzmir mitinginde ne yaptı acaba diye düşündüm.

Malum orada takım çok. Üstelik CHP'li de çok. Acaba Karşıyaka atkısından Göztepe'ye geçme aşamasında arada iki dakika CHP fuları takılamaz mıydı bir açılım olarak?

Aslında çok takımlı illerde yaşanan bu yaman çelişkinin formülünü dünü Hataysporlu olarak geçiren Deniz Baykal keşfetmiş. Adana mitinginde, kentin iki ezeli rakip takımının atkısını üst üste takmış CHP lideri.

Ancak benden uyarması keşfettiği formül ortalığı daha da karıştırmış. Adanalı birkaç arkadaşım ile konuştum, hepsi homur homur homurdandı. Kimi Demirspor'un mavi-lacivert atkısı altta kaldı görünmedi diyor, kimi önce Demirspor atkısını taktı demek ki Adanaspor'u tutmuyor diye söyleniyor.

Bunun üzerine düşündüm de. Ne pis iş bu be... Eleştirmekten vazgeçip bir an acıdım valla adamlara. Onların da işi zor. Baksana memlekette sporu siyasete ağız tadıyla alet etmeye bile izin vermiyorlar.

Ama şevklerini kırmayıp artık önümüzdeki mitinglere bakacaklar. Bu seçimde bütün atkılarını takacaklar memleketin. Madem ki Çırçırsor'a olan bağlılık AKP'ye de CHP'ye de olandan fazla, kravat değiştirir gibi atkı değiştirmeye devam edecekler.

Gerekirse 81 tanesini aynı anda bağlayıp, nefessiz kalarak feci şekilde can vermeyi göze alacak ama vazgeçmeyecekler. Tıpkı "sadece Milli Takım'ı" tutan o sanatçılar gibi ağız tadıyla bir takım bile tutamadan yaşayıp gidecekler.

Hâlbuki gönül verdiği renklerin atkısını ilk taktığı âni insan hiç unutmaz. Ve hemen ekliyorum. Kaygıya mahal yok kıymetli taraftar. Biz bir zamanlar anneannemizin ördüğü atkılarını takardık... diye başlayıp ilk maça gidişimi filan anlatmayacağım.

Daha yakınlardan, benim zehirlemeye çalıştığım küçük bir taraftar adayının yol açtığı skandaldan söz edeceğim.

Henüz dört yaşında. Bana "dostum" diyor. 40 yaşındayım, ben de ona aynı şekilde hitap ediyorum. Eşimin yeğeni ve bazı hafta sonları kalmaya bize geliyor. Hayatının bu döneminde beni seçmiş durumda. Özel bir ilişkimiz var. Diğer zamanlar olduğu gibi televizyonda maç izlerken de dibimden ayrılmıyor ve yaptığım tuhaf

hareketleri seyrediyor.

Elbette ben de "bir gün herkes Fenerbahçeli olacak" şiarı gereği elimden gelen çabayı gösteriyorum. Son gelişinde maçımız başladığında dolaptan sarı-lacivert atkımı çıkarıp boynuna doladım. Dostum, artık bir Fenerbahçeli olmuştu. Kanepenin üstüne çıkıp zıplayarak öğrettiğim tezahüratları yaptık. Evin fanatik cim-bomlu şahsiyeti çareyi salonu terk etmekte buldu.

Aradan birkaç hafta geçti. Dostum'u da almış arabayla eve giderken mahalle fırınının önünde durduk. Birlikte arabadan indik. Duvarı Fenerbahçe posterleriyle kaplı olan fırıncı, beni iyi tanıdığı için alacağı cevaptan emin Dostum'a sordu: "En büyük kim söyle bakalım, yoksa ekmek yok..."

Dostum ne yazık ki bağırarak cevap verdi: "Galatasaray..."

O an sanki kutumuzdan 500 bin lira çıkmış kadar derin bir sessizlik oldu dükkânda. Hemen kulağına eğilip, "neden öyle dedin sen Fenerbahçeli değil miydin" diye sordum.

"Evet ama karıştırdım... Ben evde Galatasaraylıyım sizde Fenerbahçeli... Çünkü babam ne diyor biliyor musun... En büyük Galatasaray'mış..." diye karşılık verdi.

Dükkândaki herkes gülmeye başladı.

İlk şoku atlatan fırıncı arkadaşım noktayı koydu. "Abi koca koca adamlar her gün başka bir takımı tutuyormuş gibi yapıyor da, küçücük çocuk iki takımı birden tutmuş çok mu Allah aşkına..."

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Darbe ve ironi

Demiray Oral 20.03.2009

Okuyunca "budur işte" dedim kendi kendime. Bu memlekette, Oğuz Atay'dan bu yana daha sıkı bir ironi görmedim, duymadım, bilmiyorum.

Darbe hevesiyle yanıp tutuşan bir general düşünün. Hava kurşun gibi ağır ona göre.

Milleti kurşun eritmeye çağırmak için bağır bağır bağırıyor büyük bir özveriyle. Ve bir kış günü Etimesgut Jandarma Tesisleri'nden ufka doğru bakarak şöyle diyor karşısındaki gazeteciye: "Ne demiş Nâzım Hikmet... Sen yanmasan, ben yanmasam nasıl çıkar karanlıklar aydınlığa..."

Türk ordusunda Kenan Evren'in aşıldığı noktadır bu, demek istiyorum. Eğer bir gün asker şairler, asker ressamlar kıvamında asker komedyenler diye bir kategori de açılırsa, Şener Eruygur kesinlikle birincilik kürsüsündeki haklı yerini alacaktır bu sözleriyle.

Gerçi Türk ordusunun kötü espri yeteneği bakımından hayli donanımlı yetiştiğini askerliğim sırasında bizzat müşahade ettiğim kimi olaylar yaşamıştım. Ama tabii onlar binbaşı bilemedin albay rütbesinde espriler olduğu için bu kadar derin değillerdi.

Bakın aklımda kalanlardan bir adedini hemen anlatayım.

Bir bölük üniversite mezunu olarak öğlen içtimasındaydık. Henüz askerliğinin ilk günlerinde olan acemilerdik. Her zamankinden de uzun süre ayakta bekledikten sonra bölük komutanı binbaşı karşımızda belirdi. Sırayla üniversitede aldığımız eğitime göre bizi ayırdı. Elektronik okuyanlar, bilgisayarlılar, eczacılar vs. şeklinde gruplara ayrılanlar gitmeye başladı. Sırada bekleyen çok az kişi kalmıştık. Kalanlar, rahat bir iş verilip askerlikten yırtacaklar diye gidenlere gıptayla bakıyordu. Komutan da artık gitmeye hazırlanıyordu ki aniden muzip bir ifadeyle bize dönüp "İçinizde konservatuarda okuyan var mı" diye sordu. İki kişi ışık hızıyla elini kaldırdı. O sırada, en kısa boyluların bulunduğu ve bizim "Çin ordusu" adını taktığımız en arka sıradan bir ses duyuldu: "Komutanım ben konservatuar mezunu değilim ama gitar, piyano, saz her aleti çalarım." Bunun üzerine "peki sen de gel bakalım" dedi komutan ve sevinçli üç askeri alıp gitti.

Aradan 15-20 dakika geçmişti ki iki konservatuar mezunu ile ne alet olsa çalarımca eleman dev gibi bir piyanonun altında hayatta kalma mücadelesi vererek önümüzden geçtiler. Komutan arkalarından bağıarak müzisyen grubun yanındaki çavuşa son emirlerini veriyordu: "Sakın bir yere çarpmasınlar, lojmana kadar gidip adresini verdiği apartmanın 4. katına çıkaracaklar..."

Mustafa Balbay'a ait günlükler ortaya çıktıktan sonra bir başka ironik mevzu ise "gazetecilik sınırları aşılmış mı" muhabbeti ve buna bağlı olarak yapılan "Balbay niye tutuklandı" tartışması oldu. İlk soruya iyi kötü tarafsız kalmaya özen gösteren hiçbir gazeteci "hayır aşılmamış" diyemedi. Ama buna rağmen, meslektaşla dayanışma dürtüsü hukuk cahilliğiyle birleşti ve tutuklanmasıyla ilgili hiçbir yasal dayanağı olmayan şeyler söylendi.

Öyle ki bir ara Türk hukukunda tutuklama nedenleri değiştirildi sandım. Herkes birbirinden duyup, papağan gibi tutuklama için iki neden gerekli diye tutturdu.

Bunlar da şüphelinin sabit bir adresinin olmaması ve delilleri yok etme ihtimaliydi. Balbay'ın durumunda ikisi de olmadığına göre tutuklama yanlıştı.

Oysa zahmet edip Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 100. maddesine bakmaları yeterliydi. O maddede tutuklama nedenleri anlatıldıktan sonra 3. fıkrasında şu ifade yer alır: "Aşağıdaki suçların işlendiği hususunda kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı halinde, tutuklama nedeni var sayılabilir." Ve bu ifadenin altında tam 11 ayrı suç sıralanır. Bunlardan biri de "Anayasal Düzene Karşı Suçlar"dır. Bu suçların da TCK'nın 309. maddesi ile 315. maddesi arasındaki suçlar olduğu parantez içinde tek tek belirtilir. Yani Ergenekon savcılarının iddianamelerinde yer alan "Anayasayı İhlal", "Meclis'i Ortadan Kaldırmak", "Hükümete Karşı Silahlı İsyan" suçları.

Kısaca hukuki açıdan olay şundan ibaret. Günlükler "Anayasal Düzene Karşı Suç" işlendiği konusunda kuvvetli şüphe kabul edildi ve bu da yasada tutuklama nedeni olarak sayıldığı için Balbay mahkemece tutuklandı.

Zaten aksi takdirde hakkındaki suçlama ne olursa olsun, her sabit adresi olan ve delil karartma şüphesi

olmayan kişinin tutuksuz yargılanması gerekirdi.

İsterseniz rahat kavransın diye bu sıkıcı teknik mevzuu kendi dilimize "tutuklama adres sormaz ki" diye de çevirebiliriz. Ama bence şu ortamda sululuğun hiç âlemi yok.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

"Bodrum'da laiklik elden gidiyor" goygoyu

Demiray Oral 24.03.2009

Birden kendime köşe yazarı muamelesi yapmaya karar verdim. Tepemde pırıl pırıl bir güneş, havada bahar alametleri. Kısaca, beni bu güzel havalar mahvetti sendromu. Cesaretimi topladım. Açtım telefonu. Karşımda ailemizden sorumlu devlet bakanı.

"Alo, hayatım yerel seçimler için gazete ani bir görev verdi..."

"Nasıl yani... Napıcaksın?"

"Seçmenin nabzını tutacağım."

"İyi tut bakalım, bence mahsuru yok..."

"Ama biraz uzaktakilerinkini tutacağım... Gidince ararım ben seni..."

"Bi dakika nereye gidiyosun sen?"

"Eee, şey... Bodrum... Kontörüm, şarjım hepsi aynı anda bitti, kapıyorum canım..."

Böylece ani bir operasyonla, birkaç günlüğüne de olsa kapağı Bodrum'a attım.

Ara sıra kafa dinlemek için "kış Bodrum'u" yapmışlığım vardır. Ama seçim sathı mailinde buraya hiç gelmemiştim. Ve daha adımımı atıp, İstiklal Caddesi'nden hallice sokakları görür görmez "al sana Bodrum" dedim, kafa dinlemeye elveda.

Bunun üzerine hem ailemizden sorumlu bakana hesap verebilmek, hem de vazife aşkıyla işe koyuldum. Efendim, sandığa gitmeye bir hafta kala Bodrum'da durum şu minvaldeydi.

Yarış iki aday arasında geçiyor. Halen belediye başkanlığını sürdüren CHP'li Mazlum Ağan ve Demokrat Parti'nin (DP) adayı Ortakent Belediye Başkanı Mehmet Kocadon. AKP ile MHP'ye şans tanınmıyor.

Bodrum'da CHP'nin geleneksel bir ağırlığı mevcut. Ancak Mazlum Ağan, en hafif deyimiyle acayip yıpranmış bir isim. Başta meşhur Beyaz Evler Operasyonu olmak üzere, hakkındaki yolsuzluk iddiaları bu yıpranmanın en

temel sebepleri. Öyle ki sohbet ettiğim yaşlı bir taksici “Abi ben 20 yıldır burada yaşıyorum. Aileden halk partiliyiz. Ama Bodrum’da bu kadar kötü yönetim görmedim. Geçen seçimlerde ‘Mazlum Ağan kazanamazsa AKP kazanır’ lafına kanıp sırf laiklik için CHP’ye oy verdim, şimdi bin pişmanım” dedi.

Aslında yaşlı taksicinin sözlerinde CHP’nin bu seçimde de sürdürdüğü strateji gizli diyebiliriz: “Ağan seçilmezse Bodrum’da laiklik elden gider bak ona göre...”

Yani Baykal’ın uzun yıllar deneyip, tutmadığını anlayınca derin dondurucuya kaldırdığı zihniyet burada hâlâ CHP’nin silahı durumunda. Üstelik anlatılanlara bakılırsa, bu silahla bel altı vuruşu yapmak konusunda da oldukça mahirler.

İzah edeyim. “Birileri”, Bodrum’da CHP’nin tek rakibi olan Mehmet Kocadon için “seçildiği gün istifa edip AKP’ye geçecekmiş. Sonra da Kültür Bakanı olma sözü almış” dedikodusunu planlı bir yayma faaliyeti içine girmiş. Sonunda Kocadon yaklaşık 10 gün önce basın toplantısı yapıp, bunların tamamen yalan olduğunu açıklamış.

İşin enteresan yanı, Kocadon’un ailesinin de kronik CHP’li olması. Üstelik bu yörenin köklü birçok CHP’li ailesi de açıkça ona destek veriyor. Yani endişeye mahal yok, laiklik denen arkadaşın Bodrum’dan kesinlikle bir yere gitmeye niyeti yok.

Bodrum’un her mahallesinde her gün küçük bir miting var. Buradaki gazeteci arkadaşlarım, “eğer mitingler göstergeyse Kocadon bu işi rahat alır” diyor.

Sokaklar seçim şarkıları ve seçim otobüsleriyle İstanbul’u aratmıyor. Ben genelde seçim şarkısı niyetine yapılan arabesk marşlar çalınca kulaklarımı tıkadığım için pek bir şey duymam. Ama bir süre sonra fark ettim ki Bodrum’da insanlar Kocadon’un mitinglerinde çalan şarkıyla sokaklarda dans ediyor, eğleniyor. Ben de kulak kabarttım. Hafiften rum-latin ezgilerinin hâkim olduğu bu şarkıyı Fuat Güner yapmış meğerse, arkadaş desteği şeklinde.

46 yaşındaki Kocadon’un kampanyası için gençler ve kadınlar acayip çalışıyor. Zaten kadınlar arasındaki en eğlenceli seçim dedikodusu “yakışıklı adam valla...” şeklinde tezahür ediyor.

Yarıştaki iki adayın seçim projeleriyle ilgili ne düşündüklerini de sordum insanlara.

Anlaşılan Mazlum Ağan epey illallah dedirtmiş kendinden. Bir esnaf espriyle “yaptıkları yapacaklarının teminatıysa yanmışız” dedi, bir başkası “seçilse bile mahkeme mahkeme dolaşmaktan başkanlık yapacak vakti kalmaz adamcağızın...” diye cevap verdi. Yine de Ağan’a kimi belde ve köylerden çok oy çıkacağını söyleyenler de var.

Kocadon ise Ortakent’teki başkanlığında çarpık yapılaşma ve imar konusundaki titizliğiyle Bodrumluların gözünde sınıfı geçmişe benziyor. Sivil toplum örgütlerinin görüşlerini alarak hazırladığı “Yeniden Doğuş Projesi”ni hemen herkes biliyor. Sadece çarpık yapılaşma, çöp sorunu, arıtma tesisi gibi temel sorunlar değil, Bodrum’un uluslararası bir kültür sanat merkezi olması da projede geniş yer tutuyor.

Pazar günü burada yaklaşık 23 bin seçmen oy kullanacak.

Bakalım, "Bodrum'un ruhu elden gidiyor" diyen Kocadon'a karşı "Bodrum'da laiklik elden gidiyor" diyen CHP'nin goygoyu bu seçimde nasıl bir tablo ortaya çıkaracak?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Seçimin şusu busu...

Demiray Oral 31.03.2009

Eşi, Dustin Hoffman ile birlikte evde film izlemekten nefret ediyormuş. Sebebi adamcağızın film seyrederken çok konuşması ve DVD cihazında zırt pırt gaz-fren yaparak, sahneleri tekrar tekrar seyretmesiymiş.

İki dizi arası bu Hollywood magazin kaynağı benim eşim. Seçim gecesi için evdeki her boydan tv'yi biraraya getirip, salonda mütevazı bir reji oluşturmaya girişince başına gelecekleri sezdi elbette. Ama nafi. Madem bu seçimde bir televizyon rejisinde değilim, öyleyse ortamı rejiye çevirmem engellenemez. İki adet 37 ekran, bir adet plazma, internet bağlantısı ve en mühimi sıcak duraklardaki bir ton gazeteci dostumla canlı telefon bağlantısı yapma imkânı. Daha ne olsun... İşte tek kişilik dev kadronun notlarıyla seçim vaziyeti:

Seçimin kımızı

Seçim günü iki ayrı ilköğretim okulu binası gördüm. Biri kendi oy attığım Bahçeköy'deki, diğeri eşimin oy kullandığı Gümüşsuyu'ndaki okul. Sıra beklerken duvarlara asılan her şeyi baştan sona okudum. Her iki okulda da Tarkan tadında bir Oğuz Han resmi asılıydı ve altında da "Büyük Türk-Hun imparatorunun hikâyesi" anlatılıyordu. Aynen şöyle başlıyordu: "Annesinden sadece bir kere süt emdi. 40 günlükken yürümeye ve konuşmaya başladı. Ailesinden kımız ve çiğ et istedi..." Küçücük çocukları çağdaş yetiştirmek için nedir bu güzellikler diyeceğim ama asıl şahane olan şu: 30 küsur yıl önce ilkokuldayken aynı hikâyeyi birebir ben de okumuştum.

Seçimin medarı iftihar

Müsaadenizle o benim arkadaşlar. Bir gazeteci olarak seçim öncesinde sadece Bodrum seçmeninin nabzını tutmam kimilerince fazla konformist bulunsa da, tahminimde yüzde 100 isabet sağladığımı açıklamak istiyorum. Bodrum'da yıllar sonra CHP kaybetti ve DP adayı Mehmet Kocadon nefes kesen bir yarıştan sonra sadece 140 oy farkla başkanlığı kazandı. Yani aynen yazdığım gibi.

Seçimin asıl mesaj

"En büyük seçmen başka büyük yok !" İzah edeyim. AKP muhalifi medya acayip tırtığı bu seçimden AKP'nin oyları düşünce acayip sevinçli çıktı. Seçmene minnettarlar. Bu nedenle o cenahta "en büyük seçmen..." geyiği eppey sürer. AKP yandaşı medya ise daha ilk günden "hükümete güvenoyu" minvalinde manşetlerle sinyali verdi. Yani onlar da durumu kurtarmak için seçmenin sağduyusunu sevip okşayacaklar, eli mahkûm.

Seçimin Evliya Çelebi'si

Seçim gecesinin kanal gezme galibi gazeteci Nazlı Ilıcak oldu. Ben iki kere buzdolabına, bir kere tualete gidip geri döndüğümde her seferde Nazlı Hanım'ı ekran değiştirmiş gördüm. Son saydığımda dört farklı televizyonda yorum yapmıştı.

Seçimin teknolojisi

Dokunmatik ekran olayı. Ukalalık yapmak isteyen Touch Screen de diyebilir. Bankamatik gibi. Bir dokunuyorsun merak ettiğin şehrin üstüne, sonuçlar görünüyor. Üstelik "hesap bakiyeniz bu işlem için yetersiz" gibi asap bozucu şeyler de çıkmıyor. Benim gördüğüm NTV ve TRT tıklar tıklar kullandı bu cihazı. Hatta NTV'de Mirgün Cabas saatler ilerledikçe otomatiğe bağlayıp 10 parmak kullanmaya başladı.

Seçimin manşeti

Gece boyunca Kanal D'de Mehmet Ali Birand, Doğan Grubu gazetelerinin manşetlerini öğrenmeye çalıştı durdu. Ama gazeteci tayfası ser verip sır vermedi. Asıl enteresanı bu sırada CNN Türk'te Zaman yazarı Hüseyin Gülerce'nin seçimin manşetini atmasıydı. Gülerce'nin "Millet AKP'ye One Minute" dedi sözünü birçok gazete kopy peys metoduyla manşete taşıdı.

Seçimin irkinliği

Ne olduğunu bile anlamadık. Mustafa Sarıgül Kanal D stüdyosuna geldi ve pat diye Ercan Karakaş'a "Baykal yalakası" dedi. Karakaş'ın sinirden eli ayağı titredi. Gerçi sonuçta Sarıgül'ün ağzının payını verdi ama ne fayda. Sarıgül anlaşılan sinirlerini aldırması, tınmadı bile. Bu kez gülererek Karakaş'ı parti ii demokrasiye karşı olmakla suçlamaya başladı. Böylece bizi de güldürdü. Dostum Vatoz'un yorumu: Umarım şişli Belediye Başkanı olarak yaşlanır.

Ergenekon'un seçimi

Silivri Cezaevi'ndeki seçim sandığı sonuçları şöyleymiş. Kullanılan 70 geçerli oyun 28'ini CHP, 16'sını DTP, 11'er oy AKP ve MHP, 3 oy BBP, 1 oy SP almış. Enteresan gerçekten. Özellikle İşçi Partisi nasıl sıfır oy aldı, anlamadım.

Seçimin açıklaması

Bu kulvarda Yüksek Seçim Kurulu "elektrikler kesildi, çalışamadık" kıvamında açıklamasıyla önde giderken Tayip Erdoğan gerilerden gelip onları geçti. Açıklama yaparken küskün bir yüz ifadesi takınan Erdoğan Antalya, Balıkesir, Aydın gibi illerden bahsedip "o kadar çalıştım, şehrinize neler yaptım oy vermediniz" minvalinde konuştu. Bir ara açıklamasını "daha da gitmem seçime" diye bitirecek sandım.

Bisiklet canavarının hazin sonu

Demiray Oral 03.04.2009

Cezalı çocuklar gibi bodrumda kışın geçmesini bekleyen bisikletlerimizi aldık. İç-dış itinayla şeklinde temizledik, yaşlı bir yüz gibi kırış kırış olmuş lastiklere hava basıp ciltlerini gerdirdik. Ve nihayet dikiz aynasından arkayı kontrol edip, sola sinyal verdikten sonra bisiklet sezonunu açtık.

İki tekerlekli haytallığın çocukluktan itibaren bağımlısı olan mahalledeki her yaştan elemanla ormanların patika yollarında, hâlâ bomboş olan piknik alanlarında pedal çevirmeye başladık. Ara sıra peşimize takılan köpekleri saymazsak ortam şahane, yaşamak güzel şeydi kardeşim.

Geçen sene söz vermiştim. Bu baharda Vatoz'a da bisiklete binmeyi öğretecektim. Ancak çok affedersiniz eşek kadar bir adamı arkasından tutarak, karizmasını sıfırlamadan bu işi yapmak zor zanaat. Düşündük, taşındık ve sonunda sotada bir bölge tespit ettik. Talime başladık. Ama daha ilk derslerde anladım ki arkadaş kesinlikle umutsuz vaka. Hayattaki denge problemi aynen buraya da yansıyor. Benim de sonsuza kadar bisikletin selesinden tutmama imkân olmadığı için talimleri onu kırmayacak bahanelerle askıya aldım. Sandım ki durumu anlayıp hevesini kaybedecek. Her zamanki gibi bütünüyle yanıldım.

Konuyu kişilik problemine çevirip hırs yapmış. Sabahın köründe çaktırmadan bisikletimi alıp vurmuş kendini yollara. Direkt sonucu söyleyeyim. Uyandığımda burkulmuş bir sol el ve tentürdiyot sürülmüş dizlerle fırça yemeye hazır çocuk edasıyla salonda beni bekliyordu.

Yazı günüm olmasının verdiği tüm aksiliğimle epey homurdandım. Hatta elinin giderek artan ağrısını bile hafifletici sebep saymadım. Sonra baktım durumu gerçekten vahim, hastaneye götürmek için araba aramaya başladım. Komşular işte, korsan taksilerden umut yok, bisikletin arkasına koyup götürecek halim de yok. Maslak'a giden orman yoluna kadar yürüyüp oradan geçecek araçlara yazılmaya karar verdik. Vatoz ağrıdan inleyip, ben yazı yazmam gereken vakitlerde otostop yapmakla uğraştığım için söylenirken iki adet sakallı adamı elbette kimse arabasına almadı.

Sonunda önümüzde üç tekerlekli tuhaf bir yaratık durdu. İnanılmaz bir gürültüyle çalışan bu yaratığa triportör deniyor, bilirsiniz. Önde bir, arkada iki tekerleği var. Şoför camı açtı ve "hayrola gençler" dedi. Bizi İstinye'ye, hastaneye götürüp götüremeyeceğini sordum. Eliyle "atlayın" işareti yapınca, şoför dahil iki kişinin zor sığıdığı koltuklara Vatoz'la tek vücut olup sıkıştık. "Ben, sarhoş İsmet," dedi şoförümüz ve devam etti "yani buralarda lakabım budur, gençlik yıllarında adımız çıkmış bir kere..."

Orman yolunda 40 km. ile yol alırken sarhoş İsmet bir düğmeye bastı ve birden aracın tepesindeki hoparlörlerden Aliye dizisinin müziği çalmaya başladı. Müzik biter bitmez de hayatta duyduğum en tahammül ötesi detonelikteki bir sesle "yerli patteees, soğan... yerliiii" nakaratı tekrar etmeye başladı. Önce Aliye'den bir kuple, sonra detone patttes olayı biteviye sürdü. Şoförümüz gururla bize bakarken, Vatoz kulağıma "Abi ben kalan yolu yürümeye razıyım, inelim" dedi. Hemen bir şeyler yapmam lazımdı. Sarhoş İsmet'e elimle "kapat" işareti yaptım. Sessizlik oldu. İşkencenin yeniden başlamaması için aklıma o anda sadece "sen mi geliştirdin bu yöntemi, şahane olmuş" demek geldi. Bu soru onu hastaneye kadar idare etti. Öyle ki, anlattıkları sayesinde triportörlerin pazarcı esnafına ve ekonomiye katkılarından, Sarıyer'de CHP'nin seçimi nasıl kazandığına kadar geniş bir skalada derin hayat dersleri aldım. Bu sırada Vatoz ise sanırım, sol bileğini keserek hem çektiği ağrıdan, hem de İsmet'ten kurtulmanın hesaplaşmasını yapıyordu.

Sarhoş İsmet iki yıldır her gün triportörüyle dolanıp yetiştirdiği patates ve soğanı satıyormuş. Bunun için de geçtiği sokaklarda elinde mikrofon bağııyormuş. Ancak seçim dönemi gelip her biri disko tadındaki seçim otobüsleri yolları doldurunca kimse sesini işitmez olmuş. O da aracındaki ses düzeyini ve hoparlör sayısını iki katına çıkartıp, araya da bir Aliye melodisi attırıp rekabete başlamış. Ancak yine de başa çıkamamış seçim otobüslerinin desibelleriyle. Partilerin hepsi onu görünce inadına köklemişler volümü. "Sadece altı okun otobüsü beni görünce teybini kapattı, satış yapabileyim diye. Diğerleri her gün inadına alay eder gibi sesi açtılar" dedi İsmet. Bu sırada Vatoz, "Belki senin hoparlörden çıkan sesini duymamak için yapmışlardır" diye söylendi ama neyse ki aracın gürültüsü içinde kaynadı İsmet hastane önünde bizi indirirken "İşte altı ok bundan kazandı bu sefer Sarıyer'de abi" analizini yapıyordu.

Acil servise girdik. Doktor eliyle Vatoz'un sol bileğini mıncıklayıp çığlık attırdıktan sonra "kırık var büyük ihtimalle, röntgen çekmeliyiz" dedi. Bu sırada açık pencereden içeriye Aliye + yerli pattees soğan sesi dolmaya başladı. Vatoz "artık tahammül edemiyorum" diye bağırdı, doktor "birazdan ağrınız hafifleyecek" diye teskin etti, Vatoz "ağrıya değil bu sese" dedi, doktor "sesler mi duyuyorsunuz bir de" diye sordu, Vatoz "kapatın şu pencereyi" diye bağırdı, doktor bana dönüp "buradan sonra bir de psikiyatriye götürün arkadaşınızı" dedi...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hadi hayırlısı

Demiray Oral 07.04.2009

Kırk yılın başı iki arkadaş mahalle sınırlarımızdan çıkıp birkaç kadeh yuvarlamak için medeniyete gitmeye karar verdik. Tek derdimiz hafta arası tenhalığında Beyoğlu'nda bir meyhanede baş başa iki lafın belini kırmak, en saçma ve ağır muhabbetleri hesapsızca yapabilmektir. Kısaca birbirimizden biraz anlayış satın almaktır, bilirsiniz işte. Üstelik bu, psikiyatrist vizitesinden kesinlikle daha ucuzdu.

Vatoz'un beni hemen ikna eden çözümlemesiyle, "Bir psikiyatr vizitesiyle iki kişi en az beş kez meyhaneye gider. Ayrıca ben çocukluğumdan değil büyüklüğümden bahsetmek istiyorum yahu..."

İyiymi, hoştu da meyhaneler tıklım tıklım doluydu. Endişeli modernlerimiz hafta arası filan dinlemiyordu anlaşılan. Söylene söylene dolanıp, artık vazgeçmek üzereyken nihayet oturacak bir yer bulduk. Meyhanenin üst katında boş kalan son metrekareye bir masa kondurulmak suretiyle yerimiz ayarlandı. Her tarafını her daim düşman kuşatmış memleketimiz gibi, bizim de üç yanımız yeni gelenlerle birlikte giderek uzayan masalarla çevriliydi. Tek dostumuz gibi algıladığımız duvara sırtımızı yasladık. Garson kadehlerimizin rengini beyaza döndüren hareketi yaptıktan sonra da kendimizi sirk çadırında hissetme modundan ağır ağır çıkıp, muhabbet etmeye başladık.

* * *

İki eski dostun sohbetlerinde olduğu gibi doğal olarak konuşmamız mantıklı bir akış izlemiyordu. Misal,

birimizin Hadise'nin poposuyla ilgili tartışmadan bahsetmesine diğeri bahçesine aldığı limon ağacını anlatarak karşılık veriyor, arkasından dünya güneşin etrafında sahiden dönüyor mu acaba gibi bir soru gelebiliyordu. Etrafımızı çeviren ve ikinci kadehten sonra gözümüze "ılımlı düşman" olarak gözükmeye başlayan masalarda ise çoğu bankacı tipli insanlar seçim sonuçlarının analizini yapıyordu. Dakikalarca konuştuktan sonra vardıkları sonuç gerçekten çok derin oluyordu: "AKP'nin oyları düştü, CHP kıyı şehirlerini aldı..." Lafı biri bitiriyor öteki başlıyordu ve dört işlemleri bilmenin haklı gururuyla aynı şeyi söylüyordu: "AKP'nin oyları düştü..."

Vatoz da ben de bu tarz gruplarla, üstelik kafaları güzelken muhatap olmanın dönüşü olmayan bir yola girmek olduğunu bildiğimiz için, ağızımızdan siyasetle ilgili laf çıkmamasına inanılmaz ihtimam gösteriyorduk. Ancak düşman her zamanki gibi beklemediğimiz yerden vurdu.

Kaçıncı kadehteydik bilmiyorum, Vatoz son zamanlarda yeniden şiir okumaya başladığını söyledi. Sonra hâlâ takip etmeye çalıştığımız ve sayıları giderek azalan birkaç şairden konuştuk. Vatoz, "yeniden şiir okumaya başlayınca anladım ki yaşayan en büyük Türk şairi hâlâ İsmet Özel kardeşim, kim ne derse desin" dedi. Benim sessiz kalmamı onaylama olarak algılayıp devam etti: "Geçen ay Beyoğlu'nda yine böyle kalabalık bir yerde arkadaşlarla oturuyordum. Yan masada kadınlı erkekli bir grup şiir üzerine konuşmaya başladı. Hepsi İsmet Özel hayranı olduğunu söyleyip sonra 'şiirleri harika ama yazdıklarına, düşüncelerine asla katılmıyorum, o ayrı o ayrı' diyordu. Bu arızalı muhabbeti başkalarından da duyuyorum, sinirim bozuluyor. Bu nasıl bir mantık yahu? Bir adamın yazdığı şiirlerle yazılarını, ideolojisini böyle ayırabilir misin? Çünkü o zaman o şairin ruh hastası olması gerekir. Ya da daha doğrusu bunu diyenler herhalde ruh hastası..."

Kendini kaptırıp, epey bağırarak konuşmuştu. "Rica ederim arkadaşım, adı üstünde endişeli modernler onlar, vardır bir endişeleri" dedim. İşte "düşman" tam bu esnada masamıza yancı yazıldı. Vatoz'un söylediklerini yan masadan baştan sonra dinlemişti, sandalyesi elinde oturmak için izin istiyordu. Asıl vahimi düşman genç ve güzel bir kadın kılığındaydı.

* * *

Masamıza oturmasından itibaren geçen yaklaşık yarım saatlik süre boyunca mevzua hiç dahil olmadım, zaten kimse de fikrimi sormadı.

Sonuçta İsmet Özel konusunda kesinlikle aynı fikirde olduklarını anlayıp, kan dökülmesi ihtimali olmadığına kanaat getirince rakımı dipledım. Vatoz'a cep telefonundan "sevgili imge gerillası, seni kaderinle baş başa bırakıyorum" diye mesaj çektim. Telefonu mesajı aldığına dair o iğrenç seslerden birini çıkarınca da masadan kalktım.

Gecenin adamı ürperten ayazında ben yalnız bir kovboyum hüznüyle Taksim'e doğru yürürken cep telefonum titreşti. Kadim dostumdan gelen mesajda İsmet Özel'den şu dizeler yazılıydı: "Yaşamaktan başka özür bulamayınca aşka / Sonuçları bir bir gözden geçiriyorum."

Yanlış numara

Demiray Oral 10.04.2009

O gün öğleden sonra ev telefonum çaldığında, bir gazeteden “Obama’nın ziyaretindeki 20 bin fersah” konulu makaleyi okuyordum. Telefonu açtım ve daha “alo” sesi çıkarır çıkarmaz diğer uçtaki adam “Doktor Ö. lütfen” dedi. Yanlış numara olduğunu belirtip kapattım. Aradan yarım saat kadar geçti. Bir başka gazetede “Obama ziyaretinin en hakiki 9 sonucu” konulu yazıyla cebelleşirken ortalığı yine dürü-dürü-dürü sesi kapladı. Ahizeyi kaldırdım. Bu kez bir kadın vardı öbür uçta ama talebi aynıydı: “Doktor Ö. ile mi görüşüyorum?” Sadece “yanlış” deyip kapattım. Daha yerime oturmadan yeniden aradı. Kadın, “yanlış olan ne” kıvamında hafif tertip fırçaladı. “Beyefendi, bu numaradan daha dün görüştüm doktor beyle, siz kimsiniz?..” İçimden “valla dün hasta muayene ettiğimi, evlere tansiyon ölçmeye gittiğimi hatırlamıyorum” demek geldi. Sabır çektim. Geçmişteki engin tecrübelerimden ortada bir zincirleme numara kazası olabileceğini sezip, ön almak için klasik soruyu sordum: “Burası ev hanımefendi... Siz hangi numarayı şey etmişsiniz?” Durum anlaşıldı. Çift yumurta ikizi numaraların yanlış düşmesi olayı. Muhitimize yeni taşınan Dr. Ö’nün telefonu ile benimki tamamen aynı rakamlara sahip ama onunkinin son iki rakamı benimkinin falan filan yani... Sorun tatlıya bağlandı. Ama bu kadın benim yanlış numara sorunsalımıyla ilgili PR faaliyeti yürütmeyeceğine göre aramalar devam edecekti. Ve ben “aşağıdakilerden hangisi Obama’nın ziyaretinden çıkan sonuçlardan değildir” konulu yazıları asla bitiremeyecektim. Model ortaklık aşkına derhal telefonu fişten çektim.

Kanepedeki şahane yerimi aldıktan sonra telefon marifetiyle başıma gelenleri hatırlayıp derin düşüncelere daldım. Çünkü yaklaşık 10 yılda bir yanlış numara vasıtasıyla sağlık sektörüyle tuhaf ilişkiler kurmak zorunda bırakılmıştım. Acaba kaderimle ilgili bir mesaj veriliyordu da ben mi ısrarla almamakta direniyordum?

İlk facia Moda’daki öğrenci evinde vuku bulmuştu. Henüz cep telefonu denen cihazın olmadığı o yıllarda evimizin telefonu günde en az 15-20 kere olur olmaz zamanlarda çalardı.

Karşıdaki ses kimi zaman “alo X hastanesi mi?” kimi zaman da direkt olarak “bilmem kaç numaralı odayı bağlar mısınız” derdi.

Yine aynı, çift yumurta ikizi telefon numaraları durumu sizin anlayacağınız. Ancak aranan yer o semtin en işlek özel hastanelerinden biri olunca bir süre sonra sıdkımız sıyrılmaya başlamıştı. Çünkü sabahın 5’inde de çalıyordu telefon, çok hassas bir muhabbetin en kritik yerinde de. Üstelik arayanlar hasta yakını olduğu için ısrarcıydı. Kapatıp bir daha arıyorlardı. Sonra bir daha... Ve o hastane yerine sürekli bizim ev düşüyordu.

Sınav döneminde, günlerce uykusuz kaldıktan sonra bir gece kış uykusuna yatmışken sabahın köründe telefon ısrarla çalmış ve karşımdaki ses yine “bilmem kaç numaralı odayı bağlar mısınız” deyince kontrolümü kaybetmiştim. Öteki uçtaki adamın bir daha aramaması için gayet sakın bir sesle cevap verip, o odadaki hastanın taburcu olduğunu söylemiştim. Adam “nasıl olur ama bacağı kırılmıştı” gibi bir şeyler demişti. Bunun üzerine “röntgenler karışmış, kırık yokmuş hastanız gitti” karşılığını vermiştim ve bilinçaltında Türk filmi destekli bu yalan sayesinde adam bir daha aramamıştı. Şimdi düşününce yaptığının feci bir şey olduğunu kabul ediyorum ama inanın bana o anki ruh halimle aklıma gelenlerden en zararsızı buydu. O evde yaşadığımız “X hastanesi mi?” muhabbeti değişik hikâyelerle taşınana kadar sürdü. Hatta bazen peş peşe gelen telefonlar nedeniyle buhran geçirip intikam için biz de hastaneyi arardık ve kendimizi sorardık: “Alo Demiray’la

görüŖebilir miyim" Ŗeklinde. Biliyorum salakça ama gerçek bu.

Telefon marifetiyle sağlık sektörüne itilmem daha sonra oturduğum Topağacı'nda da sürdü. Bu kez evimin ısrarla bir ilaç deposu olduğunu iddia eden eczanelerden arıyorlardı. İnanın bana her tür kalfayla konuŖtum. İlaç sipariŖleri almaya zorlandım. Farmakoloji ihtisası yaptım. Rahata ermem o yıl patlak veren ekonomik kriz nedeniyle ilaç deposunun batmasıyla oldu ancak.

İŖte tüm bunlardan sonra Ŗimdi de "doktor Ö." olmam isteniyor. Yoo bu kadarı da fazla artık... Konunun, kaderimle ilgili mesaj mı veriliyor yoksa gibi metafizik boyutunu atlayıp sadede gelmek istiyorum. Ve yüksek müsaadenizle köŖemi kiŖisel amaçlı kullanıp muhitimize yeni taŖınan doktor Ö'ye sesleniyorum.

Bak arkadaşım, nasıl olsa seni de ben diye arıyorlardır. Bu işin tek çözümü bir an önce numaranı iptal ettirip baŖka bir numara alman. Ben yapamam çünkü benim telefonum ev sahibi üzerine kayıtlı. Böylesi herkes açısından daha sağlıklı olacak inan bana. Çünkü geçmiŖte yaptıklarımın anlayacağıın gibi ben pis bir adamım. Sonuçta Hipokrat yemini de etmiŖliėim yok hatırladığım kadarıyla. Yani demem o ki, aramalar devam ederse telefonda reçete yazmaya filan baŖlayabilirim. Sonra söylemedi deme!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arŖiv bağlantısı)

Herkesin kâbusu kendine

Demiray Oral 14.04.2009

Kanepede oturmuŖ öylece duruyordum. Evin önünden geçen okulu kırmıŖ öğrencilerin neŖeli sesleri aralık pencereden içeri doluyordu. Bu, saatin dokuzu biraz geçtiğini gösteriyordu. Dört numaralı kedi Cadı bir süre paçalarımın sürtünüp yeterli miktarda tüy bıraktıktan sonra zıplayıp yanıma oturdu. Birbirimize baktık. KeŖke kahve yapmayı bilseydin kızım dedim. Filtre mi, Türk kahvesi mi diye sormak yerine önce kocaman esnedi sonra yanında duran uzaktan komutana bir pati attı ve televizyon açıldı. Yeni Ergenekon operasyonundan işte bu pati darbesiyle haberdar oldum. Cadı'ya Ŗükranlarımı sundum.

Hemen birkaç haber kanalını dolaŖtım. Aynı bilgi kırıntıları tekrarlanıyordu. Ve daha uzun süre "yayında kalmak" denen kutsal ruh adına tekrarlanmaya devam edecekti. Zaten tıpkı yerli diziler gibi birkaç bölüm seyretilip ana senaryoyu kavradıktan sonra pek bir Ŗey kaçırmaya ihtimali olmadığını biliyordum. O sırada cep cihazım titreŖti. Tanımadığım bir numara olduğunu görüncü yine bir banka, kredi kartlarımı sevelim, sayalım, asgari borcumuzu gününde yatıralım konulu panel düzenleyecek sanıp açmadım. Ancak telefonum yeniden titreŖmeye baŖlayınca bu kez alo dedim. Yok, banka değildi muhatabım, bir radyoydu. Radyo mu? Evet, bir radyo benden Ergenekon operasyonu ile ilgili canlı yayında telefonda yorum yapmamı istiyordu. Aklımdan ilk geçen bunun bizim elemanların bir marifeti olduğuydu. Telefondaki nazik sese, bana biraz zaman verir misiniz deyip, radyodan yayını dinlemeye karar verdim. Gerçekten de doğruydı. Bir ton mühim insan bağlantı yapıp meŖrebine göre konuŖuyordu.

Aldı beni bir telaş. En fazla 5-10 dakika sonra yeniden arayacaklardı. Oysa söyleyecek enteresan hiçbir şeyim yoktu. Önce kâğıt kalem alıp bir şeyler not etmeyi düşündüm. Aklıma hiçbir şey gelmeyince, acaba kanallarda konuşan akli başında birileri varsa kopya mı çeksem diye düşündüm. Sonra hepsinden vazgeçip telefonumu kapatmaya karar verdim. Ama kapatmadım.

İki telefon arasında geçen bu süre içinde bir tek kedimin patisi sayesinde öğrendiğim bir konuyla ilgili yorum yapmamın salakça olacağını düşünemedim. Egom tarafından ele geçirilmiş, 15 dakikalık meşhur olma hakkımın bir bölümünü kullanmak istiyordum.

İnsanın doğru dürüst dostları olması işte bunun için gerekli ey ahali. Yüksek yorumlarımı talep eden radyodan telefon beklerken kapı çaldı ve Vatoz karşımdaydı. Hemen heyecanla çıkan kısmın özetini ona anlattım. Beni şöyle bir süzdükten sonra "bunu yapmama hakkın olduğunu biliyorsun değil mi, hatta yapmaman gerekiyor" dedi. O an sanki bir kâbustan uyanmaya başlar gibi oldum. Ama gözüm, kulağım hâlâ telefondaydı. Kadim dostum, bütünüyle şüphede olduğumu görünce, yıllarca ona anlattığım televizyon maceralarımı hatırlattı bana. Silivri'den kalkıp 10 dakika ekranda görünmek için gecenin bir vakti İstanbul'a gelen akademisyenler, günün 24 saati kendisini bağlantı yapmak için arayabileceğimizi söyleyen bilim adamları, canlı yayına çıkmak için fizana bile gitmeye razı medya insanları. Hatta bu bile yetmezdi de haber merkezlerinde bir dolap olsun, içinde doğuştan yorumcu olan farklı alanlardan birileri yaşasın ve bir olay patlayınca dolaptan çıkarıp masaya oturtalım fantezisi kurardım. Hepsini bir bir kafama kaktı.

Birazdan telefonum çaldı. (Duymama ihtimalimi sıfırlamak için telefonumu titreşimden zil sesine geçirmiştım.) Vatoz, Amerikan filmlerinde hayatının kararını verecek adama "yapabilirsin" diyen arkadaşı gibi baktı. Ben de açtım telefonu ve yaptım.

Beni büyük bir kâbustan kurtarmasına duyduğum minnetle kadim dostuma sert bir kahve hazırladım. Sonra, sen sabah sabah boşuna gelmezsin, ne oldu diye sordum. Kendisinin de dün gece çok acayip bir rüya, daha doğrusu kâbus gördüğünü söyledi. Anlatmak için yanıp tutuşuyordu. Zaten arkadaş haftanın yedi gecesini ve öğle uykularında sektirmeden kâbus görürdü. O sırada kendisine çok taze borçlu olduğum için asla yapmayacağım bir şeyi yapıp, anlatabileceğini söyledim. Hemen başladı.

"Bir televizyon stüdyosunda adamın biri kafama saç ekliyor ısrarla. Var mısın Yok musun'daki gibi. Kel kafamdan foşur foşur saç fışkırmaya başlıyor. İğrenç bir tip oluyorum. Direnmek istiyorum ama o sırada bir bakıyorum saç eken adam kırmızı içip çiğ et yiyerek büyüyen bir Alperen değil mi? Acayip tırsıyorum. Adam yeni çıkan saçlarımı limon suyuyla tarayıp arkaya yapıştırıyor, korkudan bırak dağınık kalsın diyemiyorum. Oradan ağlayarak kaçarken bu kez karşıma Zeki Sezer çıkıyor. O da ağlıyor. Birbirimize sarılıp birlikte ağlamaya başlıyoruz. Derken..."

Vatoz devam ederken bir ve iki numaralı kedilerle aynı anda uykuya daldım Uyandığımda o da uyku âlemindeydi. Sanırım öğlen 14.30 seansı kâbusunu görüyordu.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TV'deki komutan, bandodaki çocuk

Demiray Oral 17.04.2009

Okul bahçesinde 23 Nisan'a hazırlanan öğrenci bandosu bininci kez aynı marşı çalma teşebbüsünde hüsrana uğrarken, televizyonda komutan konuşmaya başlıyordu.

Genelkurmay bizim gazeteyi akredite etmemişti ama ben sağlam yere akredite olmuş durumdaydım. Ayıptır söylemesi önümdeki sehpa da çeşit çeşit anne börekleri vardı. Çay bardağım hiç boş kalmıyordu. Ara sıra uyarıyordu Vatoz'un annesi, "hadi sıcak sıcak yiyin böreklerinizi" şeklinde.

Okul bandosu olmadı baştan yapıp, yeni bir marş girişiminde bulunuyordu. Yok, yine olmuyordu. Başlarındaki öğretmen oynatmanın eşliğinde, elindeki mikrofonla komut vermeyi bırakıp çocuklara saydırıyordu. "Oğlum, eşek oğlum... Dikkat etsene biraz..." Aklıma lisede milli güvenlik derslerine giren yüzbaşı gelmişti. O da ara sıra "eşek oğlum" diye severdi bizi. Vatoz doğal olarak itiraz edip, derslere girenin yüzbaşı olamayacağını söyledi. Uzatmasın diye "itiraf ediyorum, kısa dönem çavuştu bizim milli güvenlik hocası, ben hava atmak için yüzbaşı yaptım onu" dedim.

Ekrandaki komutan demokrasi, anayasa, ikincil kimlik, Türkiyeli diyordu. Mühim insanlardan seri alıntılar yapıp "analitik bakış açılı gerçek entelektüel asker" olduğunu dosta düşmana gösteriyordu.

Üstelik bunların üstüne bir de görüşlerinin "tartışılabilir" olduğunu söylemez mi... Bu açılım Vatoz'u çok duygulandırmıştı. Gözlerinde biriken birkaç damla yaşı bana çaktırmadan sildi.

Bandonun provası, komutanın konuşması bitti. Ekrana çıkan gazetecilerin çoğu mutlu, mesuttu. "Ne kadar da bilimseldi konuşması değil mi? Peki ya üslup... Yumuşacıktı üslup vallahi..." muhabbetleri çevriliyordu.

23 Nisan provasından kurtulan çocuklardan biri Vatoz'un yeğeniydi. Güneş altında talim yapmaktan yanakları al al, suratı iki karış girdi eve. Bandodan çıkmak istediğini söyleyince de kıyamet koptu. Çünkü daha iki gün önce, 23 Nisan'da şiir okuyacaklar arasından çıkıp bandoya girmek istemiş ve ailesi yalvar yakar kabul ettirmişti öğretmenlere.

Başka seçeneği olup olmadığını sordum. Hayır, yokmuş. Ya şiir ezberlenecek, ya bandoya girip uygun adım yürünecek.

Keşke şiir grubunda kalsaydın gibi bir şeyler söylememle Vatoz girdi araya. "Sen Kuvayı Milliye Destanı'nı filan ezberlettiklerini sanıyorsun herhalde, istersen getireyim verdikleri şiirleri" dedi. Bu sırada yeğeni koridorda annesiyle kavga ediyordu. Tartışmanın sonunda "şiir de okumıycam, bandoda da yürümiycem" işte diye her an ağlama aşamasına geçme tehdidi içeren ses tonuyla bağırdı.

Şu işe bak yahu, hesapta çocuk bayramı diye söylendik biz de. Çocukların hiçbir şey hissetmedikleri şiirleri avaz avaz okumak zorunda kaldıkları, saçma sapan merasimlere katılmak için günlerce uğraştıkları ve karşılığında büyüklerin cuma veya pazartesiye denk gelse de hafta sonuyla birleştirip bir yerlere kaçsak diye bekledikleri bir gün.

Sonuçta ufaklığın derdine derman olamadık elbette. Böyle büyünür bu topraklarda şeklinde sırtını sıvazlayıp olay mahallinden uzaklaştık.

Ertesi gün, komutanın konuşmasıyla ilgili olarak gazetelerde pehlivan tefrikası halinde süreceği anlaşılan yorumları okurken anladım ki meğer o tarafta da hava milli güvenlik dersi kıvamındaymış. Komutan salona girince, gazeteci tayfasının çoğu içtima için ayağa kalkıp hazırola geçmiş.

Artık, yıllardır yasaklı olduğu için peygamber ocağının kapısından giremeyen gazetecinin davet alınca heyecandan geceyi uykusuz geçirmesini mi ararsınız, yoksa çok bilim adamı adı geçtiği için konuşmanın doğal olarak bilimsel olduğu yorumunu yapanlar mı, siz bilirsiniz... Hepsi mevcuttu köşelerde. Okul bandosundaki öğrenciler ise yine talimdeydi.

O esnada Vatoz aradı. Bir çırpıda olan biteni anlattı. O sabah yeğeni yine bando çalışmasına katılmış. Yürüme konusunda pek başarılı olamadığı ve hafif tombik bir çocuk olduğu için bu kez ona kocaman bir davul vermişler. Sonra ne olmuşsa olmuş, çocukları "eşek oğlum" diye seven o öğretmen bizimkine kızıp önce "sen büyüyünce askerde ne yapıcaksın" şeklinde fırça kaymış, ardından da herhalde askerliğe hazırlama gayesiyle davulun tokmağıyla avucuna bir tane yapıştırmış. Vatoz telefonda, "şimdi okula gidip bu işin hesabını sorucam" derken ufaklık arka planda hayatta yapmayacağı şeyler listesine bir ek yapmış, ağlayarak tüm gücüyle haykırıyordu: "Şiir de okumıycam, davul da çalmıycam, askere de gitmiycem işte..."

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Farz et ki bir rüyaydı

Demiray Oral 21.04.2009

Arabayla Balıkesir'den İstanbul'a doğru gidiyordum. Susurluk'a yaklaşırken, şahane tost-ayran uğruna Bandırma feribotunu kaçırma riskini alsam mı almasam mı diye mühim bir hesaplaşma içindeydim. Ama daha yol kenarındaki ilk köpüklü ayran tabelasını görmemle birlikte fazla zorlamaya gerek yok deyip, homini gırtlaktan yana karar verdim.

Ergenekon'un selefi olan ilçeye girerken bir yandan da son günlerde olan biteni düşünüyordum. Susurluk olayı iktidardaki Refah Partisi'ne karşı mücadeleye dönüştürülüp gümlenmişti, şimdi de Ergenekon AKP karşıtlığına tahvil ediliyordu. Birileri işini iyi biliyordu gerçekten. Türkan Saylan ve ÇYDD örneği toplumda Ergenekon

soruşturmasına olan inancı yok etmek için uygulanabilecek en şahane halkla ilişkiler faaliyetlerinden biriydi.

Susurluk'un nüfusunu gösteren mavi tabelanın yanından geçtikten sonra önüme malum kazadaki kırmızı kamyonun bir benzeri çıktı. Arkasındaki yazı ise adeta kafamdaki karamsar sorulara katalizör etkisi yaratsın diye yazılmıştı: "Farzet ki bir rüyaydı."

Asap bozucu kamyonu ilk fırsatta solladım. Çocukluğumdan beri gittiğim, ilçenin içindeki eski dinlenme tesisine gidip tost-ayran fantezimi gerçekleştirdim.

Sonra yol boyunca düşündüm. İslamcısı, kemalisti, solcusu, askeri hemen herkes Ergenekon vasıtasıyla kendi hesabını görmeye çalışıyordu bu memlekette. Kafalar şöyle çalışıyordu:

Laikler: AKP gitsin de nasıl giderse gitsin. Gerekirse darbeyle gitsin.

İslamcılar: Laik-kemalistleri yıpratmak, 28 Şubat'ın rövanşını almak amacına giden yolda her araç mubahtır. Her türlü iftira itina ile atılır.

Solcular: Ben darbecinin 27 Mayısçı gibi olanını severim.

Askerler: Ergenekon yoktur sathı müdafaa vardır, o sath bütün vatandır.

Bütün bu grupların hesap görme konusunda ortak oldukları kesim ise özgürlükçü-demokratlar. Sayıca az ama etkili olan bu gruptakilere diğer bütün gruplar acımasızca saldırıyor. İş bazen öyle komik noktalara geliyor ki, misal Ahmet Altan'ın Doğan grubunda "Baba Beni Okula Gönder" kampanyasını organize eden Tijen Mergen'in gözüaltına alınmasını eleştiren satırları bir gazetede manşet olabiliyor. Neymiş Ahmet Altan yazısıyla şaşırtmış. Neden şaşırtmış? Çünkü savcı ve polise "Ergenekon'u Ergenekon'a benzeyerek mi çözeceksiniz? İki hukuksuzluktan birini seçemeyiz" diye seslenmiş.

Hakaret gibi bir şey bu yahu. Düşünsenize Ahmet Altan bir insanın hakkını savunduğu için manşet oluyor memlekette.

En hafif deyimle, bu derece uzaylılar yani. Sanki Altan veya benzer fikirdeki kalemler şimdiye dek farklı bir şey savunmuş. Sanki Ergenekon denen şeyle mücadelenin temelinde her türlü hukuksuzluğa; yasa dışı, demokrasi dışı her türlü arayışa karşı çıkmak yokmuş gibi...

Bandırma feribotuyla İstanbul'a doğru yol alırken hemen arkamdaki koltuklarda oturan 60'lı yaşlarının sonlarındaki iki hanımefendi konuşuyordu. Mevzu malum konuya gelince tutuklanan rektörleri kastederek "Ülkede münevver kalmadı vallahi, olacak iş mi, değil..." minvalinde söylendiler. Başta söylediğim, Ergenekon soruşturmasına olan inancı yok etmek için uygulanan şahane halka ilişkiler faaliyetinin sonuçları yani.

Yol boyunca *Sözcü* gazetesi tadında dinlemek zorunda kaldığım o hanımefendilere dönüp şöyle demek istedim. Pardon ama siz bu memlekette içinde üniversitenin olmadığı bir darbe hatırlıyor musunuz? Hadi 27

Mayıs'tan örnek vermeyeyim ayrılar iyice kabarmasın. Ama o pek nefret ettiğiniz 12 Eylül'ü bir düşünün bakalım. Diyelim ki 1980 yılının başlarındayız. Savcılar bir darbe teşebbüsüne karşı harekete geçti. Başta Profesör Orhan Aldıkaçtı ve İhsan Doğramacı olmak üzere bazı hocalar gözaltına alındı. Gerekçe, darbecilerle ortak hareket etmek. Şu anki vaziyet işte öyle bir şey. Neden dersiniz hatırlatırım. 12 Eylül darbesinden hemen sonra Kenan Evren televizyona çıkıp üç yıl sonra seçime gidileceğini seçim ve siyasi partiler kanununun değişeceğini, derhal yeni anayasa yapılacağını, üniversitelerin YÖK'le düzene sokulacağını bir bir açıklamıştı. Yani darbeciler, 12 Eylül'den önce çoktan hocalarla fikir teatisine başlamıştı. Gemide dönüp iki hanıma söyleyememiştım, şimdi yaptım iyi geldi.

Satırlarıma Ergenekon'un sulandırılması çabalarıyla ilgili çok mühim bir ikazla son vermek istiyorum. Pazar günü gazetede okudum. Ergenekon soruşturmasını protesto için Anıtkabir'e yapılan yürüyüşe bir dönemin efsane siyasetçisi Esat Kıratlıoğlu da katılmış. Aradan geçen yıllardan sonra son saç modeli nasıl, bilmiyorum ama ben yine de ikaz etmek istedim. Sonra söylemedi demeyin.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türk çocuklar, Kürt çocuklar, şair çocuklar

Demiray Oral 24.04.2009

"Çocuklar benim ahabım, arkadaşlarım" diyen bir bilge Yaşar Kemal. Dün, 23 Nisan vesilesiyle 9 yaşındaki Helin Zeynep Miser'le yaptığı şahane röportajı *Radikal*'in verdiği ekte okudum. Bayram sabahı televizyon karşısına oturmuş Resmî Gazete sıkıntısı veren törenleri izlerken, buz gibi limon kolonyası etkisi yaptı sözleri.

"Biz şu anda dünyadaki uygar ülkelerden daha az uygarız. Onun için çocuklara bunu söylemiyorlar. Oysa çocuklara söylemeli esas bunu, büyüdülerinde şaşırmasınlar" diyor büyük yazar. Bu en büyük yalanı deşifre ettikten sonra lafı 23 Nisan'ı cezaevinde geçiren Kürt çocuklarına getiriyor. "Polise taş attıkları için çocuklar tutuklanıyor. Bugünkü yöneticiler işine gelmediği zaman çocukları da hapsediyor. Çocukları hapsedmesinler diye, 'Çocuklar bu işlerle uğraşmayın' demekten başka bir şey gelmiyor elimden. Ayıp oluyor bu da çok; çocukları küçümsemek oluyor (...) Benim için çocuk, çocuk değildir, bizim gibi insandır."

XXX

İstanbul'daki çocuklar bu 23 Nisan'da garip hareketler yapıp, tuhaf şiirler okumaktan kurtuldu yağmur sayesinde. Ama Diyarbakır'daki çocuklar bayram hediyesi kontenjanından hapis cezası almaktan kurtulamadılar. Polise taş attıkları için örgüt üyeliği ve örgüt propagandası suçlamasıyla yargılanan altı çocuktan biri yedi yıl, üçü altı yıl, ikisi on ay ceza aldı.

En tahammül ötesi olan durum ise bu çocukların tıpkı yetişkinler gibi Terörle Mücadele Yasası'na göre yargılanıyor olmaları. Yani polise taş atan veya slogan atan çocukla silahlanıp dağa çıkanı adaletin o şaşmaz terazisi aynı kefeye koyuyor. Aydınlar bir süredir "Çocuklar İçin Adalet İstiyoruz" grubu adıyla bu düzenlemenin değişmesi için uğraşıp didiniyor ama maşallah yüce Meclis'ten tık yok.

Düşünüyorum, düşünüyorum içinden çıkamıyorum bu işin. Hadi adalet, vicdan filan umurunda değil bu memleketi yönetenlerin. Ama en azından devlete karşı potansiyel düşman yetiştirme endişesiyle bir şeyler yapar insan yahu. Bugün okulda olmak yerine, cezaevinde yatan bu çocuklar herhalde üç beş sene sonra "vatan sağolsun" deyip yaşadıklarını unutuvermeyecek. Olacağı şu. Tıpkı 12 Eylül sonrasında Diyarbakır Cezaevi'nde PKK'nın serpilmesini sağlayan süreç gibi, bu gidişle ileride de bilmem kaçınıcı Kürt isyanı ne yazık ki bu çocuklar üzerinden anlatılacak.

Ama nedense bu durum bir türlü idrak edilemiyor. Artık kavrama güçlüğü mü var devletin, niyeti mi yok ona siz karar verin. Bu idrak meselesinin en şahane örneği de önceki gün altı çocuğa hapis cezası veren Diyarbakır 6. Ceza Mahkemesi'nde yaşanmış zaten. Çocukların avukatları duruşmada, "Bayramda çocuklar devlet büyüklerinin makamına otururlar. Bugün yargılanan bu çocuklar da mahkeme heyetinin yerine otursa heyete ne ceza verirler" sorusunu yöneltmişler. Mahkeme başkanı bu soruya, "Çocukların bize ceza vereceklerini düşünmüyoruz" diye cevaplamış.

Tabii emin olun öyle yaparlar, içeriden çıkınca bayramlarda elinizi öpmeye gelirler hatta !

XXX

Dedim ya düşün, düşün bir türlü çıkamıyorum bu işin içinden. Asabım iyice bozulunca da açıyorum başucumda duran kitaplardan birini, avuç içlerinde taş izi bulunmaktan suçlu bulunup, bayramı demir parmaklıklar arasında geçiren yaklaşık 500 çocuğa ithafen "Şair Çocuklar"ı okuyorum:

"Rüzgâr eser, rüzgârın basit hareketlerini basit bir şekilde anlarlar, rüzgârın ruhunu görürler, sonra bize dönüp bu ruhun yaptığı kahramanlıkları bir bir anlatırlar, büyükler anlatılanları dinleselerdi, oradaki metafiziği görebileceklerdi. Bazı çocuklar bunu yaparlar, onlar şair çocuklardır, hepsi şair olur mu bilemeyiz, ama Kürtlerin bir sözü var, rüzgârı gören Allah'ı görür diye, Allah'ın toparladığı cismin boşluğunu da, işte bunu gören çocuklara biz Esrârîler, kendi aramızda şair çocuklar diyoruz, şair çocukları gördüğümüzde biz onları kolluyoruz."*

* Ahmet Güntan – *Esrârîler* - YKY

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Urfalıyam ezelden vay...

Demiray Oral 28.04.2009

İlk günün sonunda "kahvaltı hariç sürekli kebab" diye özetlemiştim Urfa'yı not defterime ama sabah olunca işler değişti, benim tez çöktü. Çünkü acı bir tecrübeyle öğrendim ki bir başka başyapıtı da kuşbaşı ciğer. Buranın ve üstelik sabahları en çok yenen şeylerden biri.

Evet, anladığınız üzere Urfa'ya gittim sayın okur. Daha önce Mardin'i, Antep'i görmüşlüğüm vardı ama bu 1001 gece masallarından fırlamış şehre hiç yolum düşmemişti.

Olay şöyle gerçekleşti. Bir gece İstanbul'da yattım ve daha hava aydınlanmadan yanımda yatan kadın

tarafından kaldırılıp uçağa bindirildim, gözümü açtığımda Urfa'daydım.

Aslında uçaktan indiğimizde bile tam olarak uyanmamıştım. Ama yakında resmen açacağı harika restore edilmiş taş otel Manici'ye bizi davet eden arkadaşımız Mustafa'nın ikram ettiği çay beni anında ayılttı. Acayip sert bir çay içiyor adamlar. Yüzde yüz dem.

Tabii mirra ile tanışınca o sıkı çayın esamesinin bile okunmayacağını idrak ediyor insan. Mirra kısaca kahvenin özümüştü. Kahve fincanın içine bir yudumda içilecek kadar konuluyor. Ve tekilayı şat yapar gibi bir kerede götürüyorsun. Sabah iki tane çak, cin gibi olursun, kesinlikle patlamayan afyonun kalmaz.

Urfalıların bu sıralarda en çok övündükleri şeylerden biri kısa süre önce açılan uluslararası havaalanı. İkincisi ise yerel seçimde Erdoğan'a inat seçtikleri yeni belediye başkanı Fakıbaba. Gördüğüm kadarıyla en çok bozuldukları şey ise Fakıbaba'nın seçimden sonra bağımsızlığı bırakıp Saadet Partisi'ne intikal etmesi.

Orada bulunduğumuz cuma ve cumartesi günleri, tam da özel tim polisinin Hakkari'de 14 yaşındaki çocuğun kafasını kırmasını izleyen günlerdi. Bir akşamüstü tek başıma bedestendeki tarihî hanın avlusunda oturmuş demli çay ve mirra yuvarlıyordum. Etrafımdaki masalarda tamamı erkek üç farklı grup vardı. Lila rengi puşi bağlamış olanlar, bunlar Araplar. Siyah beyaz puşi takanlar, yani Kürtler. Bir de şehrin daha modern takılmaya çalışan gençleri. Çoğunluk domino oynuyordu. Lila puşi takmış adamların domino oynamaları tuhaf oluyor tabii. Her neyse, o sırada tıklım tıklım dolu avluda benim tek başıma çöktüğüm masaya üç Urfalı müsaade isteyip oturdu. Tütünlerini çıkarıp şahane sigaralar sardılar. Bana da ikram ettiler, anında kabul ettim. Bir yandan önümdeki gazetelere gözetiyor, bir yandan da anlayabildiğim kadarıyla onların Kürtçe-Türkçe karışık konuşmalarını dinliyordum. Bir süre sonra karşılıklı muhabbet başladı. Onlar en çok benim çocuğum olmamasına şaşırdılar. Hatta Urfa'nın meşhur Balıklı Göl'üne gidip adak adamamı tavsiye ettiler. Şaşkındılar çünkü, her birinin en az altı-yedi çocuğu vardı. Daha doğrusu bunlar erkek çocukların sayısıydı. Kızların sayısı da, varlığı da mühim değildi. Ben de onlara erkek çocuklarının sayısının çok olmasına neden bu kadar önem verdiklerini sordum. İçlerinden en yaşlı olanı, bizim gazetede kafası dipçikle parçalanmış çocuğu işaret edip, "kimi vurulur, kimi hastalanıp ölür, kimi toprağını terk edip büyük şehre göçer... ne kadar çok olsa o kadar iyidir işte" dedi.

Adak adamak için değil ama Balıklı Göl'e de gittik elbette. Burası Hz. İbrahim'in gölü olarak biliniyor. Hikâyesini hemen yanınızda bitip, "Kürtçe, Türkçe, İngilizce rehberlik yaparız abi" diyen Urfalı çocuklar anlatıyor. Hz. İbrahim o zamanlar tapılan putları kırınca Nemrut ve halkı onu alevler içindeki bu yere bir tepeden atıyor. Bunun üzerine Allah, "Odunlar balık, alevler su olsun" diyor. İbrahim böylece kurtuluyor. Göldeki yüzlerce balığı orada küçük tabaklarda satılan yemlerden alan turistler besliyor. Özlem doğal olarak eksiksiz bütün balıkları beslemek istediği için sanırım adamın tezgâhındaki yem tabaklarının hepsini aldı.

Urfa gerçekten etkileyici bir yer. Her ne kadar yeni yapılar tamamen betonarme ve çirkin olsa da şehir hâlâ özünü, dokusunu korumakta direniyor. Arnavutkaldırımlı küçük dar sokaklar, kimi yıkık dökük taş binalar ve evler, camiler, bizim gezdiğimiz çarşıdaki etkileyici kilise, içinde her şeyin satıldığı çarşı, kilimleri, kuyumcuları, başörtülü kadınları, işsiz güçsüz oturan erkekleri, nefis kebabları ve yemekleri, Kürdü, Arabı, Türkü ve hepsi acayip konuksever insanlarıyla tuhaf bir masal kenti duygusu uyandırıyor insanda.

Bunca methiye içinde tek sitemimi ise iptal olmama neden olan kuşbaşı ciğere gönderiyorum. Geceyi avludaki sıra gecesi yerine oteldeki tuvalette geçirmeme vesile olduğu için. Halim tıpkı Urfa türkülerindeki gibiydi, vay ki ne vay...

*Urfalıyam ezelden
Gönlüm geçmez güzelden vay
Göynümün gözü çıksın
Sevmez idim ezelden vay vay*

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Boğazın karşı tarafından...

Demiray Oral 01.05.2009

Bir dakika lütfen. Hem de İngilizce filan değil, bildiğimiz yerli, Türkçe bir, bir dakika.

Ne dedi Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ darbe iddiaları için: "TSK'nın kendi bünyesinde böyle bir sorun yoktur."

Ordunun böyle bir derdi yokmuş yani...

İşte bu nedenle bir dakika.

Çünkü benim bünyede kesinlikle böyle bir sorun mevcut.

Bu memleketin yeterince darbe görüp, yeterince arıza yapmış bir evladı olarak iki gündür acayip rahatsızım. Üstelik dün bakabildiğim gazetelerde hiç kimsenin bu mevzuda iki satır karalamadığını görünce daha da huzursuz oldum. İzah edeyim.

Ne diyor Başbuğ, emekli Oramiral Özden Örnek günlükleri ve bu çerçevede ordu içinde darbe hazırlığı olduğu iddiaları için?

"Önceki Genelkurmay Başkanı Büyükanıt 'Genelkurmay'ın elinde bu konuyla ilgili hiçbir belge yoktur' demişti. Ben de aynı cümleyi tekrarlıyorum. Dolayısıyla TSK'nın bünyesinde farklı düşüncede olan kimse barınamaz. Dolayısıyla TSK'nın kendi bünyesinde böyle bir sorunu yoktur. Dolayısıyla araştırma ve inceleme de yoktur."

Bünyesinde sorun yaşayanlar adına ben de şöyle diyorum dolayısıyla:

1- Türkiye tarihinde ilk kez bir darbe soruşturması yürütülürken ve bu ikinci iddianame ile dava haline dönüşmüşken, konunun en önemli tarafı olan TSK'nın bir numaralı ismi davanın ana iddiasıyla ilgili olarak "böyle bir şey yok" diyebilir mi? Derse asıl bu, yargı sürecine müdahalenin şahikası olmaz mı?

2- Üstelik önce bunları deyip sonra da arkasından, "Hukuk devleti miyiz? Saygı göstereceğiz, işimize geldiği zaman 'evet', işimize gelmediği zaman 'hayır' olmaz" demesini nasıl yorumlayacağız?

3- Günlüklerin Özden Örnek'in bilgisayarından çıktığı önce teknik inceleme sonucu belirlendi; sonra da ikinci iddianamede, "günlüklerin Özden Örnek'in bilgisayarından çıktığının sabit olduğu" ifadesi yer aldı. Yani teknik inceleme teyit edilmiş oldu.

Bu durum karşısında ordunun başındaki ismin "bizde böyle bir belge yok, internetten indirip belge muamelesi yapamayız" gibi bir gerekçeyle TSK içinde hiçbir inceleme yapılmadığını söylemesi normal midir? Hani hukuk devletiysek saygı gösterecektik?

4- Hatırlatmak isterim. Org. Başbuğ'un "TSK'nın böyle bir sorunu yok" demesinden sadece iki gün önce dönemin Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök, darbe iddiaları konusunda Ergenekon savcılarına tanık sıfatıyla sekiz saat süren bir ifade verdi.

5- Gizli tanık ve itirafçı ifadelerinin iddianamede yer almasını eleştiren Org. Başbuğ, üçüncü iddianame açıklandığında göreceğimiz Hilmi Özkök'ün ifadeleri darbe iddialarını ve Örnek günlüklerini doğrularsa ne yapacak merakla bekliyorum.

6- Genelkurmay Başkanlığı koltuğunda oturan ismin, Ergenekon davasının temel dayanağı olan Özden Örnek günlüklerine inanmadığını söylemesi hukuka ve temsil ettiği pozisyona aykırı değil midir?

Başbuğ'un toplantısı sırasında anlı şanlı gazeteciler arasından bunları soran çıkar diye bekledim durdum. Ama neredeyse lafı komutanın yükselen burcuna getirmeye yaklaşanlar oldu da bu mevzuda tık çıkmadı.

Şimdi gel de eski Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt'ın şu sözlerine hak verme: "Sen söyle, bu medyayla darbe olur mu Mustafa Balbay?"

Boğazın karşı tarafından arz ederim!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Elmalar ve devrim

Demiray Oral 05.05.2009

Her şey birden bire oldu. Kütüphanede bahar temizliğine giriş aşamasındaydım.

Üstelik bu kez işe senelerdir el sürülmediği için bir tür dokunulmazlık kazanmış kitaplardan başlamıştım. İlk sayfalarına yazılmış notlara takılmadan, içlerinden düşen kâğıtları okuyup mazi kalbimde yaradır filan yapmadan tasnif ve temizlik işini azimle götürüyordum.

Kapı çaldı. Elimdeki kitaplarla gittim açtım. Osman her sabah olduğu gibi ekmek ve gazeteleri getirmişti. Kitapları görünce, geçenlerde benden ilkokuldaki oğlu için istediği resimli masal kitapları olduğunu sanıp almaya davrandı.

Oysa kucağımdakiler Sosyalizmin Alfabetesi ve dostları türünden neşriyattı.

Yani masal olup olmadıkları size kalmış ama kesinlikle resimli olmayan kitaplardı.

Bir kez daha söz verdim Osman'a, "kütüphaneye giriştim bir kere, merak etme mutlaka senin ufaklığı da bir şeyler çıkar."

Kütüphanenin önünde oturup gazetelerin birinci sayfalarına göz attım. Bizim gazetede Nabi Yağcı'nın ilk yazısının anonsuyla karşılaşınca, biraz önce dokunulmazlığı olan kitaplar arasında gözüme çarpan bir kitabı aramaya başladım hemen. "Sorgu" adlı kitap dönemin TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu takma isimli Nabi Yağcı ile TİP Başkanı Nihat Sargın'ın Türkiye Birleşik Komünist Partisi'ni kurup memlekete döndükleri 1988 yılına aitti. İkisi de cezaevindeydi o sıralar.

Hey gidi günler ruh haline teslim olmuş bir halde, kitap kapağında yer alan 31 yıl önceki bıyıklı Haydar Kutlu fotoğrafına bakıp, üniversite yıllarımı yâd ettim.

Sayfalarını karıştırırken içinden düşen kâğıtlardan birinde benim el yazımla şöyle bir notla karşılaştım: "Ayın devrimcisi: Kimsesiz çocuklara elma dağıtarak dünyayı kökünden değiştiren D..."

Sanırım hazırlamaya çalıştığımız bir okul dergisi için aldığım kendimce esprili bir nottu bu. Mevzuu hemen hatırladım. Şimdi adını vermek belki doğru olmaz. Hızlı devrimcilik yıllarımızda okulda yeni tanıştığımız kız arkadaşımız D, bir gün bize Çocuk Esirgeme Kurumu'na gidip kimsesiz çocuklara elma dağıttığını anlatmıştı.

İyi hatırlıyorum, ben de dahil tüm elemanlar onunla önce epey eğlenmiş sonra da çocukların öyle elma dağıtarak değil ancak devrimle, toplu halde kurtarılabileceği yönünde arkadaşı sıkı sıkıya bilinçlendirmiştik.

Kızcağızın, "iyi de bu arada benim elma götürmemin ne sakıncası var" diyerek sergilediği sekter tavra da yoğun kahkaha efekti ile karşılık vermiştik.

Sonuç olarak biz dünyayı değiştirecektik arkadaşım, öyle kurtuluş yoktu tek başına elma yiyerek.

Bunları düşünürken Nabi Yağcı'nın ilk köşe yazısındaki şu satırlar çıktı karşıma. Adeta cuk otursun kontenjanından yazılmıştı: "Dünyayı tasvir etmek değil onu değiştirmek idealinin yanında görüyorum kendimi. Ama değiştirmeyi takıntı haline getirmek, değişeni görmeyi engelliyor. Oysa dünya bize rağmen değişiyor zaten."

Aynen böyle olmuştu işte. Hem de çocukluk filan değil kimilerinde hâlâ süren bir yetişkin hastalığı olarak. Değiştirmeyi takıntı haline getirmek, değişeni görmeyi engellemişti...

Kafamdaki yönetmenden gelen komutla, filmdeki flash-back bitti bugüne döndüm.

Elimdeki kitabın tozunu alıp takım arkadaşlarının yanına kaldırdım.

Gerçekten D'yi dergide "ayın devrimcisi" olarak afişe ettik mi hatırlayamadım.

Ama yine de her ihtimale karşı kendi adıma peşin peşin bir özür dilemeye karar verdim.

Sevgili D, facebook denen tuhaf yerde yuva arkadaşlarını arayıp bulanlardan değilim. O nedenle sana ulaşmak için tek mecra burası kalıyor.

Fazla söze, derin analizlere gerek yok. Hıyarlık etmişiz işte, kusura kalma.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Zihin jimnastikleri

Demiray Oral 12.05.2009

Kaygıya mahal yok. Öyle havuz problemi kıvamında değil, gayet sosyal jimnastikler yaptım zihnimde. Damsız da girilir, buyurun lütfen.

* Bizim gazeteyi dün uzaktan bayide görüp "Rakı, Balık..." diye başlayan manşeti okuduğumda "Budur işte..." dedim içimden. Sonunda Ahmet Altan darbeyi yaptı, hayatın içinden bir haberi manşete çaktı... sandım. Alt satırdaki roka mı, çoban salatası mı merakıyla gazeteyi alıp "ve el bombası" ifadesiyle karşılaşınca da dip yaptım... Meğer mühimmat balığı tutmuş balıkçılar memleket denizinden.

Toparlanınca bir de başlık uydurdum, kafiye olsun diye: "Rakı, balık ve mancınık" Söyleye, söyleye dolaştım sokaklarda.

* Hani Başbuğ komutan ani bir hareketle masanın altından boru çıkartıp sormuştu, "Boş lawları niye toprağa gömüyorlar" diye. Gerçi muhatabı biz değildik ama mantıklı bir soruydu. Öyle cevapsız, yetim kaldı sanmıştık bu soru. Ama öyle olmamış işte. Bazı amcalara da mantıklı gelmiş anlaşılan. "Hakkaten lan biz neden bunları toprağa gömüyorsunuz? Salla denize gitsin hepsini anasını satayım..." şeklinde sorgulamışlar kendilerini görüldüğü üzere.

* Normalde olmazdı ama denizden de bilumum silah ve mühimmat çıkınca Ömer Ulusoy'a empati yapma girişiminde bulundum. Hani şu Akdeniz Üniversitesi'nde öğrencilere rasgele ateş açan, alnının çatında kılıç dövmesi olan abi. Meğer garibin elindeki gaz tabancasıymış. Avukatı da derin bir savunma yapmış bunun üzerine. "Müvekkilim alnındaki dövme ve kazıttığı saçlarıyla itici görüldüğü için tipi nedeniyle cezaevinde yatıyor" demiş. Vicdanı olanlar elini oraya koyup söylesin, haksız mı adam? Ömer abinin elindeki su tabancası bile olsa yırtma şansı var mı? Sonra şu gaz tabancası olayı karizmayı sıfırlamadı mı şimdi? Çatışmanın en kritik yerinde, "bi saniye gazım bitti, doldurup gelicem" mi diyor yani?

* “Her aşkta en az on kişi vardır / Bunlar başka yabancılar ve tanıklardır” demiş Cemal Süreya.

Araklayıp, aynen bugüne uyarlıyorum ben de: “Her telefon görüşmesinde en az on kişi vardır / Bunlar kimliği meçhul şahıslardır”

* Şimdi de Deniz Feneri vesilesiyle bir arak. Bu kez aslına sadık kalarak:

“Hatırlarsanız Almanlar yenildi diye biz de yenilmiş sayılmıştık, şimdi de onlar yargıladı diye biz de yargılamış sayılıyor olabiliriz...” Barış Uygur / *Uykusuz*

* 8 Kasım 1982 tarihli *Hürriyet* gazetesi bir süredir masamda duruyor. Annemin evini taşırken kütüphanede buldum. 7 Kasım Pazar, 1982 Anayasası’nın halkoyuna sunulduğu tarih. Tabii aynı zamanda Kenan Evren’in Cumhurbaşkanlığı’nın oylandığı. Birinci sayfasının tepesinde bold karakterde kocaman “7. Cumhurbaşkanımız” yazan, altında da bir ressamın yaptırılmış Evren portresi bulunan bu şahane nüshayı, dönüp dönüp okuyorum.

Evren portresinin altında “Millet kabul dedi” başlığı var. Altındaki spot ise aynen şöyle: “İlk sonuç Ankara’nın Büyük Yağlı, Prikli ve Karpuz köylerinden alındı. 662 oydan 647’si ‘kabul’, 15’i ‘ret’ çıktı.” Yani gazete yapılırken ortada sadece üç köyden gelen sonuç var. Ama yazışları de haklı. Nasıl olsa sonuç baştan belli, çünkü “ret” oyu vermek yasak. Buna da en iyi örnek yine gazetedeki bir haberden: “Oylama için sandık başına giden ve ‘Ben ret oyu veriyorum. Siz de ret oyu verin’ diye bir konuşma yapan Başbakan Bülend Ulusu’nun koruma polislerinden Hasan Akşit gözaltına alındı.”

Boru değil, boş law değil Sayın Vaziyet okuru... O devirde bunu söylemek mangal gibi yürek isterdi vallahi.

* Zamanın ruhunu hiçbir şey daha şahane anlatamaz kaygısıyla, dayanamayıp bir güzellik daha yapıyorum aynı gazeteden. Haberimizin başlığı “Çankaya’nın yeni sahibi Evren.” Şurada doğdu, burada okudu şeklinde okura yeni cumhurbaşkanının hayatını anlatan haber daha sonra “Evren’in Duygusallığı” ara başlığıyla şöyle sürüyor. Lütfen yerimize oturup öyle okuyalım: “Evren’in duygusal yanını çocuk sevgisinde görmek mümkündür. Bugün çocuk yuvaları ve kreşler ‘Aman Evren gelir’ endişesiyle iyi çalışmaktadırlar. Kuşku yok ki Türkiye’nin yedinci Cumhurbaşkanı, Atatürkçü kuşaklar özlemi içindedir. Bu özlem onu kundaktaki bebeğe bile eğilmeye itmektedir.”

Sözün bittiği yer diye bir yer gerçekten varsa, burası işte orasıdır!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yok mu çaresi dostlar?

Demiray Oral 15.05.2009

Erkin Baba’ya hürmette kusur etmek istemem ama en şahane *Fesupanallah*’ı geçen pazartesi gecesi televizyondaki bir yarışmada dinledim. Rojin’in şehirdeki yetenekli seslerden seçtiği Mardin Korosu sahneye çıkıp Türkçe, Kürtçe, Arapça ve Süryanice olarak avaz avaz öyle bir *Fesupanallah* patlattı ki sormayın.

Hassas insan sayılmam, yine de “Arkası gelmez dertlerimin / Bıktım illallah...” diye başlayan o muhteşem sözler

dört dilde de öyle içten olmuştu ki tüm ev ahalisi (iki insan + dört kedi) acayip duygulandık.

Ya da şöyle söylersem derdim belki daha iyi anlaşılır. Mardin Korosu'nun *Fesupanallah* performansına, okuldan atıldıktan sonra hocalarına veda konseri veren Hababam Sınıfı korosu bile zor rakip olur.

Her dinleyişimde, göbek atma modunda hayata isyan etme imkânı sağladığı için müptelası olduğum şarkı, bu kez farklı hoplattı yüreğimi. Çünkü memlekette Türküyle, Kürdüyle, Süryanisi ve Arabıyla senelerdir çekilen acılar bir ağıta dönüşmüştü adeta. Ama yüksek sesle ve her şeye rağmen gülümseyerek söylenen bir ağıt.

Her neyse, ertesi sabah hem ufak tefek bir şeyler almak hem de iki lafın belini kırmak için mahallemizin bakkalına gittim. Büyük harflerle "DOST YAPILIR" yazar bizim bakkalın camında. İlk gördüğüm günden beri içeri girip "Ahmet Abi bana bir dost..." demenin hayalini kurarım. Devamı da var tabii hayalimin. Ahmet Abi "nasıl olsun" diye sorunca, "karışık" diye cevap vermek.

Elbette bu diyalog hiçbir zaman yaşanmadı ve ben de asla kokteyl kıvamında, her şeyden biraz kendinde barındıran bir dosta sahip olamadım.

İçeri girdiğimde Ahmet Abi dükkânına günlük olağan ziyaretlerinden birini yapan mahalledeki işsiz arkadaşlarından biriyle sohbet edip, çay içiyordu. Alacaklarımı aldıktan sonra, misafiri gidince boşalan tabureye ilişip çay kaşığıyla bardağı şingirdatma görevini devraldım.

Ahmet Abi, "dün gece izledin mi koroların yarışmasını, vallahi Mardinlilerin korosunu dinlerken bizim hanım içlenip ağladı, yalan yok ya ben de zor tuttum kendimi..." dedi. "Evet" anlamında başımla onayladım sözlerini.

Yufka yürekliydi Ahmet Abi, beş yıldır tanıyordum. Mardinli gençlerin içli seslerinden, heyecandan yerinden fırlayacak gibi bakan pırl pırl gözlerinden etkilenmişti. Ayrıca *Fesupanallah*'ın Kürtçesi de ne güzel olmuştu öyle. Klasik ama içten bir üzüntü içindeydi bir yandan da. "Ne güzel şarkılarını söylediler işte. Ne olurdu yıllardır bu insanlar televizyonda, sokakta dillerini konuşabilselerdi"nin üzüntüsü.

Sonra birden o küçük bakkal dükkânındaki barış ortamına bir televizyon haberi bombası düştü. Tıpkı "çözümüne en çok yaklaştığımız şu günlerde" yapılan mayınlı saldırı kıvamında. Karşımızdaki ekranda soğuk bir ses, bir Türk askerinin şehit olduğunu bildiriyordu bize.

Hiddetlendi bu kez Ahmet Abi, söylenmeye başladı. Oturduğu yerden her gün neredeyse bütün gazeteleri okuduğu için olan biteni sıkı takip ediyordu. Söylenmesi de güncel oluyordu doğal olarak. "Çözümü... Al işte, yine gencecik bir askeri öldürmüşler. Yok kardeşim ben inanmıyorum bunlara. Neymiş kültürel haklar mış falan filan... Hak mak yok size..."

Benim önümde dizili çikolatalara bakarak tepkisiz oturduğumu görünce, "yanlış mıyım söyle" dedi. Ben de normalde hiç girmeyeceğim bir topa girip, "abi kültürel hak dediğin televizyonda Kürtçe *Fesupanallah* söylenmesi bir bakıma" dedim. Biraz önce kendisinin savunduğu bir şeyin aslında kültürel hak olduğunu öğrenince önce şaşırdı. Sonra klasik, "Tamam da hak mak başka bunlar ayrı devlet kurmak istiyor o başka tabii"

dedi.

O sırada içeriye günlük ziyaretlerini eda etmek ve beleş soğuk meşrubat içmek için mahalledeki abilerden bir grup girince, olay bakkalda Kürt sorunu mevzulu siyaset meydanına dönüşme tehlikesi içerdiğinden sustum.

Abiler soğuk gazozlarını kafaya dikip, hayırlı işler dileyerek gittiler.

Kafası az önceki muhabbete takılı kalan Ahmet Abi bana dönüp, "ya demin senin kalbini kırmadık inşallah, yoksa sen de Kürt müsün" diye sordu. Değilim, sadece bu memleketteki milyonlarca Kürdün kalbi kırık yaşamasından mutsuzum diye karşılık verdim.

İçindeki yufka yürek yeniden uyanır gibi oldu Ahmet Abi'nin, "haklısın, kusura bakma" gibi bir şeyler mırıldanırken içeri koşarak önlüklü bir çocuk girdi. "Bir tost..." diye bağırdı. Ahmet Abi sordu, "nasıl olsun?" Çocuk, "karışık" dedi.

Ben fırsattan istifade olay yerinden uzaklaştım, *Fesupanallah*'ı mırıldanarak eve doğru yürümeye başladım.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gülsüm İnek'ten açık mektup *

Demiray Oral 19.05.2009

Kamuoyuna,

Ben Gülsüm. Yaptığım bir kalça hareketiyle memleketin en meşhur ineği haline gelmenin dehşeti içinde bu satırları kaleme alıyorum. Günlerdir üzerimden yapılan her türlü spekülasyona rağmen sessiz kalmayı ve gelişmeleri yaşadığım sürgün hayatında hayretler içinde izlemeyi seçmiştim. Ancak bildiğiniz gibi artık anne oldum. Ve olayların bebeğim Kader'in kaderi üzerinde etkili olabileceği endişesi beni bu mektubu kaleme almaya mecbur kıldı.

Yaşananlara bakınca galiba öncelikle kimilerine bir hatırlatma yapmam gerekiyor. Ben bir ineğim. Dolayısıyla bu memlekette nasıl eşekler eşeklik, aylar aylık yapıyorsa benim yaşam biçimim de ineklik.

Olay günü de inek dostlarımla birlikte köyümüzün çayırlarında takılıyorduk. Onlar bir yandan otluyor, bir yandan da aramızdan kimlerin sucuk ve sosis olma sırasının geldiği üzerine geyik yapıyorlardı. Ben ise son günlerde giderek artan hamilelik depresyonumun etkisiyle kimseyle konuşmuyor, ağzıma tek lokma bile ot koymuyor, melankolik gözlerle 'batsın bu dünya' tadında ufka bakıyordum. Deforme olan vücudumun geldiği hali görüp; köyün tüm öküzlerinin peşimde koştuğu, en semirmiş, en güzel, en çok süt veren ineği olduğum günleri yâd ediyordum. Sonra içimdeki sıkıntı giderek büyüdü. Nefes alamaz hale gelip kendimi adeta boğulacak gibi hissetmeye başladım. İşte o sırada bir inek arkadaşımın tavsiyesini hatırladım ve rahatlamak için koşmaya karar verdim. İpimi kopartıp deli danalardan kaptığım stille koşmaya başladım. Önüme gelene bir boynuz modunda koştum, koştum, koştum...

Artık ne sahibimin haykırıışlarını, ne de arkadaşlarımla seslerini işitiyordum. Sadece içimden gelen sesi

dinliyordum. Koştukça kendimi iyi hissetmeye başladım. Koştukça özgür kız oldum adeta.

XXX

O esnada uzaktan, otlamamızın yasak ilan edildiği okul bahçesi karşıma çıktı. Verdim coşkuyu kendime ve tüm hızımla içeri daldım. Hep uzaktan gördüğüm ve biz inekleri bahçeden uzak tutmak için oraya konulan korkuluk sandığım şeye de geçerken kalçamla hafiften dokunuverdim. Kırıldı.

Meğer hamilelik depresyonumu kırmak için koşarken aslında memleketin en büyük tabusunu kırmışım... Şimdi depresyondan çıkmak için yaptığım sabah koşusu nedeniyle sürgündeyim. Benim çıktığım depresyona çok sevdiğim eski sahibim girdi. Eşi benzeri görülmemiş bir korkuyla, beni yok pahasına başka bir köye sattı. Geçen gün inek dostlarımdan biri cepten arayıp eski köyümde soruşturma başlatıldığını, tüm köy ahalisinin ifadelerinin alındığını söyledi. Üstelik bir de Milli Eğitim müfettişi gelmiş okula, ayrı bir soruşturma için. Okul müdürü, benim kırıdığım heykelin bu kez on inek kalçası gücünde olanının yapılacağını açıklayarak teskin etmiş memleketi.

Sürgündeki köyümde de tuhaf şeyler olmaya başladı. Yerleştirildiğim ahıra 'Sarıköz' adında bir ineğin konulması, sürümüze yeni gelen çobanın üniversite önünde simit satan polis tadındaki acemilikleri, beni her gün muayeneye gelen veterinerin çevirmeye çalıştığı gatakulliler, otladığımız çayıra açılan inek büyüklüğündeki çukur bunlardan bazıları.

Kendim için değil ama yavrum adına çok korkuyorum.

Bu nedenle, memlekette yapılan öküzlük, aylık ve eşeklikler yerine benim gibi içinden gelen sesi dinleyen, özgürlükçü bir inekle uğraşmayı iş edinenlere sesleniyorum. Lütfen bizi rahat bırakın!

Yok illa 'ya sev ya terk et' müptezelliğine devam edecekseniz, alırım Hindistan'a sadece gidiş iki ineklik bir bilet, 2. Cumhuriyet ilan edilene kadar daha da bu memlekete gelmem!

Saygılarımla.

Gülsüm İnek

* Gündemin flaş ismi Gülsüm İnek ile bağlantı kurmamı sağlayıp, ona hakkımda referans vererek bu açık mektubun bana ulaşmasını sağlayan semtimiz Bahçeköy'ün ineklerine sonsuz teşekkürler.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Darmadağınık düşünceler

Demiray Oral 22.05.2009

1- Akşamüstüydü, Ümit Kıvanç'ın bizim gazetede yazısını okuyordum. Sri Lanka'da faili belli meçhule kurban giden muhalif gazeteci Lasantha Wickrematunge'nin hikâyesini. Tamil Kaplanları yenilmiş, hükümet güçleri kazanmış, anlamsız kalabalık yapan gazeteciler temizlenmişti. O sırada televizyonlarda ana haber şeyleri başladı. Ankara'daki gazeteci sıcak gelişmeyi aktardı: "Sri Lanka Devlet Başkanı bilmem kim, Cumhurbaşkanı Gül'ü aradı. Kendilerinin ayrılıkçı Tamil Kaplanları'nı nasıl yendiklerini anlatıp, taktik verdi. Sizin için yapabileceğimiz bir şey varsa hazırız dedi..."

Anlaşılan artık memleketin yeni soru klişesi şöyle: Türkiye, Sri Lanka olur mu? Ama bu kez endişeyle değil, hasretle sorulacak!

2- Hazır yeri gelmişken, okuyuculardan gelen yoğun talebi de arkama alarak söylüyorum. Çubuk bilmem kaçınıcı icra dairesinin gayrimenkul satış ilanını değil makale okumak istiyoruz. Yani *herTaraf*ı geri istiyoruz... Tamam kriz var, tamam tehlikenin farkındayız ama "en iyi haber ilandır" düsturuna esir düşmek istemiyoruz. (İyi de yeri nasıl gelmişti diye soranlara cevap: Ümit Kıvanç'ın yazısının altında Wickrematunge'nin şahane yazısını okumak isterseniz diye verdiği link vesilesiyle. Misal, işte onu okumak istiyoruz.)

3- Kriz deyince aklıma geldi. Biraz önce Vatoz aradı. Başbakan Erdoğan şahane bir teoriye daha imza atmış. Ekonomik kriz için "teğet"ten "sürtünme" teorisine geçiş yapmış: "Bize hiç zarar vermez demiyorum, sürtünüp geçecek. Ama sürtünüp geçerken tabii bize de bir zarar verecek. Budur" demiş. Bu da yurdumuza özgü fortçu ekonomik kriz herhalde. Terbiyesiz çek elini!

4- Geçenlerde Teşvikiye Camii'nin önünde bir arkadaşım ile buluştum. İhlamur yokuşuna gitmek için caminin bahçesinden geçerek arka kapısına doğru yürüyorduk. Sanırım onun da aklından benim gibi buranın sahne olduğu, mahşer yeri gibi kalabalık beyaz Türk cenazeleri geçiyordu. Ve şahane bir soru sordu: "Sence bu caminin içini gören kimse var mıdır?"

5- Salı günü yayımlanan "Gülsüm İnek'ten Açık Mektup" yazıma ertesi gün gelen küfür ve tehditler övgülerden çok çok az olunca ciddi biçimde endişelendim. Ya şehir suyuna ulusalcıların hoşgörüsü katsayısını artıran bir iksir zerk edilmişti ya da ben bir yerde yanlış yapmıştım. Şüphe içinde kıvranıırken imdadıma Vatoz yetişti. "Bugün (çarşamba yani) Türkan Hoca'nın cenazesi nedeniyle herkes meşgul. Yarın her şey yoluna girecek ahbab" dedi. Gerçekten de perşembe günü elektronik posta koyanların sayısında "budur işte" dedirtecek bir yükseliş yaşandı.

6- Kürt meselesinde çeyrek yüzyılda, "Dağdaki son terörist ölene kadar..."dan, "yüz yıl savaşsalar sonuç çıkmaz" noktasına gelindi. Bunun futboldaki karşılığı, "90 dakikanın bittiğini gösteren son düdük sesine kadar mücadelemiz sürecek"ten, "sabaha kadar oynasalar berabere biter"e doğru uzanır.

7- Bir *Vaziyet* okurundan CHP ve MHP için tek satırlık Anayasa değişikliği teklifi: Kürt sorununu çözmek yasaktır. (Değiştirilmesi teklif dahi edilemez olanlardan elbette...) 8- "Bana bir Leonard Cohen konseri bileti getirenin kırk yıl kölesi olurum" yazıp duvara astım, önceki gün bilet geldi. Yani ben artık sevdiğim kadının aynı zamanda kölesiyim. Eee ne demiş atalarımız, öğretmen öğretir a-b-c...

8- Son olarak günlük hayatla ilgili mühim bir rica. Benimle telefonda konuşan herkese sesleniyorum. Allah rızası için konuşma sırasında yanımda olan insanla ilgili cevaplamam imkânsız sorular sorup sonra da "evet ya da hayır diye cevap ver ki anlamasın" olayına girmeyin. Genelde yanımdaki insanlar süper salak olmadığı için, konuşma gayet akıcı sürerken birden titrek bir sesle "evet" veya "hayır" filan deyince elemanlar anlıyor doğal

olarak. Üstelik dolap çeviriyorum suçluluğuyla bir de o sırada onun yüzüne bakarak konuşuyorum. Yani telefonun hoparlörünü açıp konuşsak valla bir şey fark etmez. Yapmayın...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aynı hırsız tarafından iki kere soyulmak

Demiray Oral 26.05.2009

Zayıflama, bikiniye sığma, bilumum otlarla beslenme ve depresyondan korunma sezonu açıldı basından müşahede ettiğin gibi saygıdeğer *Vaziyet* okuru. Unutuyordum, bir de elbet yılın bu zamanları "Ertuğrul Özkök gidiyor" günleridir. Tahminim 2010 yılından itibaren Saatli Maarif Takvimi'nin yapraklarında bile, "1. Özkök cemresinin medyaya düşüşü" şeklinde yer alacaktır.

Her neyse, iyice dağıtmadan olmayan mevzua geri dönelim. Uzman abilerden biri açıklamış. Eğer "canım sıkılıyor" cümlesini bir haftadan fazla kuruyorsak dikkat etmeliymişiz. Çünkü depresyona giriyormuşuz. Mümkündür, kimsenin uzmanlık alanını işgal etmek istemem. Ama bu hespla çevremde çoktan bileklerini kesmiş olması gereken bir düzine şahsiyet olması gerekirdi. Misal kadim dostum Vatoz'u tanıdığımdan beri düzenli olarak canı sıkılır. "Bu dünyada can sıkıntısının bir başka anlamı var baylar örgütü" üyelerindendir kendisi. Bu nedenle bir nevi anti depresan olarak hayatı oyun oynayarak yaşar. Yani 7 / 24 oyunlarla yaşar.

Geçen gün birkaç arkadaş, gündemlerden gündem beğen memleketinde eve gelen tüm gazeteleri okumuş, can sıkıntısıyla oturuyorduk. Vatoz aniden, okuduğu bir üçüncü sayfa haberinden esinlenip, herkesin yediği en saçma, en enteresan, en komik dayağı sansürsüzce anlatmasını istedi. Hafızaların tazelenip, erkek egosundan kaynaklanan ilk çekingenliklerin geçmesinin epey süre alacağını bildiği için de açılışı o yaptı.

Elemanın hikâyesi şöyle. Üniversiteye kaydını yaptırmak için kendisini Anadolu'dan İstanbul'a getiren otobüsten yeni inmiştir. Memleketinden tanıdığı bir arkadaşıyla buluşmak için Aksaray'da bir otobüs durağında beklemektedir. Arkadaşı randevuya gecikir. Bizimki sıkılıp yakındaki dükkânların vitrinlerine bakmaya başlar. İçindeki, ya arkadaşım gelmezse ne yaparım korkusu giderek arttığı için aslında boş gözlerle bakmakta, yani bakar gibi yapmaktadır. Bir vitrinin önünde uzun zaman takılır. Bir süre sonra işyerinin sahibi kıllanıp dükkânının kapısına çıkar ve Vatoz'u kesmeye başlar. Ama Vatoz hiç üstüne alınmaz. Vitrinin önünde durmaya ve ara sıra da dönüp arkadaş geldi mi diye durağa bakmaya devam eder. Yaklaşık bir saat daha geçtikten sonra dükkânın sahibi daha fazla dayanamayıp, "Buyur arkadaşım, bir şey mi vardı" diye sorar. Vatoz da nasıl olsa bir şey söylemek zorundayım, bari saati sorayım hiç değilse arkadaşımın ne kadar geciktiğini hesaplarım diye düşünüp adama, "Saatiniz kaç" der. Ancak daha laf ağzından çıkar çıkmaz adam sille tokat bizimkine dalar. Bir güzel sopa yedikten sonra çevredekilerin araya girmesiyle kurtulur. O sırada buluşacağı arkadaş da gelmiştir. Vatoz hâlâ bir şey anlamadığı için "manyak mı bu memleketteki insanlar alt tarafı saati sorduk" minvalinde söylenir. Sonunda arkadaşının uyarısıyla durumu idrak eder. Yaklaşık bir buçuk saattir vitrinine bakıp, sonra da sahibine "saat kaç" diye sorduğu yer bir saatçidir.

Vatoz'dan aldığımız kudret ile biz de kendi dayak hikâyelerimizi anlattıktan sonra sessizce dağıldık. Herkes gittikten sonra etraftaki dağınıklığı kamuflej metoduyla toplarken sehpa dura zarfı elime aldım. Üzerine "L. Cohen biletim" yazmıştım.

Ara sıra yaptığım gibi zarfı açıp içindeki bileti sevmek istedim. Fakat o da nesiydi sayın seyirciler! Biletimin yerinde yeller esiyordu. Yerine de dünyanın en kötü esprisi kontenjanından, üzerinde "Arsen Lüpen" yazan bir kâğıt bırakılmıştı. Dedim ya, eleman kendini oyunlarla yaşayanların tıpkıbasımı sanıyor...

Tamam, Arsen Lüpen siyah beyaz çocukluğumuzun en renkli hayallerini kurduran dizilerden biriydi. Hatta modern Robin Hood ayaklarını şimdi bile sempatik bulabilirdim. Ama kırk senelik ömrümde aynı adam tarafından iki kere soyulmayı asla kabul edemezdim. Birincisinde yedi yaşındaydım, ablam paralarımı sakladığım kutuyu boşaltıp yerine Arsen Lüpen yazan bir kart bırakmıştı. O zaman gerçekten soyulduğuma inanmıştım ve bu şapşallığının hikâyesi efsaneleşerek ömür boyu arkamdan geldi.

Ama bu kez olamazdı. Hemen Vatoz'a bir mesaj döşendim. "Sevgili çakma Arsen. Bundan sonra yediğin en tuhaf dayak hikâyesinin 'bir Cohen konserinden çıkmıştık...' diye başlamasını istemiyorsan gerekeni yap!"

Çok geçmeden evde üç adet detone nota yankılandı. Kapıyı açtığımda sevgili biletim paspasın üstünde duruyordu. Çakma Arsen Lüpen ise tıpkı gerçeği gibi, yeni oyunlara yelken açmak üzere kayıplara karışmayı başarmıştı.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bunun bir mantığı olabilir mi değerli arkadaşlarım?

Demiray Oral 29.05.2009

Parti grubuna verdiği salı vaazlarında her yeni mevzua geçişi öncesinde Baykal'ın sorduğu bu soruyu sormak istiyorum şu anda ben de. O soru koca koca adamlar için "burada alkışlanacak" manyeli oluyor aynı zamanda. Ben ise kesinlikle alkış beklentisi içinde değilim. Sadece derdimi anlatsın yeter diyorum.

İstanbul'a çok uzak (ruhen), fazla yakın (mesafe cinsinden) orman köyümüzde geçen sene mahallemizden bir şehit cenazesi kalkmıştı. Oturduğumuz nispeten lüks siteyle aynı sokakta olan, lebiderya orman manzaralı hemen hepsi kaçak, sıvasız evlerden biriydi ateşin düştüğü yer. Yaşanan acı korkunçtu. Evlat acısı çeken insanlardan çıkan o tanımlanamaz sese ilk kez bu kadar yakından şahit olmuş, bir süre sonra dayanamayıp kaçmak için kendimi evden dışarı atmıştım.

Dün akşamüstü mahallemizdeki varoş evlerinin önü yine hareketliydi. Türk bayrakları asılı arabalar arka arkaya dizilmiş, kadınlar, erkekler, çoluk çocuk toplaşmıştı. Ancak bu kez hâkim olan duygu bir nevi bayram coşkusuuydu. Geçen sene ateşin düştüğü evin komşusu, askere evladını yolluyordu. Konvoylar gece boyu turladı, malum sloganlar ve kornaların giderek yükselen desibeli kulaklarımızın sabrını zorladı.

Nümayiş sona erip, gürültü yerini yeniden ormanda yaşayan mahlûkatın sesine bıraktığında gece yarısı

olmuştı. Kanepemdeki yerimi alıp televizyonu açtım. Saat başı haber bültenlerinden birini izleyip, benim diyen havuz problemini kışkırtan "tarihî fırsat" ve İskoç modeli bize uyar mı tartışmalarında gelinemeyen noktayı öğrendim.

Ardından uzun zaplamalar sonucunda, üçüncü sınıf da olsa western westerndir deyip tercihim *Navajo* adlı filmi kullanırdım. Mevzu klasikti. Kasaba, başına bela olan haydut çetesinden kurtarılacak. Ama bir farkla, bu kez kurtarıcı genç bir kızıl deriydi. Kasabanın önde gelenleri barda yapılan ayaküstü toplantıda "kurtar bizi Navajo" diye yalvardılar. Karizmatik bakışlardan sonra Navajo "bir şartla" dedi ve elindeki tüfeğin ucuyla şerifin göğsündeki yıldızı işaret etti. Herkes dondu kaldı. Şerif, "nasıl olur, sadece Amerikalılar şerif olabilir" diye karşı çıktı. Bunun üzerine Navajo, "benim babam burada doğdu, onun babası da, onun babası da... Senin baban nerde doğdu" diye sordu. Şerif, kısa bir kem küm faslından sonra "İskoçya'da" diye cevap verdi. Navajo, "o zaman hangimiz Amerikalıyız" deyip herkesin şaşkın bakışları altında yıldızı aldı.

Filmde de olsa Navajo sorunu çözüldü, darısı bizim başımıza ruh halinin yarattığı rehavetle uyumuşum. Sabah erken saatlerde dışarıdan gelen bağırış çağırışla uyandım. Sağdan sola, soldan sağa döndüm ama gürültü dinmedi, tersine arttı. Kalkıp ne oluyor diye camdan baktım. Ana baba günüydü dışarı. Kendimi hemen sokağa attım. Yıkım ekipleri bizim mahallelinin kapısına dayanmıştı. Ellerinde mahkeme kararı vardı. Geçen sene acının düştüğü evin sahibinin elinde ise şehit oğlunun mavi bereli fotoğrafı. Mahkeme kararına karşı şehit fotoğrafıyla direniş yaşıyordu.

"Şehit ailesiyiz" biz diyordu yaşlı baba, "bu vatan için öldü benim oğlum, evimizi yıkacaksa devlet bizi de öldürsün o zaman..." Mahalleli de ona tam destek veriyordu. Dakikalar geçtikçe olay giderek büyüdü, direnişçilerin de yıkım ekiplerinin de sayısı arttı.

O sırada her hallerinden yetkili insanlar oldukları belli olan birileri geldi arabayla. Rivayete göre belediye başkanı veya başkan yardımcısı da vardı aralarında.

İçlerindeki en yetkili tipli şahsiyet şehit babasının yanına gitti. Herkes duysun diye yüksek sesle konuştu. "Biz sizin yanınızdayız ama mahkeme karar vermiş yıkım için. Ben şimdi bu yıkım işini erteleteceğim (mahalleliden alkışlar). Ama mahkemeden bu işi durdurmak için karar alamazsanız yine gelecekler mecburen (Yuuh)."

Bunun üzerine şehit babası adeta Navajo filminden replik çalar gibi konuştu: "Benim dedem bu vatan için öldü, babam da öyle, oğlum da geçen sene şehit düştü... Şimdi bu devlet bizim yıllardır oturduğumuz evimizi yıkacaksa ancak içinde biz varken yıkar..."

Tıpkı kızıl derilinin şerif yıldızını aldığı sahne gibi bir an yaşandı. Önce derin bir sessizlik ardından büyük bir alkış. Yetkililer ve yıkım ekipleri derin bir mağlubiyet duygusuyla çekip gitti.

Aynı günün akşamında o evlerden başka birinde yine askere uğurlama şenliği vardı. Sabah yaşananlar unutulmuş, gençler tüm gücüyle bağırıyordu: "Vatan sana canım feda..."

Bilmem anlatabildim mi? İşte bu nedenle Baykal'dan arakla soruyorum: Bunun bir mantığı olabilir mi değerli arkadaşlarım?

Ve gördüğünüz gibi alkışa hiç gerek yok.

Çok hüznü bir soru çünkü bu...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kaçak

Demiray Oral 02.06.2009

Kafka'nın yer altında yaşayan hayvanı gibi geçirdi iki gününü. Kendisine doğru kazılan tünelden çıkacak canavarı korkuyla bekleyerek.

Bir gece ve iki gün sürdü nezaretteki ikamet. Dolayısıyla ben de son günlerimi memleket meselelerinden çok uzakta, onun haklılığını ispat etmeye çalışmakla geçirdim.

Vatoz'dan söz ediyorum. Tabiri caizse direktten döndü. Az kalsın ikinci kez çakı gibi asker olmak üzere birliğine teslim edilecekti.

Büyük ihtimalle de şu anda "1-2-3-4..." şeklinde üçüncü kez sayı saymayı öğrenerek talim yapıyor olacaktı arazide.

Şaka gibi denir ya işte öyle. Ama biraz daha fazlası. İlk başta her şey gerçekten şaka gibiydi. Hatta polisin yaptığı kimlik kontrolü ve GBT olayından sonra "asker kaçağı görünüyorsunuz bizimle merkeze geleceksiniz" dendiğinde bile olan bitenle alay etmeyi sürdürüyordu Vatoz. "Ben bir kez askerlik yaptım memur bey, üstünüze alınmayın ama ikinci kez nah yaparım" demişti.

Gerçekten de yıllar önce yapmıştı askerliğini, hem de daha önce bu köşede yazdığım gibi komando olarak. Kuzey Irak'a girmesi filan gibi bonuslardan söz etmiyorum bile.

Ama kayıtlar öyle demiyordu işte. Bir karışıklık vardı da karışıklığın nerede olduğunu bulabilmek başlı başına bir havuz problemiydi.

Üstelik normal prosedüre göre ertesi sabah askerî makamlara teslim edilmesi gerekiyordu. Neyse, elimizde çapraz tutuş G-3 piyade tüfekli en militarist fotoğraflardan bir kolajla emniyet amirinin karşısına çıkıp, rica minnet bir gün süre aldık. Karışıklığın nerede olduğunu araştırmaya başladık. Adı, soyadı, doğum tarihi gibi kimlik bilgileri Vatoz'un kiyle örtüşen bir asker kaçağı vardı ortada. İşin en korkunç yanı, TC kimlik numarası da tutuyordu. Yani durum tam anlamıyla umutsuz vakaydı.

Askerlik yaptığı günlerde saatlerin bir saat geri alınması nedeniyle bile derin bunalımlara giren Vatoz, kırkından

sonra kaderde yeniden şafak saymaya hazırlanıyordu.

Tıpkı filmlerdeki gibi umutların artık tükenmeye başladığı sırada avukat bir arkadaşımızın üstün gayretleri sayesinde kâbustan uyandık.

Nüfus Müdürlüğü'nden kayıtları çıkarmıştı avukat arkadaşımız. Ve nüfustaki kayıtlarda yer alan kimlik numarasıyla Vatoz'un ki farklıydı. Büyük ihtimalle nüfus cüzdanı yazılırken vahim bir hata yapılmıştı.

Peki, gerçekte asker kaçağı olan ve kimlik bilgileri Vatoz'un kilere cuk oturan elemanın nüfus cüzdanında hangi TC kimlik numarası yazıyordu? Vatoz'un gerçek kimlik numarası mı? Eğer öyleyse *Olağan Şüpheliler* filmini aratmayacak bir senaryo ile karşı karşıyaydık. Çünkü resmen ikinci bir Vatoz yaşıyordu bu dünyada...

Elbette böyle kompleks bir soruya, iki gün boyunca Vatoz'u "benim dedem de üç kere askerlik yapmış" şeklinde teselli eden bir emniyet yetkilisinin cevap vermesi beklenemezdi. Her zamanki gibi gerekli incelemeler yapılacaktı işte...

Sonuçta bizim komando eskisi asker kaçağını kışlanın kapısından alıp evinin kapısına teslim etmek üzere yola çıktık. Arabada giderken kendi kendine sırtıyordu. Acaba yaşadıklarından sonra iyice aklını mı kaçırdı kaygısıyla neden neşeli olduğunu sordum.

Şöyle karşılık verdi: "Bir ara yeniden askere gitme fikri hiç de fena gelmemeye başlamıştı. Yedek subay olmayı talep edecektim. Böylece her ay maaş alacaktım ve benim bir daha asla para kazanamayacağımı düşünen herkese acayip bir gol atacaktım..."

Her neyse, anlayacağınız gibi olağanüstü günler yaşadık saygıdeğer Vaziyet okurları. Az kalsın geceleri pencereden izlediğimiz, mahallemizin askere uğurlama konvoylarında korna çalacaktık. Bu curcunada memleketin tüm mühim meselelerinden uzak kaldık. Tarihî çözüm fırsatının ne olduğu belli oldu mu, Cem G. Moskova'da yeniden görüldü mü, Ahmet Arsan aslında Ahmet Hakan mı tartışmasında son durum nedir bilemiyoruz ve ahkâm kesemiyoruz.

Bi dahaki sefere inşallah...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ben de haber kanallarını çok özlemişim be abi...

Demiray Oral 05.06.2009

Zor bir sabahtı. Kanepemi misafir kontenjanından gelecek bir gençle paylaşmak zorundaydım. Bir kısım eş dost silah tehdidi altında, "görevin Jim, bu çocukla birlikte haber kanallarını izlemek" demişlerdi.

Tez yazıyordu genç eleman bu mevzuda. Engin tecrübelerimden faydalanmak istediğini söylemişti telefonda, eğer beni rahatsız etmeyecekse. "Rahatsız edeceğin kesin," dedim, "ama kabul etmezsem annen ve babanın vereceği rahatsızlığa tercih ederim." Bir yandan haber kanallarını izlerken bir yandan sorular soracaktı. "Ben de haber kanallarını çok özlemiştim be abii" kıvamında boynuna sarılacak değildim elbette. "Sen bilirsin, günah benden gitti. Allah zihin açıklığı versin" dedim.

Genç eleman gelmeden önce kısa bir durum muhasebesi yaptım. Neyi, nasıl ve ne kadar söylemeliyim diye. Birkaç yıl önceki vukuatım henüz hafızalarda tazeydi. Ders çalıştırmak zorunda kaldığım bir ortaokul öğrencisi akşam evinde anne babasına Pink Floyd kıvamında "Eğitime ihtiyacımız yok" propagandası yapıp, ertesi gün de imtihanda boş kâğıt vermişti.

En iyisi yayınlar sırasında yaşanacağına emin olduğum tuhaflıklar üzerinden derdimi anlatmak, diye düşündüm.

Genç geldi, kanepeme yayıldı. Haber kanallarından herhangi birini açtık. Bültenlerin hazırlanması hakkında klasik birkaç soru sordu. Ukalalık yapmadan cevaplamaya çalıştım. Mevzu fazla uzamadan bitecek gibiydi. Birazdan çekip gidecek, böylece Roland Garros maçlarına yetişebilecektim.

O sırada olanlar oldu. Bir Türkiye klasiği olarak Adana'daki sekiz cinayet vahşeti ekranlara yansıdı. Kumandayı elime aldım ve "bak şimdi 'son dakika' yayınları başlayacak, dikkatle izle" dedim. Kısa aralıklarla, 24, NTV, CNNTürk ve HaberTürk'ün yayınlarında gezinmeye başladık. Olay çok sıcaktı, eldeki tüm bilgi birkaç cümleden ibaretti. Tv rejilerinde yetkili bir şahsiyetle telefon bağlantısı için karın ağrısı yaşıyorlardı. Dört kanal arasında giderek hızlanan zaplamalarım nedeniyle bizimkinin başı dönmeye başlamıştı.

Bir yetkili şahsiyetle bağlantı kurma şerefini ilk olarak 24 yaşadı. "Şimdi hattımızda Çukurova Belediye Başkanı var" dedi spiker ve başkan dinlemeye başladık: "Valla biz Emniyet'ten arkadaşlarla oturmuş çay içiyorduk. Ben yeni seçildim de, neler yapabiliriz diye konuşuyorduk işte o sırada bir telsiz anonsu geldi arkadaşlar bir şey demeden hemen kalkıp gitti... Ne olmuş acaba?" Roller değişmişti, yetkili telefon konuğu olduğu kanala soruyordu bu kez, ne olmuştu acaba? 24'ün spikeri de adeta ayıp olmasın diye elindeki kırık dökük bilgiyi ona anlattı. Karşılıklı teşekkür edilip telefonlar kapatıldı.

Yanımdaki genç şaşkıncı. NTV'ye geçtik. Aradan iki dakika bile geçmemişti ki aynı başkan bu kez NTV'deydi. Ama bu kez sular seller gibi bilgiliydi elbette. 24'ün spikerinden öğrendiği iki cümleyi NTV'ye bir güzel anlattı. Verdiği "bilgiler" için çok teşekkür edildi, telefonlar kapatıldı.

İşte o anda ben de kendi televizyonumu kapattım. Aynı başkanın sırasıyla diğer kanallarda da turnike yapması ihtimaline yüreğim dayanmadı.

Gence dönüp, "Bak gördüğün şu kısa sahne, haber kanalları üzerine yüzlerce sayfalık ahkâmdan daha değerli. Şimdi git bugün gördüklerin üzerinden neler düşündüğünü yaz, sonra konuşmaya başlayalım" dedim. Sersemlemiş bir halde gitti. Aradan geçen iki gün boyunca da kendisinden bir daha haber alınamadı.

Ben ise bir bağımlı olarak televizyon seyretmeye devam ettim. Dün gece (çarşamba), uzaktan kumandamla bütünleşmişken TRT-1’de Nâzım Hikmet belgeseli başlayacağı uyarısıyla karşılaştım. Vatandaş Nâzım Hikmet 46. ölüm yıldönümü vesilesiyle devletin kanalında anılıyordu. “Ve merhaba kâinat” adlı belgesel gece yarısına doğru başladı. Bir saat sürdü. Doğrusu ya TRT ekranında Nâzım’ın sesinden “Akın var güneşe akın...” dizelerini duymak enteresandı. Yıldız Sertel’den İbrahim Balaban’a kadar büyük şairi iyi tanıyan isimlerden görüş alınmış, benim ilk kez gördüğüm Nâzım Hikmet’in Sovyetler Birliği dönemine ilişkin siyah/beyaz görüntüler kullanılmıştı. Her şey iyiydi hoştu da, seyrettikçe giderek “bu işte bir eksik var” duygusu sarıyordu insanı.

O temel eksik şuydu. Belgesel boyunca Nâzım Hikmet sürekli “vatanını seven”, “daha iyi bir dünya isteyen”, “insanlığın geleceği daha güzel olsun diye mücadele veren” biri olarak acayip övülüyor, adeta mahcup bir edayla aklanmaya çalışılıyordu. Bitime doğru Prof. Dr. Zeliha Berksoy konuşana kadar, onun tu kaka ideolojisinden söz bile edilmemişti. Adam sanki “haydi kızlar okula kampanyası” için çalışan bir sivil toplum aktivistiydi. Kalkış noktası herkesi sevmek olan bir sevgi insanıydı.

Sadece Prof. Berksoy’un değerlendirmesinde, “onun komünizmi Lenin ve Stalin’inki gibi değildi” şeklinde bir cümlede geçmesinden aslında bir ideolojisi olabileceği şüphesine kapıldık...

Daha çok söylenmek isterdim ama bana ayrılan sürenin sonuna geldim. En iyisi televizyon habercisi klişesiyle şöyle bağlayalım: Nâzım’a büyük ayıp / Kaş yapalım derken...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Devlet ricali Türkçe Olimpiyatları’na...

Demiray Oral 09.06.2009

Memlekette devlet ricalinin üslup sorunu olduğu malumunuz. Ancak sorun onunla bitmiyor ne yazık ki; asıl mühimi Türkçe ve konuşma sorunu var.

Ben çoğu zaman söylenenlerden kesinlikle bir şey anlamıyorum ve dinlerken sürekli İnönü Stadi’nda “Harhar hol hol hol” tezahüratı yapıyormuş ruh halini yaşıyorum. Hadi Beşiktaş taraftarı “Kartal gol gol” gibi basit dört kelimeyi yan yana söylemek isterken aşırı heyecan ve yüksek desibel bağımlılığı nedeniyle bir türlü başarılı olamıyor. Peki devlet büyüklerinin sorunu nedir arkadaş?

Geçen gün bindiğim uçağın pilotu bir ara konuştu. Daha doğrusu konuşmak istedi. Ama biz yaklaşık bir dakikalık bu konuşmadan sadece başlangıçtaki “ben kaptan pilotunuz bilmem kim...” ve en sondaki “bizimle uçtuğunuz için teşekkürler” kısmını tahmin yoluyla anlayabildik.

Arada ne dedi, kesinlikle fikrimiz yok. Uçak düşüyor paraşütlerinizi takın dese, ölümü her canlı tadacaktır kıvamında dünyanın en cool insanları olarak Guinness’e geçeceğiz.

Hadi pilotu idare edelim. Ama memleketin başsavcılarını, genelkurmay başkanlarını, valilerini, siyasetçilerini ne yapacağız?

En taze örnek Yargıtay Başsavcısı Yalçınkaya. Yemin ediyorum geçen hafta televizyondan izlerken Yalçınkaya'nın kimi sözlerinden yine tahmin yoluyla bir şeyler anlayabildim. Misal, en çok tartışılan şu ifadesi: "Muhafazakâr partiler öne çıktıkça artan radikalleşmeyle birlikte, ekonomik büyüme ve modernizasyona daha çok vurgu yapılmak suretiyle laikliğin gündemden düşürüldüğü ve tanımının değiştirilmeye çalışıldığı görülmektedir."

Türkçe Olimpiyatları'nda kaçınıcı olur sizce bu ifade?

Peki, eski Genelkurmay Başkanı Büyükanıt'ın övünerek "ben yazdım" diye açıkladığı meşhur e-muhtıra metnini hatırlayan var mı? Türkçe katliamının şahikasını görmek isteyenlere tavsiye ederim.

Bakın İstanbul Valisi Muammer Güler topuna girmiyorum bile! (Onunkine tahmin yetmez, olmayana ergi metodunu kullanmak lazım.)

Ekunumi, laayıklık filan diyen siyasileri, umudu kestiğimiz için artık içselleştirdik. Onlara da girmeyelim, çıkamayız.

En iyisi taraftar, pilot, devlet ricali el ele seneye mecburen yine Türkiye'de yapılacak Türkçe Olimpiyatları'na hazırlanalım derim. Devletin Türkçesiyle bölünmez bütünlüğü için...

Hep birlikte çalışalım: Kartal gol gol gol...

Toplumsal arızamız üzerine bir diyalog

Handan: Ee, İzzet, neler yapıyorsun söyle bakalım? Boş zamanını nasıl geçiriyorsun?

İzzet: Sıradan şeylerle işte. Nefes almak yemek yemek, uyumak, aptalca şeyler yapmamaya çalışmak gibi.

Handan: Peki... Yalnızlık duymuyor musun?

İzzet: Hımm, epey gazete okuyorum. İnsan ırkıyla temasta kalmanın yollarından biri işte. Bir gazeteye ne kadar zırva sığdırabildiklerine inanamazsın. Bir dolu üzücü şey. Bazen sahiden insanı altüst edebiliyorlar.

Handan: Ben neden sadece karikatürleri okuyorum sanıyorsun!

İzzet: (Onun yorumunu duymazdan gelerek) Yine de çoğunu kaldırabiliyorum. Yangınlar, depremler, uçak kazaları. Hatta siyasi dehşet, savaşlar ve bunun gibi şeyler... Ne de olsa hayat bu işte. Her şey insanların birbirlerine neler yaptıkları ve senin bunu anlamlandırmaya çalışmandan ibaret!

Handan: On yedi yaşında bir velet gibi konuşuyorsun!

İzzet: (Onu duymazdan gelmeyi sürdürerek) Ancak gün geliyor arka sayfalardan birinde bir hikâyeye rastlıyorsun ve kalbin duruveriyor. Çorlu’da bir anne vahşice çocuğunu öldürüyor. Konya’da ise kadının teki çıkıp komşusunun çocuğunu sobaya atıp yakıyor. Yani hayatı cehenneme çevirmek o kadar kolay ki, öyle değil mi?

Handan: Bu senin hayatın değil ama İzzet. Olan biten her kokuşmuş şey için kendini yiyip bitirerek dolanamazsın etrafta!

İzzet: Böyle bir şey yaptığım yok benim. En azından o kadar abartmıyorum. Ama bu insanlar benimle aynı kentte yaşıyor. Bunları unutmak isterim, fakat kimi zaman başaramıyorum işte.

*

Ben Hannah’yı Handan, Izzy’yi İzzet yapmaya cüret ettiğime göre siz de Çorlu ve Konya yerine Bronx ile Brooklyn’i koyabilirsiniz. Böylece New Yorklu orta yaşlı bir kadın ile erkek arasında geçen diyalogun orijinali çıkar karşınıza. Yani, Paul Auster’ın önce senaryosunu yazıp sonra da yönetmenliğini yaptığı film *Lulu Köprüde**’den arak bu konuşma. Yaşadığımız toplumsal arıza veya kendini piyasalardan haber veriyor sanan kimi densiz televizyoncuların diliyle “son dönemde hızlı bir yükseliş trendine geçen toplumsal şiddet...” üzerine. ABD-Türkiye hattında cuk oturan bir muhabbet. İnsan ırkıyla temasta kalmanın yollarından biri olarak gazete okuyan müzmin yalnız ve karamsar Izzy’nin (Harvey Keitel) söyledikleri hislerime tercüman oldu da, o bakımdan sizin de dikkatinizi çekmek istedim. Ayrıca “bu yaz ne okusak?” şeklinde kitapları kategorilere ayıranlar için de biçilmiş kaftan!

* *Lulu Köprüde*, Senaryo / Paul Auster / Can Yayınları

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaz kıpraşmaları

Demiray Oral 12.06.2009

Son günlerde aşırı dozda sosyalleştik. Önce eş durumundan 72 saatlik Ege ziyareti, sonra İstanbul’a dönüp ayağımızın tozuyla yine eş durumundan konser için Açık hava Tiyatrosu’nun yolunu tutmak, oradan çıkıp 40 yaşına dayamak için merdiven aradığını açıklayan bir dostun doğum günü kutlamasından ateş almaya gitmek...

Yazarken bile bünye “evet isyan” diyor. Altın vuruş gibi bir şey. 2008 senesi rakamlarımla karşılaştırıncı, ancak bir ayda gösterebileceğim bir verimlilik bu. Gram içmeden akşamlardan kalma uyanmamın sebebi bu olsa gerek.

Şimdi oturduğumuz yerden “yapmasaydın kardeşim sen de” diye ahkâm kesmeyelim lütfen. Dedik ya, koyduğumuz eylemlerin çoğu eş durumundan; provokasyona geldik bir nevi, gelmek zorundaydık. Var mı

başka açıklamaya hacet?

Her neyse, hazır kırk yılın başı biraz kıpraşmışken buzdolabından yeni çıkmış limon kolonyası etkisinde bir yazı yazayım dedim. Yaz sıcaklarında mecbur kalmadıkça yerinden kıpırdamadığını bildiğim *Vaziyet* okurunu naçizane biraz dolaştırayım.

Efendim, Bodrum çılgın yaz öncesi son normal günlerini yaşıyor. Yani zamanın akışını yumuşatmak isteyenler için son çağrı. Tam İstanbul Valisi'nin seveceği gibi "makul sayıda" yerli ve yabancı turist bulunmakta. Bu nedenle kimse kimseye karşı henüz orantısız şiddet kullanmıyor. Yani daha Serdar Ortaç, Demet Akalın kıvamına gelinmemiş Bodrum'da. Dolmuşlar, plajlar, barlar, meyhaneler ise makul turist depresyonunda. Herkes okullar ve sınavlar bitse, hayat bayram olsa şeklinde stand-by konumunda.

Bir de anlaşılan bu yaz ev kiralari yerlerde sürünüyor. Bodrum'da yaşayanların anlattığına göre geçen seneye göre neredeyse yüzde elliye yakın bir düşüş söz konusu. Deniz suyu sıcaklığını bilemeyeceğim ama hava fena halde sıcak. Gittik, gördük ve her zamanki gibi ahh, ahh diyerek döndük.

İşte İstanbul'u da bu nedenle seviyorum. Tüm güzelliği, dertleri, karmaşası ve sürprizleriyle çektiğiniz aşk acısını daha adım atar atmaz unutturuyor. Aynen öyle oldu yine. Asıl sevgiliye kavuşunca, Bodrum tıpkı yaz aşkları gibi, bir derin sızı kıvamında anılarda kalıverdi.

İstanbul'a dönünce, sosyalleşme görevini başarıyla yerine getiren tembel bir koca olarak niyetim bir süre kanepemle ilgilenmekti. Ama olmadı. Bütün Fransız okullarında okuyanlara yerleştirildiğinden emin olduğum çip, Özlem'in kafasından sinyaller vermeye başladı.

Ey frankafon birinci vazifen Patricia Kaas konserine gitmektir...

Biletler alınmış, senaryo günler öncesinden yazılmış zaten. Ben sadece filmde Cüneyt babadan sürekli sopa yiyen figüranım. Bir yumruk yiyorum, ayağa kalkıyorum bu kez haayt! Bir Bruce Lee tekmesi...

Çarşamba gecesi gittik konsere sonuçta. Açıkçası bu hatun hiç benim tarzım değildir. Bir de bu sene Eurovision'a katılınca, ön yargımı kırmak atomu parçalamaktan zor hale gelmişti. Hatta seyrederken uyursam diye tedirgindim.

Ama kesinlikle yanılmışım. Arkadaş, erkek egemen dille önce şu kadarını söyleyeyim. Abla taş gibi bir hatun. Nefis dans ediyor. Ekibinde yer alan ve modern bale yapan bir kızla yaptıkları dans sırasında, klişe deyimle izleyenler kendilerinden geçti mi bilemem ama ben geçtim.

Yaklaşık iki saat sahnede kaldı. Sadece şarkı söylemedi, Paris'in bir gece kulübündeki gibi küçük bir kabare şovu sundu izleyicilere.

Açıkhava Tiyatrosu'nun dörtte üçü dolmuştu. Küçük bir kısmı konserin yarısında tüydü. Benim de aralarında oturduğum Fransız Muhipleri Derneği üyeleri ise avuçlarını patlatırcasına alkışladı Patricia ablayı.

Önümde oturan ve kendini Sağlık Bakanlığı'nın dumansız hayat kampanyasında çalışıyor sanan eleman, "sigaradan rahatsız oluyorum, içmeyin" dese de hiç arıza çıkarmadım. Sahnedeki güzelliği seyrettim. Biraz zaman aldı ama o da boş konuştuğunu anlayıp, bana bakmak yerine Patricia ablaya bakmanın daha mantıklı olduğunu idrak etti sonunda.

Ee, sonra mı ne oldu? Sonrası sosyal mesele değil, doğum günü kutlaması arkadaşım. Özel hayatımdan size ne?

Bu köşe bana babamdan miras kalmadı, onu halktan ödünç aldım!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

En güzel soruşturma henüz bitmemiş olandır

Demiray Oral 16.06.2009

Pavlov'un kuçu kuçusu gibi hissediyorum kendimi. İzah edeyim.

Bilgisayarın başına oturup, ilk satır için doğal kıvrınma seanslarımdan birini yaşarken mutlaka evdeki elektrikli canavarın düğmesine basıyor Fatma.

Mesai günlerimiz aynı. Haftada iki gün evde oturup bir şeyler karalamaya çalışıyorum, o da aynı iki gün temizlik yapıyor.

Çok zor günler geçirdim. Söylendim fayda etmedi. Sigortayı kapattım, beş dakika geçmeden yine faaliyete geçirmeyi başardı cihazı. Önce ilk erke dönergecinin Fatma'nın elinde bulunduğunu düşündüm. Meğer onunki komşu dönergeciymiş. Süpürgecinin kordonunu balkondan alt kata uzatıvermiş.

Sonunda evdeki yetkili mercie şikâyetinde bulundum. Birkaç gün sonra cevap olarak, konunun bütün yönleriyle incelenmesi maksadıyla soruşturma başlattığını açıkladı kendileri. Ve bu konuda bana konuşma yasağı koydu.

Bunun üzerine, yüce temizlikçiyi kaybetmeyi göze alamayacağımızı bildiğimi ama en azından başka günlerde gelmesini arz ettim. Ancak Fatma tüm günleri dolu, acayip yoğun bir şahsiyetti. En makulü benim yazı günlerimi değiştirmemdi.

Öyle kırdı, bayırdı, kumda filan yazı yazabilen türe mensup değilim ben. İlla kapalı kapısı olan bir yerde bulunmam lazım. Bu nedenle mecburen sıktım dişimi. Arada bir de şikâyetimle ilgili son durumu sordum yetkiliye.

Konunun bütün yönleriyle incelenmesi maksadıyla başlatılan soruşturma sürüyordu... Ee, tabii en güzel soruşturma henüz bitmemiş olandı sonuçta.

Ben yazmaya, Fatma süpürmeye devam ettik.

Ve bir gün bir baktım, nurtopu gibi bir bağımlılığım olmuş sayın okur. Sınır tanımayan bağımlılar üyesi olan bünye, bu kez de elektrik süpürgesi sesi bağımlısı olmuştu işte. (Bir keresinde uzun süre feci diş ağrısı çekip tedavi olduktan sonra derin bir boşluğa düşmüştüm. Dişçim, "ağrı bağımlısı olmuşsun sen..." demişti.)

Artık benim için "yaz" komutu haline gelmişti o feci ses.

Şimdi bilgisayarın başına geçip parmaklarım havada bekliyorum. Fatma verince coşkuyu başlıyorum tuşlara dokunmaya.

Bu tuhaf bağımlılığımı da kısa süre önce bir pazartesi günü temizlikçimiz işi kırıncı fark ettim. Bilgisayarın başına oturmuş kesinlikle tek kelime bile yazamıyordum. Çaresizlik içinde kıvranırken ampul yandı birden. Gidip süpürgeyi prize taktım. Bu ses, bu ses... Size baba diyebilir miyim amca heyecanıyla bir dikişte dibini gördüm yazının.

Şimdi tek sorunu İstanbul dışında bir yere gitmem gerektiği zaman yaşıyorum. Misal, evinde birkaç gün tatil yapacağım insanlara telefon açıp "pardon sizde elektrikli süpürge var mıydı" diye soruyorum. Yoksa ya yazımı önceden kendi süpürgem eşliğinde yazıp gidiyorum ya da arabanın bagajına evdeki cihazı koyup götürüyorum.

Son günlerde bu sorunun çözümü için de yeni bir arayış içine girdim. Akıllı Vatoz verdi, sağolsun. İnternette bir elektrik süpürgesi sesi indirip, bilgisayarına yüklememi önerdi. Böylece gittiğim her yere bağımlısı olduğum şeyi götürmenin konforunu yaşayacaktım. Ancak henüz internette aradığım sesi bulamadım. Bu mevzuda sanal âlemde bana yol gösterenler olursa minnettar kalırım.

Son derece kişisel gibi görünen bu yazı epey zor da anlaşılrsa aslında güncel bir sosyal mesaj taşıyor sevgili Pollyannalar. Müsaadenizle bunu da izah edeyim.

Gördünüz mü bakın, yetkililere ve onların asla bitmeyen soruşturmalarına güvenmek son tahlilde ne şahane sonuçlar veriyor.

Evet, belki ben artık bir elektrik süpürgesi sesi bağımlısıyım ama sonuçta ne oldu? Ne olacak, asıl sorunum sona erdi. Hatta asıl sorunumun ne olduğunu bile hatırlamıyorum artık.

Yani diyeceğim odur ki, herkes kendi yetkilisine güvensin lütfen. Çünkü sonuçta herkesin yetkilisi kendine...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Komple kritiğiz

Demiray Oral 19.06.2009

Arabayı deniz kenarındaki kafenin önünde park ettim. Kahvaltı mesaisi için. Otoparkçı ortada yok. Kafeye doğru yürümeye başladım.

Ortalık tenha. Sadece gazete bayiinin önündeki plastik taburede oturan orta yaşlarda bir adam var. Önündeki gazeteye fena dalmış vaziyette. Otoparkçı olmasından şüpheliyim. Ama daha çok sahil kasabasına yerleşmiş bir münzevi edasında. Yaklaşp önünde durdum, beklemeye başladım. Kesinlikle kafasını kaldırmaya niyetli değil.

Ben de sağına geçip, gazetesine yancı yazıldım. Kilitlendiği şey *Taraf*mış meğer. Yahu daha ben elime almamışım gazeteyi. Üstelik günlerden salı. Bu kez hangi sayfada asla kestiremiyorum ama sayfalardan birinde naçizane bir adet yazım olmalı.

Bünye heyecan yaptı, iyice eğildim gazetesine. (Yoksa, beni mi? Hayır, değil.)

Otoparkçı şüphelisi münzevi edalı şahsiyet bana mısın demiyor. Dese, sanayim diyeceğim. Birlikte okumaya başladık *Taraf*ı.

Tam Ahmet Altan'ın köşesine odaklanmak için gazeteyi babadan kalma usulle katlamaya çalıştığı sırada fark etti beni ve feci irkildi. Amel defterine sevaplarını yazan sağ tarafındaki sakallı meleğim, arkadaşım desem, itiraz etmeyecek durumda. Ama öyle başlamadı elbette muhabbet.

– Selam usta, anahtarı bırakayım mı?

– (Bir yandan fiş yazarken) Gerekmez...

– İyiymiş burası, tüm gazeteler dibinde... Ne diyorsun son durumlara?

– İyi oldu tabii... Artık bitsin bu işler.

– Bence de... *Taraf* mı okuyorsun? Belge ortalığı fena karıştırdı di mi?

– (Birden zincirlerinden boşanarak) Her gün ilk bu gazeteyi okurum ben. Çürümeyi gösteriyor bu gazete... Bu ülkedeki çürümeyi... Son belge de çürümenin belgesi zaten... Bir de komple diyorlar bazıları... Sen kendinden emin olsan kimse komple filan kuramaz sana. Mesela benim ailemden biri diyelim hırsızlıkla suçlansa ben evladımdan eminsem vız gelir dedikodular. Çıkar gönül rahatlığıyla yok öyle bir şey derim. Kem küm etmem... Yoksa demek ki sen ailene güvenemiyorsun demektir.

– Ben bunu düşünememişim bak... Hadi eyvallah. Evin yetkilisi beni bekliyor kafede, kaçtım.

Masaya oturdum. Boğaz harika görünüyor sabah sabah. Kafe kalabalık. Çoğunluk kahvaltı sonrası gazete okuma aşamasında.

Aramızda ancak bir garsonun geçebileceği kadar mesafe olan yan masada tartışma hararetli. Ailenin üniversite öğrencisi yaşlarındaki oğlu, annesinin tansiyonunu tavan yapmaya kararlı. Hem ailesinden aldığı cumhuriyet terbiyesine aykırı laflar ediyor, hem de ezber bozuyor. TSK İç Hizmet Kanunu madde 35'i ezberden okumaya muktedir olduğu her halinden belli olan annesi bir yutkundu, iki yutkundu... Sonunda oğlu lafı *Taraf'a* getirince su kaynatıverdi kadıncağız.

"Kompleci gazete o... Daha önce de komple belgeleri yayınladılar, bu da öyle bak görürsün işte..." Oğlan cin gibi, hınzır bir genç. Komple kelimesini alay eder tarzda vurgulayarak soruyor: "Peki komple çıkmazsa özür dileyip bana hak verecek misin?"

Dedim ya su kaynattı anne bir kere, tutabilene aşk olsun. "Ordunun ülkeyi koruma görevi var, cumhuriyeti koruyacak elbette. Doğru da olsa sahte de olsa o belge fark etmez... Seyir mi edecek yani ordu ülke elden giderken..."

Ha şöyle, sadede gelelim di mi ama? Annenin eli ayağı titriyor, sigara yakıyor; çocuk sırtarak spor sayfasına geçiyor.

Yani vaziyet, geçen yaz çıkan o gıcık şarkıdaki gibi arkadaşlar. Komple, komple, komple kritiğiz...

Ordudaki münferit varlıklar

O sabahtan beri bu komple işi ve otoparkçının "Sen kendinden emin olsan kimse komple filan kuramaz sana" lafı geliyor aklıma. Var mı, yok mu? Nasıl bir tür bu kompleksler diye düşünüyordum. Sonunda bugün imdadıma *Hürriyet*'in manşetindeki haber yetişti. Askeriyeden iyi haber alan gazetecilerden Metehan Demir son durumu maddelerle sıralamış. O maddelerden birini 82 kere peş peşe okuyunca kompleci denen grubun sözde tarifine ulaşıyor. Aynen şöyle: "Ankara'da konuşulanlardan biri de, TSK genelinde, üzerine vazife olmadan, kurumu zor duruma sokma pahasına abuk sabuk işler içine zaman zaman girebilenlerin varlığı. Bunlar üst rütbeli değiller. Komuta kademesiyle ilgisi yok. Ayrıca TSK içinde ayrılık yaratmasalar da, 'Ben olsaydım'cı bir münferit varlık zaman zaman karşınıza çıkabiliyor."

Şimdi benim bundan anladığım şu. TSK'nın geneline yayılmış, kurumu zor duruma sokmak için abuk sabuk işler yapan birtakım subaylar var. Bu grubun adı "münferit varlık." Komuta kademesi bu münferit varlığa, TSK içinde dolaşırken zaman zaman rastlıyor. Ve bunlar karşılaştıkları komutanlara, "Ben olsaydım..." diye başlayan diskurlar çekiyorlar.

Bu ne ya... TSK'nın içinde gezinen Gulyabani gibi bir takım yaratıklar geliyor benim aklıma. Tanrı emir komuta zincirini korusun valla...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çağdaş amcanın bir evi var

Demiray Oral 23.06.2009

Başıma gelen tuhaf şeyden sonra aklıma Cioran abinin lafı geldi. "Biri, olur olmaz yerde 'hayat' kelimesini mi kullanıyor? Bilin ki hastadır" demiş zamanında adam. Doğru, tecrübeyle sabittir.

Birkaç hafta önce telefonda yaşadığım meydan muharebesinden sonra aynen memlekete uyarladım o lafı. "Hayat" yerine "çağdaş" kelimesini koyarak.

Vaka şöyle gelişti.

Hayal bu ya, bu yaz fiyatlar düşmüş acaba birkaç arkadaş birlikte Bodrum'da ev kiralar mıyız hevesine girmiştik.

O gün arama görevi bendenizdeydi. Ve gazetede sadece bir adet "sahibinden kiralık yazlık" ilanı vardı.

Bu tip işlerden kesinlikle hazzetmeyen bir adamım. Bu nedenle en kısa sürede en verimli konuşmayı yapabilmek için evle ilgili soracağım soruları önceden hazırlamıştım. Kâğıda bir kez daha göz atıp ilandaki numarayı çevirdim.

Belki telefon çaldığı anda kapatmalıydım. Çünkü aradığım şahsiyet bana bildiğimiz dırt sesi yerine Onuncu Yıl Marşı'nı dinletmeyi uygun görmüştü. Kapatmadım, kapatamadım. On yılda on beş milyon genç... noktasında açılmıştı zaten telefon.

Girizgâhı kısa tutup, kendimi tanıtip hemen sorularıma geçmeyi planlıyordum. Ancak telefonun diğer ucunda epey yaşlı bir amca vardı. Biraz da zor işitiyordu.

Anlaşılması doğasından kaynaklanan sebeplerle güç olan adımı öğrenmesi zaman aldı. Demirel ve Aydemir aşamalarını geçtikten sonra Demir beyde uzlaştık.

Tam artık sorularıma geçmeyi planlarken hazırlık soruşturması başladı.

– Oğlum bakın, bizim evimizin muhiti çağdaş insanların oturduğu bir yerdir ona göre...

– Evet, anladım. Bodrum'un neresinde ev ben de onu soracaktım?

– Hatta bizim buradan zamanında İzmir'de yapılan büyük mitinge otobüs bile kalktı... Ben de gidecektim ama

hanım sağlığım bozulur diye izin vermedi...

– Amca evle ilgili birkaç Şey soracaktım ben... Yeri, fiyatı...

– Demir bey oğlum sizin adınızı kim koymuş? Acaba aileniz zamanında Demirelci olduğu iĥin mi koymuş?

– (Niye gazı alıp cevaplıyorsam artık) Adımı dedem koymuş ve hasta CHP’liydi bir kere... Her neyse, ev diyordum kaĥ odalı acaba?

– Ev ĥok nezih, ĥađdaŐ bir yerde efendim. ĥađdaŐ komşularımız var. Siz ne işle meŐgulsünüz acaba?

– Gazeteciyim ben... Aylık ne kadar evin kirası acaba?

– Hangi gazetedesiniz?

– *Taraf* gazetesi... Kirayı sormuştum?

– (Kısa bir sessizlik) *Taraf* mı? Benim sizin gibi dincilere evim filan yok verilecek!

– Yanılıyorsunuz da neyse... Tamam, iyi gŭnler o zaman.

– Evimi alıp, o ıŐık evlerine ĥevireceksiniz siz... Kűy enstitűlűyűm ben biliyorum...

Daha fazla tahamműl edemeyip telefonu kapattım. ıŐın kűtűsű naĥızane yazlık ev ararken mevzunun ıŐık evleri - karargâh evleri ĥeliŐkisine gelip dayandıđına bizimkiler asla inanmayacaktı. Tembellik yapıp, aramaktan yan ĥizdiđim sanılacaktı.

Neyse ki, yaŐadıđım bu acayip ĥađdaŐ telefon konuŐması sırasında Vatoz yanımdaydı. Bir olasılıklar insanı olarak derhal ĥűzűm űretti.

Aradan yaklaŐık bir saat geĥtikten sonra aĥtı telefonu ve ĥađdaŐ amcayla bir de o konuŐtu. O da kendini gazeteci olarak tanıttı. Aynı diyaloglar yine yaŐandı. Tek bir farkla. Vatoz, "nerede ĥalıŐıyorsunuz" sorusuna "Bursa’da yerel ĥađdaŐ gazetesinde" diye cevap verdi. (Ųyle bir gazete gerĥekten varsa űzűr...)

ĥađdaŐ amca mutlu oldu. Evle ilgili tűm kozmik bilgileri bir bir aĥıkladı. Yerini, bűyűklűđűnű hatta inanmayacaksınız ama fiyatını bile űđrendik. Ųstelik Vatoz’a bir de ĥađdaŐ indirimini yaptı. Ama yine de istediđi para bizim iĥin ĥok ĥađ dıŐıydı.

ĥađdaŐ ĥađdaŐ vedalaŐıp, kapattılar telefonu.

Eskiden bekâra ev, evsiz adama da kız vermezlerdi.

Anlaşılan artık yeni trend, *Tarafa*ta ĥalıŐsana ev vermemek!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fotokopi mızımızlarına orijinal hikâyeler

Demiray Oral 26.06.2009

Uzun zamandır olmuyordu. "Gülsüm İnek'ten açık mektup" yazımdan sonra ilk kez bu kadar çok elektronik posta koydu *Vaziyet* müptelaları. Salı günü yayımlanan "Çağdaş amcanın bir evi var" yazıma gelen tepkilerden anladım ki bu memlekette *Taraf* okuru olmak gerçekten zor zanaat. Başlarına yeni dertler açmamak için adları bende saklı. Onlarca mesaj arasından çağdaş amca baskısının en nadide örneklerini derledim. Fotokopi filan diye mızımızlanmak yok, hepsi aynıyla vaki. Virgülüne bile dokunmadan yüksek takdirinize sunuyorum:

* kadıköyde üç arkadaş öğrenci evinde kalıyoruz. bir gün arkadaşın babası anadoludan bize kalmaya geldi. Meğer adam emekli askermiş. ertesi sabah kapıcımızın eve *Taraf* gazetesi getirdiğini görünce kükredi resmen. Bizi resmen evde içtimaya dikip bir saat Kemalizm dersi verdi. sonra oğluna "demek senin paran fazla geliyo" diyerek beş kuruş para bırakmadan gitti çocuğa. bizde intikam için ona uygun isim arıyorduk. sizin yazıdan sonra o artık 'çağdaş amca'

* Sizin başınıza gelen bişey mi? Ben çağdaş amca yüzünden az kalsın evde kalıyordum. Lise mezunuyum, 19 yaşındayım. Sözlümün ailesi beni istemeye Eskişehir'deki evimize geldi. Ancak sözlümün babası bizim sehpanın üzerindeki *Taraf* gaztesini görünce olanlar oldu. Önce söylendi, sonra fenalaştı balkona çıkartıp kolanya ile ovduk orasını burasını. Durum çok ciddi idi ama sözlümle bana gülme krizi geldi. Ne siyaseti ye, aşığız biz işte. Neyse *Taraf* ı ortadan yok etmeye karar verdik. Bu sefer de benim babam inat etti olmaz, kaldırmam diye. Sonunda kadınlar kocalarıyla konuşup ikna etti ikisini de. Yoksa evde kalmış en çağdaş genç kız olacaktım. Babası eve *Taraf* alan genç kızlar dikkat yani.

* Ben inşaat işçisiyim abi. Ama lise ikinci sınıfa kadar okumuş biriyim. Samsunluyum. Sizin çağdaş amca yazınızı okuyunca kendi başıma geleni hatırladım. Geçen yıl ankara da bir inşaatda çalışıyordum. Geceleride orda yapılmış kulübede işçiler olarak birlikte uyurduk. Ama ben yatmadan önce gazte okurum. Bir gün iş bitince mahallenin bakkalına gittim. Geç saat olduğu için sadece iki gazte kalmıştı bakkalda. Ben ayrım yapmadan hepsini okurum. Ama insanların yaptığını o gün öğrendim. Gaztelerden birini aldım. Adı *Taraf* dı. İlk kez görmüştüm. Yatağıma yatıp birçok yerini, en çok da yazarlarını okudum. Bazılarını zor okudum. Sonra uyumuşum. Sabah uyanınca bizim işçi arkadaşlar kahvaltı sofrası hazırlamış, yer masasının üstünede *Taraf* ı yaymış. Benle dalga geçtiler. Bu kadar çok sakallı adamın olduğu gazte alınır mı diye... Sayfalarda aradıkları o güzel resimlerden bulamamışlar anlarsınız işte. Sonra ben hep *Taraf* alıyordum ve zaten *Taraf* akşamüstü hep kalmış oluyordu bakkalda. Bir gün beni yönetimden çağırıp inşaatı attılar. Neden dedim? Bölücü yayın okuyosun dediler. Ekmeğimle oynadılar ama elden ne gelirki... Ama ben yine iş buldum ve yine *Taraf* alıyorum. Artık mecburen yakalanmamak için çok gizli okuyorum.

* Gökova-Akyaka'da 1,5 yıl yaşadıktan sonra, 2 ay önce tekrar İzmir'e döndüm. Akyaka'da tanıdığım modern, aydın, ilerici (gerçekten de çok "iyi" insanlar olan) arkadaşlarım ADD, ÇYDD, Biz Kaç Kişiyiz? vb. örgütlenmelerine katılmadığım için beni "garip"siyorlardı. Nasıl bir aydındım ben? İzmir'de "Tarafl" gazetesini gizli gizli okuyan çok arkadaşım var.Mahalle baskısı denen şey bu mu? İddia değil, yalnızca bir soru: Köy Enstitülerinin sanayileşmenin, kentleşmenin önünde bir engel olduğunu düşünebilir, dile getirebilir miyim? Bodrum'daki amcamız beni ayıplar mı?

* İstanbul Üniversitesi'nde öğrenciyim. Sizin ironik bir dille anlattığınız baskının daha acımasızını yaşadım, yaşıyorum. *Tarafl*la Dağlıca baskını haberleriyle tanıştım. İlk kez bir gazetenin bu anlamsız savaşın cesurca üzerine gitmesinden etkilenerek. Ardından devamlı okuru oldum. Kısa süre sonra ise kaldığım özel yurdun yönetiminden uyarı aldım. Yurda siyasi içerikli yayın sokmanın suç olduğu, devam edersem atılacağım v.s. Mecburen artık gazetemi dışarıda okuyorum. Yani çağdaş amcalar her yerde, çat Bodrum'da çat kapının arkasında!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fotokopi mızımızlarına orijinal hikâyeler

Demiray Oral 26.06.2009

Uzun zamandır olmuyordu. "Gülsüm İnek'ten açık mektup" yazımdan sonra ilk kez bu kadar çok elektronik posta koydu *Vaziyet* müptelaları. Salı günü yayımlanan "Çağdaş amcanın bir evi var" yazıma gelen tepkilerden anladım ki bu memlekette *Tarafl* okuru olmak gerçekten zor zanaat. Başlarına yeni dertler açmamak için adları bende saklı. Onlarca mesaj arasından çağdaş amca baskısının en nadide örneklerini derledim. Fotokopi filan diye mızımızlanmak yok, hepsi aynıyla vaki. Virgülüne bile dokunmadan yüksek takdirinize sunuyorum:

* kadıköyde üç arkadaş öğrenci evinde kalıyoruz. bir gün arkadaşın babası anadoludan bize kalmaya geldi. Meğer adam emekli askermiş. ertesi sabah kapıcımızın eve *Tarafl* gazetesi getirdiğini görünce kükredi resmen. Bizi resmen evde içtimaya dikip bir saat Kemalizm dersi verdi. sonra oğluna "demek senin paran fazla geliyo" diyerek beş kuruş para bırakmadan gitti çocuğa. bizde intikam için ona uygun isim arıyorduk. sizin yazıdan sonra o artık 'çağdaş amca'

* Sizin başınıza gelen bişey mi? Ben çağdaş amca yüzünden az kalsın evde kalıyordum. Lise mezunuyum, 19 yaşındayım. Sözlümün ailesi beni istemeye Eskişehir'deki evimize geldi. Ancak sözlümün babası bizim sehpanın üzerindeki *Tarafl* gaztesini görünce olanlar oldu. Önce söylendi, sonra fenalaştı balkona çıkartıp kolanya ile ovduk orasını burasını. Durum çok ciddiydi ama sözlümle bana gülme krizi geldi. Ne siyaseti ye, aşığız biz işte. Neyse *Tarafl* ı ortadan yok etmeye karar verdik. Bu sefer de benim babam inat etti olmaz, kaldırmam diye. Sonunda kadınlar kocalarıyla konuşup ikna etti ikisini de. Yoksa evde kalmış en çağdaş genç kız olacaktım. Babası eve *Tarafl* alan genç kızlar dikkat yani.

* Ben inşaat işçisiyim abi. Ama lise ikinci sınıfa kadar okumuş biriyim. Samsunluyum. Sizin çağdaş amca yazınızı okuyunca kendi başıma geleni hatırladım. Geçen yıl ankara da bir inşaatda çalışıyordum. Geceleride orda yapılmış kulübede işçiler olarak birlikte uyurduk. Ama ben yatmadan önce gazte okurum. Bir gün iş bitince mahallenin bakkalına gittim. Geç saat olduğu için sadece iki gazte kalmıştı bakkalda. Ben ayırım yapmadan hepsini okurum. Ama insanların yaptığını o gün öğrendim. Gaztelerden birini aldım. Adı *Taraf* dı. İlk kez görmüştüm. Yatağıma yatıp birçok yerini, en çok da yazarlarını okudum. Bazılarını zor okudum. Sonra uyumuşum. Sabah uyanınca bizim işçi arkadaşlar kahvaltı sofrası hazırlamış, yer masasının üstüne de *Taraf* ı yaymış. Benle dalga geçtiler. Bu kadar çok sakallı adamın olduğu gazte alınır mı diye... Sayfalarda aradıkları o güzel resimlerden bulamamışlar anlarsınız işte. Sonra ben hep *Taraf* alıyordum ve zaten *Taraf* akşamüstü hep kalmış oluyordu bakkalda. Bir gün beni yönetimden çağırıp inşaatı attılar. Neden dedim? Bölücü yayın okuyosun dediler. Ekmeğimle oynadılar ama elden ne gelirki... Ama ben yine iş buldum ve yine *Taraf* alıyorum. Artık mecburen yakalanmamak için çok gizli okuyorum.

* Gökova-Akyaka'da 1,5 yıl yaşadıktan sonra, 2 ay önce tekrar İzmir'e döndüm. Akyaka'da tanıdığım modern, aydın, ilerici (gerçekten de çok "iyi" insanlar olan) arkadaşlarım ADD, ÇYDD, Biz Kaç Kişiyiz? vb. örgütlenmelerine katılmadığım için beni "garip"siyorlardı. Nasıl bir aydındım ben? İzmir'de "*Taraf*" gazetesini gizli gizli okuyan çok arkadaşım var. Mahalle baskısı denen şey bu mu? İddia değil, yalnızca bir soru: Köy Enstitülerinin sanayileşmenin, kentleşmenin önünde bir engel olduğunu düşünebilir, dile getirebilir miyim? Bodrum'daki amcamız beni ayıplar mı?

* İstanbul Üniversitesi'nde öğrenciyim. Sizin ironik bir dille anlattığınız baskının daha acımasızını yaşadım, yaşıyorum. *Taraf*'la Dağlıca baskını haberleriyle tanıştım. İlk kez bir gazetenin bu anlamsız savaşın cesurca üzerine gitmesinden etkilenerek. Ardından devamlı okuru oldum. Kısa süre sonra ise kaldığım özel yurdun yönetiminden uyarı aldım. Yurda siyasi içerikli yayın sokmanın suç olduğu, devam edersem atılacağım v.s. Mecburen artık gazetemi dışarıda okuyorum. Yani çağdaş amcalar her yerde, çat Bodrum'da çat kapının arkasında!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

RTÜK Türk Ailesi Nasıl Sevişir Dairesi

Demiray Oral 30.06.2009

Taksim'den Kadıköy'e giden dolmuşa binmek için tüm cesaretimi topladım. Birkaç yolcuyla birlikte ABD uçuşuna çıkacak tiryakilerin haletiruhiyesiyle son bir sigara daha içtik durakta. Ayaküstü, malum tamirattan sonra başlayan şehir efsanelerini dinledim.

"Geçen gün bir arkadaşım saat 18.30'da köprüye girmiş 21.15'te çıkabilmiş" dedi bir genç.

"Ben köprüye girip hiç çıkamayanlar olduğunu duydum" diye karşılık verdi arkadaşı.

Şoförümüz korna yapıp içeri çağırınca kesildi güzelim rengeyiği muhabbeti.

Dolmuşta yanımda orta yaşlı bir anne ile küçük kızı oturuyordu. Şunu uzatır mısınız, 20 milyondan iki kişi fasılları bitip köprü canavarına doğru yavaş yavaş yaklaşırken, anne gazetesine göz atmaya başladı. Gazeteden kopya çektiği anlaşılan küçük kız haberin başlığını söktükten sonra kadıncağızı madara eden soruyu yüksek sesle soruverdi:

“Anne, *Aşk-ı Memnu*’daki abla sevişirken araya neden yastık koymuş?”

Dolmuşta kati sessizlik hüküm sürmeye başladı. Yüzünün aldığı renk doğada henüz mevcut olmayan anne soruyu duymazdan gelme taktiği izledi. Gazeteyi hızla çantasına sokup yerine çıkardığı soğuk bir şişe suyla çocuğu uyutabileceğini sandı. Oysa imkânsızdı bu. Çocuk yine soracaktı. Ve küçük kızı tam kolundan çekiştirmeye başladığı sırada anne tehlikenin farkına varıp, kulağına bir şeyler fısıldadı. Çocuk sustu. Kadın gözlerini kapattı.

O gün köprüden çıkmayı başardı bizim dolmuş. Ertesi gün hâlâ hayattaydım yani. Sabah günlük neşriyatı karıştırırken baktım RTÜK İzleme ve Değerlendirme Dairesi, *Aşk-ı Memnu*’nun final bölümündeki sevişme sahnesini “çok ateşli” bulmuş. Kanala ceza verilmesini rapor etmişler. Okuduğum haberin yalancısıyım, RTÜK’teki yetkili amcalar şu sonuçlara varmış: Bir erkek ile bir kadının 5 dakika 30 saniye süreyle ateşli bir şekilde sevişmesi Türk aile yapısına aykırıdır. Üstelik dizide Behlül’ün yengesi olan Bihter’le yasak aşk yaşayarak sevişmesi milli manevi değerlere de aykırıdır. Ayrıca dizide sevişme sahnesi uzun, ayrıntılı ve aşırı ölçüsüz olarak yayınlanmıştır.

Açıkkası o sahnenin yayınlandığı gece televizyonun karşısında, sevgili kanepemdeydim. Biraz bekledim de ne olacak diye. Ama Bihter ile Behlül’ün “temiz aşkımızı otelde kirletmeyelim” geyiğinden sonra içimden hadi len bunlardan hiçbir şey olmaz deyip uyuklamıştım. Üstüne bir de dolmuştaki küçük kızın merakını cezbeden “sevişirken araya yastık koyuyoruz” haberini okuyunca mevzuu sonsuza kadar kapatmıştım.

Ancak RTÜK’teki amcaların raporu beni acayip tahrik etti. Çok ateşli sevişme, yasak aşk, uzun, ayrıntılı ve aşırı ölçüsüz sevişme sahnesi... Üstelik 5 dakika 30 saniye, dile kolay! Çocukluğumuzun 70’li yıllar Türk pornosu film afişlerinden bu yana bu kadar tahrik olmamıştım valla. Hemen açtım bilgisayar ve googledim. Benden önce 29.500 kişinin izlediği bir videoya tıkladım.

Kanaatim şu. Tamam, yerli dizi sektörünün halini düşününce cesur bir sahne. En azından tüm çocukluğumuza damgasını vuran Türk filmlerindeki gibi kadınla erkeğin dudakları üç saniye birbirine değip, sonra kadın gözleri açık yatağa uzanıp tavana bakmıyor ve sonra da hemen hamile kalmıyor. Ama ortada biraz uzun bir öpüşme ve birkaç grekoromen pozisyon teşebbüsünden başka birşey de yok aslında.

Zaten akla bir de “arada yastık var” kılçığı takılınca, tadı tuzu hepten kaçıyor işin.

Peki, o zaman nedir acaba RTÜK’teki amcaların gerçek derdi?

Behlül’ün affedersiniz Bihter’i kucağına oturtup tezgâha dayaması mı? Bu mu Türk aile yapısına aykırı olan.

Nereden biliyorsunuz abi, Türk ailesinin nasıl seviştiğini?

Yoksa Bihter'in Behlül'ün sırtını hafiften tırmıklaması mı, milli manevi şeylere aykırı olan?

Öpüşme süresi mi uzun geldi acaba? Türk ailesinin maksimum öpüşme süresi Devlet İstatistik Enstitüsü'nde mevcutsa bilelim, biz de radara yakalanmayalım.

Yenge ve yasak aşk olayına hiç girmiyorum, 3. sayfalarda görüldüğü üzere o neredeyse aile yapımızın temel özelliklerinden biri.

Yok, hiçbiri değil. Bence Vehbi'nin kerrakesi, kesinlikle şu 5 dakika 30 saniye mevzuu.

Ve bu noktada RTÜK'teki amcaları acayip anlayışla karşılıyorum. Çünkü bir Türk erkeğinin bu kadar uzun bir süre, hem de çok ateşli sevişmesi kesinlikle Türk aile yapısına filan aykırıdır. Üstelik, sevişmek bir dakika prensibini uygulayıp anında sırtını dönüp uykuya dalan erkeklerin evinde ciddi sorun yaratma potansiyeli taşımaktadır.

Ancak telaşa mahal yok. Bu mevzuda da dev bir hizmette bulunacağım amcalara. Bakın, 5 dakika 30 saniyeden, Matmazel'in derin şüpheler içinde kıvrandığı sahneleri, Bihter'in Behlül'ü alnından ve saçlarından öptüğü acayip masum anları, sevişme esnasındaki "asla vazgeçmem senden, benimsin benimsin benimsin..." tarzı diyalogları, bir de en sonda basılma tribi sırasında yaşanan kedidir kedi tangırtısı sahnesini çıkarınca geriye aşağı yukarı iki dakikadan kısa "çok ateşli" bir şey kalıyor.

Ee, o kadarını da yaparsınız di mi artık?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sıkılan adamın notları

Demiray Oral 03.07.2009

1) Malum, acayip kritik günlerden geçiyoruz. Ve Bülent Arınç hiç konuşmuyor. Başbakan yardımcısı olmasından sonra ilk kez katıldığı MGK'dan bu yana acaba bugün mü bombayı patlatacak diye televizyonun karşısına oturuyorum ama tık yok. Konuşursa gerilim artar kaygısıyla beklemekten, konuşmadığı halde gerilmiş durumdayım.

2) Çok merak ediyorum. Neyi mi? İstanbul Valisi Muammer Güler'in kendisine benzemediği gerekçesiyle sergiden kaldırttığı balmumundan heykelini. Acaba ortada bir heykeltıraş yalakalığı var da Güler bile isyan mı etti? Yoksa heykeltıraş yapıtında tamamen objektif davrandı da Vali bey buna mı kızdı? Bir muhabir o heykeltıraşla konuşup işin aslını bize anlatacak mı?

3) Bu da milli baraj problemi. Çevre Bakanı Veysel Eroğlu'ndan öğrendik ki, tarihî Hasankeyf'te suların

yükselmesi ile bölgedeki insanların hayat seviyesinin yükselmesi doğru orantılıymış. Ve buna karşı çıkıp, Ilısu Barajı üzerinden Türkiye'yi bölmeye çalışan dış mihraklar varmış. Sonunda anladım 20 yıldır neden Hasankeyf'in bir türlü sular altında kalamadığını. İki musluk barajı doldurmaya çalışırken, dış mihrak olan üçüncü musluk ha babam boşaltıyor demek.

4) Senelerdir devlet memurlarının yargılanması için amirin izni aranması şartını eleştirenler, şimdi uzman kontenjanından televizyonlara bağlanıp aynen şöyle zart zurt ediyor: "Sıradan bir memurun yargılanması için bile amirin izni müessesesiyle bir çeşit dokunulmazlık sağlanmışken komutanlar hakkında her isteyen savcının dava açması düşünülemez." Helal olsun! Şampiyonluk sizin, kupa sizin demek istiyorum.

5) Vatoz'a göre "darbeci askerleri siviller mi yargılasın, askerler mi?" mevzuunda bazılarının bu kadar top çevirmesinin sebebi hikmeti başka. Aslında onlar c şıkkı – hiçbiri demek istiyorlar ama açıkça söyleyemiyorlar. Vaziyetleri budur yani.

6) Çok karışık bir mesele. Sıkılanlar bu şıkkı hemen atlasın, hiç alınmam... Malum, Albay Dursun Çiçek tutuklandı ve 18 saat sonra itiraz üzerine tahliye oldu. Tahliye eden İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi. Ertesi gün basında Şener Eruygur'un eşinin "12. ve 14. Ağır Ceza bizden, 13. Ağır Ceza onlardan" dediği ileri sürülen bir ses kaydı hatırlatıldı. İyi de aynı haberlerde Çiçek'i tahliye eden 14. Ağır Ceza üyesi hâkimin senelik izne çıkması üzerine yerine 13. Ağır Ceza'dan bir hâkimin geçici olarak atandığı da yer alıyordu. Yani Eruygur'un eşinin "onlardan" dediği mahkemenin hâkimi. Bilmem anlatabildim mi? Bırakalım artık bu işleri.

7) "Bizden", "onlardan" saçmalıklarına en iyi cevap hukukçu Sami Selçuk'tan geldi. Bir kanala yaptığı değerlendirmede, bir hâkimin tutuklama verdiği olayda bir başka hâkimin tahliye kararı verebileceğini anlatıp, bunun hâkimin takdiri denen şey olduğunu söyledi. Ardından da basın ve bilumum uzman konuk şahsiyetin yaptığı yanlış şöyle özetledi: "Takdirin takdiri olmaz!"

8) Yukarıdaki 6. ve 7. maddeleri bir kez daha okuyunca kendimden sıkıldım. Hemen yazıya ayar yapıyorum... Geçen gün Asmalımescit civarındaki bir sokakta, yedi cüceler için tasarlandığını sandığım taburenin üzerinde çay içmeye çalışıyordum. Birini bekliyordum ve beklemekten nefret ettiğim için çaycının her beş dakikada bir tepsiyle getirdiği çayları peş peşe yuvarlıyordum. O sırada yanımdaki masaya (aslında masadan çok hamur açmak için kullanılması gereken nesne) bir sevgili çift oturdu. Kızın ne dediğini oturmada söylemediği için duyamadım ama erkeğin cevabı şahaneydi. Şöyle dedi: "Ee kızım, biz Aşk'ı pambesinden okumuş adamız!" Altı bardak çaya değdi...

9) Tik gibi bir şeye dönüştü. Sürekli kontrol ediyorum. Bülent Arınç bir şey demiş mi diye. Hayır dememiş... Anlaşılan içinden geçtiğimiz şu kritik günler bana iyi gelmedi. Kısa pantolon giyip biraz tatil yapmanın zamanı geldi galiba. Çünkü sinir hücreleri hiç yenilenmiyormuş, bunun için onlara çok iyi bakmak lazım.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Üçüncü köprü: Yılgınlık yok direniş var!

Demiray Oral 07.07.2009

Kimse, yaz rehavetine getirdik, üçüncü köprüyü Sarıyer-Beykoz güzergâhına kakalarız sanmasın. Beklemedikleri, acayip bir direnişle karşılaşacaklar benden söylemesi. Diğer seçenek Tarabya için de bir İstanbullu olarak her türlü desteği atmaya hazırız elbette. Ama beş yıldır Sarıyer muhitinde oturduğuma, artık burada oy kullandığıma, hatta Sarıyer'in, Çayırbaşı Stadi'ndaki maçlarına bile gitmeye başladığıma göre kendimi buranın çocuğu olarak hissetmem normal. Dolayısıyla, buradaki haletiruhiyeyi anlatmak istiyorum:

Kahvede, bakkalda, komşu sohbetinde iki satır muhabbet eden herkes lafı bu mevzua getiriyor.

İnsanlar oturdukları, çocuklarının koşup oynadığı İstanbul'un son yeşil alanının katledilmesine izin vermemeye kararlı.

Buralarda oturanlara göre sadece kendileri değil, hafta sonlarında işgal kuvvetleri gibi Bahçeköy, Kilyos, Gümüşdere, Rumeli Feneri'ne dayananlar da bu işe dur demeli. Hafta sonu mangal yakıp, bir litre rakı içip sonra eteğini silkip kalkıp gitmece yok!

Herkes aynı şeyi söylüyor: "Karar alırken bana mı sordular?" Gerçekten incik cıncık her mevzuda referandumu gündeme getiren siyasiler, üçüncü köprünün ayakları ve onun ormanları yok edecek otoyol uzantıları için burada yaşayanların fikrini sormayı hiç düşündüler mi acaba?

Son seçimde Sarıyer'de kazanan CHP'li belediye için bu üçüncü köprü mevzuu –o şahane klişeyle söylersek- bir turnusol kâğıdı işlevi görecek.

"Türk milleti parayı sever, evlerinin arsalarının fiyatı artınca hepsi susar" diye pespaye bir ideolojinin paçasına tutunan yetkililer, görecekler ki kazın ayağı hiç de öyle değil.

Başta internet üzerinden olmak üzere örgütlü bir tepki bulacaklar karşılarında. Sokak eylemleri başlayacak.

İnsanlar, yüzyıllık ağaçlar yerine o iğrenç betonu görmek istemiyoruz diye haykıracak.

Kısaca Sarıyer'de üçüncü köprüye karşı yılgınlık yok direniş var!

Budur.

Zaman'a pratik öneriler

Önce "örnek" haberimizi hatırlatalım: *"2 Temmuz 1993'te gerçekleştirilen Pir Sultan Abdal Şenlikleri sırasında Madımak Otel'i'nde yangın çıkmış, aralarında otel görevlilerinin de bulunduğu 37 kişi ölmüştü."* (Zaman gazetesi)

Tahminim, bunu yazanlar kendilerini, önce yangın koluyum sonra gazeteci şeklinde tanımlamaktadır. Bu nedenle yakın tarihimizdeki mühim siyasi cinayetlerin yıldönümleri için kendilerine işlerini kolaylaştırıcı, pratik bazı önerilerde bulunmak istedim.

- * 1948 yılında yazar Sabahattin Ali, katıldığı bir yurtdışı turu sırasında her şey dahil sistemi nedeniyle ölmüştü.
- * 19 Ocak 2007’de Halaskârgazi Caddesi kaldırımında yürüyen *Agos* Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant Dink, oradan geçmekte olan bir kurşuna çarparak hayatını kaybetmişti.
- * 20 Eylül 1992’de Kürt aydını Musa Anter memleketi Diyarbakır’ın ara sokaklarında dolaşırken ölmüştü.
- * 2 Şubat 1979’da arabasıyla kırmızı ışıktaki duran *Milliyet* Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Abdi İpekçi, bozulan sinyalizasyon sistemi nedeniyle yeşilin yanmasını beklemekten hayatını kaybetmişti.
- * 24 Ocak 1993’te gazeteci Uğur Mumcu, arabasının motorunu aşırı ısıtması nedeniyle meydana gelen patlamada havaya uçmuştu.

Bay Ripley taksicilerin son numarası

Taksicilerle genelde aram iyidir. Sarısıyla da, korsanıyla da... Kural basittir: Doğru taksiyi sezmek. İstanbul’da uzun yıllar taksi kullanmış biri doğru taksiyi hisseder, önünde her “dat” yapanı durdurmaz. Bu mevzuda bir müteakabiliyet prensibi de vardır zaten. Yanlış taksiye el etseniz bile, bu kez onlar sizin kaşar olduğunuzu sezer ve şahane bir egzoz sesi çıkararak yanınızdan gazlar giderler.

Şuna gelmek istiyorum aslında. Son yıllarda ihtisas alanları turistler olan, yetenekli Bay Ripley tadında taksiciler hızla arttı İstanbul’da.

Bu yetenekli Bay Ripleylerin çektikleri numaralarda sınır yok. Son numaralarını, ekmek parası için geceleri direksiyon sallayan tanıdık bir taksi şoföründen dinledim.

İstanbul’a gelen turist taksiye biner, arka koltuğa oturur. Gideceği yere varılınca, şoför Ripley şahane İngilizcesiyle –atıyorum- “20 dolar” der. Turist 100 dolar uzatır. Bay Ripley’imiz daha önceden sol tarafta kapı içinde hazır ettiği kâğıt 1 dolarla o 100 doları el çabukluğu marifet şeklinde değiştirir. Arkaya dönüp “bana 1 dolar verdiniz” deyip parayı geri verir. Deplasmandaki şaşkın turist ne yapacağını şaşırır. Sonuçta önce 100 doları cebe atıp, ardından da taksimetrenin yazdığı tahsil edilir kendisinden.

“İyi de bunların hiçbiri mi rejimin teminatı polise gitmiyor,” gibi bir soru çıkmış bulundu ağızımdan. Taksici tanıdık öyle bir sırtışla baktı ki yüzüme, kendimi tek kelimeyle salak hissettim!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Deniz kenarından bakınca ya da eci eci vali

Demiray Oral 11.07.2009

Deplasmana çıktım. Ege seferinin başlangıç durağında, iki geceliğine Seferihisar'dayım. Suzi'yi görmek, hasret gidermek için. Şimdi kendisinin kayınvalidem olduğunu söyleyince komplo teorisi sever kimileri hemen, "ne monşer aile, adamın hitap biçimine bak" diyecek. Uzatmadan izah edeyim. Ona yakın arkadaşları da Suzi der, beş yaşındaki torunu da. Bu mevzu tamamdır umarım.

Her neyse, deplasmanda olup da yazı yazmak gerekince sıkıntılı oluyorum. Daha sıkıntılı yani. "Gittikçe sıkılmaktır ülkesi sıkıntının" kıvamına geliyorum. Şairi selamlıyorum.

Saati gece yatarken kurdum. Sabah saat çalmadan uyandım. Sınırlı sayıda gazete gelen civardaki tek markete gitme telaşıyla. Kalktığımda, Suzi'yi çoktan uyanmış ve benim gazeteleri ayırması için telefonla marketi ararken buldum. Ama ne yazık ki aradığımız markete o anda ulaşamıyordu. Hemen yola düştüm.

Evhamı abartmışız galiba. Gittiğimde daha market açılmamıştı bile. Seferihisar'ın bu sessiz sedasız, güzel koyuna ulaşmayı başaran gazetelerin hepsinden aldım –ki içlerinde bizimki mevcut değildi.

Sonra internet bağlantısı bulunan tek yer olan kafeye gittim. Karşımda göz alabildiğince uzanan bir deniz, etrafımda mayolu-şortlu tatilciler, her daim esen püfür püfür bir rüzgâr ve on beş dakikada bir bangır bangır çalan "Eci eci vokke" eşliğinde gazeteleri okumaya başladım.

İtiraf ediyorum, bir ara dayanamayıp buradaki elemanlarla bir el langırt da çevirdim. Hatta kaleden kaleye gol olmaz kuralını ihlal ettiğim için uyarı aldım.

Neşriyata buradan bakınca iki haber şahane görünüyordu. İlkinin mutlaka görmüşsünüzdür. Sanayi Bakanı Nihat Ergün'ün Çin mallarını boykot çağrısına, bakanlık danışmanının yaptığı "Bakanın sözleri bakanlığı bağlamaz" açıklaması.

İkincisi İzmir mahreçli minicik bir haberdirdi. Hatta belki de sadece gazetelerin taşra baskılarında Ege'de yer buldu ve okumadınız. Olay şöyle kıymetli *Vaziyet* okuru. Bir gezi için İzmir'e gelen Alman gazeteciler, Hayrünnisa Gül'ün türbanıyla ilgili, Vali'yi terleten sorular sormuşlar. Vali Cahit Kırac, "şey kem küm" tadında cevaplar vermiş önce. Gazeteci tayfası işi uzatınca Vali Bey tarihî bir laf etmiş: "Türkiye, halkıyla bir bütün içinde yaşayan mutluluklar ülkesidir."

Şahane değil miymiş gerçekten? Hadi aklımıza ilk gelenleri sıralayalım.

Terörle Mücadele Kanunu'na göre tıpkı yetişkinler gibi yargılanan, cezaevlerini doldurmuş yüzlerce çocuk...

Hayatının son günlerini bile cezaevinde geçirmek zorunda kalan kanser olmuş mahkûmlar...

Güneydoğu'da çeyrek yüzyıldır süren, binlerce insanın öldüğü pis bir savaş, binlerce faili JİTEM...

İnandıkları gibi yaşamak istedikleri için hayatları baskılardan baskı beğen şeklinde geçen Aleviler, Müslümanlar,

gayrı Müslimler, solcular, eşcinseller, rockçılar...

Memleketteki küçük bir azınlığın çıkarlarını korumak üzere tesis edilmiş oligarşik bir rejim...

İşsiz, fakir, umutsuz büyük çoğunluk...

Ve "halkıyla bir bütün içinde yaşayan mutluluklar ülkesi..."

Bakan danışmanından arakla şöyle desek Vali Beye.

Türkiye Cumhuriyeti valisinin sözleri Türkiye'yi bağlamaz!

Bunun adı da, eci eci vali vaziyetleri işte...

Yaz geyiği trendleri

Ege seferimizin ileriki merhalelerinde daha popüler yerlerden, daha derinlemesine analizler yaparız elbette. Ancak bu yazın favorileri hakkında şimdiden düştüğüm birkaç notu aktarayım.

Mevzu, milletçe hasretinden prangalar eskitmeye başladığımız futbol. Memleket insanı futbolsuz günlerde sezon öncesi tahminini şöyle geyiğe bağlamış vaziyette:

"Daum yarı Türk zaten artık, avantajı bizi çok iyi tanıması... Denizli'nin elinde en oturmuş ve en iyi kadro var... Rijkaard süper hoca ama lige yabancı... Sivas geçen sezon şampiyon olamadıktan sonra daha da zor şampiyon olur abi..."

Bu arada elçiye zeval olmaz, milletin Beşiktaş başkanı Demirören'den bir istirhamı var, onu da aktarıyorum. Beşiktaş, Ferrari'yi transfer edebilmek için gerçekten manken manitasına bir televizyon kanalında şov programı garantisi verdi mi? Aida abla eş durumundan sunucu olan ilk canlı olacak mı?

Taşındık: Yeni adresimiz; *Taraf* Gazetesi 5. sayfa, dükkânımız pazartesi ve cumartesi günleri hizmet verecektir.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Örgüt kurdurmayın şimdi adama!

Demiray Oral 13.07.2009

Bodrum'da ilk sabahıma şu soruyla başladım: "Demiray, sana bir teklifim var. Gel bir örgüt kuralım..."

20 küsur yıl hukukunuz olan bir dostunuz, "kahve suyu koysana" dedikten hemen sonra böyle bir laf ederse

söz konusu olan kesinlikle bir hayır örgütü değildir.

Sinirliydi, şöyle devam etti. "İdil Biret'in konserini basmaya kalkmışlar, Topkapı Sarayı'nda şarap içiliyor diye. Herhalde biz bunlardan daha zekice şeyler yapan bir örgüt kurarız değil mi?"

Ben hâlâ fazla hüsnüniyetli bir kıvamdaydım.

"İnternette falan bir şeyler yapıp, tepki göstermek için mi," diye sordum.

Ama o, doğrudan eylem örgütünün Gümbet Belde Teşkilatı'nı açmaktan söz ediyordu.

"Ne interneti ya... Bildiğin eylemlerden söz ediyorum, zekice şeylerden ama..."

Geç kavrar ama gazı çabuk alırım. Acilci oluverdim hemen.

"Evet, önce şöyle kısa, vurucu, derdini pat diye anlatan bir bildiri yazmak lazım..." dedim.

"Manifesto..." diye düzeltti.

Bu noktada durduk. Ama henüz Bodrum günlerinin ilk sabahında olduğumuz düşünülürse, iki dakika içinde geldiğimiz nokta hiç de fena değildi bence.

Zaten fazla gaza gelip, çoğu büyük şehirlerdeki plazalarında işinde gücünde olan eski dostlardan birilerini arayıp, "Koçero günaydın... Uyuyan hücrelerin uyanması zamanı geldi... Örgütü kuruyoruz artık" desek eleman büyük ihtimalle "Tamam benim İçişleri Bakanlığı'nda bir tanıdığım var, kuruluş işlemlerini hızlandırırız abi" gibi asap bozucu bir cevap verirdi herhalde.

Hakikaten, böyle vaziyetler için hissiyatımıza tercüman olacak, bizim gibilerin yerine söylenecek bir örgütümüz olsaydı ultra şahane olurdu.

İdil Biret Topkapı Sarayı'nda iki bin kişiye konser verirken, şarap firması sponsor diye tekbir getirerek kapıya dayanılmasını demokratik hak olarak görecektik kadar nesebi geniş olmayanlardan oluşan bir örgüt.

Elbette karşılık olarak da elinde şarap şişesi Topkapı Sarayı'nda çakırkeyf olmaca eylemi koymayı teklif dahi etmeyeceklerin yer aldığı.

Zaten sıkıntılı bir kuşağız, iyice canımızı sıkmayın arkadaşım diyecek bir örgüt misal.

Sıkıyosa al ocağını da, seri katil üçüncü köprü'nün yapımına salla biraz da diye söylenecek.

Falan, filan işte... Kısaca, adamın canını sıkıp bir de örgüt kurdurmayın şu tatil günlerinde.

Alkol, şair, karaciğer

İçki bağlantılı girdik, öyle devam edelim. Bir süredir şahane bir kitap var elimde. "Ya alkol olmasaydı" diyen adamın, şair Edip Cansever'in dergilerde kalmış yazılarını, söyleşilerini derlemişler. Adı *Şiiri Şiirle Ölçmek*.*

Cansever, gençlik dönemlerindeki içki vaziyetlerini şöyle anlatmış bir yerde: "Bin dokuz yüz altmışlardaydık. Sanki karaciğer sözcüğü sözlüklerde yoktu." (Aklıma Moda'daki öğrenci evimizdeki versiyonu geldi: "Hayatımızda bir bira diye bişey hiç olmadı.")

Hatta 1962'de Ankara'daki Erdal Öz'e yazdığı mektupta, oradaki arkadaş tayfasının halini hatırını sorma işine karaciğeri bile dahil etmiş: "Özdemir İnce nasıl? Ahmet Oktay'ın karaciğeri iyi miymiş?"

Edip Cansever ilk kez kırk yaşında Bodrum'a gelmiş. Kendi ifadesiyle çarpılmış. Hemen şiir yazmak için çalışmaya başlamış. Ancak sonraki gidişlerinde, gitmesiyle dönmesi bir olmuş. 1981 senesinde yazdığı bir yazıda, "Bodrum sanki 'istila'ya uğramış, yenik düşmüş görünümüyle beni pek ilgilendirmiyor artık" demiş. Okurken, "sen gel bir de ikoncanlı haliyle şimdi gör usta" diye geçirdim içimden.

* *Şiiri Şiirle Ölçmek* / Edip Cansever / Haz: Devrim Dirlikyapan / YKY

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tiryakinin travması ve el rehberi

Demiray Oral 18.07.2009

Başka örneği yoktur sanıyorum.

Son günlerde memleketçe genelge ezberliyoruz.

Çevir yoldan geçen birini, "oku bakayım" de tek tek saysın sigara yasağıyla ilgili başbakanlık genelgesinin maddelerini.

Bir zamanlar Türk gibi sigara içerdik, şimdi Türk gibi genelge ezberliyoruz.

Herkes vıdı vıdı sigara genelgesi anlatıyor birbirine.

Yetmiyor, doktrin tartışmalarına geçiliyor.

Üstü kapalı, yanları açık olursa içilecekmiş... Ama yanlar da yarıya kadar kapalı olmazsa, olmaz valla... O zaman yanlardan az alalım lütfen...

Tavan seyyar olursa? Oralari daha çalışmadım ama bizim kız biliyordur şimdi arar sorarız...

Yangın merdiveninde şey etsek? Olmaz... Ya terasta? O konu doktrinde tartışmalı arkadaşım, duruma göre değişir.

Ne oluyoruz yahu... En iyisi atlayalım aşağıya terasa kadar çıkmışken, bitsin bu çile!

İstanbul'da vaziyet ne âlemde bilmiyorum ama Bodrum'da ahali 4207 sayılı genelgenin tüm kıtalarını ezberden okuyacak kıvamda.

Herhangi bir yerde oturuyoruz, sağım solum önüm arkam hem sigara içiyor hem yasakları konuşuyor.

Uçan tekmeyle de değil, hani Dolapdere'de senede üç kez yapılan olağan operasyonlarda kapıları kırmak için kullanılan koçbaşı var ya, işte onunla dalmak istiyorum o masalara...

Bence toplumsal bir travma geçiriyoruz. Ve çenemize vurmuş durumda.

Anlatırsak açılacak mıyız bilmiyorum. Ama bir an evvel ne olacaksa olsun kıvamında yılbaşı gecesinin geçmesini bekler gibi bekliyorum 19 temmuzu.

Huzurevi, akıl hastanesi, cezaevi.

Bruney, Cibuti, Panama, Sırbistan, Danimarka, Finlandiya, Meksika ve Oman.

Üsttekiler 19 temmuzdan sonra sigara içilebilecek yerler.

Alttekiler ise sigara yasası bulunmayan ülkeler.

Artık tiryakinin el rehberi budur işte.

Adamı zorla sigara savunucu yapar bunlar diye söylenirken İstanbul'dan Vatoz aradı.

Destursuz daldı mevzua.

"Bir önerim var" dedi, "Sigara yasağı konusunda referanduma gidilsin. Sonuç evet çıkarsa Kenan Evren intihar etsin."

Nasıl yani, ne alaka dedim.

"Alakaya gerek yok, bundan sonra yapılacak herhangi bir referandumdan evet çıkarsa Evren intihar etsin" cevabını verdi.

Dedim ya, herkes kendi travmasını yaşıyor işte.

Bu arada tiryakiler gücü olarak 19 temmuz direnişi için marşlarını da belirlemişler.

Özdemir Erdoğan söylüyor.

“Yak bir sigara / Kül olsun dertler ucunda / Bir an olsun oh diyemezsek /Çekilir mi bu dünya”

Seri katili protesto başlıyor

Seri katil üçüncü köprü'nün cinayetlerini büyük olasılıkla Sarıyer - Beykoz güzergâhında işleyeceği anlaşıyor. Önceki hafta yazdığım, “Üçüncü köprü: Yılgınlık yok direniş var” yazısından sonra “İkiterker Grubu” bisikletçilerinden çeşitli e-postalar aldım.

Ormanın derinliklerinde kimsenin gitmediği yerlerde pedal çeviren grup üyeleri, yaklaşık üç hafta önce Belgrad Ormanları'ndaki ağaçları keserek açılmaya başlanan otoban genişliğinde yol için orada çalışan işçilerin kendilerine ilk ağızdan, “burası üçüncü köprüyle birleşecek bir yol” dediklerini belirtiyor. Hatırlarsınız, Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım buranın üçüncü köprü ile ilgisinin olmadığını ve Kırklareli - İstanbul yolunun uzantısı olduğunu açıklamıştı. İkiterkerler, önüne haritayı koyan herkesin o yolun olası Sarıyer - Beykoz güzergâhına yapılacak köprü için açıldığını anlayacağı görüşünde. Ayrıca öyle olmasa bile orada, yani Göktürk - İhsaniye hattında ciddi bir ağaç katliamının sürdüğünü haber veriyorlardı son e-postalarında. Grup, isteyen gazeteciye güzel bir bisiklet turuna çıkarıp, tabloyu göstermeye hazır, ilgisine duyurulur!

İstanbul'un son yeşil alanları ve su havzalarını yok edecek olan seri katil üçüncü köprü'nün nasıl hiçbir işe yaramayacağını en güzel anlatan bu işin uzmanı Prof. Dr. Semih Tezcan'dı. Doktorası asma köprüler üzerine olan Tezcan, 11 temmuz tarihli *Vatan*'da İstanbul'un nüfus artış hızı ve araç sayısındaki artış üzerinden yaptığı hesap sonucu, 2020 senesinde tam yedi köprü gerekeceğini söylüyordu.

Hesap ortadayken, Ankara'da masa başında karar alanların bu işe izin vermelerinin İstanbul'u arsa spekülâtörlerine kurban etmekten başka anlam taşımayacağı ortada.

Ancak direniş başlıyor. *Vaziyet* müptelaları hatırlayacaktır. Yaz rehavetine getirdik, üçüncüyü köprüyü kakalarız sananların mahallemiz Sarıyer'de ciddi bir direnişle karşılaşacaklarını yazmıştım.

İlk adım bugün (cumartesi) atılıyor. Üçüncü Köprü Yerine Yaşam Platformu öncülüğünde Sarıyer Çayırbaşı'nda saat 17.00'de buluşulacak. Saat 18.00'de Sarıyer meydanında basın açıklaması var. Birçok sivil toplum örgütü, demokratik kitle örgütleri, sanatçılar, Sarıyer ve Beykoz'daki mahalle dernekleri orada olacak. Seri katil köprüye güçlü bir “hayır” demek için...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bodrum lakırdıları

Demiray Oral 20.07.2009

Yok valla bir daha kimse, "bu yaz Bodrum acayip tenha" geyiği yapmamı beklemesin arkadaş.

Cumartesi akşamüstü, ikinci sayfa gazete klişesiyle, Bodrum'da Sezen Aksu rüzgârının esmesinden birkaç saat öncesinden itibaren yollar Boğaz Köprüsü trafiğini aratmıyordu yeminle.

Ben diyeyim araç kuyruğu beş kilometreydi, siz bir şey demeyin doğal olarak.

Kısaca şöyle izah edeyim. Arabalar Ortakent'ten başlayarak Bodrum'a kadar adım adım ilerliyordu. Bilenler bilmeyenlere ne demek olduğunu anlatsın bir zahmet.

Bodrum'un tüm siyah cipleri o trafiğin içindeydi.

Öyle ki sanki biletlere, "konsere siyah ciple gelinmesi zorunludur" yazmışlar.

Neyse ki tam ters istikamete doğru seyir halindeydik.

Buradaki arkadaşlarımız bizi krize karşı midye tava, ekmek, bira partisine davet etmişti.

Kadıkalesi'ne güneş batmak üzereyken vardık.

Arabadan inip önce sahile yürüdük. Harika bir koyda, şahane bir gün batımı seyrettik.

Sahilde, denize sıfır pozisyonda bir adet çok güzel taş ev ile ona komşu gözünden yaş süzülen çocuk kitschliğinde büyük bir yapı vardı.

Taş evin Halikarnas Balıkçısı'nın zamanında oturduğu ev olduğunu söylediler. Galiba ara sıra akrabaları gelip kalmış. Ev çok iyi durumda ve bakımlıydı.

Geçen hafta Bodrum çarşısında yürürken, buraya yıllar önce yerleşmiş bir arkadaşım üzerinde Köftecisi yazan iki katlı bir taş binayı gösterip, "burası ne biliyor musun" diye sormuştu.

Ben boş bakınca da, "Halikarnas Balıkçısı'nın cezaevinden çıktıktan sonra bir dönem oturduğu ev" demişti.

O muhabbetin üstüne, Kadıkalesi'ndeki bu aslına sadık kalarak korunmuş evi görmek gözlerimizi yaşarttı.

Peki, ona komşu olan, sosyal tesis kıvamındaki zevksizlik abidesi bina ne diye sorduk bilenlere. "Orası otel... Melih Gökçek'inmiş..." dediler.

Hemen ok gibi fırlayıp karşı çıktım. Lütfen arkadaşım, asılsız iddialarla beni yönlendirmeyin. Sayın Gökçek bir belediye başkanıdır ve maaşıyla otel yaptıracak hali yoktur. Hem uzatırsanız, size canlı yayında belgeleriyle iddianızın doğru olmadığını ispatlar dedim. Herkes tırtı, mevzu kapandı.

Sonra mekâna geçtik. Bodrum'dan minik serçenin geçtiği gece (bunu demesem hatırım kalırdı), biz de Pinto Bar DJ'nin seçtiği Bandista marşlarını dinledik.

Bir süredir çalışmalarımı Bodrum'da sürdürüyorum ya, eksik olmasınlar eş dost acayip özlüyor ve sık sık arayıp, "ohh kebapsın valla" şeklinde hasret gideriyor.

Halbuki vaziyet hiç de sanıldığı gibi değil.

Misal evdeki herkesin deniz kenarına uzadığı şu pazara sabahı, ben okuduğunuzu umduğum bu satırlarla cebelleşiyorum.

Sıcaklık vahşice artıyor. Odadaki klimayı açıyorum ama rüzgârını sol tarafımdan tam üstüme höykürdüğü için sol kolum, zavallı kolum tutuluyor.

Kapatıyorum, bu sefer de iki dakika içinde şıpır şıpır terliyorum.

Aç-kapa yapmaktan ne yazacağı mı unutuyorum falan... Yani işler hiç de uzaktan görüldüğü gibi değil arkadaşlar.

Üstelik sizlere burada dönen son muhabbetleri aktarabilmek için sokakta özel mesai harcıyorum. Misal, şu sıralarda turizmimizin "güzide müessesesi" hanutçuluk üzerinde yoğunlaşmış durumdayım.

Lokantaların önünden tekrar tekrar geçerek müşteri tavlama çalışan hanutçuların laflarını kayıt altına alıyordum.

Ancak akıl akıldan üstün işte. İlk sayısı bu ay yayımlanan *Gümüşlük Postası* adlı mecmua, yapmak istediğim şeyi gayet şahane bir şekilde yapmış bile. 2009 yaz kreasyonunda müşteri tavlama için söylenen en güzel sözleri oradan aparttım. Parantez içlerine de o lafa uygun müşteri tiplerini yazdım. Buyurun, afiyet olsun:

– Bize mi geldiniz? *(Artık neredeyse sandalyeye poposu değmek üzere olanlara)*

– Size şu deniz kenarındaki masayı ayırdım! *(Buzdolabındaki balıklar da dahil lokantadaki her şeyi inceleyen ama oturmayıp mekânın önünde anlamsızca dikilmeye devam edenlere)*

– Fazla dolanmayın, başınız döner! *(Oturmasından umut tamamen kesilen müşteriye)*

– Efendim, bir dakikanız var mı balıkları anlatayım... *(Kelli felli, göbekli, boğazına düşkün olduğu belli olan tiplere)*

– Balık, salata, cips, içki on lira, buyurun efendim! *(Hesapta sorun çıkarması kesin olan müşteriye)*

– Taklitlerimizden kaçınınız... *(Buna ne söylesem fayda etmez diye düşündürüp, adamı konuşmak için konuşmak ruh haline sokan tiplere)*

– Bizde balık her yerden 5 lira daha ucuz! *(Albaylıktan emekli olup apartman yöneticiliğine yatay geçiş yapmış canlı türüne)*

– Size bir fiyat çekeceğim, inanamayacaksınız! (*Hanutçuyla gözleriyle pazarlık yapabilme yeteneği olan müşterilere*)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gerçekler ve Bodrum'un sokak filozofu

Demiray Oral 27.07.2009

Bodrum'a ilk geldiğim günlerde, sabah on civarında gidiyordum yakındaki gazete bayiine.

Hep aynı sahne yaşıyorduk. Tüm günlük neşriyat mevcut, bizim gazete firarda.

Soru: *Taraf* gelmedi mi?

Cevap: Geldi ama bitti...

Neticede idrak ettim ki hem *Taraf* ı yakalamam, hem de saat 11.00'den sonra adamı sütlaç kafa yapan sıcaklarda herhangi bir şey okumaya teşebbüs bile etmek imkânsız olduğu için daha erken davranmak gerekiyor.

Bu kez saat 9.00 olmadan gittim gazetelerimi almaya. Ancak vaziyet aynıydı.

Dükkan sahibiyle geyik çevirmeyi reddedip, hırs yaptım. Ertesi gün akrep ile yelkovan kardeşler 8.00'i bile göstermeden oradaydım. Yeminle yine avucumu yalamıştım.

Tatil gününde gazete bulabilmek uğruna saat kurmak zorunda kalan adam rolünün yaptığı ağırlıkla, süper ketum bakkalıma veryansın ettim.

– Saat 8.00 bile değil, *Taraf* yine yok!

– Evet, çünkü bitti...

– Emin misin usta sen bu gazetenin geldiğinden?

– Tabii geliyor ama erkenden bitiyor işte...

– Ne yapmak gerekiyor peki... Bodrum girişinde dağıtım kamyonunun yolunu mu keseyim?

Bu son sorum üzerine bakkal abi, dükkânda bizi anlamsızca dinleyen son gâvur müşterinin gitmesini bekler gibi bir süre sustu. O gittikten sonra da makamına kurulup, büyük bir sırrı ifşa eder edasıyla şöyle dedi.

– Bak arkadaşım, bu özel bir gazete... Okuru da özel... Üç tane gelir, hemen biter!

Beyin ölümüm artık kesinlikle gerçekleşmiş olmalı ki yine cevap verdim.

– Valla benim için de gerçekten özel bir gazete... Bana her gün bir tane ayırır mısın?

– İmkânsız, gazete ayırmak prensiplerimize aykırı...

Tatilin ilk günlerinde yaralamalı vukuatta bulunmamak içgüdüsüyle dükkânı terk ettim. Prensip sahibi olmayan bir bakkal aramaya koyuldum. Ve epey uzakta da olsa buldum.

Artık her sabah gazetem ayrılıyordu, mesuttum. Yeni bakkalımı ilk keşfettiğim günden itibaren enteresan bir şey oldu. Her sabah bakkalın önündeki kaldırımda, bir ağaç altına yaydığı örtülerin üstünde oturan bir adamla karşılaşıyordum. Yaşını kestiremediğim bu adamla birkaç sabah sonra selamlaşmaya başladık.

Her sabah dükkâna girerken “günaydın genç adam”, elimde bir tomar gazeteyle çıkarken de “yolun açık olsun genç adam” diyordu bana.

Ben de karşılık olarak baş selamını uygun görmüştüm.

Bir sabah yine gazeteler kucağımda bakkaldan çıkarken, yanıma yaklaştı ve gayet karizmatik ses tonuyla, “Niye her gün bu kadar çok gazete alıyorsun genç adam” diye sordu. Tarzında görmüş geçirmiş insanlara özgü tuhaf bir etkileycilik vardı.

“Bu işi yapıyorum, ne olup bittiğini öğrenmek için gazeteleri okumam gerekiyor” dedim.

“Gazetelerden asla gerçekleri öğrenemezsin” diye cevap verdi.

“Bütünüyle katılıyorum” demek geçti aklımdan ama onun yerine ağızımdan muhabbetimizi başlamadan bitirecek o seviye yoksunu cümle çıktı: “Ne yapalım iş işte...”

Bodrum’un sokak filozofu, benim Türk popu çalan beachlerden kaçtığım hızla yanımdan uzaklaştı.

Ertesi sabah oraya gittiğimde ilişkimizin seviyesini “günaydın genç adam”dan, isteksiz bir kafa sallama merhabasına çoktan düşürmüştü.

Dükkâna girer girmez onun kim olduğunu sordum. Bakkal gülümseyerek, “Sözde bunun denizkızı olan bir sevgilisi varmış ama seneler önce onu terk etmiş...” dedi. Bakkal, “meczip işte” muhabbetine bağlamışken orayı terk ettim.

Selam verip önünden geçtim. Birkaç adım sonra kaldırımda oturan filozof arkamdan seslendi, “Gerçekleri öğrenemezsin gazetelerden... Kendileri bilir ama sana söylemezler gerçekleri...”

Eve gelince, hazır saat de daha 11.00 olmamışken biraz düşündüm. Ukalalık yapmak istemem ama Bodrum’un sokak filozofu sonuna kadar haklıydı. İşte hepimizin bildiği ve hepimizin yok saydığı bir misal.

"Kürt açılımı" diye yüreklerin güm güm attığı şu günlerde memleketin hapisanelerini doldurmuş üç bine yakın çocuk (çoğu Kürt), neredeyse kimsenin umurunda bile değil. Sadece Çocuklar İçin Adalet Çağrıcıları adlı grup çırpınıyor. Hemen her gün o çocukların durumuyla ilgili acıklı e-postalar geliyor gazetelere. Birkaç köşe yazarı hariç kimsenin kılı bile kıpırdamıyor.

Kimi "avuçlarında taş izi var", kimi "yakalandığında kalbi hızlı çarpıyordu" gibi abuk gerekçelerle içeri atılmış bu çocukların durumu ortadayken sizce "Kürt açılımı" diye bir şey söz konusu olabilir mi? Veleve ki yaptınız şahane bir "Kürt açılımı" kim inanır samimiyetine? Bakın bana son gelen e-postada, Diyarbakır'da hapiste bulunan 17 yaşındaki F.G'nin ablası Leyla G. neler anlatıyor özetle: "Çocuklar doktorun yanına çok zor gidiyorlar, doktorda da ilgilenme yok... Diyarbakır'ın kavurucu sıcaklarına rağmen koğuşlara bir pervane bile verilmiyor, yemeklerin içine atılan iğrenç atıklar daha da fazlalaşmış (eskiden içinde iki üç tane bir şey çıkardı, şimdi daha fazla iğrenç şeyler katıyorlarmış yemeklere). Kardeşim diyor ki yemek sorunu böyle devam ederse artık yemekleri yemeyeceğiz. Aç kalmak daha iyi..."

Peki, siz bunları sevgili gazetenizde okuyor musunuz?

Bodrum'un sokak filozofunun dediği gibi. Gazeteler gerçekleri biliyor ama bize söylemiyor!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mr. and Mrs. Brown go to the Askerî Müze

Demiray Oral 01.08.2009

Tatil kasabası diyaloglarını geride bırakmak üzere İstanbul tayyaresine kapağı atmaya başladım nihayet.

Başardım diyorum çünkü Bodrum-İstanbul arası sefer yapan bir Türk Hava Yolları uçağının vaat edilen saatte kalkması, Etoo'nun yedi yıldır Fenerbahçe'ye transfer olması ihtimali gibi bir şey.

Uçağa popoyu yerleştirmeden, hatta teker dönüp kaptan uçak Türkçesi ve uçak İngilizcesi şeklinde iki ayrı dilden cızırtı yapmadan önce havada olduğuna gözünle görsen de inanmayacaksınız.

Her neyse, yaşadığımız uzun rötat biz İstanbul yolcularını sınıfsız kaynaşmış bir kitle haline getirmiş durumdaydı.

Bir kez daha, evet evet son bir kez daha denize girebilmek adına ıslak mayosuyla uçağa ancak yetişebilen adamın rötatı duyunca yaşadığı travmanın hikâyesini mi dinlemek istersin, yoksa her şey dahil tatil köyünde kıtlıktan çıkmış gibi yemek yedikten sonra aldığı gramların (valla böyle diyordu) depresyonuna giren kadının üç aylık diyet projesini mi?

Onlar sarmazsa kısa bir volta atıp, Bodrum'u "eğlenmek mecburidir" şeklinde algılayan geleceğin potansiyel ikoncan adayı ablaların yaptığı canlı yayına da takılabilirsin.

Özelikle erkek türü için bu kesinlikle daha makul, çünkü sesi kapatıp sadece görüntüye takılma şansı var.

XXX

Ama görseli zengin bile olsa insan hikâyesi de bir yere kadar, değil mi değerli Vaziyet okuru?

Hoparlördeki eleman, açık arttırma yönetir gibi durmadan yükseltiyordu bizim rötanın rakamını.

Açılışı 15 ile yapmıştık, 75 dakikaya kadar dayandık.

Sonunda bu kaynaşmış kitlenin bir ferdi olmaktan feci halde sıkılıp istifa etmeye karar verdim.

Gidip birkaç dergi aldım ve tuvalet kapısının önünde olduğu için tek تنها yer olan koltuklara oturdum.

Bir süre sonra etrafımdaki boş koltukları gürültücü bir turist kafilesi istila etti.

Neyse ki devlet okullarında Mr. and Mrs. Brown'ın hayatını ezberleyerek İngilizce öğrenmiş bir Türk evladı olarak konuşulandan hiçbir halt anlamıyordum ve rahatça dergilerimi okuyordum.

İyi ki de okuyormuşum. Çünkü birkaç sayfa sonra memleketin en ironik türban yasağı hikâyelerinden biriyle karşılaştım.

Üstelik haberi okuyunca anladım ki, olayımızdaki türban yasağı demin söz ettiği sevgili Brown çiftinin çakmalarının devreye girmesiyle çözülmüyordu.

Biliyorum, çok karışık oldu. Ama endişeye mahal yok, şimdi her şeyi anlayacaksınız.

Newsweek Türkiye'de Mustafa Azizoğlu imzasıyla ve "İngilizce Konuşana Türban Serbest" başlığıyla yayımlanan bu habere ben, "Mr. and Mrs. Brown go to the Askerî Müze" adını verdim.

Hikâyemiz ise özetle şöyle:

XXX

Avustralya'da yaşayan Ahmet Koç, ailesini de alıp tatil için İstanbul'a gelir. Koç, gurbet ellerde yıllarca uğraşıp mehter takımı kurduğu için de en çok istediği şey Harbiye'deki Askerî Müze'yi ziyaret edip öğleden sonraları verilen mehter konserini dinlemektir.

Ancak mehter üstatlarının katıldığı gösteriyi video kamerasına kaydetmenin heyecanıyla müzenin kapısına geldiğinde, "yassah hemşerim" uyarısıyla karşılaşır.

Gerekçe ise yanında bulunan eşi, baldızı ve kayınvalidesinin türbanlı olmasıdır. Oysa o sırada bazı başı kapalı kadınlar içeri girebilmektedir. Eşi ve baldızı hemen durumu idrak ederler. Müzeye girebilmek için eşarbın boynun altından bağlanması gerekmektedir. (Literatürümüze "GATA fiyongu" olarak geçen model.) Ancak bu kez de kayınvalide isyan eder. "Bana hakaret ettiler, eşarbı köylü gibi bağlamam" diye diretir.

O sırada taa Avustralya'dan gelip de mehter konserini izlemesi tehlikeye giren Ahmet Koç'un yüz ifadesi nasıl bir hal aldıysa artık, kapıdaki görevli dayanamayıp dâhiyane formülü açıklar.

"Siz nasıl olsa Avustralya'dan geliyorsunuz, İngilizce de biliyorsunuz. O zaman girin içeri, İngilizce konuşun. Turistlerin başörtülerini nasıl bağladıklarına karışmıyoruz."

Haberden anladığımıza göre, o dakikadan itibaren Koç ailesi birden değişim geçirir ve kendi aralarında "Yeah, let's go inside", "All right, come on now" şeklinde konuşmaya başlarlar.

Yani tıpkı sürekli olarak "Went to the seaside..." yapan Mr. and Mrs. Brown çifti gibi.

Böylece ailedeki kadınların başörtü bağlama şekli değiştirilmeden Askerî Müze'ye girilir.

Ancak küçük bir farkla.

Koç ailesi olarak değil de, benim yakıştırmamla Brown ailesi olarak.

O küçük fark da zaten senelerdir bu ülkeye kapak olmuş durumda...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Burası Türkiye laan!

Demiray Oral 03.08.2009

Sabaha karşı saat üç-dört sıralarında sık sık aynı seslerle fırlıyordum yataktan.

Önce bir nümayiş, ardından bağırmalar, küfürler ve pata da küte de sıkı bir dayak.

Uyku sersemliğiyle kendimi, üçüncü sınıf karate filmi sonrasında çocukluğumun yazlık sinema çıkışlarında sanıyordum.

İlk başlarda ne yapacağımı bilemez bir halde kalkıp, pencereden olan biteni görmeye çalıştım.

Genelde son sahneyi yakalıyordum.

Her şey bitip, "olur böyle vakalar..." atasözümüz doğrulandıktan sonra fonu jandarma aracının mavi sireni kaplıyor ve the end yaşanıyordu.

Zaman geçtikçe, bunun ovır doz alkol alınan bir Bodrum gecesinin evli evine köylü köyüne ritüeli haline geldiğini idrak ettim.

Yani the end söz konusu değildi, arkası yarın vaziyeti vardı.

Şimdi müsaadenizle bu epey manasız girişi izah edeyim.

XXX

Bodrum'un bilmemne köyünü istila eden İngiliz turistlerle gün boyu haşır neşir olan, dükkânında, restoranında, tezgâhında onlara bir şeyler satmak için debelenen halis Türk gençliği sabaha karşı arızaya bağlıyordu.

Gün içinde kazandığı üç kuruş parayı da turist manitaların gittiği barlarda tüketip, üstelik geceyi "icraatsız" kapatan elemanlar kafiyele halinde ortalıkta dolanıyor, önümüze gelene bir tekme şeklinde intikam kovalıyordu.

Sanırım köy çıkışında olduğu için bizim kapının önü dayak kulübü sahnelerinin çekimi için en müsait alanlardan biriydi.

Turist gençlere bir temiz sopa çeken bizim gençlerin o sırada söylediği şu laf aklıma kazandı zamanla: "Burası Türkiye laan!"

Bu cümle öyle sanıldığı gibi, "hareketlerine dikkat et, manitanla ortalık yerde öpüşüp koklaşma" anlamında bir ahlak zabıtalığı cümlesi değildi kesinlikle.

Çünkü bizimkilerin hepsi de, aynı hareketleri yapabilmek için sabahın üçüne kadar mesai yapıyordu sonuçta.

O cümle, kendi köylerinde yaşadıkları hayata iki-üç ay boyunca yaşadıkları muazzam yabancılaşmanın bilinçaltından fıskırttığı bir şeydi aslında.

Neyse, sosyolojik açılımları bırakalım hemen. Çünkü biliyorsunuz büyüklerimiz açıkladı, artık okuyucu ciddi şeylerden kaçıyor.

Aksiyon, magazin, espri filan istiyor. Biz de aksiyonumuza geri dönelim en iyisi.

"Burası Türkiye ulan!" dayağının bir gece olmazsa, ikinci gece mutlaka canlı yayında izleyicisi oluyordum.

Sabah olduğunda ise "oyuna devam" adlı şarkı çalmaya başlıyordu yeniden.

Gece dayak atanlar, dayak yiyenleri en kibar çakma İngilizceleriyle garson, halıcı, bakkal vs. olarak ağırlamaya, tavlamaya çalışıyordu.

XXX

"Burası Türkiye laan!" muhabbetini çok alakasız gibi görünen bir vesileyle hatırladım.

Sabah gazeteleri açtım, MHP lideri Devlet Bahçeli'nin şahika açıklamasını okudum.

Kürtlerle barış sağlanması ihtimali üzerine şöyle diyordu Bahçeli: "Gerekirse 50 yıl daha dağda gezmeye hazırız..."

Önce bu sözleri, "Türk Büyükleri"nin söylediği özlü sözleri biriktirdiğim defterime itinayla not ettim.

Çünkü miting kürsüsünde Öcalan için urgan fırlatmasından sonraki en mühim Bahçeli hareketiydi bu açıklama.

Sonra bu sözlerin bana neden Bodrum'daki Türk gençlerinin turistlere attığı dayağı hatırlattığını bulmaya çalıştım.

Cuk oturan bir analizim yoktu doğruyu söylemek gerekirse.

Ama ilk okuduğum anda aklıma o dayak gelmişti gerçekten de.

Ben de uzun süredir tahlillerine hasret kaldığınız, hayat sosyologu Vatoz'a başvurmaya karar verdim.

Yaz münasebetiyle Türk turizminin vaziyetini olay mahallinde müşahade etmek için, yerine necefli maşrapa koyarak sahil bölgelerine akan kadim dostumu aradım.

Üstelik nostalji olsun diye bildiğimiz ev telefonlarından, sıfır G'li bir konuşma gerçekleştirdik.

Kısaca, "ne alaka" diye özetlenebilecek soruma anında cevap verdi.

"Alaka çok net usta. Senin anlattığın Türk gençleri ne yapıyor? Gece üçe kadar turistlerle kanka muhabbeti ardından dayak faslı. Bahçeli ne yapıyor? Önce 'Kürt yurttaşım PKK'lı değildir' deyip sonra o yurttaşın oğlunu, kızını 50 yıl daha dövmeye hazır olduğunu söylüyor. Mantık senin arıza yapan gençlerin aynısı. Tıpkı yaz boyunca köyüne yabancılaşan gençler gibi kendi ülkesinin Güneydoğusu'na seçim için bile gidemeyecek kadar yabancılaşan Bahçeli de arıza yapıp sabaha karşı uygun bir yerde kısıtırıp 'Burası Türkiye laan!' diye dalmak istiyor Kürtlere. Fazla söze gerek yok. Durum budur..."

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

L. Cohen vesilesiyle bir intikam yazısı

Demiray Oral 08.08.2009

Tıpkı film sahnesi gibiydi.

Sanki önceden senaryo yazılmış, dekor hazırlanmış ve 'motor' denmiş.

Mesela şöyle:

DIŞ ÇEKİM / BİR YAZ GECESİ / AÇIKHAVA TİYATROSU

(Yıllardır gösterip de gelmeyen bilge insan, Budist, şair, şarkıcı Leonard Cohen nihayet konser vermek üzere İstanbul'dadır. Türk entelejansiyası akın akın Açık hava Tiyatrosu'na akmıştır. Konserin başlamasına ramak kala herkes oturacağı koltuğu bulmanın derdindeyken 'susadım' diye tutturan orta yaşlı adam, satıcı bir çocuğa el ense çekip yamacına gelmesini sağlar. Gergin olduğu görülen adam su satın alma teşebbüsünde bulunur ve aralarında şöyle bir diyalog geçer.)

ÇOCUK: *Alaska var, frigo var abi... (Kucağındaki kutuyla darbuka efekti yaratarak konuşur.)*

ADAM: *Vurmasana şuna ya, senin ritim provanı mı dinlemeye geldik? Su var mı su?*

ÇOCUK: *Var abi o da var... (Kutuya vurmaya devam ederek sulara uzanır.)*

ADAM: *Tamam iki tane ver... Ne kadar?*

ÇOCUK: *(İki adet pet bardak su çıkarır.) Dört lira...*

ADAM: *Nasıl ya... Tanesi 25 kuruş olan suyu iki liradan mı satıyorsun?*

ÇOCUK: *(Sırıtarak) Evet abicim aynen öyle... Alıyor musun?*

ADAM: *Bu ne be kaç katına satıyorsun, yuh artık! (Herkes kavga çıktı sanıp onlara bakar.)*

ÇOCUK: *Abim benim sinirlenme... Ben bu gece yüz tane su satsam senin 200 liralık konser biletinin parasını ancak kazanırım...*

ADAM: *Ne ilgisi var yahu bununla onun... Sosyal mesajlarınla git başkasını kazıkla sen...*

(Bu sırada Cohen saat kulesi dakikliğiyle sahneye çıkıp ilk şarkısına başlar. Işıkların sönmesiyle görüntüyü arka fonunda Cohen'in olduğu adam ve çocuk, sesi ise yerine oturmaya başaranların ayaktakilere homurdanmaları kaplar. Adam da söylenerek yerine gider.)

Bana buradan ekmek çıkmaz diyordum.

Çıkmazdı da aslında.

Çarşamba gecesi nere, cumartesi nere...

Ama baktım, sağ olsun basınımız bir iki istisna hariç konseri değil gelen VIP isimleri vermenin derdinde.

Köşeler, Cohen konserine giden ünlülerin listesi işlevinde.

Yılbaşı Milli Piyango çekilişi gibi... Büyük ikramiyeden amortiye kadar tüm entellerin tam sıralı listesi!

Hastalıklı bir şekilde seviyorlar işte birbirlerinden söz etmeyi deyip geçmek en iyisi.

Tabii tek hastalıklı olan onlar değil. Yukarıdaki diyalogun başkahramanı olan adamın konser boyunca tam arkamda oturup, direkt kulağıma hitap ederek aralıksız söylendiğini tahayyül edebiliyor musunuz?

Sadece o kadarla da kalsa iyi.

Ben anlatayım, siz de hazır moda olmuşken benimle empati kurun lütfen.

Gerçekten de 'kırk yılın başı' Cohen usta gelmiş. Ee iyi kötü biz de bu mahallenin çocuğu olarak öğrenci evi şarkıları, araba için doldurulan kasetler filan derken kendimizce duygusal bir birikim yapmışız.

Yanımda aynı zamanda konser için sponsorluğumu üstlenen kadın, gökyüzüne bakarak şarkılar eşliğinde romantik takılacağız kendi çapımızda.

Ama ne mümkün! Eleman daha sabahtan yazıldı, "beni de Harbiye'ye kadar arabayla atıverirsiniz" diye.

Sonra yol boyu başladı ön yargı pompalama işlemine: "Açıkhava'daki Nick Cave konseri üstüne tanımam arkadaş, bu geceki konserin kriteri de odur" şeklinde.

Araba faslı bitti derken, bu kez giriş olarak 'su problemi'ni yarattı.

Konserin ilerleyen dakikalarında ise gelişme babında "Cohen'in sesi çok yaşlanmış ve kalınlaşmış" muhabbetine başladı.

Dedim ya, tam arkamda durmadan sufle veriyor.

Öyle çok vıdı vıdı etti ki, sonunda yanında oturan ve en baştan itibaren tüm şarkıları ezbere mırıldanmasıyla takdirimi kazanan 50'li yaşlarındaki bir Cohen fanatiği arıza yaptı.

Yine de efendi adammış ki ara olmasını bekledi.

Sonra dönüp, "beyefendi karşınızdaki adam 74 yaşında ve saatlerce sahnede kalıyor. Eminim siz babanızı gece evde bile tek başına iki saat bırakmıyorsunuzdur... Susun da rahat rahat izleyelim şu konseri" mealinde söylendi.

Neredeyse, arkaya dönüp sarılıp öpecektim. Sayesinde ikinci bölümü sıfıra yakın tacizle geçirdim.

Üç kere yapılan bis sırasında ise zaten iyice kaptırıp dünyevi olan tüm dertleri tasaları tamamen unutmuştum.

"First We Take Manhattan" adlı şarkıyı yumruk havada söylerken cep telefonum mesaj geldiğini bildirerek titreşti. Elbette bakmadım.

Kısa süre sonra her güzel şey gibi konser de bitti.

Işıklar yanınca bizim elemanın yerinde olmadığını fark ettim.

Kantinciyle ücret-faiz-rant-kâr konulu açık oturum düzenlediğini düşünüp aldırmadım.

Yaklaşık üç saatlik güzelliğin ardından kendini hemen izdihamın içine atmak istemeyen izleyicilerle birlikte bir sigaralık mola alıp koltuğuma yayıldım.

O sırada telefonumdaki mesaja bakmak aklıma geldi.

Şöyle yazıyordu: “Yine de şampiyon hâlâ Nick Cave!”

Gece boyu bana yaşattığı asap bozukluğunu kolay anlaması için, hiçbir yaratıcılık kaygısı gözetmeden cevap verdim: “Allah cezanı versin Vatoz!”

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Önce herkes kendi açılımını yapsın

Demiray Oral 10.08.2009

CHP’liler, “Florya plajı İran olmayacak” eylemi koymuş.

Oğullarını kaybetmiş asker ve PKK’lı anneleri birbirlerine sarılmış.

Baykal, “fazla açılmayın boğulursunuz” diye bağıyor.

Florya kumsalındaki CHP’lilere değil, şimdiye kadar denize en fazla ayaklarını sokan o acılı annelere.

O annelerden biri “sıra sizde” diye haykırmış.

Sırasını 1989’da yazdığı bir raporla savdığına inanıp, Antalya sahillerinde yüzme rekorlarını egale etme uğraşındaki Baykal’a.

Sıra sizde demiş anne.

Yemeğe çıkalım mı der gibi, memleketi yarım asır daha dağa çıkmaya davet eden Bay Devlet’e.

Sıra sizde.

Üstüne alınana.

Mesela, her sabah gazeteleri heyecanla açıp, ilk Kürtçe çöp kutusunun Hakkârî’ye konulmasını bile hava fişek

gösterisiyle kutlayacak kadar naif bir sevinçle karşılayan bize.

Doğruyu söylemek gerekirse en çok sıranın bu kez gerçekten de bize gelmesi ürkütüyor beni.

İlk kez sırası gelmişlerden oluşan bir biz olarak üç beş arkadaş muhabbetteyken geçen gün fark ettim bunu.

İçimizden biri dedi ki, "ben daha bu ülkede hiçbir önemli sorunun çözüldüğünü görmedim arkadaş!"

Bunu söyleyen Türk'tü.

Yaşadıkları onun için karamsarlığı bir muhalefet biçimine dönüştürmüştü.

Öteki kızdı, "hiç olmazsa bizim çocuklarımızın olağan halde büyümesi için umutsuz olmaya hakkımız yok!"

Bunu söyleyen masadaki tek Kürttü.

Diğerleri lafa karıştı sonra.

Herkes iyi şeyler olmasını istiyor ama bir yere gelip tıkanıyordu.

Her biri hem hiç olmadığı kadar heyecanlı, hem de senelerdir süren savaşın mirası olan güvensizliğin ağır yükü altındaydı.

Devlete de, hükümete de, birbirimize de, kendimize de güven duymuyorduk.

O gün fark ettim ki bölünme artık farklı bir şekilde içimizdeydi.

Tek tek barışın olabilirliğine inanıp inanmadığımızda.

İnanlarla inanmayanlar, eski insanla yeni insan, ölüm güçleriyle yaşam güçleri arasında.

Senelerdir bizi ele geçiren, içimizdeki eski insana yenik düşmüştük.

İnzivaya çekilmiştik.

Ama şimdi inzivadan çıkıp, yeniden yaşama karışmanın zamanı gelmişti işte.

En ücra köşelerimize tıktığımız yeni insanı ortaya çıkarma zamanı.

İyi de ne yapacağız?

Bildiğim kadarıyla sihirli bir reçete yok.

Eczanelerde aşısı da satılmıyor.

Üstelik hayatta tanıdığım en karamsar insan da benim.

Ama yine de demek istiyorum ki, bunu başaracaksa her birimiz kendi başımıza başaracağız önce.

Yeniden güven duymaya başlayacağız birbirimize.

Lafın kıyası o meşhur açılımı önce kendimizde yapacağız.

Çünkü eğer yapamazsak, bir zamanlar "kökleri kazınacak" diye haykıran devlet televizyonundan Kürtçe türkülerin evimizde yankılanması da, Diyanet'in Kürtçe hutbe okutması da, YÖK'ün Kürt Enstitüsü kurması da, Cumhurbaşkanı'nın ilçeleri Kürtçe ismiyle telaffuz etmesi de, annelerin birbirlerine sarılması da, hepsi evet hepsi yakın tarihimizde hoş bir seda olarak kalacak sadece.

Herhalde hayatta yazdığım en iyimser yazı olan bu satırları hangi gazla yazdım biliyor musunuz?

Yukarıda bahsettiğim arkadaş sohbetinde anlatılan küçük bir hikâyenin gazıyla.

Masadaki arkadaşlarımdan biri İstanbul sokakların mendil vs. satan çocuklara elinden geldiğince yardım eder.

Hani her gün trafik ışıklarında rastlayıp, genelde arabamızın otomatik camını yüzlerine kapattığımız çocuklar var ya, onlar işte.

Birkaç gün önce yine topladığı kıyafetlerden filan götürmüştü bu çocuklara.

Hepsi poşetlerdeki kileri kapışırken, 9-10 yaşlarındaki bir çocuk hiç ilgilenmemiş bile.

Arkadaşım merak edip nedenini sormuş.

Hakkârili olan çocuk kötü Türkçesiyle şöyle demiş: "Abi memleketle konuştuk biz... Kış gelmeden barış geliyormuş bizim oraya... Biz de yeniden evimize döneceğiz. Toprağımızı ekecek babam, kardeşlerimle bana yeni şeyler alacak..."

Ben kendi açılımımı yapmaya bu yazıyla ilk adımı attım.

Herkes kendi açılımını yapmaya var mı gerçekten?

Kış gelmeden barış gelmesi için...

Bizim oralara...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İki dakika susun!

Demiray Oral 15.08.2009

Sabah bilgisayarımı açmış e-postama gelen spam tadındaki okuyucu mesajlarını temizliyordum.

Naçizane köşe yazarınıza ne çok spıp sıvayan var görseniz hayrete düşersiniz değerli Vaziyet okurları.

Temizlik işini yaparken bir yandan da eşten dosttan gelen postalar arada kaynamasın, çöpü boylamasın diye dikkat etmeye çalışıyorum.

O sırada çöp kutumda, kesinlikle anlamadığım tuhaf şeyler olmaya başladı.

Malum, teknolojiden hayat boyu ikmale kalmışız bir kere.

Teknoloji deyince parantez açıp, araya küçük bir geyik atmam lazım müsaadenizle.

Çocukluğumda beynime kazınan bir banka reklamı sloganı vardı. Radyodaki adam adeta o zamandan beni uyarmak istercesine, kulağımı çeker gibi haykırırdı: "Madencilik, teknoloji, bankacılık - ...bank" şeklinde.

Seneler geçti ve nitekim haklı çıktı eleman. Üçünden de çıktık hayat dersinde.

Diyeceksiniz ki ne alaka. Misal ne işin olur madencilikle.

Bir gün uyarına gelirse onu da anlatırım, gülersiniz ağlanacak halime.

Yönetici olarak çalıştığımı sandığım bir medya grubunda, nasıl madenci kadrosundan sigortalı gösterildiğimin hikâyesini mesela.

Diğer ikisine gelince. Bankacılıktan çakmasaydım, atm'ye her kartımı soktuğumda hesabım ekside görünmezdi kanaatindeyim.

Teknolojiden biraz anlasam, her bilgisayarı açtığımda bir şey sormak için kır kere onu bunu aramak zorunda kalmazdım. Ampulü elektrikçiye değiştirtip karizmayı sıfırlamazdım herhalde.

Yani radyodaki adam, reklam sloganı ayaklarında resmen falıma bakıyormuş benim diye düşünüyorum.

Kulağım da hâlâ sızlıyor zaten.

Her neyse, geyik uzadı gitti.

Teknolojiden yola çıkıp bir araba lafı şundan ettim aslında.

Dedim ya benim laptopun çöplüğü, metan gazı sıkışmasından patlayan şehir çöplükleri gibi infilak etti.

Hemen bu işlerden anlayan bir dostumu çağırıp müdahale etmesini istedim.

Neyse ki çocuk, okul senelerinde yangın kolundaymış. Anında intikal etti ve alevleri masaüstümdeki villalarımın sığramasına ramak kala kontrol altına aldı.

Hasar tespit çalışmalarım sürüyor. Ancak o hengâmede yanıp bitip kül olan e-postalar var elbet. Bu nedenle cevap alamayanlar lütfen mazur görsünler diyecektim.

Kurtarılan e-postalarımı okurken Anadolu'daki bir hâkimden gelen mesaj dikkatimi çekti. Meğer aynı senelerde, üniversitede birlikte okumuşuz.

"Sen beni hatırlamazsın" demiş, gerçekten de öyle, hatırlayamadım.

Olsun, mühim olan yazdıkları zaten. Memlekette böyle hukukçuların olduğunu görmek iyi geliyor adama.

Başına anlamsız dertler açmamak için adı bende saklı. Bakın okul arkadaşım özetle neler yazmış.

"Şunu herkes iyi bilmeli ki sadece Kürt sorununu çözenler tarihe geçmeyecek. Bu noktadan sonra sorunun çözümüne engel olanlar da tarihe geçecek. Özellikle kimi siyasileri ve gazetelerde, televizyonlarda aydın sıfatıyla yorum yapıp, 'açılım'ı içeriği belli olmadığı gerekçesiyle yerden yere vuranları dehşetle izliyorum. Şu aşamada çerçevesi çizilmeye çalışılan, böyle hassas bir konuda yapılan girişimleri sabote etmeye çalışmak niye? 'Açılım'ın içeriği belirsiz diyenlere sormak istiyorum. Peki, sizler acıyla geçen bunca yıl boyunca sorunun çözümü için hangi somut önerilerde bulundunuz? Ne yaptınız, ne söylediniz? 25 yıl boyunca söyledikleriniz, savaşın ve çekilen acıların ara başlıklarıydı sadece. O ara başlıkları isterseniz hızla hatırlatayım: Kürt yoktur, Güneydoğu'daki vatandaşlarımızın sorunlarıyla terör örgütünü birbirinden ayırmak gerekir, çözüm ekonomik kalkınmadan geçer, önce terör bitsin sonra yatırımlar yapılır, kültürel hakların verilmesi PKK'nın elini güçlendirir, Meclis'te PKK istemiyoruz...

Sonrası malum. Cezaevine giren Kürt vekiller, öldürülecek Kürt işadamları listeleri, faili meçhuller, köy boşaltmalar, köy yakmalar. Kısacası kirli savaş yılları. Binlerce Türk ve Kürt gencinin ölümü... İşte yıllarca söylediklerinizle geldiğimiz nokta.

Bu nedenle lütfen, yalvarıyoruz artık biraz susun. Bırakın yıllardır susanlar dertlerini anlatsın şimdi. Biraz da onları dinleyelim. Bir kez daha söylüyorum. Şundan emin olun ki bu sorunun çözülmesini engelleyenler de tarihe geçecek!"

Okul arkadaşımın uzun mesajından birkaç satır böyle.

Okurken aklınızda kimlerin canlandığını tahmin ediyorum.

Onun kibarca söylediği şeyi, kolay anlaşılması açısından müsaadenizle ben sokak diline tercüme edeyim.

Beyler iki dakika delikanlı gibi susun da şu işi halledelim!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir pat-küt yazısı

Demiray Oral 17.08.2009

Acelem var. Bir haftadır terk edilmiş, kimi depresyonda, kimi feci kızgın, kimi aç dört adet kedi ile bir adet köpek sevgi, şefkat, ilgi, mama bekliyor.

Hızlı yazı yazma rekorumu egale etmem lazım.

Hemen mevzular potpurisine başlıyorum müsaadenizle.

Önce açıklığa kavuşturmam gereken bir nokta var.

Kimileri diyor ki, arkadaşım bir yazı yazıyorsun labirent gibi, içinde kayboluyoruz.

Altı kaval üstü Şişhane hesabı, kurgu murgu hak getire.

Rengeyiklerini tüm hızıyla koştururken birden pat diye lafı Kürt açılımına getiriyorsun.

Ya da en ciddi mevzuda ilerlerken küt diye çocukluğumun soğuk geceleri tadında satırlar başlıyor.

Bu duruma gıcığı olanlar pat-küt dövüyorlar beni mesajlarında. Hatta, cezayı Türkçe öğretmenlerime kesenler bile mevcut.

Sağ olsun bazıları da feyiz almam için lise bir kompozisyonu tadındaki makalelerinden gönderiyor.

Bakıyorum, formül hiç değişmemiş. Bir ölçü giriş, bir buçuk ölçü gelişme, iki ölçü sonuç. Yazınız otuz dakikada kapınızda!

Şöyle desem rahatlayıp yakamı bırakırlar mı acaba?

Evet arkadaşım, ben orta ikiden terkim. Sebebi de kompozisyonlardan bir türlü geçemememdi zaten.

Daha evvel anlattığım o hukuk fakültesi hikâyeleri filan hepsi mavraydı. Birara ekmek parası için adliye

kapısında arzuhalcilik yapmıştım. Oradan kaptığım hukuki terimleri yazılara sıkıştırıyorum işte. Tebrikler suçüstü yakaladınız!

Yazıda kurgu, tutarlılık gibi takıntıları olanlara gelince.

Bakın beyler, bayanlar... Bir insan hayatı nasıl yaşarsa yazısına da hem şekil hem içerik olarak onlar yansır gibi geliyor bana.

Yani oturup haftada iki gün, tarihî günlerden geçiyoruz, herkes sorumlu davranmalı, herkes elini taşın altına koymalı filan gibi şeyler yazamam ki.

İyisiyle kötüsüyle bunu yapan yüzlercesi var zaten.

Vatozla biz onlara, mintaksla canım mintaksla yazıları adını takmıştık zamanında.

Ömür boyu mintakslayıp duruyorlar işte. İyi de temizliyor demek ki, çünkü epey müşterisi var hepsinin.

Kısaca kumanda elinde, zapla onları oku, sen de rahatla ben de.

Pat aşamasına geldiğimizi sanıyor ve kurgunun belini kırıyorum artık.

Şu anda bir haftadır terk edilmiş kedilerimizden biri papağan moduna geçerek omzuma tünemiş durumda.

Kendisi adı üstünde 'cadı' olduğu için aşağı inmesini teklif bile etmiyorum.

Bu zor şartlar altında, ara sıra omzuma saplanan tırnaklar eşliğinde defterime aldığım bir notu arıyorum.

Kürt açılımına şimdiye kadar takılan öteki isimlerin listesini.

Her geçen gün uzayan listemizdeki isimler ve isim babaları şimdilik şöyle:

- Demokratik açılım (Bülent Arınç)
- Kardeşlik ve huzur projesi (Beşir Atalay)
- Umuda yolculuk (Ahmet Türk)
- Milli birlik projesi (Tayyip Erdoğan)

Önce neden Kürt açılımına, Kürt açılımı demek istemiyoruz kesinlikle anlamış değilim.

Bu şerhi koyduktan sonra verilen isimlerin analizine geçebiliriz.

Umuda yolculuk: Kulağa güzel geliyor ama fazla duygusal ve direkt hatırlattığı film nedeniyle insan ağlamak istiyor.

Kardeşlik ve huzur projesi: İstanbul polisinin asayiş operasyonlarını hatırlatıyor hemen. Dolayısıyla acayip itici.

Milli birlik projesi: Bu da akla 27 Mayıs darbesini yapan Milli Birlik Komitesi'ni ve Menderes ile arkadaşlarının idamını getiriyor. Açılımdan çok kapanıma uygun gibi.

Demokratik açılım: Epey düşündüm ama buna çıkacak bir şey bulamadım. Vurucu değil ama galiba içlerinde en makul görünen.

Tabii hâlâ neden Kürt açılımına yeni bir isim aradığımızı düşünüyorum.

Acaba daha önce birileri Kürt açılımının isim haklarını satın alıp noterde onaylattı mı?

Ve nihayet küt aşamasına geldiğimizi umut ediyorum.

Aksi takdirde feci şekilde can verecek dört adet evcil kedi ile bir adet vahşi köpek var.

Bu yazıyı bitirince şahsen yapmam gereken açılımları söyleyeyim de yazarınızın vaziyetini anlayın.

Önce kediler için mama açılımı yapılacak. Pazar günü açık pet-shop bulunacak. Bulunamazsa, bir kâse mamanız var mı şeklinde komşunun kapısı çalınacak.

Onlar mama yerken tuvaletlerinin kumunu değiştirme açılımı gerçekleştirilecek.

Sonra sırada köpek gezdirme açılımı var. Ancak köpek 40 kilo olduğu için gezilecek yerleri onun belirlemesine asla itiraz edilmeyecek.

Eve dönüşte ise en keyifli açılım var. Kanepeye uzanılacak ve dört bir yanımı saracak dört adet kedinin gırlamaları eşliğinde tv karşısında maç başlayana kadar uyuklanacak.

Dur bakayım. Önce 'araçlar' sonra 'sözcük sayımı', 4.400 vuruş olmuş valla.

Yazı dediğin kuş misali, pat-küt derken bitiveriyor işte...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

"Açılım"ı desteklemek orucu bozar mı?

Demiray Oral 24.08.2009

Kendi kendime dedim ki...

Madem Ramazan münasebetiyle, "bütün orucu neler bozar soruları aynı hızla kirleniyor..." Bari birinciliği benim soruma versinler...

Ve sormaya karar verdim.

"Açılım"ı desteklemek orucu bozar mı?

Şüphesiz bozar dedi bir arkadaşım.

Ona göre misal bu soruyu Bay Devlet'e sorsak...

Gaflet ve ihanet yolculuğumuzda cürmümeşhut halinde ebeler hemen bizi.

Yargı kesin. Bir made in ABD projesi elbette orucu bozar.

Kendisi de eski bir MHP'li olan arkadaşım, şöyle homurdanıyor son günlerde. Yazmazsam içimde kalacak.

"Devlet bahçeli pembe panjurlu iki katlı bir evimiz olsa, huzur içinde yaşasak diye bir bankta oturmuş hayal kuruyoruz... Tam çekingence birbirimize sokulacağız, mahallenin ahlak bekçisi gibi tepemize biniyor adam..."

Peki, aynı soruyu kökten laik zevata sorsak, onlar ne der acaba?

Diyelim ki açtık telefonu Bekir Coşkun'a sorduk.

– Alo Sayın Coşkun'u aramıştık...

– Şu anda meşgul, bir kavganın tam ortasına attı kendini ayırmaya uğraşıyor...

– Öyle mi, aman ne güzel... Biz de aynı niyetle birkaç soru soracaktık kendisine...

– Köpek kavgası nasıl ayrılır onu mu öğrenmek istiyorsunuz?

– Köpek mi? Yok, biz Türk-Kürt şeyisi açısından soracaktık...

– Bi dakika! Şu anda Ays ile Gümüş kavgayı bırakıp Bekir Beyi ısırıldılar galiba...

– Peki biz daha sonra, insan kavgalarına zaman ayıracak bir anında arayalım en iyisi...

Telefonu kapattım. Sonra baktım, benim soruya zaten birkaç gün önce köşesinde cevap vermiş. Ona göre "toplumuna ortaçağ yaşamını öneren, modern hayata karşı çıkan, laikliği bir kenara itip dinciliği referans

alanlar 'iyi bir şey' yapamazlar"mış. (22 ağustos cumartesi-*Hürriyet*)

Kurgu şöyle. AKP dincidir. Dinciler 'iyi bir şey' yapamaz. Kürt sorununu çözmek iyi bir şeydir. Dolayısıyla AKP bunu yapamaz.

Zülfü Livaneli, "AKP'nin her dediğine, iyi bir şey de olsa gözü kapalı karşı çıkmamız mı gerekir" diye sordu önce.

Sonra Sezen Aksu "açılım"a destek için Başbakan Erdoğan'ı aradı.

Bekir Coşkun da Livaneli kavşağından u dönüşü yapıp, Aksu bulvarından düz devam etti ve "iyi şeyler" teorisini yarattı.

Yani neymiş? "Açılım"ı desteklemek orucu bozarmış...

Aynı gün Özdemir İnce ise köşesinde laik kesime "Testere-Türkiye" tadında bölünme senaryoları naklediyordu.

Daha fazlasına tahammül edemediğim için sadece damardan ve şirden dehşet zerk edilen satırları takdirinize sunuyorum.

"Laik kafalı cumhuriyetçi-demokratlar kendi güvenlikleri için gettolara sığınsalar bile, İslamcı ajanlar açık havuzlarına bir yolunu bulup kezzap dökerler." (22 ağustos cumartesi- *Hürriyet*)

İnını nıın!!! Havuzlu evlerde oturan beyaz Türkler dikkat!

"Açılım"a destek orucu bozar mı gibi sorularla kaybedecek vakit yok.

En iyisi siz yazın kalan günlerinde küvetinizden başka yere girmeyin...

Bölebilme ihtimalini sevdik!

Geçen hafta bir sabah demli çay eşliğinde gazeteleri okuyorduk birkaç arkadaş.

Her nedense kendisinden İmralı olarak söz edilen Abdullah Öcalan'ın avukatlarına söyledikleri notlar halinde ortaya çıkmıştı.

Bizim gazete "Tek devlet tek bayrak" diye manşet yapmıştı o sözlerden.

Öcalan'ın, "devlet istemem, federasyon istemem, bayrak her yerde dalgalanacak..." mealinde bazı görüşleri tartışılıyordu.

Türk defansının belkemiğini oluşturan Baykal- Bahçeli-Özyürek-Vural dörtlüsü acayip sinirliydi.

Tüm gazeteleri okuyordum ama aslında neye kızgın olduklarını bir türlü anlayamıyordum.

Tıpkı içinde ne olduğu belli değil diye eleştirdikleri “açılım” gibi açıklamalarının içinde ne olduğu belli değildi.

Yanımda gazeteleri okuyanlardan biri olan Vatoz o sırada şöyle dedi: “Biz senin bizi bölebilme ihtimalini sevmiştik diyorsunuz yani...”

Ne dedin diye sordum hemen.

“Öcalan artık memleketi bölme niyeti olmadığını topluma anlatmayı başarır, yani bu tarz bir yol haritası açıklarsa bizim harita mühendisleri ne yapacaklar diye düşünüyordum uzun zamandır. Şimdi anlamış bulunuyorum ki, ‘biz senin bizi bölebilme ihtimalini sevmiştik’ şeklinde dövünecekler...”

Hani, “hay ağzını öpeyim” derler ya.

Ben aslında bayağı nefret ederim bu laftan.

Ama derdine derman bulamayan hasta misali teşhisi duyunca ağızımdan çıkıverdi.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şimdiki çocuklarla işim olmaz

Demiray Oral 29.08.2009

Sahne şöyle.

Sabahın manasız bir vaktinde, salondaki masanın etrafında dört adet erkek oturuyordu.

Erkeklerden ikisi kırklı yaşlarında (ben ve Vatoz), diğer ikisi dört ve yedi yaşlarını sürmekteler (Vatoz’un bakıcılığını üstlendiği yeğenleri).

Veletler gecedan itibaren kâinatın kaç bucak olduğunu bize defalarca gösterdiği için perişan haldeydik.

Onlar hazırladığımız kahvaltıyı yapmama mücadelesi verirken, biz de vahşi sigara yasağına karşı ilk bireysel protesto eylemini yapacağını haber veren Cemil’in bana yolladığı e-postayı konuşuyorduk.

Cemil, 3 eylülde Bursa’dan Çanakkale’ye doğru bisikletle yola çıkmaya hazırlanıyormuş.

33 yaşında, 19 yıldır sigara içiyor ve kapitalizmin insan sağlığını düşünürmüş gibi yapmasına anlaşılan fena takmış durumda.

Tütün ürünlerinin özgürce tüketimi için hemen uygun mekânlar oluşturulmasını istiyor.

Bir de üzerinde "Tütünüme dokunma-bedenim benimdir" sloganı yazan tişört yaptırmış.

Ancak yalan yok, tişörtteki akciğerler feci olmuş Cemil kardeşim.

Kendimi çocukluğumdaki verem savaş dispanserlerinde afişlere bakıyormuş gibi hissetim. Burnuma aşı kokusu geldi...

Biz de Vatoz'la günün ilk sigaraları eşliğinde ona cevap yazıyorduk.

O sırada masanın dört yaşındaki misafiri bardağındaki sütünden sıkı bir fırt çektikten sonra dayısına şöyle dedi: "Niye sen ateş içiyorsun?"

Dört yaşındaki adam devam etti: "Onun ucunda kırmızı ateş var... Duman da çıkıyor ve o duman zehirli..."

Vatoz, "merak etme az içiyorum, bana bir şey olmaz" tarzında klasik bir hamle yaptı.

Ancak ikinci soru, veledin kaygısının adresinin biraz farklı olduğunu gösteriyordu: "Peki ya o dumandan kuşlar ölürse?"

Sabahın o manasız zaman diliminde böyle manalı bir soruya hazırlıklı olduğumuz pek söylenemez.

Devreye masanın yedi yaşındaki diğer üyesi girdi: "Saçmalama sigaranın dumanı kuşlara kadar gidemez ki..."

Bunun üzerine iki kardeş arasında dışarıdan müdahale olmaması durumunda ilelebet sürmeye mahkûm olan bir "gider-gidemez" münazarası başladı.

Bu, çelik gibi sinirler isteyen bir iş.

Taraflardan biri "gider" deyince diğeri hemen "gidemez" diye karşılık veriyor.

Gider-gidemez... Gider-gidemez...

Öyle ki, insan belki de ilk kez sonsuz denen kavramın ne olduğunu idrak ediyor.

Sonuçta ben kendi adıma oyumu "gider" yönünde kullanmaya karar verdim.

Böylece birkaç saatliğine kendimi kurtarmıştım ama facianın şahikasının bizi akşam beklediğini biliyordum.

Çünkü fedakâr dayı, yeğenlerine Fenerbahçe maçına götürme sözü vermişti.

Akşamüstü tedirgin bir ruh haliyle zillerini çaldım.

Sulh sağlanıp sağlanmadığını anlama gayretiyle Vatoz'un yüzüne korkuyla baktım.

Anlaşılan asayiş berkemaldi. Maç heyecanı elemanları tedavi etmişti.

Arabaya bindik. Hiçbir arıza çıkmadan Kadıköy'e kadar ulaştık.

Uzaktan sarı-lacivertlilerin mabedi görüldüğünde dört yaşındaki adam heyecan yapıp avazı çıktığı kadar bağırdı: "Fener bugün iki gol atacak!"

Abisinin buna elbette itirazı vardı: "Hayır üç gol atacak... Çünkü Allah'ın hakkı üçtür..."

Cevap gecikmedi: "Hayır, Allah'ın hakkı ikidir."

Üçtür-ikidir... Üçtür-ikidir... Üçtür-ikidir...

Buyur buradan yak bakalım! Şimdi de futbol-din ikilemi üzerinden sonsuzluk münazarası...

Neyse ki stadın büyülu atmosferi, elemanların soluklarını kesiverdi.

Fenerbahçe'nin Aragonés'in ruhunu çağırma seansı düzenlediği sıkıcı maç 2-2 bitti.

Gecenin sonunda onları evlerinin önünde arabadan indirirken, dört yaşındaki eleman skordan aldığı haklı güçle tezini bir kez daha haykırdı: "Allah'ın hakkı..."

O sırada ben tam gaz topukluyor, yedi yaşındaki abi ağlıyor, Vatoz ise "şafak beş" şeklinde onlardan kurtulacağı günün hesaplarını yapıyordu.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

30 Ağustos kafasıyla çakma Oğuz Atay şarkısı

Demiray Oral 31.08.2009

Böyle bir şey yazmaya tam olarak nasıl karar verdim bilmiyorum. Galiba pazar günü sabahın köründen itibaren televizyonda 30 Ağustos törenlerini izlemek kafamı güzel yaptı. Bütün o askerî ve mülki erkân, baştan sona okumayı tutkuyla istediğim Anıtkabir özel defteri, şeref locası, Başbuğ, Gül, Erdoğan, Baykal, Olcay Baykal, mavi bereli komandolar, sevgili 60 sancak, televizyonların Diyarbakır'la bölünmez bütünlüğünün simgesi canlı bağlantılar ve diğerleri...

İşte bunların yarattığı 30 Ağustos kafasıyla şöyle bir şeyler düşündüm. Hem bu muhabbetlere tahammül edemeyip hem de neden hipnotize olmuş gibi televizyonun karşısına kurulup sonuna kadar izliyorum? Önce askerliğime uzandım, sonra daha gerilere ilkokul senelerimdeki yavrukurtluk ıstıraplarıma kadar indim. Sonunda ilk kanın döküldüğü noktayı tespit ettim. Ama dedim ya kafam güzel olmuştu bir kere, o kafayla her zamanki gibi yazmak gelmedi içimden. Her şey çok Oğuz Atay'lık gibi görünüyordu. Ben de "anlatmadan

anlaşılmaya âşık" bir adam olarak onun mucidi olduğu "şarkı" türünü denedim kendi çapımda. Bir daha yapmayacağım söz...

Altı yaşında oldum Kıbrıs gazisi.
Yalanım yok, söyledığım aynıyla vaki.
Tarih bin dokuz yüz yetmiş dört.
İlk savaş Anadolu'nun bir şehrinde yakaladı beni.
Hem çocuktum, hem ultra milliyetçi.

Henüz okul yok, bağrımı yurtmıyor şiirler Zafer Bayramları'nda.
Ama bir yaz sabahı dedi ki mahalledeki abiler, Türk soyu topyekûn savaşta yavru vatanda.
Hemen toplastık bir evin arka bahçesinde onlarca çocuk.
Günlerce tahtadan kılıçlar oyduk.
Silahlar yapılırken uçları sivri.
Anneler hadi eve diye bağırırdı akşamüstleri.
Kelimesi bile ortada olmasa da karizmanın.
Ruhu çizilirdi yine de kahramanlığın.

Cumhuriyet çocuklarıydık, akşamları ajanstan savaş destanı dinleyen.
Açık alınla çıkmaya hazırдық artık düşmanın karşısına.
Ama eğitim şart dedi bu kez de abilerden biri.
Sanırım bu prensibi ilk işitmemdi.
Peki dedik boynumuz kıldan ince,
Siz önden gidin ben gelirim babam işe gidince.
Talim için tesis çok o devirler memlekette.
Soluğu aldık hemen kara trene taş salladığımız çimenlikte.

Her birimiz kaptık bir numara korsanvari.
Kuşandık nihayet kılıçları acayip afili.
Tek bir sorun kalmıştı şimdi.
Acep kimi düşman bellemeli?
Aslında düşman sarmıştı dört bir yanı.
Ama bulamamıştık biz onları.
Baktık olmuyor, bölündük ikiye.
Artık bize göre onlar, onlara göre biz
Yavru vatana zulmeden Rum askerleriyiz.

Muharebe öncesi günlerce sürdü psikolojik savaşın tantanası.
Yaygın kanıya göre kıyamette sorulacaktı düşman ordusundan olmanın faturası.
Allah da bizden yanaydı, Ata da.
Geç olmadan taraf değiştirmek ise bedava.
Çünkü cennet ve cehennemden de, ulu önderden de daha etkiliydi bakkal Cemal.
Bir sade gazozu yazdı mı deftere karşı ordudan asker çalmak çok kolay.

Sonunda bitti küçük pazarlıklar.
Karşılaştı bir çayır başında ordular.

*Komutanımız olan abi, ruma vurmak sevaptır ileri dedi.
Tuhaf yanı karşı taraftan da Allah Allah sesleri yükseldi.
Daldı iki grup çocuk coşkuyla kavgaya.
Şansa bak düşman komutanı düştü benim payıma.
Benden epey büyüktü ama kılıcı saplarken bakmadı hiç yaşuma.
Böylece dakika bir gol bir oluverdi savaşta.*

*Tam kaşımın üstüne almıştım darbeyi.
İlk kanın dökülmesi bitirdi arbedeyi.
Sonrası hastaneler, dikişler, Allah korumuşlar filan.
Gel de şimdi şu gaziliğe inan.
Cumhuriyet çocuklarının destanı değil ama bu şarkı.
O zaman anladım ki düşman yok yalandan gayrı.*

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaz bitti

Demiray Oral 05.09.2009

Evet, üzgünüm ama açıklamak zorundayım çoğunuza acı gelecek bu gerçeği.

Yaz bitti, kesinlikle eminim bundan. Akşamüstleri şık bir mekânda bir şeyler içerken kollarım hafiften ürperdiğinden filan değil.

Yaz bitti diyorum çünkü artık stero çalıyor elektrik süpürgesi.

Üstten tatiline nokta koyan komşumuzunki, alttan bizimki.

Tıpkı eski günlerdeki gibi surround stero sistem süpürge baskısı altında kıvraniyorum evde.

Her iki süpürge sürücüsüne de kırmızı karta giden süreçte Emre Belözoğlu yüz ifadesiyle, işaret parmağımı sallamak için tarifsiz bir istek duyuyorum.

Sadece gözlerimi o kadar açabileceğimden kuşkuluyum.

O esnada yettim yiğidim kıvamında bir arkadaşım geldi, evden kaçırmak için.

İyi de yazı yazmam lazım, üstelik fikrim bitti diye mızızlandım önce.

Lepi topu bir bilgisayar onu da al yanına, mevzu sıkıntısı mevzuuna gelince... Ya en iyi bildiğini ya da en iyi hayal ettiğini yaz dedi.

Sonra direksiyona geçti, üç beş kilometre gittik ve Neşe Suyu'nda durduk.

Evvel zaman içinde güröl güröl bir su akarmış buradan. Neşe koymuşlar adını.

Şimdi mutsuz bir dere olmuş.

Öyle anlattı hikâyesini arkadaşım.

Tahsilli biridir kendisi. Kürtlerin kart kurt olduğu senelerde oralardan çıkıp buralarda adam olmayı başarmış kendi deyimiyle.

Takılmış plak gibiydim. Yaz bitti dedim ona da.

Alex'ten asist bekleyen Güiza kıvamındaydı, dökülüverdi hemen.

Bütün yazı ölümü konuşarak geçirdik barışı ararken diye karşılık verdi.

Dikkat ettin mi, biz Kürtlerin en umutlu konuşmasına bile ölüm sinmiş durumda diye devam etti.

Barış gelsin Allah ikinci gün canımı alsın lafı pekala İbo'nun içli bir şarkısından bir cümle de olabilirdi.

Askere sıkılan kurşun bana sıkılsın diyen türkücünün sadece albümünü değil kendisini de toplatırlardı gerçi ama aynı ölüm kokusu sinmiş durumda o lafa da...

Galiba artık hem iyi bir şeyler olabileceğini hem de bunu görebileceğimizi hayal edemez olduk diye dert yandı.

Bir ağacın altında susup onu dinledim.

Mutsuz dereye ve hâlâ mutlu görünen gökyüzüne baktım.

Sonra arkadaşımın en iyi bildiği mevzu da bitti.

Susup bana katıldı o da. En iyi kurduğumuz hayallerdeydi artık sıra.

Yaz bitmişti işte.

Seneler seneler önce uzun yaz tatilleri bitip, dönüş yolu için arabanın arka koltuğuna oturan o çocuk kadar hüzünlüydüm.

Bir nakıs teşebbüs

İtiraf ediyorum. Bir yandan 19 temmuz genelgesine karşı bayrak açıp vahşi sigara yasaklarıyla mücadele ederken, bir yandan da sigaradan kurtulmanın hesaplarını yapıyordum.

İtiraf ediyorum dedim ama aslında bu durumda hiç de öyle yaman bir çelişki filan görmüyorum.

Her neyse, hastanelik olma hastalıklar dışında hayatımda ilk kez sigara bırakma işine girişmeye epey ikna olmuşum.

Adı lazım değil, bir dostum sayesinde. 20 yıldır sabahları günde dört paket sigara alıp, bir paketini otlakçılara üçünü kendine ayıran dostumu geçen ay aradığımda sesi bir tuhaf geliyordu.

Neyin var, hasta mısın diye sordum. Sigarayı bıraktım neredeyse bir aydır içmiyorum dedi.

Sonra da kullandığı bir ilacın adını verdi.

Kötü örnek bazen acayip örnek teşkil ediyor işte. O bile yaptıysa ben de yaparım moduna geçip, mucize ilaçtan da alacağım güçle eylül ayını hedef koydum.

Eylül gelip eski dostum sigaradan ayrılma vakti çatınca, önce diğer eski dostumu bir arayayım dedim. Ne durumdasın soruma, başarısız olmaktan duyduğu mutluluğu simgeleyen şahane bir kahkahayla cevap verdi.

Olmadı abicim, zaten ilacın yan etkileri varmış, ilacı bırakıp sigaraya başladım yeniden dedi.

Yapma ya, hay Allah derken elimde olsa ahizeden öbür tarafa geçip sarılıp öpecektim.

Şen bir başarısızlık kahkahası da ben attım.

Karşılıklı bir süre güldük halimize.

İnsanın yanlış adım atmasını engelleyen dostlarının olması gerçekten çok mühim!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Güçlü Kahkaha - Güçlü Turkey

Demiray Oral 07.09.2009

Son birkaç haftadır tuhaf şeyler olmaya başlamıştı evde.

Yatıya kalan misafirler sabah uyanır uyanmaz aynı dertten mustarip olduklarını söylüyorlardı: "Sabaha kadar uyumadık yavu... Sizin yan komşunun bahçesinde horoz mudur tavuk mudur bir şey var, gece boyunca tuhaf sesler çıkıyor..."

İlk şikâyetçi olan henüz beş yaşındaki bir misafirdi, yataktan kalkınca şöyle demişti: "Bana sabaha kadar öten o horozun yerini göster... Ona gününü göstericem!"

Çocuklara özgü hayal gücünün şahaneliğine verip gülüp geçmiştim.

Ama şikâyetçiler yaş ortalamaları büyüyerek serzenişte bulunmaya devam etti.

Kimi horoz diyordu, kimi tavuk... Ortak noktaları ise yaratıktan çıkan sesin tanımlanamamasıydı.

Mümkünse uyanmayayım şeklinde sabah kadar tık demeden bayılanlardan olduğum için bir türlü bu esrareniz canlıyı dinleme şansım olmadı.

Ama misafir yatak odasını en son kullanan şahsiyet olan yeğenimin söyledikleri merakımı en üst seviyede tahrik etti.

Çünkü ona göre zabbahlara kadar kahkaha atan bir canlı vardı yan bahçedeki kümeste...

Nasıl ya, dedim... "Öyle işte" dedi, "çok sinir bişey, durmadan kahkaha atar gibi bir ses çıkartıyo..."

Derhal o gece, misafir odasında pusu atmaya karar verdim.

Gecenin bir vakti, el ayak çekilince pozisyonumu aldım.

Ve kısa sürede yaratık dinlememe takıldı.

Yaratık diyorum çünkü, gecenin sessizliğinde acayip tiz bir notadan güçlü bir kahkaha efekti çıkartıyordu. Hem de kısa periyotlarla.

Anlayacağınız yol ikiye ayrılıyordu.

Ya bu olayı aydınlatmam ya da uyuyabilmeleri için misafirlerle sevgili zanakslarımı paylaşmam gerecekti.

Ben zor olanını tercih ettim elbette. Ertesi gün sesin geldiği yere doğru keşif gezisine çıktım.

Hollywood filmlerinden miras kalan iğrenç sesli yaratık korkusuyla da yanıma köpeğim Korsan'ı aldım.

Kümesin yakınına ulaşınca, bildiğimiz horoz ve tavukların yanı sıra bir adet de siyahımsı bir canlının olduğunu gördüm.

Ne tavuk, ne horoz... En çok hindiye benziyor ama o da değil. Sanki hindinin tavuktan olma çocuğu kendileri.

Birkaç metre yakınına gidip, "ne ayaksın oğlum sen" dedim. Korsan da atıl kurt modunda gırlama repliği verdi.

O ana kadar öyle duran yaratık, bizim sesimizi duyunca ilk kez sesini çıkardı.

Gerçekten de kahkaha atıyordu. Hem de acayip güçlü bir kahkaha.

Ben de adını Turkey koydum. Böylece sloganı olan tek hayvan özelliğine sahip oldu.

Güçlü Kahkaha - Güçlü Turkey !

Artık gün içinde gazetede okuduğum, ekranlarda dinlediğim bünyeye hasar, başta ağrı yaratan ne kadar laf edilmişse Turkey sayesinde intikam alıyorum.

Açıyorum gece misafir odasının penceresini ister Baykal oluyorum, ister Canan Arıman veya Mümtaz Sosyal ile Aysel Tuğluk. Bağırıyorum var gücümle.

"Ermenistan sınırını açmaya kalkarlarsa gider karşısına dikiliriz..."

Yan bahçeden güçlü kahkaha gelmekte gecikmiyor.

"Sarkisyan Türkiye'ye maça gelmesin, yoksa inanılmaz protestolara muhatap olur..."

"Türkiye'yi beğenmeyen Kürtleri zorla tutacak değiliz..."

"Süreç tıkanırsa Kürtler de ayrılığı tartışır..."

Turkey her birine basıyor güçlü kahkahasını.

Acayip bir rahatlama yaratıyor bu durum bünyede.

Misal bir gece uykum mu kaçtı. Hemen kalkıyorum yataktan başlıyorum Turkey'e saydırmaya.

Hatta mevzu duyulunca misafir odası için talep patlaması yaşanmaya başladı.

Rahatlamak isteyen psikiyatrinin değil bizim misafir odasının divanına uzanıyor artık.

İş yerindeki patronunun söylediklerinin taklidini yapanlar mı istersiniz, sevgilisiyle kavga edip soluğu gecenin bir vakti bizim evde alanlar mı, o derece yani.

Her şey bizim yerimize atılan o güçlü kahkaha için.

Tek korkum, aşırı yükleme yüzünden elemanın verimsizleşmesi.

Altın kahkaha yumurtlayan eleman yoruldu.

Eşten dosttan biraz anlayış bekliyorum.

Turkey'i yıpratmayalım beyler!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Selde rahatı kaçan bir ağaç

Demiray Oral 12.09.2009

Ayıptır söylemesi vakitsiz Sarıyerliyiz abiler.

Yağmurun da, selin de kralına talimliyiz yani.

Bu manasız özgüvenle hareket ettim ben de. Yağmur yağıp, seller aktığında malum tekerlemeye nasıl girdiğini hayat boyu çözemediğim Arap kızı misali camdan mal mal bakmak yerine dışarı çıkmaya karar verdim.

Zaten gün boyu bir buçuk kilo karışık şekilde ne kadar yetkili şahsiyet varsa hepsi konuşmuş, sinirlerimi yerinden oynatmıştı.

Tv karşısında şöyle söylenme replikleri kurmuştum.

Ya arkadaş, düne kadar "Kyoto'da müsait bir yerde inecek var" diyen siz değil miydiniz?"

Şimdi nedir bu "ama biz de sevgili gezegenimize çok kötü davranıyoruz canım..." muhabbetleri.

Ayrıca, "Spreyler ozonu deliyor" olayı 90'lı yıllarda yaşandı bitti saygısızca...

Ozondaki delik memleketin cari açığı boyutlarında. Oldu mu, ok mi?

Esas yetkili ise dağ başını duman almış gümüş derenin intikamı ağır olur minvalinde, orta-1 coğrafyacısı kıvamında ders veriyordu.

Diğer yanda adım gibi emindim ki medya plazalarda da, "İstanbul'u 15 yıldır işte bu zihniyet yönetiyor" düsturlu yazılar attırılıyordu.

(Üstelik cilt ve hane nom kadar emindim ki Bay Baykal da tamamen aynı istikamette açıklama yapacaktı ertesi gün.)

En iyisi defalarca gördüğüm bu filmi bırakıp dışarı çıkmak dedim.

Yol açıksa şöyle Çayırbaşı üzerinden Büyükdere'ye bir arkadaşın evine uzanmaya niyetliydim.

Altımdaki yük ve eşya taşınır kıvamında yüksekçe bir araçtı. Nasıl diyorsunuz siz ona, mini van işte...

Radyolardan vaziyeti takip etmeye devam ederken düşündüm.

Basına hem suçlu hem güçlü kıvamında şahane gollük paslar veren yönetici takımına saydıralım iyi de, biz

gazeteci milletin durumu nedir peki?

Mesela böyle felaketlerin sıcaklığı geçtikten sonra yaşadığımız şehirle ilgili hangi doğru dürüst haberi yaptık?

Bırak haber yapmayı, herhangi bir muhabir haber toplantısında Ayamama deresi çevresine yapılan kaçak yapılarla ilgili bir haber önerse vay haline...

Sıkıcı haber kontenjanından işsiz kalır valla.

Ne mi yaptık? Söyleyeyim, Sadece gecekonducular yıkım ekiplerine direnince "savaş gibi görüntüler" haberi yaptık. Raiting yapar hesabı.

Bazen de "solculuk" adına gecekonduarda oturanların şanlı direnişini savunan haberler. Başka da bir halt yapmadık işte...

Yani yetkilisi, basını, vatandaşı hepimiz aynıyız aslında, birbirimizi biliriz.

Her neyse, her sıkı yağışta afet bölgesine dönen Sarıyer Çayırbaşı, geçen seneki çalışmalardan sonra adeta hafiften bir nisan yağmuru yemiş gibiydi.

Büyükdere'ye rahat ulaştım.

Adından da anlaşılacağı üzere burası dere kenarına kurulmuş, İstanbul'un en eski mahallerinden biri.

Arkadaşımın evinde daha yarım saat bile takılmamıştım ki, her şey birden bire oldu.

Önce acayip bir yağmur, ardından arabayı park ettiğim yokuş aşağı sokaktan küçük bir sel akmaya başladı.

Mahalleli arabasını kurtarma telaşına düştü. Hemen o müthiş vecizeyi duruma uyarladım. Anlaşılan Büyükdere'nin de intikamı ağır olacaktı. Fırladım dışarı.

Arabama ulaşana kadar artık sular diz boyuna ulaşmıştı. Uzun süre debelendikten sonra arabayı sokaktan çıkarıp, ana caddeye ulaşmayı başardım.

Fena ıslanmıştım. Ayakkabılarımın içinde sular voynk voynk ediyordu. Üstelik yaklaşık yarım saat sonra iş görüşmesinden hallice erteleyemeyeceğim bir randevum vardı.

Kendi kendimi sel mağduru yapmıştım. Salaklığıma okkalı bir küfür bastım önce. Sonra radyoyu açtım. O anda spiker artan ölü sayısını açıklıyordu.

Arabanın dikiz aynasından kendime bakıp, "Sel mağduruymuş... Senin durumuna olsa olsa rahatı kaçan ağaç denir oğlum" dedim.

Sağda müsait bir yere çekip, sonuna kadar açınca korku filmi efekti veren araba kaloriferini kökledim...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu kişisel bir borç ödeme yazısıdır

Demiray Oral 14.09.2009

Pazar sabahlarına özgü toplu gazete okuma ritüelimiz sırasında duydum, "Aziz Nesin'in 25 bin kitaplık kütüphanesi selde yok oldu" cümlesini.

Ve beynimdeki yönetmen hemen aynı filmi gösterime soktu.

80'lerin ortalarıydı. Yani Çatalca'daki Nesin Vakfı'nın eğitim olanaklarından yoksun çocuklara kapılarını açmasının üzerinden henüz birkaç sene geçmişti.

Hedef o çocukları okutmak, iyi yetiştirmek ve üniversiteyi bitirip bir iş sahibi olana dek ihtiyaçlarını karşılamaktı.

Bizim memlekette asla cezasız kalmayacak türden bir iyilikti bu elbette.

Demediklerini bırakmamışlardı Aziz Nesin ve kurduğu vakıf için.

Aziz Nesin dönemin dergilerinden birine verdiği röportajda mealen şunları söylemişti: "Kimisi vakıfta komünist, ateist yetiştirecek dedi, kimisi vergi kaçırmak için kurdu dedi. Akıllarına bir tek gerçekten ihtiyacı olan çocuklar için iyi bir şeyler yapabileceğimiz gelmedi..."

Seneler sonra, yanılmıyorsam 93 yılında çömez muhabir kontenjanından girdiğim, günlük olarak yayımlanmaya başlayan *Aydınlık* gazetesinin başyazarıydı Aziz Nesin.

Gelir, bir odaya kapanır, rivayete göre kalemle yazısını yazar sonra o yazı bilgisayarda dizilirdi.

Meslek hayatımın ilk mühim ve felaketle sonuçlanan röportajımı da orada yapmıştım.

Saatlerce süren röportajın eski gazeteci teybimin azizliğine uğradığını ve elimde toplansa 10 dakikalık bile ses kaydı olmadığını işe döndüğümde fark etmiştim.

Gazetenin bulunduğu iş hanının merdivenine oturmuş, batsın bu dünya kıvamında isyan ederken arkamda bir ses duydum.

Başımı çevirip o sesin Aziz Nesin'e ait olduğunu anlayınca, bekleme yapmayı bırakıp trafiği açmak için hemen kenara çekildim.

Ancak söylenmelerimi duymuştu. Ne olduğunu sorunca, hafiften kekeleyerek vaziyeti özetledim.

Bunun üzerine kalemini gösterip ağır ağır konuştu, “Gazeteci kalemini kullanır... Gittiğin her haberde mutlaka defterine not al” dedi. Teşekkür ettim ama anlaşılan derdime derman arayan yüz ifadem geçmemişti ki, uzaklaşmadan önce ekledi: “Şimdi röportaj yaptığın kişiyi ara ve durumunu anlat. Rica edersen eminim sana yeniden vakit ayıracaktır. Eğer vakit ayırmazsa da zaten o kadar üzölmeye değecek biri değildir artık senin için...”

Gerçekten de söylediğı gibi olmuştu.

Durumu anlatıp, aynı röportajı yeniden yapmışım, elbette bu kez kalemimi de kullanarak!

Pazar sabahı gazetede ki o cümleyi duyunca, işte dedim kendi kendime, o seni bir felaketten kurtarmıştı, şimdi felaket onun kurduğı vakfı vurdu, al sana borcunun en azından bir taksitini ödemek için fırsat.

Hemen nesinvakfi.org adresine girdim.

Ali Nesin, selin vakıfta yarattığı tahribatı özetle şöyle anlatıyordu:

“Su anda çamurdan bir vakfımız var desem abartmış olmam. Tiyatro salonumuz tanınmaz halde. Mutfağımız tamamen alt üst... Kitap depolarındaki on binlerce Aziz Nesin kitabı mahvoldu. Dereboyu’ndaki evime uzun süre ulaşamadık. Aziz Nesin’in en önemli notları oradaydı. Neyse ki ev yıkılmadı ve notlara bir şey olmadı.

İki tesellimiz var:

1) Hiçbirimize bir şey olmadı.

2) Aziz Nesin’in bütün arşivi kurtarıldı. Çocuklarımızın aklına ilk bu notlar gelmiş. 3000 dolayında dosya...

Nesin Vakfı’nın ana binasını depreme karşı güçlendirmek gerekiyordu. Binayı güçlendirmenin maliyeti 350-400 bin lira arasında. Sel felaketi dolayısıyla zararımızın da en az 500 bin TL dolayında olduğunu sanıyorum. Bizim boyumuzu fersah fersah aşan meblağlar bunlar. En zor zamanlarımızda hep yanımızda olan sizlerden bütçenize göre bir katkı bekliyoruz...”

Benim yarın ilk işim bu olacak. Ancak bu sıralarda bütçem pek de parlak olmadığı için düşündüm ki belki siz de kendinize göre bir destek atarsınız. Vakfa yardım için posta çeki numarası: 164 00 09 Banka hesap numaraları **www.nesinvakfi.org** adresinde mevcut.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bayramlık muhabbetler

Demiray Oral 19.09.2009

Çok kötü espri yapmak da yaratıcılık istiyor bir yerde.

Yani adama, o kadar kötüydü ki güzeldi dedirtecek türden olanlar.

Bu tarz bir yaratık bu sabah bilgisayarda çıktı karşıma.

"Glikoz bayramınızı kutlarım" yazıyordu e-postamda.

lyyy efekti sanki mütemmim cüzü mübareğın.

Yine de hayırlara vesile oldu, bayramın geldiğini ve bayramlık muhabbetleri hatırlattı bana.

İlk ciddi eylemimi sekiz yaşındayken bir Ramazan Bayramı'nda koymuştum. Hem de işçi sınıfı için...

Kadıköy'de oturduğumuz binanın kapıcısı, Rıza Efendi'ydi galiba adı, apartmandaki tüm dairelerin sahibi olan şahıs tarafından işten kovulmuştu.

Apartmanın sahibi olan muhteremin adı da Bayram'dı üstelik.

Böylece çocukların sevgilisi olan Rıza Efendi, bayram günü Bay Bayram tarafından kapının önüne konulmuştu.

O ki mahalle bakkalında içilen kolaların kapağını bizim için toplayıp, koleksiyonumuzda eksik kalan futbolcu kellelerini bulmamıza yardım eden iyi yürekli adam...

Unutur muyduk hiç içinde Cemil Turanların, Alparslanların sureti olan gazoz kapaklarını bize getirişini.

İntikam yeminini tekila gibi bir dikişte içmiştik bir arkadaşımınla birlikte.

Planımız, Bay Bayram'a ağır bir bildiriyle haddini bildirmektir. Nasıl olsa kâğıda adımızı yazmayacağımız için kimden geldiği anlaşılmayacaktı.

Sadece küçük bir ayrıntıyı hesaba katmamıştık. İlkokul ikinci sınıf düzeyinde bir içerik ve el yazısını, yaş ortalaması elli olan bir binada başka birinin yazmasının imkânsız olduğunu.

Bugün gözüme pek de sarsıcı görünmeyen metni ben kaleme almıştım: "Bayramın kutlu olsun Bayram. Sen çok kötü bir adamsın." Kapısının altından bildirimizi postalamıştık.

Glikozlu bayram tebrikini birlikte kabul ettiğim Vatoz'a bu hikâyeyi anlattım.

Sonunu merak etti elbette.

Sonrası tufan işte, boş ver dedim.

“O zamandan belliymiş yazının gücüne inanacağın. Başka çocuk olsa adamın arabasının lastiklerini indirirdi herhalde...” dedi.

Entel olacak çocuk ağırlığı yapması fena sıktı.

Mevzu benden çıksın diye, “Senin arşivinde enteresan bayram muhabbetleri var mı” diye sordum.

Meğer onu ev değiştirmek noktasına getiren bir hatıratı varmış.

Zor da olsa döküldü sonunda: “Üniversitede bir arkadaşım ile öğrenci evinde kalıyorduk. Sınıfta da kankamız olan bir kız arkadaşımız vardı. Bu kız aniden kalacak yer sorunu yaşamaya başladı. Hatta mecburen ailesinin yanına geri dönüp okula gelemez oldu. Biz de açtık telefonu, eşyalarını topla gel, istediğin kadar bizde kal dedik. Ancak kızların eşya kavramı erkeklerden biraz farklı oluyor. Bu, koca bir valize ne kadar oyuncak ayısı, yumuşu, bebeği, uzun kulaklı tavşanı varsa doldurup getirmiş. Misal hiç unutmam, ayısı insan boyuna yakındı. Doğal olarak iki genç adamın evini aniden kaplayan bu barbi ortamı pek de karizmatik durmadı. Yumuşlu, tavşanlı evimizle gelen gidenlerin maymunu olduk ışık hızıyla. Bir Ramazan Bayramı sırasında herkes ailesinin yanına tatile gitmişti. Evde tek başıma bayram likörü kültürüne katkı sunduğum sırada zil çaldı. Mahallenin çocukları, şeker ve bayram harçlığı için kapıya dayanmıştı. Likör kafasının yarattığı ateş suyu cesaretiyle evde ne kadar oyuncak bebek kıl tüy varsa çocuklara dağıttım. Az sonra balkondan baktığımda bizim sokağa gökyüzünden oyuncak yağmış gibiydi...”

Tamam da bu nedenle evden niye taşınmak zorunda kaldığını idrak edememiştim.

“Çocukların gözündeki Noel abi imajım sonum oldu. Artık bayram, yılbaşı her bahaneyle kapıya dayanıp oyuncak isteyen mi ararsın, alamayınca ağlayıp annesine şikâyet eden mi istersin... Sonunda baktım Noel abilikten kurtuluş yok, uzadım oradan...”

“Peki, bayram sonunda kız arkadaşınız eve geldiğinde ne yaptı” diye sordum.

“Valla son hatırladığım sahne şöyleydi. Sokaktaki çocuklardan biriyle çılgınlık atarak kocaman bir ayıyı karşılıklı çekiştiriyorlardı...”

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir bayram sabahı (klişe güzeldir...)

Demiray Oral 21.09.2009

Bayramın yarattığı manevi iklimin etkisinden olacak, mışıl mışıl uyuyordum.

Aniden saydırmaya başladı birileri. Yedi-sekiz kere patladı silahlar.

Uyku sersemi, "son teröristi Belgrad Ormanı'nda buldular galiba, etkisiz hale getiriyorlar" gibi bir şeyler geçti aklımdan.

Birazdan yine başladılar sıkmaya.

Sonunda meraklı pijamalı adam şeklinde penceredeki yerimi aldım.

Adının açıklanmasını istemeyen bazı pencere önü çiçeklerinden aldığım bilgiye göre, mahallenin ergenleri bayramı kutlamak istemiş. Mantar patlatacak değil bu devirde çocuklar, zamanın ruhuna uymuşlar velhasıl.

En son jandarmanın siren sesleri duyuldu ve hikâyemiz gökyüzündeki Arzu Film yazısıyla "Son" oldu.

Tabii bu esnada bayram uykusuna özgü o güzelim hasletler de terk etti bünyeyi.

Akşama maç var, bari tribün teçhizatını hazırlayayım dedim.

Sezon başlarken değerli bir yayıncı büyüğümün, "Bize kadın gözüyle, mahlas isimle futbol yazıları yazsana" demesi geldi aklıma.

"Neden kadın gözüyle, erkek gözüyle yazsam daha rahat olmaz mı abi" diye sorunca da herhalde kalbi kırılmış ve bir daha mevzuu açmamıştı. İyi yırtmıştım bir yerde yani...

Malzemeleri hazırladıktan sonra gözüm üzerine Fenerbahçe logosu işlenmiş yeni kreasyon lacivert formaya gitti.

Önce, bak işte İstanbul'da mutlu bir Hollandalı şarkısıyla kendimizi jiletlediğimiz perşembe gecesini, ardından seyretme zulmünü yaşadığım Sion maçını hatırladım.

Her ikisine de bu formayla gitmiştim.

Totem yapmanın zamanıdır dedim ve dolaptan kanarya sarısı formayı çıkardım.

Hem Fenerbahçeli geçinip hem de ısrarla Rüştü Saraçoğlu Stadı diyen elemanlarla maça kesinlikle gitmem aslında.

Ama bu kez durum farklıydı. Söz konusu olan siren çalan ambulansa, "yok baba içinde hasta filan, yol kapmak için yapıyor" diye yol vermemek gibi olurdu.

Bir arkadaşım da tıpkı ambulans gibiydi sabah sabah.

"Akşam bayram yemeğine kayınpeder gelecek. Seksen sekizinci kez aynı bayram hikâyesini anlatacak, ocağına düştüm maça götür kurtar beni" demişti.

Kayınpederinin damardan hüznü ancak artık kimsenin tek bir tüyünü bile kıpırdatmayan hikâyesini ben de ezbere biliyordum.

Özetinin özeti, "Savaş seneleriydi... Babamız bize bayramlık yeni elbiseler, ayakkabılar alırdı. Ama sokağa oynamaya çıkarken annem ayakkabılarımızı çıkartırdı. Çünkü mahallemizdeki çocukların ayağında ayakkabı yoktu..." şeklindeydi.

Söz verdim, onu da götürecektim maça.

Spor sayfalarında Beşiktaş'la ilgili haberleri okurken ise tribünde nasıl başka bir yaratığa dönüştüğümüzü düşündüm.

Daha tişörtlerindeki "Şampiyonluk bizim- Kupa bizim" yazıları bile silinmemiş olan taraftar, başkan Demirören'e "Gaziantep'e başkan ol" diye tezahürat yapmış. Ağır kaçmış elbette...

Normalde adama şöyle demezler mi: "Arkadaşım geçen sezon iki kupayı alan aynı takım değil mi? Onu kuran da bu başkan değil mi?"

Derler de, bir yandan da biliyorum ki takım yenilirken kimsenin taraftarın normal olmasını beklemeye hakkı yok.

Misali kendimden verip, vicdan azabımı hafifleteyim.

Perşembe geceki Twente maçında tribünde öyle beynimizi yedik ki, anlaşılan sonlara doğru bende ondan hiç kalmadı.

Avrupa maçı olduğu için stattaki her anons bir de Hollandaca versiyonuyla tekrarlanıyordu. Şu oyuncu girdi bu çıktı, iki dilde anons şeklinde. (Bu arada kusura bakmasınlar ama Hollandalıların da yerel dillerinin de acayip kaba bir fonetiği var.)

Derken adamlar küt diye iki gol atmasın mı? İkinci golün Türkçe ve hemen arkasından yapılan Hollandaca anonsundan sonra ayağa kalkıp bağırmaya başladım, "Bu ne ya... Kürt açılımı oldu da her şeyin bir de Kürtçesi mi söyleniyor!"

Ağzımdan çıkanı kulağımın duyması, yerime oturduğumda Özlem'in bakışları sayesinde oldu.

Tamam, yaptığım hıyarçaydı.

Ama güzel kardeşim, siz de maçta beyni kafatasını terk eden adamın sigara içmesine bile müsaade etmiyorsunuz ki!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başbuğ, Candan Costner ve Estarabim

Demiray Oral 26.09.2009

Takıldım kaldım. Sınırtepe köyündeki Kürt köylünün evinde. (Nedir acaba bu köyün 'yaşayan diller'deki sahibi adı?)

Hani Org. Başbuğ'un ayağında galoşlarla ziyaret ettiği ev.

Evdeki kadının Başbuğ'a Kürtçe olarak, "Çocuklarımız okusun paşa olsun isteriz" deyişini okuduğum anda, takıldım.

Aklıma Başbuğ'un 30 Ağustos konuşmasından sonra Bay Devlet'in "açılım bitmiştir" demesi geldi.

Acep bir bildiği mi var kabilinden, çok mühim analizlere mevzu olmuştu bu temenni.

Tekzibi ise o gün, o sınır köyünde, o Kürt kadın yaptı: Açılım bitemez!

Ama pek rağbet görmedi.

Baktım, açılım mevzuu başladığından bu yana Ortadoğu'nun en seri açıklama yapan partisinden de, korku filmi efekti tadında kısık sesle kükreyen başkanından da tık yok. (Fanatik Beşiktaşlı olması sebebiyle bu şahsın açıklamaları öncesinde İnönü'de Çarşı grubunun arasına karışıp, ses tellerini desibel manyağı yapan tezahüratlara katıldığından şüpheleniyorum.)

Madem kimse benimle aynı fikirde değil o zaman kesinlikle doğru düşünüyorum deyip, tespitimin yarattığı iyimserlikle takıldım kaldım işte o noktada.

Öyle ki Kevin Costner'ın açılımı "candan" desteklemesi bile asabımı fazla bozmadı.

Ancak bu noktada güzide medyamızdan bir istirahatım olacak. Allah rızası için böyle durumlarda hazırda tuttuğunuz şu "Kürtlerle dans" klişesini artık kullanmayın.

Bu kaçınıcı dans diye sorarlar adama.

Kimsenin aklına başka bir şey gelmiyor mu yahu?

Bir Kürtlerle dans, bir de bilmemnenin dayanılmaz hafifliği... Uyuşturucu bağımlılığı gibi bir şey. Arada bir kullanmazsa medya krize giriyor.

Bakın benden müsaade, "Gap projesi" demeye devam edin, hatta "nüans farkı" deyin ama şu ikisini kullanmayın lütfen. Midemiz kaldırmıyor artık.

Madem kaptırdık gidiyoruz, bir bölüm de Kevin abiye açalım.

Bak arkadaşım, sen bizi henüz iyi tanıımıyorsun.

Nasıl olsa açılımı iktidar yapıyor, ben de destek atayım diye düşündüysen fena halde yanılıyorsun. Bu mevzu öyle "Ne mutlu Türküm diyene" yazılı şapka takmaya benzemez.

Bizim memlekette açılım yapmak serbest, açılımı desteklemek yasaktır.

Yok, tam öyle de değil. Açılım yapmak serbest mi emin değilim aslında.

Misal, adı bile şimdiden üç kere değişti.

Ancak açılımı desteklemek kesinlikle bir suçtur. "Candan" desteklemek ise ağırlaştırıcı sebebe girer.

İstersen "Hülya Avşar açılım" yazıp googlayiver.

Demedi deme sonra. Ekranlara yansıyan bir dahaki görüntün, Atatürk Havalimanı'nda bileklerinde kelepçeyle olmasın.

Biliyorum senin için biraz karışık, havuz problemi kıvamında oldu.

Üstelik öyle bir havuz problemi ki, üç musluk havuzu doldururken bir musluğun boşalttığı klasiklerden değil.

Dolduran ve boşaltan musluk sayısı sürekli değişiyor. Kimi zaman bir bakıyorsun havuzu boşaltması gereken musluklar da dolduruyor.

Ee, Erkin Baba meşhur klasiği "Estarabim"de "Şu kocaman dünyada senin gibi görmedim" lafıyla kime hitap ediyor sanmıştın? Memlekete tabii...

Ama merak etme, biz milletçe idmanlıyızdır. Çocukluğumuzdan itibaren havuz problemi çözdürürler bize.

Yani kendi aramızda bu işi de hallederiz.

Yok illa yancı yazılacağım diyorsan da hiç değilse biraz sabret derim.

En azından artistlerden ve yazarlardan sorumlu savcı Ali Çakır emekli olup, noterliğe geçiş yapsın.

Sen de o arada sağdan soldan estarabim deyip, sağda solda biraz oyalaniver.

Mühim not: Selde büyük zarar gören Nesin Vakfı vahim durumda. Okullar açılmasına rağmen çocuklar hâlâ yurda taşınamadı. Bu nedenle 27 eylül pazar günü tarihî Sümerbank binasında tüm geliri vakfa verilmek üzere tasarımcı ve sanatçıların bağışladığı işler satışa sunulacak. O güne özel olarak tasarımların fiyatları düşük olacak. Belki siz de güzel bir tasarım alarak, destek atmak istersiniz diye düşündüm...

Adres: Tarihî Sümerbank Binası, Bankalar Cad. N5 Karaköy- İst.

Bunny Munro ile öyle uçuşma böyle uç

Demiray Oral 03.10.2009

Başka birinin filminde yardımcı rolde oynadığı, diyalogların Mars dilinde altyazıların ise Moğolca olduğu duygusunu taşıyan bir adam...

Namı diğer Bay Bunny Munro.

Karizmatik insan Nick Cave'in yeni kitabı *Bunny Munro'nun Ölümü*'nün başrol şahsiyeti.

Kendi hayatında ise başrolü kimin oynadığını bulmakta fena halde zorlanan bir adam. Kafası güzel bir pazarlamacı.

Bir haftadır bilgisayarımın bozuk olması sayesinde okuduklarım arasında onun hikâyesi de vardı.

Bilgisayar denen cihaz okumanın birinci düşmanıymış meğer. Kötülüklerin anasıymış.

Kıyırık bilgiler edinmek için internet karşısında geçen günlere yazık etmişsin gönül sen dedim kendime.

Her neyse, *Bunny Munro'nun Ölümü* şahane bir yeraltı edebiyatı.

Ama onu anlatmaya teşebbüs etmeyeceğim. Çünkü en büyük endişesi kendi deyimiyle, "dünya çapında bir s....i olarak sonum mu geldi yoksa" sorusunda yatan, çok affedersiniz "düzüşme" hastası bu adamı, adam gibi anlatmak için *Vaziyet*'i poşetleyip gazeteyle birlikte öyle vermek gerekir.

Kafası bir dünya olarak ortalıkta dolanan Bunny Munro'nun maceralarını okumam, televizyonları kaplayan "Anneler-babalar ekran başına / Çocuklarımızı uyuşturucudan nasıl koruruz" programlarına denk düştü.

Üniversiteli Begüm'ün uyuşturucudan ölümü vesilesiyle kişi başına düşen program adedinde büyük artış vardı elbet.

Ve seyrettiklerim içinde bir istisna dışında değişen bir şey yoktu.

Ahu Tuğba - Kadir İnanır filmi kıvamında cahil sorular, her duyduğuyla hayrete düşmeler, ahlanmalar vahlanmalar falan.

Hiçbir komik yanı olmayan bir mevzuda tv stand-up'ları...

Aklıma 90'lı yılların ortaları geldi. Eroinden peş peşe ölen gençler olmuş, hem medya hem polis mevzua tam bir uzaylı yaklaşımıyla el atmıştı.

Emniyet'in o zamanki Mister Spak yaklaşımına en güzel misal, düzenlediği kampanyaydı.

"Öyle uçuşma - böyle uç" sloganlı (yeminle doğru ya!) kampanya ile bağımlılar paten yapmaya davet edilmişti. Ayaklarında paten, sırtarak havada uçan gençlerin fotoğrafları bulunan afişler her yere asılmıştı. Daha sonra bu

sloganın, memleketin olmayan uyuşturucu politikasının enfes bir ifadesi olduğunu kavradım.

Çünkü aynı dönemde muhabir olarak bazı uzmanlar ve güç bela ikna ettiğim kimi eroin bağımlılarıyla haber yapmak için konuşmuştum.

Tamamen farklı bir metabolizmayla yaşayan, başka bir dünyaya ait ve tahminlerin aksine kafaları gayet iyi çalışan bu insanların gözünde ailesiyle, doktoruyla, gazetecisiyle, polisiyle hepimizin konuya yaklaşımı öylesine cahilce, hatta aptalcaydı ki, epey etkilenmiştim.

Aralarından birkaç kez yakalanıp, tedaviye gönderilmiş biri “uzman” doktorlar için şöyle demişti: “Bir adam karşına geçmiş, neden bu maddeye ihtiyaç duyuyorsun diye soruyorsa anlarsın ki konuyla ilgili en ufak bir fikri yoktur. Ve o uzmanların hepsi bunu sorarlar...”

Sonuçta aradan geçen on küsur seneden sonra izlediğim programlar, yazılan haberler bu mevzudaki cehalet mevziimizi cansiperane koruduğumuzu gösterdi.

Bir istisna demiştim. O istisna isim *CNNTürk*’te Saba Tümer’in programındaki bağımlılık uzmanı psikiyatrist Özkan Pektaş’tı. Yapılması gerekip senelerdir nedense bir türlü yapılmayanları anlattı. Gerektiğinde kendi yaptıkları muhabbetle de dalga geçip, “şu anda bizi seyreden uyuşturucu kullanıcıları konuştuklarımızla emin olun alay ediyorlardır” dedi.

Seneler önceki tecrübemden biliyorum ki, durum gerçekten de öyle.

“Sevgi yapıştırıcıların kralıdır” tadında yaklaşımlarla bağımlıların sorunlarına çözüm aramak sadece güldürüyor onları. Çünkü alakası yok.

Yüzünde kar maskesi olan eski bağımlıları ekrana çıkartınca rayting kazanabilirsiniz ama güven asla.

Unutmayın, onlar başka birinin filminde yardımcı rolde oynadığını düşünüp, diyalogların Mars dilinde altyazıların ise Moğolca olduğu duygusunu taşıyan insanlar.

Köşe Kutlaması: “Saadet bir çimendir bastığın yerde biter / Oktay Rifat.” *Taraf*’tan Yıldıray ile Zeynep’e ev hediyesi...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kimsin sen abi

Demiray Oral 05.10.2009

Çok şükür siyaset yazmıyorum dedim Tayip Erdoğan’ın kongredeki konuşmasını dinledikten sonra kendi kendime.

Değil mi ki zamanın vicdanını Akp temsil ediyor, değil mi ki senelerdir ilk kez kürsüden nutuk atan birini alkışlamak geçti içimden... Hakkımda en hayırlısıymış hiç bulaşmamak bu işlere.

Misal, bir şeyler karalamak mecburiyetinde olsam...

Oturup, "Erdoğan adeta kolonya sürülmüş bir yaraya üfledi" desem...

"Helal olsun" minvalinde naçizane duygu ve düşüncülerimi döktürsem...

En basit müeyyidesi, ülserli mideyle kadeh tokuşturmak olacak, eşe dosta "laik" kaldığımı ispatlamak için.

Sonrası malum: "Merhaba Lanzor'lu günler – elveda hayat."

Ve yine çok şükür ki araba kullanıyordum da radyodan dinledim o konuşmayı.

Ne, yağmur yağdı böyle oldu hesabı "sinyal seviyenizde azalma var" teknolojik özürlü yayın kesintileri oldu...

Ne, "tahammül edemiyorum ben bu adama" klişeli ön yargıdan mustarip zaplama teşebbüsleri...

Şimdi diyorum ki, çok şükür siyaset yazmama hakkını bir kez daha kullanarak hafif hafif başka mevzulara geçelim.

Biraz arabalardan bahsedeyim mesela.

*Taraf*taki ilk yazılarımdan birine, akşamüstü trafiğinde muavin koltuğunda oturduğum minibüsün bilge şoförünün bir lafıyla başlamıştım.

Şoför bizimle birlikte dakikalardır yolda bekleyen acayip lüks arabaları işaret edip, "İstanbul trafiği eşitliyor hepimizi" demişti.

Sıkı laftı, ne yazacağını bilmeyen çömez bir yazarın bir yazılık hayatını kurtarmıştı.

Sıkıl laftı ancak aslında sadece o anda, o koordinatlar için doğruyd.

Yollar açılınca içinde bulunduğumuz arabalar paramparça ediyordu eşitliği.

Son günlerde bunun şahane örneklerini yaşadım, hem de sınıf farkı gözetmeksizin.

Müsaadenizle anlatayım. Bir yere gitmem gerektiğinde iki farklı araba kullanıyorum.

Hangisi müsaitse. Birisi yük ve eşya taşınır kıvamında bir mini van, diğeri cip.

Ciple giderken trafik ışıklarındaki dilenci tayfasının da, köprüde kâğıthelva ve su satanların da, ablama kırmızı gül götürcülerin de, polisin de hedefindeki adamım.

Sevgili mini vanımla ise dokunulmazlığım var. Hepsinin gözünde ekmek parası için koşturan biriyim sadece.

Bir keresinde polisin çevirme yaptığı bir yoldan kısa süre arayla iki farklı arabayla da geçtim.

İlkinde yüzüme bakıp "devam et" kararı veren aynı polis ciple geçerken durdurup arabanın balta girmemiş ormanlarına kadar aradı.

Cipe bindiğimde yeşil ışık yanmasına rağmen takibi bırakmayıp arabaya maskot olma tehlikesi geçiren mendilci çocuklarla, diğer arabada yanımdan geçerlerken "çak" yapıyoruz.

Hepsine eyvallah diyebilirdim ama bir olay beni epey sarstı.

Bir sokak adamıyla, La Martin'den Taksim meydanına çıkan yolda kırmızı ışıktaki bekleme yapma sayesinde kurulmuş muhabbetimiz vardı.

Yaklaşık bir sene önceydi. Cipin açık olan camına yaklaşmış ve "şarap alıcam abi para versene" demişti. Ben de derdini direkt söylemesi nedeniyle sempatik bulup vermiştim.

Öylece başlayan sinyalizasyon dostluğumuz sürdü. En son Ramazan başlarken görmüştüm. Yine cipe yaklaşır, "abi kış geliyor bana bir mont getirir misin" diye sormuştu.

Birkaç gün önce Taksim'e giderken eski bir montumu yanıma alıp mini vanla yola çıktım.

Her zaman konuştuğumuz yola geldim.

Ancak aradan üç yeşil ışık geçmesine rağmen ortada yoktu.

Arabayı sağa çekip, etrafa bakındım.

Tekel bayinin önünde, kaldırımda oturuyordu. Arabadan seslendim. Baktı ama oralı olmadı.

Görmediğini sanıp bir kez daha bağırdım, yanıma gelmesini işaret ettim.

Hafif sallanarak ve ürkek adımlarla mini vanın camına yaklaştı. "Ne haber" dedim.

Beni hayatında ilk kez görüyormuş gibi bakıp, "kimsin abi sen" diye karşılık verdi.

"Hatırlamadın mı, sana istediğin şeyi getirdim" diyerek montu gösterdim.

Birkaç saniye yüzüme baktıktan sonra, "seni tanımıyorum abi ben" deyip arkasını dönüp kaldırımdaki hayatına döndü...

Şimdi hafta arası ilk işim cipi ele geçirip, arkadaşımın montunu götürmek olacak!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kimsin sen abi

Demiray Oral 05.10.2009

Çok şükür siyaset yazmıyorum dedim Tayip Erdoğan'ın kongredeki konuşmasını dinledikten sonra kendi kendime.

Değil mi ki zamanın vicdanını Akp temsil ediyor, değil mi ki senelerdir ilk kez kürsüden nutuk atan birini alkışlamak geçti içimden... Hakkımda en hayırlısıymış hiç bulaşmamak bu işlere.

Misal, bir şeyler karalamak mecburiyetinde olsam...

Oturup, "Erdoğan adeta kolonya sürülmüş bir yaraya üfledi" desem...

"Helal olsun" minvalinde naçizane duygu ve düşüncülerimi döktürsem...

En basit müeyyidesi, ülserli mideyle kadeh tokuşturmak olacak, eşe dosta "laik" kaldığımı ispatlamak için.

Sonrası malum: "Merhaba Lanzor'lu günler – elveda hayat."

Ve yine çok şükür ki araba kullanıyordum da radyodan dinledim o konuşmayı.

Ne, yağmur yağdı böyle oldu hesabı "sinyal seviyenizde azalma var" teknolojik özürlü yayın kesintileri oldu...

Ne, "tahammül edemiyorum ben bu adama" klişeli ön yargıdan mustarip zaplama teşebbüsleri...

Şimdi diyorum ki, çok şükür siyaset yazmama hakkını bir kez daha kullanarak hafif hafif başka mevzulara geçelim.

Biraz arabalardan bahsedeyim mesela.

Taraf'taki ilk yazılarımdan birine, akşamüstü trafiğinde muavin koltuğunda oturduğum minibüsün bilge şoförünün bir lafıyla başlamıştım.

Şoför bizimle birlikte dakikalardır yolda bekleyen acayip lüks arabaları işaret edip, "İstanbul trafiği eşitliyor hepimizi" demişti.

Sıkı laftı, ne yazacağını bilmeyen çömez bir yazarın bir yazılık hayatını kurtarmıştı.

Sıkıl laftı ancak aslında sadece o anda, o koordinatlar için doğruyd.

Yollar açılınca içinde bulunduğumuz arabalar paramparça ediyordu eşitliği.

Son günlerde bunun şahane örneklerini yaşadım, hem de sınıf farkı gözetmeksizin.

Müsaadenizle anlatayım. Bir yere gitmem gerektiğinde iki farklı araba kullanıyorum.

Hangisi müsaitse. Birisi yük ve eşya taşınır kıvamında bir mini van, diğeri cip.

Ciple giderken trafik ışıklarındaki dilenci tayfasının da, köprüde kâğıthelva ve su satanların da, ablama kırmızı gül götürcülerin de, polisin de hedefindeki adamım.

Sevgili mini vanımla ise dokunulmazlığım var. Hepsinin gözünde ekmek parası için koşturan biriyim sadece.

Bir keresinde polisin çevirme yaptığı bir yoldan kısa süre arayla iki farklı arabayla da geçtim.

İlkinde yüzüme bakıp "devam et" kararı veren aynı polis ciple geçerken durdurup arabanın balta girmemiş ormanlarına kadar aradı.

Cipe bindiğimde yeşil ışık yanmasına rağmen takibi bırakmayıp arabaya maskot olma tehlikesi geçiren mendilci çocuklarla, diğer arabada yanımdan geçerlerken "çak" yapıyoruz.

Hepsine eyvallah diyebilirdim ama bir olay beni epey sarstı.

Bir sokak adamıyla, La Martin'den Taksim meydanına çıkan yolda kırmızı ışıktaki bekleme yapma sayesinde kurulmuş muhabbetimiz vardı.

Yaklaşık bir sene önceydi. Cipin açık olan camına yaklaşmış ve "şarap alıcam abi para versene" demişti. Ben de derdini direkt söylemesi nedeniyle sempatik bulup vermiştim.

Öylece başlayan sinyalizasyon dostluğumuz sürdü. En son Ramazan başlarken görmüştüm. Yine cipe yaklaşp, "abi kış geliyor bana bir mont getirir misin" diye sormuştu.

Birkaç gün önce Taksim'e giderken eski bir montumu yanıma alıp mini vanla yola çıktım.

Her zaman konuştuğumuz yola geldim.

Ancak aradan üç yeşil ışık geçmesine rağmen ortada yoktu.

Arabayı sağa çekip, etrafa bakındım.

Tekel bayiiinin önünde, kaldırımda oturuyordu. Arabadan seslendim. Baktı ama oralı olmadı.

Görmediğini sanıp bir kez daha bağırdım, yanıma gelmesini işaret ettim.

Hafif sallanarak ve ürkek adımlarla mini vanın camına yaklaştı. "Ne haber" dedim.

Beni hayatında ilk kez görüyormuş gibi bakıp, "kimsin abi sen" diye karşılık verdi.

"Hatırlamadın mı, sana istediğin şeyi getirdim" diyerek montu gösterdim.

Birkaç saniye yüzüme baktıktan sonra, "seni tanımıyorum abi ben" deyip arkasını dönüp kaldırımdaki hayatına döndü...

Şimdi hafta arası ilk işim cipi ele geçirip, arkadaşımın montunu götürmek olacak!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başkalarının dünyası

Demiray Oral 10.10.2009

Günde 250 hap çakıp ölümsüzlüğü arayan, onu başaramasa da Azrail'le "fiş almasam 120 sene olur mu usta" şeklinde hayat pazarlığı yapan gelecekbilimcinin yalancısıyım.

2060'ta hizmetçi robotlar kullanılacakmış.

İçime su serpildi yeminle.

Merdaneli çamaşır makinesi döneminin veledi olarak, çocukluk düşümdü robot hizmetçiler.

Bilimadamı olup, yürüyen hamarat robotlar icat edecek ve annemi tüm dertlerinden kurtaracaktım.

Ancak kısa süre sonra memleketi hem yürüyen hem de otomatik çamaşır makineleri kaplayınca vazgeçmiştim bu fikrimden.

Yürüyen makineyi yapan beyin, yakında yürüyen robotu da yapar, bana gerek kalmadı diye düşünmüştüm.

O çamaşır makinesinin evimizde şöyle bir tur atmaya çıkmaması gerektiğini kavradığımda ise iş işten geçmişti çoktan.

Sonraki senelerde, adı mutfak robotu olan tuhaf bazı cihazlar dışında annemin mutfağında hiçbir robota rastlamadım.

Anladım ki bu robot işini de tıpkı Sıkati'nin ışınlanması gibi görmeye ömrümüz vefa etmeyecekti.

Gerçi 2060 model hizmetçi robotları da annem göremeyecek; hatta ben de.

Olsun, yine de insanın çocukluk düşünün yaşayan en zeki gelecekbilimci unvanlı biri tarafından gerçek

olacağının söylenmesi iyi geliyor işte.

Raymond Kurzweil'in *Hürriyet*'ten Doğan Uluç'a söylediği diğer şeyler ise epey asabımı bozdu.

Şu anda 61 yaşındaki bu arkadaşın hedefi malum, ölümü yenmek. Bunun için günde 250 adet vitamin yutuyor, çok sık çek-ap yaptırıp her türlü hastalığa hemen müdahale ettiriyormuş. Tabii bunlar dışında, çift kanatlı meyve sineklerinin genetikleriyle oynamak gibi daha bir sürü tantanası var işin...

120 ile 150 yıl arasında bir ömrü olacağını, o zamana kadar ölümsüzlük teorisi gerçekleşirse sonsuza kadar yaşayacağını söylüyor.

Mevzuun bilimsel veya Zincirlikuyu Mezarlığı kapısında özetlenen dinsel boyutlarını bir yana bırakıp kendi kendime sordum.

Acaba 60 yaşında olsam, geçtim ölümsüzlüğü, 150 yaşını görmek ister miydim?

İmdadıma, "Üstü kalsın" diyen şair yetiştii.

Evet, sorunun cevabı Cemal Süreya'nın günlüğünden geliyor: "Yüzyıl sonra şu anda yaşayan hiçbir insan, hiçbir kuş, hiçbir kedi, hiçbir yılan, hiçbir otomobil olmayacak dünyada. Hiçbir tanıdığın, hiçbir tanımadığın olmadığı bir dünyayı yaşanası olarak düşünemiyorum. Başkalarının dünyası. Ne yapayım başkalarının dünyasını." (Üstü Kalsın / 456. gün – 1 Mart 1986)

Tam başkalarının dünyası vurgusu üzerine düşünürken, Vatoz arayıp resmen parça attı araya.

Meraklı hafiye hangi mevzuda, neler karaladığımı öğrendi önce.

Ardından, "aynı röportaj bir kadın biliminsanıyla yapılsaydı, kadın okurlar en çok neyi konuşurlardı" diye sordu.

"Bilmem, herhalde yaşlanmamak için uyguladığı diyet yöntemini" dedim.

"Hayır" diye karşılık verdi. "Röportajı yapan gazeteci, 61 yaşındaki Kurzweil'e 40'ında görünüyorsunuz demiş. Kurzweil bir kadın olsaydı, gazetede ki o kırışık suratlı fotoğrafını gören kadın milleti sadece bunu konuşurdu. 'Neresi 40 gösteriyor canım, her yeri kırış kırış resmen... O kadar diyetle az bile valla' şeklinde."

Yorum yapmadan, bir tuşa basmak suretiyle Vatoz'u yalnızlar rıhtımına geri ışnladım.

Ölümü tatmamaya kararlı olan dahi insan Kurzweil'in 2039 öngörülerini okudum sonra.

Hepimiz Sayborg olacakmışız. Yani yarı makine – yarı insan. Dakikalar içinde kitap yazılabilecekmiş. Seks tamamen sanal ortamda yapılabilecekmiş. Çelikten mekanik hücreler, taş devrinden kalma iskeletimizin yerini alacakmış (Cemal Süreya sizi uyarmıştı!)

Çok değil 30 sene sonrasından söz ediyor adam.

Sağlık alanında ise öyle gelişmeler olacağını öngörüyor ki bu sayede isteyenler sonsuza kadar yaşayacakmış.

Yaşamaya değil ölüme odaklı bir memleket insanı olarak bilim kurgu tadında geliyor söyledikleri kulağa.

Nihayetinde bizim için 30 sene dediğin nedir ki?

Son Kürt isyanının süresi kadar bir zaman birimi.

Misal, 30 sene önce de 12 yaşındaki çocuklar öldürülüyordu, şimdi de.

Peki, 30 sene sonra?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ceylan'sız eksik kalmıyor mu bu ülke

Demiray Oral 12.10.2009

Telefonun diğer ucundaki adamdan duyduğum son cümle, evimizin salonundaki mahya misali asılı kaldı havada.

Şöyle yazıyordu o mahyada: "Bu cinayetin örtbas edileceğinden en ufak bir şüpheden var mı?"

Evinin önünde parçalanmış küçük Ceylan'dan söz ediyordu, Diyarbakır'dan arayan eski dostum.

Televizyoncu tabiriyle "hattan düştü" sonra, o soruyla noktalandı muhabbetimiz.

Düşündüm de, hayır, en ufak bir şüpheden yoktu Ceylan'ı öldürenlerin bu işten yırtacaklarından.

O gece telefonda konuşurken de yoktu, sabah "Ceylan'ın ölümü terörle mücadele veya terör örgütünün eylemi kapsamında değerlendirildi" haberini okuduğumda da.

Değerlendiren kim? Lice'deki savcı.

Hani, Ceylan'ın öldüğü mezraya "can güvenliği" gerekçesiyle gitmeyip, eline bir kamera verdiği imamı yollayan savcı.

İnsanın, "can tatlı değil mi beyler" diye sorası geliyor...

Peki, bu değerlendirmenin anlamı ne?

Soruşturma artık bir terör soruşturması demek.

Ya “terör örgütünün eylemi” sonucuna varılacak... Ki bu durumda baştan geçmiş olsun!

Ya da “TSK’nın terörle mücadeleyle ilgili eylemi” olduğuna karar verilecek.

Bu durumda ise alınmış olan gizlilik kararı sürecektir, birileri gizli gizli soruşturulup, hesapta yargılanacak.

Ceylan’ın ailesi de, avukatları da, basın da dosyayla ilgili hiçbir şey öğrenemeyecek.

Hatta 20 faili meçhul cinayetin sorumlusu olarak yargılanan Kayseri İl Jandarma Komutanı Albay Cemal Temizöz davasında olduğu gibi, Ceylan’ı paramparça edenlerin avukatlık ücretlerini Türk Silahlı Kuvvetleri ödeyecek.

Şimdiye kadar olan bitene bakınca, aslında bunları anlatmak bile saçma geliyor.

Vicdanı olanlar elini oraya koyup bir düşünsün.

Siz hiç 12 yaşındaki çocuğunun parçalarını yerlerden toplayan bir annenin, “bunu kim yaptı açıklansın” feryadına “asimetrik psikolojik harekât” diye cevap veren bir ordu duydunuz mu?

Memleket için tanıdık bir mantık aslında bu.

Unutkan hafızalara yardımcı olayım: “Çocuklarının asimetrik psikolojik harekâta kullanılacak şekilde ölmesini engelleyemeyen ana babanın hiç mi suçu yok!”

Bir aile ne düşünür böyle bir açıklama karşısında.

Mesela, “ne yapalım, madem asimetrik psikolojik harekât var, vatan sağ olsun” mu demelerini istersiniz.

Yoksa, “diğer çocuklarımız da feda olsun vatana” mı desinler.

Hadi biz gazeteciler “vatan haini” olmaya alıştık. İnsan acılı aile için bir çift taziye cümlesi de mi söylemez?

Diğer yanda siyasetler ise kendi aralarında açılımcılık oynama derdinde.

Muhalefetteki 2B, yani Baykal ve Bahçeli zaten umutsuz vaka.

Peki, Erdoğan, “üç çocuk da üç çocuk” şeklinde verdiği demeçlerin onda biri kadar Ceylan’a ilgi gösteremez miydi?

Bu ülke Ceylan’sız eksik kalmıyor mu yoksa?

Diyarbakırlı dostum, yarım kalan telefon konuşmamızda işte tam da bunu, Ceylan’ın ölümü ve sonrasında yaşananların bölge halkının yüreğinde yarattığı o büyük eksikliği anlattı.

Tıpkı terörist diye öldürülen küçük Uğur Kaymaz gibi Ceylan da bir simge olmuş artık.

Her haber, yapılan, daha doğrusu yapılmayan her açıklama bölgede dikkatle izleniyor.

“Ceylan soruşturması, AKP için açılım konusunda bir samimiyet testi olacak” diyor arkadaşım.

Anladığım şu. Gerçeklerin ortaya çıkması için irade gösterilmesi, bu soruşturmanın da örtbas edileceğine inanan Kürtlerin yeniden güvenini kazanmak için önemli bir adım olacak.

Bu nedenle bir an önce kriminal incelemenin bitip, Ceylan’ı öldüren şey her neyse açıklanması gerekiyor.

Ancak Dağlıca, Aktütün veya eline bomba verilip ölümle cezalandırılan er olaylarındaki gibi açıklamalar değil.

Yani yalanları değil, gerçekleri istiyor artık insanlar.

Yaparsınız ya da sokak diliyle söylersek her zamanki gibi “çok da tın” tavrını sürdürürsünüz.

Ama unutmayın, açılımcılık oynamanın bedeli, açılım yapmamaktan bile ağır olacaktır.

Not: Kusura bakmayın, hiç espri yapıp *Vaziyet*’i idare edecek halim yoktu bugün. Ruhum hastalanmış durumda. Hafif üşütmüşüm kendilerini. Haftaya toparlarım, endişeye mahal yok!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bariş mı? Ne oluyoruz yahu!

Demiray Oral 17.10.2009

En son Trabzonlu bir taraftar sinirimi bozmayı başarıp, güldürmüştü beni.

Radyoda *Bilgin Gökberk*’in yaptığı futbol programına bağlanıp, Trabzonspor teknik direktörü Hugo Bross için “antrenör değil sanki koku markası” analiziyle.

Üzerinden neredeyse bir ay geçti.

O bir ayda, Türk âlimlerinin yaptığı iki insansız uçak gümlledi, Özdemir İnce Baskın hocaya kızıp “köşe yazısı dizisi” kavramını icat etti, Kürtçe konuşan kombimiz oldu, Atatürk heykeli yaldızlı soba boyasıyla sarıya boyandı filan...

Ama işe yaramadı, somurtmaya devam ettim.

Beyaz atlı prensinin öpücüğünü bekleyen kurbağa gibi (bazen yazdıklarımın inanamıyorum), beni kopartacak o anı bekledim durdum.

Ve nihayet emelime vasıl oldum. Olaylar şöyle gelişti.

Hani ne seneler önce, ne kadar komşusu varsa hepsine elini uzatıp, orta parmağını işaret parmağının üzerine koyarak "küs" yapan bir Türkiye vardı ya...

Aynı Türkiye şimdi elini, parmaklarıyla daire yapmış vaziyette "barış" yapsınlar diye komşularına uzatıyor ya...

Hem de acayip seri halde. Barış çat orada, çat kapının arkasında.

Ermenistan, Suriye, Rusya, Irak, Kürtler...

Barış sarhoşu olduk resmen, başımız dönüyor.

Ama elbette bir de Ahmet Altan'dan arakla, "Vatan sevgisinin tek işaretinin herkesle düşman olmak olduğuna inanların bu barış sağanağı nedeniyle yaşadığı baş dönmesi var."

İşte benim bir aydır beklediğim beyaz atlı ironi prensi de tam bu virajda karşıma çıktı.

Mesajlarını bana da gönderen ulusalcı bir mail grubunda üst üste yaşanan barış açılımlarından aynen şöyle yakınılıyordu:

"Ne oluyoruz yahu Türkiye savaş mı kaybetti!"

Şimdi Allah rızası için söyleyin. Bir ideolojinin bundan şahane özeti olabilir mi?

Algiya bakar mıyız lütfen. Eleman, memleketin eğitim sisteminden geçmekten aldığı feyizle düşünüyor. Kürtlerle, Ermenilerle, Ruslarla, Irakla, Suriye ile barışıyoruz... Nasıl ya?

Türk'ün Türk'ten başka dostu olamayacağına göre bu imkânsız.

Madem öyle, ünlemle biten soru geliyor: "Ne oluyoruz yahu, savaş mı kaybettik!"

Kendisini barış "tutan" herkes için o sorunun cevabı Vatoz'dan geliyor: "Savaş kaybetmedik ey ahali... Barışı kazandık!"

Dada'cı bir memleket

Birkaç çok eski arkadaş oturmuş seri halde kahve içiyorduk.

Rezervuar Köpekleri filminde elemanların kahve içip birbirlerine "bay lacivert", "bay pembe" şeklinde isim taktıkları sahneyi düşünün.

İşte ortam ondan biraz hallice. Her şeyden konuşuyoruz.

İki saniye önce acayip ciddiymen iki saniye sonra çok affedersiniz yavşak laflar çıkabiliyor. Kötü esprilerle,

derindeki sıkıntıyı dağıtmaya uğraşıyoruz bir nevi.

Misal, şöyle diyaloglar dönüyor dört adam arasında:

- Ne gerçeküstü ülke ya, Kürtçe konuşan kombi bile var ama İçişleri Bakanı gazetecilerle açılımı konuştu diye soruşturma açılıyor...
- Üstelik Polis Evi'nde...
- Kombi mi koymuşlar polislerin evine?
- Ha evet, polisler Kürtçe öğrensın diye kombi monte etmişler evlerine! Sus bişey daha sorma sakın...
- Asıl gerçeküstü olan şu, kombi bile Kürtçe konuşuyo ama Emine Ayna konuşamıyo...
- Ayrıca, kombinin dediğini anlamıyo da...
- O kadarını anlar canım artık...
- Nereden biliyosun kombinin Kürtçe düzeyini, belki çok ağır entelektüel bir kombi. Kombi illa Kürtçe "Suyum ısındı" filan mı diyecek yani...
- Ya ne diyecek... "Muhatap İmralı'dır" mı demesini bekliyorsun!
- Bak onu derse Emine Ayna da anlar işte, kesin tüm dillerde nasıl dendiğini biliyordur.
- Baykal'ın robot kameraları da hazırmış bu arada okudunuz mu?
- O muhabbete gerçeküstü demek bile hafif. Dada'cı demek lazım...
- Kim Dada'cı olmuş, Baykal mı?
- Evet, Baykal Dada'cı olmuş; polislerin evinde de Kürtçe bilen kombi var... Sus demedim mi sana!
- Bakın, benim kamera krizine bir formülüm var... Atlasınlar arabaya, direksiyona Erdoğan geçsin ve Eskişehir yoluna doğru gazlayıp konuşsunlar.
- Niye, Cihan Ünal ile Türkan Şoray gibi birlikte uçuruma mı atlayacaklar?
- Yok, biliyosun ben Ankaralıyım. Dünden itibaren Eskişehir yolunda hızlı sürücülerini tespit için araçları kameralı takip başladı... Anladın mı?
- Nasılsa Erdoğan gazı kökleyeceğine göre tüm görüşme kayıt altında diyorsun...
- Pardon ben yine anlamadım. Başbakan'ın arabasına BBG evinin taksisi gibi kamera mı konmuş?

– Evet abicim, Kürtçe bilen Dada’cı bir kamera koymuşlar... Hadi kahveni iç bakayım sen!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ağır çekim yerli dizi gibi bir parti

Demiray Oral 19.10.2009

Pazar uykusuna dalmışım.

İçtimarı kaçırıp, çarşı izni iptal edilecek çavuş telaşında fırladım yataktan.

Ev bomboş. Aslında kedi köpek karışımından oluşan beş adet canlı mevcut ama önüme bir kap kahve konması bağlamında onlardan umut yok.

Oturdum ekranın karşısına, kafayı toparlamaya çalışıyorum.

Göz ucuyla birkaç gazetenin birinci sayfasına baktım.

Bir yanda Kandil’den ve Mahmur’dan eve dönen PKK’lılarla tam gaz giden açılım süreci...

Diğer yanda adamın içine fenalıklar getiren, yerli dizi temposunda bir parti, yani CHP.

Her şey çok ağır çekim.

Bölüm başına para kazanan dizi yapım şirketleri gibi.

CHP, üç robotu oynamaya devam ediyor.

Mevzuu uzattıkça uzatıyorlar.

– Aloo arkadaşım... Bir bana bak, neredeyse PKK komple dağdan inecek!

– Yok, üç robot kamera olmazsa konuşmam...

– Kürt sorunu çözüldü diyoruz, gerek kalmadı!

– Hayır, Özel Kalem’e talimat verdim kamerasız olursa randevu verilmeyecek...

– Tamam ahbap geçti... Her şey yoluna girecek, sakın ol...

– Hayır, CHP Dolmabahçe olmayacak. Bir kaset onda bir kaset bende kalacak...

Tempo yerli dizi temposu ama raitingleri de yerlerde sürünüyor.

Herhalde artık sıra dizinin yayından kalkmasına geliyor.

Kürt anaların gözüne uyku girmiyor(muş)

Eğer bugünkü yazı, iki fırt çekilip söndürüldükten sonra yeniden yakılan sigara tadında olursa...

Bunun baş müsebbibi eşin dostun yaptığı fenalıklardır.

Yani, ekran başında kısa zamanda büyük işler başarmak isteyen bir adama Güzin Abla muamelesi çekerek, her türden günlük probleminin halledilmesini talep edenler.

Tam iki satır bir şey karalıyorum...

Bir telefon... "Hayatım 'Aşkın 500 günü' filminin seanslarına internetten bakar mısın?"

Başüstüne!

Aradan üç beş dakika geçiyor, tam yazıya giriyorum...

Bir telefon daha... "Abi ben dışarıdayım da, bugün maçlar kaçta ya, bakıp bir söylesene ne olur kaçırmayalım."

Az sonra yeniden... "Ya sana zahmet internetten yol durumuna baksana. Karşıya geçeceğiz ama bugün maraton varmış acaba birinci köprü açıldı mı?"

Hatta, yeminle abartmıyorum, gazetecilerin her sorunun doğru cevabını bildiğine inanan zevattan bir arkadaşım arayıp şunu bile sordu: "Ya bu domuz gribi aşısı hakkında ne diyorsun. Yaptıralım mı, yaptırmayalım mı?"

O haletiruhiye ile ne cevap verdiğimi yazmamak en hayırlısı.

Şu kadarını bilin yeter. Cep telefonun kırmızı tuşuna, başparmağım içine girecek dozda sertlik uygulayarak bastım.

Şimdi gelelim Vehbi'nin kerrakesine...

PKK'nın Kandil'den ve Mahmur'dan Türkiye'ye gruplar yollayacak olması Kürt ana babalarda büyük heyecan yaratmış.

Hepsi büyük bir heyecanla, gelenler içinde kendi çocuğu olup olmadığını öğrenmeye çalışıyormuş.

Mış-muş diyorum çünkü her şeyi bilen adamın yalancısıyım.

Her şeyi bilen adamı hafta sonunda uzun zamandır ayak basmadığım mahalle kahvesinde gördüm.

Türk-Kürt-Alevi-Sünni karışımı bir ailenin ferdi olarak girip çıkmadığı yer, mahalle yoktur kendisinin.

Kandil'den ve Mahmur'dan gruplar gelecek haberi duyulduktan sonra da İstanbul'un ağırlıklı olarak Kürtlerin oturduğu varoşlarındaymış.

Diyor ki, "anaların heyecandan gözüne uyku girmiyor. Acaba gelenler arasında oğlum, kızım var mı diye. Memleketteki akrabalarına telefon üstüne telefon ediyorlar. En küçük bir bilgiyi bile öğrenmek için. Herkes büyük heyecanla gelecekleri bekliyor..."

Üstelik bizim her şeyi bilen adamın anlattıklarına bakılırsa dağdan gelenlerin sayısı tahminlerin üzerinde olabirmiş.

Peki, çocuklarının hapse girmesinden endişeli değiller mi diye sordum.

"İnsanlar onu düşünecek halde bile değil. Çoğu çok uzun zamandır bırak çocuğunu görmeyi, en ufak bir haber bile alamamış. Yani oğullarının, kızlarının yüzünü görüp yaşadığını öğrenmeye bile razı durumdalar. Yeter ki bir haber çıksın ruh halindeler... Ama bir yandan bu sefer her şeyin farklı olacağını da düşünüyorlar, daha doğrusu düşünmek istiyorlar tabii. Yani gelenlerin serbest bırakılacağını..."

Hadi hayırlısı bakalım, bugün yeni bir başlangıç için güzel bir gün olur umarım.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Barış... Yazıldığı gibi okunur

Demiray Oral 24.10.2009

Pek hoş bir tesadüftü.

Sabah Kadıköy'e geçmek için vapura bindim.

Açık havada yer kapma yarışını fotofinişle kazanıp, arka güvertede bir yere sıkıştım.

Yanımda bir erkek öğrenci oturuyor, karşısında da üniversiteden kız arkadaşı.

Kucaklarındaki tuğla kalınlığında kitaplara bakılırsa hukuk okuyorlar.

Kadıköy'e de geçtiklerine göre demek ki benim eski okulun kahrını çekiyorlar.

Vapurumuz suları foşurdatarak hareket etti.

Gözüm çaycıda, kulağım gençlerde.

Genç kız yanımdaki oğlana bilmemne teyzesinin baktığı kahve falını anlattı uzun uzun. Vasat üç vakte kadar öngörülerini.

Ne çocuğu sardı ne de beni.

Hımm dedi çocuk ayıp olmasın diye ve Medeni Usul Hukuku kitabını karıştırmaya başlayarak kıza mesajını en ağırından verdi.

Son bir kez çaycıyı aramakta kullanıp kapattım ben de gözlerimi.

Birkaç dakika sonra adımı duyduğumu sandım. Rüya vaziyetlerinde olup olmadığımı anlamak gayesiyle hafifçe araladım göz kapaklarımı.

Yok yahu ne rüyası, kız açmış önüne bizim gazeteyi cır cır cır konuşuyor işte.

Her zamanki gibi başını kaçırıp sonuna yetiştim.

Kız sordu: "Kim bu Demiray Oral biliyor musun sen?"

Çocuk cevapladı: "Hiç bilmiyorum, adını bile duymadım..."

Al sana şöhret!

Buyurun beni tıklayın diyecek halim yok ya, sustuk oturduk elbette.

Tamam cooluz ama insan bir fena oluyormuş canım.

Nasıl desem... Müsait bir rögar kapağına düşsem de kıvrılıp içine uyusam ruh hali.

Günü öyle tamamladım...

Akşam oldu. Evli evine saatleri.

Memleketin sahicilik duygusundan muzdarip anne haber bültenlerini izledim.

Son hatırladığım, savaş ülkesi insanların "Teröristlere kırmızı halı, bando" geyiği yapmalarıydı.

Uyumuşum üstüne.

Rüyamda Taksim'de kırmızı ışıktaki mendil satıyorum.

Bir arabanın camına yaklaşıyorum.

İçinde tanıdık bir ikili.

Deniz Baykal – Devlet Bahçeli.

Trafik acayip sıkışık.

Mendil satma bahanesiyle yancı yazılıp onları izlemeye başlıyorum.

Bu işi nasıl baltalarız müsameresinin ezberini yapıyorlar arka koltukta.

İstek parçada bulunur kıvamında, bir kâğıt mendile şöyle yazıyorum alelacele: "Barış... Yazıldığı gibi okunur!"

Param olsa, köşede gül satan çocuktan kırmızı yaprak satın alıp başlarından aşağı da serptireceğim ama nafile...

Okuyup birbirlerine veriyorlar kâğıt mendilimi.

Bahçeli tepkisiz, derin dondurucu gibi Beyoğlu dağlarına bakıyor.

Baykal bir şeyler söylüyor ama rüya benim değil mi, tek kelimesini bile duymuyorum işte.

Cama iyice yaklaşıp, inceden soruyorum: "Söyledikleriniz içinde en çok neye gülüyorsunuz biliyor musunuz?"

"Neye?"

"Dağdan gelenler açıkça biz PKK'lıyız diyor" demenize... "Affedersiniz ama siz kimin gelmesini bekliyordunuz dağdan? Bired Pit – Ancelina Coli çiftinin mi?"

O sırada benim Baykal ile konuştuğumu fark eden simitçi, kahveci, gazozcu başımıza toplanmasın mı?

Yeşil ışık 28. kez yanıyor. Baykal şoföre topuklamasını söylüyor.

Araç hareket ederken, genç simitçi kendinden beklenmeyecek bir replikle soruyu çakıveriyor: "Sayın Baykal, siz daha birkaç ay önce gelin teslim olun demiyor muydunuz, şimdi niye kıvırıyorsunuz?"

Aniden ayağımda bir acı hissediyorum.

Arabanın tekerleği mi üzerinden mi geçti yoksa topuktan dekmanlandım mı diye kafamdaki yönetmene sorarken uyanıyorum.

Evin en küçük kedisi Cadı hafiften ayağımı çemkirmiş meğer.

Gözlerimi açıyorum, bu kez ekranda bir prof çemkiriyor.

Hafta boyu her akşamüstü yaptığı gibi yine dağdan gelip serbest kalanlara karşı Ergenekon diyeti istiyor.

Profumuzun diyet yemeğinin tarifi şöyle:

Bir tutam, PKK ile savaşıyan general hapiste PKK'lılar serbest muhabbetinin üstüne, bolca savaş bölemedi ama bu gidişle barış bölecek ülkeyi sosu dökülür. Onlar kısıp ateşte al al olana kadar kavrulduktan sonra göz kararı hukuk skandalı, artık PKK'lı olmak suç değil bu ülkede geyiğiyle karıştırılır.

Arzuya göre üzerine, bu süreci hükümet değil İmralı yönetiyor malzemesi eklenebilir.

Sıcak sıcak servis ediniz.

Afiyet olsun!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sıra bende: TSK'dan elinizi çekin

Demiray Oral 26.10.2009

Günlerce en yakınındakilere bile derdini anlatabilmek için dil dökmüş ama ikna edememiş...

Ondan bundan, "Türk ordusunun düşmanla savaştığı şu günlerde" diye başlayan nasihatler dinlemeye maruz kalmış...

"Asimetrik savaş"ın tezgâhına cephaneye taşımakla suçlanmış...

Fotokopi mızızlarınca "İddiasını ispat etmeyen namerttir!" naralarıyla taciz edilmiş...

Bu gazetenin köşe yazarıym diye, eksi bakiyedeki banka hesabıma Bay Soros'tan milyonlarca dolar cukka geldiği iftiralarına maruz kalmış biri olarak...

Sanırım şu basit soruyu sormak artık hakkım.

Şimdi ne yapmayı düşünüyorsunuz Sayın Başbuğ?

Yukarıda saydığım fenalıkların hepsi, sizin "AKP ve Gülen'i bitirme planı"na "kâğıt parçası" demenizden sonra gerçekleşti.

Hani şu; "Ayıptır", "seyirci kalamayız", "TSK'dan elinizi çekin" diye saydırdığınız toplantı.

Aynı konuşmanızda şu ifadeleri de kullanmıştınız: "Türk Silahlı Kuvvetleri'nde, demokrasi ve hukuk devleti ilkelerine aykırı düşüncenin içinde olan davranışlarda bulunan personel barınamaz. Bunu TSK'nın komutanı olarak ben açıkça ifade ediyorum. Böyle durumlar olursa Genelkurmay Başkanlığı bu konuda gerekeni anında yerine getirir."

Bu konuşmanızdan sonra Sayın Başbuğ,

Kimi arkadaşlarım size inandı...

Akrabalarım size inandı...

Annem bile size inandı...

İşte bu nedenle soruyorum, ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Gerekeni anında yerine getirmekten kastınız umarım yaptığınız o tuhaf açıklamadaki "kim sızdırdı bunları yine medyaya" sızlanması değildir.

Lütfen gerekeni yerine getiriniz.

Beni en iyi siz anlarsınız. Çünkü tıpkı sizin o günkü ruh haliniz gibi hissediyorum.

"Ayıptır"

"Seyirci kalamayız"

"TSK'dan elinizi çekin"

Saat farkıyla kaybetmek

Daha önce anlattım mı hatırlamıyorum.

Ama öyleyse de günün anlam ve önemine binaen pişti olmaya geçecek bir hikâye.

Dostum Vatoz'un, Mehmetçiğin el defterinden bir askerlik anısı.

Arkadaş, Doğu'da çakı gibi komando olarak vatan borcunu ödemektedir.

"Zaman denen şeyin ne olduğunu orada kavradım, bazen 10 dakikanın bile ne kadar uzun olabileceğini öğrendiğim" dediği günler.

Şafak günü yaklaştıkça akrep ile yelkovan sanki daha da ağır hareket etmektedir.

Erken tezkere almak için izinlerini bile kullanmaz. Derken tezkere vakti gelir.

Çok disiplinli olan komutanları yanına çağırıp, "Yarın saat tam 17.00'de nizamiyeden çıkacaksın. Bir dakika bile önce olmaz" der.

"Emredersiniz komutanım" çeker bizimki heyecanla.

Uykusuz bir gecenin ve geçmek bilmeyen dakikaların ardından saat 17.00'ye doğru sivil kıyafetlerini giyip nizamiyeye doğru yürür.

Ama kapı açılmaz. Az sonra oradaki nöbetçi subay yanına gelir ve "bölüğünü aradım, komutanın ancak bir saat sonra çıkabileceğini söyledi" der.

Vatoz saatine bakıp, "ama saat 17.00 oldu" diye karşı çıkar. Fakat kader ağlarını örmüş ve bir gece önce "saatlerinizi bir saat geriye almayı unutmayın" uyarısının seneyi devriyesi idrak edilmiştir.

Nöbetçi subay ona acı gerçeği açıklar.

Vatoz, 18 aylık komandoluğunda ilk kez ağlar.

Nur topu gibi bir bölünme trendi

Kürt –Türk

Laik – şeriatçı

Ergenekoncu – heryerekoncu

Liberal – Cumhuriyetçi

Alevi- Sünni

Demokrat – darbeci

...

derken, nur topu gibi yeni bir bölünme trendimiz oldu.

Magazinci – sanatçı...

En ciddi mevzuların arasına sıkıştırılıveren, en hararetli politik tartışmaları noktalayan soru malum:
"Magazincilerden yana mısın sanatçılardan mı?"

Tarafını seçip aslanlar gibi savunanlara lafım yok.

Derdim, her zaman olduğu gibi tartışmayı hiçbir yere varmayacak bir sulh klişesiyle noktalama yanlılarıyla.

Sorunu adam gibi tartışmak yerine, "hadi öp kardeşini barışın bakıyım" sığılıyla yani.

Neme lazım, ne şiş yansın ne kebab korkakları da bu grubun içinde. 80'lerden kalma "Milli Takım'ı tutuyorum" kıvamında oportünist bir kalıpları var.

"İki taraf da birbirine muhtaç zaten. İşini doğru yapanları tenzih ediyorum tabii ki ama magazinciler arasındaki çürük yumurtalar temizlenmeli. Elbette sanatçılar da kendilerini meşhur edenlerin magazin basını olduğunu unutmamalı."

Di mi ama?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu kalp Jim'i unuttur mu

Demiray Oral 31.10.2009

Ne bitmez cuntası var değil mi memleketin?

Seneler geçiyor, şu fani hayatımız gibi her şey bir gün bitiyor ama o bitmiyor.

Kazık kakmış resmen ordunun içine.

Babadan oğla geçen padişahlık gibi.

Keşke zamanında Atatürk, padişahlık ve halifelik gibi onu da yasaklasaymış.

Ama zaten Atatürk hayattayken cunta filan yokmuş, memleketin başına gelen tüm kötülükler gibi onun ölümünden sonraki iktidarlar sırasında ortaya çıkmış.

Aferin çocuğum, otur 10!

Kiminle konuşsam, "sinirlerim bozuluyor, seyretemiyorum. Demek biz o zaman çocuk olduğumuz için olan biteni o kadar fark edememiştik" diyor.

Kastedilen, *Bu Kalp Seni Unutur mu* dizisi.

Tamam, benim de sinirlerim bozuluyor.

Ama benim sinirlerim o diziye seyretmesem de bozuluyor.

Ee, siz de artık kocaman oldunuz maşallah.

Şimdi olan biteni niye fark edemiyorsunuz...

Diye sormak yerine, şöyle düşündüm.

Madem dizisi çekilmezse cuntaya bile sinirlenemiyoruz...

Kısa şortlu senelerimizin gözde dizisine format atıp, derdimi öyle anlatırım bende.

Senin görevin Jim, tabii eğer kabul edersen...

Bir plan hazırlamak...

Ancak sen veya arkadaşların yakalanırsa...

Yaptıklarınızla hiçbir ilgimiz olmadığını ilan edeceğiz...

Bu bant kendini beş saniye sonra imha edecektir...

Hırşşş...

İçinden, "yeme bizi hocam sanki kabul etmeme şansımız var mı" diye geçiren Jim, daha öncekiler gibi görevi kabul eder.

Banttta anlatılanları can kulağıyla dinler.

Beş saniye sonra sıra imha aşamasına gelince, "yazık günah be devletin parasına, her ay kaç tane teyp harcanıyor" diye düşünür. Sonra, bir buçuk kilo karışık şeklinde kendi ülkesine karşı bir psikolojik harekât planı hazırlar.

Ancak gün gelir, devran döner; Jim ve arkadaşları ebelenir.

Görevi verenler, "hiçbir ilgimiz yok, bunun sorulmasını bile hakaret sayarım" der.

Ve böylece sıra Jim ile arkadaşlarının kurban edilip, işin daha yukarılara gitmesini engellemeye gelir...

Bu kalp Jim'i unuttur mu?

Mızızlık adamın içini kurutan bir huy.

Ve bizim memlekette bol miktarda siyasi mızımız mevcut.

“Akp ve Gülen’i bitirme planı” ilk ortaya çıktığında mızımızlar başlıca iki kategoride toplanıyordu.

Fotokopi mızımızları ve komplo mızımızları.

Belgenin orijinali ortaya çıkınca kendi içlerinde amip gibi bölünüp, sayıları arttı.

Islak imza makinesi mızımızları...

Zamanlama mızımızları...

Adli Tıp mızımızları...

Kim sızdırdı mızımızları...

Hazır sızdırma demişken...

“Belgeler neden hep *Taraf’a* sızdırılıyor” diyen kim sızdırdı mızımızlarına bir karşı soru:

Belgeler *Taraf’a*; *Taraf* o belgeleri halka sızdırdığı için “sızıyor” olabilir mi?

Malum belgenin orijinalini, beş sayfalık bir mektupla savcılığa yollayarak cuntayı ifşa eden subay için bazı köşe yazılarında “uluslararası ajan” şeklinde komplo teorileri üretilmeye başlandı elbette.

Aklıma, *Taraf’ın* 12 hazirandaki ilk belge haberinden hemen sonra Mehmet Baransu’ya konuşan emekli orgeneralin söyledikleri geldi.

Emekli komutan planın Ocak 2009’da hazırlanmaya başladığını söylemiş ve Baransu’ya 2003’te hazırlanan benzer iki plan vermişti. Bunun üzerine aralarında şöyle bir diyalog geçmişti:

Soru: Bu raporları bana vererek suç işlemiyor musunuz?

Cevap: Kanunsuz işler ne zamandır devletin gizli belgesi oldu!

Acayip laik televizyoncularımız kimi yüksek yargı kararlarından sonra ekranı, “hukuk dersi gibi karar” havai fişekleriyle doldururlar ya hani... İşte bu da hukuk dersi gibi cevap!

Son dakika!

“Dağa çıkanı da, dağa çıkartanı da, dağdan indireni de... Hepsini asacağız” şiarını benimseyen *Türk Solu* mecmuasının, Kenan Evren’e ömür boyu bedava abonelik verdiği bildirildi.

Ve son söz üzerine alınan herkes için Cemil Meriç’ten geliyor.

"Her aydınlığı yangın sanıp söndürmeğe koşan zavallı insanlarım: Karanlığa öyle alışmışsınız ki yıldızlar bile rahatsız ediyor sizi!"

En güzel not: Filiz Kutlar, eşi yazar Onat Kutlar'ın kütüphanesini, kamuoyunda "Polise taş atan çocuklar" olarak adlandırılan cezaevindeki çocuklara bağışlamış. *Ve tutuklu çocukların isteği üzerine Onat Kutlar Kütüphanesi Diyarbakır'da kuruluyormuş.*

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Esprî yeteneğimi nasıl kaybettim

Demiray Oral 07.11.2009

Nisan ayların en zalimiyse eğer, kasım da en kasvetlisi kesinlikle...

Diye düşünerek duvardaki Saatli Maarif Takvimi'ne next please diye yalvaran gözlerle bakıyordum ki, güneş açiverdi aniden.

Aradan yarım saat bile geçmeden bir telefon.

Arayan ruh hali ara sıra kaba dalgalı olan eski bir dost.

"Nasılsın" dedim çekinerek.

Kasım fena çarpmış ilk başlarda onu da.

"Kasım ayı ölüm ayı" şeklinde Tezer Özlü kasvetinde yaşamış son günleri.

Ama şimdi gülüyordu telefonda, farklı şehirlerde aynı güneşin tedavi edici etkisini paylaşıyorduk.

Telefonu kapattım. Boğazımda istikrarlı olarak devam eden bir yanma.

Güneş ruhu tamir ediyor belki ama solunum yollarını asla.

Suda eriyen her renkten ilaçtan birer adet çaktım.

Altın içiş!

İlaç kadehlerinden başımı kaldırıncı evin yeni üyesi hanımefendi ile göz göze geldim.

Göz temasını kurduğu anda hiç sektirmeden etrafımda dört dönmeye başladı, onu da güneşe çıkartmam için.

Evin yeni üyesi kesinlikle enteresan bir şahsiyet.

Müsaadenizle size biraz ondan bahsedeyim.

Sokakta yürürken yerde para, altın, mücevher filan bulan insanlara gıpta ile bakıyorum.

Çünkü genelde başı öne eğik yürüyen bir adam olmama rağmen ben de böyle bir yeteneğin zerresi yok.

Benim ihtisas alanım sadece ve sadece başına bir şey gelmiş kedi-köpek bulmak.

Yine öyle oldu. Yaklaşık üç hafta önce Özlem'in Gümüşsuyu'daki iş yerinden çıkmış Taksim'e doğru yürüyordum.

Birden paçalarım epey tüylü, küçük bir köpek dolandı. Pantolonuma sinmiş evcil hayvan kokularını seri şekilde koklayıp koşarak uzaklaştı.

Ağır ağır yokuşu çıkmaya devam ettim. Sokağın köşesine geldiğimde onu yeniden gördüm.

Büyük bir telaşla bir o evin bir ötekinin kapısına koşuyor, kokluyor ve aradığını bulamayınca diğer evin yolunu tutuyordu.

Bir süre seyrettim. Kendisi çok sevimli, hali ise çok hüznüydü.

Bir şekilde onu terk eden sahibini arıyor, bir türlü bulamıyordu.

Zaten bu arayış sırasında atlattığı birkaç araba altında kalma tehlikesi de ev köpeği olduğunun kanıtıydı.

Umutsuz bir şekilde tekrar yanıma geldi.

Biraz sevdim, baktım tasma yoktu.

Sonrası ise klasik. Sahibini bulana kadar birkaç gece işyerinde kalsın bakalım diye başlayan hikâye, kısa sürede evin başköşesine kurulmasıyla noktalandı.

Kendisi veterinerin tahminlerine göre 9-10 yaşlarında, karmakarışık tüylerinden gözleri zor görünen bir teriyer.

Geceleri evin 16 yaşındaki kedisi Tombik ile birlikte "ihtiyar heyeti üyeleri" şeklinde kanepede yan yana yatıyorlar.

Aralarında sanki yaş haddinden kaynaklanan gizli bir sulh var.

Evin yeni üyesinin adını, ilk görülen yeri o komik düğme burnu olduğu için çocukluğumuzun dizisinden araklayarak "Viki" koyduk.

Viki'nin enteresan bir şahsiyet olduğunu söylemiştim.

Zaten hikâyesini anlatmama vesile olan da, evde onunla vakit geçirdikçe keşfettiğim bu tuhaf özelliği.

Şimdiye kadar birkaç kez köpeğim oldu. Bu nedenle köpeklerin nelere havladığını iyi bilirim. Misal, ezan okunurken, kapının zili çalınca veya evin yakınında bir gürültü olunca kesin havlarlar.

Viki hanım ise biraz farklı.

O, diğer köpeklerle haberleşmek dışında sadece dibimizdeki okulda öğrenciler ant içerken ortalığı inletiyor.

Boyutlarına göre öyle bir yaygara kopartıyor ki inanamazsınız.

İstiklal Marşı'na acayip saygılı, sessizce bekliyor.

Ancak "Türküm, doğruyum, çalışkanım..." olayına itirazı var.

Mübarek sanki köpek süsü verilmiş AB Komisyonu raportörü.

Şimdi bazılarınız diyecek ki, iyi de anlata anlata bunu mu buldun... Senin köpeğinin ant içilmesine karşı olmasına gülmemiz mi gerekiyor yani?

Bakın arkadaşlar, itiraf ediyorum ki ben Deniz Baykal'ın Kürt açılımının 10 Kasım'da Meclis'e gelecek olmasıyla ilgili yaptığı açıklamadan sonra tüm espri yeteneğimi kaybettim.

Onun, "Birileri 'Atatürk aramızdan ayrıldı, artık biz bunları yapabiliriz' mi demek istiyor" sözlerini okuduğumda oldu bu.

Özellikle kasım ayında, bunun benim asla aşamayacağım bir eşik olduğunu kabul edip, çaresizce Viki'nin hikâyesini anlattım!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Espri yeteneğimi nasıl kaybettim

Demiray Oral 07.11.2009

Nisan ayların en zalimiyse eğer, kasım da en kasvetlisi kesinlikle...

Diye düşünerek duvardaki Saatli Maarif Takvimi'ne next please diye yalvaran gözlerle bakıyordum ki, güneş açıverdi aniden.

Aradan yarım saat bile geçmeden bir telefon.

Arayan ruh hali ara sıra kaba dalgalı olan eski bir dost.

"Nasılsın" dedim çekinerek.

Kasım fena çarpmış ilk başlarda onu da.

"Kasım ayı ölüm ayı" şeklinde Tezer Özlü kasvetinde yaşamış son günleri.

Ama şimdi gülüyordu telefonda, farklı şehirlerde aynı güneşin tedavi edici etkisini paylaşıyorduk.

Telefonu kapattım. Boğazımda istikrarlı olarak devam eden bir yanma.

Güneş ruhu tamir ediyor belki ama solunum yollarını asla.

Suda eriyen her renkten ilaçtan birer adet çaktım.

Altın içiş!

İlaç kadehlerinden başımı kaldırıncı evin yeni üyesi hanımefendi ile göz göze geldim.

Göz temasını kurduğı anda hiç sektirmeden etrafımda dört dönmeye başladı, onu da güneşe çıkartmam için.

Evin yeni üyesi kesinlikle enteresan bir şahsiyet.

Müsaadenizle size biraz ondan bahsedeyim.

Sokakta yürürken yerde para, altın, mücevher filan bulan insanlara gıpta ile bakıyorum.

Çünkü genelde başı öne eğik yürüyen bir adam olmama rağmen ben de böyle bir yeteneğın zerresi yok.

Benim ihtisas alanım sadece ve sadece başına bir şey gelmiş kedi-köpek bulmak.

Yine öyle oldu. Yaklaşık üç hafta önce Özlem'in Gümüşsuyu'daki iş yerinden çıkmış Taksim'e doğru yürüyordum.

Birden paçalarımca epey tüylü, küçük bir köpek dolandı. Pantolonuma sinmiş evcil hayvan kokularını seri şekilde koklayıp koşarak uzaklaştı.

Ağır ağır yokuşu çıkmaya devam ettim. Sokağın köşesine geldiğimde onu yeniden gördüm.

Büyük bir telaşla bir o evin bir ötekinin kapısına koşuyor, kokluyor ve aradığını bulamayınca diğer evin yolunu tutuyordu.

Bir süre seyrettim. Kendisi çok sevimli, hali ise çok hüzünlüydü.

Bir şekilde onu terk eden sahibini arıyor, bir türlü bulamıyordu.

Zaten bu arayış sırasında atlattığı birkaç araba altında kalma tehlikesi de ev köpeği olduğunun kanıtıydı.

Umutsuz bir şekilde tekrar yanıma geldi.

Biraz sevdim, baktım tasmaı yoktu.

Sonrası ise klasik. Sahibini bulana kadar birkaç gece işyerinde kalsın bakalım diye başlayan hikâye, kısa sürede evin başköşesine kurulmasıyla noktalandı.

Kendisi veterinerin tahminlerine göre 9-10 yaşlarında, karmakarışık tüylerinden gözleri zor görünen bir teriyer.

Geceleri evin 16 yaşındaki kedisi Tombik ile birlikte "ihtiyar heyeti üyeleri" şeklinde kanepede yan yana yatıyorlar.

Aralarında sanki yaş haddinden kaynaklanan gizli bir sulh var.

Evin yeni üyesinin adını, ilk görülen yeri o komik düğme burnu olduğu için çocukluğumuzun dizisinden araklayarak "Viki" koyduk.

Viki'nin enteresan bir şahsiyet olduğunu söylemiştim.

Zaten hikâyesini anlatmama vesile olan da, evde onunla vakit geçirdikçe keşfettiğim bu tuhaf özelliği.

Şimdiye kadar birkaç kez köpeğim oldu. Bu nedenle köpeklerin nelere havladığını iyi bilirim. Misal, ezan okunurken, kapının zili çalınca veya evin yakınında bir gürültü olunca kesin havlarlar.

Viki hanım ise biraz farklı.

O, diğer köpeklerle haberleşmek dışında sadece dibimizdeki okulda öğrenciler ant içerken ortalığı inletiyor.

Boyutlarına göre öyle bir yaygara kopartıyor ki inanamazsınız.

İstiklal Marşı'na acayip saygılı, sessizce bekliyor.

Ancak "Türküm, doğruyum, çalışkanım..." olayına itirazı var.

Mübarek sanki köpek süsü verilmiş AB Komisyonu raportörü.

Şimdi bazılarınız diyecek ki, iyi de anlata anlata bunu mu buldun... Senin köpeğinin ant içilmesine karşı olmasına gülmemiz mi gerekiyor yani?

Bakın arkadaşlar, itiraf ediyorum ki ben Deniz Baykal'ın Kürt açılımının 10 Kasım'da Meclis'e gelecek olmasıyla ilgili yaptığı açıklamadan sonra tüm espri yeteneğimi kaybettim.

Onun, "Birileri 'Atatürk aramızdan ayrıldı, artık biz bunları yapabiliriz' mi demek istiyor" sözlerini okuduğumda oldu bu.

Özellikle kasım ayında, bunun benim asla aşamayacağım bir eşik olduğunu kabul edip, çaresizce Viki'nin hikâyesini anlattım!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Memleket insanları

Demiray Oral 09.11.2009

Boğaz manzaralı bir evin geniş balkonunda toplaşmış nezih insanlar, cep telefonlarıyla oynamaktan fırsat buldukça muhabbet etmektedir.

Henüz ısınma turları atıldığı için konuşmalar soft mevzular üzerinden seyreder.

Her üç saniyede bir olduğu gibi yine birinin telefonu çalar.

Genç bir adam telefon konuşmasını bitirdikten sonra balkonun diğer ucundaki arkadaşına, "Ankara'dan arıyorlar, salı sabahı Kızılay'da YKM'nin önünde buluşacağız ya, erken gelin sonra kalabalıkta birbirimizi bulamayız diyorlar" diye seslenir.

Bunu duyan genç hanımlardan biri ofsayt pozisyonunda topu alır, çalan düdüğe rağmen dibindeki kız arkadaşına doğru ilerler ve topu ağlara yollar: "Duydun mu bak, herhalde büyük kış indirimi başlıyor YKM'de... Mutlaka biz de gidelim!"

Neden o balkonda olduğunu kendisi de bilmeyen *Taraf* yazarı, "gool" refleksiyle kahkahayı patlatır.

Nezih bakışlar aniden üzerine döner.

Özellikle telefon konuşmasını yapan eleman ve birkaç yakın arkadaşı, "gözümüz seni emperyalist çevrelerden ısırtıyor" şeklinde pis pis kesmeye başlarlar.

Çok geçmeden de etrafı sarılır.

Kısa tanışma faslından sonra da sıra elbette hesap vaktine gelir.

Görüşlere saygı diye başlayıp, lafı uzattıkça uzatırlar. Üstelik kırmızı şarap da feci kötüdür.

Taraf yazarının bünyesi daha fazla dayanmaz.

Kafadan girer mevzua.

Der ki, "kusura bakmayın ama espri yeteneğini kaybetmiş biri olarak, 10 Kasım'da YKM'de büyük kış indirimi fikri son zamanlarda duyduğum en komik şeydi..."

Bunun üzerine, Büyük Ortadoğu Projesi konulu bir tez dinlemekle cezalandırılır.

Enteresan olanı, etrafındaki üç kişiden birinin bıraktığı yerden diğerinin kelime bile atlamadan devam edebilmesidir.

Bu sırada ağızda ter kokusu bırakan şarabın hepsini bitirir.

Neyse ki, karşısındakiler hâlâ onun hangi gazetede yazdığını bilmemektedir.

Ancak malumunuz, her güzel şey çabuk biter.

Ve golü filelerle kucaklaştıran genç kadın muhabbete yancı yazılır.

"Pardon" der, "Söylediklerinizi duydum da merak ettim, espri yeteneğinizi niye kaybettiniz... Herhalde siz komedyen değilsiniz, çünkü suratınız hep asık..."

Tanrım, param olsa neyse maaşın iki katını verip şu hatunu asistanım yapsam her cümlesinden bir yazı attırırdım vallahi!

"Hayır, komedyen değil gazeteciyim ama esprinin iyisini de çok kötüsünü de severim" dedim.

Aslında kafası epey karışmıştı ama onların hepsini delete edip, malum soruyu sorabildi: "Hangi gazetedesiniz?"

Bir an için yeteneğimi kaybettiğimi unutup, espriyle sıcak geçiş yaparım sandım.

"Hani, PKK'yı kuran adama PKK propagandası yapar korkusuyla verilmeyen gazete var ya... İşe o gazetede."

Hepsi, "buyur" der gibi suratıma baktı.

Baktım başka seçenek yok, suçumu direkt itiraf ettim.

Keşke en başta söyleseymişim.

Çünkü *Taraf*'ın adını telaffuz ettikten sonra uzun süre konuşmama gerek kalmadı.

Gıkımı bile çıkartmadan onların şahane saptamalarını dinledim.

Sorosçu, dinci, sivil toplumcu, ikinci cumhuriyetçi, solcu, AB - ABD ajanı, ateist ve şeriatçı olmanın keyfini birarada yaşadım.

Hatta öyle kaptırdılar ki bir ara ortadan kaybolup, ter kokan şarabın yerine ev sahibinin klas viskisinden bir

duble kaptım.

Bu kez Boğaz'a karşı viskimi yudumlayarak, her ay hesabıma yatan milyonlarca doların hikâyesi ile parasızlıktan yakında batacağımız temennisini birarada dinledim.

İçlerindeki ABD'de filan okumuş ama şu anda damardan Ulusalıcı olan bir tanesi ise beni fena yakaladı.

"Sizin gazetedeki fotoğrafınızı hatırladım, şu anki tipinizle hiç ilgisi yok... Tanınmamak için mi?"

"Evet" dedim, "eğer günlük hayatta bizi başkası sanırlar da 'çanak çömlek patladı' diye bağırsak, insanların kimyasını bozduğumuz için Soros abiden ödül olarak sağlam cukka alıyoruz. Bu nedenle ben sokakta peruk takıp rock şarkıcısı gibi uzun saçlı dolanıyorum..."

Yarım saat içinde ezberlenenler bitip, sallamanın dozu düştü. Zaten viski de ulaşamayacağım bir koordinata alınmıştı.

Herkesi en içten vatan haini bakışlarımla selamlayıp sessizce uzaklaştım.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dersim'in onuru CHP'nin Onur'una karşı

Demiray Oral 14.11.2009

Hitler bıyığı da Onur Öymen'e pek yakışmış deyip, bol miktarda söylendikten sonra tam geçecektim ki...

Bir başka elektronik posta dikkatimi çekti.

Onur Öymen'in faşizm soslu konuşmasının yarattığı infial vesilesiyle yollanan Dersim mahreçli onlarca e-postadan biriydi.

Gönderilen metinde standart bir öfkeden çok duygusal bir ton ağır basıyordu.

Şöyle bir göz atıp, okunacaklar arasına ayırmıştım.

Sırası gelip yeniden döndüğümde küçük bir sürpriz bekliyordu beni.

Metnin altındaki isim ve soyadının yanında, "Çocukluk arkadaşın, bilmem hatırladın mı?" yazıyordu.

Birden ateş bastı yüzümü. Nasıl hatırlamam, mağdurun yanında durma cesaretinin çocukluk senelerimdeki timsaliydi o, mahalle arkadaşım Veli.

İstanbul'un seçkin ilkokulundan sert düşüş yaptığım Anadolu şehrinin sokaklarında sudan çıkmış balık gibiydim o günlerde.

Veli üç-dört yaş büyüktü benden. Genelde suskun, içine kapanık bir tipti.

Mahalledeki çocuklarla henüz yeni mesaiye başladığım günlerden birinde başıma bir olay gelmişti.

Her yeni gelene yapıldığı şekilde, bana da bir hoşgeldin programı uygulamışlardı.

Önce kaç misketim olduğunu sormuş, söyleyince inanmamış gibi yapmışlar ve evden getirmemi istemişlerdi.

Saftirik bir büyükşehir çocuğu olarak zokayı hemen yutmuştum.

Böylece bütün malvarlığım olan misket torbamı dayak tehdidiyle elimden alıp hor-hor yapmışlardı. (Hor-hor: Zorla el konulan misketler havaya atılır ve kim kaparsa onun olur.)

İşte bu sırada o sessiz sedasız çocuk, yani Veli ortaya çıkmış ve mahallenin en korkunç veletleriyle tek başına kavga etmek bahasına misketlerimin bir kısmını kurtarmıştı.

Ortalık yatıştıktan sonra iki şeyi merak etmiştim. Benim için neden bunu yaptığını ve nasıl olup da korkmadığını.

Önce sokak hayatının ilk mühim dersini vermişti bana: "Korksan da belli etmeyeceksin, yoksa daha çok üstüne gelirler."

Sonra da bir hayat dersi: "Bizde zorda olan insana yardım edilir."

"Biz" dediği şeyin Aleviler olduğunu epey sonra idrak etmiştim.

Ama asıl önemlisi ondan, mağdurdan yana olmak gerektiğini öğrenmiştim.

İşte o Veli şimdi bana yolladığı e-posta'da, tüm CHP'lilerin avuçlarını patlatırcasına alkışladığı Onur Öymen'in "Dersim'de analar ağlamadı mı" sözleri için şöyle diyordu:

"Biz tarihimizi iyi biliriz. Dersim katliamında analar ağlayamadı bile. Fırsat bulamadılar çünkü. Ordunun kullandığı zehirli bombalarla, gazlarla zehirlendiler. Anaları da bitirdiler, Dersim'i de... Bu açık bir insanlık suçuuydu. Ancak hiçbir zaman tüm ayrıntılarıyla ortaya konmadı. Çünkü bu konudaki devlet arşivleri hâlâ ortada yok. Biz o dönem ailemizden sekiz kişiyi kaybettik. Şimdi iki isteğimiz var. Birincisi, bu konudaki tüm arşivlerin ortaya çıkarılarak yaşananları herkesin doğru biçimde öğrenmesi. İkincisi, madem ki yapılan açılıma Aleviler de dahil, devletin, Dersim katliamı nedeniyle özür dilemesi. Onur Öymen için ise hiçbir şey söylemek istemiyoruz. Çanakkale Savaşı'yla ülkesinin Alevi-Kürt sorununu aynı kefeye koyan bir mantığa söyleyecek bir şey kalmamış demektir..."

İşte hayatta bana mağdurdan yana olmayı öğreten adamın yazdıklarından bir bölüm böyleydi.

Sadece o değil elbette. Dediğim gibi Dersim'de tam bir infial var.

CHP zaten son seçimde oradan hiç milletvekili çıkaramamıştı, gelen mesajlara bakılırsa bu son olaydan sonra parti şehirde tabela asmakta bile zorlanacak.

Çünkü gelen e-postaların hemen hepsinde, Dersim'deki CHP teşkilatının ve üyelerinin derhal istifa etmesi isteniyor.

Yani anlayacağınız vaziyet, Deniz Baykal'ın "hiç hoş olmadı" fırçasıyla geçirilemeyecek kadar vahim.

Bakın sizin için bir de falcılık yapayım.

İddiaya varım, Baykal şimdi bir süre bekleyecek.

Eğer kamuoyu tepkisi artar, infial yayılırsa önce Öymen'den çıkıp özür dilemesini isteyecek.

Buna rağmen bu işten partinin yakasını sıyıramayacağını anlarsa da, Dersim'in onurunu ayaklar altına alan CHP'nin Onur'unun biletini kesecek.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Meclis ne güzel ah ne güzel

Demiray Oral 16.11.2009

Belgrad Ormanı bizim evin komşu kapısı sayılır.

Misal evden bakkala yürümek yedi-sekiz dakika tutuyorsa, ormanın girişine ulaşmak da on beş dakikayı bulmaz.

Girizgâh nedeniyle yanlış anlamaya mahal vermek istemem, kimseye hafta sonu önerisinde bulunmak gibi bir gayem kesinlikle yok.

Hatta post modern istila kuvvetleri arasına karışıp, buralara gelmezseniz son tahlilde sevinirim bile.

Ama doğruyu söylemek gerekirse, sonbaharın şu son demlerinde orman gerçekten şahane oluyor. Hele uyarına gelir, bir de hafta arası tenhâlığında gidilirse...

Tasvir yapmak denen yetenek bende mevcut değil, kötüsünden de tiksiniyim.

Bu nedenle o şahane ortama ilişkin sadece birkaç ipucu vereyim: Gövdesi iki insan kalınlığında ağaçlar, rahmetli Michael Abi'yi bile çakırkeyif yapacak dozda oksijen, ıssız patikalar, nadiren rastlansa da tilkiler ve elbette karaca sürüleri...

Geçtiğimiz cuma günüydü. İlk hedefim yazımı vakitlice bitirip Tv karşısında açılım görüşmelerini izlemektir.

Yazıyı denize dökmüş, hedefe doğru ilerliyordum.

O sırada cep telefonum titreşti.

Arayan, bu mahallede edindiğim az sayıdaki yeni arkadaştan biriydi.

Beni, gel sen orada derdi unut tadında birkaç arkadaş yapacakları orman turuna çağırıyordu.

Anne babası Tv seyretmesini yasaklayan çocukların telaşıyla reddettim teklifini: "Meclis'teki açılım görüşmelerini izlemem lazım, gelemem!"

"Bir daha ilkbahara kadar karacaları pek göremeyiz" diyen telefonun diğer ucundaki ses aniden sustu.

Siyaset gibi "yüksek" işlerle ilgilenmeyen, doğma büyüme buralı bir genç olarak söyleyecek söz bulamadı herhalde.

Telefon kapandı.

Sanırım benim kesinlikle hasta biri olduğuma karar verdi.

Düşünsenize birini, altı yaprak üstü bulut bir ormanda karacalar arasında yürüyüşe davet ediyorsunuz ve o, "Olmaz ben illa Bahçeli'yi, Erdoğan'ı, Şahin'i, Meclis idare amirlerini filan seyredeceğim" diye tutturuyor...

Telefonu kapatmadan önce durumu toparlamak için sadece, "İş gereği izlemem lazım" minvalinde bir şeyler geveleyebildim.

Ama itiraf etmeliyim ki asıl vahimi, o anda *Meclis Tv*'yi saatlerce seyretmeyi karacalar da dahil her şeyden daha çok istememdi.

Hani yazar, "yazmasaydım çıldırabilirdim" demiş ya... Ben de Sait Faik'in manevi şahsiyeti karşısında hazırola geçip, kaç gündür içimi kemiren bu mevzudan kurtulmak için yazmaya karar verdim.

Dur bakalım işe yarayacak mı?

Çözdükçe dolanıyor

Yayıldın kanepene akşama kadar *Meclis Tv* izledin de ne oldu dersiniz...

En azından şu oldu...

MHP lideri Bahçeli'nin Kürt sorununa bulduğu dahiyâne çözüm formülünü öğrendim:

- 1) Yurtiçi ve dışındaki tüm teröristler silahlarıyla birlikte teslim olmalıdır.
- 2) Tamamı adalete hesap vermeli ve verilecek hükme rıza göstermelidir.
- 3) Daha sonra ise yokluk, yoksulluk, işsizlik çemberi kırılmalıdır.

Öneri değil adeta insan zekâsına hakaret.

Dağa çıkmış, çeyrek asırdır savaş yapan insanlar evine döndürülmeye çalışılıyor, Bahçeli çözüm önerisi olarak "hepsi teslim olsun" diyor.

Oldu, görürsem söylerim diyeceğim ama göremem!

Keşke Bahçeli hazır kaptırmışken diğer memleket meselelerinin şaka gibi çözümünü de açıklasaydı aynı formülle.

Kıbrıs sorunu: KKTC önce devlet olarak Rum tarafı ve Yunanistan tarafından derhal tanınacaktır. Sonra Türkiye'nin 82. vilayeti olacaktır.

Alevi sorunu: Aleviler derhal teslim olacaktır, şey pardon bütün taleplerinden derhal vazgeçecektir. Alevi çocuklar her din dersinde tahtaya 100 kere "yaşasın Sünnilik" yazacaktır.

Ermeni sorunu: Erivan yönetimi, soykırım tezinden vazgeçip üstüne bir de öldürülen Türkler için özür dileyecektir. Sarı Gelin türküsünün söylenmesi mahkeme kararıyla olacaktır.

Ege sorunu: Yunanistan kıta sahanlığı konusunda "Türkiye'nin dediği olur" kuralını kabul edecektir. Ege'deki tüm adalara Kardak boyutunda Türk bayrağı dikilecektir...

Bahçeli'yi dinlerken Hümeysra'nın o şahane şarkısı geldi aklıma. Mırıldanmaya başladım:

Bir kör düğüm ki içim / Çözdükçe dolanıyor...

Haftanın havuz problemi

Hakkında ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası istenen bir albay birinci tutukluğunda 18 saat tutuklu kalmıştır. Aynı albay, ikinci tutukluğunda ise 43 saat tutuklu kalmıştır. İki tutukluluk arasındaki süre 133 gündür. Bu durumda albay işlediği öne sürülen suça karşılık gelen cezayı kaç tutuklamada doldurur? (Gidiş yolundan puan yok!)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Vurdurdum domuz gribi aşısını sol koldan

Demiray Oral 21.11.2009

Daha önce güzide Türk basınında domuz gribi geçirenler oldu.

Ancak gözümden kaan biri yoksa eğer bendeniz aşıasını yaptıran ilk köşe yazarıyım.

Velev ki öyle değil, yine de domuz gribi aşıası yaptıran tanıdığım tek kişi benim şu hayatta.

Bu nedenle hiçbir fedakârlıktan kaçınmayarak yaşadığım bu tecrübeyi *Vaziyet* okurlarıyla paylaşmayı vazife addediyorum...

Geçmiş senelerde geçirdiğim duble zatürre vesilesiyle risk grubunda olduğum iin mevzuu yakinen takip ediyordum.

Epey bir süre çalışıp, hekim arkadaşlara da danıştıktan sonra "aşı şart" noktasına gelmiştim.

Ancak henüz memlekette aşı yoktu.

İşte o günlerde malum fraksiyon bölünmesi gerçekleşti.

Recep Akdağcılar ve Recep Tayyipiler...

12 Eylül  ncesi jargonuyla söylersek herkes birbiriyle, "Senin siyasetin ne arkadaşım, Akdağcı mısın – Tayyipi misin" kıvamında muhabbet ediyordu.

Kıllandım elbette ama kararımı değiştirmedim.

Tabii bunda sağolsun kadim dostum Vatoz'un askerde ilk gün kapıdan girerken sağ ve sol koldan aynı anda haşırt diye taktıkları içeriğini bilmediğimiz "her şey vatan için" iğnelerini hatırlatması da teskin edici rol oynadı.

Her neyse, hafta başında basında "aşı başladı" haberini okuyunca, hemen en yakın Sağlık Ocağı'nı aradım.

Durumum böyleyken böyle dedim...

Karşımdaki kibar ses, "Tamam ama iki gün sonra gelin, talep az olduğu için herkese o güne randevu veriyoruz" dedi.

Cümledeki "talep az" ifadesi her ne kadar uzaya giden minik şebek hesabı bir kobaylık ruh hali yaratsa da yılmadım.

Çünkü aşı olmanın riskiyle, hasta olmanın riski en azından benim için karşılaştırılmazdı.

Perşembe sabahı kalktım. Dilimde "Perşembe günlerini hiç sevmem..." diye başlayan o nefis Oğuz Atay metni.

Ben de onun gibi "Yüz kere bin kere alt alta yazmak istiyordum, perşembe günlerini sevmem" diye.

O sırada telefonum titreşti, arayan Vatoz'du.

Kaytarma vaziyeti var mı diye kontrol ediyor aklınca.

“Merak etme, aslanlar gibi vurduracağım aşığı... Ama bana bir şey olursa bilinsin ki perşembe günlerini sevmiyorum” dedim.

Sonra Sağlık Ocağı’na doğru hareketlendim.

Yol boyu ilkokuldaki aşı ritüellerini ve yaptığım anlamsız kahramanlıkları düşündüm.

Binadan içeri girdim, yukarı kattaki odaya çıkmamı söylediler.

Domuz gripi aşısı yapılan oda bomboştu.

Odada tek başına olan genç kadın sağlık görevlisi sıkıntıdan bilgisayar başında pinekliyordu.

Ona bir yandan derdimi anlatırken, bir yandan da yüz ifadesinden karakter tahlili yapıp “acıtır mı” anlamaya çalıştım.

Yumuşak hatlar, gözlük yok, kaşlar çatık değil.

Daha ne olsun, sonuçta karşımdaki amigo kız değil bir devlet memuru...

Sadece kimliğimi istedi ve küçük bir form doldurdu.

O sırada ben de içimi rahatlatmak hedefiyle minik bir aşı geyiği çevirme teşebbüsünde bulundum.

Önce, “fazla talep yok galiba” dedim.

“Evet, şimdilik sadece 15 kişi geldi” dedi.

Bu kez kendimi rahatlatmak için, “Sağlık personeli olarak ilk siz aşılandınız değil mi” diye sordum.

Hay sormaz olaydım. Cevap aynen şöyle geldi: “Hayır ben olmadım ve olmayacağım da... Zaten bizim burada müdür hariç kimse olmadı.”

Güzel kardeşim az sonra aşılacak adama böyle denir mi?

Üstelik, hani sağlık personelinin hepsi hastalarla muhatap olduğu için aşılacaktı.

Anladım ki hepsi hikâye...

Tayyipçiler fraksiyonuna mensup bu Ocak’tan o anda uzayabilirdim ama celladının emirlerine aynen itaat eden bir mahkûm gibi sol omzumu sıyırdım.

Maskesini takıp, iğneyi hazırladı.

Başka bir şey düşüneyim diye kafamı tam ters yöne çevirip duvardaki bir şeye odaklanmak istedim.

Ama duvarda gördüğüm tek şey, aşıcıma büyük ihtimalle sevgilisinin armağan ettiği küçük bir oyuncak ayıydı.

Yumoş'a odaklanmak bünyeyi daha çok bozar deyip içnenin omzuma girişini izlemeyi tercih ettim. İki-üç saniyede oldu da bitti...

Acı yok sayılır, bittikten sonra biraz yanma ve hafif ağrı o kadar.

Uyardılar: Bir hafta boyunca ağrı, şişme, ateş yapabilir; ayrıca koruması da 10 gün sonra başlar.

Eyvallah deyip dışarı çıktım.

Adjuvanlı domuz gribi aşısı vurdurmamın üzerinden bunları yazarken 24 saati geçmişti.

Çok affedersiniz, domuz gibiyim.

Ama yine de perşembe günlerini hiç sevmem!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Konumuz kronik cehalet

Demiray Oral 23.11.2009

Kayıtlara geçsin diye söylüyorum.

Memleket insanı iyice şirazesinden çıkmış bir vaziyette.

Bir iki sosyalleştim bu sıralarda ve anladım ki, artık "modern birey" olmanın iki mühim şartı var.

Birincisi, Twitter denen âlemde tuhaf cümlelerle durmadan kendi koordinatlarını vermek.

Hadi sanatçısını, politikacısını, ünlüsünü filan bir yere kadar anlıyorum da diğerlerine ne demeli?

"Gıloriya Jins'de (bu nasıl bir kahve dükkânı ismidir bu arada!) kahve içiyorum. Birazdan Ekin'le buluşup filme gidicez..."

"AKM'nin önünde Emel'i beklerken kendimi Gezi Pastanesi'nde buldum. Umarım pizzam Emel'den önce gelir..."

Vesaire, vesaire, vesaire...

İyi hoş da sen kimsin adamım?

Niye bana durmadan var olduğunu kanıtlamaya çalışıyorsun?

Tesbit: Twitter özünde varoluş bunalımını temsil eder.

Modern birey olmanın ikinci şartı ise adını kayıtlarıma almadığım o oyunla çiftlik kurmaca oynamak.

Koca adamlar hesapta sosyalleşmiş konuşuyor:

“Neler yaptın çiftliğinde, kaç hayvanın var?”

“Her şeyi kurdum da kendime ev yapacak param kalmadı.” (Tebrikler!)

“Benim de iki saat içinde bir bilgisayar bulup küçükbaş hayvan satın almam lazım, yoksa hakkım yanacak...”

Vay bana vaylar bana diyerek oturup dinliyorum bendeniz de bu muhabbetleri.

Makul olan kesinlikle dağılmamız.

“Bakın” diyorum, “en iyisi evlerimize dönelim, sen hayvanlarını satın al, sen de çiftlik evin için yeni kredi olanaklarını araştır.”

Eve gelince kendime, Amerikan filmlerinde acayip boktan hayat yaşayıp, sabahlara kadar suçluların peşinde barlarda sürten, kurşunlar dibinde vınlayan polis dedektifi terapisi yapıyorum.

Hani onlar, sabah ezanında eve gelip iki fırt süt içerler ve her şey yoluna girer ya, işte ondan.

Diyeceksiniz ki, iki fırt sütle o hayatın hasarı nasıl oluyor da halloluyor?

Onu bana değil, Hollywood senaristlerine soracaksınız artık.

Son tahlilde ben de sizin gibi Amerikan filmleriyle büyümüş bir faniyim ahbap.

Ve yaşadığım son sosyalleşme tecrübesi vesilesiyle, silahımı ve rozetimi şefin masasına bırakmak üzereyim!

Asabım gerçekten bozuk bu sıralarda.

Birtakım adamların veya kadınların sıkıntıdan aptallaşması filan değil sadece mesele çünkü.

Mesele, toplum olarak içimizi boşaltan kronik cehalet.

Televizyonu açıyorum, Siyaset Meydanı’nda “sözde” üniversite öğrencisi gençler.

Mevzu 28 Şubat. Soru sormaları gerekiyor, sormadıkları için yorum yapıyorlar hesapta.

Ama nasıl bir bilgisizlik, nasıl bir hamaset...

Aradan 10 k     sene geçmiş, 28   ubat'ın her foyası ortaya çıkmış, insan merak edip bir kitap bile okumaz mı yahu?

Soru formatı kurmayı beceren tek genç eleman da Akp'li bakana "O dönem Başbakanlık konutunda tarikat şeyhlerine neden yemek verildi"den öteye geçemiyor.

Bilgileri, psikolojik harekât belgesi andı  lardan alıntı.

Söylediklerinin içinde o kadar çok "hangi birini düzelteyim ben bunun" tadı var ki, Sayın Kırca durumu idrak edip kimsenin cevap vermesini beklemeden gençten gence atlıyor.

Ama hepsi nafile turlar...

Benim ekran başında serzen   te bulunmam da bir o kadar nafile zaten.

Yatıyorum ben yaa...

Ertesi gün     len saatleri. Maslak'a doğru giderken,   niversiteli otostopçu güruhunu arabaya dolduruyorum.

Gece seyrettiklerimin klonlanmış   bunlar.

Bir hatun, arka koltukta kalan birkaç kitabımın üstüne oturmuş.

Aynadan kesiyorum, poposunun altından çıkardığı kitaba uzaydan düşen meteor gibi bakıyor.

Gıcıklıktan soruyorum, siz hangi romanlarını okuyorsunuz diye.

Kıkırdıyorlar sadece, erkeği de kızı da...

Sonunda erkeklerden biri dökülüyor.

"Biz ders kitaplarını zor okuyoruz, bu yaştan sonra bir de roman mı okuyacağız?"

Gazı alan öteki aynen devam ediyor.

"Ben hayatımda daha hiç o tarz kitap okumadım valla..."

Neyse ki Maslak'a yaklaşıyoruz.

Yoksa orman yolu filan demeyip, "bu yaştan sonra" atacağım hepsini na müsait bir yerde ve "o tarz" kitaplarımla ba   başa devam edece  ım yola.

Caddeye ulaşınca zıplıyorlar arabadan.

“Tanrı yardımcınız olsun” diyorum arkalarından.

“Buyur” der gibi ifadesiz bakıyorlar yüzüme.

Sonra kapılar kapanıyor.

“Tanrı yardımcımız olsun” deyip gazlıyorum.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bayramlık bir soru: Batıyor mu...

Demiray Oral 28.11.2009

Herkesin birbirinden tutkuyla nefret ettiği bir memlekette bayram sabahı diye zart zurt edecek halim yok sevgili uzaylılar...

Doğruya doğru, vaziyet berbat.

Nefret iklimi derin, Ege kıyılarında acayip kaba dalgalı...

Bayramıç'te bayramlar kurak ve soğuk, seyranlar ılık ve çorak geçmekte...

Değil öyle dört buçuk günlük bayram hissiyatı, memleketi komple toplasan 12 Eylül Mamak'ına, kaynaştır-barıştırmaya uygulasan hızlı program, fayda etmez...

Ki neden olmasın, zamanında Mamak'ta analar ağlamadı mı?

Ağladı elbet... Ama ne yaptı devlet?

Birbirlerinin kulağına ot sokup, saçlarını çektikleri için küsen devrimcilerle ülkücüleri barıştırmıştı.

Zaten nasıl emretmişti bize öğretmenlerimiz: “İnsan sosyal bir varlıktır.”

Mevzuu fark etmez, her kompozisyonun ilk cümlesiydi kendileri bir ara.

“İnsan sosyal bir varlıktır” diye bismillah babında ilk cümleyi nakşettin miydi, sonra ver elini giriş-gelişme-sonuç.

Sonrası iyilik güzellik...

Dağıldık, toparlanması da güç görünüyor bu saatten sonra.

En iyisi böyle gidelim bu seferlik.

İleriki satırlarda neler olacak valla ben de merak ediyorum.

Nerede kalmıştık?

Nefret derin, sinirler gergin memlekette, fiş almasak bile yapılan indirim durumu kurtarmaz... diyorduk.

Geçen gece Beşiktaş'ın M. United önünde "tarih yazışını" izliyoruz televizyonda.

Maçı anlatan arkadaş bir Türk örf ve âdeti olarak heyecandan roketlemiş gidiyor.

Bir ara sanırım turboları devreye soktu ve şahane bir kurtarışının ardından önce, "Ellerini öpüyorum Rüştü..." dedi. Sonra o yetmedi, "Hatta her yerini öpüyorum Rüştü, her yerini..." diye devam etti.

Amacı bizi kanepeden düşürmekse muvaffak oldu.

İyi de şimdi neden mi geldik Old Trafford'a?

Şuraya bağlayacaktım aslında lafı, arada bir güzellik yapmak istedim.

Eskiden gâvura karşı "tarih yazdığımız" maçlarda, o günlerde verdiğimiz şehitlere atıfla, "millet olarak çok ihtiyacımız böyle bir zafere" bağlaması yapılırdı.

Malum, uzun süredir şehit haberi de yok, ölü ele geçirilme de... (tak, tak, tak!)

Geçen gün aynı şeyi Bülent Arınç da söylemiş, "6-7 aydır çatışma olmuyor, rahat mı batıyor birilerine" diye sormuş.

Hah, işte ben de onu diyecektim.

Batıyor mu gerçekten?

Barışın olsa olsa b'sindeyiz, İzmirli çağdaş ablalar elde kaya parçası Kürt kovalıyor.

O gazla diğeri çıkıp "sen de bizim oralara zor gelirsin" minvalinde sallıyor.

Senelerdir bölünmez bütünlüğümüzün en büyük teminatı olarak gösterilen kız alıp-kız verme müessesesi Bayramiç'te çöküyor.

Gazeteler, "Kız meselesi yüzünden çıkan kavga etnik gerginliğe dönüştü" diye başlıyor haberlerine.

Çeyrek asırdır memlekette her hafta şehit verilirken millet hiçbir şey olmuyormuş gibi lay lay lom efektiyle yaşıadı.

Ateş düştüğü yeri yaktı.

Hep birlikte, 23 senedir sakız çiğneyerek Manchester'ı izleyen Alex Ferguson gibi saha kenarından olan biteni izledik.

Televizyonlarda ahkâm kestik.

Şimdi 6-7 aydır çatışmalar durdu, genç insanların tabutları gelmemeye başladı.

Orada burada bombalar patlamıyor.

Güneydoğu'da insanlar dere kenarlarında infaz edilmiyor, aniden ortadan kaybolmuyor.

Ancak ortam yumuşayacağı yerde tam tersi oldu.

Peki neden?

Sakin kimse çıkıp, "Akp'nin açılımı toplumu böyle yaptı" minvalinde Baykal – Bahçeli'nin grup vaazlarından alıntılanmış duygu patlamaları yaşamasın...

Bu soruya doğru dürüst bir cevap arayalım derim.

Ne oldu da çatışmaların durduğu bir ülkede nefret bu kadar derinleşti?

Şimdiye kadar okuduklarım, duyduklarım beni kesmedi.

Varsa zihin açıcı bir cevabı olan söylesin.

Yoksa barışın b'si bile batıyor mu bize?

Bu kadar basit ve çirkin mi yani cevap.

Yok mudur başka mümkünü?

İşte bu duygu ve düşünceler içinde bayramınızı kutlamakta zorlanırken, Türkün, Kürdün, Alevinin, Sünninin, İmam Hatiplinin, normal liselinin, Ege'nin, Güneydoğu'nun, yani kısaca tüm memleketin aklını başına devşireceğini umut etmek istiyorum.

Tüm bu ahval ve şerait içinde köşemi zamanın ruhuna uygun bir *Can Yücel* şiiriyle noktalamaktan da ayrıca hüzün duymaktayım:

BAYRAMLIK

Koyunlar, keçiler ve koçlar için

Ne kadar bayramsa Kurban Bayramı
Bu barış var ya, bu barış
Cephedekiler için o kadar barış

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yıkıl karşımdan dünya

Demiray Oral 30.11.2009

İnsan memleket tatil yapıyor diye uyum sorunu kaynaklı buhran yaşar mı?

O şahsiyet bensem olabiliyor işte.

Son zamanlarda kronik bir şekilde tatildeyim. Manevi açıdan misss elbet, itirazım yok.

Ama böyle bayram seyrân olup çoğunluk tatile çıkınca, elimi ayağımı nereye koyacağımı bilemez oluyorum.

Çok fena şeyler hissediyorum.

Kalkın işinize gücünüze gidin kardeşim diye beyanat vermek istiyorum.

Fakat tatilden istifade, adeta evinin camına "Baby on board" yazısını yapıştırıp kafayı vurmuş uyuyor herkes.

Kapılarının önüne kadar gidiyorum, yazıyı görünce aman çocuk uyunmasın hesabı klakson bile çalmadan dönüyorum.

Ve sonuçta, çoğunluk ense yapma pozisyonu aldığı için kazanılmış hakkım gasp ediliyor psikolojisi içinde kıvraniyorum.

Yakın dostum bir psikiyatri aradım, durumu anlattım, yardım et dedim.

Kankayız ya nasıl olsa anlayıştan, sabırdan eser yok adamda.

"Sana bi çıkarım... Otur oturduğun yerde" dedi.

Unutmuşum tabii, devir anlayış satın almak için saatine 250 lira toslama devri.

Baktım olmayacak kürkçü dükkânında beni bekleyen Vatoz'a gittim.

Derdimi dinleyip, Stephan Hawking'in hem yürüyebilen hem de konuşabilen versiyonu pozunu aldıktan sonra döküldü.

"Gelecek yıldan itibaren resmî tatil günlerinde geçici işlerde çalış en iyisi. Bu kadarını yapabilir misin?"

İyi de hangi geçici işi yapacağım üç-beş günlük tatillerde?

"Mesela öğrencilerin yaptığı gibi marketlerde ürün tadımı yaptırabilirsin, erkeğine host diyorlar bunu yapanın..."

Ne yani marketlerde milletin ağzına sosis mi tıktıracağım?

Höst!

Hakikaten yalan dünya be!

Dostun dosta ettiğini...

Ne umduk, ne bulduk...

Kamyonum olsa bir işlevi olacağı için daha bir ton yazabilirdim bunlardan.

Ama en son kamyonum 30 sene önce olmuştu, kıpkırmızıydı, pilliydi ve mahalledeki misket oyununda kaybetmişim.

Bu nedenle daha güncel bir beddua göndermek istiyorum dünyaya.

Umarım 2012'de Marduk gelip beynimize iner!

Hayatımda Mayaların haklı olmasını hiç bu kadar çok istememişim.

Ayrıca şimdi bayram tatili bunalımında düşünmeyi başardım da, Marduk dünyaya bir çakarsa bizim zaten çivisi çıkmış gezegenin parçası bile kalmaz uzayda.

Kahvaltı masasında tepesine vurunca poposu dağılan yumurta gibi olur...

Ne güzel şurada Marduk filan tam kaptırmış gidiyorum, her satır bana yazının sonuna yaklaştığımı müjdeleyen vuruş olarak geri dönüyor diye sevinirken...

Bizim çakma Hawking yüksek birikimiyle bu sevinci de doya doya yaşamamı engelledi.

Neymiş efendim, öyle bir çarpışma olsa bile bu yeni bir çağın başlangıcı olacakmış.

Yok ya yemezler, buna uzayda bile züğürt tesellisi derler.

Sen şimdiye kadar hangi sıkı çarpışmadan sonra ortaya yeni bir şey çıktığını gördün?

Marduk arkadaş bir koyacak, her şey bitecek.

Başka çağ da yok, hayat da.

Ayrıca bu sinirle açıklıyorum ki, reenkarnasyon filan da yok.

Çünkü reenkarnasyon olsa, kefenin de cebi olması gerekirdi mantık olarak.

Sonra hadi diyelim yeni bir çağ başladı, ne bekliyorsun da o çağdan bu kadar hevesleniyorsun?

Sanki yeni çağda tüm gezegeni İsviçre Sosyal Demokrat Partisi yönetecek...

Marşı da "Elem acı ve keder / Bir günde hepsi geçer / Hayat dudaklarda mey / Yaşamak ne güzel şey / Laylaylay Lay Lalay Lalay..." olacak.

Varsa öyle bir durum bir an evvel birileri (Laylay lay kısmı hariç tabii) bu şarkıyı İsviçreceye çevirsin de, bari yeni çağda rezil olmayalım Avrupalıya...

Nilüfer'in telif tribi filan yapacağını da sanmıyorum.

Fenerbahçe cim-bom'u yıktığında Mor Menekşe'yi tribünlere armağan etti de, dünya yıkılmış bir şarkının lafı mı olur yani?

Her neyse, bak bir tatil müessesesi yüzünden hiç istemediğimiz yerlere geldik...

Neyse ki bu yazıyı yaşı 12'yi geçen birinin sonuna kadar okuması ihtimali yok.

O nedenle içim rahat.

Birazdan başımı yastığıma koyacağım ve herkesin yeniden beş gün çalışıp iki gün tatil yapmaya başlayacağı ilk sabaha kadar deliksiz uyuyacağım.

Sağ olun, var olun... Benim açımdan gerçekten seyir zevki yüksek bir müsabaka oldu.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yıkıl karşımdan dünya

Demiray Oral 30.11.2009

İnsan memleket tatil yapıyor diye uyum sorunu kaynaklı buhran yaşar mı?

O şahsiyet bensem olabiliyor işte.

Son zamanlarda kronik bir şekilde tatildeyim. Manevi açıdan misss elbet, itirazım yok.

Ama böyle bayram seyrân olup çoğunluk tatile çıkınca, elimi ayağımı nereye koyacağımı bilemez oluyorum.

Çok fena şeyler hissediyorum.

Kalkın işinize gücünüze gidin kardeşim diye beyanat vermek istiyorum.

Fakat tatilden istifade, adeta evinin camına "Baby on board" yazısını yapıştırıp kafayı vurmuş uyuyor herkes.

Kapılarının önüne kadar gidiyorum, yazıyı görünce aman çocuk uyunmasın hesabı klakson bile çalmadan dönüyorum.

Ve sonuçta, çoğunluk ense yapma pozisyonu aldığı için kazanılmış hakkım gasp ediliyor psikolojisi içinde kıvraniyorum.

Yakın dostum bir psikiyatri aradım, durumu anlattım, yardım et dedim.

Kankayız ya nasıl olsa anlayıştan, sabırdan eser yok adamda.

"Sana bi çıkarım... Otur oturduğun yerde" dedi.

Unutmuşum tabii, devir anlayış satın almak için saatine 250 lira toslama devri.

Baktım olmayacak kürkçü dükkânında beni bekleyen Vatoz'a gittim.

Derdimi dinleyip, Stephan Hawking'in hem yürüyebilen hem de konuşabilen versiyonu pozunu aldıktan sonra döküldü.

"Gelecek yıldan itibaren resmî tatil günlerinde geçici işlerde çalış en iyisi. Bu kadarını yapabilir misin?"

İyi de hangi geçici işi yapacağım üç-beş günlük tatillerde?

"Mesela öğrencilerin yaptığı gibi marketlerde ürün tadımı yaptırabilirsin, erkeğine host diyorlar bunu yapanın..."

Ne yani marketlerde milletin ağzına sosis mi tikiştireceğim?

Höst!

Hakikaten yalan dünya be!

Dostun dosta ettiğini...

Ne umduk, ne bulduk...

Kamyonum olsa bir işlevi olacağı için daha bir ton yazabilirdim bunlardan.

Ama en son kamyonum 30 sene önce olmuştu, kıpkırmızıydı, pilliydi ve mahalledeki misket oyununda kaybetmiştim.

Bu nedenle daha güncel bir beddua göndermek istiyorum dünyaya.

Umarım 2012'de Marduk gelip beynimize iner!

Hayatımda Mayaların haklı olmasını hiç bu kadar çok istememiştim.

Ayrıca şimdi bayram tatili bunalımında düşünmeyi başardım da, Marduk dünyaya bir çakarsa bizim zaten çivisi çıkmış gezegenin parçası bile kalmaz uzayda.

Kahvaltı masasında tepesine vurunca poposu dağılan yumurta gibi olur...

Ne güzel şurada Marduk filan tam kaptırmış gidiyorum, her satır bana yazının sonuna yaklaştığımı müjdeleyen vuruş olarak geri dönüyor diye sevinirken...

Bizim çakma Hawking yüksek birikimiyle bu sevinci de doya doya yaşamamı engelledi.

Neymiş efendim, öyle bir çarpışma olsa bile bu yeni bir çağın başlangıcı olacakmış.

Yok ya yemezler, buna uzayda bile züğürt tesellisi derler.

Sen şimdiye kadar hangi sıkı çarpışmadan sonra ortaya yeni bir şey çıktığını gördün?

Marduk arkadaş bir koyacak, her şey bitecek.

Başka çağ da yok, hayat da.

Ayrıca bu sinirle açıklıyorum ki, reenkarnasyon filan da yok.

Çünkü reenkarnasyon olsa, kefenin de cebi olması gerekirdi mantık olarak.

Sonra hadi diyelim yeni bir çağ başladı, ne bekliyorsun da o çağdan bu kadar hevesleniyorsun?

Sanki yeni çağda tüm gezegeni İsviçre Sosyal Demokrat Partisi yönetecek...

Marşı da "Elem acı ve keder / Bir günde hepsi geçer / Hayat dudaklarda mey / Yaşamak ne güzel şey / Laylaylay Lay Lalay Lalay..." olacak.

Varsa öyle bir durum bir an evvel birileri (Laylay lay kısmı hariç tabii) bu şarkıyı İsviçreceye çevirsin de, bari yeni çağda rezil olmayalım Avrupalıya...

Nilüfer'in telif tribi filan yapacağını da sanmıyorum.

Fenerbahçe cim-bom'u yıktığında Mor Menekşe'yi tribünlere armağan etti de, dünya yıkılmış bir şarkının lafı mı olur yani?

Her neyse, bak bir tatil müessesesi yüzünden hiç istemediğimiz yerlere geldik...

Neyse ki bu yazıyı yaşı 12'yi geçen birinin sonuna kadar okuması ihtimali yok.

O nedenle içim rahat.

Birazdan başımı yastığıma koyacağım ve herkesin yeniden beş gün çalışıp iki gün tatil yapmaya başlayacağı ilk sabaha kadar deliksiz uyuyacağım.

Sağ olun, var olun... Benim açımdan gerçekten seyir zevki yüksek bir müsabaka oldu.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Emekli paşaların en tuhaf bağlantısı!

Demiray Oral 05.12.2009

Her gece, 2009 model "Uykudan Önce" misali ekranda seyrede seyrede olacağı buydu. Sonunda kâbusuma girdi işte Osman Pamukoğlu.

Önce televizyoncu tayfasına naçizane bir soru.

Osman Bey, en iyi çıkış yapan erkek politikacı ödülünü filan aldı da benim mi haberim yok?

Nedir her gece farklı bir ekranda kendisini görmemizin sebebi hikmeti?

Tamam, reyting ihtiyacı için bir maden olabilir kendisi ama ekrana çıkardıkça millet dediklerine inanmaya başlıyor, haberiniz olsun.

Sonra yarın bir gün bayilerinden ısrarla isterlerse başınızı duvarlara vurmayın diye uyarmak istedim.

Geçen gün yine sütümü içmiş, bir televizyonda Pamukoğlu'nun "Uykudan Önce" programını izliyordum.

Malum vampir hikâyeleri tüm gezegende revaçta son zamanlarda.

Osman Bey (müsait bi yerde lütfen...), yeni masalını anlatıyordu memleket büyüklerine.

20 bin kişiyle bu işi, yani PKK'yı bitireceğini, Kandil'in bir ucundan girip öteki ucundan çıkacağını müjdeliyordu.

O sırada mis gibi bir uykuya dalış yapmışım.

Fakat o da ne? Bu ne flaş çelişki anne!

Uykumda karşımda yine kendileri...

Kurtlar Vadisi başkanlar konseyi puslu ortamında, bir masanın başında oturuyor desem biliyorum zihinlere cuk oturacak.

Ancak yaşatacağım tüm hayal kırıklığına rağmen hayır saygıdeğer okur.

Bulunduğu mekân, her köşe başında amip gibi çoğalan fast-food kahve dükkânlarından biri.

Bir tek önünde sıcak çikolata eksik.

Her neyse, masadaki diğer elemanları görebilmek için hemen Jimmy jip operatörüne talimat veriyorum.

Kamera şöyle bir turluyor.

Böylece masadaki şahsiyetlerden birini daha seçiyorum.

Emekli paşalardan Necati Özgen.

Kadeh tokuşturuyor ikisi.

Sonra anlıyorum ki, Necati Özgen'in 1993 senesinde dondurulduktan sonra önceki gün çözülmesini kutluyorlarmış.

Meğer henüz yeni çözüldüğü için, "33 erin öldürülmesini bana sorun" diye demeç vermiş emekli paşa.

Aradan geçen sürede neler olduğundan, nelerin ortaya çıktığından haberi yok ki adamcağızın...

Tam bu esnada kâbusum pik noktasına ulaşıyor.

Ortamdaki üçüncü şahsiyet kim biliyor musunuz?

Kadim dostum Vatoz. Polat'ın peşinde olduğu Gladyo'nun beşinci adamı kıvamında oturuyor masada.

İşte o an, Bihter'le kırıstırırken ebelenen Behlül misali kaçmak istiyorum bu kâbustan.

Son bir umutla, acaba bana yönelik bir fotomontaj müessesesi mi devreye girdi diye düşünüyorum.

Fakat garsonun, "Ne alırsınız" sorusuna, "bir buçuk İskender, beş lahmacun, bir kola" cevabını vermesiyle o çehrenin Vatoz'a ait olduğuna dair kesin delile ulaşıyorum.

Bari bir reklam arası verilse de öyle kurtulsam bu bedbaht durumdan diye içlenirken, fark ediyorum ki kadim dostum ara sıra başını çevirip manyel yolluyor bana.

Aramızda senelerin oluşturduğu telepati vesilesiyle tam olmasa da manyeli kısmen çözüyorum.

Bana, aksiyon filmlerindeki gibi, "Kırmızı tel mi, mavi tel mi" şeklinde bir soru yöneltmekte.

Mevzuyla ilgili kesinlikle fikrim yok ama aklıma ilk gelen mavi olduğu için hemen kırmızı diye cevap uçuyorum.

"Tamam" işareti yapıp, saatini kontrol ediyor.

Aman Tanrım! Yoksa fast-food kahvecide bir bomba var da sevgili dostum ülke huzuru adına kendini feda etme pahasına patlamasını mı engelleyecek?

Yapma, etme, terk et hemen orayı, ben sana evde kapuçinonun kralını yaparım; hem zaten sen lisede fen değil edebiyat sınıfında okudun diyeceğim, kelimeler ağzımda büyüyor...

İki emekli paşa ise her şeyden habersiz muhabbet ediyorlar aralarında.

Pamukoğlu, Özgen'e derin dondurucuda yaşadığı için kaçırdığı "Osman Paşa bizi dağlara götür" efektli siyaset anılarını anlatıyor.

Vatoz saatini son bir kez daha kontrol ettikten sonra emekli paşalarla vedalaşmak için ayağa kalkıyor.

Onlar da kalkıp bizimkini kapıya kadar geçirmek üzere hareketlenmek istiyorlar.

Ve kâbus bu ya, ikisi de, yaslı gittim şen geldim aç koynunu ben geldim ritminde vatan toprağını öpüyorlar.

Meğer bilinçaltımın Hollywood tecavüzüne uğraması nedeniyle benim kırmızı-mavi tel manyeli olarak algıladığım mevzu aslında emekli paşaların ayakkabı bağcıklarıymış.

Vatoz ikisinin bağcıklarını bir güzel birbirine bağlamış diyor ve kadim dostumdan özür dileme ihtiyacımı gidermek için acilen buradan gidiyorum.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hayaller gerçek olsa

Demiray Oral 07.12.2009

"Ucunda suç işlemek olmasa benim de yapmak istediğim favori iki iş, banka soymak veya kalpazanlık olurdu" dedi.

Lafın sahibi bir hukukçu olunca, gayrı ihtiyarı şöyle bir bakmışız Vatoz'la birbirimize.

Üniversiteden üç eski dost, kasvetli bir cumartesi gecesi, es-es bandosunun çaldığı üzüncü dolu marşların ardından film izliyorduk.

Üçün biri misali, aramızdan sadece yukarıdaki lafı eden arkadaş hukukçu olmuştu.

Diğer iki kişiden beni az çok tanıyorsunuz zaten.

Vatoz'un ne yaptığını ise henüz kendisi de dâhil hiç kimse tarif edebilmiş değil.

Bütün kara parçalarında, Afrika dâhil...

Her neyse, birimizin hareket edip film seçmesi gerekiyordu.

Ancak avukatla ben hâlâ "üzüntünde sevincinde seninle birlikte" kıvamında sarı-lacivert acı çektiğimiz için, bu iş hayatı tek forvet olarak oynayan Vatoz'a kalmıştı.

Sıkı Fenerbahçeli de olsa böyle günlük meseleler ona koymazdı.

Çünkü seneler önce, fakülteden şutlanıp komando kontenjanından dağlara git dağlara dendiğinde ruhunu aldırılmıştı.

O klişe ifadeyle artık onu hiçbir şey üzemiyordu.

Yine de tedirgin bir haletiruhiye ile güvenoyu istedi: "Filmi ben mi seçeyim?"

Avukat, "Seç abi birini sana güveniyoruz" deyince Vatoz'dan "Yasal Uyarı" misali bir hikâye geldi: "Yedi yaşındaydım, cin gibi çıktım yeminle. Bana anneannem bakıyordu. Kadıncağızın kalp hastalığı ve tansiyon problemi vardı. Üstelik aşırı hassas olduğu için televizyonda acıklı film filan seyretmesi yasaktı. Bir gün evin telefonu çaldı. Ben açtım. Komşumuz bilmemne hanım teyze, 'Anneannene söyle Türkan Şoray'ın yeni filmi gelmiş sinemaya. Akşam hep beraber gideceğiz. Mutlaka gelsin' dedi. Filmin adını sordum. 'Buyurun Kahveye' diye cevap verdi. Yani ben öyle duydum. Telefonu kapatıp anneanneme söyledim. O da neşeli bir Türk filmi

diye gitti ve karşısına tahmin ettiğiniz gibi *Vurun Kahpeye* adlı Türkan Şoray'ın yerlerde süründürölüp taşlandığı o film çıktı. Sonuçta olay hastanede bitti..."

Vatoz, lafını bitirdikten sonra film destesinden bir adet VCD seçti.

Üzerinde *Aşk Uğruna* yazıyordu, üstelik Fransız filmiydi.

Şiddetle kınanacağını bildiği için hemen açıkladı durumu: "Sıkı bir polisiye-drama bu, öyle kolpadan aşk filmi değil merak etmeyin..."

Gerçekten de, "Lisa ve Julien'in mutlu bir evlilikleri vardır ve küçük oğullarıyla birlikte sakin bir hayat sürmektedirler" şeklinde gayet sıkıcı başlayan film bizi acayip yanılttı.

Sıradan bir öğretmen olan adam, karısı cinayetten tutuklanıp, mahkûm olunca onu cezaevinden kaçırmak için başka bir yaratığa dönüştü adeta.

Tabii en gerekli olan şey de, kaçırma işlemi sonrasında senelerce yetecek kadar paraydı.

Bu aşamada bizim öğretmen soygun da dâhil çeşitli atraksiyonlara girdi.

İşte bu noktada döküldü avukat arkadaş girişte yazdığım cümlelerini.

Sonra da zembereğinden boşalır gibi bizim beyinlerden soygun ve kalpazanlık üzerine gençlik seneleri fantezileri akın etti.

Film filan hak getire...

Hepimizden o kadar çok, deyim yerindeyse hayal fışkırdı ki, ulan acaba bu bir hastalık mı noktasına kadar geldik.

O noktada çay-kahve molası verdiğimizde, avukatımız normal olduğumuz hususunda içimiz rahatlatacak enteresan bir şey anlattı.

Bir kitapta okumuş.

12 Muhtırası günleri. Murat Belge ve arkadaşları darbecilerle mücadele için illegal örgütlenme içindeler.

Örgüttekiler Belge'den, arkadaşı olan dönemin şairleri Edip Cansever'le, Turgut Uyar'la filan konuşmasını istemişler.

Hedef onların yazacağı muhtıra karşısı şiirleri örgütte dağıtmak.

Belge bunun üzerine Turgut Uyar'la elinden geldiğince üstü kapalı konuşmuş.

Ancak Uyar şiiri filan es geçip, "Demek senin örgütle bağlantın var. Ben çok iyi banka soyarım" diyerek beylik tabancasını getirmiş.

Üstelik uzun süre de “Kimse benden şüphe etmez” diye ısrar etmiş.

Elbette sonuçta Turgut Uyar imge gerillalığından, örgüt gerillalığına geçiş yapmamış.

Ama bunu söylemesi bile bize yetti 38 sene sonra. İliklerimize kadar rahatladık.

Düşünsene, hayatta sevdiğin birkaç şairden biri de olaya böyle bakıyorsa sorun mu kalır.

Eğer o da hastaysa, ben de olmaya razıyım aynı hastalıktan vaziyeti bir yerde.

Ha dersiniz ki, iyi de o Robin Hood hesabı örgüt için banka soymayı istiyor, ya sen?

Bizim de tek derdimiz at yat kat değil elbet.

Var kendimize göre düşündüğümüz bazı iyi şeyler, biraz daha samimi olunca anlatırım.

Yanlış anlamalara mahal vermemek için en iyisi yine şiirle savunalım kendimizi.

Bu muhabbeti yapan üç adamın da parayla pulla işi olmaz.

Ve üçünün de not defterlerinin bir yerinde, hayal ettikleri hayatın tarifi olarak, *Ahmet Güntan*’ın şu dizesi yazar:

“Gasptan korkmayacak kadar mülkiyetten uzak...”

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öcalan’ın burun akıntısı Kürtlerin kanı

Demiray Oral 12.12.2009

İçimde sigara söndürmüş sanki birileri.

Hareket edince canım yanıyor.

Hangi gazeteyi elime alsam, hangi haber kanalını açsam küfre dönüşmeye teşne bir derin sızı başlıyor.

Son okuduğum cümlede bir gazetede şöyle yazıyordu: “Söz konusu olan önderliğimizse her birimiz kendi inisiyatifini kullanma hakkına sahiptir.”

Demek ki neymiş?

Söz konusu önderlikse gerisi teferruatmış.

Önderlik... Ulu önder...

İşte Türküyle, Kürdüyle memleketin bölünmez bütünlüğünün en temel harcı.

Aslında böylece bir noktada eşitlenmiş de oluyoruz Kürtlerle.

Biz Türkler zaten biliyorduk, söz konusu vatansa teferruat olduğumuzu...

Umarım şimdi Kürtler de idrak etmiştir kendi konumlarını.

Öcalan'ın burun akıntısı, boğaz kaşıntısı problemi karşısında Kürt halkının kanının akmasının lafı mı olur canım?

Sonra bir de resim altı okudum.

Kara kışta kendimi sokaklara vurmama sebep olan da o oldu zaten.

Fotoğrafta dağlar kızı Emine Ayna vardı.

"Açılım açılım diyorlar, bir türlü bu açılım zıkkımının ne olduğunu açıklamadılar" buyuruyordu.

Şahane tesbit derim...

Bildiğim, zıkkım, zehir anlamında Arapça bir kelime.

Biz de memleketçe zıkkımın kökünü yediğimize göre şu sıralar... deyip bu gündem zulmünden kaçmaya karar verdim.

Acı çeken kadın formülü misali algılanmasın ama berberime gittim.

Hatırlayanlar vardır, geçen sene bir vesileyle bahsetmiştim eski mahallemdeki varoş berberim Esmer'den.

20 küsur sene önce ailesiyle birlikte İstanbul'a göç etmiş bir Kürt kendisi.

Ama saç kesimine asla siyaset bulaştırmaz.

Mahallenin çoğu apaçi kafalı ve küpeli genç müşterilerinden de aldığı güçle, dükkânının temel mevzuları futbol, İstinye Park meydan muharebeleri ve bu bağlamda hatun muhabbetleridir.

Ara sıra benimle derin mevzulara girer, o da içerde başka kimse yoksa.

Camları tamamen buğulanmış berber dükkânından kafamı uzattım.

İlk duyduğum kelime "önder" olunca öyle kalakalmışım kapıda.

Esmer beni görünce büyük tezahüratla içeri alıp, elektrikli ısıtıcının yanında bir yer ayarladı hemen.

Neyse ki daha montumu çıkarırken söz konusu olanın Fenerbahçeli Önder, dönen geyiğin de bazı futbolcuların gece hayatı üzerine çıkan haberler olduğunu anladım.

O muhabbet sırasında bir şey daha fark ettim.

Biz ilk gençlik yıllarımızda ancak tuttuğumuz takımların kadrosunu ezbere sayardık.

Varoş mahallesinin, kotları her an yerçekimine yenik düşüp bellerinden düşecekmiş izlenimi veren gençleri ise başka bir aşamaya geçmiş.

Her biri takımındaki futbolcuların kullandığı spor arabayı da “yakışır abime” kıvamında sayıyordu.

Futbol dedikodusunun dibine vuruldu, saçlara jöle-briyantin karışımlarıyla tuhaf şekiller verildi, yüzün değişik yerlerinde çıkan bazı tüyler de ihmal edilmedi elbet.

Sonra işi biten İstinye Park’ta gündüz mesaisinin yolunu tuttu.

Berber koltuğuna oturduğumda baş başa kalmıştık Esmer’le.

Ben olan bitenle ilgili ağzımı açıp tek kelime bile etmeye kesinlikle niyetli değildim ama o dayanamadı.

“Abi inanır mısın geçen ay başında öyle hayaller kurmaya başlamıştık ki, bizimkiler yani anamla babam neredeyse memlekete geri dönmeyi bile konuşmaya başlamışlardı. Ama tüm hayalleri öldürdüler. En son kurşunu da örgüt attı o hayallere...”

Geçen sene bu zamanlar konuştuğumuzda yöntemini onaylamasa da PKK’yı eleştirmeye “dili varmadığını” söyleyen bu genç adam beni şaşırtmıştı.

“Niye bu kadar etkiledi bu son saldırı seni” diye sordum.

“Çünkü bu sefer gerçekten umutlanmıştı insanlar. Artık bu iş bitecek, silahlar susacak, diyorduk. Sonra her şey birden hızla tersine dönmeye başladı. Bizim buralarda oturan Kürtler örgüt kabul edene kadar inanmadı bu Tokat’taki olaya, yine karanlık işler vardır arkasında diye konuşuldu. Şimdi hepsi şaşkın, insanlar ne düşüneceğini şaşırdı. Herkes ‘neden’ diye soruyor ama cevap bulamıyor. Sence neden abi” diye karşılık verdi.

“Öcalan’ın bu açılım işinde devre dışı bırakıldığı korkusundan diyorlar” dedim.

Esmer’in yüzü iyice karardı ve “Halk onların da umurunda değil o zaman...” diye başladığı cümleye kapı gıcırdayıp içeri kelli felli bir müşteri girince, “Bu böyle gitmez abi, baksana bizim futbolcular her gece âlemlere akıyormuş” diye devam etti.

Gelen müşteriye yandaki kahveden bol karbonatlı bir çay söyledikten sonra aynadan yüzüme bakıp, “Ne yapacaksın işte, işimiz tıraş bizim” diyerek hüznle gülümsedi.

İklim banka olsaydı kurtarılırdı: Türk basını pek ilgiye mazhar bulmuyor ama gezegenimiz için son şans olan Kopenhag'daki İklim Zirvesi, yine zengin ülkelerin iki yüzölçümüne yumağına dönmüş durumda. Bugün dünyanın dört bir yanında eylem var. İstanbul'daki eylemde saat 17.00'de Tünel'den Taksim'e yürünecek.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Islak bir yazı

Demiray Oral 14.12.2009

Pazar günü sendromuma derhal bir çözüm bulmam lazım.

Gezegenin en yalnız insanıym pazarları.

Yazı yazacağım için, düşünceli insan nesli tarafından tamamen terk ediliyorum.

Ancak normalde büyük bir ödül olması gereken bu durum giderek bende fobiye dönüşüyor.

Önce kendimi dışarı atmak için enteresan gerekçeler yaratıyorum.

Misal bu pazar sabahı hayata "Eminönü lahmacunu istiyorum" diye başladım.

Ancak Eminönü bizim buralardan git gel 100 kilometre.

Bunun üzerine bakıyorum olmayacak, bu kez hafif bir Saba Tümer kafasına geçiyorum.

Buna aslında hiç itirazım yok.

Ancak o kafayla yazdığım yazıları, günlerin en zalimi olan pazartesi okuyunca kendimden çok sıkılıyorum.

Evvelki hafta bu sendromdan kurtulmak için yeni bir metot denedim.

Pazartesi günü çıkacak yazımı, bir önceki hafta pazartesi günü yazdım, katlayıp dolaba kaldırdım.

Aradan altı gün geçti. Pazar sabahı uyanıp bakınca, lisedeki günlüğümden bir sayfa okuyorum sandım.

Sonra pazar gününün beynime salgılattığı antin kuntin kimyasallarla oturup yine ertesi gün okumak istemeyeceğim bir şeyler karaladım.

Peki, niye mi şimdi bu girizgâhı yaptım?

Birincisi derdimi öksüreyim de vaziyeti anlayın diye elbette.

İkincisi ise yazıya, "Geçen akşam polis eskortu eşliğinde eve döndüm" diye başlamak için.

Hayır, öyle de başlarım istesem, elimi tutan yok sonuçta.

Ama zır pırt gelen bazı e-postalardan içim kurudu artık.

Önce küfrü sallayıp, arkasından da yazdığım hikâyeler için atmasyon diyenlerden bahsediyorum.

Nedir arkadaşım sizdeki bitmez tükenmez küfür sevdası.

Öyle küfür askerde bile edilmez adama yahu...

Her neyse, ne diyorduk?

Geçen akşam eve önde polis eskortu, arkada bizim araba olmak üzere suları yardıra yardıra geldik.

Aslında genelde eve böyle dönmeyiz.

Hatta gençlik senelerinde tam tersine, çoğu zaman polis arabamızın arkasından gelirdi.

Ancak devir değişti gördüğünüz gibi...

Bizim burada onarılması yasak olan ve bu yasağın devletin gizli anayasası kırmızı kitapta yazdığına inandığım bir yol var.

Bu yol Çayırbaşı ile Bahçeköy'ü birbirine bağlıyor, her iki yanında şahane dev ağaçlar bulunuyor.

Sarıyer'de belediyeler parti değiştiriyor ama bu yolun makûs talihi senelerdir değişmiyor.

Öyle ki, üzerindeki çukurlar rahatlıkla içine gizlenip gelen geçene pusu atılabilecek derinlikte.

İşte gece vakti bu yolda, zifiri karanlıkta düşe kalka ilerliyorduk.

Gün boyu adeta gök yarılmış, çukurların her biri yapay göl misali.

Hızımız taş çatlasa 40 kilometre. Zaten daha hızlı gidersen ilk çukurda kendini magma tabakasında bulursun.

O esnada karşı yönden hızlıca gelen bir motosiklet belirdi.

Yanımızdan geçerken önce bir "foşş" efekti, ardından etine matkap ucu saplanan insan sesi kıvamında bir çığlık duyuldu.

Sahi bu arada, yanımda yakından tanıdığınız şahsiyet Vatoz oturuyor.

Ben daha ne oldu demeden o söylenmeye başladı: "Onlar Yunus'tu... Adamları iç dış yıkadın... Aha da geri

dönüyorlar... Sakın konuşma sen yoksa biteriz, her şeyi bana bırak..."

Polis motoru önümüzü kestiğinde, arabanın farları sayesinde hallerini görünce, gerçekten ben de bittiğimize inandım.

İki polisten de havuz fiskiyesi gibi su fışkırıyordu ve pek de dostane bakmıyorlardı.

Onların o hiddetle söylediklerini ve benim özür faslımı es geçiyorum.

Ancak bir türlü bunun kazayla olduğuna ikna olmuyorlardı.

Sonunda ipler kopma noktasına geldi.

Ben tam artık, "Ne yapayım yani, verin üniformalarınızı eve götürüp kurutayım, tarzınıza pek gitmez ama size de benim kıyafetlerden bir şeyler ayarlarız" diyecektim ki...

Devreye olasılıklar insanı Vatoz giriverdi.

Beni arabaya oturtup, iki genç polisle fısır fısır bir şeyler konuştu.

Birkaç dakika sonra da arabaya binip o tanıdık replikle, "Öndeki polisleri takip et" dedi. Hareket ettiğimizde gözlerime inanamadım.

Az önce bana Engin Çeber muamelesi yapmalarına ramak kalan polisler sirenlerini açmış, bize eskortluk yapıyorlardı.

Vatoz soru işaretleri çakan gözlerime bakıp, "Masum bir yalan sadece... 'Eşim hamile, sancılanmış, acelemiz var' dedim. Ama bu kadar gaza gelip yolu açacaklarını tahmin etmemiştim doğrusu" dedi.

Önde onlar arkada biz sokağımıza kadar geldik.

Vatoz arabadan inip iki polise teşekkür etti.

Sitenin yaşlı bahçivani kapıda hayretle bize bakıyordu.

Vatoz içeri girerken kulağına eğilip, "Şşşt kimseye söyleme, biz aslında gizli servisteniz ama aramızda..." deyip göz kırptı.

Bahçivan bu büyük sırrı eminim ertesi sabah kahveye gidene kadar saklayabildi.

Hani kulağınıza gelirse filan, hazırlıklı olun istedim.

Ağır gece hayatı yaşıyorum

Demiray Oral 19.12.2009

Son bir haftadır iptalim, güncel mevzulardan neredeyse tamamen bihaber vaziyetteyim.

En son hatırladığım Haşim Kılıç'ın kimilerinin pek bir beğenip, "Manifesto gibi valla" diye övdükleri DTP'yi kapatma açıklamasıydı.

Çocukken biri bana, "2009 senesini görünce sakın şaşırma, hâlâ parti kapanacak" deseydi...

Yok, bu çok bilimkurgusal oldu.

Kim, niye bir çocuğa böyle bir laf etsin ki, sonuçta ben de TKP çocuk kolu genel sekreteri değildim o zamanlar.

Aslında o zamanlarla bu zamanlar arasında, nasıl desem, işin özü açısından çok bir fark da yok.

Biz çocukken muhtırayla, darbeyle filan kapanıyordu partiler, şimdi yüksek yargıçlar kapatıyor.

Darbecilerin vicdanı acayip rahattı, yargıçlar da bugün öyle söylüyor.

O zaman da ışınlanıp her şeyden kurtulmak bir fanteziydi, hâlâ öyle nitekim.

Her neyse. Dedim ya ağır mevzulardan uzak kaldım bir süredir.

Tüm mesaimi, size geçen ay hayatımıza nasıl girdiğini anlattığım Viki Hanım'a harcıyorum.

Meğer köpekler de enfarktüs geçiriyormuş.

Yaklaşık bir hafta önce sabah uyanıp, Viki'nin dansöz gibi her yanının titrediğini görünce önce yeni bir numarası sandık.

Ama sonra gösteri uzayınca, sebebinin nefes alma güçlüğü olduğunu fark ettik.

Veterinerin teşhisine göre, akciğerlerindeki ödem nedeniyle bir kriz yaşayıp bu arada bir de kalp krizi geçirmiş bizim ufaklık.

Ufaklık derken tipinden dolayı elbet.

Yoksa tahmini olarak 10 yaşında kendisi ki, bu da otobüse binse hepimizin yer vermesi gerekecek yaşlı bir hanımefendi olduğunu gösteriyor.

Müdahale sonucunda krizi atlattı ama asıl mühim olan bundan sonrasıymış.

Bu nedenle bir haftadır Özlem ona ilaçlarını sabah-akşam şırıngayla içiren doktor, ben de işin hamallığını yapan hasta bakıcı pozisyonundayım.

İşin en kritik noktası ilaçlar nedeniyle Viki'nin zır pırt çışının gelmesi.

Bu nedenle gece de dahil, ortalama iki saatte bir dışarı çıkarma mesaisi var.

Ancak Viki Hanım benden bile tembel.

Daha tasma zincirinin şingırdamasını duyar duymaz soluğu koltuğun altında alıyor.

Sonra onu yakalıyorum ve çekmeye başlıyorum.

Evin içinde kayak yapan tipler gibi sürüklenerek peşimden geliyor.

Neyse ki gece uyurken bizi kendisi uyarıyor, "Sıkıştım arkadaşım, dışarı çıkart beni" şeklinde.

Sabaha karşı önce üçte sonra da beşte, önde tüylü bir köpek arkada ben ortalıkta dolanıyoruz.

Sitenin kapısında duran elemanlar filan kesin delirdiğimi düşünüyor.

Ağır gece hayatı yaşadığım için de ertesi gün hiçbir halt edemedim, bulduğum her fırsatta kestirerek sürünüyorum.

Hani insan yeni doğmuş bebek baksa daha iyi, hiç değilse onda soğukta dışarı çıkmak yok.

Bu arada bir de yaman çelişkimiz var.

Viki arkadaşın hem bol bol temiz hava alması lazım, hem de kesinlikle üşümemesi.

Bizim de şu sıralarda onu güney yarımkürede tatile götürecek bir durumumuz olmadığı için kendimizce formüller geliştiriyoruz.

Balkon kapısını iki karış aralayıp, kafa dışarıda vücut içeride oksijen seansları uygulamak gibi.

Yemek yedirmek için harcadığımız mesaiden söz etmiyorum bile...

Bazen kendi kendime ben nasıl bu duruma geldim diye düşünmüyorum değilim.

Ama oldu bir kere işte, hayatımıza girdi ve bizi fena tavladı.

Biraz önce klavyenin başına oturup, tek kelime bile yazmadan dakikalar geçtiğinde fark ettim ki, bunun nedeni durmadan Viki'yle konuşmam.

Karşılığında kuyruk sallarsa durumu iyi, hareketsiz yerde yatarsa bugün keyfimiz yok demek.

Dün gece nasıl olduysa insafa geldi de sabaha kadar hiç çış mesaisi yapmadık.

Bu sayede sabah erken kalkmayı başarıp biriken gazetelere göz attım.

Bakayım neler kaçırmışım diye...

Meğer kimilerine göre ufaktan bir iç savaş tehlikesi atlatmış memleket.

İyi bari, kısa süreliğine iç barış tehlikesi yaşayanların yüreğine biraz su serpilmiştir böylece.

Hesaplarım göre bir hafta daha sürecektir bir hastabakıcılık dönemim var.

Umudum, o zamana kadar devran döner ve yeniden iç barış tehdidini tartışmaya başlarız.

Şimdi yüksek müsaadenizle huzurlarınızdan ayrılıyorum.

Elemanı acil çışe çıkarmam gerek.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

15 dakikalığına Kürt olmak

Demiray Oral 21.12.2009

Birikmiş bilmem kaç günlük gazeteleri okudum, midem fena yanıyor, ilaç niyetine kızarmış ekmek – beyaz peynir formülü de kesmedi, bu nedenle siyasi mülahazalarda bulunacağım, ona göre.

Mevzumuz, Ahmet Türk'ün kapatılan DTP'li vekillerin istifadan vazgeçtiklerini açıklaması ve bizim basının böylece "Öcalan sobesi" yapması olsun.

Mülahazam şöyle.

Hani ilkokulda Türkçe ders kitaplarında kısa okuma parçaları vardı. Sonunda da "Okuduğumuzu anladık mı?" diye bir bölüm bulunurdu.

Öğrenci okuduğu şeyden ne anladığını şahane bir kompozisyon şeklinde defterine yazardı.

Dünyanın en kolay işiydi aslında.

Çünkü zaten önünde kitap açık, oradaki okuma parçasında misal, "Bizi Atatürk kurtardı" veya "Otobüste yaşlılara yer verelim" başlıklı bir yazı var.

Sen de artık bir zahmet kitaba bakarak, orada yazılanları biraz değiştirip farklı cümlelerle deftere yazacaksın...

Ahmet Türk'ün istifadan geri dönüş açıklamasından sonra basında kopan, "İşte böyle yakalarız adamı, Öcalan söyledi vazgeçtiler" fırtınasına bakınca derin bir şüpheyeye düştüm.

Acaba basın DTP'lilerin bugüne kadar söylediklerini anladı mı?

Çünkü adamlar kendi açlarından gayet dürüstçe, her kritik aşamada, "mühim olan Öcalan'ın ne söylediği" dediler zaten.

Türk de son açıklamasında istifadan geri dönüş faktörlerinden biri olarak Öcalan'ı açıkça vurguladı.

Hal böyleyken basının "Öcalan sobesi" neye benziyor biliyor musunuz?

Hani evdeki çocukların gönlünü eylemek üzere onlarla saklambaç oynayan büyükler vardır.

Çocuk doğru dürüst saklanmaya gerek görmez.

Gördüğü ilk kanepenin arkasında poposunu havaya dikerek durup, sırtarak ebeyi izlemeye başlar.

Ebe rolündeki büyük, yumduğu gözlerini açar açmaz çocuğu görür ama oyun uzasın diye görmezden gelir.

Sonra da çocuk mutsuz olup, evde hır çıkmasın diye başka bir yöne gidip onun sobe yapmasını sağlar.

Basının yaptığı ise tam tersi.

Bir yandan çocuk oyuna dahil olsun, hır çıkmasın istiyormuş gibi yapıyorlar.

Oyun başlıyor ve senelerdir her defasında kendisini saklamayan o çocuğu gayet net görüyorlar.

Ama sonra ebe olmanın misyonuna yenik düşüp "sobee" diye bağırıyorlar.

Tabii sonra da tatsızlık çıkıyor.

Geçen gün PKK'lı olmayan Kürt bir arkadaşım, sorunun Türklerin kafasındaki DTP algısında olduğunu söylerken galiba haklıydı.

Ona göre, hoşumuza gitse de gitmese de DTP'nin (şimdi Barış ve Demokrasi Partisi elbette), asıl varlık sebebi ne Kürtlerin hakları, ne de seçimde kaç oy alacağı.

Onlar için ilk sırada gelen şey Öcalan ve PKK, böyle olması da çok doğal.

Her önemli aşamada, "Öcalan'ı ve örgütü bir şekilde muhatap almadan bu iş çözülmez" mesajı vermelerinin sebebi de zihinleri bu noktaya getirme uğraşı zaten.

Aynı arkadaşım, senelerdir İstanbul'da yaşadığı için çok zor, hatta imkânsız olduğunu düşünmekle birlikte artık Türklerin bir karar vermesi gerektiği görüşünde.

Bu sorunu gerçekten çözmek istiyor muyuz, istemiyor muyuz?

Eğer istiyorsak, Öcalan ve PKK hakkında büyük bir tabumuzu yıkmamız gerekecek.

Çünkü isterse hükümet bir gecede Kürtlerin bütün haklarını versin, tüm reformları yapsın, eğer Öcalan ve örgüt konunun dışında bırakılırsa bu fazla bir işe yaramayacak.

Buna karşılık, arkadaşımın ifadesiyle Öcalan'a oyunun aktörü olduğunu hissettirecek bir hamle bile başka hiçbir şey yapılmasa da çözüm için büyük mesafe aldırarak.

"Yeter artık" dedim arkadaşşıma, "Vır vır vır konuştun, üç kuruşluk umudum vardı onu da yedin bitirdin."

Onu susturdum ama bir yandan da kendi kendime düşündüm.

Birisi çıkıp, "Açılımdan bu yana yaşananlardan ne anladın" diye sorsa...

Hemen arşivimde biriktirdiğim okuma parçası kıvamındaki haberlerden kopya çekip, defterime şahane bir kompozisyon attırırdım. Başlığını da herhalde, "Bir gün tüm Türkler 15 dakikalığına Kürt olmalı" koyardım.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çukurambar'la yatıp kalkmak

Demiray Oral 28.12.2009

Hikâyeyi bir arkadaşşımdan dinledim.

Geçen gün, 90 yaşına basan babaannesinin doğum günüyümüş.

Ellerinde hediyeler ailece kutlamaya gitmişler.

Aile yadigârı eski bir konakta tek başına oturmakta direnen yaşlı kadın hediyelere baktıktan sonra, torununu gizlice mutfığa çağırmış.

Cebinden çıkardığı paraları eline sıkıştırıp, "bir koşu git iki çuval un ve iki çuval da şeker al" demiş.

Arkadaşım önce babaannesinin zihin sağlığının bozulduğundan endişelenmiş.

Sonra anlamış ki, iki adet dünya savaşı tecrübesi yaşamış olan yaşlı kadın memleketin son günlerdeki vaziyetinden ötürü kendince önlem alıyor.

Allem etmiş, kalem etmiş ama her ne kadar başarılı bir siyaset bilimcisi de olsa Babaannesini erzak stoklamaya gerek olmadığına ikna edememiş.

Babaannenin inadı, küçük torunun akademik kariyerini dövmüş.

Kös kös yakındaki markete gidip şeker ve un almış (çuvalla değil elbette).

Arkadaşım bana bu hikâyeyi, son zamanlarda topluma hâkim olan ruh halinden söz ederken anlattı.

Babaannenin gazetesini okuyup, televizyonda ajansı dinlemesi sonucunda girdiği ruh halinin, aslında çevresindeki bir sürü insanınkinin abartılı bir karikatürü olduğunu söyledi.

Görünen o ki haklı da.

Son zamanlarda her şey öyle üst üste geldi, kafalar öyle karıştı ki bırakın herhangi birini, bu işleri takip eden gazeteciler bile ipin ucunu kaçırdı.

“Neler oluyor yahu” sorusu 2009’u açık ara lider bitirdi.

İşin bir başka yanı da artık yukarıdaki soruya verilen cevapların da adamına göre muamele görmesi.

Ben bunu birebir yaşıyorum.

Kimileri hem yakaladığı yerde; pazarda, cenazede, düğünde veya köpek gezdirirken “neler oluyor yahu” diye öksürüyor, hem de aslında cevabımı duymak istemiyor.

Daha doğrusu söylediklerim onun için geçersiz.

Sebebi, kendisinin şahane bir açıklaması olması değil.

Sadece iş bu örnekte, benim onun gözünde taraflı olmam.

Her neyse, bu karışık ortam kimilerinde de “kaçma” duygusu olarak tezahür ediyor.

Özellikle gündem denen Sisifos kayasını her sabah yeniden sırtlanmak zorunda olan gazeteci arkadaşlarım bu ruh halinden mustaripler.

Sadece siyaset ve onun entrikalarından ibaret hale gelen hayatlarından hepsi mümkünse kaçmak istiyor.

Hem de van vey tikıt şeklinde...

Geçen gece evde otururken cep telefonum titreşti.

Açtım ve karşıdaki şahsiyet selam bile çıkmadan heyecanla mevzua daldı.

O anlatıyor, ben hâlâ sestem isim tahlili yapmaya çalışıyorum.

Nihayet anladım ki bizim gazeteden Tuncer.

O günkü kayasını sırtlayıp tepe çıkarmış, mesai bitiminde güzelleşince de sesimi duymak istemiş.

Beni hiç konuşturmadan şöyle bağıyor telefonda, "O çift var ya, işte onlar bu ülkenin en normal insanları..."

Ne çifti, ne normali, yoksa şifreli görüşmeye geçtik de benim mi haberim yok?

Şöyle mi demeliyim, "tamam kurtlar suya indi..."

Meğer gündem cahili bana, bomba mevzu veriyormuş arkadaşım.

Günlerdir istihbarat oyunlarının sergilendiği Ankara'nın Çukurambar mahallesinde bir çift arabada sevişirken gözaltına alınmış.

Polisin şüphelenmesinin sebebi de arabanın sürekli sallanmasıymış, sonunda iş karakolda bitmiş.

İşte memleket gündemi nedeniyle kendi buhranını yaşayan Tuncer, haberi öğrenince dayanamayıp "All you need is love" kıvamında sarılmış telefona.

O sevgililere "yılın çifti" ödülü verilmesini teklif ediyor:

"Düşünsene Arınç'a suikast iddiasından bu yana günlerdir Türkiye o mahalleyle yatıp kalkarken, onların bundan haberi bile yok veya varsa da umurlarında değil. Tek dertleri aşkları. Bunlar ülkenin en normal insanları. Tam senlik, bunu kesin yazman lazım..."

Ee onlar da kendilerince Çukurambar'la yatıp kalkıyormuş aslında demek o an aklıma gelmedi.

Eyvallah deyip telefonu kapattıktan sonra merakla internete girdim hemen.

Haberi buldum, olay gerçekten de anlattığı gibiydi.

Her ne kadar haberde geçen, "Arka koltukta çıplak sevişen çift" ifadesine takılsam da (ne yani kıyafetleriyle mi yapsalardı?) mevzuu daha fazla sulandırmamak için derinlere girmiyorum.

Hem Tuncer'e verdiğim sözü tutuyorum böylece, hem de 2009'un son demlerinde kayıtlara geçmesi için yazıyorum.

Bu her şeye inat yapılan bir savaşıma seviş eylemidir. Afferim !

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ortaya karışık bir yeni yıl

Demiray Oral 02.01.2010

Bunu da atlattık.

Gerçi daha evvelki 40 küsur adet tecrübem vesilesiyle içim rahattı ama yine de ne demişler, yeni yılın da

hayırlısı bir yerde.

Yılbaşı gecesini atlatmanın en hayırlı yanı artık eğlenmenin mecburi olmaması.

Dolayısıyla da eğlenme ihtimalinin olması.

Etrafta çıt yok bu sabah, herkes uyuyor.

Köpekler bile adeta akşamdan kalmalara saygısından havlamıyor.

Yılbaşı gecesi yorgunu radyolar otomatik pilota bağlamış vaziyette, dolayısıyla şahane çalışıyorlar.

Ağzımda akşamdan kalma bir plastik tadı.

Yok, hayır çok karıştırmaktan filan değil.

Trafik polisinin gece eve dönerken ağızıma soktuğu alkol metre borusunun tadı.

Çok kibardılar, yani çevirme yapan polisler.

Gelen yeni yılımızı kutluyor, o gidiyor diğeri gelip daha kapsamlı bir tebrik mesajı sunuyor.

Nihayet sadede geldik.

“Gün boyunca alkol aldınız mı beyefendi?”

Soru aynen böyle.

Yani bana içki içtiniz mi diye sorulmuyor.

Hayır, alkol almadım ve bu tamamen doğru.

Kimse kızmasın, güzel Türkçemizin bu oyunlarını güzide kurumlarımızın kendilerine sorulan sorulara verdikleri resmî cevaplardan öğrendik biz. (Bakınız: Genelkurmay’a sorulan JİTEM sorusu.)

Her neyse, tam yırttık diye sevinirken naylon torba yırtıldı plastik boru çıktı ortaya.

“Güçlü şekilde üfleyin lütfen...”

2009’un bütün offfları adına üfledim ben de.

Cihazı aldı gitti, kayıplara karıştı memur.

Ailece merak içindeyiz arabada, ne oldu geçtik mi çaktık mı sınavdan?

Az sonra geri geldi ve “buyurun siz de bakın sonuca” deyip cihazın taksimetresini gösterdi.

Sıfır çekmişim resmen (meslek sırrı).

Arabada bir sevinç sormayın, gözyaşları içinde sarıldık birbirimize...

Bu sabah gazeteleri okuyunca karar verdim.

Birazdan uyanınca yılın ilk sorusu kontenjanından Özlem'e şunu soracağım:

Bizde JİTEM var mı hayatım?

Biliyorsunuz mahkeme sordu, Genelkurmay "bizde yok" dedi, arkasından Jandarma "bizde de yok" dedi.

O zaman kesin bizim evde bu JİTEM.

Sanki geçen gün bir yerde gözüme ilişti ama çıkaramıyorum bir türlü neredeydi?

Eğer yatak odasındaki komodinin üst çekmecesindeyse tüm Candarma teşkilatının içi rahat olsun.

O karışıklıkta onu kimse bulamaz.

Dur bakalım, anlarız birazdan.

Bu arada Jandarma Komutanlığı'nın "bizde JİTEM yok beyler" açıklamasını satır satır okumanızı tavsiye ederim.

Bu kurumdan herkesin öğreneceği çok şey var gerçekten.

Ben açıklamayı beş kere okudum.

Şunu anladım: JİTEM yok ama bazı kötü niyetliler Jandarma İstihbarat ve Terörle Mücadele Komutanlığı'nı (tekerleme söylemekten zor olan böyle bir ismin kısaltması olmalı canım!) JİTEM olarak adlandırmışlar.

Yani neymiş, JİTEM yokmuş, kötü niyetliler varmış.

Çirkin kadın yoktur, az votka vardır kıvamındaki bu açıklamadan dolayı kendilerini tebrik ediyorum.

Sanırım böylece artık herkes ikna olmuştur.

Özellikle yakınları faili meçhule kurban giden binlerce insan...

Kadim dostum Vatoz ise JİTEM'in bu ortada kalma halini farklı okuyor.

Diyor ki, "bence JİTEM fiziğiyle değil yaptığı işlerle gündemde kalmak istiyor."

Aman diyelim, ağzından yel alsın Vatoz'un.

Böylece istersem gündeme gayet derin de bakabildiğimi gösterdikten sonra yine her zamanki bakış zaviyeme dönüyorum.

Biliyorsunuz zor günlerden geçiyoruz.

İçtiğim sigara olmuş 6,7 lira. Basiretli bir insan olarak bu zor günleri önceden hissedip tedbir arayışına girmiştım elbette.

Geçen hafta bir gece rüyamda durmadan 7,5 rakamını görmüştüm.

Ve o rakam, gündüz olup Taksim'e çıkınca manasına kavuştu.

Önünden geçtiğim tayyare piyangocusuna, "çeyrek bilet ne kadar" diye sordum.

Cevap: "7,5 lira."

Hemen, "yap bir çeyrek usta" dedim.

Sonra bir baktım, büyük ikramiye 30 milyon lira, yani benim çeyrekliğe çıkması muhtemel para 7,5 milyon lira.

Çok mutlu günler geçirdim böylece.

Aslında 7,5'luk hayalimin sürmesi için listeye daha birkaç gün bakmayacaktım ama ne pis şeyse bu para hırsı dayanamadım işte.

Sonuç mu?

Rüyam gerçek oldu bir yerde.

Bilettime son rakamdan amorti vurdu.

Yani 30 liranın dörtte biri olarak 7,5 lira.

Ama ben nedense bu ihtimali hiç düşünmemiştim...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir 'Soul Kitchen' macerası

Demiray Oral 04.01.2010

İlk fırsatta gidilecek yerler gibi bir listem hiç olmadı.

Şayet olsaydı da orada Almanya'dan bir yerin adı yazılı olmazdı.

Ancak Cörmani van point olarak adlandırılabilcek bu prensibim artık iflas etmiş durumda.

Fatih Akın'ın *Soul Kitchen* filmini izledikten sonra, Hamburg, olmayan listeme yukarılardan bir yerlerden girdi.

Hamburg görülecek, filmde arması futbol hastalarına lokantanın barından göz kırpan ST. Pauli takımının maçları yakın takibe alınacak...

Fatih Akın'ın tüm filmlerini izleyip izlemediğimi bilmiyorum.

Ama *Soul Kitchen* gördüklerim arasında en beğendiğim filmi oldu diyebilirim.

Sanırım bunun sebebi Akın'ın sıradan insanların hikâyesini son derece basit dille anlatırken ağızımda Raymond Carver öykülerine benzer bir tat bırakması oldu.

Oyuncular gerçekten iyi iş çıkarmışlar, özellikle Birol Ünel'i tarif etmek zor, izlemeniz lazım.

Uğur Yücel'in, kemik kıran Türk şeklinde görüldüğü kısa anlar için de salonda bayağı bir gürültü koptu.

Filmin müzikleri de deyim yerindeyse on numara beş yıldızdı.

Benim sinema sektörüyle mesafeli bir ilişkim olduğu için bilmiyordum, bizim evin film eleştirmeninden öğrendim ki Fatih Akın aynı zamanda hobi olarak Dj'lik yapıyormuş.

Soul Kitchen'da çalınan şahane parçalar da kendi arşivindenmiş.

Mevzuuna hiç girmiyorum, gidip kendiniz görürsünüz artık.

Buraya kadar ne güzel geldik değil mi, her şey yolundaydı.

Ama hayat öyle değil tabii ki, illa bir yerden bir çıkıntılık yapacak.

Gittiğimiz sinema alışveriş merkezlerinden birinde, küçük bir salonda.

Filmin başlamasına 15 dakika kaldığı için de mecburen ikinci sıraya bilet aldık.

Kısık ışıktaki ikinci sıranın başında durup göz kararıyla yerimizi bulmaya çalışırken batı yönünden koltuk komşumuz olacak çocuğun kucağında bir kova ile oturduğunu fark ettim.

Bizim Fatma'nın yerleri silerken kullandığı gibi bir kova resmen.

Vaziyete anlam veremedim ve tüm kibarlığım ile Özlem'e yol verip çocuğun yanına onun oturmasını sağladım.

Yerimize oturunca anladık ki, evet kova Fatma'nın kovasıyla aynı boyutlarda ama kartondandı.

İçi de lavanta kokulu deterjan değil patlamış mısırla doluydu.

Ailesiyle filme gelmiş olan çocuk kovalarına sarılmış oturuyor, yanında da meşrubatı var.

İlk kez bir kova dolusu patlamış mısırı yemeyi hedefleyen bir yaratık gördüğümüz için korkuyla birbirimize baktık.

Asıl korkunç olan ise az sonra ışıkların sönmesi ve henüz sadece iri yarı olan obezite adayı veledin onları yemeye başlaması oldu.

Yukarıda Allah var, çocuk son derece sessiz tıknıyordu mısırları.

Ama yanınızdaki birinin tüm film boyunca aynı hareketi yaparak elin bir kovaya daldırıp bir ağzına götürmesi bile adamı yeterince kopartıyor.

Ara verildiğinde çocuk kovalarını hemen hemen yarılıyordu.

Salonda kaçacak başka yer yok ve atamayız kendimizi dışarı film güzel vaziyetindeyiz.

Ben hem beş dakika mısır yiyen birini görmeyeyim, hem de kaçak sigara içecek bir yer var mıdır umuduyla salonu terk ettim.

Bir de kötü espri yaptım çıkarken, "patlamış mısır ister misin hayatım" kontenjanından.

Tuvalete girince, insanların çok affedersiniz çişini yaparken bile duvardaki küçük plazmalardan film jenerikleri izleyebildiği bir ortamla karşılaştım.

Ve bu ultra modernizm beni gizlice iki fırt sigara tütürmekten alıyordu.

Bu nedenle içimde büyük bir eksiklik duygusuyla salona döndüm.

Çocuk, rahatlıkla kafasının içine sığacağı kovanın (bundan eminim çünkü aklımdan geçtiği için dikkat etmişim) dibini görmemişti daha.

Ailesi de yanında mutlu mesut oturuyordu.

Sanırım çocuk dırdırıyla uğraşmayarak rahat sinema izlemenin bir yolu olarak bu kova yöntemini keşfetmişlerdi.

Amerikan filmlerindeki yargıçlar olsa çocuğu kesinlikle bu aileden alıp sosyal bilmem ne kurumuna verirdi.

Neyse ki bunları düşünürken beyaz perde yeniden aydınlandı.

Filmde yapılan şahane yemekler ve lokantada geçen mükemmel parti sahnesi gerilen sinirlerimizi tamir etti.

Ağır bir laf etmek gerekirse, zamanın akışını yavaşlattı *Soul Kitchen* bizim için...

Memleket insanı film biter bitmez Beşiktaş - Kadıköy vapurundan iniyormuş telaşıyla salonu terk ettiğinden şahane rol keşşını Özlem'le baş başa izleyebildik.

Salonda birkaç meraklı kalmıştı sadece, çocuk da kovalasına sarılmış yürüyordu ailesiyle birlikte,

Güzel bir müzik çalıyordu, el ele tutuşup her şeye rağmen iyi bir film izlemenin keyfini çıkardık.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir 'Soul Kitchen' macerası

Demiray Oral 04.01.2010

İlk fırsatta gidilecek yerler gibi bir listem hiç olmadı.

Şayet olsaydı da orada Almanya'dan bir yerin adı yazılı olmazdı.

Ancak Cörmani van point olarak adlandırılabilcek bu prensibim artık iflas etmiş durumda.

Fatih Akın'ın *Soul Kitchen* filmini izledikten sonra, Hamburg, olmayan listeme yukarılardan bir yerlerden girdi.

Hamburg görülecek, filmde arması futbol hastalarına lokantanın barından göz kırpan ST. Pauli takımının maçları yakın takibe alınacak...

Fatih Akın'ın tüm filmlerini izleyip izlemediğimi bilmiyorum.

Ama *Soul Kitchen* gördüklerim arasında en beğendiğim filmi oldu diyebilirim.

Sanırım bunun sebebi Akın'ın sıradan insanların hikâyesini son derece basit dille anlatırken ağzımda Raymond Carver öykülerine benzer bir tat bırakması oldu.

Oyuncular gerçekten iyi iş çıkarmışlar, özellikle Birol Ünel'i tarif etmek zor, izlemeniz lazım.

Uğur Yücel'in, kemik kıran Türk şeklinde görüldüğü kısa anlar için de salonda bayağı bir gürültü koptu.

Filmin müzikleri de deyim yerindeyse on numara beş yıldızdı.

Benim sinema sektörüyle mesafeli bir ilişkim olduğu için bilmiyordum, bizim evin film eleştirmeninden öğrendim ki Fatih Akın aynı zamanda hobi olarak Dj'lik yapıyormuş.

Soul Kitchen'da çalınan şahane parçalar da kendi arşivindenmiş.

Mevzuuna hiç girmiyorum, gidip kendiniz görürsünüz artık.

Buraya kadar ne güzel geldik değil mi, her şey yolundaydı.

Ama hayat öyle değil tabii ki, illa bir yerden bir çıkıntılık yapacak.

Gittiğimiz sinema alışveriş merkezlerinden birinde, küçük bir salonda.

Filmin başlamasına 15 dakika kaldığı için de mecburen ikinci sıraya bilet aldık.

Kısık ışıktaki ikinci sıranın başında durup göz kararıyla yerimizi bulmaya çalışırken batı yönünden koltuk komşumuz olacak çocuğun kucağında bir kovayla oturduğunu fark ettim.

Bizim Fatma'nın yerleri silerken kullandığı gibi bir kova resmen.

Vaziyete anlam veremedim ve tüm kibarlığımınla Özlem'e yol verip çocuğun yanına onun oturmasını sağladım.

Yerimize oturunca anladık ki, evet kova Fatma'nın kovasıyla aynı boyutlarda ama kartondandı.

İçi de lavanta kokulu deterjan değil patlamış mısırla doluydu.

Ailesiyle filme gelmiş olan çocuk kovasına sarılmış oturuyor, yanında da meşrubatı var.

İlk kez bir kova dolusu patlamış mısırları yemeyi hedefleyen bir yaratık gördüğümüz için korkuyla birbirimize baktık.

Asıl korkunç olan ise az sonra ışıkların sönmesi ve henüz sadece iri yarı olan obezite adayı veledin onları yemeye başlaması oldu.

Yukarıda Allah var, çocuk son derece sessiz tıknıyordu mısırları.

Ama yanınızdaki birinin tüm film boyunca aynı hareketi yaparak elin bir kovaya daldırıp bir ağzına götürmesi bile adamı yeterince kopartıyor.

Ara verildiğinde çocuk kovasını hemen hemen yarılamişti.

Salonda kaçacak başka yer yok ve atamayız kendimizi dışarı film güzel vaziyetindeyiz.

Ben hem beş dakika mısır yiyen birini görmeyeyim, hem de kaçak sigara içecek bir yer var mıdır umuduyla salonu terk ettim.

Bir de kötü espri yaptım çıkarken, "patlamış mısır ister misin hayatım" kontenjanından.

Tuvalte girince, insanların çok affedersiniz çişini yaparken bile duvardaki küçük plazmalardan film jenerikleri izleyebildiği bir ortamla karşılaştım.

Ve bu ultra modernizm beni gizlice iki fırt sigara t  t  rmekten alıkoydu.

Bu nedenle içimde büyük bir eksiklik duygusuyla salona döndüm.

 ocuk, rahatlıkla kafasının i ine sığacağı kovanın (bundan eminim çünkü aklımdan ge tiğı için dikkat etmiştim) dibini görmemişti daha.

Ailesi de yanında mutlu mesut oturuyordu.

Sanırım  ocuk d  rd  rıyla uğraşmayarak rahat sinema izlemenin bir yolu olarak bu kova yöntemini keşfetmişlerdi.

Amerikan filmlerindeki yargıçlar olsa çocuğu kesinlikle bu aileden alıp sosyal bilmem ne kurumuna verirdi.

Neyse ki bunları d  ş  nrken beyaz perde yeniden aydınlandı.

Filmde yapılan şahane yemekler ve lokantada geçen m  kemm  l parti sahnesi gerilen sinirlerimizi tamir etti.

Ağır bir laf etmek gerekirse, zamanın akışını yavaşlattı *Soul Kitchen* bizim için...

Memleket insanı film biter bitmez Beşiktaş - Kadıköy vapurundan iniyormuş telaşıyla salonu terk ettiğinden şahane rol keşşini   zem'le baş başa izleyebildik.

Salonda birkaç meraklı kalmıştı sadece,  ocuk da kovasına sarılmış yürüyordu ailesiyle birlikte,

Güzel bir müzik çalıyordu, el ele tutuşup her şeye rağmen iyi bir film izlemenin keyfini çıkardık.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Işınla beni Türkiye

Demiray Oral 09.01.2010

Tartışmal   bir Genelkurmay açıklaması ele geçirdim.

Daha önce hiçbir köşede okuduğunuzu tahmin etmiyorum.

Ve Mehmet Baransu'dan önce haberi patlatıyorum!

Gelelim mevzua...

Tüm subay ve astsubaylara gönderilen broşürün başlığı "Komünist ihtilaller ve subaylar".

Metinde, "emperyalizme ve sömürüye son diyenlerin, Nâzım Hikmet'in eserlerini   venlerin, Mehmet isimindeki Muhammed'i hatırlatan 'h' harfini atıp Memet olarak kullananların, milli kurtuluştan söz a anların ve ABD'yi

sevmeyenlerin komünist ve bölücü olduğu" belirtilmiş.

Boşuna Genelkurmay'ın internet sitesinde aramayın, bu açıklama 1966 tarihli.

Ben de son zamanlarda hastalığım haline gelen milli-tarih.blogspot.com sayesinde, 8 Ağustos 1966 tarihli *Akşam* gazetesinden öğrendim.

Haberin en güzel yanını ise sona sakladım.

Genelkurmay, böyle bir açıklamanın varlığını doğruluyor ama metni kendilerinin değil, "sivil bir zatın" kaleme aldığını öne sürüyor.

Yani gene şu meşhur imza sorunsalı...

O sivil zat kim asla belli olmuyor elbette ama "Mehmet'e Memet diyen bölücüdür" kriteri yakın tarihimizin sayfaları arasındaki şanlı yerini alıyor.

Derdim, keşfettiğim bir tarih blogu üzerinden askere çıkmak değil.

Aşağıdaki örnek haber kupürleri arasında dolaşırken rastladığım, klişe deyimle bizi bize anlatan vakialardan sadece biriydi.

İşte bir başka şahane misal daha...

Bakalım 15 Temmuz 1946 tarihli bu haber size neyi hatırlatacak. Blog şöyle özetlemiş haberi:

"Hollywood filmlerindeki 'eskiden daha uzun, bazen bir dakika süren' öpüşme sahnelerinin 20 saniyeyle sınırlandırıldığını, sahneleri kontrol eden 'kronometreli hususi memurların' bu süreyi geçen öpüşmelere müdahale ettiğini iddia eden *Akşam* gazetesine göre bu öpüşmeler 'zaten hissizlerdir' ve sahneler tekrar çekildiği için artistler içlerinden 20'ye kadar sayarak, 'bir an evvel bitse de rahat etsek derler.'"

Hollywood öpüşmelerini denetleyen kronometreli hususi memurlardan, *Aşk-ı Memnu* zaptiyesi RTÜK makasçılarına...

Hissiz öpüşmelerden, araya yastık konan sevişmelere...

60 küsur senede pek bir şey değişmemiş sanki.

Peki, aşağıda okuyacağınız olay bugün olsa, nasıl sonuçlanırdı sizce?

Geçen sene bir kalça darbesiyle Atatürk heykelini deviren Gülsüm ineğin başına gelenleri hatırlayarak okumanız tavsiye olunur:

"Arif Aslan adlı dondurmacı, içkiyi fazla kaçırdığı yağışlı bir gün Taksim'deki Atatürk heykeline 'Ata ıslanıp üşümesin diye' paltosunu giydirmeye çalışmış. Habere göre bu esnada 'Sen yeter ki üşüme Atam, ben ıslanayım ziyarı yok' diye heykele sarılan Aslan'ın iyi niyetini anlamaktan aciz ahali ise 'Atatürk heykeline

tecavüze yelteniliyor' diyerek Aslan'ı önce dövmüş, sonra polise teslim etmiş. Aslan, 'Ben Atamı çok seviyorum. Heykele sevgi ve saygımdan sarıldım. Ona nasıl böyle bir şey yaparım' diye hüngür hüngür ağlamış." (23 Aralık 1964)

Bu arada benim gibi fizanda oturup, bir gün metro ağılarıyla örülecek İstanbul dört baştan diye bekleyenler için de üzücü bir haber buldum.

Meğer ilk, "İstanbul nihayet metroya kavuşuyor" haberi benden bile bir yaş büyükmüş.

8 Ekim 1967 tarihli haberde elbette metronun "trafik sorununu kökünden çözeceği" vurgulanmış –ki öyle olmasaydı hatırım kalırdı...

Sıradaki haber ise Kadıköylüler ve bu mevzuda büyük gayret gösteren bizim gazete için geliyor.

Meğer Kurbağalıdere'nin temizlenmesi hikâyesi 70'li yıllardan beri şehir efsanesi kontenjanından bir espriymiş, okuyalım:

"*Hürriyet*'in 'Kurbağalıdere'nin temizleneceğine kimse inanmadı' başlıklı haberi, 'Eğer ilgililer bilmem kaç yüzüncü vaatlerini yerine getirirlerse dere temizleniyor' diye başlıyor. Muhabirin konuştuğu bir Kadıköylü haberi 'ha ha ha' diye karşılamış ve 'Lütfen böyle şeylere inanmayınız, dere ne zaman çok kokar, söylenti çoğalır' demiş. 25 yıldır bölgede yaşayan yaşlı bir kadınsa daha ağır konuşmuş: Saf mısın oğlum sen buna inanılır mı?" (29 Eylül 1970)

Milli-tarih.blogspot.com'u size de tavsiye ederim, "saf mıyız biz" dedirtecek daha çok örnek bulacaksınız...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hasar ağır mukavemet sıfır

Demiray Oral 11.01.2010

Baktım tek kelime bile yazmak istemiyorum dışarı attım kendimi.

Mis gibi orman havasında ağaçların arasında dolanıyorum ama gözüm saatte.

Yazıyı teslim için geri sayım sürüyor sonuçta.

Eskiden okulu kırınca da böyle olurdu.

İçimdeki huzursuzluk beni öyle bir hırpalardı ki milli eğitim sisteminin verdiği yarım günlük hasar yanında halt etmiş...

Dertliyiz, yeni seneye ağır hasarla girdik.

Viki adını verdiğimiz o cingöz köpek, hayatımıza girdiği gibi hızlı bir şekilde bizden ayrıldı.

Çok uğraştık ancak kurtaramadık, meğer ağır bir hastalığı varmış.

Tahminimden fazla sarstı bizi bu olay, onu sokakta buluşumdan sonra geçen birkaç ayda nasıl bu kadar bağlanmış, nasıl oldu da bu kadar büyük bir eksiklik yarattı yokluğu hâlâ çözemedim.

Her neyse, etrafımda çoğu dalları çıplak kalmış ağaçlarla dolu şahane bir orman vardı.

Kış gelince, "Thomas Bernhard ormanı" diyor kadim dostum Vatoz buralara.

Kendi kendime söyleniyordum dolaşırken.

Hayatta hiçbir şeyi fazla ciddiye almamak gerektiğini bilirsin ama en gerektiği zaman bunu başaramazsın.

Hatta gençliğinden itibaren, "bütün hayat bir hayal kırıklığından ibarettir" kontenjanından afili laflara antrenmanlısındır ama iş sıkıya geldi mi sıfır mukavemet...

O sırada biraz ileride futbol oynayan çocukları gördüm.

İşte kafamı boşaltacak ortam dedim.

Ne de olsa futbolun muayyen günlerindeyiz, her şeyini özlemiş vaziyetteyiz.

Öyle ki, "Alex koşa Real Madrid'de oynardı" geyiğine bile katlanmaya razıyım.

Tekmeye kafa uzatacak kıvamda hesapsızca koşturuyordu çocuklar.

Ara sıra çıkan hırlaşmalardan anladım ki bizim minyatür kalenin kuralları kesinlikle değişmemiş durumda.

Hâlâ, topa abanma ve pis burun vurmak yasak.

Penaltılar boş kaleye sırtını dönüp topukla vurularak atılıyor.

Bel üstü gol geçerli sayılmaz, elin avantajı olmaz, üç korner bir penaltı kuralları aynen yürürlükte.

Ve şahit oldum ki hâlâ, top "oraya" gelirse herkes kıvranan çocuğa "işe - işe" diye bağırıyor...

Sonuna kadar kalamadığım için maçlar yine hava kararıp anneler çağırınca veya ezan okununca bitiyor mu, onu bilemiyorum...

Atanalırsporluk bir durum ortaya çıkıp top gözden kaybolunca yoluma devam ettim.

Bir ağaç dibine çöküp yanımdaki gazetelere göz atmaya çalıştım.

Fakat, "darbeye karşıyım ama sivil darbeye de karşıyım şekerim" muhabbetlerinden gına gelince vazgeçtim.

Kendi kendime, "bu köşe yazarlarıyla bu lig bitmez arkadaş" dedim.

Ormanın girişine doğru yürürken simalarını bizim köyden tanıdığım üç beş kişiyle karşılaştım.

Omuzlarında av tüfekleri asılıydı, birinin epey iri bir köpeği de vardı.

Köpek yanıma gelip, üzerime sinen tüm kedi ve köpek kokularını kokladıktan sonra herhalde kafası karıştı ve koşarak uzaklaştı.

Gençler ellerindeki büyük bıçaklarla yaşlı bir ağacın çevresinde toplanmışlardı.

Ne yaptıklarını sordum.

“Ağaçları saran zararlı sarmaşıkları temizliyoruz, biz yapmasak başka kimse ilgilenmiyor ağaçlar zamanla kuruyor” dediler.

Hesapta avcılar ama anladığım kadarıyla avcılık işin bahanesi.

Asıl dertleri doğada vakit geçirmek.

Başka hiçbir şey düşünmeden, uzun süre onları seyrettim.

Dev sarmaşık adeta bir ahtapot gibiydi, ağacı boğan bir kolunu kesince altından yenisi görünüyordu.

Yorgun savaşçılardan biri yerini arkadaşına devrettiğinde ona silahını işaret edip, “bir şey vuruyor musunuz” diye sordum.

Tüfekleri daha çok ormanın derinliklerinde karşılarına çıkma ihtimali olan yaban domuzları için taşıyorlarmış.

“Ha, bir de vahşi köpekler var, ormandaki karacaları parçalıyorlar, onları da vuruyoruz görürsek” diye sürdürdü açıklamasını avcı.

Demek bizim Thomas Bernhard ormanında kendi çapında bir vahşi Afrika hayatı dönüyormuş da haberimiz yokmuş.

Muhabbet daha fazla vahşileşmeden gitmek için hamle yaptım.

O sırada biraz önce kayıplara karışan köpek koşarak yanıma geldi.

Bir süre sevince koca hayvan yelkenleri suya indirdi ve sırt üstü yere yatıp karnını da okşamamı emretti.

Sahibi şaşkın halde, “herkese böyle sevdirmez kendini, sizin de köpeğiniz var galiba kokusunu aldı” dedi.

Ağzımdan “evet iki tane var” cümlesi çıktı önce, ardından hemen düzelttim “aslında artık sadece bir köpeğim var.”

Sonra başka tek kelime bile etmek istemeden evin yolunu tuttum.

Reyi kazandıran kendisi kaybeden adam

Demiray Oral 16.01.2010

Aslında senelerin emekçisi bahçıvan Halil Abi'nin kişisel tarihi üzerinden memlekete dair bir şey karalamak niyetim.

Fakat önce müsaadenizle benim kusursuz bir kamuoyu araştırması deneği olarak Halil Abi'yi keşfettiğim geceye gidelim.

Gelmek isteyenler iki dakika delikanlı gibi bu yazıya konsantre olsunlar lütfen.

Başka hiçbir şeyle ilgilenmeyin, kısın şu televizyonunun sesini, telefonu da kapat arkadaşım uçuş aletlerine zarar veriyor.

Herkes çayını çorbasını önceden hazırlasın.

Ortamı müsait olanlar ayaklarını şöyle rahatça uzatsın bir koltuğa.

İş yerinde olan çaresizler, rapor neyin okuyormuş gibi bir surat ifadesi takınıp, olası müdahaleleri savuştursun.

Hazır mıyız? Tamamdır o zaman, yazımız Türk Hava Yolları'na inat rötarsız olarak kalkışa geçiyor...

Çok soğuk bir kış gecesi idi, sulu kar yağmurdan ayrı düz koşu yapıyordu.

Saat gece yarısını geçmişti ve kapıda kalmıştım.

Karadeniz'e sınır komşusu olan köyümüze İstanbul merkezden gelecek ev anahtarını beklemem gerekiyordu.

Donmayıp hayatta kalabilmem için tek şansım sitenin girişindeki bekçi kulübesine ulaşmaktı.

Gerilimi fazla yükselttim galiba, aslında kulübe en kralından 100 metre mesafede olduğu için beremi bile kafama takmadan bunu başardım.

Senelerin bahçıvanı Halil Abi, ek iş kontenjanından gece bekçiliği de yapıyordu.

Ve o saatte çapraz tutuşta nöbet tutmak yerine doğal olarak içeride kestiriyordu.

Camı birkaç kez tıklatınca yerinden zıpladı.

Herhalde beni her sitede birkaç numunesi bulunan, çalışanlardan içtima alan sakin veya sakinelerden biri sandı.

Halil Abi'yle o geceye kadar üç beş cümleden çok konuşmamış olsak da, o gıcık ifadeyle elektriğimiz tutardı.

Tüpü mis gibi gaz kaçıran kulübede ağırlandırken hikâyesini dinledim.

Elbette hayatı roman olan, çiçeklere, ağaçlara vurgun dünya şahanesi yoksul bir ihtiyar adamdı.

Ve elbette ne kadar çabalasam da, laf dönüp dolaşıp siyasete park etti.

Karşımda 40 küsur senedir kendi deyimiyle rey veren bir adam vardı.

Her defasında üzerlerine alın yazısı gibi yapışmış fakirlikten onları kurtaracağına inandığına atmıştı reyini.

Önce Karaoğlan Ecevit, sonra Demirelli seneler, ardından banko Özal dönemi, sonra DSP'li Ecevit ve son olarak da iki seçimidir Erdoğan...

Piknik tüpte şipşak demlediği çayı bardaklara koyarken, "şimdiye kadar kime rey attıysam o mutlaka kazandı" dedi.

40 küsur sene de mücbir sebep yüzünden sandığa gidemediği tek seçim hariç, hep iktidarı belirlemişti.

Ama herkese iktidarı kazandıran bahçıvan Halil kendisi hiç kazanamamıştı.

Hani o laftaki gibi... Hep denemiş hep yenilmiş, yine denemiş daha iyi yenilmişti...

O gece büyük bir sırrını ifşa eder edasıyla şimdi kime rey vermeyi düşündüğünü de açıkladı: "Sarigül."

Hesapta bu işlerden anlıyoruz ya, içimden "bu sefer galiba pusula yanlış gösteriyor Halil Abi" diye geçirdim.

Herhalde müstehzi yüz ifadem nedeniyle de, "herkes şaşırarak, büyük rey alacak Sarigül" diye tezini destekledi.

Anahtarımı getiren taksici kapıda görünüp veda vakti gelince, "Abi belki de bu kez tersi olur. Senin rey verdiğin kaybeder ama sen kazanırsın" gibi onun için anlam ifade etmeyen bir laf öksürdüm.

Yaklaşık bir buçuk ay önce yaşanan o geceyi tamamen unutmuştum.

Seçim yarışı beni elbette defaatiyle ilgilendiriyordu ama mesleki olarak.

Yoksa siyasetle işim olmazdı.

Her neyse, bugün gazeteleri açıp birkaç farklı araştırma şirketinin yaptığı anketlere bakınca epey şaşırdım.

Çünkü daha parti bile olmamış Sarigül hareketi yüzde 6 ile 7,5 arasında görünüyordu.

24 saat bile siyasette uzun süre falan filan...

Ama demek ki emekçi Halil Abi'yi kazanmak, bu toplumda bir şeye tekabül ediyordu.

İstanbul'a döner dönmez ilk geceyi onun bekçi kulübesinde geçirip hem helal olsun diyeceğim, hem de biraz siyaset falına baktıracağım.

Bu arada, şimdi bu yazı nedeniyle Sarıgülcü olduğumu, hesabıma milyon dolarlar cukkalandığını küfür kâfir ilan edecek turşular için zorunlu bir açıklama.

Gönlüne göre parti olmadığı için "oyu boşa giden" yaratıklardanım.

Sarıgül kazanacak denince de, tıpkı diğer partiler için yaptığım gibi masaya iki kere vururum gayrı ihtiyari.

Ayrıca kredi kartımı da, o gıcık, "yetersiz bakiyeee" diyen tezgâhtar sesini duyma tedirginliğiyle kullanıyorum.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir cinayet nasıl örgütlendi

Demiray Oral 18.01.2010

Hrant Dink'in vurulduğu sokağa adının verilmesi İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nce reddedilmiş.

Eyvallah, köpeğin insanı ısırmasının haber değeri yok zaten.

Ama ret gerekçelerinden biri ne biliyor musunuz?

"Emniyet açısından sakıncalar oluşturması..."

Uyku sersemi modunda olanları dürtmek için tekrarlıyorum.

Nereden bahsediyoruz anladık değil mi?

Hrant Dink'in güpegündüz kafasına ve ensesine üç kurşun sıkılan yerden.

Yani acayip güvenli olan o sokak eğer Hrant Dink'in adı verilirse artık emniyetsiz olacakmış.

Aman verilmesin o zaman.

Maazallah emniyetli hali böyleyse kim bilir sonra neler olur ?

Çoluk çocuk tamamen milliyetçi hislerle Agos'un temeline maytap atarlar belki.

Ya da ne bileyim İstanbul'un semalarını kaplayan kültür havai fişekleri kilitleniverir oradaki bir hedefe...

Bu arada hazır kültür demişken, ret gerekçelerinden biri de "şehrin kültürel değerlerinin bozulmasına sebep olmak, maddi ve manevi kayıplara sebebiyet vermek"miş...

Bakın buna lafım olmaz.

Biz Türkler kültür dedin mi asla taviz vermeyiz, veremeyiz.

Sokak, cadde isimlerimiz asırlardır değişmez, sokağın bir ucundaki tabelada başka diğer ucundakinde başka isim kesinlikle yazmaz, tarihî binalarımızı gözümüz gibi koruruz, en mühim arkeolojik kazımızın adı Marmaray değildir zaten.

Ret gerekçesindeki “kayıplara sebebiyet vermek” bölümüne ise giremiyorum bile.

Çünkü her sene bugünler gelince “kayıp” sözcüğü kalbime kaçıyor...

Ne yazmışlardı

Hrant Dink’in öldürüldüğü haberini Beşiktaş-Nişantası dolmuşunda radyodan öğrenmiştim.

Yanımda oturan elit genç bir kadın arkadaşına, “Yaa olacağı buydu işte, şimdi neler söyleyecekler Avrupa’da” minvalinde dökülmüştü.

Maçka yokuşunda atmıştım dolmuştan dışarı kendimi.

O kadının tahammül ötesi sözlerindeki bir şeye fena takılmıştım.

“Olacağı buydu” demişti, yani Dink’in başına böyle korkunç bir şey gelebileceğini yaşananlara bakarak öngörmüştü.

Oysa ben ne büyük bir dalgınlıkla bakıyormuşum ki hayata, cinayet duvarına adım adım tuğla taşındığını fark etmemiştim.

Devlet görevlisiyle, gazetecisiyle, tetikçisiyle, faşistiyle döşenmişti “operasyon”un taşları.

19ocak.org’da bunun elbirliğiyle nasıl yapıldığını maddeler halinde bir kez daha okudum.

Agos’ta Sabiha Gökçen’in 1915 katliamından sonra evlat edinilen Ermeni çocuklardan biri olduğunun yazılmasıyla başlayıp, Dink’in “Türklerle uğraşmanın Ermenilerin kanını zehirlediğini” vurguladığı yazının yanlış anlaşılması için verilen büyük çabalarla devam etmişti bu süreç.

Basındaki haberlerin ilk cümlesi hep “Türklüğe hakaretten yargılanan Ermeni gazeteci” diye başlıyordu.

Bakın hangi gazete ve hangi yazarlar neler yazmışlar o süreçte.

- *Hürriyet*, Agos’taki Sabiha Gökçen haberini manşetine taşıyıp, Gökçen’in Ermeni değil Boşnak olduğunu ilan etti. Hemen ertesi gün Genelkurmay’dan konuyla ilgili açıklama geldi. *Hürriyet*, *Sabah*, *Akşam* ve *Cumhuriyet* bu açıklamaya destek çıktılar. *Milliyet*’ten Melih Aşık, “Gökçen’in Ermeni olması ihtimali yok” diye yazdı. *Cumhuriyet*’ten İlhan Selçuk, “Ermenilerin ortalıkta bırakıp kaçtıkları çocuklardan sayılıyor Sabiha” görüşünü

ileri sürdü.

- *Milliyet*'ten Hasan Pulur direkt saldırdı Dink'e ve "Türkçeyi iyi bildiği anlaşılan, Cumhuriyet ve Türkiye düşmanı Ermeni" ifadesini kullandı. Deniz Som ise *Cumhuriyet*'teki köşesinde aynen şunu yazdı: "Adolf Hitler'in bile ilerisinde bir faşist."
- Ülkücüler Agos'un önünde "Ya sev ya terk et" gösterisi yapıp, "Hrant Dink hedefimizdir" diye açıklama yaptıklarında televizyonlar ve gazeteler (*Gündem* ile *Yeni Çağ* hariç) tek satır görmediler bu haberi. Emin Çölaşan, Dink'i "Şeriatçı ve bölücüler"le biraraya koydu.
- *Zaman*'ın bir haber başlığı şöyleydi: "Agos yazarı Hrant Dink'e göre İstiklal Marşı bölücü."
- Yargıtay'ın "temiz kan" yazısından Dink'i suçlu bulan kararını *Sabah*, "Ders gibi gerekçe" diye verirken; *Akşam* "Hrant Dink ifade özgürlüğünü aştı" başlığıyla verdi. *Hürriyet* ise Dink'in bir fotoğrafını koyup "Yargıtay'ı böldü" gibi manidar bir başlığı tercih etti.

Sonra olanlar malum...

Her gün evimize giren gazetelerin yaptıklarını unutmayalım diye yazdım!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

EMASYA'nın acayip gizli şifresi

Demiray Oral 23.01.2010

Tesbit: Gündem, çocukluğumun şehirlerarası yolcu otobüsü 302'lerin o tarifsiz kokusu gibi etki yapıyor bünyede. Sigara, ter, ayak kokusu karışımına müessesenin ikramıyla eklenen ağır kolonya kokusu...

Görev: Midelerde yaşanan bu balyoz etkisini birkaç satırlığına da olsa gidermek...

Hedef: İş bu sebeple, mevzunun tüm ciddiyetine rağmen buz gibi limon kolonyası tadında bir şeyler karalamak...

Sabah gazeteleri okuduktan sonra çekmeceleri karıştırıp askerlik künyemi buldum.

Harbiden söyledikleri gibi paslanmaz çeliktenmiş bizim kolye.

Geçen senelere Ajda misali meydan okumuş resmen, üzerinde tek çizik bile yok.

Önce adım soyadım sonra bilmem kaçınıcı kısa dönem olduğum ve 0 Rh + şeklinde bilgilerin yer aldığı iki adet künye birarada.

İkisi birarada olayının sebebi var elbet.

Eğer çatışmada filan ölürsen biri dişlerinin arasına konacak, diğeri de ailene verilecek.

Yok, tek parça geri dönmeyi başardıysan da bonus babında sana kalan iki parça künyeyi öyle saklıyorsun işte.

Askerlik günlerimden bir şey hatırlamak isteyince işime yarar bu künye.

Şimdi de hikâyemize uygun olarak, havaya girmek için taktım onu boynuma, her hareket ettiğimde şıkır şıkır şıkırdayarak yazmaya başladım.

Askerin balyozu indirme yetkisini nerelerden aldığını okuyordum bir gazetede.

TSK İç Hizmet Kanunu, Milli Güvenlik Siyaset Belgesi, EMASYA...

Hepsi ağır, tartışmalı mevzular; Avrupa Birliği'nden aydın tayfasına kadar şikâyetçisi çok.

Genelde Ayışığı, Yakamoz ve Balyoz olarak geri dönüyorlar bize.

Ve üç gündür *Taraf*'ın yayımladığı belgeler sayesinde krokide görüldüğü üzere memleketin hayatını kaydırabiliyorlar.

Ama asıl mühimi şu ki, ben EMASYA yüzünden hayatı kayan bir asker gördüm.

Acemi birliğindeydim o zaman.

O benden aylar önce askere gelmiş ancak aylar sonra tezkere alacak bir Anadolu çocuğuydu.

Er İsmet olarak başladığı askerliği tertipleri gibi usta er veya onbaşı olarak değil bambaşka bir "rütbe" ile tamamlayacaktı.

Hikâyesi ise askerde hep olduğu üzere bire bin katılarak efsaneleşmişti.

Nasıl mı? Anlatıyorum...

Önce zorunlu kısa bilgi: EMASYA yani Emniyet Asayiş ve Yardımlaşma adıyla bir protokol var.

Bununla bir ilin komutanı, toplumsal olaylara müdahale gerekçesiyle askerî birliklere emir verebiliyor.

Bunun için de askerde özel EMASYA takımları oluşturulur.

O takımdakiler askerlikleri boyunca her gece sabaha kadar tam teçhizatlı olarak, müdahaleye hazır beklerler.

Sabah olup herkes kalkarken onların uyku saati başlar.

Sık sık nöbetçi komutan sabaha karşı bilmem kaçta düdük çalar ve EMASYA takımının kaç saniyede hazır hale geldiğini kontrol eder.

Yani oradaki deyişle “ıstırap” ıştır, bir nevi askerî gece hayatı yaşamaktır.

Zaten askere giden adamın kulaktan dolma olarak ilk öğrendiği şeyler “ıstırap” ve “kebab” olan işlerdir.

Temiz Anadolu çocuğu İsmet işte en büyük faka burada basar.

Acemiliğinden sonra geldiği bölükte komutan tüm yeni gelenleri yapacağı işlere göre ayırıyordu.

İsmet “kebab” olarak bellediği birkaç göreve talip olur ama alınmaz.

Seçenekler azalmıştır ve sonunun askerliğini arazide eğitim yaparak geçirmek olduğunun farkındadır. (Beyin efekti: “Biter mi senin askerliğin!”)

Sıra EMASYA takımına gelir. Burada sadece bir kişilik açık vardır.

Askerlerin hiçbirinden tık çıkmaz.

Bu sırada her acemiye yapılan şakalardan biri devreye girer ve kaşar bir çavuş İsmet’i gazlar: “Bu en kebab ıştır, kaçırma.”

Er İsmet sorar, “EMASYA’da ne yapılıyor çavuşum?”

Çavuş, yapacakları işin bölükte aç aç gecelerini organize etmek olacağını, paso gece hayatı yaşayacağını, EMASYA’nın bu işin şifreli ismi olduğunu söyler.

Hatta Asya ve Em hecelerinden yola çıkarak o şifreyi de çok ikna edici şekilde açıklar ama orada herkes hayal gücünü çalıştırsın artık.

Sonuçta Er İsmet’in gece hayatı başlar.

Ama aç aç gecesi düzenlemek yerine toplumsal olaylara müdahaleye hazır güç olarak.

Lakabı da bir efsane olarak Em İsmet şeklinde bölüğe yayılır.

Bu nedenle İsmet, askerliği boyunca aralıksız ettiği galiz küfürlerle EMASYA’nın en büyük muhalifi olarak kayıtlara geçer.

Eğer bu sıralarda EMASYA’ya karşı birleşik cephe hareketi başlarsa, eminim ki perde arkasında o olacaktır...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Karlı bir gündüz vakti İstanbul’da dolaşmak

Demiray Oral 25.01.2010

Mendilci çocuklar zincirci çocuk olmuş.

Uludağ'dan hallice muhitimizde kurmuşlar tezgâhı.

Pazarlama stratejileri çok sağlam.

Sunumu trafik ışıklarında araba yavaşlayınca cama yapışıp yapıyorlar: "Zincir vereyim abi... İleride çevirme var, ceza yersiniz."

Ceza 62, anında teslim kar zinciri 30 lira...

Poker surat Vatoz müdahale edip, "Blöf yapıyor bu usta, bence ileride çevirme filan yok" dedi.

Zincirci çocuk son kararımızı bekleyen moderatör misali cool baktı bir süre.

Ama modern zamanlarda zaman kıymetli, bizden bir köfte olmayacağını anlayıp arkadaki arabalara doğru uzadı.

Vatoz sıkı bir el oynayan pokerci edasıyla yaslandı koltuğuna.

Fakat o da ne?

Daha 500 metre bile gitmeden trafik polisleri rest çekiverdi bize.

Her şeyimizi kaybettik.

Ceza makbuzu yazılırken, ebelenen diğer İstanbul şoförlerini seyrettim.

Hazırlıksız sözlüye kalkan öğrenci misaliydiler. En revaçta yalan, "Evden şimdi çıktık memur bey, ilk benzinciden zincir alıp öyle devam edecektik zaten..."

Genç polis aynı geyikleri dinlemekten öyle sıkılmış durumdaydı ki neredeyse, "beyler siz en iyisi araçlarınızı burada bırakın, geyiklerinizi bağlayın bir kızağa öyle gidin" diyecekti.

Her cümlesine, "ben avukatım" diye başlayan bir hanımefendi ise kar yağışı altında tarihi bir savunma döktürüyordu.

Temel dayanağı, arabasında kar lastiklerinin bulunmasıydı: Zincir arabanın kaymasını engellemek için zorunlu – kar lastiği de aynı işlevi görüyor – benim kar lastiğim var = Bana ceza kesilemez.

Polis mecburen bilmem kaç sayılı yasayı hatırlattı avukat hanıma.

Ama o Sokrat kıvamında döktürdü, "Yasa yapıldığında kar lastiği mi vardı? Yasalar günün ruhuna uygun şey edilmeli canım..."

Yine de adalet cezanın kesilmesi yönünde tecelli etti.

Avukatın iç hukuk yollarını tüketip, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne gideceğinden emin şekilde, 62 lira hafiflemiş olarak olay mahallinden uzaklaştık.

Kar tipi halinde yağmaya başladı.

İçimden bu havada bizim gibi dışarı çıkanları da kapsayacak, deli bağlantılı güzel değişimizi geçirdim.

Bak şimdi, bu hafta Maraton olsaydı Erman hoca kesin kafasını gözünü yara yara o lafı söyler, İstanbulluları uyarırdı.

İşte benim gibi şimdiden özleyenler için çakma Maraton diyalogu:

"Bu havada bırak maç oynatmayı, dışarı çıkana sizi deli mi öptü derlerdi hocam!"

"Deme hocam onu, deme... Karıştırma öptüyü deliyi filan... Bırak isteyen istediğini yapsın... Getirin pieroları hemen!"

Kendime söyleniyordum çünkü Vatoz'un dışarı çıkmasının son tahlilde kutsal sayılabilecek bir amacı vardı.

Elemanın teyzesi elektrikler kesilince metroda mahsur kalmıştı.

Yani metro durmuş ve karanlıkta içinde öyle beklemişlerdi.

Galiba aküyle filan bir şekilde metro çalıştırılıp Taksim'e getirilmişti.

İşte Vatoz onu kurtarmaya giden kahramandı.

Benim ise sabah itibarıyla iki adet seçeneğim vardı.

Ya evde kalıp "Haitili bir çocuğu evlat edinmek" mevzulu panele katılacaktım, ya da kadim dostumun kurtarma ekibinde şoförlük yapacaktım.

Malum deprem felaketinden sonra biliyorsunuz çok sayıda Haitili çocuk kimsesiz kaldı.

Ve Özlem bir süredir onlarla ilgili haberleri itina ile izliyordu.

Bu ilgiyi neye bağlayacak bakalım diye tedirgin beklerken bu sabah bir gazetedeki haber katalizör işlevi yaptı.

Haber, kimsesiz kalan o çocukların nasıl evlat edinildiğiyle ilgiliydi ve Türk basınında asla olamayacağı kadar kapsamlıydı.

Böylece güne, "Ben kesin alacağım bu çocuklardan bir tane" ifadesini duyarak başlamıştım.

Ne yapmalıydım?

Tamam, belki çok düzgün bir hareketti bu ama doğrusu ya ben şimdiye kadar hiç Haitili bir çocuk hayali kurmamıştım.

Ne bileyim, çocuk deyince aklıma doğal olarak daha renkli-Türkçe bir yaratık geliyordu.

Böyle söyleyince de maksadımı aşan zalim-ırkçı bir adam olacağım için yapabileceğim en iyi şeyi yapıp kaçtım.

Gerçi bu hava şartlarında git-gel Taksim olayından üç-dört saat kazanmıştım ama dönüşte karşımda mevzuu tüm boyutlarıyla incelemiş bir uzman bulacağımı da unutmamak lazımdı.

Derdimi dökülünce, "dur bakalım" dedi Vatoz "Önce benim yaşlı teyzemi bir kurtaralım, o engin hayat tecrübesiyle sana mutlaka bir hal çaresi önerir."

Karlı bir İstanbul günüydü...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Karlı bir gündüz vakti İstanbul'da dolaşmak

Demiray Oral 25.01.2010

Mendilci çocuklar zincirci çocuk olmuş.

Uludağ'dan hallice muhitimizde kurmuşlar tezgâhı.

Pazarlama stratejileri çok sağlam.

Sunumu trafik ışıklarında araba yavaşlayınca cama yapışıp yapıyorlar: "Zincir vereyim abi... İleride çevirme var, ceza yersiniz."

Ceza 62, anında teslim kar zinciri 30 lira...

Poker surat Vatoz müdahale edip, "Blöf yapıyor bu usta, bence ileride çevirme filan yok" dedi.

Zincirci çocuk son kararımızı bekleyen moderatör misali cool baktı bir süre.

Ama modern zamanlarda zaman kıymetli, bizden bir köfte olmayacağını anlayıp arkadaki arabalara doğru uzadı.

Vatoz sıkı bir el oynayan pokerci edasıyla yaslandı koltuğuna.

Fakat o da ne?

Daha 500 metre bile gitmeden trafik polisleri rest çekiverdi bize.

Her şeyimizi kaybettik.

Ceza makbuzu yazılırken, ebelenen diğer İstanbul şoförlerini seyrettim.

Hazırlıksız sözlüye kalkan öğrenci misaliydiler. En revaçta yalan, "Evden şimdi çıktık memur bey, ilk benzinciden zincir alıp öyle devam edecektik zaten..."

Genç polis aynı geyikleri dinlemekten öyle sıkılmış durumdaydı ki neredeyse, "beyler siz en iyisi araçlarınızı burada bırakın, geyiklerinizi bağlayın bir kızağa öyle gidin" diyecekti.

Her cümlesine, "ben avukatım" diye başlayan bir hanımefendi ise kar yağışı altında tarihi bir savunma döktürüyordu.

Temel dayanağı, arabasında kar lastiklerinin bulunmasıydı: Zincir arabanın kaymasını engellemek için zorunlu – kar lastiği de aynı işlevi görüyor – benim kar lastiğim var = Bana ceza kesilemez.

Polis mecburen bilmem kaç sayılı yasayı hatırlattı avukat hanıma.

Ama o Sokrat kıvamında döktürdü, "Yasa yapıldığında kar lastiği mi vardı? Yasalar günün ruhuna uygun şey edilmeli canım..."

Yine de adalet cezanın kesilmesi yönünde tecelli etti.

Avukatın iç hukuk yollarını tüketip, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne gideceğinden emin şekilde, 62 lira hafiflemiş olarak olay mahallinden uzaklaştık.

Kar tipi halinde yağmaya başladı.

İçimden bu havada bizim gibi dışarı çıkanları da kapsayacak, deli bağlantılı güzel değişimizi geçirdim.

Bak şimdi, bu hafta Maraton olsaydı Erman hoca kesin kafasını gözünü yara yara o lafı söyler, İstanbulluları uyarırdı.

İşte benim gibi şimdiden özleyenler için çakma Maraton diyalogu:

"Bu havada bırak maç oynatmayı, dışarı çıkana sizi deli mi öptü derlerdi hocam!"

"Deme hocam onu, deme... Karıştırma öptüyü deliyi filan... Bırak isteyen istediğini yapsın... Getirin pieroları hemen!"

Kendime söyleniyordum çünkü Vatoz'un dışarı çıkmasının son tahlilde kutsal sayılabilecek bir amacı vardı.

Elemanın teyzesi elektrikler kesilince metroda mahsur kalmıştı.

Yani metro durmuş ve karanlıkta içinde öyle beklemişlerdi.

Galiba aküyle filan bir şekilde metro çalıştırılıp Taksim'e getirilmişti.

İşte Vatoz onu kurtarmaya giden kahramandı.

Benim ise sabah itibarıyla iki adet seçeneğim vardı.

Ya evde kalıp "Haitili bir çocuğu evlat edinmek" mevzulu panele katılacaktım, ya da kadim dostumun kurtarma ekibinde şoförlük yapacaktım.

Malum deprem felaketinden sonra biliyorsunuz çok sayıda Haitili çocuk kimsesiz kaldı.

Ve Özlem bir süredir onlarla ilgili haberleri itina ile izliyordu.

Bu ilgiyi neye bağlayacak bakalım diye tedirgin beklerken bu sabah bir gazetedeki haber katalizör işlevi yaptı.

Haber, kimsesiz kalan o çocukların nasıl evlat edinildiğiyle ilgiliydi ve Türk basınında asla olamayacağı kadar kapsamlıydı.

Böylece güne, "Ben kesin alacağım bu çocuklardan bir tane" ifadesini duyarak başlamıştım.

Ne yapmalıydım?

Tamam, belki çok düzgün bir hareketti bu ama doğrusu ya ben şimdiye kadar hiç Haitili bir çocuk hayali kurmamıştım.

Ne bileyim, çocuk deyince aklıma doğal olarak daha renkli-Türkçe bir yaratık geliyordu.

Böyle söyleyince de maksadımı aşan zalim-ırkçı bir adam olacağım için yapabileceğim en iyi şeyi yapıp kaçtım.

Gerçi bu hava şartlarında git-gel Taksim olayından üç-dört saat kazanmıştım ama dönüşte karşımda mevzuu tüm boyutlarıyla incelemiş bir uzman bulacağımı da unutmamak lazımdı.

Derdimi dökülünce, "dur bakalım" dedi Vatoz "Önce benim yaşlı teyzemi bir kurtaralım, o engin hayat tecrübesiyle sana mutlaka bir hal çaresi önerir."

Karlı bir İstanbul günüydü...

Bireysel asimetrik psikolojik harekât

Demiray Oral 30.01.2010

İlk başlarda hiç aldırış etmemiştim doğrusu.

Yapılan muhabbeti, memleketin mühim meselelerini kendine dert edinmiş ciddi insanların takındığı yüz ifadesiyle dinlemiştim.

Belki kısa bir tebessüm, ayıp olmasın makamında sorulan birkaç kırık dökük soru.

Hepsi o kadar...

Bizim elemanlar muhabbeti ince detaylarına dalarak taçlandırırken, ben, "hoş küçük burjuva geyikleri" iç tesbitimle ortamdan çoktan kopmuştum.

Mevzuun ne olduğunu söyleyince, bu ruh halime hak vereceğinizi tahmin ediyorum:

Yılbaşından sonra değeri sıfırlanan eski bozuk paralar ve memleket insanının bunları birbirine kilitlemek için verdiği büyük mücadele!

Yaşanmış acayip hikâyeler anlatıyor, paraları kilitleme hakkında birbirleriyle inanılmaz taktik ve stratejiler yarıştıyorlardı.

Öyle ki duyan... Ne sanır bulamadım ama tamamen başka bir şey sanırdı işte.

Her neyse, o gece başımı yastığa koyduğum gibi rüyalar âlemine geçtim ve beynimdeki yönetmen bana pis bir oyun oynadı.

Gördüğüm rüyanın bir adı olsaydı, kesinlikle, "Tedavülden kalkan bozuk paralara eleştirel bir bakış" olurdu.

Binlerce, yüz binlerce, milyonlarca bozuk parayla dolu büyük bir kumbaranın içindeydim.

Ne oluyoruz yahu diye düşünürken, rüyanın dış sesi bana durumu izah etti: Bunlar senin Soros ve şürekâsından götürdüğün paralar. Ama hepsini bozuk para olarak almışsın ve artık hiçbir değerleri yok. Yani cukka yapmayı bile becerememişsin salak oğlum!

Normalde kendine güvenen, dürüst bir gazeteci ne yapar?

O dış sese, "Yemezler, ben tek bir kuruş bile cukka almadım, bunlar benim değil" diye karşı çıkar değil mi?

Yok abicim ben öyle yapmadım işte.

Parayı görünce anında basiretim bağlandı, tuttum dış ses hazretlerine kumbaramı nerede açtırabileceğimi sordum.

O adi diş ses de bunun üzerine, tek şansımın ay sonuna kadar Ziraat Bankası'na gitmek olduğunu söyledi.

Ve ben sevindirik olup kumbaranın içinde bozuklukları havaya atarak kutlama yaptım. İşte tam o esnada, "yaz kızım" makamında daha karizmatik ikinci bir diş ses devreye girdi.

Bunun bana kurulan bir tuzak olduğunu, böylece diş güçlerce yemlendiğimin ispatlandığını, rüyamın videosunu yarın internette tıklanma rekoru kıracağını söyledi.

Üstelik bir de makara yapıp, "senin elindeki tedavülden kalkan bozuk paralar sadece bir kavanoz ve hâlâ başucunda duruyor" diye ekledi.

Artık uykumda o sırada ne gibi sesler çıkardıysam, Özlem ilk kalp krizimi geçirdiğim endişesiyle beni uyandırmış.

Ancak uyanır uyanmaz ışığı yakıp başucumdaki bozuk para kavanozuna uzanmam pek de sağlıklı bir hareket olmadı tabii.

Galiba böylece benden ümidini bütünüyle kesti.

İşte bundan sonra eski bozukluklar benim için özel önem arz etmeye başladı.

Ve biraz sosyalleşip insan denen türü yakın takibe alınca idrak ettim ki, memleketteki gerçek asimetrik psikolojik harekât bu mevzuda yaşanıyor.

Etnik grup, din, dil, ideoloji, yandaş, muhalif fark etmeksizin herkes tek başına kendi asimetrik harekâtını yapıyor.

Biri bakkala girip, o başka müşteri için raftan süt alırken "iki gazete aldım parayı bırakıyorum" deyip tezgâha eski bir lirayı kakalayıp tüyüyor.

Bakkal gün boyu kendisine kilitlenen bozuklukları dolmuşta aklamaya çalışıyor.

Dolmuş şoförü fırında, fırıncı...

O da kızına harçlık versin en iyisi!

Bizim elemanların anlattığına göre, millet sırf kazık yeme psikolojisinden kurtulmak için eski paralarıyla alakasız şeyler bile alıyormuş.

Bu uğurda sıkı bir çivi koleksiyonu sahibi olan birinden söz ettiler mesela, maksat paranın satın alma gücüne bir şey olmasın!

Valla ben insanlara hak veriyorum.

2010 gibi bilimkurgusal çağrışımlar yapan bir seneden beklentimiz, elimizde kumbara, bankada sıraya girmek değildi sonuçta.

Onca uzay yolu tribiyle 2000'leri bekledikten sonra gerçekleşen tek somut şeyin marketlere filan girerken kapıların otomatik açılması olmasının hayal kırıklığını bu millet üzerinden kolay atabilir mi sandınız?

Her neyse, tam dağıtmak üzereyken mevzuu bak aklıma ne geldi şimdi.

Elinde patlamasın diye eski paralarını dilencilere verenler olduğunu bile duydum.

Ve hemen, bunları reddeden dilenci var mı onu merak ettim.

Olsa ne şahane hikâye çıkardı ama...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Taş

Demiray Oral 01.02.2010

Taş atmak çocukluğun milli sporudur bir yerde.

Mahalle savaşlarında sonunu düşünmeden sallar taşı karşı tarafa çocuk.

Çünkü o kitabı hiç okumasa da her çocuğun içinde bir Nemecek yatar.

Kara trenin kara vagonlarını taşlamak adeta ibadettir çocuklukta, günde iki vakit...

Peki, ağaçtan ayva düşürmek isterken cam kırmayan çocuk, çocukluğunu yaşamış mıdır?

Kartopunun içine taş koymak kalışlıktır amenna...

Ama birileri teneffüslerde yapılan savaşın en sıcak anında eline tutuştururverir kalış topunu, sallsın ilk aşkının kafasını kırarsın.

Ben çok taş attım büyüdüğüm taşra şehrinde.

Cam da kırdım, kafa da yardım, kara tren vesilesiyle devlet malına da zarar verdim.

Epey de sopa yedim karşılığında, ondan bundan...

15 yaşındaki Batmanlı Berivan ise güvenlik güçlerine taş attığı iddiasıyla jet hızıyla yedi yıl bilmem kaç ay hapis cezası aldı.

Üzerlerine “taş atan” sıfatı devletin balisiyle yapıştırılan diğer binlerce çocuk gibi o da artık cezaevinde.

Yedi küsur yıl hapiste kalmak nasıl bir şey fikriniz var mı?

Ya da şöyle soralım. Yedi saat nezarete gözetiminde kaldınız mı hiç?

Berivan bizim gazeteye yolladığı mektupta polise taş atmadığını söyleyip, “acı çekiyorum, kurtarın beni buradan” demiş.

O günden beri arkadaşlarla birbirimize çocukluğumuzdaki taş atma hikâyelerini anlatıyoruz.

Ve Berivan’la aynı yaşlarda olan çocuklarımızı, yeğenlerimizi, yakınlarımızı düşünüyoruz.

Üzerine titrediğiniz küçük bir kız çocuğunun demir parmaklıkların ardında seneler geçireceğini düşünebiliyor musunuz?

Biz yapamıyoruz, içip içip unutmak istiyoruz. Ama nafile, paniğin de atağın da ferishtahını geçiriyoruz.

Sonra soruyoruz birbirimize.

Memleketin batısında değil de doğusunda çocuk olsaydık ayva ağacına attığımız taşın hedefinde polis olur muydu?

O zamanlar ki halini düşünen hiç kimse, “olmazdı” diyemiyor.

Ama gel gör, öyle bir adalet ki memleketin batısındaki taş ile doğusundaki taş bile terazide aynı çekmiyor.

İzmir’de Kürt taşlamak hürriyet, Batman’da taş attığı iddia edilmek yedi küsur yıl...

Ve ne yazık ki, herkes daha fazla hürriyet istiyor!

Ve taşçı

Tam bu ruh halinin üstüne, Güneydoğu’dan ailesiyle İstanbul’a göçmüş bir Kürt çocukla tanıştım.

Göçmüş demeyelim de, aile kalan son çocuklarını kurtarmak için buralara kaçmış diyelim.

Yedi kardeşmişler bir zamanlar.

Anladığım kadarıyla iki abisi kaçırılmış ve senelerdir haber yokmuş, diğer abisi ise bunun üzerine dağa çıkmış.

Son olarak da benim tanıştığım 10 yaşındaki A. polise taş attığı gerekçesiyle gözetim altına alınıp serbest bırakılınca aile buradaki akrabalarının yanına gelmiş.

A. 10 yaşında ama doğru dürüst Türkçe okuma yazma bilmiyor hâlâ.

Buradaki öğretmen oğlunuza özel ders aldırın ya da kaydını donduralım bir sene Türkçe okuma yazma öğretilim demiş galiba.

Böylece bir arkadaşımız vasıtasıyla bizim Vatoz'a ulaşmışlar.

Onun Güneydoğu'daki askerliği esnasında köy çocuklarına okuma yazma öğretmişliği vardır sonuçta.

Geçen gün başladılar derslere.

Dersten sonra biraz sohbet ettik.

A. ile aramızda geçen diyalogun son bölümünü yorumsuz aktarmak istiyorum:

- Seni gözaltına aldıklarında taş atmış mıydın polislere?
- Evet... Ondan getirdi ya babam bizi buraya...
- Peki neden taş atıyordunuz?
- Kızıyorduk biz onlara... Sen bizim oraları hiç görmedin abi...
- Gördüm bazı yerleri...
- Ondan attık işte... Kızdığımız için onlara...
- Anladım...
- Burdaki çocuklar hiç taş atmaz mı?
- Çocuklar pek atmaz.
- Niye abi burada polis yok mu?
- Var tabii ama burasıyla orası farklı.
- Peki bişey sorucam, burdaki çocuklar taş atmıyorsa hangi oyunu oynuyor?
- ...

Mühim not: Aileden Sorumlu Devlet Bakanı Sayın Aliye Kavaf, sizden çok mühim bir ricam var. Haitili deprem mağduru kimsesiz kalmış çocukları evlat edinme konusunu eşim günlerdir araştırıyor ama duvara toslamış durumda. Hırs yapıp, Çocuk Esirgeme Kurumu da dahil bir çok yerdeki yetkiliden bilgi aldı ama sonuç çıkmadı. Anladığımız şu: Türkiye ile Haiti arasında bu konuda bir protokol olmadığı için bir Türkün oradaki bir çocuğu

evlat edinmesi imkânsız. Ayrıca onlarca Türk ailenin daha aynı talepte bulunduğunu ama sonuç alamadığını öğrendik. Durum böyle midir gerçekten? Bir açıklama rica ediyoruz...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

MHP neden arıza yaptı

Demiray Oral 06.02.2010

Kafamda şöyle bir sahne canlanıyor.

Memleket gündeminin hararet yapmak üzere olduğu günlerden biri...

Ortalık fena karışmış ve kamuoyunda MHP'ye sert eleştiriler yapılmış.

Devlet Bahçeli, yaprak kıpırdamayan yüz ifadesiyle MHP Genel Merkezi'ne giriyor.

Danışmanları, yardımcıları çıt çıkarmadan heyecanla ne olacağını bekliyor.

Ve Bahçeli konuşuyor: Çıkarın kâğıtları yazılı açıklama yapacağım!

Danışmanlarının Allah yardımcısı olsun diyesi geliyor insanın.

Paso yazılı... Yok mudur bunun sözlüsü filan?

Meclis'te MHP'li Osman Durmuş marifetiyle fitili ateşlenen vukuatlı günden sonra yine yazılı açıklama yapmış Bahçeli.

Hem de ne açıklama...

Dört medya patronunun adlarını sayıp (Çalık, Ciner, İpek ve Şahenk), "Servetinin kaynağı şaibeli olan ve elindeki medya gücünü ticari faaliyetleri için iktidara kiralayan medya patronları" ifadesini kullanmış.

Sonra da eklemiş, "Aziz milletimiz bunları affetmeyecek ve milliyetçi-ülkücü irade bu ahlaksızlığı asla unutmayacaktır."

Peki, ne olmuş? Efendim bu medya organları Meclis'te yaşananlarla ilgili AKP'yi masum göstermeye çalışan haberler yapmışlar.

Açıklamadaki her biri eleştiri sınırlarını fersah fersah aşır, dava konusu olmayı hak eden ifadeler bir yana, memleketin seçim sathı maline girdiği bir dönemde akli başında bir parti başkanı dört medya grubunu birden böyle karşısına alır mı?

Ya da en iyisi soruyu bizim mahalle kahvesindeki potansiyel bir MHP'linin sorduğu şekliyle sorayım:

MHP neden arızaya bağladı abi?

Şimdi fark ediyorum ki o cevap Bahçeli'nin açıklamasında gizli.

Çünkü "aziz milletimiz" asıl başörtüsüne karşı yasakçı asker zihniyetini savunan MHP'yi affetmeyecek.

Ve galiba Bahçeli'de de bunun farkında olmanın hırçınlığı var.

Genelkurmay Başkanı Başbuğ bile en azından, "keşke yaşanmasaydı" demişken...

Katı laikçilerin bile en hafifinden "saygısızlık" olarak nitelediği GATA olayını küçümsemenin yaklaşan seçimde bedeli ağır olacak gibi.

Oturduğum yerden analiz sallamıyorum.

Sıkı milliyetçi-ülkücü taban barındıran köyümüzde bu partinin potansiyel seçmeninde gördüğüm ruh halini yazıyorum.

Ben MHP uzmanı değilim.

Ama MHP tabanında başörtüsü konusunda özel bir hassasiyet olduğunu bilmek için uzman olmaya gerek yok.

Çoğu Anadolu'dan göç etmiş bizim buraların insanları, olan bitene anlam veremiyor.

Diyorlar ki, yahu tam anketlerde partinin oyu yükselişte görünürken, üstelik az çok seçim havasına da girilmişken niye böyle yapıldı?

Onları teselli etmek için diyorum ki...

Durun bakalım, belki Bahçeli önümüzdeki günlerde yeni bir yazılı yoklama yapıp bu sorunun da cevabını verir...

Sivil zihin jimnastiği

1- EMASYA'nın kalkmasıyla 28 Şubat'ın da bittiği yorumu yapılıyor. Oysa zamanın Genelkurmay Başkanı 28 Şubat için, "Bin yıl sürer" demişti. Aradaki 987 yıllık fark askerde zamanın geçiş hızından kaynaklanıyor olabilir. Yani bizim 13 yıl olarak yaşadığımız zamanı askerdeki biri bin olarak yaşıyor. Böylece ilk kez sivil hayatta ve askerdeki zamanı kıyaslayacak bir oranımız da oldu. Böl 1000'i 13'e, sivildeki bir yılın askerde kaç yıla karşılık geldiğini bulursun.

2- Org. Başbuğ *Hürriyet*'e EMASYA kalkabilir dedi, hemen ertesi gün protokolün iptal edildiği açıklandı. Böylece ahalide "asker izin verdi, oldu" havası oluştu.

3- Başbuğ ertesi gün, "TSK İç Hizmet Kanunu 35. madde ile Milli Güvenlik Siyaset Belgesi konularına girmem" dedi. Ahali mesajı aldı: Demek ki bu ikisi değişmeyecek.

4- Erdoğan'ın "Genelkurmay'la paslaşıyoruz" pasını Başbuğ, "O ifadeyi kullanmayayım" diyerek almadı. En çok rahatsız olduğu konuyu da "TSK'nın fazla gündemde olması" diye açıkladı. Acaba pası almamasının sebebi, askerin çok yüksek olan topla oynama oranını azaltıp gündemden düşürmek mi? Yoksa ordunun içindeki birilerinin "keserim ha o topu" deme ihtimali mi?

Mühim not: *Haitili deprem mağduru kimsesiz çocukları evlat edinme konusundaki yardım çağrısına Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı'ndan hemen cevap geldi. Bakan Selma Aliye Kavaf'ın basın müşaviri Osman Bekar arayıp bilgilendirdi. Teşekkür ediyorum. Anladığıma göre, top asıl Dışişleri Bakanlığı'nda ve bazı olumlu gelişmeler de oluyor. Ayrıntısını bir dahaki yazıda anlattırım artık.*

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Önce konuyla ilgili Vtr'mizi izleyelim...

Demiray Oral 13.02.2010

Taksim'de arabadan indim.

Evsiz bir abi kaldırımdaki yerinden kalkıp bana doğru hareketlendi.

Teamül gereği isteyeceği içki parasını hazırlamak için elimi cebime attım.

Ancak sanırım kişi başına düşen reddedilme oranındaki artış nedeniyle ters manyel yaptı.

"Nar suyu alıcam abicim, bozukluğun var mı?"

Paralarla temas halindeki elim kendiliğinden cebimden çıktı.

Yaklaşımını hakaret olarak algılayıp devam ettim.

"Erteleme" ne kutsal bir kelime diye düşünen üç eski dost, her defasında son anda ertelediğimiz buluşmamızı, altı-yedi aylık bir çabanın ardından nihayet gerçekleştirecektik.

Hani ara sıra bahsettiğim Moda'daki öğrenci evi var ya, işte onun çekirdek kadrosundan bir üçlü.

Aslında yine yan çizme karasularını ihlal etmeye teşneydik ki, aramızdan birinin "Bu sefer de yapamazsak bir daha asla buluşamayacağız gibi geliyor bana" demesi ağırlık yaptı.

Meyhanenin tavandan, sağdan, soldan ısıtıcı destekli, üç tarafı kapalı dışarıdaki bölümünde oturduk.

Sulunun yanında kurusuz yapamadığımız için...

Önce vahşi sigara yasağına salladık, uzun uzun.

Tesbitimiz şu oldu: Sigara yasağı Anadolu'dan çıkacak bir hareketle yenilebilir ancak.

Sonra genelde akşam yemeklerini o mekânda yiyen aynı eskilikte bir kadın dostumuz, bizi birarada görmenin şaşkınlığıyla yanımıza geldi.

Mevzu yine "erteleme"ye geldi mecburen.

Tesbitimiz şunlar oldu: Şimdiye kadar birisi bir şeyi ertelemeyi teklif edince hiç hayır demedik. Ertelemek güzel, çünkü içinde umudu barındırıyor.

Sonra efendi gibi rakımızı içtik.

Kedilerimizden, bu kışın çok soğuk olduğundan, giderek daha çok üşüdüğümüzden, aslında yaşlandığımızdan, yalıtım düşmanı pencere doğramalarından, bozulan doğalgaz kombilerinden, taksicilerin tek elle direksiyon kullanmalarına tahammül edemediğimizden, yaşlandıkça huysuzlaştığımızdan, ama yapacak bir şey olmadığından söz ettik.

Hepimiz bir yerinden medyaya bulaşmış adamlar olarak ciddi mevzulardan da konuştuk elbet.

Konuşma demeyelim de, söylenme ihtiyacımızı sesli olarak giderdik diyelim aslında.

Hrant Dink cinayetinden, askerden, AKP'nin samimiyet sorunundan, muhalefetten, salıları grup toplantılarında yapılan tadından yenmez konuşmalardan...

Tesbitimiz şu oldu:

En iyisi önce konuyla ilgili Vtr'mizi izleyelim sonra devam edeceğiz... diyerek mahir bir televizyoncu hamlesiyle burayı geçelim.

Çünkü bazı şiirler gibi o muhabbetlerin de çevirisi mümkün görünmüyor.

Her neyse, artık finale yaklaşıyorduk.

Bardaklarımızdakileri bitirip vakitlice kalkmak gibi bir kıvamdaydık.

Lakin şansızdık.

O kadın dostumuz veda etmeye geldiği masamıza, memleket sathında duymak istemediğimiz sorulardan birini bırakarak uzadı.

Böyle gayet başarılı bir şekilde ertelediğimiz “ilişkiler” mevzuu pimi çekilmiş bomba gibi elimizde kaldı.

Yer misin, yemez misin tadında ağır bir muhabbet başladı.

Telaşa mahal yok, size bunlardan bahsedecek değilim.

Ama gecemiz meyve tabağı, tatlı, kahve şeklinde uzatmalara gitti.

Kimse merak etmiyor biliyorum ama 20 sorudan biri misali, “Nefret ettiğiniz ses nedir” diye bana sorsalar kesinlikle “zurna” derdim.

Ve buradan bağlayarak, sabah kalktığımda çok affedersiniz zurna gibiydim.

Dolayısıyla o hain kadına “yaktın beni” e-postası atmak dışında gücüm bir de ancak bunları yazmaya yetti.

Üç dost, konuştuğumuz şeyin cevabının olmadığına bir kez daha karar verip sessizce dağıldıktan sonra aynı yerden arabaya binerken aynı evsiz abiyle karşılaştım.

Anlaşılan fikir değiştirmişti çünkü elindeki şişede kesinlikle nar suyu yoktu.

Bu halimle beni kendine daha yakın hissetmiş olacak ki, dertleşmek ister gibi sordu: “Sen neden içiyosun?”

Elimle kendimce “boş ver” işareti yaptım ve gecenin başında kastiğim bozuklukları verip arabaya bindim.

Ama sabah internette turlarken sorusuna yakışacak cevabı buldum.

Bir şekilde sahibine gider diye buradan yolluyorum: “Dördüncü dubleden sonra insanın beynine çöreklenen o tatlı his var ya, ben onu seviyorum. O sisin ardından bakarken daha hoşgörülü oluyorum.” (Cüneyt Arkın /12 Şubat 1972-*Günaydın* gazetesi /Kaynak: milli-tarih.blogspot.com)

Mühim Uyarı: *İçkinin fazlası fenadır, kötüdür filan...*

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İşareti tehdit, parolası yargı

Demiray Oral 15.02.2010

Hem öngörüsü yüksek biri değilimdir, hem de “bu gidişle şöyle şöyle olacak” gibi laflar etmeyi sevmem.

Daha doğrusu öyleydim.

Ama özellikle Hrant Dink'in öldürölmesi, tıpkı memleket gibi benim için de bir kırılma noktası oldu.

Anladım ki olabilecekleri öngöremiyor değilim, aslında öngörmek istemiyorum.

"Yok canım o kadar da olmaz artık" önyargısının bağımsız düşünme yeteneğini dövmesi durumu.

Böyle diyorum çünkü Hrant Dink'in ölümüne giden yolun taşları gözümün önünde döşenirken, olan biteni medyanın gazıyla üç beş milliyetçinin hır çıkarması ve yargının her zamanki gibi resmî ideolojinin aynası olan kararlar vermesi olarak görmekten öteye geçemememi başka türlü açıklayamıyorum.

Ancak önce Hrant Dink cinayeti, arkasından Ergenekon meselesi geç de olsa bu kafadan uyanmamı sağladı.

Artık biliyorum ki, tetiği çekenler ile çektirenler arasındaki mesafe hiç de öyle çok değil.

Bunları yazıyorum çünkü son günlerde yine hava pis kokuyor.

Ve geçen gün o pis kokuyu kendi aramızda konuşurken yan masadan muhabbete yazılan kibar bir koca kulak hâlâ, "İzninizle bir şey soracağım size. Bir gecede nasıl binlerce 'Hepimiz Hrant Dink'iz' pankartı hazırlandı, asıl bunu hiç düşündünüz mü" diyebiliyor.

İnsanın ruhu ürperiyor...

Pis koku yine tıpkı Hrant Dink'in öldürölmesine giden süreçtekiyle aynı yollardan yayılıyor.

İşareti tehdit, parolası yargı!

Dink cinayeti sürecinden tek fark, şimdilik medyanın büyük bölümünün nispeten duyarlı davranması.

Önce Agos gazetesinin internet sitesi Türkçe okuma-yazma bilmeyen Türk milliyetçileri tarafından "işgal" edildi.

Ogün Samast'ın, medeni hali bekâr günlerinden tanıdığımız bir resmi eşliğinde.

Metinde de özetle şöyle deniyordu: "Ya bizim istediğimiz gibi davranırsınız ya da yeni Ogün Samastlar ve yeni Hrant Dinkler olacaktır."

Yani bu şekilde yazmaya çizmeye devam ederseniz, sizi de öldürecekiz diyorlar.

Kim tehdidi yapanlar? Kimin adına tehdit ediyorlar Türkiye'deki Ermenileri ve en mühimi nereden güç alıyorlar?

Cevaplar ne yazık ki şöyle: Tehdidi yapanlar milliyetçi Türkler, dolayısıyla bizim (Türklerin) adımıza tehdit ediyorlar Ermenileri ve güç aldıkları yer de parolada görüleceği gibi devlet.

Parola, aynı günlerde yüce Türk adaletinden geldi: "Agos'ta yazı yazana hakaret edilebilir."

Daha önce de kendisine sülale boyu küfredilmesi çeşitli yargı kararlarıyla teminat altına alınmış olan Profesör Baskın Oran'ın, gazeteci Mustafa Balbay aleyhine açtığı davada verildi bu karar.

Balbay bir televizyon programında Baskın Hoca'nın yabancı ülkelerden para aldığını (Türkiye'nin bölünmesi için tabii ki) söylemişti.

Manevi tazminat davasını yerel mahkemede kazandı Baskın Oran.

Ama Yargıtay 4. Hukuk Dairesi bu kararı "oybirliğiyle" bozdu.

Gerekçe niyetine yaz kızım...

Baskın Oran Agos'ta Ermeni sorunu hakkında yazılar yazıyor. Onun bu yazılarına tepki olarak yapılmış bir konuşma hakaret teşkil etmez...

Artık Yargıtay Hukuk Dairesi'nin bu kararına dayanarak, isteyen Baskın Hoca'ya "satılmış" diyebilecek.

Ama asıl vahim olan, başta da söylediğim gibi önce tehditler, ardından hedef gösterilen insanlarla ilgili suçlamaları yargı yoluyla meşru kılarak o pis kokulu iklimin yaratılması.

Yargıtay'dan Ermeni gazetesinde yazana hakaret edilmesi serbest parolası gelen bir memlekette, birileri de o gazetedeakilere işareti çakar sonuçta.

Umarım hâlâ öngörüsü yüksek biri değilimdir.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tüm Adnan Beylere notumdur

Demiray Oral 20.02.2010

Fonda duvar saatinin huzursuz edici sesi: Tik-tak... Tik-tak...

Gerginliği arttıran hisşırıtlar, yaklaşan ayak sesleri.

Tik-tak... Tik-tak...

Kalppler güp güp atmakta, her iki kulak ve ekstradan devreye giren orta kulak, kapı kilidinden gelecek sesi beklemekte.

Tik-tak... Tik-tak...

Musluktan da şıp şıp su damlasın ki klişenin hatırı kalmasın.

Ve birden duvar saatinin içinden, kurulmuş o kuş fırlayıp ciyaklasın: Guguk... guguk... guguk!

Diyeceğim o ki, biz adını "Guguk kuşu sendromu" koyduk.

Neyin mi?

Haftada en az bir kere "AKP kapatılabilir - AKP kapatılabilir..." diye tekrarlayan emekli Başsavcı Sabih Kanadoğlu'nun davranış biçiminin...

CHP lideri Baykal'ın da aynı sendroma yakalanması an meselesi gibi.

Onun takıntısı, "Rejim krizi".

Geçen hafta Cumhurbaşkanlığı görev süresi tartışıldı.

Baykal konuştu: "Görev süresi beş yıldır, yedi yıl olursa rejim krizi çıkar."

Bu haftaki dersimiz malumunuz yargı mevzuuydu.

Baykal yine konuştu: "Bu bir rejim krizidir."

Şimdilik ondaki semptomları takip aşamasındayız diyelim.

Artık önümüzdeki haftalara bakacağız.

Ama yine yeşil sahalardan apardıığımız ifadeyle şunu da ekleyelim: Kimse Baykal'dan mucize beklemesin!

Geldik siyasetçi tayfası ve şürekâsına...

Memleketin yine sıcacık olan gündemi karşısında onların vaziyeti de enteresan.

Siyahla beyaz kadar birbirine zıt sonuçlara varmak için tamamen aynı kavramları ve kelimeleri kullanıyorlar.

Hiçbirinin dilinden yargıya darbe, hukuk devleti, bağımsız yargı filan düşmüyor.

Hesapta gidiş yolu aynı gözüküyor ama ulaşılan sonuç tamamen farklı.

Geçen gün, medyanın pek sevdiği deyimle bir sıradan vatandaş ile bir haber kanalını izledik uzun süre.

Bir ton siyasetçi, akademisyen filan çıktı meşrebine göre konuştu.

Yayın bitti, arkadaşım olan sıradan vatandaş bana dönüp sordu: “Abi bunların hangisi hangi taraftan Allah aşkına, benim kafam iyice karıştı...”

Sırada köşe yazarı türü var.

Onlar son günlerde pek bir bunaldılar, dayanamam...

Üç dükkândan birinde “buhran geçiriyorum, hava almaya gidiyorum, geleceğim” tabelası asılı.

Gerekçeler de çok şahane.

Kendini bulmak için yollara düşenler mi istersin, teslim olmamak için kaçtığını söyleyenler mi, söz bitti nı nı nı nı diyenler mi?

Ne oluyoruz yahu? Memlekette Auschwitz türü bir facia yaşandı da bizim mi haberimiz yok.

Ama kimse telaş etmesin lütfen.

Şöyle bir temiz hava alıp varoluş buhranlarını tamir etsinler aynen dönerler.

Erzincan savcısından sonra köşe yazısı yazılamaz diyeceklerini hiç sanmıyorum...

Şimdi de tenis maçında topu takip eder gibi olan biteni izlemeye çalışmaktan harap ve bitap düşmüş herkes var sırada.

Bakın arkadaşlar, son dönemde nasıl bir savaşa tanıklık ediyoruz?

Asker, yargı ve siyaset arasındaki bir savaşa, değil mi?

Peki, bunların hepsi ne talep ediyor hesapta?

Bağımsız yargı, yasaların herkese eşit olarak uygulanması filan.

Yani kısaca yargı denetimi.

Ben de buradan soruyorum.

Bu memlekette yargı denetimine tâbi olmayanlar kimler?

Yüksek Askerî Şûra, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu (her ikisinin de kararlarına karşı yargıya gidilemez) ve dokunulmazlığı olduğu için siyasetçiler...

Tam bu noktada, bağlamak üzere araya parça atıyorum.

Geçen gün şahane bir şey okudum.

Aşk-ı Memnu dizisinin Adnan Bey'i Selçuk Yöntem Frankfurt Film Festivali'ne gitmiş.

Orada hayranlarıyla sohbet edip, fotoğraf çektirmiş.

Bu sırada üç-dört kişi cebine küçük notlar bırakmış.

Yöntem bu notları açınca, "Bihter sizi aldatıyor" yazdığını görmüş.

Naçizane benim yapmaya çalıştığım da bu.

Bütün Adnan Beylere notumdur.

Birileri sizi çok uzun zamandır aldatıyor.

Üstelik bu sizin hayatınız, dizi değil!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cin Ali'den büyüklere özgürlük dersleri

Demiray Oral 22.02.2010

Bizim mahallede küçük bir arkadaşım var.

12 yaşında, adı Ali.

Kafamın karışık olduğu kimi zamanlar dert ortağım oluyor, akıl fikir veriyor.

Tanışmamız geçen sene şahane bir sonbahar günü bir vukuat neticesinde gerçekleşti.

Oturduğumuz sitenin kapısına dik sayılabilecek bir yokuşla ulaşıyor.

Ancak yokuşun başında viraj var, dolayısıyla siz yokuşu çıkmaya başlarken bir başka araba inişe geçtiyse kafa kafaya tokuşmanız işten bile değil.

Yani, tedbiri elden bırakmamak lazım.

O sonbahar günü ben de öyle yapmış, yokuşun başına gelirken arabayı olabilecek en düşük hıza indirmiştim.

Birden yokuş aşağı üzerime doğru gelen bir bisiklet ortaya çıktı.

Sürati kesinlikle Kış Olimpiyatlarındaki kızakçıları aratmıyordu.

Her şey iki üç saniyede oldu.

Ben frene basıp arabamı durdurdum ama bisikletin üzerindeki velet aynı şeyi başaramadı.

Korkuyla büyüyen gözleri hızla bana yaklaştı ve arabaya kafadan daldı.

Hadise sona erdiğinde bisiklet yerde, sürat tutkunu velet ise arabanın ön kaputunun üstündeydi.

Telaşla kendimi dışarı attığımda önce kızacak mıyım diye sessizce beni süzdü, sonra baktı ki onun için kaygılanıyorum, ağlamaya başladı.

Neyse ki hiçbir yerinde hasar yoktu.

Tanışmamız işte böyle oldu Ali Bey'le.

O gün ağlaması bitip, her büyük gibi ona "sürat felakettir, ya yaralansaydın" kıvamında nasihat çekmeye başladığımda şöyle karşılık vermişti: "Tamam da senin de araban çok büyük, yoksa kurtarırdım!"

Tam cin Ali anlayacağınız...

Ara sıra, güzel havalarda Korsan'ı gezdirmek için yürüyüşe çıktığımda Ali ile karşılaşıyorum.

Bisikletiyle bize refakat edip, sohbet ediyor.

Muhabbetimiz ilerleyip, benim gazetede yazı yazdığımı öğrendiğinden beri ise arkadaşlığımıza farklı bir boyut geldi.

Çünkü medyaya çok meraklı ve kendi ifadesiyle benim "makalelerim" için sürekli konu önerileri yapıyor.

Epey bir aradan sonra geçen gün yine karşılaştık.

Lodos mağduru zihnimi açmak için ormanda sabah turu atıyordum.

Hemen yanıma geldi ve sordu: "Bugün senin makale yazma günün değil miydi?"

“Evet, ama aklımda hiç fikir yok” dedim.

“Belki sana yardım edebilirim” diye karşılık verdi.

“Olabilir, mesela başından geçen iyi bir hikâye varsa anlat” dedim.

Biraz düşünüp, “sanırım buldum” dedi.

Anladığım kadarıyla bizim Ali biraz yalnız bir çocuk.

Bu nedenle okuldaki arkadaşlarıyla uyum sorunu yaşıyor ve onlarla pek takılmıyor.

Doğal olarak böyle durumlarda hep olduğu gibi çocukluğun acımasız şakaları devreye giriyor.

Geçenlerde okul arkadaşları üzerine biraz fazla gelmişler.

O kadar çok kızdırmışlar ki sonunda Ali sinirinden kocaman bir cetvelle bir çocuğa vurmak istemiş.

Harekete de geçmiş ama neyse ki hedefine ulaşmadan önce cetvel öğrencilerden birinin dolabına çarpmış ve camdan olan kapağını kırmış.

“Peki, ne oldu sonra” diye sordum.

“Öğretmenim bana şimdiye kadar hiç yaşamadığım bir ceza verdi” dedi.

Öğretmenin verdiği ceza iki gün hiç teneffüse çıkmamasıymış.

Bizim Ali’ye bu ceza acayip koymuş.

“Herkes dışarıda ben içerideydim. Herkes dışarıda koşup oynuyor ben duvarları seyrediyordum. Onların seslerini duymamak için iki gün boyunca teneffüslerde kulaklarımı tıkadım” diye anlattı yaşadıklarını.

“Gerçekten çok değişik bir hikâyeymiş bu, yazımda kullanmama izin verir misin” dedim.

“Makalende mi yani” diye düzeltti önce.

Sonra “tabii kullanabilirsin” deyip hata yapmamam için bu hikâyeden çıkarılması gereken ana fikri de söyledi.

“Bence başıma geleni anlatıp, ‘Özgürlük’ üzerine bir makale yazmalısın. Özgür olmanın insan için en önemli şey olduğunu, birini hapis etmeden önce çok iyi düşünülmesi gerektiğini anlatabilirsin.”

“Tamam, çok sağol” dedim.

Bisikletine bindi ve “Ne zaman yardım istersen haber ver. Pazartesi günü makalenin çıkacağı gazeteyi getirmeyi de unutma sakın” diyerek asıldı pedallara.

Ben de oturdum bir pazar günü, aklımda memleketin cezaevlerinde özgürlüğü elinden alınmış binlerce çocuk, Ali'nin hikâyesini yazmaya karar verdim.

Neydi hikâyenin ana fikri: "Birini hapis etmeden önce çok iyi düşünülmesi gerekir..."

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

80'lerde öğrenci olmak ve iki İhsan Doğramacı

Demiray Oral 27.02.2010

Önceki gece sosyal bilimler aşkına, birkaç kişi toplanmış sabahlıyorduk.

Tamam, okuyana vay vay vay dedirtecek bir giriş oldu ama durum aynıyla vaki.

Bir arkadaşımız, hazırladığı tezin taslağını okuyup yüksek fikirlerimizi vermemizi istemişti. Elimizden geleni yapıyorduk ama göz kapaklarımız saatler ilerledikçe akrep ile yelkovanın dur ihtarına ateşle karşılık veremiyordu ne yazık ki.

Sabaha karşı saat 2 varız, saat 3 varız, saat 4'e gelirken ise beyin ölümü gerçekleşmiş yaratıklar olarak yokuz.

Tıpkı eski sınav gecelerindeki gibi...

O sırada kapı çaldı.

Çıkınında her an kötü espri taşıyan gündem insanı Vatoz hemen bağırdı: Sütçüdür!

Asisti aldım ve Güiza'ya inat topu ağlarla kucaklaştırdım: Yaşasın demokrasi!

Ve sevinçle birbirimizle kucaklaştık...

Gelen sütçü değildi elbette, "eyvah geliyorlar" kıvamında birileri de değildi...

Âlemlere akan ve anahtarını almayı unutan arkadaşımızın kardeşiydi.

Ancak yaptığımız minik gösteri, tez sahibinin bize ilişkin tüm tezlerini yıkmış olacak ki, gecenin devamında vitesi boşa attık.

Sabahın 4'ünde kapıyı çalacak sütçünün başına gelebileceklerden söz ettik önce.

Sonra mevzu döndü dolaştı o gün hayatını kaybeden İhsan Doğramacı'ya geldi.

O gece orada bulunanların tevellütleri gözönüne alınırsa gelmemesi de imkânsızdı zaten.

80 sonrası YÖK'ün ilk kuşak mağdurlarıydık.

Bir çırpıda okuldan atılmalar, polis işbirliğinde disiplin soruşturmaları, çoğu lise öğretmeni tadında Prof'lar demekti üniversite ortamı.

Ve o zamanlar İhsan Doğramacı bizim için tek bir şeyi temsil ediyordu: 12 Eylül'ün mirası olan, kurucusu olduğu YÖK'ü...

Üniversitede hayal kırıklığını yaşamıştık hepimiz.

Kimimiz ise hayat kırıklığını...

O hayat kırıklığını yaşayanlardan biri de bir okul arkadaşımızdı.

Sene 1987'ydi, ikinci sınıfa yeni başlamıştık.

YÖK Kanunu'nun meşhur 44. maddesi öğrenci tayfasını kırıp geçiriyordu.

Bu maddeye göre tek bir dersten bile iki sene üst üste kalan okuldan hemen atılıyordu.

Hiç unutmuyorum o zamanlar Doğramacı bu maddeyi, "üniversitede başarıyı artırıyor" diye savunmuştu.

Ancak okul arkadaşımız İsa Tanrıverdi'nin şimdi unutilan hikâyesi hiç de öyle bir başarı öyküsü olmamıştı.

İsa, ikinci senesini bitirdiğinde birinci sınıftan kalan iki dersi vardı: Medeni Hukuk ve Roma Hukuku. (Kısa süre önce Roma Hukuku'nun seçmeli ders yapıldığını not düşelim.)

Ve bu nedenle üniversiteden atılmıştı.

Sistem çok acımasızdı, ne bir af umudu vardı ne de hocaların gösterdiği hoşgörü.

Üniversitelerin ruhu ele geçirilmiş ve oraya adeta "YÖK'ün dediği olur" yazısı kazınmıştı.

İsa atılmayı kaldıramadı.

Kaldığı öğrenci yurdunda banyoya girip kendini duşa astı.

Henüz 20 yaşındaydı.

Yazıyı yazmadan önce internetten *Milliyet*'in gazete arşivine baktım.

24 Ekim 1987 tarihli gazetede çıkmış haber.

Kupürün üst tarafında acı haberi öğrenince protesto eylemi yapan yurt arkadaşlarının fotoğrafı var.

Yüzlerine iki numara büyük kocaman kemik çerçeveli gözlükleri olan, brek dans paça kot pantolonlu, kazaklarını kotlarının içine sokmuş, beyaz havlu çoraplı, iki arada bir derede kalmış 80 sonrası gençliği.

Yanda ise İsa'nın siyah beyaz bir resmi...

Yaşasaydı şimdi 43 yaşında bir hâkim veya savcı olacak olan İsa'nın.

Amacım bir ölünün ardından başka bir ölümle hesap sormak değil.

Sadece ancak geçen zaman içinde anladığım bir şeyi söylemek istiyordum.

İki ayrı İhsan Doğramacı var.

Biri İsa'nın hayatını karartan, binlerce öğrenciyi ve akademisyeni üniversiteden atan, aklını 12 Eylül'ün hizmetine veren YÖK'ün kurucusu Doğramacı.

Diğeri ise yaptığı hizmetler saymakla bitmeyecek, bilimsel çalışmalarıyla tıbbı büyük katkı yapmış, dünya çocukları için çalışmış, modern üniversiteler kurmuş bir dahi.

Bir hayatın negatif ve pozitif yanları.

İnsan keşke birincisi hiç olmasaydı diyor.

Söyleyeceğim budur!

Allah rahmet eylesin.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hayat Katarı

Demiray Oral 06.03.2010

Nereden ağzıma takıldı bilmiyorum. Sabah uyandığımdan beri, "gözlerim vagonları dolaştı üzgün üzgün" şeklinde o şarkıyı mırıldanıyorum.

Her seferinde sözlerinin birkaç satırını daha hatırlayarak. Kurtulmak istiyorum ama hıçkırık gibi yine geliyor. Anlayacağınız öyle kolay açıklanabilir bir vaziyette değilim.

Tamam, itiraf etmek gerekirse bünyede katıksız bir hüznü durumu mevcut. Ama hislerime tercüman olmak için niye bu şarkıyı seçtiğimi kesinlikle bulamıyorum. Bu mudur yani, hüznü ki en çok yakışandır bana demem için

seçtiğim temsilci?

Baktım olmuyor, hıçkırık tutmasına karşı kuru ekmek misali, kendimi biraz şiire vurayım dedim. İyi şiir, tuhaf şarkıya kapıyı gösterebilir, olmadı kovsun, direnirse bir güzel pataklasın...

Uyguladım tedaviyi, iyi geldi. Yan tesir olarak da arkasında, "Yaşadığımız hayat yüzümüze vurur" (Cemal Süreya) dizesini bıraktı. Vurur dedim içimden, yüzümüze de vurur yazımıza da...

Sonra oturdum, aklımdan geçen ve asla bir bütünlük arz etmediği için yazıya dökemediğim şeyleri, madde madde sıraladım. Buyurun vagonları birlikte dolaşalım, üzgün üzgün...

1- Müzik mevzuunda ahkâm kesmem, sadece dinleyiciyim. Ama ilk kuşak Eurovision çocuklarından biri olarak laf söyleme hakkımı kullanıyorum. Manga'nın parçası bence bir felaket. Öyle, ne yapsın çocuklar Eurovision'a uygun şarkı yapmışlar işte diye savunmasın kimse. Üçüncü sınıf İngiliz pop şarkısına bir tutam darbuka eklenmiş. Yazık olmuş.

2- Neredeyse 15 senedir taşındığım her eve benimle birlikte gelip asla açılmayan kolilerden birini açtım. Tozlu kasetler arasında ruhumun aradığını buldum. O kadar çok olmuş ki elime kaset almayı; teybe yerleştirirken gramofon kıvamında nostalji yaptım. Play komutunu verince bizim teyp senelerdir garajda yatan arabalar gibi şöyle bir titreyip çalıştı. Ve Yeni Türkü söylemeye başladı: Kimdi giden - Kimdi kalan / Aslında giden değil - Kalandır terk eden / Giden de bu yüzden gitmiştir zaten... Başa alıp alıp, birkaç kez dinledim. Hafif içim geçmiş. Rüyamda rock grubumla birlikte bu şarkıyla Eurovision'da sahneye çıkmıştım...

3- Toplu imzalara katılmama prensibini üniversitedeki komünist arkadaşlarım sayesinde kazandım. O sıralarda günde üç öğün çeşitli metinlere imza atıyorduk. Kantinde oturmuş, kitap fuarında imza günü düzenleyen yazar misali önümüze konacak kâğıtları bekliyorduk. Bir gün yine bir metin geldi önüme.

Baktım dönemin ABD Başkanı Reagan'a hitaben yazılmış. Deniyor ki, Reagan abi hemen Yıldız Savaşları projesine son ver yoksa seni acayip protesto ederiz! Altında da adres olarak, Beyaz Saray - Washington DC...

İşte o gün imza günlerime noktayı koymuştum. Seneler sonra bu prensibimi bozdum. İlki Çocuklar İçin Adalet Çağırıcıları'nın kampanyasında, ikincisi de geçen gün Başbakan Erdoğan'a yönelik olarak Kontrolsüz Köşe Yazarları'nın imzaya açtığı metin için.

4- Darbenin böyle mavrası da yapıldı ya ölsem gam yemem gayrı.Kurtlar Vadisi Pusunun son bölümünde darbe yapma krizine giren ama nasıl yapacağını bilemeyen İskender'in kulağına Zaza Dayı darbe senaryosunu fısıldıyordu. Meğer ne demiş biliyor musunuz? "Bizim köyde Selo dayı var. Yağmur yağmayınca çıkarıyorlar Selo dayıyı bir tepeye, başlıyorlar yağmur duasına. Dedim ki sen de seninkileri al çıkın dağın tepesine başlayın darbe duasına.

Yağmur dua ile yağıyor da darbe niye dua ile olmasın. Siz yapamıyorsunuz bari bırakın Allah yapsın..." 5- Ve ikinci ölsem gam yemem gayrı vakası...Türkiye gazetesinin cuma günkü sürmanşetini görünce önce gayrı ihtiyari hayırdır inşallah dedim. Dana kadar puntolarla "Açılım Çiye?" (Açılım Ne ki) yazıyordu.

Muhabirlerini bölgeye gönderip bir araştırma yaptırmış gazete. Diyorum ki, Türkiye gazetesinin yarı Türkçe yarı Kürtçe manşeti bir açılım ölçeridir. Ve açılım ölçerin gösterdiği de memleketin Kürt sorununda yolu yarılacağıdır. 6- Yeni fantezim şu. Beynimizde de tıpkı bilgisayarımızda olduğu gibi spamları ayıran bir sistem olsa. Bize söylenen abuk sabuk lafları hiç duymasak ve onlar doğrudan spamlar arasına ayrılrsa. Hayat bayram olsa... oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bursa'nin Kiliç Kalkan'ı Diyarbakir'in Türküleri

Demiray Oral 08.03.2010

Gündüz muhtesem bir Anadolu korosunun sarkilarini, türkülerini, danslarini izledim televizyonumda...

Gece ayni televizyon bana Anadolu meydan muharebesinden sahneler gösteriyordu...

Gündüz Bursa'nin Kiliç Kalkan'ı ile Diyarbakirli pamuk işçilerinin türküleri bir gökkusaginin renkleri gibiydi ekranimde.

Gece Diyarbakir-Bursa maçındaki tarifsiz öfkenin görüntüleri lök gibi bogazima oturdu. Ne yapmistim biliyor musunuz gündüz?

Anadolu'nun Kayip Sarkilari adli belgeselmüzikalin uzun metraj filmini izlemistim.

Her görüntüsüne, her sarkisina, türküsüne, gerçek Anadolu insanina hayran kalarak. Mardin'in Süryani ilahileri, Tokat'ın semahi, Bingöl'ün Kartal Dansi, Trabzon'un Horon'u, Diyarbakir'daki pamuk işçilerinin türküleri, Bursa'nin Kiliç Kalkan'ı, Kars'ın âsik atismasi, Mugla'dan Roman havalari, Istanbul'dan Ermeni ve Rum sarkilari...

Binlerce yıllık Anadolu kültürünü bugüne tasiyan son sesler...

Hepsi biraradaydilar, Nezih Ünen'in yönetmenliginde hayat bulan proje sayesinde. Ne anladin seyrettiginden, tek cümlede özetle bakalim dense, "Anadolu kültürünün müzikal mitingi" derdim.

Geçen yıl Nezih Ünen'le tanistigimizda, "Oyuncular Anadolu halki, bir senaryo yok. Anadolu yazmis biz çektik sadece" demisti.

Gerçekten öyle ama projenin arkasinda Ünen'in sekiz yıl boyunca harcadigi büyük emek var elbette.

Çekimler için yaklasik 40 bin kilometre yol yapmis Anadolu'da, yani yaklasik bir dünya turuna bedel.

Çektiği onlarca otantik dans, müzik ve performanstan bazilarini seçip yıllar süren bir çalışmadan sonra montajlamis.

Ve ortaya benim simdiye kadar esine rastlamadigim bir iş çikmis.

Projenin kültürel önemi çok büyük elbette. Ama asil önemli yanini, Diyarbakir'da taslanan Bursasporlulari televizyonda yüregim burkularak izlerken fark ettim.

Anadolu'nun Kayip Sarkilari bu memlekette baris içinde birarada yasamanin mümkün oldugunu, Anadolu'da yüzlerce yıldir bunu basaran halklar oldugunu anlatiyordu aslinda.

Çokkültürlülüğü, çeşitliliği ve toplumsal barisi, basrolünde memleket insanin oynadigi karelerle en yalin haliyle gösteriyordu.

Geriye sadece, "Birileri gölge etmesin yeter!" demek kaliyordu.

Çünkü o gölge giderek ayriligin karaltisini sokuyor genç zihinlere.

Herhalde eğitim sisteminin tezgâhından geçmiş bir memleket evladi oldugum için, böyle gerilimin zirve yaptigi zamanlarda "biz ayrılamayız" kivaminda hüznü bir milliyetçi oluveriyorum.

Izmir’de DTP’lilerin taslanması, Diyarbakır’da Bursalılara saldırılması gibi olaylardan sonra toplumdaki kini daha da büyütmemek için ayrılanın evla olduğu yorumlarına katılamıyorum.

Aklım onaylıyor aslında, Kürtlere esit hakları vermeyeceksek sonuçta başka yol kalmayacağını.

Ama yüregim kabul etmiyor iste bir türlü.

Ve yüregi benim gibi bunu kaldıramayan herkese Anadolu’nun Kayıp Sarkıları ’na park etmelerini tavsiye ediyorum.

Geçtiğimiz yıllarda yanılmıyorsam İstanbul Film Festivali’nde gösterilmisti proje.

Hatta Babylon’da da Nezih Ünen müzisyen arkadaşlarıyla bir de konser vermisti.

İkisini de kaçırmistim.

Ama şimdi Anadolu’nun Kayıp Sarkıları bu cuma gösterime giriyor sinemalarda.

Çarsamba gecesi de galası var, kesinlikle orada olacağım.

Herkese de tavsiye ederim.

Özellikle de yasananlara bakıp, kim daha haklı diye laf yaristiranlara.

Gidip izleyin, içinizdeki öfkeyi soğutun biraz... oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TRT’nin kamyonu: Sürat felakettir

Demiray Oral 13.03.2010

Çocukluğumda hastası olduğum bir çizgi roman vardı Doğan Kardeş dergisinde.

Adı “Sihirli Kramponlar”dı.

Yanlış hatırlamıyorsam Manchester’da yaşayan, içine kapanık, yalnız ve futbolda kendini gösteremediği için arkadaşlarının sürekli mavrasına maruz kalan bir çocuğun hikâyesiydi.

Çocuk bir gün evlerinin çatı katında eski eşyalar arasında bir çift krampon buluyordu.

Geçmişteki bir futbol yıldızına ait olan bu kramponları giydiği andan itibaren hayatı değişiyordu.

Ayakkabılar onu sahada durması gereken yere koşturuyor ve çocuk birden okul takımının en büyük yıldızı oluyordu.

Her bölümünü defalarca okuduğum o çizgi romanı her çocuk gibi futbola olan tutkuma bağlamıştım uzun süre.

Ama seneler sonra idrak ettim ki, aslında müzmin bir tembel olarak çocuğun ayağına kadar gelen kısmetin hastasıyım ben.

Hayatta beni doğru yere kendiliğinden götürüp, golü atmamı sağlayacak sihirli kramponlarım olsun istiyorum.

Tamam, biliyoruz, hayat acımasız; çatı katında da tozdan başka bir halt yok.

Ama yine de insanın ayağında sihirli kramponlar olduğunu hissettiği anları oluyor.

Ben onlardan birini geçen sene bir gece kanepemde miskinlik yaparak TRT-1 izlerken yaşamıştım.

“Hrant Dink ve arkadaşları Maraş katliamının sorumlusudur” diyen o talihsiz belgeselden ve ertesi gün yazdığım, tartışma yaratan yazıdan söz ediyorum.

Gündemin başköşesine kurulan, bomba taşıyan malum kamyon vakasıyla ilgili gelişmeler sırasında da TRT-2’nin karşısındaydım.

Kramponlar bu kez sihirli kumanda kılığına girmişti.

Çünkü uzaktan kumanda aleti eğer canı isteyince çalışmayıp, neyi uygun görürse onu izlememi sağlamasa kesinlikle TRT-2’nin yayınını izlemezdim.

Saat 19.30’a geliyordu.

Önce şöyle bir flash haber verdi TRT-2: “Büyük operasyon. Ankara’da patlayıcı ve silah yüklü kamyon ele geçirildi.”

Merakla beklemeye başladım.

Aradan en fazla 15 dakika geçmişti ki bu kez kanal olay yerindeki muhabirine telefonla bağlandı. Muhabir yukarıdaki bilgilere ek olarak kamyonun sivil plakalı olduğunu ve Ankara Emniyeti’ne götürüldüğünü söyledi.

Baktım olay giderek esrarengiz bir hal alıyor, uzaktan kumandaya küfredip kanalları televizyonun üzerinden değiştirecek diğer yayınlara göz attım.

Haber kanallarındaki ilk bilgiler aynıydı ve dikkatli bir dil kullanılıyordu.

Saatler 19.50’ye yaklaşırken,NTV Ankara’daki muhabirine bağlanıp kamyonun TSK’ya ait olduğunun belirlendiğini duyurdu.

O sırada kanaldaYorum Farkı programını sunan ikiliden Emre Kongar bu haber üzerine muhabiri kutlayıp, memleketin başına yeni bir dert açılmadı diye derin bir “oh” çekti. Fakat 15 dakika sonra TRT-2 şöyle bir alt yazı geçti: “El bombalarının seri numaralarının kazınmış olduğu belirlendi.”

İddia olarak değil, kesin bir dille verilen bu haber alt yazı olarak ekranda dönmeye başladı.

15 dakika daha geçtiğinde ekranda kamyonun görüntüsü verilirken telefondaki muhabir ısrarla bombaların seri numaralarının silindiğini söylüyordu.

Arada dönüp baktığım diğer haber kanalları kamyonun içinde görevli iki asker olduğunu ve aracın görev belgesi olduğunu duyururken, TRT-2 ‘ye döndüğümde spiker kamyonunda asker olmadığını, görev belgesi de olmadığını söylüyordu. Ayrıca aracın Özel Kuvvetler’e ait olmadığı sık sık vurgulanıyordu.

Bu sıralarda diğer televizyonlarda ise tamamen farklı bilgiler veriliyordu.

TRT-2 bu minvaldeki yayınını yaklaşık bir saat daha sürdürdü.

Ancak 21.30’da aracın TSK’ya ait olduğunu kabul etti, görev belgesinin bulunduğunu söyledi. Ama bombaların seri numaralarının silindiği iddiasından geri adım atmadı.

Böylece Sabih Kanadoğlu gözaltında haberi, Ankara’da daha kazı başlamadan çıkan silahların dökümünü vermesi, Çetin Doğan henüz gözaltına alınmadan, gözaltına alındığını duyurması gibi bir son dakika bombasına daha imzasını attı TRT.

Daha önceki haberlerde yapılan eleştirileri TRT Genel Müdürü İbrahim Şahin, “Bizim hızımızı kıskanıyorlar” minvalinde cevaplamıştı.

Son vukuat madem bir kamyonla ilgili, o zaman Şahin’e “Sürat felakettir” hatırlatmasını yapmak racona uygun olur.

İçinizdeki haber canavarını kullandırtmayın lütfen!

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Abartı-Yorum Haber Merkezi’nin abarttığı haberleri veriyoruz

Demiray Oral 15.03.2010

Memlekette ihtiyaç hâsıl olunca düzenlenen geleneksel, “Gazeteler Genelkurmay Karargâhı’nda Festivali”nin kış etkinlikleri sona erdi. Festivale bu sene üç gazete iştirak etti.

İlk sırada Hürriyet ’in, ardından Habertürk ’ün sahne aldığı organizasyonda son olarak Milliyet gazetesi yeteneklerini sergiledi.

Her zamanki gibi renkli görüntülere sahne olan festivalde gazetelerin yayın yönetmenleri ile Ankara temsilcileri Genelkurmay Başkanı ve bazı komutanlarla doyasıya sohbet etme olanağı buldular.

Festivalin, “Yediğin içtiğin senin olsun bana haber değeri olan bir şeyler anlat” bölümünde birinciliğe layık gazete görülmezken, ikinciliği Hürriyet ve Milliyet paylaştı.

Habertürk ise mansiyonla yetindi.

Festivalin “Genelkurmay’da zaman” adlı bölümünde ise Karargâh’ta tam beş saat geçirmeyi başaran Habertürk gazetesi açık ara farkla birinciliği elde etti.

Bu dalda Hürriyet ve Milliyet “ümit vaat ettikleri” gerekçesiyle mansiyon kazandı.

Jüri özel ödülleri, “Bir ben vardır bende benden içeri” dalında Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ’a verilirken; “Yok aslında birbirimizden farkımız...” dalında da her üç gazete arasında paylaştırıldı.

Etkinliğin “Sorulmayan sorular” kategorisinde verilecek ödül ise festivalin sponsorluğunu üstlenen OYAK tarafından ani bir kararla iptal edildi.

Sponsor firma tarafından düzenlenen basın toplantısında, “Dünyada eşi benzeri olmayan bu festivalin gerçekleşmesine emeği geçen herkese teşekkür ediyoruz. Festivalimiz ihtiyaç olduğunda dört mevsimde her iklimde sürecektir” dendi.

Basın toplantısında daha sonra sponsor firma yöneticileri, "bir iki üç... tıp!" diyerek herkesi sessizliğe davet etti ve o anda barkovizyona, "Genelkurmay susarsa Türkiye susar" yazısı geldi.

Abartı- Yorum'a ulaşan bilgilere göre, bu sırada bazı genel yayın yönetmenleri "güzel manşet olur" diyerek bu sloganı not aldılar.

Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi'nin (ÖSYM), Genelkurmay Başkanı Başbuğ'un Milliyet 'te yer alan röportajından sonra harekete geçtiği belirtildi.

Adının açıklanmasını istemeyen bir ÖSYM yetkilisi barto- rum'a yaptığı açıklamada, "Sayın Başbuğ İrtica Eylem Planı üzerinde Askerî Savcılığın yürüttüğü kriminal inceleme konusundaki açıklamalarıyla müthiş bir havuz problemine imza attı. Biz de bunu soru haline getirip sınavda sormayı planlıyoruz" dedi.

Yetkili, ısrarlı sorularımız üzerine bu müthiş havuz problemini şöyle anlattı: "Bilindiği gibi söz konusu belgenin aslı şu anda Askerî Savcılık'ta bulunuyor. Ancak Sayın Başbuğ, üzerinde kriminal incelemeler yapıldıktan sonra belgenin orijinal olup olmadığının anlaşılacağını söylüyor. Yine söylediklerinden anlıyoruz ki belge üzerinde yapılacak kriminal parmak izi incelemesi, kullanılan kimyasallar nedeniyle hasar yaratacak. Bu nedenle Askerî Savcılık hem şüphelinin avukatlarına hem de İstanbul Başsavcılığı'na 'Ne diyorsunuz' diye sormuş.

Şüphelinin avukatları 'yapılsın' demiş hemen.

İstanbul Başsavcılığı ise henüz cevap vermemiş.

İşte kazık pardon müthiş havuz problemi burada ortaya çıkıyor.

Çünkü iki ihtimal var. Ya belge hasar görme riskine rağmen incelemeye girecek ya da risk alınmayıp inceleme yapılmayacak.

Birinci ihtimalde planın orijinal olduğu yönünde kanaate varılsa bile belge hasar gördüğü için artık altındaki imzanın şüpheli tarafından mı atıldığı yoksa makineyle mi atıldığı, imzanın tarihi, ne zaman atıldığı gibi unsurların belirlenmesi imkânsız olacak.

İkinci ihtimalde ise hasar görmesin diye incelenmediği için belgenin orijinal olup olmadığının belirlenemediği söylenecek.

Yani neresinden tutulsa çözülmesi zor, sıkı bir problem var ortada..."

Aynı yetkili, bu konuda dünya çapında uzman profesörle çalışacaklarını ve probleme bir cevap bulabilirlerse üniversite sınavında soracaklarını sözlerine ekledi.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Özel olduğu kadar da küstah haberler

Demiray Oral 20.03.2010

Memleket sathında, yavru vatanda ve dış temsilciliklerde yapılanmasını tamamlayan AbartYorum Haber Merkezi, yine karşınızda.

Lafı fazla uzatmadan hemen bir haber turu atıyoruz.

Hedef çağdaş tehcir

Başbakan Erdoğan'ın, Türkiye'de kaçak işçi olarak çalışan Ermeniler için "gerekirse hadi memleketinize diyeceğiz" sözlerinin perde arkası ortaya çıktı.

Başbakanlık kaynaklarından alınan bilgiye göre Erdoğan'ın konuşması gerçekte hükümetin kurduğu gizli planın ilk adımı.

Kaynaklar bu gizli planı şöyle açıkladılar: "Asıl hedefimiz çağdaş ve mükemmel bir tehcir yapmak.

Planımıza göre Başbakan'a tepki olarak uluslararası kamuoyu önce, 'Bugün böyle konuşanlar demek 1915'te neler yapmıştır' diyecek.

İçeride de sert eleştiriler yapılacak.

Şu anda işte bu aşamadayız.

Yakında atacağımız ikinci adımda ise Türkiye'deki kaçak Ermenileri burunları bile kanamayacak bir şekilde, dört yıldızlı otellerde konaklatarak sınırdışı edeceğiz.

Hatta Türk Hava Yolları'nın (THY), tehcire sponsor olması da gündemde. Böylece bazı Ermeni grupları uçakla taşıyacağız. Ayrıca THY'nin rötör geleneği sayesinde karayoluyla taşınacaklarla, havadan taşınacaklar arasında memleketlerine ulaşma süresi açısından bir ayrımcılık yaşanmayacak. Türkiye tarihten aldığı dersle bu konuda artık çok daha tecrübeli hale geldi.

Misal, bu kez tehciri haziranda yapacağız. Malum, haziranda ölmek zor... Bu çağdaş tehcirle dünya kamuoyunu şaşırtacağız."

Arıtman telif istiyor

CHP milletvekilleri Canan Arıtman ile Onur Öymen'in Başbakan Erdoğan'dan telif hakkı isteyeceği öğrenildi.

Türkiye'de kaçak çalışan Ermenileri sınır dışı etmeyi ilk olarak kendilerinin Meclis Dışişleri Komisyonu'nda Dışişleri Bakanı Davutoğlu'na teklif ettiklerini hatırlatan CHP'liler, "Demek Davutoğlu Başbakan'a söyleyince aklına yattı. Ancak kaynak göstermeden yaptığı bu konuşma Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na aykırı. Telif hakkımızın ödenmesi için Başbakan'a dava açacağız" dediler.

Bu arada CHP milletvekili Şükrü Elekdağ'ın da aynı davaya müdahil olmaya hazırlandığı öğrenildi.

Anadilde ıslık hakkı geliyor

Şanlıurfa'da bir işçinin Kandil ve Mahmur'dan gelen PKK'lıların yaptığı basın açıklamasında, ıslık çalarak sloganlara eşlik etmesi nedeniyle 10 ay hapis cezasına çarptırılması üzerine AKP hükümeti harekete geçti.

Hükümetin anayasa değişikliği paketine "Kürtçe ıslık" çalmayı da ekleyeceği öğrenildi. AKP'nin hukukçu kurmayları barti- orum 'a verdiği bilgide, "Kürtçe ıslık çalmak terör örgütü propagandası olmaktan çıkarılacak. Kürtler artık anadilinde özgürce ıslık çalabilecek. Kısaca, açılım bitmedi tüm hızıyla sürüyor" dediler.

Bu arada hükümetin "Kürtçe ıslığın" seçmeli ders olarak okullara konması seçeneği üzerinde de durduğu ancak muhalefetin açılıma karşı koz olarak kullanabileceği gerekçesiyle bundan şimdilik vazgeçildiği öğrenildi.

Tasdiknameler eşitlik için

Tekel işçilerine destek eylemi yapan İstanbul'daki bir lisenin 24 öğrencisine tasdikname verilmesinin arkasında hükümetin "eşitlik" hassasiyetinin yattığı bildirildi.

Hükümetin önde gelen bir ismi bu durumu şöyle açıkladı:

"Eşitlik konusunda çok hassasız. Özellikle geleceğimiz olan gençlerin Türk-Kürt ayrımı olmaksızın kendisini hukuk önünde eşit hissetmesine çok önem veriyoruz. Malum, cezaevleri taş attıkları gerekçesiyle binlerce Kürt çocukla doldu taşı. İşte bu nedenle bundan sonra Türk çocuklarından da en ufak yanlış yapanı affetmeyeceğiz. Anında cezaevini boylayacaklar. Böylece Kürt çocuklar da kendilerine ayrımcılık yapıldığı hissine kapılmayacaklar."

Açılım tedirginliği

Son dönemdeki gelişmeleri biraraya gelerek değerlendiren Türkiye'deki Alevi, Rum, Süryani ve Roman temsilcilerinin, hükümete, "yalvarıyoruz bizimle ilgili açılım yapmayın" diye ricada bulunmaya karar verdikleri öğrenildi.

Demokratik açılım sürecinde DTP'nin kapatılması ve onlarca partinin tutuklanması, ardından Ermeni açılımı başladıktan sonra da kaçak Ermenilerin sınırdışı edilmelerinin gündeme gelmesi diğer azınlıkları büyük telaşa düşürdü.

Yapılan değerlendirme toplantısında, "Açılım yapılanlara bir veriliyorsa üç alınıyor.

Bu nedenle çok tedirginiz. Geceleri gözümüze uyku girmiyor. Hükümetten tek talebimiz bizimle ilgili hiçbir açılım yapılmaması.

Böylece hiç olmazsa iyi kötü elimizde olan haklarımızı kaybetmeyiz" görüşüne varıldı.

Ancak azınlık temsilcilerinin bu talebi hükümete nasıl iletecekleri konusunda formül bulamadıkları, bir toplantıda biraraya gelinmesi durumunda iktidarın açılım yapma hevesine kapılmasından endişe ettikleri belirtildi.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Rüyalarım hayrolsun

Demiray Oral 22.03.2010

Hayırdır inşallah, çok acayip rüyalar gösterime girdi geçen gece uykumda.

Post-modern politik rüyaları hepsi de.

Hatırladığım kadarıyla anlatacağım ama önce müsaadenizle bir noktaya temas etmek istiyorum.

Başı sonu olan, film gibi rüyalar görmenin şahane avantajları var.

En şahane yanı düşündüğünüz gibi bedava olması değil; sinemadaki gibi film başlayacak diye 20-25 dakika reklam seyretme işkencesine katlanmamak.

Tabii bir de insanın kendi yarattığı filmi seyretmesinin verdiği haz ayrı oluyor.

Kafandaki yönetmenlerin tarzlarını giderek keşfetmeye başlıyorsun filan...

Her neyse, rüyamız hayrolsun deyip anlatmaya başlayalım.

İlk rüyada tarih yok ama Başbakan Erdoğan'ın biraz yaşlanmış halinden, senelerin geçtiği anlaşıyor.

Erdoğan hâlâ Başbakan ve açılım da hâlâ devam ediyor.

Elbette açılım toplantıları da sürüyor.

Toplantı sırası artık blog yazarlarına gelmiş.

Başbakan Kızılkayalar'da blogculara hamburger ile açık ayran ısmarlıyor.

Erdoğan, "Büyük bir değişimi yaşıyoruz. Bu ülkenin tüm vatandaşları birinci sınıf vatandaşdır. Yaşanan gönül yarasını birlikte tamir edeceğiz" deyip ekliyor: "Bloggerların sürece destek olmalarını istiyorum. Bazen bir blogda güzel kafayla yazılmış birkaç satır, gazetelerdeki ağır başlı binlerce köşe yazısından daha etkili olabiliyor. Kimse kusura bakmasın ben böyle düşünüyorum..."

Hemen arkasından Başbakan'ı bu kez farmville oynayanların önde gelenlerini davet ettiği açılım toplantısında görüyorum.

Erdoğan farmvillecilerle Taksim'deki seyyar arabalardan pilav üstü nohut ikram ediyor.

Önce hepsiyle tek tek tokalaşıp, oyunda kaçınıcı aşamada olduklarını soruyor.

Sonra açılımla ilgili görüşlerini alıyor.

Toplantıdan sonra yapılan açıklamada, "Başbakan çok olumlu bir atmosferde farmvil oynayanlarla biraraya geldi. Toplantıda özellikle taş attıkları için hapse giren çocuklarla ilgili öneriler geldi. Şimdi hepsi cezaevinde birer yetişkin olan bu kişilerin her gün belli saatlerde farmville oynamalarına izin verilmesi, böylece dışarı çıktıklarında da çiftçilik yapabilecekleri önerisini Başbakan olumlu karşıladı" deniyor.

Bu arada Başbakanın toplantı dağılırken katılımcılara, "zamanında biz de Bakanlar Kurulu'nda gizli gizli az farmville oynamadık" dediğini görüyorum.

Bu nedenle katılımcılar çıkışta basın mensuplarına, "Erdoğan son derece samimi ve etkileyici birisi. Umarız sözlerinin arkasında durur" açıklamasını yapıyor.

Danışmanları ise Başbakanın açılım toplantılarını sürdürmeye kararlı olduğunu, katılacak meslek kolu kaldıysa buluşmaların kesinlikle devam edeceğini açıklıyor...

İkinci rüyam ise daha polisiye, pardon askeriye dozu yüksek, daha aksiyon dolu.

O sırada hâlâ devam eden Ergenekon davasının ek klasörlerindeki bir belgeyi ortaya çıkarıyorum.

Belgede 2010'da büyük bir darbe tehlikesi daha atlattığımızı gösteren "Kadıköy" isimli bir plan mevcut.

Buna göre ordunun içindeki cuntacı grup, Ergenekon operasyonlarına tepki olarak yeni bir darbe planlıyor.

Darbeyi yapacakları gün birbirlerine manyel vermek üzere radyoda çalınacak bir istek parça seçiyorlar.

Şarkı olarak da bizim gazetenin Kadıköy'de mevzilenmiş olmasına gönderme yapılarak, Ezginin Günlüğü'nün "Kadıköy" adlı parçası seçiliyor.

Radyoda grubun, "Geçmem bir daha Kadıköy'den..." nakaratlı parçası başlayınca düğmeye basacaklar.

Ancak çok iyi yetiştirildikleri ve her ihtimali düşündükleri için birden akıllarına, "ya istek parçamız çalınmazsa" endişesi düşüyor.

Uzun tartışmalardan sonra genç subaylardan birinin vatan için özveride bulunup dj olmaya ikna edilmesine karar veriliyor.

Genç subay dj olup radyoda program yapmaya başlayana kadar da darbe erteleniyor...

İşte rüya âlemlerindeki vaziyetler böyle.

Şimdi size anlatmak yerine Flash Tv'deki "Rüyanız Hayrolsun" fenomenini arasaydım alacağım yorumlar kafadan belliydi.

İlk rüya için: "Rüyada Başbakan görmüşsün, devlet kapısından bir haber alacaksınb..."

İkinci rüya için: "Kısa zamanda sevindirici bir haber alacaksın. Yakında miras kalacak sana bitaneem..."

Annecim! Devlet kapısından gelecek haber mahkeme celbi; miras kalacak şey de darbeler olmasın da...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Varoş mahallesinde anayasa krizi

Demiray Oral 27.03.2010

Sivil dikta rejimine bir süre daha geçilmeyeceği bildirildi...

Kim mi bildirdi?

Başkentteki arkadaşlarım.

Ankara'ya ateş almaya gittim, döndüm.

Bir yandan başkente, "ateşini müsaade eder misin birader" derken bir yandan da bu tarz mühim bilgiler edindim.

En mühimi, giriş cümlesindeki.

Bu nedenle bürokratik oligarşinin içi rahat olsun.

Malum, memlekette demokrasiyi genişletmek için halkoyuna gidene sivil darbeci deniyor.

Bunlar öyle acayip sivil darbeciler ki, darbe yapmak için referanduma gidiyorlar.

“Sayın vatandaşlar müsaadenizle bir dikta rejimi kuracağız, bunun için sandıkta anayasa değişikliğine destek atın” diye oy istiyorlar.

80 küsur sene önce halksız Cumhuriyet kuranlar da bunun üzerine haklı olarak panikliyorlar.

Ne güzel kendi aramızda takılıp gidiyorduk işte, şimdi halk da nereden çıktı di mi ama?

En şahanesini geçenlerde Baykal söyledi: “Bu anayasa değişikliği olduğunda Cumhuriyet aynı Cumhuriyet olmayacak.”

Budur işte...

Hani anayasa referandumu olursa destek vermesi için halka bunu en iyi nasıl anlatırız deseler, ancak bu kadar özetlenir.

Çünkü insanlar da zaten artık başka bir cumhuriyet istiyor.

Her neyse, sonuç olarak İstanbul-Ankara git gel kaç saat ki?

Bilmem kaç şeritli şahane yol zaten bomboştı, gazladık geldik.

Ankara’nın, Şehr-i İstanbul’a dönmesi güzel neticede.

Kadim dostum Vatoz hemen sürpriz bir etkinlikle karşıladı beni.

Sevdiği bir Türkçe şarkının nakaratını güncel anayasa tartışmalarına uyarlamış, onun sunumunu yaptı.

Şöyle;

Sen hep kendine önlemler aldın (AKP)

Ben kendime yasaklar koydum (CHP)

Önümüzde barajlar var (BDP)

Bu su hiç durmaz (Gazeteciler)

İlk üçü cuk oturmuş da, sonuncusu niye gazetecileri temsil ediyor diye sorarsanız –ki ben sordum- şundanmış.

Önce bu sene haziranda referandum var, sonra Temmuz 2011’de seçim telaffuz ediliyor.

Bu ne demek?

Gazetecilerin iki yaz tatili de güme gitti demek.

Dolayısıyla şarkının, “Bu su hiç durmaz” bölümünü, bizim işimiz bitmez usta bu memlekette minvalinde en içli sesleriyle gazeteciler söyleyecekmiş...

Bu arada her ne kadar sunumu Bülent Ortaçgil’den de yapsa, baktım Vatoz’un saçları Emoculardan hallice yüzünü örtmekte, hemen Esmer’in yolunu tuttuk.

İyi ki de ziyaret etmişiz bizim varoş berberini.

Hem herkesin ne büyük bir dikkatle olan biteni takip ettiğini gördüm, hem de birazdan aktaracağım çok yaman bir hukuk problemiyle karşılaştım.

Esmer, Vatoz’u berber koltuğuna oturtup Emoculuktan kurtarma operasyonu düzenlerken, benim eski varoş mahallesinin gençlerinin özellikle televizyonlardaki tartışmalar sayesinde anayasa hukuku donanımlarını ziyadesiyle geliştirdiklerini fark ettim.

Muhabbet sırasında aralarından biri Deniz Baykal tadında “sivil darbeciler” muhalefeti yapınca, bir başkası hükümetin iyi niyetli olduğunu kendince kanıtlamak için inanılmaz bir tez geliştirdi.

Aralarında geçen muhabbeti dikkatle okuyun lütfen.

– *Bak şimdi adamlar herkesi kolpaya getirmek (üç kağıtçılık yapmak –DO) istese ne yapar biliyor musun? Hani Anayasa’nın değiştirilmesi teklif dahi edilemeyen ilk üç maddesi var ya işte onları değiştirirler...*

– *Onların değişmesi zaten yasak, dedin ya teklif bile edilemez...*

– *Peki bu yasak nerede yazıyor? Söyliyim ben sana Anayasa’nın 4. maddesinde...*

– *Ee tamam işte ondan bişey yapamıyorlar...*

– *Peki, 4. Madde’nin değiştirilmesinin yasak olduğu yazıyor mu bir yerde?*

– *Nasıl yani?*

– *Nasıl olacak, diyorum ki isteseler önce Anayasa’nın 4. maddesini değiştirip sonra da ilk üç maddeyi değiştirirlerdi.*

Bu enteresan tez karşısında Baykal kıvamındaki genç de biz de tek kelime edemedik.

Ancak eski Emoculardan Vatoz kalkmak üzere olduğu berber koltuğundan atıldı hemen, “En iyisi 5. Madde’ye de 4. Madde’nin değişmesinin yasak olduğu yazılsın o zaman...”

Tez sahibi genç cevap verdi, “Peki 5’i nasıl koruyacaksın abi, 6. Madde’yle mi? Sonra 6’yı da 7 ile mi? Ben denemesini yaptım böyle yaparsan da en son madde yine korumasız kalıyor...”

Buyurun buradan yakın bakalım.

Galiba bu referandum meselesi nedeniyle memleket bir ton alaylı hukukçu kazanacak!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Balonlar, çocuklar ve fahri faşistler

Önceki gün akşamüstü eve doğru yürüyordum.

Hava hafif hafif kararmaya başlamış vaziyette.

Aniden biraz ilerideki ağacın arkasında bir nümeyiş oldu.

Ne olduğunu anlamadım önce.

Biraz daha yaklaşıncı çocukların saklambaç oynadığını fark ettim.

Bizim buralarda apartmandan çok ağaç, arabadan çok inek olduğu için çocuklar da hâlâ sokaklarda oyun oynuyor.

Ama yine de saklambaç seyretmeyeli o kadar uzun zaman olmuş ki, kaçırdığı dizinin gecenin bir vakti tekrarını yakalamış televizyon bağımlısı misali çöktüm çayır çimene, izlemeye başladım.

Ebelik misyonunu üstlenen eleman ilk başlarda oldukça defansif takılıp, ileri hiç çıkmıyordu.

Ancak bu beraberliğe razı oyun anlayışını birkaç dakika sonra terk etmek zorunda kaldı.

Çünkü hava iyice kararınca bir anne klasiği yaşandı ve oğlunu "hadi yemeğe" çağırdı.

Aradaki tek ve mühim fark, annenin bizim zamanımızdaki gibi pencereden değil cepten ulaşmasıydı çocuğuna.

Bunun üzerine ebe, defans güvenliğini elden bırakıp her türlü riski alarak ileri çıkmaya başladı.

İşte bu çıkışlardan birinde, yaklaşık 50 metre uzaklıktaki bir ağacın arkasından iri yarı bir karaltı bize doğru koşmaya başladı.

Boyutları nedeniyle o karanlıkta yemin ederim ki ormandan firar etmiş bir yaban domuzu üzerimize geliyor sandım.

Yaklaştıkça insan formuna bürünen karaltı sonunda ağaca ulaştı ve sobeledi.

Belki siz de benim gibi inanmakta güçlük çekeceksiniz ama sobeci bizim Vatoz'dan başkası değildi.

Oyun bitti, veletler gayet seslice evlerine dağıldılar.

Vatoz benim acayip eğlendiğimi görünce yanıma çöktü.

"Niye gülüyorsun ki" dedi kızgın bir sesle.

Çok affedersiniz yavaşakça sıırtmaya devam ettim.

Ve ağır laf yedim.

"Biliyor musun ben artık sadece çocuklarla birlikteyken gerçekten gülüyorum" dedi.

Sonra başka bir şey demeden çekti gitti.

Böyledir olasılıklar insanı Vatoz.

Ara sıra içten içe yanan volkan gibi patlar.

O volkandan üzerime bulaşan lavlarla ben de evin yolunu tuttum.

Ertesi gün, cezaevindeki mahkûmlara yolladığı mektupların içine rengârenk balonlar koyan beş yaşındaki Öykü'nün haberini okudum.

Mektuplar mahkûmlara ulaşmış ama balonlara el konmuş.

Anlaşılan memleketin fahri faşistleri, bir çocuğun insanı nasıl mutlu edebileceğini acayip iyi etüt etmişler.

Ve o mutluluğu, şairin dediği gibi "devlet dersinde" öldürüvermişler.

Bu balon hikâyesi, memleketin röntgenini çeken en mühim haber bence.

Neyse ki BDP'li Akın Birdal da önemsemiş ve Adalet Bakanı'na "Balonlar nerede" şeklinde soru önergesi vermiş.

Düşünüyorum da, şöyle bir cevap gelirse Sayın Bakan'dan şaşırımam.

"İlgili konu ilgili cezaevi idarelerine sorulmuş ve cevaben gelen yazılardan; konunun Cezaevleri Yönetmeliği açısından cezaevi idarelerince incelemeye alındığı ve bu süre zarfında çeşitli renklerden oluşan balonların muhafaza altına alındığı öğrenilmiştir. Yapılan incelemenin nihayete ermesinden sonra herhangi bir yasal sakınca tespit edilmezse balonlar mahkûmlara verilecek; aksi takdirde gönderen şahsa iade edilecektir." (Devlet Türkçesi ile yazmaya çalışmak ne zor iş be!)

Ufak bir takla attırırsak zaten ne demişti o şair?

"Biz yönetmeliklerle çarpışarak büyüdük kardeşim."

Böylece küçük Öykü de "zalim kamu çiçeği" ile ilk kez tanışmış oldu işte.

Ama aldırma Öykü!

Aynı şair seneler seneler evvel senin için yazmış zaten dizelerini:

"Her çocuğun kalbinde kendinden büyük bir çocuk vardır / Bütün sınıf sana çocuk bayramlarında zarfsız kuşlar gönderecek."

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

1982 Anayasa Referandumu hatıratım

Demiray Oral 03.04.2010

Çocukluğumuzun meşhur lafıydı.

Devlet, muhalefete teşne gördüğü vatandaşına "12 Eylül öncesine dönmek mi istiyorsun yoksa" diye ayar verirdi.

Hâşâ derdi büyükler üç buçuk atarak, biz veletler zaten öcü gibi bir şey olarak algıladık 12 Eylül öncesini...

Malum, Şimdi anayasasında hafiften tadilat yapılacak diye yine pek moda 12 Eylöl amca...

Ben de geçen hafta birkaç kere o günlere döndüm.

Birincisine iki dize vesile oldu.

Evde kanepemle bütünleşmiş, *Es-Es* dizisini izliyordum. (*Telesiyej*'in haklı eleştirilerine bin selam, *Es-Es* izlemeye devam...)

Favori oyuncum Ahmet Rifat Şungar, dizideki adıyla Uras'ın, zamanında manitasına yolladığı bir cep mesajı ortaya çıktı.

Adamı darmadağın etme garantili iki dizeden oluşan bir mesaj:

Yaprak döker bir yanımız / Bir yanımız bahar bahçe.

Ayıptır söylemesi şiiri boş zamanlarında okuyan türden olmadığım için biraz anlarım.

Ama Hasan Hüseyin'in bu şahane iki dizesini seneler sonra Ahmet Kaya şarkısında kullanınca keşfettiğimi itiraf etmeliyim.

Çünkü Hasan Hüseyin benim şairlerimden olmadı hiçbir zaman.

Yanlış anlaşılmasın, mevzu yazdığı şiirlerle ilgili değil.

Daha doğrusu, asıl olarak onlardan değil.

Sebeup, ocukluk senelerimin bu saçı sakalı birbirine karışmış şairini hatırladıkça yaşadığım ultra şapşallık depresyonu.

Darbe olalı henüz birkaç ay olmuştu...

Topluma bir yandan, "anarşikler temizlenecek, huzurlu pembe panjurlu evlerimiz olacak" mesajı veriliyor; bir yandan da insan ve kitap avı yaşanıyor.

12 yaşını yeni idrak etmiş bir velettim.

Evimiz kitap kurtları ve kitaplarla doluydu ama ben sadece gazetenin spor sayfasının müptelasıydım.

Kitapların kapağını bile kaldırmam da özellikle arka kapaklarındaki kocaman yazar fotoğraflarına meraklıydım.

İşte adını bilmediğim bu saçı sakalı karışmış adamın resmi bulunan bir ton şiir kitabı vardı evimizde.

Bir gün ders çalışırken galiba ansiklopedide yine onun resmini gördüm.

Altında "Albert Einstein, dâhi fizikçi" yazıyordu.

Kendi kendime, "demek hem fizikçi hem şair adam" dedim.

Sonra geceleri kapıların önünde, giderek daha sık askerî cemseler durmaya başladı.

Bizimkiler de kitapları kütüphaneden dolabın kuytu köşelerine transfer etti.

Böylece göremez oldum fizikçi-şairi.

Ama bir süre sonra karşıma hayatımda hiç unutamayacağım bir ders vermek üzere çıktı.

Okulda herhalde Fen Bilgisi dersinde konumuz ünlü bilim adamlarıydı.

Herkes bildiğini anlatıp öğretmenden bir artı kapıyordu.

Sıra bizimkine gelince baktım adamın sadece tek bir yönü anlatılıyor, hemen parmak kaldırıp derin birikimimi döktüm: "Sadece fizikçi değil aynı zamanda şairdir. Çok sayıda şiir kitabı vardır..."

O andan itibaren okul hayatım boyunca peşimden gelen mavrayı en iyisi hiç anlatmayayım.

İşte bu nedenle hiçbir zaman benim şairim olamadı Hasan Hüseyin.

Hatta üniversitedeki en solcu senelerimde, *Kısa çöp uzun çöpten hakkın alacak elbet* dizesi bile tüylerimi ürpertmezdi.

Ama hakkını teslim edeyim, eğer gazetelerin spor sayfasından köşe yazarlarına geçiş yaptıysam bunda Hasan Hüseyin'den aldığım dersin etkisi büyüktür...

12 Eylül öncesine ikinci dönüşüm ise 82 Anayasası referandumu geyikleri sayesinde oldu.

Malum, şu sıralarda yaşı tutan herkes o anayasaya "hayır" oyu verdiğini yazıp çiziyor.

İnsan yüzde 91,37 oranında "evet" oyu verenlerin kimler olduğunu merak ediyor valla.

Tıpkı önceki seçimde Akp'nin yüzde 48 oy alması gibi.

Kime sorsan "ben vermedim" diyordu ama adamlar neredeyse her iki kişiden birinin oyunu almıştı.

Her neyse, 82 referandumunda bırak "hayır" oyu vereceğini söylemeyi, sandıkta o oyu atmak bile yürek istiyordu.

Zarflar Bo Derek'in dönemin ünlü filmi *10'daki* bluzu gibi gayet şeffaf şekilde içini gösteriyor; mavi "hayır" pusulası 50 metreden sırtıyordu.

Anayasa'ya "evet" demeyenlerin başına gelecek fenalıklar şehir efsaneleri şeklinde yayılıyordu.

Küçük bir taşra şehrindeydik, babam tanınan eski bir savcıydı.

Sandığa birlikte gittik. Babam oyunu zarfa atıp kapalı bölümden çıktı.

Herkes transparan zarfın içindeki mavi iç çamaşırını gördü.

Ama bu da yetmedi ve zarfın ağzını yapıştırmadığı için tam oyunu sandığa atacağı sırada içinden mavi pusula fırlayıp havada kâğıt uçak gibi süzüldü ve oradakilerin bakışları arasında yere düştü...

Yani övünmek gibi olmasın ama 82 Anayasası'na "hayır" diyen yüzde 8,63 seçmenden birini ben naklen izlemiştim.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Vıdı vıdı...

Demiray Oral 05.04.2010

Ayıp ettiniz valla...

Cumartesi günü gazetede yazım çıktıktan sonra bilgisayarımı açtım ki ne göreyim?

Koca koca baylar ve bayanlar (intikam hitabı), beni elektronik-mavra koyan mesaj tusunamisinde boğmuşlar.

Kafadan söylüyorum işte...

Bir daha da ultra salak çocukluk hatıratımı zor okursunuz.

Nerede kaldı kıl tüy internet sözlüklerine yazdığınız, "hayatından anekdotlarla gündemi pek güzel harmanlayan şahsiyet" günleri...

Evet, vıdı vıdı ediyorum çünkü hassas kalbim incindi.

Oysa ben size küçük hatıra defterimin kilidini açan minik anahtarı vermiştim bir yerde... (Bu arada hesapta en büyük sırlarını yazdığı defteri ev ahalisinden korumak için, o sinek kakası kadar kilide insan nasıl bu kadar güvenir ya? Ne yani, yoksa sizin çocukken cep fotoroman tadında öyle saçma bir defteriniz yok muydu?)

Neymiş efendim, Hasan Hüseyin ile Albert Enistein birbirine karıştırılır mıymış hiç?

Yazan kim? Misal 36 yaşında bir bayan.

Bal gibi karıştırılır, koy bakalım ikisinin en çok bilinen iki resmini yan yana...

"Hasan Hüseyin ile Einstein'ın kardeş olduğu ortaya çıktı" haberi bile yapan çıkar memleket neşriyatında.

Bir de bakın bayan, eğer bayan dememden siz de benim gibi tiksiniyor ve vazgeçmemi istiyorsanız lütfen anlattıklarımı dönemin koşullarından bağımsız değerlendirmeyin.

Mevzu bahis olay 1980 senesinde bir taşra şehrinde geçiyor, kahramanı da 12 yaşında.

İzahat yeterli mi?

En çok da neye yandım biliyor musunuz?

İki buçuk senedir iyi kötü bir şeyler karalıyorum gazetede, karşılığında iyi kötü mesajlarınız geliyor.

Bereket versin deyip, üçe beşe bakmadan seviniyorum ben de.

Ama son yazıdan sonra ne üçü, ne beşi...

Sanki tasfiye dolayısıyla zararına satıştayız.

48 saat içinde gelen mesajın haddi hesabı yok.

Bir kere PKK'ya, bir iki kere de MHP'ye çakmıştım; yeminle o zaman gelen küfür kâfir eleştirilere bile sayısız tur bindirdiniz.

İnsanın, "anlatamamaktan klavyeler eskittim" diyesi geliyor resmen.

Her neyse, madem bu kadar eğlendirdi sizi politika soslu çocukluk hatıratım, madem bu kadar talep var...

En iyisi diyorum, bizimkilere gazetede o tarz bir çocuk sayfası projesi sunayım.

Nasıl olsa heybemde daha bir ton öyle hikâye mevcut.

Mesela size kitap kurdu ablamla rekabet edebilme hırsıyla, dokuz yaşındayken Büyük Türkçe Sözlük'ü "A" harfinden başlayarak okumaya başladığımı anlatmış mıydım?

Zor anlatırım artık... (Ama biraz tüyo vereyim. "C" harfinin başlarında durumda bir tuhaflik olduğunu sezmiştim. O zaman durduğum noktadan okumak sıkıcı bir iş olarak görülüyordu fakat yine de bu kadar olamazdı canım!)

Tafsilatını ancak çocuk sayfası projem okeylenirse okursunuz.

Bu hem gazetecilik kariyerimde düşleyemeyeceğim bir dönüm noktası olur, hem de sıkı tiraj alırız.

Hatta belki 23 Nisanlarda *Taraf*'ın Genel Yayın Yönetmeni koltuğuna bile otururum!

Anayasa nabzı tuttum

Anayasa değişikliği tartışmasını kendi arasında yapan memleketin elit zümresi ara sıra da referandum vesilesiyle halkın ne düşündüğünü merak ediyor.

O nadir anlarda şöyle yorumlar fıskırtılıyor.

Kimine göre yapılan bunca tartışma kimsenin umurunda değil...

Kimine göre de zaten halkın ne olup bittiğinden haberi yok, nelerin değişeceğini bilmiyor...

Burada topa giriyorum müsaadenizle. Kesinlikle dünyanın en sosyal insanı sayılmam ama medyanın "sokaktaki insan" dediği türle epey teşrik-i mesaim vardır.

Birincisi büyük çoğunluk mevzula ilgili, tabii ki kahvede oturup Anayasa Mahkemesi'ne kim kaç üye atasın filan diye tartışmıyorlar.

Ama kopan gürültünün asıl sebebinin "yargı" olduğunun acayip farkındalar.

Çünkü memleket insanı olarak hepsinin yolu öyle ya da böyle mahkeme kapısından geçmiş.

Ve var olan hukuk sisteminin kendilerini, yani güçsüz olanı korumadığını düşünüyorlar.

Hayatında avukat bile tutamadığı için dilekçesini arzuhalciye yazdıran insanlardan söz ediyorum. Yani biz aramızda laf yarıştırmak sessizce izleyen çoğunluktan.

Anayasa Mahkemesi veya HSYK üyelerinin kaçını kimin atadığı dediğim gibi umurlarında değil.

İsterse hepsini Kanarya Sevenler Derneği atasın ama yeter ki artık bir şeyler değişsin kıvamındalar.

Bu nedenle referandum olursa, "sokaktaki adam" anayasa paketine "evet" oyunu basacak görünüyor.

Benim yaptığım birebir muhabbetlerden çıkardığım, özetle budur.

Arz ederim!

Ergenekon karşı sözlük

Demiray Oral 10.04.2010

Baktım "nehir kenarındaki adam" Ergenekon davası sözlüğü yazmış, ben de "kanepesinden kalkmayan adam" olarak hafiften kıpırdamaya karar verdim. Neticede Hakuna matata felsefesi de bir yere kadar değil mi ama? Üşenmedim kanepemi nehir kenarına taşıdım ve son üç dört aydır oradan yazılan yazılara şöyle bir göz attım. İşte size seçmece bir Ergenekon karşı sözlük.

Gerçek darbeciler elbette cezasını çeksin:

Ergenekon sözlüğünün adeta "A" harfidir. Veya bir nevi zincirleme Ergenekon tamlaması de denebilir. "Suçlular elbette cezasını çeksin" diye başlayıp "ama..." diye devam eder. Çoktan rengeyiği seviyesine ulaşsa da hâlâ alıcısı vardır. Bunu söyleyene "Mr. and Mrs. Brown go to the seaside" diye cevap vermek geliyor içimden nedense...

Davada vahim hukuk hataları yapılıyor:

Açılımı, "tutuklama cezaya dönüştü" ve "daha sanık bile olmayan insanlara suçlu muamelesi yapılıyor" şeklinde yapılır. Kimsenin itiraz edemeyeceği bir saptama olduğu için her daim revaçtadır. Kimi aydınların buna cevap olarak, "memleketin her davası hukuk ihlalleri anlamında küçük bir Ergenekon, şimdi mi fark ettiniz bunu" demekten dillerinde tüy bitmiştir ama faydasızdır.

Herkes Kafka'nın "Dava"sını okusun:

Memleket insanına, "bir gün sizin de başınıza gelebilir" demenin entelektüel sosa bulanıp servis edilme yöntemidir. Ancak boş zamanlarında paso kitap okuduğunu söyleyen vatandaş belki daha Kafka'ya gelememiştir ve mesajı alamaz diye, "Kendinizi Silivri'de yatanların yerine koyun. Neden yattığınızı bile bilmeden aylarca cezaevinde kalabilirsiniz" şeklinde izahı da yapılır. Yine kimsenin karşı çıkamayacağı, "Gazeteci Tuncay Özkan ve Mustafa Balbay niye içeride" sorusuyla desteklenirse bünyede kalıcı etki yaratır.

Rövanş duygusuyla hareket ediliyor:

Ara sıra memleket "laik"lerini dürtmek için kullanılır. 28 Şubat'ın intikamının alındığı vurgulanır. Bir yandan da demokrat görünmek için o dönemde "durumdan vazife çıkaranların" yaptığını şimdi "şöhret ve ikbal uğruna" yapanlar olduğu belirtilir. Sonra da yaşananlar "ilkel kabilelerde görülen kan davası"na benzetilerek final yapılır.

Aydın despotizmi iktidarda:

Liberal aydınlarla yönelik "çak - gaz ver" yaklaşımının ilkidir. Türkiye'nin gözünü intikam ve iktidar bürümüş aydınların arenası haline geldiği belirtilir. Bu aydınlar kendini savcı, hâkim ve infaz memuru sayan vicdansızlardır.

Aydın vicdanı uyanıyor:

Hemen arkasından bu kez, "içlerinden ne koparsak kârdır" diyerek bazı liberal aydınlar methiye düzülür. "Taraf olmayı reddeden bir aydın sesi yükseliyor, oley!" şeklinde... Sonuçta mevzu "askerî vesayet kötü ama sivil vesayet de kötü" olayına bağlanır.

Kurumları yıpratmayalım beyler:

Taraf gazetesi ne zaman darbecilerle ilgili bir belge yayımlasa malum koro bu eserden bir kuple okur. Nakaratının en güzel bölümleri, "Askerin morali bozuk" ve "Orduyu kendini bile savunamaz hale getirdiniz"dir. Türkiye'nin ilk Eurovision şarkı yarışmasına bu parçayla katılması düşünülmelidir...

Darbe planı var ama darbe yok:

Altında bir tek noter tasdiki eksik belgeler çıkınca kullanılır. "Belgelerde 15-20 darbe planı var ama tek darbe yok. Askerler bu kadar beceriksiz mi, aptal mı" şeklinde insan zekâsına hakaret edilerek açılımı yapılır. Sonra da kendini bilmenin yarattığı paranoya ile "ne yani bunu söylemek de mi darbecilik" sorusuyla yakayı ele vererek yazı tamamlanır.

İnanılmaz bir linç kampanyası:

Olur da birileri Ahmet Kaya, Hrant Dink manşetlerini filan hatırlatırsa sözlüğün bu maddesi devreye girer. Kendine demokrat diyen "liberal faşistler" linç kampanyası başlatmıştır. Ayıptır canım, demeyin bakayım öyle...

Denizler dalgalanmadan durulmaz:

Kuvvet Komutanları filan gözaltına alınıp soruşturmada gaza basıldığında, "yettim yiğidim" kıvamında umut dağıtmak için dolaşıma sokulur. Oysa vatandaşın manik depresiflerin milli marşı olarak bilinen "dalgalandım da duruldum / koştum ardından yorulдум..." diyen şarkıyla karıştırıp ters manyel alması riski yüksektir.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dan! Dan! Dan! Hukuk fakültesi öldün oğlum sen!

Demiray Oral 12.04.2010

Son zamanlarda kendimi, örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt propagandası yapan insan gibi hissediyorum. (Hadi şimdi hep birlikte bu en trendi tekerlemeyi bir kerede söylüyoruz. Bkz: Selami Paşa Pasajı...)

Sebebi, hukukçu olmamakla birlikte hukuk fakültesi mezunu olmam.

Eskiden başı sıkışan eşin dostun yancı yazılması nedeniyle kendimi bu mevzuda mustarip hissederdim ama meğer onlar ne şahane günlermiş.

En kralından "kiracı nasıl şutlanır" ya da "nafaka nasıl kopartılır" gibi sorular sorulur; pek pek adliye kapısında konuşlanmış arzuhalci kıvamında iki dilekçe attırmam istenirdi.

Ama devran değişti.

Önce memleket hukuku itinaıyla siyasallaşp kendi ayağına sıktı...

Ardından barda şampanyayla duş yapan futbolcu misali, rezaletleri magazin sayfalarına düştü...

Gazeteler hukuku ve hukukçuları keşfetti...

Televizyonlar keza öyle...

En şahanesi kimi hukukçular hukuku keşfetti...

Ee tüm bunlar olunca da elbet vatandaş bu işlere şerbetli olduğu için, "Ulan bu kadar tantana koptuğuna, reytingi bu kadar yüksek olduğuna göre galiba hukuk değerli bir şey" kanaatine vardı.

Böylece en azından "hukuk" ve dolayısıyla "yargı"nın mühim olduğu, doktrinde tartışmalı olmaktan çıktı.

Ancak bu sefer de oradan buradan duydukları ve yarım yamalak okuduklarıyla herkes ordinaryüs profesör kesildi başımıza.

Kanun ile hukuku birbirinden ayıramayan kimi canlılar saf belirleyip cenge soyundu.

Ben nedense hiç şaşırmadım geldiğimiz bu vaziye.

Ama yine de yeni tanıştığım insanlarla muhabbet ederken, "ilk geceden olmaz, önce biraz birbirimizi tanıyalım" misali naza çekiyorum kendimi hukuk tahsil ettiğimi söylemek için.

Birbirimizi biraz tanıyınca da bakıyorum elemanın Kartal Halk Ekmek Fabrikası'ndaki tüm ekmekleri yemesi gerekiyor, anında uzuyorum.

Ortaya çıkan bu vaziye hiç şaşırmadım demiştim ya sebebi basit, memlekette hukuk eğitiminin nasıl verildiğini bizzat yaşadım çünkü.

Henüz üniversite sıralarındayken hukukçuluk yapmamaya karar vermenin rahatlığıyla, bazı arkadaşlarla çemkirirdik, "Bunlardan nasıl hâkim-savcı olacak yahu..." şeklinde.

Çünkü o zaman da sorun hukuk fakültelerinin yapısıyla ilgiliydi, hâlâ da öyle...

İsteyen ukalalık olarak düşünsün ama doğru dürüst bir hukuk eğitimi vermek demek sadece rahatlıkla cinayet aleti olarak kullanılabilecek tuğla kalınlığında kitapları gençlere ezberletmek değil.

Yani sadece mesleki eğitim (o ne kadar iyi yapılıyor ayrıca tartışılır) vermek olmamalı.

O mesleki eğitimi doğru alıp, iyi bir hukukçu çıkması için insanın entelektüel bir altyapıya da sahip olması lazım.

Ki bu altyapı da memleketin lise eğitimi müfredatından geçip sudan çıkmış balık gibi fakülteye gelen gençte olabilecek en son şey.

Sosyoloji, felsefe, siyasi tarih vs. okumadan üniversiteye başlayan adama birinci sınıfta Anayasa Hukuku dersini dayarsan 20 sene sonra karşınıza çıkacak hâkim-savcıların çoğu doğal olarak "367 Sabih" doktrininden olur.

Hiç unutmuyorum, fakültedeyken son sınıfa gelip mezun olmaya demir atmış ama hâlâ birinci sınıftaki "Hukuk Başlangıcı" dersini verememiş bir ton arkadaşımız vardı.

Gerçek tabloyu da o yansıtıyordu zaten. Hepimiz binlerce kanun maddesini ezberlemiştik belki ama hukukun başlangıç aşamasında takılı kalmıştık.

Çünkü hukuk, reflü olma bahasına ezberlediğimiz o kanunlardan farklı bir şeydi.

Fakültenin ilk günü şimdi ne yazık ki adını hatırlamadığım papyonlu bir profesör gelip, "Arkadaşlar kanunları Meclis yapar, hukuk ise toplumun yaptığı bir şeydir zamanla oluşur ve değişir" demişti.

Tabii bizi bu söylediği değil de, "dört senede bu okulu çoğunuz bitiremeyeceksiniz ama aldırmayın, hukuk fakültesinin normalde en az beş-altı sene olması lazım" sözleri ilgilendirmişti.

Her neyse, demem o ki hukuk fakültelerindeki eğitim tartışmaya açılıp, kökten reformlar yapılmazsa daha çok, "tek celsede 15 sene ceza alan çocuklar" haberi yaparız.

İstanbul Barosu sonsuza kadar Mahmut Esat Bozkurt ödülü verir birilerine.

Türk yargısının kararlarının yüzde 90 küsuru AİHM'den tıptış tıptış dönmeye devam eder.

Dur bak, aklıma ne geldi... Bir öğrenci Türkiye'deki hukuk eğitimini AİHM'ye götürse, acaba yürütmenin durdurulması kararı alamaz mı dersin?

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İçiminde insancıl, özünde faşist

Demiray Oral 17.04.2010

En iyisi yüreğimden geçeni dümdüz yazmak.

Ahmet Türk'e yumruk vakasında gerçek saldırgan İ.Ç. değil, Y.Ö'dür.

Tarih, asıl hasar veren olarak garson İ.Ç'yi değil, gazeteci Y.Ö'yü yazacaktır.

İsimdeki kısaltmaların sebebine gelince...

Hukuk gerekçesiyle efendim.

Malum, kanunlarımız 18 yaşından küçük zanlıların isminin açıkça yazılmasını engelliyor.

"Yumruğunu 'adaletin tokmağı' yerine koyup, Ahmet Türk'ün burnuna inen kişi, bu ülkede pek çok kişinin duygularına tercüman oldu..." yazan birinin de akıl yaşı herhalde 18'den büyük olamayacağına göre...

Bir idrak yolları testi filan yapılsa kendisine.

Belki hakkındaki suç duyurularından da yırtar böylece, diyeceğim ama...

O da ayrı tehlike.

Ne de olsa memlekette 17 yaşındakilere tek celsede 17 sene ceza çakılması da artık teamülden...

Sabah gazeteleri açmış Y.Ö'ye köşe yazarlarının taktığı sıfatları yarıştıırıyordum.

"3. sayfa güzeli ırkçı"

"Türk basınının Miloşeviç'i"

"Medyanın Ogün Samast'ı"

"Hem ırkçı hem de nobran"

...

Bütün sıfatlar aynı hızla kirletiyordu sahibini.

Ve birinciliği bir internet sitesine verdim.

Star gazetesi yazarı Ahmet Kekeç'in köşesinden öğrendim ki, *Haber 7* sitesi Y.Ö. için "Yazıda faşist, televizyonda insancıl" demiş.

Sebebi de, yöneticisi olduğu televizyonun ana haber bülteninde, Ahmet Türk'ün eşiyle yapılan röportajı acayip "insancıl" bir bakış açısıyla yayınlamasıymış.

Ahmet Türk'ün taburcu olup evine gelme ânını gösteren görüntüler ve fondaki dramatik müzik eşliğinde, "Ahmet Türk şimdi evinde... Eşinin yaptığı yöresel yemeklerle güç topluyor" denmiş.

Yani neymiş, "Televizyonda insancıl, yazıda faşist."

Hani eski bir sigara reklâmındaki gibi:

"İçiminde hafif, özünde ..."

Yasal Uyarı: Sigara size ve çevrenizdekilere ciddi zararlar verir.

Karşılaştırmalı çok yakın tarih

"Yumruk" vakasıyla Hrant Dink cinayetini, yaşananlar açısından bir karşılaştırmaya tâbi tuttum. Alakanıza sunarım.

1- Dink cinayetinde saldırgan O.S'nin 18 yaşından küçük olduğu kemik yaşı testiyle belirlenmişti; "Yumruk" vakasında da "gerçek" saldırıya "Yaş testi" yapılmalı derim.

2- Hrant Dink cinayetinden sonra medyada gönüllü O.S. empaticileri ortaya çıkmıştı; bu kez medya direkt kendi O.S'lerini çıkartarak bir merhale daha kat etti.

3- Ahmet Türk'e önce önden sonra gazete köşesinden vurdular. Hrant'a önce gazete manşetlerinden sonra arkadan.

4- Zaten anlamıştık da, önceki gün dönemin Emniyet İstihbarat Dairesi Başkanı Sabri Uzun'un söyledikleriyle Hrant Dink cinayetinin "polisin bilgisi dâhilinde" yapıldığı kesinleşti. Ve görüntüler gösteriyor ki, "Yumruk" vakası da "polis nezaretinde" gerçekleşti.

5- Hrant Dink öldürüldükten sonra kimilerinin asıl takıldığı nokta, "O kadar çok 'Hepimiz Ermeniyiz' pankartı bir günde nasıl hazırlandı?" şeklindeydi. "Yumruk" vakasından sonra Güneydoğu'da olay ânını gösteren fotoğraflar bulunan pankartlarla yürüyen protestocuları görünce, bakalım benzer tepki ne zaman gelecek dedim ama neyse ki bu sefer o kadar saçmalayan duymadım.

6- Hrant Dink'in cenazesinde gösterilen büyük dayanışma ile "Yumruk" vakasından sonra gösterilen ortak tepki benzer şahanelikteydi.

7- Hrant Dink'i vuranlara "milliyetçi hislerle hareket eden gençler" demişlerdi, arkasından devletin tüm güvenlik birimleri çıktı. Ahmet Türk'e saldırana "lumpen faşist", "maganda yumruğu" sıfatlarını taktılar, bilin bakalım arkasından ne çıkacak?

8- "Yumruk" vakasını, "BDP'liler oradaki kitleyi tahrik etti" diyerek provokasyon gibi sunmaya çalışanlara şöyle demek istiyorum: "Evet birader, Hrant da zaten provokasyon yaratmak için tarım ilacı içerek 'kendini intihar etti' !"

9- Ve hiç değişmeyen kaderimiz: O zaman da çok utanmıştık şimdi de öyle...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hey gidi günler hey hey gidi günler - 1

Demiray Oral 19.04.2010

İnsan hayatının denklemini çözmek için kabuğuna çekilen adamların arada bir yeryüzüne çıkması yıpratıcı oluyor. Her iki taraf için de...

Yukarıdaki girizgâh kendimden alıntı.

Bundan iki sene evvel kadim dostum Vatoz'u anlattığım yazıya böyle başlamışım.

Hayat bu satırlarımı doğrulayınca, köşe yazarı hastalığı kontenjanından, "ben demiştim" hakkımı kullanmadan edemedim...

Bir süredir kabuğuna çekilmiş, lakabına uygun biçimde dipte avını bekler misali takılıyordu Vatoz.

Ve sonra bir gece aniden yeryüzüne çıktı.

Yıpratıcı oldu elbette, çünkü öğrendim ki gaza gelmiş anılarını fâş etmeye karar vermiş, yazıyormuş.

Onların evinde sıkıcı bir akşam yemeğindeydik.

Ev ahalisi durmadan iğneliyordu kadim dostumu.

"Üniversitede eylem yerine ders peşinde koşsaydın, okuldan atılıp askere alınmaz, arkadaşların gibi şimdi hali vakti yerinde bir avukat olurdu" minvalinde...

İnsanların özünde asla değişmeyeceğini kavrayamayan ev ahalisi, yolun yarısını geçmiş oğullarına hâlâ kendilerince doğru yolu göstermeye çalışıyordu.

Vatoz şahane yemeklerden yeterince yiyinceye kadar sabretti.

Sonra "arkadaşların gezip tozarken sen seyyar eylemcilik yaptın" vıdı vıdıları ile ilgili söz aldı aniden.

"Ne yapsaydım yani, 12 Eylül'ün o ... (biipli kelime) günlerinde hiçbir şey olmamış gibi öğlenleri Stüdyo 54'e gidip break dans mı yapsaydım?" dedi.

Oysa daha tatlı gelmemişti.

Onunla birlikte masayı terk etmek zorunda kaldım. Bir yandan da 80'lerin güpegündüz gidilen, "çay partileri" yapılan o diskosunu hatırlamanın bünyede yarattığı sinir bozukluğuyla gülüyordum.

Kapı açılmıştı bir kere, içinden geçtik ve sabaha kadar tadından yenmez bir "o güzel günler hangi köşelere gizlendi" muhabbeti yaptık.

O geceden sonra ben de memleketin Kik boks ringine döndüğü böyle zamanlar için bir "Hey gidi günler..." zulası bulunsun elimin altında diye karar verdim.

Toplama nostalji albümleri kıvamında, hatırladıklarımızı anlatalım diye...

İsterseniz aksiyon olsun diye ilk soygunumuzu nasıl yaptığımızdan başlayalım.

İstanbul'un sisinin ve pusunun yağmur damllarına karıştığı pis bir akşamdı.

20 yaşının manasız enerjisinden olacak öğrenci evinde bir arkadaşla serbest güreş tutmaya başlamıştık. Tedbirsizlik nedeniyle didişme facia ile sonuçlandı.

Büyük bir hızla yüzükoyun yere kapaklanmıştım ve kafamın üstüne 70 kiloluk arkadaşım düşmüştü.

Burnum kırılmıştı...

Vaziyet feciydi, orta büyüklükte bir patlıcana dönüşen kan revan içindeki burnumla yollara düştük.

Yanımda Vatoz vardı.

Kafamızda bereler, sırlıklam halde ve artan kanama nedeniyle panik içinde eczane arıyorduk karanlıkta.

Bir tane bulduk da... Ancak içeri girer girmez bizi gören eczacı iki elini havaya kaldırıp teslim oldu. Tezgâhtaki yazar kasayı işaret edip, "buyurun" diye mırıldanıyordu.

Adama ne dediysek bir türlü sadece tampon yapacak sargı istediğimize ikna edemedik.

Ve olması gereken oldu. O esnada kapıdan dişi ağrıyan bir adet polis içeri girince hastaneden önce bir başka devlet kapısına, karakola ifade vermeye gitmek zorunda kaldık.

Neyse ki oradaki polisler, saati 12 Eylül öncesinde durmuş, anarşist soyguncu paranoyağı eczacıdan daha makuldü. Yoksa polis radyosundan kan anonsu yapmak zorunda kalacaklardı...

Geçelim "Hey gidi günler..." serimizin ikinci hatıratına.

Durmadan hem nalına hem mihına haklı olarak çakıyoruz ama 12 Eylül sayesinde hayattaki birkaç dostumu kazandığımı itiraf etmeliyim.

Sabahladığımız o gece Vatoz sislerin arasından çekip hatırlattı tanışma hikâyemizi.

Öğrencilik senelerimizin en büyük YÖK protestosuydu Nisan 1987 eylemleri.

Beyazıt meydanında ilk büyük yürüyüş vardı.

Ben de okuldan arkadaşlarımla gitmiştim.

Uz atmaya gerek yok, çok sert polis müdahalesi, gözaltılar, kaçışmalar...

Kargaşada arkadaşlarımı kaybetmiş, sahaflar çarşısına dalıp topuklamıştım.

Arkadan da sivil polisler geliyordu, ebelemek için. Birkaç metre arkamdaki öğrenciler yakalanmıştı.

Tam ebelenmek üzereyken çarşıdaki bir dükkânın içinden bir kol uzanıp beni hızla içeri çekti. Tanımadığım bu genç beni orada sakladı.

İşte böyle tanıştık kadim dostumla.

Meğer o çok daha deneyimli olduğundan, eylemlerde yakayı ele vermemek için tanıdık bir sahafı saklanma yeri yapmış.

Polis tehlikesi geçtikten 10 dakika sonra konuşmaya başlamış, fraksiyon ayrılığına düşmüş ve didişme aşamasına geçmiştik.

O günden beri de didişiyoruz işte...

(Ara sıra sürecektir)

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

23 Nisan coşkusunun kalbindeydim

Demiray Oral 24.04.2010

Bu seneki 23 Nisan kutlamalarının benim için kesinlikle ayrı bir mana ve ehemmiyeti olacak.

Aşırı dozda gerçeküstü bir bayram sabahı yaşadım.

Kısaca şöyle izah etmeye çalışayım.

Sanırım 10 yaşından sonra ilk kez tamamen kendi iradem dışında resmî kutlamalara katıldım, askerî ve mülkî erkân ile birlikte İstiklal Marşı okuyup, saygı duruşunda bulundum, hatta biraz girişken olsam Atatürk anıtına konan çelengın bir ucundan bile tutabilirdim...

Aslında bayram sabahı uyandığımda tek gayem vardı; en kısa sürede "birtakım" gazeteyle sahip olmak.

Şimdilerde pek moda olan "yavaş şehir" Seferihisar'a bir gece önce gelmiştik.

İstanbul'dan uzaklaşınca olan bitenden de uzaklaşmış gibi hissetmenin anlamsız tedirginliğiyle erkenden kalkıp, arabaya atlayıp çarşının yolunu tuttum.

Ege'nin nefis nisan sabahında, dar yolları kapayan keçileri kaçırmak için Soull Kitchen filminin müziklerini kullanarak ilerledim. Dört-beş kilometre sonra kasaba merkezine ulaştım.

Hayat daha başlamamıştı, etraftaki tek tük turist ellerinde gazeteleri kahvaltı yapacakları yere doğru yürüyordu.

Meydanda gördüğüm ilk bakkalın önüne park ettim.

Taze ekmek aldım ve nereden gazete alabileceğimi sordum.

Bakkal hasretle beklediği tüm turistler namına beni şöyle bir süzüp şahane Ege şivesiyle gitmem gereken yeri tarif etti.

Arabayı orada bırakıp dar sokaklarda yürümeye başladım.

Birkaç dakika sonra tarif ettiği pasajın içindeydim ve girişin sağındaki dükkânda bir amca sadece gazete satıyordu.

Dükkânın her yerine, memlekette çıkan her türden günlük neşriyat yığılmıştı ve içerisi misler gibi matbaadan yeni çıkmış gazete kokuyordu.

Çoğunu tanıdığı müşterilerine önce hâl hatır sorup sonra aldıklarının hesabını yapıyordu gazete bayii olan amca.

Birkaç dakika sonra sıra bana geldi, paramı ödeyip bir sürü gazeteyi kucaklayarak çıktım.

Arabamı park ettiğim yerden ayrılmamla geri dönüşüm arasında 10 dakika filan geçmişti ama kendimi bambaşka bir meydanda buldum.

23 Nisan törenlerinin tam kalbindeydim. Çünkü o anda farkettim ki arabayı Atatürk heykelinin dibine park etmiştim.

Olan biteni idrak etmeye çalışırken bir baktım ben ve arabam en ön saftayız, hemen arkamızda askerî ve mülkî erkân, sonra vatandaşlar...

Arabanın yanındaki birkaç trafik polisi beni pis pis kesmekteydi ama o sırada başlayan saygı duruşu ve İstiklal Marşı vesilesiyle tam bir dokunulmazlığım vardı.

Çakı gibi esas duruştaydım, bir yandan da "Tanrım bu bir kâbus mu?" kıvamında ara sıra gözlerimi kapayıp açıyordum.

Yok usta hepsi gerçek... Resmen resmî kutlamalardayım ve hem tip hem de kıyafet olarak protokolün önünde olması gereken şahsiyet kesinlikle ben değilim.

Bildiğiniz gibi her güzel şey çabuk biter! Marş da saygı duruşu da bitti sonuçta.

Bir çelengin uçlarından tutmuş iki asker üzerime doğru gelmeye başladı bu sefer.

Arkalarında birtakım kravatlı adamlar yürüyordu ve az sonra yanımdan geçeceklerdi.

Herkes bana bakıyor gibi hissediyordum. Ne hissetmesi, gerçekten öyleydi yahu!

Birkaç saniyem vardı karar vermek için. Aralarına kaynayıp akışına mı bıraksam acaba?

Ya da çelengin bir ucundan tutup... Sonuçta Gösteri Tatbikat Bölüğü'nde yapmışım askerliğimi, iyi bilirim bu merasimleri.

İyi bari, istersen bir de özel deftere kompozisyon yaz kaymakam bey yerine...

Saçmalama heykellerde özel defter yok zaten, bu iş yatar!

Kafamdaki tilkileri arkamdan gelen tok ses susturdu.

"Hemşerim araç sizin mi?"

Hah dedim içimden, şimdi kilitlesinler de park cezasını gör bayram sabahı.

Tok sesin sahibi sivil kişiye sesimi duyurabilmek için bağırdım.

"Benim ama tören yüzünden gidemiyorum bir yere, insanlar gidince arabayı çekeceğim..." (Tabii bu diyalog sırasındaki bir anlık konsantrasyon eksikliği nedeniyle çelengi ve korteji kaçırdım, fantezilerim yattı)

Meğer vaziyet tahminimden ciddiymiş, arabam tören alanındaki şüpheli araç ben de olağan şüpheliymişim.

Güçlkle arabanın yanına ulaştığımda kavradım bu gerçeği.

Sayıları artan tok sesli sivil kişilerden bir başkası yaklaşıp konuştu.

"Biz de tören alanında sahipsiz araç görünce... Neyse sizinse sorun yok."

Anlaşılan kutlamaları kana bulayacak bombalı araç sahibi muamelesi görmek üzereyken direktten dönmüştüm.

İyi de bir şeye fena halde takılmışım. Ne olmuştu da bu kadar güven telakki etmişim ben?

Dayanamadım, gitmeden önce adabıyla sordum.

Tok ses cevap verdi: "Anahtarını kontağın üzerinde bırakandan terörist olmaz, olsa olsa turist olur!"

Direksiyona geçtim, kontaktaki anahtarı çevirdim ve yavaş şehirden yavaş yavaş uzaklaştım...

23 Nisan'ımı tebrik ediyorum!

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

3. Köprü ya da eskiden buralar hep dutluktu evladım

Demiray Oral 01.05.2010

Senelerdir bu köşeden "Karadeniz'e komşu köyümüzde" diye verdim oturduğumuz muhitin koordinatlarını... "Güzergâhı batasica" (bizim buralarda 48 saatte oluşan yerel bir deyiş) 3. Köprü onu bile değiştirdi.

Artık "Bulgaristan'a komşu köyümüzde" diyeceğim anlaşılan.

Çünkü bize komşu kapısı olan Garipçe'den Bulgaristan'a gitmek köprüden sonra sadece bir saat sürecekmış.

Ama gördüğüm kadarıyla civardaki köylülerin hafta sonlarında oraya kahvaltıya gitmek gibi bir fantezileri kesinlikle yok.

Yani kimse bunu mevzuun artı hanesine yazma hevesine kapılmasın.

İnsanlar daha çok kendilerinin çivi bile çakamadığı köylerine devletin iki adet köprü ayağını çakacak olmasına takılmış vaziyette.

Malum bölge SİT alanı, imar izni yok; dolayısıyla kimse senelerdir oturduğu evinde tadilat bile yapamıyor.

İyi de oluyor ama şimdi sen kalkıp köyün göbeğine köprü kondurmaya kalkınca kafalar arıza yapıyor.

Doğruyu söylemek gerekirse 3. Köprü mevzuu geçen sene alevlenmeye başladığında ben kendi payıma Avrupa yakasındaki güzergâhın Sarıyer değil Tarabya üzerinden olacağını düşünüyordum.

Gamlı baykuş Vatoz ise Garipçe'ye kahvaltı yapmaya gittiğimiz bir gün, köprü ayaklarının oraya kondurulacağını söylemişti.

Bu yanlış benim açımdan büyük bir yıkım olmadı, çünkü oynadığım Monopollerde sürekli yaptığım yanlış yatırımlardan duruma şerbetliydim.

O sabah Vatoz bize köy kahvaltısı getiren teyzeye, "Yakında buraya büyük köprü yapılıp, etraf çevre yolları ve kamyonlarla dolunca ne yapacaksınız" diye sormuştu.

Köylü teyze de, "Kamyon şoförlerine menemen yapiveririm, başka naapçaz" karşılığını vermişti.

Aslında bu cevap köylünün bugün de olaya bakış açısını yansıtıyor.

Ama köprü bittiğinde menemeni yapacak olan sadece balıkçı köyü Garipçe'nin sahilindeki iki salaş kahve olmayacak.

Yani "eskiden buralar hep dutluktan evladım" kıvamında konuşmamıza az kaldı.

TEM otoyolunu hatırlayın.

Otoyoldan önce orada in ile cin takımdan ayrı düz koşu yapıyordu.

TEM'le birlikte Sultanbeyli çıktı ortaya.

Şimdi nüfusu 250 bin civarında.

Her gün eve gitmek için önünden geçtiğim, Bahçeköy'deki İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi'nin raporları var.

Deniyor ki, bu köprü buraya yapılırsa beş bin hektar orman alanı etkilenir. Dolayısıyla su havzaları da...

Beş bin hektarın ne demek olduğunu görenler gözünde canlandırırsın diye söyleyeyim, Belgrad Ormanları'nın tamamı demek.

Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım basın toplantısında, "Belgrad, Fatih ve milli parkların özellikle orman alanlarından mümkün mertebe uzak bir güzergâh tercih edilmiştir" demiş.

Ne demek yahu "mümkün mertebe uzak?"

Helikopterden nasıl görünüyor bilemem ama Belgrad Ormanı'nın kapısından Garipçe'ye gitmek sadece 20 dakika.

Daha bunun çevre yolu var, benzincisi var, şunu var bunu var...

Üstelik son birkaç yılda bu bölgede zaten hızla artan nüfus daha da çoğalacak.

İstanbul kuzey yönünde büyük bir hızla genişleyecek.

Çünkü kural basit: Her yol kendi trafiğini yaratır.

Ben diyorum ki bu güzergâhtaki 3. Köprü'yü Başbakan Erdoğan dev bir sigara paketi gibi görmeli.

Ve tıpkı ebelediği herkesten topladığı sigaralar gibi bu dev paketi de alıp çöpe atmalı.

Yoksa sonra söylemedi demesin, İstanbul akciğer kanseri olacak!

Bir 1 Mayıs gerçeği

Meğer senelerdir ıskalanmışlar...

Meğer her 1 Mayıs'ta eksik saygı duruşunda bulunulmuş...

Meğer senelerdir "1 Mayıs Şehitleri Ölümsüzdür" pankartı altında yürüyenler bazı şehitlere istemeden "ölümlü" muamelesi yapmışlar...

Meğer 1 Mayıs 1977'de Taksim meydanında 34 değil 42 kişi ölmüş...

Ben de gazeteci Nazım Alpman'dan öğrendim. Cuma sabahı CNN Türk'te Medya Mahallesi programında anlattı.

Kanlı 1 Mayıs ile ilgili hazırladığı belgesel sırasında fark etmiş gerçeği.

Katliamın tanıklarıyla konuşurken, DİSK'in Basın ve Halkla İlişkiler Müdürü Fahrettin Erdoğan'ın verdiği bilgi sayesinde.

Savcılığın listesinde ölenlere ait 34 isim varken, DİSK'in listesinde bu sayı farklı görünüyormuş.

Sonunda iki listeyi isim isim karşılaştırınca her iki liste eksiklerle birlikte toplandığında sayı 41'e ulaşmış.

Ayrıca bunlara ek olarak bir isime daha dönemin Devrimci Yol dergisinde rastlamışlar.

Böylece sayı 42 kişiye çıkmış.

33 sene sonra ortaya çıkan bu gerçek soruşturmanın ne kadar ciddi yürütüldüğünü göstermesi bakımından da şahane bir örnek.

Diyorum ki, hazır Taksim'e de çıkmışken bari bu kez o sekiz kişi unutulmasın.

Not: Nazım Alpman'ın "Emeğin Kanlı Düğünü" adlı belgeseli bu gece İz TV'de yayınlanacak.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mütareke basınından bildiriyorum

Demiray Oral 03.05.2010

Cumartesi akşamüstü Kadıköy'de Şükrü Saraçoğlu Stadi'ndaydım.

Hepsi kombine kart sahibi olduğu için haftalar ilerledikçe tanıdık hale gelen tüm simalar tribünü doldurmuştu.

Kısa yoldan tanımlamak gerekirse, "hepsi okumuş çocuklar" diyebiliriz bizim tribün için.

Aynı zamanda çoğu orta yaşa merdiven dayamış, meslek sahibi, dünyada neler olup bittiğini takip eden insanlar.

Mahşerî kalabalıkta epey yukarılardaki koltuğuma doğru hafta sonu trafiğindeki araba misali dura kalka ilerlemeye çabalarken bir yandan da tanıdıklarla selamlaşıyordum.

Şampiyonluk havasına rağmen kiminle merhabalaşıp iki satır konuşsam hep aynı buruk, neye isyan edeceğini bilemeyen ruh hali vardı.

Kimi "lanet olsun", kimi "yeter artık", kimi "Tıpkı *Nefes* filmindeki gibi karakol komutanı bile çarpışarak şehit olmuş" diyordu.

İnsanların içine yeni nefret tohumlarının serpilmeğe çalışıldığı böyle anlarda kitle ruhunun nasıl bir şey olduğuna daha önceki senelerde tanıklık etmiştim.

Tek tek konuşsan tamamen farklı şeyler söyleyecek olan tribündeki o okumuş çocuklar, Dağlıca ve Aktütün saldırılarından sonra adeta başka birisine dönüşmüşlerdi.

Medyanın günlerce süren gazıyla Kuzey Irak'ın bir ucundan girip ötekinden çıkmamız gerektiğine iman etmişler ve "Yönetim Irak'a otobüs kaldır" diye tezahürat yapmışlardı.

İşin en ironik yanı, Irak'ta müsait bir yerde inmek isteyen tribündeki o genç erkeklerin birçoğunun dünyanın en uzun yüksek lisans, doktora ve mastırlarını yapıp, askere gitmemek için ellerinden gelen çabayı göstermeleriydi.

Her neyse, bu kez Tunceli saldırısı haberi henüz çok sıcak olduğu için mi, yoksa son birkaç senede yaşanan değişimin etkisiyle mi bilmiyorum aynı ultra milliyetçi hava yoktu ortada.

Tamam, yine "şehitler ölmez vatan bölünmez" klasiğine destek atıldı; hatta her tezahüratı ısıklarla kesilen rakip Eskişehirspor taraftarı aynı sloganı haykırınca ayakta alkışlandı filan ama...

Hava eskisi gibi değildi işte.

Maç başlamadan önce geçen sürede, tribündeki ruh halini gösteren terazinin "Neden ölüyor bu çocuklar?" kefesi, "şehitler ölmez" kefesine ağır basıyordu.

Evet, herkes öfkeliydi ama kimse silâh altına alınmaya hazır gönüllü asker kıvamında değildi.

Sonra maç başladı ve doğal olarak her şey 90 dakikalığına ertelendi.

Ertesi gün bu yazıya oturmadan önce Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ'un sözlerini dinledim radyoda.

"Tunceli'deki saldırının altında nedenler arayanlar utansınlar, Mütareke basını bile böyle değildi" diyordu.

Kısaca, "Neden ölüyor bu çocuklar" diye kimse sormasın istiyordu.

İyi de zaten senelerdir böyle olmadı mı?

Başbuğ'un da hâlâ kullandığı ifadeyle, "terörle bir yere varılmaz" basınıyla yaşamadık mı?

Nereye geldiğimiz ortada.

Geçen hafta Şemdinli'den gelen bir şehit haberine dikkat ettiniz mi?

Şehit olan er Selman Özey'in babası Rahim Özey kendisinin de 1985'te Şemdinli'de askerlik yaptığını ve PKK operasyonlarına katıldığını söylüyordu.

Yani Türkiye'de artık Güneydoğu'da ikinci kuşak savaşıyor.

Babalarının askerlik yaptığı yerlerde oğulları şehit oluyor.

Aradan çeyrek yüz yıl geçti ama Türk ve Kürt gençleri birbirlerini öldürmeye devam ediyor.

Sonra da ordunun komutanı çıkıp, saldırının altında nedenler arayanların mütareke basınını bile arattığını söylüyor.

Diyor ki Başbuğ, "Elinizde en ufak bir bilgi yokken TSK'yı hatalı göstermek hainliktir."

Ne şahane bir mantık değil mi?

Basın soru sorma görevini yerine getirince; "Niye 12 saat o karakola yardım gitmedi" diye sorunca "hain" oluveriyor.

Soru sormayı geçtim, basının elinde bilgi olunca, o bilgileri yayınlayınca neler olduğunu bu memleketteki herkes gördü.

Dağlica ve Aktütün saldırıları konusunda ordunun doğru söylemediği ortaya çıktı.

Askerlik yapmamak için kendini vurdu denen erle ilgili yalan söylendiği belgelendi.

Kâğıt parçası denen evrak kapı gibi belge çıktı.

"Bu boru başka boru" şarkısını söylediğiniz Poyrazköy'de bulunan LAW silahlarına girmiyorum bile...

Peki, yarın çıkıp Tunceli Sarıayla Karakolu saldırısıyla ilgili yapacağınız açıklamaya inanmamızı bizden nasıl bekliyorsunuz?

Bir şey söyleyeyim mi?

Hani bizim gibi gazeteleri "mütareke basınını bile aratmakla" suçlamışsınız ya...

Valla siz de sözüne güvenilir, halkına doğru söyleyen bir orduyu acayip aratıyorsunuz!

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Maki Maki Köprüsü

Demiray Oral 08.05.2010

Bir ara konuyla ilgili söylevlerinin çetelesini tutuyordum, sonra çok sıkılıp bıraktım.

Başbakan Erdoğan'ın "komünist kafa" damarının kabardığı konulardan söz ediyorum.

Yarım kalan o listem diyor ki, özelleştirmelere karşı çıkanları, Galataport'a yabancı yatırımcı gelmesini eleştirenleri, Genel Sağlık Sigortası Yasası'na muhalefet edenleri, AKP'yi yolsuzlukla suçlayanları, Tekel işçilerinin "içine sızanları", çevrecileri "komünizm kalıntısı zihniyet" diye nitelemiş Erdoğan.

Taktikleri de malum elbette bu zihniyetin, "çamur at izi kalsın..."

Gazetelere baktım, bu kez sıra 3. köprü güzergâhına karşı çıkanlara gelmiş.

Gelmeseydi hatırım kalırdı zaten...

"Bu komünist zihniyet, bu sol zihniyet; bu ülkede bunların dikili bir ağacı yoktur" demiş Başbakan gazetecilerin sorusu üzerine.

Aslında yarım bıraktığım o sıkıcı listeye yeni madde kıvamında ekleyip geçebilirdim bu sözleri.

Ama devamını okuyunca, "Oh yoo !" dedim. (Ya işte ben böyle konuşuyorum.)

Çünkü şöyle devam etmiş Erdoğan: "Bunların dediği ne biliyor musunuz? Maki, maki. Makiyi keser atarsın, maki nedir? Bodur ağaçları kaldırırsan sonra yan tarafına gelirsın, orman inşa edersin. En az hasarla en büyük verimi sağlayacağız."

İşte bu şahane "maki maki" tesbitini okuyunca anladım ki, olay bitmiştir.

Başta Kilyos ve çevresinde oturan bizim mahalle ahalisi olmak üzere tüm şehre geçmiş olsun.

Baksanıza, 3. köprü'nün daha ortada projesi bile yok ama kesilecek ağaçların yerleri bile biliniyor anlaşılan...

Önce Erdoğan'ın bu açıklamasını ölümsüz kılmak için, 3. köprü'nün adının "Maki Maki Köprüsü" olmasını önererek son esprimi yapıyor ve sonra herkesi ciddiyete davet ederek rakamlara geçiyorum.

3. köprüyle ilgili geçen hafta yapılan açıklamada 260 km. olacak otoyolun yüzde 48'inin orman arazisinden geçeceği yer alıyordu.

Ayrıca yolun geçeceği yerlerin yüzde 12'si 2b ve yüzde 10'u da diğer araziler olarak tarif edilmişti.

"Komünist zihniyet" oturmuş bunun aslında ne anlama geldiğini bize tercüme etmiş.

Orman Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi diyor ki, "Yüzde 48 orman arazisi + yüzde 12 işgal edilmiş ormanlık alanlar + yüzde 10 mera benzeri doğal alanlar. Bunların hepsi orman ekosisteminin paçalarıdır ve kamusal alanlardır."

Bu da demek oluyor ki, köprü otoyolunun yüzde 48'i değil aslında yüzde 70'i ormanlık alandan geçiyor.

Peki, otoyolun yüzde 70'inin, yani 182 km'sinin orman içinden geçmesi ne demek?

Bunu da tercüme etmişler bize.

Ormandan geçecek dört şerit gidiş dört şerit geliş 182 km. otoyol, güvenlik şeritleri de buna eklendiğinde 2.275 hektar, yani dört buçuk futbol sahası büyüklüğünde ormanlık alanın yok edilmesi demekmiş.

Valla ben Orman Mühendisleri İstanbul Şubesi'nin yalancısıyım

Vaziyet pek de öyle “makidir maki” deyip geçilecek gibi görünmüyor.

Her neyse, kendimi yeniden ciddiyete davet ediyorum ve yüksek müsaadenizle iki konuyu daha sormak istiyorum.

Birincisi şu maliyet meselesi.

Yani köprü'nün altı milyar dolar dolara mal olması.

Soru şu: Henüz projesinden eser olmayan bir köprü'nün, sadece güzergâhına karar verilerek bu rakama nasıl ulaşıldı?

Resmî açıklamada bunun 1-1,5 milyar dolarının kamulaştırma bedeli olması dışında bir bilgi yok.

Geri kalan yaklaşık beş milyar dolar neye göre hesaplandı?

İkinci nokta ise sabahları bakkaldan ekmek alırken bile duymak zorunda kaldığım arazi kapatma muhabbetleri.

Köprü güzergâhını önceden bilip arazi kapatanlar var mı?

Bu kişiler şu anda imar planları değiştirilip rant zengini olmak için ellerini ovuşturuyor mu?

Her gün duyduklarımın ne kadarı şehir efsanesi, ne kadarı doğru?

Doğru değilse, bu “çamur at izi kalsın”cılarını susturmak için son birkaç senede bölgede yapılan arazi alımlarını açıklamak şahane fikir değil mi?

Evet, iki konu demiştim ama şimdi perdeyi şöyle aralayıp dışarı bakınca aklıma bir şey daha takıldı.

“Maki Maki Köprüsü” mağdurlarından olmasına ramak kalmış biri olarak sormam lazım.

Ne yani ben 2,5 senedir pencereden Belgrad makilerine bakarak mı yazı yazıyorum?

Başbakan'ın tabiriyle belirtiyim ki inanın bu “hiç şık olmaz!”

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Medya neden ‘araya parça attı’

Demiray Oral 10.05.2010

İki gündür “CHP kankası” gazetelerin yazdıklarını okuduktan sonra sabah oturmuş bilgisayarın başına düşünüyordum.

Duyduğum tarifsiz utancı tarif edebilir miyim acaba diye.

Keşke kalemi sıkı bir yiğit benim yerime o utancı anlatsa diye.

Sonra aniden aklımdan şu geçti: “Çocukluğumda video film seyretmeye gittiğim komşu evinde o gün yaşadıklarımın beri böyle utanmadım ben.”

Video günleriydi o dönemler.

Toplum 80 öncesinin sağ-sol kutuplaşmasını aratmayacak kıvamda ikiye bölünmüştü, "Beta'cılar-VHS'ciler" şeklinde.

Örgüt adı değil canım, sadece birer videokaset türü.

Herkes kendi "fraksiyon"una akşam gezmesine gidiyor, üye olunan videocudan kiralanan kasetler misafire ikram ediliyordu.

Çocuklar da büyüklerden arta kalan zamanlarda, gündüzleri bir evde toplaşp film izliyordu.

Bir gün şahane bir kovboy filmi seçip arkadaşımın evine gitmiştim.

Evin annesinin videonun üstündeki dantel örtüyü kaldırma töreninden sonra "dıkşın dıkşın" filmimiz başlamıştı.

Her şey olağanüstü olandı. Birden en hararetli sahnelerden birinde film koptu.

Kovboylar gitti yerlerine yarı çıplak adamlar ve kadınlar geldi.

Sonradan öğrenecektim ki bu aslında çok uygulanan bir "araya parça atma" taktiği idi.

Sadece videocu kaseti vereceği müşteriye karıştırmıştı.

Salonda biraz önce ortalığı inleyen veletlerin sesi soluğu kesildi, hepimiz hayatımızın ilk pornosunu seyretmeye başladık.

Felaketin yakın olduğunu seziyor ama kıpırdıyamıyordum, kafam kesinlikle çalışmıyordu.

Birkaç dakikalık o derin sessizlik anneyi şüphelendirmeye yetti.

Salona geldi ve...

Az sonra elimde videocudan aldığım misafirlik hediyesi kasetle evin yolunu tuttum.

O gün, öyle bir utanç yaşamıştım ki anlatamam.

Büyük ihtimalle o zamandan kalma suçluluk duygusundan olacak, hayatımda hiç doğru dürüst seks filmi izlemedim.

Deniz Baykal'a ait olduğu iddia edilen görüntüleri de izlemedim.

Gerçi çocukluğumdaki bu olayı yaşamasaydım da 70 yaşındaki birinin (o kişi ister Baykal olsun ister başkası), seks görüntülerine meraklı olacağımı hiç sanmıyorum.

Ama "CHP kankası" gazetelerin yazıp çizdikleri beni haksız yere zan altında kaldığım o günkü kadar utandırdı.

Yaptıkları şu.

Önce, "olayı haber vermeyip, olayın haberleştirildiğini haber verme" ucuzluğuyla her şeyi tüm ayrıntısıyla anlatma.

Sonra, bu işi yapanları acayip kınayıp, "alçaklar" diye haykırma örtüsü altında Baykal'ın acil istifasını isteme.

İstifa da şöyle isteniyor.

"Kişisel kaybını partisi ve ülke için kazanca dönüştürme şansı" varmış; "siyasi yaşamını cesur bir kararla sonlandırması" gerekirmiş...

Tam bir Allah böyle dostu Baykal'ın bile başına vermesin vaziyeti.

"Baykal istifa" korosunun bayraktarları *Vatan*, *Hürriyet* ve *Habertürk* gördüğüm kadarıyla.

Ve onların kimi yazarları...

Yukarılarda dönen işlere aklım ermediği için saflığımı bağışlayın ama bir türlü anlayamadığım bir şey var.

Anlaşılan şu ki –elbette habercilik aşkına- hepiniz söz konusu görüntüleri izlemiştiniz.

Eyvallah, ama daha ilk günden bunların yüzde yüz gerçek olduğuna nasıl emin oldunuz da adamın derhal istifasını istediniz?

Yani sadece izleyince görüntülerin gerçek olduğunu sonucunu çıkartacak bir şeyler mi var?

Soruyorum çünkü, siz ki devletin tüm resmî kurumlarının raporlarına rağmen, ıslak imzanın Albay Çiçek'e ait olmadığına direnen bir gazetecilik ekolünün evlatlarısınız.

Soruyorum çünkü insanın daha ilk günden, "Bir parti lideri 18 yıllık sekreteriyle ilişkiye girerse ve onu milletvekili yaparsa bunun ortaya çıkışından sonra yapılacak tek davranış olabilir. İstifa edip politikadan çekilmek." (Tufan Türeñç, 8 Mayıs 2010, *Hürriyet*) yazabilmesi için elinde "Baykal hemen çıkıp yalanlamadı"dan daha güçlü bir argüman olması gerekir.

Bir başkası iyice uçmuş ve görüntülerin yedi-sekiz yıl önce çekildiğinden yola çıkıp, Baykal Tyayip Erdoğan'ın siyasi yasağının kalkmasını sağladı diye şöyle yazmış: "Eğer görüntüler eskiyse Tayyip Erdoğan'ı kurtaran Deniz Baykal bir demokrasi şövalyesi değil zavallı bir rehinmiş." (Güngör Mengi, 9 Mayıs 2010, *Vatan*)

Misal daha çok da, ihtimaller üzerine böyle şeyler yazanlara "pes" demekten başka ne denebilir ki?

Bir de neye gıcık oluyorum biliyor musunuz?

Efendim, Baykal görüntüdeki o CHP'li hanımı Çankaya'dan milletvekili adayı yapmış da "görev kusuru" işlemiş filan...

Varsayalım öyle yapmış. Duyan da sanır ki sanki CHP'nin diğer vekilleri parti içi seçimle aday oldular.

Öyle ya da böyle zaten hepsi Baykal'ın iki dudağından çıkanla belirlenmedi mi bunların?

Bırakın bu işleri de Baykal'ın biletini kesmeye neden karar verdiniz, siz onu bir anlatın...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İstem dışı 'komplo' diyalogları

Demiray Oral 15.05.2010

Ben: Sizde kabartma tozu var mı?

Bakkal: Ne abi o, ne için?

Ben: Kek yapmak içinmiş...

Bakkal: Otur abi sen iki dakika gazetelere bak, ben hanımı bi arayıp sorayım...

Bakkal: (Telefonun açılmasını beklerken gazete manşetlerini işaret edip) Kameraların önünde Anıtkabir'e gidip Kuran'a el bassa bile yapmadım diye, bir daha zor oy veririm artık Baykal'a...

Ben: Ne dedi?

Bakkal: Komplö dedi ya abi, ama anlamadık ki nasıl komplö... Çünkü susuyor, tık yok...

Ben: O değil hanımınız ne diyor? Var mıymış?

Bakkal: Köpürtme tozu var abi var... Yanlışsam yanlış söylüyorsun de şimdi... Sen atar mısın oy?

Ben: Hıhı... Daha önce ona mı oy atıyordun?

Bakkal: Yoo zaten hiç vermedim ki. Senin aldığın toz gibi biraz muhabbeti köpürtelim dedim işte...

Ben: Taksim'e gideceğim...

Taksici: (Radyodaki haberlere kilitlenmiş) Atla abi atla...

Ben: Taksimetreyi açmayı unuttun galiba...

Taksici: Kendimizi unuttuk abi biz... (Sesini "yapmayın" diyen CHP'liler kıvamına getirip) Genel başkanımızı kaybettik...

Ben: Ya, geçmiş olsun.

Taksici: Ama şimdi sevinenlere de sıra gelecek bak yazıyorum şuraya...

Ben: Ne olacak yani?

Taksici: Bunlar memlekette taş üstünde taş omuz üstünde baş bırakmayacaklar, daha ne kasetler çıkacak bak görürsün...

Ben: Kimler?

Taksici: Genel başkanın istifa konuşmasında var onun cevabı ama bir tane bile köşe yazarı yazmadı bunu pes yeminle... İşin tüm sırrı bir cümlede gizli...

Ben: ...

Taksici: Her şey Baykal'ın, "İstifam Türkiye'yi ve CHP'yi yeniden tanzim etmek isteyenlere imkân tanıyacak" lafında gizli abi... Sabahtan akşama kadar tüm yorumları dinliyorum radyodan istersen sana bu işin tüm şifrelerini çözüvereğim bak...

Ben: Sağolasın bir dahaki sefere inşallah, Trafik çok fazla ben şurada inip Levent'ten metroyla devam edeyim.

Ben: Alo ne haber neler yapıyorsun ya?

Kadrosuz Tv Yorumcusu: İyilik valla... Yalnız ben seni sonra arasam, ferah ferah konuşsak.

Ben: Pardon meşgul müydün?

KTY: Bugün Baykal-Kılıçdaroğlu görüşmesi var ya, şimdi haber kanallarından ararlar beni telefonu meşgul etmeyelim.

Ben: Tamam, kapatıyorum hoşça kal.

KTY: Bak görürsün Kılıçdaroğlu'nu başkan yapmaz CHP...

Ben: Hadi görüşürüz sonra...

KTY: Neden dersen çünkü adam elit değil, beyaz Türk değil, Tuncelili...

Ben: Yayında değiliz usta karıştırdın galiba...

KTY: Âlemsin ha... İki çift laf ettirmedin, hadi kapat kapat!

Ben: Kaça çıkar bu usta?

Tesisatçı: Yenisi takarsak 300-400 lira artı işçilik, eskisini tamir edersek sadece işçilik 40 lira.

Ben: Peki eskisi hemen bozulmasın yine?

Tesisatçı: Bozulur tabii, çok yıpranmış artık... Mesela Baykal yeniden başkan olsa ne kadar dayanırsa bu sifon da anca o kadar işte...

Ben: Anlaşıldı, yenisini takıyorsun usta...

Tesisatçı: Yenisi derken o da çeşit çeşit... Bak yeni deyince laf yerine geldi söylüyim sana, bu Kılıçdaroğlu bizim memleketlidir. Onu başa getirmezler görürsün, bunlar gibi sosyete değildir bir de alevidir. Üstelik...

Ben: Usta sen sifonu tak çalışsın, söz iş bitince istersen sabaha kadar anlat!

Vatoz: Ne durumdasın?

Ben: Malum mevzudan kurtuluş arıyorum, televizyonlardan kaçtım dışarı çıktım bakkala, taksiciye ebelendim. "O"nun taktığını izleyip Bahçeköy Evleri'ndeki evime kapanayım dedim tesisatçı içeri sızdı. Kimse başka bir şey hakkında konuşmuyor çaresizim...

Vatoz: Şu anda çare yok ama üzülme geçecek...

Ben: Nasıl?

Vatoz: Hafta sonu Fenerbahçe şampiyon olsa da olamasa da gündem değişecek.

Ben: İnsanın dostu gibisi yok, sağol çok rahatladım!

Vatoz: Şaka bir yana kapatmadan bir şey soracağım... Sence Baykal'ın istifa konuşması "komplo"nun sahiplerini bildiğini göstermiyor mu zaten?

Ben: Elveda...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bırakmadan bırakan genel başkan ile partili gençler

Demiray Oral 17.05.2010

Efendim senenin en şahane pazar gününden selamlar gönderiyorum.

Koymuşum formamı başucuma, "kıskananlar çatlasın" güftesine ritim tutarak tıkır da tıkır basıyorum tuşlarına bilgisayarın.

Şu anda şampiyonluktan daha şahane dünyevi bir zevk tahayyül edemiyorum.

Klavveyi bir Ferdi Özbeğen edasıyla kullanarak şampiyon takım taraftarı şarkıları çalmakta başarılıyım da üstelik.

Elimde bilgi ve belge olmadan söylemiyorum bunu, hâşâ...

Kanıtım, "yakarız bu dünyayı senin için şampiyonluk gelince" şarkısını yorumlamaya geçtiğimde evimizdeki cimboamlunun ışık hızıyla ortamı terk etmesidir.

Efendim programıma başlamadan önce bunları bilhassa yazdım ki herkes anlasın, bugün hiçbir şey keyfimi kaçıramaz.

İstifa etmeden istifa eden genel başkan şunu demiş bunu demiş, ne gam!

Kayıtsızım dünyaya karşı.

"Aranızdan genç ve dinamik birini seçin" mesajı vermiş partililere, umurumda değil.

Duyunca bu lafı, Baykal'ın aslında milletvekili koltuklarını doldurmuş onlarca Baykal'a hitap ettiği o karikatürü aklıma bile getirmeyeceğim kesinlikle.

Hatta bu lafının üzerinden henüz 24 saat geçmişken açlık grevindeki partili gençlerden, "Anladım ben onu, gençlerin arzusu geri dönmem yönünde" minvalinde mesaj almasına bile takılmayacağım işte.

Bu arada gençler de gençmiş ama...

Siyasi bilinç desen on numara beş yıldız.

Tişörtlerinin önünde "Sevdalandık Denizlere" yazıyor; Deniz Baykal ile Deniz Gezmiş yan yana bize bakıyor.

Anlaşılan arkadaşlar feci halde "Deniz tutması"ndan mustarip.

Efendim, programımın burasında repertuarımda bir değişiklik yapmak istiyorum müsaadenizle ben de.

Futbola siyaset bulaştırmaya can atıyorum.

Ve tüm CHP'liler için geliyor sıradaki parça...

"Denizleri aş da gel kurbanın olam..." şeklinde parmaklarım tuşlarla ahenkle dans ediyor.

Peki, bu CHP'nin içinde genç ve umut vadeden birileri var mıdır?

Amaan sana ne be adam... Sonuçta bugün senin için tek mühim sorunsal sarıyı mı yoksa lacivert formayı mı giysem değil mi?

Yine de soru ağızdan çıktı madem devam edelim öyleyse, hiç keyfimizi kaçırmadan elbet.

Var mı öyle birileri?

Sakın kimse bilmiş bilmiş Kılıçdaroğlu filan demesin bana.

Genç biri diyorum, Kılıçdaroğlu 62 yaşında.

Misal, geçenlerde Britanya'da seçimi kazanan Muhafazakâr Parti'nin lideri David Cameron var ya... Arkadaşın yaşı 43'müş.

21'inde girmiş partiye, birçok kademesinde çalışmış.

2001'de, yani 34 yaşında ilk kez milletvekili seçilmiş.

Ve adları muhafazakâr olan o partidekiler, son derece ilerici bir hareket yapıp bu genç adamı 38'inde genel başkan seçmişler.

Yaşlanıp turşusunu kurmayı beklememişler yani.

Yeni nesil birini başa getirecek cesareti göstermişler.

Cameron da başkan olduktan beş sene sonra partisini iktidara taşımış işte.

Efendim kaygısızları oynadığım bu şahane günde dikkat buyurursanız cevabını bildiğimiz basit sorular soruyorum.

Var mı öyle bir delikanlı CHP'nin içinde?

Ya da daha basiti...

Öyle bir delikanlının önünü açacak ihtiyar delikanlılar var mı partide?

Ha, eğer şöyle dersiniz söyleyeceğim bir şey olmaz sözünüz üstüne.

"Partide genel başkanlık yapabilecek nitelikte çok sayıda arkadaşımız vardır."

Seviyorum ben de bu kalıbı ama klişeleri sevdiğim için.

Yoksa düzenlersiniz bir yarışma, partili gençler memleketin her diyarından doluşup otobüslere akın ederler Anıtkabir'e.

Özel deftere en güzel kim kompozisyon yazarsa o aday olur, biter gider yani.

Laubali bulmayın lütfen önerimi.

Sonuç olarak partiyi bırakmadan bırakan genel başkanın "aranızdan genç birini seçin / anladım gençler benim dönmemi istiyor" repliklerini 24 saat içinde peş peşe attırdığı kadar ciddiym ben de işte.

Benim kompozisyon mevzuu olarak bir önerim de var naçizane.

Angora Evleri'nin önünde "Sen şampiyon olmasan da kupaları almasan da seviyoruz işte var mı diyeceğin" şeklinde takılan CHP'li gençlerden arakladım üstelik.

Bir pankartta gördüğüm, "Türkiye bir Deniz'ini kaybetti ikincisini asla" kompozisyon başlığı olarak cuk oturur derim.

Açken bunu düşünen tokken neler yaratır kim bilir.

50'sini aşmamış ve Ankara'ya yakın oturan adaylar tercih sebebi olabilir diyeceğim ama içişlerine müdahale etmek istemem o kadar da.

Sonuç olarak bir elimde formam, bir elimde atkım umurumda mı dünya...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP'lilerin şoku Fenerlilerin şoku

Demiray Oral 22.05.2010

Etrafım kendini solcu sanan CHP'liyle dolu.

Onlar her fırsatta benimle siyasi didişmeler yapmak için can atsa da ben ufka doğru bakarak ısıık çalışıyorum.

Kıskanç abla ve abilerin küçük kardeşlerine yaşattığı "biz aslında seni sokaktan aldık, senin gerçek annen baban başka" çocukluk şokları kıvamında, "bak usta sen aslında solcu değil, Kemalistsin" filan demiyorum.

Geçen gün Hasan Cemal'in *Türkiye'nin Asker Sorunu* adlı yeni kitabını okurken kendini solcu sanan CHP'linin şahane bir tanımıyla karşılaştım.

AKP iktidarından kurtulmak için asker ve sivil kanadın en yoğun cuntalaşma faaliyeti içinde oldukları dönemde, 3 Mart 2004 tarihinde gazeteci Mustafa Balbay'ın günlüğünde yer alan İlhan Selçuk'un bir lafı sözünü ettiğim tanım: "Şimdi hükümet devlete karşı ve biz solcular hükümete karşı devletin yanındayız. Durumun özeti bu."

Benim derdimin özeti de bu işte...

Her neyse, geçen hafta bana kapak olan erken ilan edilmiş şampiyonluk yazımdan sonra günlerimi CHP'yi bir yana bırak, C, H ve P harflerini bile heceleyemeyecek halde geçirdim.

Kukumav kuşu misali oturup, evden dışarı adım atmadım bir süre.

Evden çıkmam için önce şoktan çıkmam gerekiyordu.

Ama tribünden bizatihi tanıklık ettiğim anons skandalı ve doğal olarak o anonsu "bütün çiftleri piste davet ediyoruz" şeklinde algılayıp sarmaş dolaş sahaya doluşan taraftarlar gözümün önünden gitmiyordu.

Fakat birkaç gün sonra bir yemeğe gitmem gerekti.

İnsan içine çıkmaya kesinlikle hazırlıklı olmadığım için bisiklete binmeyi yeni öğrenen acemiler misali seleden tutsun da yeri öpmeyeyim diye kadim dostum Vatoz'u da yanıma alıp sosyal ortamın yolunu tuttum.

Kendini solcu sanan CHP'li birtakım erkekler ile onların kendini eş durumundan solcu sanan hanımlarıyla birlikte yemek yedik.

Masadaki tayfanın Fenerbahçeli olmayanları, bizim camianın bu şoktan kolay kolay çıkamayacağı üzerinde durdu uzun uzun .

Ufka doğru bakamadım hava karardığı için ama içimden ıslık çaldım...

Sonra sıra elbette, Gandi rüzgârıyla doldurdukları yelkenlerini açmaya geldi.

Sabahın köründe televizyonda gazete manşetlerinden seçmeleri dinler gibiydim.

"Dürüst, pırıl pırıl, tertemiz, sakın ('ama kararlı' elbette), alçakgönüllü, büyüğü ..." sözcüklerinden oluşmuş bir buçuk kilo karışık muhabbetler havada uçuşuyordu.

İçimden ıslık çalıyordum demek isterdim ama ıslık çalmak bile gelmiyordu içimden.

O sırada CHP'lilerden biri hepimizi dünyaya döndürdü.

"Fenerbahçelilerin şokunu bilmem ama asıl biz bu Pennsylvania şokunu nasıl atlatacağız bakalım?"

Bir anda hepsinin süngüleri düştü, yelkenlerini dolduran rüzgârdan eser kalmadı.

O zaman anladım ki Baykal'ın giderayak Gülen cemaatine çaktığı selam fena sarsmış CHP'lileri; sarsmaktan öte resmen travma yaratmış. Ne kaset gerçekten umurlarında ne de Baykal'ın gidişi artık.

Ellerinden F tipi oyuncağı alınmış çocuk gibi olmuşlar.

Bütün kötülüklerin anasını gösteren pusulaları bozulmuş ama nasıl tamir edeceklerini bilemiyorlar.

Aslında gerçek şokta olanın onlar olduğunu anlayınca kendi şokumdan çıkıverdim.

Vatoz'a döndüm ve "tamam artık seleden tutmana gerek yok ben kendim giderim" dedim.

"Yürü kim tutar..." medyası

Malum, merkez medya yine kendi yazıp kendi coşuyor, kaptırdı gidiyor.

"Yürü Gandi kim tutar seni" tadında manşetlerden geçilmiyor.

Tamam, Kılıçdaroğlu ismi senelerdir CHP'den umudu kesenler arasında bir heyecan yarattı ama medya kendi arasında öyle bir rüzgâr estiriyor ki her şey birbirine karışıyor.

Geçen hafta birkaç canlı yayında izlediğim Kılıçdaroğlu bile "kendi rüzgârına" kapılmışa benziyordu.

Kısaca yine partiye başkan, memlekete başbakan atama günlerindeyiz.

Derdim yakın geçmişteki, "Genç başbakan Mesut Yılmaz" ya da "Leydinin topuk sesleri" vakalarının hazin sonunu hatırlatmak değil.

Ancak yine o günlerdeki gibi es geçilen halkın haletiruhiyesi üç günde şu noktaya geldi bile: "Bu gazetelerin sonsuz desteği olmasa içimiz rahat edecek ama böyle olunca insan kılanıyor. Bunların hepsi destekliyorsa bir iş vardır bu işin içinde..."

Merkez medya eğer iyilik yapmak istiyorsa Kılıçdaroğlu'ya, bu çakma rüzgâr yaratma işinden vazgeçsin.

Medyanın Kılıçdaroğlu'ya sonsuz destek verip, parti bülteni gibi yayın yapmasından daha kötü tek bir şey var galiba.

O da Deniz Baykal'ın, Kılıçdaroğlu'ya tam desteğini açıklaması olabilir.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eski tüfekten söyle(n)mesi

Demiray Oral 24.05.2010

Bilge bir şahsiyet kendisi, aynı zamanda muhalif bir huysuzluğu var.

Hayatının ayrılmaz parçası olan muhalifliğini, yaşlanınca huysuzluğuyla birleştirmiş ve ortaya votka-elma kıvamında nefis bir kokteyl çıkmış.

Sadun Aren hocanın gençlik yoldaşlarından, eski tüfek bir sosyalist.

Bizim Vatoz'un büyük babası olduğu için ara sıra yalnız yaşadığı evinde ziyaret ederiz.

Söylenme faslına geçip ironisi tavan yaptığı zamanlarda keşke not alsaydım şunları diye hayıflanırım hep.

Misal, bu kış bir gün Vatoz, "hasta mısın yoksa yüzün bembeyaz" diye sorunca patlativermişti cevabı: "İlgilenecek kimse olmadığı için bu sene hiç hasta olmaya niyetim yok!"

CHP'nin dillere destan kurultayından sonra izlenimlerini sordum anlattı, ben de bu sefer not aldım ve size nakledeceğim.

Gerçi okuyunca huysuzlanıp tekzip yollayacağı kesin ama bu riski göze alıyor ve bir eski tüfeğin kurultay söylenmelerine geçiyorum.

1- CHP'de en az bir hırsız olduğu kesinleşti. Baksana gazeteci Ahmet Hakan'ın cüzdanı çalınmış kurultayda.

2- Ben Ahmet Hakan'ın yerinde olsam, "bu alçaklık CHP yönetiminin bilgisi ve onayı olmadan yapılamaz" diye yazardım. Müfettiş Kemal'in memlekettekilerden önce partideki hırsızı ortaya çıkarmasını isterdim.

3- Rüzgâr, rüzgâr... Hayatta en sevdiğim kelimedenden tiksinti geldi sonunda. Sanki CHP rüzgâr enerjisiyle çalışıyor.

- 4- Rüzgâr iyidir hoştur da mühim olan gerçeklerdir. Yoksa rüzgâr gibi geçti olursun. Konuşanlar konuştu, ötekiler alkışlayıp evlerine gitti. Sadece genel başkan adayının konuşması için iki gün süren kurultay yapılır mı yahu? Başka ne yapıldı kurultayda, ne değişti, hiçbir şey anlamadım.
- 5- Tereddüt içindeyim. Kurultaydaki coşkunun asıl sebebi Kılıçdaroğlu'nun gelişi mi yoksa Baykal'ın gidişi mi?
- 6- Türkiye'de siyaseti doğru analiz ederim diyenin aklına şaşarım. Kürt açılımı yapana hain diyen partiye bir haftada Kürt başkan seçildi. Ama adam sorunu bile "Doğu ve Güneydoğu sorunu" diye tanımlıyor. Daha ağzından "Kürt sorunu" lafı çıkmadı Kürt genel başkanın. Hadi al da analiz et bakalım bu memlekette siyaseti.
- 7- Çeyrek yüzyılda ancak "Kürt sorunu" diyecek kadar mesafe kat etmiştik Kılıçdaroğlu sayesinde başa döndük. Çözüm önerisi de 90 model. İnsanlar çalışıp evine ekmek götürürse dağa çıkmazmış! Bir tek "Sayın Kırca" demesi eksik, 90'ların Siyaset Meydanı'ndan kalma muhabbetler bunlar.
- 8- İzlediğim kadarıyla en hayırlı hareketi Rahşan Hanım yapmış ve partiyi kapatıp CHP'ye dönmeye karar vermiş. Gazetecilerle bile simültane tercüman aracılığıyla konuşan birinin parti liderliği yapması biraz zor olurdu zaten. Benim İngilizcemin haline benzettim durumunu. Söyleneni anlıyor ama konuşamıyor...
- 9- Bu havuzlu villa mevzuu da enteresan. Artık havuzlu villası olan hırsız anlaşılan. Benim gibi bir komünist için hiçbir sakıncası yok ama CHP'ye oy atan kemik kitle fena alınır ona göre. Kılıçdaroğlu en iyisi bir anket yaptırın, kaç tane havuzlu evi olan CHP seçmeni var öğreysin.
- 10- Gün boyu olan biteni izleyince karar verdim. Bu kurultay aynı zamanda mezardaki Ecevit'in hayattaki Baykal'ı yendiği kurultaydır.
- 11- Bu millet sadece Kartal arabaya biniyor diye Ecevit'i seçtiği gibi, mütevazı ve dürüst diye Kılıçdaroğlu'yu da başbakan yapabilir. Ama eşinin söz ettiği o sınır bozucu sakinliğini koruması lazım. Halbuki konuşmasında öyle değildi, "iyi hatip" denen politikacı rolü oynamaya çalıştı, üstünde iyi durmadı. (Kurultayda onun için on kaplan gücünde derler –DO)
- 12- Hem söyleniyor hem de malum gazetelerdeki dolduruş yazılarını okuyordum. Vatoz geldi ve "madem yazdıklarına inanmıyorsun niye alıyorsun bu gazeteleri büyük baba" dedi. Başımdan savmak için, "Çünkü Doğan Grubu gazeteleri bile günde iki kere doğruyu gösterir" dedim. Kafası karıştı, hâlâ ne dediğimi çözmeye çalışıyor.
- 13- Neredeyse 70 senedir devrim peşinde koştum, olmadı. Sonra bir baktım memlekette bir haftada iki tane devrim oluvermiş. Bursa şampiyon oldu "devrim", Kılıçdaroğlu başkan seçildi "devrim". Neyse, artık gözümüz açık gitmeyiz!

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yüce Meclis, en güzel tatiller senin olsun

Demiray Oral 29.05.2010

İktidardaki partinin milletvekili olsanız ve şöyle bir soru sorsalar ne cevap verirdiniz: Cezaevlerindeki beş bine yakın çocuğun durumuyla ilgili yasal düzenleme mi, yoksa Tapu Kadastro Teşkilatı hakkındaki yasa mı size göre

daha önemli?

Tamamdır, cevaplarınızı duydum.

Peki, aynı soruya AKP milletvekillerinin verdiği karşılığı biliyor musunuz?

Onlar şöyle demiş. Cevap veriyoruz; Tapu Kadastro yasası...

Malum, anayasa değişikliği görüşmeleri esnasında harap ve bitap düşen Meclis 1 temmuzda tatile girecek.

Ve hükümetin tatil başlamadan önce mutlaka çıkarmak istediği bazı acil yasalar var.

Başbakan Erdoğan milletvekillerine, çok çalışın haziranda acil yasaları halledin yoksa size tatil filan yok ona göre, demiş.

Yakın zamanda basına yansıyan haberler, bu acil yasalar arasında kamuoyunda "Taş atan çocuklar" olarak adlandırılan çocuklarla ilgili düzenlemenin de olduğu yönündeydi.

Böylece sadece taş atıkları iddiasıyla cezaevlerini doldurmuş binlerce çocuk serbest kalacaktı.

AKP bu konudaki yasayı çıkarmak istediğini söylemişti.

CHP'nin yeni genel başkanı, hem temiz hem dürüst bir insanoğlu / Kılıçdar Kılaçdaroğlu da bu çocukların affedilmesinden yana olduğunu açıklamıştı.

BDP'nin tavrı zaten belli.

Bir ülkenin Meclis'inde iktidarıyla, muhalefetiyle üzerinde uzlaşılan bir konu olursa ne beklenir?

O konunun halledileceği, değil mi?

Ama bahse konu ülke Türkiye ise tam aksi olabiliyor işte.

Kısaca yasa yine çıkmıyor.

Üstelik, çocuklar serbest kalmalı diyen partilerin de gıkı çıkmıyor.

Çocuklarla ilgili yasa yerine 1 temmuza kadar yapılacak acil düzenlemeler arasında Tapu Kadastro'dan, Karayolları'na ondan Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bilmem nesine kadar onlarca şey var.

Böylece Meclis kapanacak ve vekiller Karayolları ile ilgili yasayı memlekete kazandırmanın huzuru içinde tatile çıkarken, binlerce çocuk ise bu "yaz tatili"ni yine hapiste idrak edecek.

Dün sabah gazeteci arkadaşım Murat Erdin'in *Radyo Tatlıses*'teki programına konuk oldum.

Bu mevzua da değinme fırsatımız oldu.

Kısa süre sonra programa dinleyicilerden gelen e-postaları okumaya başladı Murat.

Bunlardan biri de Ümit Eser'e aitti.

Yani geçen sene bir otobüse atılan molotofkokteyli nedeniyle ölen 17 yaşındaki Serap Eser'in abisine.

Mealendi diyor ki, "O çocukları korumaya çalışıyorsunuz ama bizim gibi mağdur olanlar ne olacak, bizim haklarımızı kim savunacak..."

Acısı içime oturmuştu o korkunç olayın.

Bir şeyler söylemek istedim kızgın abiye ama dilimin ucundaki tüm kelimeler saçma geldi, söyleyemedim.

Ne diyebilirdim ki kardeşini kaybetmiş bir abiye?

Herhalde ben de onun yerinde olsam, hapisteki çocukların haklarını savunanlara kızardım.

Başbakan'ın bile, "O çocukları mazlum göstereceksin, o molotof ile yanan yavruyu ne göstereceksin.

Neyle izah edeceksiniz" dediği bu memlekette, bir abi "bizi kim savunacak" demiş çok mu?

Onun yerinde olsam, bu çocukların birçoğu suçsuz yere senelerce içerde yatacakmış, umurumda bile olmazdı.

Büyük acı yaşamış bir abinin böyle hissetmesi elbette doğal.

Benim isyanım, insanların birbiriyle acılarını yarıştırmasına sebep olanlara.

İnsanlar acılarını yarıştıırken, yasa koyuculuk ve askercilik oynayanlara...

Benden söylemesi

- Anlaşılan o ki, Türkiye bugünden itibaren bir araştırma şirketinin yaptığı son seçim anketini konuşacak. Çünkü öğrendiğim kadarıyla, o araştırmadan çıkan sansasyonel sonuçlar var:

"AKP ile CHP'nin oy oranı Türkiye genelinde aynı noktaya geldi; İstanbul'da ise CHP AKP'yi geçti..." Doğru mu bilinmez ama bu sonuçların üzerine "daşdaş medya"nın nasıl atlayacağını merakla bekliyorum.

- Genç Siviller organizasyonu ile 27 Mayıs Darbesinin yıldönümünde Yassıada'ya gittik. Ne diyeyim ki... Hüzünlendik, gözümüze bir şeyler kaçtı.

- MİT artık dış istihbarata yönelecekmiş. Eğer doğruysa bunun en hayırlı yanı, memleket hasretiyle yurtdışında yaşayanların her gün simit yiyebilmeleri olur. Çünkü Avrupa'da her okulun kapısında, her şehrin meydanında mutlaka bir "simitçi" olacak demektir.

- Yaz öncesi, yani tam da şu günlerde bir cin çıksa ve kadınlara dese ki, "Dileyin benden ikisinden birini... Hayatın anlamını mı öğrenmek istersiniz, yoksa bikinimize sığmayı sağlayacak garantili kilo verme formülünü mü?" Acaba hangisini seçerler? (Bu soru Vatoz'un katkıları ve baskılarıyla hazırlanmıştır.)

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ben eskiden 'devrim'i çok sevmiştim

Demiray Oral 31.05.2010

Madem sene-i devriyesi geçti, madem derdim gündem denen tuhaf yaratığın peşinden dörtmala koşturmak değil, artık mevzua girebilirim.

Darbenin 50. senesini idrak ettiğimiz gün tekneyle Yassıada'ya giderken düşündüm de, ben çocukken 27 Mayıs'ı pek severdim.

İki makul sebebi vardı bu hissimin.

Birincisi elbette okuldan yırtmaktı.

Çünkü bizim veletlik zamanlarımızda 27 Mayıs darbesi "Hürriyet ve Anayasa Bayramı" adıyla resmî tatil olarak kutlanırdı.

Hadi hürriyeti anladık da anayasanın, yani bir kanunun bayram adında işi ne gibi son derece mantıklı bir soru sorabilirsiniz elbette.

Bu sorunuza buradan ancak, "yakın tarihi okuyunuz, anlarsınız" diye hafiften ukala ve gizemli bir cevap verebilirim...

Her neyse mirim, eğer dimağım beni yanıltmıyorsa bir gün öncesinden yarım gün tatil başlar ve ertesi gün de memleketçe tam gün kebab yapılırdı.

(O zamanlar bayramla haftasonu arasında kalan cumayı da katıp dört-beş günlüğüne Bodrum'a filan kaçılmazdı. Nasıl kaçılın daha keşfedilmemişti Bodrum, MFÖ'nün şarkısı bile yoktu ortada. Ekranlarını yeni açanlar için söylüyorum 70'lerden bahsediyoruz...)

Yani kar tatili, aşı tatili misali bir güzelliği 27 Mayıslar.

Hadi bizim çocuk aklımızla öyleydi de, ya koca koca siyasetçilere ne demeli.

Onlar, ta 1980'e kadar bayram olarak kutlanmasına karşı hiçbir şey yapmadılar 27 Mayıs'ın.

Yani siyaset kendini saf dışı eden bir darbeyi, her sene resmî bayram mesajları yayınlayarak kutladı.

Sonuçta memleketi bu bayramdan kurtarmak bir başka darbeye, 12 Eylül'e nasip oldu.

Gelelim içimdeki 27 Mayıs aşkının ikinci sebebine.

O sebep tamamen politikti; aile durumundan...

Ben çocukluğumu, bir dönemin meşhur mecmuası Hayat'ın 20 Haziran 1960 tarihli 26. sayısının çerçevelenmiş kapağını ezberleyerek geçirdim. (Fiyatı 125 kuruş.)

Henüz yeni sararmaya başlamış sayfanın sağ üstünde kırmızı harflerle, "Hürriyet mücadelesine katılan üniversiteli kızlarımızdan bazıları Hayat objektifi karşısında" yazar, altında da 11 adet genç kız siyah beyaz fotoğraftan bana bakardı.

Her biri Greta Gabro kıvamında poz vermiş, kabarık etekli bu genç kızlardan biri annemdi.

Ondan dinlediğim Beyazıt'taki yürüyüşler, öğrencilere müdahale eden atlı polisler karşı atılan "Ankara'da ordu bizle beraber" sloganları, kısaca gençliğin "diktatör hükümet"e karşı isyanı heyecanlı bir "devrim" öyküsüydü benim için.

Madalyonun öbür yüzünü görmeye ancak kendi üniversite senelerimde başladım.

Halkın oyuyla seçilmiş siyasetçilerin darağacına yollanması, bir ülkenin başbakanının, bakanlarının asılmasını artık doğru bulmuyordum.

Ama yine de daha uzun seneler, "Müdahale doğrudu da idamlar yanlış" şeklinde 27 Mayıs ahkâmı kesen bir "solcu" olarak yaşadım.

Sivil iktidarlar zorbalık yapsa bile buna karşı çıkmanın yolunun askerî zorbalık değil seçim sandığı olduğunu...

27 Mayıs'ın devrim değil askerî darbelerin ferîştahı olduğunu anlamam için biraz daha büyümem, biraz daha okumam gerekti...

Darbenin 50. sene-i devriyesinde Genç Siviller organizasyonu ile yola çıkan tek nemiz Yassıada'ya yaklaşırken bunlar geçiyordu aklımdan.

Artık biliyordum ki, o adada yeryüzünün en büyük hukuk kandallarından, en büyük zulümlerinden biri yaşanmıştı.

Adına "İhtilal divanı" denen bir mahkeme, daha doğrusu bir seremoni oluşturulup memleketin başbakanı asılmıştı.

Senelerce siyah beyaz fotoğraflarda ve görüntülerde gördüğüm, o seremoninin uygulandığı salona girdik sonra.

Aramızda Fatin Rüştü Zorlu ile Celal Bayar'ın torunları, dönemin mağduru bazı Demokrat Partililerin (DP) yakınları da vardı.

Klişeyi tam hakkının verileceği yerde kullanmak gerekirse, sözün bittiği yerdeydik.

Darbeyi filan lanetlemedik.

Sadece 50 yıl önce yapılan zulme o günlerde en ufak bir karşı çıkış sergilemeyenler ile bugün hâlâ iyi darbe - kötü darbe ayrımı yapıp 27 Mayıs'ı aklamaya hizmet edenler adına utandık.

Bu arada geçen yazımın sonlarında, "Yassıada'ya gittik, hüznümlendik. Gözümüze bir şey kaçtı" demiştim ya...

Yalan söylemiştim.

Gözümüze bir şey kaçmadı, ağladık.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Müsvedde defterimden

Demiray Oral 05.06.2010

Havada bir kasıntı bir kasıntı sormayın.

Karardıkça kararıyor.

Televizyonu açıyorum, ölümü kutsama yarışının aydın pilotları vınn vınn diye o kanaldan bu kanala gezinmekte.

Sunucu soruyor, "dokuz cana değer miydi?"

Cevaptan kem kümle atınca anladığım şu.

Değermiş.

Tutku, ideolojileri zehirliyor.

Ruhum, ciğerim, dalağım tüm anatomimle tarifsiz sıkılıyorum böyle günlerde.

İnsan dengesiz bir yaratık.

Bugün ölümü kutsayanlar yarın yapış yapış bir yaşam savunucusu olacaklar.

Yok mudur bu işin bir oluru?

Fiş almasam mesela...

Kim demişti hatırlamıyorum, "Devlet, televizyonu ortadan kaldırırsa, insanlar sokakta birbirlerini öldürürdü; çünkü sessizlik hepsini dehşete düşürürdü."

İnsanın yalnızlıktan çıldırmaması için üretildi televizyon.

Çünkü hiçbirimiz yalnız kalamıyoruz.

Tek başına kalan herkes hemen televizyonun düğmesine basıyor.

Sonra karşısına geçip saatlerce başka insanların konuşmalarını dinliyor.

Düşünmeye çalışın, bundan daha dramatik bir durum olabilir mi?

İnsanlarla birlikteyken çoğu zaman sıkılıyorum, kendimi iyi hissetmem.

Çünkü tuhaf şeylerden söz ediyorlar çoğunlukla, anlayamadığım heyecanlar duyuyorlar.

Ama yine de ruh halimi gizleyip, araziye uyum sağlayarak şundan bundan konuşabilirim.

Zor bir durum elbette, sıkıntının bonusu gibi bir şey.

Bu ikircikli (bu kelimeyi de kullandım ya artık iflah olmam) ruh halimi, uzun zaman "bir ben miyim perişan" şeklinde düşünüp durdum.

Sonra bir kitapta filozof Kierkegaard'ın, masadaki herkesi güldürdükten sonra evine döndüğünde tek istediği şeyin intihar etmek olduğunu anlattığını okudum.

Bir rahatladım ki sormayın...

Canlı yayında röportaj yapılan şahsiyetin omzundan memleketine el sallayan insan türü gibi neşeyle doldum.

Geçen gün eski bir film izliyordum televizyonda.

İki tane eleğini duvara asmış karizmatik abi barda oturmuş susuyordu.

Sonra birisi ötekine sordu, "Seçme şansın olsa hayattan ne isterdin?"

Cevap: "Hiçbir zaman karar almak durumunda olmamak."

Kaptırıp ben de kanepemden katıldım sohbete.

Cevap veren abiye şöyle dedim.

"Hiçbir zaman karar almamak mı? Onun adı çocukluktur..."

Çocukluğumu özleyince bahçeye çıkarım ben.

Yani çok sık bahçeye çıkarım.

Bu koşuşturmaca içinde yapmayı unuttuğum basit şeyleri yaparım.

Bir ağacı seyredirim, bir kuşun kanat çırpışını izlerim.

Kuşun bir aşağı bir yukarı kanat çırpışındaki o dengenin hastası olurum her seferinde.

Baktığım bütün ağaçlara vişne ağacı muamelesi yaparım.

Çocukluğum demek komşunun bahçesinden arakladığım vişneler demektir çünkü.

Bahçede otururken birden bir ürperti gelir sonra.

Hava serinledi sanır insan böyle anlarda.

Oysa "bu kadarı yeter" uyarısıdır o ürperti.

Geçmişe fazla takılmak acıtır çünkü.

Neler yazıyor bu adam böyle demeyelim lütfen.

Oluyor işte ara sıra böyle hassas insan günleri.

Ayrıca artık iflah olmam diye 38 satır önce uyarmıştım herkesi (Şimdi kesin sayanlar çıkar, uğraşmayın rakamı salladım).

Geçen gün aniden sanatçılar içinde yazarlara büyük haksızlık yapıldığına karar verdim.

Nedeni basit.

Bir şarkıyı veya bir albümü eğer beğendiysen hayat boyu defalarca dinliyoruz.

Hoşumuza giden bir fotoğrafı veya resmi duvarımıza asıp her gün bakıyoruz.

Benim hiç sahip olduğum bir heykel olmadı ama aynı vaziyet onun için de geçerli.

Ancak yazılan bir romanı, bir öyküyü bir kere, hadi bilemedin iki kere okuyoruz.

Sizin hiç sevdiğiniz bir kitabı onlarca kez okumuşluğunuz var mı mesela?

Oysa diyorum ki, bir kitabı sadece bir defa okumak anlam ifade etmez.

Tıpkı bir albümü ilk dinlediğimizde içindeki şarkıları keşfedemediğimiz gibi...

Enteresan bir deneme oldu.

Müsvedde defterime aldığım notları kes-yapıştır tekniğiyle alt alta sıraladım.

Şimdi bir tuşa basacağım.

Ve yazı artık sizin!

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Siyasete atılma baskısına direniyorum

Demiray Oral 07.06.2010

Bundan 20 küsur sene önce üniversite öğrencisiyken zorla falıma bakmıştı bir kadın.

Zorla derken iki kişi kollarımdan tutup, birisi de falıma bakmadı elbette; emrivaki işte...

Uzun zamandır insan içine çıkmayan ders kitaplarımı hazır final sınavları da gelmişken deniz havası alsınlar biraz diye Moda'ya çay bahçesine götürmüştüm.

Üçüncü çayı içebilir miyim acaba diye muhasebe kayıtlarımı kontrol ederken, kadın bir anda önümde bitti ve fal baktığı küçük taşları yere saçtı. (Bkz. Kırmızı ışıkta beklerken araba camının silinmesi hadisesi.)

Param yok öğrenciyim dedim dinlemedi, "güzel abim içimden geldi" şeklinde devam etti.

Bir ton şey anlatmaya başladı, ilgilenmez gibi göründüm.

Ama bir ara, "bu ay seni üzen bir haber alacaksın" deyince tüm coolluk elden gitti.

Medeni Usul Hukuku'ndan yine çakıcam demek ki diye söylendim.

Bunun üzerine falcı birkaç taşı yeniden yere atıp, "merak etme okulunu bitireceksin, sonra da siyaset var senin kısmetinde, önce politikacıların yanında olacaksın sonra kendin politikacı olacaksın, büyük adam olacaksın" dedi.

Sinirim yeterince bozulmuştu, susması için cebimdeki tüm bozuklukları verdim ve olay mahallinden uzaklaştım.

Aradan seneler geçti, bir daha ne kimse zorla falıma baktı ne de fal baktırdım.

Fakat birkaç gündür yok yere huzursuzum.

Bir yakınım falcıya gitmiş geçenlerde.

Tabii onunki çay bahçesinde çakıl taşıyla fal bakanlardan değil, daha profesyonel ve tanınmış bir şahsiyet.

Kendisiyle ilgili neler söylediğini anlattı önce.

Merakla dinledim, bildiği şeyler gerçekten enteresandı.

Tam mevzu kapandı sanırken yakınım birden bana dönüp, "seni de gördü falda ve önümüzdeki senelerde hayatında politika görüldüğünü söyledi" dedi.

Hoppala... Buyur buradan yak bakalım.

Yine falda sen çıktın yok ki senden başkası kalıbından payıma düşene bakar mısınız lütfen. Politikacı olmak...

Her ne kadar annem bu projeyi kesinlikle destekleyecek de olsa kusura bakmasın ama yapamayacağım.

Aklıma gelen sebepleri önem sırası gözetmeksizin sıralıyorum:

» Birden fazla kişiye karşı konuşmayı hiç sevmem. Tüm seçmenlerle teke tek konuşup oy istemem de beklenemez herhalde...

» Önüme bir mikrofon konsa etkili bir konuşma yapmak yerine, "ses a deneme, bir ki ses kontrol" demeyi tercih ederim...

» Ara sıra bunalıma girerim. Milletvekili olsam böyle dönemlerimde hayatın anlamı üzerine başbakanın cevaplama isteğiyle soru önergesi vermem gerekir... ki en çok da cevaptan korkarım.

» Meclis'teki komisyonların, okul hayatımızda yer aldığımız kolların devamı olduğuna dair kesin bir inancım var. Tüm öğrenciliğim boyunca yangın kolunda yer aldığım ve Meclis'te henüz yangın komisyonu bulunmadığı için vatana millete faydalı olamam...

» Disiplinden hiç hoşlanmam. Dolayısıyla parti disiplini denen şeye uyamam. Eğlenmek için verilen partilerdeki disiplini bile sarhoş olup yerle bir ederim...

» Kravat ile yaşayamam. Boynumda kravat olduğunda, aslında beni asmaya çalıştıklarını fakat ipi koparıp yaşamaya devam ettiğimi düşünürüm...

» Yerimde 10-15 dakikadan fazla oturamam. Mutlaka ayağa kalkıp bir tur atmam gerekir. Takdir edersiniz ki 15 dakikada bir Meclis Genel Kurulu'nda volta atan bir adam hiç de şık durmaz...

» "Yasa koyucu" diye bir mesleği yapmayı istemem. İki sebepten. Birincisi, benim için aşırı iddialı bir sıfat. İkincisi, yasaların en kritik durumlarda uygulanmadığı bir memlekette yasa koyucu olmak için sado-mazoşist olmak gerekir...

Bitirmeden önce bir çift laf da falcılara etmek istiyorum.

Dünyanın bütün falcıları birleşiniz ve üzerime geliniz, eyvallah!

Sanıyorum bu gidişle şöyle olacak.

Bundan bir 20 sene sonra, ben artık prostatlı ve takma dişlerini gece yatarken başucundaki bardağa koyan yaşlı bir adam olduğumda yine bir falcı çıkacak ve diyecek ki, "Önümüzdeki senelerde politikacı olacaksın."

Umarım yüzüme söylemez bunu çünkü yaşlı da olsam kafayı koyarım.

Not: Birkaç yayınevi ve yazdığı kitabı gönderen bazı arkadaşlarım üst üste, "gazeteye yolladığımız kitaplar eline geçti mi?" diye aradılar. Geçmedi elbette. Gazeteye kitap yollamak, kuzuyu kurtların arasına salmak misali bir

şey. Zamanında ben de o kurtlardan olduğum için iyi bilirim. Kitap yollamak isteyenler bir zahmet e-posta atsınlar da adresimi vereyim.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dünya Kupası'ndan kişisel ve canlı yayın

Demiray Oral 12.06.2010

Az sonra Johannesburg'a bağlanacağız, hem de çok sürpriz bir isme kıymetli *Vaziyet* izleyicileri.

Rejideki arkadaşlarım şu anda bağlantıyı sağlamaya çalışıyor.

Hazır mı arkadaşlar?

....

İlla parmağımı kulağıma sokturacaksın yani rejil!

Evet, parmak kulağa girdi ve anladık ki henüz bağlantımız hazır değil.

Arkadaşlarım sürpriz konuğumuzu hatta alınca uyaracaklar, eee o arada ben ziyadesiyle kişisel bir Dünya Kupası nostaljisi yapayım müsaadenizle...

Aklımın erdiği ilk Dünya Kupası 1978 Arjantin'di sayın izleyiciler.

Kempes abimiz gol kralı olmuş, Arjantin de kupayı almıştı.

Sokak arasında top koşturan veletler olarak biz de ruhen ilk yabancı oyuncu transferimizi o kupada yapmıştık.

Mesela ben, Fenerbahçeli Cemil olmak yerine Arjantinli Kempes olarak çıkmıştım uzun süre mahallemizdeki yeşil çayirlara.

Bilinçli seyrettiğim ilk kupa 1978 ama bu mevzudaki ilk hatıratım ondan bir kupa öncesine dayanıyor.

Yani 1974 Batı Almanya'ya.

Hatırladığım şey ise futbola değil televizyona ilişkin.

Televizyon demişken yönetmenime bir kez daha sormak istiyorum konuğumuz hazır mı diye ama anlaşılan hâlâ hazır değil...

Peki, biz devam edelim o zaman.

Efendim, sene 1974, memlekette bir bayram havası...

Önce televizyon yayınları haftada yedi güne çıkmış.

Ardından bu çığır açıcı gelişmenin üstüne bir de TRT'nin 1974 Dünya Kupası'nı naklen yayınlayacağı açıklanmış.

Herkeste tatlı bir telaş. Özellikle de futbol hastası erkek türünde.

Evinden, oturduğun yerden o maçları naklen izlemenin yarattığı heyecan, bugün olsa olsa zamanda yolculuk yapmakla kıyaslanabilecek bir şey.

Ancak televizyon denen alet şimdiki gibi manavdan domates alır misali alınmıyor.

Kupaya birkaç gün kalmış, erkekler hiçbir fedakârlıktan kaçınmayarak televizyon sahibi olma peşinde.

İşte o günlerden birinde, daha önce sayısız teşebbüsü nakıs kalan babam eve büyük bir karton koliyle geldi.

Kolinin içinden ilk televizyonumuzun çıkması dokunaklı bir sahneydi.

Ve fakat, o da ne?

Bizim televizyon daha evvel komşularda gördüğümüze benzemiyordu sanki.

Benzemiyordu çünkü arka kapağı yoktu ve tüm iç organları görünmekteydi.

Anne ile baba arasında kısa bir durum konsültasyonu ve babanın maçları izlemek için son şansın bu olduğu, kupadan sonra "şeffaf" televizyonun verilip yerine son model bir adet alınacağını açıklaması...

Evet, sanıyorum yeterince top çevirdik ve bu arada Johannesburg'dan yapacağımız canlı bağlantımızın da hazır olduğunu söylüyor arkadaşlarım.

Efendim önce hattımızdaki sürpriz konuğu ifşa etmek istiyorum.

Kadim dostum Vatoz şu ölümlü gezegende bir hayalini daha gerçekleştirdi ve sonunda bir Dünya Kupası'nı yerinde izleme gayesine ulaştı.

Şimdi hemen kendisine merhaba diyoruz.

– Evet Vatoz yayınımıza hoş geldin, bize biraz oraya gitme sürecinden söz eder misin önce?

– Valla bu bir çocukluk hayaliydi benim için. Son kupa 2006 Almanya'yı koltuğumda izlerken karar verdim bu işe. O günden beri de para biriktirdim. Sanıyorum son dört senemi Moliere görse Cimri'yi yeniden yazardı...

– Geçen gün bir araştırma okumuştum, çeşitli ülkelerde insanlara kupanın kazanılması karşılığında neyi feda etmeye razı olursunuz diye sormuşlar. Misal Hollandalıların yüzde 18'i şampiyonluk için bir hafta su ve ekmekle beslenmeye razı olduğunu söylemiş. Ne dersin?

– Mutlu Hollandalı züppeliği derim o cevaba. Ben geçtim şampiyonluğu, sadece buraya gelebilmek için senelerdir su ve ekmekle yaşıyorum...

– Bize biraz orayı anlatır mısın, şimdiye kadar neler yaşadın?

– Otelimi internetten bulmuştum. Meğer ucuz olduğu için seçtiğim otel Johannesburg'un varoşlarındaymış. Otel de denemez zaten... Elektrik bir var bir yok, kapısı kapanmadığı için arkasına koltuğu dayadım, gece belli bir saatten geç kalırsan otele soyulmadan dönmen imkânsız. Burada bir yanda milyonlarca yoksul insan, bir yanda da yüksek güvenli evlerde oturan zengin beyazlar var.

– Hoşuna giden bir şey olmadı mı peki hiç orada?

- En sevimli yanı ise sürekli banka soygunu olması, iki günde dört soygun oldu. Basından heyecanla izlemeye çalışıyorum.
- Futbolla bitirsek, kim kazanır kupayı sence?
- Favorim İspanya ve İngiltere, kalbim elbette Arjantin’de...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tarih gazetecinin önüne bir soru çıkardığında

Demiray Oral 14.06.2010

Medya sitelerinden birinde o klişe cümleyi okudum: “*Hürriyet*, Ersin Kalkan ile yollarını ayırdı.”

Yollarını mı ayırdı? Ersin ile *Hürriyet* hiçbir zaman aynı yolda olmadı ki diye söylendim içimden.

Ersin, o gazetede doğru yönü gösteren pusulalardan biriydi sadece.

Seneler önce birlikte başlamıştık *Hürriyet* çatısı altında çalışmaya, *Gazete Pazar* ekibi içinde.

Gerçeğin peşinde koşan bir muhabir, gazeteci gibi gazeteci oldu hep.

O koşu sırasında meşhur andıçı da ortaya çıkardığı oldu, İstiklal Savaşı’nın yaşayan son gazilerini tek tek bulup onlarla nefis röportajlar yaptığı da.

Peki, şimdi *Hürriyet*, senelerdir gerçeğin peşinde koşan gazeteciyi neden istemiyor biliyor musunuz?

Gerçeği, yalnızca gerçeği söylediği için.

Hrant Dink cinayetinde çalıştığı gazeteye kalkan olmayı reddettiği için.

Filmi biraz başa saralım ve nisyan ile malul hafızalara yardımcı olalım.

Bu sene başında, Hrant Dink’in öldürülüşünün 3. yıldönümünde başladı her şey.

Cinayete giden yolda basın tavrını, özellikle de *Hürriyet*’in Sabiha Gökçen haberiyle ilgili manşetini ve Emin Çölaşan’ın yazdığı yazıyı sert biçimde eleştiren köşe yazıları yayımlandı.

O dönem gazetenin başında olan Ertuğrul Özkök yeni bir Ahmet Kaya vakasına imza atmakla suçlanıyordu.

Özkök, “Duyduk duymadık demeyin katil benim” başlıklı yazıyla şöyle savundu kendini: “Bu haberi (Hrant Dink’in ‘Sabiha Gökçen Ermeniydi’ iddiasıyla ilgili haber) Ersin Kalkan yaptı. Ersin Kalkan kimdir? Öğrenmek istiyorsanız gidip *Agos* gazetesi çalışanlarına sorun.”

Neyse ki, Ersin Kalkan’ı tanımayanların gidip tek tek *Agos* çalışanlarına sormalarına gerek kalmadı. Çünkü *Agos* bu tartışmadan kısa süre sonra 29 Ocak 2010’da Ersin’le yapılmış bir röportajı yayımladı.

Bakın ne diyordu Özkök’ün kendine tanık gösterdiği gazeteci o röportajda: “Mensubu olduğum *Hürriyet* gazetesinin Hrant’ı ölümüne götüren süreçte başta Emin Çölaşan olmak üzere bir kısım yazarı ve ‘habercileri’ marifetiyle büyük bir sorumluluğu olduğunu biliyorum.”

Hrant Dink'in yakın arkadaşı olan Kalkan o röportajda Sabiha Gökçen haberinin kısa hikâyesini de anlatıyordu: "Özkök'ün bu haberle ilgili duruşunda sorun yoktu ama bu arada Emin Çölaşan'ın elleri armut toplamıyordu. Çölaşan, Sabiha Gökçen başlıklı yazısını, 'Bir gün onun sırtından böyle oyunlar oynanacağı ve Ermeni ilan edileceği hiç aklıma gelmezdi. Ölmüş insanlar yalanlara, iftiralara yanıt veremez. Onların üzerinden oyun oynamak en kolay yoldur. Yazık, ayıp, günah...' diyerek bitiriyordu."

(Malum, yayımlanmasının hemen ardından Genelkurmay, Sabiha Gökçen haberini "lanetlediğini" açıklamış ve Kerinçsizgillerin de harekete geçmesiyle Hrant Dink cinayetine giden süreç örgütlenmeye başlanmıştı.)

Agos'ta çıkan röportajdan birileri feci rahatsız oldu.

Gazete savunmasını istedi ve şu cevabı verdi Ersin: "Tarih gazetecinin önüne bir soru çıkardığı zaman ya bu soruya doğru cevap verecek ya da susarak katliama ortak olacaktır. Ben birinciye seçtim. Sözümün arkasındayım, savunma yapma gereği duymuyorum."

Bunların yaşandığı dönem aynı zamanda Enis Berberoğlu'nun, Özkök'ten yayın yönetmenliğini devraldığı günlere denk geliyordu.

Ve yaklaşık 4,5 ay geçtikten sonra Ersin *Hürriyet*'ten çıkarıldı.

Anladık ki Doğan Yayın Holding'in yazılı olan Yayın İlkeleri dışında bir de yazılı olmayanlar var.

Şöyle bir şey herhalde: "Gazeteci, eğer gerçekler çalıştığı gazeteye zarar verecekse, bunları hiçbir şekilde ifade edemez. Aksi davranış işten çıkarılma sebebidir."

Evet, Ersin senelerdir çalıştığı gazeteden çıkarıldı ama arkasında hepimiz için çok mühim bir ders bıraktı.

Öyle duruma göre uygulanan, kolpadan yayın ilkelerinden değil. Gerçek bir gazetecinin ilkesi.

"Tarih gazetecinin önüne bir soru çıkardığı zaman ya bu soruya doğru cevap verecek ya da susarak katliama ortak olacaktır..."

Ersin orada ya da burada, Türk basınında doğruyu gösteren bir pusula olma işlevini sürdürecektir, kendi yolunda devam edecektir.

Hürriyet'in gittiği yolun ne olduğunu ise böyle örnekler göstermeye devam edecek.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Memlekette herkes vuvuzelacı

Demiray Oral 19.06.2010

Arabanın bir adım atacak bile takati kalmadığı için sabahın beşinde benzinciye girdim.

Doğal olarak in ve cin gol atan kaleye oynuyordu ortalıkta.

Az sonra istasyonun kapısı açıldı ve istikrarlı olarak esneyen bir pompacı bana doğru geldi.

Elli liralık dedim, tamam abi diyebildi.

Askerde sabah üç-beş nöbeti tutanlar misali uykusuzluktan sürünüyordu genç adam.

Benzin pompasını çalıştırmayı bir türlü başaramadı.

Bir anahtarı soktu makineye olmadı, bir başkasını denedi yine tık yok.

Eleman çabuk ayılsın da işim görülsün diye bir muhabbet açayım istedim ama genelde sabahın beşinde benzin almak gibi bir fantezim olmadığı için mevzu sıkıntısı çektim.

Sonunda onun açısından konjonktüre en uygun yerden girmeye karar verdim.

Başladı trajikomik bir muhabbet.

Gece zor oluyor mu çalışmak, mesai saatleri kaçla kaç arasında?

– Olmaz mı abi, üç buçuktan yediye kadar...

Hangi üç buçuk ile yedi?

– Saat abi saat... Öğle üç buçuktan sabah yediye kadar buradayız...

Yuh artık, on beş buçuk saat mi çalışıyorsun yani?

– Valla öyle abi...

Geriye ne kalıyor ki zaten?

– Sekiz buçuk saat kalıyor abi... Yolda geçen zaman, uyumak, yemek yemek, aklına ne gelirse işte hepsi için kalan bu. Ruh gibi yaşıyoruz...

Belli oluyor halinden.

– Yine de iyi yanı gece on ikiden filan sonra sabaha kadar pek gelen giden olmaz, rahat ederiz yani...

Anladım, ben de askerde hep sabah üç-beş nöbetlerinde kestirirdim.

– Pompa açıldı abi hemen koyuyorum benzini. Sen ne iş yapıyorsun peki?

Gazeteciyim. Ayıp olmazsa eğer merak ettim, ne kadar para alıyorsun bu işten?

– Bin liranın çok az üstünde... Abi ben de sana bişey sorucam bak şimdi. Her gece burada televizyonda tartışma programlarını izliyorum, konuşanları dinliyorum, iyi kötü okul da okuduk ama şu anayasa tartışmalarını bir türlü anlamıyorum...

Ben de, bizim çalışma şartlarını yazsana filan demeni bekliyordum.

– Onu geç abi, kaderimiz yoksulluk bizim... Bak şimdi geçen gün Dünya Kupası maçlarını izlerken fark ettim. Bir yandan maç izliyorum ara sıra da bir kanaldaki anayasa tartışmasına bakıyorum. Maçtaki o vızıltı sesine dayanamayınca tartışmayı açıyordum. Sonra fark ettim ki tartışmadan da aynı ses geliyor. Aynı vızzz sesi yani. Onu açıyorum vızzz, bunu açıyorum yine vızzz... Neydi o aletin adı abi?

Vuvuzela diyorlar.

– Hah işte, bizim memlekette herkes vuvuzelacı be abi... Politikacısı, hocası, köşe yazarı hepsi. Durmadan öttürüyorlar o aleti valla...

Çok çarpıcı tesbitmiş seninki.

– Şimdi abi maçta bazen seyircileri gösteriyor televizyon, bakıyorum adamlar o vuvuzelayı öttürmekten maçı filan izlemiyorlar. Bizim memlekette de büyükler aynı o hesap, memlekette ne olduğunu görmüyorlar vuvuzelalarını çalmaktan. Tek dertleri karşısındakinden daha çok vızzz sesi çıkarmak yeminle.

Sen olayı çözmüşsün zaten, bir de bana soruyorsun anayasa tartışmalarını.

– Orası tamam da abi, bir de çıkıp saatlerce anlatıyorlar şekil - esas, inceler - inceleyemez diye. İşte onlara kafa basmıyor tabii. Şekil ne esas ne, yasanın şekli mi olur?

Onlara girersek çıkamayız bak, biz de vuvuzellacı oluruz sonra, hadi bana eyvallah.

– Abi dur şimdi hazır açıldık ondan anladığımı da anlatayım sana sonra sen karar ver. Benim anladığım şekil dış görünüş, hani bir hatunun tipi gibi. Esas da hatunun huyu suyu, yani iç güzelliği...

Tamam işte, bizim Anayasa Mahkemesi daha önce dedi ki, ben tipe değil iç güzelliğine önem veririm, ona bakarım.

– Yalan abi, okkalı yalan! Bu hep denir ama diyen de hep yalan söyler. Söyle Allah aşkına bir hatunu ilk gördüğünde neye bakarsın? Güzel mi değil mi diye. Beğenmese hatunu kim ilgilenir iç güzelliyle ya?

İşin şekline baksın diyorsun yani mahkeme?

– Öyle diyorum tabii, delikanlı olmak lazım biraz...

Peki, mesajını iletmeye çalışırım yüksek yüksek yargıçlara.

– Nasıl ileteceksin ki abi?

Yazı yazacağım çalıştığım gazetede ve pompacı İ., Anayasa Mahkemesi biraz delikanlı olsun dedi diyeceğim.

– De abi, söyle onlar da vuvuzela öttürmekten maçı izlemeyen seyirciler gibi olmasınlar...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Issız bir adaya Kürt sorununu çözmeye gitsem...

Demiray Oral 26.06.2010

Evet gitsem, yanıma almayacağım bir numaralı devlet yetkilisi kim olurdu?

Cevap: Bu hafta itibarı ile Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Hayati Yazıcı...

Şaka gibi konuştu da ondan.

Sınır kaydırmaca teklifinden değil, Gediktepe'deki PKK saldırısı sırasında telsiz konuşmalarında Suriyeli ve İranlı olduğu anlaşılan kişiler tesbit edildiğini basına "açıklama"sından söz ediyorum.

Başbakan Yardımcısı, Suriyeli ve İranlı PKK'lılar olduğunu keşfedip basına açıklıyor, basın da neyse ki bu haberi atlamıyor!

Bakan Bey, bu keşfinden sonra bir de tesbit yapıp, "birileri komşu ülkelerdeki terör gruplarını biraraya getiriyor" demiş.

Pes valla... PKK konusunda ahkâm kesecek değilim ama bakın Sayın Bakan, örgütün içinde ben diyeyim bin, başka biri desin iki bin Suriyeli militan var. Siz bir şey demeyin artık rica edeceğim...

HPG'nin (PKK'nın askerî kanadıdır) başındaki ismin Suriyeli olmasına, İran'daki PJAK'a filan girmiyorum bile (Televizyonlar uzman kontenjanından canlı tel. bağ. muamelesine tâbi tutarlar diye kaygılanıyorum).

Sonuç: Başbakan Yardımcısı'ndan ricam, lütfen bu konuda Başbakan'a yardımcı olmayınız...

90'lara dönüş üzerine karşılaştırma

TSK: O yıllarda çobanlara terörist muamelesi yapardı, şimdi teröristleri çoban sanıyor.

Devlet: Memleket o zaman da üç tarafı denizler, dört yanı düşmanlarla çevrili bir kara parçasıydı yine aynı noktada. Kırk kere söylediler olmadı, ikinci kırka başladılar: Terörle mücadele tavizsiz sürecek!

AKP: O yılların "AB'nin yolu Diyarbakır'dan geçer" zihniyetiyle başladı, gele gele "Avrupa'nın güvenliği Şemdinli'den başlar" noktasına geldi.

CHP: İçi dolu Güneydoğu raporlarından, içi boş "sosyal ve ekonomik önlemler" noktasına geldi. Adamın aklına "İnsanlar toplum halinde yaşarlar..." kıvamındaki ortaokul kompozisyonlarını getiriyor.

MHP: "Ne mozaiği ulan!"dan, "Vatana ihanet açılımı"na... Git gel Kuzey Irak bilmiyorum kaç saat?

BDP: O yıllarda da şimdi de aynı vaziyette. Giriş var, gelişme var, sonuç yok!

Basın: O zamanlar mehmetçik gazetecilerden göz gözü görmezdi, şimdi buna karşı çıkanlar arttı neyse ki. Ancak o zaman da "orada" aslında ne olduğunu öğrenemiyorduk, şimdi de öğrenemiyoruz.

TÜSiAD: Çözüm mevzuunda o yıllarda da devletten bir adım öndeydi, yine öyle.

Gerçek bir hikâyeden uyarlanmıştır

Yeni tanışmışlardı, ikinci buluşmalarıydı.

Boğaz'daydılar ve yağmur altında dakikalarca öpüşmüşlerdi.

Kız Kürt, oğlan Türk'tü.

El ele oturmuş sohbet ediyorlardı, laf dönüp dolaşıp savaşa ve ölümlere geldi.

Oğlan şiddeti onaylamadığını söyledi, masumları öldürdüğü için PKK'yı eleştirdi.

Kız cevap verdi: PE-KE-KE'ye benim yanımda PE-KA-KA deme bir daha.

Oğlan şaşırdı, ne fark eder ki dedi, ben Türk'üm öyle okuyorum doğal olarak.

Ama doğru değil diye diretti kız.

Önemli olan bu değil, insanların ölmesi dedi oğlan.

Kız dedi ki, gerekirse insanlar ölebilir.

Oğlan duyduklarına inanamadı, peki ya Buse diyebildi... İnsan hayatından daha değerli bir şey olabilir mi?

Bazen olabilir dedi kız.

Elleri kendiliğinden birbirinden ayrıldı.

Oğlan son bir çabayla, Kürtlerin Türklerle aynı haklara sahip olması gerektiğine inandığını ama bu işin silahla halledilemeyeceğini söyledi.

Kız dedi ki, herhangi bir Türk faşistiyle de konuşsam aynı şeyleri söylerdi. Sen bizim oralarda ne acılar yaşandığını nereden bileceksin ki?

Sonra film koptu ikisinde de.

Daha doğrusu, başrolünü oynadıkları romantik film yerini bir politik gerilime bıraktı.

Boğaz'daydılar ve yağmur altında dakikalarca kavga ettiler.

Kürt sorununu çözemediler, Kürt sorunu teşebbüs aşamasındaki aşklarını çözdü.

Ayrıldılar...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bas bas atıkları Göcek'e!

Demiray Oral 28.06.2010

Girizgâhı şehrin insanının ilgi göstereceği dilden yapayım...

Yaz gelmiş, nadir kaçma haklarınızdan birini kullanmışsınız, kendinizi Göcek'in mavi koylarından birine atmışsınız.

Yemyeşil bir kıyı ve lacivert bir deniz...

Görüntü öyle cazip ki, sezonun ilk denizle buluşmalarında olduğu gibi "hemen olmaz, önce biraz birbirimizi tanıyalım" minvalinde naz yapmak imkânsız suya.

Hemen atlayıp, umurumda mı dünya kıvamında yüzüyorsunuz.

Fakat o da ne?

Biraz önce İsmet İnönü çivilemesi yaptığınız teknedeki arkadaşlarınız çığlık çığlığa bağırıyor.

Önce kuşağınıza özgü bir Jaws tribi yaşadıktan sonra söylenenleri idrak etmeye başlıyorsunuz.

"Kaç ! Kaç çabuk oradan... Yine bok bastı birileri!" (Birileri, bilmem kaç milyon dolarlık teknesiyle orada takılanlar; bok basmak da, hazretlerinin bilmem kaç günlük defi hacetini denize boşaltması oluyor).

Ne yazık ki anlattıklarım aynıyla vaki...

Kısa süre önce birkaç günlük bir Göcek kaçamağında bu hikâyenin başrol oyuncularından biriydim.

Hem de bir kere, iki kere değil; hemen her koyda benzer sahnelerle karşılaştım.

Birçok tekne, içinde deterjan, şampuan, fosseptik olan tonlarca suyu mavi cennete basıp, çekip gidiyor.

Arkasında iğrenç bir görüntü bırakarak.

Üstelik az önce kendisinin demirleyip denize girdiği koya...

İnanılır gibi değil ama gerçek.

Peki, denetleyen yok mu?

Valla ben hiç görmedim.

Peki, teknelerin sıvı atıklarını toplayacak bir çözüm bulunmuş mu?

Bulunmuş, hem de acayip pratik bir çözüm. Ama az sayıda duyarlı tekne sahibi veya kaptan dışında buna iltifat eden ara ki bulasın.

Çözümün ne olduğunu bana Göcek'te bizzat Deniz Temiz Derneği / TURMEPA Genel Müdürü Levent Ballar anlattı.

TURMEPA, teknelerin atık sorunu için çipli mavi kart uygulaması başlatmış.

Kartı bulan Muğla İl Çevre Müdürü Mehmet Şahin.

Dernek, sistemin yazılımını satın alıp, binlerce kart bastırıp, marinalardaki bilgisayar sistemine yüklemiş.

TURMEPA'nın tekneleri atık boşaltacak teknenin ayağına kadar gidiyor veya isterse tekne limana yanaşiyor.

Atık çekiliyor ve çipli kart çekilen miktarın kaç ton olduğunu kurulan bilgisayar sistemine geçiyor.

Bir teknenin atığı ne kadar olur ki demeyin.

Ortalama bir mavi yolculuk teknesinin haftalık sıvı atığı iki ton civarında.

Göcek'e bir sezonda beş bin civarında tekne geldiğini düşünün ve çarpma işlemini yapiverin.

Elli lira ve bir atık tankı

Levent Ballar'a sordum, cevapladı.

Göcek'te kaç tekne mavi kart yöntemini uyguluyor?

"100 civarında."

Niye peki, isteyen ayağına kadar gidip bedava atığını çekiyorsunuz, kart için ücret ödeniyor mu?

"Evet, elli lira!"

Teknelerin bunun dışında bir masraf yapması gerekiyor mu?

"Atık tankı yaptırmaları lazım sadece, o da en çok birkaç bin liralık bir maliyet."

Mavi kart uygulaması neden tekneler için zorunlu hale getirilmiyor?

"Valilik ile protokol imzalamıştık ama sanırım tur tekneleri diretince yetkililer fikir değiştirdi."

Böyle devam ederse neler olur?

"Göcek'te deniz kısa zamanda biter. İspanya gibi teknelerin uğramadığı bir yer olur."

Peki, ne yapmayı düşünüyorsunuz?

"Yetkililer seyirci kalmaya devam ederse TURMEPA Göcek'ten çekilecek."

Levent Ballar'ın "Göcek'ten çekileceğiz" sözleri birkaç gündür basında yer alıyor.

Ve gazete haberleri yetkilileri koyların hızla kirlenmesinden daha çok rahatsız etmiş benziyor.

Çünkü öğrendiğime göre, gazete ve televizyonların mevzu ile ilgilenmesinden sonra bugün (pazartesi) bölgenin tüm yetkililerinin katılacağı acil bir toplantı yapılmasına karar verilmiş.

Yani sonunda aralarında yetki karmaşası olan yetkili makamlar TURMEPA'nın istediği gibi biraraya gelip bu işe bir çözüm arayacaklar.

Ve umarım böylece biz şehrin insanları da, bizim çocuklarımız da Göcek'in mavi koylarında kimse üzerimize bir şey basmadan yüzebileceğiz...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

10 yaşımdan gün alanlar için Kılıçdaroğlu analizi

Demiray Oral 03.07.2010

Aklından  siyasi lider tut (yerli malı olsun).

n de bir siperin önünde düşün.

Sonra ilerinden sipere girip melen ile sipere girmeyeni çıkar.

Geriye tek lider kaldı di mi?

Dur, adını bileyim: Kılıçdaroğlu.

Gediktepe'deki k-kalk tartışmasından sonra 10 yaşımdan gün alanların idrak edeceği dilden yazmaya karar verdim, haberiniz olsun.

Akıl ve ruh sağlığımı korumak gayesiyle artık seviye böyle...

Bahçede oturmuş, çömelme muhabbetinin memlekete olan son umutlarımı da tüketmesini nasıl engellerim diye düşünüyordum.

Ona koyuyorum dolmuyor, buna koyuyorum almıyor falan...

Ve o sırada salondaki televizyon, Kılıçdaroğlu'nun Gediktepe'ye gittiğini bildiriyor (Dur, artık adını koyayım: melmezoğlu).

Bizim komşulardan birinin oğlu 10 yaşımda.

Bari onunla biraz sohbet edeyim, bundan sonraki yazılar için pratik yapmış olurum dedim.

Gerçekten de zihin açıcı oldu, melmezoğlu'nun ruh haline yeni yaklaşımlar getirmemi sağladı.

Olay şöyle gelişti.

Veletler etesi sitenin bahçesinin altını üstüne getiriyordu.

Birkaç dakikada bir koşarak önümden geçiyorlar ve bir yandan da hepsi "Aaaah!" diye bağırıyordu.

Turlardan birinde 10 yaşımdaki veledi sürüden koparmayı başardım.

Meğer hafta sonunda sünnet olacakmış ona hazırlık için "Aaaah!" diye bağırıyormuş.

Ses ama provası yapıyor yani ocuk, arkadaşları da onunla dayanışma içinde.

"Korkuyor musun" ve "karşılığında ne hediye istedin" başta olmak üzere bütün gıcık edecek soruları sordum.

Korku vaziyeti stabil seyretmekteymiş, onu hemen geçtik.

Hediye mevzuunda ise en çok giyeceği paşa kıyafeti üzerinde durdu.

Snnetiye karşılık paşa kıyafeti istemiş.

Ailesi önce çok direnmiş ama "madem acı çekicem isterim diye tutturdum, sonunda beni kandırmak için almayı kabul ettiler" dedi. (Bu arada düşünsenize, ne pis iş bu çocuk büyötmek ya...)

Sonra kaldığı yerden çığılığına devam ederek yanımdan topukladı.

Yalnız kalınca fark ettim ki Kılıçdaroğlu'nun sipere gitme yarışı, paşa kıyafeti isteyen sünnet çocuğı kıvamında bir özentiyi andırıyor.

Ama yine de işin içinden tam çıkamadım.

Hadi onlar ucundan azıcık kestirmek için ne isteseler yapılıyor.

Peki, Kılıçdaroğlu'nun derdi ne arkadaş?

CHP Genel Başkanlığı koltuğı sünnetçi geliyor etkisi mi yaratıyor oturanda?

Bana ne, bana ne madem başkan oldum acı çekiyorum, sipere gidicem işte!

Evet, 10 yaşından gün alanlar için hazırladığımız analizimiz sürüyor...

Şimdi de sırada Kılıçdaroğlu'nun memleket sorunlarına bulduğı topyekûn çözüm formülü var.

Hemen konuyla ilgili alıştırmalarımızı görelim.

– *Bak Kemal bu Kürt sorunu.*

– *Bizim iktidarımızda kendiliğinden çözülecek.*

– *Kemal başörtüsü sorununu çöz.*

– *Bizim iktidarımızda kendiliğinden çözülecek.*

– *Kemal Jabulani'yi at.*

– *Bizim iktidarımızda kendiliğinden çözülecek.*

Siz de okuma parçasındaki kalıbı kullanarak memleketin diğeri sorunlarıyla ilgili alıştırma yapabilirsiniz...

(Yazının bundan sonraki bölümünü çocukların, velileri eşliğinde okumaları tavsiye olunur.)

Bazen öyle şeyler oluyor ki, ben espri olsun diye yazsam fazla abarttım diye kimse gülmez.

Kılıçdaroğlu'nun ağzından "Kızlar üniversiteye türbanla gidecek" manşetinin atıldığı gün...

Henüz CHP başkanı sözlerinden çark ettiğine dair açıklama yapmamış.

CHP'li Necla Arat bir kanalda aynen şunu dedi: "Kendisinin kişisel görüşüdür."

Yani sözleri partiyi bağlamaz.

Nasıl ya... dedim önce.

Sonra biraz zaman geçti ve Kılıçdaroğlu'dan malûm yalanlama geldi.

Yeniden merdiven altında sigortasız çalışan başörtülü kızlar noktasına döndük.

Siperde dik durma yarışındaki Kılıçdaroğlu kendi partisinin önünde diz çöktü.

Böylece anladık ki, partiye başkan seçilmekle lider olmak ayrı şeyler.

Ve sipere gitmek yerine siperleri yok etmekten bahsetmeyenler, başörtüsü konusunda sıkışınca topu Anayasa Mahkemesi kararlarına atmaktan vazgeçmeyenler asla lider olamayacaklar.

Söyledikleri de giderek kimseyi bağlamayacak.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aklım, ruhum ve ben gezmeye gittik

Demiray Oral 05.07.2010

Şuursuz ve duygusuz bir sıcak.

Kediler son nefesini verecekmiş gibi baygın yatmakta evin çeşitli köşelerinde.

Köpek bile hiçbir konuda havlamıyor.

Salt çoğunlukla beleş klima ortamına geçiş yapma kararı aldım.

Ruhum bu karara karşı oy yazısı yazdı.

Lepitopu bir yazı yazacağım, laptopu da yanıma alır bir köşede yazarım dedim ruhuma.

Günah benden gitti dedi ruhum.

Ben de aklıma uydum İstinye'ye, eve en yakın alışveriş merkezine gittim.

Gördüm ki memleket insanı kesinlikle benimle aynı kanaatte.

Elbette milletin aniden içinden bir yazı attırıp vermek gelmemiş de...

Mekâna derin dondurucu muamelesi çekmekte gayet başarılılar.

Alamayış veremeyiş şeklinde de olsa dört bir yana yayılmışlar.

Gez gez bitmez kitapçı-müzikçi-oyuncakçı karışımı dükkâna gittim.

Çok satanları pis pis keserek hızla geçtim, yeni çıkanlar caddesinden sağa döndüm ilerliyorum...

Üzerimdeki kırmızı tişört vesilesiyle beni oranın elemanı sanan bir amca önümü kesti.

Tekerleme gibi bir kişisel gelişim kitabı adı söyleyip, nerede bulabileceğini sordu.

“İstersen yaparsın, yapamıyorsan istememiştir” misali bir sapıklık.

Ruhum, ben seni uyarmıştım diye pis pis sırttı.

Kapa çeneni sen deyip aklıma sordum.

Beni sen getirdin buraya, şimdi söyle bakalım nasıl bir yaklaşım sergilemem lazım bu amcaya?

Aklım iyi çocuktur aslında, hemen seçenekleri sıraladı.

a) Çalışan değilim ben de buraların yabancısıyım amca.

b) Atatürk caddesinden düz devam et, caminin oradan sola dön amca.

c) İstesem bulurdun, bulamadığına göre istemiyorsun amca, evine dön.

Neyse ki hayat aklıma uymamı beklemeden kendi yaklaşımını sergiledi.

Orijinal kırmızı tişörtlü, sigortalı, başı açık bir merdiven üstü genç kız gelip amcayı benden devraldı.

Sonrasında trafik açıldı.

Tam hedeflediğim rafın önüne kadar ilerlemiştim ki...

Bu kez orta yaşlı bir hatunun hedefi oldum.

Ne oluyoruz yahu, kırmızı tişörtü gören kitapsever matadoruna koşan boğa gibi bana yazılıyor!

Ruhum gülmekten yerlere yatıyordu, tek bir kelime edersen seni öldürürüm dedim.

Sanki çoktan öldürmedin der gibi manalı baktı ama konuşmayı da gözü yemedi.

Ben ruhumla ölüm kalım mücadelesi verirken hatun bir liste dayadı burnuma.

Kitap eklerinden derlenmiş tahammülfersa bir “bu yaz ne okumalı?” listesi.

Plaj çantasında yaşayacak kitaplar...

Ne yapmalıyım dedim aklıma.

“Bu kitapları okumadan önce havuç hapı içmeyi ihmal etmeyin, kalıcı bronzluk için şart” dememi tavsiye etti.

Aklımı sevdim bir an için.

O sırada hatunun arkadaşı şnorkel ve paletlerin bulunduğu rafın oradan bağırdı, “gel gel aradığın kitapları buldum”.

Yazlık kitap arayan hatundan kurtulunca hedeflediğim iki kitabı alıp kasalara doğru yürüdüm.

İki kasanın da önünde kuyruk.

Sanırsın ki memleket entelektüel vahası.

Nihayet sıram geldi, portföy danışmanı edası takınan kasadaki kızla borcumu üç takside bağlamayı kararlaştırdık ve çıktım.

Ünlülerin mekânı olduğu için pek bir ünlü olup dolayısıyla sıcak getirdiği suya bile buz atmaya gerek görmeyecek kadar ışıık hızıyla havaya giren kafeye oturdum.

Tesbitlerime göre ortamda dört tür yaratık mevcuttu.

Gerçekten ünlü olan birkaç kişi, aslında ünlü olmayıp tavırlarıyla kendine ünlü süsü verenler, ünlüleri görünce "Aaaa bilmemkime bak!" diye ciyaklayanlar ve ünlüleri görünce görmezden gelip cool yapmaya çalışanlar.

Bu nedenle sanırım benden başka kimsenin 30 derece sıcakta sıcak su içmeye itirazı yoktu.

Ruhuma yine madara olmamak için incelemeyi kısa kestim.

Yazı üzerine birkaç not alıyordum ki yan masada dondurmalarını kaşıklayan yeni ergen iki kızın konuşmalarına misafir oldu kulaklarım.

Biri dedi ki, "ileride ünlü olmak ister misin?"

Öteki cevap verdi, "şaka yapıyorsun herhalde..."

Biri yine dedi ki, "neden peki, çok para için mi?"

Öteki yine cevap verdi, "insan ünlü olmadan mutlu olamaz ki..."

Öylece kalakaldım.

Karışmış halde olan aklımın ağzını bıçak açmıyordu.

Ruhum sever beni, yatıştırmak için hemen devreye girdi ve "buralara ait değilsin, bak üzölüyorsun hadi kalk gidelim" dedi.

Aklımı ve ruhumu da aldım, duygusuz ve şuursuz klimalı ortamdan duygusuz ve şuursuz sığağımıza geri döndük.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Anayasa Mahkemesi veya robotların istilası

Demiray Oral 10.07.2010

"İnsanlığın ürettiği robotların kontrolden çıkıp insanları yönetmeye başlaması gibi bir şey" dedi.

Televizyondaki ciddi hukukçuları ciddi ciddi dinliyordum...

Mazoşist Anayasa hukuku seansıma daha fazla tahammül edemeyen arkadaşım film seyretmek istiyor sandım.

Bir ton bilim kurgu film var evde, istersen koyabiliriz dedim.

"Sakin ha, bilim kurgunun hası karşımızda" deyip, hastane duvarındaki başhemşire fotoğrafı misali "sus da dinle" işareti yaptı.

İyice dikkat kesildim münazaraya.

Ekranın bir yanında Sabih Kanadoğlu ile Süheyl Batum düet yapıyor; diğer yanında Mete Göktürk ile Vahap Coşkun solo performanslarını sergilemeye çabalıyordu.

Düetçiler “Anayasa Mahkemesi’nin dediği olur” diyor başka da bir şey demiyordu.

Tartışmada şekilden girip esastan çıkma, değiştirilemez maddeler, Meclis’in görev alanına girme ve kurucu irade - tali irade üniteleri hararetle işlenmiş ancak ortak bir yere varılamamıştı.

Sonunda Göktürk-Coşkun ikilisinden iki soru geldi karşı tarafa.

İlk soru, “Meclis’in Anayasa Mahkemesi’ni kaldırıp yerine başka bir mekanizma getirme yetkisi var mı yok mu?”

Kanadoğlu gayet cool cevap verdi, “Kaldırırlar, konu Anayasa Mahkemesi’nin önüne gider ve iptal edilir...”

Sıra ikinci soruya geldi, “Meclis tamamen yeni bir anayasa yapamaz mı?”

Yine Kanadoğlu cevap verdi, “Anayasa Mahkemesi’nin önüne gelir ve değiştirilemez maddeler nedeniyle iptal edilir.”

Nasıl ya kıvamında bakakaldı Göktürk ve Coşkun...

Arkadaşım ise hemen bilim kurgu filminin sinopsisini patlattı.

“Yıl 2010... İnsanlığın yarattığı robotlar kontrolden çıkmış ve sistemi tamamen yönetir hale gelmişlerdir. Tüm kararlar ancak robotlar tarafından onaylandıktan sonra uygulanabilecektir. İnsan türü ya robotlara karşı vereceği amansız mücadeleyi kazanacak ya da onların esiri olarak yaşayacaktır.”

Evet, arkadaşım tam bir bilim kurgu manyağıdır ama benzetmesi biraz önce iki hukukçunun tarif ettiği tabloya çok oturuyordu doğrusu.

Anayasa Mahkemesi tıpkı Isac Asimov hikâyelerindeki robotlar misali âdeta kontrolden çıkmış ve sisteme hükmediyordu.

Kanadoğlu ve Batum ise filmlerdeki robotları üreten şirketin yöneticileri kıvamında, “Anayasaya ve Anayasa Mahkemesi’ne artık dokunulamaz” diye memleketin ele geçirildiğini söylüyorlardı.

“Dünyayı Kurtaran Adam” ve “Turist Ömer Uzayda”dan sonra yeni bir kült bilim kurgu çekiyorduk anlaşılan.

Hemen mevzuun uzmanı arkadaşşıma merak ettiklerimi peş peşe sordum.

Ee ne olacak peki şimdi?

“Memleketten Will Smith misali bir esas oğlan çıkması lazım robotlarla mücadele etmek için.”

Will Smith de kim yahu?

“Yoksa ‘Ben, Robot’ filmini izlemedin mi? Hem sıkı filmidir hem de durum o filme gayet uygun. O filmde ‘Üç Robot Yasası’ vardır.

1) Bir robot asla bir insana zarar vermez.

2) Bir robot insanlara mutlaka ve her koşulda itaat etmelidir.

3) Bir robot ilk iki kurala karşı gelmemek şartıyla varlığını muhafaza etmekten sorumludur.”

Ne alaka şimdi, anlamadım...

“Çok basit. Hemen Anayasa Mahkemesi - Meclis ilişkisine uygulayalım bu üç kuralı.

1) Anayasa Mahkemesi asla Meclis’in yaptığı anayasa değişikliklerine karşı gelemmez.

2) Anayasa Mahkemesi Meclis’in iradesine her zaman itaat etmelidir.

3) Anayasa Mahkemesi ilk iki kurala karşı gelmemek şartıyla varlığını muhafaza edebilir.”

İlk iki kural Anayasa’da var zaten. ‘Robot Yasası’nın 3. maddesi ise bizim Anayasa’nın 4. maddesine tekabül ediyor anlaşılan; değiştirilemez maddeler hesabı...

“Tebrikler, olayı kapmaya başladın. İşte şimdi ilk iki kural ihlal edildiği için 3. kurala göre mahkemenin varlığını muhafaza edememesi lazım. Ama artık sistemi ele geçirdikleri için varlığını koruyor.... Anlayacağın tadından yenmez bir aksiyon - bilim kurgu var karşımızda.”

İyi de biz bu robotlarla nasıl mücadele edeceğiz?

“Dedim ya, Will Smith misali bir esas oğlan şart bize...”

En iyisi ben onu robotlarla savaşacak bir “Esas oğlan cephesi” yaratmalıyız diye tercüme edeyim bugüne...

“Kesinlikle uygundur.”

Şey, bir şey daha soracaktım. Bizim yerli malı bilim kurgunun kadın başrol oyuncusu kim olur acaba?

“Bilmem, hiç düşünmedim. Niye sordun?”

Duruma göre cepheyi filan devre dışı bırakıp şu esas oğlan rolüyle şahsen ilgilenebilirim de ondan!

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Memleket üzerine yüksek fikirler

Demiray Oral 12.07.2010

1) “Gazeteler yakında ölecek” mevzuu nihayet yeniden gündeme geldi. Ben de bununla ilgili kelam etmek için fırsat kolluyordum. Bu muhabbeti ilk duyduğumda 90’ların başıydı. 25 sene sonra dünyada nelerin değişeceğini anlatan, basiret sahibi bilim adamlarıyla yapılan röportajlardan oluşan bir kitap çıkmıştı. Bir sürü bilim adamı diyordu ki, kâğıda basılı gazete bitecek, herkes her şeyi internetten okuyacak. O zaman memleket olarak internetin i’sindeyiz (ilk i) değerli izleyiciler. Vaziyeti kolay idrak etmeniz için bir anımı nakledeyim. O dönem çalıştığım büyük medya gruplarından birinin haftalık dergisinde sadece tek bir bilgisayarla internete bağlanılıyordu. Tecrübeli bir şahsiyete tahsis edilmişti bu bilgisayar ve onun bildiği bir internet şifresi vardı. Arşivde kupürlerin arasında aradığını bulamadıysan veya işin acayip acilse o şahsiyete gidip yüce internete girebilir miyiz diye soruyordun. Ve internete bağlanılan o kutsal dakikalarda çalışanlar, üstü açık Amerikan arabasıyla mahallelerine gelen Cüneyt Arkın’ı izleyen varoş çocukları gibi bilgisayarın başında toplanıyorlardı.

İşte böyle bir dönemde bilim adamı da olsa birilerinin çıkıp zırt pırt “gazeteler ölecek” demesi, benim gibi genç bir gazetecinin üzerinde “Nihal’i harcayacaklar matmazel” cümlesinden fazla etki yapmıyordu. Bu öngörülere uyuz olan mühim bir yabancı gazetenin yayın yönetmeni de, “gazete okumak asla ölmez, çünkü bilgisayarı tuvalete götüremezsiniz” diye zekice fırça kaymıştı bilim adamlarına. Fakat 10 sene bile geçmeden laptop çıktı, mertlik bozuldu. Artık bilgisayar tuvalete de götürülebiliyordu. Bunun üzerine biz de birkaç Türk gazeteci kafa kafaya verip gazetelerin en azından memleketimizde ilelebet payidar kalacağını kanıtlayacak bir teori geliştirdik. Ve dedik ki “gazeteler hep olacak, çünkü internetin üzerinde domates - peynir - ekmek yiyemezsin!” Haksız mıyız yani? Var mı taraf.com.tr’nin üstünde kahvaltı yapılan öğrenci evi?

2) Basiretli bilim adamlarına bu cevabı yapıştırdıktan sonra sırada, ey basiret geldiysen üç kere tıkla şeklinde özetleyeceğim bir olay var... Adam dört sene para biriktirip, Dünya Kupası izleme hayalini gerçekleştirmek üzere gezegenin bir ucuna gitti. Graplardan çıktı, çeyrek finali gördü, yarı finalden penaltılarla yırttı. Ama finale çıkamadı. Parası bitti çünkü. Az kalsın İspanya - Hollanda maçını vatanında bir plazmadan izleyecekti. Hemen ebedî sponsoru bellediği beni aradı. Sanki kaydı hayat bakma akdi yapmışım kendisiyle. Hayır, yani varsa öyle bir akit, derin hukuk bilgimi devreye sokup, nerede karşılığında bana verdiğin gayrimenkul diye sorarım adama... Netice itibarı ile bulup buluşturdum bir miktar Türk Lirası’nı, kadim dostum Vatoz’a göndermek üzere bankanın yolunu tuttum. Böylece en kocaman banknotumuz 200 lira ile de müşerref oldum. Ve madde 3’te okuyacağınız enteresan bazı tesbitler yaptım.

3) 200 lira ile “kavuşamayınca aşk olur” hesabı bir ilişki yaşıyordum. Böyle bir para var biliyorum/ epeyce yaklaştım/ duyuyorum/ sahip olamıyorum... Her neyse, bence en büyük paranın üstüne Yunus Emre resmi basmak şahane bir buluş olmuş. Sen misin mal sahibi mülk sahibi diye yüzyıllar öncesinden anarşik takılan, paraya boğarız seni. Herkesin bir fiyatı vardır Yunusçum! Bu arada elin gâvuru şapşal tabii. Misal Fransız’ın aklına gelmiş mi, “Mülkiyet hırsızlıktır” diyen Proudhon’un resmini parasına nakşetmek?

4) Özellikle 40’lı yaşlara geçiş yapıp, yaş mevzuunda psikopata bağlayanlar lütfen yamacımda toplansınlar. Mühim bir tüyo vereceğim... Toplum içine çıktığınızda, muhabbet sırasında boş bulunup “Yugoslavya” demeyin sakın. Özenle gizlemeye çalıştığınız yaşınız ânında ortaya çıkıyor. Gençler “Ora da nere?” şeklinde boş bakıyor yüzünüze... Yok, eğer ne alakası var canım, benim böyle şeyler umurumda değil diyorsanız; bana hiç dert değil. Sizi yalanınızla baş başa bırakıp saadetler diliyorum.

5) Saadet demişken oradan bağlayıp hafif politize bir final yapmak istiyorum müsaadenizle. Son zamanlarda ilginç bir şekilde şehirli, laik, modern memleket insanı arasında Saadet Partisi Başkanı Numan Kurtulmuş çok beğeniliyor. Beğenme kalıbı da şöyle: “Aslında çok düzgün adam...” Ancak buradaki “aslında”dan da anlaşılacağı gibi bu beğenme şimdilik kesinlikle oya dönüşmeyecek.

6) Referandum hususunda ilk tesbitler... Ne oy atacağına karar vermemişler şu anda çoğunlukta. Erkeklerde bu durum “bakarız” şeklinde tezahür edip “hayır” oyuna dönüşmeye daha yatkın iken, kadınlarda ise daha bir Cici Kızlar durumu seziliyor: “Hayır dersem belki demek/ belki dersem evet anla.”

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Benzin nerede? İnek içti...

Demiray Oral 17.07.2010

Birinci gün duruşma salonunda “duygusal anlar yaşanmasına” neden olmuştu sanık Kurmay Albay Ali Türkşen’in sözleri.

İkinci gün hâkimin sorusuna verdiği cevap ise benim gergin anlar yaşamama vesile oldu.

Sizi de germek pahasına bendeki gerilime yol açan durumu gayet basit izah etmeye çalışayım.

Şimdi bakın arkadaşlar, subaysınız ve yargılanıyorsunuz.

Dava, “Kafes Eylem Planı” ile birleştirilen “Poyrazköy Davası.”

Koç Müzesi’ne patlayıcı koyup orayı ziyaret edecek çocukları öldürmek, camilere bomba koyup cemaati havaya uçurmak ve kendi uçaklarımızı düşürmek üzere planlar hazırlamakla suçlanıyorsunuz.

Böylece AKP hükümetini düşürmek için darbe ortamı hazırlamak istediğiniz iddia ediliyor.

Duruşmalar başlıyor, sanıklar baştan itibaren askerliklerindeki kahramanlık destanlarını anlatarak kendilerini savunuyor.

Bu kadar vatansever insanlar böyle vahşi planlar yapar mı dedirtecek bir savunma stratejisi yani.

Hafiften duygu sömürsü mevcut işin içinde ama yine de eyvallah, olabilir.

Ancak çıkıp duruşmada, “Kardak’a çıkmak için kullandığımız botun benzinini cebimizden aldık” diyerek mahkemeye 16 lira 73 kuruşluk (KDV dahil) fiş sunar...

Duruşma salonunu ve bu haberi okuyan kimi köşe yazarlarını gözyaşlarına boğarsanız...

Ertesi günkü duruşmada da hâkim, “Niye cebinizden ödediniz benzin parasını, ordunun botu yakıtsız mı duruyor” diye sorunca, “İnek içti” kıvamında “aslında benzin vardı ama bizi götürecek pilot uçağa almadı. Bu yüzden uçaktan inince benzini cebimizden aldık. Zaten bu para iki gün sonra bize ödendi” dersiniz...

Duygu sömürsü de bir yere kadar derler adama...

Elinizi vicdanınıza koyup söyleyin, gizli bir operasyonla Kardak’a çıkacak olsanız ve sizi taşıyan uçak tehlikeli diye yanınızda getirdiğiniz benzini taşımasa, çıkarma yapacağınız botun yakıtını temin etmek için ne yaparsınız?

Herhalde, iki fotoğraf ve ikametgâh ilmühaberi ile ödenek çıkması için TSK’ya başvuramazsınız değil mi?

Verirsiniz cebinizden 16 lira 73 kuruşu, alırsınız benzini...

Bir Kurmay Albay bunu savunmasında söylemeye de, 14 senedir sakladığı o benzin fişini mahkeme sunmaya da utanır yahu!

Gelelim gergin anlarımın tavan yapmasına vesile olan aynı duruşmadaki ikinci vakaya.

Aynı Kurmay Albay mahkemede Koç Müzesi’nde bulunan patlayıcılarla ilgili bakın ne demiş: “Orada bulunan malzemelerin 82 metreden sadece gürültüsünü duyarsınız. Ben 40 metre yakında duracağım bakalım ne olacak? Hatta 300 tavuk alalım. Parasını ben vereceğim. (Bu arkadaş ödeme yapmaya pek hevesli ama sonra fişini çıkarır ‘parasını ben ödemiştım’ diye haberiniz olsun) Kumesin tam ortasında bunları patlatalım. 300 tavuğu sadece yumurtadan kesersiniz, başka da bir şey olmaz.”

Pes artık değil mi?

Ama biz pes etmeyip, nısyen ile malul hafızalar için Albayımın niye müzeden çıkan patlayıcıların ortasında duracak kadar Rambo tadında takılmaya hazır olduğunu açıklayalım.

Çünkü ortada böyle bir deneme yapabilecek patlayıcı kalmadı da ondan.

Çünkü müzede TNT kalıbı ve çeşitli patlayıcılar bulunduktan sonra durum Emniyet'e haber verilmedi ve hepsi askerî yetkililere teslim edildi.

Sonra da Kafes Eylem Planı'nda adı "*Başkan*" olarak geçen Koramiral Feyyaz Öğütçü'nün emriyle imha edildi.

Bu bilgilerin hepsi Kafes İddianamesi ve eklerinde mevcut.

Bir şey daha var.

Malum, Albayım parası neyse verip tavuklar üzerinde deney yapmaya da razı...

Ama galiba küçük bir ayrıntıyı atlıyor.

Koç Müzesi'nde öyle bir patlama olsaydı eğer denekler tavuk değil çocuklar olacaktı.

Hemen Kafes Planı'ndaki şu ifadeyi hatırlatayım: "*Koç Müzesi'nde ziyaretçi patlaması olmalı. Sıkıntı çıkmasın. Bşk. Takip ediyor.*"

Ben bunları hatırlatayım da, isterse Albayım patlama olsaydı tavuklar mı yumurtadan kesilirdi yoksa yumurtalar mı tavuktan sorusuna cevap aramaya devam edebilir!

Bir referandum anekdotu

Sülaleden CHP'li, yaşı kemale ermiş, adını *İsmet Anıl* olarak veren bir okuyucum zor durumda, yardım istiyor.

Diyor ki, "*Hayatım boyunca CHP'ye oy verdim. 1982 Anayasası referandumunda elbette 'Hayır' oyu kullandım. Ama şimdi kafam çok karışık. 'Evet' versem AKP'nin istediğini yapmış olurum, yapamam. 'Hayır' desem, daha önce reddettiğim 1982 Anayasası'na 'Evet' demiş olacağım. Bu duruma bir hal çaresi bulan CHP'li varsa lütfen bana da haber versin...*"

Evet, var mıdır bu soruya cevabı olan bir CHP'li?

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Evet, AKP için midir toplum için mi

Demiray Oral 19.07.2010

Anlaşılan o ki, referandum mevzuunda derdine derman arayan damardan CHP'li *Vaziyet okuru İsmet Anıl*'ın sorusu epey arıza yaratmış.

Gelen e-postalara bakılırsa Temel'in bilgisayara "Ne var ne yok?" demesi tadında kimi bünyeler error vermiş.

Önce soruyu hatırlayalım, sonra cevaplara geçiş yapalım.

Acil ilkyardım talebini şöyle iletmişti kıymetli okur: "Hayatım boyunca CHP'ye oy verdim. 1982 Anayasası referandumunda elbette 'Hayır' oyu kullandım. Ama şimdi kafam çok karışık. 'Evet' versem AKP'nin istediğini yapmış olurum, yapamam. 'Hayır' desem, daha önce reddettiğim 1982 Anayasası'na 'Evet' demiş olacağım. Bu duruma bir hal çaresi bulan CHP'li varsa lütfen bana da haber versin..."

CHP'lisi, AKP'lisi cevap yağdırmış bu soruya.

Birisi demiş ki, "Referandumda *Nutuk* bile oylansa, AKP getirdi diye 'Hayır' oyu verirsiniz bu kafayla..."

Bir başkası aynı minvalde tesbit üstü fırça çekmiş: "Bravo da birader bunun AKP'nin istediği şey olmasından bağımsız olarak senin istediğin şey olma ihtimaline ne oldu? AKP'nin istediği şey diğer tüm isteklerin önünde, kategorik olarak herkesin beynini yamultuyor."

Ve CHP'li bir kadın okurdan sürpriz bir cevap: "Böyle bir değişime 'Hayır' dersem CHP'ye ihanet etmiş olurum. Hayalimdeki CHP olsa gerek bana böyle hissettiren..."

Beni derinden etkileyen mesajlardan biri ise yine bir CHP'liye ait. İlk başta "Hayırda hayır vardır" şeklinde şıkır şıkır giderken sonlara doğru fena dağılmış ve kafa karıştırma virüsü kendisine de bulaşmış. Okuyalım (yani siz okuyun ben zaten okudum): "Referandumda 'Hayır' deyince neden 82 Anayasası'na 'Evet' demiş olacağız anlamadım. 'Hayır' demekle sadece AKP'nin anayasasını reddedeceğiz. Böylece mevcut düzenlemeler devam edecek. Aslında mevcut düzenlemeler derken, onlara da karşıyım çünkü 12 Eylül Anayasası'na karşıyım. Dolayısıyla ona da 'Hayır' demek istiyorum. Ama ikisi birarada olmuyor işte. Yazarken benim de kafam karıştı, en iyisi bunları fazla düşünmemek."

Şimdi de genç subayların ruhi gelişimine zarar vereceği için mesajının sonunu sansürlediğim okurun satırları var sırada: "Kafa karışmasına filan gerek yok. 'Hayır.' Hem sadece 'Hayır' da değil. Benim sloganım 'Yetmez ama hayır'. Çünkü bunlara sadece 'hayır' yetmez..."

Felsefi takılan okur ise şöyle demiş: "Aynı suda iki kere yıkanılmaz ama bu memleketin CHP'lileri aynı hayatta aynı anayasaya iki kere oy verecekler. Üstelik yaşı tutanlar ilkinde 'Hayır' demişken, ikincisinde 'Evet' demiş olacaklar."

Daha çok cevap veren var CHP'li okurun sorusuna.

Oğuz Atay'ın *Ne Evet Ne Hayır* hikâyesindeki evlenme teklif edilen kızın cevabından yola çıkıp dalgasını geçen de mevcut, hamasetçiler fraksiyonuna üye olup evrenin oluşumundan itibaren olan tüm kötülüklerin sebebinin AKP olmasından yola çıkarak "Hayır" oyu vermesini telkin edenler de.

En iyisi artık referandum mesajları potpurisini kesip neticeye gelelim.

Herkes kendi neticesini kendi çıkarır elbet ama benim anladığım "Hayır" cephesindeki partilere yakın olsa da bağımsız düşünme hasletini kaybetmeyenlerin kafası ziyadesiyle karışık.

Sihirli bir formül arıyorlar ama yok öyle bir formül.

Finali yine bir okur mesajıyla bağlamak sanırım benim de hislerime tercüman olacak.

Bakın "mavracı" kod adlı şahıs duygu ve düşüncelerini nasıl ifade etmiş: "AKP'nin istediğini yapmış olurum diye kafası karışanlara bir sorum var: 'Evet, AKP için midir toplum için mi?' İşte bütün mesele budur..."

Komikliğin komik yokluğu

Artık manalı, manasız herhangi bir şey söylediğim zaman tuhaf bir neşeyle gülenleri...

Veya televizyonda izlediğim, buldukları ilk bahaneyle gülme görevini yerine getiren tipleri...

Yani aslında komik bir nedeni bulunmayan tüm gülmeleri tanımlamak için kullanacağım şahane bir kavram var: Komikliğin komik yokluğu.

Milan Kundera ustadan öğrendim.

Türkçede yeni yayımlanan *Bir Buluşma* isimli kitabından.

Kundera bu kavramı, Dostoyevski'nin *Budala*'sındaki satırlardan yola çıkarak anlatmış: "Bir grup genç, gezmek için kır evinden çıkar; aralarında üç kız, 'Yevgeni Pavloviç'in şakalarına öyle bir neşeyle gülüyorlardı ki, sonunda belki de söylediklerini dinlemediklerinden şüphe etti.' Bu şüphe 'ansızın onu kahkahaya boğdu.' Mükemmel bir gözlem: Önce, genç kızların toplu halde gülüşü, güldükçe neye güldüklerini unutup sebepsiz gülmeye devam etmeleri; ardından, kızların gülüşünün komik herhangi bir nedeni olmadığını fark eden ve komikliğin bu komik yokluğu karşısında kahkahaya boğulan Yevgeni Pavloviç'in gülüşü."

Memlekette ne çok komikliğin komik yokluğu vakası yaşıyoruz değil mi?

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şanslı bir günüm

Demiray Oral 24.07.2010

"Sizin yüreğiniz kabarmış" dedi zorla kahve falıma bakma teşebbüsünde bulunan şişko eleman.

"Kimsin lan sen?" diyecektim ama anlaşılan karşımda düşünce de okuyabilen, komple metafizik bir şahsiyet vardı.

Daha ben bir şey demeden kendini tanıttı.

"Merhabalar, saygılar... Kafemizde Türk kahvesi içtiğiniz için bedava falınıza baktırma şansını yakaladınız. Bugün şanslı gününüzdesiniz."

Aklımdan geçenleri yine anlar endişesiyle aklımdan geçirmemeye çalıştım.

"İstemez, acelem var" diye terslendim ve manasızca elinde tuttuğu fincanı vermesi için elimi uzattım.

"Siz hesabı ödeyene kadar bakarım, bakın yüreğiniz kabarmış ama..." şeklinde ısrar etti.

Seri bir hareketle masanın üstüne para bırakıp kalktım, fincanı ve komple metafizik şişkoyu baş başa bırakıp mekândan çıktım.

Öğlen sıcaklığında arabaya doğru yürürken söyleniyordum.

"Yüreğim kabarmışmış... Biliyorum ben niye kabardığımı... Her gün bir başka gazete köşesinde 'Yıllık iznimin bir bölümünü kullanıyorum' notlarını okumaktan kabarmıştır..."

Ama şöyle ağız dolusu söylenmeye bile izin yok ki memlekette arkadaş.

Arkamdan giderek yaklaşan bir ses gelmeye başladı.

Baktım, az önce kaçtığım mekânın garsonu, bir şeyler söyleyerek bana doğru koşturuyor.

Bir an tüm gücümle kaçmam gerektiğini düşündüm.

Sonra mantık galebe çaldı.

Herhalde, Beyoğlu'nun ortasında zorla yere yatırıp falıma bakacak değillerdi ya?

Garson çocuk nefes nefese yanıma ulaştı ve "Cep telefonunuzu unutmuşsunuz" dedi.

Ne de olsa şanslı günümdeydim, teşekkür edip aldım telefonu.

Her neyse, neden bahsediyorduk?

Hemen her gün gazetelerde şezlong açılımı yapacağını ilan eden köşe yazarlarını tüm benliğimle nasıl kıskandığımdan...

Neden mi?

Çünkü bu yaz başında mahallemizdeki Belgrad Ormanları'nda yol ikiye ayrılıyordu kıymetli okur.

Ve ben en zor olanı tercih ettim!

Bütçem beni bir seçime zorluyordu.

Ya son iki yazdır yaptığım gibi bütçeyi tatile tahsis edecektim, ya da dişlerimi yaptıracaktım.

Bu kez ağız sağlığını tercih edip, ruh sağlığıma kapıyı gösterdim.

Çekti gitti ruh sağlığım, o günden beri bir daha kendisinden haber alınamadı.

Ben de her üç günde bir yaptığım gibi ağız sağlığım ile birlikte atladım arabaya dişçiye gittim.

Zorlu geçen birkaç saatin ardından Ataköy'den sahil yolu marifetiyle dönüşe geçtim.

Bir süre sonra ihtiyaç molası vermek üzere yol üstünde gördüğüm ilk benzinciye girdim.

Beni çocukluğumun şehirlerarası otobüs yolculuklarına götüren, yeşil plastik ibrikleri bulunan tuvaletin girişinde bir şey dikkatimi çekti.

Tuvaletçinin makam koltuğu henüz boştu fakat üstünde peçeteler ve kolonya bulunan masada bizim gazete de vardı.

Olur tabii, niye olmasın da ben yine de şöyle hafiften yaklaşıp inceledim.

Evet, o günkü gazeteydi.

Eee, ne de olsa şanslı günümdeydim; baksana ihtiyaç molası için durduğum tuvalette bile potansiyel bir okurum mevcuttu.

Burnum "hayır" oyu kullansa da, gönül rahatlığıyla tuvalete girdim.

İçerde geçirdiğim süre sırasında dışarıdan gelen sesler makam koltuğunun dolduğunu gösteriyordu.

Birazdan dışarı çıktım, ellerimi yıkarken masayı kestim.

Yanılmamıştım, orta yaşlı bir adam koltuğa oturmuş *Taraf* okuyordu.

Az sonra karşımdaydım fakat gazeteden kafasını bile kaldırmadı.

Ben de sırf muhabbet olsun diye, "Ne kadar?" diye sordum.

Adam, arkasındaki duvarda sürmanşet puntolarıyla "50 kuruş" yazdığı için olacak, kör müyüm acaba merakıyla bana baktı.

Fırsatı değerlendirdim ve normalde zinhar yapmayacağım bir şeyi yapıp, "Benim yazdığım gazeteyi okuyorsun" dedim.

Adam pek inanmamış gibi yüzüme baktı önce, sonra "Çıktığından beri alıyorum" dedi.

Bir şeyler demek istiyordum ama aklıma hiçbir şey gelmiyordu.

"Memnun musun" desem ultra salakça olacaktı, "Beni okuyor musun" desem hayat boyu kendimi affetmeyecektim.

Neyse ki imdadıma yetişti ve adımı sordu.

Sevinçle söyledim.

Bir kez daha yüzümü inceleyip, "Pek öyle ekonomi okumam ben; daha çok Ahmet Altan, Yasemin Çongar filan işte..." dedi.

Bundan şunu anlamam gerekiyordu.

Birincisi, gazete çıktığı günden beri alan okur adımı hiç duymamıştı.

İkincisi, tipim sıkıcı bir ekonomi yazarını çağırıyordu.

Ne de olsa bugün şanslı günümdeydim!

Ara sıra tuvaletten çıkanların tuhaf bakışları ve bozuk para şıkırtısı efekti altında tüm medeni cesaretimi topladım ve kendimle ilgili kısa bir sunum yaptım.

Hani öyle ki, duyan tuvalette çalışmak için mülakattayım sanır.

Adam, hatıralarında kalmış bir şeyi düşünür gibi yüzüme bakarken yaptığımın saçmalığını nihayet fark edip, "eyvallah" dedim.

Tam arkamı dönmüş gidiyordum ki, "Dur ya bi dakika yoksa sen Vatoz musun?" diye heyecanla bağırırdı.

Hayatta artık söyleyeceği manalı hiçbir şey kalmayan insanlar misali gülümsedim ona.

İkimize de birer kahve söyleyip, makam masasının karşısındaki plastik tabureye zorla oturttu beni.

Gerçekten yüreğim kabarmıştı o gün galiba...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Balyozcular ve botoksçular

Demiray Oral 26.07.2010

Havuz kenarında oturmuş, bir yandan her 15 dakikada bir istikrarlı olarak bilmem kaç koruma faktörlü güneş yağlarını süren, bir yandan muhabbet eden çağdaş hanımlar isyanlardaydı.

Geçmiş havuz ziyaretlerimde sadece botoks ve şürekâsı üzerine görüşlerini duyma onuruna eriştiğim hanımlar bu kez mevzuu Balyoz'a bağlamışlardı.

Zamanında botoks ve dolgu hakkında engin bilgiler edinmeme vesile oldukları için Balyoz davasıyla ilgili fikirlerini de önlenemez bir ilgiyle dinledim.

Biri bırakıyor lafı, diğeri başlıyordu:

"Sen kalkıp ordunun 25 generalini tutuklayacaksın... Olacak iş mi? "Zaten varsa öyle bir suçları orduyu feshet!"

"Adamların yeri belli yurdu belli, sanki kaçacaklar gibi bir de içeri atıyorlar!"

"Hem Güney hem de Kuzey Deniz Komutanları tutuklanıyormuş. Şimdi bir savaş çıksa o amirallerin işini kim yapacak?.. İnsan bari bunu düşünür!"

"Bunların niyeti başka canım. Kaçacak olsalar bu kadar aydır kaçmaz mıydı generaller? Ne oldu da şimdi tutukluyorsun, haklarında yeni kanıt mı var yani!"

"Adamlar görevlerinin başundayken yargılarsın, varsa bir suçları dava bitince verirsin cezayı. Dertleri tutuklatıp terfi etmelerini önlemek tabii!"

Balyoz Davasıyla ilgili mütalaa veren botoksçu hanımlara bulaşmayacak kadar aklım başımda henüz.

Gölgede usulca gazetelerimi okudum, sıra *Taraf*'a gelince hafif tırsıp logosu görünmesin diye birinci sayfayı seri bir hareketle çevirdim.

İşin enteresan yanı gazetelerde de sanık subayların avukatları ve kimi köşe yazarlarının, havuz kenarından ahkâm kesen hanımlarla aynı minvalde kanaat belirtmesiydi.

Tek farkı, onların ifade biçiminin birazcık daha hukuki gibi görünmesiydi.

Masumiyet karinesi der ki...

Yeni delil mi var?

Kaçma şüphesi mi var?

Bunca ay sonra delilleri karatma şüphesi mi var?

Türk Ceza Kanunu der ki...

Ceza Muhakemeleri Kanunu der ki...

Baktım olmayacak, final sınavlarından çıkıp yaz sıcaklarında ders çalışan hukuk öğrencisi misali oturdum çalışma masamın başına.

Bünye önce biraz direndi ama biraz ittirip sonra ikinci vitese atınca akü şarj etti.

Mahkemenin kararını okudum, karardaki ilgili maddelere baktım ve ben de biraz hukuki ukalalık yapmaya karar verdim.

Bu yaz sıcaklarında, böyle sıkıcı bir mevzuu daha basit anlatanı zor bulursunuz, ona göre.

Bakın değerli botoksçu hanımlar ve onlarla aynı kanaatte olan hukukçular, köşe yazarları...

Mahkemenin generalleri tutuklama kararı Ceza Muhakemeleri Kanunu (CMK) Madde 100'e dayanıyor.

Ancak isyanınıza vesile olduğu gibi o maddede yer alan "kaçma şüphesi" ve "delilleri karartma şüphesi" nedeniyle verilmiş değil.

100. Madde'nin devamında tutuklama nedeni olarak belirtilen bir durum daha var.

Deniyor ki, "Aşağıdaki suçların işlendiği hususunda kuvvetli şüphelerin varlığı halinde tutuklama nedeni var sayılabilir."

Ve sonra Türk Ceza Kanunu'nda (TCK) yer alan bazı suçlar sıralanıyor.

Bunlardan biri de Balyoz sanığı generallerin yargılandığı TCK'nın 312. maddesi.

O madde ise, "Hükümeti cebren ıskat veya vazife görmekten men etmeye teşebbüs."

Bizim kısaca "darbe teşebbüsü" dediğimiz suç kanunda böyle tarif edilmiş.

Mahkeme işte buna dayanarak tutuklama ve buna bağlı olarak yakalama kararı vermiş.

Ve demiş ki, "Bu sanıkların suçu CMK Madde 100'e göre tutuklanmalarını gerektiriyor. Bu nedenle yakalayıp huzuruma getirin ki ben de savunmalarını dinleyip tutuklayıp tutuklamayacağıma karar vereyim."

Yani ortada yeni delil veya kaçma şüphesi filan gerektiren bir durum yok zaten.

Mahkeme kanunun açık hükmünü uyguluyor sadece.

“Komutanlar görev başındayken yargılansaydı olmaz mıydı canım?” diyenlere gelince.

O konuda ne yazık ki yakın geçmiş pek parlak emsallerle dolu değil.

Defalarca çağırılmasına rağmen mahkemeye gitmeyip, üstüne bir de dava günü adliyenin tepesinde savaş uçağı uçuran komutanı unutmayalım lütfen.

Ayrıca nasıl olacak yani?

Bir subay hem darbe sanığı, hem komutan olarak mı hayatını sürdürecektir.

Teşbihte hata olmaz madem, gündüz insan gece vampir misali, duruşma günleri Türkiye Cumhuriyeti hükümetini yıkma teşebbüsünden sanık, mesai günlerinde Türkiye Cumhuriyeti hükümetinin komutanı!

Duruşma gününün ta aralık ayında olması ve o zamana kadar bu askerlerin cezaevinde kalmaları meselesi var bir de...

Sanıklar ve yakınları haklı olarak isyan ediyor bu duruma, “hukuksuzluk” diye bağıryorlar.

Onlara hak veriyorum elbette.

Ama senelerce bu memlekette hukuk ayaklar altına alınıp, binlerce insanın gençliği zindanlarda tükenirken kılını bile kıpırdatmayanların şimdi “hukuk” diye yırtınmalarını da çok dramatik buluyorum.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt sorunu sınavı, kopya çekmek serbest

Demiray Oral 31.07.2010

İrkçılık, memleket genelinde mevsim normallerinin üzerinde seyrediyor sevgili seyirciler. Devlet Birlik ve Beraberlik İşleri Genel Müdürlüğü’nün son verilerine göre, bazı bölgelerde hissedilen ırkçılık artan öfkeyle birleşince nefes bile almak zorlaşıyor.

Yapılan son değerlendirmelere göre önümüzdeki günlerde ırkçılıkta önemli bir değişiklik beklenmiyor, bir süre daha mevsim normallerinin üzerinde seyretmeye devam edecek...

Vaziyet ne yazık ki bu minvalde.

Dörtüyl’da elleri sopalı yüzlerce kişi toplanmış BDP’lileri bekliyor.

Onlar da hangi akla hizmetse artık, bilmem kaç arabalık konvoyla ilçeye doğru gidiyor.

Senelerce, “kız aldık kız verdik”, “etle tırnak gibiyiz”, “halkların arasında bir husumet yok” diye diye Kürt sorununu yok sayarak, asayiş problemi muamelesi çekenler sayesinde bugün bu noktadayız.

Aynı zihniyet şimdi de, “bu durumun tek sebebi açılım” diyor.

Sussam gönül razı değil, söylesem tesiri yok...

Ama Anadolu'nun birçok ilinde onlarca Kürt köyü var.

Ve artık "henüz vakit varken" aşamasını geçtik.

O vakti 90'larda, 2000'lerde bol keseden harcadık.

Bu nedenle insan o zihniyete sormadan edemiyor.

Ne yapmayı düşünüyorsunuz gerçekten?

Yani adam öldürmek dışında bir yöntem var mı aklınızda?

Sınavımızda kitap defter açık olup, başka ülkelerden kopya çekmek de serbesttir.

Ayrıca, sağınızdakinin solunuzdakinin kâğıdına da bakabilirsiniz.

Yeter ki bir cevap bulun.

Sadece, daha önce de belirttiğim gibi süreniz başlayalı çok olmuştur ve bitmek üzeredir.

Bu hale gelmemizde emeği geçen herkesi tebrik eder, başarılar dilerim.

Aklıma takılanlar

1) Nasıl yani, Yüksek Askeri Şura'da (YAŞ) şöyle mi denecek?

"Sanık generaller kaçmayı başarıp, yakalanamadıkları için terfilerine..."

Sonra bu karara Başbakan Erdoğan ve Milli Savunma Bakanı Gönül şerh koyar. Cumhurbaşkanı Gül de, konuyu Çankaya Köşkü'nün hukukçularına incelettikten sonra onaylar ve Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girer.

2) Haklarında yakalama emri verilen subaylara ilişkin hukuki prosedürü anlatan haberlere göre, yakalama emri sanıkların Genel Bilgi Tarama (GBT) sistemine işlenmiş. Yani bu, şu demek. Eğer polis kimlik kontrolü yaparken sanık subaylara denk gelirse, onlar hakkındaki yakalama emrini sistemde görecektir. Ve gözaltına alacak.

İlk bakışta ortada kesinlikle komik bir durum yok ama ben haberi okuyunca gayri ihtiyari güldüm.

Çünkü bu memlekette üniversiteyi bitirip, askere gitmemek için senelerce kaçan gençlerin korkulu rüyasıdır GBT kontrolleri. İnsanlar kimlik kontrolü yapılır, ebelenirim de kendimi askerde bulurum diye geceleri dışarı bile çıkmaz.

Anlaşılan şimdi aynı korkuyla komutanlar da kaldıkları orduvelelerinden dışarı adım atmıyor.

Netice itibarıyla yasalar önünde eşitlik var memlekette!

3) *Dumur teorileri: Dükkân senin.*

a- Erdoğan'la Büyükanıt iş birliği yapmış... Erdoğan demiş ki Büyükanıt'a, "Usta koy Genelkurmay'ın sitesine bir bildiri, bizim partiyi mağdur et... Böylece seçimlerde oy patlaması yapalım... Biz de karşılığında altına zırhlı, son

model bir Audi çekeriz emekli olunca... Büyükanıt da "Ayıp ettin yahu dükkân senin" deyip kabul etmiş hemen. (Kaynak: Kemal Kılıçdaroğlu / CHP Genel Başkanı).

b- Mahkemenin üç hâkimine demişler ki, "Şu generaller hakkında yakalama emri çıkarın, böylece YAŞ'ta terfi edemesinler hayatları kaysın... Hâkimler de, "Emredersiniz, dükkân sizin" deyip kabul etmişler hemen... (Kaynak: Anonim).

c- Ne ismi, ne rütbesi ne de kimliği belli olmayan iki belirsiz kişi telefonda geyik muhabbeti yapıyormuş. Sonunda geyiği terörle mücadeleye bağlamışlar... Biri ötekine demiş ki, "Usta ya çek şu heronları tepemizden, ya da düşür... Bizim mahallenin çocukları fena zayıf veriyor bak... Öteki, "Hallederiz, dükkân senin" demiş hemen. (Kaynak: Genelkurmay).

4) Kılıçdaroğlu, 27 Nisan e-muhtırasına ilişkin dumur teorisini açıklayıp, "O bildiri oraya AKP'nin oylarını arttırmak için kondu" dedikten sonra şimdi de, "Büyükanıt'ı yargılayacağız" demiş.

Bilmem farkında mısınız ama siz zaten yargılamışsınız adamı yahu...

5) Kürtçe konuşmayı serbest bıraktık yetmedi, Kürtçe televizyon verdik yetmedi, üniversitede Kürtçe enstitüsü açtık yetmedi... diyen memleketin efendisi Türkler gözünüz aydın!

Artık Diyarbakır 3G ile film indirmede Paris'ten 14 kat hızlıymış.

Daha ne olsun, di mi ama?

Bakalım hâlâ ne isteyecek bu Kürtler?

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

GENELKURMAY BAŞKANI'NIZI NASIL ARZU EDERSİNİZ?

Demiray Oral 02.08.2010

Ordunun başındaki isim değişiyor ya, yine mintaksla canım mintaksla sezonu açıldı...

Bir başka deyişle Genelkurmay Başkanı yarıştırmaca... Karpuz seçer gibi şöyle hafiften yoklamaca; hangisi daha asker gibi asker?

Hilmi Özkök fazla "demokratik" ve "anlayışlı" çıktı...

"Ordu göreve" diye pankart açtılar darbe yapmadı...

En romantiğinden (Yakamoz), en aksiyonvarisine (Balyoz) darbe seçenekleri sundular...

"Hiçbiri" şıkkını işaretledi...

Üzdü insanları, gitti...

Yerine "kodu mu oturtan" tezahüratları arasında Yaşar Büyükanıt verelim dediler...

Ara gazı olarak da, "Atatürk dünyanın en nazik insanıydı ama gerekince o da kodu mu oturturdu" diye yazdılar...

Büyükanıt geldi, "Özde – sözde" olayına girdi, e muhtıra bile verdi...

Tam omuzlara alınmak üzereydi ki... Dolmabahçe'de Başbakan ile baş başa iki satır sohbet edince onun da kredisi bitti...

Şimdi AKP işbirlikçisi olmaktan yargılanıyor...

Neyse ki yerine, "daha sert olduğu kaydedilen" İlker Başbuğ geldi ve yüreklere yine su serpildi...

Macera filmi gibi geçti onun dönemi...

Elinden geldiği kadar Ergenekonculara sahip çıkmaya çalıştı...

"Boru" dedi, "kâğıt parçası" dedi, yeri geldi kamuflajı çekip firkateynin üstüne çıktı...

Ama istenen sonuç yine hasıl olmadı kimileri için...

Sayıli gün çabuk geçti, artık o da şafak saymaya başladı...

Şimdi Işık Koşaner kontenjanından mintakslıyor kimileri.

Gazete haberlerinin satır aralarında "değerlendirmeleri yapılıyor", "belirtiliyor" ifadeleri boy göstermeye başladı...

"Başbuğ 'a göre laiklik konusunda daha katı tutum alacağı değerlendirilmeleri yapılıyor."

"Demokratik açılımlara sıcak olduğu ancak açılımların ayrılıkçı söylemler üretmesinden kaygılı olduğu belirtiliyor."

Falan filan...

Tüm bu muhabbetin altında hangi saiklerin yattığını memlekette yaşayan herkes biliyor aslında:

Hükümete muhtırayı çıkar mı, Kürtlere kodu mu oturtur mu?

Wall Street Journal Gazetesi'nin analisti ise şöyle demiş yorumunda.

"Ordu, AKP'nin onu bloke etme gerekçesi bulamaması için Koşaner'i pamuklara sarıp sarmaladı."

Aynı haber bize, Koşaner'in iki senedir "tamamen sessiz kaldığını" da hatırlatıyor.

Peki Koşaner pamuklar içinde ve sessiz geçirdiği bu iki seneden önce neler demişti?

Benim en iyi hatırladığım 2008'de, Kara Kuvvetleri Komutanı (KKK) olurken yaptığı konuşma.

O zaman okuyunca "Annecim!" demiştim, şimdi bir kez daha baktım da az bile demişim.

İşte size iki örnek.

"Bireysel kalmak ve ulus devlet yapısına zarar vermemek kaydıyla, kültürel zenginliklerin yaşanması için yapılan düzenlemeler, daha fazla demokrasi söylemleriyle toplumsal talepler haline getirilip, siyasal alana götürülmeye çalışılmamalı."

Tercüme edeyim müsaadenizle: Kürtçe folklor oynayabilirsiniz, çocuklar sokakta Kürtçe misket oynayabilir, hatta evinizde Kürtçe bile konuşabilirsiniz. Ama demokrasi bahanesiyle daha fazlasını istemeye kalkmayın yoksa fena olur...

Yine aynı konuşmadan bir alıntı:

“Küresel güçler tarafından kurgulanan ve ülke içi bazı medya, bazı akademik ve sermaye çevreleri ile sivil toplum örgütleri içinde yuvalanan post-modern bir tabakanın oluşturduğu propaganda ve etki ağı ulusal birlik ve güvenlik parametrelerinin zayıflatılması yönündeki gayretlerini sürdürmektedirler.”

Tercüme edeyim (böyle uçuk bir savunma doktrini nasıl anlatılırsa artık): Türk ordusu post-modernizm’e savaş açmıştır. Pardon, içimize yuvalanan post-modernizm’e savaş açmıştır. Çünkü post-modernizm ulusal devletimizin güvenliğini tehdit etmektedir...

Bu ne demek yahu, dediğiniz duyar gibiyim.

Gerçekten şaka gibi!

Post-modernizm ne bir ideoloji, ne de bir doktrin.

Tarif et desem, kolay kolay kimse edemez.

Çünkü “yeni” olan farklı şeyleri ifade eden bir felsefe post-modernizm.

Gezegenin hiçbir yerinde post-modernizm’i iktidara getirmek için örgütlenmiş kitleler filan yok.

Ama yeni Genelkurmay Başkanı, iki sene evvel, “içimize yuvalanmış” post-modernist’lere karşı mücadele çağrısı yapmıştı işte.

Aman bize ne canım, Orhan Pamuk düşünsün deyip teselli arayanlar olabilir içinde.

Ben öyle diyemiyorum valla.

Çünkü bir “felsefe”ye savaş açan bir orduya sahip olmak beni acayip tedirgin ediyor.

Onun için yeni dönemde yine eskisi gibi, “Asker siyasete bulaşmasın” tartışmalarının sürmesine bile razıyım.

Bir de, “Asker felsefeden elini çeksin” diye yazmak zorunda kalmayalım da...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hükümet yönetime el koydu!

Demiray Oral 07.08.2010

Sabah postacı Seçmen Bilgi Kâğıdı’nı getirince kafama dank etti.

Tüm yaşananlar, referandumda “Evet” oylarında patlama olsun diye dizayn edilen bir oyun muydu yoksa!

Sıcak beynine vurmuş, saçmalayacak yine demeden önce müsaade edin izah edeyim.

Oturmuş merkez medyadaki “kriz” yorumlarını inceliyordum.

“Sistem krizi”, “Devlet krizi”, “Derin kriz” şeklinde kriz ailesinin fertleri sıralanıyordu.

Peki, ne anlıyordum bu yorumlardan?

Askerin istediğinin olmamasına kriz denir.

Veya...

Siyasi otoritenin hukuki yetkilerini kullanmasına kriz denir.

CHP’nin yiğitoğlan lideri de, “Teamüllere siyaseten müdahale ettikleri için kriz yarattılar” buyurmuş.

Güzel bir CHP zihniyeti özeti, yakışır...

O esnada zil çaldı ve sayın krizden izin isteyip kapıyı açtım.

Postacı, “Demiray Oral burada mı oturuyor?” dedi.

Otura da bilir, oturmaya da... Zarfımdan ne çıkacağına göre değişir...

Postacı tecrübeli elbette, bakışlarımdan ruh halimi hemen okudu.

“Seçmen kâğıdı kardeşim” dedi, korkulacak bir tebligat yok kıvamında.

Kâğıdımı aldım, sayın krizin yanına geri dönüp şöyle bir göz attım.

12 Eylül referandumunda oy atacağım okulu gösteren Seçmen Bilgi Kâğıdı’nı yollamış Yüksek Seçim Kurulu (YSK).

İşe o anda olan oldu.

Bir yanımda kriz, bir yanımda oy verme belgem ile oturuyoruz.

Bir ona bakıyorum, bir diğerine...

Memleket bu ânı daha önce yaşamıştı dedim kendi kendime.

Yoksa, tıpkı Temmuz 2007 seçimlerinden önce olduğu gibi yine bir katakulli mi dönmekte?

Yoksa bu yaşananlar da, o dönemin Genelkurmay Başkanı Büyükanıt’ın, AKP’nin oylarında patlama olsun diye e-muhtıra vermesi gibi akıllara zarar bir planın parçası mı?

Hiç, delirdin herhalde filan demeyin kıymetli CHP’liler; beni siz delirttiniz...

Ve anlatacaklarıma kulak kesilin.

Erdoğan tıpkı o zaman Büyükanıt'la yaptığı gibi bir anlaşma da Başbuğ ile yapmış olmasın sakın.

Başbuğ'a demiştir ki, "Hükümet Orgeneral İğsız'ın Kara Kuvvetleri Komutanı olmasını kabul etmesin, asker de buna dirensin. Sıkı bir kriz yaşansın, ortalık karışsın. Kimi komutanlar emekliliğini istesin, kimisi istifa etsin. En sonunda da hükümetin istediği isimler atansın ve ordu içindeki darbecilere karşı sivil otoritenin büyük bir zafer kazandığı havası yayılsın. Böylece 12 Eylül darbesiyle hesaplaşma referandumunda da 'Evet' oyları yurdun dört bir yanında havai fişek gibi patlasın, kıskananlar çatlasın..."

Başbuğ, bu teklif üzerine her zamanki gibi düşünceli düşünceli bakmıştır Başbakan'a.

Erdoğan da, "Giderayak yap bir kıyak paşam... Karşılığında Audi, Volvo, Mini Cooper, Jet ski ne istersen seç beğen al. Şeref madalyası da bonusu" demiştir.

Başbuğ, "Peki bu durum Türk Silahlı Kuvvetleri'nin teamüllerine uygun mu" diye sormuştur.

Erdoğan da, Dolmabahçe buluşmasını hatırlatıp komutanı rahatlatmıştır.

Bunun üzerine Başbuğ, teamül karşısında boynum kıldan ince diyerek kabul etmiştir!

Kıymetli CHP'lileri şimdiden uyandırmayı vazife biliyorum.

Bakın sonra söylemedi demeyin...

Başbuğ da tıpkı 27 Nisan bildirisini hazırlayan Büyükanıt gibi AKP'ye çalışıyor!

İleride referandumda "Evet" oyları her zamanki gibi açıklayamadığınız şekilde yüksek çıkınca çok dövünürsünüz.

Yine mi tufaya geldik diye başınızı Anayasa Mahkemesi'nin duvarlarına vurursunuz.

Ama Audi'yi alan Üsküdar'ı geçmiş olur.

En iyisi siz şimdiden verin dilekçeyi, açın davanızı.

Kapı gibi de gerekçeniz var üstelik:

Hükümet yönetime el koydu!

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Taksiyle demokrasi turları

Demiray Oral 09.08.2010

Demişti ki, “Şimdiye kadar AKP’ye hiç oy vermedim, yapılacak ilk seçimde de oy vermeyi düşünmüyorum. Ama millet onları seçtiğine göre hükümetin karar vermesi dışında başka bir yol olabilir mi?”

Onu dinlememiştim. Söyledikleri bir kulağım ile öteki arasında yaptırdığım tünelden geçip gitmişti.

Çünkü o esnada, ön koltukta oturmuş gazeteden 2010-2013 ile 2013 - artı sonsuz dönemlerinde komuta kademesinin nasıl şekillenmesi gerektiğini ezber ediyordum.

Yerli malı fantastik - bilimkurgu niyetine...

Askerdeyken bölükteki bir astsubay söyler, biz şafak defterlerimize yazardık; hiyerarşik sırayla:

Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel, Genelkurmay Başkanımız İsmail Hakkı Karadayı, Kara Kuvvetleri Komutanımız vs. vs.

Liste, yanlış hatırlamıyorsam Bölük Komutanı’nda nihayete ererdi.

Yazdıklarımızı bir süre “çalışır” ve sonra sınava tâbi tutulurduk.

Neyse ki sorular biz üniversite mezunlarının “bildiği” yerlerden çıkardı.

“Söyle bakalım Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı kimdir?”

“Falancadır komutanım!”

Ertesi gün, sonraki gün ve ondan sonraki gün yine aynı muhabbet...

“Genelkurmay Başkanı kimdir?”

“Filancadır komutanım!”

Şafak defterimdeki ifadeyle “Şan ve şerefle dolu 244 gün” işte böyle akıp gitmişti.

Bu vesileyle, 1995 senesinin tüm komuta kademesini, tuttuğu takımın “Tarih yazdığı” kadroyu ezbere sayan taraftar kıvamında hâlâ bir çırpıda sayarım.

Şimdi de bu alışkanlığı önümüzdeki bilmem kaç yılın komuta kademesi haberlerini okuyarak sürdürüyorum naçizane.

Yoksa normal bir insan, 2017’de kimin Genelkurmay Başkanı olacağını neden bilmek ister ki?

Sana birkaç iyi bilimkurgu tavsiye edeyim derler adama...

Her neyse, dağıldık toparlamaya çalışalım.

Ne diyordum?

Gazeteme yancı yazılıp okuduğum haberle ilgili yorum yapan yaşlıca taksicinin dediklerini dinlememiştim.

Sık sık denk geldiğim, hamaset nutukları atan şoförlerden biri sanmıştım.

Ama konuşmayı sürdürdü ve çıkan kısmın özeti bâbında bir tekrar geçti.

Hükümetin Yüksek Askerî Şûra'da (YAŞ) aldığı tutumu, AKP'li olmayan bir vatandaş olarak destekliyordu.

"AKP'ye oy vermiyorum ama bu konuda karar verme yetkisinin hükümette olduğu tartışılabilir mi hiç" diyordu.

Çok basit gibi görünen ama memlekette mumla aradığımız demokrat tavrı.

Hemen aklımdaki hayali gazeteye başlığı attım: Taksiciden demokrasi dersi gibi sözler!

Kısa bir tanışma faslı geçtik,

"Ben Kemal, 37 senelik taksi şoförüüm / Memnun oldum ben de..."

Sonra dedim ki, "Kemal Abi, televizyonlarda ahkâm kesen kimi akademisyen, gazeteci, yorumcu tayfasına her gün senin arabada tur atma mecburiyeti koymak lazım."

Ciddi adamdı Kemal Abi, sanırım lakayt bulduğu teorime yüz vermedi.

Kendi konuşmasına devam etti.

"Her şeyi gereğinden fazla konuşup sonra da aynı hızla bıkıyoruz.

Duymak bile istemez hale geliyoruz o konuyu artık..."

Devam etti, "Ülkede siyasetle, askerle ilgili bir gelişme olunca basın öyle bir yükleniyor ki konuya, gören dünyanın en önemli şeyi sanır.

Birkaç gün içinde doğru yanlış yüzlerce haber, yorum yapılıyor sonra da doğal olarak daha üç gün geçmeden insanların burasına geliyor.

Üstelik en başta da bunu pompalayan gazeteciler, köşe yazarları sıkılıyor konudan. Son birkaç gündür bak gazetelere, bir sürü köşe yazarı YAŞ'taki terfilerle ilgili haberlerden ne kadar sıkıldığını yazmaya başladı bile. Ama kimse ders almıyor ve yarın yeni bir konu patlayınca yine aynı şeyi yapıyorlar. Sonra hepimiz daha herhangi bir sonuca bağlanmadan midemiz bulanarak o konudan uzaklaşıyoruz..."

Taksici Kemal Abi duygularıma tercüman olduğu için sustum.

O devam etti, "Bu ülkenin asıl sorunu ne biliyor musun? Kimsenin işini iyi yapmaması. Kimse yaptığı işi beğenmiyor, daha iyisine layık olduğunu düşünüyor. Ama var olan işini de iyi yapmıyor. Herkeste bir yükselme hastalığı var. Basında da böyle bu, askerde de, taksicilerde de, ötekilerde de... Ben senelerdir bu arabada herkesten bunları dinliyorum. Sen önce yaptığın işi doğru yap da bize daha iyi yerlere gelmeye layık olduğunu kanıtla. Ama yok öyle bir şey. İşte bundan dolayı da hiçbir şey yoluna girmiyor."

Müsait bir yerde inmeden önce Kemal Abi'den telefonunu rica ettim.

"Durak taksisi değilim ki ben, ne yapacaksın numaramı" diye sordu.

"Senin arabada tur attırmam gereken çok tanıdığım var, hem de epey uzun turlar... Ne olur söyle abi şu telefonunu" dedim.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Git gel Şemdinli-Eruh 26 sene

Demiray Oral 14.08.2010

48 kişiyle senelerce sürececek, büyük bir isyan başlar mı?

Üstelik karşısında yüz binlerce askeri olan bir devlet varsa...

Söz konusu devlet resmi olarak o 48 kişinin var olmasını yasaklamış, sonra da kendi yasağına kendi inanmışsa başlıyor işte.

48 kişiyle başlayan o isyanın 26. seneyi devriyesi yarın.

Şemdinli ve Eruh saldırılarının...

PKK Eruh'a 30 militanla, Şemdinli'ye 18 militanla girmişti 1984'ün 15 ağustosunda. (Kan ve İnanç / Aliza Marcus / İletişim Yayınları.)

12 Eylül'ün darbeci generalleri, yani devlet Kürt olmayı yasaklayıp kendince mevzuu hallettiği için bu tip bir saldırıyı o kadar beklemiyordu ki...

48 PKK militanı her iki kasabayı da en ufak bir direnç görmeden ele geçirdi.

Eruh'a giren 30 kişilik ekibin bir bölümü kışlanın önünde mevzilenip askerlerin karşı saldırı başlatmasını önlerken, diğer kısmı camiye işgal edip hoparlörden ilçeye girdiklerini duyurdu.

Uzun süre oradakilere başlattıkları savaşın propagandasını yaptılar.

Saldırıya karşı tamamen hazırlıksız olan askerler kışladan adım bile atamadıkları için PKK'lılar silah deposu olan bir askeri binayı ele geçirdiler.

Buradaki silahları bir kamyonu yükleyip götürdüler.

Eruh'tan birkaç saat sonra Şemdinli'de de benzer sahneler yaşandı.

Her iki saldırıdan sonra PKK'lılar ellerini kollarını sallayarak dağlardaki saklanma bölgelerine çekildiler.

Şemdinli saldırısına katılan PKK'lılardan biri Aliza Marcus'a şunları diyecekti: "Aldığımız istihbarat devletin herhangi bir şey beklemeyişi yönündeydi; devlet çok güçlü olduğunu varsayıyordu."

48 kişiyle bir isyanı başlatmayı işte devletin bu ruh hali nedeniyle başardı PKK.

Çünkü o dönemde onlar devletin gözünde "üç beş çapulcu"ydı, Kürt diye bir şey ise kesinlikle yoktu.

Kürt kültürü, dili ve kimliği yasalarla sıfırlanmıştı.

Yakında oylayacağımız 12 Eylül Anayasası'na göre, Türkiye'de yaşayan tüm vatandaşlar Türk'tü.

Siyasal Partiler Kanunu'nda ise azınlıkların mevcudiyetini iddia etmek bile yasaklanmıştı.

Yani Kürtler resmi olarak mevcut değildi.

Geçen senelerde çok şey değişti, artık en geri devlet zihniyeti bile "Kart kurt" etmiyor, edemiyor.

Yani Kürtler artık varlar.

Ama temel vatandaşlık hakları hâlâ anayasa ile güvence altına alınmadığı için 48 kişiyle başlayan o isyan bitmiyor.

“EVET” avcılarını iş başında

En iyisi Anayasa Mahkemesi’ne başvurup, “Evet” kelimesinin iptalini ve yürütmesinin durdurulmasını istesin CHP.

Onlar da rahat etsin, biz de...

Yoksa sıcaklardan değil, memleketin dört bir yanında “Evet” kelimesi avına çıkan CHP’li haberi okumaktan fenalık geçireceğiz.

Bir yerde bir pankart mı asılmış, üstünde “Evet” ifadesi mi geçiyor?

Hemen ebeliyor CHP il yöneticisi...

Uysa da yakalıyor, uymasa da...

En son misal Antalya’dan.

Emniyet, madde bağımlılığına karşı şehre afişler asmış.

Üstünde “Madde bağımlılığına hayır – Yaşama evet” yazıyor.

Tabii yutar mı bu numarayı CHP il başkanı.

Bu afişler “Hayır” ı olumsuz gösterip, vatandaşın bilinçaltına “Evet”i işliyormuş.

Ee iyi o zaman, afişleri değiştirelim ve şöyle yapalım: “Madde bağımlılığına evet – Yaşama hayır”.

Vatandaş madde bağımlısı olsun, hatta slogan vesilesiyle intihar etsin şakır şakır...

Ama yeter ki bilinçaltında “Hayır” kelimesi olumsuzlanmasın.

Böylece kalan sağlar referandumda gidip “Hayır” oyu atsın.

Tabii o güzel kafayla sandığın yolunu bulurlar mı onu da CHP’liler düşünsün artık...

Bir de referandum mühürlerindeki “Evet” takıntısı var.

Malûm, bu da hükümetin Freudçu sinsi bir oyunu.

Neden “Hayır” pusulasının üstüne “Evet” mührü basıyoruz, kafamız karışıyor, yöneticimiz uyuyor mu diyorlar...

Hak veriyorum kendilerine ve şu öneride bulunuyorum.

Mührün üstünde “Evet” değil, “Hayır” yazsın.

Sandığa gidince neye oy vermeyeceksek onun üstüne “Hayır” mührünü basalım.

Böylece neyi istemediğimizden yola çıkılarak neyi istediğimiz anlaşılsın.

Yani şöyle; diyelim ki anayasaya “Hayır” demek istiyoruz.

Bu takdirde üstünde "Evet" yazan pusulaya "Hayır" mührünü çakacağız.

Anayasa'ya "Evet" mi demek istiyoruz, o zaman da "Hayır" pusulasının üstüne "Hayır" mührünü vuracağız.

Ne dediniz, hatlar iyice mi karıştı?

Ee size de yaranılmıyor kardeşim...

Aslında biliyorum ben, sizi Fantom'un kurukafa işaretli yüzüğü paklar ama o da ömür boyu adamın çenesinden çıkmıyor!

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yetmez ama Tercih

Demiray Oral 16.08.2010

Aslında benim önerim de fena değildi ama sanırım idrak etmekte biraz zorlandı Yüksek Seçim Kurulu (YSK).

Böylece "Hangi köşe yazarı referandum mührünü değiştirtti?" mevzulu haberlere bu sene de adımı yazdırmayı başaramadım.

Malumunuz olduğu üzere memleket için çok mühim bir skandal ortaya çıkmıştı.

Referandumda kullanacağımız mühürlerde "Evet" yazıyordu ve bu hükümetin bilinçaltımızı etkilemek için kurguladığı sinsi bir oyun olabilirdi.

Bugün itibarıyla 28 günlüğüne tiksinnemiz gereken "Evet" kelimesi, o güzelim kafaları karıştıracaktı.

Bunun üzerine ben de savunduğu fikirlere güveni tam olan insanların rahatlığı içinde önerimi yapmıştım: "Mühürlerde 'Hayır' yazsın. Kullandığımız oyda neyi istemediğimizden yola çıkılarak, neyi istediğimiz anlaşılsın. Misal, 'Hayır' oyu mu vermek istiyoruz? O zaman 'Evet' yazılı pusulanın üstüne 'Hayır' mührünü çakalım. Ya da Anayasa'ya 'Evet' mi diyeceğiz ? Bu taktirde de 'Hayır' pusulasının üstüne 'Hayır' mührünü basalım!"

Anlaşılan bir özgüven abidesi niteliğindeki bu formül, kimilerini tedirgin etmiş.

Başkent'in iyi haber alan kaynaklarından edindiğim bilgiye göre, YSK'da yoğun tartışmalar yaşandıktan sonra, kıl payı farkla önerim reddedilmiş.

Artık sandığa gittiğimizde üstünde "Tercih" yazan mührü kullanacakmışız.

Haberi okuyunca, acaba bir üst seçim kuruluna itirazda bulunsam mı diye düşünmedim değil.

Ancak malum, kararı veren kurum "Yüksek"; ve En Yüksek Seçim Kurulu da mevcut olmadığı için elim kolum bağlandı.

Şimdi hukukçu kurmaylarımla beraber, iç hukuk yollarının tükenmesi vesilesiyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) gidip gitmemeyi değerlendiriyorum.

Fakat bir yandan da YSK'nın neden böyle bir karar verdiğini anlayabiliyorum.

Hassas günlerden geçtiğimiz şu dönemde (bu arada şu hassas günleri geçtiğimizde hayrına biri bana haber versin, kendimi bildim bileli vaziyet böyle), bu karar sayesinde memleketteki kutuplaşma şak diye bitecek.

Artık hepimiz Anayasa'ya "Tercih" oyu vereceğiz, bütün Türkiye buna inanacak, hayat bayram olacak...

Lütfen kimse bu huzur ortamını bozmasın ve çıkıntılık yapıp, "Ben 'Yetmez ama Tercih' diyeceğim" falan demesin!

Gazetelerde okuduğuma göre, "Tercih" yazılı mühür sayısı 400 bin, sandık sayısı da 151 binmiş.

Bu durumda sandık başına yaklaşık 2,5 mühür düşüyor demektir.

Yani sıra beklerken geçireceğiniz sürede oy kullanacağınız okulu rahatlıkla dışarıdan bitirebilirsiniz...

Mühürlerde ne yazmalı gibi rejimi ilgilendiren bir mevzuu başarıyla çözen tüm yetkilileri gönülden kutluyorum.

Ha bu arada, oy pusulaları hazırlanırken görme engelli yüz binlerce seçmen unutulmuş.

Kabartma oy pusulası hazırlanmadığı için görme engellilerin kendi başlarına oy kullanmalarına imkân yokmuş.

Ama ne önemi var değil mi?

Onlar da "Tercih" etmeyiversinler artık...

İnönü, Kılıçdaroğlu, hayal kırıklığı

Ne yalan söyleyeyim, yüksek dozda hayal kırıklığı yaşadığımı fark ettim.

Kemal Kılıçdaroğlu hakkında...

Sülaleden CHP'li olup, sandıkta eli CHP'ye oy atmaya gitmeyen biri olarak bu partinin bir gün titreyip kendine gelmesini hayal etmemek mümkün değil sonuçta.

Kemal Kılıçdaroğlu ı ışık hızıyla genel başkan olduğunda, bir anda her şeyi sihirli değneğiyle değiştirmesini beklemiyordum elbette.

Ama şimdi anlıyorum ki içten içe çok önemli kimi beklentilerim varmış.

En başta da siyasete bir Erdal İnönü ironisi, zekâsı, seviyesi getirmesi...

Kurultaydaki "Sakin güç" sloganıyla çıkışından sonra, Ecevit'le filan değil onun tarzını Erdal İnönü ile özdeşleştiriyordum çünkü.

Kendine has bir İnönü naifliği olduğunu hissediyordum.

Erdal İnönü, memlekette yapılan biçimiyle çok başarılı bir siyasetçi değildi belki.

Ama Ankara'nın vasatı yücelten ruh halini kendine has üslubuyla, humour'uyla ve en mühimi seviyesiyle bir hayli sarsmıştı.

Referandum mitingleri başladıktan sonra Kılıçdaroğlu'nun "Haramzadeler, kalpazanlar, yediler yediler doymadılar..." diyerek il il dolaşmasını izlerken, içinde bir Erdal İnönü değil, Süleyman Demirel – Hüsamettin Cindoruk – Tayyip Erdoğan yattığını üzümlere fark ettim.

İyi de bu sayede CHP'nin oyları yüzde 30'lara dayandı filan demeyin lütfen.

Ben CHP iktidar olamaz demedim, sosyal demokrat olamaz dedim...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AÇR'ler ve referandum

Demiray Oral 21.08.2010

Referandum mevzuunda etrafımda beş tür insan mevcut.

İlk üç türü, futboldaki "üç ihtimalli bir maç" kıvamında klasik bölünmenin tarafları oluşturuyor.

Evetçiler, hayırcılar ve boykotçular...

Dördüncüler ise kararsızlar.

Kararsızlar ellerinden geldiğince bir tarafın adamı olmamak için çaba sarf ediyor ama neticede büyük çoğunluğu 12 eylül günü ilk üç türün arasındaki yerlerini alacaklar.

Peki, geriye ne mi kaldı?

Müsaadenizle açıklayayım.

Bir de Acı Çeken Ruhlar (AÇR) var kıymetli Vaziyet okurları.

Nasıl bir tür mü onlar?

Mümkünse 12 eylülde bir günlüğüne sonsuza ışınlanıp ortadan kaybolmayı hayal edenler. 11 eylül gecesi yatıp, 12 eylülde "oy kullanma işlemi sona erdi" olduğunda kalkmayı planlayanlar.

Yani "Referanduma yatmak" isteyenler.

Memlekette son birkaç aydır yaşananlardan her yeri diken diken olanlar.

O dikenlerin ruhlarına ölene kadar batacağını bilenler.

Evetçiler, hayırcılar ve boykotçuların yaşadığı "İnanç patlaması" karşısında kendilerini dibine kadar "İnançsız" hissedenler.

"Yaşasın", "kahrolsun" seslerini duymamak için, anne babası kavga eden çocuklar gibi kulaklarını elleriyle tıkayıp kendi şarkılarını söyleyenler.

Her gün gazeteleri, "Bu iş zor çok zor Yonca" şarkısını mırıldanarak okuyanlar.

Ve...

Kimsenin bir şey yapmasına gerek kalmaksızın, çektikleri acıyla kendi kendilerini bertaraf edenler.

Evet, onlar Acı Çeken Ruhlar...

Abartmıyorum, dediğim aynıyla vaki.

Çünkü giderek karşıma daha fazla AÇR üyesi çıkıyor.

Onlar, hiçbir araştırma şirketinin oy pastasında yer kaplamıyorlar.

Sayıları yüzde kaçta tekabül ediyor bilmiyoruz.

Referandumun kaderi de kesinlikle onların ellerinde filan değil.

Onlar memleketin Acı Çeken Ruhlar'ını temsil ediyorlar sadece.

Ve anlaşılan o ki, 12 eylüle kadar destanımızda yalnızca onların maceraları olmayacak!

MGK İstanbul deplasmanında

Bitmemiş Milli Güvenlik Kurulu'nun (MGK), henüz yayınlanmamış bildirisini herkesten önce öğrendim geçen gün.

Hem de sadece 20 kûsur lira karşılığında.

Nasıl mı bu kadar ucuza elde ettim?

Malum, askerî tesislerde her şey acayip ucuz; 50 kuruşa çift kaşarlı tost, 10 kuruşa çay günleri aralıksız sürüyor.

Bu nedenle askerî kaynağım da ucuz bir tarife uyguladı bana!

Tamam, tamam... Sıcak günde kötü soğuk şaka yaptım, suç duyurusuna filan gerek yok.

Olay aslında şöyle gelişti.

4. Levent metro istasyonundan eve gitmek için akşam üstü saatlerinde taksiye bindim.

Birkaç dakika yol alıp, Maslak girişinde çözdükçe dolanan kördüğüm bir trafiğe saplandık.

O âna kadar çoktan kanka olmayı başardığım tecrübeli taksi şoförüm durumu izah etti: "İçerde MGK var abi. Kapının önünde televizyon araçları, muhabirler filan olunca her geçen araba bakmak için biraz yavaşlıyor ve böyle oluyor trafik. Bugün bu işkenceyi kaç kere yaşadım bir bilsen!"

200 metrelik yolu 10 dakikada aldıktan sonra MGK'nın yapıldığı Harp Akademileri'nin önüne ulaştık.

Ağır ağır ilerlerken taksi şoförü radyoyu kısıp birden MGK bildirisini okumaya başladı.

"Toplantıda iç ve dış gelişmeler ele alındı. Yapılan değerlendirmeler sonucunda devletin ülkesiyle bölünmez bütünlüğü ve vatandaşlarının huzur ve güvenliğini sağlamak üzere terörle mücadelenin tavizsiz sürmesi konusundaki kararlılık vurgulandı..."

Belki atıyorum sanacaksınız ama samimiyim, aynen bunları söyledi taksici.

Ben sadece gülüyordum.

Sonra kızgın devam etti: "Haksız mıyım şimdi, nasıl olsa hep aynı bildiri çıkıyor. Senelerdir radyodan dinleye dinleye ben bile ezberledim. Boşuna trafikte işkence yaşıyoruz. Üstelik bu yaz buradaki ikinci toplantı bu."

Aradan 15 dakika ancak geçmişti.

Radyomuz son dakika diye bizi uyardı.

MGK bitmişti. Kısa süre sonra da bildiriye dinledik.

Yeminle bizim taksicinin bildirisinden eksiği vardı, fazlası yoktu.

İnanmayan internetten bakar, adama aynı klişeleri iki kere yazdırmayın şimdi.

Arabadan inerken taksi şoförüm bir de temennisini ilettiler devlet büyüklerine: "İnşallah yaz bitince yine eskisi gibi Ankaralı taksiciler yazar MGK bildirilerini."

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İrkçılık çipi

Demiray Oral 23.08.2010

Artık kesin kararımı verdim, beyefendide "ırkçılık çipi" var.

Memleket gündemi Hrant Dink'e veya soykırım tartışmalarına mı bağlanıyor?

Çipi hemen alarm veriyor: Dı dıt dı dıt...

Ve Cemil Çiçek kimi zaman gerilim romanı yazarı (bkz: Ermeni konferansı hakkında "Sırtımızdan hançerliyorlar"), kimi zaman da fenni sünetçi (bkz: Terör hakkında "Sünnetsiz PKK'lılar var") kıvamında konuşuyor.

Malum, son günlerde çipinin veri bankası bir hayli yüklenmişti.

Önce AİHM'e verilen utanç verici Hrant Dink savunması ortaya çıktı.

Çipsiz Türkler buna büyük tepki gösterdi.

Dışişleri ve Adalet Bakanları üzgün olduklarını belirtip, bu işe bir hâl çaresi arayacaklarını söylediler.

Sonra Cumhurbaşkanı, Hrant Dink'in kardeşini kabul edip iki satır acı paylaşımı yaptı.

Nihayet PKK'nın ateşkes ilan etmesinden sonra birileri barıştan söz etmeye başladı.

Buna çip mi dayanır?

Cemil Çiçek, Güneydoğulu işadamlarıyla bölgenin ekonomisini filan konuşurken birden alarm sinyalini alıp dökülmüş: "Ermeni terörü ile PKK terörü arasında yakın işbirliği var, bunlar kan kardeşidir. O devreden çekildi

işı bu tarafa verdiler. Zaten özür dilerim, bir kısım teröristlerin sünnetsiz oluşu size çok şeyi ifade ediyor. Yani bu rivayet filan değil, biz kimin ne olduğunu iyi biliyoruz.”

Bu sözlerin, sünnetsiz PKK’lılarla ilgili “biz kimin ne olduğunu iyi biliyoruz” kısmına çok girmek isterdim ama...

Mevcut yasaları çiğnemenen bunu yapmam ne yazık ki imkânsız.

Ancak mevzuun diğer kısmıyla ilgili iki çift laf etmezsem de içimde kalır.

Diyorum ki, memlekette ırkçılığın suç olduğuna inanan tek bir savcı olsa bu sözlere dava açardı.

Ama alıştık nasıl olsa ırkçılığın “milliyetçilik” diye yutturulmasına.

Senelerdir “Ermeni” sözcüğünün hakaret olarak kullanılmasına.

“Ermeni dölü” lafını bu ülkenin İçişleri bakanlarından biri söylemişti değil mi?

Şimdi Devlet Bakanı çıkıp “bunlar kan kardeşidir” demiş çok mu yani?

Epey bir merhale kaydedilmiş bile sayılabilir!

Hrant Dink 90’lı senelerde giderek artan “Ermeni dölü”, “Ermeni-Apo işbirliği” laflarından duyduğu üzüntü nedeniyle Agos’u çıkarmaya karar vermişti.

Tesadüfe bakın ki Cemil Çiçek, tam da AİHM’deki dava vesilesiyle Hrant Dink memleket gündemindeyken öksürüvermiş “Sünnetsiz PKK’lılar” sözlerini.

Cemil Çiçek milliyetçiliğini her zaman öne çıkaran bir siyasetçi.

Ve çoğu zaman milliyetçilikten ırkçılığa savruluyor.

Çünkü kim ne derse desin, Türk milliyetçiliğinin kökeninde derin bir ırkçılık yatıyor.

Eğer öyle olmasaydı, Türk yargısının en tepesindeki mahkemelerden Yargıtay Genel Kurulu, Hrant Dink’i ırkçı çetelere hedef yapan o kararı vermezdi.

Yüksek yüksek hâkimler, yazısının içinden bir cümleyi cımbızlayıp, bütününden çıkan anlamı gözardı ederek o yorumu yapmazdı.

Okuma yazması olan ve zihnî melekeleri normal herkesin görebildiği gibi, Hrant Dink’in o yazıda Ermeni diasporasını eleştirdiğini görürdü.

Üstelik davanın bilirkişilerinin de bunu belirten raporu önünde dururken...

Türk milliyetçilerinin “ırkçılık çipi”ni en çok harekete geçirenlerden biriydi Hrant Dink.

Çünkü milliyetçi değildi ve bir Türk vatandaşının hem Ermeni hem de milliyetçi olmayabileceğinin simgesiydi.

Bunun için de çok tehlikeliydi.

Bir yandan 1915’te bu topraklarda yaşanan trajediyi lafını sakınmadan anlatıyor, diğer yandan yapılması gerekenin bu nedenle iki halkın çatışması değil yaşananlardan ders alması olduğunu söylüyordu.

Milletlerin çatışmasından beslenen her iki tarafın milliyetçileri için de tehditti.

Evet, Hrant Dink’i bedenen ortadan kaldırmayı başardılar belki.

Ama yine de ondan kurtulamadılar.

Bu nedenle kafalarındaki çipler habire dı dıt dı dıt diye ötmeye, onlar da yeni ırkçı vecizeler yumurtlamaya devam edecek.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Referandum hastasıyız

Demiray Oral 30.08.2010

Gına geldi yeminle.

Referandum vesilesiyle, haftalardır gazetelerin birinci sayfalarını kaplayan bir haber türünden.

“Ayşe Teyze ‘evet’ diyecek çünkü 12 Eylül döneminde yürüyen çamaşır makineleri nedeniyle çektiği acıları unutamıyor...”

Veya..

“Emekli Kâtip İsmet Bey ‘hayır’ diyeceğini açıkladı çünkü hükümetin amacının yargıyı ele geçirmek olduğunu söylüyor...”

Gazeteler her gün meşreplerine göre, bu tarz bir haber patlatıyor.

İnsan hikâyeleri üzerinden haber yapmak güzel iş, eyvallah.

İnsanların yaşadıklarına, çektikleri acılara, görüşlerine filan da saygım sonsuz ama ipin ucu kaçınca söylenenler anlamını yitiriyor.

Şu 12 eylül bir geçse de en azından kafayı takacağımız yeni bir gündem maddesi vesilesiyle psikopata bağlasak.

Son zamanlarda birçok evde olduğu gibi geçenlerde biz de gergin bir gece geçirdik kadim dostum Vatoz’ların evinde.

Mevzu elbette “evet-hayır” meselesiydi.

Vatoz televizyonda “hayır” cephesinden bir siyasetçinin konuşmasını dinlerken homur homur söylenince olanlar oldu.

Bizimle birlikte salonda oturan Vatoz’un büyükbabası (kendisi eski tüfek komünistlerdendir), bu homurtuya ateşle karşılık verdi.

Ve bize sıkı bir anti-evet kampanyası diskuru çekti. Dostum bunun üzerine, “Tamam da büyük baba ben ‘evet’i değil ‘Yetmez ama evet’i savunuyorum” demek gafletinde bulundu.

Büyükbabası dakikalarca, “Oy pusulasında öyle bir bölüm mü var? Mührü vurabiliyor musun ‘Yetmez ama evet’in üstüne sen onu söyle. ‘Evet’ oylarının oranı açıklandığında bunun şu kadarı ‘Yetmez ama evet’ diye

açıklama olacak mı? Olmayacak! Diğer 'Evet' oylarıyla birlikte seninki de kaynayacak işte" kıvamında söylendi durdu.

Sonunda ikimiz de çareyi oradan kaçmakta bulduk.

Günlerdir resmen tek kişilik kampanya yürütüyor büyükbabası.

Kılıçdaroğlu'nun, "Tek kişi de olsa konuşurum" stratejisini çok önceden uygulamaya başladı.

Apartmanda başta kapıcı ve bahçıvan olmak üzere kimi yakalarsa hemen propaganda çalışmasına geçiyor.

Özellikle kapıcı her gün eve geldiği için muazzam bir baskı altında.

Sanırım çocuğun sol jargonla iyice beyni yıkandı.

Yakında aidatı ödemeyi geciktirince, kapıyı çalıp "Özeleştirini ver arkadaşım" filan derse şaşırmayacağım.

Büyükbabanın tek kişilik dev kampanyasıyla ilgili rivayet muhtelif.

Kimisi, fazla kaptırıp balkona çıkarak "kuşlama" yaptığını söylüyor.

Kimisi, bahçede otururken oraya gelen hangi site sakini varsa "Site içi anket yapıyorum" diyerek oylarının rengini sorduğunu.

Neyse ki memlekette "korku imparatorluğu" var da çoğu kişi tırsıp rengini belli etmiyormuş.

Çünkü o gün öğrendiği "evet-hayır" oylarını önceki günlerde öğrendiklerine ekleyip her akşam evde "Referandum anketinde son durum" açıklaması yapıyor.

Söz konusu olan büyükbaba ise tarafsızlık teferruatı şerhini koyarak son site içi anketinin sonuçlarını sizin için açıklıyorum:

Evet: Yüzde 52, Hayır: Yüzde 46, Kararsızlar: Yüzde 2.

Tek kişilik dev kampanyasını mahallenin kahvesinde, manavında, marketinde sürdürüyor.

Hatta geçen gün kendi ifadesiyle "kitle çalışması yapmak" için pide almaya fırına kendisi gitti.

Uzun pide kuyruğunda geçireceği dakikaların bu iş için biçilmiş kaftan olduğunu söyledi.

Anlaşılan oy gününe kadar onun, "Referandumdan 'evet' çıkarsa vatan elden gider" ruh haline mahallece katlanacağız çarnaçar.

Aslında dostum Vatoz'un büyükbabasının vaziyeti çoğumuzun ruh halinin küçük bir kopyası.

İster o taraftan olun, ister ötekinden.

Sadece argümanlar değişiyor o kadar.

Belki büyükbaba kadar aktivist takılmıyoruz ama çoğumuz aynı hastalıklı ruh halinden mustaribiz bir süredir.

Bilmem kaç maddelik bir anayasa değişikliği gerçek içeriğinden başka her şeye dönüştü sonunda.

Gına geldi demiştim ya yazının en başında.

"Ayşe Teyze 'evet' oyu verecek çünkü..." haberlerinden değil yalnızca.

Aslında her mevzuda amip gibi bölünüp, sonra da sağır sultana dönüşme yeteneğimizden gına geldi.

Sizin oralarda vaziyet nasıl?

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bono bestelesin, bakan bey söylesin

Demiray Oral 04.09.2010

Tarkan'ın Allianoı duyarlılığına hiddetlenip, "ben de şarkı söylersem işler çok değişir" çıkışı kanımca çok isabetlidir Çevre Bakanı Veysel Eroğlu'nun.

Vakit kaybetmeksizin bir single patlatma çalışmalarına başlamalı derim.

Hazır Sezen Aksu "detone", Tarkan "üstüne vazife olmayan işlere burnunu sokup" yıpranmışken harbiden işler çok değişebilir.

Yine de kendisine naçizane tavsiyem besteyi Serdar Ortaç'tan alması, malum onda tutan parça yapmanın gizli formülü mevcut.

Ama dur bir dakika!

Hazır buralara kadar gelmişken Bono'dan da faydalanabilir sayın bakan.

Biliyorsunuz Bono için hiçbir fedakârlıktan kaçınmayan devletimiz, Boğaz Köprüsü'nden yürüyerek geçmesine izin verdi.

Ama Bono karşıdan karşıya tek başına geçemediği için yanında biri adet devlet yetkilisi bulunmasına karar verildi.

İşte bu durum bulunmaz bir fırsata dönüşebilir.

Sorarım size, o devlet yetkilisi neden kendisi olmasın?

Birlikte Avrupa'dan Asya'ya yapacakları fantastik yürüyüş sırasında hem Bono'ya öyle her politik mevzua burnunu sokmaması gerektiği hususunda ayar verir, hem de beste anlaşmasını yapar.

Düşünsenize Veysel Eroğlu söylüyor, parçanın adı "Öyle bir yer yok", besteci Bono!

Rengeyiği bir yana sayın bakana aslında kocaman bir teşekkür borçluyuz.

O muhteşem çıkışını yapmasaydı, Allianoı mevzuu medyada doğru dürüst yer bulamayacaktı.

Bu satırlar da dâhil olmak üzere birçok yazı yazılmayacaktı.

Oysa Allianoı Girişim Grubu'nda çalışan bir arkadaşım aylar öncesinde antik kentin baraj suları altında kalacağını her karşılaşmamızda bana anlatıp, bu durumun gündeme gelmesi gerektiğini söylemişti.

Sonra da defalarca oraya gidip eylemlere katıldı.

Ama politika gibi acayip ciddi bir mevzu olmadığı için her zamanki gibi idrak etme sıkıntısı çektim.

Birkaç gün önce tartışmanın tam popülerleştiği sırada o arkadaşşımdan, Nurşin Değerbilir'den bu kez bir e-posta aldım. Değişik sivil toplum örgütlerine üye çok sayıda aktivistle birlikte Allianoı'deydi ve süren tartışmanın görünen yüzünün altında değerli olan farklı şeylerin de olduğunu anlatıyordu:

"Özellikle su mücadelesi her geçen gün güçleniyor. Bunun sebeplerinden biri grupların birbiriyle olan dayanışması. Öyle ki, normal şartlarda ortak paydada buluşması mümkün görünmeyen insanlar mitinglerde omuz omuza. Geleneksel Karadeniz aile babası ve Tuncelili siyasi duruşu net bir adam birbirlerinden güç alıyor.Bu işin sosyolojik boyutu çok ilginç. Adeta özlenen ve hedeflenen barış ortamının küçük bir toplulukta hayata geçirilmesi gibi."

Senelerdir devam eden eylem sürecinde kendi önyargılarıyla hesaplaşmasını da açık yüreklilikle anlatmış devamında Nurşin:

"Ben üniversite mezunuyum, olabildiğince az önyargım var, okurum, merak ederim, sorarım. Buna rağmen mesela Dersimliyiz diyenlerden ürküyordum. Munzur Koruma Kurulu'nun katıldığı etkinliklere giderken 'aman dikkatli ol' uyarılarına kulak tıkayamıyordum. Sonra insanları tanıdım ve onları kalbimle dinlemeye başladım. Bir baktım Tunceli'deyim. Bir baktım Munzur benim içinde kutsal olmuş. Loç Vadisi'ne gittim. Köylüler kardeşim oldular. Tuhaf bir kardeşlik, yoldaşlık duygusu oluştu. Bu çok değerli bir duygu. Herkesin bu güzel resmi algılamasını istiyorum..."

Karadeniz'den, Akdeniz'den, Ege'den, Güneydoğu'dan onlarca sivil toplum örgütü ve onları oluşturan insanlar bizim uzaylı kadar uzak kaldığımız, medyanın ise "Tarkan'ın burnu" işin içine girmezse göstermediği bir dayanışma hikâyesi sergiliyor son senelerde.

Onun için olur da bugün saat 12.30'da İstanbul Tünel'den geçiyor olursanız, Hasankeyflileri, Bergamalıları, Loç Vadisi köylülerini, Dersimlileri, Karadeniz İsyandadır hareketini, Derelerin Kardeşliği grubunu göreceksiniz, sakın şaşırmayın!

Dersim'de artık geleneksel hale gelen orman yangınları için eylem yapacaklar.

Ne yangını mı?

Sevgili uzaylı kardeşim, bahar gelip askeri operasyonların başlamasıyla birlikte iki haftadır oradaki ormanlar çatır çatır yanıyor.

Ama sizin oralardan galiba gözükmüyor!

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sanırım çıldırdık

Referandum yarışında son düzlüğe girilirken kimileri kayışı iyice kopardı artık.

Zaten, “evet veren vatan hainidir” – “hayır diyen 12 Eylül’cüdür” zihniyetlerine bundan öte yol olmadığı belliydi.

Herkes rakibi (“düşmanı”) için aklına eseni söylüyor; akıl, mantık, kanıt filan arama boşa.

Bu minvalde birkaç haftadır söylenenlerin çetelesini döksem, yazı biter ben de kolayından yırtarım.

Ama insaflı olup son birkaç günden misaller verelim.

AKP, İstanbul’daki afişlerine kasketli bir adamı koymuş, adam resmen Kemal Kılıçdaroğlu’nun tek yumurta ikizi.

“Tarafsız ve bağımsız yargı için ‘evet’ diyorum” buyuruyor.

Elbette çakma Gandi kendisi, ancak gazeteler CHP’lilerin çılgına döndüğünü yazıyor.

Dönmüşler ama Avrupa Birliği CHP’nin zaten çoktan çıldırmış olduğuna dikkat çekmiş.

Malum, AB’den “referandumda evet” mesajı geldi ya...

Bunun üzerine Kılıçdaroğlu, AB’nin Türkiye raportörü Ruijten’e “rüşvet” niteliğinde hediyeler verildiğini söylemiş.

Efendim neymiş, İstanbul’da raportör kadının altına limuzin çekilmiş,
Kapalıçarşı’ya götürülmüş ve pahalı bir çanta hediye edilmiş.

Parası da örtülü ödenekten verilmiş üstelik.

AB raportörü de bu kıyaklar nedeniyle, “yes yes yes!” diye mesajını fışkırtmış.

Avrupa Parlamentosu üyesi Kızıl Dany de bunun üzerine, “Kılıçdaroğlu çıldırmış olmalı, bu açıklamalar aptalca” şeklinde öksürmüş.

Biliyorsunuz bir de, “Müslüman kadınların rahibe gibi görünmesi için evet” yazılı afiş rezaleti var.

Başbakan Erdoğan bu afişler vesilesiyle, “İşte CHP zihniyeti bu” şeklinde hemen topu 90’a taktı.

Kılıçdaroğlu, “provokasyon, alçaklık, onları biz asmadık” diye höykürdü.

Ama anlaşılan o ki afişleri CHP’li Avcılar Belediyesi yaptırmış.

Star gazetesi, afişleri hazırlayan reklam şirketinin sahibinin bu yönde verdiği ifadeyi yayımlamış.

Devam ediyoruz...

CHP MYK üyesi Gürsel Tekin, “İstanbul ve Ankara’daki billboardları işleten firmadan fiyat istedik. Bize 55 milyon dolar artı KDV dediler.

Bu para AKP’nin kasasından çıktı mı? Faturayı görelim” diyor.

CHP’li Hakkı Suha Okay, Ankara’da evlerine “evet” afişi asanlara 250 lira ödendiğini iddia ediyor.

Erdoğan Diyarbakır’da konuşma yapıyor, bir taraf “tarihî” konuşma olarak niteliyor; diğer taraf, “tur operatörü gibi şehrin tarihî güzelliklerini anlattı” diyor.

Erdoğan, dünyanın en kötü 10 cezaevinden biri olarak gösterilen Diyarbakır cezaevini yıkıp yenisini yapma sözü veriyor.

CHP, "Diyarbakır'a yeni cezaevi yapmayı vaat etti" diyor.

Anlaşılan bu haletiruhiyeye haftaya pazar gününe kadar katlanacağız.

Geçen gün bizim de kayışı kopartmamıza yol açan bir olay oldu.

Eski bir foto muhabiri arkadaşım ile buluştum, Boğaz'da çay içeceğiz.

Arabada kırmızı ışıktaki beklerken billboardlardan bize bakan çakma Gandi'ye gülüyorduk.

O esnada, geçici görevle referandumcu çocuklar olan mendilci çocuklar arabaların içine imzasız "evet" ilanları atmaya başladı.

Arkadaşım fotoğraflarını çekince de hepsi tepemizde toplandı.

Bir amca gelip 5'er lira vermiş ve ilanları dağıtmalarını istemiş.

Arkadaşım, "burada mı o amca, sizin işinizi yapıp yapmadığınızı nereden biliyor" diye sorunca veletlerden biri afiştaki çakma Gandi'yi gösterip, "İşte o amca... Sık sık geliyor buraya, beklerseniz birazdan görürsünüz" demez mi!

Hayda... Yattı bizim çay keyfi.

Arabayı zulaya çekip, çakma Gandi'yi beklemeye başladık.

Neymiş bizim eleman senenin fotoğrafını çekecekmiş...

Ama o da ne! Az sonra kasketli bir adam harbinden ışıklardaki çocuklara doğru yürümeye başlamasın mı?

Bizimki Nikaragua iç savaşını görüntüleyen savaş muhabiri misali şak şak şak her saniyeyi çekmekte.

Kasketli adam çocuklardan birinin yanına gelince arabadan fırlayıp oraya gittik.

Ama anladık ki ne adam afiştaki çakma Gandi, ne de çocuklara parayla ilan dağıttıran şahsiyet.

Sadece oradaki veletlerden birinin babası çıktı.

Yumurtaya can veren Allah'ım, tamam biz maymuna dönmeyi hak ettik de, peki şu yaz gününde adamın kafasında o kasketin ne işi vardı!

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Referandum potpurisi

Demiray Oral 11.09.2010

1) Bak evladım, sen 2010 senesinde referandumda "Hayır" oyu vermiş bir aileden geliyorsun. Ben o "Hayır" oyunu hayatım boyunca yakamda bir şeref madalyası olarak taşıdım. Artık bu şerefi sen taşıyacaksın, onun için

üzerinde “Hayır” yazan referandum hatırası bu yüzüğü sana veriyorum. “Evet”çi ailelerden yadigâr birini görürsen Kızılmaske misali çak yumruğu çenesine, ömrü boyunca bu utancı yüzünde taşısin...

Seneler sonra böyle muhabbetler yapılacak sanıyor herhalde Deniz Baykal.

Çünkü *Cumhuriyet*’e demiş ki, “*bu oylamada ‘Hayır’ diyenler yakalarına şeref madalyası takmış gibi onur duyacaklar. Yaşam boyu kendileri ve çocukları onur duyacak. ‘Evet’ diyenler ise bir süre sonra pişman olacak. Bir süre sonra da ‘ben zaten ‘Evet’ vermedim’ diyecekler...*”

Tam “ *taraflar aynı hızla kirleniyordu, birinciliği kime versem acaba?*” konulu kompozisyon yarışmasında birbiriden şahika seviyesizlik misalleri arasında kıvranırken imdadıma yetişti, sağ olsun.

Yoksa, mahalle baskısı altında birinciliği “Hayır diyen darbecidir” konulu kompozisyonuyla Başbakan’a verecektim.

Baykal’ın röportajdaki bir cevabını okuyunca başka bir tuhaflik hissetim.

Herhalde bu sıralarda ya *Takunyalı Führer* isimli meczup eserin müptelası, ya da soruyu cevaplamaya üşenip, bilgisayarına gelen kara propaganda e-postalardan bir kes-yapıştır çalışması yapmış: “*‘Evet’ çıkarsa imzasız ihbar mektupları ile işadamları, aydınlar, gazeteciler, esnaf inançlarının gereğini yüksek sesle söyleme alışkanlığına sahip herkes tehlike altında olacak. Herkesin başına çorap örülecek. Ergenekon düzeni yaygınlaşacak.*”

“Vay, vay, vay! Paranoyaya bak. Komplonun merkezi artık Ankara. Ee o da eskiden genel başkanlık yaptı” demek istiyorum.

2) Sabah erken saatlerde, bir tatil beldesindeki tek gazete bayiinde, dağıtım arabasının gelmesini bekleyenlerin oluşturduğu sıradaydım.

Önümdeki yaşlı amca henüz hiçbir gazete gelmemesine rağmen 10 dakika içerisinde üç kere gazete bayiine aynı soruyu sordu: “Sözcü geldi mi?”

Gerçi kimse neden durmadan soruyorsun filan demedi fakat amca gözüne kestirdiği hemen arkasındaki bir gence açılma gereği duydu: “Referandum heyecanı işte... Aslında herkes heyecanlı, pazar sabahı da erkenden sandığa koşup bunlara haddini bildireceğiz, değil mi?”

Genç hiçbir şey demedi.

Bunun üzerine amca hiddetlenip, “pazar sabahı sandığa gidiyorsun, değil mi delikanlı” diye sordu.

Çocuk sadece olumsuz anlamda kafasını sallayabilmişti ki, yaşlı amca propagandayı otomatiğe bağladı. Başbakanın villasından girdi, bertaraftan sağa saptı, konsomatristen U dönüşü yapıp, boykot etmek “Evet” demek caddesinde müsait bir yerde durdu.

Sonra da, “söyle bakalım delikanlı hâlâ ‘sandığa gitmeyeceğim’ mi diyorsun?” dedi.

O âna kadar ağzından tek kelime çıkmasına müsaade edilmeyen genç böylece ilk kez konuşabildi: “Beyefendi, ben boykot filan demedim ki... Sadece pazar sabahı sandığa gitmeyeceğim, çünkü pazarları öğlene kadar uyurum. Sandığa da öğleden sonra gideceğim. O zaman da canım ne isterse o oyu atacağım!”

3) Kimyamızı, hatta coğrafya ve sosyal bilgilerimizi bile bozmaya başlayan referandum nedeniyle son zamanlarda “bitse de gitsek” kıvamında söylenir oldum açıkçası.

Gerçi olan biten saçmalıklar, tahammül sınırlarımı zorlasa da faydalı bir işlev de görüyor.

Referandum sürecinde, fiili saldırı boyutuna varan hareketler, özellikle “Hayır” demeyi mantığı kaldırmayan, “Evet” demeyi de içine sindiremeyen gruptakilerde mühim bir kırılma yaratıyor. Bu gruptakiler, her gün yan yana oldukları kimi insanlarla aralarında nasıl büyük bir zihniyet uçuşumu olduğunu fark ediyor.

Bunun günlük yaşamdaki bir misalini geçenlerde gördüm. Bir gazetede İzmir’de daha önce Sezen Aksu Sokağı adı verilen sokakta oturanların, sokağın adının değişmesi için imza topladıkları haberi vardı. Sebep malum, Sezen Aksu’nun “Evet”çi olması. “Ne evet - ne hayır” diyen bir arkadaşım bu haberi okuyup, insanların artık iyice saçmaladığından dem vurmuştu bana. Akşam bir de ne görsün! Evdeki bilgisayarlarında yüklü bulunan yüz kûsur Sezen Aksu şarkısı silinmiş. Olayın faili olan eşi, eylemini Sezen Aksu Mahallesi sakinleri mantığıyla savunmuş.

Ve o arkadaşım şimdi, “ben bu zihniyete isyan ederim” deyip ekliyor: “Referandumda yüz kûsur kere ‘Evet’.”

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İndim sandık başına bunlar çıktı karşıma

Demiray Oral 13.09.2010

“Pusulayı dışa katlama” mevzuu sıkı paranoya yaratmıştı seçmende.

Oy kabinine girenlere sandık görevlileri de zinhar aynı uyarıyı yapıyordu.

Orta yaşlı, başörtülü bir hanım (kaygıya mahal yok, CHP kreasyonuna uygun olan “geleneksel” modelden) oy atmaya girdi, bir türlü çıkmadı.

Nihayet bir süre sonra görüldü.

Ancak arkadaşın dışa katlama algısı epey farklı çıktı.

Çünkü oy pusulasını zarfın dışına katlamış. Yani pusula dışarıda, zarf onun içinde.

Bir güzel paketlemiş, turnikeyi bırakmak üzere sandığa doğru yaklaşıyordu.

Alan savunması yaptı görevliler ama azimle ilerledi.

Son saniyede sandığın tam önünde oturan görevli Semih Erdem misali blokladı; zarfın atıldığı boşluğu eliyle kapattı.

Hanıma yeniden evrak verilirken, zarfı paketlediği oy pusulasındaki tercihi de fora oldu: “Evet”. Çakma oyu, CHP’li sandık müşahidi itinayla yırtıp, günün mana ve önemine uygun olarak çöp kutusuna üçlük olarak salladı (Girmede).

“Dışa katlama”dan çok çektim bu referandumda yeminle.

Oy kuyruğunda uzun müddet bekleme yapıp duvardaki "Ulu önder Atatürk" köşesinde yazılanları ezber ettikten sonra nihayet virajı dönüp sınıfa ayak basmanın mutluluğunu yaşıyordum.

İki kişi önümde eş dost kimi görürse önce "hayırlı oylar" deyip sonra verdiği acayip ince mesajla gurur duyan gülücükler dağıtan yaşlı bir amca vardı.

Pusulasını alıp içeri girdi. Mührü bastıktan sonra başı emme basma tulumba gibi bir aşağı bir yukarı inip kalkmaya başladı.

Sonra idrak ettik ki, dışa katlamayla yetinmemiş bir yere bulaşır da oyum zayi olur diye paso üflüyor.

Mümkün olsa pusulayı defterinin arasına koyup, romantik genç kızların manitadan aldıkları çiçek misali kurutacak, sonra getirip sandığa atacak.

Fakat bu kuru temizleme seansını abartmak sağlıklı yaşamın düşmanı çıktı. Yaşlı amcanın tansiyonu oynadı, başı döndü. Oy verme işlemi bir müddet durdu.

Amca'yı son gördüğümde ilkököl sırasına oturmuş kolonya kokluyor ama sıradaki tanıdıklarına mesaj verme kaygısını sürdürüyordu: "İsmail bey hayırlı oylar..."

Çoluk çocuk hep birlikte referandum gezisine çıkan bir ailenin absürd muhabbeti:

Baba: Hileliymiş bu bilgisayar sistemi... Bir düğmeye basınca yüzde 53 "Evet" çıkacakmış otomatikmen...

Anne: Ben dediydim sana geçen seçimde de... Şimdi gazte yazdı işte aynısını...

Baba: Yapmışlar valla, basacak düğmeye hepsi boşa gidecek bizim oyların...

Çocuk: Anne o düğme nerde?

Anne:

Çocuk: Nerde düğme diyorum...

Baba: Elinin köründe! Ne bilelim biz yerini... Ama basacaklar işte!

Çocuk: O zaman niye bekliyoruz bu sırada, eve gidelim sıkıldım ya...

Baba: Olur mu hiç, o zaman oyumuz boşa gider oğlum!

Sırada beklerken üniversiteli bir delikanlının analizine birinciliği verdim.

Yanındaki sevgilisine önce okuldaki kimi arkadaşlarının, "evet çıkarsa 13 eylülde ABD Büyük Ortadoğu Projesi'ni uygulamaya koyacakmış, Tayyip padişahlığını ilan edecekmiş, yargıyı da ele geçirip gizli gündemlerini uygulayacaklarmış..." muhabbetlerini anlattı. Sonra şöyle dedi: "Anlamadığım şu. Hepimiz burası gibi ilkökullarda okuduk. Ama ben sadece okuma-yazma öğrenirken onlar niyet okumayı da öğrenmişler. Acaba diyorum bizim okulda o ders boş geçti de ben ondan mı niyet okumayı öğrenemedim?"

Finali bir arkadaşımın şahit olduğu fıkra gibi bir vakayla yapıyorum.

Bir genç, oy kullandığı Nişantaşı'daki okula telaşla geri döner.

Sandık görevlilerine, "yanlış oy attım, değiştirmek istiyorum" der.

Görevliler mümkün olmadığını söylese de, "sandıktan benim attığım oydan olan bir zarfı alın, ben yerine yenisini atayım" diye ısrar eder.

Bunun üzerine artık "orasına" gelmiş olan bir sandık görevlisi topa girer: "Değiştirme kartınız var mı beyefendi? Eğer varsa oyunuzu değiştirebilirsiniz, yoksa mağazamızın prensipleri gereği yapamayız, üzgünüm!"

Son söz: Bu da geçti! Referandum sürecinde yaşanan tüm süfliliklerin bünyelerde açtığı yaraların kapanması umuduyla...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Sahiller'i de tek tek belirleyin bari!

Demiray Oral 18.09.2010

Tamamdır, mevzuu çözdüm sanıyorum.

Tahammülsüzlük yarışı yapmak için gizli bir anlaşma yapmışlar.

Bir o alıyor sazı eline, bir öteki.

Biz de seyrediyoruz diyeceğim ama öyle de olmuyor.

Dayanamayıp, "yapmayın arkadaşım ayıp oluyor" kıvamında kavgayı ayırmaya çalıştığımız için tüm araya girenler gibi darbe alıyoruz neticede.

Kim daha tahammülsüz, iktidar mı yoksa şu meşhur beyaz Türkler mi bilmiyorum?

Ama bu mevzuda nispet yaparcasına yarıştıklarından ve birbirlerinden beslendiklerinden kesinlikle şüphem yok.

Öyle olmasaydı, Başbakan Erdoğan daha 48 saat önce "referandumda 'hayır' diyen sahil kesimlerini kazanmak için çalışma yapın" talimatı vermişken, Başbakanlık Dünya Basketbol Şampiyonası'ndaki protestocuları tesbit etmek için dedektif misali harekete geçer miydi?

Gazetelerdeki haberlere bakılırsa geçmişler işte.

Önce Erdoğan'ı yuhalayanların kamera kayıtlarından görüntüleri belirlenmiş.

Şimdi de oturdukları koltuk numaralarından kimliklerine ulaşmak için internetten bilet aldıkları kredi kartı bilgileri inceleniyormuş.

Söylememe gerek yok aslında ama yanlış anlama bağımlısı kimi yaratıklar için mecburen söyleyeyim.

Başbakan'ın final maçından sonra takımlara madalya verirken protesto edilmesi yanlıştı, lüzumsuzdu, hatta terbiyesizceydi.

Zaten akli başında herkes bunu yazdı, çizdi, eleştirdi.

İyi de şimdi o protestocuları tek tek belirlemekteki amaç ne?

Siz böyle yapınca, Başbakan protesto edilemez mi yani diye sormazlar mı adama?

Amaç gözdağı vermekse, bu hem "Korku imparatorluğu" tebaasını besleyen bir nimet olur, hem de daha mühimi "sahilleri anlayalım" mantığını dümdüz eder.

Çünkü o gün, o tribünlerde oturup, o ısıklamayı yapanlardır "sahiller."

Bir nokta daha var.

Başbakanlık, "protestocuların özellikle bu amaçla oraya geldiği" görüşünden hareket ediyormuş.

Yani şöyle olmuş.

Adamlar günler öncesinden biletlerini alırken planı yapmışlar.

Demişler ki, arkadaşlar şampiyonanın final maçı 12 eylül günü.

O gün aynı zamanda referandum var.

Gerçi tarihte emsali yok ama bizim 12 dev adam bu sefer kesin finale kalacak.

Başbakan da nasıl olsa o finali izlemeye gelecek.

Ee referandumdan da "evet" çıkacağına göre...

En iyisi toplaşıp bir protesto eylemi koyalım!

Benim için, "protestocular özel amaçla oraya geldi" zihniyetinin, "AKP yargıyı ele geçirmek için anayasayı değiştiriyor" veya "Başkanlık sistemi gelecek Tayyip seçilmiş padişah olacak" diyenlerden bir farkı yok.

İkisi de kendisi gibi düşünmeyene karşı paranoyakça korkular taşıyan, sağlıksız bir ruh haline tekabül ediyor.

Ha bir de, "Öbür 12 Eylül'ün şarkıcısı Hasan Mutlucan'dı, bu 12 Eylül'ün şarkıcısı Sezen Aksu'dur" diyen kafa var ki...

Sanırım o umutsuz vaka.

Bu nedenle, onu Türk psikiyatrlarına emanet ediniz diyorum.

Başka da bir şey diyemiyorum!

Memleketin lobi fobisi

Memleket sorunlarının bir gözle görülür hali var, bir de her birinin "lobi"si var.

Kriz lobisi var misal olarak.

Ekonomide rakamlar coşsa da onlar ne yapıp edip, "üç vakte kadar batarız" diye içeriye, dışarıya gaz vermeyi sürdürüyorlar.

Son marifetleri İngiliz *The Daily Telegraph* gazetesinde çıkan, "Akp hükümeti, 25 milyon dolar bağış almak için İran'la anlaştı. Bu para gelecek sene yapılacak seçimlerde kullanılacak" haberi oldu.

Haber neresinden tutsan öyle elinde kalıyordu ki, kara propaganda olduğu ortaya çıktı; kimse yutmadı.

Sonra yargı lobisi var. Anlatmaya gerek yok, şu malum "referandumda 'hayır' oylarını arttırmak için Öcalan'dan faydalanalım" zihniyeti.

Memleketin kahir ekseriyeti 12 eylülde onların da kara propagandasını yutmadığını gösterdi.

Bir de savaş lobimiz var maalesef.

Son olarak Hakkâri Geçitli Köyü'nde sahneye çıktı.

Kana susamış bu lobiyi alt etmek en zor olanı.

Çünkü öyle karışık, taraflar çıkarları uğruna öyle iç içe geçmiş durumda ki, millet bir olay olunca neye inanacağını bilemiyor.

Memleketin bu lobi fobisinden kurtulması için de Kürtlerin eşit yurttaşlar haline gelmesinden başka yol gözükmüyor.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Asimile edemediysen rehabilite et

Demiray Oral 20.09.2010

Gezegенimizde başka misali yoktur herhalde.

Etnik kimliğinden dolayı insanlara mahkeme kararıyla "terapi" yapılmasının.

Ama güzel memleketimizde o da var artık.

Pazar günü *Sabah*'ın manşetinde, Erhan Öztürk'ün haberinden okudum.

Kapatılan DEHAP'ın Genel Başkanı Tuncer Bakırhan'a yaptığı bir konuşma nedeniyle hakkında açılan davada "rehabilitasyon" cezası verilmiş.

Bakırhan, bir terapi merkezinde bir sene süreyle sosyolog eşliğinde rehabilite edilecekmış.

Bunun için her ayın 13'ünde Adalet Bakanlığı'na bağlı o merkeze gidecekmış.

Gitmezse, işin ucunda hapis cezası almak var.

Bakırhan, "Nasıl bir rehabilitasyon süreci yaşatacaklar bilmiyorum. Ben ne yaptığımı, ne konuştuğumun farkındayım. Bilerek ve inanarak yaptığım bir konuşmaydı. Bana söylediklerimin yanlış olduğunu mu anlatacaklar?" demiş.

Müthiş buluş valla diyorum ben de, mahkemeyi kutlarım.

Şimdiye kadar bu niye kimsenin aklına gelmedi ona yanıyorum sadece.

Asimile edemiyorsan, rehabilite et!

30 senede bütün Kürtleri tek tek terapiye tabii tutsaydık...

Şimdi ortada ne Kürt kalırdı, ne de savaş.

Hatta uygulama Kürtlerde başarılı olursa neden Aleviler, solcular, İslamcılar ve azınlıklar için de aynı yöntem denenmesin?

Diyorum ya keşke bunca sene vakit kaybedilmeseydi.

Mis gibi, dikensiz gül bahçesi misali olurdu memleket.

Ama böylesi parlak bir fikir 12 Eylül cuntasının bile aklına gelmedi işte...

Bence Tuncer Bakırhan'ın rehabilitasyon sürecini ve sonuçlarını dikkatle takip etmek lazım.

Memleketin bekası için büyük önem arz ediyor netice itibarı ile.

Allah iki tarafa da zihin açıklığı versin

İlkokula giderken, her sabah beni kapıdan uğurlayan anneannem, "Allah zihin açıklığı versin" derdi.

Kesinlikle bir şey anlamazdım bu laftan.

Bir süre sonra baktım her gün aynı temenni ile okula uğurlanıyorum bunun, "güle güle git, güle güle gel" misali bir anlamı olduğunu düşünmüştüm.

Böylece anlamını tam bilmesem de, "iyi bir şey" olduğuna karar vermiştim işte.

Kısa pantolonlu günlerimden beri bir daha işitmemiştim bu lafı.

Ancak geçen gün enteresan bir şekilde yeniden karşıma çıktı.

Birkaç senedir Türkiye'de çalışan bir İngiliz arkadaşımız, epey geliştirdiği Türkçesiyle bugün biten PKK'nın eylemsizlik süreci sonrası için anneanne temennisinde bulundu: "Tanrı her iki tarafa da zihin açıklığı versin!"

Şahane bulduk bu temenniye, içimizden "amin" dedik yeminle.

Dedik ama İngiliz arkadaşın ona göre gayet basit kimi sorularına da doğru dürüst cevap bulamadık.

Onun soruları eşliğinde üç aşağı beş yukarı şöyle bir muhabbet döndü masada:

"Daha önce de defalarca ateşkes dönemi olmuş, neler yapılıyor bu dönemde?"

– Çatışma olmuyor veya en aza iniyor.

“Onu biliyorum, yani süre dolunca yeniden çatışmaların başlamaması için ne yapılıyor?”

– O anlamda pek bir şey yapılmadı şimdiye kadar.

“Nasıl yani, verilen süre dolana kadar bekleniliyor ve sonra her şey kaldığı yerden devam mı ediyor?”

– Eee öyle sayılır. Ama en azından insanlar ölmüyor bu zaman içinde.

“Şimdiye kadar kaç kere böyle ateşkes dönemi oldu?”

– Galiba bu yedincisiydi.

“Yani yedisinde de devlet ateşkes kalıcı olsun diye hiçbir adım atmadı, iki taraf da sadece bekledi öyle mi?”

– Öyle valla...

“O zaman en azından bundan sonrası için Tanrı zihin açıklığı versin iki tarafa da!”

İngiliz arkadaşımıza sorduk, o da bu lafı her sabah oğlunu okula yolcu eden komşu teyzeden duyup araklamış.

Şimdi muhabbetimizi yazarken yeniden düşündüm de, neyse ki henüz “Allah rahatlık versin” lafını bilmiyor bizim İngiliz.

Yoksa iki tarafın da durumuna cuk oturur diye kesinlikle o temennide bulunurdu.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Özel Harp Vadisi

Demiray Oral 25.09.2010

Gecenin bir vakti ev telefonu çalınca tereddütsüz arayan annemdir diye açtım.

“İncirlik'i alıyoruz, izliyor musunuz?” gibi bir şeyler söyledi karşımdaki ses.

Fakat ben “boş boş susunca” telefonu kapattı.

Kütüphanemdeki bilumum kontrgerilla, Özel Harp Dairesi (ÖHD) kitaplarını çıkarmış karıştırıyordum o esnada.

Ve memleketin yakın tarihinin ağırlığına yenik düşen gözlerim hafif tertip kapanmıştı.

Neyse ki telefondaki ses bir erkeğe aitti.

Aksi takdirde uyku mahmuru halimle rahatlıkla annemin arayıp, “İncir aldım, istiyor musunuz?” dediğini düşünerek, kestirmeye devam edebilirdim.

Bu manasız gizemi çözme hedefiyle telefon ekranında görünen numarayı geri aradım.

Telefon açılınca önce silahlı çatışma seslerini dinledim, sonra da dolby stereo kıvamında bir takım bağrışmalar duydum.

Ve nihayet tanıdık bir insan sesi gayet mono olarak benimle konuştu: "Reklamda arasana ya... seyretmiyor musun sen Kurtlar Vadisi'ni?"

Böylece vakayı aydınlatmıştım.

O telefon, dizinin yeni sezon bölümünün başladığı uyarısı için yapılmış bir dost ateşiydi.

Hemen televizyonu açtım.

Gerçekten İncirlik Üssü'ne dalmıştı Polat ve arkadaşları.

Hedef ABD'nin elinde olan Türkiye'deki nükleer silahların kontrolünü ele geçirmekti.

Ama bırak kendi memleketimizdeki nükleer silahların kontrolünü, üsse bile Amerikalılar izin vermeden kimse giremiyordu; hatta bizim çocuklara içeri girmeleri için yardım eden üste görevli bir Türk subay da vuruldu ABD askeri tarafından.

Reklam molası olunca biraz önce okuduğum kitapları düşündüm.

Bir yanda gerçek Kurtlar Vadisi hikâyeleri, diğer yanda televizyondaki.

Birini okurken tüm ciddiyetime rağmen uykum geliyor, diğerini izlerken ara sıra dalga geçsem de gözümü bile kırpmıyorum.

Doğruya doğru, durumum budur.

Oysa okuduklarım asla daha az heyecanlı değil ekrandakinden.

İşte Vadi'nin o geceki bölümüne cuk oturan bir misal.

"Kahramanımız" son günlerin popüler ismi eski ÖHD Başkanı Sabri Yirmibeşoğlu.

Hani önce Özal suikastı, sonra da "Kıbrıs'ta provokasyon için cami yaktık" sözleriyle gündemden düşmeyen emekli general.

Yirmibeşoğlu'nun asıl uzmanlık alanı nükleer silahlarmış meğerse. Çünkü Brüksel'deki NATO karargâhında nükleer silahlar bölümünde görev yapmış.

Hem de normalde subaylar bu çok gizli bölümde iki yıl görev yaparken o beş yıl çalışmış.

Türkiye'deki nükleer silahlar ABD'nin kontrolünde olan özel depolarda saklanıyormuş. Hiçbir Türk subay bunlara bakamıyormuş bile (Merak etmeyin haftaya perşembe gecesi o silahlar yeniden bizde olacak). Bırakın subayları, Genelkurmay Başkanı bile göremiyormuş bu depoları. Ve Amerikalıların nükleer başlıklar ile depoların kodlarını verdiği tek bir isim varmış. Evet bildiniz, Sabri Yirmibeşoğlu.

Enteresan başka şeyler de okudum kendisiyle ilgili.

Mesela, Harp Okulu'ndan sonra piyade eğitimini Çankırı Gerilla Okulu'nda aldığını, buradaki öğretmenin Binbaşı Alparslan Türkeş olduğunu...

Yıllar geçip, takvimler 1975'i gösterdiğinde 1. Milliyetçi Cephe (MC) Hükümeti'nde Türkeş başbakan yardımcısı iken Yirmibeşoğlu'nun ÖHD Başkanı koltuğunda oturduğunu...

1.MC Hükümeti'nin kurulmasıyla ÖHD'nin eğittiği ve çoğu ülkücülerden seçilen komandoların eylemlere başladığını...

Memleketin böylece yaşanan kanlı olaylarla 12 Eylül'e doğru koşar adım gittiğini falan filan...

Şimdi birçoğunuz içinizden diyorsunuz ki, iyi de biz bunları biliyoruz; niye bayat bilgi satıyorsun?

Şunun için: Günlerdir ÖHD'nin Kıbrıs'ta cami yakması mevzuu tartışılıyor. Doğru mu değil mi belli değil. Ama yukarıda değindim 12 Eylül'e giden kanlı süreci, cinayetleri, suikastları filan bilip bunlarda ÖHD'nin parmağı olduğundan şüphesi olmayanlar bile şöyle tepki veriyor: "Olur mu öyle şey, Türk askeri cami yakar mı hiç?"

Ben de diyorum ki; tamam, cami kutsal bir mekân ama herhalde insan hayatından daha kutsal değil.

Cinayet işlediğinden şüphe edilmeyen kimselerin cami yakabileceğine niye kimse inanmıyor işte bunu anlayamıyorum!

Neyse reklam bitti, ben ekrandaki Kurtlar Vadisi'ne dönüyorum arkadaşım, yoksa başıma iş açacaksınız!

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Anadilde eğitim' kilidini açacak çilingir aranıyor

Demiray Oral 27.09.2010

Şu "anadilde eğitim" sorununu halletmede çok faydalı olacak, basit bir empati önermek istiyorum Başbakan Erdoğan'a.

Malumunuz olduğu üzere Başbakan, "bizden resmî olarak anadilde eğitim beklemeyin" dedi. Böylece, "seçmeli ders" olarak bile olsa Kürtçe eğitime kapıları kapattı.

Kürt sorununu çözme süreci de şu anda bu noktada kilitlendi.

Dün bu konuda gazetelerde çıkan bilumum köşe yazısını okumuştum ki, *Vatan*'da CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu'yla yapılmış röportajı gördüm.

"Demokrasinin önünü açan parti olacağız" başlığıyla verilen röportajda, "Türban" konusunda şunları söylüyordu Kılıçdaroğlu: *"Arkadaşlarımız gayet güzel bir çalışma götürüyor. Çözmekte kararlıyız. Kamuda hizmet veren, hizmet alan ayrımı temelinde bir çözüm..."*

Al sana bir kilit daha: Hizmet veren, hizmet alan ayrımı...

Yani bu ne demek? Üniversiteler kamusal alan olduğu için başörtülü kızlar yine okula giremeyecek demek.

Yani, hangi başörtüsü tasarımlarını geliştirirseniz geliştirin, sorunu çözemeyeceksiniz demek.

Çünkü sorunun en temel noktasını atlıyorsunuz demek.

“Basit empati” dediğim yer tam da burası işte.

Başbakan’ın da çok iyi bildiği gibi, nasıl isteyen kız öğrenciler başörtüsüyle üniversitelere giremediği sürece o sorun çözülemezse, “anadilde eğitim” hallolmadan da Kürt sorunu bitmez.

Başbakan bu empatiyi kurarsa “anadilde eğitim” kilidini açacak çilingir olabilir.

Aksi halde, anadilini öğrenmek isteyen insanlara “kursa git öğren” derse, “türban için ilkbahar-yaz kreasyonları” tasarlayan CHP’li profesörler kadar trajikomik olacaktır.

Geçen hafta öğrendiklerim

– Meğer Türk basınında herkes Tophaneliymiş, neredeyse tüm köşe erbabının veletlik seneleri bu mahallede geçmiş. “Benim Tophanem”, “Benim mahallem”, “Babamın Tophane’deki dükkânı” kıvamında yazılardan geçilmiyordu hafta boyunca gazetelerde. Madem öyle bizim gazetenin attığı o şahane, “Delikanlı ol Tophane” başlığından apartıp bundan böyle racona ters bir hareket yapıldığında “Delikanlı ol Türk basını” diyebilirim ben de.

– Referandumun kaybedeni ilan edilen MHP erken seçim isteyip duruyor. Neden acaba diye kendime dert ettim, düşünüp durdum. Sonunda cevabı bulup, haftaya bu sıkıntıdan kurtularak başladım. Bir an önce seçime gitme isteğinin nedeni, zamanın MHP’nin aleyhine işlemesi. Şöyle izah edeyim. Türkiye öyle ya da böyle Kürt sorununu çözme sürecine girdi.

Bu da MHP’nin ideolojik varlık sebebi olan “sadece Türk ırkına dayalı ulus-devlet modelinin” terk edilmesiyle mümkün. Yaşanan savaştan beslenen bu model, savaşın sona ermesiyle en mühim varlık sebebini kaybedecek. Dolayısıyla bu, MHP’nin oyunun yüzde 10’un altına düşüp Meclis dışında kalması demek. Onun için savaş bitmeden “acil seçim” istiyorlar.

– “Gerçek bende nefes darlığı yapıyor” demiş E.M. Cioran.

Son günlerde şahit oluyorum ki, Kürt sorunuyla ilgili gerçeklerle yüzleşmek de “şehirli-modern” diye tanımlanan Türklerde aynı etkiyi yapıyor. 30 senedir kökü ha kazındı, ha kazınacak diye ortada sadece bir terör sorunu olduğuna inandıktan sonra şimdi demokratik özerlik filan konuşulunca nefes darlığı yaşamaları da normal (küfürlü e-posta yollamayı serbest meslek edinenlere uyarı: Doğru demedim normal dedim).

Her neyse, bu “şehirli-modern” kesimin “bölünme” fobisiyle ilgili muhabbetlerine ısrarla iki hususu meze yaptıklarını gözlemledim.

Birincisi, “Peki İstanbul’daki, İzmir’deki Kürtler ne olacak? Tabii o zaman buradaki adam da ‘bas git kendi memleketine kardeşim diyecek’.”

İkincisi, “Bölünme olursa, bak görürsün Türkiye’nin kalanı beş senede AB’ye girer. Olan gene orada kalan Kürtlere olur.”

Her iki muhabbet de, aslında Kürtler için kaygılanılıyormuş edasıyla yapılır. Ve, “biz olmazsak sürünürler valla” ana fikri verilerek noktalanır.

– CHP anlaşılan şimdi “yeni anayasayı seçimden önce yapalım” diye tutturacak. Peki o zaman, “hani bu Meclis yeni anayasa yapamazdı?”, “hani bu Meclis’in meşruiyeti yoktu” diye sormazlar mı adama... Ki görüldüğü üzere ben soruyorum işte.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir tutam saçın görünsün yeter

Demiray Oral 04.10.2010

Yeni takıntımızın adı “plastik”.

Birkaç arkadaş, adıyla gerçekte alakası olmayan, zevksiz, çirkin ne varsa kısa yoldan eleştirmek için önüne “plastik” kelimesini koyuyoruz gitsin.

Sanırım “çakma” lafından gına geldiği için ortaya çıktı bu durum.

Ama “plastik”, “sahte”yi içerse de ondan farklı bir şeye tekabül ediyor.

Buradaki bilinçli, gönüllü bir sahtelik değil; daha çok yetersizlikten, bilgisizlikten, beceriksizlikten, zevksizlikten, saçmalamaktan filan kaynaklanıyor.

Yani sahte olan da aslında sahteliğinin farkında değil.

Ama yine de sahteliğin tüm manasızlığını üstünde taşıyor.

Her neyse fazla uzadı, sıkı bir düğümle bağlıyorum artık yoksa yazı teknesi alıp başını açık denizlere gidecek.

Evet, işte bu takıntıyla birlikte plastik adam, plastik dost, plastik tost, plastik aşk... şeklinde hayata kulp takma eylemlerimiz başladı.

Son olarak, “üniversiteli kızların saçlarının ne kadarı görünmeliden sorumlu ana muhalefet partisi genel başkanı” bu eylemlerden payını aldı.

Filmi geriye hızlıca sararsak olay şöyle gelişti:

Kemal Kılıçdaroğlu’nun rast makamında bestelediği “Saçının bir tutamı görünsün yeter” güfteli açıklamayı yeni okumuştum.

O asap bozukluğu ile “ne diyim şimdi ben sana” misali söyleniyordum.

Arkadaşlarımdan biri, Avni Anıl bestesi olan hicaz makamındaki “Kader kime şikâyet edeyim seni” adlı eseri söyleyebileceğimi belirtti.

Bir başkası ise bundan böyle Kılıçdaroğlu’ya “plastik solcu” dememi önerdi.

İkinci öneri bana da hem uygulanabilirlik, hem de içerik açısından daha makul geldi...

Böylece Kılıçdaroğlu’nun aramızdaki adı oldu “plastik solcu”.

Peki, "plastik solcu" ne demek?

İsterseniz önce yukarıdaki okuma parçamızda geçen bazı örnekleri biraz açalım.

Plastik tost: Yapan kişi kendisinin tost yapmayı gayet iyi bildiğini, dolayısıyla yaptığı şeyin de güzel, lezzetli bir tost olduğunu sanmaktadır. Ama aslında bu işi bilmediği için ortaya çıkan ilk fırsatta çöpe gitmesi gereken kuru bir tosttur.

Plastik dost: Yanınızdaki adam (kadın), kendisinin şahane bir dost olduğunu sanmaktadır. Fakat gerçekte dostluğun asgari şartlarından bile bihaberdir. Bu nedenle –kötü espri yapma hakkımı kullanıyorum- değil dost, kaşarlı tost bile olmaz ondan. (Dikkat: Plastik tost yapan şahsiyetle plastik dost arasında hiçbir bağ yoktur, burada peş peşe gelmeleri de kafiye olsun diye değil tamamen rastlantısaldır.)

Şimdi siz de yukarıdaki iki alıştırımdan yola çıkarak, "plastik solcu" ifadesini tanımlayınız. (Kimse en kazık soruyu bize bıraktın hocam demesin sakın, ya "plastik aşk"ı sorsaydım ne yapacaktınız?)

Hayalimdeki eylem

Bu "bir tutam saçın görünsün yeter" mevzuuna fena takılmış haldeyim, bu nedenle aynı minvalde dökülmeye devam edeceğim müsaadenizle.

Neydi "plastik solcu"nın büyük buluşu: Kız öğrenci saçını tümünden örterse "türban", saçının bir kısmı görünürse "başörtüsü" oluyordu.

Bir şeyin adını koyma işini onu kullananların yapması, yani inancı nedeniyle örtünenler nasıl tanımlıyorsa öyle olması gerektiği filan hadi bir yana...

Ama bu nasıl bir şekilciliktir beyler? Misal münakaşa mevzuu üniversiteli kızların örtüsünün şekli değil de rengi olsaydı...

Yani "Anadolu'daki annelerimiz" mavi, öğrenci kızlar da yeşil renkte örtü kullansaydı...

Ve üniversite kapısından başlarında yeşil örtü var diye kızlar geri döndürülseydi.

O zaman plastik sol diyecekti ki, "eğer yeşil olursa türban, mavi olursa başörtüsü olur. Bakın Pakistan ve İran bir İslam Cumhuriyeti ama onlarda bile mavi kullanılıyor".

Anayasa Mahkemesi toplanıp oybirliğiyle "mavi"yi en laik renk ilan edecekti.

Plastik Sol Partisi'nin seçim otobüsünde "mavi mavi masmavi" şarkısı çalacaktı vs.

Şimdi vazgeçin beyler insanların saçıyla başıyla uğraşmaktan diyeceğim ama biliyorum ki oradan girecek öbür taraftan çıkacak.

Bu nedenle işleri yoluna koyacak şahane bir hayal kurdum: Üniversitelerdeki bu saçma sapan yasağa karşı olan başı açık veya kapalı tüm genç kızların başörtüsü takıp bir günlüğüne okullarına böyle gitmeleri.

On binlerce öğrencinin, sadece özgürlüğü savunmak için böyle bir eylem koyduğunu düşünsenize.

Ne dediniz, duymadım... Hayalperest miyim?

Cevap veriyorum: Evet ama tek başıma değilim ki...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ferhat ile Berna

Demiray Oral 09.10.2010

Ergenekon davaları galiba en çok memleketin hukuk sisteminin dört başı mamur bir facia olduğunu göstermeye yaradı.

Kahvelerdeki siyaset geyiklerinde bile artık, "tutuklamalar cezaya dönüşmesin" demeyeni ciddiye almıyorlar.

Tutuklamalar cezaya dönüşmesin eyvallah ama bu muhabbet başladığı günden beri ben de diyorum ki, Ergenekon davalarında yaşananlar Türkiye'nin hukuk sisteminin şahane bir kopyasıdır sadece.

Bu nedenle Cumhurbaşkanı'ndan siyasetçisine, ekrandaki yorumcudan köşe yazarına kadar herkesin bu durumla ilk kez karşılaşmış gibi tepki vermesine gerçekten hayranım!

Türkiye'de özellikle siyasi davalardan yargılanan binlerce insan hâkim yüzü bile görmeden senelerce tutuklu kaldı.

Davaların sonunda da ya beraat ettikleri için ya da içerde yattıkları süre aldıkları cezadan çok az olduğu için devletten alacaklı hale geldiler.

Cezaevinde geçen senelerin tahsilatı nasıl yapılır, o günlerin karşılığını kim, nasıl ödeyebilir o ayrı mevzu tabii...

Şimdi Ergenekon sanıklarının popülarlığı sayesinde bu hukuk faciası artık gündemde.

Ama tutukluluğu cezaya dönüşüp vicdanları sızlatanlar sadece Mustafa Balbay, Tuncay Özkan, Mehmet Haberal gibi isimler değil.

Misal yakında görülmeye başlanacak KCK davasında yaklaşık 1700 kişi iki yıla yakın süredir tutuklu olarak hâkim karşısına çıkmayı bekliyor.

İçlerinde BDP'nin belediye başkanları, il başkanları da var bu tutuklu sanıkların.

Bir başka misali geçen gün Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün katıldığı bir toplantıda "Parasız eğitim istiyoruz" pankartı açmak isteyip, polisin karga tulumba derdest ettiği öğrenciler sayesinde öğrendik.

Gazetelerde okuduk ki, iki öğrencinin amacı daha önce Başbakan Erdoğan'ın katıldığı bir açılıшта aynı sebeple yakalanıp cezaevine konulan öğrenci arkadaşları Ferhat Tüzer ve Berna Yılmaz'ın durumlarını gündeme getirmekmiş.

Bu sayede Ferhat ile Berna 6,5 aydır cezaevinde tutuklu olduklarını ve 15 yıla kadar hapislerinin istendiğini öğrendik.

Ben de merak ettim bu gençler ne yapmış da 15 yıl hapisleri isteniyor diye?

Neyse ki henüz kapatılmadığı için Google’da bir arama yaptım.

Mevzuun asıl bilinmesi gereken ayrıntılarını böylece öğrendim.

Delilleri kaybettik, hükümsüzdür

Ferhat ile Berna tutuklandıktan sonra, yani 6,5 aydır ilk kez geçen hafta hâkim önüne çıkmışlar.

İki öğrenci “yasadışı örgüt üyeliği” ile suçlanıyor.

Peki, iddianamedeki suçlamalar ve deliller neler?

Sıkı durun sayıyorum: Hayata Dönüş operasyonunu protesto için basın açıklaması yapmak, karakolda öldürülen Engin Çeber için Bakırköy Adliyesi önündeki basın açıklamasına katılmak, TEKEL işçilerine destek yürüyüşüne katılmak, Edirne’deki linç girişimini protesto etmek... Ha bir de Ferhat Tüzer’in katıldığı Burger King’e “İncirlik Üssü kapatılsın” pankartı açmak eylemi var ki, inanın iddianamedeki en radikal eylem de bu.

Diğerleri anayasal bir hak olan basın açıklaması yapma hakkı kapsamındaki eylemler.

Ancak savcı iddianamede diyor ki, “Şüphelilerin birden fazla eyleme katıldıkları ve eylemleri bir bütün olarak değerlendirildiğinde örgüt üyesi olarak nitelenmeleri gerekir.”

Neden öyle gerekir? Bu gençlerin yasadışı örgüt üyeliğine ilişkin somut deliller nerede?

Bu soruların cevabı yok.

Üstelik Berna duruşmada, “Harç paralarını ödemekte zorluk çekiyorum. Bu nedenle Anayasa’da yazılı parasız eğitim hakkımı talep ettim” diye kendini savununca mahkeme başkanı şöyle sormuş: “Adana, Edirne, İstanbul gibi yerlerdeki eylemlere gitmek seni zorlamıyor mu? Harç parayı veremiyormuşsun, oralarda nerede konaklıyorsun?”

Dını nı nıın! Valla hâkim bey yakaladınız gençlerin açığını, çökerttiniz örgütü... Kesin o şehirlerde hücre evinde kalmışlardır bu öğrenciler!

Bazen şöyle sormak geliyor içimden hâkimlere, savcılara filan: Yahu siz hiç üniversite öğrencisi olmadınız mı? Ama sonra faydasız soruları sormayı uzun zaman önce bıraktığım için vazgeçiyorum.

Her neyse, anlayacağınız Ferhat ile Berna için tutukluluk daha çok cezaya dönüşeceği benziyor.

Ben ise en çok şunu merak ediyorum: Bu üniversiteli gençler aslında neden içerdeler?

Hakikaten iddianamedeki muhteşem “deliller” nedeniyle mi, yoksa memlekette Başbakan’ı protesto eden kısa yoldan yasadışı örgüt üyesi mi ilan ediliyor?

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yerinde olmak istemeyeceğim şahsiyet: Kılıçdaroğlu

Demiray Oral 11.10.2010

Evet evet, şu sıralarda kimin yerinde olmak istemezsin diye sorsalar, tereddütsüz cevap verirdim: **Kemal Kılıçdaroğlu**.

Sebeplerimi de şöyle sıralardım.

Baykal'dan “**bütünüyle şüphede**” olan bir parti devraldığı için...

Başörtüsü konusunda şüphe, Kürt meselesinde şüphe, AB ile ilgili şüphe, Ermeni ve Alevi açılımlarında şüphe parti politikasının temeli haline geldiği için...

Bu meselelerden herhangi birinde çözüm için en küçük bir adım attığında, Baykal CHP'sinin tüm sorunları muhafaza etmek üzerine örülmüş duvarına toslayacağı için...

CHP'nin değişim ile tutuculuk arasında kimlik bunalımı yaşadığı şu günlerde partide yalnız adamı oynadığı için...

Değişimin öncüsü olma, yeni sözler söyleme vaktinin çoktan geldiğini bilmesine rağmen, muktedir genel başkan gibi davranacak gücü bulamadığı için...

Gençleri politikaya davet etmesi üzerine üniversite öğrencilerinin, “**Önce siz 70 yaşındaki genel sekreterinizi değiştirin**” lafını yutmak zorunda kaldığı için...

Ve en çok da, elbet bir gün **Canan Arıtman**'la “**seviyeli**” bir polemiğe girmek zorunda kalacağı için...

Yalnız adam

Abant kampındaki karlar içinde tek başına yürüyen görüntüsünden filan etkilenmedim valla... Ama son zamanlarda giderek daha çok **Kemal Kılıçdaroğlu**'nun CHP'de yalnız adam olduğunu düşünmeye başladım.

Böyle düşünmeme en büyük sebep, yetersiz de olsa özgürlükler konusunda adım atmak istediğinde CHP'den hiç kimsenin kem küm etmeden ona açıkça destek vermemesi.

Son misal başörtüsü işte...

Partideki çatlak sesler ânında yükseldi ama **Kılıçdaroğlu**'nun yanında olduğunu söyleyen CHP'li ben hiç duymadım.

Tabii bunda **Kılıçdaroğlu**'nun şu meşhur “**arkadaşlar çalışıyor**” merhalesini bir türlü geçemeyip, net olarak görüşünü ortaya koyamamasının payı da var.

Ama sanırım asıl mesele **Deniz Baykal**'dan enkaz devralması.

Baykal'ın şekillendirdiği CHP kadroları sorun çözmek yerine, sorunları dondurmaya öyle benimsemiş ki, çekingen de olsa yeni politikalar üretmek isteyen bir genel başkan görünce arıza yapıyorlar.

Ee kolay değil tabii, bırak memleket meseleleriyle ilgili çözüm üretmeyi, o meseleleri Başbakan'la konuşmak için **“robot kamera”**yı mesele haline getirmiş bir CHP vardı **Kılıçdaroğlu**'dan önce.

Bunun için artık partinin arıza yapan ağırlıkları atıp kendini dönüştürmesi şart.

Çünkü CHP olmadan, en başta başörtüsü olmak üzere sorunların çözülmesi çok zor memlekette.

Bunu Ak Partili **Burhan Kuzu** gayet şahane özetlemiş **Radikal**'e: **“CHP işin içine girmede mi devletin refleksi öne çıkıyor. Asker-sivil bürokrasi teyakkuza geçiyor. Yargı, sistemi koruma-kollama moduna geçiyor, alarma geçiyor sistem.”**

Aynen öyle... Alarm zili çalan sistemi susturacak kumanda CHP'de var çünkü.

Umarım **Kılıçdaroğlu** partide yalnız adam olarak kalmaz da senelerdir aralıksız çala çala hepimizin kafasını ütöleyen şu alarmı susturmayı başarır.

Aksi halde ne demişti şair?

“Yalnız adam bir merdiven / Bir yere götürmez insanları.”

Cemaate naçizane bir soru

Hanefi Avcı olayıyla birlikte aklımın yatmadığı bir konu çıktı ortaya. Büyük ihtimalle benim cahilliğimden olabilir, onun için en iyisi soruyu ortaya sorayım dedim.

Malum, **Avcı** kitabında **Fethullah Gülen** cemaatinin yargı ve Emniyet'te örgütlendiğini iddia etti.

Bu iddiadan sonra da şöyle yorumlar duyduk, okuduk: **“Cemaat üyesi polis veya hâkim tabii ki var. Zaten bir cemaat üyesi polis de olur, hâkim de, hatta devlet başkanı da olabilir. Önemli olan cemaatin gerçekten buralarda örgütlenip, kendi çıkarına faaliyetlerde bulunup bulunmadığı. Devletin, varsa bunu ortaya çıkarması gerekir.”**

Cemaat üyesi birinin polis, hâkim olması bence de gayet doğal. Ancak şu, aklımı kurcalıyor. Ben bu cemaatin kendi içinde nasıl örgütlendiğini, nasıl bir yapısı olduğunu, üyeleri arasında nasıl bir ilişki olduğunu, aralarında bir hiyerarşi olup olmadığını bilmiyorum. Mesela cemaatin üyeleri arasında birbirine **“itaat”** ilişkisi varsa, bir devlet memuru için bu başlı başına sorunlu bir durum yaratmaz mı? Cemaatin iddia edildiği gibi devlet içinde örgütlenip örgütlenmediğinden bağımsız olarak, birbiriyle itaat ilişkisi olan kişilerin devlet memuru olması normal midir?

Sorunun cevabını bilenler bilmeyenlere anlatsa da ben de öğrensem...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sokak yazarı medyadan şikâyet ediyor

Demiray Oral 16.10.2010

Tanrı şahidim masa başından ahkâm kesmiyorum, sokaktan yazıyorum (Bu arada yeni *Radikal*'i merakla bekliyor, erken bir hoşgeldin gönderiyorum).

Bizim eve en yakın gazete bayiinin önündeydim daha demin, ki gerekirse bakkal Mustafa ile Halk Ekmek'teki teyzeyi tanık yazdırırım.

Şu yağmurlu İstanbul gününde çok basit bir hedefim vardı okur olarak. Şöyle renkli Türkçe birkaç dergi alıp koltuğuma kurulup okumak.

Hedefin basit görünmesine kanıp, bunun öyle kolay bir şey olduğunu sanmayın memlekette.

Çünkü sık sık denememe rağmen uzun süredir bunu başaramıyorum.

Kitapçılarda, gazete bayilerinde okunacak dergi bir türlü bulamıyorum.

Sık sık aldığım birkaç dergi var elbette ama onlar da yabancılara telif hakkı ödenip, karşılığında Türkçe yayın hakkı satın alınmış olan dergiler.

Türk dergiciliğinin ürünü olan, beğendiğim bir ürün ise yok ortada.

Şu anda piyasadaki Türk dergilerini ikiye ayırıyorum.

Birinci gruptakiler gerçekten kötü olanlar...

İkinciler ise ara sıra iyi konular da işleyen kötü dergiler.

Nasıl oluyor o dersiniz, şöyle efendim: Sürekli alacaksın, ara sıra şansına iyi bir şeyler çıkarsa ne mutlu sana... Milli Piyango gibi!

Her neyse, hâlâ sokaktan yazıyorum kaygıya mahal yok...

Netice itibarı ile yine hedefime ulaşamadım, gazete bayiindeki o dergiyi mıncıkladım, öbürünün kapağını inceledim, olmadı.

Her zamanki gibi kucağımda bilmem kaç kiloluk bir gazete takımıyla tuttum evin yolunu.

Yürürken de şu klasik soruyu soruyordum kendime: Ben bile okuyacak dergi bulamıyorsam, kim dergi alır bu memlekette?

Bu tip sorular cevabını bulmak için değil, söylenmek için sorulur.

Dolayısıyla fiili durum değişene kadar da soru olarak kalırlar.

Bu nedenle Türk dergiciliği de bir gün yeniden titreyip kendine gelene kadar bu soru tepemizde öylece duracak gibi gözüküyor.

Nasıl bir gazete?

Türk dergiciliğini kurtarmak zor zanaat, en iyisi gazetelere geçelim.

Yine sokaktan naklediyorum elbette...

Ekleri, içine atılmış ıvır zıvırıyla birlikte hafta sonları çoğu 50- 60 sayfayı bulan gazeteleri kucağımda gören bizim apartman görevlisi şöyle dedi: "Abi bunların hepsini okuyor musun?"

Şimdi bu soru, binlerce kitaplık kütüphanesi için sorulmuş bir entelektüel olsam, hafiften havalara girip afili bir cevap vermeyi bilirdim elbette.

Ama sonuç olarak kucağımdakiler, dolsun da nasıl dolarsa dolsun mantığıyla yapılmış sayfalardan oluşan gazeteler.

Bu nedenle verecek hiçbir cevap bulamayıp, olay yerinden sessizce uzaklaştım.

Durmadan söyleniyorsun iyi de peki sen nasıl bir medya istiyorsun arkadaşım dersiniz...

O zaman müsaadenizle birazcık masa başından ahkâm kesmeye başlamam lazım.

Hazır yeni bir gazete geliyor ve ona selam da sarkıtmışken, bir okur olarak nasıl bir gazete istiyorum?

› En başta güvenilir olsun. Okuduğum haber ya da yorumun yalan veya eksik bilgiye dayanmayacağına güvenerek gazeteyi okuyayım.

› Benden bir şeyleri saklamayı değil, tam tersine göstermeyi vazife edinsin.

› Cesur olsun.

› Gazeteciliğin temel kurallarını uygulasin. Misal, aynı konudaki farklı görüşleri sayfalarına yansitsin.

› Antenlerini Ankara yerine halka ayarlasın.

› Bir hata yapınca kendini eleştirmeyi ve özür dilemeyi bilsin.

(Hatalar sür manşetten, özürler sinek kakası boyutunda olmasın lütfen).

› Ciddi olsun tamam ama yeri gelince eğlenceli de olmayı başarsın.

› Ve en önemlisi vicdanlı bir gazete olsun lütfen...

Alt alta sıralayınca isteklerim ilk bakışta gayet basit gibi görünüyor.

Ama hiç de öyle değil işte.

Pratikte bunları yapmanın herkesin harcı olmadığını gördük.

Peki, gazeteler bunları neden yapamadı?

Kısa yoldan cevap veriyorum: Korktuğu için.

Siz biraz düşünün kimden ya da kimlerden korktuğunu, belki bir gün onu da konuşuruz.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt sorunu için tüyo aranıyor

Demiray Oral 18.10.2010

Karşımızdaki eski model televizyonda Başbakan konuşmaya başladı.

Bunun üzerine televizyonun sesi okey taşı şıkırtısı ve çay kaşığı tıngırtısını bastıracak düzeyde açıldı.

Bizim buranın her daim gölge olan, "cadde" manzaralı güzel bir kahvesi var, oradan bahsediyorum.

Herhalde bir Anadolu şehrinde geçirdiğim öğrencilik senelerinden kalma alışkanlıktan olacak, şimdi de ilk fırsatta tıpkı ders kırar gibi o kahveye gidiyorum.

Kahvenin içi adeta memleketin mozaik laboratuvarı.

Türk'ü, Kürt'ü, Laz'ı herkes var.

Başbakan'ın konuşması ilk bakışta mekândaki hayatın olağan akışını bir nebze bile değiştirmemiş görünse de, aslında öyle değil.

Altılı oynayanlar yine önlerinde kuponu elde kalem oturuyorlar ama gözleri ekranda...

Sanki Başbakan'dan son ayak için bir tüyo bekliyorlar.

İddaacılar, her an konuşmasının arasına iki banko maç tüyosu sıkıştırıcakmış gibi dikkatle izliyorlar Erdoğan'ı.

Okey masası desen, Başbakan zamanında arakladığı bir taşı uzatırsa ekrandan her biri kapacak kadar tetikte...

Benim oturduğum masa ise sadece kendi çay içme rekorunu egale etme uğraşı verenlerden oluşuyor.

Masadakilerden ikisini, sürekli geldikleri için az çok tanıyorum.

Seneler öne Güneydoğu'dan buralara göç etmişler.

Erdoğan konuşuyor, konuşuyor...

Hani şu gazetelerin "Kimin tavuğuna kışt dedik" lafı üzerinden, meşhur "hayat tarzları" korkusu bağlamında verdikleri konuşma.

Ertesi gün basında yer bulmuyor ama o konuşmasında başka şeyler de söylüyor Erdoğan.

Hem de o iki masa arkadaşımın "bize yine esmer günler düştü" kıvamındaki yüz ifadesi sayesinde anladığım kadarıyla epey yaralayıcı sözler bunlar.

Şöyle diyor Kürtlere Başbakan: *"Ne oluyor arkadaşlar? Ne istiyorsunuz da alamıyorsunuz? Parlamente'ye mi giremediniz, devletin üst kademelerinde yönetici mi olamadınız? Her yerde varsınız..."*

Belki kendisi farkında bile değil ama bunları söylerken sesinde sanki lütufta bulunuyormuş gibi bir tonlama var.

Düşünsenize ülkenin başbakanı, ülkenin vatandaşı olan bir etnik grubun doğal hakkı olması gerekenleri "bir şey vermek" olarak tanımlıyor.

Sonra da "Her yerde varsınız işte, daha ne istiyorsunuz?" diyor.

Bu sözlerin muhataplarına ne ifade ettiğini anlamak için ya o gün kahvede benim yanımda olup yanımdakilerin yüz ifadesini görmeniz...

Ya da Kürt bir başbakanın çıkıp Türklere “Ne istiyorsunuz da alamıyorsunuz? Her yerde varsınız işte...” demesi lazım.

Belki kimileri Erdoğan’ın naklettiğim bu sözlerini fazla ayrıntı ve duygusal bir eleştiri olarak görebilir.

Oysa çeyrek yüzyıldır süren şu lanet olası savaşın gerçek sebebini oluşturuyor o duygu bana göre.

O duygunun adı, Kürtlerin kendilerini “ikinci sınıf vatandaş” olarak hissetmeleri.

Türklerin doğal hakkı olan herhangi bir şeyin Kürtler için bir lütuf olması.

Biz Türkler bu toprakların efendisi olduğumuzu öylesine içselleştirmiş durumdayız ki, çoğu zaman bilinçsizce böyle davranıyoruz.

Çok iyi niyetli, şehirli orta sınıfa ait, bir avukat arkadaşım var.

Son muhabbet ettiğimizde, mevzu kendiliğinden Kürt meselesine ve Kürtlere gelince şu minvalde bir şey dedi: “Bizim hukuk bürosunda ofisboyluk yapan birkaç tane Güneydoğulu genç var. Ben özellikle onlara daha iyi davranıyorum, her fırsat çıktığında küçük hediyeler filan alıyorum. Kendilerini dışlanmış hissetmesinler diye...”

Gayrı ihtiyari, “neden öyle davranıyorsun, onlar engelli mi?” dedim ben de.

Anladı tabii, yaptığının tuhaflığını.

Ama sonuçta bilinçli veya bilinçsiz yapılsa da, bu zihniyet giderek bir halkı aşağılamaya dönüşüyor işte.

Kürt sorununu da PKK değil, Kürtleri aşağılama başlattı zaten.

Devletin PKK’yı silahla yenememesinin asıl sebebi de PKK’yı doğuran bu zihniyetin sürmesi ve örgütü beslemesinden başka bir şey değil.

Her neyse, uzun lafı kısası Başbakan bilmeli ki tıpkı Altılıcılar ve İddaacılar gibi Kürtler de pür dikkat sağlam bir tüyo bekliyor kendisinden.

Ne zaman ki o tüyoyu alıp kendilerini “birinci sınıf vatandaş” olarak hissetmeye başlayacaklar, işte o gün savaş bu toprakları terk edecek.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Montesquieu’nun hakkını yedirmem arkadaş

Demiray Oral 23.10.2010

Memleket dışarıdan bitirmeye çalıştığımız hukuk fakültesini andırıyor.

Bu hafta işlediğimiz ünitenin adı “Kuvvetler ayrılığı”.

Bundan kısa süre evvel “Anayasa’nın değiştirilemez maddeleri”ni öğrenmiştik.

Ondan evvel ders konumuz “12 Eylül darbecilerinin yargılanıp yargılanamayacağı”ydı.

Oraya da "Anayasa Mahkemesi anayasa değişikliklerini incelerken konunun özüne girebilir mi" tartışmasından gelmiştik.

Bu liste istenirse böyle uzar gider...

Netice olarak bir yerde yeniden başladığımız noktaya "Kuvvetler ayrılığı"na mutlaka ulaşırız (Memlekette hukuk yuvarlak olduğu için değil, sorunlar çözümsüz olduğundan).

Ve her seferinde bir sürü yorumcu, fakülteye yeni başlayan öğrencilere ders anlatır misali şöyle şeyler yazar: *"Yasama organı yasaları yapar, yargı yasaları uygular, yürütme ise yürürlükteki yasalara göre icraatları yapar. Bu yetkiler anayasada belirlenmiştir. Buna kuvvetler ayrılığı denir."*

Oysa okula yeni başlayan öğrenci filan yoktur ortada.

Balık baştan kokar kıvamında memleket olarak hukuktan ilelebet çıkmışızdır o kadar.

Peki, ne kusur işledik de yeniden "Kuvvetler ayrılığı" dersine döndük dersiniz...

Çıkan kısmın özeti şöyle: Yargıtay Başsavcısı A.Y, üniversitelerde başörtüsü sorununu çözecek bir düzenleme yapmayı düşünen siyasi partilere, yani yasama organını oluşturan milletvekillerine gayet açıkça "bu konuda yasa yapamazsın arkadaşım" dedi.

Ben de diyorum ki, Montesquieu'nun hakkını sana yedirmem arkadaş.

Ben o adamın teorilerini ezberleyip, vizelerden, final ve bütünlemeden geçmek için ne kurdeşenler döktüm biliyor musun?

Öyle temizlikçi kadının balkondan halı çırpması kıvamında, koca düşünürün teorisini silkelemek de ne demek oluyor?

Yok yani, hukuk bitti kafaya göre takılma özgürlüğü geldiyse bileyim.

Benim de içimde kalan bir ton şey var, mevcut yasalara göre suç teşkil eden.

Eğer öyleyse, ben de yazayım gitsin hepsini...

Acayip tatmin olurum.

Esas oğlan vatana döndü

Bu Alman Cumhurbaşkanı ile eşinin Türkiye ziyareti de amma uzun sürdü diye kendi kendime söyleniyordum.

Sana ne oluyor yahu, sen mi ağırılıyorsun da yük oldu dersiniz, siz de haklısınız tabii...

Ama söylenmek böyle bir şey zaten.

Altında mantıklı bir açıklama olması gerekmiyor.

Güzel yanı bu... Hele bir de birlikte söylenecek kankası varsa insanın.

İşte Wulff çiftinin gidişini manasızca dört gözle beklerken, insanlık için önemsiz ama benim için pek önemli biri geldi yurtdışından.

Uzun zamandır Türkiye'den ve dolayısıyla yazılarımdan uzak kalan kadim dostum Vatoz.

Yani birlikte söylenme arkadaşım...

Onun yokluğunu abartan bazı *Vaziyetçiler*, son aylarda yazılarımdan fazlasıyla siyaset ve gündem üzerine olmasından şikâyet eden e-postalar koyuyorlardı.

Nerede anlattığın o hikâyeler diye beni bana şikâyet ediyorlardı.

Sonunda o hikâyelerin esas oğlanı geldi işte.

Aslında çok daha önce vatan topraklarına kavuşması gerekiyordu kendisinin.

Fakat şanına yakışır bir tuhaflık sebebiyle gelişini ertelemek zorunda kaldı.

Şimdi bakın, ben uçak korkusu olduğu için sürekli biletini erteletip aylarca yurtdışından dönemeyeni...

Veya bilet parası çıkmadığı için oralarda mahsur kalanları filan gördüm.

Ama böylesini hiç görmedim.

Olasılıklar insanı Vatoz'un gelememe gerekçesi neydi biliyor musunuz?

Açıklıyorum: Referandum.

Evet, hayatta seçim yapmaktan nefret ettiği için memlekete dönmemiş beyefendi.

Dönerse havaalanından itibaren seçim sandığıyla burun buruna gelecekmiş çünkü.

Sonra da biletini ertelettiği ve cezalı bilet alması gerektiği için uzun süre o parayı denkleştirmeye çalışmış.

Her neyse, kendisini çabuk affettim çünkü bir sürü film getirmiş.

"Avrupa sinemasının nadide örnekleri bunlar" diyerek DVD'leri önüme koydu.

Seyretmeye teşebbüs ettim hemen fakat çok antrenmansızım Avrupa sineması konusunda.

Bir filme başlıyorum ağır geliyor, ötekine geçiyorum Fransız bunalımı çıkıyor... Bir türlü ayar tutmuyor yani.

Sonunda idrak ettim ki, beynimdeki yönetmen yerli dizilerin işgali altında.

Oysa yeniden sanat filmi seyretmek, bisiklete binmek gibi unutulmaz sanmıştım.

Fena halde yanılmışım...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

HSYK yapımı bir drama

Demiray Oral 25.10.2010

Haberi okuyunca dedim ki, sırf bu yüzden bile referandumdan “evet” çıkmasına değermiş arkadaş.

Sonra da o haberi, HSYK seçimlerini Adalet Bakanlığı ağırlıklı liste kazanınca kimi köşelerden “bu da yetmez ama evetçilere kapak olsun” naraları atanlara ithaf ettim. cumartesi günü *Taraf*’ta yayımlanan haberi umarım okumuşlardır.

27 yaşındaki bir kadın hâkimin yüce HSYK marifetiyle hayatının nasıl karartıldığını...

Sırf bu yüzden bile iyi ki referandumdan “evet” çıkmış dedim çünkü Anayasa değişiklikleri eğer o zaman yürürlükte olsaydı, Hâkim Arzu Özpınar’ın HSYK’nın hakkında verdiği karara karşı itiraz etme hakkı olacaktı.

Hikâyesini şöyle özetleyeyim.

Bir taşra kasabasında genç, güzel, bakımlı bir kadın hâkimin, imzasız ihbar mektuplarıyla “namus meselesi” gerekçesiyle linç edilmesi.

Başına bunların gelmesinin sebebi ise ilçedeki bir davada kimi polisler aleyhine karar vermesi.

O ihbar mektuplarında fazla ruj sürmek “suçu” da var, mini etek giymek, erkeklerle yemek yemek, odasına bir avukatı alıp kapıyı kapatmak da...

Ama bir müfettiş genç hâkimin meslek hayatındaki bu ilk soruşturmada ihracını isteyerek HSYK’ya rapor gönderiyor.

HSYK da hâkime hemen en ağır cezayı kesiveriyor: Meslekten atılma.

Sonrası mesleğini kaybeden, onuru yaralanan, ailesiyle bile ilişkisi kopan bir genç kadının eski Türk filmlerini aratmayan dramından ibaret...

Tüm bunlar 2003’te oluyor.

Arzu Özpınar o zamandan beri iş de bulamıyor memlekette.

Neyse ki hayatın draması varsa memleketin demokratları var.

Sayelerinde son Anayasa değişikliklerinden sonra HSYK kararlarına itiraz yolu açıldı.

Ve Arzu Özpınar ile onun gibi nice mağdurun mesleklerine dönmek için yeni bir şansları oldu.

Gülner affetmez

Rastlantı mı değil mi bilinmez.

Ama tuhaf bir nokta dikkatimi çekti Hâkim Arzu Özpınar’ın başına gelenleri okurken.

O tuhaf nokta, hikâyenin Gülner’da yaşanması.

Mersin’in Gülner İlçesi’nin adını hayatımda ikinci defa duydum.

İlki kısa süre önce okuduğum Hanefi Avcı’nın “*Simonlar*” kitabındaydı.

Avcı’nın Emniyet Amiri olarak atandığı ilk yer Gülner.

Anıları seneler öncesine ait ama mevzu birebir hâkimin başına gelenlere benziyor.

Ve nisyan ile malul hafızalar için kitaptan birkaç satır geliyor: *"Ben o zaman bilmiyordum ama Gülnar'ın politik yapısı, şikâyet sever halleri ülkede nam salmış. Fıkralara konu olmuş. İlçeye gidip de şikâyet edilmeyen ya da en ufak olayda hakkında onlarca dilekçe yazılmayan memur yokmuş..."*

Zaten ihbar furyasından kendisi de payını aldığı için Gülnar'da yaşadıklarını uzun uzun anlatmış kitabında Avcı.

O da isimsiz ihbarlar, müfettişler, soruşturmalarla uğraşmış durmuş ilçede.

Şimdi bütün Gülnar'ın vay sen bize ihbarcı mı diyorsun kıvamında hiddetlenmesine gerek yok ama rastlantının böylesi de enteresan.

Ayrıca çok istiyorlarsa da hiddetlensinler.

Sanırım *Taraf* yönetimi kadınlarla yemek yiyorum veya bazı gazetecileri odama alıp kapıyı da kapatıyorum gibi ihbar mektupları nedeniyle beni işten atmaz...

Seçmece düşünceler

» Başbakan Erdoğan şöyle demiş: "Başı örtülü bayan, başı açık bayan için 'Ben senin haklarını savunacağım' diyor. Başını örtmeyen bayan ise başını örten için aynı şeyi demiyor." Ben de diyorum ki, Türkiye'de muhafazakâr kesimin modernleşmesi kadınlara "bayan" demeyi bıraktığı gün başlayacaktır.

» Üç çiçekçi dükkânı ile bir sokak çiçeksine sordum, aynı cevabı verdiler: Sarı gül yok. Peki neden dedim. Üç satıcıdan da tık çıkmadı. Ancak çiçekçi dükkânlarından birinin sahibi şöyle açıkladı: "Sarı gül, azalan aşkı ifade eder. Bugünün dünyasında aşk azaldığı için sarı gül de azaldı." Tamamen salladı ama yine de sevdim bu cevabı...

» Cumartesi gecesi Beyoğlu'da Yeni Türkü'yü dinledim. Fazla söze gerek yok. İnsanın beraber büyüdüğü kaç grup var ki?

» Büyümek demişken, yazmazsam içimde kalır. Arabada gidiyorum, önümde bir kamyonet var. Arkasında şöyle yazıyor: "Büyüme küçüğüm hayat senide harcar" (de bitişik lütfen!)

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cumhuriyet'in bekleme odasındaki çocuklar

Demiray Oral 29.10.2010

İstanbul'da 29 Ekim Bayramı rejimin gizli düşmanı, yeni iç tehdit muson yağmurlarına denk geldi.

Bu nedenle törenlerin ertelendiğini gazetelerden okurken, pencere kenarına oturmuş iyi bir Cumhuriyet çocuğu olarak bayramlarda soğuktan içi titreyen, yağmurlarda sırsıklam olan veletliğini yâd ediyordum.

Ne çok “düşmana korku dosta güven veren” tören, kutlama, bayram izlemiştim.

Ayakta kaç saat, hatta toplam kaç gün dikilmiştim devlet büyüklerinin önümden geçmesi şerefine nail olmak için.

Derin mevzulardı bunlar ve o esnada telefonum çaldı.

Hafta içinde Cumhurbaşkanı Abdullah Gül’ün Mardin gezisine katılmış gazeteci bir arkadaşımı arayan.

Oraları ilk kez görmesinin bünyede yarattığı etki faslını geçtikten sonra konuşma şöyle seyretti:

– İnanmayacaksın ama ilkokul çocuklarını dizmişler soğukta, hepsi saatlerce Gül’ü karşılamayı bekledi.

– Cumhuriyetin bir kurumudur çocukken beklemek. Hayat boyu yapılacak tüm beklemler için bir idmandır ilkokul çocuğuyken bayramda, seyranda, devlet büyüklerini karşılamada ayakta dikilerek geçen o süreler...

– (Kahkahalar... İyi misin oğlum sen manasında!)

– Gül bakalım... Ama çocukluğumda Kenan Evren’i nasıl beklediğimi anlatırsam ağlarsın...

– Sen onu da mı bekledin gerçekten?

– Hem de dört gözle! Soğuk bir kasım günüydü, Evren Anadolu turu kapsamında şehrimize teşrif etmişti.

– Kaç yaşındaydın?

– Ortaokul 1. sınıfı yeni tahsil etmeye başlamıştım. Filmi başa sarınca hatırladığım iki kare var. Birincisi okul müdürünün yaptığı hiçbir şey anlaşılmayan anonsla, dersten yırtma sevinciyle sınıfların boşalması. İkincisi bir kaldırımda sabahın köründen öğlene kadar üzerimizde okul kıyafetleri, titreyerek ayakta dikilmemiz.

– Palto yok mu palto?

– Şehrin tüm askerî ve mülki erkânı resmen üç buçuk atarken, 12 Eylül protokol kaldırımında bir çocuğun paltosuyla durması olacak iş mi?

– Sonra ne oldu peki?

– Ben diyeyim beş, daha objektif biri desin dört saat tiril tiril titredik. Bu arada neyi beklediğimizi öğrenmeye çalışıyoruz bir yandan da... Çünkü kasım ayının o tarihinde bir bayramı yok memleketin.

– Eee...

– Bir süre sonra çocuklar arasındaki fiskos dalgası yeni devlet başkanının geleceği bilgisini ulaştırdı. İçimize su serpildi. Demek bu da bir nevi bayramdı. Fakat yeni bir soru çıktı bu kez de, kimdi yahu bu devlet başkanı? Adını bilen kimse yoktu.

– Sorsanıza öğretmene...

– Sen ilk ve ortaokulu Norveç’te filan mı okudun? Soru sormak yasak, kıpırdamak yasak, üşümek yasak, çişinin gelmesi yasak, dolayısıyla su içmek yasak...

– Peki, ne yaptınız?

– Cin gibi bir velet olarak sorunu hallettim. Önüm, arkam, sağım ve solumdakilere kasılarak devlet başkanının adını açıkladım: Kenan Evlen!

– İnanmıyorum, öyle mi biliyordun?

– Ne yazık ki evet...

– Sonra?

– Sonrası feci... Normalde bize tarif edilen görev şundan ibaretti. Siyah bir araba önümüzden geçecek, öğretmen işaret verecek o arabayı alkışlayacağız, ikinci işaretle alkışı bitireceğiz... Ancak beklemeye devam ederken bir yetkili bizi denetlemeye geldi. Hemen önümdeki çocuğa sordu: "Söyle bakalım evladım devlet başkanı gelince ne yapacaksınız?"

Çocuk aynen şöyle cevap verdi: "Kenan Evlen'in arabası görününce öğretmenimiz işaret verecek alkışa başlayacağız..."

– Ne yaptı o yetkili?

– Devlet başkanının adı ne çocuğum diye yeniden sordu. Çocuk yine Kenan Evlen deyince yanağında bir tokat patladı tabii. Bu kez öğretmen devreye girdi, kimden öğrendin oğlum bunu dedi. Çocuk da arkasını dönüp beni gösterdi. Öğretmen de benim suratıma sıkı bir tokat nakşetti.

– Geldi mi bari Evren?

– Geldi ama o çocukla ben artık olay yerinde değildik. Korkudan bizi anında tören sırasından atmışlardı.

– Sonra ne yaptın?

– Ne yapacağım, bir yanağım soğuktan kıpkırmızı, öteki tokattan mosmor evin yolunu tuttum. Eve girince ilk iş gazeteyi alıp baktım. Ve kendi kendime şöyle dedim: Topu topu bir harfte yanılmışım!..

29 Ekim vesilesiyle memleketin bekleme odasındaki tüm çocuklara selam olsun...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cumhuriyet'in bekleme odasındaki çocuklar

Demiray Oral 30.10.2010

İstanbul'da 29 Ekim Bayramı rejimin gizli düşmanı, yeni iç tehdit muson yağmurlarına denk geldi.

Bu nedenle törenlerin ertelendiğini gazetelerden okurken, pencere kenarına oturmuş iyi bir Cumhuriyet çocuğu olarak bayramlarda soğuktan içi titreyen, yağmurlarda sırsıklam olan veletliğimi yâd ediyordum.

Ne çok “düşmana korku dostu güven veren” tören, kutlama, bayram izlemiştim.

Ayakta kaç saat, hatta toplam kaç gün dikilmiştim devlet büyüklerinin önümden geçmesi şerefine nail olmak için.

Derin mevzulardı bunlar ve o esnada telefonum çaldı.

Hafta içinde Cumhurbaşkanı Abdullah Gül’ün Mardin gezisine katılmış gazeteci bir arkadaşımı arayan.

Oraları ilk kez görmesinin bünyede yarattığı etki faslını geçtikten sonra konuşma şöyle seyretti:

– İnanmayacaksın ama ilkokul çocuklarını dizmişler soğukta, hepsi saatlerce Gül’ü karşılamayı bekledi.

– Cumhuriyetin bir kurumudur çocukken beklemek. Hayat boyu yapılacak tüm beklemeler için bir idmandır ilkokul çocuğuyken bayramda, seyranda, devlet büyüklerini karşılamada ayakta dikilerek geçen o süreler...

– (Kahkahalar... İyi misin oğlum sen manasında!)

– Gül bakalım... Ama çocukluğumda Kenan Evren’i nasıl beklediğimi anlatırsam ağlarsın...

– Sen onu da mı bekledin gerçekten?

– Hem de dört gözle! Soğuk bir kasım günüydü, Evren Anadolu turu kapsamında şehrimize teşrif etmişti.

– Kaç yaşındaydın?

– Ortaokul 1. sınıfı yeni tahsil etmeye başlamıştım. Film başa sarınca hatırladığım iki kare var. Birincisi okul müdürünün yaptığı hiçbir şey anlaşılmayan anonsla, dersten yırtma sevinciyle sınıfların boşalması. İkincisi bir kaldırımda sabahın köründen öğlene kadar üzerimizde okul kıyafetleri, titreyerek ayakta dikilmemiz.

– Palto yok mu palto?

– Şehrin tüm askerî ve mülki erkânı resmen üç buçuk atarken, 12 Eylül protokol kaldırımında bir çocuğun paltosuyla durması olacak iş mi?

– Sonra ne oldu peki?

– Ben diyeyim beş, daha objektif biri desin dört saat tiril tiril titredik. Bu arada neyi beklediğimizi öğrenmeye çalışıyoruz bir yandan da... Çünkü kasım ayının o tarihinde bir bayramı yok memleketin.

– Eee...

– Bir süre sonra çocuklar arasındaki fiskos dalgası yeni devlet başkanının geleceği bilgisini ulaştırdı. İçimize su serpildi. Demek bu da bir nevi bayramdı. Fakat yeni bir soru çıktı bu kez de, kimdi yahu bu devlet başkanı? Adını bilen kimse yoktu.

– Sorsanıza öğretmene...

– Sen ilk ve ortaokulu Norveç’te filan mı okudun? Soru sormak yasak, kıpırdamak yasak, üşümek yasak, çişinin gelmesi yasak, dolayısıyla su içmek yasak...

– Peki, ne yaptınız?

– Cin gibi bir velet olarak sorunu hallettim. Önüm, arkam, sağım ve solumdakilere kasılarak devlet başkanının adını açıkladım: Kenan Evlen!

– İnanmıyorum, öyle mi biliyordun?

– Ne yazık ki evet...

– Sonra?

– Sonrası feci... Normalde bize tarif edilen görev şundan ibaretti. Siyah bir araba önümüzden geçecek, öğretmen işaret verecek o arabayı alkışlayacağız, ikinci işaretle alkışı bitireceğiz... Ancak beklemeye devam ederken bir yetkili bizi denetlemeye geldi. Hemen önümdeki çocuğa sordu: “Söyle bakalım evladım devlet başkanı gelince ne yapacaksınız?”

Çocuk aynen şöyle cevap verdi: “Kenan Evlen’in arabası görününce öğretmenimiz işaret verecek alkışa başlayacağız...”

– Ne yaptı o yetkili?

– Devlet başkanının adı ne çocuğum diye yeniden sordu. Çocuk yine Kenan Evlen deyince yanağında bir tokat patladı tabii. Bu kez öğretmen devreye girdi, kimden öğrendin oğlum bunu dedi. Çocuk da arkasını dönüp beni gösterdi. Öğretmen de benim suratıma sıkı bir tokat naksetti.

– Geldi mi bari Evren?

– Geldi ama o çocukla ben artık olay yerinde değildik. Korkudan bizi anında tören sırasından atmışlardı.

– Sonra ne yaptın?

– Ne yapacağım, bir yanağım soğuktan kıpkırmızı, öteki tokattan mosmor evin yolunu tuttum. Eve girince ilk iş gazeteyi alıp baktım. Ve kendi kendime şöyle dedim: Topu topu bir harfte yanılmışım!..

29 Ekim vesilesiyle memleketin bekleme odasındaki tüm çocuklara selam olsun...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu mudur yani kurmay mantığı

Demiray Oral 01.11.2010

Memleket futbolunu takip eden herkes bilir.

Eğer bir kulüp başkanı veya yöneticisi çıkıp "teknik direktörümüzün arkasındayız" minvalinde açıklama yaparsa söz konusu şahsiyetin bileti kesilmiştir, yani gidicidir.

Memleketin kronik sorunlarında da benzer bir vaziyet oluştu son zamanlarda.

Eğer iktidarıyla muhalefetiyle herkes "sorunu halledelim" filan diyorsa, artık öğrendik ki üç vakte kalmadan gerilim daha da tırmanacak demektir.

Nitekim başörtüsünde de, Kürt sorununda da referandum sırasında başlayan çözüm ümitleri rüzgâr gibi geçti.

Artık Adana'da 29 Ekim Resepsiyonu'nda karşılarında başörtülülere görünce arka kapıdan nasıl kaçacağını şaşırılmış askerlerin fotoğrafına bakıyoruz.

Hemen arkasından televizyonlar Taksim Meydanı'ndaki canlı bomba saldırısının haberini vermeye başlıyor.

Hem de tesadüf bu ya, tam da PKK'nın eylemsizlik sürecinin bittiği gün.

Sabah sabah içim sıkılıyor içim...

Nedir yahu içimin günahı?

Biraz da dışım sıkılsın...

Bunun için de gazete ve televizyonlarda gördüğüm tabloyu size de göstermem lazım.

Bakın şimdi, bir yanda Türk ordusu 25 senedir PKK ile savaşıyor, ama yenemiyor.

Öte yanda aynı ordunun komutanları Cumhurbaşkanı'nın eşi başörtülü diye Çankaya'daki 29 Ekim Resepsiyonu'na gitmeyip kendi bayramlarını kutluyorlar.

Adana'daki resepsiyonda olanları yukarıda yazmıştım ya, diyorum ki PKK'lı kadın militanların yerinde olsam başörtüsü takıp şansımı denerdim.

Bizim subaylar onları başörtülü görünce ânında cepheyi boşaltıp oradan uzaklaşabilirler çünkü.

Her neyse, yurttan resepsiyon manzaralarına devam edelim...

Erzincan'da eşi başörtülü olan Ak Parti'li Belediye Başkanı ve diğer partililer, "sıkıntı" olur diye ayrı bir salona alınmışlar.

Kayseri'deki 29 Ekim Balosu'nda dev bir Cumhuriyet Pastası getirilmiş.

Ancak çok mühim bir sorun çıkmış.

Çünkü üzerinde Türk bayrağından bir Türkiye haritası varmış.

Garnizon Komutanı tümgeneral "Ben bayrağı kesmeye kıyamam" deyip pastayı kesmemiş. Böylece devletin pastasıyla bölünmez bütünlüğü korunmuş...

Balyoz soruşturmasından tanıdığımız emekli Orgeneral Çetin Doğan, Bodrum'daki Cumhuriyet Balosu'nda şıkır şıkır oynamış ama mesajını sarkıtmayı da ihmal etmemiş: "İkinci Kurtuluş Savaşı verme heyecanı yüreğimizde..."

Yettiğini düşünüp burada kesiyor ve basit bir soru sormak istiyorum: Bu mudur şimdi çok iyi yetiştirilen, çağdaş Türk subayı? Bu mudur yani o meşhur kurmay mantığı?

Hadi hepsini geçtim, sağlıklı bir ruh hali midir üç tane başörtülü kadın görünce öcü görmüş misali olmak? Hani şu "Cumhuriyet hep genç kalacak" klişesi var ya...

Diyorum ki müsaade etseler, biraz yaşlansa da olgunlaşıp aklını başına devşirse.

Yoksa korkarım ki, hep genç kalmak yerine hep hasta kalacak.

1930 model modernler

Herkesin yalan olduğunu bildiği bir yalanı gönül rahatlığıyla söylemek enteresan bir duygu olsa gerek.

Kılıçdaroğlu'nun Çankaya'daki 29 Ekim Resepsiyonu için yaptığı açıklama tam da bu kapsama giriyordu: "Resepsiyona katılmama kararımın hanımefendinin başörtüsüyle hiçbir ilgisi yoktur."

Oldu, biz de inandık.

Bu sözlere inanan tek kişi var mı acaba?

İyi de hani Kılıçdaroğlu "Size asla yalan söylemeyeceğim" vaadinde bulunmuştu genel başkan olduğunda?

Resepsiyon konusundaki tutarsız hareket tarzıyla CHP'yi değiştirmesinden umutlu olanları bir kez daha hayalkırıklığına uğrattı.

Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç demiş ki "Bu resepsiyon ve türban konusunda söyledikleri CHP'nin hâlâ 1930'lu yıllardaki gibi gözünün askerde, kulağının Yargıtay Başsavcısı'nda olduğunu gösteriyor."

"Endişeli modernler"e bir kardeş geldi aklıma bu açıklamayı okuyunca: "1930 model modernler."

Fakat CHP'ye kötü bir haberim var.

Onlar sık sık unutmayı tercih etseler de, her gün baktığım duvardaki Saatli Maarif Takvimi 2010 yılında olduğumuzu gösteriyor.

Bu nedenle dostça bir hatırlatma: Takvimlerinizi 80 yıl ileri almayı unutmayın!

İçimde kalmasın notu: Yerim doldu ama yazmasam olmaz. Çankaya'daki resepsiyonla ilgili köşe yazılarında dekorasyon, kıl, tüy gibi bahanelerle hâlâ eski Cumhurbaşkanı Sezer'e çakmaya çalışmak komik oluyor. Bırakalım artık bu işleri...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP'li olmak çok zor zanaat

Demiray Oral 06.11.2010

Pencere kenarına kurulmuş tadından yenmez bir CHP yazısı yazma hevesindeydim ki...

Adi komşum yan taraftan kafayı sarkıttı, bir tomar gazeteyi gösterip, "katil uşak" etkisi yapan lafını yapıştırdı: "Bu sıralarda CHP yazısı yazmayanı dövüyorlar herhalde. Hani yazı günündeysen bir okur olarak uyarayım dedim..."

Duyanda hayranlık uyandıracak başka bir fikrin varsa söyle diye terslenip bilgisayar ekranımdaki bomboş sayfaya geri döndüm.

Kafasını tekrar içeri sokarken son hamlesini yapmayı ihmal etmedi: "Valla fikrim yok ama güneşin altında CHP'ye dair söylenmemiş söz kalmadı bence..."

Adi ama haklı komşum ortadan yok oldu.

Büyük ihtimalle izdivaç programlarından birini izlemeye devam etti.

Ama benim yazı mevzuunu öldürmeye tam teşebbüste bulunmayı da başardı...

Hani hayatta bazı anlar vardır, insan manasızca kendini, dünyayı filan sorgular.

Neticede hiçbir yere varamaz ve hepsini unutmak için iki kadeh içip sızmak ister.

İşte öyle bir ruh halinde, kendimle hesaplaşmaya başladım.

Şöyle bir muhabbet yaptık aşağı yukarı içimdeki sesle:

– *Ne halt yazacağım şimdi ben? Acaba sevgi insanı kılığına bürünüp bir sonbahar hüznü yazısı attırıversem olmaz mı? Hem zaten yeni CHP'nin yönetiminde de sevgiyi hâkim kılacaklarını söylemedi mi Kılıçdaroğlu?*

– *Yuh artık, istersen bir de gençlik kollarına girip CHP için çalış. Gerçi sen tevellüt itibarıyla olsa olsa partinin meyekasına uygunsun, ama oralara girmek de görüldüğü üzere sıkır biraz...*

Baktım iş partiye üye kaydolmaya kadar geldi, erken aydım yazı mevzuumun manasını sorgulamaktan.

O esnada aklıma geldi.

Bari dedim, CHP'yle ilgili yaşadığım yeni bir vakayı anlatayım...

Bizim mahallede bir Ecevit Abi yaşar.

Gerçek adını hiç öğrenemedim. Seneler önce Karaoğlan döneminde Ecevit'e olan hayranlığından bu lakabı takmışlar.

Ecevit Abi, onu tanıdım tanıyalı, yani son beş altı senedir derin bir mutsuzluk içindedir.

Sebebi malumunuz üzere, ne olacak bu CHP'nin hali durumları.

Ancak önceki gün karşılaştığımızda çocuklar gibi şendi.

Beni görür görmez, "Kılıçdaroğlu artık engelleri yıktı, biraz önce televizyonda 'Yeni CHP'yi yaratacağız' dedi. Yani Karaoğlan'ın partisi geri dönüyor nihayet" dedi.

Senelerdir beklediği mucize olmuş gibi mutluydu.

Sevincini kursağında bırakmamak için hiçbir şey demedim.

O sırada mahalledeki arkadaşları ise onu kızdırmak için bin bir çeşit mavra yapıyordu.

Fakat o, "Kılıçdaroğlu yarın dediğinden vazgeçer, yanlış anlaşıldı der" laflarına aldırış bile etmiyordu.

Adeta şövalyesi kılıcını çekmiş, zaman makinesine binip sosyal demokratları kurtarmaya gelmişti.

Aradan sadece bir gün geçti...

Ağzını bıçak açmıyordu Ecevit Abi'nin.

Kılıçdaroğlu yeni CHP'den kastının sadece "yeni yönetim" olduğunu açıklamıştı.

Mahalle kahvesinde bir sandalyede tek başına oturuyordu.

Uzaktan birkaç dakika seyrettim onu.

Ecevit Abi, ruhen CHP'li olanlardandı.

Ölene kadar da öyle kalacaktı.

Sonra komşumun söyledikleri geldi aklıma.

İki günde CHP üzerine söylenmedik söz kalmamasının sebebi de bu memlekette ruhen CHP'li olanların çokluğu.

Onlar senelerce partiye oy atmasalar, fiilen desteklemeseler, sürekli eleştirseler bile en ufak bir umut doğunca yattıkları uykudan uyanıp ortalığı bayram yerine çeviriyorlardı.

Ama hemen her seferinde aynı şey oluyor ve kös kös uykularına geri dönüyorlardı.

Sonra Ecevit Abi'nin yanına gittim.

Etraftakilerin duymayacağı kısık bir sesle şöyle dedi bana: "Bakma sen, üzülsem de yine de umutluyum, neden biliyor musun?"

Hayır manasında başımı salladım.

"Çünkü bu adam her şeye rağmen farklı. Baksana ortalığın en karışık olduğu gece bile karısını alıp yemeğe gitmiş. Şimdi söyle bana, bildiğimiz siyasetçilerin hangisi böyle bir gecede bunu yapardı? Hepsinin gecenin geç saatlerine kadar kurmaylarıyla toplantı yaptığını duyardık televizyondan. İşte bu adamın farkı bu, bunun için ondan ümitliyim hâlâ..."

Kendi kendime dedim ki, ruhen CHP'li olmak çok zor zanaat gerçekten de.

Hep umut edecek bir şeyler bulamazsan vay haline.

En iyisi bu vesileyle hepsine gani gani sabır dilemek...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

En anayasal kâbusum

Demiray Oral 08.11.2010

Düzenli olarak gördüğüm bazı kâbuslar vardır.

Reytingi en yüksek olanlardan bir misal vereyim.

Çocukluğumda gittiğim lunaparkta çarpışan arabalara binmeyi bir türlü başaramam.

Hücum borusu kıvamındaki zil çalar, herkes bir araba kapmak için koşturmaya başlar.

Tam hedefime ulaşmak üzereyken, "o çocuk" dirseği böğrüme koyar ve çarpışan arabanın direksiyonuna pis bir sırtıtışla kurulur...

Divana uzan anlat sen arkadaşım dinleriz biz dediğinizi duyar gibiyim. (Bana uyar aslında, ne de olsa psikiyatra gidip anlayış satın almanın seansı 500 lira olmuş memlekette.)

Fakat kaygıya mahal yok, derdim size dökülmek değil.

Girizgâhın sebebi, favori kâbuslarımın arasına girmeye aday olacak bir sahneyi geçenlerde yaşamam.

Müsaadenizle filmi başa sararak anlatayım.

Tam Yargıtay'ın Ergenekon tutuklusu Mehmet Haberal'ı tahliye etmedikleri için, davaya bakan dokuz hâkimin tazminat ödemesini onadığı gündü.

Hâkim başına 1.500 lira...

Dalgın dalgın dolaşıyordum mahallemde.

İyi kötü hukuk tahsil etmenin de verdiği ukalalıkla, işin içinden bir türlü çıkamıyordum.

Bir sanığı tahliye etmediler diye hâkimleri tazminata mahkûm etmek...

"Mahkemelerin bağımsızlığı" demek ki artık anayasada bir madde başlığıydı sadece.

Sahi nasıldı o madde?

Hiç hatırlamıyorum ama var öyle bir madde; benden habersiz de değişmemiştir herhalde.

Neticede anlaşılan şu ki, bundan böyle tazminat parası çıkışır mı diye bakıp ona göre tahliye taleplerini karara bağlayacak hâkimler.

Hayır, hiddetlenip diplomayı yırtayım desem onu da yapamam; senelerdir kayıp çünkü, bulamıyorum.

Onun yerine Yargıtay kararlarının sonuna eklenmek üzere şöyle mavralar geliyordu aklıma: "Bu mahkemede alınan kararlar tamamen hayal mahsulüdür, gerçek kişilerle ve olaylarla hiçbir ilgisi yoktur."

Aslında daha yaratıcı şeyler de bulurdum ama aniden düşünceler dünyasından gerçekler dünyasına dönmem gerekti.

Çünkü her gün gazetelerimi aldığım sevgili bakkalımın yerinde moloz yığınları esiyordu.

Biz uyurken klasik bir yıkım hikâyesi yaşanmıştı işte.

Bundan böyle gazetelerimi nereden alacağım kaygısıyla yürümeye devam ettim.

Belki hemen orada yeni bir dükkân tutmuştur naifliğiyle, bakkalımın yan sokağına girdim.

Ve asap bozucu, gerçeküstü bir sahneyle karşılaştım.

Karşımda ellerinde kırmızı küçük kitapçıklar sallayan onlarca çocuk vardı.

Önce inanmadım ama kitapçıkların üzerinde "TC Anayasası" yazısı ve altında da ay yıldız vardı.

Sahneyi hayal etmeye çalışalım lütfen: Kafanızda hukukla ilgili bir takım ıvır zıvırlar, kaybettiğiniz bakkalınızı bulmak umuduyla fakir mahallenin bir sokağına giriyorsunuz.

Ve iki düzine velet ellerinde 12 Eylül Anayasası ile karşılıyor sizi.

Yani, yeryüzünde Kenan Evren dışında kimsenin kolay kaldıramayacağı bir tablo.

Öyle bir Anayasa bolluğu var ki anlatmak biraz zor.

Kimisi poşetlerini ağzına kadar doldurmuş, kimi havaya atıyor kitapçıkları, kimi çocuklar birbirinin kafasına...

Benden sıradışı bir kâbus kurgulamam istense kesinlikle böyle bir sahneyi hayal edemezdim.

Peki, ne mi yaptım?

Pes dedim ve birilerinin bir açıklama yapmasını hak ettiğimi düşünerek öylece durdum.

Ve nihayet, çocuk başına düşen Anayasa oranı en yüksek sokağın sırrına vakıf oldum.

Kitapçıkların hepsini bakkalın yıkıntıları arasından toplamışlar.

Yakınlarda bir gazetenin verdiği ve bakkalın elinde kalan Anayasalar, çocukların o günkü oyuncakları olmuş.

İlk şoku, ikinciye ve sonraki şokları atlatınca bari şunlardan bir tanesini alayım dedim.

Hem her yetişkin gibi benim de bir Anayasam olur, hem de hatırlamadığım yargı bağımsızlığıyla ilgili o maddeye bakarım.

Kitapçıklardan birini cebime koyup, Süleyman Demirel misali yürüdüm.

Eve gelince aradığım maddeyi buldum.

"Mahkemelerin bağımsızlığı" başlıklı o maddede deniyordu ki; hiçbir makam, organ ve kişi yargı yetkisini kullanan hâkimlere emir, talimat veremez, telkin ve tavsiyede bulunamaz.

Gayet açık değil mi?

Acaba tıpkı benim gibi Yargıtay üyelerinin de Anayasa kitapçıkları mı yok diye kaygılandım.

Eğer öyleyse çekinmeyip söylesinler lütfen. Hazır bizim mahallede Anayasa bolluğu varken ne kadar lazımsa yollayiveririz...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aylak adamın bayramı

Demiray Oral 20.11.2010

Kitapçılarda sık sık karşılaştığım bir insan türü var.

Yazılmış onlarca lüzumsuz kitap arasında işe yarar bir tane bulmak için rafların önünde debelenirken, gayet sessiz ve derinden yanınıza sızar.

Başınızı kaldırınca elinizdeki kitabı keserken göz göze gelirsiniz.

Hesapta durumu çaktırmamak için bakışlarını başka yöne çevirir.

Ama kesinlikle bilirsiniz ki, "olmuş mu" diye karpuz misali tarttığınız kitabı yerine bırakıp arkanızı döndüğünüz anda artık o karıştırmaktadır.

Siz bırakırsınız o alır, siz yeni bir tanesini alırsınız o sizin bir önce bıraktığınızı bırakır...

Böyle sürer gider.

Yapacak bir şey yoktur.

Ya yeni mekânlar yeni şanslar deyip oradan uzamanız, ya da o günkü kitapçı turunuzu bu yaratıkla atmanız gerekir.

Tamam, takılalım birlikte, hatta istersen ayaküstü Albert Camus üzerine de iki satır konuşalım canım kardeşim...

Ama bu yaptığından ne gibi bir fayda umut ediyorsun, onu bir deyiversen rahatlayacağım.

Hani ayakkabı bakan tiplerin illa ki başka bir müşterinin denediğini beğenmesini bir yere kadar anlayışla karşılayabilirim...

Ancak mevzu bahis kitap, yancı yazıldığı şahsiyet de senin için sarı çizmeli Mehmet ağa olunca vaziyet fena halde tuhaflaşıyor.

Her neyse, işte bu duygu ve düşüncelerle, anlattığım tür gıcık olduğum tipler listemde birinciliği zorlamıştır istikrarlı olarak.

Ancak bayram öncesinde hayat bana şahane bir gol attı.

Tatil vesilesiyle kutlamaya hazırlandığım aylaklık günleri için bir kitapçıya girmiştım.

Yeni çıkanlar ve çok satanların önündeki trafik sıkışıklığını emniyet şeridini kullanarak atlatmış, yerli roman - öykü caddesinin akıcı trafiğinde aheste aheste dolanıyordum.

Daha önce defaatle okuduğum, cümlelerinin altını çizdiğim ve netice itibarı ile "ödünç" alınıp kayıplara karışan bir kitabımın yeni baskısının önünde durdum.

Hadi ukalalık olacaksa olsun, adını da vereyim: Yusuf Atılgan'ın *Aylak Adam*'ı.

Epey bir bakiştık, elime alıp karıştırsam daha "Birden içini bir yere, bir şeye geç kaldığı duygusu kapladı. Yirmi sekiz yaşındaydı, tedirgindi" satırlarını bile okumadan kitabı satın alacağımı biliyordum.

Diyeceksiniz ki, madem bu kadar hastasınsa alsana arkadaşım, niye kasiyorsun kendini, manyak mısın?

Sayılırim herhalde... Çünkü ben yenisini değil, her sayfasına renkli kalemle notlar aldığım, eski basım kendi kitabımı istiyordum.

Oradan uzaklaşıp başka raflara, kitaplara baktım, birkaç tur atıp her seferinde yine *Aylak Adam*'ın huzuruna döndüm.

Son seferinde kitabın kapağıyla kesişmeye devam ederken arkamda birinin olduğunu hissettim.

Kırk iki yaşındaydım, tedirgindim ve başımı çevirdim.

Anında notumu verdim, bu kesinlikle o türün bir mensubuydu.

Yine de istifimi bozmadan, pozisyonumu korudum.

Üstelik madem oyun başladı, rolümü yerine getireyim diye tüm riskleri göze alarak kitabı raftan da aldım.

Fakat bu kez farklı bir şey oldu ve o türe mensup sandığım delikanlı elimdeki romanı işaret ederek benimle konuştu.

Kendisinin de en sevdiği yazarlardan biri olduğunu, deminden beri bu kitaba bakıp bakıp geri döndüğüm için merak edip beni izlediğini, niye böyle davrandığımı sordu.

Baktım ki yakayı ele vermiş durumdayım, eski kitabımla olan hafif marazlı ilişkimden söz edip vaziyeti olabildiğince anlattım.

On dakika sonra birlikte bir sahaftan içeri giriyorduk.

Delikanlı, kankası olan sahafın rafları arasına dalıp, elinde 1974 senesi Bilgi Yayınevi basımı *Aylak Adam*'la geldi.

Sayfaları kopmalarına ramak kalmış halleriyle benim firarda olan kitabımla rahatlıkla yarıştırdı.

Onun da sayfaları kırmızı ve mavi renkli kalemle alınmış notlarla doluydu, neredeyse çizilmemiş satırı yok gibiydi.

İlk sayfasına baktım merakla, sağ üst köşede Tefik- 1976 yazıyordu.

"Seninkinin yerini doldurmaz ama yine de 2010 modelinden iyidir" dedi.

Parasını ödeyip, teşekkür ederek dışarı çıktım.

Ön yargılarımı ön yıkamalı bir programdan geçirmem gerektiğini düşünerek, *Aylak Adam* misali "paltomun yakasını kaldırdım, kalabalığa karıştım..."

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP'nin Kürtlerle aşkı

Demiray Oral 22.11.2010

CHP'nin Sivas'ın ötesine geçmesi tüm yurttta coşkuyla kutlanıyor kıymetli *Vaziyet* okurları.

Dış temsilcilikler ve yavru vatanda henüz tık yok ama olsun, o da olur.

Bu kutlamaların en nadide örneği Kemal Kılıçdaroğlu'nun gittiği Siverek'te CHP İlçe Başkanlığı tarafından asılan "İşte Sivas'ın ötesi" pankartı oldu hiç şüphesiz.

Kemal Bey'in, "CHP'nin Kürtlerle aşkı öldü mü" sorusuna verdiği cevap ise bu tarz gezilere yanında partinin Bilim- Sanat- Kütüphane Kolu'ndan bir şahsiyeti de götürmesinin şart olduğunu gösterdi kanaatimce.

Müsaadenizle izah etmeye çalışayım.

Düşünsenize, kırk yılın başı Diyarbakır'a gitmişsiniz, hınzır bir muhabir kalkıp en zor yerden sormuş soruyu.

Anadilde eğitimi, KCK davasını, açılımı filan sorsa iyi kötü ezberlenmiş bir cevap verilip salvo itinaıyla atlatılır.

Fakat "CHP'nin Kürtlerle aşkı bitti mi" diye soruyor gazeteci.

Cevabın ertesi gün birinci sayfalarda haber olacağı hususunda şüpheyne mahal yok.

Gerçi "arkadaşlar çalışıyor" filan diye bir karşılık vermemiş neyse ki Kılıçdaroğlu.

Ama "Gerçek aşk ölmez" gibi bir cevap vermiş ki, al gönül rahatlığıyla beyaz dizi kitaplarına isim olarak koy.

Hâlbuki yanında partinin Kütüphane Kolu üyesi olsaydı, çaktırmadan Genel Başkan'ın kulağına gayet entelektüel bir cevap fısıldayiverirdi.

Kılıçdaroğlu da hınzır muhabire dökülürdü: "Ayrılık sevdaya dâhil."

Yemin ederim, memleketinki değilse de CHP'nin Kürt sorunu çözüldü (yeni bir pota kadar).

Hem böylece Yılmaz Güney ve Ahmet Kaya'nın mezarlarını ziyaretin yarattığı sıkıntıyı da Attila İlhan sayesinde bir nebze dengelemiş olurdu.

Eğer birileri çıkıp Attila İlhan'ın nevi şahsına münhasır sosyalistliği üzerinden filan CHP'ye çakmaya kalkarsa, onun da formülü belli nasıl olsa.

Ertesi gün yeni genel sekreter Süheyl Batum çıkıp "yanlış anlaşıldık" açıklamalarına bir tane daha eklerdi, olurdu biterdi.

Tıpkı BDP'nin "çıkma" teklifinde olduğu gibi.

Ya da Güney ve Kaya'nın mezar ziyaretlerinden sonra yaptığı açıklamayı aynen de kullansa, durumu kurtarırdı: "Sanatçıların dünya görüşüyle taban tabana zıt olsak bile..." vs. vs.

Her neyse efendim, ne demiştik?

"Ayrılık sevdaya dâhil" cevabı CHP'nin Kürt sorununu bile çözerdi.

Üstelik, faydası bununla da bitmezdi.

Etinden, sütünden, yününden faydalanılabilecek bir karşılıktır bu.

Hazır et demişken, mühim bir faydasını oradan bağlayayım.

Bu sayede aynı zamanda CHP genel başkanı, Kürt sorunuyla ilgili "Et Balık Kurumu güçlendirilmeli" tesbitinden sonraki en manalı sözünü de söylemiş olurdu.

JİTEM müze olsun

Bu kadar CHP muhabbeti yaparsam olacağı budur işte.

Sabahın köründe yukarıda okuduğunuz yazıyı yazdım.

Sonra bilgisayarımda görünen vuruş sayısının verdiği rehavetle hafif içim geçmiş.

Rüyamda Kemal Kılıçdaroğlu ile el ele tutuşmuş Canlı Para'da yarışıyoruz, iyi mi?

İlk soru geliyor: "Türk basınında 'Kovun bu adamı' manşeti kimin için atılmıştır?"

Ben, 1 milyon liramızın hepsini Hiddink seçeneğinin üstüne koymamız gerektiğini söylüyorum.

Ama o, Önder Sav diyor başka da bir şey demiyor.

Elimi de bırakmıyor, epey bir didişmeden sonra mecburen parayı iki seçeneğe bölüştürüyoruz.

"Paranızı alabilirsiniz" olduğunda daha ilk soruda 500 bin liramız uçuyor.

İkinci soru: "Aşağıdakilerden hangisinin müze yapılması gündemdedir?"

Önümüzde kapı gibi "Diyarbakır Cezaevi" şıkkı varken, Kılıçdaroğlu "JİTEM" diye tutturmasın mı?

Yapma, etme güzel abim diyorum anlamıyor, kredi kartları diyorum dinlemiyor, elimi tutmuş bırakmıyor.

Yine ikiye bölüyoruz parayı...

"Paranızı alabilirsiniz" oluyor ve kalıyor 250 bin liramız.

Üçüncü soru: "Son günlerde hangi partilerin ittifak yapması tartışılmaktadır?"

Bu sefer de "ortağım" seçeneklere itiraz ediyor.

"Biz tek başımıza iktidar hedeflediğimizi" açıklamıştık deyip, başlıyor sunucu Engin beyle tartışmaya.

Onu rüyalar âleminde bıraktığımda son olarak sorunun iptali için Danıştay'a gideceğini söylüyordu ve verilen sürede cevap vermediğimiz için hiç paramız kalmamıştı...

Hayatımda ilk kez rüyada görülenlerin tersinin çıkmasının geyik muhabbeti olmamasını tutkuyla istiyorum.

Andınızı sütlü mü alırsınız sade mi

Demiray Oral 27.11.2010

Sanıyordum ki, memlekette her sabah güne "ant içerek" başlayan tek yetişkin benim.

Çünkü evin dibindeki okul vesilesiyle, altı senedir hafta sonları hariç her sabah düzenli olarak andımı içiyorum.

Meğerse yalnız değilmişim.

Benimle aynı durumda olan en az bir kişi daha varmış.

Meclis, okullarda andımızın okunması mecburiyetini kaldırmaya hazırlanıyor ya...

Görüşmeler sırasında BDP'li Sırrı Sakık, "Benim varlığım neden Türk varlığına armağan olsun, ben Türk değilim ki" demiş.

Demek o da benim gibi her sabah andımızı shot yapıyormuş.

Sözlerindeki haklılık bir yana, Sakık beni acayip rahatlatıp, manasızca girdiğim yalnız ve güzel andım tribinden çıkardı.

Aslında şimdi düşünüyorum da, belki de sayımız sandığımdan çok daha fazladır, kim bilir.

Belki mevzunun üstüne gitsem, facebookta "Sabahları güne ant içerek başlayan yetişkinler" misali bir grup kursam iş nerelere varırdı?

Bende girişimci ruh yok arkadaş.

Her neyse, bir Kürt çocuğunun her gün "Varlığım Türk varlığına armağan olsun" demek zorunda bırakılması saçmalığı böylece sona erecek.

Gerçi etnik kimliği ne olursa olsun, bir çocuğun her sabah "Yurdunu, milletini özünden çok seveceğine" namusu ve şerefi üzerine yemin ederek okula gitmesi yeterince akıllara zarar bir durum.

Ama yine de Kürtlere, "Türküm, doğruyum..." dedirtmenin acısıyla kıyaslanamaz.

Eşek kadar bir Türk olarak ben de bu merasim nedeniyle bir hayli ıstırap çektim son senelerde.

Evin dibindeki okulda çocuklar avazı çıktığı kadar bağırmaya başladıklarında, günün ilk kahvesini hazırlamak hedefiyle bulunduğum mutfakta kendimle muhabbete başlıyorum:

– Andınız nasıl olsun beyefendi, sütlü mü sade mi?

– Sade lütfen...

Sonra aç karnına andımı, kahvemi ve sigaramı içiyorum.

Ancak bazı sabahlar uyuyakalıyorum.

Böylece ant içme merasiminden yırtıyorum. (Misal bu sene, o kadar çok yok yazıldığı gün oldu ki, umarım devamsızlıktan ant içmekten atılmam.)

Yataktan kalkınca bir bakıyorum ki, içen içeceğini içmiş, ortam kargaların şahane sesine terk edilmiş, bana içecek bir tek kahve kalmış.

Hemen günün mana ve ehemmiyetine uygun şarkıyı söylüyorum: *Bu sabah uyandırmamışlar beni ava giden dostlar / Ne güzel ne güzel...*

CHP'nin bedelli siyaseti

Bazen öyle bir şey oluyor ki, Neil Armstrong menşeli "küçük-büyük adım" klişesini olumlu manada kullanmak ihtiyacı hissediyorum CHP için.

Tamam, fazla karışık oldu, izah edeyim.

Yani diyorum ki kendi kendime, haksızlık etmemek lazım baksana nereden nereye geldi CHP, büyük adımlar attı.

En son misalini geçenlerde gazetedeki eski yazılarımı karıştırırken yaşadım.

2008'in şubat ayı... CHP'de laiklik günleri tüm hızıyla sürüyor.

Genel Başkan Deniz Baykal salı vaazlarından birinde Başbakan Erdoğan'a şöyle diyor: "Genel Merkez'deki kedi Şero'ya ciğeri emanet ederim, sana laikliği emanet etmem."

CHP'nin kedisi Şero, "Benim adıma böyle sözler verme arkadaşım" dedi mi bilinmez bu sözlerin üzerine ama partideki herkes izlenen politikadan pek bir memnundu, senelerce kimsenin gıkı bile çıkmadı.

Ve malum kaset olayı patlamasaydı, Baykal aynı minvalde hâlâ döktürüyor olacaktı.

İşte o günleri hatırlayınca her şeye rağmen Kılıçdaroğlu'nun memleket için küçük, CHP için büyük adımlar attığını teslim ediyorum.

Ama hemen arkasından memleket için kırılma noktası olacak bir mevzu ortaya çıkıyor.

Üç general hükümetçe açığa alınıyor ve CHP yine malum tutumunu takınıyor: Askeri koşulsuz destekleyip, sivilleşmeye karşı çıkma.

Tıpkı e-muhtıradan, 367 kararında, Ergenekon'da, Balyoz'da olduğu gibi.

Ve tekrar "Yok arkadaş bu partiden bir numara olmaz" ruh haline geri dönüyorum.

Kadim dostum Vatoz, CHP'nin bu kırılma noktalarında aldığı tavır ve bu nedenle sandıkta sürekli ödediği bedel nedeniyle, "CHP siyasetini bedelli yapıyor" tesbitini yaptı geçenlerde.

Sonra da hayali diyalogu yazdı:

- Siyaseti bedelli yaptım abi...
- Nerede yaptın?
- Genelkurmay'da...
- Ooo rahat etmişsindir.
- Hem de nasıl komutanım beni acayip severdi...
- Bedelliği kaç gün yaptın peki?
- Bitmedi abi, hâlâ sürüyor...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

KESK'te taciz oldu mu

Demiray Oral 29.11.2010

Pazar sabahı telefonum acı acı titreşti.

O esnada, Greenpeace'in, Tarım Bakanı Mehdi Eker'e "Seninki kaç cm?" yazılı cetvel vermesi haberini okuyordum.

Telaşa mahal yok, balık boyları cetveli mevzu bahis olan.

Yavru balıkların avlanmasına karşı maço bir eylem koymuş arkadaşlar.

Her neyse, başımı gazeteden kaldırıp tanımadığım numaranın sahibiyle günün ilk konuşmasını yapmak üzere telefonumu açtım.

Üniversite senelerinde birlikte dirsek çürüttüğümüz, şimdi avukatlık yapan kadın arkadaşım heyecanla girdi topa: "Siz de yazmazsanız bunu kimsenin yazacağı yok. Lütfen yaz şu taciz olayını..."

Neden bahsettiği hususunda en ufak bir fikrim olmadığını söyledim.

Daha da hiddetlenip fırçayı bastı.

Erkek egemen medyanın parçası, pis herifin biriydim işte.

Tamam dedim, öyleyim ama sen yine de anlat bakalım şunu.

Gerçekten ortalığı karıştıracak bir olaydı anlattıkları.

Kamudaki en büyük sendikalardan KESK'in yönetimindeki isimlerden birinin, genel merkezde çalışan bir kadına cinsel tacizde bulunduğu iddia ediliyordu.

Üstelik çok sayıda kadın örgütü bu konuda bir açıklama yapmış ama medyada tek satır yer almamıştı.

Arkadaşımın anlattıklarını not alıp, yapılan açıklamayı bana da yollamalarını isteyip telefonu kapattım.

Aklıma birkaç sene önce bir sosyalist partide yaşanan benzer iddianın sol cenahı nasıl karıştırdığı geldi.

Önce gazetelere, sonra internete baktım.

Gerçekten de elimin altındaki yarım düzine gazetede arkadaşımın anlattığı konuda hiç haber yoktu.

İnternette ise birkaç haber sitesi kadın örgütlerinin yaptığı açıklamayı haberleştirmişti.

O esnada, söz konusu açıklama da e-postama düştü.

KESK yönetimindeki erkek, hiyerarşik olarak altında bulunan kadın çalışanı bu konumundan yararlanarak sistematik olarak taciz etmekle suçlanıyordu.

Üstelik bu olay KESK içinde bilindiği halde hiçbir şey yapılmadığı öne sürülüyordu.

KESK Merkez Yönetim Kurulu ve KESK Kadın Sekreterliği'nin suçlanan erkeğe sahip çıktığı iddia ediliyordu.

Açıklamaya göre, tacize uğrayan kadın konuyu mahkemeye taşımıştı.

Bundan sonrasına ilişkin satırları aynen aktarıyorum:

"Ancak, tacizci erkeğin içinde yer aldığı siyasetten kadınlar, tacizciyi sahiplenmenin, tacizi yok saymanın, meseleyi özünden koparıp 'siyasi komplo' yaftası yapıştırmanın bir adım daha ötesine geçerek, kadını iki erkekke muhatap ettiler ve bu iki erkek şikâyetin geri alınması hususunda kadına en hafif tabiri ile 'rica'da bulundu. Nihayetinde tacize uğrayan kadın şikâyetini geri çekmek zorunda kaldı."

Ve daha sonra da tacize uğradığı öne sürülen kadın işinden istifa ediyor.

Dikkat ederseniz buraya kadar iddiaları aktardım ama tacizle suçlanan KESK'teki yöneticinin adını yazmadım.

Amacım kimseyi korumak filan değil.

Ancak taciz gibi çok ciddi bir itham sözkonusu iken ve ortada sadece suçlamalar varken bunu yapmak telafisi imkânsız hasarlar yaratabilir.

Hele suçlanan isim toplumun belli bir kesiminde tanınan biriye.

Ayrıca tacize uğradığını iddia eden kadın şikâyetini geri aldığı için, suçlanan erkeğin kendini mahkemede aklamaya şansı da yok.

Üstelik bu olayla ilgili kiminle konuşsam bildiklerini anlatıp sonra şöyle diyor: "Aman adımı yazma!"

Yani ortada vahim iddialar var ama ne suçlayanlar, ne bilgi sahibi olanlar adının yazılmasını istemiyor.

Doğal olarak mağdur konumundaki kadının da adı yazılmıyor.

Ee, o zaman sadece tacizci olduğu öne sürülen erkeğin adının geçmesi bence büyük haksızlık.

Olayın diğer tarafındaki KESK yönetimi ise suçlamayı yalanlayıp, ortada bir "siyasi komplo" olduğunu savunuyor.

Yaşananlar üzerine KESK içindeki bir grup kadın salı günü (yarın) taciz iddialarını görüşmek üzere toplanacağını açıkladı.

Olay özetle işte böyle.

Ben de böylece "iddia ediliyor", "öne sürülüyor" kalıplarını en çok kullandığım, en sıkıcı yazımı yazmış bulunuyorum.

Belki bu yazı bir işaret fişeği olur da, başta medyadaki hanım yazarlarımız, başka köşelerde de tartışılıp, işin doğrusunun ortaya çıkmasına hizmet eder diye...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kimyasal Hüseyin

Demiray Oral 06.12.2010

Cumartesi günü öğrenci eyleminin göbeğinde buldum kendimi.

Tesadüf eseri arabayla Kabataş'taki benzinciye girmiştim ve yaşananları birebir izledim.

Öğrencilik senelerinde polisle kaçıp kovalamaca oynamış biri olarak, Kabataş İskelesi ve Akaretler Yokuşu'nda olan biteni gördükten sonra hislerimin özeti şudur: **Ben böyle vahşet görmedim arkadaş!**

Tamam, bu memlekette polis öğrencilere hiçbir zaman gül bahçesi vaat etmedi ama hiç olmazsa kimse bizi haşere gibi ilaçlamıyordu.

Polis önce öğrencilerin üzerine kimyasal gazı boca ediyor, sonra da yere düşmüş kıvranan, kaçma şansı olmayan gençleri eşek sudan gelinceye kadar dövüyordu... Ki o eşek o gün kesinlikle sudan gelmiyordu.

"Orantısız güç" denen kavram gördüklerimin yanında kırdı papatya toplamak misali naif kalır.

Bunun adı orantısız güç filan değil.

Yere düşmüş, dolayısıyla artık çaresiz hale gelmiş birini başına üşüşüp acımasızca dövenlere, en hafifinden "namert" denir bu topraklarda.

Arada bazı polis amirlerinin "yerdekilere vurmayın" diye bağırıldıklarını da duydum ama **gazcı polisler** artık nasıl gaza gelmişlerse bu uyarıları tınmadılar bile...

Önceki sene 1 Mayıs'ta yaşananlardan sonra, medya, dönemin İstanbul Valisi ile Emniyet Müdürü için "Gazcı kardeşler" başlığını atmıştı.

Ben de cumartesi günü öğrencilerin üzerine pervasızca sıkılan kimyasalları gördükten sonra literatüre mütevazı bir katkı olsun diye **İstanbul Emniyet Müdürü'ne, "Kimyasal Hüseyin"** lakabını koydum.

Lütfen kimse bu namert şiddetin faturasını olayların içindeki polislere kesip kendini kurtarmaya çalışmasın.

Eğer polis verilen emirlerin sınırını aştıysa İçişleri Bakanı Beşir Atalay ve Emniyet Müdürü Hüseyin Çapkın kimler hakkında soruşturma açıldığını açıklamalı.

Şunu da söyleyeyim de, öyle bağlayayım bu mevzuu.

Eylemci öğrencilerin savundukları görüşler bana göre son derece tutucu bir zihniyeti temsil ediyor.

Eminim konuşsak anlaşılamayız, hatta büyük ihtimalle birbirimize "gıcık" oluruz.

Ama yine de bırakalım fikirlerini söylesinler.

Çünkü **hiçbir şey, başbakanı protesto etmenin yasak olduğu bir memlekette yaşamaktan daha "gıcık" olamaz.**

KESK, taciz ve siyaset

Geçen hafta pazartesi günü "KESK'te taciz oldu mu" başlıklı bir yazı yazdım.

Yaklaşık altı aydır ortada olan ama bir şekilde basına yansımayan bu iddiayı yazınca ortalık karıştı.

Önce KESK Başkanı Sami Evren ile MYK üyesi Adnan Gölpinar istifa ettiler.

Ardından geçen gün de tacizle suçlanan KESK Genel Sekreteri Emirali Şimşek ve ona destek olmakla eleştirilen Kadın Kolları Sekreteri Songül Morsümbül'ün istifaları geldi.

Meğer KESK patlamaya hazır bir bomba gibiymiş, sadece birinin düğmeye basması gerekiyormuş.

Altı aydır bir şekilde bu iddianın sumen altı edilmesi başarılmış.

Suçlanan Emirali Şimşek Kürt siyasetine yakın bir isim olduğu için aylarca bu vahim suçlamayı "komplo" olarak açıklamışlar.

Onlara göre bu, "Kürt hareketinin yükseldiği dönemde kuruma yapılan bir saldırı" imiş.

Üstelik **sendikanın Kadın Sekreterliği bile taciz iddiasına karşı, "kadının rızasıyla oldu" imalı bir açıklama getiriyor.**

Bir grup KESK üyesi bana, tacize uğradığını söyleyen kadının savcılığa verdiği şikâyet dilekçesini de yolladı.

Yurtdışı seyahatlerinde, hatta KESK binasında mesai saatinde bile nasıl tacize uğradığını ayrıntılarıyla anlatıyor kadın çalışan.

Önce yaşadıklarını KESK yönetimine aktarıyor ama doğru dürüst bir soruşturma bile yapılmıyor.

Çünkü soruşturmayı, suçlanan Şimşek'e yakın olan gruptan altı kişilik bir kurul yapıyor.

Yani KESK tüzüğünü işletmiyor, hukuksuz davranıyor ve sorunu aylarca yok sayıyor.

Siyaset adaleti yeniyor.

Hangi siyasetten hangi ismin hangi koltukta oturacağına göre dengeler kuruluyor.

Ve KESK taciz iddiasının altında kalıyor.

Ocak ayında sendikada Olağanüstü Genel Kurul var.

Bana gelen yüzlerce e-postadan biliyorum ki, dürüst KESK üyeleri bunu sendika için son şans olarak görüyor ve şöyle diyorlar: "Koltuk siyaseti sürerse KESK kaybedecek, buna izin vermemeliyiz."

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aykırı fikirlere tahammülsüzlük ligi

Demiray Oral 11.12.2010

En son söyleyeceğimi en başta söyleyerek başlayayım.

Son günlerde yaşananlar şunu kanıtladı: **AKP hükümeti ile eylemci öğrencilerin ortak noktaları, her ikisinin de aykırı fikirlere tahammüllerinin olmaması.**

Bu tahammülsüzlüğü göstermek için bir ton şey karalamam gerekirdi normal şartlarda.

Ancak **önce cumartesi günü öğrencilere yapılanlar, ardından çarşamba günü Mülkiye’de bu kez öğrencilerin yaptıkları bu işlevi kendiliğinden yerine getirdi.**

Geçen haftaki yazımın sonunda, kendimi bir anda ortasında bulduğum Kabataş’taki eyleme katılan öğrencilerin savundukları fikirlerin bana göre “tutucu” bir zihniyeti temsil ettiğini belirtip, “Ama yine de bırakalım fikirlerini söylesinler” demiştim.

Bununla ilgili olarak öğrencilerden “Neymiş şu tutucu zihniyet bir açıkla da öğrenelim” minvalinde çok sayıda mesaj aldım hafta boyunca.

Tam bugünkü yazıda derdimi anlatmak için notlar alıyordum ki, Mülkiye’deki yumurtalı eylem gerçekleşti.

Böylece fazla söze gerek kalmadı.

Çünkü **biri AKP’li diğeri CHP’li iki siyasetçinin konuşma özgürlüğünü “şiddet” kullanarak engellemek, tam da sözünü ettiğim “tutucu” zihniyetin bir tezahürüydü.**

Kimse çıkıp, “Yumurta atmak ne zamandır şiddet eylemi oldu” filan demesin.

İnsanların ifade özgürlüğünü kullanmasını engellemeye neden olan her türlü araç, evrensel insan hakları hukukuna göre “şiddet eylemi” kapsamındadır.

Bu sırada kullanılan yöntemin ne olduğuna değil, doğurduğu sonuçlara bakılır.

Kullanılan yöntem, ortaya çıkan bir suç varsa buna yönelik cezanın sınırı belirlenirken önemli bir faktör olarak devreye girer.

Ki herhalde bunları en iyi bilmesi gerekenler de Mülkiye öğrencileridir.

Bu nedenle öğrenci arkadaşların vicdanlarını, “ifade özgürlüğü” ve “evrensel insan hakları hukuku” kavramlarıyla baş başa bırakıyorum...

Gelelim aykırı fikirlere tahammülsüzlük liginde şampiyonluğa oynamaya kararlı görünen AKP hükümetine.

Bence AKP amiyane tabiri ile hayatının hatasını yaptı.

Ve bu yolda emin adımlarla yürümeye de kararlı görünüyor.

Ne demek istediğimi izah edeyim müsaadenizle.

AKP kendisini protesto eden gençleri önce vahşice cezalandırıp, sonra da “bunlar masum öğrenci eylemleri değil” geyiğine sarılmakla hayatının hatasını yaptı.

Sekiz senelik iktidarı boyunca belki de ilk kez kahvede, bakkalda, çarşıda klişe deyimle “sıradan vatandaş” tarafından yargılandı ve haksız bulundu.

Zaten öğrenciler de bunun farkında ve toplumdaki bu haletiruhiye sürdükçe hükümeti **“kolesterol komasına”** sokma çabasına devam edecekler.

Üstelik, Mülkiye’de mağdur konumunda olduktan sonra birkaç Tv yayınına katılarak derhal mağrur konumuna geçmeyi başaran Burhan Kuzu gibi AKP’lilerin yaptığı açıklamalar sayesinde bu hiç de zor olmayacak.

“Öğrencilerin arkasında Ergenekon var” demiş Kuzu ve eklemiş: **“Askerin darbe yapacak takati kalmamıştır. Artık darbe yapacak adam da yok. Yazık olur bu gençlere. Eğitimlerinden olurlar, pisipisine de dayak yerler.”**

Önce şunu söyleyeyim, ben bile bu yaşımda bu açıklamaları okuyunca gaza gelip protesto eylemi yapma coşkusuyla dolup taşıyorum.

Yani **amacınız, protestocu gençlerin kiteselleşmesini sağlamaksa kesinlikle doğru bir yoldasınız.**

Sonra gelelim şu “Ergenekon” meselesine.

Valla cumartesi günü tanık olduğum öğrenci eylemini Ergenekoncuların filan provoke etmesine hiç ihtiyaç yoktu.

Çünkü daha gençler eylemin “e”sini bile yapmadan polisler onlara girişti.

Zaten bu öğrencilerin arkasında iddia ettiğiniz gibi bir yapı varsa bunu ortaya koymak da iktidarın görevi.

Yoksa benim de baştan bu yana eleştirdiğim, **eylemci öğrencilerin muhalefet etme biçimleriyle, Ergenekoncu zihniyetin kimi noktalarda örtüşmesi bu gençleri Ergenekoncu filan yapmaz.**

Bu söylediğiniz kimilerinin “AKP’nin gizli gündemi şeriatı getirmek” demesi kadar marazlı bir ruh haline tekabül ediyor ne yazık ki.

Netice itibarı ile memleketin havasından mıdır, suyundan mı bilinmez ama **“aykırı fikirlere tahammülsüzlük” konusunda tuhaf bir yarış yaşanıyor.**

Ve iktidar olması hasebiyle AKP’nin kritik bir karar vermesi gerekiyor.

Tahammülsüzlük liginde top koşturmaya mı devam edecek, yoksa AB’ye aday bir ülkenin hükümeti olarak Şampiyonlar Ligi’nde mi oynayacak?

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şerzan'ı vuran polis durumdan vazife mi çıkardı

Demiray Oral 13.12.2010

Birkaç gündür büyük şaşkınlık içinde Muğla'da üniversite öğrencisi **Şerzan Kurt'un öldürülmesiyle ilgili dava dosyasının bazı belgelerini okuyorum.**

Şaşkınlığımın nedeni polis kurşunuyla öğrenci öldürülmesi vakasıyla karşılaşmak değil elbette.

Netice itibarı ile Norveç doğumlu değilim ve bu tarz işlerin memlekette vaka-i adiyeye olduğunu biliyorum.

Bana tuhaf gelen **davanın iddianamesine giren ve duruşmalarda yaşanan** bazı gelişmelere nasıl bu kadar kayıtsız kalındığı.

"Sıkı haber" niteliğindeki bu olaylar, yaptığım aramaya göre medyada ya hiç yer bulmamış, ya da rutin dava haberlerinin içinde kaynamış gitmiş.

Önce nisyan ile malul hafızalar için mecburi hatırlatmayı yaparak başlayalım.

Muğla'da 11 mayısı 12 mayısa bağlayan gece ülkücü ve Kürt gençler arasında taşlı, sopalı bir kavga yaşandı.

Kısa süre sonra çevik kuvvet destekli polis biber gazı kullanarak ve havaya ateş açarak kavgaya müdahale etti.

Bu sırada Batmanlı öğrenci 21 yaşındaki Şerzan Kurt, sol omuz arkasından girip, ciğerlerini ve omuriliğini parçaladıktan sonra sağ omzundan çıkan kurşunla vuruldu. Ve olaydan 10 gün sonra hayatını kaybetti.

Kurt'un öldürülmesiyle ilgili olarak G.Ş. adlı polis tutuklandı ve "güvenlik" gerekçesiyle Muğla'dan Eskişehir'e alınan davada yargılanmaya başladı.

Artık gelelim duruşmalar sırasında ortaya çıkan en önemli gelişmeye.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Darbenin resmini yapmaya çalışmak

Demiray Oral 18.12.2010

O fotoğrafı çekmeyi çok isterdim.

Balyoz davasından benim için geriye kalan o tarihî fotoğrafı.

Darbenin sanık sandalyesine oturduğu o kareyi zihnim için çektim ve arşivime kaydettim.

Dört yıldız konforlu, spor salonu büyüklüğündeki mahkeme salonunun ortasında, **sanık sandalyelerinde yan yana oturmuş 190 asker**. Generaller, amiraller, kurmay subaylar, subaylar, astsubaylar...

Tam karşılarındaki kürsüde dört hâkim, onların sağ yanında askerler için 20 yıl hapis isteyen savcı ve salonun her iki yanında avukatların oturduğu bölüm.

Arka tarafta ise sanıkları enselerinden gören biz gazeteciler ile sanık yakınlarının tamamen doldurduğu izleyici bölümü.

Aslında sanık kim, suçlama ne olursa olsun her yargılama hüznölüdür biraz.

Bu nedenle tek tek sanık sandalyesinde oturanlar için, "çok şükür bu günü de gördüm ölsem gam yemem gayrı" hissiyatında olmadım.

O fotoğrafı çekmek istememin altında yatan duygu, nihayet bu memlekette darbenin sanık sandalyesine oturduğunu görmektir.

Rütbeye göre öfke

Kayseri'den, Hakkâri'den, İskenderun'dan, Ankara'dan, Şırnak'tan, İzmir'den; memleketin dört bir yanından gelmiş, büyük çoğunluğu hâlâ muvazzaf subaylardan oluşan askerler, Balyoz davasının artık simgesi olmuş birkaç isim hariç biraz tedirgin, biraz şaşkın ve koridor sohbetleri ilerledikçe gördük ki epey öfkeliydiler olan bitene.

Ancak **öfkenin bile yansıması rütbeye göre farklı oluyor.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Balyoz hatırası

Demiray Oral 20.12.2010

Bir yandan kucağımdaki deftere yazımı yazmaya çalışıyorum, bir yandan bu devirde hâlâ F klavye bağımlısı olduğum için yaşadığım bilgisayar krizine saydırıyorum, bir yandan da olan biteni takip etmeye çalışıyorum.

Olay Balyoz davasının yapıldığı duruşma salonunda geçiyor.

O esnada basına ayrılan bölümün yanında birisi belirdi.

"Pardon siz *Taraf*tan mısınız?" deyince başımı yazıdan kaldırıp, "evet" manasında salladım.

Adımı sordu, söyledim.

"Ben sizinle uygun olduğunuzda bir çay içmek istiyorum" dedi.

Boynunda asılı "sanık" yazılı kartı o zaman fark ettim ve sormayı akıl edebildim: **"Siz kimsiniz acaba?"**

Cevap verdi ama sadece soyadını duydum: “**Türkşen.**”

O anda hiçbir şey ifade etmedi bu soyadı benim için ve işime döndüm.

Duruşmanın bitimine doğru yeniden karşılaştık.

“Ali Türkşen” diyerek kendisini tanıttı ve kısa bir sessizlik oldu.

Anladığım kadarıyla bu esnada benim bir şeyler hatırlamam gerekiyordu. Fakat boş bakmaya devam edince, o topa girdi.

“Benimle ilgili bir yazı yazmıştınız... ‘O bombalar gerçekten patlasaydı bakalım yanında durabilir miydin’ diyerek alay etmişsiniz.”

Çok silik bir şeyler hatırlamaya başlamıştım ama mevzunun tam olarak ne olduğunu, ne yazdığımı hiç hatırlamıyordum.

Sadece, “Alay etmek sözkonusu olmaz esprili bir dille yazmışımdır” kıvamında kem küm edebildim bu nedenle.

Türkşen tekrar konuşmaya başlamıştı “**tavuklar” diyordu, “bombalar” diyordu; kopuk kopuk duyuyordum onu,** çünkü kafamda yoğun bir hatırlayamama faaliyeti sürüyordu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bölünmenin değil aşkın kanunu

Demiray Oral 25.12.2010

Bizim mahalle kahvesi, Meclis’e benzer.

Haftanın gündemine uygun olarak acayip hararetli tartışmalar yaşanır, sataşmalar, küçük çaplı küfürleşmeler olur, isteyen uyuklar...

Tıpkı Meclis kürsüsünde olduğu gibi kahve masalarında yapılan konuşmalardan dolayı da **müdavimlerin dokunulmazlığı** vardır.

Bu açıdan Meclis’e göre mühim bir **artısı** da vardır bizim kahvenin.

Çünkü kimse kimseyi söyledikleri nedeniyle kapatmaya, gözaltına almaya filan kalkışmaz.

Ayrıca tartışmaların harareti ne kadar yükselse de, şimdiye dek karşısındakine bir fiske bile vurma teşebbüsünde bulunmamıştır hiç kimse.

Çaylar mutlaka sıcak, siyasi intikamlar genelde soğuk içilir ve seçimlerin ertesinde yapılacak mavralarla alınır.

Bu arada kahve deyip geçmeyelim lütfen, sıradan bir mekândan söz etmiyorum, **memleketin mozaîği** orada toplanmış hep birlikte okey atmaya dönüyor.

Bu sebeple hafta boyunca süren “**iki dillilik**” tartışmalarını okey taşı şıkırtıları ile çay kaşığı tıngırtıları arasında takip etmeyi seçtim.

Diplomatik dilden arakla, çok faydalı görüşmeler yaptım bu sayede.

İşte **bu faydalı eserden** seçtiğim bazı başlıklar:

» Bölünmenin alfabesi - aşkın kanunu

Televizyondaki muhabir, Devlet Bahçeli’nin “bölünmenin alfabesi yazılmıştır” dediğini söyledi. Bunun üzerine iki üç masadan sıkı alkış koptu. Mekânın muhalif müdavimleri ise şahane bir misillemeyle cevap verdiler buna.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

2010: Müsait bir partide inecek var

Demiray Oral 27.12.2010

Birkaç günlük bir sosyalleşme vesilesiyle müşahede ettim ki, bu sıralarda Cihangir, Gümüşsuyu ve Teşvikiye gibi muhitlerdeki işyerlerinde yoğun bir **yılbaşı partisi mesaisi** var.

Elektrik kablosu üzerinde yanıp sönen ampullerden birkaç tutam camlara asıp, bir adet görmemişin gelini gibi süslenmiş çam ağacını ofisin göbeğine yerleştirdince, bol içki, meşrubat, plastik bardak ve çerezi de masaüstüne kopyalayınca al sana parti!

Pardon en mühimini unuttum... Elbette müzik! Mümkünse partinin başlarında Tom Waits’le başlayıp gayet cool olunduğu ispatlandıktan sonra, ilerleyen safhalarda modifiye edilmiş “Bursalı mısın kadifeli gelin” türküsü ile gerçek kimliğin bulunup kurtların döküldüğü bir çizgi olmalı...

Elbette ofis patronunun demokratlık derecesine göre, yeni yıla hepimiz kardeşiz mesajı sarkıtmak gayesiyle “Le hanım ha hanım hey” ile halay da çekilebiliyor.

Fakat bu durumda yan taraftaki dairede yapılan bir başka ofis partisinden, “Ölürüm Türkiyem” veya “Bir başkadır benim memleketim” şeklinde gayet seviyeli bir **misilleme** gelebiliyor.

Gördüğüm kadarıyla her partide en az bir tane, **yeni yıl ve kutlama düşmanı kadrolu eleman** bulundurma zorunluluğu var.

Onlar hem günde ortalama iki partiye katılıp, hem de “**yıkıcı**” ideolojilerini etrafa pompalamaya gayret ederler.

Bu kapsamdaki şahsiyetlerden biri olan kadim dostum Vatoz, “Geçen yıl bugünler 2010’un gelişini kutluyordunuz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

1 ocakta en iyi duruş biçimi

Demiray Oral 01.01.2011

Oon, dokuuz, sekiiiz, yediii, altııı, beeeş, dööört, üüüç, ikiii, biiiiir... **Girdik işte... Valla billa girdik...** Herkes sakın olsun artık... Bu da geçti...

Geçti ama nasıl geçti?

Mideyi delip de mi geçti yoksa?

O son tekilayı cila olsun diye şat yapmasaydınız keşke...

Ne? Üstüne bir tane de yolluk niyetine mi çaktınız?

İyi Talcidler, iyi seneler...

Siz en iyisi direkt gazetelerin "akşamdan kalmalara en şahane tavsiyeler" sayfasına geçin.

Zaten bu yazının **1 ocak** günü yayımlanacağını idrak edince, biraz düşündüm ve karar verdim.

Yılın son günü yazı yazıp, herkesin (70 milyon beni okuyor arkadaşım!) bunu ertesi gün maymun gibiyken okumasından daha kötü tek bir şey olabilirdi.

O da, yılbaşının ertesi günü kendim maymun gibiyken yazı yazmak.

Sonra biraz daha düşündüm ve aslında **1 ocak yazısı** yazmanın o kadar da kötü bir şey olmadığını fark ettim.

Çünkü **bu da dâhil hiçbir yazıyı, hiç kimsenin baştan sona okuma ihtimali yok...**

Gazete de okunmaz, televizyon da seyredilmez bugün.

Ya ne yapılır?

İlla ısrar ediyorsanız açıklıyorum: 1 ocakta hayata karşı en iyi duruş şekli **yatay** olandır...

Nal gibi kafa, asit kuyusu gibi mide, gözünün akı kırmızıya çalarken yattığın yerden yeni yıl için aldığın **yeni kararları** düşünüp durursun.

Hani şu, her şeye "**yeniden başlama**" umuduyla alınan kararlar!

Sigara bırakılacak, diyet ve spor yapılacak, şu ülkelere gidilecek, şu kitaplar okunacak, kimsenin beni üzmesine izin verilmeyecek.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Tek'leyen şizofreni

Demiray Oral 03.01.2011

Nedense hiç şaşırmadım...

Kendilerini "365 Gün Denize Girenler" diye adlandıran gruptakiler **yeni yılın ilk dakikalarında** Antalya'da **denize girmişler** ve **"Tek millet, tek devlet, tek dil" diye slogan atmışlar** ("Tek bayrak"ın hatırı kaldı valla).

Haber şöyle sürüyor: *"Akdeniz'in ılık sularına kendilerini bırakan grup üyeleri, 'Resmî dil Türkçedir, herkes bilsin, Türkiye'de Türkçe konuşulur' yazılı pankart açtı."*

Ne demeli bilemedim...

Ama şunu hissettim yukarıdaki satırları okuyunca.

Ortada **"şizofren"** bir ruh hali var.

Ve bu ruh hali bulaşıcı... **Milli Güvenlik Kurulu (MGK) bildirisi ve Başbakan'ın açıklamalarının etkisi ile yayılıyor.**

Bu eylem, önümüzdeki günlerde olabilecek vahim toplumsal gelişmelerin belki de en karikatürize hali.

Çünkü bu topraklarda "tek... tek ... tek!" diye slogan atan birilerinin, bunu genellikle kendilerini Akdeniz'in ılık sularına bırakırken yapmadıklarını bilecek kadar şerbetliyiz.

Bundan sonraki olası eylemlerin Everest'in tepesinde veya denizin bilmem kaç metre dibinde yapılacağını hiç sanmıyorum.

Olsa olsa emekli askerler "365 Gün Denize Girenler"den esinlenip, **"365 Gün Tekleyenler"** adında bir grup kurar ve her gün "Tek... tek... tek" şeklinde bildiriler yayınlarlar. Onlara aklım ermiyor benim...

Şaka bir yana, aslında herşey olması gerektiği gibi oluyor. Toplumsal yasalar işliyor.

Devletin tepesinde birileri **"tekleyen"** bildiriler yayınladığında, gerçekte tam da kendi uyarılarını ihlal ediyor ve **"Toplumda infial yaratabilecek, toplumsal barışa zarar verecek yaklaşımlar"** sergiliyorlar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Balyoz Gribi ve bir analiz

Demiray Oral 10.01.2011

Şimdi kimse inanmaz, hatta şu anda ben bile kendime inanmakta güçlük çekiyorum ama şifayı kapıp hasta olmasaydım, cumartesi günü yazacaktım.

Diyecektim ki, **"Silivri'nin, kurtların şehre inmeye teşne olduğu dondurucu soğukunda, sabahın köründen akşama kadar duruşma salonunun kapısında görev yapan kameraman ve muhabirlerin zatürree olmaması için önlem alacak bir babayiğit yok mudur memlekette?"**

Hadi biz içerde çalışanlar duruşma salonunda sınırsız oturuyoruz. Gerçi yazıları yazdığımız basın odası Balkanlardan gelen soğuk havayla kanka, ama o mevzuu da gazeteci tayfası kendi arasında para toplayıp dev bir elektrikli ısıtıcı alarak halletti.

Fakat Balyoz davasına gelen mühim şahsiyetlerin bir tekini bile kaçırırsa “**hayatı kayacak**” olan kameramanlar ile saat başlarında ekrana çıkan Tv muhabirlerinin vaziyeti çok fena.

Durumu şöyle özetleyeyim: **Duruşma salonunun önünde görev yapan askerler, hatta özel yetiştirilmiş köpekler bile soğuk nedeniyle iki saatte bir nöbet değiştiriyor!**

Meslektaşlarımız ise dağda kayağa gitmiş misali kat kat giyinmiş, gün boyu aralıksız ayakta dikiliyorlar.

Oysa kameraların toplu halde sabit olarak bulunduğu yeri en azından kuru ayazdan koruyacak bir önlem alınsa bile, sorun bir nebze çözülecek.

Duruşma aralarında pencereden onları seyrede seyrede üşütüp, ben bile şifayı kaptım.

Ve şimdi hastalığın da gaziyle bu sıkıntıyı yazdım.

Belki **Adalet Bakanlığı** gazetecileri cezaevine atmaktan vakit bulursa bu işle de ilgilenir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir Hizbullahçıyla sohbet

Demiray Oral 16.01.2011

Seneler önce şans eseri tanışmıştım onunla.

Yine öyle oldu, bir rastlantı sonucu hayat yeniden karşıma çıkardı.

Seneler önce onu cezaevinde tanıdığımda, tutuklu bulunan **Hizbullah sempatzanı** genç bir adamdı.

Ben ise oraya cezaevi yetkilileriyle röportaj yapmak için gitmiş ve kimi koğuşları dolaşma şansına nail olmuş genç bir gazeteci.

Koğuş arkadaşı olan “tecrübeli” örgüt üyelerinin izniyle sohbet etmişti benimle.

O zamanlar, yani 90’ların başı, Hizbullah’ın **bir ölüm makinesi** gibi Güneydoğu’ya çökmeye başladığı senelerdi.

Mardin’de, Diyarbakır’da, Gercüş’te, Silvan’da insanlar enselerinden vurularak öldürülüyor, örgüt Takarov silahlar veya satırlarla imzasını atıyordu bu cinayetlere.

Bu genç adamla cezaevinde konuştuğumda, Hizbullah İlim kanadının cinayetleri başlamış ama henüz medya bunları yeterince görmeye başlanamıştı.

O zaman, “*Yakında herkes Hizbullah’ı konuşacak. Önce Müslüman maskeli kâfirlerle, sonra PKK’lı kâfirlerle hesaplaşacağız*” demişti.

Bu sözlerinden kısa süre sonra Hizbullah’ın İlim kanadı, Menzilciler diye bilinen örgütün diğer kanadının siyasi lideri Fidan Güngör’ü öldürüp, grubu etkisizleştirdi.

Ardından İslami tarikat önderleri, sonra da PKK’lı olmakla suçlanan Kürtler hedef alındı.

91 ile 2000 arasında **tüm memleketin seyirci gibi izlediği** yüzlerce cinayet işlendi.

Sonrası malum... Devlet örgütle olan teşrik-i mesaisini noktalamaya karar verdi ve Ocak 2000'deki Beykoz operasyonu ile lider kadronun mühim bir bölümü ile dört bine yakın militan cezaevine girdi.

Şimdi aradan geçen senelerden sonra cezaevinde tanıştığım o adamla **adı bende saklı kalmak kaydıyla** bir sohbet yaptım.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sinan Çetin'in yeni filminin en kötü yanı

Demiray Oral 17.01.2011

Yaklaşık iki sene önce seyretmiştim *Kağıt'ı*, Sinan Çetin'le birlikte Plato'da...

Film, mizah unsuru ağır basan tempolu bir girişle başlıyor, bir süre sonra aniden sertleşip ağırlaşıyor ve o sertlikle bitiyordu.

Bitiyordu ama aslında daha **"bitmemiş"** bir film hissi yaratıyordu.

Başlangıcı ve devamıyla sanki aynı meseleyi konu edinmiş iki ayrı üsluptaki film birbirine bağlanmış, bu hengâmede de **meselesini ortaya tam koyamamış** gibi gelmişti bana.

Naçizane bu fikrimi söylemiştim o zaman Sinan Çetin'e.

Anlaşılan onun için de henüz bitmemiş bir filmdi ki, gösterime sokmak için bugüne kadar bekledi.

Geçen hafta yapılan galaya giderken, gerçekten merak içindeydim bu nedenle.

Sert politik mesajlar

Salon kararıp, beyazperde aydınlandığında gördüm ki, geçen zaman içinde tam yerinde bir **"ayar"** çekmiş filmine.

Benim hissettiğim fakat adını tam koyamadığım problemin çözümünü bulup, o hassas dokunuşu gerçekleştirmiş.

Ortaya Sinan Çetin'in politik olarak en sert mesajlarını verdiği bir yapıt çıkmış.

Özgürlükçü, otorite karşıtı, devletlerin gereksiz kanunlarla bireyin yaşamına nasıl çöktüğünü sert cümlelerle anlatan bir sinema dili kullanmış.

Meselesini, **"Her yasak kendi isyancısını doğurur"** sloganıyla özetlemiş... Ve 1970'li senelerin sonunda genç bir yönetmenin 1 Mayıs'la ilgili yapacağı ilk filminin, yasakçı bürokrasi vesilesiyle nasıl bir kâbusa dönüştüğünün hikâyesini anlatmış.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Re re re, Ra ra ra, Tayyip Erdoğan istifa...'

Demiray Oral 22.01.2011

İstiklal Caddesi'nin akşamüstü kalabalığında Taksim Meydanı'na doğru yürümeye çabalıyordum.

Fakat o da ne? Karşı istikametden üzerime doğru bir homurtu yaklaşmaya başladı.

Birkaç adım sonra işitme menzilime girince homurtu slogana dönüştü:

"Re re re, Ra ra ra, Tayyip Erdoğan istifa..."

Sarı-kırmızılı bayraklı bir grup böyle bağırarak yaklaştı.

Galatasaray taraftarı sandığım gruba doğru yürürken, hemen yanı başımdaki birkaç genç kız, erkek arkadaşlarına, **"biz hayatta o tarafa yürümeyiz"** diyerek ânında yüz seksen derecelik rota değişikliği yaptı.

Malum, **bu devirde bırak ulu orta protestoyu, protestoyu izlemenin bile sakat olduğunu nasihat ediyor ana-babalar çocuklarına...**

Birazdan slogan atanlar yanımdan geçerken anladım ki, ortada taraftar filan yok.

Galatasaray'dan apartma tezahüratı yapanlar, bir sol partinin üyeleri.

Ellerindeki sarı-kırmızı bayraklarda da örgütlerinin adı yazıyor.

Tırsıp tüyenlerden söz ettim ama, İstiklal'in kenarına dizilmiş onlarca kişi de vardı.

Onlar, **"Re re re, Ra ra ra, Tayyip Erdoğan istifa"** sloganının bitiminde manidar ısıklarla destek atıyorlardı eylemcilere.

Galatasaray taraftarı rahatsız

Mahalleme dönünce tescilli Galatasaraylı arkadaşlarıma gördüklerimi anlatıp, protesto işini başkalarına havale etme mevzuunda biraz takılayım dedim.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TEMA, çevreci görünümlü bir truva atı mı

Demiray Oral 24.01.2011

Biz ancak Çevre Bakanı Veysel Eroğlu Tarkan'la polemige girince adlarını duyuyoruz ama doğa dostu örgütler, son senelerde memleketin en sıkı sivil toplum örgütlenmeleri haline geldi.

Sadece isimlerini saymaya kalksam, buradan Munzur'a yol olur...

Onlarca dernek ve platformdan oluşan bu örgütlerin yaptıklarından, verdikleri mücadeleden ise –medyamız sağ olsun- neredeyse tamamen habersiziz.

Anadolu'da şu anda **iki bine yakın Hidroelektrik Santralı (HES) Projesi** var ve doğa dostu örgütlerin muhalefetine ana eksenini bunlarla mücadele oluşturuyor.

Ve geçtiğimiz günlerde HES eksenli mühim bir tartışma başladı.

Dünyanın her yerinde **“haber”** olacak bu tartışmadan, ana akım medya sayesinde neredeyse kimsenin haberi olmadı.

Medya: nevet körüm

Zaten tartışmanın fitilini ateşleyen Karadeniz İsyandadır Platformu, **“biliyoruz, bu isimleri saydığımız andan itibaren bu açıklamanın gazete ve televizyonlarda haber olması ihtimali neredeyse yok gibi”** ifadesini bir **“kâhin”** gibi açıklamasına eklemişti.

Nitekim öyle de oldu...

Peki, neydi çevreci cenahında fırtına koparan bu açıklama, kimlerin adı geçiyordu ki medya **“nevet körüm”** kıvamında görmemeyi tercih etmişti?

Karadeniz İsyandadır Platformu, çevreciliğiyle maruf olan Türkiye Erozyonla Mücadele Vakfı'na (TEMA), ağır suçlamalar getiriyor ve **bu vakfın kurucuları arasında çok sayıda HES yapan şirketin de olduğunu belirtiyordu.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yılgınlık yok CHP var!

Demiray Oral 29.01.2011

Geçen sabah gazeteleri açınca öğrencilik senelerimde fakültenin **“sol kantini”**nde oturuyor misali nostalji yaptım.

Çayını içerken âni bir eyleme maruz kalan öğrencinin, kantinde okunan örgüt bildirisini dinleyişi gibi öylece bakakaldım haberlere.

Ana muhalefet partisi **“gün o gündür”** deyip, halkı faşizme karşı direnişe çağırıyordu resmen!

Bir pullaması, kuşlaması eksikti diyeceğim ama mevzunun şaka kaldırır yanı yok.

Netice itibarıyla **“halkın sokak sokak, mahalle mahalle direnme hakkı doğar”** diyenler, gençlik senelerinde kendine fraksiyondan fraksiyon beğenen ateşli yeniyetmeler değil.

Seçilmiş bir Meclis’in üyeleri, Meclis dışında hazırlanacak bir kalkışmanın çağrısını yapıyor resmen.

Disiplin cezası, uyarı, uzaklaştırma, kıl tüy veremezsin, biber gazı sıkamazsın dokunulmazlıkları var arkadaşların.

CHP’li bu vekillerin gerekçesi, yargının yeniden yapılandırılmasıyla ilgili hükümetin hazırladığı yasal düzenlemeler.

Düzenlemeler faşist bir rejim yaratacak, faşizme direnmek de meşrudur, yürü ey ehli vatan diyorlar özetle...

Bu **“faşizme karşı omuz omuza”** çağrısı karşısında CHP yönetiminin ve Kemal Kılıçdaroğlu’nun gereken tavrı alıp almayacağını tedirgin bir ruh haliyle bekledim.

Ertesi gün **Kılıçdaroğlu** da o çağrıya **“omuz veren”** demeci patlatıp, bir kez daha bizim sol kantine ışınlamayı başardı beni.

Kantindeki bir masada oturmuş, ne desem bunlara şimdi diye düşünüyordum.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şifreyi yüksek sesle söylemek

Demiray Oral 31.01.2011

Benim 13 seneden bu yana bu mevzudan anladığım şudur:

Sistem, **“takmış kafaya”** Pınar Selek’i.

Yargısıyla, medyasıyla, polisiyle, bir bütün olarak takmış...

Google’lamama gerek olmayacak kadar iyi hatırlıyorum 1998 temmuzunda neler olduğunu.

Mısır Çarşısı’nda büyük bir patlama yaşanmış, hemen açıklayıvermişti dönemin İstanbul Emniyet Müdürü bugünün MHP Milletvekili Hasan Özdemir: **“Olaya PKK’lıların yerleştirdiği zaman ayarlı bombanın neden olduğu tesbit edildi.”**

Ee madem polis müdürü **“tesbit etmişti”**, ertesi gün hemen döşeyivermişti gazeteler de manşetleri: **“PKK’nın dişi teröristi yakalandı”**, **“İşte bombacı kız”** şeklinde.

Aldılar, içeri tıktılar Sosyolog Pınar Selek’i.

İki küsur sene tutuklu kaldı.

Sonra çıktı ama sistemin işi daha bitmemişti onunla.

13 senede iki kere beraat etti yargılandığı Ağır Ceza Mahkemesi’nde, hepsi Yargıtay’dan döndü bu kararların.

11 farklı bilirkişi raporu yazıldı patlamayla ilgili.

Büyük çoğunluğu gaz kaçağı nedeniyle LPG patlaması dedi bilirkişilerin, birkaç raporda bomba mı gaz kaçağı mı olduğunun belirlenemeyeceği belirtildi.

Emniyet bile önce bomba sonra bomba değil raporu verdi.

Peki, geçen sene Yargıtay Ceza Genel Kurulu **“ağırlaştırılmış müebbet verile”** buyurup dosyayı yeniden mahkemeye gönderirken gerekçesinde ne diyordu biliyor musunuz?

Şöyle diyordu: **“Olayın LPG’den kaynaklandığına dair hiçbir bulgu ele geçirilememiştir, patlamanın Pınar Selek’in hazırlayıp yerleştirdiği bombadan kaynaklandığına dair şüpheyi yer olmadığına...”**

Hadi memlekette mahkeme denen şey yok, muhakeme de mi yok diye sorarlar adama.

Pınar Selek dosyasını okuyup da, şüpheyi yer görmeyenin ya akıl sağlığından şüphe ederim, ya da niyetinden.

Bu nedenle, **“sistem kafayı takmış”** demekten başka durumu özetleyecek cümle bulamıyorum zaten.

Bir yandan da geçen seneler boyunca, peki neden bu kadar kafayı taktılar ona diye hep düşündüm.

Bu sorunun cevabını yine Pınar Selek’in verdiğini fark ettim sonra.

Mısır Çarşısı komplosu, yaşadığı ağır işkenceler ve cezaevi günlerinin ardından yargılandığı mahkemeye verdiği **savunmada** şöyle diyordu:

“Oyunun kuralıymış, öğrendim. Eğer şifreyi yüksek sesle söylemeye çalışırsan suçlu ilan edilirsin. Üstelik suçun şifreyi yüksek sesle söylemeye çalışmak olmaz. Tam da senin karşı durduğun, mücadele ettiğin bir tutum sana mal edilir. Örneğin bir rahibeyse fahişelik yapmakla suçlanırsın. Hayatını İslami değerlerin canlı tutulmasına adanmış bir insansan, boynuna, içki ya da uyuşturucu tüccarı yaftası asılır. Ya da bir anti-militarist olarak bombacılıkla suçlanırsın. Ve bu öyle kriminal tarzda yapılır ki sen savunmaya itilirsin. Suçlamalar sürekli tekrarlanır, tekrarlanır. Bunlar iddia biçiminde de verilse, çamur izini bırakır ve herkes sana baktığında bu suçlamaları hatırlar. Artık sen asla eski kimliğini sürdüremezsin. Savaş örgütü seni terörize eder ve yeni bir kimlikle milyonların karşısına çıkarır. Ben de bu oyunun kurallarına takıldım...”

Pınar Selek cevabı bulmuş gördüğünüz gibi: **Şifreyi yüksek sesle söylemek...**

Şimdi 9 şubat günü sistem onunla işinin bitip bitmediğine karar verecek.

Kürt sorununu inceleyen, sokak çocuklarının, tinercilerin, travestilerin hayatını değiştirmeye çalışan, ezilmişlerin, dışlanmışların yanında saf tutan bu sosyologun hayatını karartmaya devam edecek mi, yoksa yeter mi diyecek?

9 şubatta İstanbul 12. Ağır Ceza Mahkemesi dava dosyasını **son kez** ele alacak.

Mahkeme ya daha önce verdiği beraat kararında direnecek, ya da Yargıtay’a uyup ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verecek Selek’e...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Aydın' insanların arasında kaldım

Demiray Oral 05.02.2011

Herşeyin yolunda gitmesi, tuhaf bir huzursuzluğa neden olur bende.

Neyse ki bu duygu genelde pek kısa sürer, bizim ekipteki elemanlar dürtüp kendime getirirler.

Böylece aslında yolunda gitmeyen bir ton şey olduğunu fark edip normale dönerim.

Yine öyle oldu...

Oturmuş, Ortadoğu'da fena halde karışan çarşı üzerine bir şeyler karalamak niyetindeydim.

Ara sıra da **"devrim"** olursa kaçırmayayım diye televizyona bakıyordum.

O esnada cep cihazım titreşti.

Kadim dostum Vatoz, kısa bir hoş beşten sonra okkalı bir eleştiriye girişti son dönemdeki yazılarım üzerine.

Eski yazdıklarımı hatırlatıp, "yazılarının başlangıcında yukarı doğru olan ibre, sonlara doğru sert bir düşüş yaşıyor" dedi.

Fazlaca piyasaların kapanışı kıvamında olmadı mı bu eleştiri diye homurdandım.

Hazırcevap bir şahsiyettir kendisi.

"Sen, hayatının anlamı Amerikan Merkez Bankası'nın açıklayacağı faiz oranları olan hıyarlar gibi hesap kitap yaparsan yazılarında ben de böyle eleştiri yaparım" dedi.

Sükût ettiğimi görünce, bastırdı: "Hayattan hikâyeler yaz yine. Bırak şu kendini köşe yazarlığının havasına, suyuna, taşına, toprağına kaptırmış halini..."

Neyi görüp, neyi yaşarsam onu yazmaya debeleniyorum minvalinde bir şeyler mırıldandım ama çektiğim karın ağrısı kesinlikle hattın diğer ucundan bile duyuluyordu.

"Zaten sorunun da bu, eski anti-sosyal hayatın bile şimdikininki yanında Sosyal Bilgiler kitabı misali kalır" diye teşhisini koydu.

Ne yani, eskisi gibi seninle ortalıkta dolanırsam **'okurunu derinden etkileyip, alt üst eden'** hikâyeler mi yazacağım diye terslendim.

"O dediğin sıkıcı kitapların arkasında yazar, durumu kurtarmak için. Ben sana sahici hikâyeler ortamları vaat ediyorum" karşılığını verdi.

Çaresiz, yeni hayatımın ilk günü için hazır olduğumu söyledim.

Birazdan beni evden almaya geldiğinde öğrendim ki, yeni hayatımın ilk sosyal etkinliği bir kooperatif toplantısıydı!

Ailesinin o çocukken girdiği ve dünya var olduğu sürece bitmeyecek kooperatif evlerinden birinin...

Ortalık karışıyor

Az sonra bir evin misafir salonunda oturuyorduk.

Tam karşımdaki duvarı kaplayan büfe, oturduğumuz koltuklar, sehpa, yerdeki halılarla mekân adeta 70'lerin pop-art objelerinden oluşan bir bienal gibiydi.

Ortadaki büyük sehpa duran ve bir düğmeye basınca içinden altın sarısı ağızlıklara konulmuş sigaralar çıkan kutudan bir sigara aldım.

Maltepe Sigarası görmeyeli çok olmuştu.

Evsahibi elimde sigarayı görünce hemen çakmağa davrandı, gönülsüzce yaktım ve bir nefes çekip kül tablasına bıraktım.

Yavaş yavaş kooperatif üyeleri dökülmeye başladı. Bir emekli albay, birkaç emekli memur ve diğer bilumum emekliler...

Yaş ortalaması dolayısıyla konuşmalar genellikle şöyle cereyan ediyordu.

– *Efendim bendeniz...*

– *Etağfurullah zatılâliniz...*

Bir de iki cümlesinden birine, **“bizler aydın insanlarız efendim”** diye başlayan bir emekli öğretmen vardı.

Gelecek diğer üyeleri bu ahval içinde beklerken herşey gayet yolunda gidiyordu.

Fakat mevzu Mısır'daki isyana bağlanınca olanlar oldu.

“Efendim biz aydın insanlarız” fraksiyonu üyesi emekli öğretmenin Arap ülkelerinden yola çıkarak yaptığı **“Türkiye Cumhuriyeti'nin erdemleri ve Atatürk”** üzerine girizgâhı herkes onayladı.

Ardından emekli albayım heyecanla finali yaptı: **“Bizim Cumhuriyet mitinglerinde de milyonlar dökülmedi mi sokağa? Zaten oralardaki rejimlerin de bizim buradaki iktidardan bir farkı yok!”**

AKP ile Mübarek iktidarını birbirine eşitleyen bu sözleri herkes onayladı.

Bilirsiniz, bir albayın sözlerini onaylamak “biz aydın insanlar anayasasında” laiklik ilkesi gibi bir şeydir. Değiştirilmesi teklif dahi edilemez...

Böyle ortamlarda ağzımı açmaya kalkışmayacak kadar akli başında bir adamım. Ancak önce duygulanıp sonra düşünen insan Vatoz, dayanamayıp konuştu: **“Kusura bakmayın ama ülkemizdeki Cumhuriyet mitinglerine katılanları birine benzetmek istiyorsanız ancak Mısır'daki isyancıları taşıyan Mübarek yandaşlarına benzetebilirsiniz. Her ikisinin de amacı aynı, oradakiler Mübarek'in iktidarını buradakiler de askerî vesayet düzenini savunuyorlar!”**

Ve di nı nı nınn efekti oldu ortamda.

İlk şoku atlatan “elbet bir gün pembe panjurlu evimiz olacak kooperatifi” üyeleri, albayın komutasında sert saldırılara geçtiler.

Bendeniz ile kardeşi estağfurullah zatiâliniz gitmiş yerlerine “**vatan haini**” ile “**iktidar yalakası**” biraderler gelmişti.

Vatoz görüşünü aslanlar gibi savunurken arkama yaslandım ve yeni hayatımın ilk gününde bana sunduğı bu “**sahici hikâyeyi**” izlemeye başladım...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Soydaşlar, ya bizi sevin ya Ada’yı terk edin

Demiray Oral 07.02.2011

Bir zihniyetin en şahane özetidir bu.

Vaka: Kuzey Kıbrıs’taki Türkiye protestosu.

Konuşan: Senelerce Denktaş’ın danışmanlığını yapmış, Prof. Dr. Mümtaz Soysal.

Yorumu: “Türkiye seni istemiyoruz” diyenler memnun değillerse Ada’yı terk edebilirler.

Ve bir başka zihniyet özeti.

Vaka: Erdoğan’ın Kuzey Kıbrıs’taki protestoculara “besleme” demesi.

Konuşan: O protestoyu yapanların cumhurbaşkanı Derviş Eroğlu.

Yorumu: Erdoğan’ın besleme tepkisi normal.

Vaziyet şöyle arkadaşlar: “**Kurtardığımız**” memleketin nüfusunun onda biri “*Kurtarıldık, Hass..tir*” pankartıyla, “Türkiye elini yakamızdan çek” makamında yürüyüş yapıyor.

Türkiye’nin başbakanı “**Ülkemizden beslenenler**” sözleriyle, huysuzluk yapan çocuğı susturmak için “**al şu parayı da kendine bakkaldan gofret filan al**” diyen ebeveynler misali onları aşağılıyor.

Sözkonusu vatansa siyasi görüşler teferruat oluyor ve Mümtaz Soysal da Erdoğan’a Kıbrıslı Türkleri aşağılama mevzuunda kankalık yapıyor.

Ancak Soysal’ın Başbakan’dan ricası, “**Bundan sonra aşağılamak için akıtılan parayı değil akıtılan kanı kullanmanız daha doğru kaçır**” minvalinde oluyor.

Ve netice itibarı ile “**kurtardıklarımız**” bize “**Gidin buradan**” deyince bir zihniyetin özeti ortaya dökülüveriyor: “**Kıbrıs sizin değil Türkiye’nindir. Memnun değilseniz siz uzayın Ada’dan**”

Yani, **ya bizi sevin ya adayı terk edin!**

Gelelim diğer vakaya...

Başbakan'ı kızdırmaktan tırsıp kendi camiasında karizmayı sıfırlamayı göze alan Galatasaray Başkanı Adnan Polat tarafından literatüre armağan edilen bir vaka türü bu.

KKTC Cumhurbaşkanı Eroğlu'nun, vatandaşlarını fena kızdıran **"besleme"** ifadesi için yorumu şöyle: **"Normal."**

Neyse ki henüz, "Protestocuları kameradan tesbit edip bir daha Kuzey Kıbrıs'a sokmayacağız" demedi.

Bu gidişle onun da sırası gelirse **"normal"**dir.

Aslında bilinen ama söylenmesinden hoşlanılmayan bir hikâye bu.

Kıbrıs'taki Türkler, Türkiye'nin yönetimi altında yaşamaktan hiçbir zaman hazzetmedi.

Büyüğünden harçlık bekleyen çocuk gibi yaşamaktan, Türkiye'nin eline muhtaç olmaktan hep şikâyet etti.

Son senelerde Rum Kesimi AB üyesi olunca bu duygu daha da güçlendi.

Türk askeri Ada'dan çekilse, Rum Kesimi'yle birleşip AB vatandaşı olsak, kolay yoldan refaha ulaşırsak hesabı ağır basmaya başladı.

Haklı olup olmadıkları ayrı mevzu.

Ama ortada bir gerçek var.

Ve bu gerçek artık yüksek sesle söylenmeye başladı.

Açık açık **"gidin"** diyor adamlar.

Türk devlet zihniyeti şöyle cevap veriyor: **"Beslemeler, memnun değilseniz siz gidin. Orası sizin değil bizim!"**

Bu zihniyet aynı zamanda iki şeyi daha doğrulamaya hizmet ediyor tabii.

Birincisi, **"parası neyse öderiz"** mantığını açık ettiği için Kıbrıslı Türklerin rahatsızlığının hiç de yersiz olmadığını.

İkincisi, **"orası bizim kardeşim"** dendiği için artık dünyaya karşı **"soydaşlarımızı kurtarmak için Ada'dayız"** teranesini okuyamayacağımızı.

Gerçek bir hikâye ile finali yapayım da, Kıbrıslı Türklerin ellerine tutuşturulan harçlık ile yaşamaktan dolayı bize karşı nasıl ezik bir ruh hali içinde olduklarını gülümseyerek anlayın.

Seneler önce Kıbrıs'tan bir genç Ankara'ya üniversitede okumaya gelir.

Henüz şehrin yabancısıdır, bir Türk arkadaşıyla minibüse binerler.

Kıbrıslı genç şoförün yanındaki koltuğa, Türk arkadaşı da onun yanına oturur.

Kendini ispatlama çabasındaki Kıbrıslı genç, memleketindeki güzel şeyleri anlatmaktadır durmadan arkadaşına.

Özellikle de oturdukları evlerin güzelliğini.

Bütün evlerin bahçesi vardır, çoğu deniz görür, içleri çok büyüktür... diye Kıbrıslı Türklere has şivesiyle anlatır da anlatır.

O esnada minibüs şoförü başını sağa doğru çevirip yolculara sorar: “*Su deposu var mı?*”

Araçtan hiç ses çıkmaz.

Şoför tekrarlar: “*Su deposu var mı?*”

Yine kimseden cevap gelmeyince yola devam eder.

Bizim Kıbrıslı genç de anlatmaya: Evlerimizde veranda var, çoğu iki katlıdır...

Şoför yine başını sağa çevirir, Kıbrıslı gençle göz göze gelirler ve adam yine sorar: “*Su deposu var mı?*”

Kıbrıslı genç artık dayanamaz.

“*Su deposu durağında inecek var mı*” sorusunu üzerine aldığı için heyecanla cevap verir: “**Olmaz olur... Hem güneş enerjisiyle ısınan bile var!**”

Bilmem anlatabildim mi?

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Balyoz ve içimdeki o sıkıntı

Demiray Oral 14.02.2011

Fazla alingan değilimdir, çok şükür paranoyak da...

Ama birkaç gündür karşılaştığım insanlar gözümün içine bakıyorlar adeta.

Manasız bakışmalarımız giderek uzuyor.

Bunun üzerine kimileri küçük zarflar atmaya başlıyor, tepkimi anlamak maksadıyla,

Herhalde Balyoz’da 163 askere tutuklama kararı çıktığı için ruhumda havai fişeklerin patladığını sanıyorlar.

Ve yeterince dikkatli bakarlarsa, kutlamayı izleyebileceklerini düşünüyorlar.

Oysa vaziyet hiç de öyle değil.

Evet, bir yandan memlekette ilk kez bir darbe teşebbüsü davasının ciddiyetle yürütülmesinden dolayı gayet memnunum.

Çünkü bu süreci başından beri takip ettim ve naçizane kanaatim o ki, **ordunun içinde AKP hükümetini devirmek için kurulmuş bir cuntanın varlığından şüpheye mahal yok.**

Balyoz planı semineri de yapılacak o darbenin ciddi bir tatbikatı...

Sıkıyönetim ilanı için yaratılacak kaostan, kurulacak milli mutabakat hükümetinde yer alacakların isimlerine kadar tüm ayrıntılar planlanmış.

Buraya kadar herşey, “**Ali bak bu darbe**” kıvamında net.

Fakat itiraf ediyorum, bir yandan da içimde ciddi bir sıkıntı mevcut.

O sıkıntının kaynağı, Balyoz planında yer alan kimi çelişkili bilgilerin yadsınamayacak varlığı.

Ve vicdanım bana şu soruyu soruyor: **Ya Balyoz dosyası bir şekilde şişirilip asıl plana eklemeler yapıldıysa ve bu nedenle tek bir masum bile sanık haline gelip bugün cezaevine girdiyse?**

Bu soruya, taraf olmanın şehvetine yenik düşüp vicdanı nasır tutmamış hiç kimse, “**ne yapalım onlar da darbecilik oynarken düşünselerdi**” kıvamında bir karşılık veremez...

İçimdeki sıkıntıyla ilgili naçizane bu itirafı, fikirlerimin örtüştüğü bir meslektaşına Güzin Abi muamelesi yaparak anlattım.

Dinledikten sonra şöyle dedi: “**Bence bunu kesinlikle yazma. Taraf yazarı olduğun için birileri bunu kullanır ve davanın kuşkulu olduğu yönündeki çabalara hizmet etmiş olursun istemeden.**”

Genelde nasihat dinlemem, Güzin Abi’nin dedikleri de ters etki yaptı ve ruh halimi kesinlikle yazmaya karar verdim.

Çünkü bu tarz hesap kitap yapmaktansa hiç yazmamak evladır diye düşünüyorum.

Her neyse, isterseniz kapıyı çıkarken çekip beni sıkıntıyla baş başa bırakabilirsiniz.

Ama **meselenin hallolmasını istiyorsak eğer, bu konuda ilk görev yargıya düşüyor.**

Balyoz kovuşturmasını kılı kırk yaran bir titizlikle yürütüp, olabilecek mağduriyetleri en aza indirmeleri lazım.

Elbette medyanın da davayı kuşkulu hale getirme çabalarına hizmet etme ya da Balyoz dosyasındaki her satırı kayıtsız şartsız doğru kabul etme tavırlarını terk etmesi gerekiyor.

Yani memleketin değişimi için en mühim davada top, aslında değişime en çok ihtiyacı olan iki kurumda. **Yargıda ve medyada...**

Bu ne yaman havuz problemi anne!

TSK: Siz kimsiniz, biz kimiz?

Kimse “**abartıyorsun**” filan demesin.

Abartan ben değilim, onlar.

Şöyle düşünün...

Bir grup polis yargılanıyor, içlerinden bazıları da üst düzey Emniyet yetkilisi... Mahkeme tutuklanmalarına karar veriyor.

Sanık üst düzey Emniyet yetkilileri, **“bizi buradaki polisler tutuklayamaz, Emniyet Genel Müdürü gelsin”** diyerek direnebilir mi?

Bir grup avukat sanık olsa... Tutuklama kararı verilse ve avukatlar **“Barolar Birliği Başkanı gelmeden bizi tutuklayamazsınız”** dese...

Doktorlar, Profesör nezaretinde... Taksiciler, Şoförler Odası Başkanı gelince... Çöpçüler Belediye Başkanı eşliğinde tutuklanabileceklerini söylese...

Gazeteciler mi dediniz? Ne bileyim, onlar da Genel Yayın Yönetmeni’ni istesin... Meraklısı Basın Konseyi Başkanı’nı da tercih edebilir, ben karışmam. Mevzuu dağıtmayalım lütfen...

Okumuşsunuzdur, Balyoz davasında tutuklama kararı çıkınca sanık yakınları **“burada korgeneral rütbesinde subay var, size teslim etmeyiz. Buraya orgeneral teslim almaya gelecek”** dediler.

İşte herşey bir yana, **Balyoz davasının memleket için anlamı** bu söylemde yatıyor: **Ordunun normalleşmesi.**

Askerlerin ve yakınlarının **“onu size teslim etmeyiz”** mantığı **TSK’nın** sivillere nasıl baktığının şahane bir misalidir.

“Siz kimsiniz, biz kimiz” diyesi geliyor adamın.

İşin daha tuhaf yanı, birçok sivile de duruşmadaki bu **“teslim olmayız”** mantığının tuhaf gelmemesi.

Başka meslektekiler yapsa herkesin tepki göstereceği bir davranış asker yapınca normal görünüyor.

Onun için ordu da normalleşmeli, sivillerin orduya bakışı da.

Zaten tüm bu **Balyoz, Ergenekon** curcunasında aslında olan bitenin manası da bu...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kılıçdaroğlu bir gün...

Demiray Oral 19.02.2011

Günah benden gitti arkadaş.

Şimdiye kadar verdiği gollük pasların hiçbirine vurmadım.

İstanbul’a belediye başkanı adayı oldu, şehri nasıl avucunun içi gibi bildiğini göstermek için *“Ben Nurtepe’yi de Kâğıttepe’yi de iyi bilirim”* deyip üstüne bir de Kâğıthane’de ev kiraladı...

Mavrasını yapmadım.

Aylarca “hayır” kampanyası yapıp sonra Anayasa referandumunda oy kullanmayı başaramadı; üstelik bir gazetenin bir ay önce bu mevzuda haber yapmasına rağmen...

Rengeyiği kıvamında malzemeydi, tek satır geyik muhabbeti bile yapmadım.

İzmir'e gitti, CHP'li belediye başkanını methedeyim derken denizleri karıştırdı, *"Başkan Haliç'i temizleyecek, İzmirli Haliç'te yüzecek"* dedi...

Yine topa girmedim.

Devam etsem buradan Dersim katliamı gafına yol olur ama finali Fenerbahçe'den yapmak derbi haftasının mana ve önemine uygun düşer.

Fenerbahçe tutkusunu anlatmak için gazetecilere, *"Çocukluğumda Lefter'in kaleciliğinden etkilenip Fenerbahçeli oldum"* dedi...

Köşe yazısında röveşata yapılacak pastı, boş geçtim.

Bunca gafını ıskalamamın sebebi, birilerinin "fırsat bu fırsat deyip hemen çakıyor" kıvamında beni yeminli Kılıçdaroğlu düşmanı ilan etmesinden endişe ettiğim için filan değildi.

Kimin ne düşündüğü umurumda olmaz, amiyane tabiri ile "çok da tın" deyip geçerim.

Sanırım asıl sebep, kendimin de çocukluğumdan beri gaf yapmanın, çam devirmenin meftunu olmam.

Hani filmlerde berbat vaziyetteki elemana birisi yaklaşıp, "Seni çok iyi anlıyorum" der ya, işte o hesap bir empati.

Bu nedenle Kemal Bey'in gafları, eski başbakanlardan Yıldırım Akbulut'un fıkra külliyatı ile yarışacak noktaya hızla yaklaşıp da, gollük pasların hiçbirine vurmak içimden gelmedi.

Ancak geçen gün yürüyen merdivene tersten binip, yukarı çıkan merdivende aşağıya inme mücadelesi verince, film koptu.

Daha doğrusu, bana kalsa yine sefil dayanışmamı sürdürüp vakayı hasıraltı edebilirdim.

Ya da ne bileyim, **"Yürüyen merdivene tersten binen Kılıçdaroğlu varoluşçu mu?"** türü geyiklerle mevzunun dost sohbetlerini tatlandırmasını sağlardım en fazla.

Ama olayların gelişimi bambaşka bir noktaya gelmeme sebep oldu.

Çünkü Kılıçdaroğlu'nun son şovu, hayatımın mütevazı akışını bir geceliğine de olsa altüst etti.

Müsaadenizle kısaca anlatayım, kararı siz verin.

Saat geceyarısını geçmiş, televizyon karşısında derin bir yerli dizi uykusuna dalmıştım.

Fakat tembelliğin baş düşmanı olan telefon acı acı çalmaya başladı.

Telaş içinde bir "hayırdır inşallah açışı" yaptım.

Karşımda ses, kırk kere özür dilemekten mevzua giremeyen genç bir babaya aitti.

Arkadaşımın başı feci halde dertteydi.

Ortadoğu'nun en huysuz çocuğu olan beş yaşındaki oğlu, gece evde yapılan şamatayı dinledikten sonra tutturmuş: **O amcanın yürüyen merdivene tersten binmesini seyretmeden uyumam!**

Bu devirde alırsan adamın âhını, çıkar ânında ânında...

Hadi bakalım gel de çöz şimdi...

Ne diyeceksin veled, **"arkadaşlar çalışıyor"** mu?

Poposuna iki fiske vur sussun desen, serde modern ana babalık var, o da olmaz.

Oturmuşlar, saat başlarında haber bültenlerini beklemeye başlamışlar.

Ona zap, buna zup... Hiçbir kanalda yok görüntü.

Saatler geçmiş, ufaklık Kılıçdaroğlu demiş uyku dememiş.

Bilgisayarlarını da işte bıraktıkları için acil durum çıkışı olarak beni aramışlar.

"Komşu bizde hiç Kılıçdaroğlu gafı videosu kalmamış, senden 30 saniyelik alabilir miyiz?"

On beş dakika sonra çalışma odamdaki bilgisayarın başında iki aile pijama partisi kıvamında buluşmuştuk.

İnterneti bulanın mekânı cennet olsun diyerek huysuz veled istediği videoyu açtık.

Tam beş kere izledi, ağzı kulaklarında.

Gösterim sona erince seri halde sorulara başladı:

"Baba, amca neden merdivene tersten binmiş?"

"Karıştırmış oğlum."

"Ben bile hiç karıştırmıyorum baba, o niye karıştırmış?"

"Herhalde yorgundu oğlum."

"Baba, amca ne iş yapıyor?"

"Politikacı oğlum."

"Baba, politikacıların işi komiklik yapmak mı?"

"Evet oğlum!"

"Baba, sen oyunu kime vereceksin?"

"Daha karar vermedim oğlum."

"Bence Cem Yılmaz'a ver Baba, çünkü o bu amcadan daha komik..."

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ata'ya şikâyetim var

Demiray Oral 21.02.2011

Cezaevindeki komutan eşlerinin örgütlendikleri platformun adını "**Vardiya Bizde**" koyduklarını okuyunca, aklıma askerde tuttuğum "**üç-beş nöbetleri**" geldi nedense. (Öğlen değil, sabaha karşı).

Askerdeki ifadesiyle "**en ıstırap**" nöbet saatidir üç - beş...

Uykunun en şahane yerinde kalkarsın, küçük bir kulübenin içinde iki saat çapraz tutuşta dağları seyredip geri döner ve bir daha yatamazsın.

Çünkü koğuşun kalkmasına zaten dakikalar kalmıştır...

Vaziyeti edebî anlatmak için şairin dizelerine takla attırırsak:

"Gecenin üçüdür en kötü zaman, bahse girerim / düşünün: sabah çok yakın / oysa ıııltı yok ortalıkta / neredeyse gece bitmiş ama sürmekte karanlık..." diyebiliriz.

Ama en iyisi uzatmayalım. Askerlik hatıratına sardırınca kadınların müsait bir yerde indikleri tecrübeyle sabit olduğundan derhal mevzuumuza dönelim.

Dönelim de, bu mevzu denen şey bugün yazıda var mı yok mu bütünüyle şüphedeyim.

O "**güzel insan**"dan esinlenerek, "**İsteyen gidip mevzua üye olabiliyormuş; nerede bu mevzu, gideceğim üye olacağım**" demek geliyor içimden...

Fazla dağılmadan yürüyelim, komutan eşlerinin peşinden Aslanlı Yol'un merdivenlerinden çıkalım.

Hanımefendiler ilk vardiyalarında, **Ata'ya şikâyet**e gitmişler, ki buna hiç itirazım olmaz.

Hatta ben de bu şikâyet müessesini kullanmak istiyorum.

Alkollü araba kullanıp iki yüz küsur lira cezayı bana ödettikten sonra borcunu aylardır ödemeyen kadim dostu Vatoz'u...

Fizan'da oturduğumuz gerekçesiyle 50 liradan az sipariş verirsem eve paket servisi yapmayıp beni aç bırakan pizzacıyı...

En şahane beyaz gömleğimi üstüne nemli bez koymadan ütöleyip transparan haline getiren eşimi...

Garajdaki park yerimi kapmayı hobi haline getiren komşumu...

Ata'ya şikâyet etmek istiyorum.

Müsaade var mıdır acaba?

Hayır yok, çünkü bunlar benim son derece bayağı ve kişisel sorunlarım mı?

Nasıl ya, **Ata'ya şikâyet edebilmem için illaki eşimin darbecilikle mi suçlanması mı gerekiyor?**

Nasıl ya, **kendi memleketinde kaos yaratmaya çalışıp insanları öldürme planı yapmak, garajdaki park yerimin kapılmasından daha mı seviyeli bir suçlama?**

Nasıl ya, **çuvallar dolusu darbe planı Vatoz'un yediği trafik cezasından daha mı masum bir belge?**

Ya Ata'ya şikâyet müessesesini kullanmam için önümü açın...

Ya da **birisi çıkıp Ata hangi tür şikâyetlere bakıyor açıklasın...**

Ayrıca bir istirhamım daha var.

Vardiyacı hanımlar, Anıtkabir Özel Defteri'ne de hislerini yazmışlar, ki o defteri okumayı senelerdir **tutkuyla** istemekteyim.

Müsaade çıkarsa şayet, şikâyetlerimden arta kalan zamanımda bu hayalimi de gerçekleştiririm.

Emeği geçen herkese minnettar kalacağımı şimdiden arz ederim.

Oy vuro / Vuro can...

"Olan bitenler karşısında ruh sağlığının giderek tehlikeye girdiğini görüyorum (...) Sözün bittiği yer olan Silivri Cezaevi'nde avukatlar cübbelerini çıkartacaklarmış; ben de şu satırları bitirdiğim an kalemimi kıracağım ve Sözcü'deki yazılarıma devam etmeyeceğim. Çünkü yazarak hiçbir şeyin düzelmediğini ve düzelmeyeceğini anladım (...) İç düşmanlarımızın ve onları destekleyen emperyalist güçlerin Allah belasını versin."

Yeminle içinde "Silivri", "Sözcü" gibi güncel kelimeler geçmese, bunları yazanın zamanında "devrim" için **illegaliteye** geçtiğini açıklayan bir gençlik önderi olduğunu sanırdım.

Ama bu satırların sahibi, eski Yargıtay Başsavcısı **Vural Savaş**.

Balyoz Davası'nda 163 asker tutuklanınca, "Allah belanızı versin" deyip kalemini kırmış.

Ne yapacak bilmiyorum ama alnında ay yıldızlı bere, elinde mavzeriyle çıkıp Dersim Dağları'na türkü söyleyeceğini tahmin etmiyorum.

Aksi takdirde İsmail Türüt'ün "**Oy Vuro / Vuro can...**" tadında bir şarkı yapması gerekirdi ki, bunu düşünmek bile istemiyorum.

Kendisi de "**ruh sağlığının tehlikeye girdiğini**" belirttiği için aklıma bir de Cesare Pavese'nin günlüğünün son satırlarındaki "**Söz bitti, yaşasın eylem**" ifadesini getirdi ki...

Allah korusun deyip çalışma masama üç kez vurdum hemen. Çünkü malum, o satırlar Pavese'in intihardan önceki son satırları olmuştu.

Her neyse canım, Vural Savaş'tan Pavese'e gelme başarısını gösterdiğim için kendimi de tebrik ediyorum (Galiba ruh hastalığı gerçekten bulaşıcı oluyor).

Ne diyeyim?

Allah kurtarsın!

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Muhalefetin acayip gizli seçim taktikleri

Demiray Oral 26.02.2011

CHP ve MHP'nin seçim kampanyası çalışmalarının bazı ses kayıtları, **sadece benim internetime düştü** kıymetli Vaziyetçiler.

Ben de **pislik olsun diye** açıklamaya karar verdim.

AKP'nin veya diğer partilerinkiler düşerse onları da yayınlarım; öyle düzgün, demokrat, tutarlı bir adamım yani.

Her neyse, hemen mevzua geçelim.

İlk ses kaydımız Ankara'daki CHP Genel Merkezi'nden yapılan bir telefon konuşmasına ait.

Ancak sanırım dinlenme paranoyaklığı nedeniyle, konuşmada gerçek isimler yerine **kod isimler** kullanılmış.

Bu tarih'i kaydın çözümünü yorumsuz olarak yayımlıyorum:

- **Alo, iyi günler... Çocuklar Duymasın'dan Seyyar Tayyar Bey'i aramıştım?**

- *Buyrun benim... Kim arıyordu efendim?*

- **Ben Kemal, Gandi Kemal...**

- *Oooo buyursunlar efendim, çok özel pilavımdan tattınız mı efendim? Eğer arzu ederseniz Seyyar Tayyar beş dakkada makamınızda...*

- **Hayır Seyyar Bey, ben başka bir şey istiyecektim sizden...**

- *Aman efendim, siz hiç benim pilavımı yediniz mi? Bakın, pilavı ben buldum Gandi Bey... Daha önce sadece pirinç vardı, düşündüm taşındım bir bardak pirinçle bir buçuk bardak suyu tencereye koyup pişirdim... Yiyen bayıldı, sonra patladı gitti!*

- **Zaten ben de sizden seçimlerde kullanmak üzere "patladı gitti" konseptinin telif hakkını istiycektim...**

- Aman efendim bilmem ki... Hem sonra siz neyi patlattınız gitti efendim?

- **Bakın Seyyar Bey, aile sigortasını ben buldum... Daha önce sadece özel sektörün sigortası vardı, hükümet kaynak bulamadığı için yapamıyordu... Düşündüm, benim adım Kemal ben bulurum kaynağı dedim ve her aileye 600 lira vermeye karar verdim... Sonra aile sigortası patladı gitti!**

- Ama efendim...

- **Sonra biliyor musun, "Kürt" kelimesini de ben buldum Seyyar Tayyar Bey...**

- Neee?

- **Tabii... Geçen haftaya kadar Kürt yoktu... Düşündüm ve Van'a gittiğimde ilk kez Kürt dedim, sonra patladı gitti!**

- Yaaa...

- **Bakın Seyyar Bey, yürüyen merdivene tersten binmeyi de ben buldum... Daha önce sadece Nasreddin Hoca eşiğine ters binmişti... Günümüzde de aşağı incekler aşağı doğru inen merdivene, yukarı çıkacaklar yukarı çıkana biniyordu... Düşündüm ve yukarı çıkan merdivende aşağı doğru yürümeye başladım... Sonra patladı gitti!**

- Anladım efendim... Peki, bu sloganı alıp ne yapacaksınız?

- **Bütün ülkeyi afişlerle donatıcaz. Benim fotoğrafımın yanında "Aile sigortası dedi: Patladı Gitti!", "Kürt dedi: Patladı gitti!" gibi sloganlar olacak... Sonra oylarımız da patlayıp gidecek...**

- Hı hı...

- **Alo... orada mısın Seyyar Bey... Bak türban sorununa çözümü de ben buldum... İstersen anlatayım... Eee ne diyorsun bakalım?**

- Pes diyorum efendim!

- **Alo anlamadım... Alo Seyyar Bey... Aloo, aloo...**

MHP'nin "dil" hassasiyeti

İkinci ses kaydı ise sanırım MHP Genel Merkezi'nde yapılan bir ortam dinlemesi sayesinde elde edilmiş.

Konuşma, Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu'ya **"iki dilde eğitim"**i desteklediği gerekçesiyle **"koparırım senin dilini"** diyen **MHP milletvekili** ile Genel Başkan **Devlet Bahçeli** arasında cereyan ediyor.

D.B: Seçim öncesinde tahriklere kapılıp hükümet üyelerine karşı bu tarz üslup kullanmayın Sayın Vekil. Sonra kamuoyunda aleyhimize kullanıyorlar...

Mv: **Merak buyurmayınız, düzeltmek için bir açıklama yaptım bugün Sayın Genel Başkanım.**

D.B: Peki nasıl düzelttiniz?

Mv: **"Koparırım senin dilini" derken bakanı kast etmediğimi söyledim.**

D.B: Peki kimi kastettiğinizi söylediniz?

Mv: **"Etnik unsurları" efendim... Yani Kürtleri...**

D.B: Âlâ...

Mv: **Zaten tabandan da çok olumlu tepkiler aldık efendim bu konuda.**

D.B: Yaaa...

Mv: **Evet, hatta bence "koparırım senin dilini" ifadesini seçim sloganı olarak kullanıp tüm ülkeyi afişlerle donatalım... Yani şeyy... Güneydoğu hariç tabii...**

D.B: Olabilir... Peki, afişler nasıl olacak?

Mv: **Üstte kocaman "Koparırım senin dilini" yazsın, altta da geçen gün "dil eylemi" yapan Kürtlerin gazetelerde yayımlanan dillerini çıkarırken çekilmiş fotoğrafları olsun...**

D.B: Güneydoğu kökenli vatandaşlarımız provoke edilip tepki göster misin bu afişlere?

Mv: **Tam tersine efendim, bu sayede AKP bizden çalmak istediği milliyetçi oyların üstüne bir bardak soğuk su içer.**

D.B: Madem öyle, derhal hazırlansın afişler...

Banu Avargiller için özel not: Şaka, şaka!

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ben çocukken Erbakan

Demiray Oral 28.02.2011

 Ben çocukken Erbakan Böyle olacağını tahmin etmezdim.

Öldüğünü duyunca, **çocukluğuma ait bir şeyi daha kaybettiğimi** hissettim.

Bu yazıyı biraz da bu duygu nedeniyle yazmaya karar verdim...

Çocukluğu, Necmettin Erbakan'ın her fırsatta attığı temellere denk gelmiş bir kuşağın mensubuyum ben.

Erbakan, **"ağır sanayi hamlesi"** adıyla, daha attığı bir temelin çimentosu kurumadan bir başka fabrikanın temelini atar, biz de müstehzi müstehzi gülümserdik.

Daha doğrusu, anne ve babalarımız gazetelerdeki haberleri okurken gülümser, biz 80 öncesinin doğuştan politik veletleri de onları taklit ederdik.

Gazeteler ise okur milletin bu tebessümünü iyi bildiğinden, Erbakan'ın attığı ve arkası gelmeyen temellerin çetelesini tutardı...

Traktör, tank, motor fabrikası temelleri birbirini izlerdi...

O zamanlar Erbakan, "memlekete şariat getirmek isteyen" biri değil; her ne kadar görüşlerine asla katılınmayan bir "gerici" olsa da siyasetin tebessümüydü.

Özellikle akli henüz herşeye ermeyen bizim gibi çakma Pal Sokağı Çocukları için, **kanla karışık sıkıcı siyasetin "biraz da gülelim" teneffüsüydü adeta.**

Siyasi stand-up'ının en formda dönemlerindeydi o zamanlar.

Unutulmaz şovlarından biri düzenlediği kadayıflı basın toplantısıydı elbette.

Memleketin 12 Eylül'e doludizgin koştığı günlerde, darbe öncesindeki son hükümet olan Demirel azınlık hükümetini, desteğini çekip düşürmekle tehdit ediyordu.

Gazeteciler sormuştu, **"hükümeti düşürmek için neyi bekliyorsunuz?"**

"Kadayıfın altının kızarmasını" diye **"tarihî"** bir cevap vermişti.

Birkaç ay sonra yine aynı soruyu sordu gazeteciler...

Hâlâ kızarmamıştı kadayıfın altı.

Kızardı mı kızarmadı mı esprisi sürerken bir sabah tank sesiyle bir uyandık ki, artık espi bitmiş memleket kötü bir şakaya dönüşmüştü.

Neyse, neyse... Kötü şeyleri en azından bugün pas geçelim...

Erbakan'la ilgili asıl favorim ise o zamanların bir gazete haberi idi.

Spor dışındaki sayfalara zinhar bakmayan bir velet olan benim bile, okuduğum o haber hâlâ gözümün önünde.

O senelerde evimizin gazetesi olan *Milliyet*'teki fotoğrafta, **Meclis'in önünde siteyşin Reno arabasının bagaj kapağını açmış Erzincanlı bir adam vardı. Adam eliyle bagajın içini gösteriyordu.**

Bagaj ise Erbakan'ın bir süre önce Erzincan'da bir "tesis" için attığı temelle doluydu.

Hiç unutmadığım bu fotoğraf ve o Erzincanlı adam geçen sene yeniden gazetelerde karşıma çıktı.

Haberde şöyle deniyordu: *"Erbakan'ın temelini söken senatör öldü."*

Merakla okudum devamını haberin: *"Eski Erzincan Cumhuriyet Senatörü Niyazi Ünsal vefat etti. CHP'li Ünsal, Başbakan Yardımcısı olarak görev yapan Necmettin Erbakan'ın Erzincan'da attığı temeli arabasının bagajına yükleyerek TBMM önüne getirmişti."*

Demek ki, çocukluğumun, **"Erbakan'ın temelini söken adam"**ı, aslında bir CHP senatörü imiş.

Demek ki, "Erbakan'ın temelini sökme" vakası bildiğimiz siyasi şovlardan biriymiş.

Demek ki, ben o zaman bu haberin en mühim detayını atlamışım.

Veee... Demek ki, ileride gazeteci olacağım çocukluğumdan hiç de belli değilmiş!

Not: Allahtan rahmet diliyorum, Türk siyaseti onu kesinlikle özleyecek.

Haber kanalları: Ölen Erbakan'ın "son durumu"

Haber kanalları, yine bir pazar günü yakalandılar **"son dakika"** haberine.

Böylece hafta sonlarında ekranların da, haber merkezlerinin de allaha emanet olduğu bir kez daha ortaya çıktı. Deneyimli isimler pazar kahvaltısından kalkıp, nöbeti devralana kadar geçen ilk birkaç saatte, olan biten evlere şenlikti.

Ekranda Erbakan hakkında rejiden sufle almadan tek satır söyleyemeyenler mi ararsınız, ölüm yayını yaparken görüntü olarak son Saadet Partisi kongresinde Erbakancıların Numan Kurtulmuş taraftarlarına tekme tokat dalışının görüntülerini yayınlayanlar mı istersiniz, ekrana sadece son dakika KJ'si koyup bir saat yayına giremeyenler mi, Numan Kurtulmuş'a bağlanırken "Halk Partisi Genel Başkanı" diyenler mi? Hepsinden bir buçuk kilo karışık vardı...

Ben en çok, telefon hattındaki Saadet Partili konuk dakikalarca Erbakan'ın tüm insanlık için çok önemli bir şahsiyet olduğunu anlattıktan sonra konuğu hiç dinlemediği için, **"Erbakan ülkemizin önemli siyasetçilerinden biriydi, bu konuda neler dersiniz efendim?"** diyen hanım arkadaşşa bayıldım.

Onun bir de her sıkıştığında –ki hep sıkışık- sorduğu, **"Erbakan hakkında neler diyeceksiniz"** sorusu vardı ki, tadından yenmedi ...

Tek tek kanal adı vermiyorum çünkü hem al birini vur ötekine durumu mevcut, hem de zaten amacım bağcıyı dövmek değil üzüm yemek... Tam yazı için ekran önünden kalkıyordum ki, yine bir hanım spiker arkadaş finali yaptı: **"Evet sayın seyirciler, şimdi Erbakan'ın 'son durumunu' almak için Ankara'ya, hastane önüne bağlanıyoruz..."**

Tövbe, tövbe!

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bizim Ergene-konumuz bu değil

Demiray Oral 05.03.2011

Başbakan dedi ki, "Yargının kararı, sürecin sonunu beklemek lazım..."

İçişleri Bakanı dedi ki, "Bir cümle bile söylemem doğru olmaz, yargı sürecini beklememiz lazım..."

Adalet Bakanı dedi ki, "Beraberce sürecin sonunu bekleyeceğiz..."

"Devlette devamlılık esastır" işte buna diyoruz arkadaşlar!

Bendeniz ise devamsızlık meftunu bir adam olarak **"bekleme yapmamı"** tavsiye eden demeçleri duydukça çileden çıkıyorum.

Beraberce sürecin sonucunu bekleyecekmişiz...

Oldu, isterseniz uzun kış gecelerinde sobanın üstünde kestane patlatıp, tombala da oynayalım!

Maksat vakit geçsin...

"Hep birlikte bekleyeceğiz" açıklamaları peş peşe geldikçe, "kendi adınıza konuşun arkadaşım" diye söyleniyorum içimden.

Çünkü Ahmet Şık'ın, Doğan Yurdakul'un, Nedim Şener'in ve ekmeğini gazetecilik yaparak kazanan diğerlerinin neden bir sabah aniden kafalarına bastırılarak polis otosuna tıkdıldıklarını bilmek istiyorum.

Hem de sürecin sonunu filan beklemeden, hemen...

Ve naçizane soruyorum:

Ey yüce süreç! Bu gazeteciler hakkında hangi somut suç isnatları var?

Ey yüce süreç! Bu gazeteciler hangi hukuki "illiyet bağı" kurularak Ergenekon Terör Örgütü'ne üye olmakla suçlanıyorlar?

Kimileri diyecek ki, "Ağır ol bakalım ahbap, sonra öyle şeyler çıkar ki mahcup olursun..."

Ben de onlara dünkü gazeteleri okumalarını tavsiye edeceğim ve diyeceğim ki, **siz şimdiye kadar sağından, solundan, ulusalcısından, liberalinden kısacası mevcut bütün türlerden gazetecinin, masum olduklarına "şahadet ettiği" başka bir örnek vaka gördünüz mü?**

İsteyen, açsın internetten köşe yazılarına baksın. (Sadece "süreççilerden" **Hüseyin Gülerce**, "Yani savcılar ne yapsın? Görmezden gelip, örtbas mı etsin? Hâkimler, delilleri ciddiye almayıp tutuklama vermesin mi? Bu süreç işlemesin mi?" diye yazmıştı ki Zaman'daki köşesinde, devlette devamlılığın esas olduğunu zaten belirtmiştim...)

Ben gidemedim ama dün İstanbul'daki gazeteci eyleminin de hem katılım oranı, hem de katılanların dünya görüşleri açısından benzer bir durumu yansıttığını arkadaşlarım anlattı.

Ahmet Şık, Nedim Şener gibi isimlerin Ergenekoncu olmakla suçlanması gazeteci tayfasında yarattığı ruh halini anlayabilmeleri için soruşturmayı yürütenlere şöyle bir misal vereyim.

Savcı Zekeriya Öz bir sabah kalktığında, Ergenekon davasının diğer savcılarından Mehmet Ali Pekgüzel ve Nihat Taşkın'ın Ergenekon'a üye olmaktan gözaltına alındığını duysa ne hisseder?

Dünyanın en cool adamı şeklinde, **“sürecin sonunu bekleyeceğiz beyler”** demez herhalde...

Yoksa der mi yahu?

Neyse, neyse... kafamı iyice karıştırmayın lütfen.

Ben, son dönemin gözde kavramı **“empati”** adına bu misali verdim, ki amma da abarttın diyenler emin olsunlar abartının şahikası gerçekte şu günlerde yaşananlardır.

Netice itibarıyla, asıl kaygım Susurluk'un başına gelenlerin, Ergenekon'un da başına gelmesidir.

Zamanında **“birileri”**, Susurluk sürecini mahir bir biçimde Refah Partisi protestosuna çevirmişti.

Hedef şaşırtması tutmuş, **“irtica”** kalkanı sayesinde Susurluk çetesinin devlet bağlantıları aradan tüymüştü.

Umarım şimdi de “başka birileri”, Ergenekon sürecini muhaliflerin sindirildiği, politik bir hesaplaşmaya çevirmeyi başaramazlar.

Böyle diyorum çünkü **ancak Ergenekon sürecinin inandırıcılığını yok etmek isteyen bir kafa, bunları yapabilir.**

Çünkü biz Ergenekon'un peşine demokrasinin önündeki tüm engelleri kaldırmak için düştük.

Eğer bugün bize sunduklarının Ergenekon olduğuna inanmamızı bekliyorlarsa, yemezler...

Çünkü bizim Ergene-**konumuz** bu değil!

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mazeret yazısı

Demiray Oral 07.03.2011

Sabah uyandım...

Ellerim kelepçede...

YAZAMADIM !

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP: Kendim ettim kendim buldum...

Demiray Oral 12.03.2011

Biz basında çalışanlar gibi 7/24 kafayı habere takmaktan mustarip yaşamayan, **“normal”** insanlar da var.

Onlar işinde gücünde, okulunda takılırken, sevgiliyle buluşup yüreği pıt pıt atarak eve dönerken radyodan, televizyondan, sağdan soldan bir şeyler duyuyor; vapurda yancı yazıldığı gazetenin sayfası çevrilene kadar bir şeyler okuyor...

Sonra o normal insanı hayat karşıma çıkarıyor.

Ve normal arkadaş, **“hazır ayaktayken bir bardak su versene”** misali bir emrivakile patlatıyor soruyu: **“Kim kimi taciz etmiş, kim kime komplo kurmuş, kim doğru söylüyor, niye bu işler hep CHP’yi buluyor yahu?”**

Nefis soru...

Herhalde Borges de, *“Hayatın anlamı bize açıklansaydı da anlamazdık”* lafını böyle feci halde bunaldığı bir sorudan sonra etmiştir.

Peki, CHP’nin ne yapmak istediği bize açıklansaydı anlayabilir miydik?

Deneyelim, görelim bakalım:

1 – Bir CHP düşünün: Birileri CHP’ye, CHP’liler birbirlerine, CHP’liler AKP’li birilerine komplo kuruyor.

2 – Bir CHP düşünün: Fiilen kimin kimi taciz ettiği bile belli olmayan bir vakanın tam göbeğinde. Bu taciz kargaşasında tek kesin olan, mevcut CHP yönetiminin CHP değerlerini taciz ettiği.

3 – Bir CHP düşünün: Bir skandal var ve kimin doğru söylediğini kimse bilmiyor. Ama en vahimi, CHP’nin yeni ve eski genel başkanlarının söylediklerinin doğru olduğundan artık herkes bütünüyle şüphede.

4 – Bir CHP düşünün: “Komplo” işleri hep ona toslar olmuş. Peki, neden böyle? Bu durumu anlayabilmek için biraz düşünmek yeterli. Eski genel başkanı kendini Ergenekon’un avukatı ilan etmiş, yeni genel başkanı OdaTv’nin sahibi gözaltına alınınca sipariş üzerine açıklama yapıp ona kefil olmuş, yetmemiş bir de Ergenekon’a üye olmak istediğini söylemiş.

5 – Bir genel başkan düşünün: Gazeteci olduğunu iddia eden bir kadın, partinin eski genel başkanının kendisini taciz ettiğini ileri sürüyor. Genel başkan bu iddiayı eski genel başkana iletmiyor. Olay ortaya çıkınca, *“Önemsemedim, ondan iletmedim”* diyor. Peki, önemsemediği kişiyi ne kadar süreyle dinliyor? 45 dakika. Peki, önemsemediği kişinin siparişi üzerine ne yapıyor? OdaTv yöneticisinin savcılık sorgusuna çıkacağı günün sabahı istenilen türde bir açıklamayla *“destek”* atıyor. İnsanın *“iyi ki önemsememiş valla”* diyesi geliyor...

6 – Bir genel başkan düşünün: Gazeteci olduğunu iddia eden kadın, bir AKP’liyle ilgili komplo kurmak için teknik alet desteği isteyince, *“kendin pişir kendin ye”* kıvamında bir cevap veriyor. Skandal ortaya çıkınca *“öyle demedim”* minvalinde kem küm ediyor. Ancak öyle mahcup bir savunma ki bu, gerçekte öyle demediyse bile *“kendin yap getir”* algısını hafızalardan silemiyor.

7 – Bir genel başkan düşünün: 45 dakika görüşüyor, siparişi üzerine açıklama yapıyor, ciddiye almadığını söylüyor ve sonra da o kadından AKP'li "büyük balığı" açıklamasını istiyor.

8 - Bir genel başkan düşünün: Kendisiyle ilk kez görüşen ve gazeteci olduğunu iddia eden kadın bile bu görüşmeden sonra YARSAV eski başkanını arayıp dinlemeye takılan görüşmesinde aynen şöyle diyor: "*Bütün umutlarım, inancım herşeyimi yitirdim. Başbakanlık koltuğunda oturup bu ülkeyi yönetecek kapasite yok.*"

9 – Bir eski genel başkan düşünün: Daha önce benzer bir "komplo" ile istifa etmiş. Şimdi adı taciz iddiasıyla gündeme geliyor. Ve yazının başında bahsettiğim o normal insanlardan biri bana şöyle soruyor: "Taciz edildiğini iddia eden o kadın tepki olarak, '*Kafan mı güzel senin?*' demiş. Kendisi öyle söylüyor. İyi de taciz iftirası atan birinin bunu anlatırken aklına bu ifade gelir mi? Hakaret ettim der, bağırdım der, terbiyesiz dedim der... İnsanın aklına aslında olmamış bir olayı anlatırken '*Ona kafan mı güzel senin dedim*' demek gelir mi hiç?" Ben cevap veremedim. Ya siz?

10 – Ve bir parti düşünün: Tüm bunların ardından yöneticileri toplaşmış, "komplo var, komplo var" diye ağlaşıyorlar...

En iyisi CHP yönetimi için Neşet Ertaş'tan gelsin: *Kendim ettim kendim buldum / Gül gibi sararıp soldum eyvah ey...*

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Gel de sahil kasabasına yerleşme' dedirten hikâyeler

Demiray Oral 14.03.2011

Hayata gözlerimi yummuştum.

Ama hiçbir baskı altında kalmadan, tamamen kendi isteğimle.

Bir müddet sonra uyandım, içinde olduğum araba Boğaz Köprüsü gişelerine doğru yaklaşıyordu.

Arabadaki arkadaşlarım, **KGS Örgütü** üyesi şoförlerin muhtemel eylemlerine karşı sonuna kadar direnme kararı aldıklarını söylediler.

Kim ne derse desin, kendini ne kadar acındırırsa acındırsın kesinlikle kartımızı vermeyecektik.

Köprü gişelerinde arabasıyla yol keserek uzun bir kuyruk oluşturduktan sonra, bir avuç bozuk para eşliğinde "**sıkıysa verme KGS kartını**" durumu yaratan modern şehir eşkıyalarından ben de hiç haz etmiyordum.

Başıma gelen son sahneyi hatırladım.

Işıklarda mendil satan çocukların, hatta dilencilerin bile tezgâh açmaya değer görmedikleri bir arabayı kullanıyordum.

Gişelerden birindeki araç kuyruğuna girdim.

Bir anda nasıl olduysa oldu, tehlikenin farkına varan önümdeki tüm arabalar sağa, sola uzadı ve kendimi artık kaçıışı olmayan noktada, kuyruğun ikinci sırasına terfi etmiş buldum.

Son model siyah bir Mercedes gişenin önünde duruyordu.

Elinde bir avuç bozuk para tutan adam, yolu kesmenin verdiği sonsuz özgüvenle hafif tertip sırtarak bana doğru yaklaşıp konuştu.

- *Kartınızı verirsiniz geçeyim, yol açılsın...*

- *Valla benim kartımda da tek geçişlik para var, kusura bakmayın (Aslında kartım dolu).*

- *Ne yapıcaz şimdi, siz de geçemeyeceksiniz...*

- *Başkasından kart isteyin...*

- *Kimse de gelmiyor ki bu tarafa, en iyisi siz gişeden kartınıza yükleme yaptırın, ikimiz de geçelim.*

- *Siz niye yapmıyorsunuz aynı şeyi?*

- *Benim kartım yok...*

- *Alın o zaman, kart da satıyorlar gişede...*

- *Ben sadece bir kere kullanıcam, onun için almıyorum...*

Neticede köprüde karşılaşan iki keçi kıvamında yaklaşık beş dakika öylece bekledik.

Sonunda vaziyeti uzaktan idrak edemeyen 06 plakalı, İstanbul sazanı bir sürücü arkamıza yanaşıp kapana girdi.

Mercedes sahibi onun kartını ânında kaptı, cihaza okuttu ve sahibine geri vermek için yanımdan geçerken sanki kendisine borcum varmış da ödememişim misali pis pis baktı yüzüme.

Bu vakayı, gişelere yaklaşırken arkadaşlarıma da bir çırpıda anlattım, hep birlikte iyice bilindik **KGS Örgütü** üyelerine karşı.

Bir gişeye doğru girdik, araç sırası şıkır şıkır işliyor, herkes kartını okutup geçiyordu.

Önümüzde artık sadece iki araba kalmıştı.

Birden en öndeki araba durdu ve içinden damat ile gelin indi.

İnanmayacaksınız belki, ben de görünce inanamamıştım ama inanın; dediğim aynıyla vaki.

Önce önümüzdeki arabaya gidip havasını alan damat ve gelin, akabinde bizim kapımıza dayandı.

Daha ne oluyor demeye kalmadan, gelin ağlamaklı halde, kartımızı hemen vermezsek **nikâh saatini kaçıracaklarını** söyleyerek yalvarmaya başladı.

Öyle abandone olmuştum ki, arkadaşlarımla itirazlarını ve engelleme çabalarını bertaraf ederek kartı uzattım.

Üç beş saniye sonra gelin hanım geri geldi ve çok çok teşekkür ederek kartı iade etti.

Herşey bittiğinde bizim arabada ölüm sessizliği hüküm sürüyordu.

“Ne yapsaydım yani, damat-gelin kılığına girmiş KGS Örgütü üyeleri bunlar deyip dirense miydim, ayıp yahu” diyerek söylendim.

Onlar hâlâ konuşmuyordu.

“Hadi bas gaza da geçelim şu gişeden artık” dedim.

Bunun üzerine ikisi birbirine baktı, direksiyondaki arkadaşım arkada oturana, **“Sen söyle”** dedi.

Arkamızda birikmeye başlayan araçların öfkeli korna sesleri arasında arka koltuktaki arkadaşım, **“Sana iki kötü haberim var”** dedi.

“Önce kötü olanı söyle” diyerek kötü espri yapma hakkımı kullandım.

Arkadaşım konuştu: **“Birincisi kartımızda sadece tek geçişlik para yüklüydü ve bunun sonucu olarak ikincisi az sonra mecburen sen de KGS Örgütü üyesi olacaksın, onun için dışarı çıkmadan önce bozuk parayı hazırlasan iyi edersin!”**

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Her Türk bedelli asker doğar

Demiray Oral 19.03.2011

Herkesin hem fikir olduğu muhabbetin orta yerinde lafa dalıp, **“Kürt meselesi çözülmeden askerlik meselesi de çözülmez bu memlekette”** dedim.

O herkes var ya, **“hareket yapma hareketin kralını görürsün”** kıvamında kavga öncesi bakışları fırlatmaya başladı anında.

Üstelik hepsi okumuş çocuklar.

Hani aramızda arkadaşlık hukuku olmasa bir temiz sopa yemem işten bile değildi vallahi.

Onun abisi, şunun nişanlısı, ötekinin kardeşi, berikinin iş ortağı filan derken mevzu tam bir sosyal mesele olmuş meğerse.

O güzel klişenin yeridir: Kanayan sosyal bir yara!

Öyle tahammül ötesi hale gelmiş ki insanların askerlik sıkıntısı, kimsenin benim köklü çözüm önerilerimi dinleyecek sabrı kalmamış.

Memleket bedelli askerlik mevzuuna kilitlenmiş durumda dersem kesinlikle abartmış olmam.

Bir mikro toplumsal izlenim olarak bizim mahallede son günlerde vaziyet şöyle.

Bakkala giriyorum...

Bakkal Ali amca hesabı çıkarttıktan sonra alışveriş poşetimi rehin alarak soruyor: “Çıkacak mı bedelli? Bizim torun senelerdir iki arada bir derede bekliyor yemin ederim ki...”

Çaresiz, “bu kadar beklemiş biraz daha beklesin, nasıl olsa çıkar bu gidişle” tarzında bir şeyler geveliyorum.

“Söz ver bak yazacaksın bunu gazetede, Tayyip bey lütfen engel olmasın bu işe...” diye ısrar ediyor.

Sözü verip karşılığında poşetimi alıp çıkıyorum.

İki dakika sonra almayı unuttuğum bir şey vesilesiyle dükkânına geri dönünce Ali amca'yı telefonda konuşurken yakalıyorum.

“Merak etme kesin çıkacakmış bu sefer bedelli, bizim tanıdık gazeteci söyledi...”

Yanmışım ben, birkaç saate kaynağı şahsım olan bu minvaldeki haberler her seferinde üstüne bir şeyler konarak tüm mahalleyi saracak çünkü.

Halkı askerlikten soğutmaktan dava açsalar, bütün esnafı şahit yazarlar valla...

Kahveye giriyorum, orada da aynı muhabbet dönüyor.

Kimisi yaş sınırına girip girmediyini hesaplatıyor, kimisi gelirin düşük olduğunu nasıl ispatlayıp bedelsiz askerlik yapacağını.

Dolayısıyla **CHP**'ye de büyük ikramiye vurmuş durumda.

Tam seçim öncesi toplumda bu kadar büyük oranda karşılık bulan bir projeyi gündeme getirmek bile başlı başına bir başarı.

Tek korkum, yine bir şekilde dağıtıp bu büyük ikramiyeyi de çarçur etmeleri...

AKP ise mahallemizin taksicisi Erol abinin ifadesiyle bedelli askerlik mevzuunda “**lastik patlatmış**” durumda.

Erol abi diyor ki, “*Erdoğan ben bu sorumluluğun altına giremem, parası olan bedelli yapacak olmayan yapamayacak diyor ya... Bıraksınlar kardeşim kıvırtmayı, biz şoförler böyle yan çizme durumlarında 'lastik patlattı' deriz, başbakanın arabası da lastik patlattı, yana çekiyor... Adamlar mis gibi yasa hazırlamış işte, fakiri de düşünmüş zengini de...*”

Her neyse, toplumsal izlenimler de bir yere kadar...

Müsaadenizle iki çift laf da ben edeyim.

Bir kere seçim sathı maline girildi diye, muhalefetin her önerisine “**seçimden sonra bakarız**” cevabı verilmesi acayip itici bir numara.

“Yaz gelsin hemen kilo vereceğim” kıvamında kendini kandırmaların, siyasi versiyonu.

Neden seçimden sonra? Üç ayda çıkmaz mı bu yasa?

Eğer sorun **“sorumluluk”** almak ise, nükleer santral mevzuundaki sorumluluk alma hevesini hatırlatırlar adama... ki hatırlatıyorlar zaten.

İşin sistemle ilgili boyutunda ahkâm kesmeye gelince...

Bizdeki çürümüş askerlik sistemiyle ilgili daha köklü çözümler olması gerektiğine inanıyorum.

Her şeyden önce Batı’da birçok ülkede olduğu gibi zorunlu askerliğin kalkıp yerine profesyonel ordunun gelmesi lazım.

Ordunun küçülüp profesyonelleşmesi aynı zamanda siyasi hayata müdahalesini de azaltacak.

Bununla bağlantılı asıl önemli nokta ise Kürt meselesi elbette.

Bu nedenle çeyrek asırdır savaşılan bir ordumuz var.

Ve Kürt meselesi hallolmadan askerlik meselesi de gerçek anlamda hallolmaz.

Ama şu anda bedelli askerlikle ilgili büyük bir **yığılma** var ve onlara “Kürt meselesi çözülmeden bu iş olmaz” filan demenin pek akıllıca olmadığını bizzat yaşayarak müşahade ettim...

Netice: Her zaman her Türk asker doğacak değil ya, şimdi de **her Türk bedelli asker doğmak istiyor!**

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP’nin seçimi

Demiray Oral 21.03.2011

Galiba 1991 seçimleriydi.

Sallama sezonu açılmış, partiler **“hizmet yarışı”** için hiçbir fedakârlıktan kaçınmıyordu.

Herkes bol keseden atıp tuttu ve nihayet **Demirel**, siyasete yeniden dönmenin de gazıyla, **“kim ne veriyorsa beş fazlasını vereceğim”** deyip finali yaptı.

Memleket insanı pek beğendi bu formülü, onu başbakan yaptı.

Gerçi kendisi için bir şey istiyorsa namertti Demirel ama Özal ölünce eli mahkum Çankaya’ya çıktı. Formülündeki artıları da Cumhurbaşkanlığı seneleri olarak kendi hanesine yazdı...

Bir başka seçimde Çiller **“herkese iki anahtar”** formülüyle bir araba bir ev vaat etti.

Vatandaş **“rüya”** gibi bu teklife havada atlayıp, onu başa getirdi.

Fakat ne yazık ki **Çiller** iktidarında, anahtar sayısında artış görülen canlıya rastlanmadı...

Cem Uzan en enteresan vakaydı kuşkusuz.

Her yanımız **dürüm-ayran eşliğinde** buram buram seçim vaadi kokmuştu.

Radyoda, televizyonda, maç izlerken geçen alt yazıda memleketçe ezber yapıyorduk: **“Her işsize 350 lira maaş, mazot 1 lira olacak, üniversite sınavı ve harçları kalkacak: Bu iş yürek ister”**.

Gerçi vatandaşın yüreği onu iktidar yapmaya yetmedi ama yüzde 7.5 oyla Meclis kapısından teğet geçti.

Uzan’ın giderek geyik muhabbetine dönüşen seçim vaatleri tıpkı şimdiki gibi Fenerbahçe’nin Galatasaray’ı yendiği maçlardan birine denk gelmiş, internet âleminde de bu vaatlere mütevazı bir katkı olarak, *“Galatasaray, Saraçoğlu’nda Fenerbahçe’yi yenecek”* maddesi eklenmişti...

Malum, son günlerde ortalık yine **parlak fikirden** geçilmiyor.

Özellikle **CHP**, medyanın vaatlerine gösterdiği teveccüh üzerine kaptırdı gidiyor.

Aile sigortası, zengine bedelli - fakire bedelsiz askerlik, emekliye ek zam, mazot 1.5 lira, YÖK ve harçlar kalkacak, ücretsiz eğitim...

Ekonomiden anlamam, bir şey diyemem ama CHP eğer altını doldurmadan uçuyorsa, bedelini Uzanvari geyiklere maruz kalarak öder yakında.

Buna karşılık, bedelli askerlik, hakikatleri araştırma komisyonu gibi isabetli önerileri ise şimdiden **AKP**’yi zorluyor.

İnsan, **her şeyin iptalini isteyen bir partiden, bir şeyler yapmak isteyen bir partiye dönüşecek mi acaba CHP** diye umutlanmak istiyor.

Fakat o esnada ne oluyor?

Yalanlanmayan haberlere bakılırsa, Demirel bir ricada bulunuyor Kılıçdaroğlu’ndan.

Ve bu rica üzerine Ergenekon davasından tutuklu **Mehmet Haberal** CHP’den aday oluyor.

Buna karşılık Ergenekon davasını başından beri destekleyen **Fikri Sağlar**’ın adaylığı kabul edilmiyor.

Herhalde CHP yönetimi, **“birkaç iyi hamle yaptık AKP’yi sıkıştırdık hemen bunu telafi etmeliyiz”** telaşına düştü.

İnsanın aklına başka açıklama gelmiyor.

Sağlar’ın isminin çizilip Haberal gibi isimlerin aday yapılması, **“CHP’nin Ergenekon’la bağlarını koparmaya niyeti yok”** algısını pekiştirmekten başka neye yarar ki?

Tabii eğer, Kılıçdaroğlu’nun **“nerede bu Ergenekon, gidip üye olacağım”** sözlerine birileri, **“siz zahmet etmeyin sayın genel başkan, biz oraya gelelim böylece ne zaman arasanız elinizin altında oluruz”** diye cevap verip, ikna ettilerse, bak o başka işte...

Sandığın üstüne oturan CHP’liler

Madem kamu hizmeti yapıyoruz, buradan herkesi uyarmayı görev addediyorum.

Haziran seçimlerinde **oy vermeye gittiğinizde, sandığın üstünde oturan birini görebilirsiniz, sakın şaşırmayın!**

Haberi pazar günü *Radikal*'de okudum.

CHP sandık görevlilerine eğitim veriyormuş.

Seçim günü elektrik kesintisi olur diye sandık görevlilerine el feneri dağıtılacaktı.

Ayrıca görevlilere, “**elektrik kesintisi anında sandığın üstüne oturun**” talimatı verilmiş.

Güvenlik görevlileri gelene kadar da sandığın üstünden kalkılmaması tembih edilmiş.

Bu **parlak fikir** kime ait bilmiyorum.

Ancak haziranın ortasında yapılacak bir seçimde, ortalık günlük güneşlikken, üstelik hava iyice geç saatte kararırken elektrik kesilir diye hem görevlilere fener dağıtıp, hem de “sandığın üstüne oturup kalkmayın” demek için epey **paranoyak** olmak lazım.

Hem sonra bunu duyan diyen partiler kendi görevlilerine “**onlardan önce siz oturun sandığın üstüne**” derse ne olacak arkadaşım?

Müzik bitince sandalyeye oturan o saçma yarışmadaki gibi gözler elektrikte, sandığın üstünde bir popoluk yer kapmak için tetikte mi beklenecek?

Yapmayın lütfen... **Zaten memlekette oy verecek birini bulmak yeterince güç...**

Adamı sandığa gitmekten iyice soğutmayın...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ölü ele geçirilen kitaplar ülkesi

Demiray Oral 26.03.2011

Durun bakalım vaziyeti doğru anlamış mıyım?

İki gazeteci, Ahmet Şık ve Nedim Şener savcılık hariç hiç kimsenin ne olduğunu bilmediği “**gizli delil**” gerekçe gösterilerek tutuklandılar.

On kaplan gücündeki bu “**gizli delil**” o kadar gizliydi ki, sanıkları, sanıkların avukatlarını, bizim gibi sıradan vatandaşları filan geçtim, mahkemenin hâkimleri bile ne olduğunu bilmiyordu.

İki gazetecinin tutuklanmasına tepkiler artınca da **savcılık** o meşhur açıklamayı yapmıştı.

Şimdi o açıklamanın kritik bölümünü dikkatle okuyoruz:

“Yürütölmekte olan soruştırma bir kısım basın mensubunun gazetecilik görevleri, yazdıkları / yazacakları kitaplar ve ileri sürdükleri görüşleriyle ilgili olmayıp Ergenekon Terör Örgütü soruşturması kapsamında elde edilen ve soruşturmanın gizliğı nedeniyle bu aşamada açıklanması mümkün bulunmayan bir kısım delillerin değeriendirilmesi sonucu yapılması zorunlu hale gelen hukuksal bir işlemdir.”

Bu açıklamadan ne anlamıştık peki?

1 -Şık ve Şener gazetecilik faaliyetleri nedeniyle tutuklanmadılar.

2 -Yazdıkları veya yazacakları kitaplar nedeniyle de tutuklanmadılar (Dikkat: **“Yazacakları”** kitap nedeniyle tutuklanmayacak oluşları, bu devirde içindeki gazeteciler için büyük nimet. En azından cezaevinde kitap yazarlarsa, bundan dolayı tutuklanmayacakları garanti kapsamında).

3 -Ergenekon Terör Örgütü üyeliğinden tutuklandılar ve “gizli delil” açıklanınca neler neler yaptıklarını herkes görecek.

4 -Fakat “gizli delil”lerin ne olduğunu savcılık ne vakit uygun görürse o vakit öğrenebileceğiz.

Aradan yaklaşık iki hafta geçti...

Şimdi vaziyet ne minvalde peki?

Cezaevine konan ve gazetecilikten ya da yazdığı kitaplardan dolayı tutuklanmadığı açıklanan Ahmet Şık’ın henüz basılmamış kitabı dün itibarıyla tutuklanmış durumda.

Polisler, alınan bir mahkeme kararına dayanarak Şık’ın yazdığı “İmamın Ordusu” adlı kitabın taslağına karşı **başarılı bir operasyon** gerçekleştirdi.

Mahkeme kararıyla, **“örgütsel doküman”** ilan edilen kitap taslağının peşine düşöldü.

Yayınevindeki, avukatındaki, yolladığı gazeteci arkadaşındaki taslaklar etkisiz hale getirildi, eşinin kapısı çalınıp hatırı soruldu.

“Teslim ol” çağrılarına teslim olarak cevap veren “örgütsel doküman” büyük darbe yedi ve çökertildi.

Ayrıca, **“kitap taslağını saklayan herkes örgüte yardım etmekten gözaltına alınacak”** diye tüm ahalinin kulağı çekildi...

Eğer buraya kadar anlaştıysak sıra o soruyu sormaya geldi.

Hangi soruyu mu?

Herhalde tutup saf saf, “yayınlanmamış kitabın suç unsuru taşıdığına kim, nasıl karar verdi?” diye sormayacağım.

Benim derdim başka, sorum ise iki adet.

Birincisi; **hani gazetecilikten, yazdıkları / yazacakları kitaplardan tutuklanmamışlardı?**

Eğer öyleyse, neden Şık’ın kitabı hakkında göröldüğü yerde vur emri çıkarıldığını öğrenebilir miyiz?

Herhalde buna, **“biz kitap yazdı diye tutuklanmadı demiştik zaten gördüğünüz gibi mahkeme yazılan şeyi ‘örgütsel doküman’ ilan etti. Dolayısıyla acayip tutarlıyız”** misali bir cevap vermezsiniz.

Geriy e şu meşhur, “**yargı sürecini bekleyin**” açıklamasına sarılıp, “**daha neler çıkacak neler**” kıvamında bizi yine ikna etmeniz kalıyor ki... bu sefer harbiden yemezler.

Naçizane ikinci sorum ise şöyle: **Acaba henüz basılmadan tutuklanan bu kitap, on kaplan gücündeki “gizli deliller”den biri mi?**

Hayır, eğer öyleyse söyleyin de en azından içerdeki gazeteciler neyle suçlandığını bilsin; biz dışarıdakiler de Ergenekon davasının neye dönüştüğünü anlayalım.

Çünkü kendi kendime düşünüyör, düşünüyör... ve kafamdaki sis bulutları arasından hatırlıyorum da, **biz bu Ergenekon’un peşine artık darbeler olmasın, herkes kendini özgürce ifade etsin, insanlar ölü ele geçirilmesin filan diye düşmüştük.**

Gazeteciler kitap yazdığı için tutuklansın, yayınevleri basılsın, **henüz basılmamış kitaplar ölü ele geçirilsin diye değil!**

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İfade özgürlüğü yasaklandı, herkese kutlu olsun

Demiray Oral 28.03.2011

Evet, aynıyla vaki. Olay bitmiştir, hadi hepiniz kalın sağlıcakla.

Yargıtay’ın şanlı direnişi neticesinde verilen mahkeme kararıyla dün itibarıyla memlekette “**ifade özgürlüğü**” yasaklandı.

Basılmamış kitabın tutuklanmasından filan bahsetmiyorum, o vaka bunun yanında çok affedersiniz halt etmiş.

Bundan sonra bırak dokunanı yakan mevzularda kitap yazmayı, memleket hakkında fikirlerini açıklamak bile suç kapsamında.

Artık hiç kimse, hiçbir tarihçi, sosyolog, yazar, düşünce insanı bu toplumla, toplumun tarihiyle ilgili herhangi bir gözlem, saptama yapamaz...

Ya da ancak bir şekilde yapar.

“**Bende para çok**” deyip, “**milli hislerim incindi hâkim bey**” talebinde bulunan her Türk vatandaşına manevi tazminat ödemeyi gözü yerse.

Çünkü bir türlü ortadan kaldırmayı beceremediğimiz Nobel Ödülü sahibi ilk Türk olan **Orhan Pamuk**’un İsviçre’de yayımlanan bir dergiye verdiği mülakattaki, “*30 bin Kürdü ve 1 milyon Ermeni’yi öldürdük*” sözleri nedeniyle açılan tazminat davasında karar çıktı.

Yerel mahkemenin iki kez reddettiği dava iki kez Yargıtay’dan döndü ve neticede mahkeme Pamuk’un, Ergenekon tutuklusı Kemal Keriñsiz ile İstanbul Şehit Anaları Derneği başkanının da aralarında bulunduğu altı kişiy e manevi tazminat ödemesine hükmetmek zorunda kaldı.

Pamuk, duruşma çıkışında kendisine yumurta atan, arabasını tekmeleyen bu kişilere altı bin lira ödeyecek.

Ama asıl vahimi bu karar **emsal teşkil edecek** ve bundan sonra her Türk vatandaşı **“benim de hislerim zedelendi”** deyip yazara dava açabilecek.

Tabii sadece Pamuk’a değil, herhangi bir görüşünüz nedeniyle size de, bana da...

Bu kapı gibi yargı kararından sonra bırakın “Ermenilere soykırım yaptık” misali radikal görüşleri, mesela Muhteşem Yüzyıl dizisine kıl kapan biri **“Benim adım da Süleyman hâkim bey, adını aldığım padişaha hakaret ediliyor dolayısıyla hislerim şey oldu”** deyip tazminatı bir güzel götürür.

Sonra eğer isterse memleketteki tüm Süleymanlar aynı yolu izler.

Ya da **“biz Türkler de çok çirkin milletiz canım”** dediniz.

İşiniz bitti demektir.

Bu duruma içerleyen bir eleman dayar hemen dava dilekçesini, **“ben de bir Türk’üm ve acayip yakışıklıyım, rencide oldum”** deyip, emsal olarak da Orhan Pamuk davasını gösterip sizden gayet yakışıklı bir tazminat alıverir.

Arkasından da elinde dilekçe olan tüm yakışıklılar gelir.

Uzatmanın âlemi yok, vaziyet anlaşılmıştır sanırım.

Onun için en iyisi bundan böyle Türklerle ilgili, Türklerin tarihi ve atalarıyla ilgili konuşurken çok dikkatli olun.

Hatta, büyük sözü dinleyip Yargıtay’ın tavsiyesine uyun ve hiç konuşmayın.

“Gayet güzel” başörtülü CHP adayı

Seçim sathı maline girilip, **CHP’nin** başörtüsüyle ilgili beklenen zik zakları başlayınca, onunla ilgili haberi okumuş ve **“yakışır”** demiştim içimden.

Haberin başlığı, *“Başörtülü CHP adayı”* idi.

Bu başörtülü CHP milletvekili aday adayı şahsiyet kimdi peki?

Pakize Akbaba. Yani Orhan Pamuk’tan manevi tazminat alacak olan İstanbul Şehit Anaları Derneği Başkanı...

Şimdi, CHP Genel Başkanı **Kemal Kılıçdaroğlu’nun**, *“ben nasıl Meclis Genel Kurulu’na kravatsız giremezsem, başörtüsüyle de girilmez”* mantığını aklımızda tutarak Pakize Akbaba’nın açıklamalarını okuyalım.

Bakalım, Orhan Pamuk’un *“30 bin Kürdü ve 1 milyon Ermeni’yi öldürdük”* sözleri nedeniyle **“milli hislerinin incinmesi”** dışında ne gibi hasletlere sahip kendisi:

“Seçildiğim takdirde başımı açacağım. Başını örtüp kırk türlü makyaj yapanlar var. Ben Anıtkabir’de Şeref Defteri’ni imzaladım başımı açtım, bunlar sorun olmaz. Kanun neyse boynumuz kıldan incedir. Bu da bir aksesuar.”

AKP hükümeti Kürt açılımını açıkladığında Meclis'te Türk bayrağı açarak protesto da yapan Akbaba, adaylık başvurusu öncesinde **Kılıçdaroğlu** ile de görüşmüş.

CHP lideri **"çok olumlu"** bakmış bu işe ve *"neden olmasın, gayet güzel olur"* demiş.

Bence de gayet güzel olur.

Ergenekon sanıklarından sonra **Orhan Pamuk, Hrant Dink** davalarında nöbete yatanların da adaylığı **"Yeni CHP"**nin üstünde şahane durur...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Andımız: Bir aşırı doz vakası

Demiray Oral 04.04.2011

Benden, **"küçüklerimi korumamın"** neden istendiğini iyi kötü anladım fakat **"büyüklerimi saymak"**tan kastın ne olduğuna bir türlü kafam basmazdı.

Neticede, **1, 2, 3, 4...** şeklinde etrafımdaki büyüklerimi saymam istendiğine karar verip mevzuu kapatmıştım kendince.

Kaç yaşına gelip, kaç bininci andımı içtiğimde asıl manasını kavradım o sözlerin, o vakte kadar büyüklerime saygıda ne kusurlar ettim umurumda değil açıkçası.

Ancak o senelerden bir hikâyeyi, **"Andımız"**a saygıda kusur eden bir grup ilkokul çocuğunun başına gelenleri hiç unutmuyorum.

Hikâyemiz, **delisi bol olan** bir Anadolu şehrinde geçiyor.

Her birinin farklı **"uzmanlık"** alanları olan, tatlı kaçıklarla doluydu bu şehrin sokakları.

Misal, birinin lakabı **"tayyare"** idi.

Kendini uçak zannederek, kollarını kanat misali iki yana açıp şehrin sokaklarında uçuşa geçerci.

Bir başkası doğuştan **"asker"**di, tören adımlarıyla arşınlardı yolları; bayrak merasimlerini asla kaçırmaz bandonun en önünde yürürdü rap rap...

Şehrin ilkokulunda olağan sabahlardan biri yaşanıyordu o gün.

Öğrenciler bahçede sıraya girmiş, antlarını içip her zamanki gibi varlıklarını Türk varlığına armağan ettikten sonra sınıflarına gireceklerdi.

"Andımız" tam başlamıştı ki, olanlar oldu.

Tören kokusunu alıp hemen olay mahalline intikal eden **"asker"** ile uçağıyla turlarken onu görüp peşine takılan **"tayyare"** peş peşe okulun bahçesine daldılar.

Okul müdürünün ve öğretmenlerin şaşkın bakışları arasında minik bir şov yaptılar.

Bu esnada tam da **“yurdunu milletini özünden çok seveceğini”** beyan etmek üzere olan öğrenci topluluğu ise doğal olarak “koptu”.

Duruma derhal müdahale edildi, iki **“gösterici”** oradan güç bela uzaklaştırıldı.

Fakat **“andımız”** tam olarak içilememiş, dibinde biraz kalmıştı.

Kalanlar sonra arkamızdan ağlardı, hemen öğrenciler ciddiyete davet edildi ve ritüel başından başladı.

Ancak takdir edersiniz ki en büyüğünün yaşı 11 olan bir grup çocuktan bu gibi durumlarda çelik gibi bir disiplin ve konsantrasyon beklemek ancak büyüklere özgüdür.

Her biri dokunsan kahkahayı koyuverecek veletlerin bir bölümü kıkırdamaya başladı ve **“andımız”**ın okunması yine teşebbüs aşamasında kaldı.

Bunun üzerine, **“Ne mutlu Türküm diyene anlayışına karşı çıkan herkes Türkiye Cumhuriyeti’nin düşmanıdır”** kıvamına gelen okul müdürü rejim adına harekete geçti.

Gülerek eylem yapan öğrencileri tespit edip, disipline verdi.

Disiplin yargısı kararını ışık hızıyla açıkladı.

Danıştay’ın **“andımız”** ile ilgili son kararındaki, **“yeni nesillere Türk devleti ve milletinin ferdi olma onuru ve hazzını yaşatmaya yönelik”** misali bir gerekçeyle bu menfur harekette bulunanları cezalandırdı.

“Tayyare” ile **“asker”**i değil elbette, bir avuç ufaklığı...

Bir müddet **“okuldan uzaklaştırma”** cezası aldı öğrenciler.

Tam düzen yeniden tesis edilmiş, huzur ve güven ortamı sağlanmışken skandal ortaya çıktı.

Meğer çoğu ceza verilen öğrencilerden oluşan takım kısa süre önce folklorda uluslar arası bir yarışmada birinci olmuştu, iyi mi?

Meğer bayrağı göndere çektirip, **“Türk devletinin ferdi olma hazzını”** köküne kadar yaşatmışlardı memlekete.

Üstelik birkaç vakte kadar bir takım kodamanlar bu çocuklara **ödül** vermeye geleceklerdi.

Gelecekler ama öğrenciler uzaklaştırma cezası vesilesiyle okulda olmayacaktı.

Bunun üzerine müdür bey hemen kriz yönetimine geçip vaziyeti şöyle kurtarmaya karar verdi.

Uzaklaştırma cezasının iptaline, bunun yerine öğrencilerin her sabah normal antlarını içtikten sonra öğretmenler odasına gidip bir dozda orada içmelerine!

Öyle de oldu... Bilmem kaç ay uygulandı bu ceza.

Televizyon kanallarının ceza olarak belgesel göstermesi veya birisine verilen cezasını kitap okuyarak çekme gibi uygulamaların atası olduğunu düşündüğüm müdüre ne oldu bilmiyorum.

Herhalde yükselmiştir.

Çocukluğumun geçtiği o şehre ise geçenlerde yine yolum düştü.

Okul binası değişip modernleşmiş, sokaklarda da “**tayyare**” ile “**asker**”in yerini sürekli cep telefonuyla konuşan bir zamane delisi almıştı.

Değişmeyen tek şey vardı, o da küçük öğrencilerin her gün hâlâ varlıklarını Türk varlığına armağan etmeleri...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Seçmeninden seçim analizleri

Demiray Oral 09.04.2011

Memleket fena halde seçim sathı maline girmiş vaziyette...

Son günlerde biraz sosyalleştim ve gördüm ki önümüz, arkamız, sağımız, solumuz seçim olmuş.

Arabaya bindim, Bahçeköy’den Maslak’a giden orman yolu üzerinde bir teyze ile üç üniversite öğrencisi oto stop çekti.

Durdum, bindiler. Radyo dinleyerek tıngır mıngır gidiyoruz.

Haberler başladı ve partilerin oy pusulasındaki sırasından haberdar olduk.

Daha doğrusu olamadık, radyodaki arkadaş daha AKP birinci sırada yer aldı... demişti ki arka koltukta oturan teyzem “belliydi zaten” girizgâhıyla kısa bir “şaibe” propagandası yaptı.

Gençler güldü, ben sırttım, teyze bireysel söylenme hakkını kullanmaya devam etti.

İçimden, “neyse ki gençler okumuş çocuklar” diye geçirmiştim ki, bir tanesi topa çok pis girdi: “Zaten sandıklardan çıkan oy sayılarıyla da bilgisayarlarda oynamışlar hep önceki seçimlerde...”

Ben yine güldüm. Fakat bu kez başka gülen olmadı.

Gençler, teyzenin “yaparlar evladım yaparlar” ara gazıyla mevzu ile ilgili tüm klişeleri terennüm ettiler.

Orman yolu bitip ana caddeye varır varmaz, müsait bir yerde silkeledim hepsini...

Öğleden sonra Beşiktaş çarşısında dolanırken bir dükkânın kapısında eski bir tanıdığa rastladım.

İçeri davet etti, çayını içtim.

Dakikalarca memlekette herkesin vekil olup yırtmak istediğinden, kimsenin vatandaşı düşünmediğinden söz etti, kafamı dümdüz etti.

O esnada bir müşteri gelince yanımdan kalktı mecburen.

Onun yokluğunda flaş haberi çay boşlarını almaya gelen delikanlı verdi: "Bakma abi sen dediklerine kendisi aday olamıyor da ondan bu laflar. Mahkeme bunu yasaklamış çünkü..."

Önce çaycı bilmeden sallıyor sandım ama haklıymış.

İşin aslını sonradan öğrendim. Meğer bizim tanıdık aday olmak istemiş ama zamanında kaçak elektrik kullandığı tespit edildiği için hem hapis cezası almış, hem de seçilme hakkını kaybetmiş.

Dükkânından çıkarken, "yaz bunu böyle ceza, böyle adalet mi olur yahu" diye bağırıyordu...

Başka bir gün Cihangir'de bir kafede oturuyorum, içerisi kalabalık.

Haber kanallarından biri, kravatını Meclis kürsüsüne bağlayarak kılık kıyafet yasaklarını protesto eden milletvekili Ufuk Uras'a bağlandı.

Spiker Uras'a, "aday listeleri yakında belli olacak, BDP'den aday mısınız yine" diye sordu.

Uras cevap verdi: "Ben ilkokulda sınıf başkanlığı dahil hiçbir yere aday olmadım. Ancak görev yapmam istenir, aday gösterilirim o görevi yerine getiririm."

Uras'a da kafedeki sakallı, gözlüklü potansiyel seçmeni olan bir genç cevap verdi: "Gözlerim yaşardı valla. Sosyalist milletvekili yıllar sonra Meclis'e girdi diye heyecanlanmıştık. Dört yıldır ilk kez bir şey yaptı, o da aday listesi açıklanmadan 48 saat önce. Biz de yedik!"

Elçiye zeval olmazmış, üstelik arkadaşları da bu gencin sözlerine destek verip mevzuu sıkı bir bağımsız sosyalist aday geyiğine bağladılar.

Ben yine de konuştuklarının burasına sansür atayım da bağımsız sol adayların şevkini kırmayayım...

Son olarak seçim günü yaklaştıkça giderek daha fazla rastladığım bir insan türünden söz etmek istiyorum.

Bunlar aslında AKP'den hiç haz etmeyen ama bir yandan da en şanlısından "demokrat" görünmek isteyenlerin oluşturduğu bir tür.

Aslında en çok istedikleri şey AKP'nin oylarının ciddi oranda düşmesi.

Fakat bunu yekten söyleyemedikleri için "içimde bir his var" şablonuyla konuşuyorlar genelde.

Misal, birisi size, "bu seçimde ne olacak sence" diye başlayıp daha konuşmanıza fırsat vermeden "içimde bir his var bu sefer tuhaf şeyler olacak bence. AKP'nin oyu kesin düşecek gibi geliyor. Ama acaba ne kadar düşecek" diyorsa...

Veya, "bizim halkımız hep aynı partiyi seçmez, sıkılır. Aslında AKP'den de sıkıldı ama verecek adam bulamıyor insanlar. Yoksa çok ciddi düşer bunların oyu..." minvalinde "seçim analizi" patlatıyorsa anlayın ki karşınızdaki o türden bir şahsiyettir.

Sakin onlara, "büyüme hızı yüzde 9'a çıktı, enflasyon yüzde 4" filan gibi rasyonel cevaplar vermeyin.

Çünkü zaten bunları biliyordur ama bu, başka türlü bir "his"tir işte...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Seçim tantanasından korunmak lazım

Demiray Oral 11.04.2011

Demek memleketin kafayı dinlemesi için liderleri ara sıra bir yerlere kapatmak gerekiyormuş.

Malum, **Erdoğan-Kılıçdaroğlu-Bahçeli** üçlüsü birkaç gündür gönüllü oda hapsinde.

Bir de basınımızın “**İmralı**” kod adıyla andığı şahsiyet var ki o zaten eli mahkûm, mahkûm vaziyette.

Liderlerin, “**Siyasetin Tanrıları**” misali milletvekili adaylarını belirlemek üzere odalarına kapanmalarından beri memlekette “**tık**” yok.

Laf çakma yok, önce söylenip sonra maksadı aştığı açıklanan sözler yok, cevap yetiştirme yok, yazılı açıklama yok...

Sadece seçime spor olsun diye giren minik partilerin “**çatı sorunsalı**” üzerine ağlanmaları var; onu da zaten takan yok...

Şimdilik iyi geldi bu sessizlik ama biliyoruz ki fırtına öncesi sessizlik yaşanan.

İş bu satırların yazılmasından takriben 24 saat sonra listeler bir belli olsun tantananın kralı başlayacak.

Önce adaylık yarışını kaybedenler ile listelere tersten bakınca en ön sırada olanlar şarlayacak.

Siyasetin kaybedenler kulübünün şarlaması kimsenin ilgisine mahzar olmayacağı için onlar da kısa sürede susup artık önümüzdeki seçimlere bakacaklar.

Asıl gürültü ise listeye şahane yerden girip, yüzüp yüzüp kuyruğuna geldim hissiyatıyla dolan adayların propaganda faaliyetleriyle başlar.

12 hazirandan birkaç gün önceki seçim yasaklarına kadar vatandaşın taciz edilmedik ne kafası kalır, ne manzarası.

Bendeniz evimin penceresinden kafayı sarkıtınca hâlâ **12 eylül**deki referandumda partilerin astığı naylon bayraklara selamün aleyküm diyorum mesela...

Bu arada **12 Eylül** deyince **araya bir parça** atmak istiyorum müsaadenizle.

Malum, **12 eylül**deki referandumda “**Evet**” oyu çıkıp anayasanın değişmesi sayesinde **12 Eylül darbecilerine** yargı yolu açılmıştı.

Hatta anayasa değişikliğine destek atan “**Yetmez ama evet**” grubuyla kimileri kendi çapında epey kafa bulmuştu.

“**Ne oldu hani 12 Eylül’le hesaplaşılacaktı**” diye mavra yapıp, “Yetmez ama evet”çileri bütün kötülüklerin anası ilan edenlerde şimdi “**tık**” yok.

Savcılık soruşturmayı başlattı ve delilleri topladığını, sonra da sıranın **Kenan Evren** başta olmak üzere darbecilerin ifadesini almaya geleceğini açıkladı.

Bu arada eğer hafızam beni yanıltmıyorsa bu referandum işleri ilk gündeme geldiğinde **Kenan Evren**, *“Halk oylaması yapılsın eğer halk 12 Eylül yargulansın derse kafama sıkarım”* minvalinde basına döktürmüştü.

Hatta bu sözlerinden sonra basındaki kimi *“yufka yürekli”* kalemler *“Bu yaştan sonra adamcağızı hapse mi atacağız”* yollu yazılar bile döşenmişti.

Ne tesadüftür ki, darbeden sonra gencecik çocuklar işkencede, idam sehparında can verirken bu kalemlerin ve muadillerinin yürekleri taş gibiydi...

Her neyse, diyeceğim o ki yetkililer bu aşamadan sonra **Kenan Evren’in sağlığına özel bir ihtimam göstermeliler.**

Ne kendine bir şey yapmasına izin verilmeli, ne de sağlığının bozulup doktor raporuyla bu yargılamadan yırtmasına.

Ta ki yaptıklarının hesabını verene kadar...

Bu vesileyle bir bakmışsınız ki, haziranda yapılacak seçimden sonra bir yandan memleketin gördüğü en kötü anayasadan kurtulmak için çalışmalar başlamış, bir yandan da Kenan Evren ve şürekâsı sanık sandalyesine oturmuş.

Darbeden 31 sene sonra bunu düşünmek hayalcilik sayılmaz umarım...

Bir **12 Eylül çocuğu** olarak darbe mevzuu ile epey dağıttım bu mevzuu ama netice itibarıyla milletvekili adaylarından bir istihdamım var.

Bakın arkadaşlar, şurada ne güzel birkaç gün kafamızı dinledik.

Bu seçimde herkes hangi partiye oy atacağını zaten çoktan belirlemiş durumda.

Evli evine, köylü köyüne, bizim gibi bir yere ait olmayanlar da yine sıçan deliğine...

Tamam, anlıyoruz heyecanlısınız ama sonu baştan belli ve bu manada gayet sıkıcı olacak bu seçimden önce gürültü kirliliğini hiç olmazsa abartmayın.

Biz de gereksiz gürültünüzle dağılmak yerine sevdiğimiz şeylerle ilgilenelim.

Misal ben liderlerin ortadan kaybolması sayesinde memleketçe kafayı dinlediğimiz şu günlerde, köşe yazısı vesaire okumayı kestim.

Onun yerine tavsiye üzerine **Philip Roth** adlı Amerikalı yazarı okuyorum.

Siz isterseniz başka bir yazarı da tercih edebilirsiniz, o kadarına karışmam.

Ama kendi adıma şunu keşfettim ki, meğer siyaset hakkında köşe yazısı okuya okuya bayağı kalın kafalı olmuşum...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çok sıkıcı – En sıkıcı

Demiray Oral 16.04.2011

Arkada iki tane ufaklık, aile saadeti vaziyetinde arabaya dolmuş giderken, **“memleketin hali ne sıkıcı yahu”** diye düşünüyordum.

Yine bir seçim gidiyoruz ve ortada insanı heyecanlandıracak hiçbir şey yok.

Hiçbir adayı, hiçbir lideri, hiçbir partiyi kendine yakın hissetmiyorsun...

Yakın hissetmediğin o liderler, arkasında aşiret, sermaye grubu, medya desteği olan birilerini ya da kendi sözlerinden çıkmayacak elemanları, yakın hissetmediğin o partilere aday yapıyor.

Sonra da **yakın hissetmediğin liderin seçtiği, yakın hissetmediğin partinin adaylarına oy atman isteniyor.**

Böylece hesapta **“seçmenin iradesi”** sandığa yansımış oluyor ve çakma demokrasimizin misler gibi havasını içimize çekerek yaşayıp gidiyoruz.

Aman, Allah beterinden korusun... İyi kötü seçimle iktidara gelip seçimle giden partilerimiz var en azından... der böyle durumlarda “büyükler”.

Ben de nüfus cüzdanı itibarıyla epey büyüdüm artık fakat diyorum ki, **iyi de mutsuzuz be kardeşim, bildiğin bayağı mutsuzuz işte...**

Tamam, kederden gebermiyoruz belki ama bizi temsil etmeyen temsilciler tarafından yönetilmekten bıktık, usandık.

Yani vaziyetimiz çok sıkıcı...

Ben bunları düşünüp araba kullanırken, arka koltuktaki iki ufaklık arasında farklı bir **“sıkıcı”** diyalog yaşanmaya başladı.

Birisi altı, diğeri on yaşında...

Karakterleri gece ile gündüz kadar farklı olan iki erkek kardeş.

Abisi kitap okumaya, derslerine ne kadar düşkün, kurallara ne kadar bağlı ise kardeşi o kadar aykırı bir çocuk.

Abi, heyecanla bize derslerde öğrendiği yeni şeyleri anlatıyordu ve her cümleyi bitirdiğinde küçük kardeşi şöyle diyordu: **“Çok sıkıcı...”**

– Geçen hafta matematikte kümeleri öğrendik.

– **Çok sıkıcı...**

– Dilbilgisi dersinde yeni öğrendiklerimi anlatayım mı size?

– **Çok sıkıcıuu...**

– Okulun satranç kulübüne girdim.

– **En sıkıcıuuu!**

Derhal arakladım bu kalıbı ve o günden beri bizim siyasilerin açıklamalarının sonuna ekliyorum gitsin.

Misal, **Erdoğan** AKPM'de, *"Yüzde on seçim barajını yeri gelince halkımıza sorar, halkımız 'indirin' derse indiririz. Size soracak değiliz"* mi dedi...

Cümlesi biter bitmez bağıyorum: **Çok sıkıcıuu...**

Ya da **Demirel**, Ergenekon sanığı **Haberal**'ın Zonguldak'taki kampanyasına destek olacağı iddiası için, *"Zonguldak yetmez, ben kampanya yapsam Çin'den duyulur"* mu dedi...

Hemen patlatıyorum: **Çok sıkıcıuu...**

Finali elbette güzel insan **Kılıçdaroğlu** ile yapıyorum.

CHP'nin Ergenekon sanıklarını aday göstermesini mazur göstermek için, *"Bunlar hayali ihracatçı, ihaleye fesat karıştıran kişiler değil. Düşünceleriyle, kalemleriyle çaba harcayan insanlar"* mı dedi...

Avazım çıktığı kadar bağıyorum: **En sıkıcıuu!**

Bu oyunu herkese hararetle tavsiye ederim. Siyasilerin bünyede yarattığı sıkıntıya birebir...

Ahmet Abi Meclis'e girecek mi?

Neyse ki bunca çok sıkıcı ve en sıkıcı şey arasında enteresan hareketler de oluyor.

O, 12 Haziran seçimlerinin en eğlenceli yanı.

Votkanın, rakının, biranın şişede durduğu gibi durmadığını ispatlamış bir şahsiyet kendisi.

Hatırlayacaksınız, Eskişehir'de komşusu olan Tekel bayiine üç sarhoş girip olay çıkarmıştı da, yardıma koşup raki, bira ne eline geçerse adamlara dalmıştı.

Bol miktarda küfür kâfir eşliğinde raflardaki yüzlerce içki şişesini onların üzerine fırlatmış, olay ânını gösteren video internette tıklanma rekoru kırmıştı.

İşte bu olayın kahramanı olan **Ahmet Abi** (seçmenini yanıltmayayım: Adı Ahmet Yılmaz), şimdi internetteki **İnci Sözlük**'ün Eskişehir'den bağımsız milletvekili adayı.

İnci Sözlükçüler adaylık için yatırılması gereken parayı da denkleştirip **Ahmet Abi'yi, "internet ve medya yasaklarına karşı çıkması için"** Meclis'e yollamaya karar vermişler.

Ahmet Abi'nin birkaç videosunu izledim.

Arkasında öyle derin ideoloji, felsefe filan aramak abesle iştigal olur elbette. Kısaca, tam bir yurdum insanı o...

Sosyal medyanın da memleketteki ilk vekil adayı...

Ama en mühimi arkasında büyük paralar, aşiretler vs. olmayan sıradan bir esnafın internet örgütlenmesi sayesinde milletvekili adayı olabilmesi.

Bu manada belki de temsil açısından adayların en sahibisi.

50 bin kişiden oy alıp Ankara'nın yolunu tutabilir mi?

Vallaha internetteki desteğe bakılırsa, olur mu olur...

Ancak olur da seçimi kazanırsa, yeni Meclis'te Ramboluk yapmayı düşünen vekillere erken bir uyarı: **Dikkat! Kafaya votka şişesi gelebilir...**

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yerli malı bilimkurgu: Kürt sorunu 2023

Demiray Oral 18.04.2011

Ankara'nın yüksek siyasetine vakıf biri değilim.

Olmak da istemem zaten...

Bu nedenle seçim beyannameleri hususunda analiz yapan gazeteci rolü kesmekle işi olmaz.

Zaten ayrıntısıyla okumam da seçim beyannamelerini, hızlıca bir göz atıp inandırıcı bulmadığım için sıkılıp bırakırım.

Devlet yeniden yapılandırılır, yatırımlara hız verilir, işsizlik bilmem kaç vakte kadar çözülür, vergiler azalır, memurun-emeklinin maaşı artar, yargı reformu yapılır, AB yolunda emin adımlarla yürünür, memlekete demokrasinin kralı gelir... seçim beyannamelerinde.

Yani bize gül bahçesi vaat edilir.

Ama sonra o gül bahçesinden hayatımıza düşen, gülü seven dikenine katlanır deyişi olur.

Dikenler durmadan oramıza buramıza batar, başa gelen çekilir kıvamında katlanırsınız biz de...

Hiç kimse de, **"yahu geçen seçimden önce de bunların aynısını vaat etmemiş miydiniz siz"** diye çıkıp sormaz o partilere...

Sorsan bile cevap hazırdır.

Muhalefete sorsan, o iktidar olmadığı için dediklerini yapamamıştır. Başa bir geçse hepsini yapacaktır ama elden ne gelir...

İktidara sorsan, "daha önce Türkiye'nin koşulları uygun değildi" der, akan sular durur...

Netice itibarı ile işim olmaz bu beyanname işleriyle.

Daha doğrusu olmazdı. Ama elin ecnebi bir meslektaş yardımçı olmak işi üzerime kalınca karnım ağrıya ağrıya okudum **AKP**'nin seçim beyannamesini.

Sonra gazetelere baktım, bir kısmı "müthiş vaatler", "12 yılın hedefi" tadında acayip heyecan yapmış...

Neredeyse panik atak geçirecekler.

Herhalde benim ciddi bir heyecan sorunum var.

Çünkü okuduklarım vesilesiyle kalp atışlarımda hiçbir değişiklik olmadı.

Bir yandan da bizim ecnebi meslektaş ısrarla **AKP**'nin **Kürt sorunuyla** ilgili çözüm önerilerini öğrenmek istiyor.

Önce Başbakan Erdoğan'ın konuşmasında söylediklerini anlattım.

"Kürt meselesi kardeşliğimizi pekiştirecek şekilde, özgürlük ve demokrasi zemininde çözüme kavuşacak"mış dedim...

"Bu hiçbir çekinceye fırsat vermeden sürdürülecek"miş dedim...

"Böylece sorun tarihe havale edilecek"miş diye ekledim...

"Bu mudur yani" misali yüzüme baktı. Sonra **"Senelerdir binlerce insanın öldüğü bu kadar derin bir sorun için çok yüzeysel değil mi"** diye sordu.

Haklı bile olsa insan karşısındaki yabancı olan kompleks yapıyor kardeşim.

Neticede ben de bir Türk evladıyım, az kalsın **"size soracak değiliz"** diye fırçayı kayacaktım.

Ama sonra misafire iyi davranmanın da Türklüğe özgü hasletlerden biri olduğunu hatırlayıp kendimi tuttum.

Bir dakika bitmedi, daha seçim beyannamesinde yazılanlar var deyip devam ettim.

"Diyalog ve anlayış..." dedim.

"Düne kadar sorunun adını bile koyamayan Türkiye artık en aykırı görüşlerin özgürce konuşulduğu bir ortama kavuşmuştur" diye ekledim.

Ne dedi biliyor musunuz?

"İyi de bunlar bugüne dair durum tespitleri. Geleceğe dair somut bir şey yok. 2023 yılı hedefi filan bir yana örneğin seçimden sonra yapılacak yeni anayasada Kürt sorununa ilişkin ne gibi değişikliklere yer verilecek? AKP'nin bu konudaki tutumu anayasaya nasıl yansıtacak? Nasıl bir yönetim sistemi düşünüyor?"

Durumu kurtarmak için araya biraz reklam attım ama ecnebi arkadaş, ne **"Çılgın Proje"** dinliyor, ne **2023** Türkiye'sinde kaç bin kilometre otoyolumuz olacağını umursuyor.

Yakınlarda Güneydoğu'ya da gitmiş ve oradaki beklentiyle **AKP**'nin seçim beyannamesi arasında **"uçurum"** olduğunu söyleyip, **"hayal kırıklığı"** deyip duruyor.

Diyemiyorum ki, **"ah be güzel kardeşim, bizim burada hayatımız hayal kırıklığı. Hele biraz soluklanan bakalım memlekette, zamanla alışsın"**.

Tam kalkarken aslında en tuhafına giden şeyin geçenlerde basına sızan CHP'nin seçim vaatlerinden biri olduğunu söyledi.

İnternette görmüş, CHP'nin Kürt meselesiyle ilgili olarak "isteyene ana dilde eğitim verilecek" dediğini.

"Eee, ne var bunda, bölgede Kürtçe seçmeli ders olacak demek bu" dedim kendimden gayet emin bir halde.

"İyi de tam tersi olması gerekmez mi? Yani Kürtlere 'isteyene Kürtçe öğretiriz' demek yerine 'isteyene Türkçe öğretiriz' denmesi daha normal değil mi? Kürt, Kürtçe öğrenir isterse de Türkçe öğrenir böylece..."

Hiçbir şeyi de beğendiremiyoruz yahu bunlara. İyice asabım bozuldu. Meslektaş zaten **Fransız**, tam Başbakan'dan araklayıp lafı çakacaktım...

Sonra kötü espri olur diye vazgeçtim...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Peki, Kürtlerin memnu haklarını iade edecek miyiz

Demiray Oral 23.04.2011

Bir **"uçurum"** muhabbetidir başladı gidiyor...

Yüksek Seçim Kurulu'nun (YSK), **"gelen evrak – giden evrak"** ucuzluğunun yarattığı vandalizm sahneleri karşısında herkes uçurumun kenarına geldiğimizi keşfediverdi.

"Uçurumun dibindeyiz", "Son noktadayız", "Cehennem'in eşiğindeyiz" vs.

Gazetelerde, televizyonlarda **"tutun düşüyoruz"** kıvamında uyarılar gırla.

Kötü mü bu durum peki?

Uyarılar şahane de, her okuyuşumda içimden çocukluğumdaki gibi **"Jeton geç düştü galiba"** demek geliyor.

Kürt meselesi mevzuunda bu Cumhuriyet tüm tarihini uçurumun kenarında geçirmede mi zaten?

Şairin deyişiyle bir **"uçurumda açan"** değil mi Kürt meselesi?

Oysa gazeteleri eline ilk kez dün alan birisi sanki memlekete demokrasi geldi, Kürtler de Türklerle eşit vatandaş oldu sanır.

Sorun çözüldü, hadi şimdi herkes evine... Sonra da sandık başına!

Sanki sorun **YSK**'nin vetosundan ibaretmiş misali, **"gelen evrak"** bir geldi dertler bitti!

Hâlbuki netice itibarı ile geldiğimiz nokta, en iyimser bakışla, geçen hafta bugün olduğumuz noktadır.

Ölümü gösterip sıtmaya razı etmek bu olsa gerek.

Önce adamların partilerini kapat, hapse at, seçim barajıyla Meclis yolunu kapat, sen kapıdan kovsan da onlar meşru siyaset yapmak için bacadan girmeyi başarsınlar, bu kez onu da veto et, memleket ayağa kalkınca mecburen geri adım at ve herkes bayram etsin!

Oysa yaşanan onarılması güç onca şeyden, nefret ve kin hanesine ne yazık ki eklenen artılardan sonra bir hafta öncesine döndük... Ve acayip rahatladık...

Tamam, şiddet durdu diye elbette sevinip, rahatlayalım ama bu rahatlama her zamanki gibi meselenin aslını görmemize engel olmasın.

Çünkü yaşanan bu kriz bir kez daha gösterdi ki asıl sorunumuz altı-yedi tane BDP'li adayın memnu (yasaklanmış) haklarını iade etmek değil.

Bir toplum olarak Kürtlerin memnu haklarını iade edecek miyiz?

Duyamadım?

Eğer edeceksek, yapacağımız iş en başta hukuk sistemimizi köklü bir biçimde dönüştürmek.

Yani başta Anayasa, Seçim ve Siyasi Partiler Kanunu olmak üzere 12 Eylül yasalarını çöpe atmak.

Yoksa yeni uçurum muhabbetleri yapmamızın, defterimize yeni uçurum notları almamızın eli kulağındadır.

Uçurum diyalogları

Günlerdir köşe yazarlarını, siyasilerin açıklamalarını okuyorum ve kafamda şöyle bir sahne beliriyor.

Uçurumun kenarında, atlamak üzere olan biri var.

Biz bir grup, arkasından yetişip onu tutmaya çalışıyoruz.

“Dur! Atlama sakın hayat güzel” diye bağırıyoruz.

Atlamak üzere olan, **“Hadi ya, buradan hiç belli olmuyor”** der gibi bakıyor yüzümüze.

Bir başka grup ise aşağıdan **“Atla... atla!”** diye tempo tutuyor.

Uçurumun dibindeki kişi adım adım boşluğa yaklaşıyor.

Atlarsa büyük ihtimalle onu tutmaya çabalayan bizi de yanında götürecektir.

Birlikte düşeceğiz belki ama aşağıdaki grup şunun farkında değil ki, **onların tam tepesine düşeceğiz!**

Tutmaya çalışanları anladık da, peki aşağıdakiler kim mi diyorsunuz...

Başbakan Erdoğan’ın “10 bin genç yürütürüz” akıl tutulmasına, **MHP** lideri **Bahçeli**’nin verdiği inanılmaz cevabı okursanız anlarsınız.

Aynen şöyle: “10 bin milis kuvvetin mi var senin gençler arasında. Eğer bu kadar yiğitsen İstanbul yanıyor, varsa milis kuvvetin bunların karşısına çıkar bakalım ne oluyor?”

Yani neymiş?

Erdoğan ile Bahçeli, madem öyle işte böyle kardeşlermiş...

Bismilli genç hayatını kaybetmiş!

Krizi şimdilik atlattık ama bu sırada İstanbul’da ve Güneydoğu’da günlerce karşılıklı şiddet yaşandı.

Bir polis dört kurşunla yaralandı, bir bankanın içindekiler az kalsın yanıyordu, yüzlerce protestocu Kürt polis şiddeti gördü ve en acısı **Bismil’de liseli İbrahim Oruç polis kurşunuyla öldürüldü.**

Çok kıymetli merkez medyamız adını bile birinci sayfaya yazmaya değer görmeyip “*Bismilli bir genç*” diye tanımladı onu.

Gazete haberlerinden İbrahim’in nasıl öldüğünü anlamak için ise özel maharet gerekiyordu.

Geçtim öldürüldüğü yerde kırk dişlerinin bulunmasını, başındaki darbe izlerini ve bu nedenle büyük ihtimalle ölümünden önce dövüldüğünü...

O haberlerde İbrahim’in nasıl öldüğü bile yoktu... Ya da iç sayfalarda satır aralarına gizlenmişti.

“*Bismilli genç hayatını kaybetti*” yazıyordu birinci sayfalarda.

Sanki bu çocuk göğsüne iki kurşun alıp ölmemiş de ani bir kalp krizinden gitmiş gibi.

İşte bunun için gazetelerin neyi yazdığı kadar neyi yazmadığı da önemli.

Ve bu nedenle gerçeği öğrenmek için merkez medya çoğu zaman doğru adres değil.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

—

Demiray Oral 25.04.2011

Yazarımız seyahatte olduğundan bugünkü yazısını yazamamıştır.

</div>

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şiwan Perver'i 'hain' ilan ettirecek şarkı

Demiray Oral 01.05.2011

Sabah erkenden yazıya otururken gayet ciddi bir adamdım.

Kafamda ağırbaşlı mevzular sıralama turu atıyordu.

Geçen gün gecikmeli de olsa **Press** filmini izlemişim, onun gazıyla **Altan Tan**'ın **Kürt Sorunu** adlı kitabını okuyorum.

Fonda da **Press**'te beni dağıtan **Ciwan Haco**'nun **Diyarbakir** parçası çalmakta.

Senelerdir bu kadar hüznölü, adamı içmeden sarhoş yapan parça dinlemedim ben arkadaş.

Şarkının her bitişinde **"olmadı baştan"** yapa yapa nihayetinde duyarlılığım öyle tavan yapmış ki, **"ütopyalar defteri"** dediğim not defterime *"Bu ülke ne zaman Erovizyon'a Türkçe-Kürtçe karışık bir şarkıyla katılacak, o zaman bu mesele hallolmuş olacak"* diye ahkâm bile kesmişim (Defterin adı üstünde, lütfen mevzuu uzatmayalım).

İşte ruh halimin son hali bu minvalde seyredip, Kürt meselesi üzerine **"Önce YSK Şimdi TSK"** ana fikirli benden beklenmeyecek ölçüde ciddi bir yazı döktürmeyi planlarken, e-postama bir video düştü.

Baktım üzerinde *"Altan Tan'ın Şiwan Perver'le ilgili değerlendirmesi"* yazıyor.

Ee hazır kitabını da okuyorum, ne demiş diye merak ettim.

Hay etmez olaydım... Videoyu izledim ve **"sülalemin bütün bıyıklıları adına"** misali dumura uğradım.

Olay şöyle geliyor kıymetli Vaziyet okurları.

Altan Tan bağımsız aday olduğu **Diyarbakir**'da TV8'in *Seçim Kervanı* programına katılıyor.

Sürekli Kürtlerin silah bırakmasının istendiğini ama bir yandan da demokratik kanallardan siyaset yapmalarının önünün nasıl tıkandığını çarpıcı misallerle anlatıyor.

Bu misallerden birinde, **KCK** davasında kimi sanıkların hâlâ cep telefonlarında bölücü müzik var diye suçlandığını belirtip, şöyle diyor: *"Bülent Arınç, Ertuğrul Günay Şiwan Perver'in boynuna sarılıyor. Kemal Burkay ve Şiwan Perver Türkiye'ye gelsin diyorlar. Şiwan Perver 'Ah Kürdistan' parçasını okuyabilirse gelecek Türkiye'ye. Yoksa gelip de 'Honki ponki torino'yu mu okuyacak yani!"*

İşte bu son cümleden sonra naçizane yazarınız kopuyor.

Artık zihnindeki **YSK, TSK, AKP, CHP...** gibi manasız ifadelerin yerini bambaşka manasız ifadeler almış vaziyette. Ciddi yazı mevzuu onu terk etmiş, sallama Kürtçesiyle mırıldandığı güzelim **"Diyarbakir"** şarkısını yerini de **80**'lerin başında **Şenay**'ın söylediği **"Honki ponki"** şarkısı almıştır. Onunla kalsa iyi... Üstüne bir de

hafızasının magma tabakasına gömdüğü **Tolga Han** Dans Grubu'nun bu müzikle yaptığı figürler sökün etmiştir...

Beni ancak 80 kuşağı denen tuhaf nesil anlar, biliyorum.

Ama ısrarla anlamak isteyen başkaları da varsa, faydası olur diye hatırlatayım.

Şu sözlere bakın lütfen:

honki ponki torino

çalına bimbo porino

muşi popopo kozizo

çıkı çıkı şayne tikitak tok...

Sonra da "*demedim demedim bir şey demedim*" diye devam eder bu kâbus şarkı.

Deme zaten, hiçbir şey deme... diyesim var en hafifinden.

Altan Tan'ın da alacağı olsun bu arada.

Amacım dalga geçmek değil ancak asabım öyle bozuldu ki, bir **Şiwan Perver** geliyor gözümün önüne, bir de o şarkı...

İhtimali dahi feci fakat düşünsenize **Şiwan Perver** seneler sonra memleketine dönmüş, sahnede "**honki ponki torino...**" diye okuyor.

Yeminle bu sefer **PKK**'ya filan gerek kalmaz, kafadan ben bile "**hain**"likle suçlarım onu!

CHP'nin çetelesini tutma servisi sunar

CHP'liler, liderlerinin "A..." diye başlayarak, küfrün alfabesini yazma teşebbüsünden ilham aldılar herhalde.

Eskişehir'de **CHP**'li bir belediyenin himayesinde açılan "**Ucube**" adlı sergiden söz ediyorum.

Hani, siyah çarşafli bir kadının yüzüne pembe sutyenden peçe yapılan, iki minarenin arasında '*Ucube*' yazılı mahya bulunan resimlerin olduğu sergiden...

Kemal Kılıçdaroğlu'nun başkan olmasından sonra her fırsatta "*Halkın değerlerine saygılı olacağız*" diyen Yeni **CHP**'nin maalesef ilk vukuatı değil bu.

Eski Genel Sekreter **Önder Sav**'ın Hacca gidecek bir partiliye "*Boşuna paranı Araplara kaptırma*" dediği bir zihniyeti devralan **Kılıçdaroğlu**'nun **Yeni CHP**'sinin vukuatlarına kısaca göz atıyoruz:

– Referandum öncesinde **CHP**'li Avcılar Belediyesi "**Başörtülü rahibe**" afişleri asmış altına da "*Müslüman kadınların rahibe gibi örtünmemesi için 'Hayır' diyoruz*" yazmıştı.

– Geçen sene ekim ayında "**AKP Eziyetleri**" diye bir sergi açıp, Cumhurbaşkanı Gül "*Abdullah Kolpaçino*", Başbakan Erdoğan "*Recep Tayyip Alpaçino*", Fethullah Gülen "*Fethullah Verpeçino*" olarak nitelenen

illüstrasyonlar asılmıştı. Üstelik hakaretin bini bir para olan bu sergiyi **Kılıçdaroğlu** da gezip pek memnun kalmıştı...

– “Kucağa oturtma” fantezisi içeren açıklamalara girmiyorum bile...

Biliyorum ki bu sergi **CHP**’nin son vukuatı olmayacak. Ancak yine de, tüm **CHP** vukuatlarını toplasan bir tane **İnsanlık Anıtı**’nın kafasının koparılması eder mi dersiniz...

Bence etmez!

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

1 Mayıs, Demirel’in oyu, Kürt meselesi v.s.

Demiray Oral 02.05.2011

Dün Taksim’den saatlerce canlı yayın yapan televizyonlardan seçmece cümleler: İnsanlar eğleniyor... Şölen havasında... Ne güzel görüntüler bunlar... Özlenen tablo... 1 Mayıs’ı ne güzel kutladık... Taksim meydanı çiçek açtı... Sevgililer el ele, göz göze hatta kimileri dudak dudağa bayramın tadını çıkardı...

Tamam, çatışmadan, taştan, biber gazından, maskeli suratlardan filan gına geldi senelerdir ama netice olarak kutlanan 1 Mayıs İşçi Bayramı güzel kardeşim; Sevgililer Günü ya da Feshane Şenlikleri değil ki... Saatlerce o kanaldan bu kanala zıpladım, emekçilerin talepleriyle ilgili tek satır duymadım. Aslında sendikaların işçilerin sosyoekonomik talepleriyle ilgili deklarasyon hazırladığı cümlesi bir kanalda yanlışlıkla geçti fakat yazım baskıya girdiği saatlerde hâlâ içeriğini öğrenememiştim.

1 Mayıs yayını esnasında bir haber kanalı stüdyosundaki spiker ve konuğu da tarifsiz bir mutluluk içindeydi. Lafı bir o alıyor bir öteki: İşte bize yakışan görüntüler... Adına yaraşır biçimde bayram gibi... Demek, isteyince oluyormuş... Neydi o eski yıllarda yaşananlar.. diye 1 Mayıs’ta meydanlarımızda görmek istemediğimiz hareketler kıvamında kaptırmış giderlerken, aniden reji ekrana çatışma görüntülerini dayamasın mı? Bayrak sopaları, taşlar havada uçuşuyor, birkaç gösterici polise uçan tekme teşebbüsünde bulunuyor. Spiker arkadaş hemen uzun atladi: “İşte geçmiş yıllardan o çirkin görüntüler sayın seyirciler...”

Sonra aniden sustu, parmak kulağa gitti, kulaklığı yerleştirdi ve: “Eee pardon sayın seyirciler, bunlar bugüne ait, beş on dakika öncesine ait görüntüler... Küçük bir grup polisle alana girişte küçük bir gerginlik yaşıyor...”

Birkaç saniye sonra kavga görüntüsü ekrandan gitti ve stüdyoda karar verildi: “Küçük çatışmalar her yerde olur, her ülkede olur...” Böylece bu “minik” çatışmayı da nazar boncuğu yaparak “görölmeye değer manzara”lara hep birlikte geri döndük.

Ona Hüsamettin Cintonik demişti Can Yücel. Demokrat Parti (DP) başkanlığından yakınlarda emekli oldu ancak geçen gün topa girmiş yine. Malum kendisinin titri senelerce Adnan Menderes’in avukatı olarak bilindi (Sonra balon çıktı bu ya neyse). 80 darbesinden sonra Demirel’in emanetçi genel başkanı oldu. Yani hayatı merkez sağda geçti. DP’nin başındayken kendi partisi yerine CHP’ye oy vereceğini söyleyip dumura uğratmıştı beni ama bu kez kendini de aşmış Hüsamettin Cindoruk. Demiş ki, “Oylar Doğu Perinçek ve Çetin Doğan’a...” Tamam, yarasın fakat birisi de ortada dönen şu tezgâhı açıklasın artık. Senelerin sağcısı Cindoruk birden “ulusalcı” oluyor, Kılıçdaroğlu aday listesini merkez sağdan isimlerle dolduruyor, Haberal’ı “CHP’nin onuru” ilan

ediyor, bir yandan başından Ecevit kasketini eksik etmiyor bir yandan zamanında Ecevit'in Başbakanlıktan azlini isteyen Sinan Aygün'ü CHP'den aday yapıyor... Ve galiba bu havuz probleminin çözümü için Demirel'in havuzu kaç saatte doldurduğunun bulunması gerekiyor. Soru şudur: Acaba Demirel oyunu kime atacak? Yoksa Ferhan Şensoy ve Levent Kırca'ya mı?

Unutmamak için araya parça atıyorum: GS'deki gelişmeleri mi takip etmek daha zor yoksa YGS'dekileri mi?

Yeni CHP Kürt meselesini neden çözemez? Konuyu bir okuma parçasıyla işleyelim: "KCK davasında illa savunmayı Kürtçe yapacağım demek doğru değil. Haklıyken sizi haksız konuma sokar. Savunmanızı Türkçe yapın, ne var bunda?" (Kemal Kılıçdaroğlu - CNN Türk)

Ne mi var bunda? Tekrar sormak istiyorum, ne mi var bunda? Daha ne olsun, Kürt meselesi denen olgunun tastamam kendisi var. Bu soruyu soran bir siyasi liderle nasıl olacak da bu işler hallolacak?

Sanırım Başbakan Erdoğan, "Benim için bu ülkede Kürt sorunu bitmiştir. Kürt kardeşlerimin sorunları vardır ama Kürt sorunu yoktur" lafını pek beğendi. Muş'ta da aynen tekrarlamış. Bende giderek asap bozukluğu yaratan bir mantık bu. Sanki Kürt kardeşlerinin sorunu yol, su, elektrik... Onun için de 30 senedir dağa çıkmış savaşıyorlar. Bazen kaç tane Erdoğan var, hangisi sahici işin içinden çıkamıyorum. 2005'te Diyarbakır'da "Kürt sorunu benim sorunumdur" diyen mi, yoksa şimdi bunları söyleyen mi? Ya da 2005'ten bu yana AKP Kürt sorununu çözdü ama Kürtler bir türlü fark edemiyor!

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gerçeği bilmek mümkün müdür

Demiray Oral 07.05.2011

Karnım ağrıyor... O sebeple biliyorum ki yine **kalleş günlerdeyiz**.

Diyeceksiniz ki, şerbetliyizdir memleketçe böyle kalleş günlere...

Orası öyle de, nasıl şerbetse bu artık benim derdime derman olmuyor bir türlü.

'*Son kullanma tarihi kapağın üzerindedir*' düsturundan yola çıkarak kontrol etmek istiyorum...

Fakat o da okunmuyor bu şerbet şişesinde.

Sonra olan biteni alt alta, üst üste, yan yana yazıyorum...

Her satır bir sonrakini boynu bükük bırakıyor.

Bazı gazetelerin bağımlısı olduğu "*telsiz konuşmaları*"nı acaba yine çakma mı şüphesiyle okuyorum.

Yetkililerin sözleri laf olsun torba dolsun tadında.

Kastamonu Valisi'nin dört satırlık açıklaması dört dörtlük bir mizah metni zaten (Buna birazdan sıra gelecek).

Yorumcuların yorumlarını yorumlayamıyorum.

Başbakan'ın dilinin altında bir bakla varmış izlenimi yaratan konuşmasındaki şifreyi çözmeye çalışmaktan yorgun düşünüyorum.

Liste böyle uzayıp gidiyor...

Sadede gelmek ve okuduğum, duyduğum tüm bilgileri birleştirdiğinde ortaya çıkan yazmak istiyorum (Ki karın ağrımın sebebi hakkında fikriniz olsun):

45 gün önce Kandil'den gelen bir grup PKK'lı beş-altı kişilik gruplara bölünerek Karadeniz'e geçiyor. Eylem için talimat bekliyorlar.

O sırada güpegündüz, açık arazide kahvaltı yapıyorlar. (**Karadeniz'in muhteşem yeşiline dayanamayıp tam da piknik ortamı diyorlar herhalde**). Üstelik ayaklarında mekap, üzerlerinde şalvar, kafalarında da poşu var (**Sadece "PKK'nın yeri" tabelası asmamışlar**). Bundan iki hafta önce, saldırının gerçekleştiği yerdeki Sarıkavak Köyü'nden bir kişi mantar toplamaya giderken, kahvaltı yapan grubu görüp, PKK'lı olduklarını anlıyor (**Yani, doğal olarak**). Köylü uzaklaşmak istiyor fakat yakalıyorlar. Köylü kekeme. Çok fakir olduğunu, ailesini geçindirmek için mantar topladığını söylüyor. PKK'lılar da bunun üzerine *"Ne sen bizi gördün ne de biz seni"* deyip köylüyü bırakıyorlar (**Tam silahlı örgüte uygun, tedbirli bir davranış**).

Kekeme köylü gördüklerini hemen muhtar ve Emniyet'e anlatıyor. (**Kapitalistlerin neden "duygularını işine karıştırma" dediklerini bir kere daha anlıyoruz böylece**). Köylünün gösterdiği "piknik alanı"nda operasyon yapılıyor ama kimse bulunamıyor (**Şans işte**).

Sallıyorum sananlar olabilir, parantez içindeki kötü espriler hariç, yukarıda yazdıklarımın hepsi köy muhtarının verdiği bilgiler. Çünkü (cuma) *Tarafa* haberi mevcuttur.

Devam ediyoruz...

Kimi gazeteler **PKK'lıların telsiz konuşmalarını** açıklıyor.

"İlgaz dağlarında büyük ateş yakın herkes görsün / Kastamonu saldırısı bizim arkadaşlar tarafından yapılmıştır / Artık tek hedefimiz AKP'dir" cümlelerini algımıza kazıyoruz.

Sonra **Kastamonu Valisi Erdoğan Bektaş** açıklama yapıyor: *"İlk bilgiler saldırının Başbakanlık konvoyu niyeti ve bilgisiyle olmadığı şeklinde. O konvoy sadece denk geldi. Orman içinde bir bekleyişe geçmişler. İlk gördükleri trafik aracını silahla taradılar."*

Yani eğer Vali Bey'in sözlerine inanırsak şöyle bir tablo var ortada:

45 gün önce ta Kandil'den gelip eylem hazırlığı yapan militanlar dayanamayıp ilk gördükleri trafik polisi arabasına otomatik silahlarla ateş açıyorlar (**Herhalde PKK üst düzey yöneticilerinden birinin ehliyetine el koydu bizim trafik!**)

Bu durumda *"İlgazlardaki büyük ateş"* de trafik otosunun yanması oluyor. Ve tesadüf bu ya, polis aracının arkasında da Başbakanlık konvoyu var. Hepsi tamam da, telsiz muhabbetlerindeki, *"Artık tek hedefimiz AKP"* lafını bu tabloda nereye yerleştireceğimizi bulamadım. O laf da herhalde tıpkı konvoy gibi sadece denk geldi konuşma esnasında!

Sonra **Başbakan** konuşuyor.

"*Bunlar taşeron*" diyor, defalarca "*çeteler, kirli odaklar*", "*tetikçilerin efendilerini bulacağız*", "*saldırı tesadüf değil*" diyor...

Ve finali de "*Biz bu yola, merhum Menderes'in söylediği gibi kefenimizi giyerek çıktık*" sözleriyle yapıyor.

Şimdiye dek "*kefen giydik*" lafını kullanan memleketin iki başbakanı, **Menderes** ve **Özal**'ın neyi işaret ettikleri malum: **Derin devlet**.

Eee, peki şimdi tüm bunlardan ne anlamalıyız?

Valla o da sizin probleminiz... Dedim ya ben karın ağrımdan dolayı kalleş günlerde olduğumuzu anlıyorum, başka da bir şey anlamaya hacet duymuyorum...

Ne varsa ne yok

Son günlerde duyduğum en yaratıcı söylenmeye dün şahit oldum. Yanımda gazete okuyan birisi önce tek tek sıraladı:

Şifre var, kopya yok...

İnternette filtre var, sansür yok...

Kürt kardeşlerin sorunu var Kürt sorunu yok...

Sonra ekledi:

12 haziranda seçim var, oy yok!

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kemal Kılıçdaroğlu'na 20 Soru

Demiray Oral 09.05.2011

 Kemal Kılıçdaroğlu'na 20 Soru **Erdoğan** ile **Kılıçdaroğlu**'nun meydanlardan birbirlerine laf çakmalarını tenis maçı izler gibi izliyorum.

Kafam bir o tarafta bir bu tarafta...

Doğrusu iyi de malzeme çıkıyor bu laf tokuşturmalardan.

Dün gazeteleri okuyup not alıyordum.

Kılıçdaroğlu, İstanbul Yıldırım Mahallesi'ndeki konuşmasında en sevdiği sloganı açıklamış: **"Şifreci Tayyip."**

Birden kafamda tıpkı **"Küçük Viki"** gibi bir ampul yandı (Küçük Viki ampulünün AKP ampulüyle hiçbir alakası olmayıp, kavram tek kanallı veletlik günlerimizden hatıra şahane bir çizgi filme aittir).

Ve yakın zamana kadar bizim gazetenin medarı iftiharlarından biri olan **"20 Soru"**yu Kemal Bey'e rastgele uyguladım.

– *Hayat felsefenizi hangi slogan özetler?*

"Şifreci Tayyip."

– *En sevdiğiniz küfür nedir?*

"A... A... Yanlış anlama olmasın açılımı: 'Alırım boyunun ölçüsünü' demek."

– *Kahramanınız kim?*

"Mehmet Haberal."

– *Kendiniz olmasaydınız kim olurdunuz?*

"İşçi Kemal, emekli Kemal, memur Kemal..."

– *Hangi doğal yeteneğe sahip olmak isterdiniz?*

"İzmirliilerin Haliç'te yüzmesini sağlamak."

– *Nerede yaşamak isterdiniz?*

"İstanbul Kağıttepe'de."

– *Mutluluk rüyanız nedir?*

"Seçimlerde oy kullanabilmek."

– Sizce mutsuzluğun tanımı nedir?

“Seçimlerde oy kullanamamak.”

– En önemli kusurunuz nedir?

“Minik gaflarım.”

– Ne sizi heyecanlandırır?

“Yukarı çıkan yürüyen merdivende aşağıya doğru inmek.”

– Heyecanınız ne öldürür?

“Bunu yapamamak.”

– Şu anki ruh haliniz nasıl?

“Benim adım Kemal, ben bulurum vaziyetinde ...”

– Hangi mesleği yapmak istemezsiniz?

“Ergenekon’un savcılığı.”

– Size en fazla keyif veren kötü huyunuz nedir?

“Bir şeyi önce söyleyip sonra yalanlamak.”

– En sevdiğiniz kelime nedir?

“Erg... şey yani iktidar.”

– Nefret ettiğiniz kelime nedir?

"A ile başlıyor, üç harfli."

– En sevdiğiniz ses nedir?

"Bu sıralarda kendi sesim."

– Nefret ettiğiniz ses nedir?

"Bu sıralarda O'nun sesi..."

– Nasıl ölmek isterdiniz?

"Arkadaşlar çalışıyor üzerinde..."

– Öldüğünüzde Tanrı'nın size kapıda ne söylemesini isterdiniz?

"'Her canlı bir gün ölümü tadacaktır' demesin de, sinir yapıyor..."

'Tabutun üzerindeki bayrağa bakmadan...'

Diyarbakır'dan eski bir gazeteci arkadaşım aradı. Biraz hoş beş yaptıktan sonra, "Fotoğraflı gördün mü" diye sordu.

Hangi fotoğraftan söz ettiğini anlamadım.

"Nusaybin'de Demokratik Çözüm Çadırı'nı sırtlayan Kürtlerin fotoğrafına bir bak. Sonra yine konuşuruz" dedi.

Fotoğraflı buldum. Yaşlı, genç, kadın, erkek, çocuk yüzlerce Kürt polisin ilçe meydanında durmasına izin vermediği Demokratik Çözüm Çadırı'nı sırtlamış başka bir yere götürüyor. Fotoğraf çok çarpıcı gerçekten...

Birkaç dakika sonra gazeteci arkadaşım tekrar aradı. Son günlerde yaşananlardan sonra onun tanımı şöyle oldu: **"Çözümün cenazesini kaldırıyorlar adeta."**

Sonra ekledi: "İstanbul basını burada yaşanan sokak gösterilerini, sivil itaatsizlik eylemlerini, sürekli tutuklanan KCK'lıları, çatışmalarda ölenleri, hatta AKP binalarına yapılan saldırıları bile yazmıyor ya da çok düşük bir profille yazıyor. Ben kendi gazeteme geçtiğim haberlerin kullanış biçiminden biliyorum. Bu nedenle daha önce yaşanan krizlerden çok farklı bir karanlık dönemin eşiğinde olduğumuzun kimse farkında değil. Sonra **Aysel Tuğluk**, 'Dilim varmıyor ama kötü şeyler olacak' deyince birden herkes bu lafın üstüne atlıyor. Türkiye'nin Batısı buraya karşı tam bir bakar kör durumunda. Basın sadece asker-polis şehit olunca bunu gösteriyor ama son bir

buçuk ayda baskı tavan yaptı bölgede. Seçim yaklaştıkça her hafta onlarca KCK'lı sokak gösterilerini organize ediyorlar gerekçesiyle tutuklanıyor. Bir buçuk ayda 25 PKK'lı öldürüldü. Üstelik ateşkes varken. Ölen gençler bu insanların çocukları sonuçta. Kürtler bir yandan çok yorgun ve karamsar, bir yandan da daha önce tanık olmadığım bir isyan ruh halindeler."

Dinledim ve hiçbir şey söyleyemedim.

Gazeteci arkadaşım umutsuz bir ses tonuyla finali yaptı: *"Ne yapmak lazım diye düşünüyorsun şimdi. Yapacak tek bir şey var. Tabutun üzerindeki bayrağa bakmadan ölenlerin acısını hissedebilmek..."*

Telefonu kapatınca tekrarladım.

"Tabutun üzerindeki bayrağa bakmadan..."

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Onur meselesi

Demiray Oral 14.05.2011

Ortalıkta haddinden fazla **"onur"** kelimesi dolaşüyor son günlerde.

İnsan bu memlekette bir şey bu kadar fazla terennüm edilince kıllanmaya başlıyor doğal olarak.

Özellikle Erdoğan ile Kılıçdaroğlu arasında gidip gelmekten, onur harap ve bitap düştü.

Onurun varsa istifa edersin...

Zerre kadar onurun varsa açıkla...

Dürüstsün, onurlusun, mertsin ya hadi açıkla...

Onurun zerresi varsa sende doğruyu söylersin...

Onur aşağı, onur yukarı...

Bir de şairin, *"Daha nen olayım onursuzunum senin"* dizesi vardır ki orada aslında gayet haysiyetli bir durum söz konusudur ve mevzuumuz ile alakası yoktur.

Her neyse, sabahın köründe bir sahil kasabasındaki kahvede oturmuş, **"zerre kadar onur"** üzerine düşüncelere dalmışım.

Vardığım birkaç neticeden biri şu.

Ben onuru değil haysiyeti seviyorum arkadaş.

Bunda mutlaka bu topraklara özgü **“biz onurumuz için yaşarız”** lafına sığınarak işlenen haltların payı vardır...

Ama aynı laf isteğe göre “onur” yerine “haysiyet” kelimesi kullanılarak da söylenebileceğine göre...

Tamam, tamam itiraf ediyorum... Asıl sebep, onur deyince aklıma bir dönem ana babaların isim olarak gösterdiği büyük teveccühle ortalıkta dolaşmaya başlayan Onurların gelmesi.

Ki bunlardan bir tanesi veletlik çağlarımda bizim mahallenin en pislik çocuğuydu.

Hani her oğlan çocuğunun sokağa çıkarken dayak yemekten korktuğu bir baş belası vardır ya...

İşte benim için ona tekabül ediyordu bu Onur.

Gördüğü yerde programlanmış robot gibi ağızımı burnumu kırmak için harekete geçerdi yeminle.

Her neyse, dedim ya deniz kenarında bir mekânda oturmuş çayımı bekliyorum.

Herkes öyle dingin, öyle huzurlu görünüyor ki sanırsın bu memleketin insanları değiller.

Ne “zerre kadar onur” muhabbetleri, ne Kılıçdaroğlu’nun hayali mail ile düştüğü tufa, ne Erdoğan’ın onu “yürüyen yalancı” ilan etmesi, ne Bahçeli’nin “püskevit” ve “okyanus ötesi” takıntısı umurlarında gibi.

Bence mahzuru yok valla...

Beyler titreyip kendinize gelin, 30 gün sonra seçim var kıvamında ortamı provoke edecek değilim.

Hazır gelmişken bir tatlı huzur da ben alsam hiç fena olmaz hatta.

Fakat o esnada arka masalardan gür bir ses duyuldu ve huzur ihtimalim sıfırlandı.

Sesin sahibi buranın yerlilerinden olduğunu belli edecek bir üslupla, çay ocağıının önünde bize sırtı dönük duran garsona şöyle dedi: **“Onurum iki çay da bize getiriver!”**

Ve garson, yani Onur yüzünü bize döndü.

Benim yaşlarımda, iri yarı bir adam...

Bir anda engellenemez bir şekilde iç sesimle muhabbet haline geçtim:

– *Ulan bu benim baş belam Onur olmasın yoksa!*

– Saçmalama oğlum o da nereden çıktı şimdi?

– *Baksana herif benim yaşlarımda ve kapı gibi. O da öyleydi. Hem gözleri de tıpkı onun gibi kahverengi.*

– O kadar merak ettiysen masana çay getirince sorarsın, ‘30 küsur sene önce her gün beni döven kahverengi gözlü bir çocuk vardı, o sen misin’ diye...

– *Her gün de dayak yemezdim canım, abartma.*

– Doğru, bazı günler kaçmayı başarırdın...

– *Neyse canım, şimdi sorulmaz ki adama ayıp olur.*

– Yok, yok içinde kalmasın en iyisi sor ki, nasıl bir paranoyak olduğunu anla.

– *Peki nasıl sorayım?*

– ‘Sen o musun kardeşim, zerre kadar onurun varsa söyle’ de, böylece her halükarda sopa yemeyi garantile, özlemişsindir...

İç sesime cevap veremedim.

Çünkü garson Onur masamın dibinde bitti ve **“Çay bırakıyorum abi”** dedi.

Başımı “olur” manasında sallarken herhalde adamı fazla inceledim ki, o da gülümseyerek bana bakmaya başladı.

Neyse ki arka tarafta oturan gür sesli müşterinin yine “Onurum” ile başlayan cümlesi araya girdi de aramızdaki bu manasız bakışma sona erdi.

İç sesimle muhabbete devam ettim yalnız kalınca:

– *Bu benim Onurum olamaz, o bana asla gülümsemezdi.*

– İyi o zaman, artık kafanı topla da yazını yazmaya başla...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

O biliyor, her şeyi biliyor, çok iyi biliyor...

Demiray Oral 16.05.2011

Kısa süre önce kendi bünyemde oluşturduğum **“Kemal Kılıçdaroğlu’nun Çetelesini Tutma Servisi”** perişan vaziyette.

Kemal beyin vukuatlarına yetişemiyorlar bir türlü.

Servis, son zamanlarda düzenli olarak fazla mesaide.

Onlara diyorum ki, üzülmeysin nasıl olsa CHP iktidara gelirse her şey emeklilik süresinden sayılacak.

Fazla mesaide geçen süreler kesin emeklilikten sayılır, hatta yakında sigara molalarında geçen sürenin bile emeklilikten sayılacağını açıklamalarını bekliyorum.

Artık benim lafıma mı itimat etmiyorlar, yoksa CHP’nin iktidar olacağına mı itimatları sıfır bilmem, ikna çabalarım başarısız kalıyor...

Servis elemanlarının, tuttukları çetele önüme günlük olarak geliyor.

Tespitlerine göre Kılıçdaroğlu’nun yeni takıntısı, **“Ben biliyorum... hepsini biliyorum... çok iyi biliyorum”** demek.

Bu “her şeyin arkasındaki bilme” gücünü Kemal bey ilk olarak “hayali mail” vukuatında keşfetti.

YGS soruşturmasını yürüten savcıya yönelik, "bir Bakan'ın, yeğenine torpil yapılması için ÖSYM başkanına mail attığını biliyorum, açıkla..." minvalinde konuştu.

Gerçi sonra ne öyle bir mail, ne de yeğen olduğu ortaya çıktı ama o, "her şeyi bilmek" ile korku salmaya devam ediyor.

1 milyon 700 bin gencin nasıl mağdur edildiğini çok iyi biliyorum...

Olaylara nasıl müdahale edildiğini biliyorum, yargı yönlendiriliyor...

Önce kararı siyasi mekanizmada alıyorlar sonra yargıya diyorlar ki 'sen bunu tatbik et', hepsini biliyorum...

Yolsuzluk yapan bakanları açıklamazsan namertsin. O bakanların adı var bende, hepsini ben biliyorum...

Belki de gerçekten bir bildiği vardır diyeceğim ama genel başkanlıktaki kısa mazisi, bu bilgilerin **"Lefter'in müthiş bir Fenerbahçe kalecisi olması"** kıvamında güven telkin ediyor ancak.

Hem sonra madem biliyorsun, neden söylemiyorsun da sürekli "hepsini biliyorum, açıkla" diyorsun.

Hadi bir kere dedin, karşı taraf da sana **"yürüyen yalan"** diye cevap verdi. Artık il il, **"biliyorum da biliyorum"** diye dolanmanın alemi var mı?

Sanırım bu durumu Rizeliler de keşfetmiş ki, Erdoğan'ın yaptığı mitingde, "Kemal, bilmemek ayıp değildir yeter ki çakturma" yazılı pankart açmışlar.

Aynı mitingde Erdoğan da, "Yalan Rüzgarı" dizisini yeniden çeksinler, çık başrol oyna" demiş Kılıçdaroğlu'na.

Şimdi açık konuşmak gerekirse, pembe dizi jönlerini düşününce Kılıçdaroğlu'nun başrol konusunda fazla şanslı olduğunu söylemek güç.

Hatta iddia ediyorum ki, eğer Kemal bey Yalan Rüzgarı'nda başrol oynarsa sahillerdeki kadınlar bile hiddetlenip oy atmaz kendisine.

Bu onun felaketi olur, **Gürsel Tekin'in Pollyanna'ya yaptırdığını düşündüğüm anketler bile durumu kurtarmaz.**

Nereden biliyorsun diye sormayın lütfen. Hepsini biliyorum, çok iyi biliyorum...

Fakat Erdoğan'ın ikinci önerisi, yani "madem hesap uzmanısın, 'Bir Kelime Bir İşlem' programına çık kendini orada ispat et" demesi bana daha makul geldi.

Neden mi?

Bakın Kütahya'da ne demiş Kılıçdaroğlu: **"AKP'ye zamanında 5 vekillik verdiniz size ne verdi, bana 3 vekillik verin size bir bakanlık vereyim..."**

Kütahyalılar, **"fiş almasak kaç olur"** diye sordu mu bilmiyorum fakat gördüğünüz üzere tam bir hesap uzmanı kendisi.

3 vekil verene bir bakan bedava!

Olur mu olur valla...

Netice itibarı ile işin başında, "siyasete girersem ne olursa olsun yalan söylemeyeceğim" diye söz vermişti Kılıçdaroğlu, "asla sallamayacağım" dememişti ki...

Seçim meydanlarından yansıyan bir başka güzide mevzuumuz ise bilindiği üzere Bahçeli'nin püskevit söylemiyle bugünün küçüğü yarının seçmeni olan çocukların oylarına talip olması. 2023 vizyonu diye buna derim işte...

MHP, Bahçeli'nin gittiği illerde üzerinde **"püskevit budur"** yazan stantlarda bisküvi arasında lokum dağıtarak ciddi bir atağa kalkmış durumda. Facebook'ta açılan "püskevit" grubunun takipçi sayısının 315 bin, MHP'nin "Ses Ver Türkiye" sayfasının takipçisinin ise sadece 24 bin olması memleket insanın da bu hamleyi onayladığının göstergesi...

Gördüğünüz gibi gayet seviyeli bir seçim atmosferi içindeyiz.

Bilhassa üç büyük parti memleketin temel sorunları hakkında proje üretmek için adeta birbiriyle yarışıyor.

Kürt meselesi, yeni demokratik anayasa, binlerce faili meçhul, işsizlik, azınlıkların durumu, nükleer enerji kullanımı gibi sorunlarla ilgili üretilen çözümlerden çözüm beğenemiyoruz.

Ama nasıl olsa onları herkes yazdığı için ben bugün biraz siyasi magazin yapayım dedim. İçinde bulunduğumuz dönemin ruhuna uygun olarak seçim sloganı şeklinde özetlersek, "Her şey yolunda Türkiyem, rahat ol!"

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Memleket laga lugaları

Demiray Oral 21.05.2011

1-Ayıptır söylemesi, kısa bir müddettir Bodrum'dayım. Bu cihetle önce yerel muhabbetlerle başlayalım.

Muğla'da CHP'nin 1. Sıra adayı sanatçı Tolga Çandar, AKP'lilerin "Muğla'yı çalgıcıya mı emanet edeceksiniz" propagandasına sıkı karşılık vermiş: "O kadar dansöze bir çalgıcı lazım".

Bu şahane cevabın üstüne söyleyecek iki şeyim var. Birincisi, anlaşılan Çandar, Ankara sahnesinde de gayet iyi performans gösterecek. İkincisi ise umarım Muğlalılar inadına şehirlerini **"çalgıcı"**ya emanet ederler.

2 - Gazetelerin **taşra baskısını** okumak demek şu demek: Eğer evinde tesis yetersizliği sebebiyle henüz televizyon ve internet yoksa, cep telefonunu da sadece "alo" demek ve saate bakmak amacıyla kullanıyorsan, bütün gazeteleri dip bucak okumana rağmen Kütahya'daki depremin senin için **"meydana gelmemesi"**.

3 - Depremi öğlene doğru gelen bir telefonla öğrendim, ancak idrak etmem biraz güç oldu. Şöyle ki:

-Aloo ne haber... Dün gece iyi sallandınız mı ?

- Yok yahu, gayet efendi takıldık...

- Efendi takılınca sallamıyor mu insanı?

- Hı hı... İki kadeh içip erkeden eve kaçtık valla...

-Ne diyorsun sen ya... Depremi duymadın mı, orası sallandı mı, onu diyorum!

- Yoo, deprem mi oldu sahiden?

- Çok sıkıcısın, kapat şu telefonu!

4- Meclis'teki üç partinin bu seçimde çocuklara vaatleri:

Her öğrenciye i-pad (AKP)

Her çocuğa süt (CHP)

Her çocuğa püskevit (MHP)

5 - Cizre'de gösterilerde polisin attığı gaz bombası fişeklerini toplayıp, günde 3-5 lira kazanan iki küçük kardeşin haberini Milliyet'te okudum. Sabahları okula gidip, öğleden sonra bu sayede para kazanıp diğer kardeşlerine ekmek alıyorlarmış... **Kürt çocuklara çocukluklarını yaşamayı vaat eden bir parti var mıdır?**

6 - Binlerce yurttaşının adeta **"sınır ötesi operasyon"** düzenleyip çocuklarının ölüsünü aradığı bir memlekette Erdoğan, Kılıçdaroğlu ve Bahçeli her gün nasıl oluyor da meydanlarda **laga luga siyaseti** yapabiliyor?

7 - Kılıçdaroğlu zaten başlı başına bir vaka haline getirdi kendini. **"Kulaktan dolma bilgilerle her gün arkasında duramayacağım bir iddiayı ortaya atacağım"** diye adeta ilke kararı almış. Öyle ki, Erdoğan'ın taktığı sıfatları şairin dizelerine uyarlarsak, **"sana yürüyen yalan desem zıplayan yalanın hatırı kalıyordu, zıplayan yalan desem uçan yalanın boynu bükük..."** tablosu çıkıyor ortaya.

Erdoğan desen, Kemal beyin tedirgin eden projeleriyle uğraşmak yerine bu laga luga siyasetini sürdürmeye dünden razı.

Bahçeli zaten **siyah gözlüklü, tirençikotlu adamlar bizi izliyor** ruh halinde olduğundan, "doktorlar ne söylerse söylesin dedi" kıvamında ciddiye alınacak vaziyette.

Üç lider böyle takılırken, **biz Türkler ve Kürtler ise ölen gencecik polisler ile genç PKK'lılar için gözyaşı döküyoruz.**

Peki bizi kim ağlatıyor? Ve kim güldürecek?

8 - Eğer Kürt siyasetçiler arasında **"sağ duyunun sesi"** olarak bilinen **Şerafettin Elçi bile, "Diyarbakır'a uzanan dili de, eli de keseriz"** diyorsa, hızını alamayıp iki gün sonra, **"Kürt kanı döken Kürt kanında boğulur"** diye devam ediyorsa... durum tahminlerin ötesinde vahim demektir.

9 - PKK'nın olası barışla ilgili ruh hali üzerine Halil Berktaş'ın yazısında (19 Mayıs - Taraf) kullandığı **"gönülsüz damat - gelin adayı"** metaforu müthişti: "Bana göre PKK barış fikrini sindiremiyor, kendini 'barış hali'nin içinde göremiyor, hayal edemiyor. Kalıcı barış beklentisinin arttığı bir ortamdan nasıl çıksam diye bakıyor. Aslında hiç istemediği halde kendini evlilik hazırlığı içinde bulan bir gelin veya damat adayı nikâh memurunun ve bütün şahitlerin önünde hayır dememek için, nasıl daha önceden kaçmaya çalışırsa, PKK da öyle, 'köprüden önceki son çıkış' fırsatlarını kaçırmamak peşinde."

10 - Bakan Hayati Yazıcı adına hayali mail atmakla suçlanan kişi çobanmış. Kılıçdaroğlu'nun bu vakada tufaya düşmesinin hayırlı bir yanı var aslında. En azından artık, **"bakın, çobanın maili ile bizim mailimiz aynı işte"** diyebilirler.

11 - Basın mensuplarına basın açıklaması cezası kesmişler (Ahmet Şık ve Nedim Şener'in hapse atılmasını protesto eden gazetecilere). Günahı 154 lira. Gerekçesi, "önceden izin almaksızın açıklama yapmak". Neyse ki hâlâ, önceden izin almaksızın haber yazabiliyoruz

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bodrumlu CHP'li usta kime oy verecek

Demiray Oral 23.05.2011

Evde tamirat yapan **Bodrum**'un yerlisi ustayla muhabbet ediyorduk.

Daha doğrusu o, memleketinde takılmaya başlayan adam neyin nesidir öğrenmeye kesinlikle kararlıydı.

Önce, muhabbetin başlangıç ilkelerini yerine getirmek için klasik ahret suallerini sıraladı.

Süratle "memleket neresi" noktasına kadar geldik, fakat mevzu açacak ortak bir nokta çıkmadı.

Nihayet merakını celbeden asıl soruyu sordu: "**Ne işle uğraşıyorsun abi?**"

Söyledim. İlk tepkisi, "**siz de devleti iyi uğraştırdınız ha**" oldu. Bunu söyledikten sonra da hafif tertip tebessüm etti.

Böylece iki mesajı aynı anda sarkıtıyordu.

Hem Taraf'ı bilecek kadar olan bitenden haberdar olduğunu...

Hem de bizim gazeteye icazet verdiğini...

Doğrusu ya, standart beklentim bunun üzerine "**derin**" mevzularda sorular yöneltip, ortamı ayaküstü iki kişilik panel havasına sokmasıydı.

Ancak bizim usta, birkaç dakika sükunetini koruduktan sonra, tamirat yaptığı evi ve kapıdaki dandik arabayı şöyle bir süzüp şunu dedi: "Yalan di mi abi, size ordan burdan paralar geldiği filan?"

Jaguarım Göltürkbükü'ndeki muhteşem villamda duruyor, bu evi iki yüz metrelik yatımda çalışan personel ile villadaki hizmetliler için tuttum... diyecektim.

Ama abartı bile kendini yalanlıyor, o kadar adam ancak tek sıra ayakta durmak şartıyla sığar bu eve!

Her neyse, fazla söze gerek kalmadı, ustamız doğru cevap şikkını işaretledi ve yürüdü (yani muhabbet manasında). Zaten bu girizgâhı da, onun "**seçime 20 gün kaldı**" tadındaki analizlerini aktarmak için yaptım.

Vaziyet şöyle: Karşımda CHP'nin kalesi olarak bilinen Muğla yöresinden, doğma büyüme buralı ve sülaleden CHP'li, yoksul bir emekçi var.

Ve, "**Kılıçdaroğlu iyi adam ama abi**" diye başlayıp, kendisinin ve farklı şehirlerde yaşayan aile üyelerinin neden **Tayyip Erdoğan'a** oy vereceğini anlatıyor bana:

Ayda 100 lira taksitle evimiz oldu ilk kez...

Yeşil kart sayesinde beş kuruş ödemedem ilaç aldık...

Gelinimizin doğum parası bile ödendi...

Çocuklarımızın ders kitaplarına para ödemedik...

Yoksul çocuklara önlüklerini bile bedava verdiler...

Evimizin çatısı delindi, fakirlik kağıdımızla başvurduk hemen tamir ettiler...

Daha bir sürü şey saydı. Netice itibarı ile hepsi, **yoksul kesimde belki de ilk kez dertleriyle ilgilenildiği algısını yaratan icraatlardı.**

Çoğumuzun anlayamadığı o, "her iki kişiden biri oy verdi" vaziyetinin en basit izahı.

Peki, başka bir partinin daha fazlasını yapmayacağını ne biliyorsun, diye sordum.

"Mesele parti meselesi değil abi, adam yani lider meselesi... Biz AKP'ye değil Tayyip Erdoğan'a oy vereceğiz. Çünkü diğer partilerde bir Tayyip Erdoğan yok" dedi.

Sonra onaylatmak ister gibi sordu: **"Var mı?"**

Yok ama zaten bu memlekete bir tane Tayyip Erdoğan yeter bence, dedim.

Yüzünü yine aynı tebessüm kapladı ama bahçe kapısından çıkarken **"sizin gazetenin de neci olduğunu bir türlü anlayamadık gitti"** diye söyleniyordu.

60'lık kaset gerilimi

Doğal olarak bu devirde ortada **"kaset"** filan yok ama adını koyduk bir kere: **"MHP kasetleri"**. Geçen gün arkadaşlarla yaptığımız muhabbet, **"kaset siyaseti"** vesilesiyle bizi kendiliğinden eskilere götürmüş, kasetlerden müzik dinlediğimiz günleri yad ediyorduk.

Masada oturan, nüfus cüzdanı bir hayli yeni birkaç genç ise kukumav kuşu gibi dinliyordu. Muhtemelen acayip sıkılıyorlardı.

O esnada aramızdan biri, "evin orasından burasından hâlâ kasetler çıkıyor. Geçen ortalığı topluyordum, çekmecenin birinden bir sürü 60'lık Raks çıktı. Hepsi de şahane albümler. Dur, şunları dinliyim diye heves ettim ama fark ettim ki kaset dinleyecek teyp yok" diye gayet sıradan bir geyik muhabbeti açtı.

Geyiği tam derinleştirecektik ki, masadaki bir genç kız, asap bozucu kuşak farkını gözümüze sokmak istercesine atıldı: "Şey, 60'lık Raks ne demek acaba?" Cevabı basitti elbette fakat herkes bu soruyla birlikte haddinden fazla **"şimdi bana kaybolan yıllarımı verseler"** moduna girdiğinden, tık çıkmadı.

Gençleri püskürtmek için derhal Ankara kulisi misali analizlere geçtik:

- "Baykal, bu kasetler hükümetin işi, Anayasayı tek başlarına yapmak istiyorlar" demiş ama neden tam tersi olmasın? Belki de birileri AKP'nin anayasa yapacak vekil sayısına ulaşmaması için çalışıyor.

- Elbette, neticede MHP eğer baraja takılırsa MHP oyları AKP'ye değil Haberal'lı, Batum'lu, Aygün'lü CHP'ye gider. AKP'yle mücadele için önce CHP'yi kasetle dizayn edenler bu yetmeyince neden şimdi de MHP'yi dizayn

ediyor olmasınlar?

- Bıla.. bıla... bıla...

Netice ve talep: Abilerim, ablalarım devir değışti, artık “kaset” diye bir şey yok. Bulaşık makineleri bile dijital. Lütfen bu “kaset” söylemini terk ediniz, bizi de şu güzelim deniz kenarında manasız analizler yapmak zorunda bırakmayınız...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hafta sonu sayıklamaları

Demiray Oral 28.05.2011

1 – Yazıya oturduğumda **Tayyip Erdoğan** Aydın’daydı, akşamüstü de Muğla’da meydana çıkacaktı. Günlerdir **Bodrum**’da, “**Ne olur bu seçimde buralarda**” diye kime sorsam, aynı heyecansız cevap geliyordu: “**3 – 2 – 1**”. Yani son seçimdeki tablonun aynısı. **CHP: 3, AKP: 2, MHP: 1**. Fakat biraz önce telefonum titreşti ve **Bodrum**’un en tecrübeli televizyoncusu heyecanla dökülmeye başladı: “**Bodrum istikametinden Muğla Havaalanı’na doğru giden yolu görsen inanamazsın. İki şerit kuyruk var, otobüsler, dolmuşlar, Mercedesler, ciplerden oluşan dev bir konvoy. Daha bir de bizim göremediğimiz Milas istikametinden gelenler var...**” Biraz sonra meydana ulaşınca, CHP mitingiyle karşılaştırdınca ne diyorsun, diye sordum. “**Dörtte biri kadardı. Bu kalabalığın yarısı ‘toplama’ bile olsa yine de şaşırtıcı bir durum var. Eğer bu sandığa yansır, AKP bu kez 3 yapabilir**” dedi.

2 – “**CHP’nin kalesi Muğla**”da CHP için kötü haber bu elbet. Ama **asıl kara haber MHP’ye geleceğe benziyor**. Buradaki tek vekilliğini kaptırması büyük ihtimal. Kaptıracak fakat kime kaptıracak?

CHP’ye mi, AKP’ye mi? Galiba buradaki seçimin bütün meselesi bu... **BDP**’nin desteklediği bağımsız aday **Şehbal Şenyurt** ise seçimin sürpriz ismi olmaya aday. Gazeteci, belgesel yönetmeni ve insan hakları aktivisti **Şehbal Şenyurt**’un 29 mayısta, yani pazar günü Muğla’da yapacağı mitingi merakla bekleyenlerin sayısı hiç de az değil.

3 – İki üniversite öğrencisi, **Ferhat ile Berna**, Başbakan Erdoğan’ın bulunduğu ortamda ayağa kalkıp, “**Parasız eğitim istiyoruz, alacağız**” yazılı pankart açtıkları için 14 aydır cezaevinde. **Demek ki neymiş, Başbakan’ın bulunduğu ortamda askersen ayağa kalkacaksın, öğrenciysen oturduğun yerde oturacaksın!**

4 – **Ferhat ile Berna**’nın yargılandığı davanın son duruşmasında savcının “**Eylemleri anayasal düşünce açıklama sınırında**” deyip **beraat** istemesine rağmen, mahkeme iki gencin **tutuklu** kalmasında direndi. Bu, gençlerin en az bir sonraki duruşmaya kadar, **altı ay daha** cezaevinde kalmaları demek.

5 – Bu tip davalardan sonra mutlaka, “**hâkimler kararlarında özgürlükçü yorum yapmalı**” kıvamında eleştiriler yapılıyor. Ee iyi de, yapmıyorlar işte. Böyle “**eğitim şart**” misali iyi niyet beyanları yerine benim **daha radikal bir önerim var**. Bugün haberi vardı, Polis Meslek Yüksek Okulu’nda müfredat gereği en az bir kez

polis adayları biber gazına maruz kalmak zorundaymışlar. Fotoğrafa baktım, amirleri genç polislerin gözüne biber gazını dayıyor, onlar da **“yandım”** diyerek kendilerini yere atıyorlardı. Derim ki, **hâkimlik stajı sırasında da en az bir kez hâkim adayları cezaevine girse**. Çok değil, şöyle bir ay içerde olmanın **“tadı”**nı alsalar. Bakalım o zaman, **“Yaz kızım... sanıkların tutukluluk hallerinin devamına...”** cümlesini sabahları mahalle bakkalına **“bir ekmek bir gazete”** dermiş rahatlığında kuracaklar mı?

6 – Kemal Kılıçdaroğlu, Kürt meselesinin çözümünü bulmuş ama, **“Formülü şimdi söylemeyeceğim”** demiş. Zaten eğer formülü, **“Et-Balık Kurumu güçlendirilecek”** misali tadından yenmez bir şeyse, diyeceğim tek şey **“Sus söyleme, bir şey söyleme artık”** olacak. Ama haksızlık da etmeyeyim, Et-Balık Kurumu noktasından **Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı**’na konan çekincenin kaldırılması noktasına gelmek de, kısa zamanda büyük işler başarmak demek. Yine de **“Formülümü şimdi söylemem”** dediğini okuyunca içimden **“Aman söyleme, iyi sakla”** diye söylenmeden edemedim.

7 – Aynı mevzuda Tayyip Erdoğan da meşrebince söylenmiş **Kılıçdaroğlu**’na: **“Madem terörü çözeceksin, ver şu sihirli değneği de biz çözelim”**. Memleketi yönetmeye soyunmuş bir ve iki numaralı ismin gözünde Kürt meselesini çözmek için **“özel formül”**lere, **“sihirli değnek”**lere ihtiyaç var ne yazık ki. Benim ve benim gibi düşünen bir sürü sıradan insan için ise ortada hiç de öyle **Mandrake**’lik bir durum yok. Çözüm için neleri konuşmamız gerektiği gayet basit. Büyüklerim ukalalık olarak algılamazsa o basit çözümü açıklamak istiyorum: **Kürtlerin Türklerle eşit haklara sahip vatandaşlar olduğunun anayasal güvenceye alınması, Kürtçe eğitimin serbest bırakılması, Güneydoğu’ya özerk bir statü tanınarak Cumhuriyet’in idari yapısının değiştirilmesi...** Peki, benim bu kadar rahat sıraladığım çözüm şartlarını iki lider neden telaffuz edemiyor da **Mandrake**’den medet umuyor? Bilmediklerinden değil elbet, sanırım aramızdaki fark her ikisinin de **“milliyetçilik”** denen ideolojiden mustarip olmaları. Böyle olunca da, senelerdir **Mandrake**’yi işin içine katıyorlar, onun sihri fayda etmeyince de mevzuu mecburen yardımcısı **Abdullah**’ın pazularına emanet ediyorlar. Neticede ise **“bu maceranın sonu”** yazısını bir türlü okuyamıyoruz...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Benim oyum kime

Demiray Oral 30.05.2011

Bu tarz yazıların aslında seçime birkaç gün kala yazılması racondandır. O zamana kadar söyleyeceğini söylemiş olmanın verdiği huzur içinde olan yüce köşe yazarınızın, artık oyunu kime vereceğini açıklama vakti gelmiştir.

Böylece sevenlerine doğru yolu son kez göstermek suretiyle seçim yazılarının finalini yapar.

O son yazı mutlaka, **“kime oy verirsek verelim neticede kazanan bir kez daha demokrasi olacak”** minvalinde bir sos ile servis edilir...

Ben kimseye oyunu hangi partiye vereceğini sormam, bana ne?

Şahsıma sorulmasından da hiç hazzetmem, kime ne?

Ayrıca birisine doğru yolu gösterecek dünyada tanıdığım son insanım.

Yani kısaca, neresinden tutarsan tut, bu tarz yazılar döktürmek manasız benim için.

Ancak şeffaf sandıklara gitmemize sadece iki hafta kala, iki mevzu fena halde asabımı bozduğu için oyumu neye vereceğimi açıklamaya karar verdim. Asabımı bozanların birincisi, yeni anayasayı yapacak Meclis'i belirlemek üzereyken, ortalıkta anayasanın a'sının bile geçmemesi(gerçi Kemal bey tam, "ana..." demişti, ama bütün kötü niyetimizle lafını ağzına tıktık).

Kimi MHP'lilerle ilgili patlayan kaset skandalı vesilesiyle, "falanca parti anayasayı tek başına yapsın / yapamasın diye komplo kuruldu", misali ifadeler de olmasa gel de memleketin en mühim gündeminin yeni anayasa olduğuna inan.

Hesapta ilk demokratik ve sivil anayasa yapılacak, fakat "üç büyükler"ın başındaki isimlerin mitinglerinde tık yok.

BDP desen, dünyaları sadece anayasanın Kürtlerle ilgili ne diyeceğinden ibaret...

Neticede, siyaset dünyasında ve medyada varsa yoksa, "AKP 330 milletvekilinin üstüne çıkacak mı" muhabbeti. Yani tek derdimiz şu: Güç kimin elinde olacak?

Çünkü nasıl olsa bu memleketin çocukları olarak hepimizi biliyoruz ki, bütün o "uzlaşma" lafları palavra kalacak ve gücü eline geçiren içeriği belirleyecek. Zaten Başbakan Erdoğan'ın gazetecilerin sorusu üzerine uçakta yaptığı son açıklamalar, 12 Haziran sonrasında tıpkı Cumhurbaşkanlığı seçiminde olduğu gibi nasıl karın ağrısı bir **uzlaşma süreci** yaşayacağımızı gösteriyor: "Meclis tablosu çıksın meydana, eğer millet bize tek başına iktidar verirse, yine onlara gideceğiz 'gelin beraber oturalım' diyeceğiz. Ama gelmiyorlarsa tabii kendimiz yapacağız."

Nasıl, bir yerden hatırladınız değil mi bu lafları? Evet, ben de öyle tahmin etmiştim...

Gelelim ilkiyle de bağlantılı olan ikinci asap bozucu mevzua... Bir süredir Kürtlerin önde gelen isimleri ısrarla aynı şeyi söylüyor.

Hemen aklıma gelenler Öcalan'ın, "15 hazirana kadar bir şey olmazsa kıyamet kopabilir", Ahmet Türk'ün "15 hazirana kadar bir ışık yakılmadığı takdirde Kürtler suskun kalmayacaktır" ve son olarak bugün okuduğum Murat Karayılan'ın "devlet seçimden sonra artık bize net bir şey söylemeli, yoksa başımızın çaresine bakacağız" sözleri.

Peki, Öcalan'ın "**bir şey**", Türk'ün "**bir ışık**", Karayılan'ın "**net bir şey**" diye ifade ettiği "**o şey**"ın içeriğine yönelik bir tartışma ortamı görüyor muyuz? Görmüyoruz... Onun yerine ne görüyoruz?

"Çözümün önündeki en büyük engel BDP'dir, terör örgütüdür" deyip Hakkari'deki CHP mitinginde kaç Türk bayrağı olduğunu sayan bir Erdoğan... Ve "yetki verin bu sorunu çözeyim" diyen ancak "formül"ünü şimdi açıklamayan bir Kılıçdaroğlu...

Peki Kürtler, seçimden hemen sonra nasıl bir "somut hareket" bekliyor iktidardan? Gözlerden kaçtı ama geçen hafta eski BDP lideri Demirtaş buna cevap getiren bir demeç verdi: "Erdoğan'ın bugün değil 12 haziran akşamı ne diyeceği önemli. Balkonda söyleyecekleri önemli."

Yani Kürt siyasetinin beklentisi, seçimin ardından AKP'nin çözüm konusunda güçlü ve inandırıcı bir tutum açıklamasından ibaret. Zaten seçimden üç gün sonrası için daha fazlasını beklemeleri saçma olurdu.

Peki bu fırsat her zamanki oyalama söylemiyle heba edilirse ne olur? Ne olacak, "cennet olsa birlikte yaşayacağız, cehennem olsa birlikte yanacağız" vaziyeti olur. Bu vesileyle şu an içinde bulunduğumuz araf halinin cumartesi günü Gündem'de bir karikatürü vardı. Baba ve küçük oğlu yan yana çökmüşler, çocuk babasına şöyle diyor: "Baba, ne düşünüyorum biliyor musun? Eğer barış gelmeyecekse, bu yaz tatilimi Kandil'de geçireyim, hem hazırlık okumuş hem de zamanı boşa geçirmemiş olurum". Baba son bir umutla cevap veriyor: "Bakarsın gelir. Seçim sonuna kadar bekle derim hewal evlat".

İşte bu yüzden ben oyumu kalan iki hafta içinde **demokratik - sivil - çoğulcu - adil bir anayasa** vadeden ve bunun içini dolduran partiye...

Ve Kürt sorununun barış içinde çözümüne dair somut önerilerini açıklayan partiye vereceğim...

Yoksa ne mi yapacağım? Her zamanki gibi içimden, evli evine köylü köyüne evi olmayan sıçan deliğine diye mırıldanacağım...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Bitse de gitsek' dedirten bir seçim süreci

Demiray Oral 04.06.2011

Siyasi parti fanatikleri haricindeki hemen herkesi sonunda, "**Lanet olsun! Şu seçim bitse de kurtulsak**" ruh haline getirdiler.

Bizzat liderlerin her gün yeniden ürettikleri "**nefret dili**"nden sıdkı sıyrıldı insanların.

Her gün birbirlerine selam verir misali *beyinsiz, alçak, ahlaksız, edepsiz, hortumcu, akbaba, kalpazan...* diyorlar.

Ben askerlik günlerimden beri, **küfrün hitap şekline dönüştüğü böyle bir ortam görmedim** yeminle (bir merak: seçim mitingleri başladığından bu yana Erdoğan ile Kılıçdaroğlu birbirlerine kaç tane hakaret davası açtı acaba).

Sadece bu değil elbette...

Bir yandan da polisin her gün yeniden ürettiği şiddet var. Polis gazı sıkıyor insan öldürüyor, polis gözaltına alıp savcıya bile haber vermeden sabaha kadar dövüyor, polis beğenmediği bağımsız adayın seçim çalışması yapmasını engelliyor, polis istediğinin ağzını burnunu kırıyor...

Ve bu durum kimsenin umurunda değil. Çünkü memleketi yönetmek için oyumuzu isteyenler birbirlerine laf çakma telaşından, polisin yurttışa çaktıklarını görecektir halde değil.

Siyasilerin önlenemez nefret dili, polisin cezasız kalacağını bilmenin konforuyla uyguladığı şiddet, üstüne bir de kulaktan kulağa yayılan "**seçim öncesi terör**" söylentileri insanları bezdirdi.

Kaset komplolarına, şantaj siyasetine filan girmiyorum bile.

Netice: Yaşımın tuttuğu kadarıyla söylüyorum. **1980** öncesinin, hemen her gün kan dökülen ortamında yapılanlardan beri, **böyle pis bir seçim süreci görmedim** ben.

Emeği geçenleri tebrik ederim...

Evren'i sarar melankoli...

Avukatı, **Kenan Evren** için, **"Neyle suçlandığını bilmiyor fakat üzgün"** demiş. Şöyle bir düşündüm de, daha neyle suçlandığını bile bilmeden nasıl üzgün olduğunu bir türlü çıkarmadım.

Sonunda dedim ki, **Evren**'in bu durumu olsa olsa, *"Beni en güzel günümde / Sebepsiz bir keder alır / Bütün ömrümün beynimde / Acı bir tortusu kalır"* dizeleriyle açıklanabilir. Yani **O'nu sarar melankoli** vaziyeti (fakat bu da sakat olabilir, çünkü Sabahattin Ali memleketin faili meçhule kurban giden ilk yazarı netekim).

Peki **Evren**, pazartesi günü savcı **"evine servis"** yapıp neyle suçlandığını söylediğinde neler olabilir?

Suçlamayı bilmeden üzgün olacak kadar **"hassas"** biri olduğuna göre, savcı, o sözlük gibi işkence, gözaltı, idam vs. listesini dayadığında kederinden ölmesi lazım normalde.

Ama bunun yerine şu tarz bir savunma yapması ihtimali de aklıma gelmiyor değil:

1 - Bayrak Planı'nın altında ıslak imzam yoktur, bunlar daktilo ile yazılmış sahte dokümanlardır.

2 - Söz konusu plan askerî usullere uygun yazılmamıştır, bunu benim korumam olan onbaşı bile bilir, durun çağırayım isterseniz...

Mevzunun enteresan bir yanı da şu. Herhalde **"neyle suçlandığını bir türlü bilmemek"** darbecilere özgü hasletlerden biri. Başta **Çetin Doğan**, darbe teşebbüsüyle yargılanan komutanlar da neyle suçlandıklarını bilmiyorlar. Zaten **Genelkurmay** da bu komutanların neyle suçlandıklarını **"anlamakta güçlük çekiyor"**.

Peki, biz bu darbe sanıklarına neyle suçlandıklarını anlatmayı nasıl başaracağız? Bunu ciddiyetle ele almamız lazım.

Çünkü **Evren** bile **30 senedir** hâlâ bunu anlamadıysa, bugünün darbe sanıklarının yaptıklarını idrak etmeleri için kaç sene bekleyeceğiz düşünmek bile istemiyorum.

Hrant Dink davası: Adalet duygumuz tatmin mi olmalı

Cinayeti bilen, fakat bırak önlem almayı, bu bilgiyi örtbas eden eski Trabzon İl Jandarma Komutanı **Albay Ali Öz** ile istihbarat şubesinde görevli beş askere hapis cezası verilmiş.

En büyük ceza **Albay Ali Öz** ile bir yüzbaşıya: **Altışar ay hapis.**

Bu ceza neden verildi bu askerlere: **"Görevi ihmal"** nedeniyle.

Peki, misal **Albay Ali Öz**'ün **Hrant Dink** cinayetindeki rolü neydi? Şuydu: **Hrant Dink** cinayetini azmettirmekten yargılanan **Yasin Hayal**'in eniştesi **Coşkun İçgi**, **Hayal**'in **Dink**'i öldürmek için plan yaptığını

ve bunu iki Jandarma İstihbarat görevlisine aktardığını mahkemede anlatmıştı.

O iki Jandarma İstihbarat görevlisi de ifadelerinde, kendilerine gelen bu istihbarat bilgisini **Albay Ali Öz'e** ilettiklerini ancak onun konuyu kapattığını söylemişlerdi.

Şimdi sormanın yeridir. Bir insanın öldürüleceği bilgisini alan bir yetkili bu bilgiyi örtbas eder ve o insan gerçekten de öldürülürse işlediği suçun karşılığı görevi ihmal midir?

Yoksa, **Dink'in** avukatlarının baştan beri talep ettiği gibi "**görevi ihmal sebebiyle cinayete iştirak**" mı?

Dava temyize gittiğinde Yargıtay'ın bununla ilgili vereceği karar belli olunca, ben de çekmecemde duran hukuk diplomasını küçük küçük kesip konfeti yapıp yapmamaya karar vereceğim...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Erdoğan'ı protesto etmek: Hayaldi, gerçek olacak mı

Demiray Oral 06.06.2011

Artık biliyoruz ki, "**Başbakan Tayyip Erdoğan'ı protestoya cüret etmek**" diye bir olgu var memlekette.

Dur bir dakika, "biliyoruz" dedim ama fazla iyimser bir laf ettim sanırım.

Bırak Başbakan'ı protesto etmeyi, neredeyse bu sene yazın geç gelmesinin bile **AKP'nin** oylarını düşürmek için bir tertip olduğundan söz edecek kadar tuhaf "**analiz**"ler yapanlardan hâlâ epeyce var.

Tıpkı **Hopa'da** yaşananlardan sonra olduğu gibi...

Tayyip Erdoğan'ı protesto etmek uzun süredir "yürek" istiyor.

Bir çırpıda sayılacak bir sürü örnek vaka var.

Bu açıdan **Hopa'da** olan biten, daha doğrusu bitmeyip bütün bir ilçeyi cezalandırmaya dönüşerek devam eden süreç, seçim gerginliğiyle filan açıklanabilir bir şey değil.

Çok değil, sadece aylar önce, **Erdoğan'ı** protesto etmeye cüret etmenin Beşiktaş'ta **öğrencileri nasıl acımasız bir polis şiddetine maruz bıraktığına** bizzat şahit olmuş ve, "*Eylemci öğrencilerin savundukları görüşler bana göre son derece tutucu bir zihniyeti temsil ediyor. Eminim konuşsak anlaşılamayız, hatta büyük ihtimalle birbirimize 'gıcık' oluruz. Ama yine de bırakalım fikirlerini söylesinler. Çünkü hiçbir şey başbakanı protesto etmenin yasak olduğu bir memlekette yaşamaktan daha 'gıcık' olamaz*" diye yazmıştım.

Hopa'da yaşananların bize gösterilmeyen yüzünü, protestocu grubun içinde yer almayan ilçe esnafı ve vatandaşların gazetelere yansıyan anlatımlarından okuduktan sonra, bugün yine aynı noktadayım.

Diyeceksiniz ki, **ne zamandan beri başbakan otobüsüne saldırmak, taşlamak protesto özgürlüğü**

kapsamına girmeye başladı?

İçinde şiddet barındıran hiçbir hareket protesto veya ifade özgürlüğü kapsamında olamaz elbette.

Bunu sonuna kadar eleştirmeye devam ettiğimi söylemeye bile gerek yok.

Fakat, **siz 15 bin kişilik bir ilçeye Başbakan geliyor diye binlerce Çevik Kuvvet polisini yığıp, miting alanından farklı bir alanda HES'leri ve dolayısıyla hükümeti protesto edip halay çeken küçük bir grubun üstüne polisi tüm şiddetiyle yollayıp, bir pankarttaki eleştiriye bile tahammül edemeyip, esnafın dahi lokantasından içeri gaz bombası atıp, eylemcilerden birini öldürmeyi başardıktan sonra, "Başbakanın otobüsünü taş yağmuruna tutmanın neresi demokratik hakkını kullanmak"** diye soramazsınız.

Soramazsınız, çünkü **Başbakan Erdoğan**'ın hiç hoşuna gitmese de **"toplumsal muhalefet"** diye adlandırılan bir kesim vardır ve karşılarında **iktidarın ordusu gibi davranan acımasız bir polis gücü** bulduklarında işler doğal olarak bu noktaya gelir.

Artvin Emniyet Müdürü'nün görevden alınması da, **AKP** iktidarıyla, **onun ordusu olarak davranan polis** arasındaki ilişkiyi gösteren şahane bir örnektir.

Emniyet Müdürü olaylarda bir insan öldüğü için alınmadı görevinden... Başbakan'ın emniyetine halel getirdiği, Hopa'yı yeterince zapturapt altına alamadığı için alındı.

Gelen haberlere bakılırsa, son günlerde ilçede yapılan **12 Eylül**'ü aratmayan ev aramaları ve gözaltılarla bu zapturapt şimdi tesis edilmeye çalışılıyor.

Muhtarlardan sabaha karşı adres teyidi alıp eylemci avına çıkılıyor, evler basılıyor...

Anneler iki gündür adliye önünde gözaltındaki çocuklarının akıbetini öğrenmek için bekliyor...

Gözaltına alınmamak için **Hopalı** gençler **"dağa çıkıp"** saklanıyor...

Bunlar sanırım **"Başbakan Erdoğan'ı protestoya cüret etmenin"** yeterli örnekleri...

Peki, ne olacak? Dışarıdan eleştiri gelince, **"Eyyy The Economist..."** diye başlayan nutuklar atmaya...

İçerde protesto olunca, sol muhalefeti **"Eşkıya şehre inmiş"**, Kürt siyasetçileri **"Sivil faşistler, terör örgütü üyeleri"** diye yaftalamaya devam edecek mi Başbakan?

Birileri kendisini protesto ettiğinde, **"Demokratik haklarını kullanıyorlar"** diyebilme noktasına **nasıl, ne zaman** gelecek?

Eğer **"12 haziran akşamı yapar bir balkon konuşması, halleder"** diyorsanız benden söylemesi, gelinen noktada değil balkon konuşması, **"teras konuşması"** yapsa ötekileştirdiği insanlara ancak güven verir.

Ancak yine de umarım öyle yapar.

Umarım, “Başbakan Erdoğan’ı protesto etmek hayaldi, gerçek oldu” deriz biz de.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir oy nasıl kaybedilir, gördüm

Demiray Oral 11.06.2011

Alındaki ter iki damla halinde yüzünden boynuna doğru kaydı.

Ağızından düşürmediği sigaranın külü yerçekimine karşı hassas bir savaş veriyordu; bu yaşadığı efkârın sinyaliydi adeta.

Sandalyemi yanına doğru yaklaştırdım, yüzüme baktı ama konuşmadı.

Büyüğümdü benim, abimdi... Yedi sene önce taşındığım yeni mahallemde tanımıştım onu.

Tanışma faslı sırasında ağızından çıkıveren, “**Güneydoğu kökenli misiniz**” soruma, “**Hee öyleyizdir, siz de herhalde Marmara kökenli yurttaşlardansınız**” diye karşılık verip, beni magma tabakasının dibine ışınlamıştı.

Ama bir çırpıda yine kendisi teselli etmişti beni.

Sonra bütün samimiyetiyle anlatmıştı hayat hikâyesini.

Çok şey yaşamış, büyük acılar çekmişti bir **Kürt** olarak.

Nihayet bir evladını dağda kaybedince, kalanları yaşatmak için kaçmışlardı **İstanbul**’a.

Abimdi, büyüğümdü ama yakın zaman önce aramızdaki ilişkiye yeni bir boyut getirmişti.

Seçim sath-ı mailine yeni girdiğimiz günlerde gülerek yanıma gelip, “**İstanbul 2. Bölge kardeşliği**”mizi ilan etmişti.

O günden beri bu “**oy kardeşliği**”ni her gördüğünde hatırlatıp, takılmadan edemezdi:

“Eee karar verdin mi bakalım, veriyorsun di mi AKP’ye oyunu?”

Ben de hep, “**Yok abi daha karar vermedim,**” diye cevap verince saman alevi gibi parlardı: “**Daha neyini düşünüyorsun ver işte... Sen çok okumuşsun ama az yaşamışsın, ondandır hep kararsızsın.**”

Ardından mahalle kahvesinde sınırsız çay eşliğinde, bir memleketi kurtarma tartışması alır giderdi aramızda...

İstanbul’dan bir müddet ayrı kalıp seçime bir kala geri döndükten sonra, bizim kahvenin önüne yaklaşırken aynı minvaldeki muhabbete hazırlıklıydım.

Artık oyumun rengi hususunda kararımı vermiştim ve o kararı aslanlar gibi savunacaktım.

Fakat onu karşımda sigarasının külü uzamış, sıkıntılı bir halde görünce bir şeyler olduğunu hissettim.

Önce uzun gibi gelen kısa bir sessizlik geçti aramızdan.

Sonra abim döküldü.

Anladım ki **Başbakan Erdoğan**'ın, "*Kürt sorunu yoktur*" ile başlayıp, **Diyarbakır mitinginde** kullandığı siyaset diliyle devam eden ve en son "*Ben olsam Öcalan'ı asardım*" sözleriyle devam eden süreç onun gibi ılımlı bir **Kürt**'ü bile allak bullak etmişti.

Anlatmaya başladı: "***Başbakan 'terörist', 'sivil faşistler' deyince BDP'lilere, sanıyor ki bir tek onları hedef alıyor. Halbuki Kürtlerin büyük bölümünü üzdü, rencide etti farkında değil. BDP'nin bütün Kürtleri temsil etmediğini söylüyor, bu doğru. Ama şunu bilmiyor ki, benim gibi BDP'li olmayanlar bile iş Kürt meselesine gelince BDP gibi düşünüyor...***"

Diyarbakır mitinginden sonra düşünmüşler, taşınmışlar ailece ve "*meydanlarda söylenenler orada kalır*" diye teselli bulup, kırgın da olsalar **AKP**'ye oy vermekten vazgeçmemeye karar vermişler.

Peki sonra?

"Sonra geçen gece televizyonun karşısına geçtik ve duyduklarımıza inanamadık. 'Ben olsam Öcalan'ı asardım' diyordu Başbakan. Bak şimdi, ben hiç Apo'cu olmadım. Hatta evladımı kaybettim onun yüzünden. Ama o lafları duyunca anladım ki, Başbakan'ın bu sorunu çözmesi mümkün değil. Çünkü Kürtlerin Öcalan'ı sevmeyeni bile onu başkanı olarak görür. Sevmezsin ama başkandır, saygı duyarsın. Nasıl bazı Türkler başkanlarını sevmese de makamına saygı duyarsa öyle bir şey işte."

Ara verdi konuşmaya, farkında olmadan bir süredir yaptığı gibi efkârla çayını karıştırmaya devam etti ve mevzunun "**en tehlikeli**" dediği kısmına geçti.

"Başbakan'ın 'asardım' sözünden daha tehlikeli olan ne bilir misin? Kimse üstünde durmadı ama 'Ben yaşarken İmrallı'dan çıkmasına izin vermem' demesi. Böyle yaparak hem kendini bağladı, hem de çözüm umudunu yok etti. Çünkü kabul etse de etmese de PKK ve BDP Kürtler arasında en büyük tabana sahip örgüt. Onlara her istediklerini de verseler, Öcalan'ı hapislikten çıkarmadan anlaşmaya yanaşmazlar. Bu durumda da silahlar asla susmaz..."

Peki, ne yapacaksınız der gibi susup yüzüne baktım.

Derin bir nefes daha çekti sigarasından, külü bu kez yerçekimine yenik düştü.

"Artık biz de sendeniz, kararsız olduk. Ya gidip bizim bağımsızlara atıcaz oyumuzu ya da Sarıyer'den denize..." dedi.

İşte **AKP**'nin gözümün önünde kaybettiği **bir Kürt oyunun hikâyesi** böyleydi...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Seçimde kaybedenlere iyi gelecek tavsiyeler

Biiir... Bu sıralarda hayatlarının fon müziği olarak, **Kaybedenler Kulübü** filminin müzikleri kesinlikle iyi gider.

İkii... Gayet şık bir teselli olarak *"Biz koşu bittikten sonra da koşan atlarız"* şeklinde Sezai Karakoç'un o şahane dizesini mırıldanabilirler.

Üüüç... Ahmet Arif'in *"Vurun ulan vurun ben kolay ölmem"* dediği şiiri veya İsmet Özel'den *"Yıkılma sakın"* da iyi gider iman tazelemeleri için.

Dööört... Pek mümkün değil ama ihtiraslarından soyunup, *"Bi daha da girmem siyasete"*, diyebileceklere en yakın nöbetçi kitapçıdan bir adet *Aylak Adam* (Yusuf Atılgan) kitabı almaları tavsiye olunur.

Beeeş... Derhal tatile çıkıp, *"motorları maviliklere sürmek"* kesinlikle iyi gelir.

Tahmin etmiştim: Yine herkes kazandı

AKP kazandı çünkü... 2007 seçimlerine göre oylarını yüzde 46,5'tan yüzde 50 civarına çıkardı. 330 vekili bulsa da bulmasa da yine her iki kişiden birinin oyunu almayı başardı.

CHP kazandı çünkü... 2007'ye göre oylarını yüzde 20,5'tan yüzde 26 civarına çıkardı. Az değil, üç milyondan fazla yeni seçmen demek. Yani Yeni CHP tuttu.

MHP kazandı çünkü... Barajı geçti, hem de öyle fotofinişle değil gerine gerine daha ne olsun?

BDP kazandı çünkü... 19 olan vekil sayısını 30'lara yaklaştırması yeterli sanırım.

Yani yine aynı şey oldu ve herkes kazandı. Ama siz bakmayın böyle hesaplara, aslında bu seçimin bir tek **gerçek kazananı / kaybedeni** vardır. O da şudur: **Vesayet rejimi kaybetmiş, hâkimiyeti bitmiştir. Üç nokta!**

Seçimin bir de sağcısı, solcusu, orta yolcusu hemen hemen herkesin gözünde **"galiptir bu yolda mağlup"** denecek partisi var ki, o da tereddütsüz **Numan Kurtulmuş** liderliğindeki **HAS Parti'**dir.

Bir kez daha test edilip onaylandı ki...

Tayyip Erdoğan üçüncü büyük seçim zaferine imza attı. Böylece son günlerde **"Türk halkı şışede durduğu gibi durmaz"** kıvamında kulaklara sürpriz fısıldayanlar ile Pollyanna'ya yaptırdığı anketlere göre birinci ve ikinci parti arasındaki farkın sadece yüzde 2 olduğunu iddia edecek kadar uçanlar bir kez daha sukutuhayale uğradı.

Ve böylece bir kez daha test edilip onaylandı ki:

Tayyip Erdoğan bir siyasetçi olarak her durumdan beslenmeyi biliyor. Gerilimden de kar ediyor, mağduriyetten de, muktedir olmaktan da...

Tayyip Erdoğan eğer "halkın diliyle konuşma" diye bir şey varsa, işte tam da onun karşılığı olan siyasetçidir.

Tayyip Erdoğan Tanrı vergisi bir hitap yeteneği sayesinde yaptığı hizmetleri anlatmayı biliyor ve diğer

liderlerle arasında kapatılmaz bir mesafe yaratıyor.

Ve Tayyip Erdoğan her iki kişiden birinin oyunu ikinci kez almayı başaran lider özelliğiyle tarihe geçmeyi hak ediyor.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP hususunda maruzatım bundan ibarettir

Demiray Oral 18.06.2011

Bir... Memleketin yeni denklemi sanırım şöyle: Her iki kişiden birinin ne yaptığı zaten malum, fakat **geri kalan her iki kişiden ikisi de şu sıralarda kesinlikle CHP'yi konuşuyor**. İstanbul'daki son günümde adeta sözleşmiş gibi önce sitemizin bahçıvanı, sonra mahallemizin korsan taksicisi, son olarak da Boğaz'daki tarihî kahvenin garsonu kelimesi kelimesine aynı suali sordular: *"Ne olur abi şimdi, Kılıçdaroğlu'nu götürürler mi?"*

Gerçek şu ki, **CHP**'de olan biten mevzubahis olunca içimden *Uzay Yolu*'ndaki **Mr. Spak** kıvamında *"mantıksız... mantıksız"* demek geliyor. Fakat cevap babından olmak üzere ilkine yeşil çimlere, ikincisine yola, üçüncüye de ufka doğru sessizce ve uzun uzun bakarak karşılık verdim. Klasik ama şahane bir yöntemdir bu. Böylece hem çok şey bilip söylemeyen gizemli adam imajını korursun, hem de soru sorarken aslında tek derdi kendi yüksek fikirlerini açıklamak olanların teorilerini dinlemekten büyük ölçüde yırtarsın.

İki... İstanbul'dan uzadım. Tatil kasabasına geldim. Ertesi gün insan türünün az bulunduğu şahane bir koyda, *"umurumda mı dünya"* ruh halinde, neşe içinde oturuyorum. Fakat o klişe kesinlikle doğru, her güzel şey çabuk bitiyor. Önce bahçıvan – taksici – garson hizbinin belde teşkilatı görevlisi olduğunu sandığım bir şahıs yanımda bitti. Oturduğum mekânın sahibi olarak kendini tanıttı. Ve yeminle en fazla beşinci cümlede şu noktaya gelmişti: *"Ne olur diyorsunuz CHP'de, Kılıçdaroğlu'nu götürürler mi?"*

Üç... İnsanları anlıyorum galiba. **Kılıçdaroğlu**'nu kimin, nasıl getirdiğini bir türlü idrak edemedi millet. En azından **"götürürlerken"** ön almak istiyorlar. Hani filmin başını bir türlü anlamadık ama yine de içinde seks, şantaj, komplo, aksiyon olduğu için acayip sardı. Acaba sonundan bir halt anlayabilir miyiz hesabı...

Dört... Televizyonlardaki konuşan kafalarla memleket insanının gündeminin örtüştüğü nadir günlerden geçmekteyiz. **İşte herkes için CHP vaziyeti...**

Beş... Kulis haberlerine bakılırsa **Önder Sav** ile **Deniz Baykal** çoktan **Kılıçdaroğlu**'nu götürme pazarlığına başlamışlar. Sav *"Kemal'i devirelim"* diye ısrar ederken, Baykal *"Öncelikle yönetimi ele geçirelim, devirsek medya olayı başka yöne çeker"* demekteymiş. Hangi yöne çekecek yahu medya? Çekilecek yönü mü kaldı **Baykal** ile **Sav**'ın?

Altı... Baykal – Sav ikilisinin “seçim sonuçları kötü, kurultay gerekli” minvalinde delegeleri fişteklediğini okudukça, aklıma bu beylerin yönetiminde **CHP**’nin yaşadığı seçim hezimetini geceleri geldi. Maşallah böyle çok hikâyeleri olduğu için hangi biriydi tam hatırlamıyorum. Evvel zaman içinde yine bir seçimde partinin oyları dibi görmüş, Ankara’da **CHP** Genel Merkezi önünde bekleyen mikrofon ve kameralara geceyarısına kadar hiçbir yönetici çıkıp konuşamamıştı. Sonra geceyarısına doğru **Sav** gayet pişkin bazı laflar etmişti. Tabii **CHP** Gençlik Kolları üyelerinin protestoları eşliğinde. **Baykal** ise o hezimet gecesinden ancak **48 saat sonra** insan içine çıkabilmiş, seçim sonuçlarını “**analiz**” edip, “**Halkımız bize muhalefet görevi verdi**” tadında döktürmüştü.

Yedi... Görüldüğü üzere, sözkonusu **Baykal – Sav** ikilisi ise ben bile **Kemalci** olabiliyorum. Fakat sonra **Gürsel Tekin**’in, seçimden önce neden **Pollyanna’nın Ankara şubesi** misali açıklamalar yaptığı hususundaki değerlendirmesini okuyorum: “*Bana diyorlar ki, niye öyle yüksek beklenti açıkladın? İktidarı hedeflemişim elbette açıklayacağım. Patates ekerken bile beş ay beklenir. Biz topu topu dört aylık yönetimiz...*” Bu izahatın bana dediği ise şu: **15 dakikan dolmuştur!**

Sekiz... CHP’li muhalifler “**içimizdeki İrlandalılar**” mevzuunda literatüre yeni bir katkı yapmış. Delegelere attıkları mesajda mevcut parti yönetiminin “**İrlanda viskisi içenleri**” vekil yaptığını belirtmişler. **CHP**’nin içindeki İrlandalılar olayını başından beri kaçırdım ve anlaşılan mevzu dallanıp budaklanıyor. **Kimdir bu CHP’deki İrlandalılar, kimdir İrlanda viskisi içenler?** Bilenler bana anlatsın...

Dokuz... Diyorum ki, **CHP**’nin asla ve kata seçim kazanamamasının sebebi, **tek parti sistemine göre tasarlanması** olabilir mi? Yani asla ikinci bir partinin rakip olmaması üzerine... Nitekim **Atatürk asla seçim kaybetmemiştir**, di mi ama... Neden? Çünkü ikinci bir parti hiç olmamıştır karşısında (üç beş ay yaşayan, fasulyeden Serbest Fırka “deneyimi” filan demeyin sakın bana!).

Veee On... Oğuz Atay’a bir dakikalık saygı duruşuyla diyorum ki “*ekmek unla sudan ibarettir / CHP hususunda maruzatım bundan ibarettir*”.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yalan da olsa hoşuma gidiyor, söyle

Demiray Oral 20.06.2011

Günlerdir seçmen denen tuhaf yaratığın verdiği mesajları alıyoruz alıyoruz, bitmiyor bir türlü.

Türk seçmeni kadar mesaj kaygısı olan seçmen zor bulunur yeryüzünde.

Yazı girişi kötü espri yapmanın yeri değildir ama tutmayın beni, yapacağım: Normal insan vücudunun dörtte üçü su, bizimkinin dörtte üçü mesaj dolu arkadaşım.

Artık sokaktan geçen birini çevirip, "söyle len bakalım, seçmen ne mesajlar verdi?" diye sorunca cevap veremeyeni dövüyorlar (Tabii ters bir tipe denk gelerseniz önce o da size bir araba sopa çekebilir).

Her neyse, eminim ki sokaktan geçen her iki kişiden birini doğaçlama sözlüye tabi tutsan, anında yüce Türk seçmeninin mesaj kaygılarını dökülür:

Seçimin iki galibi AKP ve BDP'dir, seçmen iktidarın oyunu arttırmış ama anayasayı uzlaşmayla yap demiştir, seçmen kaset komplosuna karşı MHP'ye sahip çıkmıştır, vesaire, vesaire...

Bizi bize tercüme eden yorumcuları Allah başımızdan eksik etmesin!

Fakat kendilerinden istirhamımdır, seçimin haftasını devirdiğimize göre müsaadenizle biz dağılmak istiyoruz artık.

Ekmek musaf çarpsın ki, Cumhurbaşkanlığı mı olur, anayasa oylaması mı bilmem ama ilk sandığa gidişte yine birbirinden çarpıcı mesajlarla karşınızda olacağız.

Koyuverin bizi gidelim ki, bir an önce 50 faktörle başlayıp numarasını kademeli olarak düşürerek bilumum güneş yağlarıyla bronzlaşma mesaimize başlayalım.

Bu saatten sonra hâlâ azimle "seçmen şuna buna dikkat çekti" muhabbeti yapacaklar ve onları hâlâ dinleyecekler için de istek parça Cem Karaca'dan gelsin: "Yalan da olsa hoşuma gidiyor, söyle."

Aç karnına oy atan seçmen yanılmıştır

Bir başka vaka da AKP'nin siyaset sahnesine çıkışından sonra her seçimin ardından "inanmıyorum" ruh haline giren "çağdaş, laik, Atatürkçü" tayfa.

Bu tayfanın sonuçların açıklanmasından sonra geçirdikleri travma dört sene sürüyor.

Sonra yine sandığa gidiliyor ve ver elini yeni bir travma.

AKP'nin sahneye çıkmasından sonra dedim ama aslında bu ruh hali çok partili demokrasiye geçişten itibaren kalıtsal bir miras onlar için.

Üşenmeyip, bu "çağdaş" tayfaya göre bir türlü adam olmayan halka verdikleri isimleri sıralayalım:

"Ayak takımı", "hasolar - memolar", "kara kalabalıklar", "kısa bacaklı kıllı vücutlular", "göbeğini kaşıyan adam", "bidon kafalılar", "dağdaki çoban..."

Aynı ruh hali yine hüküm sürmeye devam ediyor elbet.

En son Atatürkçü Düşünce Derneği Başkanı Tansel Çölaşan'ın bu vaziyeti özetleyen sözlerini okudum:

"Toplum başına getirilenlerin farkında değil. Aç bırakılmış ama farkında değil."

Ne cahil insanlarsınız siz kardeşim, açsınız ama onun bile farkında değilsiniz. Biz size kaç kere aç karnına oy atmayın, hata yapıyorsunuz demedik mi!

Tansel hanım toplumla ilgili analiz patlatır da son zamanlarda aynı türün içinde yer alan Hüsamettin Cindoruk durur mu?

Durmaz, durmamış elbet.

Teşhisi şöyle: “Seçmen yanılmıştır”. Dını nı nıın! Peki nasıl yanılmış seçmen? Cumhuriyet’teki röportajından okuyoruz: “Seçmen yanılmıştır, yanıltılmıştır. Seçmen daha karmaşık bir Meclis ortaya koymalıydı”.

Hımmm... Peki, görürsem söylerim sayın Cindoruk!

Ergenekon kafasının kırmızı çizgileri

Zamanında Menderes’in avukatı diye nam yapan, sonra siyasete girip Demirel’in sağ kolu kontenjanından takılan, yakın zamana kadar DP’nin Genel Başkanı olan Hüsamettin Cindoruk, seçim sürecinde “benim oyum Çetin Doğan’a” demişti.

Hatta o zaman “acaba Cindoruk’un kafası ne kafası” kıvamında epey düşünmüş, Can Yücel’in “Hüsamettin Cintonik” esprisine kadar uzanmış fakat yine de işin içinden çıkamamıştım.

Ama aynı röportajda Cindoruk’un, yeni anayasa konusunda Ergenekon’un kırmızı çizgilerini açıkladığını okuyunca bu sorunun cevabını buldum: “Bence CHP ve MHP şu teklifi yapmalı. CMUK’un 100. Maddesi hâkimlere tutuklama kararlarında kendilerine baskı kuran, çerçeve çizen ve tahliye taleplerinin reddedilmesine gerekçe teşkil eden kategorik bir takım suçlar ortaya koyuyor. Bunlara katalog suçlar deniyor. İki muhalefet partisi de o maddenin değiştirilmesini öncelik şartı olarak koysunlar(...) Ben anayasadan önce birinci şartı CMUK’un 100. Maddesinin değiştirilmesi olarak görüyorum.”

İşte bu satırları okuyunca idrak ettim ki, meğerse fazla iyi niyetli davranmış, ayan beyan görünen gerçeği görememişim.

Kendisinin bildiğimiz bir Ergenekon kafasıymış, başka da birşey değilmiş!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Barışamayanlar

Demiray Oral 25.06.2011

Savaşalım arkadaşlar... Güneş ufuktan neredeyse doğar... Ölelim, öldürelim, fakirleşelim...

Bu nesil son şansmış, **“fırtına çocukları”** geliyormuş... Çok da tın... Buyursun gelsinler, kaç yazar? Bizim çocuklar da meltem değil ya, hepsi ful aksesuar **karayel, poyraz** icabında... Efil efil eselim birbirimizin üstüne... 30 sene daha sürsün savaş... Hiçbir kere bayram olmasın hayat...

Savaş makinemizi incelemeye dünyadan, hatta varacağımız tarihin bilimkurgusal manasına atfen uzaydan uzmanlar gelsin... Hayretler ve hayranlıklar içinde kalsınlar... Bu makinenin yakıt sorununu nasıl hallediyorsunuz, diye sorsunlar da dursunlar... Övünerek anlatalım biz de, **“kanımızın son damlasına kadar...”**

Girizgâhı okuyup, *ne diyorsun be sen*, demeyelim bu yazıya... İzahı var elbette... Anne babası mütemadiyen kavga eden çocukların kulaklarını tıkaması misali, savaş çılgınlıkları kaplayınca ortalığı gözlerimi kapadım yazıyorum işte ben de... Ya da çıldırma hakkımı kullanıyorum erkenden diyelim... Hem zaten erken kalkan çok savaşır... Ki malum, üniformalılar hep ve pek erken kalkar...

Savaşalım Olric

Savaşalım diyorum... Ölmeyenleri de öldürelim, adam kalmazsa ölenleri diriltip bir kez daha gebertelim...

Dirilenler kontenjanından, **Oğuz Atay** mezarından kalksın, "**Barışamayanlar**"ı yazsın... Yazsın, yazsın bitmesin... **Tutunamayanlar** yanında *Cin Ali* fasikülü tadında kalsın... Oğuz Abim, hazır kalkıp gelmişken tarihimize üzerine bir analiz de patlatsın... "*Türk tarihi bilimsel olmayan bir tasnife göre ikiye ayrılır: yakın tarihimize, uzak tarihimize. Aslında, bu iki tarihimize de bize uzak kalmaktadır*" deyip mevzu kendince dalsın...

Günlük neşriyatı biraz karıştırdıktan sonra **Olric** ile terapi yapsın...

Misal şöyle bir muhabbet geçsin aralarında:

– **Bu nasıl iş Olric?**

– *Geri kalmış toplumlar için barışmak savaşmaktan daha zordur efendim.*

– **Neden Olric?**

– *Davranışları tamamen alışkanlıklara dayandığı, başka bir şey bilmedikleri için birisi onlara müdahale etmedikçe sonsuza kadar savaşabilirler efendim.*

– **Beni korkutuyorsun Olric.**

– *Korkmayınız efendim, siz herşeye en doğru çözümü bulabilirsiniz.*

– **Gitmeliyim Olric, hemen işe girişmeliyim...**

Neyse, ne diyordum? Hah! Savaşalım... Bir yandan savaşalım, bir yandan "**Barışamayanlar**"ı okurken katıla katıla ağlayalım.

Herkes üzerine düşeni layıkıyla yapsın ama... **Yüksek Savaş Kurulu** (YSK), oy birliği ile karar alsın, karşılığında bazı polis ve askerler vurulsun... Adının önünde "**yüksek**" sıfatı olan kurumlardan itinayla uzak durulsun!

Kürt milleti adına...

Tek anlaştığımız mevzu savaşmak madem, öyle yapalım... Hâlâ anlamayanlar için meselenin basit izahını da yapalım... Herkesin malumudur... Nasıl lokantaların camında "**Aile salonumuz vardır**" yazarsa, mahkeme kararlarında da "**Yargı Türk milleti adına karar verir**" tabelası asılıdır... Yargı yine Türk milleti adına karar vermiştir ama **Hatip Dicle**'yi Meclis'e yollayan **Kürt milletidir**... Hatların karışmasının sebebi sanırım budur...

Vuralım, kiralım, parçalayalım bu savaşı alalım... Kimse kesinlikle bir adım bile geri adım atmasın... Geri geri giderek savaşılmaz arkadaşım... **Hatip Dicle** gibi Kürtleri Meclis'e sokmama direnişimizi sürdürelim... Çok dikkatli olalım... Bu adamların ve kadınların kapıdan kovunca bacadan girip siyaset yapmakta ısrar ettiklerini unutmayalım... Misal bu sıralarda bizi birbirimize düşüren **Hatip Dicle** adlı şahıs, 1990'dan beri yasal siyaset yapmaya uğraşmaktadır... Deli midir nedir? Partisi **HEP**'i kapattık, gitti **DEP**'e başkan oldu... Üstüne bir de milletvekili... 1994'te Meclis'te taktık bileklerine kelepçeyi, 10 seneliğine ancak kurtulduk... **Böylece Meclis'in Kürt siyasetçilerden temizlendiği o senelerde doya doya savaşma imkânı bulduk...**

Yine öyle bir Meclis'imiz olmak üzere, ne güzel! Bunun için de herkes üzerine düşeni yapıyor amenna... Biz de vatandaş olarak vazifemizi yapalım... **Savaş çıkmasına sebep olsa da yargı kararlarına saygı gösterelim**... Her türlü umudu terk edelim... Tehlike anlarında feyiz alması için **Başbakan Erdoğan**'ın duvarına **balkon resmi** asılmasını isteyenlere kanmayalım... **Tehlike ânında siz yine bizi kırıınız** diyelim... Bu cennet vatan uğruna birilerinin bizi feda etmesine müsaade edelim... Yani en iyi yaptığımız işi yapalım...

Ba -rış -ma -ya -lım !

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nur topu gibi krizimiz nasıl doğdu

Demiray Oral 27.06.2011

Çocuğunuz okulda sürekli kavga etse...

Başka bir çocuk sık sık ağzını yüzünü dağıtsa çocuğunuzun...

Sizinki de elinin armut toplamadığını göstermek için ona girişse...

Neticede bitmek bilmeyen bu kavgalar hakkında veli olarak okula çağrılısanız...

Ve "O çocuk saldırmaya devam ettiği sürece benimki de kendini korumak için dövüşmeye devam eder, zaten bu yüzden aralarındaki kavga yıllardır sürüyor" deseniz...

"Şiddeti teşvik" mi etmiş olursunuz?

Yoksa aksine, kavgadan dert yanan ve bitmesinin yolunu gösteren bir değerlendirme midir yaptığınız?

Hukuku filan bir kenara bırakıyorum...

Sistemin memlekete son hediyesi olan, nur topu gibi krizimizin baş mağduru **Hatip Dicle**'nin işlediğine karar verilen suçtan benim anladığım bu...

Biraz daha izah edeyim.

Senelerdir cezaevinde çürümekte olan **Dicle**'nin milletvekili olmasını engellemekte kullanılan mahkeme kararının gerekçesi **"Şiddete destek ve şiddeti teşvik yoluyla terör örgütü propagandası yapmak"**.

Peki, şiddeti nasıl teşvik etmiş **Dicle**?

Sene 2007. **PKK** ateşkes ilan etmiş ama ordunun operasyonları sürüyor.

Bu nedenle ateşkesin bozulup, savaşın yeniden tırmanması endişesinin hâkim olduğu bir ortam var.

Ve bu dönemde şöyle diyor **Dicle**: *"Ordunun operasyonları durmadığı takdirde onlar da meşru müdafaa haklarını kullanacaklardır, çatışmalar zaten bu şekilde bugüne kadar geldi..."*

Peki, ne deseydi?

Çocuğu kavgaya karışan bir veli olarak, *"Ben ona söylerim, bir daha dayak yese bile kendini savunmaz, rahat rahat dövsünler diye öylece bekler"* mi deseydi mesela?

Mahkemeye göre öyle olmalı ki, bu sözleri nedeniyle **bir sene sekiz ay** ceza veriyor **Dicle**'ye.

Üstelik kararın gerekçesinden öğreniyoruz ki, ceza iki senenin altında olmasına rağmen ertelenmiyor.

Sebebi, “**sanığın suça eğilimi**”.

Böyle bir ifade duyunca sözkonusu kişinin, alnında yıldızlı bere elinde mavzeriyle o dağ senin bu dağ benim gerilla kıvamında bir hayat sürdüğünü düşünebilir insan.

Hâlbuki yüce Türk yargısının “**suça acayip eğilimli**” görmesinin nedeni **Dicle**’nin daha önce ceza aldığı “**fikir suçları**”.

Hani şu milletvekiliyken bileklerine kelepçeyi Meclis’te taktığımız vaka ve benzerleri...

1990’daki **HEP** serüveniyle başlayarak bu memlekette yasal siyaset yapmak için debelenen, biz kapıdan kovsak da Meclis’e bacadan girmeye çalışan, sadece düşüncelerini açıkladığı için on yıllarca hapis yatan birinden söz ediyoruz.

Yüce yargıya göre ise adeta seri halde suç işleyen, şiddet yanlısı bir suç makinesi var karşımızda.

Biraz önce hukuku bir kenara bırakmıştık ya...

Onu oradan kısa bir süreliğine alıyoruz şimdi.

Şunu hatırlatmak için: **AİHM** içtihatlarına göre ancak “**açıkça ve şüpheye yer bırakmayacak şekilde şiddete teşvik içerdiği zaman**” fikir açıklamak suç teşkil ediyor.

Ve devam ediyoruz...

Hadi yargının demokratikleşme açısından içler acısı olan halini filan geçelim...

Peki, **AKP** iktidarı ve **muhalefet** partileri yeni, özgürlükçü anayasayı, **Dicle**’nin sözkonusu ifadesinin ağır cezalı suç oluşturduğu zihniyetiyle mi yapacaklar?

Yasalarda işlerine gelince kullanmak üzere, “**yargının işidir, biz ne yapalım**” maddeleri durmaya devam edecek mi?

Ya da **Dicle**’nin vekilliğinin fırsattan istifade **AKP** tarafından araklanıp, 330’a bir adım daha yaklaşmanın coşkusuyla **AKP**’nin “**kaldı üüüç**” diye içinden saymasına ne demeli?

Peki, diyelim ki, oradan buradan bulundu buluşturuldu **AKP** tam da 330 sayısına ulaştı.

O uzlaşmacı, barış getirecek anayasayı **Hatip Dicle**’nin koltuğuna bir dakika mahcup olmadan kurulan **AKP**’li **Oya Eronat**’ın verdiği oyla mı yapacağız?

Umarım bu soruları ve aynı tarzdaki daha çok sayıda soruyu sormamıza gerek kalmayacak.

Ankara’dan gelen son haberler doğruysa eğer **Başbakan Erdoğan** mevcut saçmalığın daha fazla uzamasına izin vermeyecek.

Öyle de olmalı.

Çünkü sık sık unutsalar da partilerinin adında “**Kalkınma**” dışında bir kelime daha var.

Ve memleketin de o kelimeye acayip ihtiyacı var...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kılıçdaroğlu'yla acayip özel bir röportaj

Demiray Oral 02.07.2011

Seçim döneminde kendi bünyemde faaliyete geçirdiğim *Kılıçdaroğlu'nun Çetelesini Tutma Servisi* nedeniyle son günlerde ağır mesai yapmak zorunda kaldım. Yaz babam yaz bitmiyor... Neticede bir gece rüyama girdi **Kılıçdaroğlu**. Bastım teybimin düğmesine. Doğal olarak tam "rüyamda görsem inanmam" kıvamında bir röportaj çıktı ortaya...

Ben: *Kamuoyu CHP'nin Balbay ve Haberal konusunda iktidardan ne yapmasını istediğini bir türlü anlayamadı. Ciddi bir kafa karışıklığı yaşıyor. Somut olarak ne istiyor CHP?*

Kılıçdaroğlu: *Hayır, hiç öyle bir şey yok!*

Ben: *Ne yok efendim, ne diyorsunuz?*

Kılıçdaroğlu: *CHP'de kafa karışıklığı yaşandığı yandaş medyanın uydurmasıdır...*

Ben: *Karıştırdınız herhalde, ben toplumun kafası karıştı, somut olarak ne istiyorsunuz demiştim.*

Kılıçdaroğlu: *Bir saniye, bir bakayım son olarak ne istiyormuşuz... Hah, bakın sizin gazetenizde de var. Aynen şöyle demişim: "Anayasa'nın 90. maddesi var. AİHM var, BM var. Hukukun üstünlüğü evrensel hukuktur dedik. Biz bunu istedik."*

Ben: *Tam ne istediğini bilenlere özgü, somut bir cevap gerçekten. Özellikle BM'ye vurgu yapmanız sorunu kökünden çözecek nitelikte. Herhalde bu öneriniz gözlerden kaçtı...*

Kılıçdaroğlu: *Biz de Anayasa'yı ihlal ederiz öyleyse!*

Ben: *Tamam, sakın olun, konumuz o değil şu anda...*

Kılıçdaroğlu: *Konumuz ne peki?*

Ben: *Yemin protestonuzun sonu nereye varacak demiştim?*

Kılıçdaroğlu: Arkadaşlar çalışıyor... Arkadaşlar değerlendiriyor... Arkadaşlarımız Meclis'e girmezse biz de girmeyiz... Arkadaşlarımızı satmayız... Dolduramaz boşluğunu ne ana ne gardaş bu en güzel bu en temiz duygudur arkadaşaaş (CHP'li arkadaşlar araya girip, son söylediğinin bir şarkı sözü olduğunu, telif sorunu çıkabileceğini, zaten kriz uzar da milletvekili maaşları kesilir diye üç buçuk attıklarını, bu nedenle kendilerinden kapık işlemeyeceğini belirtirler).

Ben: Geçen gece televizyonda Fatih Altaylı'nın, "Diyelim bu iş uzadı, bir sene iki sene... Meclis'te çalışmalara katılmayacak mısınız" sorusuna "Hiç endişe etmeyin, hep beraber göreceğiz" cevabını vermişsiniz. Ne demek istediniz acaba, neyi göreceğiz?

Kılıçdaroğlu: Neyi göreceğiz... neyi göreceğiz? Böyle mi demişim? Demişsem o anda bir bildiğim vardır. Benim adım Kemal sonuçta...

Ben: Siz de bilmiyor musunuz neyi göreceğimizi yani? Her neyse... Aynı televizyon programında iki dakika içinde söylediklerinizi yalanlayarak, kendinize ait olan rekoru kırdığınız konuşuluyor. Bu konuda ne dersiniz?

Kılıçdaroğlu: Teşekkür ederim. Yeni rekorlar kırmak için elimden geleni yapacağım. Çok iyi bir hazırlık dönemi geçirdim. Fikir babamın verdiği taktiği en iyi şekilde uygulamaya çalışıyorum. O hangi mevkide görev verirse orada oynamaya gayret edeceğim. Bizler profesyonel siyasetçileriz sonuçta...

Ben: İstikrarlı olarak yanlış anlamınıza hayranım... Bari fırsattan istifade sorayım. Fikir babanız kim?

Kılıçdaroğlu: Yok öyle bir şey... Sayın Demirel, Haberal'ın adaylığı konusunda hiç aramadı beni...

Ben: Anlaşılmıştır efendim. Biz devam edelim... Başbakan'ın "Meclis'e ister gelsinler ister gelmesinler" açıklamasına demin manasızca söylediğiniz gibi "Biz de Anayasa'yı ihlal ederiz o zaman" diye karşılık verdiniz. Nasıl edeceksiniz?

Kılıçdaroğlu: Hiç endişe etmeyin, hep beraber göreceğiz...

Ben: Sanırım yine kafanız karıştı. İsterseniz hatırlatayım, dün bu soruya, "Onlar bizziz komisyon oluşturlarsa biz de Genel Kural'a gireriz, Genel Kurul'da istediğimizi yaparız" diye cevap vermişsiniz. Ne yapacaksınız orada?

Kılıçdaroğlu: Genel Kurul'u protesto ederiz. Yok, onu etmeyiz... Yani bakarız o zaman protesto edebileceğimiz ne kaldı diye. (Arkadaşlar araya girip uyarırlar: "Sakın milletvekili maaşlarını protesto ederiz demeyin efendim, gazetede okuyunca parti grubu çil yavrusu gibi dağılır, bir daha da toplayamayız).

Ben: Balbay - Haberal'ın kurtulması için önce vereceğiz deyip sonra vermediğiniz yasa teklifiyle ilgili son

durumunuz nedir?

Kılıçdaroğlu: (Arkadaşlarına dönerek: Teklif vermiyoruz di mi? Son kararınız mı? Bakın söylüyorum.) **Evet, tutarlılığımız sürüyor, teklif vermeyeceğiz.**

Ben: Tutukluluk için yasalarda "şüphe" yerine "somut delil" şartı aranması tartışması var. Buna ne diyorsunuz?

Kılıçdaroğlu: **Evrensel hukuk var, AİHM var, hukukun üstünlüğü var... Başka ne vardı?** (Arkadaşlar yine kulağına bir şeyler fısıldar.) **Biz diyoruz ki, somut delil de yetmez, tutukluluk için "suçüstü yakalanma" şartı gelsin, sadece Balbay - Haberal değil diğer Ergenekon tutukluları da serbest kalsın, böylece AKP'ye diz çöktürmek için AKP'den jest bekliyoruz...**

Ben: Tamam, anlaşıldı. Müsaadenizle derhal uyanmak istiyorum...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Chp'ye ontolojik bir bakış

Demiray Oral 04.07.2011

Birileri **CHP**'yi, ne tam içindeyim Meclis'in ne de büsbütün dışında vaziyetine soktu. **Erdoğan** da haklı olarak cuk oturan teşhisi patlattı: **"CHP'nin sorunu ontolojik"**.

Son günlerde dikkatinizi çekti mi bilmem, sokaklarda **"var mıyım yok muyum"** kıvamında, boş bakarak dolanan tiplerde hızlı bir artış söz konusu.

İşte onlar **CHP**'liler...

Partiyi ele geçiren **Ergenekoncu - varoluşçu** hizbin verdiği kararla resmen bunalım yaşıyorlar, farkında değiller.

Kılıçdaroğlu, Atina'daki Sosyalist Enternasyonal'de **Rosa Luxemburg**'dan **"hareket etmeyen zincirlerini fark edemez"** tadında alıntı yapmış, **"yoldaşlar"** diye başladığı konuşmasında (yurda dönüşünde Atina temaslarını soran gazetecilere "yoldaşlar çalışıyor" da der mi acaba?)

Ancak **Rosa Luxemburg**'un o lafına memleketten bakınca, **CHP**'nin yaptığı hareket daha çok Sisipos söylemi kıvamında durmadan aynı kayayı tepeye taşımaya benziyor.

Partiyi varoluş bunalımından kurtarmak isteyenler ise çıkış yolu arayışında.

Fakat bulamıyorlar doğal olarak.

Bu kadar hesapsız kitapsız, siyasi tecrübeden yoksun bir hareketten sonra **CHP** bayrağında **yedinci ok** olarak **"varoluşçuluk"** yer alır mı bilemem ama...

Koca partiyi müflis tüccar misali eli kolu bağılı hale getiren bu hareketin simgesi olarak, esnaf dükkânlarına asılan resimlerdeki **“veresiye veren”** bölümündeki tüccara Kılıçdaroğlu’nun kafasının fotoşopla yerleştirilmesi uygun olur...

CHP’ye ontolojik bir bakışta bulunmamın sebebi sadece mavra yapmak değil.

Benim **“hayat sosyologu”** unvanıyla onurlandırdığım kadim dostum Vatoz’un tesbitine göre, bu yaz **Başbakan Erdoğan** sık sık **“CHP’nin varoluş bunalımı sorunu”**nu işleyecek.

Misal şöyle ifadeler duyacağız **Erdoğan**’dan:

“Bunlar var mı yok mu belli değil yahu. Seçim döneminde söylemiştim size sanal bunlar sanal. Hem Meclis’te oturuyor hem yokum diyor. Bu millet bunu yutmaz, bu millet bunu affetmez. Bu mu yeni CHP, bu mu yeni CHP’nin ahlakı?”

Benim elim bu kadarına döndü, eminim danışmanları araya yeni felsefi kavramlar filan da serpiştirerek çok daha şahane bir metin attırırlar artık...

Erdoğan bu şekilde CHP’nin dalağına çalışırken, olur da kriz uzadı bahanesiyle seçime gitmek aklına yatarsa...

İşte o zaman **“Ergenekoncu - varoluşçu”** bir parti olarak yeni **CHP’nin oy oranından kaç sıfır atıldığına** tanık olacağız.

Kılıçdaroğlu’nun o özlü sözüyle söylersek, **“hiç endişe etmeyin, hep birlikte göreceğiz.”**

Seçimden sonra da **Kılıçdaroğlu**’nun emeklilik günlerini yaşayacağı evinin duvarına, **Rosa Luxemburg**’dan değil **Oğuz Atay**’dan bir alıntı yakışacak: “Her olayda bir kenara çekilenler, gerçekten de bir kenarda kalacaklardır.”

Zaten anlaşılan o ki, bu hafta başından itibaren **CHP** milletvekilleri Meclis’te bir kenara çekilmişken, **AKP** meclis başkanını seçecek.

Hükümet belli olacak, güvenoyu alacak, komisyonlar kurulacak.

CHP’liler bir kenarda “tıp” oynamaya devam edecek (Pardon, pardon **Oktay Ekşi** var. O CHP’nin Meclis’te konuşma yetkisi olan tek ismi malûm. Fakat konuşması mı, yoksa arkadaşlarına katılıp susması mı daha trajik olur, bilemedim).

Yine bu hafta **CHP**’liler bir kenarda öylece oturup, **Ergenekon** için direnirken **AKP Cemil Çiçek**’i Meclis’e başkan seçecek.

Hani **Hrant Dink**’in oğlu **Arat Dink** ile **Başbakan Erdoğan** arasında “kanlı mı, zanlı mı” muhabbetinin geçmesine vesile olan, **öldürülen PKK’lılar hakkına fenni sünnetçi kıvamında yorumlar yapan** şahsiyet.

CHP, Çiçek’in başkanlığına “hık” bile diyemeyecek.

Zaten varoluş bunalımında olmayıp konuşabilse de ne diyeceğini geçen hafta itibarı ile öğrenmiş bulunuyoruz Kılıçdaroğlu’ndan:

“Cemil Çiçek aday ise sorun olmaz.”

Nasıl sorun olsun ki?

Yan yana yazalım:

Artık yeni CHP demek "her şey Ergenekon için" demek, Ergenekon demek "her şey devlet için" demek, Cemil Çiçek demek "devlet" demek.

Futboldan tezahürat araklayarak bağlayalım: "Çiçek başkan Ergenekon şampiyon!"

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

-

Demiray Oral 09.07.2011

Yazarımızın rahatsızlığı nedeniyle bugünkü yazısı gazetede yayımlanmamıştır.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir JİTEM masalı

Demiray Oral 11.07.2011

"Bir varmış bir yokmuş... Memleketin birinin Güneydoğu'sunda JİTEM adında bir canavar yaşamış. Karnı bir türlü doymamış bu canavarın. Binlerce insanı yemiş de, bana mısın dememiş. Devlet yetkilileri işlenen her cinayetten, kaybolan her insandan sonra 'Öyle bir canavar yok' der başka da bir şey dememiş. Canavar da insanları ham yapmaya devam edermiş. Aslında bu canavarı yaratan devletin kendisiymiş. Sebebi de orada yaşayan vatandaşlarından korkmasıymış. Fakat anlatılanlara bakılırsa canavar bir süre sonra tamamen kontrolden çıkmış ve..."

Bu korkunç masal **tamamıyla gerçek olaylardan alınmıştır** ve devamını zaten herkes biliyor. Fakat sonunun nasıl yazılacağı hâlâ meçhul... Çünkü devlet hâlâ kendi yarattığı canavarın gerçekten bir masal olduğunda ısrarlı. Devletin emniyet-istihbarat kurumlarına bakılırsa tıpkı masallardaki gibi, **JİTEM var ama yok...**

Özel yetkili bir savcının başlattığı soruşturma sayesinde öğrendik ki, *"JİTEM adlı oluşum, İçişleri Bakanlığı'nın onayı olmadan ve Genelkurmay Başkanlığı'nın görüşü alınmadan Jandarma Genel Komutanlığı'nın kendi inisiyatifiyle"* kurulmuş.

Nasıl yani diye sormayın lütfen, işte öyle... Eğer zamanında İçişleri Bakanlığı'nın onayı istenseydi, bakanlık kesinlikle buna onay vermezdi! Keza Genelkurmay Başkanlığı'nın da görüşü sorulsaydı, mutlaka olumsuz görüş belirtirlerdi.

Ama kimse onlara sormamış ki... İşleyiş olarak İçişleri'ne bağlı olan, kurumsal olarak da Genelkurmay'ın bünyesinde yer alan Jandarma Komutanlığı kendi başına karar verip, **"Yürü JİTEM, kim tutar seni"** demiş.

Şimdi burada herkesin bildiği ama bilmezden geldiği bir gerçeği yeniden ispatlamaya çalışıp, **JİTEM** belgeleri filan döktürecek değilim.

Ne resmî belgelere yansıyan içinde **JİTEM**'in de yer aldığı istihbarat savaşlarından söz edeceğim, ne de bu canavarın kurucusu olduğunu söyleyen emekli albayın mahkemedeki ifadesinde *"JİTEM ile GÖTEM birbirine*

*girdi, bölgedeki istihbarat kesildi" demesinden. Sadece şunu merak ediyorum: Misal **Teoman Koman** diye biri var mı yok mu? Yoksa o da **JİTEM** misali "**var ama yok**" kıvamında bir masal kahramanı mı? Mesela şöyle denebilir mi onun için de: "*Teoman Koman, İçişleri Bakanlığı'nın onayı olmadan ve Genelkurmay'ın görüşü alınmadan Jandarma Komutanlığı'nın inisiyatifiyle var olmuş biridir.*"*

Valla aklıma yattı bu açıklama. Böylece zamanında tüm çabasına karşın **Susurluk Komisyonu**'nun neden **Koman**'ın ifadesini bir türlü alamadığını da kavramış oluruz.

Neticede var ama yok öyle biri!

CHP'liler o andı bir dikişte içer

Elimde olmayan sebeplerle yayıma ara vermeyip, cumartesi günü yazımı yazabilseydim diyecektim ki, "*48 saat içinde bu kriz biter, CHP'liler pazartesi günü antlarını bir dikişte içer*".

Cuma sabahı gazeteleri okuyup içimden böyle dediğimde daha ortada **kriz sökücü** niyetine yaratılan "**deklarasyon**" formülü filan yoktu.

Ama birkaç gazetede şu haber vardı: "*Kılıçdaroğlu, Çiçek ile yaptığı görüşmede 'Kriz çözülene kadar milletvekili maaşları yatırılmasın' dedi.*"

Arkadaşlarıma yukarıdaki tezimi söylediğimde, "*yapma artık, o kadar da değil*" yollu tepkiler aldım.

Böyle düşünen herkese hatırlatırım: Meclis'in açıldığı gün ile bugün arasında **Haberal** ve **Balbay**'ın tahliye olmaları açısından en ufak bir fark yok. Ortada **CHP**'nin ilk başta istediği gibi bir **yasa teklifi** yok, daha sonra istediği tuhaf **teminat** da yok. Hiçbir şey yok. **Tehlikeye giren maaşlardan başka...**

Bu tehlikeden kurtulmanın tek yolu da bir an önce "*namusum ve şerefim üzerine...*" diyerek o andı kafaya dikmek.

Haftanın unutulmazları

Geçtiğimiz haftanın "**unutulmaz lafları**" listesinde ilk sırada gazeteci **Melih Aşık** var. **Aşık**, pazar günü *Milliyet*'teki köşesinde "*teröre taviz vere vere ülkenin nasıl bölünmeye gideceğini*" anlattığı yazısındaki şu ifadesiyle haftayı lider kapatmasını bildi: "***Terörün yükselmesi iktidarın da işine geliyor. Böylece seçmen tabanı yumuşuyor, hükümetin taviz vermesi kolaylaşıyor.***"

Listemizin ikinci basamağında **gayrimüslimleri hedef alan** Kafes Eylem Planı davasında yargılanan **Tuğamiral Mehmet Fatih Ilgar** var. **Ilgar** savunmasında şöyle dedi: "***Aylardır kimimiz tutuklu, kimimiz tutuksuz yargılanıyoruz. Türk askeriyiz. Gâvur değiliz (...) Burada azınlıklara eylem yapacak, çocuklara bomba atacak yaftasıyla oturmak devletin bir amirali olarak beni çok rahatsız ediyor.***"

Ve üçüncü sırada, Sabancı Üniversitesi Nanoteknoloji Araştırma Merkezi'nin açılışına katılan **Başbakan Erdoğan**'ın söylediği derin felsefi sözler var: "***İnsanı insan yapan değerlerin olmadığı bir dünyada atomlara hükmetmenin bir anlamı yok.***"

Hangimiz kalın kafalı

Demiray Oral 16.07.2011

Bu memlekette yaşayan 40'lı yaşlarındaki birisi acaba hayatında kaç bin kere **"Terörle bir yere varılamaz"** lafını duydu?

Arzunuza göre tırnak içine *"Terörle mücadele kararlılıkla sürecektir", "Operasyonlar aralıksız sürüyor", "Süper Kobra helikopterler operasyonlara destek veriyor", "Ülkeyi bölme amacıyla olanlar asla amaçlarına ulaşamayacaktır", "13 eve şehit acısı düştü", "21 yaşındaki şehidin tezkeresine 20 gün kalmıştı"* yazıp, aynı soru cümlesini kurabilirsiniz.

Mesela bana kaç bin kere **"Terörle bir yere varılamaz"** dedi acaba büyüklerimiz?

Bilmiyorum elbette, fakat bu gidişle rakamın **"artı sonsuz"**a ulaşmasından endişe ediyorum.

Öte yandan burada sorunlu bir durum olduğu açık.

Birileri kendimi bileli *"Terörle bir yere varılamaz", "Operasyonlar aralıksız sürüyor"* filan diyor ve bunlar hiçbir işe yaramıyor.

Bu durumda iki seçenek var.

Ya bu lafların muhatapları olarak **bizler kalın kafalıyız** ve söylenenleri bir türlü anlamadığımız, inanmadığımız için **"terör"** bitmiyor...

Ya da 30 senedir bize bunları azimle söyleyen **"devlet akli"** biraz **kalın kafalı**...

Bu durumda da uygulanabilecek iki seçenek var.

Ya o **"devlet akli"** kafası kalın olanın kendisi olduğunu kabul edip, bu konudaki politikalarını kökünden değiştirerek bize artık **"Terörle bir yere varılamaz"** ve onun şürekâsından cümleleri kurmayı bırakacak...

Ya da 30 senedir olduğu gibi devam edeceğiz ve hangimizinkinin kalın olduğunu anlamak için devlet ve vatandaş kafalarımızı yumurta gibi tokuşturmayı sürdüreceğiz...

Şehitler ve askere gidesi gelenler

Sabah erkenden gazeteleri almak için bakkalın yolunu tuttum.

Aslında ortada bakkal filan yok elbette, hepsi büyüyünce market olmak isteyen, arada kalmış tuhaf mekânlar.

Ama hem biraz tutucu olduğumdan, hem de daha iyi bir isim bulamadığımdan onlara bakkal diyorum.

Her neyse, memleketin bakkal sorunsalını analiz etmek için pek uygun bir zaman değil.

Bodrum'daki mahallede gazete aldığım iki bakkal var.

Her zaman gittiğime değil, hazır sabah serinliği varken biraz yürüyeyim diye uzaktakine gittim bu kez.

Bakkalın sahibi yaşlıca beye (bakkal amca) selam verip, üzerlerine ölüm sinmiş birinci sayfalara bakmamaya çalışarak gazetelerimi aldım.

Para ödemek için içeri girdim.

Fakat bakkal amcanın bir trafik polisi edasıyla avucunu göstererek yaptığı **“bekle”** işaretinden sonra anladım ki, sıcak bir çatışmanın tam ortadayım.

Tezgâhın üzerinde birkaç gazete açık haldeydi ve üç kişi tartışıyordu.

Biri bakkalda çalışan 16-17 yaşlarındaki **çırak**, diğeri **bakkal amca**, üçüncü kişi de sonradan Kıbrıs'ta savaştığını öğrendiğim **tuhaf bir müşteri**. Tartışmanın benim yakaladığım yerinde aynen şöyle bir muhabbet dönüyordu:

Bakkal amca: *Ne dedin sen... ne dedin bakayım?*

Çırak: *Adamın askere gidesi geliyor olanlara bakınca diyorum...*

Bakkal amca: *Bak oğlum, askere gitmiş adamın askere gidesi filan gelmez. Ancak senin gibi gitmemişlerin gelir...*

Müşteri: *Efendim en kötüsü kendi ülkende savaşmak. Mesela biz Kıbrıs'ta savaştık. Oraya ilk çıkan birliktenim ben. (Mecburen araya giriyor ve soruyorum: Siz hiç Kıbrıs'a 'ikinci' olarak çıkan birlikten birine rastladınız mı?)*

Bakkal amca: *Bizim çocukluğumuz savaşıla geçti beyim. Savaşın ne olduğunu iyi bilirim.*

Çırak: *Ya usta bu sizin zamanınızdaki gibi savaş değil. Baksana adamlar atıyor el bombasını 13 askeri öldürüyor. Teröristle savaşmayalım mı yani?*

Müşteri: *El bombası atacak kadar yakın mesafeye gelmişler de nasıl duymamış askerler anlamadım bu işi?*

Bakkal amca: *Nasıl gelmişse gelmiş, bırakın bunları. Sen de oku adam ol. Yoksa annen evin penceresine bayrak asıp yolunu gözler...*

Baktım ki bakkalda ayaküstü terörle mücadele paneli uzayacak, gazetelerin parası kadar bozukluğu çırak çocuğun önüne bırakıp tüymeye yeltendim.

Çırak çocuk muhabbet boyunca sessiz kalmamı bakkal amcaya muhalefet, kendisine destek addederek giderayak içini döktü:

"Abi bu yaşlılara kalsa vatan elden gitse farkında olmazlar. Seneye bir 18 olayım önce düğünümü yaparım, sonra da hemen askerdeyim."

Öylece durmamı fırsat bilip, önünde açık olan gazetedeki bir fotoğrafı göstererek ekledi:

"Hele bir de komando olup mavi bereyi taktım mı, tamamdır abi biliyor musun..."

"Eyvallah" deyip dükkândan çıktım.

Eve gelip gazeteleri açtım.

Bizim "askere gidesi gelen" çırak muhtemelen okumamıştı ama gösterdiği fotoğrafın altında şöyle yazıyordu: "Şehitlerden 20 yaşındaki komando er henüz altı aylık evliydi."

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Eşbaşkanım, yarın demokratik özerklik ilan edeceğiz'

Demiray Oral 18.07.2011

"Böyle bir sahne canlanıyor valla zihnimde gazetelerdeki haberleri okuyunca. Ortada bir demokratik özerklik ilanı muhabbeti var ama BDP'liler dâhil kimse tam olarak ne ilan edildiğini bilmiyor gibi. Öyle ki pazar günü Radikal'de BDP'li Bengi Yıldız durumu izah etmek için "Bu yaptığımız, Mustafa Kemal'in 'İsmet yarın sabah cumhuriyet ilan edeceğiz' demesi gibi bir şey" diyordu.

Memleketin koca bir bölgesinin, hatta tamamının idari yapısını kökünden değiştirecek bir adım bu seviyede tartışılıp, siyasetin kendisi bu kadar ironik hale gelmişken benim hayali diyaloglarım pek mütevazı kalacak farkındayım. Ama yine de BDP'li yöneticiler arasında yaşanan o sahneyi hayal etmeden duramadım...

Birinci eşbaşkan: "Eşbaşkanım yarın demokratik özerklik ilan edeceğiz."

İkinci eşbaşkan: "Edelim tabii eşbaşkanım... Ama tam olarak ne ilan ediyoruz acaba?"

Birinci eşbaşkan: "Yani bu ne dersin... eee, şey... Yani artık hem demokratik hem özerk olacağız."

İkinci eşbaşkan: "Hımm... Ben anladım elbette fakat bir soran olursa içini nasıl dolduracağız?"

Birinci eşbaşkan: "Sorarlar tabii... Ne bileyim ben içini nasıl dolduracağız. Koca demokratik özerkliğin içini bir gecede dolduramam ki canım!"

İkinci eşbaşkan: "O zaman kim ilan etmemizi istiyorsa o doldursun içini..."

Birinci eşbaşkan: "Oldu, istersen vereyim uydu telefonunu sana, başkana 'İçini doldurun da getirin' de..."

İkinci eşbaşkan: "Şeyy... En iyisi basın açıklamasında 'Soru kabul etmiyoruz' diyelim."

Birinci eşbaşkan: "Olur mu hiç? Hah buldum.. Diyeceğiz ki, 'Uygulamaya geçtikçe içi dolacak.'"

İkinci eşbaşkan: "Yani ilan ediyoruz ama daha uygulamaya geçmiyoruz, öyle mi?"

Birinci eşbaşkan: "Yahu, ortada bir şey var da ben mi uygulamıyorum! 'Ağır ağır geçeceğiz uygulamaya' deriz, olur biter."

İkinci eşbaşkan: "Yerler mi... şeyy yani, ikna edici olur mu?"

Birinci eşbaşkan: "Umalım olsun. Çünkü olsa da ilan edeceğiz olmasa da!"

İkinci eşbaşkan: "Anladım da keşke daha ikna edici bir formül bulsaydık..."

O esnada kapı açılır ve içeriye BDP'li bir milletvekili girer. Vaziyeti ona anlatırlar. BDP'li vekil, biraz düşündükten sonra sevinçle konuşur.

BDP'li vekil: "Buldum... buldum!"

Birinci eşbaşkan: "Demokratik özerkliğin ne olduğunu buldunsa ne olur bize de anlat.."

BDP'li vekil: "O kadar da değil. Ama bir sabah uyanıp aniden demokratik özerklik ilan etmemizi nasıl açıklayacağımızı buldum."

Birinci eşbaşkan: "Nasıl açıklayacak mısınız?"

BDP'li vekil: "Bu formülle Türklerin büyük bölümünü kesin etkileriz. Artık Kürtleri nasıl ikna edeceğimizi de siz bulun."

Birinci eşbaşkan: "Kürtleri ikna etmesek de olur."

İkinci eşbaşkan: "Peki AKP'ye oy veren Kürtleri ne yapacağız?"

Birinci eşbaşkan: "Yahu güzel kardeşim sen de işi yokuşa sürme. Varsa bir derdin vereyim uydu telefonunu oradakine anlat!"

İkinci eşbaşkan: "Biz en iyisi formülü dinleyelim."

BDP'li vekil: "Aynen şöyle diyeceğiz: Bu yaptığımız, Mustafa Kemal'in 'İsmet, yarın sabah cumhuriyet ilan ediyoruz' demesi gibi bir şey."

Birinci eşbaşkan: "Ne dersiniz tutar mı?"

İkinci eşbaşkan: "Şu demokratik özerklik denen şeyin ne olduğunu bir anlasam, tutar mı söyleyeceğim ama..."

Birinci eşbaşkan: "Eşbaşkanım... Bak geliyor uydu telefonu!"

BDP'li vekil: "Bakın, bunu ilan ettikten sonra herkes anlayan varsa beri gelsin ruh halinde olmayacak mı?"

Birinci ve ikinci eşbaşkan: "Olacak!"

BDP'li vekil: "Biz de Mustafa Kemal'in bir gece aniden cumhuriyet ilan etmesini hatırlatıp, 'Nasıl cumhuriyet ilan edildikten sonra tüm kurumları hemen hayata geçmediyse bizimki de aynı böyle' diyeceğiz."

Birinci eşbaşkan: "Bence uygun."

İkinci eşbaşkan: "İyi de hatırlatırım, 'Cumhuriyetin bir sürü kurumu hiçbir zaman hayata geçmedi. Sonra sizinki de böyle mi olacak' demesinler."

Birinci eşbaşkan: "Eşbaşkanım uydu telefonu orada!"

BDP'li vekil: "Ee ne diyorsunuz?"

Birinci eşbaşkan: "Tamamdır, bizim açıklamamızdan sonra sen de sorulara öyle cevap verirsin."

BDP'li vekil: "İlan ettikten sonra bizimkiler de salonda 'Yaşasın demokratik özerklik!' diye bağırırsalar mı acaba?"

İkinci eşbaşkan: "Yok artık, o kadar da değil..."

Birinci eşbaşkan: "Madem anlaştık o halde tarihî lafı söylüyorum: Eşbaşkanım, yarın demokratik özerklik ilan edeceğiz!"

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kendi kendine üç saat çatışan askerler

Demiray Oral 23.07.2011

On altı yaşındaki köylü çocuğu **Gökhan**, Türk askerinin içler acısı hali nedeniyle öldü...

On sekiz yaşındaki abisi **Habip** ise askerinin içler acısı hali sayesinde yaşıyor...

Samsun'un kırsal alanında iki kardeşi **PKK**'lı sanıp **500 kurşun** sıkan Jandarma timi o gece kaç saat "**çatışmış**" biliyor musunuz?

Yaklaşık **üç saat**!

Peki kiminle?

Üzerlerine kurşun yağmaya başlayınca havaya kurusıkı tabancayla bir el ateş eden iki çocukla...

Yani aslında **kendi kendilerine çatışmışlar**.

Jandarma timi 12 kişi, bir de başlarında komutan olarak teğmen var. Bir saat ateş ediyorlar karşıdan tık yok... İki saat geçiyor vaziyet aynı ama yine ateşe devam... Üç saat oluyor askerlerin üzerine tek bir kurşun bile sıkılmıyor ama ateş etmeyi sürdürüyorlar...

Neyse ki bayağı kötü ateş ediyorlar da çocuklardan biri bu sayede kurtuluyor.

16 yaşındaki **Gökhan** ise abisi kadar şanslı değil, kafasından iki kere ve vücudunun birkaç yerinden vuruluyor.

Bu kadar trajik bir vakadan sonra bile, karanlıkta üç saat boyunca kendi kendine çatışan Jandarma timinin halini düşününce, insan ya karşılarında gerçekten **PKK**'lılar olsaydı demeden edemiyor.

"Evrin arkadaş" vakası

Memleketin acılı ve acımasız tarihi bu hafta, kendimizi tarifsizce çaresiz hissettiren bir vakayı daha kaydetti.

Muş'ta yaşayan 18 yaşındaki **Evrin Demir**, Kürt halkına yönelik baskıları protesto için "*Hatip Dicle onurumuzdur*" yazan bir not bırakarak kendini yaktı.

Tıpkı daha önce kendilerini yakan onlarca Kürt kızı gibi...

PKK lideri **Öcalan** merakla beklenen avukat görüşmesinde **Evrin**'le ilgili de konuştu.

Önce *"Bu tür yakma eylemlerini tasvip etmiyorum"* diyen **Öcalan**, sonra şöyle devam ediyordu: *"Bununla beraber Evrim arkadaşın eyleminin derinliğine saygı duyuyorum. Büyük anlam veriyorum. Önünde saygıyla eğiliyorum."*

Sizce gözünü açtığından bu yana savaştan başka bir şey görmemiş ve **Öcalan**'ı **"önder"** olarak tabulaştırmış bir Kürt genci, bu sözlerden hangisini dikkate alır?

"Tasvip etmiyorum" kısmını mı, yoksa *"Eyleminin derinliğine saygı duyuyorum, önünde saygıyla eğiliyorum"* kısmını mı?

Cevap basit, elbette ikincisini.

Hangi Kürt genci *"Öcalan'ın önünde saygıyla eğileceği"* bir eylemi yapmak istemez?

Tamam, belki bir Türk olarak bu ruh halini anlamam mümkün olmayabilir.

İstanbul'da oturup Kürtler üzerine ahkâm kesmek, onlara akıl vermek de bana düşmeyebilir.

O zaman lütfen o ruh halini anlamak kimlere ait bir haslet ise, kimler konuşunca oturduğu yerden akıl vermek kapsamına girmiyorsa onlar bu konuda bir şeyler söylesin.

Kürtlerle ilgili konuşma hakkına sahip olanlar arasında herhalde bir çocuğun her ne sebeple olursa olsun kendisini yakmasına karşı çıkanlar vardır.

Onlar arasında herhalde *"Evrin arkadaşın eyleminin derinliğine saygı duyuyorum"* cümlesine ilişkin bir çift lafı olanlar vardır.

Umarım...

Dursun Çiçek konuşacaktı ki...

Genelkurmay, şimdiye kadar cezaevindeki **Albay Dursun Çiçek**'i deyim yerindeyse iki kere sattı (deyim yerindeyse ne demek canım, tabii ki yerinde). Önce **İrtica İle Mücadele Eylem Planı** soruşturmasında sıkışınca, *"Amiral yapılmayınca, komutanlarından intikam almak için o belgeyi kendisi hazırlayıp sızdırdı"* dediler.

Sonra da **Çiçek**'in diğer davasında, hükümete karşı kara propaganda yapmak için kurulan internet siteleriyle ilgili olarak savcılığa, *"Sorumlu, sitelerin yöneticileridir"* yazısı yolladılar.

Dursun Çiçek bunun üzerine birkaç gün önce savcıya yeniden ifade verdi ve özetle *"Her şey emir komuta zinciri içinde yapıldı"* diyerek üstündeki komutanları işaret etti.

Böylece hem dönemin Genelkurmay Başkanı **İlker Başbuğ**'a kadar uzanacak bir soruşturma ihtimali belirdi, hem de bu ifadesi konuşacağının sinyali olarak yorumlandı. **Çiçek** sıradan bir subay değil. **"Bilgi Destek Ünitesi"** adlı bölümün başındaki isim, yani orduda darbe işlerinden sorumlu bölümün yetkilisi. Fakat bu sırada

ne olduysa oldu ve avukatlığını yapan kızı **İrem Çiçek** yazılı açıklama yaparak, babasının ifadesinde hiçbir komutanın adını vermediğini, ayrıca üstlerini işaret ettiği haberlerinin yalan olduğunu belirtti.

Böylece kafalar bir kez daha karıştı.

Tamam, **Çiçek**'in ifadesinde komutan ismi geçmiyor ama "Komutanların onayı olmadan bu işler olmaz" diyor. Hatta savcı komutan ismi isteyince "Hepsini hatırlayamam, Genelkurmay'a sorun" bile diyor.

Ve bununla ilgili haberlerin çıkmasından sonra avukat kızı aniden adeta bir durumu kurtarma açıklaması yapıyor.

Bakalım çok şey bilen **Dursun Çiçek** kendisini iki kez satanlara güvenip yine susacak mı, yoksa konuşmaya karar verecek mi?

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Fenerbahçe İran olmayacak' durumuna nasıl geldik

Demiray Oral 25.07.2011

Haberi okuyunca bir an toparlayamadım ve **Fenerbahçe**'ye bir de **Anayasa Mahkemesi**'nde **kapatma davası** açıldı sandım.

Toparlamak zaten yeterince güç, manyak sıcağın dolayısıyla şuurum arada gidiyor, o anlardan birinde son hareket olarak alın terimle "katil sıcak" yazmayı bile planlıyorum.

Fakat mevzunun ne katil sıcakla, ne de şuur kaybıyla ilgisi yok.

Zatı muhterem, ki akendisi **Fenerbahçe Yüksen Divan Kurulu Başkanı** oluyormuş, toplantı esnasında yaptığı konuşmada, "Fenerbahçe Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na bağlı, Atatürk devrimlerine sadık, koruyan ve o düzende kalmaya kararlı 23 milyon kişilik bir topluluktur" demiş.

Yüksel Günay adlı bu beyefendi, sözleri salondan sıkı alkış alınca devam etmiş: "Hiçbir tarikat, İslam örgütü zemininde bir yapılanma bu kulübün içinde yapamaz. Kulüp olarak laik düzende, laik anlayışla, yalnız spor yapıyoruz."

Tarikatlara geçit yok ha...

Laik anlayışla spor yapmak ha...

Peki o halde, biz de **oy çokluğuyla Fenerbahçe'nin laikliğe aykırı eylemlerin odağı haline gelmediğine** karar veriyoruz!

Nedir Allah aşkına bu Anayasa'ya bağlı, Atatürk devrimlerine sadık, laik anlayışla spor yapan kulüp olma muhabbeti?

Nereden geldik "Fenerbahçe İran olmayacak" tribine?

Tamam, son günlerde Fenerbahçeliler olarak **kimyamız bozuldu**.

Kiminde ma esnasında sahaya girerek tezahür ediyor bu bozukluk, kimisi tribünde **Aziz Yıldırım** maskesiyle oturuyor, kimi yöneticiler duygusal demeç dinleyince bile ağlıyor (Bu vesileyle bütün yaşananlara rağmen kimyası bozulmayıp, ma oynanırken sahaya atlayan taraftarlara "sahadan çıkmayan Cimbomlu olsun" diye anons yapan şahsiyeti kutluyorum).

Gerçekten sebep bu kimya bozukluğuysa eyvallah; "**laik anlayışla spor**" yapmayı da anlayışla karşılayalım, Aziz **Yıldırım heykeli dikmeyi** de, **Avrasya Maratonu'na katılma** kararını da.

Benim midemi bulandıran, birilerinin **Fenerbahçe Cumhuriyeti = Kadıköy Cumhuriyeti** mantığıyla, orada yaşayan "**laiklik hassasiyeti yüksek**" vatandaşa mesaj sarkıtmaya çalışıp çalışmadığı.

Eğer şike soruşturmasında dönüp dolaşıp "**İktidar Kadıköy'ü cezalandırmak için Fenerbahçe hedef alındı**" ucuzluğuna varılmak isteniyorsa, yol yakinken bu saçmalıktan vazgeçilsin derim.

CHP'nin bile bu işleri bırakıp, "**laiklik takıntısı**"nı araç olarak kullanmaktan vazgeçtiği bir **Türkiye**'de olmaz arkadaşlar.

Ha, **Baykal**'ı başkan yaparsanız belki olur.

Ama o zaman da **Fenerbahçe ilelebet şampiyonluğun ana muhalefeti** olur!

Norveç Başbakanı'nı öyle kiskandım ki

Klişe mertebesine ulaşmıştır ama güzel laftır, "**zor zamanda konuşmak.**"

Biraz önce yazıya otururken radyoya kulak kabarttım ve zor zamanlardan geçtiğimiz nişanesi olan haberi aldım: "Mardin'de üç şehit. İki astsubay, bir uzman çavuş PKK pususunda öldürüldü."

Zor zamanlarda yaşamak sanırım memleket insanının hayat biçimi.

Misal benim kuşağımdakiler, 80 darbesinde çocukluklarını, 90'ların tarifsiz faşizminde ilk gençliklerini geçirip, 28 Şubat'ta yolun yarısına geldiler. Sonra ağızda, kadınların rejim bisküvisi misali sunta tadı bırakan 2000'ler başladı.

Bundan birkaç sene önce tam "**iyi şeyler olacak**" havasına girmiştik ki, gazozumuzun asidi yine kaçtı.

Zor zamanlarda yaşamak hayat biçimimiz olduğu için zor zamanda konuşmanın değerini çok ama çok iyi öğrendik.

Her gün iki taraftan da gençler ölüp, kimi yerlerde etnik çatışma provaları yapılırken her şeye rağmen barışı, daha fazla özgürlüğü, herkesin eşit vatandaş olduğu bir memleketi savunabilmeyi mesela...

Çok cesur olduğumuzdan filan değil, sadece bir seçim olarak gerçekleri söylemekten yana olduğumuz için.

Tıpkı **Norveç**'in **İşçi Partili** başbakanı **Jens Stoltenberg**'in yaptığı gibi.

İki gün öncesine kadar adını bile duymadığım bu adam, ülkesinde 2. Dünya Savaşı'ndan bu yana ilk kez bomba patlamasının şoku yaşanırken çıktı ve şöyle dedi: "Terör saldırısına daha fazla demokrasi, daha fazla şeffaflık ve açıklık politikasıyla cevap vereceğiz."

Bu açıklamayı kıskanarak okudum ve düşündüm de, misal **Dağlıca** ve **Aktütün** saldırılarını şeffaf bir şekilde soruşturabilseydik, **Silvan** olayını yaşar mıydık?

Ya da **33 er katliamını** zamanında aydınlatabilseydik **Dağlıca**, **Aktütün** gerçekleşir miydi?

Liste istenirse uzaaaar gider...

Mesele ise **Norveç** Başbakanı'nın yaptığıdır.

Ülkende yüze yakın insan katledilmiş ve cenazeleri bile toprağa verilmemişken terörle mücadele yöntemi olarak, daha fazla demokrasi ve şeffaflık tercihinde ısrar edebiliyor musun, edemiyor musun?

Gerisi hikâyedir, iyi bildiğimiz acılı bir hikâye...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ogün bebek terk edildiğini anlayacak mı

Demiray Oral 30.07.2011

Ogün bebeğin karar duruşmasından çıkacak neticeyi bir dostumla birlikte bekledik.

Adını vermeyeyim, reklam kokan hareketlere girmesin ama bu kadın dostum davayı başından bu yana takip eden birkaç yüz kişiden biri.

Hrant Dink kaldırımında yüzükoyun yattığından beri acı çeken biri, kızgın biri, masasına abuk sabuk konuşan bir şahsiyet düşerse ânında “*hesap lütfen*” diyen, olur da demezse temyiz kudretini kaybedip o şahsa dalmasından endişe ettiğimiz biri...

Ve trajik bir şekilde **19 ocak**ta doğduğu için, **o günden** yani **Ogün**'den beri doğum gününü kutlamayıp, bu işi karar çıkınca yapmaya karar vermiş biri.

Her neyse, temmuz ayının feci sıcak bir pazartesi günü, bulunduğumuz tatil yerinde insan türü kendini mavi sulara atmış ve “*bugün lodos var deniz çok kötü yaa*” diye dertlenirken davanın neticesi belli oldu.

Verilen müebbet hapis cezası, “**Tasarlayarak adam öldüren bebek**” indirimi nedeniyle **21 buçuk seneye** düşmüştü.

Hrant Dink'i öldüren silahı taşımanın bedeli de iki seneden, yine “**bebek indirimi**” sayesinde **bir sene dört ay** hapis cezasına...

Unutuyordum bak, **bir de her bebeğin kumbarasından çıkacak miktarda para cezası verilmişti**.

Hadi maddiyata değer vermeyen insanlarız deyip bunu geçelim.

Neticede al takke ver külah, infaz yasasıydı, içerde yattığı süreydi, kıldı tüydü aguydu filan derken cezası **kılçıksız 10,5 sene** sonra dolacaktı.

Mahkemenin kararı bana, “**bir katilden bebek yaratma**” çabası kıvamında yetersiz göründü.

Bu mudur dedim.

Budur dedi o dostum.

Adamı öldür 10,5 senede çık yani, öyle mi dedim.

Nerede yaşadığını unutuyorsun galiba dedi.

Nerede yaşıyoruz dedim.

Bir Ermeni öldü diye normalde kimsenin umurunda olmayacak bir ülkede dedi.

Bir şey demedim.

Ben ceza almayacak diye korkuyordum, emin ol o da (Ogün bebek yani) ceza almayacağını sanıyordu dedi.

Peki niye aldı o zaman dedim.

Binlerce kişi sayesinde, yürüyen o insanlar ve bu işin peşini bırakmayanlar sayesinde medya üstüne gitmek zorunda kaldı da ondan dedi.

Ertesi gün bir baktım, ikimiz de sanki İstanbul’a ışınlanıp, okuduğumuz gazetelerin başlıklarını atıp geri dönmüştük.

Onun gazetesi *Radikal*’in başlığı “**Adalet ilk adım**”, benim gazetem *Taraf*’ın manşeti ise “**Sadece 10 sene**”ydi.

Bizim manşeti görünce, demek âlemdeki tek huysuz ben değilmişim diye avundum.

Dostum ise karar çıktığına göre, artık senelerdir kutlamadığı doğum günleri için bir kutlama yapıp yapmamayı düşünüyordu.

Onu ikaz etme ihtiyacı hissettim ve şimdi burada yazarsam kesinlikle 10,5 sene yiyeceğim bir sıfatla **Yargıtay**’ı hatırlattım.

O sıfat yerine herkes içinden geleni kullansın en iyisi de, merak ettiğim husus şuydu: Nasıl olacak da daha önce verdiği kararla **Hrant Dink** hakkında birilerinin “**gereği düşünüldü**” demesine yol açan **Yargıtay**, şimdi bu davanın temyiz incelemesini yapacaktı.

Misal kendi kararındaki “**temiz kan – kirli kan**” gerekçesine atf yapıp, bunu “**haksız tahrik**” sebebi filan sayarak verilen cezada indirim isteyecek miydi?

Her neyse, neticede dostuma dedim ki, sen en iyisi mumları al, pastayı sipariş edeceğin yeri belirle ve bekle.

Bu kadar sene bekledin, biraz daha sabret, en fazla pastaya bir mum daha ekleyeceğin sürede her şey belli olur.

Çaresiz, ikna oldu.

Çünkü asıl mühim dava, örgüt davası var daha sırada.

Bir bebekten katil yaratanların peşine düşüldüğü o davada, cinayetin abileri ortaya çıkarılıp yukarılara doğru uzanılacak mı, asıl mesele bu.

Bunun olması için kuşkusuz **Ogün bebeğin** çözülmesi, ilişkilerini itiraf etmesi gerekiyor.

Diyeceksiniz ki şimdiye kadar ne dedi ki, şimdi anlatsın her şeyi?

Ben de diyeceğim ki, şimdiye kadar el üstünde tutulmuş, jandarmayla poster çekimi yapmış, bırak 10 küsur sene cezayı belki buna ihtimal bile vermemişti.

Ama şimdi ceza yedi. İkinci ceza da yolda.

Geçen gün *Radikal*'de Pınar Öğünç, karar açıklandıktan sonra duruşma salonunda gördüğü bir sahneyi yazmıştı: “İçeri götürürlerken Samast, avukatı Levent Yıldırım’a ‘Ne oluyor’ gibi gergin bir bakış attı. Ondan da gergin olan Yıldırım ise bir spor müsabakası jestiyle karşılık verdi. İki eliyle ‘Oyuna devam’ dedi.”

İşte şimdi mesele **Ogün bebeğin** bu ‘Oyuna devam’ gazını yemeye devam edip etmeyeceğidir.

Benim bildiğim, anne-babasının kendisini terk ettiğini anlayan bebekler yaygarayı fena koparır!

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Her şey tekaütlük için

Demiray Oral 01.08.2011

Demek ki neymiş? Türk subayı için **orduevine girmek** her şeyden önemliymiş.

Hukuka saygılı, demokrat bir komutan olarak tarihe geçip sokakta başı dik dolaşmak yerine orduevlerine başı dik girebilmek tercih sebebiymiş.

Askerlerin kapalı yaşam biçiminin en şahane simgeleri orduevleri, yaz kampları ve lojman hayatı...

Benim gibiler için 50 kuruşa çift kaşarlı tost yiyip, 10 kuruşa çay içmek, resmî gazete tadında bedava deniz tatili yapmaktan öte bir manası yok buraların.

Ancak komutanlar ve aileleri için manası, daha doğrusu üzerlerindeki baskısı çok farklı.

Öyle ki, komutanlar kendilerine emanet edilen gençler savaşta ölürlen pek bir baskı hissetmezken, darbecilik iddiasıyla tutuklu arkadaşları terfi edemeyecek diye makam koltuklarını bırakmayı göze alabildiler.

Çünkü bizim askerler için o mekânlardan dışlanmak, hayattan dışlanmakla aynı manaya geliyor.

Yoksa siz sanıyor musunuz ki tekaüt Genelkurmay Başkanı **Işık Koşaner**, Başbakan'a toplu istifa edeceklerini söylerken bunun bir işe yarayacağını düşünüyordu.

Misal şöyle bir sahne yaşanacağını mı bekliyordu yani **Koşaner**?

- Alttan çok baskı var, tutuklu komutanları terfi ettirelim, yoksa toplu istifayı düşünüyoruz.
- Aman Paşam yapmayın, ne isterseniz yapalım.
- Cezaevindeki komutanlar tahliye olacak...
- Peki, hemen Adalet Bakanı'na mahkeme başkanını aratıyorum...
- Ayrıca komuta kademesi bizim istediğimiz gibi şekillenecek...
- Tamam, ben boş kâğıdın altına imzamı atıyorum siz üstünü doldurun Paşam...

Koşaner de **"Toplu istifa ederiz"** derken **"rest"** filan çekmediğini, Başbakan'dan **"hayatta başarılar"** kıvamında gayet cool bir cevap alacağını biliyordu elbette.

Zaten Başbakan'ın da **"Siz bilirsiniz"** diyerek o cool cevabın hakkını verdiğini gazetelerden okuduk.

Biliyordu ama artık yapabilecekleri bir şey yoktu **Koşaner** ve üç komutanın.

Ya askerin memleketi yönetme takıntısından vazgeçmesi gerektiğini kabul edip, hukuka ve sivil iradeye saygılı bir çizgiye çekileceklerdi...

Ki bu durumda tekaütlük günleri gelip çatığında orduevinin oyun salonunda hep aynı dörtlü olarak pişpirik oynamayı göze alacaklardı.

Ya da orduvelerine başları dik girmeyi tercih edeceklerdi.

Zaten bu nedenle memleketin yeni bir ordu zihniyetine ihtiyacı var.

Darbeci komutanların özlük haklarını korumayı, emrindeki genç askerlerin hayatlarını korumaya tercih etmeyen...

Ülkeyi yönetmeyi birinci işi olarak görüp, bunun için her türlü katakulliyi çevirmeyi mubah saymayan...

Hukuka saygı göstermeyi bir "onur meselesi" olarak görmeyen...

Koruması ve kollaması gereken tek şeyin memleket sınırlarının güvenliği olduğuna inanan...

Ve en az askere giden gençlerden bekledikleri kadar, sadece askerliğin gereklerini yerine getiren komutanlar yetiştiren bir zihniyete ihtiyaç bu.

İşte o zaman tekaütlük günlerinde orduvelerine girmek her şey olmaktan çıkar ve her şey vatan için olur.

Necdet Özel TSK'ya ışınladı mı?

Yaşananlara ilişkin memleketin tırnak içindeki sosyalistlerinin yorumlarını okuyunca acayip kıldandım. Acaba Orgeneral **Necdet Özel** TSK'ya bugün mü ışınladı diye düşünmeye başladım.

Çünkü bizim tırnak içindeki sosyalistlere bakılırsa, komuta kademesinde olan bitenden sonra yeni rejimin yeni ordusu kuruluyor ve bu ordu da elbette Fethullahçı bir ordu olacak.

Bir yandan gazetelerden okuyoruz ki, Genelkurmay Başkanı olacak isim Necdet Özel, Kara Kuvvetleri'ne büyük ihtimal Hayri Kıvrıkoğlu gelecek, şu anki Donanma Komutanı Deniz Kuvvetleri Komutanı olacak, havacı bir korgeneral de Hava Kuvvetleri'nin başına geçecek.

Bu sayılan isimlerle mi yeni rejimin yeni ordusu veya Gülenci bir ordu kurulacak, anlayamadım.

Bu isimler zaten birkaç sene sonra kuvvet komutanı ya da ordu komutanı olmayacak mıydı?

Şimdi bu arkadaşlara **“ordu bugünkü gibi mi kalsın”** diye sorsan, **“hayır değişsin”** derler.

Ordu zihniyetinde değişim umudu belirince de ânında **“AKP'nin ordusu”, “Fethullah'ın ordusu”** muhabbetine başlarlar.

Dur bakalım bu ne telaş, daha ortada yeni ordu filan yok.

Komutan olacaklar neticede senelerdir o kurumun içinde yetişen insanlar.

Yok ama, arkadaşlar öyle kaptırmış ki, orta daha fol yok yumurta yokken ÖDP Genel Başkanı **“Biz eski orduyla da mücadele ettik, yenisiyle de edeceğiz”** minvalinde gayet havalı bir açıklama patlatmış.

Yeni orduyu bulursanız buyurun mücadele edin... Ne diyeyim başka!

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

YAŞ: Sulu ve ciddi yazı

Demiray Oral 06.08.2011

Bodrum'dan **YAŞ** magazini yaparak başlayayım önce, yani **sulu** yazıyla.

Ben 2015 senesinde memleketin olası komuta kademesi dâhil, medeni bir insanın işi dahi olmayacak her detaya vâkıf olduğumu sanırken, bu sabah gazeteleri internetten okumak yerine bakkala kadar yürümem sayesinde hiç bilmediğim şeyler öğrendim.

Genç bakkalıma *“İki simit, bir sigara ve şu şu gazeteler”* dedim. O, en üstteki gazetede yeni **Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Mehmet Erten**'in fotoğrafına işaret parmağını basarak, *“Bizim buranın çocuğudur, Mumcular'dan”* diye karşılık verdi.

Sahi mi yahu, dedim.

Asistimi almaktan pek memnun, hafiften gurur duyarak devam etti: *“Tabii canım Bodrumlu. Hâlâ yaz tatillerini hep burada geçirir.”*

Ancak genç bakkalımın lafını yaşlı bakkalım ağzından aldı ve kıdemine binaen karşısındaki gazeteciye tafsilatı verme hakkını kullandı: *“Bizim Mustafagil’in kardeşi olur. Abisi, akrabaları hâlâ Mumcular’da yaşıyor. Çiftçiydi babaları, yoksul aile çocuğuydu. İlkokulu burada okudu, sonra askerî okula gidince yırttı. Zaten subaylığı sırasında ABD’ye gidip orada okuyunca ben demiştim, bu Mehmet büyük adam olacak, diye. Hayırlısı olsun inşallah memlekete.”* Gayrı ihtiyari âmin dedim içimden.

Gideyim diye davrandım ama başaramadım, yaşlı bakkalım devam etti: *“Abisinin evi tebrik için dolup taşıyormuş. Bizim kaynımız onların akrabası olur, biz de gideceğiz kutlamaya. Sen de gel yazarsın diyeceğim ama senin gazete sakat, şimdi bir taniyan filan çıkar ayıp olur sonra...”*

Genelde komuta kademesi tebriki için ev ziyaretlerine katılmadığımı söylemedim elbette. Gülümseyerek gazetelerimi, simitlerimi, sigaramı ve aldığım malumatı poşete koyup evin yolunu tuttum.

Dur hele, dedim masanın başına oturunca, kulağı kesiklerden **Google Abi’ye** Bodrum **Mumcular’dan Mehmet komutanı** bir soralım bakalım. Harbiden de yerel basın *“Bodrumlu komutanın ailesinde büyük sevinç”* haberleriyle doluydu.

Google Abi’ye dedim ki, bu mudur bütün bildiğin, bu kadarını bakkalım da biliyor. Gazı aldı, hemen döküldü havadisleri. **Mehmet komutanın** Hava Kuvvetleri’nin başına geldiği duyulunca **Mumcular Beldesi’nde** Belediye Başkanı, akrabaları ve vatandaşlar ellerinde Türk bayraklarıyla Atatürk anıtının önünde almışlar soluğu.

Sanırım sonra *“peki şimdi ne yapacağız”* diye boşluğa düşüp, İstiklal Marşı okuyup, saygı duruşunda bulunmuşlar. Bu fasıllar da bitince, yaşlı bakkalımın **Mustafagil** dediği komutanın abisi **Mustafa Erten** konuşma yapmış. Konuşurken *“gözyaşlarına hâkim olamamış”* ve *“Memleket öyle günlerden geçiyor ki ne söylesem yanlış anlaşılabilir. Hayırlı olsun memleket için”* demiş. Ben de yine, âmin diye tamamladım içimden.

Bodrumlu komutan haberlerini bitirmiştım ki, **Vatoz** aradı.

Hemen sesime *“son dakika kjsi”* tadında bir ton verip, ona da bu **flaş haberi** yetiştirdim. İlgiyle dinledi ve *“Yeni Jandarma Komutanı da hemşerimiz olur, dostuz yani biz ona”* dedi.

Ne hemşerisi, ne jandarması, ne dostu dedim.

“Yahu sen nasıl izliyorsun gelişmeleri, Bekir Kalyoncu’nun Sarıyer doğumlu olduğunu okumadın mı” diye sürdürdü mavrayı.

Genelde komutanların **doğum yerleri** veya **yükselen burçlarıyla** pek ilgilenmiyorum diye cevap verdim.

“Hemşerimiz geleceğin Genelkurmay Başkanı olarak gösteriliyor, senin dediğine bak” dedi.

Eee ne yapayım yani, **hayırlısı olsun memlekete** dedim.

“Âmin” dedi **Vatoz**.

Sana da dedim, kapattık.

Ciddi yazı

Şimdi kendimi ciddiyete davet ediyor ve aklıma takılan asıl meseleye geçiyorum. Günlerdir **29 temmuz** günü **Koşaner ve üç Kuvvet Komutanı'nın** istifasıyla başlayıp, bildiğiniz gibi biten süreci düşünüyorum. Ve şu soruyu soruyorum: **Netice olarak YAŞ öncesi TSK, asıl hedef olarak neyi belirlemişti? Bence birincil hedef, tutuklu general ve amirallerin emekli edilmelerini, yani onlara göre Balyoz ve Ergenekon davaları nedeniyle bu komutanların tasfiye edilmelerini engellemektir. Ordu, bir kurum olarak bu hedef için adımlarını önceden belirlediği bir satranç oynadı hükümetle.** Kimin hangi komutanlığa geleceği, bu satrançta rakibi oyalamaya yarayan taktiğin bir parçasıydı sadece. Önce **Koşaner** ve üç komutan, tutuklu komutanlar için pazarlığı en yüksekte açarak **"terfi"** ısrarında bulunup, olmayınca istifa ettiler. **Sadece Orgeneral Necdet Özel kaldı, çünkü öyle planlanmıştı.** Daha sonra **Özel**'in Genelkurmay Başkanlığı'na gelmesiyle asker, tutuklu komutanlar konusunda yeni bir pazarlığa oturdu hükümetle. Hükümetin iki seçeneği vardı. **Direnmeye devam etmek ve Özel ile yeni komuta kademesinin de olası istifalarını göğüslemek.** Yani beş gün içinde ikinci istifa krizini... **Ya da taviz verip, tutuklu komutanları emekli etmeyerek bir orta yol bulmak.** Mecburen öyle oldu. Çünkü yeni bir istifa krizinin açacağı hasar birinciye benzemeyecekti. Böylece ordu, bu satrançta sadece **Koşaner**'i feda ederek asıl hedefine ulaşmış oldu.

Bizim kraldan çok kralcı basının, **"Hükümet, Özel Paşa'ya iyi bir başlangıç imkânı sundu"** diye yaşananları **hediye paketi** yapmasına bakmayın. Durum gayet net: **Asker iyi oynadı ve kazandı.**

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürtleri kucakladık, duydunuz mu

Demiray Oral 08.08.2011

Evet, duymayanlar duysun; duyanlar duymayanlara söylesin. Kürtleri kucakladık. Hem de mahkeme kararıyla...

Vaka şöyle: Şırnak'ta bundan üç sene önce bazı polislerin köylülere yaptığı kötü muameleyle ilgili olarak mahkeme, köylülerin vücutlarındaki morlukların polislerin onları kucaklayarak hastaneye, oradan da Emniyet'e götürdüğü sırada meydana geldiğine karar vermiş.

Yani **bu kucak aslında Cumhuriyet'in 80 küsur senelik kucağıymış** kıymetli okur.

Sanırım gazetede, **"İşkence yok kucaklama var"** başlığını ilk görüşte kişisel salaklık düzeyinde bir naiflikle algılamamda, yazar **Mehmet Uzun**'un bütün yaşadıklarına rağmen sonsuz bir umut taşıyan satırlarının etkisi büyük oldu. Onun **Nar Çiçekleri** adlı deneme kitabı elimde son günlerde. Okudukça yüz yıllardır birlikte yaşadığımız Kürtleri, onların kültürlerini, dillerini, edebiyatını, değerlerini nasıl hiç tanımadığımı düşünüyordum.

Aynı toprakların çocuğuyuz ama Kürtler yakın zamana kadar resmî politika gereği yoktu bizim için.

Sonra mecburen de olsa var oldular fakat savaşı, şiddeti, günlük kısır politik çekişmeleri filan bir yana koyarsak bir ulus olarak ancak uzaylılar misali tanıyoruz onları.

Bundan beş altı sene öncesine kadar **Mehmet Uzun** diye bir Kürt yazarı Türkçede okuma şansımız bile yoktu.

Bunları düşünerek kitabın sayfalarını çeviriyordum ki, *Uzun'un aynı dertten mustarip satırlarıyla karşılaştım: "Türkiye, Türkiye'deki insanlar, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları, gülünç resmî tezlerin dışında, Kürt dili, kültürü, edebiyatı, ulusal değerleri, sanatı ve müziğiyle ilgili ne biliyor? Neredeyse hiçbir şey... Bugün Türkiye'de Kürt imajı sadece bir avuç kara bıyık, kara bir çarşaf, sadece 'lê, lê' ve 'lo, lo'su Kürtçe olan ne olduğu belirsiz çirkin bir müzik, yavan filmlerde görülen bir salak ve kızgın bir tüfeğe indirgenmiştir."*

Mehmet Uzun daha sonra Kürtlerin, *"Türkiye'yi de zenginleştirebilecek"* zengin kültür mirasını anlatıyor. Ve diyor ki, *"Şiddet ayırıcı, bölücü; kültürel diyalog birleştirici, bütünleştiricidir."*

Bir gün *Uzun'un* ne dediğini gerçekten anlarız belki, tabii birbirimizin orası burasını morartmadan kucaklaşılabirsek eğer.

Arka sıralara doğru ilerleyelim lütfen

* Bu sıralarda depresyona girmeyeni dövüyorlar sanırım. Herkes bir şeyleri bırakıyor, herkes bir yerlere çekiliyor. **Öcalan** *"kullanılıyorum"* deyip küstü, müzakerelerden çekildi. **Koşaner** ve üç Kuvvet Komutanı hükümete küstü, istifa edip orduevine çekildi. **Teoman** müziğe küstü, *"her şey boş"* deyip Olimpos'a çekildi. Son olarak duydum ki **Cem Uzan** bir çiftliğe çekilmiş... Adının açıklanmasını istemeyen bir yetkili, çekilme trendinin yeni isimlerle süreceğini bildirdi!

* Sosyologları göreve davet ediyorum. **Teoman**'ın müziği bırakması adeta ters manyel yaptı ve memleket insanındaki **Serdar Ortaç** öfkesini açığa çıkardı. Sanal âlem *"naapsın çocuk Serdar Ortaç'ın star muamelesi gördüğü bir piyasaya dayanamadı"*, *"Teoman bırak ama yanında Serdar Ortaç'ı da götür öyle bırak"* minvalinde mesajlardan geçilmiyor. Normal koşullarda böyle bir durumda **Serdar Ortaç**'ı savunmayı bir görev addetmem gerekirdi. Fakat birincisi normal koşullarda değilim hava acayip sıcak, ikincisi Bodrum'da aşırı doz **Serdar Ortaç** almadan gece yürüyüşü bile yapmak imkânsız. Bu nedenle, *"Teoman'ın müziği bırakması bile niye Serdar Ortaç'a patlıyor kardeşim"* diye kesinlikle isyan edip, vicdan yapamayacağım. Yapabileceğim en yerinde hareketi yapıp, sosyologları göreve çağırarak aradan çekiliyorum. Yiyin birbirinizi la!

* **Elif Şafak** son kitabı *İskender*'in intihal olduğu iddiası için, *"okurum beni bilir"* demiş ya, maalesef kötü bir haberim var. Vaka çok taze. Dün gece (cumartesi), Bodrum Marina'da kitap da satan tek kafede dolanıyordum. Genç bir çift içeri girdi. Erkek kendinden emin bir hareketle tam *İskender*'i eline almıştı ki, kız atıldı. *"Bu kitap intihalmış, bugün gazetede okudum"* diye girip, malum haberden bir özet geçti. Bir an kitap adeta elinde askıda kaldı erkeğin ve *"Bütün kitaplarını okumuştum şimdiye kadar"* deyip rafa geri koydu. Yani sıkı okuru hiç de **Şafak**'ın *"onlar beni bilir"* güvenine layık davranmadı. Sadece *"hay Allah, çok üzuldüm bak şimdi"* deyip kitapla biraz bakıştıktan sonra çekti gitti.

* Kadim dostum Vatoz, **Elif Şafak** vakasında yeni merhale ne olabilir diye düşünmüş. Ve şöyle dedi: *"Önce kitabın kapağı arak dediler, sonra kitap intihal dediler, geriye bir tek Elif Şafak'ın kendisi kaldı. Korkuyorum, birisi çıkıp Elif Şafak da çalıntı diyecek diye."*

* Haftanın en cool açıklaması **Bülent Arınç**'tan geldi. **Arınç**, CHP lideri **Kılıçdaroğlu**'nun *"YAŞ'ta kapalı kapılar"*

ardında ne konuşuldu bize açıklansın” sözleriyle yaptığı muz ortayı topun gelişine vurarak şöyle değerlendirdi: “Yani affedersiniz gülmekten kendimi alamıyorum. YAŞ toplantısında kapıda ‘çok gizli’ yazıyor.”

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sonunda Tosun Paşa’yı da tutukladılar

Demiray Oral 13.08.2011

Kırk yılın başında plajdayım.

Eş durumundan denize gireceğim.

Uzanmışım kumsala, elimde *Hürriyet*’in tatil yerlerinde verdiği *Şezlong* eki.

Bunu daha sık yapmalıyım diyorum içimden.

Yapmayacağımı ben de biliyorum ama heves işte, mazur görüyorum kendimi (artık nasıl dünyayla barışık bir ânımsa).

O esnada bizim hatunlar yan şezlongdan sohbete yazılan bir teyzeyle kaynatmaya başladılar.

Aradan sadece bir denize girip çıkmalık zaman birimi geçti.

Yerime oturdum ki plaj komşumuz teyze *“Bakalım seneye burada mayoyla denize girebilecek miyiz”* dedi, hafif tertip içini çekerek.

Ne oluyoruz yahu daha demin Yeşilköy pazarı, Ulus pazarı geyiği dönüyordu diye afallamışken teyzenin **“mayo kuşkusu”**na nereden geldiğini anlıyorum: **“Şortlu Kız”** vakası.

Malum, bu isimli bir hikâyemiz mevcut artık.

Nasıl dünya edebiyatında **“Kırmızı Başlıklı Kız”** var, bu da literatüre bizim memleketin katkısı, **“Şortlu Kız”**.

Gerçi bizim hikâyenin orijinalini bilen henüz yok.

Günlük neşriyatımız sağ olsun, hikâyenin meşrebe göre farklı versiyonlarından geçilmiyor.

“Şortlu Kız, Ramazan’da belediye otobüsüne binmiş. Yobazın biri ‘burada böyle oturamazsın’ deyip kızın ağzını burnunu dağıtmiş, otobüstekilerin hiçbirinin de gıkı çıkmamış...”

“Şortlu Kız, belediye otobüsüne binmiş, adamın biri yanlışlıkla ayağına basmış. Kız adamı da, ona engel olmak isteyen otobüstekileri de bir güzel dayaktan geçirmiş. Sonra da ‘şortlu olduğum için bir adam bana saldırdı’ demiş. Zaten olay da Ramazan’dan önce olmuş ama merkez medya olayı allayıp pullamış...”

Şezlonglar kraliçesi teyze, hikâyenin ilk halini öylesine yaşayarak, öyle ayrıntılar vererek anlatıyordu ki,

sanırsın o gün 4. Levent – Bahçeköy hattı İETT otobüsünün şoför koltuğunda oturuyordu.

Bizimkilere *“gözünüzü seveyim bu topa girmeyin”* bakışı atıp, bütün apolitik tavrımı takınarak resimli mecmuamla birlikte olay mahalline sırtımı döndüm.

Fakat olmayınca olmuyor demek istiyorum muhterem okur.

Teyzem Beyoğlu’nda masaların kaldırılmasından giriyor, arada seçim sürecinde oyların nasıl satın alındığına atıfta bulunuyor, Şortlu Kız’a vurgu yapıyor ve hep aynı replikle bitiriyor: *“Bakalım seneye burada mayoyla denize girebilecek miyiz?”*

Denize girilip çıkılıyor, arada bir şeyler içiliyor, tam mevzu soğudu artık derken dindarların ara sıra içinden besmele çekmesi misali kısık sesle tekrarlıyor: *“Bakalım seneye burada...”*

Duyan **Bodrum Ortakent** plajları seneye kapatılacak sanır.

Ya da 2012’de **Marduk** gelip **Ortakent**’in beynine inecek.

Her neyse neticede biz ekip olarak plajda uyuklayan insan pozisyonu almakta bulduk çareyi.

Aslında harbiden uyusam ne iyi olurdu.

Çünkü teyze otomatiğe bağlamış bir halde, artık yanında biri olsa da olmasa da birkaç dakikada bir repliğini tekrarlıyor.

Hatta bütün plaj uyusak ve seneye ağustosta yine burada uyansak, acaba o zaman ne derdi gibi saçma şeyler de düşünüyorum.

O esnada arka tarafımızdaki hanımlardan biri teyze ile sohbete başladı.

“Oylar satın alındı, Beyoğlu elden gitti, Şortlu Kız dayak yedi, bakalım seneye mayo giyebilecek miyiz” mesaisine arkamızdaki hanım **Tosun Paşa** efekti ile katkı yaptı.

TRT’nin **Tosun Paşa** filminde bazı sahneleri sansürlediğini anlatmaya çabalıyordu ki, bizim teyze aslında ilk kez duyduğu vakanın tamamını dinlemeye gerek görmeyip atıldı: *“Bütün paşaları tutukladılar hanımefendi, hangi birini takip edeceğimizi şaşırdık. Tosun Paşa hangisiydi emekli miydi, muvazzaf mı?”*

Sayesinde bir günde ikinci kez denize girerek kendi rekorumu egale ettim.

Geri döndüğümde, teyzenin yanındaki tipler değişmiş ve **“mayo”** teoremine **Tosun Paşa** da eklenmişti: *“Oylar satın alındı, Beyoğlu elden gitti, Şortlu Kız Ramazan’da dayak yedi: Bakalım seneye burada mayo giyebilecek miyiz?”*

Tanrım sen aklıma mukayyet ol...

Galiba *Şezlong* mecmuasına köşe yazarı olmak istiyorum!

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu da bir şey değilse

Demiray Oral 15.08.2011

Memleketin hukuk devleti olmadığını biliyoruz di mi?

Çok şükür biliyoruz. Bakmayın siz her iki cümleden üçüne “Türkiye hukuk devletidir” diye başlamalarına, en tepedeki şahsiyetler de gayet farkında vaziyetin...

En alttan zirveye kadar puan mücadelesi veren biz vatandaşlar desen zaten öyle...

Bu nedenle “Bu nasıl hukuk devleti”, “Kanunlar önünde herkes eşit değil mi” diye yaygara koparmaya niyetim yok.

“Eşit değiliz” ve ortalama zekâda bir memleket çocuğunun daha ergenlik hisleri doğmadan, **“adalet duyusu”** ölmüş olur güzel yurdumuzda.

Misal bu yazının yazılmasına vesile olan asker kişilere uygulanan kanunlar bile kendilerine özeldir.

Diyeceksiniz ki, madem öyle derdin nedir arkadaşım, ne demeye çalışıyorsun?

Valla bunun cevabını ben de tam olarak bilmiyorum ama sanırım şu sıralardaki gibi **“pes”**, **“yuh”** gibi sonu en az bir ünlemle bitecek misaller ortaya çıkıp, neredeyse kimsenin umurunda olmayınca istiap haddim doluyor.

Vaziyet şöyle: Memleketteki **“hukuksuz devlet”** ya da **“kanun önünde eşitsizlik”** prensiplerini kanıtlamak üzere olan bir vakayla karşı karşıya, göz göze bakışmaktayız.

Bu kesişme safhasının neticelenmesini bir süredir bekliyorum ama yargıdan da, medyadan da, siyasilerden de neredeyse tık yok.

Genelkurmay Karargâhı’nın odacısından, çaycısına, albayından ikinci başkanına kadar herkes aynı ifadeyi veriyor savcıya.

İnternet Andıcı’nın zamanın Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ’un onayıyla işleme konulduğunu söylüyor.

Albay **Dursun Çiçek** hazırlamış, Adli Müşavir Tümgeneral **Hıfzı Çubuklu** kanuna uygun bulup imzalamış, İkinci Başkan Orgeneral **Hasan Işsız** komutana arz notu yazmış, Albay Çiçek Genelkurmay Başkanı **İlker Başbuğ**’a arz etmiş.

Şu yukarıda yazdığım satırlara itirazı olan tek kişi bile yok işin içinde olanlar arasında.

İddianamede ise tahmin edeceğiniz gibi fazlası var eksisi yok.

Anlayacağınız memleket insanın oylarıyla seçilmiş bir hükümete komplo kurmak için üretilen internet siteleri, Genelkurmay’da emir komuta zinciri içinde hazırlanmış.

Zaten bu nedenle bir sürü komutan, birkaç sivil memur tutuklandı, bazı komutanlar tutuklanmak üzere.

Şimdi geliyoruz memlekette **“kanun önünde eşitsizlik”** prensibinin ispatlandığı duruma.

İşin içinde olan bütün bu isimler arasında sadece zamanın Genelkurmay Başkanı **İlker Başbuğ** “dokunulmazlık” zırhıyla Fenerbahçe Orduevi’ndeki lojmanında oturmakta.

Geçtim “**şüpheli**” sıfatıyla ifadesinin alınmasını, “**tanık**” olarak bile bilgisine başvurulmuyor.

Anlaşılan emekli de olsa Genelkurmay Başkanı olmak, “**Yeni Türkiye**” için bile hâlâ “**dokunulmazlık**” sebebi.

Ya da “**Yeni Türkiye**” henüz ancak bu kadar “**yeni**”.

Karargâh memuru “Andiç komutana arz edildi” diye ifade veriyor.

Savcılar “Bir şey değil” diyor.

Karargâh albayı, memurun verdiği ifadenin doğru olduğunu söylüyor.

Savcılar “Bir şey değil” diyor.

Karargâh hukukçusu andıcın “onay” makamının **İlker Başbuğ** olduğunu açıklıyor.

Savcılar “Bir şey değil” diyor.

Karargâh’ın o zamanki ikinci başkanı, komutan onaylamadan bu işin olamayacağını belirtiyor.

Savcılar “Bir şey değil” diyor.

Peki, ben mi ne diyorum?

Geçen gün çenesi düşük bakkalımdan bir fıkra dinledim.

Savcılar ortaya çıkan her yeni delil karşısında “bir şey değil” tavrı gösterdikçe, içimden tıpkı o fıkranın sonundaki lafı söylüyorum.

Kadıncağızın biri haylaz çocuğunun elinden tutmuş, meydandaki kahvenin önünden geçiyormuş. O esnada faytoncunun beygiri hacetini gidermeye kalkmasın mı! Çocuk, “Anne bu ne, anne bu ne” diye tutturmuş. Velet bir yandan da eliyle gösteriyormuş. Kadıncağız ne diyeceğini şaşırmış, yüzü kıpkırmızı halde, “Bir şey değil, bir şey değil” diyerek çocuğu oradan bir an evvel götürmeye çalışıyormuş. O sırada kahvenin önünde yayılmış oturan bir kabadayı olan biteni görüp dayanamayıp lafa karışmış: “Pes hanım abla” demiş, “**Bu da bir şey değilse!**”

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Savaş da yaparım, açılım da

Demiray Oral 20.08.2011

Başbakan’ın gazeteleri ve gazetecileri “**terörle mücadelede yeni dönem**”i tanımlıyor: *PKK’ya karşı operasyonlar sonuna kadar devam edecek(miş) ama bir yandan da demokratikleşme adımları kesintisiz sürecek(miş).*

Gerçekten acayip etkileyici, okuduğumda yerimde duramayıp sandalyemden kalkarak “**bravo**” diyerek alkışladım, bu sıcakta tüylerim diken diken oldu!

Hem savaş, hem demokratikleşme...

Çocuk da yaparım kariyer de hesabı yani.

Tebrik ediyorum ama aklıma takılan birkaç basit soruyu da sormak istiyorum müsaadenizle.

1)Varsayalım gerçekten demokratik adımlar sürdü ve Kürtlere yeni haklar verildi. Bir yandan savaşta çocukları ölürken Kürt halkı misal şöyle mi diyecek: *“Bir oğlum, bir kızım savaşta öldürüldü ama Kürtçe eğitim seçmeli ders oldu, Allah devlete zeval vermesin.”*

Önce şunu idrak etmek lazım. **“Savaş da yaparım açılım da”** mantığının çöktüğü nokta senelerdir bu meselenin çözülememesinin temel sebebiyle aynı: **Evet, PKK bütün Kürtleri temsil etmeyebilir ama PKK’yı Kürtler den ayrı düşünemezsiniz.**

2) Madem savaş koşullarında bile demokratik hakları verilebiliyor acaba neden normal koşullarda bu adımlar atılmadı? Misal, seçimlerde alınan büyük destekten sonra bile niçin açılım devam etmedi?

3) **“Savaş da yaparım açılım da”** söylemine ikna olmamız için acaba **AKP hükümeti Kürt meselesinin çözümünüyle ilgili bu aşamada nasıl bir programa sahip** lütfedip açıklayabilir mi? Var mı gerçekten öyle bir program?

PKK niye yaptı, hükümet niye

Doğru soruyu sormak mühim bir meziyet.

O gece doğru soruyu bir delikanlı sordu. Birtakım çokbilmişler bir masada oturmuş olan biteni konuşuyorduk.

Grafon kâğıdından kedi merdiveni yapar misali, herkesin köşe yazarlarından kırpıp kırpıp yarattığı kendine göre şahane bir analizi vardı. Terör sorunu, **“etrafıca”** ve **“kararlılıkla”** ele alınmış, mevzu her boyutuyla konuşulmuştu...

Boş vakitlerinde masanın yanında dikilip bizi sessizce dinleyen genç garson işte o esnada konuştu.

Bir soru sordu ve çokbilmişleri Temel’in **“Ne var ne yok?”** dediği bilgisayara çevirdi.

Sorusu basitti: *“Abi, PKK neden peş peşe terör eylemleri yaparak devletle savaş başlattı ki şimdi?”*

İlk şok atlatıldıktan sonra masadan delikanlıya **“misliyle”** cevap verildi. Ama aslında cevap yoktu.

Ben joker hakkımı kullanıp olay mahallini terk ettim.

Ve iki gündür o köşe yazarı senin, bu yorumcu benim sorunun cevabını bulmaya çalışıyorum.

“PKK savaş çıkacağını bile bile neden şiddeti tırmandırdı?”

Tıpkı bizim masadaki gibi, basında da bu soruya **“misliyle”** cevap vardı.

"PKK bölgede hegemonik güç olmak istiyor", "Örgütün asıl gündemi devreye girdi, hedefi çözümsüzlüğü derinleştirmek", "Güneydoğu'da örgüt için özerk bölge yaratıp bölgenin denetimini tamamen ele almak istiyor", "Demokratik adımların atılmasını önlemek için savaşı derinleştirip hükümeti savaşa çekiyorlar", "Hedefleri AKP, terörü bu iktidarın sorunu gibi gösterip AKP hükümetinin devrilmesini isteyenlere yardım etmek" vs. vs.

Ama aslında cevap yoktu.

Birtakım tahminler veya öyle olmasını istediğimiz cevaplar var ama aslında hiçbirimiz o sorunun cevabını bulamıyoruz.

Savaş başladı ve taraflardan birinin bu savaşı gerçekte neden istediğini bilmiyoruz.

Belki de tam barıştan önceki son virajı aldığımızı sanırken arabamızı aniden uçurumda bulmanın şokuyla olan biteni havsalamız almıyor.

Sadece o soruyla sınırlı değil şu sıralardaki büyük çaresizliğimiz.

Madalyonun diğer yüzünde ise *"Peki PKK'nın savaşa çıkarma oyununa hükümet niye geldi"* sorusu var.

Malum, Başbakan da dâhil hemen herkes meselenin silah yoluyla çözülemeyeceğinde hemfikir.

"Sabrımızı taşımak istiyorlar, amaçları şiddeti tırmandırıp bizi savaşa çekmek" mealindeki açıklamayı **Başbakan Erdoğan** Çukurca saldırısından hemen önce söylemişti. Kuzey Irak'a hava harekâtından sonra da eli kalem tutan zevatın kahir ekseriyeti, *"Bu meselenin silahla çözülmeyeceğini daha önce defalarca gördük"* diyor, başka bir şey demiyor (pardon pardon diyor, bu cümleden önce mutlaka "Hiçbir devlet topraklarında elinde silahla gezen kişilere izin vermez" cümlesini yazma mecburiyeti mevcut).

İyi de her şey bu kadar netse neden *"PKK'nın savaşa çekme"* tuzağını bozmak yerine, o tuzağa düşüyoruz, bir açıklaması olan var mı?

Sakin bana **"toplumun gazını alma"** hikâyesinden filan söz etmeyin.

Sizi bilmem ama ben şahsen gazla çalışmıyorum.

Yine sizi bilmem ama savaş uçaklarının bir yerlere bomba atması suretiyle **"gazının alınmasını"** da şahsen salak yerine konmak olarak görüyorum.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Her temasımız iz bıraktı

Demiray Oral 22.08.2011

Bir soru sormuştum cumartesi günü yazımda, "PKK savaşa yol açacağını bile bile şiddeti neden tırmandırdı?" diye.

Ve bu sorunun gerçek cevabını güzide yorumcularımızın yorumlarında bulamadığımı söylemiştim.

S veniyle, seveniyle, adabıyla eleştirenleriyle bir ton civarında e-posta geldi (sevenlere selam, s venlere aynen iade olsun).

Adabıyla eleştirenlerin kahir ekseriyeti demiş ki, "Sorunun cevabı pek l  birçok yorumda var, neden beğenmiyorsun?"

Cevap veriyorum:

B    ... Meselem "beğenmek" değil "gerçek" cevabı arıyorum.

 kiii... Pek stratejik ve müthiş derin analizler kılığına b   nm ş o yorumlarda "PKK bunu niye yaptı?" sorusunun cevabı yok.       yorumların bir kısmı "unutmak hastalığından", bir kısmı da "k     " denen illetten muzdarip.

Ve o soruyu farklı gerekçelerle a ıklarmış gibi yapsalar da, aslında otomatik pilota bağlanmış vaziyette varmak istedikleri tek bir yer var: "Seçimler yapılmış, vesayet rejimi son darbeyi de yemişti. BDP g      biçimde Meclis'e girmişti ve AKP yeni Anayasayı hazırlayarak Kürt meselesinde b      adımlar atacaktı."

Eeee, sonra...

"Yani, her şey şahaneydi, barıştan önceki son virajı alıyorduk."

Bak sen, sonra ne oldu?

"Sonra PKK durduk yerde şiddet eylemlerine başladı ve barışı sabote etti."

Bunu yaza yaza, söyleye söyleye kafamıza kazıdılar. Peki işin aslı öyle mi?

Bence hayır. Tıpkı b      Türk komiseri Behzat  'yi yaratan yazarın kitabının adı gibi "Her temas iz bırakır" kıymetli okur ve son aylarda da aynen öyle oldu.

Devletin de, iktidarın da, bizim de yaptığımız her hareket, her temasımız Kürtlerde iz bıraktı.

Zihinlerden silinmeyen eski izlerimizin üzerine eklenmeye devam ettiler.

Seçimlerden önce başlayıp ateşkese rağmen süren operasyonları, bunlarda 50'ye yakın Kürt ailesinin çocuklarını kaybetmesini (Yani sizin anlayacağınız, "50 teröristin öldüğü bildirildi" vaziyetini), sinek kakası kadar haber olan her hafta düzinelerce KCK'ının tutuklanması gibi temasları yazmamın bir manası var mı bilmiyorum.

Hadi bunların hepsine bir kulp uydurdunuz diyelim.

 yi de daha d  n, peş peşe iki Kürtçe şarkı söyledi diye bir sanatçıya İstanbul'un ortasında sahneyi dar ettik yahu biz. Bilmem bu size yeterince temas eden bir hatırlatma oldu mu?

Yani ortam biz Türklerin görmek istediği gibi hiç de öyle g      gülistanlık değildi.

şimdi diyeceksiniz ki iyi de  calan'la müzakereler sürüyor, Barış Konseyi'nden filan söz ediliyordu.

Tamam  yleydi, ama bilmem hatırlayan kaldı mı, Silvan saldırısından önce  calan Kürtlerin varlığının yeni anayasada yer alacağı güvencesi verilirse sorunu bir haftada   zeceğini garanti etmişti.

Yani bir haftada PKK'nın silahlı güçleri sınır dışına çıkacak, böylece çatışma ihtimali bitecekti.

Peki AKP hükümeti müzakere yürüttüğü Öcalan'a bir cevap verdi mi? Niye vermedi diye soran kaç kişi oldu?

Müzakere masasına tabağında referandum üzeri seçim zaferiyle oturan AKP, tabağındakileri iştahla yerken neden Kürtlere bu yemekten onların da karnının doyacağı güvencesini, hissini vermedi.

Niye aylarca hiçbir adım atmadı, ya da en azından atacağı adımları bir programla açıklamadı?

Derdim PKK'yı temize çekmek değil, buna zaten kolay kolay benim de, kimsenin de kalemi yetmez.

PKK'nın yeryüzünün barışa en meraklı örgütü olmadığı da malum. Ki 30 senedir silahlı mücadele veren bir yapıdan bunu beklemek benim için bile saflık olur.

Ama eğer bir gün, şimdi uzaklardasın diye hüznünlendiğimiz barışa ulaşmak gibi bir derdimiz varsa, önce gerçekleri ıskalamaktan vazgeçmemiz lazım.

En mühim gerçek de şu: Karşımızda senelerdir yok sayılan bir halk ve onların çocuklarından oluşan silahlı bir örgüt var. Ve bizim iki gün konuşup unuttuğumuz o temaslar onlarda derin izler bırakıyor.

Senelerdir aynı kısır döngüde debeleniyoruz. PKK'nın eylemlerinin başladığı 1984'den beri 300'den fazla MGK toplantısı yapılmış. Binlerce kez "Terörle bir yere varılmaz" açıklaması duymuşuz.

Ve maalesef binlerce ölü verdikten sonra artık biliyoruz ki, savaşla da bir yere varılmıyor.

"Kürt sorunu nasıl çözülmez?" sorusunu, savaş boyalarını en hızlı süren kalemşorlar bile artık içten içe "savaşarak çözülmez" diye cevaplıyor.

Peki nasıl çözülür?

Bugüne kadar yapılmayanı yaparak, denenmeyeni deneyerek herhalde.

Biz gerçekleri ıskalaya duralım, gerçekler yeni Atletico Madridli Arda Turan'ın ayağına tam oturmuş.

O da voleyı yapıştırıp, Türk ve Kürt halkına barış çağrısı yapmış.

Artık önümüzdeki savaşlara bakmayalım diye.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Balyozcu ve malyozcu gazeteciler

Demiray Oral 27.08.2011

Telefonumun ekranında "annem" yazıyordu sabahın köründe.

Nabzım yükseldi, hayırdır inşallah deyip açtım.

"Gazeteciler manşet haber yapınca özel prim alıyormuş, sen niye hiç almadın muhabirken oğlum" diye soruyordu.

Nabzım düştü. Genelde olduğu gibi bilgi kaynağını **“bir arkadaşın oğlu anlatmış”** diye açıklayacağını zannedip, *“Ben pazarlamacı mıyım ki annecim, işimi yaptım diye neden fazladan tencere tava satmış gibi para alayım, kim söylüyor bunları?”* dedim gülererek.

Fakat annemin kaynağı meğerse tekaüt Genelkurmay Başkanı Işık Koşaner’miş (sabah gazetesini açıp, **“Işık Koşaner Volume-2”** nin içeriğini okuyunca *“ah benim salak oğlum”* kıvamında sarılmış telefona).

Nabzım tekrar yükseldi.

Bugüne dek yaptığımız telefon muharebelerinde **“bir arkadaşının oğlu”**ndan aldığı bilgiyi bile çoğu zaman çürütemediğim annemi şimdi arkasına koskoca komutanı almışken ikna etmemin imkânsızlığını bildiğim için uzatmayıp, **“şarjım bitmek üzere”**ye başvurdum.

Gazeteleri almak üzere yola düştüğümde ise, **“flaş”** haberleri annemden duymanın hafif mahcubiyetiyle, **“gündem”** denen canavardan kendimi nihayet araklamış olmanın tarifsiz neşesi arasında gidip geliyordum (aslında yazıya tamamen bu son cümle üzerinden devam etmek için sonsuz bir istek duyuyorum, fakat sizi pek ilgilendirmez sanırım. O nedenle ruh halimin bu halini Bodrum günlüğüme yazmaya bırakıp sadede geliyorum).

Işık Koşaner’e ait olduğu iddia edilen, fakat yayınlanmasından bu yana günler geçmesine rağmen kendisi tarafından ne yalanlanan ne de doğrulanan, bu nedenle artık hangi ifadeyi kullanmam gerektiğini bilemediğim ses kaydının ikinci bölümünün mahiyetini okudum.

İlk hissiyatım, seyrettiği devam filminin (*Rambo-1, -2...* misali) birinci ve ikincisini karşılaştıran izleyici gibi, ilk iki konuşmayı karşılaştırmak oldu.

Genelde devam filmlerinden ilki acayip başarılı, heyecanlı filan olur; ikincide ve sonrakilerde ise vasatlık diz boyudur.

Işık Koşaner-1 ve **-2** adlı yapıtların her ikisi de birbirinden başarılı bu manada.

Tempo hiç düşmüyor, itiraf, skandal ve rezalet duygusu seyirciyi hep diri tutuyor. Her iki yapıt da baştan sona kadar gayet akıcı. Bu nedenle sıcak yaz günlerinde sadece bu türü sevenlerin değil diğer türlerin izleyicilerinin kaçırmaması gereken eserler çıkmış ortaya.

Misal tekaüt komutan bizim meslek için diyor ki, *“Gazeteci dediğin anasını bile satar onu oraya haber diye koyar. Çünkü onun için en önemli şey haber bulmak gazeteye koymak. Para alıyor çünkü. Bir de manşete çıkarsa haber primi de varmış. Manşet oldun diye. Onun için basından uzak durun.”*

Gazeteci tayfasının nasıl tepki vereceğini merakla beklediğim bu laflar için ben son derece şahsi düşündüm öncelikle: Neyse demek ki annem bana güveniyor da, *“oğlum haber için beni bile satar mısın”* diye sormadı. Sadece para pul işlerinde hafif tertip saf olduğumu bildiğinden *“bak gördün mü yine kandırdılar bizimkini, senelerce manşet haberler yaptı beş kuruş bile almadı”* duygusuyla telefona sarıldı...

Her neyse, biz gelelim **Balyoz**’la ilgili bölüme.

Işık Koşaner’e ait olduğu iddia edilen ve bu iddia Koşaner tarafından hâlâ yalanlanmayan ses, **Balyoz**’la ilgili tüm belgelerin imha edildiğini, bu nedenle olay patlak verdiğinde Genelkurmay’ı, 1. Ordu’yu, Kara Kuvvetleri’ni

her yeri araştırıp, **“Balyoz malyoz hiçbir şey bulamadıklarını”** anlatıyor (Hâlbuki Gölcük Donanması’nın parkelerini kaldırsalar malyozu bilmem ama Balyoz’u elleriyle koymuş gibi bulurlardı).

Asıl dikkatimi çeken konuşmanın devamı oldu: *“Şimdi bizi üzen taraf arkadaşlar 1. Ordu’da her şeyimizi çaldırmışız, seminerle ilgili neyimiz var neyimiz yok çaldırmışız, **yetkisiz kişiler** ulaşmış, konuşmalarımız dâhil. Esas rezalet bu. Maalesef namerdin eline malzeme vermişiz.”*

Müsaadenizle tercüme edeyim: Balyoz darbe planlarının Genelkurmay gazetecisi olmayan gazetecilerin (**yetkisiz kişiler**) eline geçmesine engel olamadık ve bu namertler de darbe soruşturmasının başlamasını neden olan haberleri yaptılar.

Tabii ortada **“yetkisiz kişiler”** olarak adlandırılan birtakım namert gazeteciler olduğuna göre doğal olarak tam tersi de mevcut olmalı diye düşünüyor insan.

Yani namert olmayan, darbe planları eline geçse de (ya da geçtiyse bile) haber yapmayacak olan birtakım gazeteciler (**yetkili kişiler**).

Herhalde onlar Balyoz’u değil malyozu yazmayı tercih ediyorlar senelerdir.

Onların, yani malyozcuların kimler oldukları söylenmemiş maalesef ses kaydında.

Gerçi devam filmlerinden hiç haz etmem ama kimbilir belki **“Volume-3”**te onları da öğreniriz.

Ya da en iyisi **malyozcu gazetecileri** de herkes otursun kendisi bulsun.

Her şeyi de Işık Koşaner’den beklemek olmaz ki canım...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kemal Kılıçdaroğlu kaç model

Demiray Oral 03.09.2011

Dün keşke gazete bayiinizden ısrarla *Milliyet* isteseydiniz.

Köşe yazısında ürün reklamı yapmak serbest bırakıldığı için böyle yazmıyorum.

Ayrıca eyyamcı futbolcu misali hemen açıklayayım. Türkiye’de *Taraf* dışında bir takımda oynamayı düşünmüyorum, sadece bazı yurtdışı projelerim olabilir.

Girizgâhın sebebine gelirsek... Sizin büyük ihtimalle bayinizden ısrarla istemediğiniz o gazetede, Can Dündar’ın CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu’na ısrarla sorduğu sorular sayesinde, aylardır mavrasını yaptığım bir sorunun cevabını keşfettim.

O keşfi yazının sonuna, olması gereken yere saklayıp, başlayalım.

Can Dündar, git gel bilmem kaç saatlik bir Kenya yolculuğu yapmış Kılıçdaroğlu’yla.

Yazının yarısı CHP liderinin, **komutanı kim dinlemiş biliyorum ama söylemem, Deniz Feneri köstebeği hangi bakanın adamı biliyorum ama söylemem...** şeklinde gündeme ilişkin gizemli cevaplarından oluşuyor.

Fakat harbi olmak gerekirse, eğer Kılıçdaroğlu'nu sözlüye kalkmış bir talebe olarak tahayyül edersek, imtihanın bu kısmından "Otur çocuğum aferin!" aldığını söyleyebiliriz.

Topu tam bir siyasetçi gibi dolaştırmış neticede.

Yazının diğer yarısı ise, **"Ne okur, ne izler, ne dinler"** sorularına ayrılmış.

Daha doğrusu Dünder ayırmak istemiş ama talebemizin cevapları hatırlamakta epey zorlanması nedeniyle bunu yapmak pek kolay olmamış.

Şöyle yazmış Dünder, Kılıçdaroğlu için: "Siyasetten sonra sosyal hayatı bir hayli daralmış. Sinemaya, tiyatroya, konsere gidemez olmuş, TV dizisi de izlemiyor."

Tamam, alıştığımız zaten "siyasete girdikten sonra" diye başlayan bu gerekçelere... diyecektim fakat o da ne?

Birkaç satır altta **Kılıçdaroğlu'nun "unutamadığı" film, kitap, tiyatro** için verdiği cevapları görünce diyemedim.

Kılıçdaroğlu'nun "en"leri şöyleymiş.

» **Yabancı film:** *Kanlı Adada İsyan* (1969), *Dokunulmazlar* (1987) ve *İngiliz Hasta* (1996)

» **Yerli film:** *Sürü* (1978), *Kuyu* (1968) ve *İrmak* (1972) (epeydir sinemaya gidemiyormuş o yüzden yenileri pek bilmiyormuş).

» **Kitap:** *Aradığınız kişiye ulaşamıyor*. Çünkü rapor okumaktan kitaba vakti kalmıyormuş. Bu sebepten tek bir örnekle yetiniyoruz: *İnce Memed* (Lisede okumaya başlamış Yaşar Kemal'i. Bir de İsmail Cem, Doğan Avcıoğlu, İsmail Beşikçi'den söz etmiş ağırlıkla).

» **Tiyatro:** Yıllardır hiç gidememiş ama öğrenciliğinde Ankara'da hiçbir oyunu kaçırmamış. Unutamadığı oyun Halk Oyuncuları'nın 1968 tarihli *Devr-i Süleyman*'ıymış.

» **Resim: Seviyormuş.** Ee yani insan genelde resim sever, diyeceksiniz şimdi fakat öyle değil. Evinde **Fikret Otyam, Yalçın Gökçebağ** gibi ressamın eserleri varmış (Bu noktada müsaadenizle espri yapar gibi görünürken ne kadar entelektüel olduğumu göstermek istiyorum. Misal resimle ilgili konuşurken eğer Paul Klee'nin filan adını verip beni dumura uğratsaydı, benim oyum da CHP'yeydi valla).

» **Müzik:** *Ruhi Su, Âşık Mahsuni, Erkan Oğur, Sabahat Akkiraz* (Onur Akın'ın hatırı kaldı bak şimdi).

Başka? **Hah, bir de bulmaca çözüyormuş.** Mesela Kenya uçağında bir gazetenin tam sayfa bulmacasını azmedip çözmüş (Anneannem de bulmacayı çok severdi. Gerçi anneannem ana muhalefet lideri değil ev

kadınıydı ama o da yolculuklarda mutlaka bulmaca çözerdi. Yaşlandığında doktorlar buna devam etmesini, hafızasına iyi geleceğini ayrıca konken oynamasını da aynı nedenle tavsiye ettiler. Hani bir faydam olur belki diye söylüyorum. Çünkü CHP yönetimindeki hanımlardan sıkı konken masaları çıkar gibi geliyor bana. Kemal Bey bunu bir düşünsün derim).

Dağıldık, toplamaya çalışalım.

Her biri, "o zamanlar sinemalarda *Rüzgar Gibi Geçti* oynuyordu" kıvamında olan bu cevapları okuyunca neyi keşfettim biliyor musunuz muhterem okurlar?

Yeni CHP'nin aslında neden "yeni" olamadığını ve neden asla olamayacağını...

Gerçi kendisi sinemaya, tiyatroya, konsere gidememesini, kitap okuyamamasını "siyasetten sonra"ya bağlamış ama malumunuz Kılıçdaroğlu 2002'de vekil seçildi.

Verdiği cevapların içinde ise bırak 2000'li seneleri, 1990'lara ait örnek bile ara ki bulasın.

Kitap yerine rapor okuyan, son 20 seneye ait tek bir unutamadığı film olmayan, tiyatro izlemeyen, halkın tek geçtiği tv dizilerinden bihaber, yaptıkları arasında internetten söz bile etmeyen ve kendisine sosyal demokrat diyen bir partinin başkanı.

CHP'ye oy veren sevgili vatandaşlar, sizin işiniz de zor be abi!

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Maç bittikten sonra gelen 'garip' gol

Demiray Oral 05.09.2011

Televizyonla seviyeli bir ilişkim var yaz başından bu yana.

Çünkü yaşadığım evde televizyon yok.

Üstelik bende bu yönde en ufak bir çaba da yok.

Haberleri ara sıra radyodan ve internetten almak, gazeteleri okumak yetiyor da artıyor.

Şimdi televizyon meğer ne çok vaktimi alıyormuş, hayatımdan çıkınca neler okudum neler muhabbeti yapacak değilim.

Öyle bir şey yok çünkü.

Cam ekranın esaretinden kurtulduğum saatlerde kitap filan okumuyorum.

Ama faydalı bir şey yapıp, gecenin prime-time saatlerini, öylece oturup fonunda Bodrum Kalesi olan denize bakıp, hayal kurmakla geçiriyorum.

Televizyon bağımlılığımı kolay yendim, eksikliğini hiç hissetmedim.

Tam tersine, ortam müsait olup her gün yapmaya vakit bulunca idrak ettim ki, hayatımdaki asıl eksiklik hayal kurmakmış.

Kimi akşamüstleri havanın alacakaranlık olduğu muhteşem dakikalarda oturmuş denize bakarken telefonum çalıyor.

İstanbul'dan bir arkadaşım arıyor.

Telefondan gelen seslerden belli ki, şehrin o pis akşam trafiğinin içinde.

Hatta bir keresinde yanık balata kokusunu bile algıladım yeminle.

Arkadaşım kısa bir hoş beşten sonra soruyor, *"Ne zaman döneceksin yahu?"*

Cevap veriyorum: *"Döneyim mi? Eğer orada dönmemi gerektiren bir şey varsa söyle döneyim."*

Fonda tahammülsüz korna sesleri eşliğinde, *"dönme"* diyor arkadaşım, *"sakın dönme"*.

Ben de böyle telefon konuşmalarından hafif sadistçe bir zevk alarak kapatıyorum.

İnsan sürekli yaşadığı yerden uzaklaşıp, oranın doğal baskısından ve büyük şehirdeki günlük yaşamın vahşetinden kurtulunca farkında bile olmadan özgürleşiyor(muş), bunu anladım.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ayı kim?

Demiray Oral 10.09.2011

Ayının yavruları acıktı.

Yemek aradı, bulamadı.

Ayının yavruları susadı.

Su aradı, bulamadı.

HES'lerle girip barajlarla çıkmışlardı doğal yaşam alanlarından.

Ne orman kalmıştı doğru dürüst, ne de dinamitlenmeyen nehir.

Günlerce aç, susuz kaldılar.

Sonunda ayı köye doğru gitti.

Bakkala girip *"bir fırın ekmek, 100 damacana su"* diyemeyeceği için de meyve bahçelerine ve suya doğru yöneldi.

Fakat **fazla aşığı** inmişti.

Ya da daha doğrusu, insan denen tür **fazla yukarı** çıkmıştı doğayı yok etmeye debelenirken.

Karşısına iki insan çıktı ayının.

Onları öldürdü ve kaçtı.

Adı bir anda “**katil ayı**” oldu.

Oysa düne kadar **nesli tükenen, koruma altındaki boz ayıydı**.

Mahkeme hemen kuruldu, “**katil ayıya yakalama emri**” çıkarıldı.

Tebliğat, gazete ve televizyonlardan yapıldı ayıya.

“*Aç kalınca köye indi*” deniyordu tebligatın yapıldığı o haberlerde.

Kimse, “*demek ki aç kalmazsa...*” diye düşünmedi.

İnsan türü “**kana kan, intikam**” istiyordu.

Fakat maalesef koruma altındaydı boz ayı.

Böyle günler için var olan Orman ve Su İşleri Bakanlığı ışık hızıyla devreye girdi.

Derhal korumayı kaldırdı, “vur emri” çıkardılar boz ayı hakkında (Bakan Veysel Eroğlu da böylece tarihe geçti).

Bir anda tüfekli adamlar ve profesyonel avcılardan oluşan ekiplerle doldu köy.

Kamyonetlerin arkasına doluşup **sürek avına** çıktılar.

Amerikan filmlerindeki köle avına benzer sahneler izlemeye başladık her akşam televizyon haberlerinde.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Normal

Demiray Oral 12.09.2011

Karnaval diye bir şey icat ettiler buradakiler, sonra da bir güzel ilan ettiler: **Bodrum Karnavalı**.

O da ne?

Gazeteci diye adımız çıktı ya bir kere, benim çenesi düşük bakkal soruyor.

"Karnaval'la bir nedir abi?"

Karnaval... Valla kafiye olsun diye bakıyorum aval aval.

Ben ne bileyim yahu...

Sanki biz karnavallarla çarpışarak büyüdük!

Festival desen bir şeyler sallarım, panayır desen onun uzmanıyım zaten.

Can sıkıntısının her daim bir bayrak gibi dalgalandığı taşra şehrine panayır gelir.

Okulu kırarsın, dandik tel örgülerin altından özel tim misali sürünüp içeri dalarsın.

Paraları birleştirip, nişangâha yamuk tüfekte atış talimi, halka sallayıp Maltepe sigarası kapma ve Muhammed Ali edasıyla kum torbasına sağ kroşe patlatma...

Ha tabii bir de en mühimi penaltı atmaca... Üçte üç atarsan ödülü kazanırsın ama Messi olsan kâr etmez, akşam erken iner panayıra.

Kale öyle küçüktür ki ayan beyan ortada olan hileyi anlamamak için ya bizim gibi ilkokul veledi olmak gerekir, ya da Türkiye Futbol Federasyonu...

Her neyse ne diyeyim şimdi bakkalın karnaval sualine?

"Kuartetler, aftır partiler, atölye ve performanslar" diyemeyeceğim için *"sıkı eğlence, müzik, sabaha kadar dans"* dedim.

Bu kez o bakmaya başladı aval aval –ki kafiye olsun diye değil kesinlikle.

Çünkü benim tarife kalsa, Bodrum'a her gün karnaval.

Hemen tası tarağı ve gazetelerimi toplayıp uzadım oradan.

En gölge meyhaneyi bulup öğlen biralaması yapmaya karar verdim.

Garson çocuğa sordum, *"Biran buz gibi mi?"*

"Normal" dedi garson en bezgin sesiyle.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Savaşın' dediler savaştık, peki 'barışın' denince ne yapacağız

Demiray Oral 17.09.2011

Çooook eskiden birileri **“savaşın”** dedi, savaşımaya başladık.

Savaşttık, savaşttık...

Savaşa mahkûm edilmiştik adeta, onun dışında bir hayat olabileceğini düşünemez olduk.

Derken günün birinde bir de baktık ki, meğer **“bir yer varmış ve her şeyi söylemek mümkün”** müş.

Meğer çooook eskiden söylenmesi savaş sebebi sayılan şeyleri artık karşılıklı konuşabiliyormuşuz.

Hâl böyle olunca içimizden birileri sordu: **Peki niye savaşıyorsunuz?**

Kimse cevabını bulamadı bu pek isabetli ve tarihî سوال.

Zamanında birileri **“başlayın”** demişti ve savaşımaya başlamıştık. Peki, şimdi birileri **“tamam, mahkûmiyetiniz bitti; artık savaşmak zorunda değilsiniz”** dediğinde ne olacaktı?

“Savaş” dışında da bir ihtimal mümkün müydü yoksa?

Peki, adına **“barış”** denen hayal önümüze konduğunda, onu yaşamaya neresinden ve nasıl başlayacağımızı biliyor muyduk?

Hiç öğrenmiş miydik ki bu topraklarda barışı yaşamayı?

Birkaç gündür aklımda bu ve benzeri suallerle, elim böğrümde dolanmaktaydım.

Sonra aynı gün içinde iki ayrı sahne yaşadım.

Birincisi sabahtı...

Hiç tanımadığım yaşlıca bir adamın, yine hiç tanımadığım oğlu yaşındaki bir gence verdiği minik derse şahit oldum.

Genç olan dedi ki: *Duydunuz mu hükümet teröristlerle görüşüyormuş...*

Yaşlı adam, *“Eee”* dedi.

Genç olan, *“Adam utanır ya, hiç devlet terör örgütüyle görüşür mü?”* diye üsteledi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürtlere ve Türklere mektubumdur

Demiray Oral 24.09.2011

Yorgunuz, hem de deli gibi yorgunuz.

Türküyle, Kürdüyle belki de hiç bu kadar yorgun olmamıştık.

Yorgunuz, travma geçiriyoruz ama sebebi sadece her gün daha da fazla kan dökülmesi değil.

Asıl sebep bu değil.

Bırakın bencil mi diyecekler, ne derlerse desinler, dürüst olalım.

Ruh halimizi sansürsüz anlatalım.

Ölüm korkusundan yorgunuz hepimiz.

Çünkü savaş artık yanı başımızda.

Hiç olmadığı kadar yakınımızda.

Sevdiklerimizden birinin her an patlayacak bir bombaya, ateşlenecek bir silaha hedef olması ihtimali delirtiyor hepimizi.

Senelerdir on binlerce genç dağda, kırdan savaştı.

Binlerce Türk ve Kürt genci öldü.

Uzaktan izledik savaşı.

İzlerken, savaş bitsin diye çırpındı kimimiz.

Ama olmadı, başaramadık.

Ve artık biz ölmeye başladık.

Kan yanı başımızda dökülüyor artık.

Yorgunuz... Hem de deli gibi...

Çünkü televizyondan izlediğimiz cenazeler artık sadece askerin, polisin ya da gerillanın değil.

Tabutları dolduranlar artık şehrin insanları.

Ve ölmeye devam edeceğiz böyle giderse.

Bir **PKK** yapımı olan **Kürdistan Özgürlük Katilleri**, pardon **Şahinleri** adlı örgütün Ankara'daki katliamı üstlendiği bildiriye dikkat etiniz mi?

Şöyle bir ifade geçiyor içinde: "Artık örgüt olarak hiçbir hassasiyetimiz kalmamıştır."

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İşinlayın lütfen artık bizi

Demiray Oral 26.09.2011

İlkokulda öğretmen sözlü yaptığında, mahalle maçında her gol kaçırdığımda, ilk aşkımlı ilan etmek üzere konuşmaya başladığımda, "beden" dediğimiz derste birtakım kasaların üzerinden manasızca takla atmam istendiğinde, mahallenin pislik çocukları tarafından karanlık bir sokakta kısırıldırdığımda, yatağımdan uzak bir yerde sarhoş olduğumda, bir eylemde polisten kaçarken, elimde birtakım kâğıtlar devlet dairesine girdiğimde, market kasasında sıra beklerken, herhangi bir yerde sıra beklerken, avukatlık stajında ilk haczimi yapmam gerektiğinde, her yalan söyleyişimde yüzüm kızardığında, berber koltuğuna oturduğum anda, öğrencilikte maça- konsere- sinemaya gidecek param olmadığında, askerdeyken, sıkıcı bir yemekten, üniversiteden mezun olurken kep giyip fotoğraf çektirmem istendiğinde, İstanbul trafiğinde öndeki arabanın şoförünün ensesini ezberlerken, gençlik senelerinde pişmanlık duyarak uyandığım bir yatakta, ağır akşamdan kalma kalktığım sabahlarda- öğlenlerde ve akşamlarda, bütün pişmanlık, hayalkırıklığı, utanç, vicdan azabı anlarımda, **ezcümle derhal ortadan kaybolmayı tutkuyla istediğim her zaman...**

Hep "ışınlanmayı" istedim ben.

İşinlanıp bir anda başka bir yerde gözümü açmayı.

Bu nedenle çocukken, "büyüyünce ne olacaksın bakıyım" tadında sorulara arkadaşlarım "asker- polis- doktor- pilot" diye karşılık verirken ben "bilim adamı" derdim.

Soranlar, gülümseyip başımı okşar ama kimse de niye diye sormazdı, iyi mi?

Hâlbuki iki dakika ciddi olup sorsalar, açıklayacaktım: "Çünkü ışınlanmayı bulmak istiyorum."

O zamanlar ne **Einstein** amcayla tanışmışlığım var, ne **görelilik** kuramıyla.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu yazıyı da yazdım, ölsem gam yemem gayri

Demiray Oral 08.10.2011

Bu yazı matkap ve çekiç seslerinin fonunda, marangozlara hangi mobilyanın nereye kurulacağını göstererek ve "Bu nereye konacak abi" sorusuna cevap verebilmek için sık sık kesintiye uğrayarak yazılmıştır.

Kısaca taşıyorum, ne yazacağımı inanın ben de çok merak ediyorum, fazlaca kişisel olur ve sürçülisan edersem hakkınızı helal edin demek istiyorum.

Başlayalım bakalım...

Ustalar baskın basanıdır deyip öğlen yerine ibibikler öter ötmez eve geldiğinde **Steve Jobs**'un hayalbaz manifestosunu ezber edecek kadar günlük gazeteyi devirmiştim.

Evde tek başıyaydım, telefonumu kapatmıştım.

Yani her şey birkaç saat kapanıp bir şeyler karalamama müsaitti.

O esnada kapı çaldı.

Normal Türkçe bir **zırrr** sesi çıktı zilden (meğer kendisiyle henüz yeni müşerref olduğum için anlamamışım, aslında arkadaş acı acı çalmış).

Jobs'un öğüdüne uyup sezgilerimi dinlemeye karar verdim.

Kapıyı açtım. Ve bizim çekmeceli dolapla burun buruna geldim.

Sonra dolabın altında ezilmekte olan biri, birtakım sesler çıkardı.

Kenara çekilip kapıyı iyice açtım.

Böylece peş peşe masa, sandalyeler, raflar ve bilumum eşyamız önümden geçit resmine başladı.

Sonrası bildiğiniz taşınma gerilimi üstüne yazı yazamamaktan mütevellit sinir krizi vaziyeti. Planlandığı gibi İki üç saat sonra olsa gayet normal ölçülerde acıtacak bir vakanın benim için kişisel felakete dönüşmesi ve o anda bunu yeryüzünde anlayabilecek kimsenin bulunmaması.

Mesela evin diğer şahsiyetine telefon edip diyorum ki, *"Yahu ustalar erkenden geldi ben nasıl çalışacağım şimdi?"*

"Neyin nereye konacağını göster onlar yaparlar, sen devam et çalışmaya" gibi onun için son derece doğal bir cevap geliyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Başbakanlar da ağlar' demek ne demek

Demiray Oral 10.10.2011

Başbakan Erdoğan'ın fotoğraftaki bir damla gözyaşının üzerine parmağını koyup yanındaki kadına gösterdi adam.

Kadın, işaret diliyle sorulan soruya konuşarak cevap verdi: *"Annesi tabii... üzülmez mi hiç!"*

Adam yine konuşmadan, başıyla onay verdi bu cevaba.

İki Erdoğan **"düşmanı"** vatandaş, **"Erdoğan'ın bile"** böyle bir günde gerçekten üzülüp, ağlayabileceğine karar verdi böylece ve o günlüğüne onu eleştiriden muaf tutmakta zımnen anlaştı.

Aynı gün, Erdoğan'dan ölesiye nefret eden ve hakkındaki cümlelerine genelde **"pis"** sıfatıyla başlayan Bağdat Caddesi muhitinden bazı **"çağdaş"** hanımların da göndere çektikleri nefret bayrağını yarıya indirdiklerini şahit oldum.

CHP lideri Kılıçdaroğlu da Abant kampındaki konuşmasında annesinin vefat ettiği bir günde Erdoğan'ı eleştirmeyi uygun görmemişti.

Neticede gazetelerin bildirdiklerinden anladım ki, tüm memlekette bir tek Emin Çölaşan bir günlüğüne bile olsa ateşkes ilan etmeyip, aynen saydırmaya devam etmişti Başbakan’a. Normaldir...

Anlatmak istediğim mevzu ise farklı.

Girizgâhta anlattığım adamla kadından epey miktarda var. Onların **Başbakan’ın bile gerçekten ağlayabileceğine** kanaat getirmeleri için ancak birinci dereceden bir acının yaşanması gerekiyor sanırım.

Bunun tek nedeni keskin muhalif olmak da değil. Siyasetçilerin günlük yaşamdaki olaylar karşısında gösterdiği tepkilerin yapay olduğu öyle kanıksanmış ki, aksi durum haber değeri taşıyor.

Zaten gazetelerin çoğu da farkında olmadan toplumun bu ruh halini, yansıtan bir başlık attılar: **“Başbakanlar da ağlar”**.

İlk başta üstünde durmadan geçtik bu başlığın.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aslında kim diz çöktü

Demiray Oral 15.10.2011

Kısaca “tablet” denen bu aletler var ya bir tek portakal suyu sıkıyor sabahları, başka ne halt varsa yapıyor.

Çok affedersiniz **“halt”** dedim, çünkü öyle eli ayağı oluyor ki adamın bir müddet sonra bildiğin bağımlılık yaratıyor.

Bağımlılık da benim sinir yaylarımı hafiften yerinden oynatıyor...

Bu sabah bizim tablet ustadan öğrendim ki, AKP’li vekiller de CHP’nin **“müstesna”** ismi İsa Gök’ün sinir yaylarını yerinden oynatmışlar.

“İntikam mavrası” yapmışlar kendilerince.

İsa Gök, milletvekili yemini boykotundan geri adım atıp Meclis kürsüsüne çıkarken, *“Gel buraya diz çök. Hadi, hadi diz çökerek yap”* diye bağırılmışlar.

CHP’nin **“dilinin kemiği olmayanlar kontenjanından delikanlı milletvekili”** İsa Gök de kürsüye çıkıp *“Sayın Başkan sol tarafa sahip olun. Halkın önünde kimin ne yapacağını tarih gösterecektir”* diye mukabele etmeye çalışmış bu mavralara.

Kıymetli okur hatırlar sanırım.

İsa Gök, bu kez **“sol taraf”** diyerek sadece yön üzerinden tarif ettiği AKP grubunu, kısa müddet önce gayet kriminal bir biçimde *“Parlamentonun yarusı Fethullah Gülen çetesi mensubu”* diyerek tanımlamıştı.

“Halk” der demez de İsa Gök, iki dakika bile düşünmeden hafızamızda **“mahalle mahalle, sokak sokak taşlı**

sopalı direniş çağrısı” beliriyor elbette.

Neye karşı direniş çağrısıydı bu?

“Yeni bir anayasa yapılmasına” karşı.

Seçimden sonra ise malum vaka gerçekleşmiş ve CHP’nin akıllara ziyan yemin boykotu başlamıştı.

“Gerekirse sonsuza kadar” sürecekti bu eylem.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Çatlak’ ilerliyor

Demiray Oral 17.10.2011

Memleketi sözlüye kaldırsak ve soru da **“Türklerle Kürtlerin birlikte yaşama tasavvurunu parçalayan olaylara son zamanlarda en iyi örnek sizce nedir?”** olsa...

Ben maalesef hemen parmağımı kaldırıp cevap veririm: **“Başbakan Erdoğan’ın BDP’nin başörtüsü önergesi için söylediği ‘Dini Zerdüştlük olan anlayışın böyle bir derdi olabilir mi? Dert istismar’ sözleridir.”**

Ne daha fazla askerin, polisin ölümü, ne daha çok PKK’lının ‘etkisiz hale’ getirilmesi, ne yüzlerce Kürt siyasetçinin içeri tıklılması, hatta ne de sivillerin katledilmesi...

Bunlar elbette “çatlağın” değirmenine su taşıyor.

Ama asıl günlük yaşamın ve elbette onu büyük ölçüde belirleyen günlük siyasetin dili çatlağı fersah fersah genişleten.

“Biz” ve **“onlar”** çatlağından söz ediyorum.

Başbakan Erdoğan parti toplantısında konuşuyor: *“İşte son hafta içerisinde bakıyorsunuz bir grup çıkıyor, hemen pat bir tane önerge sunuyor. Öyle bir derdi yok, öyle bir derdi olsa zaten olması gerektiğinde yapar. Kaldı ki buna mani bir hal de yok. Benim başörtülü kardeşlerimi niye istismar ediyorsun? Yapacaksan yap. Senin böyle bir derdin yok ki. Dini Zerdüştlük olan anlayışın böyle bir derdi olabilir mi? Dert, istismar. Acaba AK Parti’yi köşeye nasıl sıkıştırırız.*

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Terör örgütünü sevindirmeyelim beyler

Demiray Oral 22.10.2011

Yazı işlerinin, televizyonların “mutfağından” erken emekli olmuş birkaç arkadaş oturuyorduk.

Masada ağır bir copy paste terörü, copy paste demeçleri, copy paste acıları havası hâkimdi.

“Bazen bu sorunun hiç çözülemeyeceğini düşünüyorum, böyle sonsuza kadar süreceğ gibi hissediyorum” dedi aramızdan biri.

Benim gözüm gazetedeki 24 şehit için verilmiş başsağlığı ilanındaydı.

Siyah-beyaz fotoğrafların altında 1990 ve 1991 yazıyordu doğum tarihleri olarak.

20 yaşında ölmeyi düşündüm.

20 yaşında ölmüş olsam şimdiye kadar yaşadığım neleri yaşamayacaktım diye geçti aklımdan.

Altından kalkamayacağım bir liste belirdi kafamda.

O sırada senelerce birinci sayfa çizmiş bir arkadaşımız gazeteleri işaret ederek dedi ki, *“Kaç tane böyle elde silah Mehmetçikli, tepesinden uçak uçurduğum sayfa çizdim tahmin edemezsiniz...”*

Aramızdan bir başkasına göre ise bu sıralarda en güç iş yazı işlerinde çalışanların.

Zerre kadar inanmadan atılan başlıklar, yapılan sayfalar, tampon bölgeler, hava destekli kara harekâtlarıyla yapılan “temizlik”ler, geniş çaplı operasyonlar, hiç bitmeyen “bu kez bitecek”, “çembere alındılar” muhabbetleri...

Sayıların soğuk ve sahtekâr diline kalsa diyor arkadaşımız, şimdiye kadar birkaç PKK “bitti”, yerine yenisi geldi; çembere almaya ise kararlılıkla devam ediyoruz...

Benim gözüm elektrik borcunu ancak vatan borcu ile ödeyebilen şehidin evinde.

Kesik olan elektriğin artık açıldığı o fakir evde.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sahibinden milli duruşlu gazete

Demiray Oral 24.10.2011

“Girmeden girdiğimiz savaştan çıktık” demişti 2. Dünya Savaşı için **Oğuz Atay**, hiciv şaheseri olan **Şarkılar**’ında.

Memleket basını, **girmeden girdiğimiz Kuzey Irak’taki kampları kuşatınca** hatırladım.

Böyle zamanlarda hicvin kralını yapıyor bizim basın, maşallah.

Asker sadece demişti ki, *“Yurt içinde ve sınır ötesinde toplam beş ayrı bölgede hava destekli kara operasyonlarının icrasına başlanmıştır”*.

Bizimkiler hemen analizi patlattı.

22 tabur ne eder? Ortalama 10 bin asker eder.

Bu kadar çok asker ne yapar? Olsa olsa sınırı geçer.

Peki, sınırı geçince ne yapar?

Derhal Kuzey Irak'taki PKK kamplarını kuşatır...

Ertesi gün –ki tesadüf bu ya tam da Başbakan'ın basına suni teneffüs yapıp oksijen vermesinin ertesi günü–, atılan başlıklar *Oğuz Atay*'ı bile kışkındırırdı yeminle.

Milliyet'in “**Kamlara Kuşatma**” başlığına zaten diyecek fazla bir söz yok, *Radikal*'in “**Kuzey Irak'a 5 Nuktada Operasyon**” başlığı ise aynı anlamda gayet işlevseldi.

Fakat benim favorilerim bayram turu ilanı tadındaki “**Havadan Karadan Kuzey Irak**” (*Akşam*) ile aksiyon filmi afişi kıvamında olan “**Kuzey Irak'ta Amansız Takip**” (*Vatan*) oldu.

Genelkurmay baktı ki bizim basın kaptırdı gidiyor, 10 bin askerle Kuzey Irak'a girip amansız bir takipten sonra PKK kamplarını kuşattı...

Derhal bir “**Uyan!**” borusu çaldı.

Ve Kuzey Irak'ta sadece “**birkaç noktada**” operasyon yapıldığını, harekâtın ağırlıklı bölümünün yurt içinde sürdüğünü açıkladı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Anadilinde can çekişmek

Demiray Oral 29.10.2011

Van depreminin simgelerinden biri olan küçük **Yunus** enkazdan çıkarılırken bir haber kanalı, “**Yunus şoktaydı birkaç kelime konuştu ama anlaşılamadı**” diye nakletti vaziyeti.

Meğer **Yunus** gayet anlaşılır konuşmuş...

Meğer o “**anlaşılamayan dil**” **Yunus**'un anadiliymiş...

Ama **Yunus**'un anadilinde yani **Kürtçe** konuşabileceği akla bile gelmemiş.

“**Mirim, mirim...**” diyormuş **Yunus** o esnada, yani “**Ölüyorum, ölüyorum...**”

Bunu kimseye çakma derdiyle yazmadım.

Kötü niyetli olmasak bile bilinçaltımıza işlemiş “**inkârın**” şahane bir misali olduğu için anlattım.

Cezaevinde, Meclis'te, okulda, şurada burada öyle kanıksatmış ki sistem hepimize “*Vatandaş Türkçe konuş*”, “*Türkçe konuş çok konuş*”, “Anlaşılamayan bir dilde konuştu” saçmalıklarını, **bir Kürt çocuğunun anadilinde**

can çekişebileceğini bile tahayyül edemiyoruz.

Herhalde yeryüzünün en politik depremini yaşadık.

Bir yanda ortamı fırsat bilen ırkçı, faşistler; diğer yanda yardım için çırpınıp yüreğimizi az da olsa soğutan fedakâr insanlar.

Yani **hasta ruhlar ve yüce gönüllüler...**

Tıpkı 17 Ağustos depreminin **“7.4 yetmedi mi?”** hastaları gibi bu kez de en hafif manyaklıklarıyla **“Oh olsun”** cular vardı sahnede.

Üstelik bu hasta ruhların pek de az olmadığını, en azından seslerinin cüsselerine göre gayet iyi çıktığını gördük.

Bir yanda, **“Taş atmaya gelince varlar, yardıma gelince yoklar”** sözleriyle **BDP**'ye manasız bir eleştiride bulunan bir Başbakan, diğer yanda küçük **Yunus** ambulansla kara yoluyla Ağrı'daki hastaneye götürüldü diye **“Yunus'u öldürdüler”** insafsızlığında yayın yapabilen **BDP**'ye yakın *Özgür Gündem* gazetesi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkiye nasıl bölünür derslerinin hocalığını yapmanın belgesi olur mu

Demiray Oral 05.11.2011

Hayatımız birtakım kısaltmalardan ibaret.

KCK, PKK, BDP, AKP, CHP, TSK, TC, N.Ç, vs, vs...

Sırasıyla bir o çıkıyor sahneye bir öteki.

Bazen birkaçının sahne alıp bu oyunun eli mahkûm seyircisi olan bizleri el ele selamladığı da oluyor elbet.

Memleketin her bir kısaltması ayrı buhran sebebi aynı zamanda.

Gazete köşelerinden, genç kız günlüğü kıvamında bunalım dökülmekte bu sebeple.

Son günlerin revaçta kısaltması KCK ve Profesör Büşra Ersanlı'nın tutuklanması hususunda peş peşe iki alıntıyla başlayalım.

Birincisi yaptığı açıklamalarla koltuğa oturduktan birkaç ay sonra **“efsane”** olmayı başaran İçişleri Bakanı İdris Naim Şahin'den, ikincisi PKK'lı Murat Karayılan'dan.

Önce Bakan Bey'den bir kuple gelsin: *“Sayın profesörümüzün anladığım kadarıyla bu yapıyla bir bağlantısı olduğu. Sanki dersimiz siyaset konumuz da Türkiye Cumhuriyeti'nde halk nasıl ayaklandırılır sebepsiz yere, kandırılarak, Türkiye Cumhuriyeti nasıl bölünür derslerinin hocalığını yapmak durumundaymış diye duyuyoruz.”*

Sonra Karayılan konuşsun: *“Varsa bu insanların KCK’ya üye olduklarına dair belge, gösterebilirler. Ama gösteremezler. Niye? Çünkü ben biliyorum ki bu bir senaryodur, böyle bir şey yoktur.”*

Şimdi birileri bana izah etsin mümkünse.

İçişleri Bakanı, memlekette savcılarının yerine fiilen delil toplayan örgüt olan polisin başındaki isim.

Ve daha hakkında dava bile açılmamış şüpheliyi KCK bir yana önce resmen PKK’lı ilan edip sonra da **“duyuyoruz”** demez mi?

Sanki sabah kahvesi için gittiği komşusundan almış haberi...

Misal ben Ersanlı’nın avukatı olsam, Bakan Bey’in bu iddiasına şöyle **“seviyeli”** bir savunmayla karşılık verirdim: *“Her duyduğuna inanma arkadaşım.”*

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hepiniz aynısınız

Demiray Oral 07.11.2011

İki gün önce **“Size F.E. diyebilir miyiz amca?”** diye bir yazı yazdım.

N.Ç’ye tecavüz davasında sanıklara ceza indirimi uygulayan Yargıtay’ın ilgili Ceza Dairesi’nin Başkanı Fevzi Elmas’ın, **“Kararı beğenmeyen itiraz etsin”** demecinin bünyelerde yarattığı arızaya tepki olarak.

Ertesi gün gazeteleri açtım ki şöyle bir başlık: **“Ben de artık N.Ö’yüm.”**

Söyleyen kim?

Tecavüzlerin N.Ç’nin **“kendi rızasıyla olduğu”** yönünde ilk kararı veren Mardin’deki mahkemenin başkanı.

Karar nedeniyle medya öyle üstlerine gelmiş ki, Hâkim Bey artık toplum içinde adını gizlemek zorunda kalıyormuş.

Eee **“cuk oturmak”** diye işte buna denir herhalde.

Ben de **“Size F.E. diyebilir miyiz amca?”** yazısını tam da bunun için yazmıştım zaten.

Demek medyanın hep birlikte gösterdiği yerinde tepki sayesinde maksat hâsıl olmuş.

Bir genç kızın adının bir rumuza indirgenmesinin nasıl bir şey olduğunu böylece bir nebze de olsa hissetmişlerdir belki.

Gerçi Hâkim Bey’in ve ona sanal âlemde destek mesajları döşenen meslektaşlarının tepkilerine bakılırsa, onlar hâlâ kendilerini haklı bulup medyanın **“linç kültürü”** uyguladığını düşünüyorlarmış.

Meslektaşları destek için **“Hepimiz N.Ö’yüz”** demişler.

Anladık, **hepiniz aynısınız...**

Fakat bence bir kez daha düşünün ve N.Ç'nin yaşadıklarıyla sizinkileri kıyaslama ayıbından vazgeçin.

Çünkü aksi takdirde, kadim dostum **Vatoz**'un öfkesini size iletme zorunda kalacağım.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Van'da 'provokatör' var!

Demiray Oral 12.11.2011

Artık deyim yerindeyse **"gelenek"** haline geldi.

Depremzedelere polis marifetiyle sopa çekmek.

Son depremin ardından üç bakanın (Atalay, Akdağ ve Yıldız) Van ziyareti sırasında önce protesto sloganları yükseldi, sonra polis depremzedeleri bir güzel **"dağıttı"**.

Protesto başlayınca Bakan Beşir Atalay **"Bir dakika beni dinleyin"** dedi ancak tepkiler sürünce sinirlenip bölgeden ayrıldılar.

Üç bakan gidince de polis biber gazını ve copu depremzedelere dayadı gitsin.

Vakanın haberlere yansıyan, dolayısıyla bildiğimiz cereyan ediş biçimi bu.

Ancak Van'da konuşulanlara bakılırsa depremzedelere polis müdahalesiyle ilgili bildiklerimiz eksik.

Şehre depremten sonra **"gönüllü"** olarak çalışmaya giden birkaç arkadaşım ile konuştum telefonda.

Hepsinin anlattığı mühim bir ayrıntı var.

Protestolardan sonra üç bakan bölgeden ayrılmadan önce içlerinden biri oradaki polis amirine sinirli bir şekilde, **"Aralarında provokatörler var, niye izin veriyorsunuz kışkırtmalarına, neden almıyorsunuz bu adamları!"** diye fırça çekiyor.

Ve etraftaki herkes bu sözleri duyuyor.

Peki, bu bakan hangisi?

O kargaşada kimin söylediğini göremiyorlar ama net olarak duyuyorlar.

Ve eski İçişleri Bakanı olması sebebiyle polise emir veren bu ismin Beşir Atalay olduğu hususunda hemen herkes hemfikir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Modern bir 'asmayalım da besleyelim mi' hikâyesi

Demiray Oral 14.11.2011

Bir açtım ki bilgisayar **anarşistlerden** mail gelmiş.

Daha içeriğine göz bile atmadan haybeden anılara dalıverdim.

Benim veletlikten ergenliğe geçiş senelerimde memleket "**anarşist**" kaynardı.

Ve saçımız bir tutam uzadı diye okul müdürü de bize kaynardı her pazartesi günü.

Fonda müdür beyin "*anarşik mi olucan ulen sen!*" diye bağırırken minörlere yolculuk yapan iğrenç sesi, suratımda patlayan bir tokat...

Kenan Evren kazandırmıştı dilimize "**anarşik**" kelimesini ve okulu kırmadığım her pazartesi aynı soru eşliğinde düzenli olarak tokat yerken "*olucam ulan, anarşist olucam işte*" diye içimden saydırırdım müdür bey nezdinde eğitim sistemine.

Anarşist olup karşısına dikilecektim büyüyünce.

Sonra bir gün sokakta oynarken düşüp fena halde yaralandım.

Ve yardımına mahallede "**anarşist**" diye bize belletilip uzak durmamız istenen abiler koştu.

O vakadan sonra sorup soruşturup şunları anladım:

Birincisi anarşist denen gençler "**kötü**" değildi, ikincisi anarşist denenler **aslında anarşist değildi**, üçüncüsü kendisine anarşist denen ama aslında anarşist olmadığını söyleyen abiden öğrendiğime göre **anarşist olabilmek için kırk fırın kitap okumak lazımdı** ve dördüncüsü eğer müdür beyden intikam alacak kadar "**kötü**" olmak istiyorsam anarşist değil müdür filan olmam lazımdı...

Neticede anarşist de olmadım, müdür bey de...

Ama gelen maili okuyunca, hem yaralarım tentürdiyot sürüp üfleyen abilerin, hem de sistemin tüm müdür beylerinin attığı tokatların hatırına mevzuu yazmaya karar verdim.

Osman'a yemek

Aslında modern bir "**asmayalım da besleyelim mi hikâyesi**" bu.

[**Yazının devamını okumak için tıklayın.**](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kılıçdaroğlu'nun en acıklı hikâyesi

Demiray Oral 19.11.2011

Duyduk duymadık demeyin ey ahali!

Kemal Kılıçdaroğlu "**Dersim olayı**" (aynen kendi ifadesidir) ile ilgili gerçekleri bilmiyormuş.

Çok sinirliymiş CHP Milletvekili Hüseyin Aygün'ün "*Dersim katliamının sorumlusu CHP ve devlettir, Atatürk'ün de olanlardan haberi vardı*" sözleriyle başlayan tartışma konusunda ve şöyle demiş:

"Tarihçiler giderler araştırırlar gerçekleri öğreniriz işin özü bu".

İşin özü aslında ne biliyor musunuz?

Doğma büyüme Dersimli bir Alevi olan, aile büyüklerinden Dersim hikâyeleri dinleyerek büyüyen birisi eğer böyle bir laf ediyorsa, ortada en hafifinden **acıklı** bir durum var demektir.

O acıklı duruma bilahare döneceğim ama önce şu "**Dersim olayı**" ile ilgili **gerçekleri bilmeme** mevzuuna devam edelim.

Hadi diyelim ki biz salağız (sizi değil kendimi kastediyorum), bir an için onun Dersimli olmasını, Aleviliğini filan unuttuk...

Hafıza-i beşerimiz nisyan ile malul olmuş olsun.

Peki, daha üç beş gün önce eşi Sevim Kılıçdaroğlu'nun söylediklerini ne yapacağız?

Gazeteci Amberin Zaman'la Sevim Hanım arasında geçen konuşma aynen şöyleydi:

Dersim'in çok acı bir tarihi var...

Öyle büyüklerimiz hep anlatırdı.

Kemal Bey'in babası 1938'den sonra sürgün edilmiş...

Evet. Halası aileden 40 kişiyle birlikte götürülmüş. Derin izler bırakıyor tabii.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'İstanbul sermayesinin üç gülü' ve CHP

Demiray Oral 21.11.2011

Tarih tekerrürden ibarettir misali yaşanan acıklı CHP güldürüsü için amigoların yine biti kanlanmaya başlamış anlaşılan.

Kaset marifetiyle Baykal'ı götürüp Kılıçdaroğlu'nu getirenler "*Bu iş Kemal Bey'le de olmayacak*" diye mızımızlanma vitesine takmışlar.

Kulis haberlerine bakılırsa, "**İstanbul sermayesinin üç etkin ismi**" (ki bu yazıda kendileri "İstanbul sermayesinin üç gülü" olarak anılacaktır) rumuzlu kimi elemanlar Boğaz manzaralı bir yemekte buluşup Kemal

Bey'in **"vatandaşa güven telkin etmediğini"** tesbit etmişler (Boğaz'a karşı viski içerek konuşulması uygun düşecek tek mevzu CHP'dir).

"İstanbul sermayesinin üç gülü"nün vatandaş filan umurunda değildir elbet ama uydurdıkları bahane aynıyla vakidir.

En son misal geçenlerde İstanbul'da yaşanmıştır.

Kemal Bey, Tayyip Erdoğan'a özenip vatandaşla güven telkin etmek üzere bir taksi durağını ziyaret etmiş, bir taksiciye *"Biz size sahip çıkalım siz de bize sahip çıkın"* demiştir.

Ve der demez şu cevabı almıştır: *"Sahip çıktık ama gücümüz yetmedi başkanım. Siz oyunuzu kullanmadınız ama ben çoluk çocuk yataktan kaldırıp kullandım!"*

Bu taksicinin AKP tarafından oraya yerleştirilmiş bir psikolojik harp elemanı olması ihtimali dışında, verdiği cevap göstermiştir ki Kemal Bey açısından olay bitmiştir.

Şimdi **"İstanbul sermayesinin üç gülü"**nün öncülüğünde CHP amigoları onun yerine kimi getireceklerini belirleme derdindeler.

Ancak büyük bir dertleri daha mevcut.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Van'ı unutmadan unuttuk

Demiray Oral 26.11.2011

Başığı attım, sonra okudum, sonra kendi kendimin okuruymuşum misali *"ne demekse artık unutmadan unutmak"* diye söylendim.

Yazan tarafım *"ne demek olduğunu anlatırım ben sana da, harbi okurlara da"* diye cevabı sarkıtınca, bir bildiğim var demek ki deyip yazmaya başladım...

Unutmadan unutmak Van'ı şöyle bir şey.

Unutmak istemiyoruz ama her gün biraz daha unutuyoruz.

Bedelliyle unutuyoruz, KCK'yla unutuyoruz, şike yasasıyla unutuyoruz, Erdoğan'ın tarihî özrüyle Kılıçdaroğlu'nun zavallı tavrıyla unutuyoruz. Bütün bu mevzularla cebelleşirken aklımızın, yüreğimizin bir yerinde var Van ama giderek daha ücra köşelere çekiliyor.

Geceleri eksi 12, gündüzleri eksi 2 derecede bir hayat var Van'da.

Bir müddettir internet üzerinden yerel basını takip ediyorum.

Kaçan kurtulmuş durumda, kalanlar içinse felaket yeni başladı.

Çocuklar soğuktan, yetersiz beslenmeden ölüyor, ölmek üzere.

İnsanlar bir aydır yıkanamıyor.

Kimi aileler gündüzleri çocuklarını sokakta yıkamaya çalışıyor.

Geceleri çadır kentlerden soğuk yüzünden uyuyamayan çocukların ağlama sesleri duyuluyor.

Bez çadırlarda geceleri ısınmaya çalışırken her an yangın tehlikesiyle karşı karşıyalar.

Yakında Van'da hesapta okullar açılacak ama ne şehre gelecek öğretmenlere kalacak güvenli bir yer var, ne de çocuklarda okula gidecek mecal.

Ve biz bunları artık duymuyoruz.

Çünkü ulusal medyanın Van'la ilgili pili bitti. Birkaç istisnai kalem dışında **medya, gündem denen canavarı Van canavarına tercih edip oradan çekildi.**

Tabii şanlı medyamızın bu tavrında mevzunun siyasi boyutu olmasının da büyük tesiri var. Şimdi durup dururken *Van'da şu yok, bu da yok* diye haber yapıp hükümete çakmanın ne âlemi var di mi ama?

Kraldan çok kralcı medyadan böyle bir şeyi beklemememiz gerektiğini çoktan öğrendik zaten.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dersim sürgünü esnasında poposuna tokadı yiyen şair

Demiray Oral 28.11.2011

Altı yaşındaki çocuk trene biniyor hayatında ilk kez.

Tren dediysem yük vagonu...

Ailenin tepesine iki jandarma dikmişler.

Herkesi ölüm korkusu sarmış.

Nereye götürüldüklerini bilmiyorlar.

Altkı aylık Ayten annesinin kucağında, Perihan eteğine yapışmış.

Altı yaşındaki Cemalettin uyuyor numarası yapıyor kıvrıldığı yerde.

Ama aslında konuşulanları dinliyor.

Büyükler çocukları korkutmamak için alçak sesle konuşuyorlar aralarında.

Babasıyla amcası tartışıyor.

Babası, *"Yok canım, öldürecek olsalar öldürürlerdi"* diyor.

Yol uzun, git git bitmiyor.

Cemalettin'in fena halde çışı geliyor.

Ama yük vagonundan tuvalet ne arasın.

Cemalettin altına kaçırarak üzereyken tren bir yerde iyice yavaşlayıp durur gibi oluyor.

Hemen atlıyor aşağıya, çışını yapıyor ama tren de hareket ediyor o esnada.

Babası son anda yakalayıp içeri çekiyor.

Bir yandan poposuna vuruyor, bir yandan öpüyor oğlunu...

Poposuna tokadı yiyen o çocuk seneler sonra Türkçenin en büyük şairlerinden biri olan **Cemal Süreya**.

Yük vagonunda bir yandan altına kaçırarak için debelenirken diğer yandan etrafındaki tarih öncesi köpeklerin havlamalarını aklına kazıyan o çocuk seneler sonra şöyle anlatacağı yaşadıklarını: *"Bizi bir kamyonu doldurdular. Tüfekli iki erin nezaretinde. Günlerce yolculuktan sonra bir köye attılar. Tarih öncesi köpekler havlıyordu. Aklımdan hiç çıkmaz o yolculuk, o havlamalar, polisler.*

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yargıtay Hrant Dink'i infaz etmelere doyamadı

Demiray Oral 03.12.2011

Vahim belgeseli ben yazmıştım.

Tam üç sene önce, bir aralık gecesi televizyon seyrediyordum.

TRT-1'de *Şahların Labirenti* belgeseline takıldım.

Memleketi 12 Eylül darbesine götüren süreç anlatılıyordu.

Derken sıra resmî rakamlara göre 111 insanın öldürüldüğü Maraş Katliamı'na geldi.

Birden ekranda Maraş Katliamı davasının bir numaralı sanığı **Ökkeş Şendiller** arzı endam etti.

Ve Şendiller, Maraş'ta yaşananların aslında bir Alevi-Sünni çatışması olmadığını, işin içinde Hrant Dink ve bazı Ermeni arkadaşlarının kurduğu TİKKO gibi örgütlerin olduğunu söyleyiverdi.

Dondum kaldım... Aynı esnada Hrant Dink'in nal gibi bir fotoğrafı da TRT ekranını kaplayıp dondu kaldı.

Sonra **Şendiller** fenni sünnetçi kıvamında bizi **"aydınlatmaya"** devam etti: *"Hrant Dink ve arkadaşlarının örgütleri bu işleri yaptı. Olaylarda ölenlerin arasında altı-yedi tane sünnetsiz ceset var. Bu sünnetsiz cesetlerin Alevilikle, Sünnilikle ne alakası olabilir."*

Ertesi gün bunları köşemde yazdım.

Taraf yazımı manşetten verdi ve doğal olarak ortalık karıştı.

O gün yazımı şöyle bitirmiştım: *“Salakça bir iyi niyetle bekliyorum. Bu çirkin iftira nedeniyle TRT, Dink ailesinden özür dileyecek mi?”*

Geçen süre benim salaklığımı teyit etti elbette.

Şendiller’in sözleri nedeniyle TRT ve belgeselin yapımcısı *Bey Yapım* kıvrırmak için her şeyi söyledi ama bir tek özür dilemedi.

Dink ailesi bu belgeselle ilgili dava açtı.

Mahkeme, TRT, yapımcı şirket ve **Şendiller**’i tazminata mahkûm etti.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Devlet Kürt çocukları ‘sevgi içinde’ büyütecek

Demiray Oral 05.12.2011

Diyarbakır Valisi çözümü bulmuş.

Bölgede suça karışan çocukları ailelerinden alıp **“Sevgi Evleri”** ne koyacaklarmış.

“Sevi Evleri” ne mi?

Kısaca şöyle izah etmeye çalışayım.

Kendisi **“Hayata Dönüş”**ün amcaoğlu olur...

Yani artık Kürt çocuklar, misal taş attıkları zaman tıpkı ailesi olmayan çocuklar gibi bu evlere konacaklar.

Ne şahane değil mi?

İnsanın daha “Sevgi Evleri” adını duyar duymaz, ah Güneydoğu’da çocuk olsam da suça karışsam diyesi geliyor!

Peki, Kürt çocuklar oralarda **“sevgi içinde”** büyüyecekler de Türk çocuklarının günahı ne arkadaşım?

Onlar niye suça karışınca “Sevgi Evleri”ne değil de cezaevine konuyor.

Bunun adı resmen ayrımcılıktır, Türk çocuklarını ötekileştirmedir.

Naçizane önerim, CHP’nin derhal Anayasa Mahkemesi’ne iptal başvurusu yapmasıdır.

Ruhum, ciğerim, dalağım tüm anatomimle tarifsiz sıkılıyorum böyle **“resmî sinir projeleri”** okuyunca.

Mecburen televizyonu açıyorum.

İnsanın sıkıntıdan çıldırmaması için üretildi neticede televizyon.

İşin kötü yanı bizim televizyonun düğmesi bile canı isteyince çalışıyor.

Yani sıkıntıdan geberiyorum desen çok da tın deyip geçebiliyor.

Neyse ki bu kez nazlanmadan çalıştı.

Karşıma *Balay* adlı bir Türk filmi çıktı.

Kült bir eser kendisi, dolayısıyla başını kaçırmak gibi bir sorun yok.

Televizyonu açtığımda Kadir İnanır hışımıyla bir eczaneye daldı.

Diazem ve şürekâsından olan ilaçlardan bir buçuk kilo karışık isteyip, "reçetesiz asla" diyen kalfayı tokat manyağı yaptı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

—

Demiray Oral 10.12.2011

Yazarımızın rahatsızlığı nedeniyle bugünkü yazısı gazetede yayımlanmamıştır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fenerbahçe'nin ezeli rakibi: Cemaat Gücü

Demiray Oral 12.12.2011

Fenerbahçe mevzuunda kafası en karışık ikinci Fenerbahçeli kesinlikle benim. (Birinci kim mi? Bulanlar bulamayanlara söylesin. Bulanlardan hiç tanıdığı olmayan bulamayanlar üzülmesin, ben onlara söyleyeceğim müsait bir yere gelince.)

Üst üste iki gece, iki uzun meyhane masası dolusu taraftarla araştırma şirketi kıvamında yüz yüze yaptığım görüşmeden sonra bu kanaate vardım.

Neyse... (Unutmayayım diye kendime not: Bir gün eğer dergi çıkarırsan adını *Neyse* koy. Neyseler memleketi için başarılı bir ad olur.)

Neyse... Fenerbahçe taraftarları kabaca ikiye ayrılıyor muhterem okur.

Her iki grubunda ortak yanı, ortada yürütülen bir "**Fenerbahçe operasyonu**" olduğuna kanaat getirmiş olmaları.

Ancak aralarında mühim bir fark var.

Birinciler, Aziz Yıldırım üzerinden yürütüldüğüne inandıkları bu operasyonu kimin, hangi hedefle yaptığını sorguluyorlar, yaz aylarından bu yana olan bitenin çetelesini tutup cevaba ulaşmaya çalışıyorlar. Ancak cevabı bulamıyorlar.

Yine de cevabı bulamadıkları için komplo teorilerine çivileme atlamıyorlar.

Hatta bu ilk gruptaki Fenerbahçeliler, en azından sürecin başında, “**temiz futbol**” için bir soruşturma başladığını düşünüp destek vermiş arkadaşlar. Ancak daha sonra yaşananlarla bu inançları uçmuş gitmiş.

Özellikle, hesapta gizli olması gereken hazırlık soruşturması sırasında polisin medyaya yaptığı bol kepçeden malzeme servisiyle kamuoyunun biçimlendirmeye çalışılması, medyanın da bu malzemeyi sorgusuz sualsiz yayınlamasıyla 28 Şubat sürecinin tek yumurta ikizi misali bir operasyonun yaşandığını söylüyorlar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Tutuk devleti’nden manzaralar

Demiray Oral 17.12.2011

Sekiz senedir gönüllü olarak hapis yatan üniversite öğrencisi Melih Toygar’ın gençlere tavsiyesini duydunuz mu?

Şöyle demiş: “*Vakitlice yatın çıkın, sonradan rahat edersiniz.*”

Melih ve iki arkadaşı ileride yaşanması muhtemel herhangi bir mahkûmiyet durumunda alacakları cezaya saydırmak üzere özel izinle cezaevine girmişler.

Her gün kafalarında ha şimdi aldılar ha şimdi alacaklar gerilimiyle yaşamaktansa, cezayı peşin peşin yatıp ileride rahat etmeye karar vermişler!

Normal bir “**hukuk devletinde**”, yukarıdaki satırlardan sonra “**şaka, şaka**” diye yazmak insanların zekâsına hakaret olur.

Ancak bizim “**tutuk devletinde**” her gün “**şaka gibi**” dediğimiz öyle gerçeklerle karşılaşıyoruz ki...

Artık şaka gibi gerçeklerle, gerçek gibi şakaları ayırt etmek neredeyse imkânsız hale geldi.

Bu nedenle şakanın şaka olduğunu özel olarak izah etmek gerekiyor.

Evet, kıymetli okur, yukarıdaki girizgâh dönemin mana ve önemine binaen üretilmiş şahane bir **Zaytung** esprisidir.

Ve nasıl tutuklanma sebebi olarak saçlarını kazıtmak, poşu takmak, *Felsefenin Temel İlkeleri* kitabı, öğrenci evlerinden toplanan siyaset bilimi ders notları, Deniz Gezmişlerin afişleri, Tolstoy’un *Savaş ve Barış*’ı, alakasız telefon defterleri, 1970 model örgüt üyeliği, parasız eğitim istemek, hatta elektrik faturası... birer şaka gibi gerçek ise, üniversiteli Melih’in yaşadıkları da gerçek gibi şakanın nadide bir misalidir.

Gülelim biraz da ağlanacak halimize değdiniz bir vakitte, Melih ve arkadaşlarının hikâyesinin tamamını *Zaytung*.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu yazı için maruzatım var

Demiray Oral 19.12.2011

Son hatırladığım sahne şöyleydi.

Ben, “Hayır! girme içeri... dışarı, dışarı!” diye bağırdım ve evin kapısını hızla kapattım.

O esnada kilide takılı duran anahtarlar kapanmanın şiddetiyle yer çekimine yenik düştü.

Ve yer cücesi kıvamındaki o minik canavar suratıma “neşen bilir arkadaşım” der misali bakıp anahtarları kaptığı gibi topukladı.

Vaka maalesef bizim evde geçiyor kıymetli okur.

“Ben” evin kapısında kalan ve yazı yazmak zorunda olan şahsiyet oluyorum.

Yer cücesi ise bir ay kadar önce evimizin diğer mukimi tarafından ölmek üzere olduğu gerekçesiyle hayatımıza kazandırılan yavru bir sokak köpeği.

Hikâyenin en dramatik yanı ise, bu canavara mama vermek için dışarı çıktığım için kıyafetimin kesinlikle “şık” sayılamayacağı (bununla ilgili ayrıntılar birazdan).

Hollywood filmlerinden kaptığım tüm numaraları denedim önce.

Hiçbiri işe yaramadığı gibi en son kredi kartıyla kilidin dilini şık diye düşürme numarasında kart araya sıkıştı. Çıkartmaya çalışırken de yamuldu, ha kırıldı ha kırılacak halde öylece sıkıştığı yerde bıraktım.

Üstelik asgari ödemesi en düşük kredi kartımdı.

Hızla bir çözüm bulmam gerekiyordu. Aksi takdirde köşemde “Yazarımız, evinin anahtarları yavru bir köpek tarafından çalındığından yazısını yazamamıştır” ibaresi çıkması kaçınılmazdı.

Galiba üç seçeneğim vardı.

Büür... Yeryüzünün en yaramaz dolayısıyla en hızlı koşan yarattığı olduğunu dosta ve düşmana ispatlayan küçük canavarı yakalayıp, anahtarları almak.

İküü... Çilingir çağırmak veya kapıyı kırmak.

Üüüç...

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ortaya karışık derin devlet nostaljisi

Demiray Oral 24.12.2011

Cumartesi Anneleri'yle, Bandista'yla, 30 senedir kayıp üniversite öğrencisinin katillerinin peşine düşmesiyle sevenlerine *"budur işte benim Behzat'ım"* dedirten Behzat Ç'nin son bölümü, nedense bana Susurluk'lu seneleri hatırlattı.

Nedense dedim ama aslında sebep Behzat Ç'nin sözleriydi.

Kayıp öğrenciyi işkencede öldürüp kaybeden eski polis *"biz olmasaydık siz bugün koltuklarınızda oturamazdınız, devlet elden gidiyordu"* tadında laga luga etti.

Ve Behzat Ç. konuştu: *"Sen ne anlatıyon la? Roman mı yazıyon? Anladık hepiniz kahramansınız, güzel güzel şeyler yaptınız. Madem o kadar güzel şeyler yaptınız, anlat la o zaman, niye saklıyorsun?"*

Bu lafları duyunca, hah işte dedim, tam da Meclis Susurluk Komisyonu'nda konuşanların halini tarif ediyor.

Susurluk skandalından sonra kurulan o komisyona da her gelen bir sürü şey söylüyor, devleti kurtarmak için ne güzel şeyler yaptıklarını anlatıyordu.

Her gelen (devlet görevlisi), kendi içinde olduğu çetenin devlet için çalıştığını, diğer tarafın (çetenin) yetkisini kendi menfaati için kullandığını anlatmak için resmen döktürüyordu.

Bilgiler, belgeler, sırlar, duyumlar, anılar... havada uçuşuyordu.

Mübarek, Meclis komisyonu değil mahalle kahvesine dönmüştü.

Aslında anlatılanların hepsi Türkiye'nin hikâyesiydi, hepsi gerçektir ama gerçeğin bir kısmıydı.

Ortalık bilgi bolluğu, dolayısıyla kirliliğinden geçilmiyordu.

Tabii bir de, biraz sıkışan tüm devlet görevlilerinin hafif tertip salladığı *"konuşursam en tepeye kadar uzanır"* yollu tehditlerinden.

Susurluk skandalı senelerinde muhabirdim.

[**Yazının devamını okumak için tıklayın.**](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Haklarını verirken köklerini kazımak

Demiray Oral 26.12.2011

Yer yerinden oynamadı, hatta **"tık"** bile çıkmadı memlekette.

Bülent Arınç *"Kürtlerin siyasi, kültürel ve anayasal bütün haklarını vereceğiz"* deyince.

Kafayı Sarkozy'nin sülalesine taktığımız, İttihatçıların katliamlarını savunma hususunda milli birlik ve beraberlik içinde hareket etmekle meşgul olduğumuzdan filan değil.

Memleket insanının kahir ekseriyeti çoktan o hakların Kürtlere verilmesi gerektiği kanaatine ulaştığı için.

Nasıl MİT-PKK görüşmeleri ortaya çıkınca, **“uygundur”** mesajı sarkıttıysa bu insanlar, Kürtlerin bütün haklarının verilmesi hususunda da Arınç'a sessizce **“çak usta”** yaptılar.

Memleketten çıkmayan o **“tık”** sesini sadece MHP ve KCK çıkarmaya çalıştı (Hâlâ KCK yazabiliyoruz di mi? Yarın Emniyet'te *“Sen ilkokulda temizlik kolundaydın da şimdi niye KCK'yla ilgili yazı attırıyorsun”* diye sormasınlar!).

Devlet Bahçeli, Arınç'ın sözlerini *“Kırlı, kistli, kinci zihniyet”* diye nitelemiş (Üşenmeyip imla kılavuzuna baktım, hazır kaptırmış gidiyorken *“Ki”*den olma başka neler türetebilirmiş diye. *Killi, kirpiksi, kireçli* kalmış geriye sadece. İlk ikisi uymaz ama **“Kireçli zihniyet”** uyarılmış valla. Hani bir türlü atılmayan adımlar vesilesiyle kireç bağlayan Kürt sorunu hesabı).

KCK (valla billa bu son, bi daha yazmıycam) ise, *“Öyleyse neden pratik adımlar atılmıyor”* diye sorup Arınç'ın sözlerini *“Kırlı amaçlarını gerçekleştirmek için sömürgeci manevra”* olarak nitelemiş.

İlk bakışta, size de yaranılmaz kardeşim duygusu yaratıyor baş harfi **“K”** olan bu örgütün açıklaması.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gökten üç bomba düşmüş, üçü de Kürtlerin başına düşmüş

Demiray Oral 31.12.2011

Çobanları terörist, katırlarla sınırı geçen PKK'lıları çoban sandılar...

Kekik toplayan köylüyü terörist, karakol basmaya gelenleri kaçakçı sandılar...

Küçük Ceylan'ı, 12 yaşındaki Uğur Kaymaz ile babasını terörist sandılar...

Daha geçen gün Mardin'de su tesisatçısı köylüleri ellerinde su borusu var diye terörist sandılar...

Şimdi de sigara kaçakçılığı yapan sınır köylülerini terörist sandılar...

Bazen de PKK sanıyor...

Reno araba görünce içindeki dört genç kızı polis sanıyor, öldürüyor.

Sanmak mı?

Yani zannetmek... Ya da farz etmek.

Hani küçük hatalar yapınca, cümle içinde *“hadi yaa ben öyle sanmıştım, kusura bakma”* diye kullandığımız sözcük.

Memlekette ise eli silahlı iktidar sahipleri sanıyor, zannediyor, farz ediyor ve birileri ölüyor.

Çocuklar, yaşlılar, genç erkekler, genç kızlar, köylüler "sanılma kontenjanından" üçer, beşer, otuz beşer ölüyor.

Ve iktidar sahipleri sanki sinema seansının saatini yanlış sanmış misali gayet pişkin kıvamda "hadi yaa onlar terörist değil de insan mıydı (hadi ya onlar polis değil de insan mıydı) kusura bakmayın" diyebiliyor.

Baksanıza "Kasıt yok, hata var" demiş hükümetin sözcüsü.

Sanki hükümet sözcüsü değil de maçta yanlış karar veren hakemi eleştiren futbol yorumcusu.

Böylece kendi vatandaşlarının savaş uçaklarıyla bombalanmasının haberini bilmem kaç saat sonra "bomba düştü" ifadesiyle verebilen ruhunu aldırılmış medyaya da sabaha kadar konuşabilmesi için güvenli bir yol gösteriyor elbette.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni yıla girmek istemeyen adam

Demiray Oral 02.01.2012

Senenin gayet şahsiyetsiz ilk günü yazı yazmaktan daha kötü tek bir şey olduğunu düşünüyorum şu anda.

O da yeni senin ilk **"gerçek"** gününü idrak eden insan türünün okuyacağı yazıyı yazmak.

Ve ben maalesef her ikisini de kapsayan bir iş yapmaya debelenmekteyim.

İzah edeyim...

Yılbaşının ertesi günü neticede tatildir, şudur budur.

Bilhassa hayata karşı yatay duruş şekli benimsenirse bir şekilde atlatılır.

Oon, dokuz, sekiz... diye başlayan manasız geri sayım, senenin ilk gününde de takılmış plak misali *biir, biir, biir...* şeklinde sürer aslında.

Yılbaşı gecesinin, *"İşte geldik gidiyoruz, şen olsun Halep şehri"* haletiruhiyesi, tıpkı içilen içkiler gibi damarlarda halen dolanmaktadır.

Senenin ilk **"gerçek"** günü ise devrisi gün, yani şu an bu gazeteyi elinizde tuttuğunuz gündür.

Hele bir de şimdiki gibi uyuz pazartesiye denk geldiyse, ahalinin içten içe attığı *"sıfıur!"* çılgılığıyla yankılanır ortalık.

Keşke çekirdek çitler gibi bir ton **"yeni karar"** almasaydınız değil mi?

Sigara bırakılacak, diyet ve spor yapılacak, şu ülkelere gidilecek, şu kitaplar okunacak, kendine daha çok zaman ayrılacak ve elbette kimsenin sizi üzmesine izin verilmeyecek...

Tabii bir de, bi zahmet işe gidilecek.

Oldu, görürsem söylerim (2012'yi)...

Bunların çoğunun, hadi delikanlı olayım iki satır, hiçbirinin olmayacağını senenin ilk günü hafiften hissetmeye başlarsın ama asıl kafaya dank ettiği gün ikinci gündür.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkiye'nin 26. Genelkurmay Başkanı mı dediniz

Demiray Oral 09.01.2012

En son aklımda kalan lafı, *"Herkesi dikkatli olmaya ve doğru yerde durmaya davet ediyorum"* demesiydi.

Hani Aktütün karakoluna göz göre göre yapıldığı ortaya çıkan saldırıda onlarca gencin nasıl öldüğünü sorgulayan bizim gazeteye ayar vermeye çalıştığı basın toplantısında söylemişti.

Hatta iyi hatırlıyorum, komutanın esip gürlemesinden gizli bir zevk alan kimileri havaya girip, *"Asker sizin gazeteyi oyacak valla"* kıvamında gayet seviyeli espriler bile yapmıştı şahsıma.

O sıralarda bu esprileri yapanlarla komutan aynı dertten mustarıptı: **Vaziyeti anlamamak.**

Yani, memlekette artık askerî vesayet rejiminin geleceği olmadığını bir türlü anlamıyorlardı...

Geçen gün, tutuklandıktan sonra ise *"Türkiye'nin 26. Genelkurmay Başkanı terör örgütü kurmak ve yönetmekle suçlandı. Takdir Yüce Türk milletininindir"* derken duydum artık emekli olan komutanı (İyi de Yüce Kürt milletinin takdiri ne olacak peki?).

Bu kez sesinde ayar verme yoktu, esip gürleme yoktu, duygu yoktu.

Sesinin rengi ve üstündeki kıyafet değişmişti ama bir şey değişmemişti.

Komutan yine vaziyeti anlamamaktan mustarıptı.

Bu kez anlamadığı, Yüce Türk milletinin, yani benim deyimimle memleket insanının kendisiyle ilgili takdirini çoktan yaptığıydı.

Ne miydi o takdir?

Türkiye'nin 26. Genelkurmay Başkanı döneminde çok suç işlendiğini unutmadı insanlar... Çocuklarının şaibeli karakol saldırılarında can verdiğini...

Yetkisini kötüye kullanıp yargıya müdahale ettiğini...

Ergenekon sanığı bir generali korumasına aldığını...

Balyoz davasında haklarında yakalama kararı çıkan subayları orduevlerinde sakladığını.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Takıldım kaldım Uludere’de

Demiray Oral 14.01.2012

Haftayı Kemal Kılıçdaroğlu’nun “Darağacında olsak bile son sözümüz Silivri” makamında güftesiyle açtık, yeni bir KCK gözaltı dalgasıyla kapatıyor gibiyiz.

Bu ikisi arasında olan biteni sadece sıralamaya kalksam, yazının dörtte üçü biter geriye en fazla afili bir final paragrafı yazmak kalırdı bana.

Yazının dörtte üçünü dolduracak o gündemin dörtte üçü ise çaresi henüz bulunamayan Kürt sorunu adını verdiğimiz “**hastalığa**” ait vakalardan oluşmakta.

Daha önceki iktidarları da esir alıp, çökerten bu hastalığın şimdi AKP’yi de esir alışını, aynı filmi daha önce defalarca görmenin etkisiyle isyan ederek izliyorum.

Sabahları televizyon- gazete- bilgisayar şeytan üçgeni karşısına geçtikten bir müddet sonra bazen “**durdurun!**” diye bağırarak geliyor içimden.

Freni patlamış kamyon misali yokuş aşağı giden şu gündem denen arkadaşı müsait bir yerde durdurun Allah rızası için...

Ama tıpkı arkasına “*Babam sağolsun*” yazdırmış kamyoncu gibi bizim kamyon da arkasına “*Vatan sağolsun*” yazdırıp topuklamış gidiyor.

Aslında freni patlamış vaziyette ama o gazladığı için hızlandığını sanıyor.

Neticede frene basmak isteyince kafadan girecek yokuşun sonundaki duvara.

Tabii onunla birlikte kamyonun kasasında olan biz de...

AKP’yi Kürt sorununun esir almasıyla ilgili bir ton şey oldu bugüne kadar, olmaya da devam ediyor ama bir noktada takıldım kaldım ben, Uludere’de.

Benim takılmam çok mühim değil elbette ama gördüğüm o ki bu memleketin yurttaşları olan Kürtler de aynı noktada takılmış vaziyettedir.

Bazı kelimeleri olur olmaz kullanmaktan hiç hazzetmem ama eğer “**milat**” diye bir kavram kullanılacaksa Uludere onu kullanmanın tam da yeridir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu dava böyle bitecek

Demiray Oral 16.01.2012

Ne acı değil mi, bu toprakların çocukları olarak hepimiz aslında **Hrant Dink**’in neden öldürüldüğünü, neden gerçek katillerinin bulunamadığını, neden asla bulunamayacağını en başından beri biliyoruz.

Siyasetçisi, hukukçusu, gazetecisi, polisi, askeri, doktoru, mühendisi, çiftçisi, işçisi, öğretmeni, öğrencisi, entelektüeli, simitçisi hepimiz her şeyi biliyoruz.

Kimimiz konuyla ilgili tüm ayrıntılara hâkimiz, kimimiz belki sadece olayı biliyoruz ama fark etmiyor.

Kimimiz AKP'li, kimimiz CHP'li, MHP'li veya BDP'li, kimimiz sosyalist, kimimiz İslamcıyız ama hepimiz siyasi kimliğimizden bağımsız biçimde bu memleketin insanı olarak **"aslında"** ne olduğunu biliyoruz.

Bu **"bilme"** durumu verili bir şey bizim için, burada yaşamaktan kaynaklanan doğal bir **"hissetme"** hali adeta.

Hepimizin bildiği şu: **Bu memleketin bir yurttaşı Ermeni olduğu için öldürüldü. Bu cinayet devletin Ermeni düşmanlığı geleneği nedeniyle işlendi ve gerçek failleri belirsiz diğer siyasi cinayetler arasındaki yerini alacak.** Nokta.

Bazılarımız haklı olarak isyan edip, **"bu dava böyle bitmez"** misali haykırıyoruz ama aslında gayet iyi biliyoruz ki **"bu dava böyle bitecek"**.

Cinayetten sonra mecburen başlayan hukuk sürecinin en başında da biliyorduk neler olacağını, beş sene sonra bugün de aynı noktadayız.

Davanın, adına devlet dediğimiz o sistemin sonsuz **"direnciyle"** karşılaşacağını adımız gibi biliyorduk.

Öyle de oldu...

O direnç, bu devletin İttihat-Terakki ruhundan kurtulmasına karşı gösterilen dirençtir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tam AKP'liler en iyisi sussun diyecektim ki...

Demiray Oral 21.01.2012

Örgüt var delil yok, örgüt var delil de var diye mahkeme başkanıyla savcısının bile birbirlerini çemkirmeleri artık benim için bir mana ifade etmiyor.

Benim gibi o yürüyüşte olan onbinlerce insan için de...

Çünkü biz gördük ki **bu dava artık sokakta sürecektir.**

Çünkü gördük ki **mahkemenin kararı 19 ocakta sokakta temyiz edildi.**

Çünkü oradaki onbinlerce insan **"haklı"**.

Örgüt var delil yok, örgüt var delil var falan filan...

Hayır... **Yargı yok, siyasi irade yok.**

Hepsi bu aslında.

Onbinlerce insanın arasındaydım önceki gün.

Sıkı kalabalık, heyecan verici bir kitle vardı.

Ki ben kolay kolay gaza gelip heyecanlanmam maalesef.

Kalabalık öyleydi ki, Taksim'den AGOS'un önüne doğru ilk başlarda yürüyemiyorduk, birbirimizi nazıkçe ittirerek hafiften ileri doğru kıpırdanıyorduk ancak.

Ayakta o kadar dakika dikilince, etrafım da meslektaş kaynayınca bol siyasi dedikodu, bol eleştiri döndü elbet.

Eleştirinin kralı da AKP hükümetine geldi.

Yazıya şöyle başlamaya karar vermiştim bu nedenle: **AKP'liler en iyisi biraz sussun artık.**

Hrant Dink davası hakkında kelam etmesinler bir müddet.

Kendilerine yapacakları en büyük iyilik bu gibi görünüyor.

Çünkü mahkemeden çıkan karardan sonra artık kimsenin, *"Valla biz de acayip rahatsızız"* veya *"Daha süreç bitmedi Yargıtay aşaması var"* tadında açıklamalar duymaya tahammülü kalmamış vaziyette.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Memleket haberleri

Demiray Oral 23.01.2012

Biiir... Müjdem i isterim kıymetli okur. **Gen araştırmacıları, nesilden nesle kendini temizleyen genin sadece Türklerde olduğunu tesbit etmiş** (Şaka değil, bakınız pazar günü *Yeniçağ* gazetesinde *Arslan Bulut*'un yazısı).

Müjdem bitmedi. Diğer milletlerin genleri ise her nesil daha kötüye gidiyormuş. Bu nedenle dünyada Türklerle evlenmek modası gizli gizli yayılıyormuş. Gönül işlerine şimdilik girmeyelim ama kendini temizleyen tek genin biz Türklerde olması Tanrının lutfu olsa gerek. Sanırım o da baktı durumumuza ve bunların yaptıkları kötülüklerle hesaplaşıp, özür dileyip kendilerini temize çekmeye niyeti yok en iyisi bu işi halleden bir gen vereyim dedi. Böylece bizim de hiçbir şey yapmamıza gerek kalmadı.

İstediğimiz kadar katliam yapıp, cinayet işleyip, insanlara acı çektirebiliriz. Nasıl olsa nesilden nesle kendini temizleyen genimiz var. O devreye girer ve tertemiz oluruz. İşte bu yüzden **"Hepimiz Türküz"**, geninizin kıymetini bilin arkadaşlar...

İkiii... İşte böyle utanç verici bir ortamda *"Hepimiz Ermeni'yiz"* sloganını tartışıyoruz. Kimileri benim gibi bunun niye söylendiğini, ne manaya geldiğini izah etme çabasından bile utanıyor, kimileri de bu sloganın söylenmesinden ve söyleyenlerden.

Benim gibi düşünenler bıkmadan usanmadan izah etmeye devam ediyor: *"Bu ülkenin bir Ermeni yurttaş, Ermeni olduğu için öldürülürse hepimiz Ermeni'yiz deriz."*

Fakat “**önyargıları**” çamaşır makinesinin ön yıkaması misali otomatik olarak devreye giren güruh direnmekte kararlı. Ben de onlara diyorum ki, sadece **Hrant Dink** katledildiği için değil, bütün bir Cumhuriyet tarihi boyunca yaptıklarımız nedeniyle, her gün “**merhaba**” der misali “*Hepimiz Ermeni’yiz*” desek yeridir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kar ve toplu mezar yağıyor üstümüze

Demiray Oral 28.01.2012

Şairin dediği gibi “*Kar yağıyor üstümüze inceden*”.

“*Üstümüze*” dediğim buradaki “**biz**”, İstanbul oluyor elbet.

Yoksa günlerdir memleketin yarısı kar altındaymış, bilmem kaç köyün kasabanın yolu kapalıymış ne gam... Di mi kıymetli medya?

Yeter ki İstanbul’un ana arterlerine bişey olmasın, yoksa dükkân, pardon memleket bizim...

Malum, söz konusu İstanbul ise kar daha yağmaya başlamadan önce haberleri inceden yağmaya başlar ekranlarda.

Pek “**inceden**” de değil aslında, bayağı lapa lapa yağar.

Önceki gün televizyon izliyordum.

Birden araya ana haber bülteni tızırı girdi.

Bu işlerde bunca sene şerbetlenmeme rağmen bir an “**düşman**” vatan (yani İstanbul) topraklarını işgal etmek üzere sandım yeminle.

Dan! Sınırı geçti...

Dan! Trakya’dan girdi...

Dan! İstanbul’a ilerliyor...

Dan! Ekipler teyakkuza...

Ne oluyoruz yahu, kim sınırı geçti, üstümüze ilerliyor?

Kaygıya mahal yok...

Aslında sadece, *İstanbul’da yarın kar yağması bekleniyor* demek isteniyor.

Tabii kara düşman kuvvetleri muamelesi çeken tızırlar hazırlayan televizyon kanalı, ertesi gün çevreyolundaki muhabirine bağlanınca, o da havaya girip savaş muhabiri tadında yayın yapıyor.

Ekran önündeki bizlere “*yollar açık*” diye bağırان kapkara asfaltın üstündeki muhabir, “*Görüyorsunuz yağıyor, daha da artacak, yollar çok tehlikeli halde, aman kimse evinden başını bile çıkarmasın*” kıvamında kaptırmış gidiyor.

Sonra ne oluyor?

Bir sürü şey oluyordur ama en azından ben birine şahidim ki, 2.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Paul Auster'e son kitabını Ergenekon mu yazdırdı

Demiray Oral 30.01.2012

"Kaç kişi oldu, 100'ü geçti mi" diye sormuş **Paul Auster**.

Cevap veriyorum, evet geçti, pazar günü itibarıyla tutuklu gazeteci sayısı 105'e yükseldi Sayın **Auster**

(Bir iki gazetede sinek kakası boyutunda çıkacak haber dışında ulusal basında adı bile anılmayacağı için, kayıtlara geçsin diye yazıyorum; son tutuklanan isim *Azadiya Welat* gazetesinin Mardin temsilcisi Aziz Tekin).

Son kitabı *Kış Günlüğü*'nü bu sabah bitirmiştin **Paul Auster**'in.

Yazar, kitabının son satırlarında "*Altmış dört yaşındasın (...) Kendine soruyorsun: Daha kaç sabah kaldı?*" diyordu.

Altmış dört veya kırk dört, "o duygu" için çok fark etmiyor aslında, yazardan etkilenme hakkımı kullanarak ben de kendime soruyordum: Daha kaç sabah kaldı?

Gazeteleri açınca bir kez daha karşılaştım **Auster**'le (*Hürriyet*'ten Buket Şahin New York'ta konuşmuş).

Bu kez başka bir şey soruyordu: "*Hapiste yatan yazar ve gazeteciler yüzünden Türkiye'ye gelmeyi reddediyorum! Kaç kişi oldu? 100'ü geçti mi? Biz demokratlar Bush'tan kurtulduk. Bir savaş suçlusunu olarak yargılanması gereken Cheney'den kurtulduk. Neler oluyor Türkiye'de! En çok endişelendiğim ülke. Demokrat yasaları olmayan ülkelere gitmiyorum davet alsam da. Aynı sebeple Çin'den gelen davetleri de geri çeviriyorum. Bu hükümetleri protesto ediyorum.*"

Nasıl beğendiniz mi muhterem hükümet yetkilileri?

Ya siz kıymetli kraldan çok kralcı medya?

Davos'ta memleket ekonomisi pohpohlanıp, katılımcıların "*Lütfen bize de ders verin*" demesini manşet yapan gazetelerin, dünyaca ünlü bir yazarın demokratik standartlarımızı Çin'le birlikte anıp bu nedenle ülkemize gelmediğini söylemesini manşet yapıp yapmayacaklarını merak etmek isterdim.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ya sev ya gelme Paul Auster

Demiray Oral 04.02.2012

Kapıdan çıkıyordum, bizim eski mahallenin korsan taksi şoförü İsmet Abi'yle karşılaştım.

Eski mahalle hikâyelerinde sıra İsmet Abi'ye gelmeden oradan taşındık, dolayısıyla size ondan bahsedemedim.

Şöyle özet geçeyim, sıkı bir İnönü hayranıdır ve enteresan adamdır kendisi.

Gerçek adı ne valla bilmiyorum, sürekli anlattığı, çoğu babasından yadigâr İsmet İnönü hikâyelerinden bunalan eşi dostu bir gün sonunda *“Bundan sonra senin adın İsmet olsun”* demişler.

Gerçi anladığım kadarıyla etrafındakiler hafif tertip dalgalarını geçmek için yapmışlar bunu ama kendisi o günden beri yeni ismini gururla taşımaya devam ediyor.

Senelerin şoförü İsmet Abi CHP'lidir ama İsmet Paşa'nın hatırına, yoksa Baykalmış, Kılıçdaroğluymuş hiçbiriyle işi olmaz.

Okuduğu belli gazeteleri, belli köşe yazarları vardır.

Onları birkaç kez okuyup iyice ezber etmeden Sarıyer'den Kurtköy'e gidiş- dönüş müşteri çıksa kendi deyimiyle *“tekerlek dönmez”*.

Arabasına müşteri olarak binmiştim, öyle tanışmıştık.

Önce hafif hafif memleket meselelerine girmiş, zarf atıp meşrebimi anlamaya çalışmıştı.

Ama *“yeni tanıştığın taksici ve berberin yanında sakın siyaset konuşma”* kuralını uyguladığım için daha beni çözmeden yol bitmişti.

Zamanla samimi olduk, gerçi kesinlikle okumazdı ama bizim gazeteye de benim yazılara da acayip kızardı.

Bir yandan da beni sevmişti.

Bir keresinde dertlenip, *“Yahu sen iyi çocuksun da aslında... Nasıl böyle oldun?”* demişti de epey gülmüştük.

Her neyse, neticede İstanbul'a bir haftadır kar yağıyordu, bahçemizde kar kalınlığı 30 cm.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türk'üm, medeni halimle gurur duyuyorum

Demiray Oral 06.02.2012

Medeni memlekette yaşamak başka oluyor canım.

Sabah uyandım, evin diğer şahsiyeti medeniyet dili Türkçe ile **“günaydın”** dedi bana.

Her sabah **“Rojbaş”** diyen bir sevgilim olmadığı için ne kadar şanslı olduğumu düşünüp medeni halime şükrettim.

Gerçi benim cevabım hafif tertip homurdanmak tadında çıktı ama bunun sebebi Kürt olup medeni olmayan bir dilde **“günaydın”** demem değil yeminle.

Sadece uyanmam ile ilk kahve arasında geçen müddet esnasında **“lanet”** bir adam oluşum.

Daha sonra medeni bir çift olmanın mutluluğuyla birbirimize bakıp, güne başladık.

Evin diğer şahsiyeti üç-beş kelime de olsa medeniyet dilini bilen köpeğimizi salona çış yaptığı için gayet medeni bir Türkçe ile fırçalarken, ben de medeni memleketimin medeni gazetelerini kapıdan aldım.

Önce, kendi dilini konuşmasını yasakladığımız bir halkın yaşadığı coğrafyada yapılan son operasyonu ve gözaltıları okudum gazetelerde.

Ardından, gözaltında kaybedilen ve seneler sonra toprak altından kemikleri çıkan aynı halka ait haberlere gözattım.

Böyle bir medeniyetin parçası olduğum için gurur duydum.

Ne mutlu dedim kendi kendime.

Sonra evin diğer şahsiyetini çağırdım, haberleri ona anlattım, o da çok mütehassıs oldu ve birlikte tekrarladık: *Ne mutlu!*

Biz birlikte bağırınca, köpeğimiz de gaza gelip havladı.

Çok medeni değildi kullandığı lisan ama bizimle **“duyguda birlik”** ilkesini uyguladığını düşünüp onu affettik.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Paralel devlet yapılanması kurulacaksa onu da biz kurarız

Demiray Oral 11.02.2012

Evet, devlet böyle demiş anlaşılan ve adamlara (yani Kürtlere) paralel devlet yapılanması bile kurdurmamışız.

Valla bravo.

KCK'nın içine MİT ajanları sızıp, hızla yükselip, bölge temsilcisi olmuşlar.

Eee tabii ne de olsa hepsi okumuş çocuklar...

Ona da bravo.

Ancak şimdi işler karışmış görünüyor.

Fakat ona geçmeden, açıkça söyleyeyim.

Bendeniz, son günlerde kıymetli basınımızda sıkça gördüğümüz **“MİT'im benim”** tadında köşe yazısı attıran türden değilim (Zaten beni ciddiye alıp afili bir kod adı da vermemişler acayip bozuğum onlara).

Bu kaydı düştükten sonra bir mevzuda izahat rica edeceğim.

KCK'ya sızan MİT ajanları anladığım kadarıyla şimdi eylemlere katılarak suç işlemekle suçlanıyor.

MİT'in geçmişten bugüne ellerinin temiz olmadığını biliyorum; mümkünse 12 Eylül öncesi yaptığı provokasyonlardan başlayarak işlediği bütün suçlar için yargı süreci başlasın elbet.

Ancak sıkı bir casus filmi-romanı tutkunu olarak şunu sormadan da edemiyorum: **Suç işlemekten suç örgütünde nasıl yer alınır yahu?**

Eylem yapılacağı zaman *"Kusura bakmayın, konusu suç teşkil eden eylemlere katılamam, bana bunu yazılı olarak bildirin"* mi diyecekti yani MİT ajanları.

Ya da ajanlar eyleme katılmayıp velileri Hakan Fidan'dan mazeret kâğıdı mı getireceklerdi?

Eğer adama hem suç örgütüne sız hem de suç işleme dersiniz, çok affedersiniz ama babayı istihbarat alırsınız o örgütün içinden.

Hiç mafyaya sızan köstebek polis filmi de mi izlemediniz siz arkadaşım?

Yapılacak eylemleri haber verme meselesi ise ayrı bir vaka.

Adamın haber verme imkânı varsa verir de eğer yoksa ne yapsın?

Misal aslında MİT ajanı olup KCK'lı sanılan şahsiyet büyük bir eylem talimatı için diğer KCK'lılarla birlikte bir dağ başına çağrıldı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cemaattekilerin 'cemaat' demesi yasak mı

Demiray Oral 13.02.2012

Gökyüzü de bilemiyor ne yapacağını.

Akşam karla yattık, sabah bir uyandık ki güneşi deniyor.

Neticede memleketin gökyüzü elbet, kafası fena halde karışık.

Belki de dikkat çekmek istiyor biraz.

Ana babası boşanmak üzere olan bunalımlı çocuklar misali.

Fakat kimsenin gökyüzünü sallayacak hali yok.

Çünkü **"şiddetli geçimsizlik yaşadığı bildirilen"** veliler, çocuktan beter bunalımda.

Birkaç arkadaş yüksek dozda televizyon izliyoruz son günlerde.

Favorimiz vatandaşın anlayamadığı krizi anlatmaya çabalarken olan bitenden bir şey anlayamadığını söyleyen uzmanlar.

En çok da ekrana "her şeyi bilen" kontenjanından kimi amca ve teyzeler çıkınca eğleniyoruz.

Hele onların bazıları, *"Bu bir güçler savaşıdır"* diye başlayıp, savaşın taraflarını tarif ederken **"cemaat"** dememek için bin dereden su getirmiyor mu...

"O" kelimeyi kullanmamak için öyle yaratıcı tarifler yapıyorlar ki, çok affedersiniz aramızdan biri o esnada çiçe gitmiş olsa kaçırmazın diye telaşla sesleniyoruz *"Koş koş, başladı"* hesabı.

Ben, yaratıcılık için acı çekmek gerektiğini düşünürdüm. Ancak bu amca ve teyzelerin **"cemaat"** dememek için gösterdikleri yaratıcılık karşısında bu hususta bile şüpheyi düştüm.

Hâlbuki kasmaya gerek yok, herkes her şeyi kendince biliyor. Misal senelerdir arabamı bıraktığım Beyoğlu'ndaki otoparkçı İsmet bile geçen gün iki dakika muhabbet edince analizi patlattı: *"AKP on yıldır tek başına iktidar değil abi. Koalisyon ortağı var, o da cemaat."*

Eyvallah dedim ben de, böylece muhabbeti lastik gibi manasızca oraya buraya uzatmadık.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Resmin tamamı': Görenler görmeyenlere söylesin

Demiray Oral 18.02.2012

Bu da bir maharet olsa gerek.

Meclis'te kurulan komisyonun üyesi olan vekiller Uludere bombalamasına ilişkin Heron görüntülerini izledi.

Neticede, CHP ve BDP'li vekiller köylülerin 44 dakika içinde dört defa bombalanıp yanarak ölmelerini ağlayarak izlerken, AKP'li vekiller onların gördüklerini göremedi.

Görüntüdekilerin köylü mü PKK'lı mı olduğunun belli olmadığını söylediler.

Komisyon üyesi MHP'li vekil **Yusuf Halaçoğlu** ise *"şey, kem küm"* tadında anlattı izlenimlerini ve "maksat devlete halel gelmesin" mesajı sarkıttığını anlayıp mazur gördük!

Bu vesileyle bir kez daha tebrik ediyorum söz konusu vekilleri.

Ben, sen, o, biz, siz özür bekleyeduralım...

Onlar daha gördüklerinin köylü olduğunu bile kabul etmiyor.

Diyeceksiniz ki sen ne ara izledin de Heron görüntülerini atıp tutuyorsun arkadaşım?

İzlemedim elbet ama aynı görüntüler için CHP'li vekil **Hüseyin Aygün**'ün not aldığı şu iki satırı okudum: *"Hayvanlar yüklü, adımları bile görülüyor, insanlar yanlarında daha ince karaltılar halinde", "Türkiye'ye doğru yürüdükleri yol en az 10 metre genişliğinde, araba bile geçer, 'teröristler' bu yoldan eyleme mi gider?"*

Ve komisyon üyesi CHP'li **Levent Gök**'ün yorumunu da: *"Görüntülerin ne anlama geldiği konusunda uzman talep ettik. Uzmanların bizi aydınlatmasına gerek kalmaksızın binek hayvanlarını, yükleri, Irak sınırından kaçak malzeme aldıklarını çıplak gözle gördük."*

Şimdi bunu da geçip, daha “**insani**” bir noktaya uzayalım.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çeber’in ‘iyi halli’ işkencecileri için geri sayım

Demiray Oral 20.02.2012

Memleketin gündemini benim diyen aksiyon filmine değişmem doğrusu.

Geçen hafta arkadaş marifetiyle sinemaya götürülüp **John Le Carré**’ın kitabından uyarlanan **Köstebek** filmini izledim. Soğuk savaş, istihbarat servisleri, ajanlar, ayak oyunları ne ararsan var...

Ama sıkıldım yine de, “**bizimkilerin**” Ankara-İstanbul hattında çevirdiği filmin yanında acayip sönük kaldı. Eve dönüp hemen ekranın karşısına geçtim, kaldığım yerden izlemeye devam ettim.

Zaten bir şey kaçırmaya imkân yok, çıkan kısmın özeti her daim ekranda. Neticede boşuna dememişler “*Televizyon gibisin kardeşim hep aynı şeyleri söylüyorsun*” diye (Demişler miydi böyle bir şey?).

Düzenli olarak aşırı dozda gündem almanın da bir kafası var tabii.

Daha önce olan biteni unutuyorsun.

Neyse ki yüce Türk yargısı var...

Yargı bir karar verip, vicdanımızı bir kez daha zıplattıyor, biz de sayesine hafızamızın “**yeniden başlat**” tuşuna basıp unuttuklarımızı hatırlıyoruz.

20 şubat pazartesi günü (yani sizin için bugün oluyor) **Engin Çeber** davası yeniden başlıyor.

Hani dergi dağıtırken polis kurşunuyla 19 yaşında felçli kalan **Ferhat Gerçek**’i vuran polislerin tutuklanması için basın açıklaması yaparken gözaltına alınıp, önce Sarıyer Karakolu’nda sonra da Metris Cezaevi’nde işkence görüp hayatını kaybeden genç.

Hani böyle durumlarda yapması gereken özür dilemek değil istifa etmekken, dönemin Adalet Bakanı Mehmet Ali Şahin işkenceden dolayı özür dilediği için manşetlere koymalara doyamadığımız vaka.

Engin Çeber davasıyla ilgili yargıdan iki ayrı haber geldi son dönemde.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ben de bu filminden çıkmak istiyorum

Demiray Oral 25.02.2012

Filmimiz başladı Sayın Seyirciler, bir cinayetle...

Bekir Bozdağ, “Karanlığın üzerine bir karanlık perde gibi oldu” demiş Hrant Dink davası gerekçeli kararı için.

Çok üzölmüş kıyamam!

Okuyan da bir an boş bulunup, yahu hangi muhalefet partisindendi Bekir Bey diye arıza yapar valla.

Anlaşılan hükümetiyle, yargısıyla dalga geçmeye devam ediyor sistem.

Arkadaki örgütü bulamadığı için büyük abiyi bile beraat ettiren mahkeme gerekçeli kararını açıklıyor ve “*örgüt var hem de en büyüğünden ama biz bulamıyoruz, görenlerin insaniyet namına haber vermesi rica olunur*” diyor.

Doğru söze ne denir, göz alabildiğine örgüt memleket zaten...

Başbakan Yardımcısı, yargı kararından dolayı acayip üzgün.

Doğru tabii, dönemin İstanbul Valisi’ni **ben** milletvekili yaptım, zamanın İstanbul Emniyet Müdürü’nü **karım** Vali olarak atadı, Hrant Dink’e gözdağı veren iki MİT üyesinin soruşturulmasına **annem** izin vermedi, Ramazan Ayürek’in Teftiş Kurulu Başkanı olmasına bir dost sofrasında çakırkeyif kafayla **biz** karar verdik, cinayetin işleneceğini bile bile önlemeyen kamu görevlilerinin soruşturulmaları sokağa dökülen Hrant’ın arkadaşlarının direnişiiyle engellendi!

Filmimiz sürüyor Sayın Seyirciler, sırada bir mahkeme sahnesi var.

Cemil Çiçek “Özel yetkide ölçü kaçtı” demiş.

Ona da kıyamam!.

Hangi hükümetin Adalet Bakanı’ydı kendisi senelerce, çıkaramadım. Özel Yetkili Mahkemelerin kurulmasına kim karar vermişti?

Açıklıyorum: Kadim dostum Vatoz yaptı hepsini. 2004 senesinin soğuk bir kış gecesi kanepesine uzanmış haberleri izlerken baktı ki Türkiye DGM’ler yüzünden AİHM’de paso tazminata mahkûm ediliyor, şöyle buyurdu: “*Derhal 5190 sayılı Kanun’la DGM’ler kaldırılсын ve Özel Yetkili Mahkemeler kurulsun!*”

Özel Yetkili Mahkemelerin alanına giren bir soruşturmada adınız geçiyorsa bir sabah polis kapınızı çalar, klasörlerce telefon konuşmasından oluşan dosyayı doğru dürüst inceleyemeyen savcı ve hâkim polisin yönlendirmesiyle sizi tutuklar, altı ayda savcı iddianameyi hazırlar, mahkeme de dört beş aya duruşma günü verir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Kahrolsun Kemal- Başbakan Kemal’

Demiray Oral 27.02.2012

Ben demiyorum yeminle, “**genlerinde devrimcilik olan CHP’liler**” söylüyor her ikisini de.

Biraz müsaade ederseniz izah edeceğim...

Son zamanlarda klavyenin başına geçince diyorum ki, bugün esprili bir mevzu bulup onu yazayım.

İşim bitince bir bakıyorum, yine ovır dozda memleket acısıyla dolu yazı.

Bu sabah dükkânı erkenden açıp masaya oturduğumda basiretli bir yazar olarak en eğlenceli mevzunun CHP'nin **"çift sarılı"** kurultayı olduğunu müşahade etmiştim.

Her şey olağanüstü olağandı kurultayda; **"Başbakan Kemal"** sloganlarından, itiş kakışlara, yeter sayı tartışmalarına kadar...

Yönetimiyle muhalefetiyle her fırsatta kendilerini **"devrimci"** ilan edenlerin partisi CHP, yine ideolojik tartışmanın yanından bile geçmeyen, kahve siyaseti diliyle bir kurultay daha yapıyordu işte. Keşke "hazirun listesi" kadar şu partinin ideolojisi, daha doğrusu ideolojisizliği de konuşulsa diye söylenerek yazı için notlarımı alıyordum ki, Önder Sav zuhur etti ekranda.

"CHP'nin genlerindeki devrimcilik hepimizde vardır" diye gazlamış giderken bir ara şu minvalde konuştu: "Bazı televizyon yorumcuları Sayın Baykal ve beni arkaik, geride kalmış, CHP'nin statükocuları olarak adlandırıyorlar. Bir günde CHP'li olan Sinan Aygün, Aydın Ayaydın gibiler devrimci biz statükocuymuşuz. Yazıklar olsun!"

Ve lafı biter bitmez salonu dolduran diğer **"devrimci"** CHP'liler slogan atmaya başladı: *"Kahrolsuun Keemal... Kahrolsuun Keeemal!"*

Önce kulaklarıma inanamadım. Televizyon cihazımın özel fonksiyonu sayesinde geriye aldım görüntüyü ve bir daha dinledim.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Olay Türkiye'de geçiyor

Demiray Oral 03.03.2012

Hangi birini yazayım?

Öyle çok acayip şey oluyor ki memlekette şunu yazsam ötekinin hatırı kalacak, ötekini yazsam berikinin boynu bükük.

En iyisi hepsini yazayım, kısa kısa yazayım. Umarım vaziyeti özetleyeyim derken, okuyanda *"Olay Türkiye'de geçiyor"* hissiyatı yaratmam...

1 – "İnsanlar hangi dünyaya kulak kesilmişse öbürüne sağır" durumu budur işte dedim duyunca. Utandım. İzah edeyim hemen. Geçen gece *5N1K*'yı izliyordum. Ergenekon davasından dört senedir tutuklu olan gazeteci Tuncay Özkan'ın kızı Nazlıcan konuktu. Duruşmalarda, görüşlerde geçen ergenlik senelerini anlatırken hüznü ama dimdikti. Her çarşamba görüş gününde babasını görebilmek amacıyla Silivri'ye gittiği için okulunun (Avusturya Lisesi) tasdikname verdiğini söylediğinde ise utandım. Çünkü gündem canavarı misali yaşamama rağmen bu zulümden haberim bile yoktu. Bir genç kız hapisteki babasını haftada bir gün görmek hakkını kullanmak istiyor ve bu nedenle okulundan atılıyor. Bu nasıl bir okul, burası nasıl bir memleket, biz ne zaman

böyle olduk ve ben kulak kesildiğim dünyanın dışındakilere nasıl bu kadar sağır kalabildim? Yuh olsun...

2 – Biz Türklerdeki “Ermeni” problemini uluslararası psikologların incelemesi lazım kesinlikle. Bir ülke, parası için yapılan simgenin Ermenistan para birimi simgesine benzemesini en hafif deyimle “talihsizlik” olarak algılar mı yahu? Üstelik bunu yapanlar Taksim’deki “münferitler” değil, okuduğumuz gazeteleri yapan izlediğimiz televizyonlarda konuşan, “gizli beyaz bereliler”.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cezaevlerinde yok ediliş

Demiray Oral 05.03.2012

Can sıkıcı, ne can sıkıcısı berbat şeyler yazacağım.

Çünkü hepsi gerçek, hatta gerçeğin sadece küçük bir kısmı.

Ve gerçek olduğunu bildiğim için de öğrendikten sonra, bu, hayatıma hiçbir şey yokmuş gibi devam etmemi imkânsız kılıyor.

Eğer okuduktan beş dakika sonra bunları unutacaksanız, sizde bir problem var demektir.

Bu durumda bu satırların devamını hiç okumayıp, müsait bir yerde inmeniz şahsiyetsizlik adına çok daha şahsiyetli bir hareket olur.

Başlıyoruz...

Bir müddettir memleketin cezaevlerindeki hasta tutuklu ve hükümlülerin yaşadıklarını takip etmeye çalışıyorum.

Önce kendi adıma vardığım kanaati yazayım: **Eğer bugünkü koşullarda cezaevine düşsem ve ağır bir hastalığım da varsa büyük ihtimalle intihar ederdim.**

Başta cezaevinde çocuğu olan aileler olmak üzere konuyla ilgili herkesten özür dilerim böyle dediğim için, ne kimsenin moralini bozmak gibi bir niyetim var ne de durumu abartıyorum.

Bu sadece, “Cezaevlerindeki ağır hasta tutuklu- hükümlülerin yaşadıklarını yaşasaydım ne yapardım” sorusuna verdiğim sansürsüz bir cevap.

Bakın, memleketin cezaevlerinde 266 “ağır hasta” insan var (İHD’nin 2011 verilerine göre).

Kanserin her türlü var, böbrek yetmezliği yaşayanlar var, ciğerleri iflas edenler var, felçli olanlar var, defalarca gündeme gelen ama “devlet büyüklerimizin” umursamadığı Hediye Aksoy gibi hem görmeyen hem böbrek sorunu yaşayan ve arkadaşlarının ifadesiyle koğuşlarda “Ranzalara kafasını çarpa çarpa dolaşan”lar var.

Ve bu insanlar gözaltına alındıklarında işkenceyle başlayan, daha sonra cezaevi- revir- mahkeme- hastane- Adli Tıp sarmalında devam eden korkunç bir yok ediliş süreci yaşıyorlar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Biz kendi aramızda buna 'gazetecilik' diyoruz

Demiray Oral 10.03.2012

Sorun aslında şu: “**Gazetecilik**” yapan bir yayına alışık değil memleket.

Basının medya olması sürecinde tamamen unuttu bunu.

Normal gazetecilik faaliyetinde bulunan, üstelik hayatına devam etmeyi başaran bir yayın bu nedenle sık sık sigortaları attırıyor.

Sadece doğru bildiğini destekleyen, daha önce desteklediğini yeri gelince eleştiren, olan bitene herhangi bir partinin, görüşün ya da patronunun çıkarı hesabıyla bakmayan bir gazeteyi neredeyse kimsenin havsalası almıyor artık (çok acıklı ama en çok da medyanın).

Bu yüzden çıktığı günden beri **Taraf** ve yazarları altı sıfırlı banka hesaplarını cukkalama hakaretleri eşliğinde, yaftalama atıklarının üstünde döndürölüp duruyor.

Bir şucu oluyoruz, bir bucu...

Hatta bizim gazetede maaşların banka hesaplarına kaplumbağa hızıyla varmasını, çalışanların çektiği sıkıntıları bile “*Yapılan numara inandırıcı olsun diye*” izansızlığında açıklayanlar oldu.

Biliyorum, aslında tenezzül etmeye değmez muhabbetler bunlar.

Ama memlekette **normal gazetecilik** yapılmasını aklı almayanlar, mesleği sanal âlemdeki haberlere yorum kisvesi altında sallamak olanlardan ibaret değil maalesef.

Bir haberin ucu dokunduğu zaman, mevki ve makamda sınır tanımaksızın hemen herkes aynı hâletiruhiye içine giriveriyor.

Misal son vakada, sağlık durumuyla ilgili haber nedeniyle Başbakan Erdoğan'ın aklı almadı normal bir gazetecilik faaliyetini.

Dünyanın her yerinde haber olacak bir iddia verilmiş, o iddianın dayanağı olduğu söylenen doktorun yalanlaması da onun altında.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Atam, dünya kurulumu var gibisin yüreğimde'

Demiray Oral 12.03.2012

Senelerdir tutkuyla okumak isterim **Anıtkabir Özel Defteri**'ni (herkesin kendine göre bir mazoşistliği var işte). Meğer 20 ciltlik bir yekûna ulaşmış 1948'den bu yana yazılanlar ve kütüphanelere dağıtılmış.

Kütüphaneye gidip o ciltlere dalmadım elbette (tembelliğim mazoşistliğimi döver neticede).

Bir müddet önce internet üzerinden deftere yazılanların okunabileceğini duyunca pek sevinmiştim.

İlk fırsatta girdim o sayfaya ve *"Defteri Oku"*ya tıkladım. Sayfa kilitlendi ânında. Sonraki günlerdeki okuma teşebbüslerim de aynı şekilde nakıs kaldı. Memleket insanın Ata'ya karşı olan hislerini birinci elden öğrenemedim ve hevesim kırıldı.

Ancak geçen gece çok sevdiğim bir akrabam, **Tansu Çiller**'in Başbakanlığı döneminde Anıtkabir Defteri'ne yazdığı **"başyapıt"** niteliğindeki mesajı Selahattin Duman'ın *Vatan*'daki yazısından okuyunca tutkum yeniden depreşti.

Ve Çiller'in satırlarının yarattığı duygu seli içinde yaptığım çalışmalar neticesinde kimi materyallere ulaştım. Ancak önce –yeni öğrendiğim için kendimi asla affetmeyeceğim– Tansu Çiller'in Anıtkabir Defteri'ne yazdıklarını benim gibi atlamış olanların hizmetine sunmayı bir vazife addediyorum. Çiller'in mesajını yorumsuz aktarıyorum çünkü gayet şahane yorumlanmış hali Selahattin Duman'ın yazısında mevcut.

Evet, muhterem okur, takvimler DYP'nin 15. kuruluş yıldönümünü gösterdiğinde Başbakan Çiller Anıtkabir Defteri'ne aynen şöyle yazar: *"Yüce önder, ulu büyük Ata. Doğru Yol Partisi'nin 14. yıluna iştirak ediyoruz. Laik Türkiye Cumhuriyeti ve demokrasinin bekçileri olarak 16.*

[**Yazının devamını okumak için tıklayın.**](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Beyazın da beyazı AKP beyazı

Demiray Oral 24.03.2012

Basına uçurulan haberlerden anladığım şudur: **Kürt sorununu PKK'sız ve BDP'siz çözmenin adına devletin yeni Kürt politikası diyoruz.**

Diyeceksiniz ki zaten senelerdir önümüze konan yemek bu değil miydi?

Demeyin arkadaşlar, demeyin...

Ânında kürsüden fırçayı yerseniz ona göre.

Ama illa ki dediğim dedik diye ısrar eden inatçı tiplerdenseniz, cevap veriyorum: Evet aynen öyleydi.

Meselenin "kart- kurt" dönemlerinde, **Kürt sorununu Kürtsüz çözme şeklinde başlamıştı devlet politikası.**

Ancak daha sonra her iki taraftan da oluk gibi akan kan nedeniyle (ve maalesef sayesinde) büyük bir merhale kat edildi.

Böylece Kürt sorununu PKK'sız ve HEP'siz, DEP'siz, HADEP'siz, DEHAP'sız, DTP'siz, BDP'siz (unuttuğum kapatılmış Kürt partilerinden anlayış bekliyorum) **çözme dönemine geçildi.**

Ancak bu dönem Çanakkale misali bir türlü geçilemedi.

AKP hükümetinin son zamanlara kadar tek farkı da zaten buydu.

Kendinden önceki hükümetlerin aksine, Kürtlerin Meclis'teki siyasi temsilcilerini hatta gerektiğinde PKK'yı çözüme dâhil etme cesaretini göstermesi.

Ancak ne olduysa oldu (elbette PKK'nın bu husustaki üstün gayretlerini de unutmuyoruz) ve o AKP gitti yerine "ya benden yanasın ya karşı taraftan" kıvamında gözünün üstünde kaşın var diyene fırça kayan, Kürt sorununu bile kendisiyle çözmeye iman edecek kadar megalomanlaşmış bir AKP geldi.

Ne mi demek Kürt sorununu kendisiyle çözmeye iman etmek?

Her sene kutusu değiştirilip "yeni-üstün etkili" şeklinde piyasaya sunulan şampuanlar misali yeniliği kendinden menkul şu yeni Kürt politikasından alıntılanarak izah edeyim:

"Çözüm yeri olarak parlamento dışında hiçbir zemin kabul edilmeyecek, ipleri İmralı ve Kandil'in elinde olmayan demokratik yollarla seçilerek Meclis'e gelmiş, siyasi inisiyatif kullanabilecek parti veya partilerle muhatap olunacak.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tansiyoncu geldi

Demiray Oral 26.03.2012

Bir kısım Ankara gazetecisine açıklama yapıp "yeni Kürt stratejisi" adlı eseri izah eden şahsiyet "bir hükümet yetkilisi" mi yoksa "üst düzey bir bürokrat" mı anlayamadım.

Her kim ise, adını sanını saklamaya neden gerek duyduğunu da...

Kendi çapımda düşünüyorum da, insanın böyle davranmak için söylediği şeyden şüphe etmesi, inanmaması, ondan utanması misali bir durumda olması gerekir herhalde.

Elbette bizim devlet büyüklerimiz için böyle şeylerin söz konusu olamayacağını biliyorum.

Peki, o zaman günlerdir köşelerden düşmeyen "yeni Kürt stratejisi"ni basına uçuranın kim olduğunu neden bilmiyoruz?

Tamam, tamam... Bağırmayın duydum, sorun kulaklarımda değil anlama kabiliyetimde.

"Nabız yoklamak, basının tansiyonunu ölçmek için" diyorsunuz yani...

"Tansiyon ölçmek" deyince nedense hemen aklıma Beyoğlu Nevizade Sokak'ta meyhane masaları arasında elinde tansiyon aletiyle dolanan elemanlar geliyor.

Henüz rakısını yudumlarken tansiyonunu ölçtürene rastlama şansına nail olmadım ama bence sağlık açısından gayet yerinde bir hizmet.

Şimdi... Adını bilemediğimiz, gizli titri konusunda ise iki ayrı rivayet olan yetkilimiz Nevizade'deki **"tansiyoncu"** olsun.

"Basın" da meyhane masalarında oturanlar (tamam arkadaşım, isteyen içki içmez vişne suyu içer; zaten zor toparlıyorum, bir de iç sesime müdahale edip hayatı iyice zorlaştırmayın).

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

En güzel anayasa henüz yazılmamış olandır

Demiray Oral 31.03.2012

"Her Türk hür doğar, hür yaşar..."

Ajda Pekkan şarkısı değil ve *"kime ne kime ne..."* diye de devam etmiyor; 1924 Anayasası'nın 68. maddesi böyle diyor.

Her Türk hür doğuyor, hür yaşıyor; Türk olmayanların o zamandan bu zamana nasıl doğup nasıl yaşadığını artık biliyoruz zaten, yani mesele yok.

Bir sonraki maddesi daha da güzel başlıyor aynı anayasanın: *"Türkler kanun karşısında eşittirler..."*

Nereden çıktı şimdi bu 24 Anayasası diyenler vardır.

Valla kütüphanemi toplarken, talebelik devrinden kalma neşriyat arasından çıktı, hepsi bu.

24- 61- 82 anayasalarını, üçü birarada şeklinde aynı kitapta toplamışlar o zamanlar.

Hani Anayasa Hukuku dersi için elimizin altında bulunsun, birinin falanca maddesiyle ötekinin filanca maddesini karşılaştırıp memleketin anayasa yapma serüveninin izini sürebilelim hesabı.

Biz de talebe güruhu olarak öyle yapardık zaten.

61'in özgürlük anlayışı şöyleyken 24'ünki böyledir, efendime söyleyeyim 82'nin başlangıç ilkeleri ise şöyle böyledir... kıvamında sınav kâğıtlarını doldurur dururduk.

O zaman bilmezdik ki bu üç anayasa da aslında aynı anayasadır, ortada karşılaştıracak bir husus yoktur.

Üçünün de ortak özelliği, halkın iradesini değil devletin iradesini yansıtmaları; afili ifadeyle devletin ideolojik aygıtının hukuki belgesi olmalarıdır.

Aslında memleketin anayasacılık tarihinde bunlar haricinde bir de halk tarafından yapılan 1921 Anayasası vardır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eğitim: Olmasaydı sonumuz böyle

Demiray Oral 02.04.2012

Birinci masa...

Masa fertlerine göre sıkı, bana göre sıkıcı bir eğitim tartışması dönmekte. Herkes bir yerinden çemkiliyor yeni yasaya.

Herkes her şeyi biliyor.

Ben susuyorum.

Çünkü ilk günden bu yana kopan gürültü arasında mevzu hakkında hiçbir şey duyamadım. Ya da duyduğlarım toplu halde bir mana ifade etmediği için hepsini unutmak istedim.

Zaten bu memlekette ne zaman eğitim dense ruhum daralıyor, yüreğim kaniyor. Keşke olmasaydı sonumuz böyle.

Fakat masadakiler kaptırmış gidiyor.

Dinlemek için gayret sarf ettikçe idrak ediyorum ki, onlar da benim duyduğlarımı duymuş sadece. Sonra o duyduklarından, meşreplerine uygun olanları kayıtlarına alıp geri kalanı akşamları çıkardıkları çöple beraber kapının önüne koymuşlar.

Ama adeta Meclis komisyonunda sabahlamış vekil kıvamında kendilerinden eminler.

Aramızdaki fark sanırım şu: Onların ideolojileri var, benim yok.

Onların inanmaya hazır oldukları köşe yazarları var, ben haftada iki kere bu köşede bir şeyler karalamak durumunda olmasam haftada iki adet köşe yazısı okumayı zaman israfı olarak görürüm.

Onların kesin doğruları var benim için doğru, her vakada yapanın kim olduğundan bağımsız olarak tesbit edilmesi gereken bir tavır.

Ve bu arada benim suskun kalmam karşısında masada giderek hiddetlenen biri var. Bir arkadaşımın arkadaşı kontenjanından orada bulunduğu kendisini tanımıyorum. Fakat ondan tırsıyorum. Çünkü ortaokulda "armut" lakabını taktığımız ve kafamızın tepesine pençesinin, pardon avucunun içiyle "çot" diye ökleştiren hocamıza çok benziyor.

Benim suskun kalmamı "sükût ikrardan gelir" misali yeni eğitim yasasını desteklememe yoruyor bay küçük armut.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Özür

Demiray Oral 09.04.2012

Yazarımız seyahatte olduğu için bugünkü yazısı gazetede yayımlanmamıştır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

28 Şubat: İşbirlikçilere dokunma

Demiray Oral 14.04.2012

Ne oluyoruz yahu? Operasyon başladığından beri bir **“sakin ol”** muhabbetidir başladı gidiyor.

Televizyonlardan, köşelerden **“aman sakın”** çekip duruyorlar.

Sakinim ben kardeşim, durmadan aynı şeyi söylemeyin.

Tabii farkındayım dertleri ben değilim, ama ekranda her ağzını açan, köşesinde yazı attıran herkes **“itidal manyaklığı”** içinde olunca adamın giderek asabı bozuluyor.

Hadi beni geçelim, soruşturmayı yapan savcı ne yapsın?

“Aman sakın” cilere göre şöyle yapsın:

Aman diyim fazla ileri gitme...

Aman diyim fazla genişletme...

Sonra hedef dağılır...

Davanın özü zedelenir...

Toplumda derin çatlaklar oluşur...

Soruşturma tartışmalı hale gelir...

Yargı içinden çıkamayacağı bir noktaya gelir...

Oldu mirim, başka arzunuz?

Bu işin asker dışında, siyaset, sivil toplum, sermaye ve medya ayağı var ama bunları ahlaki olarak toplum yargılasın, sen hukuki olarak yargılamaya kalkma sakın.

Yahu 28 Şubat darbesinin esas özelliği topyekûn **“ahlaksız”** olmasıdır zaten. İnsanları inançları yüzünden fişleyip, hayatlarını karartan, andıçlayıp hedef gösteren, işinden okulundan attıran bu ahlaksızlığın şu ayağı, bu

ayağı muhabbeti mi olur?

O zaman bütün bu söylenenler aslında ne ayak dersiniz, izah etmeye çalışayım.

28 Şubat mevzuunda korkunun dağları sardığı yer, **“işbirlikçiler”** meselesidir. **Çünkü darbenin doğrudan mağduru olan mütedeyyin kesimler ve yapılan zorbalığa karşı dik duran az sayıda demokrat dışında kalan hemen herkes 28 Şubat’ın işbirlikçisidir.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

28 Şubat’ı sulandırmak

Demiray Oral 16.04.2012

Taksiye kurulmuş gazeteleri okuyordum.

Bir müddet sonra baktım *“Darbelerden elbet hesap sorulmalıdır ama...”* diye başlayan bir tek köşe yazısına daha bünyemin tahammülü kalmamış vaziyette, derhal *“müsait bir yerde”* çektim taksiciye.

“Abi daha Reşit Paşa’ya gelmedik ki” dedi doğal olarak.

“Haklısın ama yürümeye karar verdim” karşılığını verdim hafif mahcup bir tonla.

“Yok be abi, neşen bilir... Daha iyi, hafta sonu İstinye Park trafiğine girmem” dedi.

“Eyvallah” deyip indim, *“neşen bilir”* güzelliğini akıl defterime kaydettim.

Bizim eski mahalleye kadar yürüdüm, villaları geçip mahallenin varoş tarafındaki Esmer’in berber dükkânına ulaştım.

İçerisi misler gibi ucuz kolonya, şampuan karışımı kokuyordu. Çırak bitişikteki kahveden kaptığı karbonatlı çayı önüme koyduğu gibi post-modern kesilmiş saçlarıyla oynamaya devam etmek üzere yeniden aynanın karşısına geçti.

Gökyüzü güneşe bağlamıştı, bardağı tıngırdatma tedirginliği hissetmeden çayımı karıştırıyordum, ilk fırtı da höpürdeterek çektim mi... Ohh be!

Tam neşem bilir vaziyeti işte...

Ama neşem bilmiyormuş maalesef, berber koltuğundan yükselen mekanik ses başındaki havluyu aralayıp Esmer’e dedi ki, *“Biliyorsun ben emekli askerim. Diyorum ki darbelerden elbette hesap sorulsun ama...”*

Ohhh yooooo!!!

Devamını biliyorsunuz zaten, *“rövanş”* ve *“intikam”* adlı iki çocuğu var bu cümlelerin ve mutlu mesut yaşıyorlar şu sıralarda. Aynı zamanda *“ben de 28 Şubat mağduruyum”* adlı bir de küçük kardeş mevcut ve neredeyse memlekette herkes mağdurmuş da haberimiz yokmuş.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Medya Çevik Bir'i nasıl imana getirdi

Demiray Oral 22.04.2012

 Medya Çevik Bir'i nasıl imana getirdi Olayların akışı belki de şöyle oldu: 28 Şubat operasyonunu yapanlar arasındaki rövanşist, intikamcı, kindar tayfa, gözaltındaki Çevik Bir ve diğer komutanları itibarsızlaştırmaya karar verdi.

Bittabi Çevik Bir ve arkadaşları toplumun bir kesimi için artık itibarsızlaştırılmayacak kadar itibarsız olduğu için, mühim olan onları **“sevenlerine karşı mahcup edecek”** (bkz: Resimli 100 Türk Büyüğü Ansiklopedisi – Mehmet Açar – basım yılı: 2012) hâl ve hareketler içinde göstermekti.

Düşünüldü, taşınıldı... Ve fakat bir türlü o sihirli formül bulunamadı.

Mesele, **“daha fazla itibarsızlaştıramadıklarımızdan mısınız”** noktasında tıkanmıştı ki, aniden birinin fikri geldi. Ve konuyu işin pirine, yani Çevik Bir'in kendisine danışmaya karar verildi.

“Sayın Paşam, günlerdir sizi sevenlerinize karşı mahcup edecek bir psikolojik harp manşeti arıyor bulamıyoruz. Bu işin duayeni olarak siz olsaydınız nasıl başlık attırdınız acaba?”

Çevik Bir'in bakışları, mazi kalbimde yaradır kıvamında hafiften uzaklara daldı. Onca sene sonra yeniden hatırlanmanın gaziyla konuştu:

“Ne kadar zamanımız var?”

“Valla Paşam taşrayı kaçırdık ama acele ederseniz Ankara ve İstanbul baskılarına yetiştiririz.”

Çevik Bir “bugün olmaz” deyip taleplerini sıraladı: “Sözde değil özde bir 28 Şubat etkisi istiyorsanız yarına kadar zaman lazım. Gerisini bana bırakın.”

Talep kabul görünce komutanlar hemen işe koyuldu ve ertesi gün öğle saatlerine doğru birinci sayfanın manşetini çattı: **“Çevik Bir sorguda 5 vakit namaz kıldı.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sınır tanımayan Deniz Gezmiş istismarcıları

Demiray Oral 23.04.2012

Aslında başlığı *“Deniz Gezmiş kadın düşmanı mıydı”* diye atmıştım...

Sıradan bir dikkat çekme numarası yani.

Sonra da şöyle girecektim yazıya: Kimse başlığı görüp hemen küfür kâfir gitmesin. Özellikle şahsıma devrimci küfürlerini yollayan arkadaşlara söylüyorum, ne yani başlığı *“Fethiye tecavüz davası”* koysam bu yazıyı okuyacak mıydınız? *“Elbette okurduk”* diyenler biliyorum ki televizyonda ne izlersin sorusuna *“sadece belgesel ve haber”* diyenlerle aynı elemanlardan oluşmakta.

Her neyse, neticede başlığı öyle atmak hayırlı bir iş için bile olsa ucuz numara kontenjanından göründü gözüme, vazgeçtim.

Peki, sadede gelirse eğer, hâlâ başlıkta adı geçtiğine göre Deniz Gezmiş’in tecavüz davası ile alakası nedir?

Maalesef alakası vardır kıymetli okur. **Sınır tanımayan 68 istismarı neticesinde Deniz Gezmiş artık o davanın mağdurlarından biridir.**

68, dolayısıyla Deniz Gezmiş istismarı derken öyle Kemal Kılıçdaroğlu’nun dostlar sosyalizmde görsün hesabı CHP kongresinde Che beresi takıp *“68 ruhuyla halkın iktidarını kurmaya geliyoruz”* demeci patlatması misali ironik lezzetlerden söz etmiyorum. Çok daha süfli bir mağduriyet mevzubahis.

Lafı daha fazla uzatmayıp, *Bianet*’in bir haberine atıfla izah etmeye başlayayım.

Geçen hafta, İzmir Kitap Fuarı’nda 68’liler Birliği Vakfı’nın düzenlediği *“İdamlarının 40. Yılında Arkadaşları Denizleri Anlatıyor”* başlıklı bir etkinlik yapılır.

Sunucu “Bir yanımda Deniz Gezmiş’in ağabeyi Bora Gezmiş, diğer yanımda Muğla Baro Başkanı, Deniz Gezmiş’in yoldaşı, hapisane arkadaşı Mustafa İlker Gürkan var” deyince kıyamet kopar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

e-beyan

Demiray Oral 28.04.2012

Vay canına bu sefer CHP mi haklı çıkacak yoksa, diye düşündüm Hüseyin Çelik’i dinleyince.

TRT Haber’de 27 Nisan e-muhtırası hakkında suallere cevap veriyordu AKP’nin basın sözcüsü Çelik.

Dinleyince anladık ki **e-muhtıra aslında e-muhtıra değilmiş.**

27 Nisan bildirisini yazdığını bizzat açıklayan zamanın Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt bir gün kendisine, *“Sayın Bakan”* demiş, *“o bir muhtıra değil. TSK’nın hassasiyetleri yansıtan bir açıklama. Kimin üzerine alındığı bizi alakadar etmez”.*

Çelik de diyor ki, *“Madem Sayın Büyük anıt böyle diyor, beyan esastır onu esas alıyorum”.*

Şahane bir izah. Demek ki bundan sonra etkili ve yetkili makamlarda bulunanların konumlarına, ellerinde bulunan güce, yaptıklarının neticelerine filan bakmadan sadece beyanlarını esas alacağız, öyle hemen de üzerimize alınmayacağız.

Yazan komutan “*muhtıra değil*” mi dedi, tamamdır o artık bir açıklama, hatta daha doğrusu **e-beyan** canım.

O **e-beyan** ile siyasete ve Anayasa Mahkeme’sine yani Cumhurbaşkanlığı seçimine müdahale edilmiş ne gam...

Varsa yoksa beyan.

O zaman 27 Nisan 2007’de verilen e-beyanı da biraz hatırlayalım:

“Ne mutlu Türküm diyene anlayışına karşı çıkan herkes Türkiye Cumhuriyeti’nin düşmanıdır ve öyle kalacaktır”, “TSK bu tartışmalarda taraftır ve laikliğin kesin savunucusudur (...) Gerektiğinde tavrını ve davranışlarını açık ve net bir şekilde ortaya koyacaktır, bundan kimsenin şüphesinin olmaması gerekir”, “TSK, bu niteliklerin korunması için kendisine kanunlarla verilmiş olan açık görevleri eksiksiz yerine getirme konusundaki sarsılmaz kararlığını muhafaza etmektedir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İşte böyle bir memlekette yaşamak istiyoruz

Demiray Oral 30.04.2012

AKP hükümetinin hükmettiği senelere seneler eklendikçe, bazı mevzulardaki eleştirilere karşı şöyle bir kalıp yerleşti: “*Ama bu zaten eskiden de vardı...*”

Misal, uzun tutukluluk sürelerinden mi dert yanılıyor, cevap hemen geliyor: “*Ama bu eskiden de böyleydi.*” Yargının kaplumbağa hızında işlemesi, cezaevlerinin hâli pürmelali, memleketin Güneydoğusu’nda gençlerin ölmeye devam etmesi, polisin en ufak gösteride önüne geleni pataklayıp böcek ilacı sıkarak gibi zehirlemesi, üniversite sınavlarında gençlerin telef olması... Eleştirilmesi gereken hangi mevzuu açsanız, hükümet ve muhipleri “*Ama*”lı cevabı patlatıyor ve derhal konu kapatılıyor.

Yani bir sorunun daha önce de var olmasının, bugün devam etmesine meşruluk kazandırması gibi bir tuhaflıkla karşı karşıyayız.

O kalıp dün benim de karşımda zuhur etti. Mevzu, geçen hafta yazdığım, “*Deniz Gezmiş’in arkadaşı*” titri nedeniyle sol cemahtaki hadiselerle yol açan Muğla Baro Başkanı Mustafa İlker Gürkan’ın sanık avukatlığı yaptığı Fethiye’deki toplu tecavüz davasıydı.

3,5 sene boyunca uğraşıp didinerek açılabilen davada karar çıkmış, şehrin eşrafından olan sekiz sanık da beraat etmiş ve ben hiç şaşımamıştım. Bir arkadaşımın karşılıklı olarak, “*son zamanlarda bu kaçınıcı dava böyle yahu*” minvalinde söylenme hakkımızı kullanıyorduk ki, aynı ortamda bulunan alingan bir eleman laflarımızı AKP’nin üzerine alınıp, o kalıbı akıl defterinden çıkardı: “*Haksızlık etmeyin ama daha önceki hükümetler döneminde de tecavüz davalarında böyle çok karar verildi.*”

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Üçüncü eski seninle gurur duyuyor

Demiray Oral 05.05.2012

Sıranın şiire gelmesini heyecanla ve hasretle bekliyorum.

Hatta Başbakan'ın şiir sever bir şahsiyet olduğunu düşünerek geç bile kalındığını düşünüyorum.

Şöyle bir *google* turu attım.

Eylül ayında *Uluslararası İstanbul Şiir Festivali* başlıyormuş.

Şair tayfasına naçizane tavsiyem, sıkı bir hazırlık yapıp o festival esnasında Başbakan'ın arıza yapmasını sağlayacak bir vukuata imza atmalarıdır.

Misal festivalin teması "**über manasız muhalif şiir**" olabilir.

Böylece Başbakan "*bunu ben de yazarım*" kıvamında hiddetlenip, grup toplantısında okuyacağı bir Mehmet Akif dördlüğü eşliğinde vakaya el koyar.

Bundan gayrı imge gerillalığından sorumlu olacak bir bürokratin atanacağını açıklar.

Eee o zaman ne mi olur peki?

Şimdiye kadar olanlar olur, kıyamet kopar ve memleket gündemi şiirden ve şiirin sorunlarından geçilmez.

Köşe yazarları derhal şiirimizin uçbeyleri kıvamında yazılar attırırlar.

Bakanlar Kurulu bile bilmem kaç saat şiiri tartışır.

İflah olmaz bir iyimser olduğumdan değil ama şu satırları yazdığım esnada hayata işte bu kadar olumlu bakıyorum kıymetli okur.

Kimbilir belki de fonda durmaksızın çalışan ve içinde adeta bir pancar motoru varmışçasına ses çıkaran elektrik süpürgesi nedeniyle kimyam bozulmuştur.

Fakat neticede birazdan detaylarına gireceğim üzere, hükümetin çıkardığı marazlar hususunda iyimser ve iyi niyetli bir bakış açısı geliştirdim.

Çünkü *Yeni Şafak* yazarı Abdülkadir Selvi'nin imza attığı yüz yılın esprisinden feyiz alarak söylersem eğer, ben **Ahmet Altan** gibi devleti yönetmek istemiyorum.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Burası Türkiye, burdan çıkış yok

Demiray Oral 07.05.2012

Bana bir giriş cümlesi lazım.

Girizgâhı bir yapsam sonrası gelecek, umutluyum.

“Yasaklamak ile tutku dolu bir ilişkimiz var...” diye mi başlasam acaba?

Bir sorun karşısında ilk bulduğumuz çözümün onu “yasaklamak” olduğu üzerine biraz ahkâm keserim önce...

Sonra da, “*aslında yasaklamanın mı hastasıyız yoksa o yasakları ihlal edenlere vereceğimiz cezanın mı*” diye uzar giderim.

Hatta araya sıkıştırdığım popüler birkaç misal üzerinden, “ceza” önerileri bile yaparım:

1) Parklarda öpüşüp, vatan toprağına yatak odası muamelesi çeken çiftler tesbit edilip, geceleri sevişmenin en prime-time saatlerinde belgesel izleme cezası verilsin. Kukumav kuşu gibi kanepeye oturup, aslan mı yoksa çita mı diye polemiğe bağlasınlar.

2) Her ne kadar RTÜK marifetiyle evlenip barklanarak adam olma sinyalleri verir gibi yapsa da hâlâ muntazaman içmekte direnen Behzat Ç. ise zaten *Animal Planet Tv*’nin yayın danışmanı şeklinde takıldığından kendisine “*grup takılma*” cezası verilsin. Behzat Ç. bundan böyle ekranın karşısına geçtiğinde başta AKP, partilerin grup toplantılarını izlemek zorunda bırakılsın. Böylece Bülent Arınç gibi AKP’lilerin *Behzat Ç.*’yi dikkatle izlemek zorunda kalarak çektikleri acıyı o da AKP grubunu izleyerek çeksin.

Yok, yok... Bana bir giriş cümlesi lazım...

Yoksa yazıya, “*Genelkurmay’dan şahsa özel, az kullanılmış, sigara içilmemiş, takasa uygun bildiri*” diye mi girsem?

Sonra da akar giderim: “*Tahrik olup önce köşe yazarı Bekir Coşkun ve İstanbul Barosu Başkanı Ümit Kocasakal’a özel bildiri yayınlayan Genelkurmay Başkanlığı, yeni uygulamasını süratle yaygınlaştırıyor.*”

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Leman’ın başında kim olsaydı bunu yapardı?

Demiray Oral 12.05.2012

 ‘Leman’ın başında kim olsaydı bunu yapardı? **Yalçın Küçük** olsaydı derginin başında...

Böyle bir kapak yapar mıydı?

Yok, yok yapmazdı.

Çünkü birincisi, en azından ortada nevi şahsına münhasır bir mizah olur, adamı tebessüm ettirirdi.

İkincisi internet âleminin “**ağır kapak**” klişesine selam durup bu kadar “**hafif kapak**” yapmaz, gerçekten “**ağır**” lafını kendi üslubuyla patlatırdı.

Doğu Perinçek olsaydı *Leman*’ın başında... Ya da **Bekir Coşkun**...

Böyle bir kapağa imza atarlar mıydı?

Hayır, sanmıyorum. Çünkü en azından mevzubahis olanın bir gazete olduğunu bilir ve kalemiyle yaşayan insanları kontr-gerilla ile özdeşleştirmekten utanırlardı.

Geçtiğimiz senelerde yapılan *“CHP’nin başında Erdoğan olsa yüzde kaç oy alırdı”* anketinden feyiz alan *Leman* *“Peki, ya Tayyip Erdoğan Leman’ın başında olsaydı”* diye bir kapakla çıkmıştı.

Taraf binasından 1 Mayıs kitlesinin tarandığını gösteren utanç kapağını görünce sordum kendi kendime, *“Leman’ın başında kim olsaydı yapardı bunu?”*

Senelerce, çöle düşen kazazedenin suya muhtaç olması misali üzerinde yürüyeceği muhalif ideoloji arayıp, bu arada tirajını yüz binlerden on altı binlere düşüren, neticede de Kemalizm’i solculuk olarak satmaya karar vererek yelkenlerini ulusalcılıkla şişirmeye karar veren *Leman* mevzubahis olunca da önce en ulusalcı isimleri düşündüm derginin başına.

Yalçın Küçük, Doğu Perinçek, Bekir Coşkun, Mustafa Mutlu, Ruhat Mengi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nerden bileyim...

Demiray Oral 13.05.2012

Fikir babasının İçişleri mütehassısı İdris Naim Şahin olduğundan ciddi olarak kuşkulandığım Süper Final vakası da nihayet bitti. Öyle ya, Süper Final denen icat neticede sezonu birinci bitiren takıma, *“Nereden bileyim birinci olduğunu bir takla at, bir oyna da inanayım”* demek misali bir tuhafıktı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kafka ters döndü, sevabına düzeltin

Demiray Oral 14.05.2012

Nur topu gibi yeni bir Pinar Selek vakamız daha oldu.

Başta İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi’nin kıymetli yargıçları ve savcısı olmak üzere emeği geçen herkese teşekkür ederim.

10 senelik iktidarı boyunca adalet sistemini bir kıymık bile düzeltmeyerek **“farklı”** olan herkesin kanunlar önünde **“eşit haksızlığa”** uğramasını sağlayan hükümetimize şükranlarımı sunarım...

Galatasaray Üniversitesi öğrencisi Cihan Kırmızıgül tek somut delilin **“poşu”** takması olduğu davada 25 ay tutuklu kaldığı sırada Özgür Mumcu *Radikal*’deki yazısında şöyle demişti: *“Ya bir delil bulun ya da bırakın çocuğu, poşiyi tutuklayın.”*

Mumcu’ya feyk attı mahkeme.

Başka delil bulamayınca, hem Cihan'ı hem de poşuyu hapse attı...

Anlaşılan o ki onun suçu poşu takması değil, Kürt olması.

Poşuyu takan bir Türk olarak ben olursam stile bağlamış bir entel, kürsüdeki kravatlı olursa Kürtlerden oy isteyen siyasetçi, Cihan misali bir Kürt ise **"terörist"** olur bu topraklarda...

Yeni bir Pınar Selek vakamız oldu dedim girizgâhta.

Öyle, çünkü Cihan Kırmızıgül davası tıpkı Pınar Selek davası gibi ancak Türk yargısının tahayyül edebileceği ve her biri kısa sürede gerçek olmadığı ortaya çıkmış **"deliller"** ile kurgulanmış bir dosya.

Ve tıpkı Pınar Selek davası misali bir sabah uyanıp ne olduğunu bilmediği bir suçtan kendini mahkeme önünde bulan Joseph K'nın başına gelenleri aratmıyor.

Memleket sabahlarından bir sabah uyanıyor Cihan Kırmızıgül.

Henüz kocaman bir Türk adaleti böceğine dönüşeceğini bilmiyor tabii.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İlk sen gördün de ne yaptın

Demiray Oral 19.05.2012

 İlk sen gördün de ne yaptın Sen Meclis çatısı altında anayasa çalışması yapan Ankara'daki Profesör Büşra Ersanlı'yı **"terörist"** olarak görürsen...

Sen uluslararası düzeyde tanınan yayıncı İstanbul'daki Ragıp Zarakolu'yu **"bölücü"** diye içeri atarsan...

Sen KCK operasyonunu bütün Kürt siyaseti için bir baskı unsuru haline getirir, hepsinin **"vatan haini"** olduğu algısını yaratırsan...

Bu algının eseri olarak yarattığın **"hassas"** vatandaş ya da polis, Ahmet Türk gibi bir isme her sene düzenli olarak yumruk atıp, elini kolunu sallayarak çekip giderse...

Ez cümle sen Ankara'dan bakınca Kürtleri **"hedef"** olarak görür, gösterirsen...

Sınırın sıfır noktasından Heron'a bakan asker de kaçakçı Kürt çocukları **"terörist"** olarak görüp çakar bombayı elbet.

Roboski'de (Uludere) çoğu çocuk 34 insanın öldürülmesinden sonra dört aydır olan bitene ilişkin doğru dürüst bir açıklama yapma sorumluluğunu bile topluma karşı yerine getirmeyen Genelkurmay, *Wall Street Journal* gazetesinde çıkan haberden sonra şimdi huysuz çocuk misali ABD'lilere laf yetiştirme yarışına girdi.

ABD: *Önce biz gördük!*

TSK: *Hayır, önce biz...*

ABD: *İlk görüntüyü bizim Predatorlar verdi...*

TSK: *Valla billa ilk görüntü bizim Heronlar'dan geldi...*

Peki, ilk sen gördün de ne yaptın?

Duyan da ortada paylaşılamayan bir başarı var, bizim ordu hakkını yedirmemeye çalışıyor sanır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tarih kitaplarındaki 'devlet töreni' de bitsin

Demiray Oral 21.05.2012

Uygun adım yerine özgür adım marş teşebbüsünde bulunulan ilk 19 Mayıs'ı da böylece geride bıraktık bütün bayramlara aynı mesafede duran kıymetli *Vaziyet* okuru.

Şimdi önümüzdeki bayramlara bakalım, hem de iyi bakalım diyorum. Çünkü 19 Mayıs kutlamasıyla ilgili haberlerden anlıyorum ki, önümüzdeki milli bayramların ana teması "*halk bayrama akın etti vatandaş bayramı kutlayamıyor*" kıvamında olacak.

Özellikle İstanbul Taksim Meydanı'nda Ata'ya saygı duruşunda bulunulmadan kafadan İstiklal Marşı'na zıplayan yetkililere günlerini gösteren Kemalist teyzeler bu hususta öncü rolü oynayacaklarını ispatladılar.

Aynı esnada Samsun'da bulunan Kemal Kılıçdaroğlu, valilikten onaylı Atatürk anıtına çelenk koyma müessesine "*O yasakları onların kafalarına çalacağız*" diye tepki gösterirken, yine kitlenin bir adım gerisinde kalmıştı.

Çünkü onun çelenkleri iktidarın kafasına çalmanın planını yaptığı esnada Taksim'deki teyzeler çoktan Ata'nın en sevdiği çiçeklerden oluşan buketleri yetkililerin kafasına geçirmişti.

Şahsen ilgiyle takip ettiğim etkinlikler Ata'nın doğum günü niyetine yaptırılan Samsun'daki dev pasta ile Artvin'deki en büyük Atatürk heykeli vakalarıydı.

Nedense böyle zamanlarda en güzel Atatürk heykelini yapmak değil de en büyüğünü yapmak geliyor Kemalistlerin aklına.

Sonra havaya girip rakamlar bekleniyor. **Heykel'in boyu 22 metre, pasta 120 kilo.**

Sanırım bu "**en**"li şartlandırmanın etkisinden olacak, aklıma **Mustafa Kemal Samsun'a çıktığında kaç kiloydu, boyu kaçtı** sorusu üşüşüverdi.

İnternete girip bakmış bulundum.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İdris Naim Şahin'i Sevenler Kulübü

Demiray Oral 26.05.2012

Televizyonda hararetili bir Roboski (Uludere) tartışması var.

Tartışmacıların kahir ekseriyeti ağır dozda, birkaçı ise mahcup bir edayla İçişleri Mütehasısı İdris Naim Şahin'e sallıyor.

Yağmur aniden yerçekimine yenik düşmüş, mekân ful çekmiş vaziyette.

Eski mahallemin varoş kahvesinde bir ben eksiktim ki, ben de içeri girince neredeyse Türkiye mozaığı tamam oldu.

Çoğunu iyi kötü tanıyorum; aslen Karadenizli olanlar, BDP'ye sempati ile bakan Kürtler, BDP'den nefret eden Kürtler, az sayıda da Trakya'dan İstanbul'a göç etmiş olanlar var masalarda. Geri kalan büyük kalabalık içinde ise Anadolu'nun hemen her yerinden insan mevcut.

Ekrandaki konuklardan biri *"AKP artık 'insani' bulmadığı bu bakanı daha fazla taşıyamaz"* minvalinde **"istifa"** diye tutturmuş, diğer konuklar da mimikleriyle onu onaylıyordu ki...

Birden Karadenizlilerin masasından biri ayağa kalkıp okkalı bir küfür eşliğinde bağırdı: *"Siz ne anlarsınız be adamdan. Bu millet onu seviyor!"*

Birkaç saniye içinde önce cılız, ardından güçlü bir alkış koptu mekânda.

Artık uğultudan sesleri duyulmayan uzman şahsiyetler ekranda **"uzaylı"** misali kalakalmışlardı öylece.

Ben ise içerideki tek uzaylı olarak bir yolunu bulup ekrandan içeri atlayıp, onlarla birlikte uzay gemimizle buralardan gitmenin yolunu düşünüyordum.

Ama hiçbir yere gidemedim.

Mekândakiler yeterince dinlediklerine kanaat getirip, biraz da kendileri konuşmaya karar verince kanalı değiştirdiler ve böylece bizim uzay gemisi beni dünyada bir başıma bırakıp çekti gitti.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AKP'den kopan insan türü

Demiray Oral 02.06.2012

Sanırım lüzumsuz miktarda gazete ve köşe yazısı okudum bu sabah.

Kendimi jinekolog gibi hissediyorum.

Dinen, ahlaken, hukuken kürtaja bakış açılarını, yeryüzünün az ve çok gelişmiş memleketlerindeki son durumu gayet iyi biliyorum.

Bünyenin bu hususta tek bir yazıya daha tahammülü kalmadığının farkındayım.

Sizin de aynı vaziyette olduğunuzu tahmin ediyorum.

Bu nedenle derhal başka mevzulara zıplama niyetindeyim.

Ancak zıplamadan önce, bir gün gelir çocuklarımız bu tarihlerde neler oluyordu belki merak ederler diye, kayıtlara geçmesi açısından bir not düşmek istiyorum: *Bugün 1 Haziran 2012. Burası Türkiye. AKP hükümetinin 10. senesini idrak ediyoruz. Yatıp kalkıp Uludere'yi konuşmamıza kızan Başbakan artık kürtağı konuşmamızı buyurdu. Bunun üzerine biz de yatıp kalkıp kürtağı konuştuk. Hatta kürtağı Uludere üzerinden, kürtağı tecavüze uğrayan kadınların doğacak çocukları üzerinden konuştuk. Yetmedi, kürtağı bir de 12 Eylül üzerinden konuştuk. Bu minvalde kürtağı hakkının 12 Eylül darbesinin eseri olduğu, dolayısıyla kürtağı yasağının 12 Eylül karşıtı bir hareket olacağına ikna olmamız istendi. Böylece "12 Eylül öncesine mi dönmek istiyorsun ulan sen" lafı da farklı bir mana kazanmış oldu... Geldiğimiz akıl, vicdan ve bilimkurgu sınırlarını epey zorlayan bu noktada muhabbeti en çok yapılan mevzulardan biri, liberallerin AKP'den koptuğu. Liberaller AKP'den gerçekten kopuyor mu bilemem. Ama sayılarının liberallerden çok daha fazla olduğunu düşündüğüm sıradan bir vatandaş türü sanırım koptu. Son seçimde ben her zamanki gibi temsil sorunu yaşayıp oyumu Sarıyer'den denize atarken AKP'ye oy veren ve yüzde 50'lik seçim zaferi ortaya çıkınca varlığı "Ben değilim demek ki sensin" kıvamında paranoyakça merak uyandıran o meşhur "her iki kişiden biri"ni temsil eden kadim dostum Vatoz, kopup da gelen bu tipin somut bir timsali.*

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt sorunu: Seviyosan git konuş bence

Demiray Oral 04.06.2012

Bir arkadaş tavsiyesidir, daha doğrusu arkadaş gazlamasıdır, "Seviyosan git konuş bence" lafı.

Anonimdir, söylenene söylene klişenin şahikası mertebesine yükselmiştir.

Kıza vurulmuş ama yanına bir türlü yaklaşamayan, reddedilme korkusunu kişilik problemi yapan çaresiz erkek, yakın arkadaşından derdine derman dilenir.

Yakın arkadaş önce sorar, "Gerçekten seviyo musun oğlum sen bu kıztı?"

"Evet" cevabını alınca adeta hayatın manasını açıklıyormuş misali yapması gerekeni söyler: "Abi seviyosan git konuş bence..."

Karşısındaki "Konuşayım di mi" şeklinde tereddüt içinde ikiletince de finali yapar: "Ne kaybedersin ki..."

Başbakan Erdoğan hafta sonunda gittiği Diyarbakır'da, "2005'te Diyarbakır'da ne dediysek aynen, bire bir arkasındayız" demiş.

Bunu gazeteden okuyunca aklıma geliverdi işte.

O zamanlar Erdoğan tıpkı arkadaşına açılan dertli âşık misali topluma, yani bize sormuştu.

Kürt sorununu çözmek istiyorum ama ne yapacağımı bilemiyorum, diye.

Biz ona "Gerçekten seviyo mu devlet artık Kürtleri" diye sormaya bile gerek duymamıştık.

Çünkü o zamanki Erdoğan devleti dönüştürmeyi, demokratikleştirmeyi isteyen bir siyasetçiydi.

Türkler için de, Kürtler için de umuttu.

Onun dönüştürmeye çalıştığı yeni devletin Kürtleri gerçekten seveceğini, o devlette Kürtlerin Türklerle eşit olacağını hayal ediyorduk.

Bu yönde çok alametler belirmişti.

Hemen verdik gitti arkadaş tavsiyesini: *"Abi seviyosan git konuş bizce."*

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öğrenci süsü verilmiş terörist

Demiray Oral 09.06.2012

 Öğrenci süsü verilmiş terörist Kaç tutuklu öğrenci var?

Rivayet muhtelif fakat cevabı bilen yok.

Sayılarının dolar kuru misali muntazaman yükselmesinden dolayı değil sadece.

Adalet Bakanlığı'na göre, onlar öğrenci oldukları için cezaevinde değiller.

Ya neden içerdeler?

Çünkü **"örgüt üyesi"**ler.

Hımmm... Hatırlıyorum da eskiden **"bomba süsü verilmiş pankart"** asma muhabbeti vardı...

Şimdi **"öğrenci süsü verilmiş terörist"**ten geçilmiyor ortalık.

Fakat ne yaman çelişkidir ki, bu öğrenci süsü verilmiş teröristler, bomba süsü verilmiş pankart açmıyorlar.

Üstelik **"gizli örgüt"** üyesiler ama illegaliteyi zırnık bilmiyorlar.

Gidip, bomba süsü verilmemiş pankartlarını dünya âlemin gözün önünde, Başbakan'ın katıldığı bir toplantıda ortalık polis ve kamera kaynarken yapıyorlar.

Ayrıca çok da naifler...

Sen kalk koca **"gizli örgüt üyesi öğrenci süsü verilmiş terörist"** ol...

Sonra da isteye isteye **"parasız eğitim"** iste... Üstelik bu sebepten 19 ay içeride yat, tahliye edilip çıkınca arazi olmayı akıl edemeyip okuluna git...

Olmaz ki canım...

Bu kadar beceriksiz bir örgüt sözkonusu olunca, kimse çıkıp nerede bu örgüt gidip ben de üye olacağım filan demez sonra...

Özel yetkilerimi üzerinde bir kullanırım...

Tahliye olunca arazi olmak yerine okullarına giden üniversite öğrencilerinden Ferhat ile Berna'nın 8,5'ar sene hapsine karar verdi Özel Yetkili Mahkeme, duymuşsunuzdur.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öğrenci tutuklamada son nokta

Demiray Oral 11.06.2012

İyice kaptırıp gitmiş **“bizimkiler”** anlaşılan.

Öğrenci tutuklamada yeni bir çığır açmışlar.

Ve Erasmus programıyla öğrenci tutuklamayı keşfetmişler.

Malum, Erasmus üniversiteler arasında bir öğrenci değişim programı aslen.

Senin öğrencin bana, benimki sana gelip okuyor.

Buradan yola çıkarak şöyle düşünmüş sanırım **“bizimkiler”**: *Madem öyle aynı programı öğrenci tutuklamada da kullanabiliriz.*

Ben senden geleni tutuklarım, sen de benden geleni...

Ve hemen icraata geçip bu programla gelen ilk öğrenciyi tutuklamışlar.

Fransa’da yaşayan bir Türk ailenin Fransız vatandaşı kızı, 19 yaşındaki Sevil Sevimli’yi “solculuk”tan atmışlar içeriye.

Ancak adi Fransızlar oyunbozanlık etmişler. Aynı yöntemle oraya gelen bir Türk öğrenciyi cezaevine atmak yerine çingar çıkarmışlar.

Gazeteler ayakta, Dışişleri ayakta... Vay efendim nasıl olur da 1 Mayıs’a katıldı diye bir genci tutuklarmışız...

Sen de uydur bir suç, bizimkini tutukla kardeşim.

Ama yok, olur mu hiç, dertleri demokrasicilik oynayıp bizi AB’ye almamak.

Bu Erasmus programını da sinsi bir komplonun parçası olarak kullandıkları anlaşılıyor.

Amaç orada yetiştirdikleri solcu gençleri buraya yollayıp memleket gençliğini zehirlemek.

Diyanet’ten fetva almaya bile gerek yok, Sevil’in sorgusunda söyledikleri yeterli.

Bakın neler demiş Sevil (parantez içleri benden abi nasihatleri):

Hep hasretle bahsettikleri için vatanımı tanımak amacıyla Türkiye’ye geldim (Haber verene Milliyet’in manşeti gayet yerinde: Memlekete hoş geldin Sevil).

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: [taraf.com.tr](#), [web.archive.org](#) (arşiv bağlantısı)

Seçmeli mi, seçmemeli mi

Demiray Oral 16.06.2012

Leyla Zana bir Kürt açılımı hazırlasa en başta BDP karşı çıkacak yani, özetin özetiyle vaziyet budur.

Aslında herkes nasıl davranacağı tahmin edilirse öyle davranıyor, durması beklenen yerde duruyor.

CHP'nin Kürt sorununda biraz kıpırdanıp, Meclis Mutabakat Komisyonu kurulması önerisine **"çöküş projesi"** demek MHP'ye nasıl cuk oturuyorsa...

"Bu işi Erdoğan çözer" diyen Leyla Zana'ya **"saf"** demek, Kürtçe seçmeli dersi de **"asimilasyon"** diye damgalamak BDP'ye aynı oranda yakışıyor.

İktidar ve majestelerinin basını da tahminleri boşa çıkartmıyor maşallah.

Onlara göre bu memleketteki 15 - 20 milyonluk bir vatandaş kitlesinin anadilini ortaokuldan itibaren seçmeli ders olarak okutmak bir **"devrim"**.

Şimdi gel de BDP Eşbaşkanı Selahattin Demirtaş'ın sözlerinin altına imza atma: *"Kürt çocuğu anasından doğarken dilini seçiyor mu ki, sen ona seçmeli ders sunuyorsun? Önce sen Tayyip Erdoğan olarak torununu seçmeli Türkçe derse göndermeyi kabul et, Kürtler de bunu kabul etsin."*

Diyeceksiniz ki madem bu sözlerin altına imzanı atıyorsun, aynı Demirtaş *"Kürt çocuğuna Beşinci Sınıftan sonra iki saat Kürtçe ders demek 'Seni beş sene asimile edeceğim sonra Kürtçeyi yabancı dil gibi seçmeli vereceğim' demektir"* diye devam edince niye arıza yapıyorsun?

Yapıyorum çünkü bir sabah İsveçli kıvamında uyanıp *"Hadi bakalım anadilde eğitim serbest"* açıklamasıyla karşılaşmayacağımın farkındayım.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: [taraf.com.tr](#), [web.archive.org](#) (arşiv bağlantısı)

İyi ki bu teğmen kızlarla savaşa girmemişiz

Demiray Oral 18.06.2012

Meğer bizim memlekette de tankların üstüne çıkanlar varmış.

Fakat maalesef onlar darbe karşıtı eylemciler değil, subaylarla **"samimi fotoğraflar"** çektiren eskort kızlarmış.

Son günlerde ortaya dökülmeye başlayan Türk ordusundaki casusluk maceralarını bilmem takip ediyor musunuz?

Kod adı: **“Pandora.”**

Gerçekten de “Pandora”nın kutusu açılmış vaziyette ama yeterince ilgiye mazhar olmuyor basında.

Sebebi *“orduyu yıpratmayalım beyler”* muhabbeti filan değil.

Anladığım kadarıyla askerle ilgili öyle çok alengirli mevzu çıktı ki son zamanlarda herkes artık bıktı, duyarsızlaştı.

Misal, sözkonusu casusluk soruşturması ilk patladığında televizyonda haberi verilirken etrafımdakilerden biri şöyle lütfen kafasını kaldırıp birkaç saniye ekrana baktı ve sonra içerikle hiç alakadar olmayıp *“Yine mi askerleri gözaltına almışlar”* diyerek önündeki at yarışı bültenine çalışmaya devam etti.

Oysa harbiden dudak uçuklatıcı bir hikâyeden, hem de bütünüyle gerçek olaylardan alındığı iddia edilen bir hikâyeden bahsediyoruz.

Uluslararası bir çete Türk ordusundan askerî casusluk yapmak için eskort kızlar tutuyor.

Bu kızlar hedeflenen subayları tavlama için hesapta yanlışlıkla arabalarına çarpıyorlar.

Kaza vesilesiyle telefonlar alınıp veriliyor ve ayıptır söylemesi subaylar yatağa atılıyor.

Bu esnada elbette gizli kamera görüntüleri çekiliyor.

Bu görüntüler sayesinde subaylardan istenen tüm bilgiler alınıp başka ülkelerin istihbaratlarına satılıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kandil’e atom bombası atalım mı

Demiray Oral 23.06.2012

“Kandil’i söndürelim” oyunu yine başladı.

Maalesef milli sporlarımızdan biri hâline gelmiştir kendisi.

Bu **“oyun”** her sene PKK’nın yaptığı büyük saldırılarından sonra mutlaka oynanmazsa birilerinin hatırı kalır.

Oyunun ilk aşaması **“gaz alma”**dır.

Ya Kuzey Irak’a hava saldırısıyla ya da sınırdan üç beş kilometre içeri giren çok özel birliklerin yaptığı operasyonla, verilen şehitlere karşılık memleket insanın gazı alınır.

Fakat bu gaz alma operasyonu ulusal medyada **“gaz verme”** şeklinde bir yan etkiye yol açar.

Böylece oyunun ikinci ve asıl aşamasına geçilir.

Bu aşamada manşetler ve köşeler *“Kandil sönecek – söndürelim – söndürebiliriz...”* minvalinde bir içerikle süslenir (mübarek medya değil yangın söndürme tüpü).

Asker emir bekliyordur...

Meclis yeter ki karar versindir...

Muhalefet üzerine düşeni yapmaya hazırdır...

Hatta sözkonusu literatüre en son katkıyla, Genelkurmay Başkanı ağlamaz, ağlatır!

Sonra?

Ne olacak... Hayatımız yalandır.

Paradoks şudur ki “**Kandil’i söndürelim**” oyunu, ne zamanki tek seçeneğin “**anlaşma**” olduğu duygusu toplumun kafasına dank etmeye başlarsa işte o zaman derin dondurucudan çıkarılır.

Ne zaman ki savaşıla PKK’nın tümünü yok etmenin imkânsızlığı anlaşılır, “**savaş bitsin**” duygusu zirve yaparsa işte o zaman.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Suriye, Uludere ve bir hayal...

Demiray Oral 25.06.2012

Normal bir haletiruhiye midir takdirlerinize bırakıyorum ama farkındaysanız muntazaman savaş konuşuyoruz.

Bir savaştan bir başka savaşa geçmeye bayılıyorz.

Tıpkı Nâzım Hikmet’in kadınına seslendiği şiir misali “*hoş geldin*” diyoruz, ufukta savaş görününce hemen.

Gerçi şiirdekinin aksine, ayrılık uzun sürmemişti ama, olsun...

Biz yine de özledik, gözledik...

Biz bıraktığın gibiyiz, ustalaştık biraz daha savaş muhabbeti yapmakta...

Ve elbette dostu düşmandan ayırmakta...

Hoş geldin, yerin hazır ekranda...

Nitekim bu memlekette 48 saat önce de televizyonlarda savaş muhabbeti yapan stratejist amcalar vardı.

Bir kısmı “*Kandil’e üf de*” şeklinde görüş vaaz ediyor, diğerleri bu görüşe şerh düşerek destek atıyordu.

Son 48 saattir ekranda yine stratejist amcalar var.

Bu kez vesile Suriye.

Ve sürekli konuşan bu amcalar “*aman ihtiyat*” diyor, “*teenni ile hareket etmeyi*” tavsiye ediyor.

Ama bir yandan da masanın altında tuttuklarını hissettiğimiz savaş baltalarını azıcık ucundan göstermeyi ihmal etmeyip, incinen “**ulusal onurumuzu**” okşamayı ihmal etmiyorlar.

Ben ise iki gündür havada uçuşan “**Ankara teyakkuzda**” laflarının arasında memleket hükümetinin, muhalefетinin, medyasının ve insanların krizle ilgili tavrını izlerken Uludere’yi düşünüyorum (biliyorsunuz biz bir grup insan ruh hastasıyız, yatıyoruz kalkıyoruz Uludere diyoruz).

Suriye’nin uçağımızı düşürmesi ve iki pilotumuzun akıbetinin meçhul olmasından sonra başlayan o doğal “**teyakkuz**” hâlinin, çoğu çocuk 33 insanımızı öldürdüğümüz Uludere vakasından sonra da başladığını hayal ediyorum.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şam yolcuları için son çağrı

Demiray Oral 30.06.2012

Tilki ile kürkçü dükkânının ilişkisi misali yine savaş tamtamlarının çaldığı bir ortamda, yine geldik dayandık “**milli gazetecilik**” mevzuuna.

Gazeteciler.com’dan aldık haberi...

Türkiye’den dört gazeteci Suriye Devlet Başkanı’ndan röportaj talebinden bulunmuş.

Hani şu kendi aramızda **Esad** diye bildiğimiz, gazetede yazarken **Esed** olan, mahalle kahvesinde haberleri izlerken hiddetlenip kafadan **Esat**’a bağladığımız şahsiyet var ya, işte ta kendisinden.

Neticede röportaj teklifine olumlu cevap gelmiş. Fakat tam bu esnada Türk uçağının düşürölmesi vakası gerçekleşmiş. Ve dört gazeteciden **Cumhuriyet**’ten **Utku Çakırözer** hariç, **Mehmet Ali Birand**, **Ertuğrul Özkök** ve **Amberin Zaman** Şam’a gitmekten vazgeçmişler.

Sebep?

Efendim çünkü Başbakan Erdoğan’a yakın bir isim Doğan Grubu yöneticilerine “*böyle bir dönemde Esed’e propaganda yapma imkânı tanınmanın Türkiye’nin yararına olmayacağı*” mesajını vermiş.

Herhalde Erdoğan’a yakın o isme hissikablelvuku olmamıştır. Yani durup dururken bu röportaj içine doğup, Doğan yöneticilerini arayıp mesajını sarkıtmamıştır.

Anlayacağınız, Esed röportajı için onay istenmiş Erdoğan’dan. Zaten *gazeteciler.com* bugünkü haberinde Erdoğan’a yakın o isimden söylediklerinin teyidini aldıklarını belirterek, iptal sebebinin “**propoganda uyarısı**” olduğunun bir kez daha altını çiziyor.

Amberin Zaman’ın gazetesi **Habertürk**’ün ise onay için kimseyi aramasına gerek kalmamış. Gazetenin yayın yönetmeni **Fatih Altaylı** üstün empati yeteneğiyle, kendini Erdoğan’ın yerine koyup şöyle demiş: “*İster git ister gitme ama ben böyle bir durumda Esed’le ilgili bir şeyi gazetemde kullanmam*’ dedim.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Uçak krizi: Komşuyu öldürmek

Demiray Oral 02.07.2012

Geçen gün bizim ex korsan taksici Ecevit abinin içinden sıkı bir uluslararası ilişkiler uzmanının çıktığına şahit oldum.

Sanırım çok garipsememek gerekecek bundan böyle bu tür vakaları.

Çünkü korsan taksilere verilen para cezası adamın bir aylık kazancına denk gelecek şekilde arttırılıp, üstüne bir de iki ay trafikten men cezası kitlenince hepsi kontak kapatıp kahvede kendilerine yeni meşgaleler aramaya başladı (*Mecburi parantez: Hâlbuki mahallenin abilerindendir korsan taksici, güven endeksinde zirvededir, gecenin kaçı olursa olsun ararsın, gelip misafirini istediği yere götürür. Kimse çıkıp, "ama yasadışı" filan demesin. Sorarım o zaman İstanbul trafiğinde yasa dışı olmayan bir şey var mı? İstanbul trafiği yasa dışıdır.*)

Evet, arabamızla tünelden geçer misali mecburi parantezimize girip çıktığımızı göre şimdi mevzua dönebiliriz.

Yazıya oturmadan önce öğlen saatlerinde Ecevit abinin arabasında, "*Soran olursa arkadaşımın ha*" kontenjanından eve gidiyordum ki yalan yok, gerçekten de arkadaşımım. O esnada radyo haberlerindeki Genelkurmay açıklaması vesilesiyle mevzu, düşen uçağa bağlandı.

Ecevit abi baktı ki bizim Genelkurmay hâlâ **senin karasuların–benim karasularım polemiği** yaparak aylık düzenli *Wall Street Journal* yalanlamalarına bir yenisini ekliyor, patladı...

"Komşum benim bahçenin duvarından bir adım içeri atsa, üstelik elinde hiçbir silahı da olmasa... Ben de duvardan tüfeği kapıp 'dur' bile demeden tetiğe asılıp onu indirsem... Sonra çıkıp, bana ne bahçeme girdi, diyip yırtabilir miyim bu işten? Bizimkiler tutturmuş bir karasuları muhabbeti.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ekip çalışmasıyla, itinayla adam öldürülür

Demiray Oral 07.07.2012

"Başarı ekip işidir" yazıyor tabelada.

Ve arkasında 10 ölü yatıyor.

Yetkili şahsiyetlerin ifadesiyle "*hesaplanabilir olmayan yağış*" her şeyi silip süpürmüş ama memleketin manşeti olsun misali ona ilişmemiş.

Adeta sabah-öğle-akşam yemeklerden sonra tekrarlayalım kontenjanından oradan bize bakıyor.

Biz de ona bakalım diyorum ve hep birlikte tekrarlayalım: **Başarı ekip işidir!**

Öyledir gerçekten de.

Ekip çalışmasıyla muntazaman öldürülür memleket insanı.

Canik'te yağmur yağar...

Uludere'de savaş uçağının bombaları yerçekimine yenik düşer...

Cezaevinde yangın çıkar...

Mahkûm taşıyan bozuk cezaevi aracını yolda alevler sarar...

Deprem olur, kış soğuğuna dayanamaz yazlık çadırdaki bebeğin bünyesi...

Devletin milletiyle bölünmez bütünlüğü için "**hesapta faili meçhul**" olanlar da vardır...

Her gün ortalama iki işçinin öleceği iş kazaları misali "**hesaplanabilir**" olan da...

Başarı ekip işidir mirim neticede.

Ve yoksullar ölür, ekiptekiler açıklama yapar.

"Bütün sorumluluk kendilerindedir", "Bir hatası olan varsa cezasını çekmelidir..."

Peki var mıdır? Yani hatası olan diyorum...

"Özellikle suçlu aramak yanlışır. Suçlu varsa zaten ortaya çıkaracağız."

Sanırım cevabı almışsınızdır.

Bu sözler son ekip işi "**başarı**"nın mimarlarından, dere yatağına toplu konut yapan zamanın TOKİ Başkanı, bugünün Şehircilik Bakanı Erdoğan Bayraktar'a aittir.

Eee ne demişler, *"Gümüş dere durmaz akar/yürüyelim arkadaşlar..."*

Oldu yürüyelim.

Kısa bir flash-back yapalım.

Cezaevinde 50 derece sıcakta yaşamaya debelenen insanlar çıkan yangında ölüp, âdet yerini bulsun hesabı medyada küçük bir *"sorumlular hesap versin"* turu atıldığında ne demişti

Adalet Bakanı Sadullah Ergin?

"Eğer benim istifa etmemle cezaevlerinin sorunları hallolacaksa hemen ederim."

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aldım aldım, ben seni yendim

Demiray Oral 09.07.2012

Sualler üzerime yağmur gibi yağmaya başlamıştı...

Tutukluluk konusunda tam olarak ne değişti yani şimdi?

Tutukluluk hali yerine getirilen önlemler kime uygulanacak, kime uygulanmayacak?

Bir mahkeme tutukluları salıp yerine adli kontrol uygularken bir başkası tam tersi karar verirse ne olacak?

Diyorlardı...

Bir cevap bulamamıştım ki sorulara...

İmdadıma yüce Türk yargısı yetişti.

Daha verilen ilk kararlar gösterdi ki, başta beyaz Türkler olmak üzere bilumum

Türkler yeni düzenlemeden yararlanıp hapisten çıkacak, Kürtler ise içerde kalmaya devam edecek.

Bunun ilk misali **BDP** Şırnak Milletvekili **Faysal Sarıyıldız** oldu.

Diyarbakır'daki Özel Yetkili Mahkeme, **BDP**'li vekilin adli kontrol uygulanarak serbest kalması yönündeki talebi reddetti.

Yine Diyarbakır'da **BDP** ve **KCK** tutuklusunu 30'u aşkın sanığın tahliyesi de kabul edilmedi.

İstanbul'daki **KCK** davasında avukatların yeni paket uyarınca yaptıkları, başta görevsizlik olmak üzere tüm talepleri aynı akıbete uğradı.

Memleketin batısındaki davalardan ise tahliye haberleri gelmeye başladı bile.

Herhalde bu haftanın ilk günlerinden itibaren Balyoz, Ergenekon gibi davaların sanıkları da serbest kalmaya başlayacak.

Bence hiç mahsuru yok, tutuksuz yargılansınlar elbette.

Derdim, bunca eşitsizlik varken bir de Özel Yetkili mahkemelerin sadece Kürtler için mesai yapan yerler haline dönüşme tehlikesi.

Enteresan bir memleketiz gerçekten.

Kürt sorunu denen şeyin tamamen bir "**eşitsizlik**" sorunu olduğunu hayat bize öğretti.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Biri tutmuş, biri pişirmiş, Haluk Kırıcı da "Hani bana" demiş

Demiray Oral 14.07.2012

Son günlerde asap bozukluğundan en çok neye güldüm biliyor musunuz... diye başlamak isterdim satırlarıma.

Ama yapamam.

Asap bozukluğundan bile olsa gülemem.

Çünkü "bizim ailemizde gülmek bile yasaktı" cümlesini mıh gibi aklımda tutuyorum.

Bahçelievler katliamında abisi Hürcan'ı kaybeden Sevgi Gürses geçen gün böyle söylemiş.

Abisi ve 6 arkadaşını eterle bayıltarak, telle, yastıkla, elle boğarak öldüren, üstüne bir de kurşunlayanlardan Bünyamin Adanalı ve Ünal Osmanağaoğlu cezaevinden kurtarıldıktan sonra.

Ve eklemiş: "Ben affetmiyorum."

Birkaç sene önce aynen şöyle demişti Başbakan Erdoğan: "Katili affetme yetkisi maktulün varislerine aittir."

Çağdaş hukuka değil, şeriat hukukuna ait bir ilkedir bu, kabul.

Ama madem bahsimiz hukuk, çağdaş hukukta asla olmayan bir husustan da bahsedelim.

Bir hukuk devletinde, Mandrake'nin bile şapka çıkartacağı alengirli numaralarla sadece üç-beş kişinin yararlanacağı düzenlemeler asla yapılmaz.

Böyle yapıldığında, o düzenlemeye "yasa" denmez, "af" denir.

Ve birileri bu tarz, "hedefe yönelik" af çıkarınca, başka birileri de kalkıp "ben affetmiyorum" der, doğal olarak.

Son günlerde asap bozukluğundan en çok neye gülemedim biliyor musunuz?

Bu affın baş mimarı, eski ülkücülerden AKP'li Selçuk Özdağ'ın "İçerde hiç solcu kalmamıştı, böylece eşitlik sağlandı" ifadesine.

Yeminle aynen böyle söylüyor televizyonlarda, gazetelerde.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Akp'nin arıza yapmasından 'pis sırtış' çıkaranlar

Demiray Oral 16.07.2012

Son zamanlarda, yani AKP arızaya bağlayıp gittiğinden beri, sık sık aynı sahneyi yaşıyorum.

Mevzu bir şekilde açılıyor, arada birtakım laflar ediliyor ve "gerçek yüzleri ortaya çıktı" denerek final yapılıyor.

O kişiye konuşmasının herhangi bir ânında başımı sallayarak filan, "haklısın" manasına gelen bir hareket yapıyorum mecburen.

Çünkü kürtaj ya da alkolsüz One Love müzik festivali vakalarında olduğu gibi yapılan işin demokratik ölçülerle alakası yok (nitekim artık AKP'nin yaptıklarını Ertuğrul Günay'ın bile vicdanı kaldırmıyor).

Bunun üzerine hemen suratta "**pis bir sırtış**" belirliyor.

O sırtış mühim.

"Siz göremediniz" demek, vaktinde AKP'nin gerçek yüzünü.

Bizim gibi "*liberaller*", "*cemaat kalemleri*", "*alçaklar*" göremedi yani.

Ancak şimdi uyanabildik.

Herkesin olduğu gibi benim etrafımda da "**AKP'nin arıza yapmasından pis sırtış çıkaranlar**"dan mebzul miktarda var.

Ve bunlar, hayat biçimlerine yönelik gürültü koparan bir AKP vukuatı olmadıkça doğru dürüst gazete bile okumadıklarından, kim neyi ne zaman gördü, zamanında ne yazdı filan, bunları tartışmanın bir manası yok.

O sebeple bu kısmı atlamak en iyisi (aslında komple bir uzun atlama yapıp olay yerinden sessizce uzaklaşmak en iyisi ama insan her zaman o kadar formda olamıyor maalesef).

Tamam biz göremedik, biz şöyleyiz böyleyiz, zaten yetmez ama evet demiş gafilleriz!

Siz en baştan beri gördünüz, şimdi de görüyorsunuz, peki bir şey yapacak mısınız?

Yok.

Sanal âlemde geyik yapıp söylenmek haricinde bir tepki gösterecek misiniz?

Yok.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP ve 'değişim': mümkün müdür

Demiray Oral 21.07.2012

Ortalıkta çok fazla "**değişim**" lafı dolandığında, bir müddet sonra içim sıkılmaya başlıyor.

Neden böyle oluyor tam bilmiyorum.

Sanırım aklım az buçuk siyasete ermeye başladığından beri "**değişim**"in adeta tılsımlı bir sözcük muamelesi görmesinden.

Elbet bir de memleketin, değişim değişim diye ortada dolanıp sonra onun içini dolduramayan siyasiler mezarlığı olmasından.

Hakkını verenler, içini dolduranlar da oldu elbet.

Bir dönemin Ecevit'i, Özal'ı, Erdoğan'ı gibi.

Ve bunun karşılığında halk onları iktidarla ödüllendirdi.

Ecevit'in *"bu düzen değişecek"* diye ortaya çıktığı seneler hemen hemen benim de şahsi siyaset maceramın başladığı döneme tekabül ediyor.

Gerçi biraz kısa oldu benimki.

10 yaşında başladı ve bitti siyaset maceram.

Hayatımın ilk (ve son) seçim çalışmasına o zaman katıldım.

Uzun parti konvoyunda yer alan arabanın arka koltuğundaydım.

Önde **"sıkı CHP'li"** dedem ve anneannem oturuyordu.

Bir Anadolu şehrinin bozuk yollarında o kasaba senin bu köy benim dolanmıştık saatlerce.

Yolların hâli feciydi, keskin virajlar ve çukurlar vesilesiyle midem bulanıyordu ama yine de hatırlıyorum, sokaklara fırlattığım seçim afişlerinde aynen şöyle yazıyordu: *"Analar, çocuklarınızı oylarınızla koruyun / CHP."*

Analar çocuklarını oylarıyla koruyamadı kurşunlardan maalesef. MC hükümetleri filan derken, benimkinden sonra memleketin de siyaset macerası kesintiye uğradı.

"Çocukları korumaya" Evren ve şürekâsı geldi, çocukları analarıyla birlikte işkenceye aldı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kuzey - Güney

Demiray Oral 28.07.2012

Zor zanaat tabii her şeyi bilen adam olmak.

Ve giderek buna kendin de inanmak.

Her durumda, her mevzuda edeceğin bir laf olacak, o işi de iyi bildiğini dünya âleme göstereceksin elin mahkûm.

Hafta başında Londra Olimpiyat ekibine iftar yemeği verdi Başbakan Erdoğan.

Anlaşılan ekip içinden güreşçileri gözüne kestirmiş ve Güreş Milli Takımı antrenöründen güreşçilerimize daha çok **"künde"** çalıştırmasını istemiş: *"Hocam bunlara kündeği öğretmiyor musun? Eskiden ne çok künde atardınız."*

Antrenör ne cevap vermiş bilemiyoruz, herhalde *"Peki Başbakanım"* filan demiştir.

Yani Olimpiyatlarda güreşçilerimiz bizzat Başbakan'ın talimatıyla daha çok künde atacaklar, haberiniz ola.

Her zaman böyle gülümseten, komik misaller olmuyor tabii Erdoğan'ın her şeyi bilen adam kontenjanından her mevzua müdahale etmesi.

Kaç çocuk yapılması gerektiği, sezaryenin Türk soyunun üremisine yönelik uluslararası komplo olması, "ucube" heykellerin yıkılması, çakma Mimar Sinan camii yapılması vakalarında olduğu üzere daha çok trajikomik oluyor.

Beterin beteri ise trajik olanlar.

Bildiğiniz gibi, her şeyi bilen adam ve şürekâsı Suriye krizinin sınırimızda bir Kürt yapılanmasına yol açabileceğini bilemedi.

Hatta ilk başta yaşadıkları "şok" alâmetlerine bakılırsa inanamadılar.

Erdoğan'ın televizyonda gazetecilerin önüne çıkıp "Eyvallah etmeyiz" çektiği akşamdan sadece bir gün önce, takvim yaprakları 24 temmuz salı gününü gösterirken Başbakan Yardımcısı Beşir Atalay basının sorularını cevaplıyordu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Onlar vatan haini mi, bu adam bunları yaptı mı

Demiray Oral 30.07.2012

Alaca karanlıkta kalktım.

Banyo aynasına baktım, gözlerim rafadanla katı arasındaydı.

Yine de bu yaz ilk kez istikamet Ege olduğu için olsa gerek çok da fena gözükmedi gözlerim gözüme.

Feribota yetişmeyi başardık.

Binmeden önce bir tomar gazete almak üzere Yenikapı'daki deniz otobüsleri kafeteryasına girdim.

Her sabah alacakaranlıkta kalkan, üstelik istikameti Ege de olmayan kasadaki elemanın gözlerini yumurtanın hâlleriyle tarif etmek imkânsızdı.

İkisi de adeta içine kaçmıştı. Ama hâlâ biraz konuşabiliyordu ve "Tarağ yok" manasında bir ses çıkardı.

Bütün günlük neşriyat vardı ama bizim gazete mevcut değildi.

Akrep ile yelkovan sabah yediği göstermek üzereydi. Tarağ gelmedi desem olmaz, bitti desem olmaz.

Fakat, gazetelerin dağıtım sorunsalı ve bunun tiraja olan yansımaları mevzulu panel düzenleyecek vaktim olmadığından, "çık çık çık" yaparak dağılmayı tercih ettim.

Feribotta gözlerim kapanmadan evvel birinci sayfaları bitirdim ve bir miktar köşe yazısı okumayı başardım.

AKP'li vekilin oğlunun polisleri olağan şüpheliler misali karşısına dizdirmesine isyan vardı, doğal olarak.

Bir de doğal olarak vermeleri gereken haberi vermeyen aynı gazetelerin kimi köşe yazarlarının o haberle, yani **işkence mahkûmu polisin İstanbul'a terör şefi olmasıyla** ilgili yazıları.

Birinci vakada söylenecek çok söz yok, polisimizin düştüğü hâle ailece çok üzüldük, tamam. Yapılan hareket tamamen bir aşağılama, ona da eyvallah,

Ama bir şey dikkatimi çekti.

Bu aşağılamaya maruz kalan polisler tepkilerini **"Biz vatan haini miyiz"** diye vermişler.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Durun! Siz kardeşten de ötesiniz

Demiray Oral 06.08.2012

Yaz sıcaklarında iyi geldi doğrusu.

Cumhurbaşkanı Gül *"Yeniden aday olabilirim"* imasını sarkıtınca epey bir miktar beraber ve solo yazılar okuduk basında.

Gül cephesine *"Siz kardeşsiniz"*, bize de *"Onlar kardeş"* hatırlatması yapmayı vazife addeden yazılardı bunlar.

Haftasonu eklerinde, *"Yaz aylarında vücut ısısının yükselmemesi için sık sık duş alınmalı"* diyen uzman doktor tavsiyelerinden daha serinleticiydi kesinlikle.

Malum, Yeşilçam filmlerinin de sıkı repliklerindendir *"Durun! Siz kardeşsiniz"*.

Kardeş olduklarını bilmeyen iki yiğit ölümcül bir kavgaya tutuşmak üzereyken, onların cemaziyülevvellerini bilen biri çıkar ve o lafı eder.

Böylece kardeş kavgası engellenir, iki kardeş el ele verip, ınını nıın diye ortak düşmana karşı mücadele ederler.

Sanırım bizim basındaki kimi kalemler de Erdoğan ile Gül'ün kardeş olduklarını unuttukları vehmine kapılıp, bir ton kadar ikaz yazısı yazarak onlara **"kardeş"** olduklarını hatırlatmak istediler.

Hâlbuki yoktu, daha doğrusu yokmuş öyle bir vaziyet.

Cumhurbaşkanı Gül bu kez bizzat konuşarak, *"Bizim ilişkimiz kardeşten de öte"* dedi çünkü.

Filmlerde *"Durun! Siz kardeşten de ötesiniz"* demek, zamanında bizim Yeşilçam dedikleri Türkiye'nin aklına gelmemiş maalesef.

O artık, son on senesine AKP'nin damga vurduğu *"Yeni Türkiye"*nin repliği olarak kayıtlara geçecek.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Kan kardeşliği' ve 'kardeş kanı'

Demiray Oral 11.08.2012

On havan mermisi gücünde bir yazıyla yeniden huzurlarınızdayım efendim...

Yoksa şöyle bir girizgâhı mı tercih ederdiniz: Kitaba bomba diyen Başbakan ile **"onun"** silahla yazıyı eşdeğer gören İçişleri Bakanı'nın yönettiği bu memlekette, herkese metanet dileyerek bir yazıya daha başlıyorum muhterem okur...

Memlekette savaş var, acı var, hüznün var; espriye mahal yok, biliyorum.

Fakat bu sabah haddinden fazla **"kan"** okudum, dayanamıyorum.

Kısa cümleler kurup derdimi anlatmak istiyorum.

Çünkü, *"İnsan kısa cümleler kuruyorsa uzun yorgunlukları vardır"* diyen adama hak veriyorum.

Bu sabah çok kan okudum, çeyrek asırdır çok kan okuyorum, uzun yorgunluklarım var.

Ama kısa cümleler kuramıyorum.

Bu yüzden iyi-kötü espri teşebbüslerinde bulunuyorum.

Sonra o esprilere ağlaya ağlaya gülmek istiyorum.

Gazetelerin manşetleri iftiharla **"kan"**dan bahsediyor bu sabah.

Foça'da askerî servis otobüsüne yapılan bombalı saldırıdan sonra yaralı askerlere kan vermeye koşan binlerce İzmirli vesilesiyle.

Hürriyet'in **"Kanım Feda"** manşeti ile açılışı yapıyorum. **"İşte Biz Buyuz"** demeyi uygun görmüş Vatan, **"Helal Sana İzmirli"** manşeti, bildiniz Sözcü'den geliyor, **"Kanpanya"** Takvim, **"İşte İzmir Bu"** Güneş, **"İşte Teröre En Asil Cevap"** Sabah, **"Kan Kardeşliği"** Bugün ve Akşam'ın başlıkları olmuş.

Kan var bütün manşetlerin altında...

Ve onları okudukça, bir soru kafamın içini matkap misali oyuyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Bel altından vurma servisi' sunar

Demiray Oral 13.08.2012

Sanırım normal gazetelerde mevcut olan **"özel haber"** bölümü misali, **"hedef gösterme"** diye bir birimi var bu **sözde gazetenin**.

Önce o birim konjonktürün anlam ve önemine uygun olarak hedef gösterilecekleri belirliyor. Sonra **“bel altında vurma servisi”** devreye giriyor.

Ve hedef gösterilen isimlere yönelik, haberler demeyelim de, **“vuruş”**lar hazırlanıyor.

Manşetlerdeki bel atı vuruş oranına bakılırsa epey büyük servisler bunlar. Ayda en az birkaç vukuata imza atmayı başarıyorlar.

Misal daha Sivas katliamında öldürülenlerin kemiklerini, yakınlarının ruhunu sızlatan, morg fotoğrafları eşliğinde yayımladıkları **“kurşun yarasıyla öldüler”** pespayeliğinin yalanı soğumadan yeni bir hedefe atışa başlıyorlar.

Mübarek birinci sayfa değil, atış poligonundaki hedef kâğıdı.

Poligonda ateş etmeyi pek seviyorlar ama bunca talime rağmen karavanacılar.

Çünkü yaratıcılık sıfır, zekâ sıfır, kurgu sıfır, uyarlama sıfır...

Dolayısıyla hem hedef yaptıkları, hem de olan biteni bir gün sıramızın gelmesini bekleyerek izleyen bizler için aslında son derece sıkıcılar.

Bu sözde gazeteye göre...

Ali Bayramoğlu acayip gizli bir Ermeni'ydi, malum.

Ve şimdi **Hasan Cemal** itirafçı ayağına yatan gizli bir solcu. Aynı zamanda Kemalizm'in esas oğlanı kendisi. Ha unutmadan bir de Hasan Cemal ne zaman pencereden bakıp güvercinleri görse derhal aklına Öcalan-Karayılan ikilisi gelir ve kendini tutamayıp onların **“barış güvercini”** olduklarını yazar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Özür

Demiray Oral 18.08.2012

Yazarımız yıllık izninin bir bölümünü kullandığından bugünkü yazısı gazetede yayımlanmamıştır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bodrum'da bir öğleden sonra

Demiray Oral 25.08.2012

Sıcakta aylak aylak dolanıyorum Bodrum'da, vakit öğlen.

Malum, memleket havası kurşun misali ağır.

O anda züğürt tesellim, yazı yazmak zorunda olmamak.

Çünkü, ne diyeyim ki ben size, ruh hâlindeyim.

Barlar Sokağı olarak üne kavuşan yoldan, dükkân tentelerinin gölgesine ve tam gaz çalışan klimaların dışarı vuran anlık üfürmelerine sığınarak yürüyorum.

Ve üç beş adımda bir, ağlamaklı sesli bir adamın şarkısına maruz kalıyorum.

Sesini nasıl tarif etsem bilemiyorum, sanırsın ki veletlik zamanında mahalle arkadaşları bunu bir köşede kıştırıp bir güzel “İstiklal Marşı” söyletmişler de, sesi o günden sonra hep böyle kalmış.

“Her akşam bir büyük, başka türlü taşınabilir mi bu yük” deyip duruyor o sesle.

Şarkı beni takip etmekte adeta.

İncik boncukçuda da o çalışıyor, marka çakması çantacıda da, üç adım sonraki markette de...

Hayır, cevap verecek yetkili bir mercii olsa, **“taşınmaz!”** diye haykıracağım, belki susar umuduyla.

O derece yani...

Herkesin yükü farklı tabii.

Misal Bodrum’da, bütün ıstıraplar aşktan doğuyor.

Bizim delikanlılar, kendileri için ıstırap çekecek bir İngiliz manita ayarlayıp kapağı oralara atmak için sabahlara kadar çalışıyor.

İyi hoş da, ben şahsi yükümle bu öğlen sıcığında nerelere gitsem acaba?

Sezonda olmasak *Çarli*’ye gider, şarkıyı da *“her öğlen bir küçük...”* şeklinde uyarlardım belki.

Ama bu zamanlarda *Çarli* maalesef tenzil-i rütbeye uğruyor ve Bodrum’un en huzurlu meyhanesi olmayı bırakıp, **“Tekilacı”** olmaya soyunuyor, hayat galesi gereği (meraklısı *Çarli* hakkında tafsilatlı bilgi için, 2 Ocak 2012 tarihli yazıma bakabilir).

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Koyu karamsar

Demiray Oral 27.08.2012

Çeyrek asrı devirmek yeterli bir süre anlaşılan.

Koyu karamsarlık illetine yakalanmak için.

Ve ben o süreyi doldurdum maalesef.

“Apocular” adını ilk duyduğum ergenlik günlerimden bu yana 28 sene geçti.

Ve doğrudan söylemem gerekirse, artık Kürtlerle demokratik bir ülkede, yan yana, eşit koşullarda yaşamayı başaramayacağımızı düşünüyorum, üzülerem.

Şahsi tarihimde PKK'nın adını ilk kez duyduğum gece 1984 Şemdinli ya da Eruh baskınlarından birinden sonraydı.

TRT mikrofonuna konuşan bir Kürt çocuğu "Apocular geldiler herkesi vurdiler" gibi bir şeyler demişti.

Meşhur "bebek katili" söylemi ve manşetlerin yanına "o bebeğin" fotoğrafının iliştilmesi aynı günlere tekabül eder.

Lisedeydim o zamanlar ve ne olup bittiğine dair hiçbir fikrim yoktu.

Daha sonra memleketçe bilgilendirildik elbette.

Karda yürürken çıkan kart kurt sesleri, dağ Türkleri efsanesi ve üç beş çapulcu eşkiya muhabbetleriyle.

Aradan 28 sene geçti (oğlum olsaydı herhâlde şimdi askere gitmek üzere olurdu).

Ve bugün yine Şemdinli basılıyor, yine bebekler ölüyor, memleket yine cenaze evi gibi, siyasiler yine aynı demeçleri patlatıyor.

Bu arada Kürt meselesiyle ilgili bir ton değişim yaşandı.

Ama o bir ton değişimin geldiği nokta neticede "seçmeli ana dil" oldu.

Ve bugün Kürtlere anadillerini seçmeli öğrenme hakkı tanımak, otomobilin icat edilip herkesin araba kullanmaya başladığı bir zamanda kimi insanlara tekerlek vermek gibi bir komedi.

Her neyse... Yakın zamana kadar hep er ya da geç bu topraklarda bir gün barışın tesis edileceğine inandım.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Anıtkabir taş gibi duruyor işte orda!

Demiray Oral 01.09.2012

Bugün 1 Eylül Dünya Barış Günü.

Kutlanmasında da sıkıntı yok, kutlanmamasında da.

Barış gününü kutlayan bir devletimiz yok, dolayısıyla rapor alıp barış günü resepsiyonunu iptal edecek Cumhurbaşkanımız da...

Barış gününü kutlayan bir halk yok, hani kitlesel manada diyorum.

Zaten bildiğiniz üzere, barışa kesinlikle ihtiyacımız da yok.

Tüm bu vesilelerle, Dünya Barış Günü hususunda herhangi bir sıkıntı yok.

Tek sıkıntımız, ulusal basınımızın pek isabetle tanımladığı gibi *“bütün bayramların anası”* olan 30 Ağustos Zafer Bayramı için Çankaya Köşkü’nde resepsiyon verilememesi.

Yok valla, kafa bulmaya filan yeltenmiyorum.

Girdiğim ortamlar hasebiyle sıkıntıya bizzat şahit olmaktayım birkaç gündür.

O ortamlardan benim hafızama kazınan laf ise şu: *“Ne yaparsan yap... Anıtkabir taş gibi duruyor işte orda!”*

İki de bir araya işte böyle giriyordu, yaşını başını almış bir amca.

Sağdan soldan paslar geliyordu elbette önce.

“Bahane arıyordu efendim zaten bunlar...”, “Atatürk alerjisi var da ondan bunların...”, “Geçen sene terör dediler bu sene de kulak çıkardılar...”, “MGK’ya doktor izin verdi de bir tek resepsiyona mı vermedi?”

Replik sırasının artık geldiğine karar verip giriyordu amca: *“Ne yaparsan yap... Anıtkabir taş gibi duruyor işte orda!”*

Arada tam mevzu değişiyor, muhabbet *“Kurban Bayramı tatili 10 gün olacak mı acaba”*ya bağlanıyor, fakat yeni gelen birileri vesilesiyle resepsiyon hassasiyetine geri dönülüyordu. Ve artık ben iyice bellemiştim ki, **“bunlar”** yani AKP’liler, ne yaparsa yapsınlar Anıtkabir taş gibi duruyordu işte orda.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dürüstlük mü, cesaret mi

Demiray Oral 03.09.2012

Televizyon ekranında işleri gazete yönetmek olan adamlar vardı.

Bir tanesinin sık sık *“kusura bakmazsanız bişey sorucaktım ama”* demesi durumlarını özetliyordu.

Adamların karşısında Başbakan oturuyordu.

Ben de yazlık çay bahçesi tadında bir mekânda oturuyordum.

Etrafta gürültücü bir sürü velet koşturuyordu ama görebildiğim kadarıyla, adamların kusuruna bakmadı Başbakan.

Çoğu soru işareti yerine tasdikle biten cümleleri cevapladı demeyelim de, devamını getirdi.

Çünkü karşındakiler genellikle soru sorarmış gibi başlayıp, Başbakan’ın vereceği cevabın girizgâhını yaparak bitiriyorlardı laflarını. O da onların bıraktığı yerden tamamlıyordu.

Hani test soruları vardır, paragrafın bir bölümü verilip ardından *“bundan sonra gelmesi gereken cümle hangisidir”* denir ya, işte o hesap.

Zor iş vesselam.

Kendisine zinhar soru sorulmasını istemeyen bir başbakan var. Bu isteğini daha geçenlerde, “Dışışleri Bakanı niye Myanmar’a gitti” diye soran gazetecinin patronuna “Yazıklar olsun sana, bu adama niye yazı yazdırıyorsun” diye fırça atarak açıkça göstermiş. Yani kendisine soru sorma “cüreti” gösteren bir yazarı işten attırmak istemiş.

Vaziyet bu minvaldeyken hem “bana kimse soru soramaz” diyen Başbakan’ı canlı yayına çıkarmak, hem durumu kurtarmak için soru sorar gibi yapmak, hem de aslında soru sormamak başka özelliklerin yanı sıra hüner de isteyen bir iş.

Adamı elini kolunu koyacak yer bulamaz hâle getirir, ekranda gördüğümüz üzere.

Biz Başbakanı ve gazetecilerini izlerken, haylaz çocuklardan küçük bir öbek çığlıklar atarak yanıma geldi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir Taraf yazısı

Demiray Oral 08.09.2012

İlk başlarda annem ciddiye alıyordu.

Taraf’ın çıktığı aylarda kaygı dolu bir sesle şöyle telefonlar alıyordum ondan: **“Oğlum sizin gazete cemaatçıymış diyorlar...”**

Kısa bir izah faslı geçiyordum.

Bir müddet sonra yeni bir telefon, sesteki kaygı aynen baki: **“Oğlum sizin gazetenin arkasında ABD varmış diyorlar...”**

Sonra yeniden bir telefon, sesteki kaygı tonu düşüşe geçmiş hâlde: **“Oğlum sizin gazetenin arkasında AKP varmış diyorlar...”**

Arkasından bir telefon daha, artık sesindeki kaygı sıfırlanmış, soru kurgusu kendisiyle dalga geçer hâlde: **“Şimdi de Kürtçü olmuşsunuz oğlum siz...”**

Birlikte gülüp kapatıyorduk telefonu.

Taraf’ta ilk çıktığı 15 Kasım 2007’den beri yazı yazıyorum, kuruluşundan itibaren yaklaşık bir sene de editörlük yaptım.

Bu süre zarfında **ABD’ci, cemaatçi, CIA’ci, Kürtçü, AKP’ci olduk. Şu an ıskaladığım başka “şeylerci” de olmuş olabiliriz.**

Bir tek “Atatürkçü” olmadık henüz. Onun haricinde arkamızda hep birileri, banka hesaplarımız da altı sıfırlı oldu.

Hatta itiraf edeyim, ben bile ara sıra “ya çıkarsa” kıvamında hesabımı kontrol ettim. Ama maalesef o altı sıfırın önünde hiçbir rakam yoktu.

Son günlerde üzümlere takip ettiğim **Orhan Miroğlu** vakasından sonra annemin kesilen telefonlarının yeniden başlamasından ürküyorum.

“Oğlum, sizin gazete PKK’nin psikolojik aygıtıymış...”

Bu kez ne derim acaba?

Çünkü bunu söyleyen beş senedir bu gazetede yazan, benim değer vererek okuduğum, aydın namusu ve vicdanına sahip bir isim olarak bellediğim birisi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Acıları yarıştırdım

Demiray Oral 10.09.2012

İstanbulcular özrü kopardı Başbakan’dan.

Uludereliler hâlâ beklemede.

İstanbulcuların özrü koparmasına yaz boyunca süren köprü bakımı dolayısıyla trafikte çektikleri acı vesile oldu.

Uludereliler bir gecede 34 çocuğunu kaybetti ve acıları hayat boyu sürecek.

Başbakan İstanbulculara, “Gerek Ulaştırma Bakanlığım, gerek Belediyem adına halkımdan bizi bağışlamalarını diliyorum. **Özür gerekiyorsa özür diliyorum**” diye seslendi.

Başbakan Uluderelilere, “Burada bir hatanın olmuş olabileceğini daha baştan söyledik. Ama kimse kalkıp sınır boyu kaçakçılığı yapanları meşru gösterme gayreti içine giremez. Yasaların belirlediği tazminatın çok çok ötesinde açılan hesaplara yatırdık. Başbakan yardımcım aileleri ziyaret etti. Eşlerimiz gittiler. **Yok şöyle özür dilensin böyle dilensin. Terör örgütü veya uzantıları daha farklı beyan bekliyorsa kusura bakmasınlar**” demişti.

Bu devirde Başbakan’dan özrü kopardıklarına göre Tanrı’nın sevgili kulları olan İstanbulcular, her gün saatlerce öndeki arabanın şoförünün ensesini ezberlemek zorunda kaldıkları için Başbakan’ı bağışlarlar muhtemelen.

Peki, kendilerine “parası neyse verdik, kusura bakmayın” denen Uludereliler ne yapmalı?

Bence İstanbulcuların trafikte çektikleri acıyı hayal etmeye çalışıp, empati kurarak Başbakan’ın özür dilemesine hak vermeliler.

Hatta keşke, yaz başında Uludereli aileleri İstanbul’a getirip altlarına da birer araç çekseydik.

“Dolap beygiri” misali her gün o yakadan bu yakaya gitmeye çabalasalardı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

En büyük medya patronunun dediği olur

Demiray Oral 15.09.2012

Bugünün basın tarihi nasıl yazılacak merak ediyorum.

Bir yanda memlekette yaşanan “**savaş hâli**” hususunda tamamen susması isteniyor medyanın.

Diğer yanda malum, Başbakan’ı eleştirmesi zaten alenen yasaklandı gazetecilerin.

Hatta bırak eleştirmeyi, Başbakan’a canlı yayında “**hakiki soru**” sormak bile yürek istiyor artık.

Tabii bir de Başbakan’a yakın kişi ve kurumlar var.

Onları eleştiren de karşısında yine iktidarı buluyor.

Devletin omurgasını oluşturan, Yargı, Emniyet, Genelkurmay, MiT misali bu kurumlar hükümetin şefkatli kollarının koruması altındalar.

Daha düne kadar Kemalist rejimin koruması altında olan aynı kurumlar artık AKP zırhıyla korunuyorlar.

Başbakan yargıya “**gerekeni**” söylüyor ve BDP’nin kapatılmasını istiyor...

MiT Müsteşarı’nı yedirmemek için yasa çıkartıyor...

Genelkurmay Başkanı’na eleştiri yapılırca “*açtırmayın bana dosyalarınızı*” diyerek basına dosya altından sopa gösteriyor, şu ifadelerle: “*Şimdiye kadar kalkıp askere zerre kadar eleştiri yapamayanlar şimdi niye başladılar? El pençe divan duranlar, niye başladılar? Bu noktada elimizde çok şey var. Dosyalar var. Emir alanları filan iyi biliyoruz. Falan kişiden talimat alıp başlık atanları iyi biliyoruz. Ama bu dosyaları açmak istemiyoruz.*”

Başbakan’ın söylediklerinin doğruluğundan, emirle– talimatla başlık atanlar olduğundan nedense hiç şüphe etmiyorum.

Ancak Başbakan’ın “**o dosyaları**” açmamasının sebebinin de sadece zamanında bu haltı yiyenler değil, bütün basın üzerinde “*ulan acaba bizim patron da emirle başlık atanlar arasında var mı*” ruh hâli yaratarak “**Erdoğan’ın kılıcı**” misali sallanması olduğundan eminim.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ölüme tapanlar

Demiray Oral 17.09.2012

Önce ölümün zaferini kutlayanları okudum sosyal denen medyada.

Savaşın zehirlediği zihinlerden kin, nefret, intikam naraları fıskırıyordu.

Evladını kaybeden bir babaya “*darısı senin başına*”, “*belki şimdi binlerce şehit babasının acısını anlarsın*” diyebilen bir kötülük.

O baba BDP'li olduğu, Kürt olduğu için sadece.

Savaş çürütüyor bu memleketi.

Şehit edebiyatı çürütüyor.

Uğruna ölünen davalar çürütüyor.

Çünkü hepsi ölümden güç alıp, ölümlle doğuyor ve yine ölümlle nihayete eriyor.

Onlar ölüme tapanlar...

Bir gün bir Kürt vekilin oğlunun intiharıyla “*nefret*” çığlıkları atarak kutluyorlar ölümün zaferini, ertesi gün sekiz şehit haberinin gelmesiyle “*intikam*” çığlıkları atarak.

Sonra dışarı attım kendimi.

Bir taksiye bindim.

Yirmili yaşlarının başındaki taksici arabasına bindiğimde telefonda Kürtçe bir şeyler konuşuyordu.

Hiçbir şey anlamıyordum söylediklerinden.

Neyse ki o benim dilimi biliyordu.

Telefonu kapatıp derin bir of çekmesinden sonra nereye gideceğimi söyledim.

Birden, “*Bak şimdi acayip moralim bozuldu abi*” dedi.

Hafta sonu trafiğinde gitmek istediğim yer nedeniyle böyle söylediğini sandım önce.

Ama onun o esnada tek derdi, az önce aldığı telefonu.

Ve o telefonun yarattığı basit ama mühim bir günlük yaşam problemi.

Ertesi gün izin günüydü ve taksiye amcasının çıkması gerekiyordu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İnsanlar ölürken Osloculuk oynamak

Demiray Oral 22.09.2012

CHP'li olmak ile Fenerbahçeli olmak birbirine fena hâlde benziyor bazen.

Adamda yarattığı “**ruh hâli**” açısından. Şahsen değilsem de sülaleden CHP'liyim, çevrem onlarla dolu.

Ve sıkı bir Fenerbahçeliyim.

Geceyi Marsilya travması ile kapatıp güne Oslo travması yaşayan CHP'lilerle birlikte başladım.

Hâlime ve hâllerine bakıp dedim ki kendi kendime... CHP'li olmak ve Fenerbahçe'yi tutmak Cemal Süreya 'nın "Mutsuzluğa da var mısın " teklifini baştan kabul etmektir adeta.

Önde götürdüğün maçın son saniyesinin son salisesinde gol yemektir.

Galip durumdayken bile o golü yiyebileceğini bilerek maç seyretmektir.

Partinin, iktidarı vurmak hedefiyle **"skandal"** açıklayayım derken, kendi tutarlılığını tartışmaya açmasına şahit olmaktır.

Tuttuğun kulübü, partiyi yönetenlerin yaptıklarına her gün kahretmektir.

Fenerbahçeli olmanın travmasını yüreğimde saklayacağım şimdilik.

Çünkü neticede sığınabileceğimiz "artık önümüzdeki maçlara bakacağız " klişemiz var.

Fakat bir o taraftan bir bu taraftan, aslında hep aynı taraftan, günde ortalama 10 ölüyle yaşadığımız bu memlekette siyaset için aynı lükse sahip miyiz?

"Artık önümüzdeki ölümlere bakacağız " deyip geçebilir miyiz?

Madem geçemeyiz o hâlde CHP'nin bir **"skandal"** hesabıyla açıkladığı Oslo görüşmeleri meselesinin ortaya koyduğu **"hakiki skandalı"** görmemiz gerek.

Önce memleketin son günlerde uyandığı sabahları bir kenara yazalım.

Ölüme uyanıyoruz sabahları.

Akşamları ise ana haber bültenleri, 80 öncesinin TRT haberlerindeki **"ölüm haberleri"**ni mumla aratıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Darbe cezalandırıldı fakat mutsuzum

Demiray Oral 24.09.2012

Saymadım ama iki günde herhalde yüz küsur adet Balyoz haberi, izlenimi ve köşe yazısı okudu bu gözler.

Onlardan birinde, karar sonrası Silivri ortamını anlatan şu ifade vardı: *"Medyanın ilgisine isyan eden sanık yakınları ise 'Yeni mi hatırladınız, biz iki senedir burada linç edildik. Neredeydiniz' diyerek tepki gösterdiler."*

Medyanın ilgisine isyan hâlindeyim ben de. Hatta kendime de...

Neredeydi hakikaten medya?

Takvim yaprakları 16 Aralık 2010'u gösterdiğinde köşe yazarından, tecrübeli muhabirine kadar tüm medya oradaydı, ben de dâhil.

Silivri'de ilk duruşma vardı o gün.

Ertesi gün ve sonraki birkaç gün medya tıpkı şimdiki gibi Balyoz'dan geçilmiyordu.

Sonra... Sonrasında birkaç gazetenin Silivri'yi mesken tutan emektar muhabiri haricinde medya ajans haberciliğine terk etti meydanı. *Anadolu Ajansı*'nın geçtiği haberler, âdet yerini bulsun hesabı sinek kakasından hallice büyüklükte yer aldı sayfalarda.

Arada birkaç kuvvet komutanının tutuklanması misali “*flaş*” gelişmeler ya da mahkemede yaşanan vukuatlarla hatırlıyorduk bir yerlerde Balyoz diye bir davanın görüldüğünü. Ardından yine rutine dönülüp, sinek kakası haberciliği sürüyordu.

Yüz küsur celse işte böyle geçti ve son duruşma günü geldi.

Medyada birkaç gündür yine Balyoz'dan geçilmiyor ve ne hazin çelişkidir ki başından beri bu soruşturmaya en çok karşı çıkıp, şimdi de verilen karardan en mutsuz olanlar, yani **Balyoz'un mutsuz medyası** bu davayı aynı zamanda en az izleyenlerdi.

Bugün, pek çoğu haklı görünen yargı süreciyle ilgili çelişkileri bayrak yapanlar, yaklaşık iki sene boyunca o çelişkilerin yaşandığı duruşmaları gazetelerinde, televizyonlarında en az yansıtanlar oldu.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Savaş emri verenler esneyiniz

Demiray Oral 29.09.2012

“Herkes esnesin” dedi.

Herkes esnemek yerine ona baktı.

Devam etti bunun üzerine, “Önce iyice bir esneyin de tıkalı kulaklarınız açılsın. Yoksa doğru dürüst duymuyorsunuz dinlediğinizi. Ertesi gün gazetelere bakıyorum sersem sepelek şeyleri yazmışsınız, en mühim laflar yok.”

Fırçayı kayan bir arkadaşın eski Demokrat Partili büyük babası.

Biz ise Başbakan'ı canlı yayında NTV'de dinlemek için ekran başına toplamış birkaç meslektaş,

Zinhar başka çaremiz yoktu, esneyecektik. Ancak huysuz ve tatlı ihtiyar ona bile şerh düştü: “Bana bakın! Öyle esnerken uçakta sevgilinizle Paris'e giderken kulağınızın tıklandığını düşünmek yok. Deniz kenarına tatile giden virajlı yolu tırmanırken kulak açma hayali kurmak da... Aklınız oralara uçar o zaman da!”

Gayet ciddi bir edayla, büyükbabanın gözünün içine baka baka esnedik. Böylece absürt bir sebeple kulağımızın pasını sildik.

Ve kime sorsan “bitsin artık” denen ama bir türlü bitmeyen memleketteki absürt savaş hususunda Başbakan’ı dinlemeye başladık.

Malum, herkesin en çok merak ettiği mevzu pazar günü Başbakan’ın AKP kongresinde “kaç balkon konuşması gücünde” konuşacağı.

Bilhassa da Kürt meselesiyle ilgili.

Büyükbabanın nasihati sanırım bana faydalı oldu.

Ertesi gün basında öne çıktığını göremedim ama Başbakan “Oslo görüşmelerini sızdıran örgüt değil de görüşmelerin yapıldığı ülke olabilir mi” sorusuna “Araştırmamızdan o değil de tam tersi çıktı. Zaten bu ev sahipliğini yapanlar tarafından sızdırıldığını tesbit ettiğimiz anda onlarla ilgili tavrımız çok farklı olur, oralarda bir daha bu tip toplantıları yapmak mümkün olmaz” karşılığını verdi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AK Parti işte ordaydı, peki ne yoktu

Demiray Oral 01.10.2012

Tayyip Erdoğan’ın konuşması taze bitti.

“Aklımızı uçuran bir konuşma” olacağını söylediklerinden derhal kontrol ettim, yerinde öylece duruyor aklım.

“Manifesto niteliğinde” olacak demişlerdi... **“Mani”** kısmına denk geldim, epeyce kalkınmadan söz etti Erdoğan. Yol, su, elektrik, TOKİ hatta memleketteki tomografi cihazı adedi hususunda daha donanımlıyım artık. Fakat **“festo”** sosu yoktu.

“Kürt vatandaşlarımızın yüreğini ferahlatacak” bir konuşma olacağını söylüyordu kongrenin falına bakanlar.

O da sallama çıktı, çünkü fincanda hâlâ Kürt vatandaşların içini sıkın **“bişeyler”** görünüyor.

“Reformcu kimliğe vurgu” ve **“kucaklayıcı”** olma hususları ise kongrede öncesinde öyle ağır hasar aldı ki, değil Erdoğan’ın veda konuşması Sokrat’ın veda konuşması bile durumu kurtaramazdı.

Yedi gazete (*Cumhuriyet, Birgün, Ö. Gündem, Sözcü, Evrensel, Aydınlık, Y. Çağ,*) ile iki tv kanalı (*İMC, Ulusal Kanal*) kongreye alınmadı.

Yani kendini eleştiren medyayı reformcu kimliğiyle kucaklayamadı Erdoğan. Üstelik bu sansürü **“akreditasyon”** denen askerî vesayet artığı uygulama ile yaptılar ki, duyan da meğer ne kadar heves etmişler **“vesayet”** denen müesseseye etkisi yarattılar.

Toparlarsak AKP'nin acayip tarihi kongresinde manzara şöyleydi:

Yedi gazete ve iki televizyon içeri alınmadı, CHP bu sansürü protesto için kongreye katılmadı, MHP Barzani "onur konuğu" olarak çağrıldığından kongrede yoktu, BDP'ye zaten davet yapılmamıştı.

Yani tam da kongre için bestelenen şarkının nakaratı hesabıydı vaziyet: *AK Parti işte burda/ AK Parti işte burda.*

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Medyanın savaş gazı: Şam Fatihi I. Erdoğan

Demiray Oral 06.10.2012

İnce sual sormuş **Muharrem İnce**: *Kimin çocuğu gidecek savaşa?*

Şöyle bir düşündüm de... **Benimki gitmeyecek, benim çevremdekilerin de gitmeyecek, sizinkiler de, sizin çevrenizdekilerin çocukları da, İnce'ninkiler ve maaile Meclis'tekilerin çocukları da...**

Galiba başka birileri daha var bu memlekette yaşayan.

Gerçek hayatta pek görmediğimiz, duymadığımız, şehit cenazesinden şehit cenazesine veya gecekondusu yıkılırken geçirdiği cinnet sayesinde birkaç dakikalık VTR'lerden tanıdığımız, ara sıra vicdan yapıp vah vahlandığımız, penceresiz şehit evinin camlarını kampanyayla taktırdığımız, kesilen elektriğini açtırdığımız birileri...

İşte yine onlar, onlarınkiler, ölünce cenazesi Teşvikiye'den kalkmayangillerin çocukları gidecek savaşa.

Sinan Çetin'in "Çanakkale Çocukları" gidecek.

Tesadüf bu ya savaşa giden o çocuklara sinemada rastladım dün akşam. Fonda Çanakkale Savaşı, Kürt meselesi nedeniyle memlekette çeyrek küsur asırdır akan kan üzerine bir filmdi aslında.

Ama gösterime girmesi Suriye'den memlekete adeta **"cemre"** düşer misali **"beklenen"** bombalara denk geldi. Anneler ile evlatları üzerinden anlatıyor savaşı **Sinan Çetin** ve her daim ovır doz militarizmle doldurulan beyinlerimizi sarsıyor: *"Biz savaştık çocuklar öldü. Hayatın amacı bizzat kendisidir. Hayatta uğruna ölünecek hiçbir şey yoktur. Evlatlarımızdan başka..."*

İki özel gösterimin tam da zamanıdır diye düşündüm izlerken.

"Savaşa karar veren ama asla çocuğu ölmeyecek olanlar" şürekâsına **"misliyle"** karşılık vermek adına.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Örgüt tarafından 'kandırılmış' polis müdürü...

Demiray Oral 13.10.2012

“Milli menfaatler” kod adlı mevzularda AKP ile MHP’nin uzlaşmasına alıştık.

CHP ile MHP de sözkonusu olan **“standart muhalefet”** yapmak olunca aynı yerde bulaşabiliyor.

Ama asıl mühimi, hiçbir mevzuda anlaşılamayan bu üç partinin anlaşılacakları hususlar.

Ki onlar nadide misaller olarak kayıtlara geçiyor.

Benim kayıtlarıma göre, hiçbir mevzuda anlaşılamayan üç parti geçen sene üç kere anlaşmış.

Şike yasasında, Fransa’daki “soykırım yoktur” diyene ceza öngören yasaya karşı ve emekli vekil maaşlarına zam yapılmasında.

Hımmm... Gördüğünüz üzere hepsi de **“milli mutabakat”** hükümeti tadında hareket etmeyi gerektiren **“soylu”** mevzular.

Bu sene ise milli mutabakatta yeni siftah etti üç parti.

“Dağda ölene de ağlayamıyorsanız insan değilsiniz” diyen **Diyarbakır Emniyet Müdürü Recep Güven’e** karşı.

Hafızalara şöyle nakşoldu AKP, CHP ve MHP başkanlarının tepkisi, sırayla:

“Biz dağdaki eli kanlı teröriste ağlamadık, ağlamayız.”

“Bu bölücü bir söylemdir.”

“O zaman bu salonda hiç insan yok.”

Günlerdir aynı şeyi düşünüyorum.

Diyarbakır Emniyet Müdürü ne dedi, memleketin yüzde 80 küsurunun oylarını temsil eden bu partiler ona ne dedi, diye.

Senelerce Emniyet’te çalışmış, Güneydoğu’da görev yapmış, 30 senedir süren savaşın bizzat içinde bulunmuş bir polis müdürü, Diyarbakır misali ateşten gömlek bir şehre atanır ve oradan sözkonusu mesajı verirse, o mesaj böyle mi okunur?

Mesela, **Recep Güven** *“Dağda ölene de ağlamıyorsanız insan değilsiniz”* derken PKK’nın kanlı eylemler de yapan bir örgüt olduğunu bilmiyor mu?

Erdoğan’ın savaş literatürümüze kazandırdığı deyimle, yoksa PKK’lıları **“çiçek çocuklar”** mı sanıyor **Recep Güven**?

Yoksa bu polis şefi **“bölücü”** filan da PKK’nın **“terör”** eylemlerini **“kurtuluş savaşı”**, **“terörist”**leri de **“gerilla”** olarak mı niteliyor?

Baksanıza, Erdoğan *“biz dağdaki eli kanlı teröriste ağlamayız”* diye bilgilendirerek fırçaladığına göre öyle herhalde.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

En yumuşak eleştiriler bu köşede

Demiray Oral 15.10.2012

Ahmet Abi'nin yazısını okuyunca ben de bir yerde *Taraf* okuru olduğum için yarışmaya katılıp, kendimi sınamaya karar verdim.

Malum, yarışmamız **“iktidarı en yumuşak eleştirme”** yarışması. Konu başlıklarına göre sıradan gidiyorum.

İlk konu başlığımız “iki polis”.

Yani mahkeme kararıyla işkence yaptığı tescillenen polis şefinin terfi ettirilmesi vakasında Başbakan'ın *“onu yedirtmem”* deyip desteklemesi ve *“dağdaki teröristin ölümüne ağlamayan insan değildir”* diyen polis şefine ise inceleme başlatması.

Yumuşak eleştiri: Olaylara sadece ilk anda bize görüldüğü gibi bakarsak fevkalade yanılırız. Nitekim bu vakada da kimi yazarlar aynı yanılgının içine düştü ve Başbakan tecavüz hükümlüsü polise destek verirken, terörist de insan diyen polisi ise harcamış gibi bir tablo ortaya çıktı. Oysa eğer Başbakan terfi ettirilen o polis şefine destek vermeseydi, çoğu köşe yazarının *“hümanist”* diye nitelediği ikinci polis şefinin bu çıkışı gerçekleşmezdi. Şöyle izah edeyim. İlk polis şefi kime tecavüz etmekten mahkûm olmuştu? Terörist olmakla suçlanan bazı kadınlara. İşte Başbakan'ın ne olursa olsun onun arkasında duracağını söylemesi Emniyet teşkilatında büyük bir özgüven yaratmış ve polislerin her türlü konuya bakışında adeta bir devrim yaşanmıştır. Nitekim bu zihniyet devrimi iki ay gibi kısa bir sürede Diyarbakır Emniyet Müdürü'nün şahsında meyvesini vermiş ve Türk polisi teröristin de insan olduğunu keşfedip, bunu büyük bir özgüvenle açıklayabilmiştir. Peki, o hâlde Başbakan bu polis şefine niye destek atmamıştır? İlk bakışta öyle görünse de derinlemesine bakınca yine durum farklıdır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir Kürt'ün açlık grevi kaçınıcı günde haber değeri taşır

Demiray Oral 20.10.2012

On sekiz yaşındakilerin vekil olabilmesini sağlayacak yasayla ilgili duyduğum en isabetli yorumu takdirlerinize sunarak başlıyorum: *“On sekiz yaşındaki gençlere seçilme hakkı vermeden önce yaşama hakkı verseler daha iyi olacak.”*

Yorum eski mahalle berberim Esmer'den.

İyi ki ucundan azıcık kestirmeye gitmişim saçlarımı.

“İkinci iyi şeyler olacak” dönemine denk geldi berber mesaim.

Tıpkı benim kesilen saç boyum misali ucundan azıcık barış görünür görünmez nasıl siyasette, medyada barışa susayanlar hemen üstüne atladıysa olan bitenin, Türk’üyle Kürt’üyle bu toprakların insanı da aynı ruh hâli içinde aslında.

Kimle sohbet etsem, tünelin ucundaki ışığı görmek isteyen sorulara maruz kalıyorum.

İyi bir şeyler olmasına aç insanlar, ama bir o kadar da temkinliler.

Özellikle de Kürtler.

Yeni bir hayal kırıklığını kaldıramayacak kadar istiap haddini doldurmuş vaziyette bünyeleri.

Siyasilerin yaptıkları tüm açıklamalar internetten satır satır okunuyor, televizyonda haberler başlayınca adeta zımni bir anlaşmayla sessizlik hüküm sürüyor.

Üstelik söz ettiklerim dışarıdan bakınca akli birkaç karış havada, İstinye Park müdavimleri olarak görülen varoş delikanlıları.

Büyük kısmı Güneydoğu’dan İstanbul’a göç eden Kürt ailelerinin çocukları onlar.

Kimisinin abisi askerde, kimi askere gitmek için gün sayıyor, kiminin ise derin suskunluğundan anlaşılıyor ki dağda bir yakını var.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AKP’ye her şeyi de, Kürt sorunu deme

Demiray Oral 22.10.2012

Öyle bir başbakana sahibiz ki, ne zaman BDP’lilere çok ağır eleştiriler yapıp köprüleri atsa, biz bundan Öcalan veya PKK ile görüşmelerin başladığı sonucunu çıkarıyoruz.

Sonra da buna sevinelim mi, üzülelim mi işin içinden çıkamıyoruz.

Yine böyle günlerdeyiz.

Başbakan son olarak “Herkesle her şeyi konuştuk, konuşuyoruz” dedikten sonra eklemiş, “ancak teröristlerle kucaklaşanlarla bizim konuşacak hiçbir şeyimiz yok”.

BDP milletvekili Hasip Kaplan da Başbakan’ın son günlerde partilerine yönelik artan performansından yola çıkarak, “Ne zaman BDP’ye sert ifadelerle yüklenirse, o zaman başka kanalların devreye girdiğini biliyoruz. Ben Başbakan’ın bu tavrından İmrallı’da görüşmelerin başladığını tahmin ediyorum” demiş.

Yani o da **Kürtlerin oylarıyla seçtikleri temsilcilerini Başbakan’ın yok saymasından, Kürt sorununu çözme teşebbüsünde bulunacağı gibi tuhaf bir sonuca varmış.**

Tuhaf olan sadece bu olsa iyi.

Önce “Oslo görüşmeleri yeniden başlayabilir” diyor Başbakan...

Ardından, “Gerekirse yarın MİT Müsteşarı’nı İmralı’ya yollarım, yeter ki akan kan dursun” diyor...

Sonra “Teröristle kucaklaşanlarla asla konuşmayız” diye noktılıyor...

Görüşmelerin yeniden başlaması adına PKK yerine Oslo, Öcalan yerine İmralı denmesine itirazım yok.

Ama üstlerine çizdiği atabilmek için BDP yerine “teröristle kucaklaşanlar” denince, doğal olarak adamın aklına şu soru geliyor: Oslo’da görüştüğünüz kim? PKK.

Peki, İmralı diye kodladığınız Öcalan kim?

PKK’nın cezaevindeki lideri.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Roboski’nin şiirini yazmaya teşebbüs etmekten...

Demiray Oral 27.10.2012

On birinci ayını idrak edeceğiz yarın Roboski vakasının.

Ve anlaşılan o ki, “AKP Roboski’de tuzağa düşürüldü” noktasına kadar gelmiş bulunmaktayız.

Öyle mi, bilmiyorum.

Yumurta mı tavuktan çıktı, onu da bilemiyorum.

Ama AKP’yi savunmak adına Roboski vakasını bile imdada çağıran zihinlerin yaratıcılığını gerçekten tebrik ediyorum.

Benim için ise Roboski, bu toprakların hafızasına not düşülen katıksız bir acı aslen.

Tuzaktı, oyundu, istihbarat hatasıydı...

Ne fark eder ki?

Bu memleketin savaş uçakları 34 vatandaşını bombaladı.

Bu acı karşısında nasıl tavır aldı o hükümet?

Nasıl tavır aldık?

Analar ağladı, analar hâlâ ağlıyor; duydu mu o hükümet?

Duyduk mu?

Roboski’de hâlâ evlenen yokmuş, uzakta yapılan düğünlerde bile müzik çalmıyormuş.

Umurunda mı o hükümetin?

Umurumuzda mı?

Farkı yaratan, bu soruların cevabı olacaktır.

Basınımızın pek sevdiği klişeyi kullanmanın tam da yeridir.

Bir milattır Roboski.

Yaşanan katliamdan ötürü siyasal, o acı karşısında sergilenen tavırla duygusal bir milat.

Toplumlarda yaşanan her derin kırılma misali kitabı, filmi, hatta şiiri olacaktır.

Hatta şiiri yazılmış bile.

Hatta ve hatta Roboski’nin şiirine cezası kesilmiş bile.

Hem de henüz teşebbüs aşamasında...

MAZLUMDER’in bir kampanyası vesilesiyle haberim oldu bundan.

Biraz araştırınca bize özgü, hikâyelerden biri ile karşılaştım.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ölmeye yatma ‘talimatı’nı aslında kim verdi

Demiray Oral 29.10.2012

Pişmanım.

Açlık grevleri hususunda medyadaki suskunluğa keşke laf etmeseydik.

Keşke sürseymiş bu “**suskunluk grevi**”.

Hadi bakalım, medya konuşuyor artık mevzuu. Önce “*yaşam hakkı*”, “*hayat kutsaldır*” kabilinden birkaç “**insanlık klişesi**” fıskırtılıp ardından sadede geliniyor.

Ölüm riskine meydan verilirse, devlet psikolojik mevzi kaybeder(miş).

Bu nedenle cezaevlerindeki gerektiğinde zor kullanarak tedavi altına alınmalılar(miş).

Öcalan keyif adasında keyif çatarken cezaevindeki Kürtler ölüme yollanıyor(muş).

Asıl beş yıldızlı otellerde takılan BDP'liler ve Öcalan'ın kardeşleri açlık grevi yapsınlar(mış).

Bu minvalde her türlü yüksek fikir itinaıyla açıklandıktan sonra da, *"açlık grevlerinin bir an önce bitirilmesi temennisi"* ile vicdanlar temize çekilip **"mutlu son"** yapılıyor. Sen sağ, birileri selamet...

Açlık grevi derdine deva olmak yerine gerilimi daha da tırmandırmaya hizmet eden bu söylem içinde en moda olan da sonuncusu.

Yani başta BDP'lilere yönelik olmak üzere, *"madem bu kadar haklı bir eylem yapılıyor siz neden katılmıyorsunuz"* gazı vermek.

Açlık grevine yeni insanların katılmasını sağlamaktan başka bir amaca hizmet etmeyecek bir muhabbet bu da. Taşdığı mantığın ise bunu söyleyenlere, birinin çıkıp *"madem yaşam hakkı konusunda bu kadar hassassınız, açlık grevlerinin bitmesi için siz neden açlık grevi yapmıyorsunuz"* demesinden farkı yok.

Nasıl, böyle yazınca saçma geldi di mi? Saçma elbette, tıpkı üvey kardeşi olan söylem kadar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kuzu şişi ve Kürtleri götürmek

Demiray Oral 03.11.2012

Tek mi, çift mi?

Tek...

Hayır yani, başkanlık sistemi tartışılacaksa ben buna varım, bakın "başkanlık" derken ellerimle de kendimi gösteriyorum.

Tamam, tek dedik ya...

Ha iyi o zaman... Bakın ikimiz de aynı şeyi söylüyoruz gördüğünüz gibi, medya olarak kırıp kırıp yıldız yapıyorsunuz da boşa yorulmayın. Bizi birbirimize düşüremezsiniz. Düşüremezler di mi, tevessül etmesinler di mi?

Onu ben bilmem Ahmet Sever bilir... Şeyy yani, Cumhuriyet'in nezh bir şekilde kutlanmasıyla ilgili talimat vermemden doğal bişey olamaz; ama kaygıya mahal yok, neticede bu koşuyu tek geçiyorum.

Başkanlık olur, yarı başkanlık olur, partili cumhurbaşkanlığı olur, hepsi uyar... Yeter ki tek olsun iktidar!

Ankara'nın doruklarında oynanan **"tek mi, çift mi"** oyunundan geriye kalan vakitte yapılan açıklamalar **açlık grevleri** hususunda oluyor.

Oluyor ama memleketin “**karaşın**” çocukları “**hücre hücre**” ölürken biz onların durumları hakkında doğru dürüst “**tek**” bir haber alamıyoruz.

Yapılan açıklamalara eğer inanırsak, açlık grevi yapıldığından bile bütünüyle şüphede olacağız.

Başbakan “*açlık grevi vesaire böyle bir şey yok*” deyip ardından “*aç kalan falan yok, herkes her şeyi yiyor*” diyerek kendisiyle çelişme rekorunu egale ediyor misal.

Meğer anlıyoruz ki, “*herkesin yediği her şey*” tuz, şeker, su ve B1 vitaminiymiş.

Avrupa Birliği’nin 26 ülkesinin büyükelçileri Ankara’da yaptıkları toplantıda açlık grevlerini ele alıyor, ülkelerine “*eylem bugün bırakılsa bile bazı cezaevlerinden ölüm haberleri gelebilir*” diye bilgi geçip bir Acil Eylem Planı hazırlamaya karar veriyorlar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürtlere ‘seçmeli hayat’

Demiray Oral 05.11.2012

Parası neyse verebilen herkesin, anadilde eğitim görmesin diye çocuğunu özel okullara yolladığı bir memleket burası.

Türk aileler çocukları İngilizce, Fransızca, Almanca eğitim görsün diye çırpınıyor.

Kürt çocukları için de İngilizce, Fransızca eğitim ekonomik olarak biraz hayalse de, hukuken serbest.

Tabii Türkçe eğitim de.

Peki, Kürtçe eğitim neden yok?

Eğer “*Anadilde eğitim ülkeyi böler*” diye Google’a yazar ve çıkan bilmem kaç bin sonucun ait olduğu geniş yelpazeyi görürseniz, bu sorunun cevabını alırsınız.

Bu lafı edenler **Kemal Kılıçdaroğlu**’ndan **Tayyip Erdoğan**’a, **Burhan Kuzu**’dan **Süheyl Batum** ve **Devlet Bahçeli**’ye uzanan büyük bir yekûn tutuyor.

Türkler anadilde eğitimin memleketi böleceği hususunda bölünmez bir bütünlük içindeler anlayacaksınız.

Daha önce Kürt demek bölüyordu memleketi.

Sonra Kürtçe konuşmak, Kürtçe şarkı, Kürtçe gazete, Kürtçe televizyon yayınının böleceğinden kesinlikle emindiler.

Bunların hepsi gerçekleşti ve hâlâ tek parça memleket.

Adalet Bakanı **Sadullah Ergin, Kürtçe savunma hakkı**yla ilgili düzenlemenin pazartesi günü, yani bugün Bakanlar Kurulu'na gelebileceğini söyledi son olarak.

Eğer bu düzenleme çıkarsa, bahse varım salı sabahı da tek parça olacağız.

Peki, anadilde eğitim bölmesin memleketi?

Valla şimdiye kadar sadece Türkçeydi eğitim, eğer bu doğru yöntem olsaydı herhâlde ortada bir sorun olmaması gerekirdi.

Ama ciddi bir sorunumuz var.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Baba, onlar insanmış ama!

Demiray Oral 12.11.2012

Bir arkadaşımın sekiz yaşındaki kızı evde ana haber bülteni izlenirken sormuş: *"Baba, cezaevinde açlık çekenler ne?"*

Arkadaşım anlamamış, daha doğrusu lafın, o yaşta çocuğa yeni başlayanlar için Kürt meselesi noktasına gideceğini düşünüp, *"Mahkûm kızım, mahkûm... Hadi sen ödevlerini yap"* deyip geçiştirmeye çalışmış.

Küçük kız kısa bir müddet ortadan kaybolmuş.

Arkadaşım bu esnada klasik bir baba tadında, yahu daha çok erken değil mi bu mevzuları anlatmak için diye düşünürken, *Google* hazretlerine *"mahkûm"* yazıp cevabını alan kızı geri dönmüş.

Ve şaşkın bir hâlde şöyle yenilemiş sorusunu: *"Baba onlar insanmış ama!"*

Arkadaşım bunun üzerine, *"Tabii insan kızım, yargılandıkları için cezaevindeler. Neden böyle dedin ki sen"* deyince şu cevabı almış: *"Her akşam sen haberleri izlerken duyuyorum. Açlık grevcileri diyorlar, örgüt üyeleri, eylemciler, teröristler diyorlar da ondan. İnsan olduklarını hiç söylememişlerdi."*

Ana haber bültenlerindeki **"şok şok şok!"** KJ'sini, **"dannn!"** efektiyle birlikte babasının gözlerine oturtmayı başardıktan sonra da devam etmiş: *"Neden hiç 'insanlar' demiyorlar?"*

Arkadaşım kızıyla sıkı bir muhabbet yapması gerektiğini idrak edip, dili döndüğünce mevzuu anlatmaya çalışmış.

Vaziyetin şizofrenikliğini bundan iyi özetleyen soru herhalde zor bulunurdu.

Bu memleketin cezaevindeki Kürt vatandaşları anadillerinde eğitim görebilmek, savunma yapabilmek, liderleri olarak gördükleri isme uygulanan tecridin kalkması için 62 gündür açlık grevinde ve her akşamüstü haberlerde onlardan bahsedildiğini duyan çocuk, insan mı yaratık mı nasıl bir tür olduklarını anlayamadığı için soruyor: *"Baba, cezaevinde açlık çekenler ne?"*

Gerçekten onlara **"insanlar"** demeye niye hiç dili varmıyor egemen dilin?

Neden olacak, insana benzetirsek onlara hak vermekten korkuyoruz da onun için.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Tabut Cumhuriyeti'

Demiray Oral 17.11.2012

Sayı saymaya devam ediyoruz.

Kimisi ilk günlerden başladı, kimisi çift haneli rakamlara ulaşınca.

Herkesin **"kritik eşiği"** kendine elbet.

Kimileri ise gün sayanlara saydırmayı tercih etti.

Ben 20'yi devirdikten sonra katıldım saymaya.

Ve geldik 67. güne.

Artık evde, sesi kısık kendi açık televizyonun önünden geçerken, haber kanallarına çaktırmadan bir bakış atıyorum.

"Son dakika" adlı sonun geldiğini gösterecek o *KJ'*yle her an karşılaşmaktan ürkerek.

Hekimler, uzmanlar, odalar defaatle söyledi ama ben en çok bir meslektaşın anlattığı **"kritik eşik"** refleksiyle ürktüm.

Malum, gazetecilik mesleki deformasyonun en çok yaşandığı işlerden biri.

Her gün vida sıkar misali *"kötü haber"* peşinde koşulur.

Haber televizyonculuğu ise o deformasyonun şahikasını yaşatır adama.

Her gün değil, her an sıkmaya hazır olmak gerekir vidayı.

Çünkü *"son dakika"* haberini rakiplerinden beş saniye sonra verdin mi, bittin oğlum sen vaziyeti hâsıl olur.

Bu nedenle gerçekleşmesi beklenen mühim haberler, ekrana ânında verilmesi gereken *KJ'*ler önceden yedeklenip hazır edilir.

Bir haber kanalında çalışan arkadaşımın anlattığına göre, cezaevlerinden gelecek ölüm haberleri için de hazırlıklar tamam haber merkezlerinde.

Bu gidişle, belki yarın, *"Açlık grevleri / Eylemin 67. gününde bir mahkûm hayatını kaybetti"* yazısını ekranda görünce bilin ki işte o benim arkadaşımın çalıştığı haber kanalıdır dersem yalan olur, çünkü emin olun ki hepsi şu anda aynı vaziyettedir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Taktik icabı

Demiray Oral 19.11.2012

İyi haber geldi nihayet.

İki bardak demli çay iyi gider diye düşündük kadim dostum Vatoz'la.

En koyusundan yeşil masa örtüleri bulunan mahalle kahvemize oturduk sabahın bir vakti.

Odun ekmek fırınından yeni çıkmış poğaçalar masanın başköşesinde.

En şahanesi, bu kez lokmalar boğazda takılmıyor.

İkinci çaylar esnasında "ne oldu peki şimdi" dedi Vatoz.

Ne olacak, hep birlikte kaybettiğimiz bir saçmalıktan böylece daha az kaybederek çıktığımız için sevinmeye çalışıyoruz diye karşılık verdim.

Vatoz benim cevabımı sindirmeye çabalarken kendi kendime düşündüm, ne oldu peki hakikaten şimdi?

67 gündür yaşanan ıstırap, insanların hayatlarıyla oynanan kumar, hakarete varan üslûpla yapılan açıklamalar, yazılıp çizilenler...

Ve sonra Abdullah Öcalan "bitsin" dedi ve her şey bitti, öyle mi?

Siyasetin inisiyatif alamadığı, memleketin en güçlü adamının "kuzu şiş - rejim" muhabbeti yaptığı onarılmaz hasarlar bırakan bir kriz Abdullah Öcalan sayesinde mi bitti?

Yani memleketin en âkil, en soğukkanlı, en insancıl, en mantıklı düşünen adamı senelerdir bir adadaki yüksek güvenlikli cezaevinde tek başına yaşayan Öcalan mı?

Bu mudur yani "ne oldu" sorusunun cevabı?

Tıpkı Ankara'nın "iyi haber alan kaynakları" misali mahalle kahvelerinde de sözkonusu siyaset olunca "iyi geyik yapan kaynaklar" vardır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gereği düşünülse...

Demiray Oral 24.11.2012

Kamera emekli darbeci iki generale döndü ve yaşlı adamlardan biri konuştu:

"Bugün olsa yine yapardık."

Mahkeme salonunda büyük uğultu yükseldi. Müdahiller, avukatlar, mağdurlar, izleyiciler homurdandı uzun müddet.

“Yaz kızım” katibe fırsattan istifade sevgilisine cep telefonundan mesaj attı.

Her kafadan bir ses çıktı.

Müdahil avukatlar 30 küsur sene sonra bile generalde yaşamaya devam eden darbecilik virüsünün hangi bünyelerde yaşam formunu koruduğunun belirlenmesi için uzman bilirkişi tayin edilmesini istediler.

Sanık generalin avukatı, generalin kızının büyük boy vesikalık bir resmini çıkardı ve “*bu kişiyi tanıdınız mı*” diye ona sordu.

Bu esnada çoktan rüyalar âlemine dalan müvekkilli uyurken ağzını şapırdattı. Avukat bu şapırdatma sesini “*hayır*”a tahvil edip “*Gördüğünüz gibi müvekkilim sadece asılan veya işkence gördüğü söylenen şahısları değil kendi kızını bile tanıyamıyor, dolayısıyla cezai ehliyeti yoktur ve davanın düşürülmesi gerekir*” dedi.

İkinci sanık yaşlı general, uyuyan silah arkadaşının kulağına kürdan soktu. Bunun üzerine birinci general, “*Beni ancak tarih yargılar*” deyip uyumaya devam etti.

Bu lafa hiddetlenen darbe mağduru bir emekli öğretmen, “*Tarih yargılayacak, hatta coğrafya, matematik, hayat bilgisi, beden eğitimi bile yargılayacak*” diye bağırdı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Füze değil metro istesem...

Demiray Oral 26.11.2012

Maslak’tan bindiğim için neler kaçırdım bilmiyorum.

Ama yerime oturduğumda, minibüsçü muavin koltuğunda oturan bahtsızla tek kişilik muhabbetteydi.

Okumuş çocuk olduğu her hâlimden belli genç adam harbiden bahtsızdı, Çünkü şoför Sözcü kafasına bağlamıştı.

Vitesin yanında duran gazeteye arada eliyle pat pat vurup, birinci sayfadaki yerel seçim anketinden aldığı neşeyle konuşuyordu:

“*Abicim*” diyordu, “*bak şimdi, bu AKP’ye ben oy vermedim, benim hanım vermedi, benim görümceyle kocası da vermedi; sorup soruşturuyorum bizim eş dost arkadaşlar da öyle...*”

Genç adam hafiften başını sallamak durumunda kaldı.

Bunun üzerine devam etti, “*herhalde sen de oy vermedin di mi abim, tabii yenge de vermemiştir...*”

Genç adam zor durumdaydı, sol şakağında bir damarın attığını görebiliyordum, herhangi bir şey dememek için camı açıp “*4. Levent... Metro...*” diye bağırırmaya kesinlikle razıydı.

Minibüsçü ise madem sükût ikrardan gelir o hâlde ben de sadede geleyim misali finali yaptı: *“Peki o zaman kim verdi güzel abim? Kim verdi bu oyları?”*

Eğer bir Hollywood müzikalinde olsaydık yolcular birden ayağa kalkar ve hep bir ağızdan *“biz verdiük/ biüz.../ ikimizden biri AKP’liyüz...”* misali komik bir şarkı söyleyerek şoförün etrafında dans ederler, yolcular arasındaki genç bir hatun da bahtsız genç adamın ellerinden tutup bir dans figürüyle onu kurtarırdı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir ‘rutin işlem’: Hrant Dink

Demiray Oral 01.12.2012

Kamuda terfi etmenin zımni bir kuralı var anlaşılan.

Hrant Dink’in kanı eline bir şekilde bulaştı mı terfi garanti.

Tahammül edebilirsiniz ezberden sayıyorum...

Dönemin İstanbul Valisi **Muammer Güler**, önce Kamu Güvenliği Müsteşarlığı’yla ödüllendirildi, ardından AKP’den vekil oldu. (Hrant Dink valiliğe çağırılıp iki MİT’çi tarafından “uyarılmıştı”.)

Dönemin İstanbul Emniyet Müdürü **Celalettin Cerrah**, Osmaniye’ye vali oldu. (Kendisi yapılacak suikastla ilgili ihbarları ciddiye almamış ve olayın ardından da dakika bir gol bir “milliyetçi hislerle işlenmiş bir cinayet” teşhisini koymuştu.)

Başbakan Yardımcısı olan **Cemil Çiçek** devlet protokolünün iki numarası, yani Meclis Başkanı oldu. (İşaret parmağıyla Hrant’ı “bunu” diye “işaret” etmiştir.)

Cinayet planlandığı esnada Trabzon Emniyet Müdürü olan **Ramazan Akyürek**, Teftiş Kurulu Başkanı yapıldı. (Erhan Tuncel ve şürekâsını “devlete kazandıran” şahsiyettir kendisi.)

Dönemin Samsun Asayiş Müdürü **Yakup Kurtaran** bir ile Emniyet müdürü yapıldı. (Kendisi Hrant’ı vuran Ogün Samast ile Türk bayrağı fonlu poster fotoğrafı çektiren isimdir.)

Arada atladıklarım mutlaka vardır, affınıza sığınıyorum.

Neticede soruşturulmamalarını filan geçtim, Hrant Dink’in kanı eline bir şekilde bulaştı mı terfi ediyorsun arkadaş.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Roboski fantezisi

Demiray Oral 03.12.2012

Daha geçen haftaydı, ağır acılı bir rapor okuduk gazetelerde.

Ancak bir gün bile sürmedi gündem denen canavarın onu yutması.

Sıradaki dedi canavar ve aynen devam ettik.

Tırnak içindeki c cümleyi not etmiştim o rapordan.

Roboski'de (Uludere) yaşayanlar, daha doğrusu yaşamaya çalışanlar diyelim, Psikiyatri Derneği'nden gelen uzmanlara haletiruhiyelerini anlatıyordu.

Birisi şöyle diyordu: **"Yalan da olsa 'iki  general yakalandı, görevinden uzaklaştırıldı, cezalandırıldı' deseydiler bize iyi gelirdi. Devletten istediğimiz tek şey faillerin bulunması ve cezalandırılmasıdır."**

"Yalan da olsa..." Ne şahane bir zet değil mi? Gerçeğin ortaya çıkmasından umudunu tamamen kesip, hiç olmazsa devletin istek parça olarak **"Yalan da olsa hoşuma gidiyor söyle/ Hep kahır, hep kahır, hep kahır..."** diyen Cem Karaca şarkısını almasını isteyen bir Kürt vatandaş.

Not ettiğim ikinci cümlede de aynı koyu umutsuzluk vardı: **"İnsanların, heyetlerin buraya gelmesine seviniyoruz ama hiçbirinin gücü suçluları ortaya çıkaramaz."**

Uzmanların tesbitiyle **"ağır travma"** geçiren Roboskililer böyle diyordu.

Peki, **travma geirtenler, yani devleti temsil edenler ne diyordu?**

Onu da bugün öğrendim.

Devlet cephesinde de vaziyet gayet sarih.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sirkimize hoş geldiniz

Demiray Oral 08.12.2012

Bugün ğlen itibarıyla memleket gündemini not etme teşebbüsünde bulundum defterime:

1- Sultan Süleyman 2013'te atına kavuşuyor. *Muhteşem Yüzyıl* dizisi ocak ayında yayından kalkacak. Bunun için kanun teklifi veren AKP'li vekile göre böylece gençlerimizin zıvanadan çıkması önlenecek.

2- Ekranda bir bilim adamı dert anlatmaya alışıyor. Sulama bir böceğe, Atatürk'n adını vermek. Haber uydurma belli ki ama cahiller toplumlunda bilim adamı olmak zor zanaat.

3- Diyanet memleket insanına twit attı ve 21 aralıkta dünyada kıyamet kopmayacağına dair güvence verdi. Sahte kıyamet senaryolarıyla oylanmak yerine ebedi âlem için hazırlık yapmaya bakmamızı tavsiye etti...

Dahası da vardı ama kendime acıdım, burada durdum.

İşimiz bu maalesef, bir sürü abuk sabuk tartışmayı takip edip, üstüne bir de onları yorumlamak.

Çelik misali sinir istiyor, bir miktarda mesleki deformasyon galiba.

Yoksa "kuşları uçurmamak" işten değil.

Hafta sonu diye yazısında fıkra anlatan yazarlardan pek hazzetmem aslında. Fakat mevzu buraya gelince, kendimden de hazzetmeyerek bir fıkra nakledeceğim.

Bir gün bir psikiyatra, bir hasta gelir.

"Doktor," der, "hayattan zevk alamıyorum. Açlar aklıma geliyor yemek yiyemiyorum.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ergenekon ilelebet payidar mı kalsın

Demiray Oral 15.12.2012

Madem en başa döndük ve "*Ergenekon diye bir örgüt aslında hiç yoktur*" noktasına geldik...

Madem yapılan vahim hak ihlalleri davanın özünü unutturdu...

Madem Ergenekon meselesinin özünü anlatmak isteyenlerin sesleri, "*nadir gelişen bir Osasuna atağı*" kıvamında cılızlaştı...

O zaman, memleket insanının nisyan ile malul olma bağımlısı hafızaları için bir hatırlatma yapmak şart oldu.

Temel soru, geldiğimiz noktada yine aynı maalesef: Ergenekon diye bir örgüt var mı, yok mu?

Ben (ve benim gibi düşünenler), Ergenekon'un darbe ortamı yaratmak için ortalığı kan gölüne çevirmek amacıyla kurulmuş bir örgüt olduğuna inanıyorum.

"Onlar" muhalefeti hapse tıkmak için AKP'nin ve Fethullahçıların Ergenekon diye bir örgüt uydurduğuna inanıyorlar.

Vaziyet madem böyle, ben ya AKP ile Fethullahçıların kumpasına geliyorum veya genelde inanıldığı gibi AKP'den, Fethullahçılardan, Soros'tan filan cukkalanıp, atı- yatı- katı olan bir hayat sürdüğüm için onların kumpaslarına göz yumuyorum.

Bu cukkalanma muhabbeti çıktığından beri evin her yerini aramama rağmen henüz altı sıfırlı banka hesaplarıma ait banka defterlerini bulabilmiş değilim.

Ama diyelim ki ben paraları elden aldım ve bahçeye gömdüm, onun için de "*Ergenekon var*" diye tutturuyorum.

Peki, **"onlar"**, "*Ergenekon yoktur*" derken neyin ve kimlerin avukatlığını yapıyorlar, dava sürecine geri dönüşler yaparak hatırlayalım.

Eski General **Veli Küçük**'ü savunuyorlar. Madem Ergenekon örgütü yok o zaman **Veli Küçük** de suçsuz di mi? Yok, öyle değilmiş, **Veli Küçük**, Susurluk diye bir örgüte dâhilmiş ve bütün fenalıklarını o zaman yapmış; sonra hiçbir şey yapmamış.

Eski Jandarma Komutanı **Şener Eruygur**'u savunuyorlar. Hani bizim gazetenin yayımladığı "**lahika**" adlı vahşi planı hazırlatan komutanı...

Eski Deniz Kuvvetleri Komutanı **Özden Örnek**'in darbe planlarını ayrıntısıyla anlattığı günlüklerinin gerçek olmadığına inanıyorlar...

Gazeteci **Mustafa Balbay**'ın günlüklerinin de yalan olduğuna inanıyorlar...

Tıpkı darbe planlarını, krokileri, lahikaları yazdıkları gibi, istediği kişiye ait günlük de yazabiliyor bu AKP'liler ve Fethullahçılar, acayip yetenekliler yani...

Kimi Ergenekon sanığı subayların evlerinden çıkan **cephaneler** mi dediniz? Herhalde o cephanelikleri de subayların evine çaktırmadan aynı komplocu ekip yerleştirdi. Ya da o subaylar aslında Fethullahçı ama Ergenekoncuymuş rolü oynuyorlar ve bu uğurda dört beş senedir hapisteler...

Peki, Ergenekon'un kolu olan **JITEM**'in infaz ettiği Kürtlerin atıldığı kuyuları gösteren tanık ifadeleri var, onlar ne olacak?

Herhalde o Kürtleri de AKP'lilerle Fethullahçılar infaz edip gömdü, tanıklık yapanlar da aslında AKP'liler...

"**Onlar**", başka neyi savunuyorlar?

Şeriatçı eylem görüntüsüyle Danıştay'a saldıran **Alparslan Arslan** ile evinde bombalar bulunan Ergenekon tutuklusu eski asker **Muzaffer Tekin** arasında yapılan 70 küsur telefon görüşmesini savunuyorlar.

Bedrettin Dalan'ın SAT komandolarına komşu arazisinden çıkan cephanelikleri savunuyorlar...

Fakat bütün bunları zindanlarda unutulmuş tutukluları, kısıtlanan savunmaları, Şemdin Sakık gibi gizli tanıkları, milletvekili seçilmelerine rağmen hapisten çıkarılmayan isimleri, "sehven" yapılan vahim hak ihlallerini, özel mahkemeleri gerekçe yaparak savunuyorlar.

Bütün bunları savunuyorlar çünkü Ergenekon diye bir örgütün olduğunu aslında en iyi "**onlar**" biliyorlar. Ve Ergenekon'u eğer kurtarabilip, yeniden devleti yönetmesini sağarlarsa "**görevlerini**" başarmış olacaklar.

Bu memleket bu davayla bir dönemi kapatma mücadelesi veriyor.

Neticeye göre Ergenekon diye bir örgüt ya hiç olmayacak, ya da Ergenekon ilelebet payidar kalacak.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Taraf'ın misyonunu itiraf ediyorum

Demiray Oral 17.12.2012

Sene 2007, mevsim sonbahardı.

Gazeteci bir arkadaşım aradı, kendisi hayatını Atatürk ilkeleriyle savaşımaya adanmış, bölücü, irticacı, liberal, solcu ve cemaatçi bir şahsiyetti.

Soros'un adamlarına dağıttığı özel kriptolu hattan konuşmaya başladık.

Sevinçle anlatmaya başladı, **"Ahmet Altan, Alev Er ve Yasemin Çongar TSK ile Atatürkçü şahsiyet ve kurumları bitirmek, memleketi parçalayıp Kürt devleti yaratmak, kalan parçaya da şeriat getirmek için bir gazete çıkaracaklar"** dedi.

Göbek atmaktan fırsat bulduğum anda *"aman aman pek sevindim"* diyebildim.

Emperyalist çevrelerden beslenen bütün gazetecilerin şu anda gazetenin Kadıköy'deki yerine akın ettiğini, benim de gitmemi söyledi.

Telaşlı bir sevinç içinde hemen yola çıktım.

Kapıdan girince daha önce vatan hainliği amaçlı çeşitli nümayişlerden tanıdığım birkaç gazeteciye rastlayıp Ahmet Altan ve Alev Er'in odasını sordum.

Odaya çıktığımda Ahmet Altan yalnızdı, bana neden geldiğimi sordu. Çıkacak gazetede çalışmak istediğimi falan geveledim.

Yüzüme bakıp, *"Ee başka"* dedi.

Hepsi bu, deyince kapıyı gösterdi.

Tam kapıdan çıkarken Alev Er'le karşılaştım, beni daha önceden tanıyordu ve iş görüşmemin ters gittiğini anlayınca bana gizli AB, ABD, Soros, cemaat dövmemi Ahmet Altan'a göstermemi öğütledi.

Ben de gizli dövmemi saklamak amacıyla uzattığım saçlarımı toplayıp ensemdaki işareti gösterdim.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

ODTÜ'de bunlar da oldu

Demiray Oral 24.12.2012

İnsanların yaşamın hay huyu içinde gazete ve televizyon haberlerine ayırdığı süre, yapılan bir araştırmaya göre, günde en fazla 17 dakikaymış.

Yani takip edilen medya, doğruyu sadece doğruyu söylese bile, ne olup bittiğini en kabadayımız 17 dakikada öğreniyor.

Şimdi bu süreyi aklımızda tutarak soralım, **ODTÜ'de ne oldu?**

Misal o akşam ekranında ATV açık olan bir memleket insanı, "Göktürk-2 uydusunun fırlatılmasına karşı olan bir grup öğrenci ortalığı savaş alanına çevirdi" ana fikirli Zaytung'u kıskandıran haberi izledi diyelim.

Sonraki gün de Zaman gazetesinde ODTÜ'lü öğrencilerin gözaltına alınması için yapılan baskının bir "PKK ve DHKP-C" operasyonu olduğunu okudu.

Üstüne bir de ODTÜ'lü öğrencilerin biber gazından etkilenmemek için, okulun kimya laboratuvarında özel sprey üretecek kadar "savaş" hazırlığı yaptığını kraldan çok kralcı kimi köşelerde okursa...

ODTÜ'de ne olmuştur onun için?

İşin kötüsü sadece sıradan memleket insanı değil, haber takip etmek için 170 dakikasını ayıran biri de o gün aslında ne olduğunu öğrenemedi.

Benim aktaracaklarım, Başbakan Erdoğan'ın "Siz ne biçim öğretim üyesisiniz, yetiştirdiğiniz öğrenciler bunlarsa size de yazıklar olsun" dediği **ODTÜ'lü akademisyenlerden ikisinin tanıklıklarından** oluşuyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Safları sıklaştırmayın büyükler

Demiray Oral 29.12.2012

Başbakan'ın medyaya son fırcasını okuyunca tereddüde düştüm.

Malum, "milli uydumuz" Göktürk-2 fezaya gitti ve geçtiği ilk görüntüler arasında KKTC dağlarına nakşedilen Türk bayrağının da bulunması Başbakan'ı bir hayli mütehassis etti.

Ancak Başbakan kızgın.

ODTÜ olayları 10 gündür memleket gündemini işgal ederken, Göktürk-2 sadece o anda canlı yayında verildiği kadar verilmiş...

Yani şimdi medya bununla övünmeyecek de acaba neyle övünecekmiş...

Medya bu ülkenin sevincini milletçe paylaşmak için acaba ne zaman adımlar atacakmış...

Başbakan, kendi deyişiyle **kusura bakmasın ama...**

Günlerdir üniversiteler ayağa kalkmış rektörlükler işgal edilirken, öğretim üyeleri bildiri yarışına girmişken, Başbakanlık ve Çankaya'da ODTÜ Rektörü ile kriz zirveleri yapılırken, ODTÜ'nün amfileri 10 gün sonra bile hâlâ gaz kokarken...

Medyaya "Sizin yazacak başka mevzunuz mu yok kardeşim" demek...

Fırıncıya neden ekmek yapıyorsun, manava domates satma, çiçekçiye çiçeklerini sulama, taksiciye kontak kapat demek kıvamında bir şey.

İşte, acaba birileri bunu Başbakan'a hatırlatsa mı diye, tereddüde düştüm önce.

Fakat sonra olayların akışını şöyle bir düşününce bu tereddütten kurtulup, rahatladım.

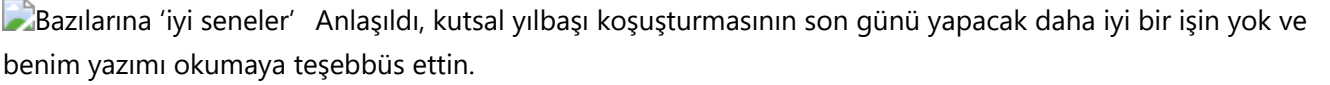
Kurtuldum çünkü medyada 10 gündür memleket gündemini “işgal” eden o manşetleri bizzat Başbakan kendisi attı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bazılarına ‘iyi seneler’

Demiray Oral 31.12.2012

 Bazılarına ‘iyi seneler’ Anlaşıldı, kutsal yılbaşı koşuşturmasının son günü yapacak daha iyi bir işin yok ve benim yazımı okumaya teşebbüs ettin.

Sen bilirsin, neticede hayat senin.

Beni okuduğun için peşin peşin iyi seneler dilerim sana, ancak herkese dilemem.

Kimlere, hangi sebeple iyi seneler dilemeyeceğim epey uzun kaçacağı ve benim için bile fazla karamsar bir liste olacağından, bunu pas geçelim.

Sadece iyi seneler listemizle yetinelim.

1- Bir senedir artık her gün Roboski. Memleketi kuran ideolojinin genlerine işleyen ayrımcılığın vesikası oldu bu katliam. Ve senenin her gününü kana buladı. Roboski katliamında çocuklarını, yakınlarını kaybedenlere iyi seneler.

2- “Roboski ile yatıp Roboski ile kalkan” gazetecilere iyi seneler.

3- Artık seneyi Roboski ile devredip, Hrant ile devralıyoruz. Beş senedir ocak ayı demek Hrant Dink demek. Hrant Dink cinayetinde vicdanının sesini dinleyip, sesini yükselten o iyi insanlara iyi seneler.

4- Cizre’de Roboski protestosu sırasında polisin gaz bombasıyla başından vurup yaraladığı 11 yaşındaki Nusret’e iyi seneler.

5- Memleketin sözde adalet dağıtan yüce yargısı nedeniyle yeni yıla cezaevlerinde girenlere iyi seneler.

6- Cumartesi Anneleri nezdinde, çocukları faili meçhule giden, kaybedilen ana babalara iyi seneler.

7- Seçimden seçime hatırlanan, memleketin yoksullarına, emekçilerine, maaşına 35 lira zam yapılan asgari ücretlilere iyi seneler.

8- 30 senedir süren pis savaşta evlatlarını kaybeden şehit ve gerilla analarına iyi seneler.

9- Sene boyunca biber gazı yiyen herkese iyi seneler.

10- Hayatın manasını sadece parada, malda mülkte görmeyenlere iyi seneler.

11- Tüm hayatlarını olağan üstü hal içinde yaşattığımız, sokakta görmemek için elimizden geleni yaptığımız engellilere iyi seneler.

12- Yaşadığı yerin nehrini, toprağını korumak için paradan gözü dönmüş patronlar ve onların emrine amade siyasilere mücadele eden köylülere iyi seneler.

13- Memleketin daha yaşanılır, daha huzurlu, daha adaletli, daha vicdanlı bir yer olması için çabalayan aktivistlere iyi seneler.

14- Memleketteki “Kutuplaşma”nın iptilası olmamış ve bunun bedelini yalnızlık olarak ödeyenlere iyi seneler.

*

Adı “yeni yıl” ama aslında ortada yeni olan bir durum da yok, yıl da. Dünya dört milyar yıl önce güneşe, “Etrafında bir tur atabilir miyim” demiş ve sonra kaptırıp gitmiş, kutladığımız işte bu turlar. En fenası da tüm bu yeni yıl edebiyatı sırasında etrafı klişenin basması. Senenin bugünlerinde siyasi klişeler ise fena olmakla kalmıyor epey hüznü de oluyor. Köşelerde yeni yıl için *Kürt sorunu çözülmeli, yeni özgürlükçü anayasa yapılmalı, özgür basın, ifade özgürlüğü* dileklerinden geçilmiyor. Tıpkı geçen seneki, önceki seneki ve daha önceki seneler gibi. Bu nedenle “**Anti Klişe Timi**”ni göreve çağırmanın tam zamanıdır diye düşündüm...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bilmem kaçınıcı kez umutlanan Türk'ün ruh hâli

Demiray Oral 05.01.2013

Son günlerde “PKK sorunu” hakkında şu gökyüzünün altında edilmemiş laf kaldı mı bilmem.

Vaziyetin en enteresan yanı ise herhalde şu: **Aslında hiçbir şey bilmiyoruz ama bir yandan da hepimiz her şeyi biliyoruz.**

Misal, PKK'nın silah bırakmasıyla neticelenmesi hedeflenen sürece ilişkin yol haritası, Rıdvan'ın deyişiyle Fenerbahçe'nin ilk 11'i gibi, sokaktan geçen çocuğu çevirsen bir çırpıda sayar.

Basında zaten bu yol haritasını ezbere yazamayanı neredeyse dövüyorlar artık.

“Devlet” desen yapılması gerekenlerle ilgili tüm bilgilere ve tecrübeye vâkıf.

Yani sorunumuz teori değil pratik, ne yapılacağını değil nasıl yapılacağını bilmek.

Son günlerde biraz sosyalleşip kafayı dışarı çıkarınca idrak ettim ki, çözümsüzlüğü yaşam biçimi hâline getirmeyen, bu mesele üzerinden kafa yormuş herkes aynı karın ağrısından mustarip.

Hemen hepsi bir yerlerde yazıp çizen arkadaşlarım, bir yandan bilmem kaçınıcı kez yeniden umutlanırken bir yandan da *“bize yine bu mutluluğu çok görecekler”* kıvamında bir kaygıyla tırnaklarını yiyor.

Ama asıl ve ortak dert, **“siyasi irade”**nin iradesizliği, yani hükümetin bu işin altından kalkamayacağı korkusu.

Hemen belirteyim, bahsettiklerim **“yeminli AKP düşmanı”** filan değiller, yani üzüm-bağcı vakasında üzüm yemekten yana olanlar.

Sohbet ilerleyip, dökülmeye başladıklarında ortaya çıkan duyguları şu: **AKP’ye güvenmek isteyip güvenemiyorlar ve elbette bunda son iki senedir başta Erdoğan olmak üzere tutturulan söylemin etkisi büyük.**

“Daha dün idamdan bahseden birine nasıl güveneyim” diyen de var, Erdoğan’ın geçen hafta *“İnlerinde vururuz”* demesini hatırlatan da, *“hadi hepsini geçelim ama hükümette çözüm için gerekli donanımın olduğundan bütünüyle kuşkudayım”* diye yüksek fikirlerini söyleyen de...

Bu onların bire bir dost sohbetinde yansıttıkları duyguları. Yarın yazı yazsalar ya da televizyona çıksalar eminim akıl ve duygu dengesini kurarak çok daha ihtiyatlı bir üslup kullanırlar.

Ama ben bu duygu hâlinin mühim olduğuna inanıyorum. 40’lı yaşlarının ortasına gelen bizim kuşak için bir **“hayat kırıklığı”**na dönüşen 30 senelik bu savaşa ilgili istiap haddinin nasıl dolduğunu gösteriyor.

Ve daha mühimi, hükümetin, devletin, MGK bileşenlerinin artık adı her neyse onun, bu süreçte sadece Kürtlerin değil aynı zamanda bazı Türklerin de yeniden güvenini kazanması gerektiğini gösteriyor.

Bu süreçte yaşanan **“Türk sorunu”** benim gördüğüm kadarıyla bu minvalde.

Bu Türklerden biri de kadim dostum Vatoz. Bir e-posta atmış ve müteredit bir sevinç içinde olan ruh hâlini anlatıp, eğer bu savaş biterse nelere razı olabileceğinin minik bir listesini yapmış. Sizi o listeyi başbaşa bırakıp huzurlarınızdan ayrılıyorum.

Erdoğan: Bu meseleyi çözsün, geçmişteki bütün hatalarını unutmaya hazırım. İster cumhurbaşkanı olsun isterse Türk tipi başkan, hepsi kabulümdür.

AKP: Geçen gün kendi kendime dedim ki, eğer savaşı bitirip barışı getirirse ben bile oyumu AKP’ye vereceğim. Ben bile diyorum çünkü hayatında hiç oy atmayan bir anarşist olarak tıptış tıptış sandığa gideceğim.

Öcalan: Akan kan dursun Öcalan bırak ev hapsine çıkmayı, isterse Meclis’e girip Kürtlerin Mandela’sı olsun. Hapiste kalıp hiçbir işe yaramayan bir Öcalan’dansa özgür kalıp barışın gelmesini sağlayan Öcalan’ı tercih ederim. Tek koşulum, yeter ki kitap yazmasın...

Karayılan: Avustralya’ya filan gitmesine gerek yok, o da Meclis’e girsin ki, *“bizim amcaoğluna bir iş”* diye kapısında birikenlerle uğraşmaya başlayıp **“ovada”** hayat kaç bucakmış anlasın.

Hakan Fidan: Kamuoyu önünde devlet adına tüm riski alan isim olduğuna göre, bunun herhalde bir karşılığı olacak. Valla Erdoğan’ın yerine başbakan olsa fark etmez.

Fehman Hüseyin: Şu sıralarda Fehman Hüseyin ve şürekâsının yeter ki eli tetiğe gitmesin. Karşılığında kendisine Nobel Barış Ödülü verilebilir. Pardon! Ödül, derin devletle arasında paylaştırılsın ki maazallah

derinlerin de hatırı kalmasın.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt meselesi aslolarak duygusal bir meseledir

Demiray Oral 07.01.2013

Baharı bekleyen kumrular ve Araplardan sonra sıra bizde.

Birçok uzman, yarı uzman ve partili uzmanın ardından son olarak hükümetin açılım politikalarından sorumlu üyesi **Beşir Atalay** da, **“Herkes katkı verirse bahar gelmeden sonuç alınabilir”** dedi ya...

Bize de masaya tak,tak, tak diye vurup baharı beklemek düştü.

İşler şimdilik yolunda gidiyor gibi.

Bunu BDP’liler **Ahmet Türk**’ün gözlerinden anlamıştı.

Meğer Ahmet Türk de **Öcalan**’ın hâllerinden anlamış.

Bu iyi gidişata ilişkin sinyallerin evveliyatını ise bilmiyoruz.

Muhtemelen Öcalan, **Hakan Fidan**’ın sözlerinden anlamıştır.

Fidan da **Erdoğan**’dan bir şekilde anlamıştır herhalde...

Neyse... Neyse...

Ama öyle tuhaf bir memleketiz ve bunu hepimiz öyle iyi biliyoruz ki, beş dakkada değişir bütün işler diye ödümüz patlıyor.

Baksanıza, daha dün **Bülent Arınç** alnında yıldızlı bere, elinde mavzeriyle dağa çıkma empatisi yapıyordu.

Bugün **Müjdat Gezen**, çözüm için dağa çıkıp görüşmeye hazır ve nazır olduğunu söylüyor.

Yeni nesil veletler bilmez, çocukluğumuzun tek kanallı *TRT*’sinde bir çizgi film vardı.

“Hop hop değış Tonton” denirdi ve Tonton ânında değışiverirdi.

İşte aynen öyle vaziyetimiz.

Sadece ortada **“tonton”** diyebileceğimiz sempatik bir aktör yok...

Etraftaki muhabbetleri dinliyorum, sanal ve reel âlemde yazılanları okuyorum, aşırı dozda iyimserlikten altın vuruş yapmak üzere kimileri.

Sanal âlemde genç kız günlüğü kıvamındaki barış muhabbetleri asap bozucu merhaleye gelmeye başladı.

Misal, **“Savaş uçakları yerine uçurtmaların uçtuğu bir gökyüzü istiyoruz”** diyor biri.

Haydaaa... Hangi ara geliverdik bu noktaya acaba?

Daha iki gün önce, **“Roboski’nin üstünü örten katil devlet”** ile ne zaman pikniğe çıkmaya karar verdin arkadaşım?

Senin uçurtman pamuk ipliğine bağlı, demek istiyorum ama sanal âlemde yokum.

“Hop hop hop değiş Tonton” olur da o pamuk ipliği üç gün sonra koparsa ne olacak peki?

Söyleyeyim ne olacağını.

Başbakan, Genelkurmay Başkanı ya da muadilleri bir şahsiyetin **“terörle mücadele uzun vadeli bir çabadır, sabır gerektirir”** minvalli demeciyle kaplanacak “büyük gazete”ler.

Şimdi patronu **“barış dili”** tavsiye eden (iyi de yapan) **“Türkiye Türklerindir”** müessesesi, o zaman savaş dilinin şahika misallerinden geçilmeyecek yine.

Kimsenin takmayacağını biliyorum ama hiçbir yetkisi olmayan ve tek derdi memlekette herkesin insanca yaşaması olan biri olarak, diyeceğim bir çift lafı deyip bitirmek istiyorum.

Herkesin yüksek siyasi hamlelerin peşinden koştuğu şu ortamda diyorum ki, Kürt meselesi her şeyden çok duygusal bir meseledir.

İşin daha en başında ve siyasi sorunu çözmeye teşebbüs aşamasındayız.

Bunu halledebilirsek daha da zor olan merhaleye geleceğiz.

O da, çeyrek yüzyıldır sadece karşılıklı savaşmayı bilen kuşaklar yetiştirdiğimiz bu memlekette insanların duygu dünyalarını tamir etmek.

Öncelikle, bu savaş nedeniyle ailesinden birini kaybeden yüzbinlerce Kürt ve Türk’ten söz ediyorum.

Sonra, senelerdir çektikleri onca acıya rağmen, Türklerle duygusal olarak karşı karşıya gelmeyen Kürtlerden.

PKK’nın silah bıraktığı, iki taraftan da tek kurşun bile atılmayan o günlere kavuşursak ne dediğimi herkes daha iyi anlayacak sanırım.

Ve bu meseleyi çözecek **“donanım”**ın bu memleketi yönetenlerde olup olmadığı da asıl o zaman ortaya çıkacak.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tahrik olmak ya da olmamak, bütün mesele bu

Demiray Oral 12.01.2013

 Tahrik olmak ya da olmamak, bütün mesele bu Kimseler şaşırmadı Paris'teki suikastlara.

Faili bilinmeyen ama tetiği çektiren zihniyetin bilindiği cinayetler...

Bekliyorduk bir şeyler olmasını, oldu.

Haftayı **Hakkâri Çukurca'daki Karataş Karakolu'na yapılan saldırı**yla açtık.

Büyük bir militan grubuyla saldırdığı haberi geldi PKK'nın.

Ancak önceden alınan istihbarat sayesinde **"amaca"** ulaşamadı ve Diyarbakır Valisi'nin deyimiyle **"ikinci Silvan"** olabilecek eylem engellendi.

Maksat hâsıl olmayınca sıra **Paris'teki suikastlara** geldi.

Bu tarz hadiselerin olacağından ne kadar eminsek, hedefin de ne olduğundan o kadar eminiz: Akli devreden çıkartıp duygusal tepkileri yükseltmek, öfkeyi doruk noktasına taşıyıp şiddet ve intikam duygusunu hâkim kılmak.

Yani barış sürecini bir kez daha baltalamak.

Peki, **şaşırmadığımız, beklediğimiz bu tahriklere tahrik olarak mı cevap vereceğiz?**

Yoksa, her şeye rağmen çözüm iradesi sürececek mi?

Şu sıralarda geçtiğimiz sınav budur.

Paris suikastlarının şifresi ne olursa olsun, arkasında derin devlet, derin PKK, çözüm istemeyen komşularımız veya Batılı ülkeler, her kim olursa olsun **maksadı konusunda şüpheye mahal yok: Çözüm konusunda ortaya çıkan siyasi ve toplumsal iradedeki kararlılığı kırmak.**

Üstelik çok bilinmeyenli bu suikastlar, tüm tarafların bulunduğu siyasi pozisyondan durumu algılayıp öteki tarafa faturayı kesmesi gibi bir işleve de hizmet ediyor.

Memleketin bölüneceğine inananlar için Paris suikastının sorumlusu AKP'dir.

Yeminli AKP düşmanları için AKP bir kez daha Kürtleri aldatmaktadır.

Kürt milliyetçileri için bu işi kesinlikle derin devlet tezgâhlamıştır.

Türk milliyetçileri için tezgâhın arkasında mutlaka derin PKK vardır.

Sadece günümüz memleket sosyalistleri açısından yeni bir durum yok. Çünkü onların tek bir algıları var: Sistem değişmeden her şey aldatmacadır, kandırın birbirinizi...

Türkiye değişim sürecinin en mühim ve radikal noktasında.

Kürt meselesinin demokratik yöntemlerle çözülmesi, bununla paralel olarak yeni anayasanın yapılması ve Milli Güvenlik Kurulu'nda (MGK) Öcalan'la görüşme sürecinin şeffaf yürütülmesi kararı alınması...

Kürt meselesinin demokratik yoldan çözümü, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş ideolojisinin tarihsel olarak bitişi demektir.

Bunun için adım atan bir siyasi irade ve onu destekleyen büyük bir toplumsal irade var.

Bu büyük değişime direnmek isteyen güçlerin eli Paris'te tetiğe gitti ve biliyoruz ki bundan sonra da gidecek.

Önemli olan bu tahrikler karşısında değişimden yana olanların alacağı tavır.

Çünkü eğer tuzağa düşmez, çözüm masasını terk etmezsek tetikçilerin silahından çıkan kurşunlar bumerang gibi kendilerini vurmaya başlayacak.

Buradayız Ahparig

Tıpkı geçen sene olduğu gibi bu sene de Hrant Dink'in ölüm yıldönümü öncesinde yargıdan mühim bir haber geldi. Daha önce İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi savcısının var dediği, ancak mahkemenin bulamadığı **"örgüt"** için Yargıtay Başsavcılığı görüşünü açıkladı. Başsavcılık, Dink'i **"sistemli, planlı ve organize bir örgüt"**ün öldürdüğünü belirtip mahkeme kararının bozulmasını istedi.

Gözler yeniden davaya çevrilirken **Hrant Dink'i anma etkinlikleri** de **bugün başlıyor**. Program bir hayli yüklü bu sene. Bugün ve yarın Cezayir Toplantı Salonu'nda **"Hrant Dink Operasyonu: 6 yıl"** üst başlıklı sempozyumda iki gün boyunca cinayet tüm yönleriyle konuşulacak. Ayrıca yarından itibaren 18 ocak tarihine kadar Tütün Deposu'nda **"Buradayız Ahparig"** başlığıyla okuma, dinleti ve söyleşi etkinlikleri düzenlenecek.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Özel Harp'i temize çekmek

Demiray Oral 14.01.2013

Klişeyi gönül rahatlığıyla kullanmanın tam zamanıdır.

Tarihî günlerden geçiyoruz.

Her gün defterimize tarihî bir not düşüyoruz.

Kimi Paris suikastı misali olumsuz notlar, kimi Erdoğan ve Arınç başta hükümet edenlerin PKK'lılara yönelik üslubundaki **"insanileşme"** misali olumlu olanlar.

Kimi Öcalan'a televizyon verilmesinde olduğu gibi küçük ama mühim adımlar, kimi ışık hızıyla akan gündem içinde hak ettiği yankıyı henüz bulamayan Özel Harp Dairesi'ni temize çekme sinyali gibi harbî büyük adımlar.

MİT'in Meclis Darbeleri Araştırma Komisyonu'na yolladığı rapordan bölümleri **Taraf** geçen hafta boyunca **Arzu Yıldız** imzalı haberlerle yayımladı.

Raporda, eski adı Özel Harp Dairesi olan, bugün Seferberlik Tetkik Kurulu Başkanlığı olarak bilinen yapının yakın tarihteki eylemleri anlatılıyor.

Anlatan devletin en mühim kurumu olan ve aynı zamanda İmralı görüşmelerinin lokomotifliğini yapan MİT.

Rapordan şimdiye dek yansıyanlar ağırlıklı olarak, Özel Harp'te görev yapmış bir subayın MİT'e yazdığı ihbar mektubuna dayanıyor.

Ve "içeriden" gelen bu bilgiler, Bülent Arınç'a suikast iddiasından sonra bir hâkimin Seferberlik Tetkik Kurulu Başkanlığı'nda, yani Kozmik Oda'da yaptığı incelemelerde bulunanları teyit ediyor.

Rapordaki en kritik noktalardan biri, Seferberlik Tetkik Kurulu'nda Ergenekon benzeri bir yapılanmanın aktif olarak çalıştığı tesbiti.

Bu tesbite ek bir bilgi daha var.

MİT raporu diyor ki, hâkim araması sırasında Kozmik Oda'da bulunan krokilerdeki mühimmat ile Ergenekon soruşturmasını başlatan Ümraniye bombaları aynı seri numarasına sahip.

Daha neler yok ki...

AKP hükümetini devirip darbe zemini oluşturmak için Bülent Arınç'a, adı yazılmayan bir CHP'li vekile, Tükan Saylan'a ve Tuncay Özkan'a suikast planı yapılması (bir sağdan bir soldan).

Hrant Dink, rahip Santaro cinayeti ve Malatya'daki Zirve Katliamı...

Hepsi "**Harekât Planı**" adı altında bir bütünün, memleketin kirli geçmişinin bir parçası ve hepsinde ortak adres olarak **Özel Harp Dairesi** gösteriliyor.

Tarihî günlerden geçerken ortaya çıkan tarihî bir rapor bu.

Çünkü İmralı sürecini yürüten kurum olan MİT aracılığıyla, en az o süreç kadar mühim bir başka süreci başlatma sinyali veriliyor.

Soğuk savaşın bitimiyle bütün Avrupa ülkelerinin yaptığıının aksine Türkiye'nin bir türlü gerçekleştiremediği Özel Harp Dairesi adlı karanlık geçmişiyle hesaplaşma fırsatını.

O geçmişin PKK ile ilgili kısmı 15 Ağustos 1984'te başladı.

O akşam PKK Şemdinli ve Eruh baskınlarını yapıp adını ilk kez duyurduğunda, haberi gece yarısı alan Ankara şaşkıındı.

Çünkü karşılarında gerilla savaşı başlatmış silahlı bir grup vardı.

Ve ne polis, ne de jandarma da bu tarz bir mücadele yürütmeye uygundu.

İlk şaşkınlık atlatılınca akla, tam da o sıralarda kurulan ve ABD'de kontrgerilla eğitimi alan Özel Harp Dairesi'nin Özel Birlikleri geldi.

Başında Binbaşı Korkut Eken'in olduğu bu birliğe bağlı dört tim Güneydoğu'ya yollandı.

İşte Özel Harp'e bağlı Özel Kuvvetler PKK ile ilk çatışmaya o zaman girdi.

Sonrası malum, memleket tarihinin 30 senelik karanlık sayfalarından ibaret.

Eğer şimdi ortaya çıkan MİT raporu, siyasi iradenin Kürt meselesini demokratik yollardan çözmek için gösterdiği kararlılığı, bu meselenin kirli tarihiyle hesaplaşmak için de göstereceği anlamına geliyorsa...

En az İmralı süreci kadar mühim bir başka sürecin daha başlangıcındayız demektir.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Benim cennetimin yeni konuğu

Demiray Oral 19.01.2013

Ne zaman sevdiğim biri bu dünyadan gitse, farkına varıyorum ki hiç farkında olmadan kafamda insanları ikiye ayırarak yaşıyorum.

Benim kafamdaki cennet için önceden rezervasyonlarını yaptıklarım ve ötekiler.

Sonra kafamdaki cennetin kapıları açılıyor.

Ortam şahane...

Kahramanlarım, sevdiklerim, elini çabuk tutan dostlarım, tanıyıp kaybettığım, tanıyamadan kaybettığım saygıdeğer abilerim ve ablalarım orada.

Misal, ortak tanıdıklarımızdan **Cemal Süreya, John Lennon, Bob Marley, Tezer Özlü, Edip Cansever, Orhan Veli, Jimi Hendrix, Janis Joplin, Fenerbahçeli Lefter, Oğuz Atay, Can Yücel...** büyük bir sofraya oturmuş, beni bekliyorlar.

Muhabbeti düşünsenize...

Ama kafamdaki cennetin en güzel yanı, kahramanlarım ile kaybettığım kimi akrabalarım ve dostlarımın orada buluşması.

Birbirlerini mutlaka tanınması gereken insanları böylece biraraya getiriyorum.

Yakışır...

Sonbahar akşamlarına özgü, adamı hafiften ürperten tatlı bir rüzgâr esiyor benim cennetimde.

Ve kocaman ağaçların altındaki o sofraya ara sıra güzel insanlar ekleniyor.

Onun için bu taraftan ne zaman bir fire versek, hüzünlü bir tebessüm ediyorum.

Bu tarafta bir eksilirken, o tarafta bir kişi artıyor.

Yaşarken hiç farkında olmadan rezervasyonunu yaptırdığım koltuğa, sofranın uygun bir yerine yerleştiriyorum onu.

Son zamanlarda benim cennet ekibine katılanların sayısı hızla artıyor.

Maalesef demiyorum çünkü, orada ortamın şahane olduğunu biliyorum.

Yakınlarda hayatın en hızlı 100 metre koşucularından, bizim Moda'daki efsane öğrenci evinin demirbaşlarından olan **Cenk**'i uğurlamıştık oraya.

Önceki gün televizyon izlerken bir baktım, yüzümde yine aynı hüzünlü tebessüm, meğer **Mehmet Ali Birand** için de yer ayırmışım kafamdaki cennette.

Neden, diye sorunca kendime, önce Birand'ı tanımadığım ama tanısam seveceğim insanlar arasına koyduğumu fark ettim.

Sonra gazeteciliği yaşam biçimi hâline getiren biri olduğu için mesleki kahramanlarım arasına koyduğumu...

Ve belki de en mühimi, veletliğimden beri 30 küsur senedir onu ekrandan izleyen biri olarak, televizyondan tanıdığım bu adamın **"iyi bir insan"** olduğuna karar verdiğimi idrak ettim.

Onun kafamdaki cennete gitmesinin tek bir kötü yanı var.

Benim meşhuru bol cennetimde, benden önce bütün röportajları yapacak olması.

Ne yapalım, haber atlatan o olsun.

Ruhu şad olsun.

Güzel insanlardan bir şair

Laf hazır güzel insanlardan açılmışken oradan devam edelim.

Birçok şeyi olduğu gibi Şair **Rüştü Onur**'un adını da ilk kez Moda'daki öğrenci evinde duydum.

Sene 1989'du. Her sayfasını defaatle okuduğumuz **Mehmet Fuat**'ın Çağdaş Türk Şiiri Antolojisi 'nde o güne kadar adını hiç duymadığımız, dikkatimizi celbeden bir isimdi o.

Çünkü adının yanında 1920 - 1942 yazıyordu ve 22 yaşında hayatını kaybeden bu şairin hikâyesini fena hâlde

merak ediyorduk.

Kitapta birkaç şiiri vardı sadece Rüştü Onur'un.

Hayatın ağır kırdığı bir genç adamın şiirleri...

Bu da daha fazlasını merak etmemiz için yeterliydi.

O zamanlar... diye başlayan bir muhabbet yapmama gerek yok sanırım.

Özetle "bir tık" dünyası değildi o zamanlar yaşadığımız, şimdiki gibi her mevzuda haftada bilmem kaç kitap da yayımlanmıyordu.

Sonra bir gün, öğrenci evimizin benimle birlikte şiir kolu eşbaşkanlığı görevini yürüten dostum **Kanat** elinde bir kitapla geldi. **Salah Bırsel**'in **Rüştü Onur** adlı incecik kitabı.

İnceydi ama şairle ilgili çok şey öğrendik o kitaptan. Zonguldak'ta lisede okurken ince hastalığa yakalandığını, birkaç kez Heybeliada Sanatoryumu'na yattığını, bunlardan birinde orada tifodan yatan bir kıza âşık olup nişanlandıklarını, 1942 senesinin kasım ayında önce nişanlısının sonra kendisinin öldüğünü, ve yürek burkan diğer ayrıntıları...

Hüzünlü bir hikâye bekliyorduk ama yine de sarsılmıştık.

O kitap şimdi bulunuyor mu bilmem.

Ama **Yılmaz Erdoğan** çok iyi bir iş yaptı ve **Rüştü Onur** ile Zonguldaklı şair arkadaşı **Muzaffer Tayyip Uslu**'nun hayatları ekseninde bir dönem filmi çekti.

Merakla bekliyordum, film nihayet gösterime girecek.

Ve ben izin yapabildiğim ilk fırsatta **Kelebeğin Rüyası** adlı o filme gideceğim.

Bunu başarabilirsem, gördüklerimi size de anlatırım.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP'nin ulusalcılığı: bir yanım karşı koyar, bir yanım ister

Demiray Oral 26.01.2013

Dersimli **Kemal Kılıçdaroğlu**, Dersimli **Sakine Cansız**'ın ailesine taziye giden Dersimli **Hüseyin Aygün**'e ânında kafa çıkarmıştı, ta Çin'den...

Dersimli Kılıçdaroğlu, **"Türk ulusuyla Kürt milliyetini eşit gördüremezsiniz"** diyen İzmir mebusu **Birgül Ayman Güler**'e ne diyecekti peki?

Akşam dükkânı kapatana kadar bekledim gazetede, tık çıkmadı...

Sabah baktım ki gazeteler Kılıçdaroğlu'nun **"sessizliğini bozduğu"** haberini veriyor.

"Bizim bu konuda görüşümüz belli" deyip eklemiş CHP lideri, **"Kimsenin kimlik üzerinden siyaset yapması, etnik kimliği dışlaması ve onu ikinci sınıf yurttaş olarak görmesi kabul edilemez"**.

Sessizliğini güzel bozmuş da, **"Bizim bu konuda görüşümüz belli"** kısmına takıldım ben asıl olarak.

Sorun tam da bu çünkü.

CHP'de ikide bir bu tarz sarsıntılar yaşanmasının nedeni de bu.

Bir partide grup adına konuşmak üzere Meclis kürsüsüne gelen vekil aleni olarak **"ırkçı"** sözler sarf ediyorsa...

Üstelik bunu Kürtlere anadilde savunma hakkı getirecek yasanın görüşülmesi esnasında yapıyorsa...

Bunun üzerine partiyi yol ayrımına getiren bir kriz çıkıyor ve tepki olarak istifa eden bir vekil, Grup Başkanvekili tarafından **"Onun sözleri kendisini bağlar"** denerek ikna ediliyorsa...

Aynı esnada partinin ulusalcı kanadının ağır toplarından **Süheyl Batum**, **"Güler, CHP'deki çok sayıda ismin ortak görüşünü dile getirdi"** dedikten sonra **"Kaba Kürt milliyetçiliğini solculuk diye yutturamazsınız"** diyerek partinin diğer kanadına ayar veriyorsa...

O partinin, Kürt meselesi konusunda görüşü belli değildir.

Rica ederim kimse musiki literatürüne selam çakıp, **"çoksesliliğe"**, **"zenginliğe"** filan bağlamaya kalkışmasın.

Mevzu bildiğimiz ırkçılık.

İrkçılığın bilimselliği de, bir partiyi fikren zenginleştirmesi de sözkonusu olmaz.

Son vukuat bir kez daha gösterdi ki, Kılıçdaroğlu'nun **"Bu konuda görüşümüz belli"** dediği CHP, aslında Kürt meselesinde alfabenin hâlâ a'sında, patinaj yapıyor.

Bütün o ulus, milliyet, soy, sop muhabbetlerini kalkan yapmayı bırakıp, Türkler ve Kürtlerin bu memleketin eşit vatandaşları olduğunu kabul ediyor musun, etmiyor musun arkadaşım?

CHP'nin meselesi maalesef hâlâ budur.

Kılıçdaroğlu'nun da eğer önümüzdeki 10 sene daha muhalefeti garantilemek istemiyorsa partideki ulusalcı kanatla ilgili bir karar vermesi, verdiyse de artık hızla uygulaması gerekiyor.

Bir gün önce, “Bizim altı okumuzdan biri milliyetçilik. Türkçesi ulusalcılık. Elbette ki ulusalcıyız. Ama aynı zamanda sosyal demokratız” demişti, malum.

Daha “nasıl ya” dememize bile fırsat kalmadan, Birgül Ayman Güler izah ediverdi nasıl olduğunu.

Onun için Kılıçdaroğlu, “Bir yanım karşı koyar / Bir yanım ister” şarkısını terennüm etmeyi bırakmalı artık.

Hem öyle, hem böyle olmuyor.

Kılıçdaroğlu’nun “**Türkçesi milliyetçilik**” dediği ulusalcılık, son dönemde gelişen laikçi, Batı karşıtı, milliyetçi ve içe kapanık tuhaf bir tür solculuk.

Ve CHP’nin ulusalcı kanadı, memleketin içine girdiği yeni çözüm sürecini aleni olarak engellemek istiyor.

Bunun için de MHP ile ittifak yaparak direniyorlar sürece.

Meclis’te yeni anayasadaki “vatandaşlık” tanımı tartışılırken de böyle oldu, “anadilde savunma” ile ilgili düzenleme konuşulurken de...

Yeni çözüm süreci, başta siyasetin aktörleri olmak üzere herkes için geçerli olan değişim sürecini başlattı ve bu devam edecek.

Bu noktada yol ayrımına gelen CHP’nin, dolayısıyla Kılıçdaroğlu’nun yapacağı seçim sadece kendi siyasi kariyeri açısından değil, çözüm sürecinin sağlıklı gitmesi bakımından da önem taşıyacak.

Çünkü gerçekten bu konudaki görüşleri belli olan ve ulusalcı kanadın freninden kurtulan bir CHP, Atatürkçülerin büyük bölümünü çözümün bir parçası yapabilir.

Yoksa CHP’nin ulusalcı şahsiyetlerinden “**bilimsel ırkçılık**” teorileri dinleyerek, daha çok zaman kaybederiz.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni yargı savaşları

Demiray Oral 09.02.2013

Hayatta yazmak istemeyeceğim mevzular sorulsa, memleketin hukuk düzeni üzerine yüksek fikirlerimi açıklamak kesinlikle ilk üçe girer.

Fakat, **Türkiye adaletin tıkanıdığı noktada.**

Tam da böyle bir dönemde AKP’nin yeni yargı modeli taslağı ortaya çıkınca, bu mevzuda kelam etmek elzem hâle geldi.

Önce şunu söyleyeyim, memleketin yargı düzeni, özellikle de o düzeni belirleyen **yargı mensuplarının zihniyeti** üzerine yorum yapmanın ruhumu sıkmasının altında bir ön yargı yatıyor.

Maalesef zaman içinde doğrulanan bir ön yargı bu.

80'lerin ikinci yarısında hukuk fakültesinde dirsek çürüttüğümüz sıralarda en büyük hayal kırıklığımız, çok küçük bir azınlığın dışındaki genel öğrenci kitlesinin vaziyetiydi.

Kastettiğim apolitiklik, memleket meseleleriyle ilgisizlik filan değil.

Bildiğiniz hayatla ilgisizlik... Tek derdi bir an evvel okulu bitirip, hâkim-savcı kontenjanından maaş almak olan, bu nedenle de tuğla gibi kitapların arasında hayatı iskalayan tiplerden söz ediyorum.

Gençlerden diyemedim, çünkü karşımızda yaşlanmış da küçülmüş hesabı **“büyükler”**e özgü hasletleri olan geleceğin yargı mensupları vardı.

“Kitap”ta öyle yazdığı için idam cezasını olağan bulan, 12 Eylül darbesinin **“huzur ve güven”** ortamı yarattığına dair sarsılmaz bir önkabule sahip, dönemin düşünce suçu maddeleri 141, 142 ve 163'ten yana, yani özetle ilk refleksi **“devlet”**i savunmak olan hukuk öğrencileriydiler.

Asıl fecisi bünyelerinde genç olmanın verdiği hesapsızlıktan eser yoktu. Ne okulda çıkan facia yemeklere, ne ilk başarısızlıklarında kendilerini kapının önüne koyan YÖK'ün sınav sistemine karşı çıktıklarını gördüm; ne de arkadaşlarıyla bir bardak bira içip dağıttıklarını...

Son 20 senedir o kuşağın büyük çoğunluğu memleketin dört bir yanında hâkim ve savcılık yapıyor, kimisinin yüksek yargıya tırmandığını biliyorum.

Bu nedenle arada bir yapılan yargı araştırmalarında, ezici bir yüzdeyle hâkimlerin karar verirken adalet yerine devleti korumaya öncelik vereceklerini söylemesi gibi sonuçlar beni hiç şaşırtmadı.

Bizdeki yüksek yargı uzun bir dönem **“ulusalcı”**ların egemenliği altındaydı.

Yargıtay gibi kurumlar seçimini kendi içinde yapar, bu ideolojiye uygun isimleri seçerdi.

Hukuksuzluk başyapıtı 367 kararı, göreve gelen her başsavcısının sektirmeden Milli Görüş partilerine ve AKP'ye kapatma davası açması, Hrant Dink'i hedef hâline getiren 301. Madde mahkûmiyeti o yargı düzeninin eserleriydi.

AKP işbaşına geldikten bir süre sonra yargıdaki bu düzeni değiştirmek istedi.

2010'daki referandumun bir sebebi askerî vesayet düzeni ise diğer hedefi yargı vesayetini kırmaktı.

Anayasa Mahkemesi'ne Meclis üye seçecek, HSYK üyeleri farklı kaynaklardan seçilecek, yüksek yargının siyasete müdahalesi önlenecek, darbe girişimleriyle meşhur sabık dönem tasfiye edilecekti.

Biz de, bu sürecin toplumun asıl ihtiyacı olan özgürlükçü anayasa ile taçlanması gerektiğini belirterek, **“yetmez ama evet”** dedik o referandumda.

AKP istediği değişikliklere toplumdan destek aldı. Yargı kadrolarında önemli bir değişim yaşandı. Ancak bu değişimin üzerinden iki buçuk sene geçti ve özünde yargıda hiçbir şey değişmedi.

Hep aynı dramatik noktadaydı.

Hükümet bunun üzerine yargı paketleri çıkardı, düzenlemeler yaptı ve sandı ki böylece hâkim-savcılar olması gereken çizgiye gelecek.

Ancak öyle olmadı, çünkü AKP'nin **"kendi kadroları"** diye nitelenen yeni yargı üyelerinin de asıl refleksi aynıydı: **Devleti korumak.**

Sonunda hükümet anladı ki, kendisinin yaratmak istediği Türkiye ile yargının kafasındaki Türkiye algısı arasında derin bir uçurum var.

Ve yine anladı ki, bu yargıyla ne Kürt sorunu çözülür, ne demokratikleşme gerçekleşir, ne de mumla aranan adalet duygusu yeniden tesis edilebilir.

Bunun üzerine hükümet, yargıya yapısal bir müdahalede bulunmaya karar verdi. İktidarın, beş sayfa 12 maddeden oluşan yeni yargı modeli taslağı bu yapısal müdahale isteğinin neticesi.

Peki, bu müdahale gerçekten memleket yargısını demokratikleştirecek mi, yoksa **"başkanın yargıç ve savcıları"**nı mı yaratacak?

Biraz daha ruh daralmasını göze alıp, onu da pazartesi yazısına bırakalım...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni yargı savaşları (2)

Demiray Oral 11.02.2013

Hukuk tahsil etmiş, akli başında bir arkadaşımın bir e-posta aldım dün.

"Son yazını okudum" deyip eklemiş, "Finalinden anladığım kadarıyla bir sonraki yazında da hükümetin yeni yargı modelinin, tamamen iktidarın hâkim ve savcılarını yaratacağını yazacaksın. Ben senin gibi bu taslağın ayrıntılarını incelemedim, bilmiyorum. Ama daha genel bir soru sormak istiyorum. Hükümetin yeni yargı modelini reddedip sırt çevirmek, yargının şu anki hâlini, yani Cemaat'in elinde kalmasını onaylamak demek olmaz mı? Son dönemde yargıdaki asıl sorun bu değil mi?"

Arkadaşım aslında farkında olmadan, yazımda anlatmaya çalıştığım yargıdaki vaziyetin şahane bir misalini vermiş.

Benim *"Yargı aslında hep aynı dramatik noktadaydı"* diye tarif ettiğim vaziyetin.

O dramı anlatırken, uzun seneler **"ulusalcı"**ların hâkimiyeti altına olan yüksek yargı kadrolarının 2010 referandumuyla birlikte değiştiğini, ama özünde yargı zihniyetinde hiçbir şeyin değişmediğini yazmıştım.

Aslında daha gerilere de gidebiliriz ve yine aynı tablo çıkar karşımıza.

Demokrat Parti 1950'lerde **"yargıda sorun var"** diye feveran eden, yargıyı elinde tutan CHP ise bunun üzerine **"yargı bağımsızlığı"** diye tutturan taraftı.

2002'de AKP'nin iktidara gelmesinden birkaç sene sonra roller yine benzerdi: AKP **"yargı vesayeti"**nden yakınıyor, CHP otomatikçe bağlamış hâlde yine **"yargı bağımsızlığı"** cıgıllıkları atıyordu.

2010 referandumunda sonra roller değişti, çünkü yargının sahibi olan güç değişti.

Bu kez CHP “**yargıda sorun var**” demeye başladı. Ve bildiniz, AKP de “**yargı bağımsızdır, müdahale edilemez**” repliğini tekrar etti.

AKP’nin yargının aslında kendi elinde olmadığını anlaması, 2012’deki MİT soruşturması vakasının yaşanmasıyla oldu.

O zamandan bu yana Başbakan Erdoğan her fırsatta yargıdan yakınıp, “**sorun var**” algısını güçlendirirken, Cemaat ise tüm kalemşorlarıyla “**yargı bağımsızlığı**” klişesinin bayraktarlığını yapıyor.

Vaziyet böyleyken, “*Yeni yargı savaşları*” yazımı okuyan hukukçu bir tanıdığımın, şu anda “**yargıdaki sorunu**” Cemaat olarak tesbit edip, sırf onların tahakkümü altında kalmasın diye hükümetin yeni modeline destek vermeyi önermesi elbette manidar oldu.

Yargıdaki kısırdöngü

Çünkü yukarıda özetlediğim tablonun gösterdiği asıl nokta, yargıdaki kısırdöngünün koordinatlarıydı.

O koordinatları birleştirince ortaya çıkan tablo ise şunu anlatmaktadır: Birileri “**yargıda sorun var**” diyorsa, anlayın ki onlar yargıdaki iktidarını kaybetmiştir...

Ve başka birileri onlara kurmalı bebek gibi ikide bir “**yargı bağımsızlığı, yargı bağımsızlığı**” diye cevap veriyorsa, bilin ki yargı ellerinde demektir.

Meseleyi böyle koyunca yeni tasarıların, yeni modellerin, o modellerin getirdiklerinin, şu kadar hâkimi filanca, şu kadar HSYK üyesini falanca seçecekmiş hesaplamalarının bir kıymeti harbiyesi kalmıyor.

Çünkü yargı, sürekli olarak ele geçirilmesi için mücadele edilen, ele geçirilmesi gereken bir iktidar alanı olarak görüldükçe yapılan yorumlar, önerilen sistemler, sarf edilen sözler, bunu söyleyenlerin konumunu açık etmekten başka bir mana ifade etmiyor.

Yargı, dönme dolap gibi turlayıp “Ulusalıcı- Kemalistler”, AKP’liler, Cemaat ya da bir başka gücün belli bir oranda eline geçiyor, ama kimin elinde olursa olsun “**yargıç zihniyeti**” özünde değişmiyor.

O yargıç zihniyeti ise, entelektüel bir birikimi olmayan, sığ milliyetçi, devletçilik refleksine sahip bir vasattan oluşuyor.

Evet, gerçeğı söylemek gerekirse AKP’nin yeni yargı modeli fecidir.

Bir sürü rakama boğulmadan tek bir misal durumu izaha yetecektir: Bu modelde 387 Yargıtay üyesinin 96’sını başkan kendisi seçecektir.

Ama bu modelin daha baştan ölü doğmasının nedeni, sadece majestelerinin yargısını oluşturması değıldir.

AKP’nin yeni yargı modelindeki asıl sakatlık, yargıyı sadece Cemaat’in yönettiğı bir yapı olarak görüp, tek “**sorun**”u bu olarak belirleyip, sistemini bu göre bina etmesidir.

Bunun neticesi de, “**yargıda sorun var**” “**yargı bağımsızlığı**” feryatlarının yarattığı kısırdöngü içinde yuvarlanıp gitmeye devam etmektir.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sıradan faşistler – halis Türkler

Demiray Oral 16.02.2013

Barış ucundan azıcık göründü ve büyük dehşet uyandırdı.

“Türkiye Türklerindir” müessesesi, duvardaki çalar saatten kafayı çıkaran kuş misali **“Türk sorunu”**, **“Türklerin haysiyeti”**, **“Türklerin onuru”** diye ötüp duruyor mütemadiyen.

Peki, aslında ne diyor bu kuş?

“Asker çıkamıyor Biji Apo serbest” gibi yaratıcı başlıkların maksadı nedir?

Papa istifa ettiğinde, twitter’da **“O istifa edemez Tanrı işine son vermiştir”** mavrası dönmüştü; şimdi biz de **“Türklükten istifa eden”** köşe yazarı için **“O Türklükten istifa edemez devlet işine son vermiştir”** mi desek?

Deniz Baykal’ı bir sabah aniden CHP grubu kürsüsünde, **“Türklük elden gidiyor”** diye dövünürken görmemize yol açan **“motivasyon”** nereden kaynaklanmaktadır acaba?

Soruları uzatmak mümkün ama biz cevaplara, daha doğrusu cevaba geçelim.

Vaziyet şudur kıymetli okur. Ayrıcalıklarını koruma korkularıyla hayatına yön verenler, sıradan faşistler ve ırkçılar dışında; şehit ailesinden gerilla ailesine, mahalledeki kahraman bakkaldan memleketin süper marketlerinin temsilcisi Koç ve Sabancıgillere kadar toplumun kahir ekseriyetinin destek verdiği büyük bir barış atılımı var ortada.

11 senedir ülkeyi yöneten ve son birkaç senedir sürekli eleştirdiğim parti, liderinin ağzından **“İktidarına mal olsa da bu sorunu çözeceğim”** diyerek cesaretle bu sürece sahip çıkıyor.

Üstüne bir de Cumhuriyet’in kadim sorunlarını halledebilecek olan, yeni anayasada AKP-BDP ittifakı ciddi ciddi gerçekleştirilmiş gibi görünüyor.

Bu ne demek?

Anayasayı, Türkler ve Kürtlerin birlikte yapması demek.

Ee bu kadarı da fazla tabii...

Devletiyle bölünmez bütün olan medya **“Oooh yooo!”** çığılığı tadında içgüdüsel manşet ve köşe yazılarıyla onun için olan bitenin karşısına dikiliyor.

Barış, o parçayı oradan çıkaracak

Lafı uzatmadan ne düşündüğümü söyleyeyim: Hedef, düpedüz, bu savaşın sürmesidir, gerisi lafügüzaftır.

Çünkü bu savaş, sadece onun rantını yiyen ve ortam normale dönerse yaptıkları her türlü pis iş ortaya dökülecek bir kesim yaratmakla kalmadı.

Bu savaş aynı zamanda Susurluk, Ergenekon gibi vakalar sayesinde artık tahayyül edebildiğimiz “faaliyetleri”, 30 senedir rejimin bir parçası hâline getirdi.

Barış, o parçayı oradan çıkarıp alacak.

İşte bu yüzden ucundan azıcık görününce bile bu kadar dehşet uyandırıyor.

İşte bu yüzden medya barışın üstüne **“düşüm”** atmak için mütemadiyen debeleniyor.

Yoksa Diyarbakır Cezaevi’nde vahşi işkencelerle Kürtleri öldüren, hayatta kalanı kapıdan çıkar çıkmaz koşa koşa dağa çıkartan, kulak kesen, köy meydanına dizip bok yediren, JİTEM’li **“kayıp”** senelerinin ardından dört bir yanından kemik fişkırان ve tüm bunlar nedeniyle bilmem kaçınıcı Kürt isyanını idrak eden bu topraklarda yaşanacak en son sorunun **“Türk sorunu”** olduğunu, en iyi **bu devletin sıradan faşistleri olan halis Türkler** biliyor.

Onlar *“Artık buralarda Türk olmak pek zor”* diye yazılar yazarken, mantıkla olan bağlarını koparmış, kafayı yemiş filan değiller.

Sadece bir güzel hepimizin zekâsıyla dalgalarını geçiyorlar.

Ve biz bu numarayı yediğimiz için bütünüyle diken üstündeyiz, atılan her adımda korkular yaşıyoruz.

Ama bu oyun elbet bitecek, insanlar numarayı artık yemeyecek.

Ve neticede barış bu topraklara bir gün gelecek.

O gün bugün müdür bilmem ama üstelik bu sefer her zamankinden yakın toplum barışa.

Eğer olur da görürsek o günleri...

Dertleri savaşın sürmesi olan güçlü, etkili, yetkili şahsiyetlerin 30 senedir yedikleri haltlar ortaya dökülecek.

Ve bir dönem filmi izler misali ne demek istediğimi herkes anlayacak.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sıradaki paket gelsin

Demiray Oral 18.02.2013

Memleket yeni bir dönemin eşiğinde ve mevcut hukuk sisteminin yarattığı **“garabet”**i bu yeni dönemde taşıması imkânsız.

Bu nedenle, askerde içtima verir misali yargı paketlerini sol baştan sayıp duruyoruz; 1, 2, 3, 4... diye.

Şimdi 4. Yargı Paketi'nin getireceklerini konuşuyoruz, kimlere yarar, cezaevini boylayan ama aslında normal bir hukuk devletinde özgür olması gereken insanları dışarı çıkaracak mı diye hesap kitap yapıyoruz.

Görünen o ki 4. paket, bu hesap kitap mantığıyla Terörle Mücadele Kanunu (TMK) ve Türk Ceza Kanunu'na (TCK) yönelik nokta atışlarıyla bazı değişiklikler getirecek.

Ve o nokta atışının alanına girenlerin cezaevlerinden çıkmasını sağlayabilecek.

Bunun için TMK'nın 6. ve 7. maddelerine **"şiddet"** ölçütü getiriliyor.

Şu anda terör örgütünün bildirisini veya herhangi bir açıklamasını yayınlamak suç (TMK 6), ayrıca örgüt propagandası yapmak da suç kapsamında (TMK 7).

Son dönemde bu iki madde nedeniyle tutuklu yargılanan çok sayıda sanık var.

4. Yargı Paketi'nin getirdiği düzenlemeyle her iki suç da ancak **"şiddeti açıkça övmek"** unsurunu barındırıyorsa cezaya tabi olacak.

Yine son dönemde öne çıkan *"Suçu ve suçluyu övmek"* (TCK 215), *"Terör örgütünün veya amacının propagandasını yapmak"* (TCK 220) gibi maddelerde de **"Şiddeti övme"** veya **"Şiddet yöntemlerinin propagandası yapma"** gibi şartlar aranacak.

Bu sıraladığım maddeler, paketin en **"kitlese"** neticelere yol açması umulan düzenlemeleri.

Bir başka önemli husus, **"Etkin soruşturma"** ile ilgili.

AİHM'nin **"Etkin soruşturma yapılmadı"** hükmüne vardığı davalarda, soruşturma sil baştan yeniden yapılacaktır.

Bu düzenleme Hrant Dink cinayeti gibi davalarda soruşturmanın yeniden yapılmasına imkân tanıyacağı için önemli elbette.

Pakette, özgürlük alanını genişletmesi beklenen bu ve benzeri düzenlemelerin olması mühim.

Fakat mevcut garabetten kurtulmayı sağlayacak boyutta mı?

Nokta atışları yapılan her paketten sonra olduğu gibi birtakım hayal kırıklıkları yaşayıp, topu sadece hâkim-savcıların kanunları **"özgürlükçü"** yorumlamalarına atıp **"sıradaki"** mi diyeceğiz yine?

1, 2, 3, 4... Yetmezse kaç kadar yolu var bu paketlerin?

3. Yargı Paketi'nin hayal kırıklığı taze, onu bir yerlerden hatırlıyoruz; peki 2. pakette neler olduğunu bilen, hatırlayan var mı?

Mesela merak edip eline TMK'yı alıp okuyan, mevzuu gazete haberleri düzeyinde takip eden akıllı başında herhangi biri, daha o kanunun 1. maddesini okuduğunda, deyim yerindeyse hafiften kıllanır.

Ve o 1. maddedeki acayip muğlâk **"terör"** tanımı yerinde durduğu sürece, mevcut yasaları istediğin kadar **"paketle"**, hâkimin elinin altında sıradan bir gösteriye katılmış bir genci tutuklamak için yeterli gerekçe olduğunu görür.

“Paketleme” işleminden vazgeçsek mi

Yeni bir döneme gerçekten giriyorsak ve bu dönemde sırtımızdaki hukuk garabetinden kurtulmak istiyorsak, “**paketleme**” işleminden vazgeçip, misal TMK’daki “**terör**” tanımından işe başlamak gerekir.

Sonra, her yargı paketinde kırk takla atarak eklemelerle adam edilmeye çalışılan TMK maddeleri kaldırılır ve kanun tamamen değiştirilir.

Ve eğer gerçekten “**düşünce- ifade özgürlüğü**” dert ediliyorsa, şu meşhur 301. maddeye gelir sıra...

Sonra da TCK’daki diğer antidemokratik hükümler temizlenir.

4. Yargı Paketi’yle yapılan işin tercümesi, “**düşünce ve ifade suçlarına şiddet ölçütü getirmek**”ten başka bir şey değil.

Yani, aslında bir hukuk devleti kanunlarında fiilen ve ruhen olmazsa olan bir ölçütten söz ediyoruz.

Olması şart olan bir kural, olmadığı için getiriliyor ve biz de “**özgürlükçü**” bir adım diye eli mahkûm alkışlıyoruz bunu.

Sanıyoruz ki, sırtımızdaki garabeti böylece haklayabileceğiz.

Oysa o garabet yüz başlı canavar gibi...

Biz bilmem kaçınıcı paketi çıkarıp birkaç başını kestik diye sevinirken, o canavar mevzuat hazretleri içinden hemen yeni başlar buluyor kendine...

Ve biz yine telaşla bağıırıyoruz, “*Sıradaki paket gelsin....*”

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ve ‘dank’ diye bir ses geldi

Demiray Oral 23.02.2013

Memleketin en karanlık sayfalarının yazılmaya başlandığı 12 Eylül 1980’den bir gün sonra sabah erken saatlerde, bütün şehirlerde olduğu gibi Kars’ta da önceden belirlenmiş evler basıldı.

O evlerden biri, **Kars**’ın **Göle** kasabasında **Devrimci Yol**’un önde gelen isimlerinden olan, eğitim enstitüsü son sınıf öğrencisi **Cemil Kırbayır**’ın ailesiyle oturduğu evdi.

Cemil, jandarmalarca gözaltına alındı. 8 ekim sabahı ise onun için geri dönülmez yolculuk başladı.

Yanında Avukat **Abdurrahman Alaca**, **Çetin Aşula**, **Cengiz Kaya**, **Metin Akkaş** ve **Eyüp Buğdan** adlı gençler de vardı. Hepsinin elleri kelepçelenmiş, gözleri bağlanmıştı.

Üç polis tarafından askerlerden teslim alınıp, sorgulanmak üzere eğitim enstitüsü içindeki lojmana götürüldüler.

Polislerin ismi; **Ergün Tosunöz, Mehmet Ali Akın** ve **Mehmet Aktaş**'tı.

Lojmana varılınca gençler farklı odalara konuldu, Cemil mutfakta tutuluyordu.

Sorguya katılanlar Kars 1. Şube Müdür Vekili **Seyfi Kesici**, iki MİT görevlisi **Zeki Tunçkollu, Taner Alpan**'dı. İfadeleri zapta polis memuru **Selçuk Akyıldız** geçiriyordu. Ayrıca Sıkıyönetim Komutanlığı'ndan iki subay da vardı.

Dayaklı, falakalı ve elektriği bol **"seanslar"** başlamıştı. Uzun bir işkence faslından sonra bir köşeye oturtup **"biraz düşün"** deyip sonra yeniden alıyorlardı.

Bu seanslar esnasında 26 yaşındaki Cemil'in, **"Çok mu masumsun"** sorusuna verdiği cevap sorguculara **"dokunmuş"** olacak ki, bu cevap onun son sözleri oldu.

O son sahneyi, Cemil'in yanındaki gençlerden **Çetin Aşula** olaydan 31 sene sonra 2011'de, Meclis İnsan Haklarını Araştırma Komisyonu bünyesinde kurulan alt komisyona anlattı:

*"Sorgucu Cemil Abi'ye '**Çok mu masumsun**' dedi ve Cemil Abi şöyle bir yanıt verdi, zaten bu son sözleri oldu, yani en son hançeresinden çıkan mantıklı sözler bunlardı, diğerleri iniltiydi: '**Biz kızlarımızı Kayserililere ve Niğdelilere parayla satmıyoruz, biz Göle'yi geneleve çevirmedik, biz tefecilik yapmıyoruz, bütün bunları yapanlar kendi devranlarını sürsünler diye, rantları kesilmesin diye bizi şikâyet ediyorlar ki düzenleri devam etsin. Biz namuslu insanlarız, onlar namussuz insanlar bunları yapanlar.**' Ve bir ses geldi o anda, '**dank**' diye böyle. Ya kafasını duvara vurdular ya kendini kafasıyla duvara vurdular ya da kum torbasını önden vurdular, duvara değdi ama duvara değdiği kesin çünkü o ses duvar dışında hiçbir şeyden gelemez. Böyle tok bir ses yani ve sonra bir sessizlik. Bir inilti başladı Cemil Abi'de **ve 'Ben ölüyorum beni hastaneye götürün'** dedi. 'İstifra et' dedi polis, istifra... '**Hastaneye götürün ben ölü...**' (...) Sonra ses tonu indi, indi, indi..."*

Bugüne kadar süren mizansen başlamıştı artık. Telsizler **"Çok tehlikeli terörist Cemil Kırbayır kaçtı"** anonsuyla eşkâlini geçiyordu.

O sırada Cemil'in eşkâli aslında şöyleydi: **Gözleri bağlı, kelepçeli, ağır işkenceden geçmiş ve cıvılcıplak...** Tutanağa göre işte bu hâldeyken, tutulduğu mutfakın her nedense açık unutulmuş kapısından balkona çıkıp, oradan alt daireye sarkarak çok iyi korunan sorguların yapıldığı binadan kimselere görünmeden kaçmayı başarmıştı...

Onun hikâyesini **Berfo Ana** ile birlikte öğrendi Türkiye. 33 sene boyunca oğlunun akıbetinin peşinden koşan, **"Cemil'in kemiklerini bulmadan beni gömmeyin"** diyen 105 yaşındaki Berfo Ana oğlunun mezarını da, suçluların cezalandırıldığı davayı da göremeden hayatını kaybetti.

Ama 30 küsur senede başarısız bir şeyi başardı. **Şubat 2011'de Dolmabahçe'de Başbakan Erdoğan'ın karşısına çıkıp ondan "katilleri bulma" sözü aldı.**

Böylece Meclis'te kurulan komisyon dönemin tanıkları, MİT ve Emniyet yetkilileriyle görüşüp, yaşananları net biçimde ortaya koyan bir rapor yazdı. Rapor, Cemil'in işkenceyle öldürülüp cesedinin kaybedilmesi ve bundan sorumlu olan polis, MİT ve askerî görevlilerin isimleriyle, işlenen suçun belgesi niteliğindedir.

Komisyon Kars'a gidip oradaki Başsavcılığa elindeki belgeleri ileterek Cemil'le ilgili ilk soruşturmanın açılmasını da sağladı. Ancak üzerinden iki yıl geçmesine rağmen bu soruşturma, hâlâ bir davaya dönüşmedi.

En az o komisyon kadar önemli bir çalışmayı da gazeteci **İsmail Saymaz** yaptı ve **Oğlumu Öldürdünüz – Arz Ederim** adlı kitabı yazdı. Bu yazı tamamen o kitaptaki bilgilerle yazıldı. Belki Berfo Ana artık yok ama onun sayesinde ortaya çıkan bir Meclis raporu ve bir araştırmacı gazetecinin kitabı var. Ve her iki çalışma da, hâlâ birçoğu hayatta olduğu saptanan Cemil'in katillerinin hep ensesinde olacak...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çözüm süreci Türkçesi

Demiray Oral 02.03.2013

Dün sabah, çalan saate sıkı bir kroşe çakıp uyudum.

Kalkınca baktım ki iş işten geçmiş, işe geç kalmışım...

Aheste aheste çarşıya doğru yürüdüm.

Adı fırın kendisi pastane olan, sürekli gittiğim mekândan içeri daldım.

Garson çocuk tanıyıp selam verdi fakat her yer dolu görünüyordu.

Oturacak bir masa bulup bulamayacağını sormak istedim.

Ancak ağızımdan çıkan kelimeler nedeniyle aramızda şöyle bir muhabbet yaşandı:

Görüşme masası var mı acaba?

"Birazdan kalkanlar olacak abi..."

Olmaz, masadan kalkmamak lazım, sürece güvenmek lazım.

"Bugün oturan kalkmadı valla, bir çay söyleyen iki saat konuşuyor..."

Konuşma tutanakları var mı sende?

"Artık ezberledik biz abi, hep aynı muhabbetler..."

Peki, kim sızdırdı bu konuşmaları?

"Biz servis yaparken her şeyi açık açık duyarsız zaten abi..."

Sürecin şeffaf yürümesi önemli ama...

"Evet abi..."

Ama konuşanları da itibarsızlaştırmamak lazım.

"Misal sabah biri geldi abi, nasıl uçuyor bir görsen onu da ben yaptım, bunu da ben yaptım diye sallayıp duruyor..."

Önemli olan söyledikleri değil, içinde yol haritası olan mektuplar, onların içeriğinden söz etti mi?

"Hiç mektup yoktu ortada abi..."

Mektupları açıklamayıp konuşma zabıtlarını sızdırıyorlar tabii. Peki, yanında oturan heyettekiler ne yaptı o konuşurken?

"Yanıdakiler dinledi abi... Ama yan masalarda oturanlar bir süre sonra, bunun uçmasına daha fazla tahammül edemeyip kalkıp gittiler..."

2. Oslo projesi bu! Sağduyulu davranıp, boşa çıkarmak lazım.

"Abi valla boşa çıkan masa hâlâ yok..."

Bu tarihî fırsatı kaçırmamak lazım.

"Sen beklemeye kararlı mısın abi?"

Evet evet, barış kararlılığı lazım.

Gazetede mesai yapmak böyle bir şey işte.

"Gündem canavarı" adamın kimyasını bozuyor, enikonu ele geçiriyor; konuşmasını bile...

Üstelik ele geçirildiğini anlama şansın da olmuyor.

Sabah işe gelip, hiç dışarı çıkmadan akşama kadar kendi türünden yaratıklarla teşriki mesai yap, eve dön iki lokma bir hırka kıvamında iki saat kanepede takıl, yat uyu ve ertesi gün yine aynı döngü.

Eskiden, şu kadar kelime ile Türkçe konuşuyoruz misali muhabbetler olurdu ya...

İşte bir sabah işe geç kalıp kafayı sokağa sarkıtınca idrak ettim ki, son günlerde gazetede kendi aramızda tamamen **"Çözüm süreci Türkçesi"**yle konuşmaya başlamışız.

Dolayısıyla kafanın zaten sık sık gitmesine başışıklık kazandı bünye ama artık ağzımdan çıkanı da kulağım duymuyor.

Üstelik mevzunun uzmanı olan şahsiyetlere bakılırsa henüz yolun başındayız.

Bunun daha sızdırılacak mektupları var, bilmem kaç aşamalı eylem planları var, Kandil'i, Avrupa'sı, geri çekilmesi, silah bırakması, hangi ülkeye gidecekler muhabbeti, vatandaşlık tanımı, yargı paketleri, anadilde eğitimi, paranoyakça provokasyon bekleme faslı var...

Üstelik malum, bir müddetliğine “**bütün köşe yazarlarının Öcalan uzmanı olması şenlikleri**” dün itibarıyla başlamış bulunmakta.

Onları her okuyuşta garson çocukla ve bakkalla diyalog kurma ihtimalim sıfırlanacak.

Mevzunun uzmanları, “**Diyalog ve müzakere çok zor olacak**” derken kesinlikle haklı.

Ne yapalım, neticede her şey sürecin selametle ilerlemesi ve başarıya ulaşması için...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

5N 1K 1RT

Demiray Oral 04.03.2013

Bu memleket en çok muhalefetsizlik ve gerçek bir medyanın olmayışı nedeniyle çekti.

Her ikisi de darbeleri, Ergenekon’u, Kürt meselesinin silahla çözümünü savunup değişimin önünü tıkamaya çalıştılar senelerce.

Ama Türkiye şimdi radikal bir dönüşümün eşiğinde.

Böyle bir dönemde başta CHP, muhalefetin söyleyecek hiçbir şeyi yok, şu âna kadar bunu gördük.

Medya ise askerî vesayet rejimiyle gönülsüzce vedalaşmasından sonra Başbakan Erdoğan’a gönüllü kölelik yaptığı bir dönemden geçti.

Ve zavallı bir hâle geldi.

Önceki gün bunu da bir kez daha gördük.

Erdoğan’ın, İmralı tutanaklarını yayınlayan **Milliyet** için söylediği, “**Eğer böyle gazetecilik yapacaksan batsın senin bu gazeteciliğin**” sözlerini okurken aklım maziye gitti.

Taraf darbe planlarını yayımladığı zaman, medya bütün enerjisini bu belgeleri yalanlamaya harcamış, neredeyse bütün o planları bizim gazetenin yazdığı bile gündeme getirilmişti.

En ironik olan da aynı planlarla ilgili bilgi sahibi olmalarına rağmen bunları haberleştirmeyip, günlüklerinde hatırat olarak saklayan medya tayfasının “**Belgeler niye size geliyor da başka gazetelere gitmiyor**” diye feveran etmesiydi.

Bir avuç dürüst ismin köşelerinden verdiği destek dışında, memleket medyası ortaya çıkan darbe planlarını değil, *Taraf*’ı “**araştırmayı**” seçmişti.

Sadece vesayet rejimiyle olan mücadelede değil, bu gazeteye Erdoğan meydanlardan seri atışa başladığında da gıkı çıkmadı aynı medyanın ve şürekâsının.

Ve dün İmralı tutanaklarını yayımlayan gazete olan *Milliyet*, tepesini fena hâlde attırdığı Erdoğan'dan **"Böyle bir haberi atamazsınız, atmamanız gerekirdi"** diye ayar yedi.

Erdoğan'ın hiddetinden, son yazısında **"Devlet yönetmek başka bir şey, gazete yapmak farklı bir şey"** dediği için **Hasan Cemal** de payını aldı.

Senelerin gazetecisine, **"bu medyanın bazı uzantıları, kalemşorları"** etiketi uygun görüldü.

Bir gün önce de uçakta, **"Tayyip Erdoğan hangi sorumluluğu hissediyorsa, başlıklarıyla, köşe yazılarıyla aynı sorumluluğu hissetmesi lazım medyanın"** dediğini okumuştuk Başbakan'ın.

Haberciliğin temel kuralı değişsin

Medyanın bu mesajı iyi okuması ve değerlendirmesi lazım. Bilhassa da koltuklarına aşık yayın yönetmenleri ve köşe yazarlarının.

Bakın Başbakan açık açık ne istediğini söylüyor...

Sabahları gazeteleri açınca, Recep Tayyip Erdoğan sorumluluğunda manşet atılmış sayfalar ve köşe yazıları görmek istiyor.

Yani bundan böyle müzakere süreciyle ilgili bir haberi manşet yapacak genel yayın yönetmeni, şöyle iyice yoğunlaşıp kendini Recep Tayyip Erdoğan'ın yerine koyacak ve o olsaydı hangi sorumluluk hissiyle atardı bu başlığı diye düşünecek.

Aynı ilkeyi köşe yazarları da uygulayacak ve Recep Tayyip Erdoğan nasıl bir sorumluluk hissiyle yazarsa öyle yazacak köşesini.

Aslında en sağlıklı sınırım haberciliğin kuralını kökünden değiştirip, **5N 1K 1RT** olarak formüle etmek.

Böylece haberler en baştan, haber merkezinde yazılırken, muhabir **"Recep Tayyip Erdoğan yazsa hangi sorumlulukla yazardı bunu"** diyerek kurgulayacağı için yayın yönetmenlerinin işi çok daha kolay olacak.

Köşe yazarları da bu mevzudaki bütün haberleri gazetede **1RT** kuralıyla yazılmış olarak okuyacakları için daha **"sorumlu"** yorumlar yapabilecek.

Misal, *Milliyet*'in son gazetecilik başarısında olduğu gibi bir belgeye gazeteci ulaştı.

Artık normal bir gazetecinin düşünmesi gerektiği gibi ilk kriteri **"Bu belge gerçek mi, sahte mi"**, **"kişilerin özel hayatıyla ilgili bilgiler var mı"** olmayacak.

Gazeteci öncelikle Tayyip Erdoğan ile aynı sorumluluğu hissedecek ve o olsaydı bunu yayınlar mıydı diye kendi için bir beyin fırtınası yaşayacak.

Zamanla gazeteciler arasında **"Recep Tayyip Erdoğan ile aynı sorumluluğu hissetmek"** mesleki bir kriter hâline geleceği ve son senelerde bu hususta büyük merhaleler zaten kat edildiği için, hiçbir sorun kalmayacak...

Gazeteler acayip sorumlu, tek rakibi **Resmî Gazete** olacak.

Yumurtaya can veren Allah'ım şahittir ki, bizim “**demokratik Türkiye’yi**” kurmamız da işte böyle olacak...

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP silah bırakacak mı

Demiray Oral 09.03.2013

Enteresan günlerden geçiyoruz.

Bir yandan hiç beklenmedik isimler mazeret dilekçesi verip, barış hususunda homurdanıyor her gün.

Diğer yandan müzakere sürecinin tarafları, tabanlarını olup biteceklere hazırlamak için giderek daha fazla efor sarf ediyor.

Bu manada Başbakan Erdoğan gayet sıkı bir iletişim stratejisi izliyor.

Her vesileyle gittiği her yerde, katıldığı her organizasyonda kadınları sendikacıları, çalışanları, parti grubundakileri ikna etmeye uğraşıyor.

Ve belli ki bu stratejiyi ivme kazandırarak devam ettirecek.

Ancak Erdoğan'ın kendisinden başka kimsenin bu mevzuda iletişimde bulunmasına tahammülü yok.

İşi iletişim olan basın dâhil.

Ondan duymadığımız her şeyin dedikodu, spekülasyon ve yalan olduğunu ilan etmiş vaziyette.

AKP'li milletvekilleri, bakanlar, partililer zaten tembihli, hepsi bir-iki-üç tıp deyip susmuş durumda.

Ancak bu yetmiyor.

Hepimiz, Erdoğan'ın başhemşire kıvamında işaret parmağını dudaklarının üstüne götürüp “Susss” dediği bir fotoğrafı duvarımıza asıp, güne ona bakarak başlasak iyi olacak.

Yoksa Başbakan'ın hiddetini bir gün herkes tadacak.

Masanın diğer yanındaki Öcalan'ın ise koşulları malum.

Onun yerine aslında BDP'nin aynı işlevi görmesi gerekiyor.

Ama onlar şimdiye kadar “gölge etme başka ihsan istemem senden” dedirtecek bir performans sergilediler.

Dolayısıyla Kandil'de BDP'lilerle yaptığı toplantıda söylediklerini baştan sona okuyunca, kendi örgütünü ve tabanını ikna konusunda başrol için adayım Murat Karayılan oldu.

Karayılan, evet her telden çalışıyordu konuşmasında, her türlü alıcının istediği yere çekecek malzeme sunuyordu.

Ama sözlerinin bütününe hâkim olan çaba, bu seferki çözüm sürecinin öncekilerden nasıl farklı olduğunu anlatmaktı.

“Herkesin kazandığı, hiç kimsenin kaybetmediği, herkes açısından ‘kazan kazan’ formülünün söz konusu olduğu bir çerçeve eksen alınıyor” diyordu.

Barış yolunda çıkarılan engeller konusunda Erdoğan’a katıldığını çünkü kendi önlerine de benzer engeller çıkarıldığını söylüyordu.

Nihayet, her iki tarafın da kararlı duruşuyla bunların aşılabileceğini vurguluyordu.

Bu enteresan günlerin en ironik yanı da yine Karayılan’ın konuşmasında ortaya çıktı.

Ben o satırları okuduğumda direkt olarak başlığı attım: **“Karayılan’dan CHP’ye silah bırak çağrısı.”**

Karayılan’ın CHP ve MHP’ye yönelik sözlerini şimdi hep birlikte okuyalım: **“Siz savaşmak mı istiyorsunuz? Ee savaşırsanız biz de 50 yıl daha savaşabiliriz. Bir arada yaşanacaksa bunun çözüm formülünü bir biçimde bulmak gerekiyor.”**

Vaziyeti idrak ediyoruz değil mi?

30 küsur senedir elinde silah dağda yaşayan, gerilla komutanı Karayılan memleketin sivil siyasetçilerine, **“Derdiniz ne kardeşim, hâlâ savaşmak mı istiyorsunuz”** diye soruyor.

MHP zaten ümitsiz vaka...

Dolayısıyla geriye Karayılan’ın **“Savaşma barış”** dediği CHP kalıyor.

Bugüne kadar mümkün mertebe **“susarak”** barış sürecine CHP için küçük ama memleket için hatırı sayılır katkı veren Kılıçdaroğlu ise birden hareketlendi.

Sanki birileri dürtmüş gibi Çankaya Köşkü’nden randevu istedi.

Cumhurbaşkanı Gül bunun üzerine Kılıçdaroğlu’na “ivedi” olarak randevu verdi.

Köşk’ten çıkışta Kılıçdaroğlu öyle bir laf etti ki, iki gündür memleketin tüm İrfanlarını kıllandırdı.

CHP liderinin cümlesi şöyleydi: **“Türkiye Cumhuriyeti’nin binlerce yıllık birikimle zenginleşmiş akıllı ve milletin derin irfanını acilen devreye sokmak mecburiyetindeyiz.”**

Peki, ne demekti bu?

Malum olduğu üzere **“irfan”** doğu toplumlarının alâmetifarikası olan bir kavram.

Kılıçdaroğlu da burada **“sezgi”** manasında kullanıyor **“irfan”** sözcüğünü.

Bir tercüme teşebbüsünde bulunursak, devletin akıllı ve milletin derin sezgisini acilen devreye sokma mecburiyetinden söz ediyor.

Nedir o devlet akıllı, nedir o milletin derin irfanı diye bana soruyorsanız eğer, bugün geldiğimiz noktadır cevabı.

Onun yerine bence hepimiz CHP liderine **“Siz hâlâ savaşmak mı istiyorsunuz”** diye soralım.

Mümkünse de içinde çok çektiğimiz “devlet akli” ve “milletin derin irfanı” geçmeyen bir cevap rica edelim.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türk usulü çözüm modeli

Demiray Oral 11.03.2013

Önce nur topu gibi bir Türk usulü başkanlık sistemimiz oldu, şimdi de Kürt meselesi için Türk usulü çözüm modelimiz...

Peki, nasıl bir şey o model?

Bir çırpıda bir sürü şey sıralayabiliriz ama aslında hiçbir şey bilmiyoruz.

Sadece söylene söylene artık doğru kabul ettiğimiz, olsa olsa şunlar olur tahminlerinden oluşan birtakım fikirlerimiz var.

Bir model var, biliyoruz; epeyce yaklaştığımız, duyuyoruz; anlatamıyoruz.

Zaten onu “**Türk usulü**” kılan en mühim özelliği de, bu bilinmezliği herhalde.

Birkaç gece önce televizyon izlerken bir an heyecan yaptım.

Çünkü *Star* Gazetesi’nin yeni Genel Yayın Yönetmeni **Cömert**, Kürt sorunun çözümünde bir “**Türk modeli**” olduğunu söylüyordu.

İşte şimdi “**modelimizi**” öğreneceğim beklentisine girdim ama arkası gelmedi.

Bunun üzerine programda yorum yapan diğer isimlerden **Ali Bayramoğlu**, Türk modelinin ne olduğunu sordu doğal olarak.

Ve şunları öğrendik Cömert’ten: Süreç halen devam ediyor, Başbakan süreci tamamlayınca Türk modelinin ne olduğunu anlayacağız...

Böylece bir kez daha teyit olunduğu üzere **Kürt meselesini çözecek ve dolayısıyla memleketi demokratikleştirecek Türk modelini sadece Başbakan Erdoğan** (ve herhalde müzakereleri yürüten şahsiyet **MİT Müsteşarı Hakan Fidan**) **biliyor.**

Tıpkı müzakerelerin iki kişi arasında yapılması gibi, çözüm modelinin sadece iki kişi tarafından bilinmesi de pek demokratik görünmüyor doğrusu.

Tahta masama üç kere vurarak söylüyorum, işler kötüye gitmeye başlarsa yaratılacak eleştiri canavarının ilk saldırdığı yer burası olacaktır.

Erdoğan'ın oyun planı

Bu mevzuda bir de *"Hükümetin yol haritası yok"* deyip, işi Erdoğan'ın aklında bir oyun planı olmadığını söylemeye götürenler mevcut.

Hiç sanmıyorum. Yaptığı hemen her konuşmada bu oyun planından, yani Türk usulü çözüm modelinden ipuçları veriyor Erdoğan.

Misal Siirt'teki konuşmasını medyamız **"enişte"** kontenjanından manşetlerle, *"Ayrım yapsaydım Arap kızıyla evlenmezdim"* diye görmeyi tercih etti ağırlıklı olarak.

Oysa aynı konuşmanın içinde Türk usulü çözüm modelinin nihai aşamasını anlatan bir ifade vardı: *"Yapılacak tek iş var; silahlarınızı ayaklar altına alacaksınız, siyasetinizi parlamentoda yapacaksınız. Fikriniz varsa fikrinizi, düşünceniz varsa düşüncenizi dile getireceksiniz. Bunu yaptıkça muhatap bulursunuz."*

Yani **"PKK'nı varlığını gereksiz kılan bir demokratik ortam"** oluşacak, "Silahlar gömülecek", memleket yasal ve zihinsel olarak **"PKK'lıların da Meclis'te siyaset yapabileceği"** bir seviyeye gelecek. Nihai hedef işte böyle okunabilir.

Erdoğan Türkiye'nin yasal ve zihinsel olarak bu demokratik seviyeye gelmesi için arada *Milliyet* vakasında olduğu gibi, insana, nasıl olacak da bu zihniyetle bu işler olacak dedirten vahim hatalar yapmakla birlikte sıkı bir çaba içinde şu sıralarda.

Bu çabayı verirken de yöntemini, her zaman olduğu gibi halkın desteğini almak olarak belirlemiş durumda.

Bu nedenle gittiği her yerde bir yandan halkı kafasındaki çözüme iknaa çalışırken, bir yandan da Balıkesir'de olduğu gibi *"Vatandaş sen ne dersin o olacak. Sen evet demedikçe adım atmam"* diyerek, vatandaşın bıçak sırtı kararların alınma sürecine kendisini dâhil hissetmesini sağlamaya uğraşıyor.

Tabii bir de masanın öteki tarafındaki Öcalan faktörü var.

Birebir Öcalan'ın ağzından aktarılanlardan yola çıkarak, **"müzakereler tamamdır, şimdi hazmettirme aşamasındayız"** diyebiliyorsak eğer, Öcalan'ın da bu Türk usulü çözüm modeline olur verdiğini söyleyebiliriz.

Sözkonusu Türk modelini şimdilik ancak böyle okumalar yaparak anlamaya, el yordamıyla çözmeye çalışıyoruz.

Neticede bu hususta sen düşünüyorsun peki arkadaşım, diye sorarsanız...

Aslında hiçbir şey düşünmüyorum, düşünmek istemiyorum.

Sadece sonuca varsınlar istiyorum.

Hepimizi giderek hastalıklı hâle getiren şu kandan kurtulalım.

Daha iyisini öneren varsa çıksın söylesin; ama görüldüğü kadarıyla yok.

Üstelik kimsede öyle bir niyet de yok.

O zaman şu an eldeki tek barış formülünü desteklemekten başka çare de yok.

oraldem@gmail.com

Hepimize özgürlük, hepimize statü

Demiray Oral 16.03.2013

“Süreç”in eline hiçbir kelime su dökemez o bir klasik artık, ama son günlerin moda kavramı **“statü”**.

Herkes statü diyor, başka bir şey demiyor.

Milliyetçiler, statükocular, liberal-demokrat kimlikleriyle bildiğimiz kimi kanaat önderleri...

Kendi aralarında **“Öyle bir kupon yaptım ki bu hafta”** diye mavra yaparken, beni görünce **“Nereye gider bu işin sonu”** muhabbetine bağlayan eş-dost-ahbap...

Ve elbette 80 küsur senedir kendilerine **“Statün kadar konuş”** muamelesi yapılan Kürtler...

Hepsi **“kandırılıyorz”** hissiyatı içinde ve farklı maksatlarla aynı soruyu soruyor: **“Ne yani PKK bunca senelik mücadeleyi hiçbir şey almadan bitirecek mi?”**

Bu sorunun neticede çıktığı kapı ise statü.

Herkesin takılıp kaldığı statü meselesine, şu âna kadar anlaşılan o ki bir tek Öcalan takılmıyor.

İmralı tutanaklarında okuduk, BDP'liler demokratik özerklikle ilgili nabız yoklaması yaptığında, Avrupa Yerel Yönetimler Sözleşmesi'ne konan şerhin kaldırılmasının yeterli olduğunu söylüyordu Öcalan.

Kendisinin özgürlüğüyle ilgili mevzu açılınca ise **“Bu sürecin sonunda herkes özgür olacak”** diyordu.

İlk söylediği Kürt cenahının kimi önde gelenlerini mutsuz etti, **“Ucuza gidiyoruz”** söylemiyle gaz verdiler tabanlarına.

İkincisi ise çözüm karşıtı Türkler için koz oldu, **“Demek ki Öcalan efendiye özgürlük sözü verilmiş”** diye hükümete karşı taarruza geçtiler.

Şimdi BDP'liler Newroz'da **“Öcalan'a özgürlük- Kürtlere statü”** sloganıyla yapacaklar kutlamaları.

Öcalan'ın **“Hepimiz özgür olacağız”** dediğini okuduğumda, bunun içinde sadece Kürtlerin değil biz Türkler de dâhil bu topraklarda yaşayan herkesin olduğunu düşündüm.

Çünkü sadece Öcalan, hapisteki KCK'lılar, Kürtler değil, bizler de özgür değiliz bu memlekette.

Ve o özgürlüğün nasıl geleceği de **“Ne yani PKK bunca senelik mücadeleyi hiçbir şey almadan bitirecek mi”** sorusuna verilen cevapta var.

O soruya Öcalan ve hükümet aynı cevabı verdiler ve anlaştılar: **“Demokratik Türkiye.”**

Öcalan'ın mektubu Kandil'e ulaştıktan sonra Murat Karayılan da **“kazan kazan süreci”** diye tanımladı şu anki vaziyeti.

İşte bu nedenle giderek daha inandırıcı hâle gelen, büyük bir barış sürecinin başındayız.

Demokratik Türkiye filan anlamın ben, somut konuş diyenlere izah edeyim.

Yeni, demokratik Türkiye kurulacak.

Peki, PKK bunun karşılığında ne mi alacak?

Cumhuriyet rejiminin kuruluşundan bu yana kendisine tanımadığı bir hakka sahip olacak ve yasal olarak tanınıp siyaset yapabilecek.

Ondan sonra siyasi mücadeleyle, eğer istiyorsa o statünün mücadelesini verecek.

Aslında kurulacak demokratik Türkiye’de yalnız Kürtlerin değil, biz Türklerin de statü mücadelesi vermesi gerekecek.

Çünkü bizim de yeni bir statüye ihtiyacımız var bu memlekette.

Hükümetin Öcalan ile yaptığı anlaşmanın özeti budur: **Hepimize özgürlük, hepimize statü...**

Okumak isteyip okuyamadığım kitaplar

Kendilerine her hafta çıkan yeni kitapların yağmur gibi geldiği meşhur köşe yazarlarını hep acayip kıskanmışımdır. Bir gün ben de okuduğu kitaptan iki satır bahsetmesi için yayınevlerinin can attığı köşe yazarlarından olmak için senelerdir bekliyorum. Ancak artık bu merhaleye ulaşmaktan umudu kestim. Onun için onlar gibi okuduğum değil, okumaya can attığım ama okuyamadığım kitapların çetelesini yapmaya karar verdim. Belki mesajım alınır...

Konstantiniyye Notları / Cüneyt Ayrıl / Bence Kitap

Şifrepunk / Julian Assange / Metis

Giden Bir Kedinin Ardından / Ferit Edgü / Notos kitap

Solgun Bir Gül Oluyor Dokununca / Behçet Necatigil Kendi sesinden şiirler / YKY

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Finale kalmak için

Demiray Oral 18.03.2013

Ne zaman umutsuz bir vaka vaziyetinde ekrandaki boş sayfaya öylece bakıyor olsam aklıma aynı anekdot geliyor.

Büyük yazar **James Joyce**’u bir dostu ziyaret etmiş.

Joyce, başını yazı masasına dayamış sabit bakmaktaymış.

“Ne oldu James, yazılarınla mı ilgili” demiş dostu.

Yazar tek kelime bile etmeden, “*elbette*” manasında başıyla onaylamış.

“*Bugün kaç kelime yazdın*” diye sormuş.

Joyce, “*Yedi*” diye cevap vermiş.

Dostu, “*Yedi mi... Bu gayet iyi en azından senin için*” demiş.

Bunun üzerine başını masanın üzerinden kaldıran yazar, “**Evet**” dedikten sonra devam etmiş: “**Ama onları nasıl bir sıraya sokacağımı bilmiyorum!**”

Anlaşılan daha sonra epey bir hareket gelmiş **Joyce**’a ve kelimeleri şahane bir biçimde düzene sokmaya başlayıp, işi **Ulysses**’i yazmaya kadar götürmüştü.

Hâşâ, kıyas kabilinden söylemiyorum elbette ama bendeniz ise şu dandik köşeyi yazmak için masaya oturduğumda, kelimeleri sıralamayı başaramıyorum kimi zaman.

Memleketin vaziyetine bakıyorum...

Bir yanda harbiden tarihî şeyler oluyor.

Bu memleketteki 30 senelik savaşı tarih yapacak şeyler.

O tarihî işlerle uğraşanlar, “**Çok kırılğan bir süreç**”, “**Ülkenin sinir uçlarıyla oynamayın**”, “**Süreç zarara görmesin**” diyerek, aman dikkat kontenjanından hepimizi uyarıyor mütemadiyen.

Eyvallah, haklılar...

Ama bu mevzuda iki çift laf edecek adamı, elini kolunu nasıl koyacağını bilemez hâle getiriyorlar.

Yani şairin, “**Ütülsüz bir pantolon kadar tedbirliyim / Tarihî bir gerçek kadar sıkılğan**” dizeleri misali bir ruh hâli...

Memleketin diğer yanını okuyorum...

Orada başörtülü penguenler, namaz kılan örümcek adamlar, kadınlara “bayan” demeye takık valiler, bebeklere “gâvur” sütü bulaşacak gerekçesiyle “süt bankası haramdır” diyenlerden oluşan bir zihniyet tablosu çiziliyor.

O tablo, iktidarın zihniyet tablosu tabii ki...

Bu **Alice muhafazakârlar diyarında** tablosu, “**Eğer Kürt meselesini çözerlerse bunlar 10 yıl daha iktidarda kalırlar, ona göre**” mesajıyla “çağdaş” kitlelere kaynak yapılıyor.

Üstüne bir de Başbakan Erdoğan’ın, “**Meselenizi çözerim ama bir başkanlığınızı alırım**” diyerek Kürt cenahıyla anlaştığı algısı ekleniyor elbette.

Biliyoruz ki, başkanlık sistemine bu memleketin vatandaşı soğuk bakıyor.

Tartışma ilk başladığında bunun nedenini merak ettim.

Çünkü sistem hakkında doğru dürüst bir şey bilmememe rağmen ben de öyleydim.

Uzun müddet merakım sürdü.

Bir gün, içinde bulunduğum ortamda manasızca bu mevzu tartışılıyordu, olumsuz manada söylenebilecek her şey söylendi.

Hepsi kulaktan dolma bilgilerle edilmiş laflardı.

Sonra birisi, **“Başkan denen adamı biz hep Amerikan filmlerinde gördük. Kafamızda orayla bütünleşti. Tıpkı Amerika gibi o da gözümüzde büyüttüğümüz, adeta sihirli güçlere sahip biri. Yerli başkan olmaz, onun için bize uymaz”** dedi.

Memleket insanının ruh hâlini yansıtan, duyduğum en iyi tesbitti.

Elbette Kürt meselesinin çözümünün, başkanlık sistemi için pazarlık unsuru yapılması feci bir hareket tarzı olur.

Ancak daha bu aşamada, başkanlık sistemiyle Kürtler haklarını asla alamazlar diyerek bütün bir çözüm sürecine karşı çıkmayı da anlayamıyorum.

Ya başka biri de çıkıp, bunca senedir parlamenter sistemde Kürtler haklarını alabildi mi peki, diye sorarsa?

Biliyorum, biliyorum... Siz gerçek demokrasinin olduğu bir sistemi kastediyorsunuz.

O zaman, **Kürt meselesi çözülmeden demokrasi gelmiyor; demokrasi gelmeden Kürt meselesi çözülmüyor gibi bir havuz problemi sizleri bekliyor.**

Ben ise **“siyasette 24 saat çok uzun bir süredir”** diyenlerdenim.

Ve tıpkı Avrupa’da final oynamak isteyen takımın hocası gibi düşünüyorum.

Hani daha iki maç kazanınca aceleci muhabir, *“Hocam final oynar mıyız”* diye sorar ve *“Ben adım adım gitmekten, her maçı tek tek değerlendirmekten yanayım”* diye cevap verir ya hoca.

İşte aynen öyle bir stratejiyle, finali görelim istiyorum.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Barişın çayları bunlar

Demiray Oral 23.03.2013

Newroz’da öğlene doğru usulca uzadım gazeteden.

Köşesi kendisine 7/24 ardına kadar açık olup yazı yazamayan gazetecilerin memleketinde ahali ne düşünüyor bir bakayım dedim.

Serde Modalılık var... Hedef, talebelik senelerimde takıldığım kahve.

Taksiye binme teşebbüsünde bulundum.

“Moda’ya gidicem...”

“Orası olmaz abi...”

“Sen nereyi uygun görürsen oraya gidelim o zaman...”

Sonraki taksici beğenmedi beni, “tipten kaybettin” kıvamında bakıp yanımdan geçip gitti.

Sıradaki taksinin de “şoför değişimi” saatinin geldiğini hissedebiliyordum.

Yürüdüm, kısa müddet sonra senelerdir uğramadığım mekânın kapısında idim.

İçerisi yeni demlenmiş çay kokuyordu.

Emekli amcalar çeyrek yüz yıl önce bıraktığım sandalyelerinde öylece oturuyorlardı.

Birkaç masayı doldurmuş kuponcular, önlerindeki bültenleri bilim adamı sessizliğinde inceliyordu.

Kapalı olan televizyonun önündeki bomboş masalardan birine çöktüm.

Garson elindeki tepside, teklifsiz bir çay koydu önüme.

Cesaretimi topladım...

“Televizyonu açar mısın?”

“Maç da yok, yarış da...”

“Olsun, haberleri izleyelim.”

Televizyon açıldı, üstün gayretlerimle bir haber kanalı bulundu.

Ekranda kocaman **“Tarihî Nevruz”** yazdı, emekliler kafayı kaldırıp baktı, kuponcular istifini bozmadı.

Görüntü var, ses yok...

Spiker ağzını açıp kapıyor ve Öcalan posterli, sarı- kırmızı- yeşil bayraklı insanlar sevinçli bir nümayiş hâlinde görünüyor.

Emeklilerin gözbebekleri yeterince büyüdü, bahisçi tayfası ekrana sabit bakmaya başladı.

En hakiki ulusalcı Moda’da manasız bir Habur sendromuna yol açmak üzereyim.

Acaba spiker konuşurken ekranın önüne geçip sağır dilsiz alfabesiyle, “Valla billa bu barış Nevruz’u” kıvamında simültane çeviri mi yapsam?

O esnada ekrandan ses geldi. Son izlenen maçtan kalma, köklenmiş vaziyetteydi.

Kahve **Sırrı Süreyya Önder**’in konuşmasıyla inledi: **“Saygıdeğer Türkiye halkı...”**

Yanıma ilk gelen garson oldu.

“Hemşerim benim” dedi Önder’i göstererek, **“Adıyamanlı... Peki, ne okuyor şimdi?”**

Kuponculardan arakladığım numarayla istifimi hiç bozmadım.

Zaten iki dakikaya kalmadan, Önder tok sesiyle sorunun cevabını verdi, **“Sayın Öcalan diyor ki...”**

İki emekli amca yerlerinden kalkıp hemen arkamdaki masaya park etti.

Kahvenin arka tarafında oturan birkaç kişi bize doğru seğırtip, merakla ayakta izlemeye başladı televizyonu.

Öcalan sufle yapıyor, Sırrı Süreyya Önder play-back...

Dicle'yle Fırat'ın, Sakarya ile Meriç'in, Kaçkar ve Erciyes'in dost olduğunu söylüyor, halay ve horon, delilo ile zeybek diyor... Misak-ı Milli'den, Çanakkale savaşında omuz omuza şehit düşen Kürtler ve Türklerden, Kurtuluş Savaşı'ndan dem vuruyor.

Veee... Bölücülere karşı omuz omuza diye slogan atıyordu Öcalan.

21 Mart 2013 günü öğle saatlerinde Türkiye'de, Moda'da bir kahvenin televizyonunda **“Silahlı mücadele dönemi sona erdi”** yazıyordu.

Ve milyonlarca Türk'ün televizyonunda...

Kahve ahalisinden ise tık çıkmıyor.

Arada kapitalist modernite, paradigma, zamanın ruhu gibi laflar geçince hafiften kıllansalar da...

Ekranda Öcalan'a ayrılan sürenin sonuna gelindi.

Sessizliği bozacak sesi, ilk yorumu bekliyorum.

O ses, Adıyamanlı çaycıdan çıkıyor, **“Barışın çayları bunlar abileeeeer”** deyip, firmadan çayları önümüze bırakıyor.

Arka masada oturan en yaşlı amca yanındaki arkadaşına söyler gibi yapıp ortaya konuşuyor.

“Şehitlerimizin ruhu şâd olsun. Ama bu insanlar da az acı çekmedi yıllardır.”

Herkes bir anda fikrini sarkıtmaya başlıyor:

“Silahı atın diyor adam, daha ne desin?”

“Şimdi silah bırakın diyor, yarın başka der...”

“Canım öyle yaparsa sen de binersin tepesine!”

“Yapamaz, hapiste ölmek istemiyor çünkü.”

Bir bardak barış çayı içimi böyle geçti.

Herkes tarihî Newroz'dan kendi kişisel tarihine geri dönmek üzereydi yeniden.

En yaşlı amca, defterime bir şeyler çiziktirdiğimi görünce sokuldu.

Söyleyeceklerini not almamı bekler gibi durakladı.

“Sor.”

Neyi sorayım?

“Gazeteci değil misin, ne düşünüyorsunuz diye sor, sana durumu özetleyeyim”.

Ne düşünüyorsunuz?

“Yorgunuz, çok yorulduk artık bu savaştan.”

Arkasını dönüp, ağır adımlarla masada bıraktığı gazetesini okumaya gitti.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gazeteci

Demiray Oral 25.03.2013

Memleket medyası son günlerde, **“Hasan Cemal bir nedir”** sorunsalını analiz ediyor. Onun —bile— yazamamasının bilhassa gazeteciler üzerindeki etkisini irdeliyor.

Onun **“anlamımız”** olduğu...

Gazetecilik dışındaki **“simgesel”** ağırlığı...

Susturulmasının gazeteci milletinde yarattığı etkiyi anlatmaya kelimelerin kifayet etmeyeceği...

Onun yazmadığı memleketin dağlarına bahar gelmeyeceği yazılıp çiziliyor.

İyi de oluyor, çünkü Hasan Cemal bunların hepsini hak ediyor.

Fakat dostun, düşmanın hakkında yazdığı yazıları artık noktalamak ister misali, bu mevzudaki en sıkı yazıyı yine Hasan Cemal yazıyor.

Köşelerde, **“Hasan Cemal bir nedir”** yarışması yapılırken, o soruya bizzat kendisi cevap veriyor.

Köşesi elinden alınmış, herkes onun yazamadığı ülkeye demokrasi gelir mi diye oturduğu yerden tartışırken gazetecilik yapan adamdır Hasan Cemal.

Herkes köşesinde o soruyu sorarken, Kandil’e gidip **Murat Karayılan’a** soru soran muhabirdir.

Sorduğu sorularla röportaj nasıl yapılır dersi veren, durumu kendi gördüğü gibi gösterme gayretine girmeyip, bizzat aktörü hâline getirildiği barış süreci- demokrasi ilişkisi mevzuunu bile tamamen dışında kalarak sormayı başaran gazetecidir.

Köşen sana hep açık diyerek kapıyı gösterenlere, bu memleketin bütün köşelerinin kendisine, daha doğrusu sıkı gazeteciliğe açık olduğunu gösteren adamdır.

Herkes onu kral mı susturdu, kraldan çok kralcı patron mu diye tartışırken, gerçek gazeteciyi kralın da kralın şürekâsının da susturamayacağını bir kez daha tarihe not düşen isimdir.

Bu böyle, daha bir sürü şahane maddeyle uzayabilir.

Fakat, Hasan Cemal bir ne midir?

Gazetecidir.

Yeterlidir.

Yeni ve farklı "düşman"

Kıymetli kanepemin hakkını verdiğim tembellik anlarından biriydi.

Gözümü açtığımda ekranda bu yaz kavurucu sıcakların geleceği söyleniyordu ve birtakım çocuklar da görüntüde balıklama denize atlıyordu.

Aklımdan ilk geçen, "Havalar ısınıp, fiyatları zıplamadan eve bir klima almak lazım" oldu.

O ara uzman kontenjanından biri konuşmaya teşebbüs etti televizyonda ama ona ayrılan süre beş buçuk saniye olduğu için sadece "Sebep, iklim değiş.." diyebildi.

Sonra herhalde feci şekilde can verdi ki, devamını duyamadık.

Her neyse, sanırım özellikle benim gibi, iklimde anormal değişim yaşanırken aklına sadece klima almak gelen tipleri kendine getirmek için **Ömer Madra**'nın başını çektiği aydınlar memleketin ilk **iklim manifestosunu** yazmışlar.

Alınanına alıntı misali alıntılıyorum, diyorlar ki: **"Eğer şimdi harekete geçmez, doğaya bakışımızı değiştirmezsek çocuklarımıza bırakacağımız bir uygarlık olmayacak (...)Evrensel ahlâk ilkelerini ayaklar altına almış, kısa vadeli çıkarlarımızı hayatlarının önüne geçirmiş olacağız."**

Ve hepimiz hayatta yaptığımız acayip mühim şeyler olduğuna inanıp, gözümüz başka bir şeyi görmezken diyorlar ki: **"Şimdi başaramazsak, her şey bitecek. Oyun bitecek. Barış, sonsuz bir hayal olarak kalacak. Karşımızda yeni ve farklı bir 'düşman' var çünkü —Hayatta yaptığımız başka her şeyi anlamsız kılmaya yetecek büyüklükte bir bela."**

"Gezegen elden gidiyor: Buna razı gelmeyiz" başlıklı manifestoyu ben acikradyo.com.tr 'den okudum, kısa vadeli çıkarlarını çocukların hayatlarının önüne geçiren, benim gibi klimasever zihniyetteki herkese de tavsiye ederim.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir ölüm-kalım meselesi olarak 'Türk' ifadesi

Demiray Oral 01.04.2013

Öcalan, son Kürt isyanını (teorik olarak) bitirdi, 21 Mart mesajıyla.

İki tarafın elitlerinin isyanı başladı, Kürt isyanı bitince.

Kardeşim, meğer ne çok insan varmış bu savaşın bitmesini istemeyen...

Şaşırdım mı?

Şaşırmadım.

Bugüne kadar savaşın sürmesinden çıkarı olanlar tayfası standarttı.

Meğer asıl liste ne kadar **"nezih"**, **"aydınlık"** ve **"denize hâkim konumda"** imiş.

Şaşırdım mı?

Yok valla.

Şaşırmıyorum, sağolsun bu toprakların insan malzemesi bünyeye bağışıklık kazandırdı.

Ama şaşıрма hissini yitirdiğim oranda sıkılıyorum.

Hele şu **"Türk ifadesi anayasadan çıkarılıyor"** mevzulu dönem ödevi var ya...

İşte bununla ilgili muhabbetlere maruz kaldığımda öyle sıkılıyorum ki, artık bu kadar olur.

En son 90'larda **Sarı Tebessüm** isimli **Türk** filmi izlerken bu kadar sıkıldığımı hatırlıyorum.

Anayasa'dan Türk ifadesinin çıkarılmasını kim istiyor, bilmiyorum.

Bildiğim kadarıyla mesele, Anayasa'nın vatandaşlık tanımındaki **"Türk"** ifadesiyle ilgili.

Sadece o maddede altı kere, o maddeyle birlikte Anayasa'nın tamamında tam 49 kere Türk ifadesi geçiyor.

Ve kimsenin de, fiş almasak kaç olur misali bu hususta bir pazarlık yaptığı yok.

Bana inanılmaz geliyor ama tartışılan şu: Bu memlekette sayıları 15 milyon civarında olan, kendilerini Türk olarak tanımlamayan bir halk daha yaşıyor. Onları dışlamayan bir vatandaşlık tanımı yapacak mıyız, yapmayacak mıyız?

Misal, bir Kürt mevcut Anayasa'nın **"Türk Vatandaşlığı"** başlığını taşıyan 66. maddesini okuduğunda acaba ne hisseder?

O hissi bir parça da olsa anlamak için bir numara çekelim ve 66. Madde'deki Türk kelimesinin yerine Kürt ifadesini koyalım.

Ve okuyalım: **“Kürt devletine vatandaşlık bağı ile bağı olan herkes Kürt'tr. Kürt babanın veya Kürt ananın çocuğu Kürt'tr. Vatandaşlık, kanunun gösterdiği şartlarda kazanılır ve ancak kanunda belirtilen hllerde kaybedilir. Hiçbir Kürt vatana bağılılıkla bağıdaşmayan bir eylemde bulunmadıkça vatandaşlıktan çıkarılamaz.”**

Ama benim annem-babam Türk şimdi ne olacak, diye itiraz etmeyin lütfen.

Siz Kürt devletine vatandaşlık bağı ile bağı olduğunuz için Kürt'snz, kendinizi hiçbir şekilde Türk olarak hissedemezsiniz...

Malum, son zamanlarda Türk elitleri bu mevzuda bayrak amış durumda.

“Anayasa'dan Türk ifadesini ıkartmayız” diyor, başka da bir şey demiyorlar.

Bu yle bir mevzu ki **Osman Pamukoğlu** ile **İlber Ortaylı'yı**, **Alev Alatlı** ile **Talat şalk'ı** aynı bildiride buluşturuyor.

“Türkiye devletinin kurucusu ve sahibi olan Türkler” diye bildiri imzalayanlarla MHP mitinglerinde **“Vur de vuralım, l de ölelim”** diye haeresini yırtanlar arasında bir fark yok.

Her iki grup da bunu bir ölüm-kalım meselesi olarak görüyor.

Birinci gruptakilerin, ölen kendileri olmadığı sürece bu uğurda lnmesine itirazları yok.

İkinci gruptakilerin ne zaman öleceğini ise bildiğiniz üzere zamanı gelince Devlet Bey haber verecek.

Vakanın bir de CHP boyutu var elbette, ki mesele buraya bağılanınca *Sarı Tebessüm* sıkıntısı bünyede final yapıyor.

Belki gözünüzden kaçmıştır.

Bu mevzuda daha önce vukuatı olan CHP'li **Birgül Ayman Güler**, **Kemal Kılıçdaroğlu'na** bir mektup yolladı.

Güler bu mektupta Anayasa Ulaşma Komisyonu'nun CHP'li iki yesi **Atilla Kart** ve **Rıza Trmen'in** bu görevden parti tarafından alınmasını istedi.

Sebeup, her iki ismin de anayasa maddesinde **“Türk”** ifadesinin yer almamasından yana görüş belirtmeleri idi.

Güler daha sonra da **“Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı”** ifadesinin etnik temelli anayasa demek olduğu yönünde **“bilimsel”** argümanlarını sıraladı.

Yani ona göre sadece vatandaşlık tanımı maddesinde altı kere Türk geçen Anayasa etnik temelli değildi ama **“Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı”** denirse Anayasa etnik oluverecekti.

Kılıdaoğlu bakalım bu havuz problemini nasıl üzecek?

Çünkü önündeki mektubu çözmek, **“Ben yukarı çıkarken bu yürüyen merdiven neden aşağı iniyor”** sorusundan bile daha zor...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP barışın yürütmesini durdursun

Demiray Oral 06.04.2013

İsterdim ki **Erdoğan** baldıran zehrini bir dikişte içmeye razı olup...

Kellesinden vazgeçmeyi göze alınca...

Kılıçdaroğlu da topa girsin.

Ve misal desin ki:

"Kafamı aslanın ağzına sokarım"...

"Filin ayağının altına başımı koyarım"...

"Yürüyen merdivende yürürüm"...

"Survivor'a katılıp Duygu'ya maruz kalabilirim"...

Velhasıl, rekabet elini taşın altına koymak hususunda olsun isterdim.

Ama anlaşıldığı üzere, CHP bu işin içinde olmayacak.

Olamazdı da zaten...

Çünkü mevcut CHP'nin bünyesi, çözüm sürecini kaldıramazdı.

Parti yönetimindeki savaşı ulusalcılar kazandı.

Ve onların Kürt meselesi diye bir meseleleri yok, her şey senelerdir nasılsa yine öyle sürmesini istiyorlar.

Bunu gayet iyi bilen **Kılıçdaroğlu**, ulusalcı zihniyetin baskın olduğu bir partiyle, giderek keskinleşecek bir barış sürecine dâhil olmanın CHP'yi darmadağın edeceğini, kendi liderliğini bitirebileceğini gördü.

Ve aşırı dozda adrenalin yüklü bir çözüm rekabeti yerine, sonu hiçbir yere varmayacak bir komisyon rekabetini tercih etti.

Hükümet, "Çözüm komisyonu" kurulması için önerge verip Meclis'i sürece dâhil etmenin adımını attı.

Aylardır, "Çözümün adresi Meclis'tir" diyen, "Meclis devre dışı bırakılıyor" diye feryat eden CHP, komisyona üye vermeyeceğini açıkladı.

Gerekçeleri de pek mahcup oldu doğrusu; komisyon Anayasa'ya aykırıymış.

Benim bildiğim ciddi bir parti, öncelikle siyaseten neden karşı çıktığını söyler bir konuya.

Hele bu kadar mühim bir süreç ve onda kilit rol oynayacak bir komisyon mevzubahisse.

CHP ise siyaseten değil, sadece hukuken karşı çıkabildi.

Çünkü o Anayasa'ya aykırılık eğer varsa giderilse bile, CHP bu sürece destek vermeyeceğini, veremeyeceğini biliyor.

Âkil insanlar heyeti desen yine aynı film...

Böyle bir heyetin kurulmasını ilk dile getiren CHP'ydi.

Hükümet düğmeye bastı, heyet oluşturuldu.

CHP "Ama bizimki farklıydı" deyip "oynamıyoruz işte" yaptı.

Bütün bu komisyon mızıkçılıkçıları geçersen, her salı televizyonda grup toplantılarına maruz kalan biri olarak, **Kılıçdaroğlu**'nun tek bir eleştirisi kalıyor geriye.

O da şu minvalde: "Ne olup bittiğini bilmiyoruz. Bu sürecin karşılığında ne isteniyor bilmiyoruz. Bilmediğimiz sürece dâhil olmayız."

Yani son zamanlarda beyaz Türk muhitlerindeki şehir suyuna karıştığından şüphe ettiğim, klasik "Karşılığında ne veriyorsunuz" söylemi.

Hani şu, "Türklük elden gidiyor" muhabbetindeki paniği bile bir yere kadar izah edebiliyorum ama CHP şürekâsı "Ne veriyorsunuz" deyince tüylerim diken diken oluyor.

Pardon "sahip" ama...

Öncelikle sen kimsin de, kime ne veriyorsun diye sorarlar adama.

Cumhuriyet'in kölelik kurumu artık kalktı.

Kimsenin kimseye bir şey verdiği filan yok; sorun o ki zaten öyle bir hakkı da yok.

Yüzyıllardır bu topraklarda yaşayan bir halka, bugüne kadar kullandırılmayan hakları iade edilecek.

Olacak da, olması gereken de bu...

Artık bu memlekette, her şey olabilen ama sadece Kürt olamayan bir halk yaşamayacak.

Hayatın kanunu bu...

Öyle ya da böyle, şimdi veya sonra gerçekleşecek.

Üstelik bunu başarmaya her zamankinden daha yakınız şimdi.

Bu nedenle aylardır gençleri ölmüyor bu memleketin.

Hayatın kanunu ne CHP dinler, ne siyasi hesap kitap, ne Anayasa'ya aykırılık...

Barışın Anayasa'ya aykırı olanı mı olur?

Mahkemeye gidip barışın iptalini ve yürütmesinin durdurulmasını mı isteyeceksiniz yoksa?

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP'nin görevi tehlike

Demiray Oral 08.04.2013

Barış hususundaki son vecizesi şöyle **Kemal Kılıçdaroğlu**'nun: ***"Hiçbir zaman bu ülkede yaşayan 76 milyon yurttaşın her birinin ben barış istemiyorum dediğini duymadım."***

Okudunuz, sonra bir kez daha okudunuz sanırım.

Hâlâ **"Nasıl yani"** efekti mi veriyorsunuz?

Haksızlık ediyorsunuz, CHP'nin ve liderinin barış sürecine karşı ruh hâlindeki karmaşayı gösteren nadide bir misal bu cümle.

Kılıçdaroğlu'nun tesbiti müthiş.

Neyi duymamış?

Ben barış istemiyorum dediğini...

Kimin dediğini duymamış?

Bu ülkede yaşayan 76 milyon yurttaşın her birinin...

Bunu ne zaman duymamış?

Hiçbir zaman...

Yani, bu ülkedeki 76 milyon yurttaşın her biri, hiçbir zaman Kemal Bey'in yanına gidip, kulağına **"Ben barış istemiyorum"** diye fısıldamamış.

Aman ne güzel, ne güzel...

Peki, bu şahane tesbiti yapan bir siyasi liderin cümlesine, tutarlılık açısından nasıl devam etmesi beklenir?

Kendi **"özgünlüğü"** içinde şöyle bir şey herhalde: *"76 milyon yurttaşın her birinin hiçbir zaman 'Ben barış istemiyorum' dememesi, her birinin 'Ben barış istiyorum' dediği anlamına gelir. Gerçi hiçbir zaman her birinden bunu da duymadım bu ülkede, ama 'Ben barış istemiyorum' dememelerinden, daha doğrusu her birinden benim*

bunu hiçbir zaman duymamamdan böyle olduğu sonucuna varıyorum. Dolayısıyla biz CHP'liler olarak her birimiz barış sürecini hiçbir zaman destekliyoruz..."

Hayır, böyle tutarlı bir cümle kurmamış Kılıçdaroğlu, şöyle devam etmiş: *"Soru şu: Barış ama nasıl? Amerika'nın çektiği Görevimiz Tehlike adlı bir film vardı. Filmde 'Yakalanırsan ne sen bizi, ne de biz seni tanıyoruz' denirdi. Neden? Çünkü hiçbir devlet kendini yasadışı bir organizasyonun içinde göstermez. Biz ne yaptık, masanın bir ucuna Abdullah Öcalan öbür ucuna Recep Tayyip Erdoğan oturdu. Böyle yaparsanız bir daha PKK'nın terör örgütü olduğunu söyleyemezsiniz, söyleseniz de kimseyi ikna edemezsiniz..."*

Önce usûl açısından naçizane bir tavsiyem var.

Memleketin kısa pantolonlu, ergen, genç ve orta yaşlı nüfusunun Kuzey Avrupa polisiyesi tutkunu olup **Forbrydelsen** muhabbeti çevirdiği bir devirde *"Amerikalıların çektiği Görevimiz Tehlike adlı bir film vardı"* diyen birisi, en iyi ihtimalle bayramda el öpmeye gidilen aile büyüğünün hatıratını dinlemek kadar cazip olur.

İçeriğe gelince...

"Yakalanırsan ne sen bizi, ne de biz seni tanıyoruz" öğüdünden çıkan netice odur ki, bu işlerin gizli kapaklı, esrareniz bir **Görevimiz Tehlike** tadında yapılmasından yana Kılıçdaroğlu. (MİT mensupları Öcalan maskesi takıp Kandil'e giderek bütün militanları yurtdışına da çıkarsın mı?)

Yani CHP iktidarda olsa, büyük ihtimalle MİT Müsteşarı Hakan Fidan bir gün arabasına benzin almaya gitmişken girdiği tuvalette, 60'lık bir kaset ile zarf içinde birtakım fotoğraflar bulacak ve şu talimatı alacaktı: **"Senin görevin Hakan, ülkede akan kanın durması için Öcalan ile müzakere yaparak, silahların susmasını sağlamak. Eğer bir savcıya filan ebelenirsen ne sen bizi tanıyorsun, ne de biz seni... Hadi göreyim seni koçum. Bu bant kendini 10 saniye içinde...foşşşş"**

Oysa bir yandan sürekli olarak *"Süreç şeffaf olmalı"* diye feryat eden bizzat Kılıçdaroğlu.

Peki, CHP lideri neden bu işlerin **"çaktırmadan"** yapılmasını istiyor.

Çünkü nasıl olsa bu barış süreci patlayacak ya, işte ondan...

Ve bir kere masaya oturulan PKK'nın terör örgütü olduğu artık kimseye anlatılamayacak.

Valla CHP'de şu sürecin çökeceğine olan sarsılmaz inancın onda biri barışın geleceğine olsa her şey bambaşka olurdu.

Bu öyle bir inançsızlık ki, hafta içinde Cumhurbaşkanı Gül'ün *"CHP sürece mutlaka dâhil edilmeli "* demesinin ertesinde, Bakan Beşir Atalay CHP'li Faruk Loğoğlu'nu aradığında siyaset kulisleri heyecan yaptı.

Herkes acaba AKP, CHP'nin sürece katılması için yeni bir teklif mi yapacak umuduyla beklemeydi.

Heyecan yapmayan sadece Kemal Bey'di.

Atalay, Loğoğlu'na ulaşamamıştı, henüz ne diyeceği belli değildi.

Fakat Kılıçdaroğlu'nun bir gazetede şöyle bir demecini okudum: *"Sayın Loğoğlu ufak bir rahatsızlık geçirdi böbreklerindeki taş nedeniyle. Belki özel arkadaşlıkları olabilir, onun için de aramış olabilir..."*

Gördüğünüz üzere aslında fazla söze gerek yok.

Fakat ulusalcıların yönetim savaşıını kazandığı bu yeni CHP, adamda müptela yaratıyor.

Bir kere bile yazsan hemen bünyede bağımlılık yaratıyor.

Haftaya cumartesiye kadar sıkı bir CHP detoksuna girip, yepyeni mevzularla karşınızda olmayı umut ediyorum.

Barişa emanet!

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

PKK isyanının en şahane izahı

Demiray Oral 13.04.2013

Yapacak daha iyi bir işimiz mi yoktu, yoksa heves mi ettik bilmiyorum.

Ama muhabbeti **HCG**'ye (açılımı: **Hasan Celal Güzel**) bağladık bir şekilde.

Onu dağda hayal et dedim, kadim dostum Vatoz'a.

Kafadan *"Açlığa dayanamaz, ikide bir köylere erzak baskını vermeye kalkar"* diye karşılık verdi.

Baktım performansı düşük, havaya sokmak için araya parça atıp HCG'nin sözlerini okudum.

Size de çıkan kısmın özetini nakledeyim bu sayede.

Malumunuz, Türkiye sağının nadide ismi, memleket neşriyatında her devir kendisine mutlaka bir arazi tahsis edilen HCG, silahını alıp dağa çıkacağını şöyle deklare etti: *"Eğer anayasadan Türk ve Türk milleti kelimeleri tamamen çıkarsa, artık bu benim anayasam değil bu coğrafya da benim vatanım değil. O zaman çeker giderim. Bayrağımın dalgalandığı, kendime Türk diyebileceğim, milletimi Türk milleti olarak anabileceğim bir toprağa giderim. Orayı vatan bellerim. Hâlbuki ben vatanımdan bir hafta bile uzak kalamam."*

Sonra devam ediyordu: *"Gerekirse silahımı alıp dağa çıkarım. Sadece üç paralık peşmerge mi bunu yapıyor, ben niye yapmayayım?"*

Işık hızıyla yaratıcılığı arttı Vatoz'un.

HCG'yi uğurböceği amblemlı örgüt bayrağının altında hayal ettik (espriyi anlamayanlar bkz: YDH).

Piştovuyla tek başına oturuyordu.

Vatoz dedi ki, *"Belki bir de Bilal Oğlan olabilir yanında şarkının sözleri gereği, ama başka tek Allah'ın kulu olacağını sanmam."*

Haklıydı, çünkü HCG'nin kurucusu ve genel başkanı olduğu, acayip demokrat muhafazakâr Türk sağı örgütünün bugüne kadar hiç üyesi olmamıştı, doğal olarak.

Ne diyordu HCG?

"Türk milleti anayasadan çıkarsa silahım alıp dağa çıkarım."

29. Kürt isyanının bundan iyi bir izahı olamazdı herhalde.

PKK tam da aynı nedenle dağa çıktı zaten.

Yaşadığı toprakların anayasası Kürtleri bir kimlik olarak tanımadığı, yok saydığı için.

Nasıl hissediyordu HCG?

"Artık bu benim anayasam değil, bu coğrafya benim vatanım değil..."

PKK'yı oluşturan Kürtler de aynen böyle hissediyordu işte.

Beni inkâr eden yasayı ben de tanımıyorum...

Ne yapmayı düşünüyormuş HCG?

Bayrağının dalgalandığı, kendine Türk diyebileceği bir toprağa gitmeyi.

PKK da aynı şeyi düşündü.

Kendine Kürt diyebileceği, bayrağının dalgalandığı bir dağ başına gitti bu nedenle.

Kısaca HCG'nin ifadesiyle, Kürtler açısından "gerekti" ve silahı alıp dağa çıktılar...

Aslında kendisinin her türlü faaliyetine eşlik eden ırkçılığa öteden beri alışmış.

Sadece çok pis elense çekip, fena öpmezdi yani...

Aynı zamanda 1915'te yaşananlardan dolayı Ermenilerden özür dileyen aydınlar dolayısıyla aydınlıktan istifa eder, Türklerin aslında dünyanın en büyük soykırımlarına maruz kalmış milleti olduğuna dair yazılar döktürür, Kürtçenin bir dil olmadığını söyler, ara sıra tankların üzerine çıkmaya heves eder, ordunun derhal Suriye'ye girmesini ister, Roboski'den ölenleri ağır terörist ilan eder... ve bu böyle sürüp giderdi.

Çok takmazdım doğrusu yapıp ettiklerini.

Çünkü genç yaşta bakanlık filan yapmış bir Mülkiyeli olmaktan ziyade, mahallede ayaküstü her türlü siyasi geyik muhabbeti hizmetini veren bir bakkal amca hissiyatı uyandırırdu üzerimde.

Ama dedim ya, şimdi niyet ve heves ettim HCG'yi yazmaya.

Yok, yok heves değil aslında.

Bu kez bakkal amcanın geyiklerine terk edilemeyecek kadar hayati bir mevzu var önümüzde.

Dolunay günlerini yaşıyor memleket.

Maskeler teker teker iniyor.

Kimilerinin içindeki kurt adamlar dışarı çıkıyor.

Ve o kurt adamlar, memleket gençlerini çatıştırmak için ince ayar yapıyor.

Silahınızı alıp dağa çıkabilirsiniz Sayın HCG.

Saygı bizden, önden buyurun lütfen.

Dağa çıkın ama bu ülkenin çocuklarını mühimmat yapmaya sakın kalkmayın.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Palyaço, demokrasi ve barış

Demiray Oral 18.04.2013

Tiyatronun kulisinde bir gün yangın çıkmış.

Palyaço haber vermek için sahneye koşmuş.

Herkes bunun bir şaka olduğunu sanıp alkışlamaya başlamış.

Palyaço uyarmaya devam ettikçe alkışlar daha da hızlanmış.

Sanırım dünyanın sonu, her şeyin bir şaka olduğunu sananların yükselen alkışları arasında gelecek...

Mühim filozof **Kierkegaard**'dan bir alıntıydı okuduğunuz.

Memlekette savaş sürerken, bu "*neşeli yangın*" hikâyesi sık sık aklıma gelirdi.

Milyonlarca insanın kimliği senelerce yok sayıldı ve bu nedenle gençler patır patır öldü.

Ama memleketin yangın yerine döndüğünü, alevlerin er ya da geç herkesi yakacağını söyleyenlere uzun yıllar kimse kulak asmadı.

Herkes, nasıl olsa bana bir şey olmaz diye düşünüp, uyarılara palyaço muamelesi çekti.

Ve yangın giderek büyüdü.

Alevler, bana bir şey olmaz diyenlerin çocuklarını da yaktı.

O zaman insanlar bu yangının söndürülmesi gerektiğini düşünmeye başladı.

Ama birileri onlara hep, alevlerin su değil kurşun sıkılarak söndürülmesi gerektiğini anlattı durdu.

Sıkılan o kurşunlar bumerang gibi geri tepip, yeni canlar aldı.

30 sene böyle geçti.

16 yaşındaydım Şemdinli baskını olduğunda, 45 yaşına geldim.

16'sına kadar olan hayatım 80 öncesi yaşanan çatışmaları, sonrası malûm savaşın havasını teneffüs ederek geçti.

Şiddetin olmadığı, insanların birbirini öldürmediği bir hayat nasıl bir şey hiç bilemedim.

Ancak neticede bu toprakların insanları, alevlerin su yerine kurşun sıkılarak söndürülemeyeceğini anladı.

Onları yönetenlerden çok önce anladı hem de.

İnsanların bunu anladığını anlayan tek siyasetçi ise geç de olsa Erdoğan oldu.

Böylece şu fani dünyada ilk kez savaşızsız, şiddetsiz bir hayatın eşiğine geldik.

Ama bu kez de *"barış olursa bu AKP'ye yarar"* virüsünden mustarip olanlar devreye girdi.

Onlar Erdoğan'ın başkanlık sistemini getirmek için Kürt meselesini çözmek istediğini söylüyor.

Bütünöyle yanılgı içindeler.

Erdoğan sadece memleket insanını doğru okudu.

Silahların susması halinde, titri her ne olursa olsun bu memlekete heykelinin dikileceğini anladı.

Başkanlık virüsünden mustarip aynı tayfa, AKP'nin hukuk devletinde dolayısıyla demokraside yol açacağı hasardan hareketle mütemadiyen aynı sloganı terennüm edip duruyor: *Demokrasi olmadan barış olmaz!*

Olur olur, bal gibi olur.

Barış en basit tarifiyle, insanların sorunlarını birbirlerini gırtlaklamadan çözdüğü hâldir.

Demokrasi eşittir barış gibi bir denklem yoktur.

Barışın tesis edilmesi de demokrasinin olduğu manasına gelmez.

Aslında bütün mesele bir "öncelik" meselesi.

30 senedir savaş ortamında yaşamış normal bir insan, "Öncelik hangisi olmalı, çocukların artık ölmemesi mi, yoksa demokrasi mi" diye sorulduğunda, "Çocuklar biraz daha ölebilir, tabii ki demokrasi" diye cevap verebilir mi?

Eyvallah, başkanlık sistemi içimize sinmiyor, AKP başkanlık sistemini getirirse demokrasi hasar görebilir...

Bu durumda yapılması gereken, "O zaman barıştan vazgeçelim" mi demektir?

Yoksa barışı sağlayıp, insanların birbirlerini öldürmedikleri bir duruma ulaştığımızda, demokrasi için mücadele vermek mi?

Gerçi başarmalarına hiç ihtimal görünmüyor ama olur da başarılılarsa, "demokrasi" gerekçesiyle barışın engellenip savaşın sürdüğü tek memleket burası olacak.

Sanırım memleketin sonu da, demokrasi olmadan barış olmaz sananların yükselen alkışları arasında gelecek.

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Baharı bekleyen kumrular

Demiray Oral 20.04.2013

Radyoda iki tanınmış şahsiyet kavga ediyordu.

Biri memlekette ne şahane şeyler olduğunu anlatıyor, diğeri ona zinhar katılmayıp **"Bölgeye bahar bir gelsin görürsünüz çözümü..."** diye ayar veriyordu.

Yan koltuğunda oturduğum taksici ise acayip mutlu, mesut onları dinliyordu.

Tartışma alevlenip, silahların bırakılması, PKK'lıların çekilmesi misali ayrıntılar konuşulmaya başlanınca benim taksicinin mutluluğu daha da arttı, hatta keyfinden bir **"barış sigarası"** bile yaktı.

Aslında tartışma bir hayli kısır seyrediyordu.

Misal çözümü savunan şahsiyet, *"Kandil'in başındaki isim onayladı, silah bırakma ve çekilmede en önemli pürüz bile ortadan kalktı"* diyecek oluyor...

Diğeri birkaç cümle edip aynı yere bağlıyordu: *"Bölgeye bahar bir gelsin görürsünüz çözümü..."*

PKK'nın Avrupa kanadı da artık çözümünden dönüş yok dedi ama...

"Bölgeye bahar bir gelsin görürsünüz çözümü..."

Örgüt, militanlara süreci anlatmak için konferanslar düzenleyeceğini bile açıkladı...

"Bölgeye bahar bir gelsin görürsünüz çözümü..."

Baharda çatışma bekliyorsunuz anlaşılan ama bu gidişle baharda çekilme çoktan başlamış olacak...

"Bölgeye bahar bir gelsin görürsünüz çözümü..."

Yeryüzünün en negatif insanı baharı bekleyen kumrular misali aynı lafı tekrarlayıp durdu.

Diğer tartışmacı sonunda minik bir kriz geçirdi ve **"Bahar bahar deyip duruyorsun... Nereden biliyorsun peki örgütün havalar düzelince eylem yapacağını"** diye sorma gafletinde bulundu.

Baharı bekleyen kumrunun cevabı valla aynen şöyleydi: ***“Eğer yalansa, yayına bağlanıp beni yalanlasınlar efendim!”***

Az sonra radyoda *canlı tel. bağ.* kontenjanından Bahoz Erdal açıklama yapmıyordu elbette.

Sunucu herhâlde sözkonusu konukta şuur kaybının doruk yaptığına karar verdi ve münazarayı sona erdirdi.

Böylece konuşma sırasının taksiciye geldiğini biliyor, kaderime razı olmuş bekliyordum.

İlk lafı *“Çok güzel ya...”* oldu.

Dört yol ağzında lüks bir arabaya kafa çıkarıp yolunu gasp ettikten sonra konuşmaya devam etti.

“Üç ay önceye kadar neler dinliyorduk şu radyodan, şimdi neler konuşuluyor, vallahi hayal bile edemezdik. İki günde bir yarım düzine askerin şehit olduğu haberi gelirdi, arkasından operasyon başlardı, operasyondan yeni şehit ve ölüm haberleri gelir, hepsi biter bu kez bir karakola saldırılırdı. Bu kez karakolların güvenliği üzerine tartışma yapılır, daha o konu bitmeden yeni bir çatışmadan şehit haberi gelir her şey baştan başlardı...”

Kafamla onayladım kendisini. Ama taksi ve minibüslerde şoförü onaylamanın, değiştirilmesi teklif dahi edilemeyecek bir ilke olduğunu bildiğim için değil, gerçekten hak vererek onayladım.

Arabada inince, taksiciden aldığım feyiz ile daha önce hangi haberleri dinliyorduk bir bakmaya karar verdim.

Çözüm sürecinin başlangıcı olarak kerterizi yılbaşından alıp, geçen senenin ilk dört ayında gündemimizi nelerin belirlediğine göz attım.

Seneyi bir öncekinden devreden Roboski faciasıyla kapattığımız için ocak ayına Uludere Kaymakamı'nın linç girişimi haberleriyle başlamışız.

Sonra nisana kadar olaylar şöyle seyretmiş...

Mardin Derik'te Emniyet'e roketli saldırı, Genelkurmay Başkanı Özel'in bir önceki yılın "istatistiğini" veren *“Son altı ayda 327 terörist etkisiz hâle getirilmiştir”* açıklaması, yine Özel'in *“Kürtçe eğitimi uygun görmüyorum”* demeci, güvenlik politikası döneminin içişleri mütehassısı İdris Naim Şahin'in Meclis'te BDP'lilere Uludere fırçası atıp *“Cenazelerin üzerine örttüğün o bez parçasının hesabını ver bakalım”* sözleri, iki günde bir bölgeden gelen 20'li 30'lu KCK gözaltıları, bu operasyonlardan birinde Leyla Zana'nın evine çilingir ile girilip arama yapılması, Zap ve Hakurk'a yapılan hava operasyonları, MİT Müsteşarı Hakan Fidan ve yardımcılarının Oslo görüşmeleri nedeniyle savcılıkça ifadeye çağırılması krizi, operasyonlardan gelen tek haneli şehit ve çift haneli PKK'lı ölümü haberleri, Fidan'ı kurtarmak için MİT yasasında değişiklik, mayın patlamaları ve şehitler, Pozantı Cezaevi'nde taciz mağduru olan çocuğa tutuklama, önce İstanbul'da başlayan ardından tüm bölgeye yayılan Newroz savaşları, Batman'da bir polislin Ahmet Türk'e sol kroşe çıkarması, KCK iddianamesi ve Büşra Ersanlı, Ragıp Zarakolu gibi isimlerin terör örgütü üyeliği ile suçlanması, Cudi dağında günlerce süren büyük operasyonda altı polis ile 25 PKK'lının ölümü, gazete ve televizyonların Genelkurmay'ın dağıttığı operasyon fotoğraflarından geçilmemesi, yine şehit yine etkisiz hâle getirilme haberleri...

Bu sene nisana kadar ne konuştuk?

Çok şey... Ama yukarıdakilerin hiçbirini konuşmadık.

Tek bir genç ölmedi.

Ve PKK çekilmeyi kabul etti.

Daha ne istiyoruz peki?

Şunu: **Bölgeye bahar bir gelsin de görelim şu çözümü...**

oraldem@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)